Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):
Titel | Title: Det Kongelige Theaters Repertoire.
Bindbetegnelse | Volume Statement: Vol. 9
Udgivet år og sted | Publication time and place: Kbh., 1828-99
Fysiske størrelse | Physical extent: 10 bd.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

UNIV.-BIBL. Afd. 1

L, 6248
8°

Bd 9 1866-80

ex 2

AFD. 1

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
130008747394

P. M. Anker.

DET

KONGELIGE THEATERS

REPERTOIRE

NIENDE DEEL

BIBL. UNIV.
HAFNIENSIS

Det Kongelige Theaters Repertoire

udgivet af J. H. Schubothes Boghandel.

Niende Deel.

Bryllupet paa Ulfsbjerg.
Ringen.
Tryllefløiten.
Ægteskabspolitik.
Lohengrin.
Villars' Dragoner.
Tartuffe, eller: Den Skinhellige.
Mestersangerne i Nürnberg.
Den hvide Dame.
Korsikaneren.
Christiane.
Iphigenia paa Tauris.
Tannhäuser og Sangerkrigen paa Wartburg.
De to Arvinger.
Den Bjergtagne.
Tove.
Et Kompagniskab.
Postillonen i Lonjumeau.
Elskovsdrikken.
Gnisten.
Paa Krigsfod.
Marquis de Villemer.
Kongen har sagt det.
Martha.

Bryllupet paa Ulfsbjerg.

Romantisk Skuespil i fire Akter af F. Hedberg,

oversat af H. P. Holst.

Opført første Gang den 25de Januar 1866.

Personerne:

Birger Jarl til Bjelbo	Hr. Holst.
Mechthild, hans Gemalinde . .	Frk. Lange.
Bengt Lagman, hans Broder .	Hr. V. Wiehe.
Herved Boson, Jarlens Hovedsmand	— J. Wiehe.
Magnhild, hans Hustru, Jarlens Søster	Frk. Nielsen.
Knud Algotson, Ridder	Hr. Manzius.
Ingrid, hans Hustru	Fru Holst.
Sigrid, deres Datter	— Eckardt.
Botvid, Abbed i Wreta	Hr. A. Nielsen.
Kol Tynneson, Bengts Marsk	— Gundersen.
Sune, Bengts Skriver	— Carl Price.
Bjørn, Knuds gamle Væbner .	— Phister
Inge, hans Datter	Frk. Bournonville.

Riddere. Terner. Smaadrenge. Svende. Folk.

Handlingen foregaaer i Østergothland, deels paa Bjelbo, deels paa Ulfsbjerg og i Omegnen. Tiden 1261

Første Act.

Bjælkestue paa Knud Algotsons Gaard. Tilvenstre en Trappe med plumpe Træsnit, der fører op til et paa den venstre Langside opbygget Loft, hvorfra en Dør paa 3die Coulisse fører ind til Sigrids Værelse. Langsmed Loftet gaaer der et Rækværk med samme Træsnit som paa Trappen. Tilhøire et stort Ildsted med flammende Baal. I Baggrunden Udgangsdør til en Forstuesvale og udenfor den Gaarden. Midt for Ildstedet et stort Bord. Omkring dette lave Bænke og tilvenstre et Høisæde med udskaaret Ryg og Arme. Tilhøire bag Ildstedet Sidedøre. Paa Væggene forskjellige Vaaben.

Første Scene.

Knud Algotson. Ingrid. Sigrid. Bengt. Bjørn og Inge.

(Naar Teppet gaaer op, sidder Knud i Høisædet med et gammelt Sværd i Haanden, som han polerer; Ingrid paa Bænken tilhøire for ham ved sin Teen; Bjørn, nederst paa Bænken ved Ildstedet, polerer paa en gammel, rusten Hjelm. Inge sidder og spinder ved Siden af ham. Sigrid sidder bly og med nedslagne Øine paa venstre Side af Faderen, og foran hende ligger hendes Teen. Bengt, klædt som Væbner, staaer tilvenstre for Sigrid. Han synes urolig at vente paa Knud Algotsons Svar.)

Knud

(seer med Vrede og Forundring paa Sigrid og Bengt).

Nu ved St. Erik, det er noget Nyt!
Guds Død! saa er mit gamle Vaabenmærke
Saa dybt da sunket, at en saadan Junker,
Der ei endnu har tjent sig sine Sporer,
Tør vove paa at beile til min Datter?
En simpel Væbner! Ved St. Knud, hvis ei
Du havde frelst min Datters Liv og Ære,
Saa kasted jeg — til Straf for denne Frækhed —
Dig strax paa Porten.

Bengt.

Stil dog Eders Vrede
Og hør, Hr. Ridder! roligt paa mit Ord!
Jeg frelste Jomfru Sigrid fra at falde
I Stimænds Vold, da nys hun sig forvildede
I Skoven; men for denne Daad jeg fordrer
Ei Eders Datters Haand. En bedre Talsmand
Har her jeg i den huldе Jomfru selv,
I hendes Kinders Rødmen, hendes Blik,
Der sænker sig blufærdigt, skyt til Jorden.
Som der hun sidder, frygtsom og forvirret,
Maaskee hun angrer alt, at hun en ringe,
En navnløs Væbner skjænkede sin Tro;
Men navnløs Mand kan vinde sig et Navn,
En simpel Væbner kan faae Ridderkjæden,
Og giver I mig hende, lover jeg
Ved Gud og Helgener, at længe ei
Det vare skal, før jeg er hende værdig.

Knud (i en streng Tone).

Naar blev det Sæd, at Pigen gav sin Tro
Og spørger ikke om sin Faders Minde?

Bengt (smilende).

Naar det blev Sæd? den samme Dag og Time,
Som Ungersvenden Die fik og Hjerte,
Den samme Dag som Pigen Skjønhed fik,
Og Ungersvendens Længsel fandt sit Maal —
Kort sagt, netop den samme Dag og Time,
Som Gubben glemte, han har gjort det Samme.

Knud.

Du spotter, Ungersvend! og troer, at det
Er korteste Gjenvei til min Datters Haand. —
Dog nok om det — jeg lider nok en Spøg,
Kan og gjengjælde den med samme Mønt,

Naar der er Tid til Sligt. — Det er der ikke!
Jeg siger Nei, og havde jeg endog
En halv Snees Døttre her at gifte bort,
Jeg sagde Nei endda — nu har jeg kun
En eneste og siger tifold Nei.

Ingrid (frygtsomt).
Men kjære Husbond!

Knud.
Kjære Hustru, ti!
Her er det mig, og ingen, ingen Anden,
Som tænker, taler, handler og beslutter!

Bjørn (mumler i Skjægget).
Hvor det skal være stort!

Knud (i en barsk Tone).
Hvad siger Du?

Bjørn.
Jeg taler her til Hjelmen. Den er gammel
Og piber, naar man gnider den for stærkt.

Knud.
Saa gnid den lempelig og hold din Mund
Til Nogen taler til Dig.

Bengt.
Nu, Hr. Ridder!
Har I ei andet Svar?

Knud.
Til Eder? Nei.

Bengt.
Og Eders Datter?

Knud.
Hun maa trøste sig
Saa godt, hun kan. En anden Gang hun giver
Ei Hjertet til den første, bedste Junker,
Der kommer smilende paa hendes Vei.

Bengt.
Ei smilende! Jeg kom som ærlig Mand.

Knud.
Som saadan kan I ogsaa gaae herfra.

Bengt.
Men hvis Bengt Lagman selv vil frie for mig?

Knud.
Jeg kjender ei Jer Lagman, og jeg bryder
Mig ei en Døit her om hans Frieri.

Bengt.
Da er han Broder dog til Bjelbojarlen,
Den første Mand i hele Sverigs Land!

Knud.
Godt, at Du derom minder mig, min Junker!
Her er jeg fuldt saa god en Jarl som han.

Bengt.
Men hvorfor giver I mig ei Jer Datter?
I har da skjulte Grunde til Jert Afslag?

Knud.
Det har jeg vist — det maa Jer være nok.
(Reiser sig.)
Seer Du: den Mand, som her foran Dig staaer
I Badmelskoften, fattig, svag og bøiet,
Var rig engang og mægtig som kun Faa,
Bød over hundred Mænd og havde nok
Af Gods og Guld, af Slotte og af Gaarde
Og stolte Sønner, glade Fremtidsløfter
Om Glands og Hæder for hans hele Slægt.
Da kom en Mand — han kaldtes Birger Jarl,
Folkungeslægtens stolte Overhoved —
At tage Sverrigs Land med Herreskjold.
Jeg stred imod, jeg som saamange Andre,
Men han var mere stærk og snu end vi,
Og derfor seired han ved Vold og List.
Der stod et blodigt Slag ved Herrevad,
Og denne Dag, der saae vort Nederlag,
Saae al den Magt, der før var deelt blandt Tusind,
Paa eengang samlet i en Enkelts Haand.
Jeg kæmped modigt der, og mine Sønner
Som unge Bjørne sloges ved min Side
Og faldt i Kampen. Barnløs, saaret flygted
Fra Striden jeg, meer fattig nu end den,
Der slæber sulten sig fra Gaard til Gaard,
Thi han har dog det Haab at blive mættet,
Naar gjæstfri Arne han mod Aften naaer;
Men jeg har intet Haab om at see mættet
Det Had, den Hevntørst, som mit Hjerte nærer
Mod Jarlen fra hiin Dag ved Herrevad.

Bengt (afsides).
Skal dette Minde aldrig slettes ud?

Knud.
I mange Aar har jeg nu siddet her
Og seet den Datter, jeg beholdt tilbage,
Den Sidste, Eneste af fire Børn,
Opvoxe til en væn og høvisk Jomfru,
Der lyster har sin Fader til idag.
Hvem kan det undre, at hun er mit Alt?
Jeg tænkte mig: en Riddersmand engang
Skal føre hende til sin Gaard som Brud;
Hun give skal min Slægt den tabte Glands,
Og hun skal hævne mig paa Jarlens Afkom,
Idet hun føder Sønner, som engang
Berede dem et blodigt Herrevad
Til Tak for sidst! Saa kommer Du herhen,
En simpel Væbner hos min Fjendes Broder,
Saa ung af Vid, som Du er ung af Aar,
Og knuser alle mine Fremtidsplaner!
Hør da mit Ord: hvis Du engang bli'er Ridder
Og eier Gods og Guld, og hvis Du lover,
At Du vil hævne mig paa Bjelbojarlen,
Kom saa igjen — saa bli'er min Datter din!

Bengt.
Er det Jert sidste Ord?

Knud.
Det er mit sidste!

Bengt.
Det vil I sværge paa?

Knud.
Hvad nytter det?

Bengt.
Hvem veed?

Knud.
Nu ved St. Knud, det sværger jeg!

Bengt (til Sigrid).
Vær trøstig da, skjøn Jomfru! Bøbneren
Skal blive Riddersmand. Den ringe Svend
Skal vinde Gods og Gaard og Magt og Ære,
Og førend Linden knoppes imod Vaar,
Jeg fører Dig, skjøn Sigrid! til min Gaard.
(Gaaer hurtig bort gjennem Døren i Baggrunden.)

Anden Scene.

De Forrige undtagen Bengt.

Knud (til Sigrid).
Var han saa stor, som han har store Ord,
Stod Du nok Brud imorgen; men jeg tænker,
Det varer lidt, før vi ham see igjen.
Hvor Ungdommen er skamløs nutildags!
Nei, nei! saa priser jeg min egen Ungdom —
Da var det.... skammer Du Dig ikke, Bjørn?
Jeg troer, Du leer af mig.

Bjørn.
Bliv ikke vred!
Jeg tænker paa en Ridder, der hed Knud
Som gifted sig stik mod sin Faders Villie —
I kjender ei den Ridder — vel, Hr. Knud?

Knud.
Ti stille, Graaskjæg! I har sammensvoret
Jer Alle mod mig, det jeg mærker godt.
Jer Bøbneren har hildet i sit Net,
Ja selv min Hustru, som dog ellers er
Saa klog og sindig, gaaer ei Nam forbi.

Ingrid.
Husk, at han reddet har min Datters Liv!

Knud.
Ja vist, det kunde jo Enhver ha'e gjort!
Guds Død, i min Tid sad en Ungmø stille
Om Dagen i sit Jomfrubuur og svede
Med Guld i Silke Fædrenes Bedrifter.
Nu føiter hun omkring i Mark og Skov,
Forvilder sig blandt Stimænd, frelses af
En Bøbner hos en Pennehelt som denne
Skjægløse Lagman Bengt paa Ulfsbjerg. Gid
Jeg maatte møde ham engang — jeg skulde
Ham lære Skik med Fladen af min Klinge!

Bjørn.
Det gaaer nok ei saa let!

Knud.
Saa? troer Du det?

Bjørn.
Det siger Sune, der er Skriver hos ham.

Knud.
En deilig Hjemmelsmand! Saadan en Nar!
Ved alle Helgen, det er Synd og Skam
At gjøre slig en Dreng til Lagman her!
Men det forstaaer sig — Slægten skal forsørges!
Jo det er hyggeligt!

Ingrid.
See, Sigrid græder!
Hvor kan Du nænne dog at sige Sligt.

Knud (i en streng Tone).
Hvad, græder hun? Saa er hun ei min
Datter!

Sigrid (tørrer Øinene).
Jeg græder ikke.

Knud.
Kom og lad mig see!

Sigrid (sagte og fast).
Jeg vil ei græde meer. (Gaaer hen til Faderen)
Her er jeg Fader!

Knud.
Naa! op med Ho'det! See mig stift i Øiet!

Sigrid (tvinger sig til at smile).
Er nu det godt?

Knud
(seer paa hende, lægger sin Haand paa hendes Hoved og siger mere mildt).
Du trænger Graaden, seer jeg,
Tilbage! Nu, det viser kraftig Villie.
Den Svage søger kun sin Trøst i Taarer,
Men Du skal være stærk, min Sigrid! Du
Skal jo erstatte mig tre tabte Sønner!
Betænk det vel og find Dig i din Skjæbne.

Sigrid.
Det vil jeg, Fader, tro mig! Fra idag
Skal ingen Taare væde meer min Kind.
Jeg det Forgangne har sit Offer bragt —
Hvad end det koster, nu jeg twinge vil
Mit Hjerte til at tie og forsage.

Knud.
Det kan jeg lide! Skjænk din Fader nu
Et bredfuldt Bæger af det gamle Øl!
Kredents det selv med dine friske Læber —
Og saa er den Ting glemt!

Sigrid.
Strax, Fader, strax!
Kom, Inge, og følg med!

Inge
(tager en brændende Spaan fra Arnen).
Jeg lyser for Jer.

Sigrid
(tager en Kande ned fra Væggen).
Ja der er mørkt i Kjæld'ren som i Graven!

Inge (idet de gaae).
Min stakkels Jomfru.

Sigrid.
Tys! beklag mig ikke!
Jeg har jo sagt, jeg vil ei græde meer.
(De gaae ud gjennem Døren tilvenstre).

Tredie Scene.

Knud. Ingrid. Bjørn.

Knud (seer efter dem).
Den Sigrid er dog ret et prægtigt Barn!

Ingrid.
Og dog var Du saa haard mod hende nys!

Knud.
Nu den, man elsker, skal man revse just!

Bjørn.
I saa Fald, Herre! elsker I Jer Datter
Som bare Fanden — det er vist og sandt!

Knud.
Hvad snakker Du?

Bjørn.
Jeg siger, det er Synd
Og Skam, som I behandler Eders Barn!
Har I Forstand paa hvad der rører sig
I hendes unge Bryst? og troer I, at
Jert Magtsprog hjælper der, saa ta'er I feil!

Knud (barst).
Er Du saa færdig?

Bjørn.
Nei!

Knud.
Guds Kors! saa tal!
Men skynd Dig, thi jeg koger over snart.

Bjørn.
I gjør mig ikke bange.

Knud.
Hvad?

Bjørn.
Jeg siger:
I gjør mig ikke bange.

Ingrid.
Stille Bjørn!

Knud.
Lad ham kun tale! Jeg vil dog nok see,
Hvor langt han kan forløbe sig.

Bjørn.
Saa den
Forløber sig, der siger Jer den Sandhed,
I ei kan taale! Godt, saa tier jeg.

Knud (slaaer Sværdet i Bordet).
Ja gjør Du det! Det tjener Dig nok bedst.

Bjørn.
Ja saa! I troer, jeg vover ei at tale?
Saa tager netop Bladet jeg fra Munden.
I hader blindt den store Bjelbojarl
— Ja han er stor, siig I kun hvad I vil —
Og lige hadsk I er imod hans Broder,
Den brave Lagman, der, skjøndt ung af Aar,
Har gjort sig elsket i den hele Bøigd.
Fordi den unge Væbner er hos ham,
Jog I ham nys paa Døren som en Tigger,
Skjøndt han er baade bold og brav som Faa
Og har Jer Datter frelst fra Skam og Skændsel.
Hvis det er Tak, hvis det er Ridderskik,
Saa giver Pokker jeg for begge Dele,
Og jeg vil heller være simpel Væbner
— Endog hos Jer — end bære gyldne Sporer
Og kaldes Enkens og den Svages Stridsmand.

Ingrid.
For alle Helgens Skyld! ti, gamle Bjørn!

Knud.
Nei lad ham tale! han er morsom nok!

Bjørn.
Jeg taler, naar jeg vil — nu tier jeg!
Thi jeg har sagt min Mening — dermed
Punktum!

Knud.
Saa skal til Gjengjeld jeg Dig sige min!
(Reiser sig)
Du er en skamløs gammel Nidding, Du!

Bjørn (rolig).
Nei, med Forlov! Der sagde I en Løgn,
Thi nogen Nidding har jeg aldrig været —
Men er I kjed af mig, saa kan jeg gaae!

Knud.
Ja gaa ad Helved til!

Bjørn (reiser sig).
Paa Timen, Herre!
(Han gaaer henimod Baggrunden og møder Sigrid og Inge.)
Kom, Datter, kom! Man jager os paa Døren!

Fjerde Scene.

De Forrige. Sigrid og Inge (med Øllet).

Sigrid.
Hvad skal det sige, Bjørn?

Bjørn.
Aa, kun det Gamle!
Gaardhunden Sandhed jager man paa Porten,
Fordi den ikke logre vil med Halen
Og krybe som en Skjødehund. Kom, Inge!

Sigrid.
Tag først en Slurk og drik den med min
Fader.

Bjørn.
Med Ridderen?

Sigrid.
Ja vist! Drik nu!

Bjørn.
Med ham,
Som ikke styre kan sin onde Tunge?

Sigrid.
Ja drik nu begge To paa gamle Tider!
(rækker Faderen Bægeret.)
See, Fader! see hvor Øllet skummer prægtigt.

Knud (seer paa det).
Det gjør det!

Sigrid.
Sæt Dig, gamle Bjørn!
(Hun tager ham ved Armen og fører ham med Magt hen til Bordet.)
For min Skyld!

Bjørn.
For Eders Skyld? lad gaae!
(Han sætter sig.)

Sigrid
(fylder Bægeret, som Inge har rakt hende, og sætter det hen til Bjørn).
Saa husker Fader
Nok paa den Tid, da han drog ud med Bjørn
At slaaes med Estherne, og da han saaret
Blev bragt ombord af Bjørn.

Knud (løfter Bægeret).
Ja det er sandt!
Han bar paa Armene mig ud af Slaget —
Det var en mandig Daad! Skaal, gamle
Bjørn.

Sigrid.
Men rigeligt Du gjorde Gjengjæld, Fader,
Da Bjørn i Favn blev krystet af sin Navne,
Saa stærkt, at kun dit Spyd ham kunde frie.

Bjørn.
Jeg mindes det, Hr. Ridder! som igaar.

Knud (glad).
Skaal, Vaabenbroder!

Bjørn (ligesaa).
Skaal, min ædle Herre!
(De støde Bægrene mod hinanden og drikke.)

Ingrid
(idet hun omfavner Sigrid).
Selv uden Fred Du bringer Andre Fred —
Gud signe Dig!

Sigrid (glad).
Det mildner Sorgen, Moder!

Knud (halvhøit til Bjørn).
Hør Bjørn!

Bjørn.
Hr. Ridder!

Knud.
Nys vi skjændtes lidt.

Bjørn.
I var for slem!

Knud.
Du var ei heller fiin.

Bjørn.
Nei Pokker veed.....

Knud.
Jeg kan ei bære Nag.

Bjørn.
Jeg heller ei.

Knud.
Saa lad det være glemt,
Og kom og drik med mig engang endnu.

Bjørn.
I veed, jeg lystrer Jer i alle Ting.
(De støde Bægrene sammen og tomme dem til Bunden.)

Sigrid (smiler til Moderen og Inge).
See saa! nu sluttet er den korte Fred.

Ingrid.
Imorgen gaaer det løs igjen.

Inge.
Ja, Fader
Er altfor heftig!

Ingrid.
Nu, min Husbond giver
Ham vistnok Intet efter!

Knud (reiser sig).
Saa! Nu gaaer
Jeg ud at see til Snarerne, som vi
Har sat igaar for Hare, Ræv og Maar.
Hvem veed, maaskee en Steg jeg bringer hjem!

Bjørn.
Jeg følger med, thi sidder der en Ræv,
Kan To nok gjøres nødigt.

Knud (til Qvinderne).
Saa farvel!
(Muntert til Bjørn:)
Men sidder der en Hare, faaer Du Lov
At tage den alene.

Bjørn (ligesaa).
I er god!
(De gaae ud igjennem Baggrunden.)

Femte Scene.

Ingrid. Sigrid. Inge.

(Inge sætter sig hen til Tenen. Ingrid griber Sigrids Haand og fører hende frem paa Scenen.)

Ingrid (omt).
Nu i Fortrolighed et Ord, min Datter!
Du elsker denne Bævner?

Sigrid (hælder sig op til hende).
Meer end Livet.

Ingrid.
Og Du vil aldrig glemme ham?

Sigrid.
Nei aldrig!

Ingrid.
Men vil Du da ei sørge Dig tildøde?

Sigrid.
Det er min Faders Bud — jeg lystrer det.

Ingrid.
Men hvordan lystrer Du din Faders Bud?

Sigrid.
Med Sorg, min Moder.

Ingrid.
Det begriber jeg —
Dog Eet, min Sigrid maa Du love mig:
Som en Fortvivlet maa Du ikke sørge,
Thi hvis din rosenrøde Kind bli'er bleg,
Hvis disse Dines klare Glands skal slukkes,
Og skal jeg see din friske Skjønhed visne,
Det vilde knuse mig, det veed jeg vist.

Sigrid.
Saa lær mig da, hvordan jeg sørge skal!

Ingrid.
Som Barnet sørger: med et Haab, der slumrer
Paa Smertensbægrets Bund, og som man sørger
Ved Tabet af en Vaar, der hurtig svandt:
Man glædes ved, at Livet eier end
Saameget Skjønt og Rigt, endskjøndt det Bedste
Forsvandt i Natten som et Stjerneskud.
Saaledes skal min Sigrid sørge.

Sigrid.
Ja, det vil jeg.
Jeg haaber, Himlen gi'er mig Kraft dertil!

Ingrid.
Saa er jeg rolig, thi dit Ungdomsliv
Vil smykkes end af mangen deilig Blomst,
Skjøndt denne visnede, før den sprang ud.
Ja, Sigrid, Livets Gaade, hvis Opløsning
De Vise søge trindt i Stjerners Tegn,
I Jordens Skjød og i de muldne Skrifter,
Den gjemmes i de faa og simple Ord:
Gjør glad din Pligt, saa bli'er Du lykkelig!
(Hun gaaer ud tilvenstre.)

Sjette Scene.

Sigrid. Inge.

Sigrid
(sætter sig tankefuld hen til Rokken; hun spinder nogle Øieblikke; derpaa gjentager hun:)
„Gjør glad din Pligt, saa bli'er Du lykkelig!"
Det er da Summen af al Livets Viisdom.
Hvor den er haard og kold og glædeløs!
Men sørge over Dig, som mildt man sørger
Ved Tabet af en Vaar, der hurtig svandt,
Det vil jeg, Elskte! thi Du kom og bragte
Jo Lys og Solskin i mit dunkle Liv!
Ja saadan vil jeg sørge!
(Hun støtter Hovedet til Haanden og lader Tenen hvile.)

Inge
(reiser sig fra sit Arbeide og gaaer hen til hende).
Gid jeg kunde
Jer bringe Trøst!

Sigrid.
Forsøg det, lille Inge!

Inge.
Hvad skal jeg gjøre? Synge Jer en Sang?
Fortælle Jer en Saga — tal, forlang!

Sigrid.
Ja syng en Sang, imens Du dreier Rokken,
Saa sidder jeg og spinder og hør' til.

Inge
(sætter sig til at spinde og synger:)
Og Ungmøen gik i den udsprungne Lund
Blandt Roser og deilige Blommer;
Der mødte hun Svenden i Morgenens Stund,
Mens Linden sig sørgende hælder!

Nu reiser jeg bort, Allerkjæreste min!
Fra Roser og deilige Blommer —
Men aldrig jeg glemmer den Jomfru saur og fiin!
Ak Linden sig sørgende hælder!

Og jeg bliver her, Allerkjæreste min!
Blandt Roser og deilige Blommer,
Men aldrig jeg bliver en Andens end din —
Saa sørgende Linden sig hælder.

Paa den fremmede Strand faldt den bolde Ungersvend
Blandt Roser og deilige Blommer;
I Klosteret beder den Ungmø for sin Ven,
Mens Linden sig sørgende hælder.

Christ give de Tvende saa salig en Ro
Blandt Roser og deilige Blommer,
Til Himmeriges Klokker dem kalde begge To —
Mens Linden sig sørgende hælder.

Sigrid (efter en Pause).
Tak, Inge, Tak! Du sang min Sorg til Ro.
Naar de, der skilles her, kun mødes hist,
Da glemmes hver en Sorg og hvert et Savn.
Hvem lærte Dig den veemodsfulde Sang?

Inge.
Den lærte Sune mig.

Sigrid.
Den unge Skriver
Hos Lagman Bengt?

Inge (sukker).
Ak ja.

Sigrid.
Du sukker, Inge?

Inge.
Ak ja!

Sigrid.
Har han sit Hjerte vendt til Dig?

Inge.
Det har han, Jomfru! men min Fader siger:
En Mand skal føre Sværd og ikke Pen,
Og til sin Svigersøn kan han ei bruge
En Pennehelt!

Sigrid.
Hvad! ogsaa han?

Inge.
Ja Jomfru!
Han hader fuldt saa stærkt den stakkels Sune,
Som Eders Fader hader Væbneren.
Og dog er Sune en saa høvisk Svend
Og lærd og kyndig — tænk Jer bare, Jomfru!
Han skriver store, store Bøger fulde
Med rigtig Munkeskrift, og han kan male
Med muntre Farver hele Billeder
Af Helgener og Engle og Guds Moder,
Som vi dem see i Wreta Klosterkirke!
Og slig en Mand kan Fader kalde haanligt
En Pennehelt!

Sigrid (gaaer hen til hende).
Min stakkels Inge, Du
Vil trøste mig og trænger selv til Trøst!
Dog hvem kan vide, Alt kan blive godt!

Inge.
Nei det bli'er aldrig godt! Jeg kjender Fader —
Han vil, jeg ægte skal den lange Håkon,
Han, som har dræbt saamangen Ungersvend
I blodig Strid, men før jeg gaaer i Kloster.

Sigrid.
Man lyde maa sin Faders Villie, Inge!

Inge.
Ja det er det, som mig bedrøver mest,
Thi han kan ikke see med mine Øine,
Og naar det dog er mig, der giftes skal,
Og ikke ham, bør jeg jo vælge selv.

Sigrid (med et Suk).
Du er en lille Taabe — lad os spinde!

Inge (sagte, efter en lille Pause).
Tænk dog, om Væbneren nu kom tilbage
Som Riddersmand!

Sigrid.
Du er en Nar!

Inge.
Ja hvorfor ikke?
Sligt har man før dog seet!

Sigrid.
Nei, lille Inge,
Jeg drømmer ikke meer. Han kommer ei!

Syvende Scene.

De Forrige.

Bjørn
(kommer ind fra Baggrunden).

Kom frem med Ølket, Inge! . . Undskyld,
Jomfru! . . .
Saa skynd Dig, Barn! den fromme Hr. Abbed
Fra Wreta kommer her forbi om lidt
Og vil nok hvile ud hos os! Naa skynd Dig!
Hvi tøver Du?

Inge.

Hvad siger Du, Abbeden?

Bjørn.

Ja vist Abbeden! See, Du kommer bort!

Inge.

Nu løber jeg! (gaaer under det Følgende ud og ind og sætter Ølkande og Bægre frem paa Bordet.)

Bjørn
(nærmer sig venligt til Sigrid).

Hvor gaaer det, Jomfru Sigrid?

Sigrid.

Godt, gode Bjørn! men jeg vil være ene!

Bjørn.

Ja gaa kun, Jomfru, op paa Eders Kammer —
Jeg sender Eder Inge strax.

Sigrid.

Nei, nei!
Jeg vil nok være ene med mig selv,
Og siden vil jeg skrifte for Abbeden.
Sig det til Moder! (Gaaer opad Trappen.)

Bjørn.

Ja det skal jeg nok!

Sigrid (halvsagte).

Hvor jeg er svag! Jeg vilde ikke græde
Og kan ei standse mine Taarers Flod.
(Hun skynder sig ind i sit Værelse).

Bjørn (seer efter hende).

Nu fik dog Smerten Luft, og det er godt,
Thi efter Regnen bli'er det atter Solskin
Saavel i Menneskets som i Naturen.
(Til Inge, der kommer tilbage).
Er Alting rede?

Inge.

Ja.

Bjørn.

Gaa saa din Vei!

Inge.

Men . . . . .

Bjørn.

Intet Men — gjør strax blot, som jeg siger!

Inge.

Og jeg, som gjerne vilde høre Alt —
Hvor det er kjedeligt! (Hun gaaer.)

Bjørn (i Døren tilhøire).

Min ædle Frue!
I faaer Besøg. Abbeden hist fra Wreta
Strax kommer hid med Eders Ægteherre.

Ottende Scene.

Bjørn. Ingrid. (Siden) Knud og Botvid.

Ingrid (kommer ind).

Abbeden! hvad, den fromme Botvid kommer!
Det glæder mig! Men hvor er Sigrid da?

Bjørn.

Deroppe!

Ingrid.

Kald paa hende!

Bjørn.

Helst hun ønsker
At være ene lidt.

Ingrid.

Ja det forstaaer jeg.

Bjørn.

Saa bød jeg I[illegible]et frem.

Ingrid
(klapper ham venligt paa Skuldren).

Tak, gamle Bjørn! Du tænker for os Alle.

Knud (med Abbeden fra Baggrunden).

Træd ind, Hr. Abbed! denne Vei!

Ingrid (gaaer dem imøde).

Velkommen!

Botvid
(med opløftede Hænder).

Guds Fred herinde!

Ingrid.

Fromme Fader, Tak!

Botvid.

Hans Haand beskytte Eder!

De Andre.

Amen!

Botvid.

Amen!
(De gjøre Alle Korsets Tegn; derpaa træder Abbeden frem.)
En rum Tid er forløben, siden sidst
Jeg traadte over Eders Tærskel, Venner!
Har I Jer Helbred havt i al den Tid?

Ingrid.

Tak, Hr. Abbed! I selv har Intet feilet?

Botvid.

Gud være lovet nei! Skjøndt graa og gammel,
Er jeg endnu jo baade kjæk og qvik.
Men sig mig dog, hvor gaaer det Jomfru Sigrid,
Jer kjære Datter? Er mit Skriftebarn
Endnu bestandig lige frisk og fager?

Ingrid.

Ja, fromme Fader, hun er al vor Trøst —
Hun er Guds klare Solskin i vor Hytte.

Knud (i en blød Tone).

Gud signe hende!
(Hurtigt som for at skjule sine Følelser).
Men I vil dog drikke
Et Bæger af vort Festøl, ikke sandt?

Botvid.

Tak for Jert Tilbud! Gud forbyder vist
Ei sine Tjenere en Lædskedrik,
Og lang er Veien, jeg idag skal vandre.
(Han drikker.)
Jert Øl er kraftigt brygget, ædle Frue!

Ingrid.

Hvor agter I Jer hen, min fromme Fader?

Botvid.
Jeg bringe skal en Dødsyg Sakramentet
Paa en af disse Gaarde, som vort Kloster
I Gave nylig fik af Birger Jarl.

Knud.
I Gave?

Botvid.
Ja, thi — Himlen være lovet! —
Han er saa from, som han er stor og mægtig.

Bjørn (afsides).
Nu gaaer det løst.
(Han gaaer hen til Vinduet med Hjelmen og sætter sig til at polere den; af og til kaster han et Blik ud af Vinduet.)

Knud.
I mener falsk og troløs!

Botvid (leer).
Begynd nu ikke paa den gamle Vise!

Knud.
Det siger jeg, kan end han kjøbe Alt —
Mit Bifald faaer han ei for nogen Priis.

Botvid (godmodigt).
Saa maa han nøies jo med Landets Bifald
Og Efterverdenens!

Knud.
Ja den skal vidne,
At en gemeen Tyran han været har,
Som i sin Hovmod traadte under Fødder
Alt, hvad der ei til Bjelboynglen hørte.

Botvid.
Jert gamle Had forvirrer Jer, Hr. Ridder!
Men, tro mig, dermed skader I kun lidt
Den Mand, vi Alle skylde Fred i Hjemmet,
I Kirken og paa Thinge, som gav Ovinden,
At gaae i lige Arv, og som beskytter
Med mandig Haand de Love, som han skrev.
Om tusind Aar staae disse Love end
Som Mindestøtter paa hans Heltegrav!

Ingrid.
Gud glæde vil hans Sjæl i Liv og Død,
Men aldrig glemmes han af Nordens Qvinder.

Knud (mørk).
Min Hustru med! Du gjør Parti med ham,
Der styrtede vor gamle Slægt i Gruset!

Ingrid.
Jeg er retfærdig — ogsaa mod min Fjende.

Botvid.
Ret saa, Fru Ingrid! Og jeg veed, at Jarlen
Vil gjøre godt igjen, hvad Enkeltmand
I Landets Ufredstid har maattet lide;
Men der maa Tid til Sligt, og ret betænkt,
Var det for Landet bedre, at Enhver
Sad som en Konge paa sin egen Gaard,
Og Ingen vilde lystre? Mon det ei
Er bedst som nu, at til vort fælles Tarv
Een holder Tømmen i sin stærke Haand?

Knud.
Maaskee. Men hvorfor skal det være ham?

Botvid.
Fordi Vorherre i sin Viisdom satte
Et Herskerstempel paa hans aabne Pande
Og lagde i hans Sjæl den sjeldne Kraft,
Der skaber Herskere og store Mænd,
Paa hvilken Plads end Fødselen dem stilled!
Dog lad det være nok! — Jeg haaber, Tiden
Skal nok omvende Jer. Nu maa jeg bort.
Jeg gjæster paa min Hjemvei Lagman Bengt
Paa Ulfsbjerg, Bjelbojarlens Broder —
En herlig Mand og ridderlig som Faa!

Knud (spottende).
Ja vist, de er jo Engle Allesammen!

Bjørn
(der har seet ud af Vinduet, farer op).
For Fanden! seer jeg ret?

Knud.
Hvad er der nu?

Bjørn.
Det er Bengt Lagmans Skriver! See, blot, Herre!
Han staaer og kysser nok saa rask min Inge!

Knud.
Har Du ham sagt, han holder sig herfra?

Bjørn.
Det har jeg, men han er saa stædig som
Den unge Væbner, I gav Afsked nys!...
Men bliv Du kun!.... Jeg skal Dig give straxt,
Et Løbepas, som Du skal huske paa!
(Han gaaer hurtig ud gjennem Døren i Baggrunden.)

Niende Scene.

Botvid. Knud. Ingrid.

Botvid.
Hvad sagde Bjørn om Væbneren?

Knud.
At han
Fik Afsked nys.

Botvid.
Hvem siger I?

Knud.
Ih han,
Som reddede forleden Jomfru Sigrid.

Botvid (smilende).
Ja saa! og han fik Afsked, siger I?

Knud.
Ja tænk Jer blot — han kom og vilde frie
Til Sigrid, til min Datter!

Botvid.
Nu, og hun?

Knud.
Hun veed, at smukt hun lystre skal sin Fader.

Botvid.
Hm! kjender jeg den unge Væbner ret,
Saa kommer han vist hurtigt her igjen!

Knud.
Ja lad ham vove det!

Botvid (leer).
Det gjør han nok!
Det tør jeg vædde paa.

Ingrid (sagte).
Abbeden leer? —
Jeg troer bestemt, der stikker Noget under.

Knud.
Hvad mener I?

Botvid.
Jeg mener Ingenting,
Men vædder paa, at kommer han igjen,
Saa jager I ham ei igjen paa Døren.

Knud.
Gjør jeg ei det? Top! Bægeret er holdt.

Botvid.
Er det Jert Alvor?

Knud.
Naa! I er alt bange!

Botvid.
Vist ei! Mod Bægret holder jeg paastand
En sjelden Reliqui — er I tilfreds?

Knud (griber hans Haand).
Top! det har Ingrid længe ønsket sig.

Botvid.
Og Wreta Kloster trænger stærkt til Sølv!

Ingrid (sagte).
Hvad skal jeg troe?

Knud (sagte).
Der blev Abbeden narret!
En Munk kan ogsaa overlistes, seer jeg!
(Man hører Jægerhorn i nogen Afstand.)
Men hvad er det?

Botvid.
Det klinger som en Lur —
Om Bæbneren alt nu Jer tog paa Ordet? ...

Tiende Scene.

De Forrige. Bjørn. Sune og Inge (fra Baggrunden).

Knud (urolig).
Hvad er paafærde, Bjørn.

Bjørn (ligesaa).
Ak, kjære Herre!
Jeg veed det neppe selv — men Sune her
Et Bud Jer bringer.

Knud (stolt).
Han? et Bud, fra hvem?

Sune (træder frem og bukker).
Fra Ridder Bengt paa Ulfsbjerg — fra min Herre!

Knud (som før).
Fra Ridder Bengt? — hvad kan han ville mig?

Sune.
Det vil han sige Eder selv, Hr. Ridder!
Naar I ham giver Leide til at ride
Ind i Jer Gaard.

Knud (der neppe kan beherske sin Glæde).
Saa han begjærer Leide!
(sagte.)
Nu! han er mere høflig, end jeg vented.
(høit.)
Siig ham, at trygt han ride kan herind

Sune.
Jeg takker Jer.
(sagte til Inge)
Pas paa, her bliver Gammen,
Og nu jeg lover Dig, at Du bli'er min!
(Skynder sig ud.)

Ellevte Scene.

De Forrige (uden Sune).

Inge (sagte).
Hvad mener han?

Knud.
Bring hurtig Kappen, Ingrid!
Og Bjørnehuen!
(Ingrid gaaer ud tilvenstre).
Bjørn, spænd Sværdet om!
Er jeg end fattig, skal jeg vise ham,
At jeg er Mand og Ridder! Skynd Jer, Alle!
(Til Ingrid, der kommer tilbage med det Forlangte.)
Hvor er vor Datter Sigrid?

Ingrid.
Paa sit Kammer.

Knud
(medens de hjælpe ham i Klæderne).
Saa er det godt!
(Til Botvid.)
Hvad mener I, han vil?

Botvid.
Maaskee han kommer herhen for at frie
For Bæbneren.

Knud.
Saa skal han faae et Nei,
Saa det skal ringe om hans stolte Øren!
See, Inge, ud af Vinduet, om de komme!
Stil Du din Rok tilside, Ingrid! sæt Dig rankt
Og stolt her ved min Side! Bjørn, Du stiller
Dig bagved Stolen og tag Hjelmen paa!

Bjørn (tøvende).
Men ....

Knud.
Ti! Vi maae bevare Skinnet, Du;
Det er det Eneste, vi har tilbage.
(Til Botvid.)
I bliver jo?

Botvid (smilende).
Jeg bliver her.

Knud.
Saa sætter
I nok Jer ved min venstre Side der!

Botvid (som før).
Ja hjertensgjerne! hvor det Jer behager!

Knud.
Saadan i fordums Tid tog jeg mod Gjæster.
Huuscapellanen havde jeg ved Siden,
Og det saae altid riddermæssigt ud!

Inge
(ved Vinduet, slaaer Hænderne sammen).
Der komme de! Guds hellige Moder, see!
Hvor det er fiint! I Spidsen rider der

En Riddersmand med Guld og Perler smykket.
Det er vist Lagman Bengt fra Ulfsbjerg, thi
Han er den stateligste af dem Alle.
Der komme flere Svende, ... fleer endnu! ...
Nu stiger han af Gangeren og kommer!

Knud.

Seer Du ei Væbneren?

Inge (skynder sig fra Vinduet).

Ham saae jeg ikke.

Knud.

Det glæder mig, thi det ham tjener bedst!

Tolvte Scene.

De Forrige. Kol Tynneson. Senere Bengt. Sune. Væbnere og Svende.

Kol Tynneson

(kommer fra Baggrunden med afmaalte og høitidelige Skridt).

Min Herre, Lagman Bengt, mig sender hid
Med Bud og venlig Hilsen for at spørge
Jer, Ridder Algotson! ved mig, hans Marsk,
Om han velkommen er?

Knud (høitideligt).

Han er velkommen!

(Sagte til Abbeden, idet Kol gaaer henimod Døren.)

Han høvisk er — om Sligt han veed Besked!

Botvid (leer).

Ja, han veed meer end det!

Ingrid (der lægger Mærke til Abbeden).

Hvad skal jeg tænke?

(I dette Øieblik træder Lagman Bengt ind fra Baggrunden, med sine Smaadrenge foran sig og efterfulgt af ligesaa mange Væbnere. Han er rigt og prægtfuldt klædt, gaaer frem midt i Stuen, bukker stolt for Knud og Ingrid og siger i en rask Tone:)

Bengt.

Hil Jer, Hr. Ridder! hil og sæl, min Frue!

Knud.

Jeg takker Jer, Hr. Lagman! Vær velkommen
I denne ringe Stue — det er ei
Min Skyld, at ei en Borg modtager Jer.

Bengt.

Min er det heller ei, saavidt jeg veed.

Ingrid

(der ufravendt har betragtet Bengt, rykker Knud i Armen og siger:)

Jeg seer foran mig — ved St. Knud, min Helgen!
Jeg maa see Syner.

Bjørn.

Ja, jeg med, for Pokker!

Bengt (smilende).

Hvad seer I da?

Knud (korser sig).

Her Satan har sit Spil.

(Reiser sig og gaaer hen til Bengt).

Dog nei! jo meer jeg seer paa Jer, Hr. Lagman!
Des større Lighed finder jeg med ... med ...

Bengt (som før).

Med hvem? Tal ud, Hr. Ridder!

Knud (seer skarpt paa ham).

Med den Væbner,
Som jeg idag paa Døren jog, fordi
Han vovede at beile til min Datter.

Bengt (som før).

Forunderligt!

Ingrid (iler hen til Bengt).

Ja vist! nu seer jeg det!
I er den Væbner, som har frelst min Datter!

Bengt (som før).

Nei, jeg er Lagman Bengt, Jarl Birgers Broder,
Og jeg er Riddersmand, har Gods og Guld
Og kommer nu til Eder, Ridder Knud,
At kræve Hevn, fordi I jog mig bort
Med Haan og Spot fra Eders Gaard imorges.

Knud.

Hvordan? En Broder til min værste Fjende
Har frelst mit Barn?

Ingrid (sagte).

Ak, hellige Guds Moder!
Nu Sigrid er ulykkelig for Alvor.

Bengt.

Opreisning fordrer jeg for denne Haan.

Knud.

Den kan ei negtes Jer. Hvad fordrer I?

Bengt (rækker ham Haanden).

Jeg fordrer, at I lægger Eders Haand
I denne aabne Haand, som bydes Jer,
Og at I holder Eders givne Løfter
Og skjænker strax skjøn Sigrid mig til Brud —
Det fordrer jeg.

Knud.

Er det Jer Fordring.

Bengt.

Ja.

Ingrid (henrykt).

Hvad hører jeg!

Bjørn (til Knud.)

Saa svar ham dog!

Knud.

Ti stille!
Man løber ei saa let med mig!

(Til Ingrid, der vil tale:)

Ti stille!

Bengt.

Hvis I vil høre mildt paa min Begjering,
Saa skjænker jeg min Brud i Morgengave,
Foruden Guld og Sølv, sex skjønne Gaarde
Og Ulfsbjerg til sit Enkesæde, hvis
Jeg skulde døe før hende. Ydermere
Jeg lover høit som ærlig Mand og Ridder
At elske hende over Alt i Verden,
At holde hende høit i Agt som Viv
Og dele Alt med hende — Ondt og Godt —
Saa sandt mig hjælpe Gud!

Botvid (sagte til Knud).

Hvad siger I?
Et saadant Tilbud er dog ganske smukt!

Knud (til Abbeden).
Ti, Hr. Abbed!
(Til Bengt.)
Guld klarer ikke Sagen.
Et Vilkaar var der end, om ret I mindes!

Bengt
(griber hans Haand og fører ham frem paa Scenen).
Hevn over Bjelbojarlen, ikke?

Knud.
Jo.

Bengt
(tager et Pergamentsbrev frem).
Læs dette først og sig mig saa Jer Villie.

Knud.
Jeg kan ei læse.

Bengt.
Men Abbeden kan.

Knud (til Abbeden).
Hjælp mig at tyde hvad der staaer i Brevet!

Botvid (seer paa Brevet).
Fra Jarlen.

Knud (vil rive det fra ham).
Hvad!

Botvid (listigt)
I kan jo ikke læse?

Knud (beherster sig).
Nei, det er sandt — lad høre, hvad han skriver!

Ingrid
(der har talt med Bengt, sagte til Inge:)
Lad Sigrid vide, at hun kommer ned!

Inge.
Strax, ædle Frue!
(Hun gaaer ovad Trappen til Sigrids Kammer.)

Ingrid.
Jeg veed det, hende kan han ikke modstaae!

Bengt.
Men vil I mig forlade, at jeg har
Jer ført bag Lyset, for at see, om hun
Mig vilde elske for min egen Skyld?

Ingrid.
O hvad forlades ei en Ungersvend,
Naar Moderhjertet først han vundet har!

Sune (til Bjørn).
Nu faaer jeg Eders Inge, ikke sandt?

Bjørn.
Lad først os see, om Ridder Bengt faaer Sigrid!

Botvid
(har under de foregaaende Repliker læst sagte for Knud nede i Forgrunden).
Heraf I seer, at Jarlen alt har beilet
For Broderen til Ivar Knudsøns Datter
Paa Gröneborg — det kan forandre Sagen.

Knud (tænker efter).
Og hvis hans Broder ægter nu en Anden....

Botvid (listigt).
Saa bliver Jarlen rasende, fordi
Man trodser ham som Slægtens Overhoved.

Knud.
I troer, det ærgrer ham?

Botvid.
Naturligvis!
Og hvis I følge vil mit Raad, Hr. Ridder!
Saa giver I Bengt Lagman ei Jer Datter,
Thi det gaaer aldrig godt at trodse Jarlen!
Hvad baader det, at I og Lagman Bengt
Vil sætte Eder op mod ham?

Knud.
Hvad baader det?
Jeg skulde troe, jeg hævner mig paa Jarlen,
Og Sigrid faaer den Mand, som hun har kjær!

Botvid.
Betænk dog...

Knud.
Alt har jeg betænkt! Det gjør
En Streg i Bjelbojarlens store Planer —
Det er mig nok.

Botvid (sagte).
Det gaaer jo af sig selv!

Bengt.
Nu vel, Hr. Ridder! hvad er Eders Svar?

Knud (griber hans Haand).
I opfyldt har de Vilkaar, som jeg satte,
Thi holder jeg det Løfte, jeg besvoer,
Og hilser Eder som min Svigersøn.

Ingrid.
Gud signe Jer for det, min ædle Husbond!

Bengt.
Og I skal aldrig angre, hvad I gjør!

Knud.
Det haaber jeg. Men sig mig, hvor er Sigrid?

Ingrid (peger op paa Trappen).
Der kommer hun!

Knud.
Ja ret som hun var kaldet!

Trettende Scene.

De Forrige. Sigrid og Inge.

Sigrid
(der kommer hurtigt og bevæget ned ad Trappen).
Nei, Inge, nei! Jeg tør ei troe dit Ord.

Inge (peger ned).
Saa see da selv!

Sigrid
(seer ned. Bengt, Knud og Ingrid staae Haand i Haand og see smilende op til hende).
O hellige Guds Moder!
Er det en Drøm, saa lad mig aldrig vaagne!

Knud.
Du drømmer ei. Kom, Sigrid!

Ingrid.
Kom, mit Barn!

Sigrid
(skynder sig ned og kaster sig i Moderens Arme).
O, Moder!

Bengt.
Sigrid!

Knud
(tager hende fra Moderens Favn og fører hende hen til Bengt.)
Gud velsigne Jer!

Bengt (omfavner Sigrid).
Seer Du, min Sigrid! inden Linden knoppes,
Jeg fører Dig som Husfru til min Gaard!

Botvid (til Knud).
Men Bægeret er mit.

Knud.
Og jeg, jeg hævner
Paa Jarlen mig!

Botvid.
Saa vinde vi jo Alle!

Inge (til Bjørn).
Naa, Fader!....

Sune (paa den anden Side af Bjørn).
Kommer Touren nu til os?

Bjørn (halvt vred, halvt stjemtende).
Jeg nødes sagtens til at sige Ja.

Bengt (vender sig til sine Mænd).
Om trende Uger paa mit gamle Ulfsbjerg
Mit Bryllup feire vi med Fryd og Gammen!

Bjørn (svinger sin Hue).
Og mere sagert Par kom aldrig sammen!
(Teppet falder under Svendenes og Væbnernes Jubel).

Anden Act.

(Riddersalen paa Ulfsbjerg. Store buede Døre i Baggrunden føre ud til en Terrasse, bag hvilken man seer Søen Boren og den modsatte Strandbred. Til høire nærved Forgrunden et høit Vindue med farvede Ruder. Tilvenstre nærved Baggrunden en Sidedør. Paa Væggene Rustninger og Vaaben. Langs Væggene Bænke, og tilvenstre et langt Bord med Drikkekar og Pokaler, omgivet af høiryggede Stole. Vaabnene og Pillerne ere omvundne med Blomster, og Alt har et festligt Udseende.)

Første Scene.

Kol Tynneson. Sune. Svende.

(Ved Teppets Opgang staaer Kol midt paa Scenen og uddeler Befalinger til Svendene, som ordne Drikkekarrene paa Bordet og senere flytte det hen til Væggen nedenfor Døren. Sune staaer ved det aabne Vindue og seer tankefuld ud af det.)

Kol.
Nu fylder Drikkekarrene med spansk
Og gammel ungarsk Viin, med Mjød og Pors
Og seer saa til, at Alting er i Orden!
Befaler Skafferen at stille frem
Oltønderne i Borgens Gaard for Alle,
For at Enhver, der nærmer sig til Ulfsbjerg
Idag — han komme fjerntfra eller nær —
Kan blive frit beværtet. Er han fattig,
Skal først der gives ham en Vadmelskjortel,
Saa Ly og Tæring, men er han en Ridder,
Skal høvisk man ham føre op i Salen.
Det er vor Lagmans Villie.

En Svend.
Den lydes skal,
Det kan I stole paa, Hr. Kol.

Kol.
Men hurtigt!
Thi Bryllupsskaren kommer snart fra Kirken
(Svendene gaae bort.)

Anden Scene.

Kol. Sune.

Kol
(gaae hen til Sune og slaaer ham paa Skulderen).
Hvad staaer I og betragter der saa stift?

Sune.
Jeg seer paa Mulmet, der har lagt sig hist
Om Himmelranden. See blot, hvor det stiger!
Den klare Dag har næsten det fortrængt.
Sin mørke Kaabe lægger det om Skoven,
Og truende det drager hen mod Borgen.

Kol.
Ja, hvad gjør det? Regn i en Brudekrands
Betyder Lykke.

Sune
Men en Storm?

Kol.
Vær ikke
Saa mørk paa denne Dag! Jeg gjetter Grunden:
I vilde helst idag havt Bryllup selv
Med liden Inge.

Sune.
Deri har I Ret —
Dog er det ei for mig, jeg er urolig,
Men for min Herre. Seer I ei, hvor Mulmet
Sig samler truende omkring hans Hoved.

Kol.
En Fare truer da Bengt Lagman?

Sune.
Ja.
Den værste Fare: Bjelbojarlens Vrede;
Han dette Giftermaal har strengt forbudt,
Fordi det krydse vil hans store Planer.
Endnu iforgaars kom en Væbner hid
Paa hurtig Ganger med et Brev fra Jarlen,
Forsynet med hans Underskrift og Segl,
Hvori han truer Bengt med vrede Ord!

Kol.
Og han? hvad svared han?

Sune.
Han lod mig skrive
Et høvisk Brev, der Jarlen bød til Bryllup —
Derunder satte han sit Navn og Segl!

Kol.
Det kan jeg lide.

Sune.
Det var uforsigtigt,
Thi Jarlen er dog hele Slægtens Hoved,
Hvis Villie de Andre lystre maae.

Kol.
Aa hvad! Vor Lagman er en myndig Mand,
Der veed nok, hvad han gjør.

Sune.

Jeg frygter dog,
At snart vi spørge Nyt, der ei os huer.
(Klokkerne ringe i det Fjerne.)

Kol.

Nu er' de viede! Spar nu Jer Bekymring!

Sune.

Men Jarlen kan det Gjorte gjøre ugjort.

Kol.

Han mægter ei at løse Kirkens Baand.

Sune.

Ak Kirkens Baand — det har man ofte seet —
Er' løse nok, saasnart de Store vil det!
Men sig mig, synes det Jer ei, Hr. Kol!
At disse Klokker klinge sært veemodigt,
Som ringed de til Graven, ei til Bryllup.

Kol (leer høit).

Nei, veed I hvad, nu gaaer I altfor vidt!
Guds Død! I skræmmer Livet jo af Folk
Med Eders Snak om Mulm og Klokkeklang!
Jeg synes, at det netop klinger lystigt,
Og Mulmet seer ei heller sørligt ud,
Thi Solen skinner, saa det er en Lyst.
Men see! der kommer hele Brylluppskaren!
Farvel! nu maa jeg ud og passe paa,
At Alt gaaer til, som det sig hør' og bør!
(Gaaer ud gjennem Døren i Baggrunden.)

Tredie Scene.

Sune.

(Saasnart Kol er gaaet ud, hører man Brylluppsmarchen først fjernere, men under det Efterfølgende nærmere og nærmere. Ved Scenens Slutning seer man ude paa Terrassen festligt klædte Almuesfolk af begge Kjøn. De stirre nysgjerrigt ud tilhøire.)

Kol har maaskee dog Ret. Mit syge Sind
Gjør, at jeg nu seer Alting Graat i Graat.
(Han gaaer hen til Vinduet og seer ud.)
Der kommer Skaren! Der gaaer lille Inge,
Min Elskede! Nu skinner Solen atter,
Og alle onde Varsler maae forstumme.
(Igjen forskrækket.)
Ha hvad er det! Hans Ganger steiler vildt
Og farer ind imellem Børn og Qvinder!
Nu har han tæmmet den!... O, alle Helgen!
Det var endnu det allerværste Varsel.
De nærme sig!... O see! sig Solen skjuler
I tykke Skyer, som de ride ind
Af Borgens Port! Christ frie min arme Sjæl,
Men denne Dag kan aldrig ende godt.
(Han styrter sig ud af Sideboren, efterat han først gjennem Døren i Baggrunden har kastet et Blik paa det indtrædende Brylluptog.)

Fjerde Scene.

Bengt. Sigrid. Knud. Ingrid. Kol. Bjørn. Inge. Botvid. Riddere. Terner. Svende. Væbnere. Chordrenge. Spillemænd. Almue.

(Marchen har under det Foregaaende bestandig lydt nærmere. Brylluptoget kommer ind fra Baggrunden i følgende Orden:

1. 2 Brudeførere i brogede Farver, med Blomsterstave i Hænderne og høie Huer.
2. 6 Spillemænd, der blæse, og efter dem en Nar, der slaaer paa Tromme.
3. 4 Chordrenge, der svinge Rogelsekar.
4. En Brudefører, klædt som de Forrige.
5. Svende og Væbnere, to og to, og efter dem Terner, to og to.
6. Ingen 4 Chordrenge med Rogelsekar; efter dem Botvid i fuld Ornat og foran ham to Geistlige med Hostien og Monstrantsen.
7. En Brudefører.
8. Brud og Brudgom, Haand i Haand, under en Slags Baldachin, der bæres af 4 Riddere. Brudgommens Vaaben bæres af en Væbner.
9. Knud og Ingrid, Haand i Haand, efterfulgte af Bjørn, der bærer Knuds Vaaben.
10. Riddere og Fruer, to og to, bestandig med en Væbner og en Terne efter sig og tilsidst Svende, to og to.

Toget gaaer eengang Scenen rundt og ordner sig derpaa paa begge Sider af denne, medens Botvid, Munkene og Brudeparret indtage Scenens Midte, Spillemænd, Væbnere, Svende og Almue Baggrunden).

Botvid

(efterat Musiken tier, og Alle have indtaget deres Pladser:)

Lad, hellige Guds Moder! Fred og Lykke
Tilflyde dette Par til sildigst Tid!
Beskjærmende Du brede dine Hænder
Mildt over dem og deres hele Slægt!
Guds Moder! tag dem i din Varetægt!
(Han opløfter Hænderne.)
Hil Brud og Brudgom!

Alle.

Brud og Brudgom hil!
(Fanfarer og Raab.)

Bengt.

Jeg takker Eder Alle! (Til Sigrid.)
Kom, min Hustru!
(Han byder hende Haanden og fører hende den foran Bordet, hvor hun bliver staaende foran Høisædet tilvenstre og Bengt foran Høisædet tilhøire.)
I Paahør her af alle disse Gjæster,
Af ædle Riddere og væne Fruer,
Af skjønne Møer, adelige Svende,
Vor Kirkes Tjenere og Gaardens Folk,
Jeg lover høit, min elskte unge Hustru,
Dig Huldskab, Troskab som for Altret nys!
I Venner! hædrer hende som min Hustru!
I Terner, Væbnere og Gaardens Folk,
Høiagter hende som Jer Herres Viv!

Alle.

Hil, hil Fru Sigrid!

Bengt.

Sæt Dig ved min Side
Som Husets Herskerinde! Her Du finde
Din trygge Plads, mens Aarene omskifte!
Og nu, Kol Tynneson! lad mine Svende
Ombære Bægrene med Viin og Øl,
At gammel Sæd maa følges ved vort Bryllup!

Kol (til Svendene).

Afsted, og fylder Bægrene til Randen!
Lad Ønske klinge høit, at Held og Lykke
Maa feste varig Bo i dette Huus!

Bengt.

Sæt Eder, Hr. Abbed! ved Brudens Side,
Og I, Hr. Ridder Algotson og Hustru,
Indtager Hædersladsen her hos mig,
Som det sig egner for Jer Byrd og Alder!

Knud (stolt).

Kom, Ingrid! kom!
(Han sætter sig paa høire Side af Bengt.)
Hvo selv fornedrer sig,
Han skal ophøies!

Ingrid (sagte).

Ti! man seer paa os!

Bjørn (sagte).

Han Hæderspladsen! Naa det kan jeg lide!
(Svendene have imidlertid budt Pokalerne om. Ridderne og Damerne samle sig i to Hold, Ridderne paa den ene Side og Damerne paa den anden, og gaae under efterfølgende Sang skiftevis hen til Brudeparret (Ternerne først). Indledningen til Sangen udføres af Spillemændene, som tilligemed Væbnere, Svende og Almuen staae i Baggrunden, ligeledes delte i 2 Hold.)

Bryllupsleg.

1.

Ternerne.

Den ædelig Brudgom, den Ridder saa god
Har vundet stolt Jomfru, det Rosenblod!

Ridderne.

Den favreste Ungmø, den Jomfru saa skjøn
Han holder i Armen som Kjærligheds Løn.

Alle.

(tage hinanden i Haanden og gaae rundt).
Og nu vil vi dandse saa lystigt i Ring
Og synge og svinge os glade omkring
Og ønske dem Begge tillykke!

2.

Ridderne (som før).

Christ give, hver Ridder, som vel er det værd,
Til Brudefeng føre sig Hjertenskjær!

Ternerne.

Christ give hver Jomfru en Ven saa hold,
Der aldrig har plettet sit adelige Skjold.

Alle.

Gid sammen de leve til sildigste Aar,
Saa glade i Høsten som i deres Vaar —
Christ give dem Husfred og Lykke!

(De tomme Bægrene under ziirlige Bøininger og give dem til Svendene. Musiken fortsættes i en livligere Rhytmus. Den fornemste af Ridderne gaaer hen til Bruden, bukker for hende, griber hendes Haand og fører hende frem midt paa Scenen. En af Ternerne fører Bengt frem paa Scenen paa samme Maade, medens følgende Vers synges:)

Ridderne

Kom nu, skjøn Jomfru! Du er saa fager
Som deilig Kornblomst i Rugens Ager!

Ternerne.

Kom nu, Hr. Ridder, saa stolt og bold,
Omsider fik vi Dig i vor Vold!
(De dandse i Ring om Sigrid og Bengt, der staae Haand i Haand midt inde i Kredsen.)

Alle.

Gid trofast Elskov maa her paa Borgen
Til alle Tider forjage Sorgen!
Gid Sigrid fagre og Lagman Bengt
Maa fange Fred og Lykke!

(Alle, undtagen Knud, Ingrid, Bjørn og Botvid drages ind i Dandsen, der hvirvler bestandig raskere under Gjentagelsen af ovenstaaende Chor. Idet Dandsen er livligst, høres pludselig en gjennemtrængende, langt udtrukken Klang af et Horn udenfor. Dandsen hører pludselig op, og Alle betragte hverandre med Skræk.)

Bengt.

Hvi blæser Vægteren?

Sigrid
(klynger sig ind til ham).
Christ frie os Alle!

Hvad skal det sige?

Bengt.

Vær Du ganske rolig!

Femte Scene.

De Forrige. Sune (fra Baggrunden bleg og forfærdet).

Bengt.

Hvad er det, Sune? Hvi er Du saa bleg?

Sune.

Et Bud fra Jarlen, Eders Naades Broder!

Knud (springer op).

Fra Jarlen?

Bengt.

Fra min Broder?

Sigrid (sagte).

Alle Helgen!
Jeg aner intet Godt!

Sune.

Han fordrer stolt
At blive indladt.

Bengt.

Vindebroen ned!
Min Broders Sendebud velkommen er!
(Sune skynder sig ud, fulgt af nogle Svende. Bengt siger med tvungen Munterhed til de Omstaaende, der see bange og raadvilde ud:)
Hvi ræddes I? Hvor kan min Broders Bud
Forfærde Jer? Naturligvis, han sender
Mig sin Lykønskning paa min Bryllupsdag!
Det er det Hele! Griber Eders Bægre
Og lader ei vor muntre Fest forstyrres
Af slige Smaating!
(løfter Bægret.)
Hvad vi elske høiest! —
Kan ikke det fordrive Eders Frygt?

Ridderne (noget forsagte).

Ja, hvad vi elske høiest!
(Til hinanden indbyrdes.)
Hørte Du? ....
Et Sendebud fra Jarlen! .... Det gaaer ilde!

Bengt
(sagte til Sigrid, idet han fører hende tilbage til hendes Sæde:)
Vær stærk, min Elskede! Min Broders Bud
Maa ikkun see en glad og skyfri Pande.

Sigrid.

Jeg er jo glad, min Ven!

Botvid (sagte og urolig).

Gud staae os bi!
Jeg frygter for, det ender ikke godt!

Sjette Scene.

De Forrige. Herved Boson. Sune. Svende.

Sune (fra Baggrunden).

Jarl Birgers Høvedsmand, Hr. Herved Boson!

Herved Boson
(træder ind fra Baggrunden. Han gaaer hurtig frem midt paa Scenen og bukker for Bengt og Sigrid, medens hans Svende blive staaende i Baggrunden. Hans Udseende er mørkt og alvorligt).
Jeg hilser Eder, Lagmand Bengt, med Gud!

Bengt
(reiser sig og gaaer hen imod ham).
Hvad! det er Eder, kjære Svoger Herved!
Velkommen til min Bryllupsfest paa Ulfsbjerg.
I kom tilpas! Nys Dandsen var begyndt —
Endnu engang jeg ønsker Jer Velkommen!
(rækker ham Haanden.)

Herved
(kold og uden at modtage den fremrakte Haand).
Naar jeg mit Hverv har røgtet, frygter jeg,
I ønsked helst, at jeg var bleven borte!

Bengt.
Hvad umildt Bud kan da en Frænde bringe
Mig paa en Glædesdag som denne? svar!

Herved.
Mig Jarlen sender hid at bringe Jer
En Bryllupsskjænk, I ærligt har fortjent.

Bengt (fornærmet).
I taler stolt, min Frænde!

Herved.
Som det egner
Sig for en Mand og Ridder, naar han taler
Med Den, der plettet har sit gamle Skjold,
Da han sig gifted med en ringe Mø.

Bengt (opbrusende).
Guds Død! vei Eders Ord!

Knud
(reiser sig og slaaer paa Sværdet).
En ringe Mø?
Det vover I at sige om min Datter?

Herved.
Ja ringe, naar det gjælder Jarlens Broder,
En Konges Slægtning!

Knud.
Ved St. Knud, min Helgen!
Min Slægt er fuldt saa god som Nogens her!

Ingrid (sagte til Knud).
O ti dog, ti!

Sigrid (ligesaa).
Opir ham ikke meer!

Herved
(uden at agte paa Knuds Ord).
Og for at Du, Bengt Lagman, vide kan,
Hvad Skam Du paaført har din gamle Slægt,
Saa sender Dig din Broder, Sverrigs Jarl,
Igjennem mig en Bryllupsgave, som
Kan vare dine Børn og Børnebørn,
At ei i kjælen Elskovsleg de glemme,
Hvad deres Navn og deres Byrd de skylde.
(Han gaaer henimod Baggrunden, modtager fra en af Svendene en sammenrullet Pakke, gaaer frem med den paa Scenen, ruller den op og viser en Guldenstykkeskappe med en Vadmelskant. Han holder den hen for Bengt og siger:)
See her den Bryllupsgave, Jarlen sender!
Som Vadmelsbræmmen skæmmer Kappens Guld,
Saa skæmmer ringe Brud din Ægteseng!
(Almindelig Skræk.)

Bengt (med tiltagende Harme).
Vee over Dig, der tog mod sligt et Bud,
Som frækt forstyrret har min Bryllupsglæde,
Og som drev Blodet fra min Hustrus Kind
Med denne giftige og usle Spot!
Seer Du, hvor bleg hun sidder der, med Taarer
I sine smukke Øine, hældende
Sit Hoved mod sin gamle Moders Bryst!
Saa Du kan see det Skjønheds Adelsbrev,
Der skrevet blev i Lilier og Roser
Paa dette Aasyn, og Du siger end,
At hun er ikke ædel født som vi!
Hvis slig en Skjønhed er ei adelbaaren,
Hvad er da vel det visne Pergament?
Tag Kappen der — jeg har den ei fortjent,
Thi hver en Riddersmand i hele Landet
Med aabne Øine handle vil som jeg!
(til Gjæsterne.)
Ei sandt, I Venner?

Ridderne.
Jo, Fru Sigrid leve!

Herved
(har betragtet Sigrid og siger i en noget usikker Tone:)
Din Gaven er. Jeg ta'er den ei tilbage.
(sagtere.)
Endnu et Bud jeg har at bringe Dig,
Men det er kun bestemt for dine Øren —
Det er din høie Broders, Jarlens Bud.

Bengt.
Høit maa Du tale, høit i denne Hal!
Paa anden Viis jeg Intet høre vil.

Herved.
Betænk Dig vel!

Bengt.
Det har jeg gjort — sig frem!

Herved
(uden at see paa Sigrid).
Saa taler nu din Broder, Sverrigs Jarl:
Hvis Du vil lade Paven løse atter
De Baand, der binde Dig til hende, som
Din Hustru kaldes nu, da vil igjen
Han Dig behandle som en elsket Broder
Og glemme broderligt hvert et Nag.
Hvis ikke er han ei din Broder meer,
Men vil, som din og Alles Overherre,
Dig lade angre dybt, at Du har sat
En saadan Skamplet paa hans Adelsskjold.

Bengt.
Og har Du meer at melde fra min Broder?

Herved.
Nei, intet meer. Jeg røgtet har mit Ærind.

Bengt.
Saa bring den stolte Bjelbojarl mit Svar!
Sig ham, at før han skiller Jord og Himmel
Og Strand og Bølge, før han rive kan
Ud af min Favn den unge, skjønne Brud,
Til hvem jeg blev idag for evig bunden —
Sig Du ham det og gaa herfra i Fred!
Jeg er saa lykkelig, at ei jeg vil
Dig straffe for din Haan!

Herved.

Saa tag den Skjæbne,
Som i din Daarskab Du bereder Dig!
Og lad til Spot for Landets Ridderhær,
Den gyldne Kappe med sin Vadmelsbort
Det Mærke være, Du fra nu af bærer
I munter Kampleg og i Stridens Vulder!

(Han kaster foragtelig Kaaben hen for hans Fødder og gaaer hurtigt ud af Baggrunden, fulgt af sine Svende.)

Syvende Scene.

De Forrige (undtagen Herved og Svendene).

Sigrid (iler hen til Bengt).

Min ædle Husbond! o lad ei din Frænde
Gaae bort i Vrede fra din Gaard idag!
Kald ham tilbage! lad ei denne Dag,
Der gav mig al den Lykke, jeg har drømt,
Forbittres for mig af en stygg Erindring!

Bengt (omfavner hende).

Du er mit Alt — jeg ænsker ei hans Vrede.

Knud.

Han burde kastes ned i Taarnets Kjælder
Og der undgjælde for sin frække Løgn!
Guds Død, hvis i min Velmagtstid jeg fik
Et saadant Bud, jeg veed nok, hvad jeg gjorde!

Bengt (opfarende).

Han er endnu ei kommen uskadt bort! . . .
Kol Tynneson! ....

Sigrid (angst).

For alle Helgens Skyld!
For min Skyld! glem ei, at et Sendebud
Ukrænket røgte maa det Hverv, han bringer!
Pust ei til Gnisten! tænd ei op en Ild,
Som siden ingen Magt formaaer at slukke!

Bengt (beroliget).

Ja Du har Ret! han drage bort i Fred!

Knud (vranten).

Ja vist! det tænkte jeg!

Ingrid.

Slaa Dig til Ro,
Thi Vold og Overlast ei baade her!

Sigrid (sagte til Bengt).

Og nu et Ord til Dig, min ædle Husbond.
See vore Gjæster! Skrækken malet staaer
I deres Miner! Vist de ønske Alle
At komme ud i Luften.

Bengt.

Du har Ret.

(til Gjæsterne.)

I Riddere og Terner, ædle Gjæster!
Forstemthed hviler som en Uveirssky
Paa hver en Pande! Lad den viftes bort
Af Foraarsvindens friske Pust derude!
Hver har sin Frihed nu, til Gjæstebudet
Os atter samler her i Riddersalen.
I Væbnere og Svende, aabner Borgens
Ældgamle Sales Dør paa viden Væg
Til Leg og Skjemt, til Gultavl og til Terning!
Hvo sligt ei lider, jage kan i Lunden!
Hvo Jagt ei elsker, han kan korte Tiden
Med munter Skjemt blandt Ternerne i Haven,
Men Ingen glemme her i Suus og Duus,
At Gjæsten Herre er i Værtens Huus!

(Alle ud af Baggrunden med Undtagelse af:)

Ottende Scene.

Bengt. Sigrid. Knud. Ingrid. Botvid. Bjørn. Sune og Inge.

Sigrid (til Knud).

I trænger og til Hvile, kjære Fader!

Knud.

Saa, troer Du det? Da er jeg ikke træt!

Sigrid.

Og dog . . . .

Bengt.

Saa meget desto bedre, Sigrid!
Thi jeg har just en Bøn nu til din Fader.

Knud.

Tal frit!

Bengt.

I kjender godt til høvisk Skik.
Jeg ønsker, I vil være Vært for mig
Et Øieblik derude, mens jeg taler
Et Ord fortroligt med min Hustru her.

Knud (sjæleglad).

Det skal jeg, Søn! Jeg være skal en Vært,
Saa god som Jarlen selv, det lover jeg.
Kom, Bjørn! jeg har endnu ei glemt den Tid,
Da jeg var Vært og øved Gjæstfrihed.

Bjørn.

For Pokker, nei! det glemmes ei i Sverrig
Om man er nok saa fattig!

Knud.

Du har Ret —
Saalænge der er Een, som trænger meer
Kan fattigst Stakkel vise Gjæstevenskab.

(De gaae ud af Baggrunden.)

Niende Scene.

De Forrige (undtagen Knud og Bjørn.)

Sigrid.

Følg med min Moder, Inge!

Ingrid.

Tak, mit Barn!
Men Inge længes sagtens efter Dandsen
Med Gaardens Folk, og jeg gaaer helst alene!

(sagte.)

Gud styrke Dig, mit Barn! i din Beslutning!

Sigrid (forvirret).

Hvad mener I?

Ingrid (omfavner hende).

Jeg har den nylig læst
I dine Øine, Barn! og takker Gud,
Der gav mig slig en Datter.

Sigrid.

Tak! o Tak!

Ingrid.
Kun Den, der mægter at forsage Alt
Er sikker paa engang at eie Alt!
(gaaer ud til Venstre.)

Bengt (til Sune).
Tag Kaaben der og brænd den flux til Aske!

Sune (tager Kappen).
Det gjør jeg gjerne!

Botvid
(der har staaet tankefuld, standser Sune ved Udgangen og siger sagte:)
Gaa Du kun til Dandsen!
Lad mig faae Kappen! . . . . Skynd Dig!
Inge venter.

Sune (tøvende).
Men Hr. Abbed . . .

Botvid.
I Kirkens Navn!

Sune
(rækker ham ydmygt Kappen og tager Inge ved Haanden).
Kom, Inge!

Inge (glad).
Skal nu vi dandse?

Sune (mørt).
Ja men paa en Afgrund.
(Gaaer med Inge.)

Botvid (med Kappen paa Armen).
En Tanke ligger der i Vadmelskanten,
Som taaler nok at tænkes om igjen!
(gaaer sagte ud af Baggrunden.)

Tiende Scene.

Sigrid. Bengt.

Bengt.
Nu er for første Gang vi ene her.
Kom, sæt Dig! nei, kom heller til mit Hjerte,
Og lad mig sige Dig, hvor kjær jeg har Dig,
Og hvor jeg glædes ved, at Du er min!

Sigrid (kaster sig i hans Arme).
Min ædle Husbond!

Bengt (seer hende i Øinene).
Ædle blot? Ei kjære?

Sigrid.
Jo kjære! mere kjær end Alt i Verden!
Men netop derfor — maae vi skilles nu.

Bengt.
Vi skilles! Raser Du?

Sigrid.
Nei, elskte Husbond!
Men Skjæbnens Villie taler af min Mund,
Og vi maae bøie os for Skjæbnens Stemme.

Bengt (leer).
Jeg døver Skjæbnens Stemme — med et Kys!
(Han kysser hende.)

Sigrid
(snoer sig ud af hans Favn, og siger med tilkæmpet Ro).
Min Stemme kan Du døve — ikke Skjæbnens.

Bengt.
Jo, naar den taler med din smukke Mund!

Sigrid.
Min ædle Husbond, sæt Dig her og hør,
Hvad jeg vil sige Dig af Hjertets Dyb —
Saa, tænker jeg, vi vil forstaae hinanden!
(De sætte sig tilvenstre.)
Du veed, hvor jeg Dig elsker, hvor jeg har
Dig elsket, fra jeg første Gang Dig saae!
Du veed det og, at ingen anden Mand
Har bragt mit Hjerte til at banke før,
Og at ei Nogen efter denne Stund
Skal faae dets Flammer til at blusse op.

Bengt.
Det siger Du, og Du vil skilles fra mig?

Sigrid.
Ak ja, thi skjøndt jeg elsker Dig saa høit,
Saa sætter jeg dog ei min egen Lykke
Saa høit, min Elskte, som din Fremtids Hæder!
Hør mig, min Ven! for min Skyld maa Du ei
Opoffre dine gyldne Fremtidsdrømme,
Ei glemme, hvad dit Fædreland Du skylder.
Opgiv dog ikke for en Qvindes Skyld
Din store Part i Tidens Kamp og Stræben,
Din rige Fordeel af den høie Plads,
Som Skjæbnen gav Dig ved Jarl Birgers Side!
End er Du ung, end kan min Skjønheds Magt,
Dig holde skadesløs for hvad Du taber;
Men Qvinden er en Blomst, der visner snart,
Paa Kjærlighedens Vaar en Høst der følger,
Da Blodet visner, og da Frosten kommer
Og stiver med sin Is det varme Hjerte!
Vel veed jeg, at Du aldrig vil med Ord
Bebreide mig, hvad Du for min Skyld tabte;
Men viid, et flygtigt, et uroligt Blik,
Et sagte Suk, en gjennemvaaget Nat
Er nok til mig at vække af min Ruus,
Og jeg vil angre da, at egenkjærlig
Jeg offrede din Fremtid for min Lykke.

Bengt.
Det siger Du mig nu paa Bryllupsdagen,
Den første Gang Du ene er med mig?

Sigrid.
O see dog ei saa mørkt! Hvad jeg har sagt
Det vil dog tidligt eller silde hændes!
Tab mig af Sigte paa din Vei, min Elskte,
Som Blomsten, der paa Fjeldet groer, ei ændses
Af den, der stiger rask mod Fjeldets Top
Og har et andet, større Maal isigte!
At Du bemærkede den simple Blomst,
Da Du forbi den gik, skal lyse som
En Sol ind i mit stille, dunkle Liv;
Og jeg skal juble, naar jeg seer Dig stige,
Og tænke ved mig selv: det er mit Værk!
Og denne Tanke være skal min Trøst!

Bengt (reiser sig).
Du sværmer, Sigrid! den vil dræbe Dig!
Thi naar den raske Vandrer gaaer forbi,

Og Blomsten staaer tilbage paa sin Tue,
Den tænke vil: „Han gik mig koldt forbi
For mere snelt at naae til Fjeldets Top —
Hans Kjærlighed var da ei meget værd.“
Og den har Ret, thi usel er den Mand,
Der ei vil offre Alt, for den at eie,
Der tændte Elskovsluen i hans Bryst!

Sigrid (der ogsaa har reist sig).
Men for sin Pligt maa Manden offre tidt
Sin egen Lykke! ...

Bengt.
Men han offrer ei
Den, som alene kan anspore ham
Til mandig Daad, til ædel Storbedrift!

Sigrid.
Han Alt skal offre for sit Fædreland.

Bengt.
Men for at smigre en hovmodig Slægt
Han offrer Intet.

Sigrid.
Slægtens Overhoved
Har Ret dog til at fordre Lydighed.

Bengt.
Men skal man da ei lyde Hjertets Lov?

Sigrid.
Nei, den maa underordnes Pligtens Røst.

Bengt.
Du sætter Pligt da over Kjærlighed?

Sigrid.
Ei over den, men ganske vist ved Siden.

Bengt
(vender sig med Kulde fra hende).
Nu godt! saa lyd da Pligtens Røst — Farvel!

Sigrid
(med et smerteligt Skrig).
Min Husbond! Bengt! Guds Moder, hvad var det?

Bengt.
Du fik det Svar, som Du har ventet paa.

Sigrid.
Jeg veed, vi skilles bør, men ei saaledes.

Bengt.
Saaledes er det letteſt for os Begge!

Sigrid.
Du fordrer det — saa maa din Villie raade!
Farvel!
(Hun gaaer vaklende hen imod Baggrunden; Bengt følger hende ængstligt med Øinene; hun vender sig hurtig om, kæmper med sig selv, iler derpaa hen til Bengt og kaster sig i hans Arme.)
Nei, nei! saaledes kan jeg ei
Forlade Dig! Et Blik, et eneste!....

Bengt
(trykker hende heftigt til sit Hjerte).
Troer Du, at jeg, der fandt den største Skat,
En Qvinde, reen som Snee og varm som Ild,
Bortkaste vil for Ærens Gjøglebilled
Den Skat af Lys og Glæde, som jeg vandt!
Jeg svoer at elske Dig i Vel og Vee,
Og denne Ed jeg holder til det Sidste!

Sigrid (i hans Arme).
Men Jarlens Vrede?

Bengt.
Vil nok Tiden slukke!

Sigrid.
Men skeer det ei?

Bengt.
Jeg kjender ham for godt,
Han kan ei længe vredes paa sin Broder.
En Dyst med ham jeg ændser ikke stort,
Naar jeg har Dig, min Sigrid, ved min Side!
(Han omfavner hende.)

Ellevte Scene.

De Forrige. **Botvid** (fra Baggrunden).

Botvid (sagte).
Forstyrrer jeg?
(Da de ikke mærke ham, gaaer han sagte frem paa Scenen og siger med et veemodigt Smil.)
Nei, dem forstyrrer Intet
I deres Runs — de lykkelige To!
Nyt Øl og Lidt kun drukket! Ja saa gaaer
Det altid jo med hver en jordisk Fryd!
Jeg havde og en gylden Tid som de,
Men Døden kom og endte denne Drøm.
(Efter et lille Ophold.)
Nu vil en anden Drøm jeg dem fortælle —
Hvem veed, om ei den klare kan det Hele?
(Høit.)
Hr. Lagman Bengt! tilgiv, om jeg forstyrrer!

Bengt
(vender sig venligt til ham).
I, Hr. Abbed! kan ei forstyrre dem,
Som I for Altret knytted til hinanden.

Botvid.
Et Ord jeg tale vild med Jer i Eenrum.

Sigrid.
Jeg gaaer, min Fader!
(sagte til Bengt.)
Endnu er det Tid!
Endnu kan Du betænke Dig, min Elskte!

Bengt (leende).
Betænk Du selv, at jeg er nu din Husbond,
Og at jeg Ret har til at straffe Dig,
Ifald Du taler meer om denne Sag.

Sigrid (smilende).
Hvormed vil Du da straffe mig?

Bengt (glad).
Hvormed?
En Laas jeg sætter for din lille Mund —
Et Kys for hvert et Ord!

Sigrid (med Skjelmeri).
Saa tier jeg!

Bengt.
Gaa nu og gjør din Pligt mod vore Gjæster!
(Sigrid gaaer.)

Tolvte Scene.

Bengt. Botvid.

Bengt.
Naa Hr. Abbed! lad høre, hvad I ønsker?

Botvid.
Lad først mig sige Jer, at Jarlens Gave
Jeg reddet har.

Bengt.
Hvad blev den ikke brændt?

Botvid.
Jeg vovede at trodse Eders Bud.

Bengt (forundret).
Hvorfor?

Botvid.
Fordi jeg drømte just imat
Om slig en Gave, som Jer Broder sendte
Og som af Jer, Hr. Lagman, blev behandlet
Paa ganske anden Viis. Endnu staaer Mindet
Saa levende for mine Blik, at jeg
Besluttede først at sige Jer min Drøm,
Før Kappen opbrændt blev paa Eders Bud!

Bengt (sætter sig).
Saa lad mig høre da, hvad I har drømt!

Botvid.
Strax, Eders Naade! Det var ud paa Morgen,
Den Tid, da Drømmen banker allerstærkest
Paa Sjælens Porte for at slippes ud,
Og da den første Søvn paa tunge Vinger . .

Bengt.
Til Sagen, Hr. Abbed! ...

Botvid.
Javist, til Sagen!
Vi stod i denne Sal. I Gaven holdt
I Eders Haand og stirred paa Jer Hustru,
Hvis Kind var blegnet ved den lidte Haan.
Jer første Tanke var at sønderrive,
Den gyldne Kappe, men en anden Tanke
Fik Overhaand, og pludselig I raabte:
„Jeg vise vil min stolte Broder Jarlen,
At det, han stemplet har som lavt og ringe,
Har mere Værd ved Skjønheds friske Glands
Og Hjertets Adel end den hele Slægt,
Der opblæst kroer sig i hans gyldne Sale?"
Derpaa I vendte Jer til Husets Terner,
Og bød dem flux at sætte sig i Arbeid
Og dække til den stygge Badmelskant
Med ægte Perler, kostelige Stene,
De dyreste, der fandtes paa Jer Borg —
Saa Bræmmen inden kort Tid fik en Glands,
Der overstraaled langt den gyldne Kappe.

Bengt
(med et straalende Blik).
Ved alle Helgene, en herlig Drøm!

Botvid.
Den er endnu ei endt. Da man var færdig,
I hængte Kappen op i Vaabensalen,
For at den skulde vidne høit for Alle,
Hvor varmt I elskede Jer sagre Hustru!
Og da saa Jarlen kom at holde Dom,
Blev han saa rørt ved Synet af Jer Lykke,
At han Jer rakte Haanden til Forsoning.

Bengt.
Dermed var Drømmen endt?

Botvid (listig).
Nei, endnu ikke!
Det syntes mig, at I mig gav tilsidst
— Af Glæde over at saa godt det endte —
En Gave til mit Kloster.

Bengt.
Denne Gave
Hvori bestod da den?

Botvid (som før).
Det veed jeg ei,
Hr. Lagman, thi jeg vaagned i det samme.
Min første Tanke var: Mon det vil skee?

Bengt.
Det skal det! fromme Fader! skaf mig Kappen!

Botvid.
Paa Timen!
(Sagte og listigt.)
Hvad en Drøm dog virke kan,
Naar man blot drømmer den i rette Tid!
(Han gaaer ud tilvenstre.)

Trettende Scene.

Bengt.
Det Raad var godt; thi Pilen, som han sendte
Imod min Hustrues forsvarsløse Bryst,
Den faaer han nu end spidsere tilbage.
Min Sigrid er ei nogen Badmelsbort,
Der stræmmer Jarlens Kappe. Ei hun røver
Vor Slægt det mindste af dens gamle Hæder,
Men hun forhøier kun dens vundne Glands!
Saalænge Sagn og Sang har Hjem i Norden,
Og Kjærlighed og Troskab agtes høit,
Skal denne Hevn, jeg tager over Birger,
Ei blive glemt, men seent engang maaskee
Besynges høit af elskovsvarme Læber!
Hid, mine Svende!
(Fire Svende komme ind.)
Henter i mit Kammer
De gyldne Skriin med Perler og med Stene,
Og tømmer deres Indhold ud paa Bordet!
(To Svende gaae ind tilvenstre.)
I Andre! kalder mine Gjæster hid
Og beder Ternerne at bringe med
Baldyretraad og Naal!
(Svendene gaae ud af Baggrunden.)
Naar Jarlen kommer
Da siden til min Gaard, skal Perleborten,
Der overstraaler langt den gyldne Kappe,
Ham lære, at kun Kjærlighed gi'er Lykke.
Med den den Fattigste sig føler rig,
Foruden den er Kongen selv en Tigger!

Fjortende Scene.

Bengt. Knud. Sigrid. Ingrid. Kol. Bjørn. Sune. Inge. Botvid (med Kappen). Riddere. Terner og Svende.

Knud.
Hvad er det, min Søn, der nu skal skee?
Hvad er det, der nu skal hænde?

Bengt.
Det skulle I Alle ret snart faae see,
Før Dagen endnu gaaer tilende!
(Til Svendene.)
Paa Bordet I Skrinene tømme maae!
(Svendene tømme Skrinenes Indhold ud paa Bordet, flytte det frem midt paa Scenen og sætte Stole omkring det.)
(Til Ternerne.)
I tage nu fat paa den Kappe!
(Han tager Kappen fra Botvid og holder den iveiret.)
Det Vadmel skal dækkes med Perler smaa —
Baldyrer med Fingre rappe!

Knud (glad).
Ja det kan jeg lide, det Raad er godt!

Sigrid.
Men hvortil skal det da føre?

Bengt (omfavner hende).
Saadan jeg gjengjælder min Broders Spot.

Sigrid.
O gid Du ham blot kunde røre!

Bengt.
Det kan jeg! Nu sømmer, I Piger smaa!
Og sømmer til Aftenens Komme.
Den blodige Haan I aftvætte maae,
Endnu før Dagen er omme!
(Medens Ternerne sætte sig til at sømme, og Sigrid søger at formaae Bengt til at afstaae fra sit Forsæt, lægger Knud sin Haand paa hans Skulder og siger glad:)

Knud.
Nu feirer jeg glad din Bryllupsfest!

Bengt.
I Svende! Pokalerne fylder!
Nu Gammen og Glæde skal være vor Gjæst,
Til Morgensol Ruden forgylder!
(Idet Svendene bære Pokalerne omkring, og Musikanterne begynde paa en munter Leg, falder Tæppet hurtigt.)

Tredie Act.

(Et Taarngemak paa Bjelbogaard. Tilhøire i Forgrunden et Bord med Folianter og Pergamenter. Dør i Baggrunden og paa høire Side. Ved Tæppets Opgang sidder Birger Jarl ved Bordet; han støtter Hovedet til Haanden og grubler over en Grundtegtegning, der ligger foran ham.)

Første Scene.

Birger
(vaagner, efter et Øieblik's Pause, af sine Grublerier og slaaer med Haanden haardt paa Pergamentet foran sig).
Gaadan det blive skal! Hvor i sin Almagt
Gud selv har Porten sat, skal Laasen være!
Ei blot et Taarn og nogle svage Mure,
Men see! en Borg og deromkring en Kjøbstad —
Saadan det blive skal! saadan — og snart!
Hvis Gud vil siden give Frøet Vext,
Kan Staden voxe op og blive stor —
Dog det maa Andre sørge for, ei jeg!
En Laas maa sættes for den rige Dal,
At ikke Østens Horder plyndre den,
Og at dens Skatte trygt udskibes kan
Til fjerne Strande, og det troer jeg nok,
At jeg har vundet ved mit Stockholmshuus!
(Reiser sig og gaaer frem og tilbage.)
O at jeg var saa sikker paa at naae
Mit andet Maal: at binde Sverigs Krone
Fast til min Slægt igjennem alle Tider;
Men Skjæbnen, der mig gav Saameget, har
Dog negtet mig den bedste Skjænk: en Søn,
Som mit begyndte Værk fortsætte kan.
Thi vee mig! Valdemar er altfor svag,
Vellystig, flygtig, uden Kraft og Mandsmod,
Et Fløi, som hver en Vind bevæge kan!
Min anden Søn, min Magnus, lover mere,
Skjøndt Barn endnu, thi han har dog mit Sind.
Hvi blev dog ikke han min Førstefødte?
Jeg frygter for, han ta'er sig selv tilrette,
Og at min Valdemar maa see sig for!
(Efter en Pause.)
Og nu min Broder Bengt, der ellers lystred
Ethvert af mine Vink — han sætter nu
Sig paa den høie Hest, bedaaret af
En ung og fager Qvindes kjælne Miner!
Men lad ham vogte sig, thi kommer han
Til mig paa den Vis, kan det gaae ham ilde!
(roligere, idet han sætter sig hen ved Bordet.)
Men han har nok betænkt sig — Herved Boson
Er endnu ikke kommen med hans Svar.
At han saa længe dvæler gi'er mig Haab!

Anden Scene.

Birger. Mechthild.

Mechthild (fra Venstre).
God Morgen, ædle Herre og Gemal!
Saa tidligt ved dit Arbeid! Du har listt
Dig sagte fra min Side, kan jeg mærke.

Birger
(kysser hende paa Panden).
Hil Dig og sæl, min fagre, vœne Hustru!
Du sover jo den Unges Morgensøvn,
Der gjerne dvæler i en Rosengaard,
Men flygter fra en gold og visfen Høstmark.
Jeg holdes vaagen, Du! af min Bekymring
For Land og Rige og for Slægt og Børn,
Saa tidt jeg blunder ei den hele Nat.

Mechthild.
Hvi deler ikke Du med mig din Sorg?
Har jeg ei Ret da til den halve Byrde?

Birger.
Jo Ret, men ikke Kraft! Desuden tog
Jeg ikke Dig fra Danmarks Kongestol

Og satte Dig paa Sverigs Jarlesæde,
For at Du skulde der faae nye Sorger.
Du har havt nok af Sorg og Qval — nu skal
Du nyde glad din Sommer ved min Side!

Mechthild.

Min ædle Husbond! Birgers Jarlesæde
Kan nok sig maale med Kong Abels Throne,
Der reistes paa et skjændigt Brodermord!
(hun gyser.)
O jeg sov aldrig trygt i Kongesalen —
Det syntes mig bestandig, at jeg saae
I hver en Krog Kong Eriks blege Skygge!

Birger.

St. Erik være lovet! Disse Sale
Her i mit gamle Bjelbo kjende ei
Til Kongemord og vilde Nædselsoptrin.
Hvem veed, maaskee jeg har forsonet alt
De tvende Kongebrødres blege Skygger,
Idet jeg gav min Søn den Enes Datter
Og tog den Andens Enke selv til Viv.

Mechthild.

Deri Du handled viist, min ædle Husbond!
Alligevel...

Birger.

Tal Du kun frit, min Mechthild!

Mechthild.

Alligevel mit Barndomshjem jeg savner,
Det skjønne Slesvig med dets friske Bøge!..

Birger.

Som lokkede til Brodermord din Husbond!

Mechthild.

Hans onde Sind ham lokkede dertil.

Birger.

Nu nok om det!
(Han gaaer hen til Vinduet, aabner det og seer ud.)
Hvor bliver Herved af?

Mechthild
(følger efter ham og lægger sin Haand paa hans Arm).
Tilgiv, men jeg har skjult, at han er kommen!

Birger (bestigt).
Han kommen er? Du siger, han er her?

Mechthild.
Ja seent iaftes vendte han tilbage.

Birger.
Iaftes?

Mechthild.
Naa, see ei saa bister ud!
Jeg maa jo ellers troe, at Du er vred,
Fordi jeg vilde spare Dig, min Husbond!
En søvnløs Nat, hvis ukjært Svar han bringer.

Birger (smilende).
Derfor fortaug Du det?

Mechthild.
Ja vist! kun derfor?

Birger (prøvende).
Du vilde ei forsøge paa at lede
Den gamle Jarl i dine Rosenlænker
Hen til et Maal, Du selv Dig havde sat?

Mechthild.
Jeg lede Den, der leder selv tre Riger
Og holder Nordens Tømmer i sin Haand!
Nei, fri mig, Himmel! for en saadan Tanke!

Birger (truer med Fingren).
I Kindens Smilehul en Skjelm der sidder,
Som Dig forraader! Mærker jeg til Sligt,
Saa gaaer det aldrig godt!

Mechthild.
Det skal Du ei,
Det lover jeg! Men vær nu god igien,
Saa vil jeg kalde paa din Svoger Herved —
Det Bud, han bringer, faaer Du tidsnok vist.
Eet beder jeg Dig om, min ædle Husbond!
Bliv ikke altfor vred, om end din Broder
Din Villie trodser nu, thi Brodertvist,
Det veed jeg bedst, kan aldrig ende godt.

Birger.
Men veed Du, hvad hans Trods kan koste mig?
Hvis ei min Broder ægter Ingeborg,
Saa mister jeg den Ven, der altid var
I Landets Ufredstid min bedste Støtte!

Mechthild.
Ak, over Hjertet kan man ikke byde!

Birger.
I vor Tid maa det læres til at tie.
Tænk blot, hvad Hjælp var ikke Bengt for mig,
Formælt med Ingeborg, Hr. Ivers Datter,
Der bringer med i Udstyr trende Gaarde,
Det stolte Grøneborg med Enkøping
Og Høihed over Vestmanland og Upland —
Et Kongedømme fast! og naar jeg tænker,
At slig en Fremtid han forspilde vil,
Fordi en Mø ham fanged i sit Garn,
Saa kommer alt mit Blod i Kog.

Mechthild.
O nei!
Saa bli'er jeg bange for Dig! ... Lov mig blot....

Birger.
Jeg lover Ingenting.

Mechthild
(klapper ham paa Kinden).
For min Skyld! hvad!

Birger.
Lad Skjægget være!

Mechthild.
Hvor det bliver graat!
Men hvor det bølger prægtigt ned paa Brystet!
Det er saa smukt, at hver en Ungersvend
Misunder Dig.

Birger.
Og skræmmer det Dig ei?
Er ei min Vaarblomst ræd for Vintrens Snee?

Mechthild.
Du vredes, naar jeg svarer Dig.

Birger (leer).
Vist ei!

Mechthild.
Ja husk det Ord, thi her har Du mit Svar!
(Hun kysser ham og iler ud tilhøire.)

Tredie Scene.

Birger
(seer glædestraalende efter hende).
Hun er en yndig Vaarblomst i min Høst!
(pludselig alvorlig.)
Men see Dig rigtig for, Du gamle Gjæk!
Pas paa, at Foden ikke glider ud
Paa denne blanke Jis! Ung Viv er tidt
En mislig Gave for en gammel Mand.
Hvis hun vil nøies med at slynge sig
Som Ranken omkring Stammen — er det godt!
Men kan hun bøie Den, som før stod opreist,
Saa bliver snart den gamle Mand tilskamme!
(Efter en Pause.)
Sligt vil ei hænde mig, det veed jeg vist.
Lad hende jage Skyen fra min Pande,
— Gud signe hende, det har tidt hun gjort —
Men ved mit Spiir hun ikke røre maa!
(Han sætter sig igien hen ved Bordet, som han reiste sig fra ved Mechthildes Bortgang.)

Fjerde Scene.

Birger. Herved Boson (ind fra høire).

Herved (afmaalt og koldt).
Godmorgen, Frænde!
Birger.
Tak, min vakkre Svoger!
Hvi fik jeg ikke Eders Bud igaar?
Herved.
Man sagde mig, I gaaet var til Hvile.
Desuden var det silde, da jeg kom;
Min Hest paa Veien fik en Steen i Hoven,
Saa at den haltede den halve Vei!
Birger.
Nu, hvordan modtog man min Bryllupsskjænk?
Herved.
Som naar et Lyn slaaer ned fra skyfri Himmel.
Birger.
Ja saa! Hvad svared da min Broder Bengt?
Herved.
At før I skulde skille Jord og Himmel
Og Strand og Bølger ad, end ham og Viv.
Birger.
Naa, det var store Ord ved Hellig Knud!
Vi skal dog faae at see, min bolde Lagman!
Hvem der leer sidst!
Herved.
Jeg kan Jer sige, Frænde,
Han bli'er ei let at bringe til Fornuft.
Birger.
Og hvorfor ei?
Herved.
Fordi han øser, Herre!
Den Galskab, som han lider af — ifald
Forresten Galskab det kan kaldes — af
En herlig Kilde.
Birger.
Sig, hvad er din Mening.
Herved.
Jeg mener, at Enhver kan fristes til
At glemme Navn og Slægt for slig en Brud.
Birger.
Hvad? har hun og forhexet Dig?
Herved.
Ja det
Er Ordet just! hun har forhexet ham.
I veed, jeg er en streng, alvorlig Mand,
Der ei forlokkes af to klare Øine
Og ei bedaares af en Rosenkind.
Kold som en Steen jeg kom igaar til Ulfsbjerg,
Jer Broders Gaard, og kold som Steen jeg traadte
I Salen ind og kastede min Gave
For Bruds og Brudgoms Fødder med de Haansord,
I gav mig med paa Veien. I det samme
Mit Øie faldt paa Bruden, og det var mig,
Som om hvert Ord blev stikkende i Halsen.
Birger.
Min Haan opildned hendes Stolthed vel,
Og det gav Øiet Glands og Kinden Rødme?
Herved.
Det ventet jeg, men det gik anderledes.
Hun stod og stirred bleg paa Gulvets Fliser,
Og Barmen bølgede saa tungt og varmt,
At alt mit barske Mod jeg trængte til
For ei at bede hende mildt tilgive,
At hun blev paaført al den Tort og Skam!
Birger (med rynket Pande).
Hvad, Tort og Skam? Vælg Eders Ord, min Frænde!
Herved.
Det kan jeg ei — det har jeg aldrig kunnet!
Ved hendes Side stod den gamle Moder,
Og som sin Datter blev hun rød og bleg;
Men Faderen greb harmfuld om sit Sværd,
Og Breden præget stod i Alles Miner.
Ja det jeg siger reentud Jer, min Frænde!
Hvor kjær jeg har Jer, og hvor høit jeg skatter
Jer Kløgt og Storhed — med et saadant Bud
Vil jeg ei meer mit Ridderskjold besmitte!
Birger.
Besmitte, siger J? Guds Trods! I talte
Vist ei saa dristigt, hvis I ei det vidste,
At Eders Svogerskab beskytter Jer!
Herved.
Et dristigt Ord behøver intet Skjold.
I kan befale mig, hvad Eder lyster —
Men Eet jeg beder om: send mig derhen,
Hvor jeg med Sværdet ramme kan Jer Uven,
Thi Mand mod Mand, det veed jeg dog, hvad er!
Men bringe Skam og Sorger over Andre,

Forstyrre Fester, skræmme svage Qvinder
Og kaste Tvedragts Brand i huuslig Lykke —
Til Sligt jeg duer ei, og, seer jeg ret,
Saa passer det kun lidt sig for os Begge!
(Han gaaer henimod Baggrunden.)

Femte Scene.

De Forrige. Magnhild (fra Baggrunden).

Birger (heftigt).
Saa Du forsvare vil, at frækt min Broder
Sig sætter op imod sin Overherre?

Magnhild (gaaer imellem dem).
Det kan min Husbond ei.

Birger.
Ti stille, Du!
Og blandt Dig ei i hvad Du ei forstaaer.

Herved.
Det var et Ord i rette Tid, min Frænde!
Naar Talen er om Tant og Fjas, saa kan
Du tale med, saameget som Du lyster!

Magnhild (stolt).
Og det Du sige tør til Jarlens Søster?

Herved.
Nei, til min egen Hustru — husk paa det!

Magnhild.
Jeg beder Dig, min Broder, send ei meer
Min tappre Husbond til din Broder Bengt!
Du seer det jo, at han er reent forhexet
Og ør i Hov'det af Fru Sigrids Skjønhed.
Han har ei kunnet sove hele Natten,
Fordi han bragte denne Vadmelsbort
Til hende, som vist sukked efter Vadmel,
Før hun til Høibords kom paa Ulfsbjerg Gaard.

Herved.
Ti, Magnhild!

Magnhild (heftigt).
Jeg har intet Andet hørt
Den hele Morgenstund end Lov og Priis
Og fagre Ord om denne Tiggerbrud,
Der, Himlen vide maa, ved hvilke Kunster,
Har ind sig listet i vor gamle Slægt!

Birger (leer).
Og det har gjort Dig skinsyg, ikke sandt?

Magnhild (stolt).
Jeg skinsyg? nei, dertil er hun for ringe!

Herved (vred).
Endnu engang, ti stille!

Magnhild.
Du befaler,
Og derfor tier jeg; men husk, min Taushed
Gjør ei en Tiggerske til Adelsdame,
Om hendes Skjønhed end bedaarer dem,
Der lade haant om deres Ridderære!

Herved (bryder ud).
Guds Kors! Nu har jeg nok af denne Snak
Om Adel og om Ære! Jeg har viist,
Jeg veed, hvad Æren er, saa godt som Nogen,
Men haane den, der styrtet blev i Armod,
Og som bag Kosten har et adelsfødt,
Et ædelt Hjerte — nei, det maa der Ingen,
Saalænge Herved Ulf har Sværd ved Siden!
(Da Magnhild vil afbryde ham.)
Nei Ingen, selv om det var Jarlens Søster —
Husk det, Fru Magnhild! for en anden Gang!
(Gaaer vred ud af Baggrunden.)

Sjette Scene.

Birger. Magnhild.

Magnhild.
Saadan har aldrig før min Mand mig tiltalt!

Birger.
Jeg frygter for, han burde gjort det før,
Saa havde Du talt i en anden Tone.

Magnhild
(uden at høre paa ham).
O hvor jeg hader denne Sigrid, som
Ved sledske Kunster plettet har vort Skjold
Og nu berøver mig min Husbonds Hjerte!

Birger.
Som Du Dig fører op, min bolde Søster,
Kan Du ei vente Andet. Husk, at han
Har prøvet meer end Du, og at en Qvinde
Skal være smukt sin Husbond underdanig.

Magnhild.
Du tager ham i Forsvar, som i mig
Fornærmer Dig og trodser Jarlens Høihed.

Birger.
Det rører ikke mig, at strengt han revser
En skinsyg Viv, der plager ham med Daarskab.
Jeg lider ei, at Herved ta'er Parti
For hende, som bedaaret har min Broder;
Men endnu mindre lider jeg, at Du,
Der burde være øm og mild og god,
I slig en Tone taler til din Husbond
Og jager Freden fra hans Arne bort!

Magnhild.
Saa taler Du, Du som har givet Qvinden,
Der før var Trœl, den samme Ret som Manden.

Birger (alvorlig).
Den samme Ret, javist, men ei en større!
I Fred jeg lyste hende, for at hun
Om Mandens Fred ved Arnen skulde værne;
Men hvis Du troer, at derfor hun fik Ret
Til egenraadigt Manden at beherske,
Saa smerter det mig, at min egen Søster
Ei bedre fattet har sin Broders Tanke.

Magnhild.
Bliv ikke vred: hvad vil Du, jeg skal gjøre?

Birger (mildere).
Gjør godt igjen, hvad daarligt Du forbrød,
Og husk, at Blidhed er just Qvindens Styrke!
(Han gaaer ud tilhøire.)

Syvende Scene.

Magnhild; (senere) Mechthild.

Magnhild (grublende).
„Gjør godt igjen, hvad daarligt Du forbrød,
Og husk, at Blidhed er just Qvindens Styrke!"
Men har min Husbond Intet da forbrudt?
Han veed, at jeg er skinsyg — hvorfor roser
Han da en anden Qvinde i mit Paahør?
Og hvorfor taler han saa strengt mig til?
Min Broders Bud jeg lystre maa — men hun,
Som reiste denne Kiv, skal bøde for det!
(Hun vil gaae ud af Baggrunden.)

Mechthild (fra høire Side).
Hvorhen, min Frænke?

Magnhild.
Jeg min Husbond søger.

Mechthild.
Saa vent! jeg har en lille Bøn til Eder.

Magnhild.
En Bøn til mig? I tager feil, min Frænke!
En Dronnings Bøn er altid en Befaling.

Mechthild (mildt).
En Dronnings ja, men det er jeg ei længer.

Magnhild.
Da veed jeg dog, at I har været Dronning,
Skjøndt Kongen, Jer Gemal, sin Krone vandt
Ved Brodermord.

Mechthild
(vender sig for at gaae).
I er for slem, min Frænke!

Magnhild
(iler efter hende og griber hendes Haand).
Tilgiv! tilgiv!... Jeg veed ei, hvad jeg siger,
Thi vild, min Frænke! man har krænket mig —
Nu er jeg hjertesyg og plat fortvivlet!
(kaster sig grædende i hendes Arme.)

Mechthild
(lægger hendes Hoved til sit Bryst).
Jeg veed et herligt Middel.

Magnhild.
Og det er?

Mechthild.
At hjælpe dem, som lide meer end vi.

Magnhild.
Ja det er sandt!

Mechthild.
Saa hjælp da mig at bede
Min strenge Husbond at tilgive mildt
Sin yngre Broder og hans sagre Viv!

Magnhild
(iler fra hende; heftigt).
Nei aldrig! aldrig, nei! Jeg hader Ingen
Paa hele Jordens Kreds som denne Qvinde.

Mechthild.
Og hvorfor hader I det stakkels Barn?

Magnhild.
Fordi hun har med sine Helvedkunster
Berøvet mig min Husbonds Kjærlighed.

Mechthild (varmt).
Nei I har Uret — hun er smuk og dydig!

Magnhild.
Om saa hun var en Engel, ja en Helgen,
Jeg hader hende til min sidste Stund,
Og aldrig skal jeg tale hendes Sag,
Om hun mig bad derom paa sine Knæe.

Mechthild.
Gid Ingen være maa saa haard mod Jer,
Hvis selv engang til Hjælp I skulde trænge!

Ottende Scene.

De Forrige. Herved.

Herved
(kommer hurtigt ind fra Baggrunden).
Er Jarlen her!

Mechthild.
Nei, Frænde! hvad er skeet!

Herved.
For Vindebroen holder der et Bud
Fra Lagman Bengt — det er Hr. Kol, hans Marsk,
Som, fulgt af Svende, tale vil med Jarlen.

Magnhild (sagte).
Fra Bengt!

Mechthild.
Maaskee han kommer med et Bud
Om Venskab og Forsoning.

Herved.
Ja maaskee!

Mechthild.
Jeg iler ind og melder det til Jarlen.
(Hun gaaer.)

Niende Scene.

Herved. Magnhild.

Herved
(sagte, idet han betragter Magnhild).
Det lader til, hun Intet har paa Hjertet.
Godt, godt! lad hende staae!
(vil gaae.)

Magnhild (sagte).
Han gaaer sin Vei!
O gid han vilde sige blot et Ord!

Herved (der standser nølende).
Ja jeg begynder ei.

Magnhild (sagte).
Vi maae forsones....
Bøi Dig, min Stolthed!

Herved (i Baggrunden).
Lunefulde Qvinder!

Magnhild
(vender sig om og siger mildt).
Du sagde Noget?

Herved.
Det var ei til Dig.

Magnhild.
Hvor gaaer Du hen?

Herved.
Til Kol.

Magnhild
(gaaer hen til ham og lægger sin Haand paa hans Arm).
Tilgiv mig, Herved!

Herved.
Er det dit Alvor?

Magnhild.
Haardt jeg mig forsyndeb,
Men det skal være sidste Gang, min Herved!

Herved
(omfavner hende glad).
Og Du vil holde Ord?

Magnhild.
Ja, ja, det vil jeg!

Herved (hjærligt).
Hvor kan Du troe, at Dig jeg kunde glemme
For nogen anden Viv!

Magnhild.
Det frygted jeg!
Du er mit Alt, mit Eneste i Verden!
(De omfavne hinanden.)

Tiende Scene.

De Forrige. Birger og Mechthild (fra høire Side).

Birger (i Døren, glad).
Nu det jeg lide maa; og Jer Forsoning
Er mig et Varsel, at min Broders Bud
Mig bringer gode Tidender.

Herved.
Ja gid
Det var saa vel. Det ønsker jeg som I!

Birger.
Nu kjære Svoger, før saa Budet hid.
Og sig til mine Svende, at de bringe
Et Velkomstbæger, fyldt til Randen, at
Vi efter gammel Skik kan Budet hædre!

Herved.
Et saadant Bud er det en Lyst at bringe.
(Gaaer ud gjennem Baggrunden).

Birger.
Nu veed jeg vist, at Alt vil blive godt.
Bengt var bestandig føielig og god —
Han vil og denne Gang sin Broder føie.

Mechthild.
Hvad mener I, min Husbond?

Birger.
At han skiller
Sig fra den Viv, der Skyld er i vor Tvist!

Mechthild.
Og kan I ønske, at han gjorde det?

Birger.
Ja det troer jeg, thi Hjertets Røst maa tie,
Naar Pligten taler, og naar Æren byder,
Saa var det Skik, og saadan skal det blive!

Mechthild.
Hvad det, Du siger der, dog klinger haardt!

Birger.
Ei haardt, men klogt! Hvis Følelsen fik Lov
At styre Verden, saa gik Alt forkeert!
Vi Mænd maae Livet see i store Omrids,
Thi hvis vi see kun det, der er os nærmest,
Saa staae vi uden Mod og Handlekraft
Og gaae i Graven uden noget Minde!
Desuden agter jeg paa Ridderviis
At give hendes Frænder fuld Erstatning!

Mechthild.
Og hvad Erstatning vil Du give for
Den Sorg, der rammer hendes unge Hjerte?
Tilgiv mig, men Du kjender ei til Qvinden,
Ifald Du troer, at Sligt erstattes kan.

Birger.
Jeg kjender Livets Gang, og een Ting veed jeg,
Som Du bør stadig lægge Dig paa Sinde:
Der Intet er saa farligt paa vor Jord,
Som at betragte sygeligt det Liv,
Det friske Liv, der rører sig i Alt.
Kan Broder Bengt ei underordne sig
Den Lov, hvorefter Livet styres, er han kun
En daarlig Mand, og dersom hun, han elsker,
Ei offrer sig for ham, saa elsker hun
Sin egen Lykke blot, men ikke ham!

Ellevte Scene.

Birger. Mechthild. Magnhild. Herved. Kol Tynneson med fire Væbnere. Svende (med Vin).

Herved (fra Baggrunden).
Bengt Lagmans Marsk, Kol Tynneson, Jer hilser.

Birger.
Han er velkommen!

Herved (ved Døren).
Træd kun ind, Hr. Kol!

Kol
(kommer fra Baggrunden, fulgt af fire Væbnere, der bære et guldbeslaaet Skrin).
Min Herre, Lagman Bengt, sin Hilsen sender
Jer Birger Maansson, Sverigs Riges Jarl,
Hans ældre Broder, og han ønsker Jer
Alt Held og Fremgang.

Birger.
Tak for denne Hilsen!

Kol.
Og har jeg Lov, Hr. Jarl, at gaae med Fred
Fra Eders Gaard, hvad Bud jeg endog bringer?

Birger.
I bringer, haaber jeg, ei andet Bud,
End jeg kan høre uden stærkt at harmes.
Dog hvad der skeer, kan godt vi skjelne mellem
Et Sendebud og ham, der har det sendt,
Og derfor give vi Jer aabent Leide
Til trygt at gaae herfra, naar selv I vil!

Kol.
Derfor jeg takker Jer, min ædle Jarl!

Birger
(giver Svendene et Vink; de bringe Jarlen et Bæger og række et andet til Kol).
Et Bæger, Marsk! jeg tømmer paa Jer Velkomst!

Kol (løfter sit Bæger).
Hil Jarlen, hil! Han leve længe!

Birger.
Tak!
(De drikke og give Bægrene til Svendene, som gaae ud igjennem Baggrunden.)
Nu er jeg rede til Jert Bud at høre.

Kol.
Min Herre, Lagman Bengt, der føler sig
En myndig Mand og Herre over hver
Af sine Handlinger, mig sender her
Til Jer, hans ældre Broder, med det Bud:
Det Ægteskab, han indgik med ung Sigrid,
En Datter af den adelsbaarne Ridder
Knud Algotson og af hans Viv, Fru Ingrid
Af Gælaslægten, kan kun Gud opløse,
Thi denne Pagt er helliget af Kirken.
Og for at vise Jer, hvor høit han skatter
Sin unge Viv, saa sender han Jer her
Den Skjænk igjen, hvormed I haaned ham!

Birger.
Guds Død! hvad siger I?

Kol
(vinker ad en af Væbnerne, der kommer hen til ham med Skrinet. Han aabner det, tager Kappen frem, vikler den op og peger paa den af Guld og Perler bedækkede Vadmelsbort, der nu fordunkler det Øvrige).
Som Vadmelsborten
Er dækket her af Guld og ædle Perler
Og straaler rigere end selve Kappen,
Saa mener og min Herre, at hans Slægt
Med al dens Magt, dens Hæder og dens Rigdom,
Dens gamle Navn, dens Storhed og dens Stolthed
Langt overstraales af den Dyd, den Skjønhed,
De rige Fortrin, der hans Hustru smykke!

Birger (vred).
Ha, ved St. Erik! det jeg kalder Trods!

Mechthild (bønligt).
Giv Dig tilfreds!

Herved (sagte).
Ved Himlen, han har Ret!

Magnhild (ved Siden af ham).
Hvad! slig en Galskab kan Du give Medhold?

Kol.
Thi beder han Jer Kappen at modtage
Til evigt Minde om hans Bryllupsdag,
Og hvis I deri seer en gjengjældt Haan,
Saa vil han ikke tigge om Jert Venskab; —
Men vil I Fred og broderlig Forsoning,
Saa rækker han som Broder Jer sin Haand.

Birger (med Anstrengelse).
Er det det Hele?

Kol (bukker).
Jeg er færdig, Jarl!

Birger (bryder ud).
Saa hils din Herre, han skal snart fortryde,
At ei itide han har lært at lyde,
Siig, at jeg vise skal ham og hans Lige,
At jeg regjerer end i Sverigs Rige!
Siig ham, jeg revse vil hans Overmod,
Om ogsaa det skal koste Broderblod —
Thi visne Grene, som udsuge Stammen,
Dem vil jeg hugge af — og dermed Amen!
Mit Blod af Harme syder — derfor gaa!

Kol (roligt).
Hr. Jarl, Jert Leide trygt jeg bygger paa.
(Han lægger Kappen paa en Stol og gaaer, fulgt af Væbnerne, hurtigt ud af Baggrunden.)

Tolvte Scene.

Birger. Mechthild. Herved. Magnhild.

Birger
(gaaer heftigt op og ned).
Saavidt det kommet er! Man trodser mig
Og troer, at alt jeg er en skriinlagt Mand,
Fordi mit Haar er graanet lidt af Tiden!
Men jeg skal vise dem, de tage feil!

Mechthild.
Tag ikke saadan paa!

Birger.
Det er den Broder,
For hvem saa smukt Du gik i Forbøn før!...
Naa, Herved Bosson, er jeg haanet nok?
Og har endnu han Ret?

Herved (frimodigt).
I mine Tanker har Jer Broder Ret!

Birger.
Ved Hellig Knud, det vover Du at sige?

Herved.
Jeg troer, jeg havde handlet just som han!

Magnhild.
Hun er Dig mere værd en Bjelboslægten!
Min Broder taale skal en saadan Haan!

Mechthild (sagte).
Opir ham ikke meer endnu, min Frænke!

Magnhild
(halvsagte, for at høres af Birger).
Opirre ham! Nei Broder Bengt jeg priser,
Der fik en saadan snild og sindrig Hustru,
Thi Vadmelsborten er vist hendes Paafund.
Hvis jeg var Mand, saa red jeg strax paa Timen
Til Ulfsbjerg Gaard at bringe hende Tak!

Herved
(som har hørt de sidste Ord).
Saa er det heldigt, at Du er en Qvinde.

Birger
(der har staaet fortabt i sin Harme, iler hen til Baggrunden og raaber med stærk Stemme:)
Flux samler Jer, I Jarlens Mænd og Svende!

Mechthild
(iler bekymret hen til ham).
For alle Helgens Skyld, hvad vil Du gjøre?

Birger.
Jeg vil ham straffe, før min Vrede kølnes.

Herved.
O gjør det ei! I angrer det dog siden!

Birger (heftigt).
Det kommer ikke Dig, ei Nogen ved!
(Til Bønderne og Svende, der skynde sig hurtigt).
Min bedste Ganger skal man sadle strax
Og gjør Jer Alle rede til at følge —
(til Herved.)
I følger med — det være skal Jer Straf
At see, hvorledes der jeg holder Dom!
(Til Mechthild, der vil tale.)
Ti! Jeg skal vise dem, hvem der er Herre!
Og vee Enhver, der glemmer det, om end
Han stander Jarlens Hjerte nok saa nær!
(Gaaer forbittret ud tilhøire.)

Trettende Scene.

Mechthild. Magnhild. Herved.

Magnhild.
Han skræmmer mig.

Mechthild.
Saa vred jeg aldrig saae
Min Husbond før!

Herved (til Magnhild).
Der seer Du, Magnhild, hvad
Et ubetænksomt Ord kan føre til!

Magnhild.
Desværre ja!

Mechthild.
End kan det gjøres godt.
Veed I hvordan?

Magnhild.
Hvad mener I, min Frænke?

Mechthild.
Vi skynde os til Ulfsbjerg efter Jarlen,
At mildne Vreden, naar den bryder løs!

Herved.
Ret saa! Gud lønne Jer! Jeg iler ned —
En Svend skal holde Gangerne beredte,
At I kan ride bort herfra ilsnl!
Min Magnhild, gjør Dig færdig! Følger Du,
Saa er min Kjærlighed Du dobbelt værd.
(Ud af Baggrunden.)

Magnhild (grublende).
Han sagde: dobbelt værd.
(rask).
Jeg følger, Frænke!

Mechthild
(griber hendes Haand).
Saa lad os ile! Gid vor Plan maa lykkes!
(De gaae ud tilhøire.)

Fjerde Act.

(Samme Sal som i anden Act.)

Første Scene.

Knud. Ingrid. Bjørn.
(Knud og Ingrid sidde ved Bordet tilvenstre.)

Knud.
Jeg gad nok staaet i en Krog og seet
Paa Jarlens Ansigt, da han Kappen fik!

Ingrid.
Blot ei vor Datter maa undgjælde det?

Knud.
Ja lad ham vove det!... Men Solen staaer
Alt høit paa Himlen, og endnu er Kol
Ei vendt tilbage — kan Du Ingen see,
Min gamle Bjørn?

Bjørn.
Nei endnu Ingen, Herre!
Men det er heller ingen Springvei just
Herfra til Bjelbo — næsten fire Mil.

Knud.
Ja men han red jo bort ved Solopgang.

Bjørn.
Naa naa! han kommer nok, saasnart han kan!

Knud (vred).
Saasnart han kan! ja det er hele Tingen!
De ænse lidt kun deres Husbonds Ære —
Men dovne, doble, det forstaae de godt,
De lade Knegte, som man føde skal!

Bjørn (ligesaa).
Naar har jeg dovnet, doblet i Jert Brød?

Knud.
Naar?... mangen Gang!

Bjørn.
Saa sig mig da blot een!

Knud
(reiser sig og gaaer henimod ham).
Det kan jeg gjøre, Du! ifald jeg vil —
Men jeg har ikke Lyst at gjøre Regnskab.

Bjørn.
Og hvorfor ei?

Knud.
Fordi jeg ikke vil!

Ingrid (gaaer imellem dem).
Naa skjænd's dog ikke her den første Dag,
Der seer vor Datter som en en elsket Hustru!

Knud (gaaer tilbage til Bordet).
Nei Du har Ret.

Bjørn (ben til Vinduet).
Jeg tier som en Muur.

Knud.
Men hvor er Sigrid da? Har alt hun glemt,
De gamle Venner for de nye?

Ingrid.
Vil Du,
At hun skal hænge over os to Gamle?
Hun skal forlade os, det veed vi jo,
Thi det er Herrens Bud og Verdens Gang.
Man kan ei heller tjene tvende Herrer,
Og det er gaaet Andre just som os!

Knud.
Det er dog haardt, at man skal staae alene.

Ingrid.
Er Du alene? har Du ikke mig?

Knud.
Jo vist, men nu jeg mærker først, hvormeget
Jeg holder af det Barn! Der bliver tomt
Og mørkt og koldt derhjemme i vor Stue,
Naar ei vor Morgensol den gjæster meer!

Vor lille Fugl jo qvidrer nu sin Vise
For Andres Øren, og hos os er tyst!
Hvem skal nu vække mig af Morgensøvnen
Med sit Godmorgen og sit Barnekys?
Hvem skal nu stifte Fred, Du gamle Bjørn,
Naar der er Strid imellem os derhjemme?

Bjørn
(vender sig bort for at dølge sin Rørelse).
Ja Pokker veed det.

Ingrid.
Stifter jeg ei Fred?

Knud.
Jo, Ingrid, men det har dog ingen Art!
Ung Qvinde mægler bedre Fred end gammel —
Det er en afgjort Sag, det veed Du godt.

Ingrid (leer).
I Mandfolk blive Jer bestandig lige.

Knud.
Mon det ei gjælder om Jer Qvindfolk med?
(Til Bjørn.)
Naa, kan Du Ingen see endnu?

Bjørn.
Nei Herre!
Dog jo...

Knud.
Hvad nu?

Bjørn.
Nu seer jeg Lagman Bengt,
Der kommer med Fru Sigrid hid fra Parken!

Knud (munter).
Fra Parken, ei! Og jeg, som troede, at
Hun laa og sov endnu! Forresten kunde
Hun gjerne sagt mig et Godmorgen først.

Ingrid.
Nu er ubillig Du! Tænk paa Dig selv
Og paa din egen Ungdom!

Knud.
Kan nok være!
Men at en Anden har at sige Meer
End jeg hos hende vil ei falde let
For mig at fatte i den første Tid!

Anden Scene.

De Forrige, Bengt og Sigrid (fra Baggrunden).

Sigrid
(iler hen og kaster sig i Moderens Arme).
Min kjære Moder!

Ingrid (omfavner hende).
Gud velsigne Dig!

Bengt (rækker Knud Haanden).
Tak, Fader! for den Lykke, I mig skjænkte!

Knud (rørt).
Saa Du er lykkelig? Men Sigrid da?

Sigrid
(skjuler sit Hoved ved hans Bryst).
O Fader, ti!

Knud.
Ja jeg har savnet haardt
Dit venlige Godmorgen — men jeg faaer
Jo vænne mig dertil.

Sigrid.
Det skal Du ei,
Hvis Du opfylde vil min Husbonds Bøn,
At blive her og have Opsigt med
Hans Folk.

Knud.
Hvad skal Kol Tynneson da gjøre?

Bengt.
Kol Tynneson er ung og uerfaren —
Han tager gjerne mod en Ældres Raad.

Knud.
Ja Tak! jeg troer, det tjener os dog bedst
At tage hjem. Der passe vi to Gamle
Langt bedre end i denne fine Borg!

Bengt.
I maa ei sige Nei.

Knud.
Det gjør jeg, Søn!
Thi, seer Du, vi har Begge vore Vaner
Og kunde let forstyrre Eders Fryd.
Nei, lad Du os kun vende hjem igjen!

Ingrid.
Ja Du har Ret, og vistnok Du taler.

Bengt.
Men denne Viisdom huer mig slet ikke,
Og derfor har jeg mine gode Grunde.

Knud.
Lad høre dem!

Bengt.
Min Tjeneste og Pligt
Mig kalde ofte langveis fra mit Hjem
At skifte Lov og Ret, bilægge Tvist
Og holde Fred og gammel Skik i Ære.
Nu seer I selv, at jeg med større Ro
Forlade kan min Hustru og min Arne,
Naar jeg kan overlade Alt til Jer!
Og derfor bliv!

Knud.
Det lod sig høre, men....

Bengt.
Nei intet Men. Jer gamle Bjørn derhenne
Bli'er og paa Gaarden hos sin Svigerson.

Knud (gaaer hen til Bjørn).
Hvad! gifter Inge sig med Pennehelten?

Bjørn.
Det troer jeg nok.

Knud.
Og Du, Du bliver her?

Bjørn.
Ja bliver I! Hvis ikke, gaaer jeg med.

Knud.
Men hvorfor bliver Du?

Bjørn (halvsagte).
Jo seer I, Herre!
Mig Sune lovet har en Datterson;
Og for at han skal ei faae fat paa Pennen,
Som Faderen, saa vil jeg blive her
Og lære ham at bruge Sværd og Stang!

Knud.
Det er der Mening i?
(rækker Bengt Haanden.)
Jeg bliver her.

Ingrid.
Men jeg da, kjære Husbond!

Knud (glad).
Du skal blive
Hos mig i Sorg og Lyst — det veed Du jo.

Ingrid (smilende).
Det bliver jeg vel nødt til.

Sigrid.
Moder, Tak!
Nu veed jeg Intet meer at ønske mig.

Bjørn (ved Vinduet).
Nu kan jeg see en Nytterflok paa Veien!
(Alle ile hen til Vinduet).

Bengt.
Det er min Marsk, der rider først i Flokken.

Sigrid.
Hvi ride de saa stærkt? Hvad bringe de
For Bud?

Bengt.
Et herligt Bud, det troer jeg vist!

Knud (gnider Hænderne).
Et herligt Bud! saa raser Bjelbojarlen!

Bjørn.
Nu gaaer i Spring det over Vindebroen!
Og see blot Hestene! De staae i Skum.

Bengt (sagte).
For Intet ei de redet har saa stærkt.
Jeg burde dog maaskee ei fulgt saa rask
Abbedens Raad!

Sigrid
(der har betragtet ham uroligt).
Hvad fattes Dig, min Husbond?

Bengt (tvinger sig til at være rolig).
Mig? Intet, Kjære!

Bjørn.
Nu sprang Kol af Hesten!
De Andre følge!... Gjæsterne sig flokke
Om dem dernede!... Naa det er et Oprør!

Bengt (sagte).
Et værre Oprør bli'er her vist om lidt.

Tredie Scene.

De Forrige. Botvid. Sune. Riddere. Terner. Inge. (Lidt efter Kol Tynneson. Alle fra Baggrunden.)

Botvid (sagte).
Jeg skjælver for at høre, hvad han bringer.

Bengt (sagte til Abbeden).
Nu skal vi see, om I har rigtigt drømt.

Botvid.
Det haaber jeg.

Sune (til Bjørn).
Hr. Kol er mørk og trist —
Det gaaer ei godt!

Bjørn.
Ulykkesfugl, ti stille!

Kol
(træt og alvorlig; fra Baggrunden).
Guds Fred herinde!

Bengt (utaalmodig).
Nu?

Kol
(kaster sig i en Stol tilvenstre).
Jeg kan ei tale —
Min Tunge klæber fast til Ganen.

Sigrid (til Inge).
Bring
Et Bæger Viin, men hurtigt! skynd Dig,
Inge!
(Inge skynder sig ud og kommer et Øieblik efter ind med et Bæger.)

Botvid.
Ja Solen staaer alt høit — jeg kan begribe,
At man er tørstig efter sligt et Ridt!

Sigrid
(tager Bægret fra Inge og rækker ham det).
Drik nu og lædsk Jer!

Kol
(drikker i lange Drag).
Tak, min ædle Frue!

Bengt.
Hvorledes optog man dit Bud?

Kol (reiser sig).
Kun daarligt!
Jeg aldrig før har Jarlen seet saa vred.

Bengt (roligt).
Saa tal, hvad sagde han?

Kol (undvigende).
Just ikke meget.

Bengt.
Men jeg vil vide det?

Kol (sagte).
Ja siden, Herre!

Bengt (ligesaa).
Godt! Du har Ret.
(Høit, som om Kol havde sagt ham Jarlens Ord:)
Jasaa! det sagde han?
Saa faaer jeg vel at ride selv til Bjelbo
Om nogen Tid og jevne Sagen ud.
Jeg vented ei engang saa godt et Budskab.
(Til Gjæsterne.)
Er Væddekampen endt paa Rendebanen?
Hvis ei, I gode Venner! saa gaaer did
Imens jeg ordner Alt til Aft'nens Fest!

Knud.
Jeg følger med.
(Til Kol.)
Blev Jarlen bleg af Harm?

Kol.
Ja baade rød og bleg!

Knud.
Saa rammed Pilen
Det Maal, jeg sigted til! Det glæder mig.
(Til Gjæsterne.)
Kom nu, I ædle Riddere og Terner!...
Saa han blev rød og bleg — det glæder mig.
(Han gaaer ud af Baggrunden med Bjørn og Gjæsterne.)

Fjerde Scene.

Bengt. Sigrid. Ingrid. Botvid. Kol. Sune og Inge.

Bengt.
Nu er her ingen Fremmed. Siig nu Alt.

Kol.
Jer Broder, Jarlen, skummede af Vrede,
Saasnart han Kappen saae. Han sagde, at
Han skulde vise Jer, hvem der var Herre,
Selv om det skulde koste Broderblod!

Sigrid
(kaster sig med et Skrig i Bengts Arme).
O hellige Guds Moder!

Bengt.
Bliv ei bange!
Hvad er et flygtigt Ord, i Vrede sagt?

Kol.
Saa vilde han med vrede Ord mig Døren.
Og bød mig flux at gaae, at ei hans Hevn
Mig skulde ramme med.

Bengt.
Og det var Alt?

Kol.
Ja det var Alt. Jeg satte mig i Sadlen
Og skyndte mig at komme vel derfra.

Bengt.
Og Du har Intet meer at melde mig?

Kol.
Jo Eet endnu. Da jeg mig svang paa Hesten,
Kom Herved Boson ilsomt ned i Gaarden
Og sagde hurtigt: Siig til Lagman Bengt,
At Jarlen i sin Vrede har befalet,
At Gangerne skal sadles. Han vil gjæste
Ham selv paa Ulfsbjerg Gaard og holde Dom.

Bengt (med et Udraab).
Han kommer hid!

Kol.
Ja om en Time, Herre!
Kan I ham vente — han har friske Heste!

Bengt (heftigt).
Jeg møder Vold mod Vold! Lad Vindebroen
Paa Timen trækkes op! Lad mine Svende
Sig væbne strax! Vil han angribe mig,
Saa skal han finde Modstand! Hurtigt, Kol!

Botvid.
Mig tykkes dog....

Bengt.
Har atter I en Drøm,
Hvormed I dysse vil min Harm i Søvn?
Nu er det ikke Tiden til at drømme!
Gaa! skynd Dig, Kol, og gjør som jeg har sagt!

(Kol gaaer ud af Baggrunden.)

Du, Sune! stiger op i Taarnet flux
Og holder Udkig med hver Vei til Borgen.
Naar Jarlen kommer, bringer Du mig Bud.

Sune.
Det skal jeg, Herre!

Bengt.
Men pas nøie paa!

(Sune iler ud tilhøire.)

Femte Scene.

Bengt. Sigrid. Botvid. Ingrid. Inge.

Sigrid
(der under det Foregaaende har staaet eftertænksomt, gaaer hen til Bengt og lægger sin Haand paa hans Skulder).
Men naar han kommer, vil Du saa tilstede,
At jeg er den, der tager først imod ham.

Bengt.
Hvad mener Du?

Sigrid.
Jeg troer det er min Ret
At hilse først paa ham som Husets Frue!

Bengt.
Du vil...

Sigrid.
Jeg vil, at i din første Harm
Du skal ei gjøre denne Kløft, som nu
Adskiller Jer, saa dyb og bred, at den
Ei meer maaskee i dette Liv kan fyldes.

Bengt.
Jeg seer, hvor Du vil hen, min elskte Hustru;
Men, Barn, Du veed ei selv, hvad Du forlanger.
Du kjender ei min Broder! Som en Løve
Han knuser hvad der kommer paa hans Vei,
Naar man har tirret ham og gjort ham vred.
Hvor kan Du troe, at jeg udsætte vil
Min spæde Vaarblomst for en saadan Storm!

Sigrid.
O tro blot ikke, at jeg er saa svag!
Der er min Haand! føl selv! den skjælver ei!
Og Jarlens Hidsighed jeg frygter ikke! —
Jeg veed, at det er mig, der har den fremkaldt —
Lad mig forsøge, om jeg kan den slukke!
Du vil ei negte mig min første Bøn!

Bengt.
O ti — det Feighed var, om jeg gav efter!

Botvid.
Det Raad er godt og viist, og Gud har selv
Indgivet Eders Hustru denne Tanke.
I ere Begge et Par strenge Herrer,
Og hvis I mødes i den første Vrede,
Saa bli'er der Ild og Lue, Strid og Splid!
Kan Noget slukke Jarlens Vredesild,
Saa er det Eders Hustrues fromme Blikke!

Bengt (smilende).
Godt, godt! jeg viger — men for Overmagten!

Botvid.
Gud lønne Jer!

Sigrid.
O Tak!

Ingrid.
Tak, kjære Søn!
Hvor Du er god!

Bengt.
Blot ei jeg angrer siden
Den Eftergivenhed, jeg her har viist!

Sigrid.
Det skal Du ei, min Bengt. Kom, lille Inge
Og følg mig til mit Kammer! Du skal pynte
Mig i en Fart, at jeg maa blive fager
Og finde Naade for Jarl Birgers Øine!

Inge.
O J er fager nok forunden det!

Sigrid.
Nei, Ingelil! Jeg vil det Smykke bære,
Som Bengt mig gav, thi det skal styrke mig!
(Hun og Inge gaae.)

Sjette Scene.

Bengt. Botvid. Ingrid. Sune. Siden Sigrid.

Sune (fra høire Side, hurtigt).
En mægtig Støvsky reiser sig bag Skoven!
De komme, Herre!

Bengt (ved Vinduet).
Ja den løfter sig
Fra Veien hist alt over Skovens Kroner.
(Hurtigt.)
Skynd Dig til Kol, min raske Sune! siig,
Han Porten aabner strax og sænker Broen,
Samt at han tager høvisk imod Jarlen
Og siger ham, at jeg og mine Gjæster
Alt redet er paa Jagt ved Dagens Frembrud.

Sune.
Det skal jeg, Herre!
(Gaaer ud igjennem Baggrundsdøren.)

Bengt (til Ingrid).
J, kjær' Moder! maa
Gaae ned og sørge for, at Eders Husbond
Og mine Gjæster ikke komme hid,
Mens Jarlen er paa Borgen!

Ingrid.
Ja min Søn!
Men Sigrid maa jeg dog omfavne først.

Botvid (peger tilhøire).
Der er hun alt, og deilig som Guds Moder!
(Sigrid kommer ind.)

Ingrid
(gaaer hen og omfavner Sigrid).
Vær stærk, min Datter! jeg vil bede for Dig!

Sigrid.
Tak, Moder! Tak!

Botvid
(lægger sine Hænder paa hendes Hoved).
Viis nu, mit Skriftebarn!
At Herren tidt er mægtig i den Svage!
(Han og Ingrid gaae.)

Syvende Scene.

Bengt. Sigrid.

Sigrid (ved Vinduet).
Der kommer Rytterskaren!

Bengt (ligesaa).
Ja, og forrest
Jeg Jarlen seer.

Sigrid.
Hvor han er rank og stolt!
See Solen skinner paa hans Hjelm og Harnisk!
Saaledes tænkte jeg mig just en Konge!
(Vender sig fra Vinduet.)
Nei seer jeg meer, saa bli'er jeg bange for
At mødes med ham ene her i Salen!

Bengt.
Du frygter, Sigrid! lad mig blive hos Dig!

Sigrid.
Nei, gaa min Ven! Men Du maa trykke først
Et Kys paa mine bange Læber, at
De ret kan tale til vor Fremtids Lykke.

Bengt.
O tusind, tusind Kys, min fagre Skjoldmø!
Ja hver en Draabe af mit Hjerteblod
Jeg vilde offre for at spare Dig
Et Suk, en Taare, selv den mindste Smerte.
Og dog forlader jeg Dig! — jeg er feig,
At ikke jeg kan modstaae dine Bønner!

Sigrid.
Nei stærk, thi Du beseiret har Dig selv!
Gaa nu!

Bengt.
Jeg gaaer!
(Han omfavner hende og gaaer ud tilhøire, men vender sig om i Døren.)
Men kald paa mig, ifald
Du frygter nogen Fare!

Sigrid.
Vær kun rolig!
(Efter et Blik paa Sigrid iler Bengt ud tilhøire).

Ottende Scene.

Sigrid. Strax efter Birger. Herved. Kol og Jarlens Svende (fra Baggrunden).

Sigrid (iler hen til Vinduet).
See der! Nu red han over Vindebroen!
(Hun falder paa Knæ med foldede Hænder.)
Guds Moder, staa mig bi i denne Stund,
At ved din Bistand jeg maa seire nu!
Gjør mig saa stærk, at mine Ord maa ryste
Et stolt og opbragt Hjertes haarde Grund —
Og skabe Fred i Hjemmet og Forsoning!

Birger (opbragt udenfor Scenen).
Hvor er Bengt Lagman? hvor?

Kol (ligeledes udenfor).
Paa Jagt, Hr. Jarl!

Birger.
Du lyver, Træl!

Kol.
Træl har jeg aldrig været!

Birger.
Guds Død! saa kan Du blive det endnu!
(Ved Lyden af hans Stemme, har Sigrid reist sig op. Hun gaaer frem for at modtage ham; med tiltvungen Fatning:)

Sigrid.
Mod! Mod!

Birger
(kommer heftig ind fra Baggrunden, fulgt af Herved og bevæbnede Svende. Han seer forstrnet ud; hans Stemme er skarp og befalende. Til **Kol**, som følger ham:)
For sidste Gang, hvor er Bengt Lagman?

Kol.
Paa Jagt, Hr. Jarl!

Birger (til sine Svende).
I Taarnet med den Skurk!
(opdager Sigrid.)
Hvem er den Qvinde?

Herved (sagte).
Det er Husets Frue!

Birger.
Paa Ulfsbjerg er der ingen Frue. Sagtens
En ublu Terne, Bengt har lokket hid!

Sigrid (stolt og rolig).
Det lyver I! jeg er hans Ægteviv!

Birger.
Hans Ægteviv? Hvem gav Jer Ret dertil?

Sigrid.
Med Guds og Kirkens Minde blev jeg hans!

Birger
(seer paa hende og siger afsides):
Ja hun er sager. Herved havde Ret.
(Efter en Pause heftigt.)
Sæt, at I og er Den, I siger selv,
Hvem troer I da, min Smukke, jeg er?

Sigrid.
Herre!
Jeg kjender Eder ikke.

Birger
(gaaer hen til hende og seer hende skarpt i Øinene).
Jeg er Jarlen.

Sigrid.
I Jarlen?

Birger.
Birger Jarl til Bjelbo — ja!
Folkungeættens Hoved, Rigets Herre!

Sigrid (som før).
Det er ei sandt — nei, I er ikke Jarlen.

Birger (studser).
Er jeg ei Jarlen?

Sigrid.
Nei, saasandt jeg lever!

Herved (sagte).
I Sandhed djærvt!

Birger (sagte).
Det ventet jeg mig ikke.
(til Herved, Kol og Svendene.)
Gaaer bort herfra og gjennemsøger flux
Hver Krog af Borgen! Bringer mig Bengt Lagman
Død eller levende! Tag ham der med,
Og vil han narre Jer, saa strax i Taarnet!

Herved (sagte).
Han er betagen af Fru Sigrids Mod.
(De gaae ud gjennem Baggrunden.)

Niende Scene.

Birger. Sigrid.

(De betragte hinanden fast nogle Øieblikke; derpaa gaaer Birger tæt hen til hende.)

Birger.
Og hvorfor er jeg ikke Bjelbojarlen?

Sigrid.
Fordi han fører sig ei op som I.

Birger.
Gjør han ei det, naar han med Grund fortørnes,
Og vover I endnu engang at sige,
At jeg er Jarlen ei?

Sigrid.
Det vover jeg,
Og Jarlen selv vil takke mig derfor,
Ifald han vidste, at en Løgner stjal
Hans Navn og gav sig ud for Landets Herfker,
Endskjøndt han ei sig selv beherske kan!
Jeg har ei seet den store Bjelbojarl,
Men ilde var det, om en ussel Stimand,
Der bryder ind med Vold i ærligt Huus,
Skal have Lov at stjæle Jarlens Navn!

Birger.
Vei Eders Ord, det raader jeg Jer til!

Sigrid.
Du kommer og besudler frækt et Navn,
Der hædres høit af alle Nordens Folk
For Heltedyder og for vise Love!
Du træder ind med Larm i dette Huus,
Hvor Herren borte er, forgriber Dig
Strax paa hans Folk, og Du vil kaldes den,
Der gjorde Hjemmets Fred til hellig Lov.
Du kommer ukaldt til min Husbonds Borg,
Forhaaner der hans Viv og kalder hende
Med Frillenavn i dine Svendes Paahør —
Og ei Du blues ved at kalde Dig
Med den Mands Navn, der skjænked Nordens Qvinde
Ret til at gaae i lige Arv med Manden
Og skjærmed hende ved sin vise Lov.
Det vil Du, at en Qvinde taale skal,
Der elsker og velsigner Birger Jarl!
Gaa strax herfra, at ei min Husbond, naar
Han kommer hjem, Dig fængsler som Bedrager
Og sender Dig i Jern til Bjelbogaard!

Birger
(afsides, idet han betragter hende med Beundring).
Ved Gud, hun overrasker mig, og aldrig før
Saae jeg meer sager og meer modig Qvinde!
(i en mildere Tone til Sigrid.)
Og hvordan tænker I Jer Jarlen da?
Troer I maaskee, at han ei opbragt er,
Fordi hans Broder handled mod hans Villie?

Sigrid.
Jo, jeg kan tænke mig, at han er vred,
Men det er Løvens Vrede — ikke Ulvens!
Vel har jeg tænkt mig, at han kunde tage
Hen til sin Broders Gaard og holde Dom,
Men klædt i Magtens, Aldrens Majestæt
Og ei med Hidsighedens vilde Fagter.
Vel har jeg tænkt mig, at med Alvorsmine
Han kunde mig bebreide, at jeg voved
Den Mand at elske, som har frelst mit Liv —
Men hvis han saadan kom, saa vilde jeg
Mig bøie for den store Mand og sige blot:
Forstød mig ikke fra din Broders Arne,
Thi jeg har villet undskylde ham for stedse
For at forsone Dig med ham, jeg elsker.
Men, Herre! Skammen træffer ei blot mig:
Jeg har en Fader og en Moder, begge
Af Sorger bøied, alderstegne begge,

Som sad engang i rige Kaar som Du,
Men som blev styrted ned fra deres Høide,
Dengang Du feirede ved Herrevad.

Birger (sagte).

Ved Herrevad? Guds Død! hvad siger hun?

Sigrid.

Ja, vist jeg troer, at Jarlen havde hørt mig,
Og at til Vederlag for trende Sønner,
Som han min Fader røvede i Kampen,
Han havde undt hans Datter hendes Lykke.
Og vist jeg troer, han modstod ei min Bøn,
Hvis jeg faldt ned for ham, som nu for Eder,
Og bønfaldt ham, som nu, med Taarer: „Herre!
Tilgiv min Husbond og tilgiv mig selv!"

Birger

(griber rort hendes Hænder og vil løfte hende op).

For Himlens Skyld, saa reis Jer dog, min Frænke!
Saa sager Brud ei ligge tør paa Knæ!

Sigrid (mellem Haab og Frygt).

I sagde Frænke? ....

Birger (smilende).

Ja, thi skjøndt I nys
Mig kaldte for en Løgner, er jeg Jarlen.
Men I har Ret i hvad I sagde før —
Jeg burde agtet meer mit eget Værd.
Troer I mig nu?

Sigrid.

Ja nu jeg Eder troer,
Thi saadan just har jeg mig Jarlen tænkt!

Birger.

Saa reis Jer op — hvor er min Broder Bengt?

Sigrid (reiser sig).

I vredes ikke meer?

Birger.

Jeg lover Intet.

Sigrid.

Saa er I vred, og saa begynder jeg
Igjen at tvivle om at I er Jarlen!

Birger (med aabne Arme).

Nu da! Men naar jeg siger nu: Kom hid
I mine Arme, kjære Frænke! — Troer I
Mig da?

Sigrid

(ude af sig selv for hans Fødder).

Saa troer jeg og velsigner Jer!

Birger (løfter hende i sine Arme).

Ved Gud! var ei min Broder kommen først,
Jeg vilde gjort det Samme just som han
Og det til Trods for alle Verdens Jarler!

Tiende Scene.

De Forrige. Bengt.

Bengt

(som i det samme kommer fra høire Side).

Mit Forsvar ligger, Broder i de Ord,
Som selv Du talte nys: Hvem havde fundet
Saa rig en Skat og handlet ei som jeg?

Birger

(lægger Sigrid i Broderens Arme og griber glad hans Haand).

Priis Du din Lykke, Broder Bengt, der gav
Dig slig en Hustru. Hendes sjeldne Skjønhed
Og hendes Klogskab, Kjærlighed og Mod
Har mig beseiret til Jert fælles Held.
Thi jeg var mægtig vred paa Dig — men her
Har Du mit aabne Haandslag til Forsoning!

Bengt.

Tak ædle Broder!

Sigrid.

Gud velsigne Jer!
Nu er der Ingen lykkelig som jeg.

Bengt.

Og Ingen har som Du fortjent sin Lykke!

Ellevte Scene.

De Forrige. Knud. Siden Ingrid. Inge. Botvid. Bjørn. Sune. Riddere og Terner.

Knud

(i hastig Bevægelse fra Baggrunden).

Er Jarlen her, og truer han mit Barn? .. —
Ved Gud, saa skal ....

(bliver staaende og seer forbauset paa Gruppen.)

Men hvad er det? hvad seer jeg?

Sigrid (iler hen til ham).

Alt er forsonet! Jarlen er ei vred.

Birger.

Er det Jer Fader, Frænke?

Sigrid.

Ja Hr. Jarl!
Min Fader, Ridderen Knud Algotson.

Birger.

Knud Algotson? Af Nisebergeslægten?

Knud (gaaer nærmere).

Ja; han mistede Alt ved Herrevad —
Jeg har ei glemt det end.

Birger.

Og vil I da
Mig række Eders Haand og lade mig,
Skjøndt seent, erstatte Jer de store Tab,
Som I har lidt?

Knud (overrasket).

Hvad? Er det Eders Alvor?

Birger.

Ja, thi den Ridder, der har fostret slig
En Datter i sin Armod som Jer Sigrid,
Er vist en ærlig Mand, og derfor rækker
Jer Jarlen først sin Haand som Venskabstegn!

Knud

(griber rørt den fremrakte Haand).

Nu seer jeg, hvad jeg før, af Had forblindet,
Ei vilde see, at I er stor og vældig!

(til Ingrid, der er kommen ind med de Andre.)

Min Ingrid, tyveaarigt Had er udslukt —
Gud lønne Dig, der gav mig slig en Datter!

Birger (griber Ingrids Haand).

Jeg hilser Eder, Frænke! Give Gud,
Jeg havde fostret Børn, der ligned Eders! —
Det bedre var for Landet og for mig!

(til alle Gjæsterne.)

Min Hilsen til Jer Alle. Nu vi ville
Deeltage i vor Broders Bryllupsglæde
Og feire her med munter Leg og Skjemt
I trende Dage vor Forsoningsfest!

(Man hører Lyden af Horn.)

Men hvad er dette?

Bengt.
Vistnok nye Gjæster!
(han gaaer den til Vinduet.)
Jer ædle Hustru, Broder! og vor Søster!

Birger.
Hvad Mechthild?
(sagte.)
Nu forstaaer jeg det: de komme
At stifte Fred, et ædelt Qvindehverv!
(idet han vil gaae dem imøde, bliver han staaende foran Bjørn og siger, idet han betragter ham skarpt:)
Og hvem er Du?

Knud.
Min Væbner, Bjørn.

Birger.
Mig synes,
Jeg kjender disse Træk!

Bjørn.
Jeg fulgte Jer
Paa Eders Tog, Hr. Jarl.

Birger.
Hvor var Du med?

Bjørn.
I Tavastland og Estland.

Birger (rækker ham Haanden).
Hil den Kamp!

Bjørn (kysser hans Haand).
Hil Sverrigs Jarl, som førte os i Kampen!

Tolvte Scene.

De Forrige. Herved. Kol. Mechthild og Magnhild (fra Baggrunden).

Kol (fra Baggrunden).
Jarl Birgers Hustru, Mechthild, og Frn
Magnhild.

Bengt
(gaaer hen imod de Kommende, der ledsages af Herved).
Hil og velkommen, Frænke! til vor Gaard,
Og I, min kjære Søster! vær velkommen!

Mechthild (iler hen til Birger).
Er Alt forsonet?

Birger (med forstilt Alvor).
Hvorfor kom I hid?

Magnhild.
Vi lystred, Broder, kun dit eget Bud

Mechthild.
At stifte Fred er jo vor Pligt, ei sandt?

Birger (fører Sigrid hen til dem).
Ja Freden sluttet er, Gud være lovet,
Og hun, som mægled den, er Eders Frænke —
Min Broders ædle ægteviede Hustru!

Sigrid.
At stifte Fred er let for den, som elsker.

Bengt (leer).
Især naar man en Munk har til sin Hjælper.
(til Botvid.)
Vi skjænke Eders Kloster fire Gaarde
Min fromme Fader, saa er Drømmen opfyldt!

Botvid.
Jeg takker Jer, Hr. Lagman.

Birger.
Var Abbeden
I Ledtog med?

Bengt.
Det var hans Tanke, at
Vi skulde sende Kappen Jer tilbage,
Besat med Perler og med ædle Stene.

Birger.
En dristig Tanke ved St. Knud! Til Løn
Den steenbesatte Kappe vil vi give
Til Wreta Kloster, hvor den som en skjøn,
Værdifuld Skjænk skal opbevaret blive!
Den lære skal at holde høit i Agt
Den simple Sandhed over hele Norden:
At for en smuk og dydig Qvindes Magt
Sig bøier Alt, hvad Vælde har paa Jorden,
Og at en Hustru, rig paa Dyd og Tro,
Er Guds Velsignelse i Mandens Bo!

Ringen.

Lystspil i 4 Acter

efter

Farquhar og Schrøder.

Personerne:

Oberst Standard	Hr. V. Wiehe.
Oberstinden	Fru Eckardt.
Emmy Standard	Frk. Jensen.
Sir Harry Wildair	Hr. Phister.
Mrs. Wildair	Fru Jacobson.
Lady Darling	Frk. Bournonville.
Grev Klingsberg	Hr. Hultmann.
Mr. Scruple	Hr. Gundersen.
En Ubekjendt	— Nielsen.
Fru, Grevens Kammertjener.	— Meyer.
Parly, Kammerpige hos Mrs. Standard	Frk. Andersen.
Tom	Hr. Eckardt.

Første Act.

(Et stort Værelse med Døre i Baggrunden og Sidedøre.)

Første Scene.

Sir Harry Wildair. Mrs. Wildair.

(Fra Døren tilvenstre i Baggrunden.)

Sir Harry (heftig.) Mais c'est curieux, Madame!

Mrs. Wildair (indsmigrende.) Der spilles allerede ved Dejeuneen — og ....

Sir Harry. Ja det er det Sædvanlige! — Men det er forfærdeligt, at Du ikke kan komme ud af det med de mange Penge.

Mrs. Wildair. Vær overbærende med mit Uheld, min kjæreste Mand.

Sir Harry. Jeg troer, at Du i de sex Maaneder, vi have været gift sammen, alt har tabt 2000 Pund. Hvorfor spiller Du? hvorfor spiller Du?

Mrs. Wildair. Er jeg ikke nødt dertil? Maa jeg ikke følge den usle Mode? Oberstinden kan ikke leve uden at spille.

Sir Harry. Og Du ikke døe uden at spille. Der er kun den lille Forskjel, at Oberstinden spiller sin egen Formue bort og Du min.

Mrs. Wildair. Vær kun denne ene Gang over med mig! Der bliver pointeret høit. — Maaskee kommer ogsaa Grev Klingsberg i Dag tilbage fra Brüssel.

Sir Harry. Kommer han alt tilbage? Det er jo først sexten Dage siden, han reiste.

Mrs. Wildair. Han har givet os sit Ord paa, at han vil lægge Bank i Dag, og han er meget nøiagtig i ....

Sir Harry. At forføre Fruentimmer til Spil og Kjærlighed. Det Djævels Menneske løber endnu bestandig efter ethvert Skjørt.

Mrs. Wildair. Havde han ikke havt den Ulykke at miste sin Kone ....

Sir Harry. Harriet, min gode Niece! Om det forresten var en Ulykke for ham at miste hende, skal jeg lade være usagt. Grev Klingsberg holder ikke af at være bunden. Og saa smuk og elskværdig som hun var, tog han hende dog nok mere af Æresfølelse end af Kjærlighed.

Mrs. Wildair. Af Æresfølelse?

Sir Harry. For at oprette den Fornærmelse, han havde tilføiet hende ved det første Bekjendtskab, idet han antog hende for en tvetydig Person. Det var en djævelsk Intrigue af min fordømte Neveu Louis, der vilde hævne sig for den Kurv, som Harriet havde givet ham.

Mrs. Wildair. Men Greven agtede dog sin Kone, og have de ikke været lykkelige, var Skylden rimeligviis hendes. Havde hun været saa forekommende mod ham, saa kjærlig og sagtmodig, som jeg er mod Dig, min kjæreste Mand ....

Sir Harry. Fort bien! Dersom din Kjærlighed og Sagtmodighed ikke kostede mig saamange Penge. Du skulde give bedre Kjøb.

Mrs. Wildair. Jeg beundrer Dig — Du bliver hver Dag vittigere.

Sir Harry (leende.) C'est vrai, c'est vrai! Jeg har undertiden forbandet vittige Indfald.

Mrs. Wildair. Det faaer den stakkels Oberstinde Lov til at føle.

Sir Harry. O, det er en flem Kone! Jeg er glad over, at Du, naar jeg undtager Spil, ikke lader Dig smitte af hende. Jeg glemmer aldrig, saalænge jeg lever, Rendezvouen.

Mrs. Wildair. Jeg hører saa ofte tale om den Rendezvous og veed ikke ret Besked om den.

Sir Harry. Hun vilde holde alle sine Tilbedere for Nar og bestilte dem Alle paa eengang til at møde i et mørkt Værelse, hvor den Ene ikke anede den Andens Nærværelse. Først da Lysene bragtes ind, gik der et Lys op for de stakkels Narre.

Mrs. Wildair. Og om jeg ikke tager feil, var min Hr. Gemal en af disse Stakler?

Sir Harry. Diable, ma chère! Naar Du kjender Historien, hvorfor spørger Du da om den?

Mrs. Wildair. Jeg vilde nok høre den af din egen Mund.

Sir Harry. Laissons cela! Det gik mig ikke værre end Grev Klingsberg, ikke at tale om min fordømte Neveu. Oberst Standard var klogere end vi Andre; han var ogsaa inviteret, men kom ikke.

Mrs. Wildair. Han har vel havt en Forudfølelse af, at Baronessen var hans Kone. Kaldte hun sig ikke Baronesse?

Sir Harry. Jo, efter sin afdøde Onkel. Hun troede, at hendes Mand, som hun kun havde seet en eneste Dag for ti Aar siden, var falden i Krigen, og hun betragtede sig som Enke, og førte sig op som en Enke, der ikke har Lyst til at forblive i Enkestand.

Mrs. Wildair. Ja, hun var dengang et stort Verdensbarn.

Sir Harry. Og nu er hun en stor Verdensdame. Hvad hun var, er hun endnu, og hun har bestoværre ikke mere det Paaskud, at hun maa søge Adspredelser over hans Tab.

Mrs. Wildair. Veed Du vel, min kjæreste Mand, at hun i de sidste otte Uger sover i dette Værelse? (Hun peger paa Døren tilvenstre) at Indgangen er forbudt enhver Dødelig, undtagen Parly, at hun endog om Dagen paa den hemmelighedsfuldeste Maade tilbringer nogle Timer der?

Sir Harry. Que diable!

Mrs. Wildair. Den stakkels Oberst! mit Hjerte bløder for ham.

Sir Harry. Og mit er færdigt at briste af Galde! saadan en Mand, og som saaledes bliver bedraget! — Pas paa, hun har vist igjen et Spilop for med Klingsberg. Det er ikke for Intet, hun har paanødt ham Værelser i sit Huus.

Mrs. Wildair. Du seer, hvilken Forskjel der er imellem mig og hende, og Du afslaaer mig dog den ubetydeligste Bøn.

Sir Harry. Fordi Du hvert Minut har en ny Bøn. — Jeg venter Oberstén! lad mig være alene.

Mrs. Wildair. Min gode, kjære Mand — Spilleselskabet idag....

Sir Harry. Nu da, der er tredive Pund, men gaa nu!

Mrs. Wildair. Mange Tak, min kjære, gode Mand. (Hun gaaer ud af Døren i Baggrunden paa venstre Haand.)

Sir Harry. Ja, kjær og god, saalænge jeg giver.

Anden Scene.

Sir Harry. Oberst Standard.

Oberstén (kommer ud af Døren i Baggrunden paa høire Haand, og hilser Fruen, som gaaer forbi ham.) God Morgen, Sir Harry!

Sir Harry. Bon jour, bon jour, mon ami! Ei, ei, saa mørk!

Oberstén. Aldeles ikke.

Sir Harry. Veed De, at Deres Gemalinde giver Dejeunee, Diner og Souper i Dag?

Oberstén. Saa?

Sir Harry. Klingsberg kommer i Dag tilbage fra Brüssel.

Oberstén. Allerede?

Sir Harry. Naar jeg havde været i Deres Sted, havde jeg sandelig ikke taget den Springafyr i Huset.

Oberstén. Huset hører min Kone til.

Sir Harry. Hm! Manden bliver dog altid Herre.

Oberstén. Som han er til.

Sir Harry. Rigtigt. Det er besynderligt, at De ikke tager mig til Exempel.

Oberstén. Vi To staae i modsat Forhold. Min Kone er rig.....

Sir Harry. Og min fattig. Det gjør rigtignok en Forskjel i Regningen. Mais que diable! Hvorfor tog De saadan en Kone?

Oberstén. Jeg giftede mig af Kjærlighed, og .... og tænkte ikke paa hendes Rigdomme. Men jeg tilbragte kun een Dag i hendes Selskab. En Æresag kaldte mig i al Hemmelighed til Fastlandet. I den ulykkelige Duel nedlagde jeg en Generals Søn og maatte udstaae fire Aars Fængselsstraf. Da jeg var kommen paa fri Fod, gjennemvandrede jeg i de usleste Omstændigheder hele England, for at finde min Kone, men forgjæves; jeg maatte troe hende tabt for mig, da jeg ved det besynderligste Tilfælde gjenkjendte hende i den Dame, der havde samlet saamange Tilbedere om sig, og — jeg tilstaaer det — deriblandt ogsaa mig, selv om det skulde gjælde for Utroskab mod hendes Minde. Intet kunde ligne min Lyksalighed ved Gjenfindelsen, men nu opstod Tanken hos mig om hendes Rigdom og min Fattigdom. Før

havde jeg aldrig tænkt derpaa, thi som sagt, jeg havde giftet mig af Kjærlighed.

Sir Harry. Ih nu, jeg ogsaa; men dog mere af Magelighed. Min Niece Harriet Klingsberg døde, hendes Mand ligeledes. Min Neveu, den Coquin, har den hellige Justits formodentlig optaget i sine kjærlige Arme. Der sad jeg nu ganske ene i Verden, i Guld op over Ørene, og uden Arvinger. Derfor kjøbte jeg mig en Kone; thi at hun tog mig for Pengenes Skyld, er naturligt. Imidlertid er jeg dog tilfreds.

Oberſten. Det er godt for Dem! — Min Søster forurolliger mig. Hvis jeg ikke tager Feil, saa har Klingsberg gjort Cour til hende.

Sir Harry. Det er et Pokkers Menneske! jo ældre han bliver, desmere er han efter Fruentimmer.

Oberſten. Man bliver ikke klog, fordi man bliver gammel. Hvorlænge er det siden den berømte Rendezvous, da De....

Sir Harry. Husk mig for Alting i Verden ikke paa den fordømte Rendezvous. Ja, ja, hun viste sig alt den Gang i sin sande Skikkelse.

Oberſten. Og hvad er det for en Skikkelse?

Sir Harry. Som Dame paa Moden! Hm! Saadan en Dame er en besynderlig Skabning. Hun kan adsprede sig efter sin Mands Død ved en Rendezvous og klynke i otte Uger over en Skjødehunds Død. Hun har hver Morgen Vapeurs og hver Eftermiddag Migraine. Hun er fortrædelig uden Aarsag og munter uden at vide hvorfor. Hun gaaer i Kirke for Modens Skyld og sætter sig af Andagt til Spillebordet. Hun er fortrolig med hele Verden, undtagen med sin Mand. Hendes Passion for Spil overgaaer baade hendes Trættekjærhed og hendes Lyst til at synes dydig.

Oberſten. Sir Harry, jeg beder, at De ikke sætter min Kone i Klasse med slige Skabninger.

Sir Harry. De vil altsaa ikke troe, hvad hele Verden siger?

Oberſten (noget opfarende.) Verden? hvad siger Verden?

Sir Harry. Hverken mere eller mindre, end at hun er den største Kokette og en sand Djævel imod Dem.

Oberſten. Hun er en Engel og et Paradis for mig.

Sir Harry. Hun er en Eva og en Slange for Dem.

Oberſten. Hun er Sandheden selv, og Deres hele Verden lyver.

Sir Harry. Saa? Nu, saa vil jeg ogsaa endnu i Dag udsprede, at De er en meget lykkelig Mand, og Pokker skal tage den....

Oberſten. Spar Deres Umage! Den, som vilde bryde sig om enhver Bagvaskelse, maatte dræbe alle Narre og forgive Halvparten af Fruentimmerne. Hvo der ellers ikke veed at sige Noget, fortæller Historier. Narre og Thevands-Gjæs maae kryddre deres Samtale med Ondskab, for at den ikke skal blive dem selv ufordragelig. Hvem vil binde an med den Hob?

Sir Harry. Hvorfor ikke? naar Hoben fornærmer os.

Oberſten. Vilde De æde en Tiger, fordi en Tiger vilde æde Dem?

Sir Harry. O ja, hvis jeg kunde.

Oberſten. Ganske rigtigt, hvis De kunde. Men da De hverken har Gab eller Kløer til dette Arbeide, saa læg Dem rolig ned og vent paa, om det rasende Dyr ikke springer over Dem.

Sir Harry. Non, parbleu! jeg kan ikke med Roligheb høre paa, at man bagtaler Dem. Dersom De bare vidste, hvorledes det igaar gik ud over Dem! Man sagde....

Oberſten (stedse rolig.) Fornøiede denne Bagtalelse Dem?

Sir Harry. Non, ma foi!

Oberſten. Hvor kan De da troe, at den kan fornøie mig? Dersom Bagtalelsen gjorde Dem misfornøiet, saa maa den pine mig, som den angaaer nærmere.

Sir Harry. Er det Dem ikke om at gjøre at kjende deres Fjender?

Oberſten. Nei, thi jeg frygter for, at finde formange gode Venner iblandt dem.

Sir Harry. Nu, saa gid Pokker tage alle Deres Venner.

Oberſten (bittert leende.) Venner! — En Ven nuomstunder ligner et smukt Lysfisted, som Intet indbringer og koster meget at vedligeholde.

Sir Harry. Havde De seet de spodske hvide Tænder, hvormed de gnavede paa Deres Gemalindes gode Navn og Rygte!

Oberſten. Under disse Folks Tænder bliver min Kones Ære uskadt.

Sir Harry. De vil altsaa ikke vide, hvad de Bagvaskere sagde?

Oberſten. Nei, nei, at ville kjende Bagvaskelser er det samme som at ville fange Slanger, for at blive forgiftet. Lad dem kun udspye deres Gift imellem sig selv, saa skader den Ingen.

Sir Harry. Que diable! Pokker kan blive klog paa Dem. En Mand, som sendte en Generals næsvise Søn ind i den anden Verden, som ved Bravour svinger sig fra neden af op til Oberst, bliver til Bysnak tilligemed sin Kone og tier.

Oberſten. Fordi det er Bysnak. Den enkelte Bagvasker kan en Mand kræve til Regnskab. Men Mængden og Magten favoriserer enhver slet Handling. Kort, Sir Harry, Lad mine Grundsætninger have Samvittig-

heds-Frihed. (Sagte.) O Ægteskabs Taalmodighed! staa mig bi.

Sir Harry. Votre Serviteur très humble.

Tredie Scene.

Oberſten (alene.) Ved Himlen! det er mere, end en Mand kan bære. Er jeg ſunken ſaa dybt! Nedſunken til at være Formaalet for Bysnak! Gamle Dosmerpande! jeg veed mere, end Du kan fortælle mig. Denne fordømte Dør.... Det var Sandhed, hvad Klingsberg engang ſagde: En Mands Ære er ikke vel forvaret i ethvert Fruentimmers Hænder. Men desværre, agter Nogen paa en Daares Viisdom? — Ha! Døren aabnes! Min Æres Grav bliver aabnet.

Fjerde Scene.

Oberſten. Parly (ſom forſigtig aabner Døren paa venſtre Haand og lukker den haſtig efter ſig).

Parly. Jh ſee — God Morgen, naadige Herre! (Vil gaae.)

Oberſten. God Morgen, Parly. Hvorhen ſaa haſtig?

Parly. Til Modehandlerinden. Jeg ſkal beſtille et nyt Hovedtøi til den naadige Frue.

Oberſten. Jeg er bange for, at hun beſørger et Hovedtøi (vender ſig affides) for den naadige Herre.

Parly. Hvad befaler?

Oberſten. Intet — kan man faae Baroneſſen i Tale ſaa tidligt?

Parly. Hvilken Baroneſſe?

Oberſten. Jh — min Kone.

Parly. Naadige Herre, De er da den første Mand, ſom bruger ſaadanne beſynderlige Udtryk om ſin Kone.

Oberſten (ſeer foragtelig paa hende.) Meld mig hos Deres Herſkab.

Parly. Det har hendes Naade forbudt mig.

Oberſten. Forbudt?

Parly. Ja. Hun lod ſig tillige forlyde med, at det gjorde hende latterlig, at hendes Mand lod ſig melde hos hende.

Oberſten (rolig.) Saa? Har jeg da opført mig anderledes ſiden vor fornyede Bryllupsdag?

Parly. Ja, det er juſt lige ſaa længe ſiden, at De begyndte at krænke hendes Naade.

Oberſten. Jeg haaber dog, at Mamſel Parly ikke vil ſpøge med mig?

Parly. Naadige Herre! jeg kunde friſtes til at græde over, at et Par ſaa fortræffelige Mennesker gjøre ſig ſelv ulykkelige.

Oberſten. Medlidende Skabning! Nu da, derſom min Beſkedenhed mishager Deres Herſkab, ſaa vil jeg være mere driſtig. Luk da Døren op.

Parly. Hendes Naade kommer ſtrax ud.

Oberſten (med ſpottende Alvorlighed.) Beſynderligt! jeg maa ikke gaae lige ind i Værelſet, og alligevel krænker det hende, naar jeg lader mig melde? — Deres Herſkab er en anden Meluſine. Hun har maaſkee ogſaa et hemmeligt Værelſe nødigt, til at aflægge ſin mig bekjendte Skikkelſe og blive til en Slange.

Parly. Men De veed ogſaa, naadige Herre, at Meluſines Gemal havde været meget lykkelig, om han havde havt mere Tillid til ſin Kone. — St.! — hendes Naade! (Gaaer.)

Femte Scene.

Oberſten. Oberſtinden (kommer ud af Døren paa venſtre Haand.)

Oberſten (med yderſte Høflighed.) God Morgen, naadige Frue!

Oberſtinden (ſtudſer ved denne Benævnelſe, ſeer nogle Øieblikke paa ham og neier.) God Morgen, Hr. Oberſt!

Oberſten. Jeg haaber, De har ſovet vel i Nat.

Oberſtinden. Saa temmelig, jeg hørte ingen Complimenter.

Oberſten. Viſt nok! de hyppige daglige Complimenter trætte Dem og befordre Deres Søvn.

Oberſtinden. Den største Deel af dem hører jeg ikke efter. Der er kun nogle, ſom virke meget ſtærkt paa mig.

Oberſten. Tør jeg udbede mig, at De vil ſkjænke mig nogle Øieblikke?

Oberſtinden. De er ſaa beſkeden i Deres Bønner, at det vilde være grueſomt, at afſlaae Dem een.

Oberſten (ſagte.) Hvor bitter! (høit) Jeg frygter for, at min Søſter maa være Dem til Byrde.

Oberſtinden. Til Byrde? hvorledes det? Paa hvad Maade?

Oberſten (med nogen Tilbageholdenhed.) Deels for de Bekoſtninger . . . .

Oberſtinden (ſagte.) Forſkrækkeligt!

Oberſten. Desuden maa De ogſaa mangle Bequemmelighed, da De har paanødt Klingsberg Værelſer i Deres Huus.

Oberſtinden. Spørg Deres Søſter, om hun ikke var forundt med Byttet af Værelſerne. Desuden flytter Klingsberg om fire Uger ind i ſit eget Huus.

Oberſten. Diſſe fire Uger kunne dog komme til at koſte mig og min Søſter meget.

Oberſtinden. Hvorledes det?

Oberſten. Han lægger efter Sædvane an paa en Kjærligheds-Forſtaaelſe med hende.

Oberſtinden (ſmilende.) Vær De ubekymret. Klingsberg vil aldrig blive farlig for Deres Søſter.

Oberſten. Jeg kjender Greven; han har ſjelden nok i een Aventure, om den endog er nok ſaa intereſſant. — Lady Gipſey vil have den Godhed at tage hende i Huſet til ſig.

Oberſtinden. Og hvad vil Byen ſige dertil, at en Anden end jeg paatager ſig at drage Omſorg for Deres Søſter?

Oberſten. Hidtil har Byen havt en langt vigtigere Materie at afhandle; den vil ikke lægge Mærke til ſaadan en Ubetydelighed.

Oberſtinden. Hvormed beſkjæftiger Byen ſig da nu? De var, førend vi kjendte hinanden igjen, ſaa god at give mig Underretning om mangen Byſnak. — Turde jeg ogſaa udbede mig? . . . . .

Oberſten. Jeg er ikke for at volde Nogen ubehagelige Øieblikke.

Oberſtinden. Gud give, De ſagde ſandt. (Fatter ſig.) De bliver altſaa ved Deres Beſlutning, at ſætte Deres Søſter i Huſet hos Lady Gipſey?

Oberſten. Jeg maa.

Oberſtinden. De troer altſaa, at Deres Søſters Ære ikke er i Sikkerhed hos mig?

Oberſten. De ſelv, ſom har ſaamegen Menneſkekundſkab, — kunde jo ikke ſikkre Dem mod Uforſkammenhed, og maatte tage Deres Tilflugt til den berømte Rendezvous.

Oberſtinden (ſagte.) Hvilken Bitterhed?

Oberſten. Lady Gipſey ſeer aldrig Selſkab.

Oberſtinden. Eſterſom hun er 68 Aar.

Oberſten. Der tænker man ikke paa Spil.

Oberſtinden. Fordi hun fordriver ſin dræbende Kjedſommelighed med Pſalme- og Bønnebogen. Under ſlige bedrøvelige Omſtændigheder tager jeg heller min Tilflugt til Spil.

Oberſten. Jeg takker Dem paa det Forbindligſte for den Godhed, De har bevиiſt min Søſter, og . . . .

Oberſtinden (ſagte.) Jeg kan neppe holde det længere ud.

Oberſten. Der ligger mig endnu een Ting paa Hjertet — ſom — jeg veed det desværre forud — vil ſaare Dem, og dog tillader min Æresfølelſe mig ikke at ſkaane Dem — De var ſaa god for otte Maaneder ſiden at laane mig 200 Pund til min Søſters Reiſe. Her ere de tilligemed min varmeſte Tak. (Lægger Pengene og gaaer haſtig ud af Sidedøren.)

Sjette Scene.

Oberſtinden (alene. Efter et Ophold). Er jeg vaagen, eller drømmer jeg? Er det den Standard, ſom taalte Kummer og Elendighed, for at opſøge ſin Elſkede, og ſom endelig fandt hende, for at qvæle hende med Tilbageholdenhed, Mistillid og Jalouſi? — O de Mænd! de Mænd!

Syvende Scene.

Oberſtinden. Emmy (kommer fra Døren paa venſtre Haand).

Emmy. God Morgen, bedſte Søſter.

Oberſtinden. God Morgen!

Emmy. Men min Gud, hvad fattes Dem!

Oberſtinden. Har De talt med Deres Broder?

Emmy. For en Timestid ſiden.

Oberſtinden. Talte han om ſit Forſæt med Dem?

Emmy. At ſætte mig i Huſet hos Lady Gipſey? Ak ja!

Oberſtinden. Er De tilfreds med hans Beſlutning?

Emmy. Hvor kan jeg det? Jeg ſkal ſkilles fra Dem? og hentære mit Liv hos en gammel Hyklerſke?

Oberſtinden. Har han ikke angivet nogen Aarſag for Dem?

Emmy. Jo tilvisſe! Men Aarſager, ſom han ſkulde ſkamme ſig ved.

Oberſtinden. Nu?

Emmy. Det var imod hans Ære at være Dem forbunden for mit Ophold i Deres Huus; ingen retſkaffen Mand maatte tage imod Belgjerninger af ſin Kone.

Oberſtinden. Anførte han ingen andre Grunde?

Emmy. O jo. De talrige Spilleſelſkaber kunde fordærve mit Hjerte, og fremfor Alt ſaa maatte han ſkjule mig for Klingsberg.

Oberſtinden. Er hans Mistanke angaaende Klingsberg da grundet? Paa hvad Fod ſtaaer De med ham?

Emmy. O, paa en meget god. Han forſikkrer, at han elſker mig paa det ømmeſte, og at det kun er Sørgeaaret og hans Frygt for at miſte mig ligeſaa hurtigt, ſom hans første Kone, der holder ham fra at begjære mig af min Broder.

Oberſtinden. Elſker De ham?

Emmy. Nei, det juſt ikke, men . . . .

Oberſtinden. De gad gjerne være Grevinde. — Veed De da ikke, at han ogſaa frier til Lady Darling?

Emmy. O jo; men han ſagde, at jeg ikke ſkulde bryde mig derom, det var kun en Maſke . . . .

Oberſtinden. For at bedrage Dem. Det ſamme ſiger han til Lady Darling, og tilſidſt gjør han ſig lyſtig over Jer Begge! Overvei blot med kold Fornuft hans hele Opførſel. Han kommer fra Frankrig, gjør Dem og Lady Darling i en Tid af ſjorten Dage de fyrigſte Kjærligheds-Erklæringer,

hører tale om en Luft-Ballon i Brüssel, lader spænde Postheste for sin Reisevogn, og lader Kammertjeneren pakke ind; Vognen kjører frem, og uden at klæde sig om reiser han bort med en eneste Tjener. Det er et stort Bevis paa Ømhed.

Emmy. Derover har han ogsaa givet mig Forklaring. Det er ligeledes en Maske. (Hemmelighedsfuld.) Han er reist bort i et meget vigtigt Statsanliggende.

Oberstinden. I Sandhed, mit Barn! jeg veed ikke, om jeg skal lee eller græde over Dem. Jeg beder Dem for Deres egen Skyld, vær varsom og udsæt Dem ikke for Spot. Jeg forsikrer Dem paa min Ære, at Klingsberg ikke kan ægte Dem.

Ottende Scene.

De Forrige. Lady Darling.

Lady Darling (fra Bagdøren paa venstre Haand, til Oberstinden.) Bon jour, ma chère! (Hilser Emmy stjødeslost, som paa samme Maade besvarer det.) De har befalet . . .

Oberstinden. Velkommen, Mylady! Er det allerede saa silde?

Lady Darling. Klokken gaaer til Elleve. — Er Klingsberg endnu ikke ankommen?

Oberstinden. Nei; har De virkelig gjort Regning paa ham?

Lady Darling. O, han kommer sikkert, han har lovet mig det altfor vist.

Emmy (efteraber Lady Darlings Adfærd.) Dem, Mylady?

Lady Darling (med en spodsk Hilsen.) Mig, Miss Standard!

Emmy. Klingsberg spøger undertiden.

Lady Darling. Det er sandt; men kun med visse Folk.

Emmy. Har han da ogsaa aabenbaret Deres Naade den egentlige Aarsag til sin Reise?

Lady Darling. O ja, —. Men — men — jeg begriber ikke, hvoraf De kan vide det?

Emmy. Formodentlig deraf, at han ikke spøger med mig, men med visse andre Folk.

Lady Darling. Skulde jeg maaskee have tabt mit Brev, eller — (søger) Nei, der er det; De maa kunne hexe, Miss!

Emmy. Det just ikke; men jeg kan læse. Veed Deres Naade ogsaa Noget om Krigen?

Lady Darling. Det forstaaer sig — Men hvoraf veed De Noget derom?

Emmy. Fordi jeg kan læse.

Lady Darling. Læse? — Ha, ha, ha! har han maaskee ogsaa skrevet Dem til?

Emmy. Ogsaa? — Mylady! De vil tilgive mig, at jeg tvivler om, at han har skrevet Dem til.

Lady Darling. Og Aarsagen, Miss.

Emmy. Lader sig ikke saa let sige.

Lady Darling. Det vilde dog være en meget let Sag, at overbevise Dem, Miss.

Emmy. Men ikke ved Ord?

Lady Darling. Ved skrevne Ord.

Emmy. Skrevne af Klingsberg?

Lady Darling. Ja, og fra Brüssel.

Emmy (forstrækket.) Fra Brüssel. — O, sikkert har Nogen stjaalet mit Brev fra mig!

Lady Darling. Ha, ha, ha!

Emmy. Nei, der er det! De kjender dog hans Haand, bedste Søster!

Oberstinden. Ha, ha, ha! meget nøie.

Emmy. Maaskee vil Lady Darling ogsaa levere sit Brev i Oberstindens Hænder?

Lady Darling. O ja, meget gjerne. (De give Begge Oberstinden et Brev, og Enhver seer hurtigt paa det andet Brev).

Emmy. Det er ikke hans Haand.

Lady Darling. Hans Haand er det ikke.

Oberstinden. Det er dog den samme Haand, skjøndt det ikke er hans. Vi ville betragte det Indvortes. (Hun lukker begge Brevene lidt op, de titte begge To i hinandens Brev.)

Emmy. Det er virkelig hans Haand?

Lady Darling. Ah mon dieu, det er hans Haand!

Oberstinden. Ha, ha, ha! Nu, havde jeg Uret, Søster?

Emmy (staaer bestæmmet.)

Lady Darling. Hm! Det kommer an paa, hvad han skriver til Enhver.

Emmy (ivrig.) Ja, det har De Ret i, Mylady! det kommer Altsammen an derpaa.

Oberstinden. Saa see og hør da. (Hun læser Lady Darlings Brev.) „Elskovsguderne trak . . . ."

Emmy (raaber.) Det er alt for galt!

Lady Darling. De forfærdes? Ja, jeg troer nok, at der findes ingen Elskovsguder i Deres Brev — Kun videre, Fru Oberstinde!

Oberstinden (læser.) „Elskovsguderne „trak mig i Brüssel til Skrivebordet, for at „melde Dem, min Engel, den egentlige Aar„sag til min hastige Reise. Tro for Alting „ikke, at en Luft-Ballon var istand til saa „pludselig at skille mig fra Dem! Hemmelige, „vigtige Statsanliggender tvinge mig. Det „angaaer intet mindre end Krigen. Lad os „derfor desfør slutte Fredstractater. Evig „Deres

Klingsberg."

Lady Darling. Har De, Miss Standard, ogsaa et Brev af samme Sort at fremvise?

Oberstinden. Det vil vi faae at see. (Læser.) „Elskovsguderne tra . . . .

Lady Darling. De spøger. (Springer hastig op og seer i Brevet.) O, jeg er dødsens! (Sætter sig.)

Oberstinden (læser.) „Elskovsguderne „trak mig i Brüssel til Skrivebordet, for at „melde Dem, min Engel! den egentlige Aar„sag til min hastige Reise. Tro for Alting „ikke, at en Luft-Ballon . . . ." Ord for

Ord det Samme, han skrev Dem til. Tør jeg spørge, hvem af Damerne der er Seiervinderen?

Emmy. Det er et asskyeligt Menneske!

Lady Darling (springer op.) Min Fætter skal fordre ham ud.

Oberstinden. Ha, ha, ha! Hvis jeg tør give Dem et Raad, mine Damer, saa gjøre De bedst i at tie med den hele Sag og vise ham forresten al den Ligegyldighed, han fortjener.

Niende Scene.

Mr. Scruple. Sir Harry og Frue. Oberstinden. Lady Darling. Emmy.

Fruen. Klingsberg er kommen! Klingsberg er kommen!

Oberstinden. Virkelig?

Sir Harry. Fanden staaer i det Menneske! Aldrig saasnart hører han, der er en Luft-Ballon at see mange Mile herfra, saa reiser han bort uden at klæde sig om, og i 16 Dage er han her tilbage igjen.

Mr. Scruple. Det ligner ham, efter hvad man har fortatt mig om ham.

Klingsberg (udenfor.) Feu! Feu! giv mig den.

Sir Harry. Der er han!

Tiende Scene.

De Forrige, Klingsberg.

(Klingsberg med en Ballon. Feu fysler med Ballonen, til den synker ned, hvorpaa han bærer den ud.

Klingsberg. Jeg er det ærede Selskabs ydmygste Tjener. — Her er jeg, som jeg forlod Dem for 16 Dage siden. Mine Damer, jeg bringer Dem Noget til lærerig Tidsfordriv og til en Erindring om min Reise.

Oberstinden. Er De rigtig klog, Greve! Hvad skal vi med det?

Klingsberg. Hvad De skal dermed? I denne Ballon ere alle Jordens Dyder i deres høieste Fuldkommenhed. Lægens Videnskab; Konens Bestandighed; Advokatens Samvittighed; Dommerens Retfærdighed; Fyrstens Menneskelighed; Soldatens Tapperhed; Tjenestetyendets Troskab; Poetens sunde Fornuft — Alt dette er — vel at mærke — i sin høieste Fuldkommenhed i denne Ballons Indvolde.

Sir Harry. I Luften? Mais c'est curieux!

Oberstinden. Al den sindrige Sladder vil sige saa meget som: at der er ingen Fuldkommenhed til i Verden.

Klingberg. Ei, ei, De er endnu bestandig ligesaa skarpsindig som tilforn — Nu, hvorledes har De levet i de 16 Dage?

Oberstinden. Saa, saa!

Klingsberg. Havt store Tab i Spil?

Oberstinden. Uopretteligt Tab i . . .

Klingsberg (halvt sagte til hende.) I Ægteskabs-Spillet? Deres egen Skyld. Jeg vilde jo opoffret mig for Deres Lykke. — Smukke Mylady, har De befundet Dem vel?

Lady Darling. O ja. I Særdeles-da jeg veed, hvad Sammenhæng det har med Krigen.

Alle (undtagen Oberstinden og Emmy.) Med Krigen?

Klingsberg. Ha, ha! Den Krig sigter til et af mine Bonmots.

Emmy. Til et Bonmot over Ærlighed.

Klingsberg. Ei see, min charmante Miss! Jeg bliver Dem nu først vaer. Jeg beder tusinde Gange om Forladelse. (Sagte.) De har holdt Conference. (Høit.) Tør jeg bede Dem om at gjøre mig bekjendt med denne Herre.

Oberstinden. Mr. Scruple.

Klingsberg. Mr. Scruple? Scruple?

Mr. Scruple. Jeg har havt den Fornøielse at træffe Dem i Spaa.

Klingsberg. Om jeg husker ret, saa har De nogle Gange pointeret imod mig.

Mr. Scruple. Det er nok muligt.

Klingsberg. Og jeg har paa min Ære ikke vundet derved, det kan jeg godt huske, thi jeg blev altid sprængt. Har De været længe her i Byen?

Mr. Scruple. Allerede otte Dage. — Har Deres Gemalinde ikke talt til Dem om mig?

Klingsberg. Nei.

Oberstinden (til Scruple.) Har De kjendt hende?

Mr. Scruple. Jeg var saa lykkelig at kunne bevise hende nogle Tjenester, kort førend hun døde.

Klingsberg. Jeg takker Dem, og fornemlig fordi De saa uinteressеert har viist hende disse Tjenester; thi hun var uden Haab, da jeg forlod hende.

Oberstinden. At forlade en Kone, som ligger uden Haab! De er et slemt Menneske!

Klingsberg. Ikke det jeg veed!

Sir Harry. Mais parbleu! Hvorfor er De saa tilbageholden med at fortælle os de nærmere Omstændigheder?

Klingsberg. Blandt de Levende lader jeg de Døde ligge i Fred.

Oberstinden. Men betænk, at denne Tilbageholdenhed vækker Tvivl imod Deres Retskaffenhed.

Lady Darling. Som allerede paa Grund af andre Omstændigheder er temmelig fordægtig.

Emmy. Endnu noget mere end fordægtig.

Klingsberg. Jeg seer nok, jeg spiller mit gamle Spil: Damerne sige mig Ubehageligheder.

Oberstinden. I Almindelighed giver man Anledning til sligt et Spil.

Sir Harry. C'est bien dit.

Klingsberg. I Sandhed mine Damer! De behandle mig, som om jeg havde bildt Enhver af dem Noget ind.

Oberstinden. Hos mig har De kun gjort Dem latterlig.

Lady Darling. Jo vist, man lader sig nok bilde Noget ind af Dem!

Emmy. Man stiller sig undertiden saaledes an for Tidsfordriv.

Mrs. Wildair. Ærbare Fruentimmer lade sig ikke indbilde Noget.

Sir Harry. Fort bien! très bien parlé!

Klingsberg. Jeg seer nok, at jeg, for at faae Ro, maa fortælle Dem Historien. Der var engang en Mand . . . .

Oberstinden. Ti med det Narreri!

Klingsberg. Ha, ha, ha! De kan ikke lide Narrerier? og jeg kjender dog intet Narreri, der ikke er lærerigere end Deres Spillepartier. — Men nu til min Historie! — At jeg elskede min Kone høit, forsikrer jeg Dem! — Men jeg er meget villig til at dispensere Dem fra at troe det, siden jeg nu dog ikke, da hun er død, kan overbevise Dem. — At hun allerede skrantede her, og at jeg desaarsag reiste med hende og endelig bragte hende til Spaa, er Dem bekjendt. Jeg sørgede for de dueligste Læger — som paa den mest retskafne Maade sørgede for Apothekeren, men min Kone blev slettere. Nu erfoer jeg af Aviserne, at der var et stort Opløb i Newcastle angaaende et Parlaments-Valg, som foruden mange Penge ogsaa kunde koste mange Næser og Øren, at den fortræffelige, til Menneskelighedens Ære sigtende Boxekunst der var paa sin høieste Spidse, foruden meget Andet. Alt dette opvakte min Nysgjerrighed. Efterat nu Lægerne havde forsikret mig paa deres medicinske Samvittighed, at min Kone ikke kunde helbredes, og i det seneste maatte døe inden sex eller otte Uger, saa forsynede jeg hende med alle Nødvendigheder, ønskede hende i mit Hjerte enten en hastig Bedring, eller en hastig Hvile, og reiste til Newcastle.

Oberstinden. Det er forskrækkeligt, og det for et Opløb?

Klingsberg. Ja, jeg kjendte franske, italienske og tydske Opløb, men ingen engelske, som imellem os sagt ere tusindgange morsommere.

Mrs. Wildair. Efterlod De Deres Gemalinde da virkelig Penge nok?

Klingsberg (alvorlig.) Mistress Wildair! jeg veed i dette Øieblik Intet, som kunde fortørne mig mere, end en Tvivl af denne Natur.

Mrs. Wildair. De kunde jo have havt Aarsager . . . .

Mr. Scruple. Hr. Greve! uden at fornærme Dem, veed jeg, at Deres Gemalinde, kort før hendes Endeligt, befandt sig i Forlegenhed.

Klingsberg. Jeg haaber, Mr. Scruple, at De vil bevise, hvad De siger.

Mr. Scruple. Det forstaaer sig.

Klingsberg. Besynderligt! Lægen, en Mand af strængeste Redelighed, tilmeldte mig hendes Død, gav sit Bevis for, at Alt var betalt, — jeg lod mig blot skikke hendes Smykker, og det Øvrige lod jeg uddele blandt hendes Folk, og dog . . . .

Mr. Scruple. De maa have savnet en Deel af hendes Smykker.

Klingsberg. Ganske rigtigt, — en Ring med hendes Portrait . . . .

Mr. Scruple. Er det denne? (Viser ham en Ring).

Klingsberg. Ja. Hvordan Pokker? . . .

Mr. Scruple. Jeg skal have den Ære at forklare mig.

Klingsberg. Paa Stedet, maa jeg bede; thi jeg er en dødelig Fjende af Uvished.

Mrs. Wildair. Lad os imidlertid gaae til Dejeuneen og arangere Partierne.

Sir Harry. Que diable! Nu spille igjen!

Oberstinden. De har at befale. (Giver Sir Harry Armen). Kom mine Damer.

(De gaae ind i Spillevarelset.)

Ellevte Scene.

Mr. Scruple. Klingsberg.

Klingsberg. Nu, Mr. Scruple?

Mr. Scruple. Jeg havde den Ære at lære Deres Gemalinde at kjende, fordi jeg to Dage efter Deres Afreise flyttede ind i samme Huus. — Efter nogle Ugers Forløb betroede hun mig, at hun var i Forlegenhed for 400 Guineer, som jeg meget beredvillig laante hende — hun kunde ikke skrive, men gav mig denne Ring — „skulde jeg døe, inden jeg faaer Brev fra min Mand", sagde hun, „faa viis ham denne Ring. Han vil uden videre Forskkring troe, at hans Kones Portrait ikke kunde komme ud af hendes Hænder uden under disse Omstændigheder. Han vil villig betale en Gjæld, som hans Ligegyldighed har foranlediget".

Klingsberg. De har intet andet Beviis? Intet skriftligt?

Mr. Scruple. Intet uden denne Ring. (Med en fast Tone.) Og mit Æresord.

Klingsberg (efter et lille Ophold.) Feu! Feu!

Feu (kommer ind fra Baggrunden).

Klingsberg (giver ham en Nogle.) 400 Guineer i mit Chatol.

(Feu gaaer.)

Klingsberg. Naar jeg betaler Pengene, saa haaber jeg, Ringen er min?

Mr. Scruple. Jeg ønskede til en Erindring . . . .

Klingsberg. Der bliver Intet af, De faaer 400 Guineer og jeg Ringen.

Mr. Scruple. De har nærmest Rettighed til den. (Giver ham Ringen.)

Klingsberg. De lader til at være en Mand, som har forsøgt Verden.

Mr Scruple. Jeg var Soldat; mine Saar bragte mig til Spaa.

Klingsberg. Saar, som De fik i Krigen?

Mr. Scruple. I en ulykkelig Duel.

Klingsberg. Saa! — Ja, man kan undertiden komme i forunderlige Forlegenheder.

Mr. Scruple. Vistnok.

Klingsberg. Dersom jeg ikke tager meget feil, saa er De en stor Ven af Aabenhjertighed.

Mr. Scruple. O ja.

Klingsberg. Saa vil jeg da ogsaa meddele Dem, hvad jeg føler. Men De maa give mig Deres Ord paa, at De ikke vil blive vred.

Mr. Scruple. Dersom ingen Fornærmelse . . . .

Klingsberg. Bah, bah! Idet jeg betaler, antager jeg jo Alting for Sandhed. Her tales kun om Følelser.

Mr. Scruple. Lad høre!

Klingsberg. Jeg maa da sige Dem, at Deres Alder, Deres aabne Ansigt gjør min Følelse til Løgn. Min Følelse siger: at den hele Fortælling er en Opfindelse, for at gjøre mig 400 Guineer lettere; men Deres aabne Ansigt siger det Modsatte. Min Følelse siger: Hvorledes skulde min Kone have givet Dem en Ring i Pant, som omtrent er 60 Pund værd, da hun havde Smykker for 20,000 Daler? Men Deres aabne Ansigt siger det Modsatte. Tilsidst siger min Følelse, (Feu bringer fire Ruller Guld og gaaer strax. Klingsberg giver Scruple dem) at det er bedre at give Dem 400 Guineer, end at lade Dem beholde min Kones Portrait — og Deres aabne Ansigt siger: Klingsberg har Ret.

Mr. Scruple. De blander Spøg og Alvor sammen paa en saadan Maade, at jeg ikke veed . . . .

Klingsberg. Det er jo kun Følelser. De har jo Pengene og jeg et Portrait af min Kone.

Mr. Scruple. Jeg vil i det mindste bede Dem om, at De ikke lader Deres Følelser blive for høirøstede, ellers . . . .

Klingsberg. Det vil jeg meget gjerne, men hvem er Herre over sine Følelser?

Tolvte Scene.

De Forrige. Lady Darling.

Lady Darling. Hvor bliver De af, Mr. Scruple? man venter paa Dem.

Mr. Scruple. Jeg kommer. — Hr. Greve! — jeg takker Dem. (Gaaer.)

Klingsberg (halv for sig selv.) For mine Penge, ikke for mine Følelser. (Høit.) Med største Forundring har jeg bemærket, at De er vred paa mig! Men hvorfor, elskværdige Mylady?

Lady Darling. Fordi De er en ondskabsfuld Forræder.

Klingsberg. Himmel og Jord! jeg en Forræder? Jeg, som elsker Dem saa umaadeligt?

Lady Darling. Gaa, gaa! Nu kjender jeg det Sprog. At ydmyge mig saaledes! At sætte mig i Parallel med en simpel Miss Standard!

Klingsberg. Jeg er som falden fra Skyerne! Hvad har jeg gjort? hvad er der forefaldet?

Lady Darling. Det er forskrækkeligt! istedetfor at bede mig om Forladelse, lader han, som han veed af ingen Ting.

Klingsberg. Jeg er uvidende om Alting, kun ikke om min Kjærlighed til Dem.

Lady Darling. Det har De overbeviist mig om ved det Brev, De skrev til Miss Standard fra Brüssel.

Klingsberg. Miss. Standard? . . . , O den Slyngel! Feu! Feu?

Lady Darling. Hvad skal han?

Klingsberg. Feu! Feu!

Trettende Scene.

De Forrige. Feu.

Klingsberg. Dosmer over alle Dosmere! Er det min Løn? Er det min Tak! — Tænk engang, Mylady! jeg har gjort ham til min Fortrolige; jeg har gjort mig den Ulejlighed at døbe ham om; istedetfor det afskyelige Navn Bullock, har jeg skjænket ham det skjønne Navn: Feu! og dog spiller han mig saadanne Streger.

Lady Darling (vil gaae.) De er ikke klog!

Klingsberg. Bliv! — Jeg vil ikke see paa ham. — (Vender Ryggen til Feu.) Skrev jeg ikke to Breve i Brüssel?

Feu. Jo, Hr. Greve!

Lady Darling. Der har vi det jo!

Klingsberg. Taalmodighed! — befalede jeg Dig ikke at skrive Adressen?

Feu. Jo.

Klingsberg. De maa vide, Mylady, at jeg aldrig selv skriver Adressen paa visse Breve, fordi min Haand er altfor bekjendt. — Hvem adresseerte Du Brevet til?

Feu. Til Miss Standard.

Klingsberg. Hvad sagde jeg, da jeg blev det vaer?

Feu. At jeg var en Æsel, og at jeg skulde gaae Fanden i Vold. Derpaa skrev De Brevet om, kaldte mig ind, og jeg maatte skrive en ny Adresse til Lady Darling.

Klingsberg. Hvad siger De nu?

Lady Darlay. Men hvorledes kom det andet Brev til Miss Standard?

Klingsberg. Ja, det gad jeg ogsaa vidst, Monsieur Feu!

Feu. Hr. Greven kastede Brevet hen i en Krog. Jeg fik ikke taget det op, fordi vi reiste saa hastig bort. Værten har sagtens fundet det og sendt det paa Posthuset tilligemed det andet.

Lady Darling (giver ham Haanden, som han kysser.) Det bliver ved det Gamle. — Kom med til Selskabet og hjælp Miss Standard ud af hendes latterlige Vildfarelse.

Klingsberg. Det er ikke mere end billigt, jeg skal strax følge Dem.

Lady Darling. Endnu Eet: min Onkel kommer her til Dineen. Jeg haaber, De søger Leilighed til at komme til at tale med ham i Enrum. Adieu! (Hun gaaer, og han følger hende.)

Fjortende Scene.

Feu. Klingsberg.

Klingsberg. Adieu! elskværdigste Mylady! De Fruentimmer ere rasende! Neppe siger man een af dem et Par Smigrerier, saa tænke de strax paa Præstens Velsignelse. — Naa, Feu! Ha, ha, ha! Har jeg ikke holdt Ord? har jeg ikke netop trukket mig saaledes ud af det, som jeg i Forveien sagde!

Feu. Ganske rigtigt, naadige Herre! men alt det havde ikke været nødvendigt, naar de havde skrevet Forskjelligt til Enhver af dem.

Klingsberg. Dosmer! Begge Fjanterne ere forelskede i min Formue, de ere Begge forsængelige og stolte af deres Erobring; følgelig var det umuligt, at de ikke skulde fornærme hinanden og derpaa forklare sig for hinanden. For nu ikke at gaae glip af min Morskab med dem, og for at kunne trække mig ud deraf, maatte jeg handle netop saaledes, og ikke anderledes.

Feu. Men var det i sig selv saa nødvendigt at skrive dem til?

Klingsberg. Maatte jeg ikke bilde dem noget ind, fordi jeg forlod dem for Luft-Ballonens Skyld? Og maa jeg ikke have Latteren paa min Side, naar det kommer til en Erklæring? Maae de unge Damer ikke skamme sig tildøde over, at jeg paa en saa barnagtig Maade har taget dem ved Næsen! Jeg skal lære dem at forelske sig i mine Penge.

Feu. Det kan dog være, at een af dem virkelig elsker Dem.

Klingsberg. Det veed jeg bedre. Jeg troer paa min Ære, at intet Fruentimmer paa Jorden har elsket mig oprigtigt uden min Moder.

Feu. Ah, naadige Herre! tilgiv! jeg havde nær glemt det. En fremmed Person gav mig denne Billet.

Klingsberg. Dog ingen Udfordring? (Læser.) Ha, ha, ha! Feu, hold Dig færdig! Ny Morskab. (Læser): „En Dame af Stand „elsker Dem, men, skjøndt hun ikke tvivler paa at gjøre Indtryk paa Dem, frygter hun dog for Deres Letsindighed. „Troer De Dem stærk nok til at udholde „den Prøve, hun vil sætte Dem paa, saa vil „man om en Time afhente Deres Svar. — „Man haaber, at De vil gjøre en Ende paa „den Roman med Lady Darling og Miss. „Standard samt Brevene fra Brüssel." Hvad Fanden er det? — Hvorfra har hun faaet det at vide? Hvad Prøver fordrer hun af mig? — Aa, hvortil den Grublen? Jeg vil strax skrive hende til, at jeg tilbeder hende, at jeg underkaster mig alle Prøver og er fortvivlet, indtil jeg lærer hende at kjende. Afsted til Skrivebordet, og siden til Spillebordet! (Gaaer ud af Baggrunden.)

Anden Act.

Første Scene.

Mr. Scruple. Mrs. Wildair.

Mrs. Wildair. Hvilket afskyeligt Uheld!

Mr. Scruple. Deres Naade er ikke koldblodig nok.

Mrs. Wildair. Mine skjønne 30 Guineer! — Og desuden er jeg bleven 25 skyldig.

Mr. Scruple. Klingsberg er galant, han vil neppe kræve Dem.

Mrs. Wildair. Men hvad er det da, der er imellem Dem og ham? Hvad vilde han sige med den evige Gjentagelse af sine Følelser?

Mr. Scruple. Han var lidt vred, for han maatte betale mig 400 Guineer.

Mrs. Wildair. 400 Guineer, som han skyldte Dem?

Mr. Scruple. Han ikke, men hans Kone.

Mrs. Wildair. Hans Kone? De sætter mig i Forundring! Naar lærte De hende at kjende?

Mr. Scruple. I Spaa, og det just ti Uger førend hun døde. Greven havde kun efterladt hende saa Penge; hun kom i Forlegenhed, og jeg laante hende 400 Guineer. Hun kunde ikke mere skrive, men gav mig en Ring med hendes Portrait, som jeg skulde vise Greven til Bevis paa Fordringens Rigtighed.

Mrs. Wildair. Og han udbetalte Pengene efter dette Bevis?

Mr. Scruple. Den gode Herre lader ikke til at være nogen Elsker af at brække Hals og Been.

Mrs. Wildair. Hm! hm! det er meget besynderligt. Og hun gav Dem en Ring med hendes Portrait? — O, saa har de vist ogsaa været mere intime mod hinanden, end de skulde være.

Mr. Scruple (sagte.) Den gode Dame der kan maaskee hjælpe mig til mere.

Mrs. Wildair. Nu, saa skal jeg heller aldrig mere troe paa Rygter. Hvad gjorde man ikke her for et Væsen af Harriets Dyd! Harriets Fromhed! Harriets Beskedenhed! — Og den Hyklerske var et Verdensbarn!

Mr. Scruple. Hm! det ere vi Alle.

Mrs. Wildair. De kan ikke troe, kjære Mr. Scruple! hvilken Fornøielse De har gjort mig ved denne Efterretning. De kan aldrig foreställe Dem, hvor behageligt det er for en ærbar Kone, at see Maasken reven af Lasten. Hun var medlidende! indgetogen! dydig! o ja! hun gik hver Dag to Gange i Kirken! o ja! — der var større Støi over hendes Fromhed, end alle Klokkerne i hele Byen kunde gjøre.

Mr. Scruple. De giver mine Ord en aldeles aparte Betydning, naadige Frue! og jeg beder Dem indstændig, ikke at tale derom til Andre. Man kunne drive Spøg med Greven, og han vilde saa godt som blive nødt til at kræve mig til Ansvar. Der blev intet Andet tilovers for mig, end at fordre ham ud paa et Par Pistoler, og saa vilde den Cujon komme til at frikjøbe sit Liv meget dyrt. Hvor let kunde jeg da ikke blive mistænkt for, at det havde været min Plan.

Mrs. Wildair. Hm! skulde Klingsberg virkelig være saa frygtsom?

Mr. Scruple. Formodentlig! thi en Mand, som har Hjertet paa det rette Sted, giver ingen Fremmed paa det blotte Ord 400 Guineer.

Mrs. Wildair. Nei, jeg skal ikke sige det til noget Menneske, uden til min Mand. Han bør dog lære at kjende sin dyrebare Niece, som han vilde have testamenteret sin hele Formue.

Mr. Scruple. Hvad vil De sige ham? Har jeg ladet mig forlyde med det mindste Ufordeelagtige?

Mrs. Wildair. Det er godt, godt! — Gode Mr. Scruple, da De paa saa let en Maade er kommen til 400 Guineer, kunde De bevise mig en stor Tjeneste, om De vilde laane mig 100 paa otte Dage.

Mr. Scruple. Naadige Frue! jeg har forsvoret at laane Penge ud; desuden veed jeg ikke heller, hvorlænge jeg opholder mig her. Deres underdanige Tjener. (Gaaer.)

Anden Scene.

Mrs. Wildair (alene.) Det er en gemeen Spidsbub! — Hvad skal jeg nu gjøre? Efter Dineren gaaer man igjen til Spillebordet, og jeg har ingen Penge. Jeg tør idag ikke mere bede min gamle gjerrige Mand derom. — Mr. Scruple var mit eneste Haab! — Ak! jeg er ret ulykkelig! Hvad hjælper det nu, at jeg har opoffret mig, og at jeg har taget den gamle Mand for hans Penges Skyld? Jeg faaer dog ikke saamange, som jeg bruger. — Hvad skal jeg gjøre?

Tredie Scene.

Mrs. Wildair. Klingsberg.

Klingsberg. Træffer jeg Dem endelig alene, min charmante lille Frue? Det er jo en overordentlig Lykke at see Dem uden Deres gamle naragtige Mand! — Hvorfor saa nedslaaet?

Mrs. Wildair. Har jeg ikke tabt mine Penge?

Klingsberg. Og har jeg ikke vundet dem?

Mrs. Wildair. Er jeg Dem ikke endnu 25 Guineer skyldig?

Klingsberg. Og haaber jeg ikke, det skal blive 500 til?

Mrs. Wildair. Hm! det er just ikke galant af Dem, at vinde fra Damerne.

Klingsberg. Da jeg gjerne gad vinde enhver smuk Dame heel, — hvorfor skal jeg da ikke søge at vinde en Deel af hende? — Og betænk bare, hvilken Troldom der er i disse Guineer! (Tager en Haandfuld frem.) I allerkjæreste Tingester! I Lidenskabernes Oprørere og Bevingere! Den Tabendes Smerte! og den Vindendes Henrykkelse! — Herned med Jer! (Putter dem igjen i Lommen.)

Mrs. Wildair. Saa? De vil forøge min Fortræd over Tabet endnu mere.

Klingsberg. Fortræd? Fortræd over Guld! med saadanne Øine? Øine, som skinne saa klare som Solen, som ogsaa har Solens Egenskaber: De kan forvandle Alting til Guld.

Mrs. Wildair. Saa kraftige ere mine Øine ikke! O, jeg har stor Lyst til at forsvære Kortspil for Livstid.

Klingsberg. Forsvære? Det forbyde Himlen! Det var det samme, som at mane Sjælen ud af alle vore Selskaber. Lige til Helgenen, som holder den uskyldigste Fornøielse for synding, sidde de sjæleglade ved Spillebordet. Hvilken Hob Mennesker blive ikke forenede ved Kortspil! Kortene ere Lykkens Fattigforstandere, som i Blinde uddele deres tankeløse Gunstbevisninger, og ere mere gunstige imod et tomt Hoved end mod et tænksomt. Hvor ærværdige blive de ikke imellem et deiligt Fruentimmers hvide Fingre! Vil De desuden overveie, hvilken behagelig Frygt, hvilket ængsteligt Haab, hvilken tvivlsom Glæde de meddele os? Tænk bare paa Halvfemser i Piquet, en Sept-le-va i Pharao og de fem Matadorer i L'hombre.

Mrs. Wildair. Jeg bryder mig Pokker om Deres Snik-Snak!

Klingsberg. Hvor tidt give de ikke en smuk Kone Leilighed til at bestjæle hendes Mand om Natten, for at kunne tabe til os den paafølgende Aften. Tænk paa, hvilken

ubegribelig Fremgang vi gjøre i en Dames Gunst, naar hun først er os et Par hundrede Guineer skyldig og ikke kan betale.

Mrs. Wildair. O hold dog op!

Klingsberg. Vi Pebersvende burde egentlig dele vor Gevinst med de gifte Mænd, som tillade deres Koner at spille. Denne Tilladelse giver Konerne Egenskaber, som ere af høi Værd for os — Taknemmelighed, Skjødesløshed mod Mand og Børn, Gjerrighed, Heftighed.

Mrs. Wildair (ond.) Spilte Deres salig Kone ikke ogsaa?

Klingsberg. Min Kone? — Aa! hende vil vi lade ligge i Ro. De Døde høre ikke hjemme i en tête à tête, som er bestemt til at give Liv.

Mrs. Wildair (spodsk.) Sandt nok, man bør ikke sige Andet om de Døde, end hvad der er godt.

Klingsberg. Især, naar man ikke kan sige noget Ondt.

Mrs. Wildair. Af! enhver Sandhed er ond for den, som den træffer.

Klingsberg. Det er sandt! Om jeg nu sagde til Dem: Stakkels Kone! De gad gjerne spille og har ingen Penge.

Mrs. Wildair. Lad os sætte Spøg tilside! Elskede De Deres Kone?

Klingsberg. Saameget, saameget — at jeg for hendes Skyld elsker enhver smuk Pige, som jeg faaer Øie paa.

Mrs. Wildair. Fandt De Behag i Ægtestanden?

Klingsberg. Saa overordentligt, at hvis det var tilladt at have flere end een Kone, tog jeg hver Dag en ny.

Mrs. Wildair. Snak! De skal fortælle mig om Deres Giftermaal.

Klingsberg. Ha, ha, ha! hvad kan jeg fortælle Dem derom? Jeg ægtede min Kone ved et Tilfælde — hun var deilig ved et Tilfælde, og jeg elskede hende ved et ganske besynderligt Tilfælde. Tilfældet gav hende Opdragelse, Tækkelighed og mig. — I den ene Time elskede jeg hende, i den anden fortryllede hun mig. Den ene Dag var hun min Kone, den anden min Elskerinde. I een af hendes gode Egenskaber fandt jeg 546 nye, og saaledes havde jeg i 546 Dage — saalænge vare vi gifte — daglig en ny og fortræffelig Kone.

Mrs. Wildair. O, den Sladderhank! — Var hun virkelig dydig?

Klingsberg (sagte.) Hvilket impertinent Spørgsmaal! (Høit.) Min Rigdom gav min Kjærlighed Glands og vor Fornøielse Næring. Vi havde stillet Livets Glæder i en Kreds og lod dem dandse omkring os i en evig Cirkel.

Mrs. Wildair. Og De dandser omkring i Narrestregernes evige Cirkel. Jeg spørger endnu engang, var hun dydig?

Klingsberg (sagte.) Ondskabsfulde Djævel! (Høit.) Jeg puddrede mig stærkere for at behage hende; hun puddrede sig mindre for at behage mig. Vi sladdrede Formiddagen bort i forlibte Galskaber, kjørte Eftermiddagen bort paa Promenaderne, spilte Aftenen bort ved Kort og dandsede Natten bort paa Baller.

Mrs. Wildair. Dersom De ikke snart svarer fornuftig, saa . . . .

Klingsberg. Aldrig saae man saadant et Mønster paa Enighed. Mit Hjerte tilhviskede mig altid hendes Ønsker, thi de opholdt sig altid i mit Hjerte. Der opkom aldrig nogen Strid imellem os uden om hvem der elskede den Anden høiest — ingen Tanke om at herske — fordi Enhver satte sin Lykke i at adlyde . . . .

Mrs. Wildair. Overdrivelse! jeg troer ikke et Ord.

Klingsberg. Vi følte aldrig Ægtestandens Aag; thi vor Elskov var stærkere end Skik og Brug. Hymens Fakkel tabte sit Lys ved Kjærligheds brændende Solstraaler, som antændte vore Hjerter,

Mrs. Wildair (heftig.) Grev Klingsberg! De fornærmer mig!

Klingsberg. Fornærmer? Ha, ha, ha!

Mrs. Wildair. Ja, Hr. Greve! det er en Fornærmelse, at rose et Fruentimmer saa overdrevent i et andets Nærværelse. Deres Kone var . . . .

Klingsberg. Tys! jeg vil fortælle Dem, hvad hun var — hun var saa brav, at om jeg ogsaa havde seet hende i en Andens Arme, saa vilde min Fornuft gjort mine Øine til Løgn, og overtalt mig til at troe: at Fanden havde forblindet mig.

Mrs. Wildair. Vil De ikke lade mig tale?

Klingsberg. O jo; tal De kun, men jeg vil ikke høre Noget. Om saa alle misundelige Fruentimmer skreg sig hæse imod hende, skal det dog ikke naae mit Øre. (Kaster Hatten paa Bordet og holder sig for Ørene.)

Mrs. Wildair. Men Portraitet — Portraitet i Ringen,

Klingsberg. Jeg hører Intet.

Mrs. Wildair (skriger.) Ringen, som De har betalt 400 Guineer for, er et Kjærlighedspant fra Deres Kone.

Klingsberg. Høiere! høiere!

Mrs. Wildair. Et Kjærlighedspant fra Deres Kone — og hun maa allerede have kjendt Mr. Scruple længe, maaskee endog førend hun blev Grevinde Klingsberg.

Klingsberg. Tys, tys, tys!

Mrs. Wildair. Hvad er det?

Klingsberg. En Muus!

Mrs. Wildair (skriger ængsteligt.) Hvor? hvor?

Klingsberg. Ved Deres Fødder, lige ved Deres Falblader.

Mrs. Wildair. Hjælp! Hjælp! (Løber skrigende bort).

Klingsberg. Pokker til Fruentimmer! Hun er bange for en Mus og angriber rasende en brav Kones Ære! — Saameget har jeg imidlertid faaet at vide, at Mr. Scruple ikke alene har snydt mig, men endog ....

Fjerde Scene.

Sir Harry. Klingsberg.

Sir Harry (ude af sig selv.) Que diable! Hr. Greve! Hvad har De havt for med min Kone? hun er ligesom hun var besat — hun skriger bestandig — en Mus! Klingsberg! Mus! Mus!

Klingsberg (sagte.) Ha, ha, ha! Nu kommer Gjengjældelsen!

Sir Harry. Hvad er der forefaldet? Hvad er det?

Klingsberg (smilende.) De er et Lykkens Skjødebarn, Sir Harry.

Sir Harry. Fordi jeg er saa rig?

Klingsberg. Fordi — Nei, det kan jeg ikke sige Dem!

Sir Harry. Faites moi donc la grâce!

Klingsberg. De har en Mus meget at takke.

Sir Harry. En Mus? Que diable!

Klingsberg. Ja, De er en Lykkens Yndling!

Sir Harry. Mais pourquoi? pourquoi?

Klingsberg. Havde enhver gammel Mand saadan en Dydsvogter hos sin Kone —

Sir Harry. En Dydsvogter? — jeg har ganske bestemt Feber.

Klingsberg. Ja, hvis enhver Mus kom saa beleiligt, saa vilde jeg selv raade enhver gammel Mand paa 63 Aar til at tage sig en Kone.

Sir Harry. Parbleu! De stikler, Hr. Greve!

Klingsberg. De vil dog ikke nægte, mon cher oncle, at det var en forvoven Streg af Dem, at ægte saadan en ganske ung Pige?

Sir Harry. Laissons cela!

Klingsberg. Der er jo ikke altid en Mus lige ved Haanden.

Sir Harry. Hvad vil De sige med den forbandede Mus?

Klingsberg. Dersom De lover mig, at følge min Forskrift til Punkt og Prikke, saa vil jeg nok fortælle Dem en Deel af Historien.

Sir Harry. Foi de cavalier!

Klingsberg. Det er imod min egen Fordeel, at jeg varer Dem ad — men hvad opoffrer man ikke for saa kjær en Onkel! Deres Kone er smuk — Jeg er ingen Kostforagter, som De veed —

Sir Harry. Que diable!

Klingsberg. De maa omhyggeligt forhindre, at hun ikke bliver alene med mig —

Sir Harry (føler sin Puls.) Feberen bliver stærkere!

Klingsberg. Mere tillader Beskedenheden mig ikke at sige. — Men dersom De vil sikkre Dem mod de sædvanlige Vanheld, som møde en gammel Mand, saa lad Deres Kone ikke røre Kort i otte Uger.

Sir Harry. Saa bliver hun syg.

Klingsberg. Og De frisk. C'est à dire saa har De ikke nødig at gjøre Regning paa en Muses Bistand.

Sir Harry. Mais que diable!

Klingsberg. Gjør nu, hvad De vil.

Sir Harry. Ah, que je suis malheureux! Det gaaer for vidt, naar der absolut skal en Mus til ....

(Gaaer.)

Femte Scene.

Klingsberg (alene.) Saa, min naadige Frue! Det skal lære Dem i Fremtiden at tale anstændigere om min Kone. — Ha, ha, ha! ikke at turde spille! — I vore Tider, troer jeg, at det er den haardeste Straf, man kan dictere de fleste af vore Damer. Men Mrs. Wildair er ret en ondskabsfuld Person, som ikke kan blive straffet haardt nok. Hun er en rigtig Modedame. Lad blot En sige et Bonmot mod hendes Kjøn, saa raser hun; lad En rose en enkelt Dame, saa raser hun ogsaa. — Hm! Jeg kan nu vel ikke foretage mig noget Bedre end at kalde den fine Synder, Mr. Scruple, frem for min Skriftestol, eller opfylde min ubekjendte Elskerindes Ønske og gjøre Ende paa det Fjas!

Sjette Scene.

Klingsberg. Emmy.

Emmy. Red mig, Grev Klingsberg, eller det er ude med mig. Jeg skal endnu i Dag i Huset hos den gamle Lady Gipsey.

Klingsberg. O, det er en charmant Dame; hun synger Psalmer som et Orgelværk.

Emmy. Nu er det ikke Tid til at spøge. Hvis De ingen Bedrager er, saa tal med min Broder.

Klingsberg. Hvad skal jeg da sige til ham?

Emmy. Et allerkjæreste Spørgsmaal! Det, De har sagt til mig.

Klingsberg. Ha, ha, ha! Saa vilde han smukt lee mig ud.

Emmy. Hr. Greve!

Klingsberg. Naturligvis! Maatte han ikke lee, naar jeg sagde til ham: min kjære Hr. Oberst! De er et charmant Barn! jeg elsker, jeg tilbeder Dem!

Emmy. De er et afskyeligt Menneske! og min Svigerinde har fuldkommen Ret.

Klingsberg. Saa? Har hun gjort mig den Ære, at tale om mig? Nu, vi skal søge at revanchere os.

Emmy. Da De for en Time siden forklarede mig Vildfarelsen med Brevet fra Brüssel, sagde jeg Dem da ikke, at jeg ikke kunde være fuldkommen vis paa Deres Hensigters Reenhed, førend De formelig havde anholdt om min Haand?

Klingsberg. Ganske rigtigt.

Emmy. Lovede De mig ikke, De vilde gjøre det?

Klingsberg. Tilvisse! thi hvem kan afslaae saa smukt et Barn Noget? Men i Dag ikke.

Emmy. Tiden er knap. Jeg skal endnu i Dag til Lady Gipsey.

Klingsberg. Og kan jeg ikke ligesaa godt hente Dem til Kirken fra Lady Gipseys Huus som fra dette? — Betænk bare, mit charmante Barn, at jeg egentlig endnu har Sorg —

Emmy. O ja, De er meget bedrøvet.

Klingsberg. Det er først syv Maaneder siden, min Kone døde.

Emmy. Men hos Gipseys kan vi slet ikke komme til at see hinanden.

Klingsberg. Lad mig derom! Jeg forærer hende et Par gamle Bønnebøger — holder Bøn med hende et Par Gange — sender hende et Par Kurve god Champagner — og saa er jeg Barn i Huset.

Emmy. Men....

Klingsberg. Forlad Dem paa mig!

Emmy. Himmel! min Broder!

Syvende Scene.

De Forrige. Oberst Standard.

Klingsberg. God Morgen, kjære Oberst, hvorledes gaaer det? hvorledes har De levet?

Obersten. Saa temmeligt. — Gaa Deres Vei, Miss!

Klingsberg. For Alting ikke!

Obersten. Jeg har Noget at tale med Dem om under fire Øine.

Klingsberg. Siden; først maa jeg tale med Dem angaaende Miss Standard.

Emmy (sagte.) Ah! han gjør dog Alvor af det.

Klingsberg. Kjære Oberst! Vi, som gamle Bekjendte og Venner —

Obersten. Skal jeg sige Sandhed, saa sætter jeg ingen Tro til Deres Venskab i et vist Capitel.

Klingsberg. Just i det, hvor De meest skulde tro mig. Altsaa jeg, som deres sande Ven, tager naturligviis den ivrigste Deel i Alt, hvad der kan interessere Dem.

Obersten. Det er mig kjært.

Klingsberg. Nu kan der neæstefter Deres Kone Ingen mere levende interessere Dem, end Deres Søster —

Obersten. Ganske rigtigt.

Klingsberg. Som da nødvendigviis ogsaa interesserer mig, fordi hun er Deres Søster, selv om jeg var blind nok til at overse hendes øvrige Fuldkommenheder.

Obersten. Denne Nødvendighed indseer jeg ikke saa lige — men gaa kun videre!

Klingsberg. Hovedstaden er et farligt Sted for unge Damer. Vore hyppige Assembléer og Spilleselskaber bringe en Hob Personer i vore Cirkler, som blive farlige for vore Damer.

Obersten. Nu! og Følgen er....

Klingsberg. At man enten maa gifte dem bort saasnart som muligt....

Emmy (sagte.) Endelig!

Klingsberg. Eller bringe dem i et Huus, hvor man forstaaer at beskytte dem. Derfor finder jeg det overmaade viseligt, at De indqvarterer Deres Søster hos den gamle Lady Gipsey.

Emmy (sagte.) O, det Afskum!

Klingsberg (sagte til hende) Tænk paa, at jeg har Sorg.

Obersten. Forlad os, Emmy!

Klingsberg. Jeg forestillede hende Sagen før fra den rette Side, og tilsidst fandt hun Deres Beslutning ganske fortræffelig. Ikke sandt, Miss?

Emmy. O jo!

Obersten. Lad os være alene!

(Emmy vil gaae, men Klingsberg fører hende til Døren.)

Klingsberg. Jeg haaber at Deres Broder ikke vil negte mig den Fornøielse, at føre Dem til den gode Lady Gipsey. (Sagte.) Bryd Dem om ingen Ting — lutter Maske!

Ottende Scene.

Obersten. Klingsberg.

Obersten (sagte.) Enten er det Menneske rasende, eller...

Klingsberg. Nu, Hr. Oberst, hvad er til Deres Tjeneste?

Obersten. Jeg maa bede Dem at være ligesaa bestemt i Deres Svar, som jeg i mine Spørgsmaal.

Klingsberg. Denne Bøn er vanskelig at opfylde; thi De er meget gjerrig paa Ord, og jeg overmaade ødsel. Jeg vil være saa sparsom, som muligt.

Obersten. Staaer De i nogen Forstaaelse med min Søster?

Klingsberg. O ja

Obersten (heftig.) I Forstaaelse?

Klingsberg. I den samme, som jeg staaer i med alle smukke Piger og Koner.

Obersten. Har De sladdret hende noget for om Kjærlighed?

Klingsberg. O ja, som enhver Anden. Jeg beklager blot, at jeg endnu ingen Leilig-

hed har fundet til en tête à tête med Deres Frue.

Oberſten (bitter.) Aa den vil ikke være vanſkelig at opnaae. Lad os først afgjøre denne Sag.

Klingsberg. Ligeſom De vil.

Oberſten. Har De lovet hende at ville ægte hende?

Klingsberg. Nei.

Oberſten. Nei? og hun ſagde mig ...

Klingsberg. Hvad hun ønſker — hvad Flere ønſke — at blive Grevinde Klingsberg.

Oberſten. Hvorledes er det muligt, at hun kunde forglemme ſig ſaaledes, derſom ...

Klingsberg. Derſom hun ikke var et Fruentimmer. Rigtigt. — Nu lad os vende Partiet om; jeg ſpørger, og De ſvarer. Har De nogenſinde hørt Noget om mig, ſom ſtred mod Ære og Retſkaffenhed?

Oberſten. Saaſnart det angaaer Mænd — Nei.

Klingsberg. Og naar det angaaer Fruentimmer — NB. de retſkafne — heller ikke. Jeg morer mig med Alle; men jeg giver Narre, ſom forelſke ſig i mine Penge og min Stand, til Priis for Latter.

Oberſten. Sigter det til Nogen?

Klingsberg. Taalmodighed! — Tro ikke, at jeg er ſaa taabelig at ville gjøre Erobringer i min Alder! og desuagtet beleires jeg af Alt, hvad der vil giftes. Mine Penge, min Stand gjør Alle forlibte. Jeg ærgrer mig over, at man ſlet ikke tager min Munterhed og det Liv, jeg førte med min ſalig Kone, i Betragtning; derfor bilder jeg Enhver, ſom er ſtolt nok til at ville indtage Harriets Plads, ſaameget ind, ſom jeg kan, for ſiden at lee hende ud.

Oberſten. Og er min Søſter ogſaa med i Tallet af disſe Narre?

Klingsberg. O ja, og maa altſaa ogſaa udlees.

Oberſten. Det frabeder jeg mig.

Klingsberg. Nei, nei, det lader jeg mig ikke bringe fra. Dog ſkal det ſkee med Skaanſel i Betragtning af Dem. Og om De ogſaa fortalte hende min Plan Ord til andet, ſaa ſkeer det dog; thi i to Minuter har jeg overtalt hende til at troe mig.

Oberſten. Endnu beſtandig lige forfængelig!

Klingsberg. Endnu beſtandig Fruentimmerkjender. Vil De ſkjule Dem og høre til, ſaa vil jeg ſtrax tage Lady Darling i Cuur.

Oberſten. Jeg vil for det Første have Deres Ord paa, at Deres Hensigter ikke ere beſkæmmende for os.

Klingsberg. De ere kun menneſkekjærlige. Jeg vil, ſaameget ſom jeg kan, helbrede vore Fruentimmer for deres Daarligheder.

Oberſten (bitter.) O, derſom De kunde det ....

Klingsberg. Saa ønſkede De vel, at jeg vilde begynde med Deres Kone? Ja, da ...

Niende Scene.

De Sorrige. Feu (ſom giver Klingsberg et Brev).

Klingsberg. Med Deres Tilladelſe. (Læſer; til Feu.) Derſom Du ingen Spidshub er, ſaa er min nye Elſkerinde Fanden ſelv.

Feu. Hvor kan De troe ....

Klingsberg. Enſin, Monsieur Feu! jeg ſkal for Fremtiden være mere hemmelighedsfuld imod Dig. Gaa din Vei.

(Feu gaaer.)

Oberſten. Hvad er der paaſærde?

Klingsberg (ſom imidlertid har læſt videre.) For Pokker! jeg har gjort min Feu Uret. Disſe Ting veed han jo ikke. Oberſt! jeg er indviklet i et Eventyr, ſom er mageløſt. For et Par Timer ſiden fik jeg en Billet fra en Ubekjendt, for hvis Kjærlighed jeg først ſkal underkaſte mig alvorlige Prøver. — Hun ſatte mig tillige i Nette for en Sag, ſom intet Menneſke kan vide, uden jeg og Feu. — Nu ſkriver hun mig Følgende til: — jeg veed ikke, om min Affaire med Mr. Scruple er Dem bekjendt?

Oberſten. Jo; Sir Harry har fortalt mig, at De af en Aventurier, thi det anſeer jeg ham for, har ladet Dem aftrodſe 400 Guineer.

Klingsberg. Aftrodſe? Det juſt ikke, og Sagen er ikke heller forbi endnu. — Men hør nu, hvad denne Engel eller Djævel ſkriver: „Ringen med Deres ſalig Kones Portrait „er ſtjaalet af hendes Kammerjomfru og efter „al Sandſynlighed ſolgt til Mr. Scruple. — „Han har aldrig ſeet Deres Kone, men han „er et Menneſke, hvis Liv er tilſals for en„hver Priis. Jeg beſværger Dem altſaa ikke „at indlade Dem med ham. Huſk paa Faren „i Strasborg, ſom Deres gode Skjæbne red„dede Dem ud af. Forſvar Deres Kone „fremdeles imod ondſkabsfulde Fruentimmer, „kun ikke imod denne Mand. Det har rørt „mig inderligt, at De ærer hende; men De„res evindelige Letſindighed bedrøver mig. „Den maa høre op, inden De lærer mig at „kjende.“ Hvad ſiger De hertil?

Oberſten Intet.

Klingsberg. Om min troldkonſtneriſke Elſkerinde blot vidſte, hvad der er ſkeet i Dag, vilde jeg ikke undre mig; thi her — her er Døre nok til at ſkjule tuſinde Øren bag ved. — Men at hun kjender det hemmeligſte af mine Eventyr!

Oberſten (leer bittert.) Ha, ha, ha! Er det ikke, hvad jeg altid har ſagt om Grev Klingsberg? Megen Vittighed og liden Skarpſindighed!

Klingsberg. Virkelig? ſagde De det? — jeg er Dem uendelig forbunden! — De-

res Skarpsindighed synes at have fundet Sporet — vilde De ikke have den Godhed, at gjøre min Vittighed til Deres Skarpsindigheds Reisekammerat?

Oberſten. Hvis det sømmede sig for mig — ved Gud! jeg skulde føre Dem lige hen paa det med Deres Næse — men den vilde bløde.

Klingsberg. Bløde? — Jeg har jo ikke nødig at bukke mig lige ned i Sporet. — Men De taler i en besynderlig Tone.

Oberſten. I Fortvivlelsens Tone, i den fornærmede Ære Tone! (gaaer heftig frem og tilbage.)

Klingsberg (forundret.) Den fornærmede Ære? fornærmet af mig?

Oberſten. Nei, nei! — De er en forfængelig Daare; men imod Mænd har De altid Hjertet paa Tungen.

Klingsberg (alvorlig.) En forfængelig Daare? Ikke altid, Oberst, ikke altid. Jeg er ogsaa en Mand, som rolig kan høre paa Fornærmelser af en opbragt Vens Mund.

Oberſten. Som De vil.

Klingsberg. Umag Dem ikke med at gjøre mig opbragt. Det er forgjæves.

Oberſten. Himmel og Jord!

Klingsberg. Hvad fattes Dem, Oberst? — Vær aabenhjertig imod mig! Jeg har maaskee Balsom for Deres syge Hjerte. — Hvor lidt Skarpsindighed De end tiltroer mig — denne Heftighed angaaer Deres Kone og mig.

Oberſten (fatter sig pludselig.) Der giver De atter Deres ubegribelige Forfængelighed Tøilen.

Klingsberg. Hvem Pokker maatte ikke blive forfængelig, naar en Mand næsten med rene Ord siger mig, at han for min Skyld har sin fortræffelige Kone mistænkt?

Oberſten. Er De fra Forstanden?

Klingsberg. Nei, det seer De paa min Rolighed. — Tal aabenhjertig med mig, Oberst! og anſee det for et virkeligt Offer, at jeg, som er skabt for at more mig, vil tage Deel i Deres Kummer. Heftigheden har seiret over Deres sædvanlige Delicatesse og imod Deres Villie aabnet Deres Mund.

Oberſten. Fordømt! Ulykken har fulgt mig, ligefra jeg blev født.

Klingsberg. En Følge af Deres Opdragelse! Min brave Fader vogtede mig kun for een Ting, og det var Følsomhed og Sværmeri. Jeg maatte lære at kjende Verden af Verden, og ikke af Bøger. Jeg havde min fri Villie til at løbe Hovedet imod Væggen, thi han var sikker paa, at jeg ikke proberte det to Gange.

Oberſten. Lad mig være, Klingsberg! lad mig være!

Klingsberg. Ikke førend jeg veed, hvorledes og hvorved den Mistanke er opkommen hos Dem.

Oberſten. Ak!

Klingsberg. Hør, Oberst! hvis De blandt Deres pæne og følsomme Venner har een, der er mere deeltagende end jeg, saa kald mig en Hykler, en Tartuffe, hvad De selv vil!

Oberſten (seer stift paa ham.) Jeg skulde kunne betroe Dem denne nagende Kummer?

Klingsberg. Mig eller Ingen. Den muntre Mand alene betragter enhver Ting fra det rette Synspunkt.

Oberſten. Nu vel — (vil tale, men fatter sig.) Det synes mig underligt, at min Kone har indrømmet Dem disse Værelser, ja endog tilbudt Dem dem.

Klingsberg (studser; efter at have besindet sig.) Det lod sig dog nok forklare. — Hun har en Mand, som er saa fremmed, saa høflig, saa tilbageholden mod hende — hvis Beskedenhed er saa stor, at hun omkommer af Kjedsommelighed.

Oberſten. Og maa altsaa søge Adspredelse?

Klingsberg. Ganske rigtigt; men efter min Overbeviisning inden Velanstændighedens Grændser. — De veed, hvor tidt vi for to Aar siden, strax efter Deres fornyede Ægteskab, har sladdret om Deres Kones Charakteer! den Tid var hun en Engel i Deres Øine; i mine var hun et Fruentimmer. Nu er hun en Djævel i Deres Øine, og i mine et Fruentimmer, men et klogt Fruentimmer, fuld af Følelse. — Hun ligner den Ild, som brænder, saalænge den har Næring — tager Næringen af, saa gaaer Ilden ud.

Oberſten. Hvorledes skal jeg forstaae det?

Klingsberg. Da De blev adskilt fra hende, holdt hun alle Mandfolk for Forrædere og erklærede vort hele Kjøn Krig. For at føre Krig med Fordeel, maa man rykke frem mod Fjenden. — Nu, det gjorde hun ogsaa og opvakte derved den høist ubillige Mistanke: at hun var en udlært Kokette — snart søgte hun Selskabelighed, snart Eensomhed, indtil hun fandt Dem, og nu troede hun i Dem at have fundet Himmelen. — Men De er en mørk Himmel! — Selv den Smule Aabenhed, De viste som Elsker, forsvandt aldeles, da De blev Ægtemand. Jo mere hun lod sig mærke med, at denne Opførsel krænkede hende, desmere tilbageholden blev Hr. Oberſten, og hun søgte endelig Trøst i selskabelige Cirkler. Havde hun et Barn, jeg vædder mit Liv paa, — hun vilde ene og alene hænge fast ved dette Barn og foretrække dets Selskab for alt Andet i Verden. — Men nu hænger hun ved Intet, er uden Venner — uden Paarørende: hendes Mand gjør mindre Fordring paa hendes Kjærlighed, hendes Venskab og Aabenhjertethed, end den første den bedste Fremmede, som forstaaer at gjøre en Paroli. Hvad skal hun gjøre?

Oberſten. Erhverve sig sin Mands

Fortrolighed, undgaae Verdens Bagvaskelse.

Klingsberg. Som Enke foragtede hun Verdens Sladder, hvormeget mere ikke nu. — Men lad os komme til Sagen — hvad De før anførte var ikke Aarsagen til Deres Heftighed.

Obersten. Nu vel! — Troer De, at Deres Eventyr i Strasborg er nogen Sjæl bekjendt?

Klingsberg. Nei; Ingen uden min salig Kone.

Obersten. Jeg veed det.

Klingsberg. De?

Obersten. Under et falsk Navn fornærmede De en ung Mand af fornem Familie i Spil. Den Nederdrægtige overfaldt Dem med tre Hjælpere. De var ubevæbnet; De saarede ham dødelig med en Steen og var saa lykkelig ved et Spring i Vandet at redde Deres Liv.

Klingsberg. Hvad Pokker er det?

Obersten. Deres salig Kone har betroet min Kone det under Tausheds hellige Segl — Deres Kone er død — og De fik denne Billet. (Gaaer.)

Tiende Scene.

Klingsberg (alene.) See eengang! Der sammenspinder sig noget Nyt — og jo mere jeg tænker efter, desto rimeligere bliver Oberstens Mistanke. — Fra Brüssel anmodede jeg den gamle Sir Harry om at leie mig et Huus; Oberstinden tilbyder mig egenhændig og indstændig Værelser i hendes Huus — Nr. 1. Jeg finder hende muntrere og venskabeligere imod mig end før — Nr. 2. Hun er meget misfornøiet med sin Mand — Nr. 3, og det er et meget vigtigt Nummer; hun var yderst kold imod mig i Dag, fordi jeg havde forladt hende for en Luftballon, Nr. 4; hun vil, under Maske af en Ubekjendt, trække mig ud af det Fjas med de Smaapiger, som hun holder for alvorligere, end det er, Nr. 5 — Notabene! dette Nummer følger af de foregaaende: hun kjender min Opførsel mod Mistress Wildair; hun kjender Historien med Ringen; hun kjender min Tildragelse i Strasborg — Nr. 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, Hvad er herved at gjøre, Klingsberg? Som Sagerne nu staae, betragter jeg mig og Obersten som et Par Allierede — Oberstindens Kjærlighed er den Provinds, jeg skal hjælpe ham at erobre, og Provindsen synes at helde mere til mig end til ham. Skal jeg nu erobre den for ham eller for mig? Den første Beslutning var saameget redeligere, som den er sjelden hos Allierede — Hm! jeg vil holde Middelveien mellem den simple Redelighed og — hvad er det dog, de store Herrer kalde det? — og mit Lands Interesse — først gjøre mig al Umage for at forsone dem; men er min Umage spildt, finder jeg mine 12 Nummere bekræftede, saa — ja saa veed jeg endnu ikke, hvad jeg vil gjøre. Efter Bordet vil jeg strax begynde det store Værk og siden tænke lidt paa, hvad der er at gjøre med Mr. Scruple. Vi vil dog opføre os varsommere her end den Gang i Strasborg.

Ellevte Scene.

Klingsberg. Feu.

Feu. Der er anrettet Hr. Greve! Man venter paa Dem.

Klingsberg. Monsieur Feu! je vous fais reparation d'honneur! Du var ingen Spidsbub. (Han gaaer ud af Bagdøren paa venstre Haand.)

Feu. Det var en smuk Reparation! (Gaaer.)

Tredie Act.

Første Scene.

Klingsberg. Oberstinden.

Oberstinden. Er det igjen Narreri, De vil tale med mig om, saa ...

Klingsberg. Det skal blive den alvorligste Samtale, som jeg kan mindes. Hidtil har jeg kun taget Deel i mine Medmenneskers Glæder, nu vil jeg tage mig af deres Sorger.

Oberstinden. De? som for en Luftballon reiser saamange Mile!

Klingsberg. Hm! det gjør man ikke hver Dag. Imidlertid har dog denne Reise gjort mig munter, og gjort en anden Skabning meget lykkelig — derom en anden Gang — Veed De, at Obersten lider ubeskrivelig?

Oberstinden. Det er hans egen Skyld — jeg lider ogsaa ....

Klingsberg. Det er Deres egen Skyld. Og de ere begge et Par samvittighedsløse Debitorer, som ikke ville vedkjende sig deres Gjeld ligeoverfor hinanden — han klager over, at De har Hemmeligheder for ham.

Oberstinden. Og jeg over, at han ikke spørger om disse Hemmeligheder.

Klingsberg. Han klager over Deres Selskaber.

Oberstinden. Jeg over hans Eensomhed.

Klingsberg. Hm! De skulde dog gjøre et strengere Valg iblandt de Folk, som De aabner Deres Hjem for. For Exempel denne Mr. Scruple.

Oberstinden. Han blev præsenteret for mig af General Bloom. — Nu kjender jeg ham ....

Klingsberg. Men De kjender ogsaa Obersteins Delicatesse.

Oberstinden. Ja vist, han forstaaer at bringe mig til Fortvivlelse med sin Delicatesse. Af Delicatesse kalder han sin Kone: naadige Frue. Af Delicatesse beboer han, til Trods for alle mine Bønner, de sletteste Værelser i Huset. Af Delicatesse kommer han aldrig til mig, uden i Forveien at lade sig melde. Af Delicatesse betjener han sig aldrig af min Equipage. Af Delicatesse behjælper han sig med en eneste Tjener, som han lønner af sin Gage. Af Delicatesse lod han mig trygle og bede, inden han lod sin Søster komme her i Huset. Af Delicatesse — læg Mærke til det Grev Klingsberg — af Delicatesse har han igaar laant 200 Guineer, for at betale mig Reiseomkostningerne for sin Søster. O! (græder.)

Klingsberg. Fat Dem, kjære Frue! — Det er rigtignok forbandede Delicatesser — Men har De ogsaa nøie undersøgt, om De ikke har givet Anledning til hans Opførsel?

Oberstinden. Nei, Greve, nei! vor gjensidige Ulykke ligger i hans Character. Hans Ungdoms Lidelser gjorde ham mistænkelig og menneskefjendsk; det, at han har sig selv at takke for Alting, gjorde ham stolt. Han erkjender ingen anden Fortjeneste end den, som Kaarden erhverver.

Klingsberg. Hm! hvis De ikke var rigere end han ....

Oberstinden. Saa vilde han lide ubeskriveligt ved Tanken om, at han ikke kunde skaffe mig alle Livets Bequemmeligheder.

Klingsberg. For Pokker! Paa den Maade er han jo aldeles ikke at helbrede for sin Delicatesse?

Oberstinden. Nei. Thi fæt, at De var saa stor en Taabe at tilbyde ham saameget, at hans Rigdom blev lig med min, saa tog han af Delicatesse ikke derimod.

Klingsberg. Det var som Pokker! men den Beskyldning, at De ikke er ganske ligegyldig imod Spil, er dog ikke saa aldeles ugrundet?

Oberstinden. Det er sandt, jeg spiller hellere, end jeg, som ifjor, sidder alene i mit Værelse og græder.

Klingsberg. De gode Damer skal nu altid gaae til Yderligheder! Gives der da ingen anden Tidsfordriv?

Oberstinden. De kjender vore Cirkler. — De veed, da De gistede Dem med Harriet, hvor hastig det saameget udbasunede Læseselskab forvandlede sig til et Spilleselskab. Jeg vil alligevel ikke nægte, at Harme, og tillige lidt Ondskab, just bestemte mig til denne Levemaade.

Klingsberg. Aha! De kommer Sandheden alt lidt nærmere. Nu maa jeg endnu aabenbare Dem een Ting. Han er jaloux.

Oberstinden. Af Delicatesse.

Klingsberg. Og paa mig.

Oberstinden. Holder den delicate Herre mig for at være saa udelicat?

Klingsberg. Jeg takker underdanigst for den Compliment. Jeg vidste sandelig ikke, hvorledes De i Deres hele Cirkel kunde vælge delicatere.

Oberstinden (sagte.) Er det muligt!

Klingsberg. Og paa min Ære, han har den første Sandsynlighed for, at jeg ikke er Dem ligegyldig.

Oberstinden. Grev Klingsberg! — De falder ind i Deres sædvanlige Tone.

Klingsberg. Paa ingen Maade. — Ikke sandt, mit Eventyr i Strasborg har De faaet at vide af min salig Kone?

Oberstinden. Ja.

Klingsberg. Jeg er hellig overbeviist om, at min Kone kunde kun aabenbare Dem denne Hemmelighed. — Har De betroet den til nogen Sjæl, Deres Mand undtagen?

Oberstinden. Nei, saa sandt som jeg lever!

Klingsberg. Saa — veed jeg ikke, hvad jeg skal tænke.

Oberstinden (sagte.) Jeg saae forud, at det vilde blive Følgen.

Klingsberg. Skulde De vel troe, at der her i Byen er endnu en Dame foruden Dem, som veed denne Tildragelse.

Oberstinden. Det er let muligt.

Klingsberg. Ikke saa let. Jeg var saa taus som en Muur i denne Sag, fordi det nederdrægtige Menneske, som med Nød og Neppe undgik Døden, endnu den Dag i Dag lader søge i hele Europa efter Lord Effingham, saaledes kaldte jeg mig. En ubekjendt Dame berørte denne Omstændighed i en Billet til mig, som Obersten saae. — Der er ingen Dame uden Dem, som kjender denne Affaire; han sluttede deraf, at De maatte være den ubekjendte Dame; og jeg — jeg veed ikke hvad jeg skal tænke derom.

Oberstinden. Og jeg troer, at der Intet i Verden kan lignes med Deres Naragtighed og Forsængelighed — uden min Mands Delicatesse. Adieu!

(Gaaer.)

Anden Scene.

Klingsberg (alene.) Jh nu! man kan jo let tage Feil! At hun ikke er min Ubekjendte, er nu ligesaa klart for mig, som det er mig uklart, hvorledes alt dette hænger sammen. For en Ulykke! jeg risikerer for første Gang i mit Liv at faae Hovedpine af at tænke paa disse Historier.

Tredie Scene.

Mrs. Wildair. Klingsberg. Sir Harry. Wildair.

Mrs. Wildair (halvt grædende.) Kom, bedste Mand! der er han!

Klingsberg. Aha!

Mrs. Wildair. Er det at handle som en Gentleman at gjøre en uberygtet Kone mistænkt hos hendes Mand?

Klingsberg (stiller sig forskrækket an.) O Himmel! skulde jeg have sagt formeget! — Sir Harry! har jeg sagt Noget?

Sir Harry. Que diable! jeg veed selv ikke ret, hvad De har sagt! — Men denne Muus ....

Klingsberg. De har selv forraadt os, min Dyrebare! eftersom De har fortalt ham om Musen.

Mrs. Wildair. Har De ikke forskrækket mig med Musen? Og hvad vil De sige med det, at jeg skulde have forraadt os? Os? Os? — hvormed?

Klingsberg. Ih nu — at — at Musen kom saa mal apropos.

Mrs. Wildair. Afskyelige Menneske!

Sir Harry. Que diable! Hr. Greve! De sagde til mig, at Musen var kommen meget apropos, og at hver gammel gift Mand skulde have en saadan Dydsvogter hos sin Kone.

Klingsberg. Det forstaaer sig, for at beskytte hende imod mit følende Hjerte.

Mrs. Wildair. De med Deres følende Hjerte! først vinder han mine Penge fra mig, og saa vil han ruinere mit Rygte!

Klingsberg. Jeg? Himlen bevare mig! — Sir Harry! De maa ikke have forstaaet mig rigtigt.

Sir Harry. Que diable! Jeg veed ikke selv mere, hvad jeg har forstaaet — men det, De sagde mig, var saa eqvivoque, saa eqvivoque!

Klingsberg. Alting i Verden er eqvivoque. Hvad? jeg skulde sige et eneste Ord om en Dame, som maaskee er den Eneste, der lader Enhver af hendes eget Kjøn vederfares Ret!

Mrs. Wildair. O, jeg veed nok ....

Klingsberg. Dersom De havde hørt, hvilke Lovtaler hun holdt over min salig Kone, Deres Cousine!

Sir Harry. Bravo!

Mrs. Wildair. Jeg sagde Sandhed —

Klingsberg. Ganske rigtigt. — Hun kaldte sig selv, i Sammenligning med Harriet, en Fjante, en Hyklerske, en Spillefugl, en Sladdersøster —

Mrs. Wildair (skrigende.) Det er ikke sandt, det er ikke sandt!

Klingsberg. Hvorledes, Frue? Har De ikke ladet Harriets Fuldkommenheder vederfares Ret?

Mrs. Wildair. Nei, nei, nei! Jeg sagde, at hendes Opførsel var slet, og at Ringen med Portraitet er tilstrækkelig ....

Klingsberg. Hvad De dog er et Lykkens Skjødebarn, Sir Harry, at den Muus kom saa beleiligt!

Sir Harry. Eh bien! Der er den forbandede Muus igjen!

Mrs. Wildair. O, De er et forfærdeligt Menneske!

Klingsberg. Ikke sandt, min Harriet var et fortræffeligt Fruentimmer?

Mrs. Wildair. Nei, nei, nei!

Klingsberg (halv sagte til hende.) Vi vil i Fremtiden tage os bedre iagt for Musen.

Mrs. Wildair. O, jeg er dødsens!

Sir Harry. Morbleu! Hr. Greve! tal reent ud!

Klingsberg. Ikke sandt, nu begynder De at indsee Harriets Fortræffelighed?

Mrs. Wildair. Nei, nei, nei!

Sir Harry. Morbleu! Lad Harriet ligge i Ro, og tal De.

Klingsberg. Nu ja, hvorfor ikke, siden den naadige Frue saaledes vil have det. — Mon cher oncle! De er en Mand af Verden og kan let forestille Dem, at en ung, fyrig lille Kone sydes bedre om nogle og fyrgetyve Aar, end om nogle og treds.

Mrs. Wildair. O, det skamløse Menneske! jeg besvimer!

Sir Harry. Et moi, je suis pétrifié! Ah diable! diable! diable! det skulde jeg paa mine gamle Dage opleve med mine mange Penge!

Klingsberg. Ja, i de unge Dage og med mange Penge er man sikker derfor. Men fat Dem, hun er virkelig besvimet.

Sir Harry. Lad hende ligge! lad hende ligge! Jeg forlanger Skilsmisse! Skilsmisse!

Mrs. Wildair. O min Mand! min Mand!

Sir Harry. Le diable est votre Mand!

Klingsberg (i Fortrolighed.) De maa ikke ængste Dem, De er jo under min Beskyttelse.

Mrs. Wildair. De er et ondskabsfuldt, afskyeligt og forfærdeligt Menneske! — Hør mig dog, min kjære Mand! Jeg vil fortælle Dig vor Samtale Ord for Ord.

Sir Harry. Vous êtes une perfide, une malheureuse!

Mrs. Wildair. Mr. Scruple gav mig nogle Vink om hans Kones slette Opførsel. Det fortalte jeg ham igjen. — Paa eengang skriger han: en Muus, en Muus! — De kjender min Afsky for de modbydelige Kreaturer — jeg blev forskrækket og løb min Vei, og for at hævne sig over, at jeg talte Sandhed om hans Kone, lyver han Dem disse Afskyeligheder for.

Klingsberg. Fortræffeligt udtænkt!

Sir Harry. Lutter Løgn, fordømt Løgn!

Klingsberg. Det forholder sig dog ganske saaledes, som den naadige Frue fortæller.

Sir Harry. Ah, laissez moi, Monsieur le Comte! De burde have mere Agtelse for en gammel Ven. Nej er for -

mel til at slaaes med Dem, mais parbleu, Madame —

Klingsberg. De bliver ivrig uden Nødvendighed. Havde De fulgt mit Raad ....

Sir Harry. Hvilket Raad?

Klingsberg. Havde De forbudt Deres Frue at spille ....

Mrs. Wildair. O! det afskyelige Menneske!

Sir Harry. Fanden kan blive klog paa Dem! Snart undskylder De, snart anklager De og dicterer Straf —

Klingsberg. De maa ikke heller blive klog — ikke sandt, lille Frue?

Mrs. Wildair. O! det overlever jeg ikke!

Sir Harry. Ah morbleu! at jeg ikke er 40 Aar yngre.

Klingsberg. Deri ligger Feilen! —

Sir Harry. For 40 Aar siden skulde De skeet en Ulykke .... — Jeg har —

Klingsberg. Børn fortælle, hvad De gjør; Oldinger, hvad De har gjort —

Sir Harry. Og De skal endnu ....

Klingsberg. Og Narre, hvad De vil gjøre —

Sir Harry. Ah morbleu! De skal faae at see ....

Klingsberg. En Udfordring! (Trækker sin Kaarde.) Her er jeg.

Sir Harry. Au meurtre! au meurtre! (Løber bort.)

Mrs. Wildair. Min Mand! min kjære Mand! O De afskyelige Menneske! hvad har De i Sinde?

Klingsberg. At pirre lidt ved Deres Rygte, hvis De ikke kalder Deres Bagvaskelser tilbage.

Mrs. Wildair (idet hun gaaer.) Nei, nei, nei, nei!

Klingsberg. Det er en Djævel af en Qvinde. Hun giver sin Lykke og sit gode Navn til Priis for at kunne bagvaske — Hei! Feu! Feu!

Fjerde Scene.

Klingsberg. Feu.

Klingsberg. Holder Mr. Scruple Bank endnu?

Feu. Ja, naadige Herre! og han har saadan en Bunke Guld for sig! Men Spillet vil dog snart være forbi, siden de Andre Intet har liggende for sig.

Klingberg. Den Slutning er meget fornuftig.

Feu. Naadige Herre! — jeg er dog lidt bekymret for Sagen med Mr. Scruple.

Klingsberg. Jeg ikke. Men derfor er Du ogsaa Monsieur Feu, og jeg Grev Klingsberg. — Gaa nu; og saasnart Spillet er forbi, saa giv mig et Vink.

Feu (gaaer, men vender sig i Døren og raaber.) Miss. Emmy og Lady Darling.

(Gaaer.)

Klingsberg. Det er ogsaa godt, saa kan jeg imidlertid expedere de kjære Damer, og saa er den Ubekjendte vunden. Har jeg da ingen Papir, intet Brev? — jo, her!

Femte Scene.

Emmy. Klingsberg. Lady Darling.

Lady Darling. Jeg maa i Dag være i særdeles Naade hos Dem, Miss Emmy, siden De følger mig som min Skygge.

Emmy. De kan ikke fortænke mig i, Mylady! at jeg griber enhver Leilighed til at danne mig efter Dem.

Lady Darling (idet hun gaaer ned.) Monsieur le Comte!

Klingsberg. Ei, see der! Ah, mine, Damer, De kommer meget beleiligt for at vække mig af en Drøm.

Emmy. De har gjort meget klogt i, at blive borte fra Spillet. Mr. Scruple har havt et overordentligt Held.

Klingsberg. Har De ogsaa spillet?

Emmy. Piquet med den gamle General Bloom om Keiserens Skjæg.

Lady Darling. Jeg begriber ikke, hvorledes man kan spille om Intet!

Emmy. Jeg beklager, Mylady! at De ikke kan begribe det, De havde ellers været sexten Guineer rigere.

Lady Darling. Himlen skee Tak! sexten Guineer derangere mig ikke endnu. — Grev Klingsberg, jeg vilde gjerne tale et Ord med Dem i Eenrum.

Emmy. Beed De vel, Mylady! at Deres Hr. Fader allerede har ladet sin Vogn kjøre frem.

Lady Darling. Jeg takker Dem for den Attention, som De har for Alt, hvad der angaaer mig; den strækker sig endog lige til min Equipage. De husker dog vel paa, hvad vi have aftalt?

Emmy. O ja; men efter modnere Overlæg finder jeg det raadeligere, at vi Begge tale paa eengang.

Klingsberg. Begge paa eengang! Himlen bevare os!

Emmy. Spøg ikke, Hr. Greve! Sagen er alvorlig.

Lady Darling. Jeg beklager Deres Mangel paa Delicatesse, Miss Standard; thi jeg vilde kun tale med Greven, for ikke at udsætte Dem for en Beskæmmelse.

Emmy. Mit Parti er i ethvert Tilfælde taget.

Klingsberg. Endnu er jeg lige klog, mine Damer!

Lady Darling. Siden De endelig vil have det! Hr. Greve, Miss Standard paastaaer, at De netop har givet hende den

samme Forklaring angaaende Brevet fra Brüssel, som jeg fik af Dem.

Klingsberg. Hun har Ret.

Lady Darling. Hvorledes?

Emmy. Nu, Mylady? — Men er det da sandt, Hr. Greve! at De ogsaa har givet Lady Darling denne Forklaring?

Klingsberg. Javist, Ord til andet.

Emmy. Det tilstaaer De?

Lady Darling. Lige i mine Øine?

Klingsberg. Det er en Følge af min forbistrede Aabenhjertighed.

Lady Darling. Hr. Greven behagede altsaa at more sig paa vor Bekostning?

Emmy. De havde os Begge tilbedste?

Klingsberg. Himmel! hvad tænker De om mig?

Lady Darling. De er et ondskabsfuldt Menneske!

Emmy. Et Menneske uden Tro og Love!

Klingsberg. Tillad, at jeg forsvarer mig! Kan jeg gjøre for, at jeg elsker Dem begge? at mit ømme Hjerte er delt imellem Dem? at jeg er ligesaa indtagen af den Enes Munterhed som af den Andens Alvor? — Bliver jeg nu ligesaa høit elsket af dem Begge, som de Begge have forsikret mig, saa er mit Livs Nolighed borte for evig, siden jeg ikke kan ægte dem Begge. — Hvad er herved at gjøre? — Den Uegennyttigste skal være min Ariadne og lede mig ud af den Labyrinth, som Deres Fuldkommenheder har ført mig ind i. Tillad mig derfor at forelæse Dem nogle Artikler af Ægteskabs-Contracten — den af Dem, som samtykker deri, har for evig vundet mig, naar Sørgeaaret er tilende. (Tager et Papir frem og læser.) Første Artikel: Min Kone faaer ingen egen Equipage, og tør kun betjene sig af min, naar jeg kan undvære den.

Lady Darling. Hvorledes? ingen egen Equipage? det var morsomt!

Emmy. Det er hans Spøg naturligviis.

Klingsberg. Anden Artikel: Min Kones Opvartning bestaaer af en Kammerjomfru, en Garderobepige og en 60 Aars gammel Tjener.

Lady Darling. Er De fra Forstanden? Er det Betingelser for en Dame?

Emmy. Med saadanne Betingelser vil nok Hr. Greven blive Enkemand hele sin Livstid.

Klingsberg. Tredie Artikel: Min Kone maa uden min Tilladelse hverken tage imod, eller gaae i Selskab.

Lady Darling. Ha, ha, ha! Slige Betingelser vilde neppe en Borgermands Datter gaae ind paa.

Emmy. Man maa virkelig være en Narcis for at forlange saadanne Offre.

Klingsberg. Fjerde Artikel: Min Kone maa, saalænge jeg lever, ikke røre ved Kort; derimod faaer hun aarlig to tusinde Rdlr. til Pynt og til at gjøre Vel med.

Lady Darling. Ha, ha, ha! to tusinde Rdlr.! — og betaler vel deraf oven i Kjøbet Loge i Skuespilhuset.

Emmy. De er virkelig meget splendid.

Klingsberg. Nu, hvad sige Damerne?

Lady Darling. At De ikke er rigtig klog.

Klingsberg. Og De?

Emmy. Det samme.

Klingsberg. Altsaa har De med Deres Kjærlighed havt mig tilbedste?

Lady Darling. Mærker De det først nu? Ha, ha, ha!

Klingsberg. Og De?

Emmy. Jeg anbefaler mig!

Lady Darling. Jeg ogsaa! og jeg skal fortælle Alverden, hvor uendelig høit De vurderer Dem selv.

Klingsberg. Endnu et Par Ord, som Supplement til Deres Beretning. — Paa min sædvanlige Maade forsikkrede jeg Dem, Lady Darling, at det forekom mig, som De, for Deres Munterheds, Deres lille, ondskabsfulde Vittigheds Skyld, var skabt for mig — og De svarede: at De troede det samme, og at jeg strax maatte anholde hos Deres Fader om Deres Haand. Til Dem, Miss Emmy, sagde jeg: at De var meget elskværdig, at De havde min Harriets hele alvorlige Anstand, og De befalede mig, at jeg paa Øieblikket skulde henvende mig til Deres Broder. I Begyndelsen — det maa jeg tilstaae — forekom det mig lidt forunderligt, at de ærede Damer paa Grund af et Par uskyldige Galanterier strax var ved Haanden med Giftermaals-Projecter og bildte sig ind, at det var saa let at besætte Harriets Plads. — Men da jeg tænkte paa mine 40,000 Rdlr. Indkomster, blev Alting tydeligt for mig. Mine charmante Damer! da nu den store Kjærlighed til min Formue, som De i dette Øieblik tydeligt har lagt for Dagen, tillige forudsætter en stor Ligegyldighed for min Person, saa tog jeg mig for, — da jeg desuden kan dokumentere det Hele med egenhændige Billetter — at indskærpe Dem eftertrykkeligt denne dobbelte Lære: at et ædelt Fruentimmer aldrig maa forelske sig i Penge, og at hun ikke maa antage ethvert Galanteri for Ægteskabstilbud.

Lady Darling. Det er godt, Hr. Greve! meget godt! Jeg skal hævne mig, saasandt jeg hedder Darling.

Klingsberg. Det vilde være altfor ubesindigt, om De vilde hævne Dem, da jeg er i Besiddelse af Dokumenterne.

Emmy. Og jeg, Hr. Greve! — hvormeget De end har beskæmmet mig — jeg takker Dem for denne Lærdom, og jeg skal aldrig glemme den.

Sjette Scene.

De Forrige. Oberſten.
(fra Sidedøren paa venſtre Haand.)

Oberſten. Gud give det, ſaa har jeg dog een Bekymring færre.

Lady Darling. Ah mon dieu! je suis perdue! (Løber ſin Vei.)

Klingsberg. Ei, ei! Hr. Oberſten har lyttet!

Oberſten. Paa min Ære! ganſke tilfældigt.

Emmy (ſkamfuld.) Kjære Broder!

Oberſten. Gaa, Emmy! og huſk hver Dag paa dette Optrin og dit Løfte.

Emmy. Det ſkal jeg. — Grev Klingsberg! Endnu engang, jeg takker Dem!
(Gaaer.)

Klingsberg (bukker.) Ingen Aarſag, Miſs Standard!

Syvende Scene.

Oberſten. Klingsberg.

Klingsberg. Gratulerer, Hr. Oberſt, thi nu behøver De ikke længere at tvivle om, at Deres Søſter er en fortræffelig Perſon.

Oberſten. Og det glæder mig. Men hvor kommer det, at De ikke tager Deel i Spillet?

Klingsberg. Min kjære Oberſt! jeg har ſaamange Kort paa Haanden, og er ſaa forvirret, at jeg tilſidſt ikke veed, hvad for et jeg ſkal ſpille ud.

Oberſten (meget kold.) Det troer jeg gjerne.

Klingsberg. Jeg har talt med Deres Frue.

Oberſten Det er mig ligegyldigt.

Klingsberg. Og De har Uret.

Oberſten Det gjør mig ondt.

Klingsberg. Men Oberſtinden har heller ikke ganſke Ret.

Oberſten Jeg takker Dem!

Klingsberg. Og efterat jeg har overveiet Alting pro og contra, ſaa finder jeg, at en Confrontation mellem begge Parterne er aldeles nødvendig. Og hvis begge Parter tale reentud, ſom de bør, ſaa blive de endnu det lykkeligſte Ægtepar!

Oberſten Advokat og Spaamand!

Klingsberg. Ja hvorfor ikke, hvis enhver Advokat kun paatog ſig retfærdige Sager.

Ottende Scene.

De Forrige. Feu.

Feu (ſagte til Klingsberg.) Spillet er rigtignok forbi, men Mr. Scruple taler ſagte med Oberſtinden, ſom lader til at være meget heftig.

Klingsberg. Godt!

Feu. Den gamle Lord Darling er bleven uvaſſelig.

Klingsberg. Det ſpaaede jeg, da jeg ſaae Faſan-Poſteien.

Feu. Han kjører hjem med ſin Datter.

Klingsberg. Lykke paa Reiſen! — Gaa, og hold Øie med Mr. Scruple.
(Feu gaaer.)

Niende Scene.

Klingsberg. Oberſten.

Oberſten. Atter Noget fra den Ubekjendte?

Klingsberg. Nei. Det er kun en lille Maneuvre med Mr. Scruple, ſom igjen ſkal ſætte mig i Beſiddelſe af mine 400 Guineer. Den vakkre Herre tvivler om mit Mod og gav mig endog over Bordet nogle Vink desangaaende.

Oberſten. Som De taalte?

Klingsberg. Fordi han endnu har mine Guineer, og jeg vil ikke alene have Retten, men ogſaa Latteren paa min Side. Jeg behøver imidlertid et hemmeligt Vidne, for at undgaae al Mistydning. Vær De dette Vidne, kjære Oberſt, og ſkjul Dem i dette Kabinet, ſaaſnart han kommer.

Oberſten. I dette Kabinet?

Klingsberg. Ja, hvorfor ikke?

Oberſten. De veed altſaa endnu ikke, at intet dødeligt Øie i otte Uger har ſeet diſſe Værelſer, uden min Kone, hendes Kammerjomfru — og maaſkee endnu een? —

Klingsberg. For Pokker, Oberſt! De troer dog vel aldrig, at der i diſſe Værelſer opholder ſig en Elſker?

Oberſten. Nei, nei, nei! Jeg troer ingen Ting. — Hvad ſkal jeg troe? Hvad kan jeg troe?

Klingsberg Hverken meer eller mindre — end at det er en Spøg af Deres Kone, for at bringe Dem til at rykke ud med Sproget.

Oberſten. Dertil kjender hun mig for vel. Hun veed —

Klingsberg. At Tilbageholdenhed og overdreven Delicateſſe er Deres Hovedfeil, og hun vil helbrede Dem derfor. — St! der er hun!

Tiende Scene.

De Forrige. Oberſtinden.

Oberſtinden. Grev Klingsberg! — Tjenerinde, Hr. Oberſt!

Oberſten. Ærbødige Tjener!

Klingsberg. Ei, ei! — Saa fremmede? Tillader De, at jeg præſenterer Dem for hinanden? Naadige Frue! jeg har den

Ære at forestille Dem Oberst Standard. Hr. Oberst! Denne Dame er Oberstinde Standard.

Oberstinden. Der er Sandhed i den Spøg.

Obersten. Desværre! altfor megen Sandhed!

Klingsberg. Jeg aabner hermed Retten, og fremkalder Parterne.

Oberstinden. Nei, Dem skjøtter jeg ikke om til Dommer.

Obersten. Jeg maa ogsaa protestere; Dommeren kunde let komme til at blive Part.

Oberstinden. Hvorledes forstaaer De det?

Obersten. Jeg veed selv ikke mere, hvad jeg sagde.

Klingsberg. Nei, stop! det strider imod alle retslige Former. — Hr. Oberst, hvorover fører De Klage?

Oberstinden. Grev Klingsberg! jeg fraheder mig denne Spøg! — dersom min Mand troer at have Aarsag til at være misfornøiet med mig, saa vil han vist, da han er saa uendelig fintfølende, ogsaa være saa delicat ikke at indvie nogen tredie Mand i sine Besværinger; eller har han maaskee allerede underrettet Dem om Alting?

Obersten (sagte.) Det er for galt! (Fatter sig.) De betjener Dem af Deres Kjøns sædvanlige Vaaben — De driver Spot, og det med mig! — Amely! med mig!

Oberstinden. Hører jeg endelig dette Navn igjen!

Obersten. O, gid det stod i min Magt nogensinde at kunne glemme det! — De vilde være lykkelig — og jeg behøvede ikke at frygte for min Forstand.

Klingsberg. Rolig, Oberst! (Han trækker sig lidt efter lidt tilbage, og gaaer om paa høire Side af Oberstinden.)

Oberstinden. Jeg! lykkelig?

Obersten. Ja. De blødeste Baand er for Dem en tyngende Lænke. De er skabt til Frihed, og jeg er Deres Mand.

Oberstinden. Vær De det saaledes, som De burde være det, saa er jeg den lykkeligste af alle Koner.

Obersten. Som jeg burde være det? — Nu! saa tvinger De mig til at tale! — Amely! Tænk Dem om! hvor lykkalig var jeg ikke efter vor seneste Forening! — jeg kjendte ingen andre Pligter end dem, min Stand fører med sig, og at være Dem behagelig. — Jeg tog endog, saalænge som jeg kunde, Deel i Deres larmende Forlystelser. Dem hørte De op med, men saa satte De Dem ind i Deres Kabinet og græd. Denne Grille blev forjaget af Spil, som trak det meest brogede Selskab til Deres Huus. Jeg har aldrig sat for høi Priis paa mig selv, og det kunde aldrig falde mig ind at troe, at De kunde foretrække en Eneste af disse Gjækker og Aber, som daglig omgive Dem, for mig. Men, Amely, hele Byen snakker om Deres Opførsel. — Endnu i Dag, sæt Dem i mit Sted! blev der ved Generalens Bord spottet over Klingsbergs Optagelse i Deres Huus og over de hemmelige Værelser. O, Amely! jeg fordømmer enhver Tanke, som fornærmer Deres Ære — men . . . .

Oberstinden. Ikke videre — jeg staaer forundret og veed ikke, om det er Medlidenhed med Deres indbildte Sorger, eller Harme over disse Fornærmelser, som bragte mig til at tie saalænge. — Er det ikke Dem selv, der har bragt det dertil? Uden Lighed i Tænkemaade, uden de samme Nydelser kan der i vor Stand ikke være noget lykkeligt Ægteskab til. Og hvem spærrede Porten for denne Lykkalighed? Er det min Skyld, at Skjæbnen gav mig Formue? Er det Deres Skyld, at den ingen gav Dem? Først i det Øieblik, da vi bleve gjenforenede, satte jeg Priis paa den, for at kunne dele den med Dem, og De afslog det med Foragt. Deres Tilbageholdenhed, Deres overdrevne Høflighed tog daglig til. — Efterat jeg nu i 5 Maaneder havde anspændt alle Sjælskræfter og endelig udforsket, at de Selskaber vare Dem imod, som Velanstændighed og Conveniets bandt os til, opgav jeg dem og levede fuldkommen ensomt. Jeg ventede nu med den største Glæde en Forandring i Deres Opførsel — og see! De blev, om det var muligt, endnu høfligere og endnu mere tilbageholden. Jeg er ikke opdragen til Klosterliv; jeg har Tilbøielighed til Selskabelighed, jeg har Lyst til at glæde mig i min Ungdom — alligevel var jeg beredt til at opoffre Alt for Dem. Men kun en Daare opoffrer Alt uden mindste Erstatning. — Paa Deres sidste lige saa latterlige som fornærmelige Bebreidelser kan jeg ikke svare Dem nu, men dertil er jeg hvert Øieblik rede, naar vi er alene. Det har aldrig skullet eller kunnet være nogen Hemmelighed for Dem. Jeg beklager Dem i Forveien, naar De faaer det at vide; thi for en brav Character er Erkjendelsen af sin Feil den haardeste Straf. — Grev Klingsberg! jeg kom egentlig for at sige Dem, at jeg nøie har udforsket denne Mr. Scruple. Det er et forovent Menneske, som tvivler om Deres Mod, og den Lethed, hvormed han fik Dem til at give sig 400 Guineer, har gjort ham lysten efter flere — han er under Deres Vrede, hvad han end siger om Dem. — Jeg har bedet ham om ikke at bære mig med sit Besøg for Fremtiden, og jeg beder Dem give mig Deres Ord paa, at De ikke vil indlade Dem med ham.

Klingsberg. Vorherre bevare mig! det var mig kun om Harriets Portrait at gjøre.

Oberstinden. Jeg forlader mig paa Deres Ord — Hr. Oberst, De kan faae den nærmere Forklaring, naar De selv vil. (Obersten stirrer hen for sig. Med et Udbrud af Ømhed):

Charles! Hvorfor skal vi ikke være lykkelige? Det vilde falde os saa let! (Gaaer.)

Ellevte Scene.

Oberſten. Klingsberg.

Klingsberg (efter et Ophold.) Nu, Oberſt! Er De endnu ikke beroliget?

Oberſten. Beroliget? Gjør De Nar af mig?

Klingsberg. Nar?

Oberſten. Klingsberg! Klingsberg! Vee Dem eller mig, derſom . . . .

Klingsberg. Aa, lad være med den fordømte Truen, og tal!

Oberſten. Godt. — Endnu vil jeg troe paa Deres Redelighed. — Men huſk paa, at juſt ſom jeg ſtod i Begreb med at kaſte mig for hendes Fødder — bryder hun pludſelig af og yttrer Frygt for Deres Liv.

Klingsberg (forundret). Ja, det er beſynderligt.

Oberſten. Og hendes Ord vare de ſamme Ord, ſom ſtaae i Brevet fra den Ubekjendte!

Klingsberg. Nei, jeg troer ikke paa det. Om De ogſaa havde ſtærkere Grunde endnu, ſaa troer jeg alligevel ikke, at hun er forelſket i mig. — Gaa De hen og ſpørg hende ſelv!

Tolvte Scene.

De Forrige. Feu.

Feu (ſagte til Klingsberg.) Mr. Scruple ſøger efter Dem; han har længe talt med Miſtreſs Wildair, ſom tager endnu heftigere paa, end Oberſtinden før.

Klingsberg. Godt. — Vær Du kun ved Haanden.

Feu. Det ſkal jeg. (Gaaer.)

Klingsberg. Kjære Oberſt! gaa De ind i Sidekabinettet; jeg bliver nødt til at ſnakke lidt med Mr. Scruple.

Oberſten. Trods min Kones Forbud?

Klingsberg. Aa, for Pokker! lad mig være fri for den Snak! Saa gaa ind i det andet Værelſe! Der kommer Nogen — afſted! hurtigt! (Oberſten gaaer ind i Sidekabinettet.)

Trettende Scene.

Mr. Scruple. Klingsberg.

Klingsberg. Jeg vædder, at den ondſkabsfulde Miſtreſs Wildair har ophidſet ham, og han gaaer lige i min Snare!

Mr. Scruple. Deres Tjener, Hr. Greve!

Klingsberg (ſtiller ſig forlegen an.) Deres ærbødige Tjener, Mr. Scruple!

Mr. Scruple. Man har ſagt mig, Hr. Greve! at De har ladet falde nogle tvetydige Ord om mig!

Klingsberg. Himlen bevare mig! hvorledes ſkulde jeg komme til det?

Mr. Scruple. Man har dog forſikkret mig det for ganſke viſt.

Klingsberg. Tro endelig ikke det!

Mr. Scruple. For ganſke viſt. De ſkal have tvivlet om, at jeg virkelig har laant Deres Gemalinde de omtalte 400 Guineer.

Klingsberg. Havde jeg tvivlet, vilde jeg ikke have betalt dem. — Det kan være, at en af mine Følelſer er bleven for høirøſtet.

Mr. Scruple. Det er Tingen. — Jeg kommer derfor for at forlange Opreisfor denne høirøſtede Følelſe.

Klingsberg. Holder De mig for en Nar, at jeg ſkulde betale Dem 400 Guineer, og ſiden ſlaaes derfor? — Ja, derſom jeg ikke havde betalt Dem. —

Mr. Scruple. Ha, ha, ha! Saa vilde De ſlaaes?

Klingsberg. Jh ja, hvorfor ikke? — ſkjøndt jeg for længe ſiden er ude af Øvelſen.

Mr. Scruple. Det ſeer man paa Deres hele Adfærd. Nu, De kan faae Deres 400 Guineer igjen.

Klingsberg. Virkelig? hvorledes det?

Mr. Scruple. Der er 400 Guineer. Sæt 400 derimod, og den, ſom førſt miſter Blod, har ogſaa tabt Pengene.

Klingsberg. Jeg ſkal ſætte 400 Guineer imod mine 400?

Mr. Scruple. Hr. Greve! jeg har givet mit Æresord i Pant paa, at diſſe 400 Guineer ere mine; jeg beder, at De ikke mere tvivler derom.

Klingsberg. For Pokker! De holder mig vel endog for at være bange?

Mr. Scruple. Ha, ha, ha! Sæt de 400 Guineer, ſaa vil det viſe ſig.

Klingsberg. Jeg ſeer nok, at De har lagt an derpaa, og jeg er nødt til . . .

Mr. Scruple. Bravo! kom!

Klingsberg. Men — men lod Sagen ſig ikke forlige uden at bruge Kaarde?

Mr. Scruple. Ikke godt. Hvad vilde man ſige om mig, hvis jeg ikke ſtraffede Deres høirøſtede Følelſer? Jeg kom til at forlade Byen, og dertil fattes mig Penge. Imidlertid — betaler De mig 5,000 Guineer, ſaa vil jeg reiſe og lade Sagen fare.

Klingsberg. Fem tuſinde Guineer? — Nei, det er for meget. — Jeg gaaer heller ind paa det førſte Forſlag, da jeg dog er ſaa godt ſom tvungen dertil. —

Mr. Scruple. Som De vil. Kom!

Klingsberg. Skal vi ikke hellere blive her? her forſtyrrer Ingen os.

Mr. Scruple. Ogſaa det. Her er jo desuden kun Tale om en lille Aareladning.

Læg Deres 400 Guineer derhen; der er mine, saaledes som jeg har faaet dem af Dem. (Lægger dem paa Gulvet.)

Klingsberg. Og her er mine. (Lægger sin Bors ved.)

Fjortende Scene.

De Forrige. Fen (kommer ind og giver Klingsberg to Pistoler.)

Mr. Scruple. Hvad er det?

Klingsberg. Ikke af Stedet, Mr. Scruple! eller jeg jager Dem en Kugle igjennem Hovedet.

Mr. Scruple. Er det at handle som en Adelsmand?

Klingsberg. Ja! Tag disse Penge, Fen, og bær dem ind i mit Værelse. (Fen tager dem og løber bort.) Staa nu fast — Mr. Scruple!

Mr. Scruple (Stamper med Foden.) Død og Helved! Er det en Maade?

Klingsberg. Det er en Mands Maade, som ikke har Lyst at lade sig snyde . . . . De har taget Feil af mig, Mr. Scruple! Jeg gav Dem de 400 Guineer, som ikke gjør mig fattig, for at faae min Kones Portrait igjen, og for at betrygge hendes Minde selv for den mindste Plet. Det antog De for Frygtsomhed og troede, Grev Klingsberg betaler hellere Alt, hvad man vil, end at han slaaes; men jeg er maaskee ligesaa vant til at lege med Kaarde og Pistoler, som De. — Jeg beviser det dermed, at jeg ikke, som jeg nok kunde, fører Dem til Politiet, for at faae undersøgt, hvem De egentlig er . . . .

Mr. Scruple. Selv den usleste Spøgedoctor har noget Mod, naar han har Pistolen i Haanden, men ved Gud! . . .

Klingsberg. Du truer, Elendige? (Lægger Pistolerne paa Bordet.)

Femtende Scene.

Obersten (fiult) Mr. Scruple. Klingsberg. Den Ubekjendte (i Kabinettet).

Klingsberg. Forbandede Storpraler! her ligge Pistolerne! Træk! (Han trækker sin Kaarde, Mr. Scruple ogsaa.)

Den Ubekjendte (skriger meget høit i Kabinettet.) Ah!

Klingsberg (seer sig om.) Hvad var det?

Obersten (rasende.) Hørte De den Stemme?

Klingsberg. O ja, men . . . .

Obersten (styrter hen mod Kabinettet.) Ha! fordømt!

Klingsberg (holder ham tilbage.) Er De rasende, Oberst?

Obersten. Det var min Kones Stemme.

Klingsberg. Er De fra Forstanden! Gaa Deres Vei! fat Dem! (Obersten kæmper med sig selv, og gaaer.)

Klingsberg (seer til Kabinettet.) Det er besynderligt! Dette Mellemspil har gjort mig noget kold, Mr. Scruple. De seer, at jeg har Mod nok til ikke at gjøre Brug af mine Fordele, og at de aldrig i Evighed kommer til at gjøre Brug af mine Guineer. Jeg veed ganske vist, at De aldrig har kjendt min Kone, at hendes Ring er stjaalet af hendes Kammerjomfru og solgt til Dem. — Forholder Sagen sig saaledes eller ikke? — Tal! eller forsvar Dem! (Stiller sig en garde.)

Mr. Scruple. Jeg maatte være en Nar, om jeg endnu vilde slaaes, da Pengene ere borte.

Klingsberg. Meget fornuftigt! — forholder Sagen sig da saaledes?

Mr. Scruple. Næsten, Tre Dage efter Deres Bortreise kjøbte jeg Ringen af Kammerjomfruen og reiste ligeledes bort Dagen efter. Om hun har stjaalet den, veed jeg ikke.

Klingsberg. Men af hvad Aarsag gjorde De min Kones gode Navn og Rygte mistænkt?

Mr. Scruple. Det gjorde jeg ikke, Hr. Greve! Det er alene Mistress Wildairs Fortolkning. Det passede ikke med min Hensigt at modsige hende, hvad jeg i ethvert andet Tilfælde havde gjort.

Klingsberg. Deres Hovedforretning er nok — Spil?

Mr. Scruple. Nei. Hr. Greve! jeg spiller kun, naar jeg maa vove Alt, og spiller ærlig. Jeg er kommen hertil for at søge Tjeneste. Mine Anbefalinger til General Bloom ere Borgen derfor. Jeg traf Dem — Ringens Besiddelse — Deres Maade at bære Dem ad paa. —

Klingsberg. Der seer De, at Skinnet bedrager. Er De af god Familie?

Mr. Scruple. Ja, det kan jeg bevise.

Klingsberg. Saa beklager jeg Dem dobbelt.

Mr. Scruple. Hr. Greve! sæt Dem i en Mands Sted, som Lykken bestandig har spillet Bold med, som ved Bedrageri har mistet sin Formue, som uforskyldt er kommen ud af tre Herrers Tjeneste, og som har Intet tilovers uden sin Kaarde og den fuldstændigste Ligegyldighed for Livet.

Klingsberg. Tag mig det ikke ilde op, min gode Mr. Scruple! — det er i Grunden enhver behjertet Stratenrøvers Tænkemaade; og Deres Levemaade er i Grunden heller ikke andet end Stratenrøveri, skjøndt af en sjeldnere Slags.

Mr. Scruple. De har godt ved at tale saaledes. — Naar man er fattig . . . .

Klingsberg. Hvad fattig! — De er født til Soldat, har været Soldat, og maa blive det igjen. Med Mod og Fasthed kan man paa den Bane udrette meget. Skal jeg interessere mig for Dem?

Mr. Scruple. De? efter denne Affaire?

Klingsberg. Den Affaire bliver imellem os, og det skal være mig en Fornøielse at udrette Noget for Dem.

Mr. Scruple (trykker rørt hans Haand.) De skal ikke fortryde det. (Gaaer hurtig bort.)

Sextende Scene.

Klingsberg (alene, seer efter ham.) Hvad Omstændigheder og Forhold kan gjøre af et Menneske! — Hm, hm! jeg havde ikke troet, at mit Mod var kommet i saa slet et Rygte! — Det er slemt! — det kan sætte mig i den Forlegenhed, at jeg endnu engang maa slaaes. — Men stop! — Mr. Scruple har jo bekræftet min Ubekjendtes Efterretning om Ringen! — det gaaer aldrig rigtigt til — og dog — O, jeg Dosmerpande! — Tre Dage efter min Afreise blev den borte. — Kunde min salig Kone ikke have skrevet Oberstinden til? — og — og — saa blev Oberstinden dog tilsidst min Ubekjendte — det var en forbandet Streg! — og denne Stemme i Kabinettet. — Klingsberg! Klingsberg! Lad Dig ikke forføre af din Forfængelighed! Der er intet Andet for; jeg maa underkaste mig den Ubekjendtes Prøver, for at lære hende at kjende.

Syttende Scene.

Feu. Klingsberg.

Feu. Naadige Herre! Igjen fra den Ubekjendte. (Giver ham et Brev).

Klingsberg. Jeg er nysgjerrig efter at vide, hvad min Engel eller Djævel vil mig igjen. (Læser.) „Endnu engang besværger „jeg Dem at undgaae enhver Forklaring med „Mr. Scruple." — Hm! Hun er dog ingen Hex, ellers vidste hun, at Affairen var forbi. — „Straffen for Mistrøs Wildairs Bag„vaskelser er for streng, og Deres Opførsel „mod Lady Darling og Miss Standard for „udelicat for en Mand af Deres Stand og „Alder." — Af denne Anmærkning seer jeg, at min anonyme Correspondent er et Fruentimmer! — „lad Forfængelighed ikke forlede „Dem til at ville gjætte, hvem jeg er. Maaskee „De endnu idag faaer mig at see. Men for „at overbevise mig om, at det er Dem om „at gjøre, saa send mig Ringen med Deres „Kones Portrait! Om en Time lader jeg „Deres Svar afhente." — Sende hende Ringen — det vil jeg dog betænke mig paa! — Gaa, Feu! og bring mit Skrivebord i Orden, jeg kommer strax bag efter. (Feu gaaer.) Oberstens troede at høre sin Kones Stemme; det forekom ogsaa mig saaledes . . . — der blev skreget for min Skyld, det er soleklart. Følgelig er der et Mysterium i det Værelse, som interesserer mig ligesaa meget som Oberstens at faae opdaget — da det nu er at formode, at man ikke vil aabne Døren godvillig, saa maa man forcere den. (Gaaer syngende omkring, støder med Foden til Døren, der springer op, og den Ubekjendte skriger.) For Pokker! et Fruentimmer! (Gaaer ind; indenfor.) For Fanden, der er igjen en Dør! (Man hører, at en Dør endnu sprænges, og seer den Ubekjendte komme ind af Døren i Bagrunden og løbe forskrækket over Theatret ind i Kabinettet til venstre; idet Klingsberg vil efter hende, møder han Oberstinden.)

Attende Scene.

Klingsberg. Oberstinden (kommer fra Bagdøren paa venstre Haand).

Oberstinden. Er De rasende, Grev Klingsberg! brækker De mine Døre op?

Klingsberg. Jeg — jeg — jeg vilde kun have den Ære at hilse paa Dem. (Gaaer bestæmmet bort.)

Oberstinden. Hvilken Ubesindighed! (Gaaer ind til den Ubekjendte.)

Fjerde Act.

(Lys paa Bordene.)

Første Scene.

Mrs. Wildair (alene.) Det er dog forskrækkeligt, at jeg ikke kan faae at vide, hvorledes Sagen imellem Klingsberg og Mr. Scruple er løben af! Oberstinden anstiller sig syg og seer Ingen hos sig. Alt er hemmelighedsfuldt omkring mig; om det saa er den ondskabsfulde Klingsberg, saa har han lukket sig inde. — Jeg har halvt om halvt stillet min Mand tilfreds, men Spilleforbudet vil han endnu ikke ophæve. Men jeg skal hævne mig paa Klingsberg, jeg skal hævne mig, saasandt som jeg er Fruentimmer! Saadan en Nar, som ikke brød sig det mindste om sin Kone, da hun levede, udbasuner hendes Dyd efter hendes Død paa andre Koners Bekostning! Og der var ikke Noget ved hende, det vil jeg døe paa. — Men Sandheden skal nok komme ud iblandt Folk, og den fine Grev Klingsberg skal komme til at bøde. Jeg vil Dag og Nat lade ham bevogte af Spioner.

Anden Scene.

Tom. Mrs. Wildair.

Tom. Seer Fruen, hvor opmærksom jeg er? her har jeg taget et tykt Brev til Grev Klingsberg fra Postbudet.

Mrs. Wildair. Nei, Du er mageløs! — giv mig det! her kan jeg læse det, uden at blive forstyrret — bliv udenfor, og advar mig, hvis der kommer Nogen. (Tom gaaer, og hun brækker Brevet.) „Paris!" — fra hvem —? „Hôtel des Alpes", og et indlagt Brev? —

Nu, hvad skriver denne Hotelvært? (Læser): „Hr. Greve! Dagen efter Deres Afreise „blev Alt bragt i Orden efter Deres Ønske. „Den vakkre Stedfader sidder i Tugthuset, „og Datteren er bleven bragt hen til hendes „Tante, en fattig men retskaffen Kone. Nen„ten af de 10,000 Livres er tilstrækkelig til „begge Personers Underholdning. Alle ret„skafne Folks Velsignelse har fulgt Dem, „fordi De med saamegen Selvfornægtelse og „Ædelmodighed er gaaet frem imod en stakkels „uerfaren Pige, og med saamegen Strænghed „imod det Affkum, som var affkyelig nok til „at ville koble Dem til sin Steddatter. — „Man har gjort den stakkels Pige begribelig, „hvad hun skylder Dem — og nu lærer hun „Dag og Nat at skrive, for selv at kunne „takke Dem. Deres ærbødige . . . .“ — Ei, see engang! saamegen Selvfornægtelse og Ædelmodighed havde jeg ikke tiltroet den ondskabsfulde Klingsberg. — Hm! den Historie lader sig forresten godt ombreie til hans Skade — og det skal sandelig ogsaa skee. Var det bare muligt at faae hans Kone med indflettet deri! (Under Enden af denne Periode træder den Ubekjendte ind og truer hende; Mrs. Wildair falder tilbage paa en Stol og skriger): O, alle gode Aander! Ah! Ah! (Den Ubekjendte vender hurtig tilbage til Kabinettet. Mrs. Wildair holder sig for Øinene og skriger): Hjælp! Hjælp!

Tredie Scene.

Mrs. Wildair. Parly. Siden Oberstinden. Sir Harry. Klingsberg.

Parly. For Himlens Skyld! hvad fattes Dem?

Mrs. Wildair. Ak! et Gjenfærd! et Gjenfærd!

Parly. Et Gjenfærd! hvor? hvor?

Mrs. Wildair (uden at see derhen.) Der! der!

Oberstinden. Hvad betyder denne Skrigen?

Mrs. Wildair. Et Gjenfærd! et Gjenfærd!

Sir Harry. Que diable! Hvad fattes Dig?

Klingsberg. Er da Fanden løs her? hvad betyder denne Skraalen?

Mrs. Wildair. Et Gjenfærd! et Gjenfærd!

Sir Harry. Ah, ma pauvre femme!

Klingsberg. Det har været Fanden, som vilde hente Dem for Deres Ondskab.

Mrs. Wildair. Aa, ja, ja! jeg har forseet mig skrækkeligt, men det skal aldrig skee mere.

Sir Harry. Que diable! Hvad?

Mrs. Wildair. Deres Harriet var en brav, dydig Kone.

Sir Harry. Ah, ma pauvre femme! hun er forrykt!

Klingsberg. Ha, ha, ha! Løgnens Fyrste maa først lade sig see for hende, førend hun siger Sandhed!

Mrs. Wildair. Ak, bed for mig, Grev Klingsberg! og skaf mig Tilgivelse! Jeg skal aldrig mere bagtale Nogen. (Under disse Repliker giver Oberstinden hende Noget at lugte til.)

Klingsberg. Ja, ja, saasnart jeg faaer den Ære at tale med Fanden, skal jeg lægge et godt Ord ind for Dem.

Oberstinden. Gaa op paa Deres Værelse, Mistreß Wildair, og kom til Dem selv.

Mrs. Wildair. Ak! naar jeg kun ingen Gjenfærd faaer at see igjen. — Jeg skal forbedre mig — jeg skal aldrig nogensinde bagtale. Ak! den gode, kjære, brave Harriet. (Under denne Tale bliver hun ført bort af Oberstinden og Parly.)

Fjerde Scene.

Sir Harry. Klingsberg.

Sir Harry (græder.) Ah, ma pauvre femme! Hun er virkelig fra Forstanden.

Klingsberg. Ha, ha, ha! Nei vist ikke! Hun har aldrig havt saa megen Forstand som i dette Øieblik.

Sir Harry. Det er Straffen for den forbandede Kjærligheds-Historie med Dem.

Klingsberg. Saa blev hun straffet høist uretfærdigt. Nu, da Deres Kone har faaet sin Forstand igjen, vil jeg ogsaa sige Dem, hvorledes det hænger sammen med den Kjærligheds-Historie.

Sir Harry. Eh bien!

Klingsberg. Mistreß Wildair er en af disse dydige Koner, som ikke kunne taale, at andre Koner ogsaa kan være dydige. Hun talte før saa utilbørlig ilde om min Kone, at jeg maatte stoppe Munden paa hende ved at indjage hende Skræk for en Muus. For at straffe hende, gav jeg Dem at forstaae, at der var en liaison imellem os, og jeg satte mig fuldt og fast for, saalænge at tale ondt om hende, til hun kaldte sine Bagvaskelser tilbage. — Fanden har nu sparet mig Umagen.

Sir Harry. Ah, Monsieur le Comte! vous me rendez la vie! Men Gjenfærdet!

Klingsberg. Narreri! — Den, der begaaer Ondt og ikke er aldeles forhærdet, seer Fanden i Alting.

Sir Harry. Jeg vil løbe hen til hende, og indgyde hende Trøst og Mod. Ah, ma pauvre femme! (Løber ud og møder Obersten.) Bon soir! bon soir!

Femte Scene.

Obersten. Klingsberg.

Klingsberg. Det er godt, at De kommer, kjære Oberst! Jeg har underlige Nyheder at fortælle Dem.

Oberſten. Her er jo en uſædvanlig Løben og Renden her i Huſet. — Hvad ſkal det ſige?

Klingsberg. Narreſteger! — Fanden har ladet ſig tilſyne for Miſtreſs Wildair og har omvendt hende. — Men jeg har gjort en Opdagelſe.

Oberſten Nu?

Klingsberg, Det er ikke ganſke Spøg med det lukkede Værelſe.

Oberſten. Sagde jeg det ikke nok?

Klingsberg. Jeg vil reent ud bekjende, at jeg paa Grund af Scenen med Mr. Scruple, ogſaa antog Fruentimmerſlemmen i Kabinettet for Oberſtindens. Saaſnart jeg var alene, betænkte jeg mig et Øieblik paa at ſkaffe mig Vished. Jeg beſluttede at ſprænge Døren.

Oberſten. Er De raſende?

Klingsberg. Det ſpurgte Deres Frue mig ogſaa om. — Døren ſprang op, og jeg blev Ryggen vaer af en ung Dame.

Oberſten. En ung Dame? Har De ogſaa ſeet rigtigt? Hvis De tager et Fruentimmer-Skjørt paa — er De derfor et Fruentimmer?

Klingsberg. Nei, det gaaer for vidt!

Sjette Scene.

De Forrige. Feu.

Feu. Der er igjen Noget, naadige Herre!

Klingsberg. Den Ubekjendte er meget ſkrivefyg. (Aabner Brevet og læſer hemmelig et par Linier) Monſieur Feu! jeg tager min Æreserklæring tilbage! Du er en Spidsbub.

Feu. Hvem? jeg?

Klingsberg. Ja Du. Bekjend paa Øieblikket, til hvem har Du ſladdret af Skole om min Affaire i Paris med den fattige unge Pige?

Feu. Jeg vil døe paa Stedet, om jeg blot har tænkt paa den Affaire. — De har her en Kjærligheds-Hiſtorie med en Hex, ſom veed Alting, og ſaa ſkal en ærlig Karl være en Spidsbub.

Klingsberg. Gaa Din Vei!

(Feu gaaer.)

Klingsberg. Jeg veed ikke, hvad jeg ſkal troe eller tænke!

Oberſten. Ja, i den Situation har jeg længe befundet mig!

Klingsberg. Hør, hvad min Dæmon nu ſkriver igjen: „Aarſagen, hvorfor De „nægter mig Ringen, er ſaa ſmuk, at jeg af „den Grund elſker Dem høiere end nogen„ſinde, og Deres Opførſel mod den unge „Pige og hendes Stedfader i Paris tvinger „mig til at glemme alle Deres Feil.“ Den Hiſtorie kan man vel at mærke kun kjende igjennem Feu; og den Karl er tro ſom Guld. — Men hør endnu mere! — „De ſkal end„nu i Dag lære mig at kjende. Jeg er „overbeviiſt om, at De vil ſværge mig evig „Troſkab.“ Evig Troſkab? Saa maa hun ogſaa være en Engel! — „Gid De mere „ſamvittighedsfuldt vil holde Deres Ed imod „mig end imod Harriet, da De forærede „hende Portraitet i Medaillonen.“ Her har Fanden ſit Spil, thi hvoraf veed hun alt det?

Oberſten (leer bitterl). Ha, ha, ha!

Klingsberg (ſeer paa ham.) Aha! Nu troer De ſagtens igjen, at Deres Frue er min Ubekjendte.

Oberſten. Ha, ha, ha! Læs bog videre!

Klingsberg. „En Vogn venter paa „Dem ved Bagporten. Da det er mig „meget om at gjøre, at De hverken lærer „at kjende Egnen eller Huſet, ſaa vil De „finde to Mænd i Vognen, ſom binde Dem „for Øinene, og ſom ikke ville tillade, at De „aabne dem, førend det er Tid. Har De ikke „Mod nok til dette Eventyr, ſaa er dette det „ſidſte, De ſaaer at læſe fra mig. Bring „Ringen med til en Prøve paa Deres Lydig„hed.“

Oberſten. Hvad vil De gjøre?

Klingsberg. Jeg vil gaae derhen. Heida! Feu! Feu!

Oberſten. De vover med alt det ikke ſaa lidt.

Klingsberg. Hvo ſom ikke vover, han vinder ikke. Hei! Feu! Feu!

Syvende Scene.

De Forrige. Feu.

Feu. Hr. Greve!

Klingsberg. Ere mine Reiſepiſtoler endnu ladte?

Feu. Ja, Hr. Greve!

Klingsberg. Jeg vil ſtikke dem til mig, og Du bliver i mit Værelſe, ſaalænge til jeg kommer hjem igjen.

(Feu gaaer.)

Oberſten. Klingsberg handl opritigt!

Klingsberg. Mod Dem — det forſtaaer ſig. Men jeg gaaer hen til et Fruentimmer — og kjære Oberſt! Oprigtighed er en forfærdelig Byrde for mig, naar jeg ſkal bære den hen til et Fruentimmer. Farvel!

(Gaaer.)

Ottende Scene.

Oberſten (alene.) Jeg gad kjende Den, ſom kan finde ud af denne Labyrinth! — hun kan ikke være ſtafværdig — og dog — hvorledes er det muligt, at en Perſon ſom hun kan udſætte ſig for Sligt? Jeg vil tale med hende — hvad det ogſaa ſkal koſte mig. — Det er mig umuligt længere at udholde denne Kamp af modſatte Lidenſkaber.

Niende Scene.

Oberſten. Feu.

Oberſten. Er Greven borte?

Feu. Ja, Hr. Oberſt! jeg ryſter og bæver, naar jeg tænker derpaa. I Vognen ſad to uhyre Skikkelſer, indhyllede i Kapper. To lige ſaa uhyre Tjenere ſtode bag paa uden Livree. — Hvad mener De, Hr. Oberſt! ſkal jeg ikke melde det til Politiet?

Oberſten. Nei viſt ikke! vær Du kun rolig og overlad det til mig at drage Omſorg for Greven.

Feu (idet han gaaer.) De forbandede Kjærligheds-Hiſtorier! de vil dog engang ſtyrte ham i Ulykke. Hvis jeg gav mig af med Sligt, ſaa havde jeg for længe ſiden været død og borte. (Gaaer.)

Oberſten. Hvad ſkal jeg gjøre? — Skal jeg undgaae en Samtale, ſom maaſkee vil ſkille mig ved min Roligheb for evig? eller — Nei, nei! hendes Øie løi ikke, og der var Sandhed paa hendes Læber.

Tiende Scene.

Oberſten. Oberſtinden og Parly.

Oberſtinden. Ja, her er han. Gaa og vær opmærkſom.

(Parly gaaer.)

Oberſten (ſagte.) Jeg ſkjælver for denne Samtale!

Oberſtinden. Jeg haabede, at De var kommen til mig, kjære Charles!

Oberſten. Frygt for at forſtyrre Dem holdt mig tilbage.

Oberſtinden. At forſtyrre mig? hvori?

Oberſten. Tilgiv! jeg vilde ſige: være Dem til Uleilighed. —

Oberſtinden. Tal ikke ſaaledes! — det ſønderriver mit Hjerte. Jeg kommer her for at retfærdiggjøre mig. Tal!

Oberſten. Hvad — kan jeg ſige?

Oberſtinden. Bort med denne Tilbageholdenhed, ſom De ikke kan overvinde, ſelv i dette afgjørende Øieblik. Den bekræfter jo, hvad jeg ſagde Dem for nogle Timer ſiden, at jeg ikke er Skyld i vort Ægteſkabs Ulykke.

Oberſten. Amely! kan De ſætte Dem i en Mands, i en Officeers Sted, ſom ikke har Andet i Verden end en ubeſmittet Ære? De kjender hverken min Stand eller diſſe Mennesker nok til at dømme mig retfærdigt. — Man kalder mig en Aventurier, ſom Forsvovenhed og Protection har ſkaffet hurtig Forfremmelſe. Vort forunderlige Møde kalder man en Roman, ſom De har opſpundet for at beſmykke, at De har givet et Menneſke uden Navn og Formue Deres Haand. Hvad Andet var der tilovers for mig, for at forſvare Deres og min Ære, end at fraſige mig Deres Rigdom for beſtandig?

Oberſtinden. Sophiſt! — Og naar jeg nu beviſer Dem, at Deres Opførſel netop har frembragt den modſatte Virkning? Derved vil De forſvare min Ære? og aldrig blev den mere mishandlet. Kun Aarſager, der ere fornærmelige for Konen, kunne formaae en Mand til at fraſige ſig ſine Rettigheder. Kun en uværdig Kones Formue kan en Mand af Ære ikke dele. — Og hvordan? var De rig, da min Onkel gav Dem min Haand? — De var fattigere, end De nu er, og desuden i Livsfare. Hvorfra komme da diſſe forandrede Grundſætninger?

Oberſten. Jeg lærte at kjende Menneſkene — og iſær diſſe Menneſker.

Oberſtinden. Ak, Charles! Mennesker ligne hinanden overalt. Hvad har De desuden at beklage Dem over? Deres Ungdoms Hidſighed forledede Dem til en Duel. — De bedrøvede en Familie, ſom, for at hævne ſig, lod Dem ſætte i Fængſel. Efter lang Tids Forløb aabnes Deres Fængſel; De vandrer omkring, for at opſøge mig; endelig tager De Tjeneſte her; De gjør hurtigere Carriere, end De kunde haabe. De finder en elſket Huſtru, hvis Formue holder Dem tidobbelt ſkadesløs for hvad De har tabt. Hvor er nu Deres Ulykke? Ingensteds, uden i Deres Stolthed, Deres altfor forfinede Delicatesſe, der ikke vil være noget Menneſke Noget ſkyldig, og mindſt Deres Kone.

Oberſten (kaſter ſig for hendes Fødder.) Amely!

Oberſtinden (løfter ham op.) Charles, kom til mit Hjerte!

Oberſten (ſtaaer op og omfavner hende.) Jeg vil beviſe, at jeg formaaer at modtage Velgjerninger af Dig. Kan Du opoffre Bylivet for min Skyld, ſaa kom med paa Dit Gods! lad mig flye diſſe Mennesker! Lad mig forlade Tjeneſten, indtil Fædrelandet behøver min Arm. — Saa har jeg intet Hjem, intet Ly, uden det, Du tilſtaaer mig, ingen Glæde, ingen Sorg, uden dem, Du giver mig.

Oberſtinden. Min Charles, dette Sprog hørte jeg aldrig før! Hvor tidt har jeg ikke bedet Dig om hvad Du her kalder et Offer! O, gid vi endnu i Dag kunde udføre denne velſignede Beſlutning! (Vender ſig mod Kabinettet.) O, min .... (Igjen til hendes Mand.) Er Du ikke nysgjerrig efter at vide Sammenhængen med Klingsbergs Indbydelſe og de hemmelige Værelſer?

Oberſten. Jo, min dyrebare Huſtru! nu beder jeg derom.

Oberſtinden. Med et eneſte Blik vil Du faae at vide, hvad der kun paa Grund af Din Tilhageholdenhed i ſaa lang Tid blev en Hemmelighed for Dig. (Aabner Kabinetsdøren tilhøire og ſiger :) Kom, min Bedſte

Ellevte Scene.

Oberſten. Oberſtinden. Harriet.

Oberſten. Grevinde Klingsberg! — er det muligt! De lever? De lever?

Harriet. Ja, min kjære Oberſt! Jeg lever og glæder mig nu først over Livet, da jeg finder min Mand mindre ſtrafværdig og veed, at De Begge ere lykkelige.

Oberſtinden. Er det nu Altſammen tydeligt for Dig?

Oberſten. O min Gud! ja — Men ved hvilken Hændelſe? Hvorfra denne Bekræftelſe om Deres Død? — Alle Omſtændighederne vare. . . .

Harriet. Anordnede af mig ſelv. — De veed, hvormeget min Mands Letſindighed ſmertede mig. Min Helbred var ſkrøbelig, og efter Lægernes eenſtemmige Beſlutning ſkulde jeg tage til Spaa. Saalænge jeg befandt mig ſlet, viſte Klingsberg mig den ivrigſte Deeltagelſe og Opmærkſomhed, men neppe kom jeg mig igjen, før han gik ſine ſædvanlige Veie. Jeg var ſaa lykkelig i Spaa at træffe en klog og retſkaffen Læge, ſom ſnart ſaudt Kilden til mit Onde og Midler imod det. Han forſvarede min Mands Hjerte med den ſtørſte Varme og lagde ham kun Flygtighed til Laſt. Jeg maatte anſtille mig ſygere, end jeg var, og hvad vi forudſaae indtraf. Klingsberg erkyndigede ſig, og det med den ſtørſte Bedrøvelſe, om der ikke var noget Haab? Man ſvarede Nei. Han lod mig beholde over 5000 Rdl., betroede mig til Lægen, lod pakke ind og reiſte til England.

Oberſten. Han er og bliver ubegribelig.

Harriet. Min kjære Oberſt! Under denne Sygdom ſaae jeg mere end eengang, hvor varmt han kan føle, men ogſaa hvor gjerne han vil frie ſig for ethvert ſørgeligt Indtryk.

Oberſtinden. Han er, trods ſin Letſindighed, en udmærket brav Mand.

Oberſten. Det er han! — Men hvorledes gik det videre, kjære Grevinde?

Harriet. I ethvert Brev til Klingsberg blev jeg ſlettere og ſlettere; endelig blev ogſaa en tom Kiſte begravet under mit Navn paa nærmeſte Landsbykirkegaard. Han fik de behørige Atteſter paa, at jeg var død, og paa ſamme Tid fulgte jeg med min gode gamle Doctor til England, for at holde Øie med ham.

Oberſten. Men Deres Tjeneſtefolk...

Harriet. Opholde ſig Alleſammen ikke langt herfra under fremmede Navne og vente paa min Befaling. Kammerjomfruen, ſom jeg alt længe havde havt miſtænkt, fik ſin Afſked faa Dage efter Klingsbergs Bortreiſe, da jeg ſavnede Ringen, ſom hun ſolgte til Mr. Scruple.

Oberſtinden (ſom imidlertid er gaaet til Bagdøren paa venſtre Haand). Parly! lad dem nu komme!

Oberſten. Men kjæreſte Grevinde! hvilken Fare har De ikke udſat Dem for ved denne Prøve? — derſom nu Deres Minde virkelig havde været ham ligegyldigt . . . .

Harriet. Saa havde jeg blandt Venner begrædt mit ulykkelige Ægteſkab og var bleven død for ham beſtandig. Men nu vaagner jeg op til Glæder, ſom jeg før ikke har kjendt. O, derſom han kunde bevæges til at dele Deres landlige Lykſalighed!

Oberſten. Det vil han!

Harriet. Paa Dem, Hr. Oberſt! ſkulde jeg endnu være længe vred, fordi De har piint min ſtakkels Veninde ſaaledes.

Oberſtinden. Tal ikke derom, kjæreſte Harriet.

Oberſten. De er altſaa den ubekjendte Dame, ſom lod ham afhente?

Harriet. Ja, og jeg haaber at ſee ham ſnart midt imellem os.

Oberſtinden. Stille! der komme de. — Skjul Dem!

(Harriet gaaer ind i Kabinettet.)

Tolvte Scene.

Sir Harry. Miſtreſs Wildair. Oberſten. Oberſtinden.

Sir Harry. Hvad befaler min naadige Frue? — Ah, ma pauvre femme er ſaa ſyg.

Mrs. Wildair. Ak! jeg kommer mig aldrig mere efter det Syn!

Oberſtinden. Grevinde Klingsberg har ogſaa viiſt ſig for mig.

Mrs. Wildair. O, Himmel! for Dem ogſaa? og De er ſaa munter?

Oberſtinden. Hvad ſkulde jeg være bange for? Jeg ſagde ikke Andet om hende, end hvad der var Sandhed.

Sir Harry. Voyez vous, ma chère!

Mrs. Wildair. Ak! jeg har ogſaa angret det dybt; meget dybt! meget dybt!

Oberſtinden. Hun har aabenbaret mig, at De har tilvendt Dem et Brev til Klingsberg.

Sir Harry. Que diable?

Mrs. Wildair. Ak! jeg ulykkelige Kone! — der er Brevet! (Oberſtinden tager det) det vil hun viſt aldrig tilgive mig — hun vil dreie Halſen om paa mig.

Sir Harry. Vous l'avez merité, Madame!

Oberſtinden. Hendes Tilgivelſe vil ganſke afhænge af Deres Opførſel.

Mrs. Wildair. Ak, jeg vil gjøre Alt, hvad hun vil. Jeg vil gaae fire Gange i Kirke om Ugen.

Sir Harry. Mais c'est trop!

Oberſtinden. Hun forbyder Dem al Ukjærlighed mod Deres Næſte, Hykleri mod

Deres Mand og Lidenskab for Spil. Hun befaler Dem, altid at beflitte Dem paa den strængeste Sandhed.

Mrs. Wildair. Ah, ja, ja, det skal jeg opfylde paa det Nøiagtigste. Ak, kjære Mand! tilgiv mig, at jeg hidtil bestandig har sagt, jeg elsker Dig, — det er ikke sandt.

Sir Harry. Que diable! Hvad havde Du nødig at sige mig det?

Oberstinden. Han er for fornuftig til at fordre Kjærlighed i den Alder. — Men han fortjener, fordi han har sørget saa godt for Dem efter sin Død, det inderligste Venskab og al den Føielighed, De er istand til at vise ham.

Sir Harry. Ei, hvor kommer De til at tale om min Død? Jeg dør ikke ... ikke i de første 30 Aar.

Mrs. Wildair. Ak, det var dog meget længe, kjære Mand!

Sir Harry. Que diable!

Mrs. Wildair. Bliv ikke vred! jeg skal jo altid sige Sandhed.

Oberstinden. Saasnart De bliver spurgt. Der gives Sandheder, som man uden Betænkning kan fortie.

Sir Harry. Voyez vous!

Oberstinden. Nu er Harriet forsonet og vil trykke Dem til sit Hjerte.

Mrs. Wildair. Nei, det skal Himlen bevare mig fra!

Sir Harry. Ja vist.

Oberstinden. Hun lever! Bliv ikke bange! hun lever!

Mrs. Wildair. Hun lever?

Sir Harry. Hun lever?

Harriet (træder ud af Kabinettet). Ja hun lever!

Mrs. Wildair. Ak, er det ogsaa sandt? er det ogsaa sandt?

Oberstinden. Troer De, vi kan mane Aander?

Harriet. Mistress Wildair, jeg tilgiver Dem af mit ganske Hjerte. Bliv min Veninde! Min kjære Onkel!

Sir Harry (træder frygtsomt tilbage.) Mais — er det ogsaa ganske vist hende?

(Obersten og Oberstinden lee).

Harriet. Kan De tvivle derom?

Sir Harry. Embrassez moi, ma chère Cousine! ah, mon Dieu! Ak, det havde jeg ikke troet, at jeg endnu skulde have den Glæde her paa Jorden! De lever, lille Cousine! De lever! det Halve af min Formue hører Dem til — den var engang tiltænkt Dem heel, men —

Harriet. Nei, kjære Onkel! her er en Person, som angaaer Dem nærmere. Klingsberg har Formue nok.

Mrs. Wildair (omfavner hende.) O hvor De beskæmmer mig!

Trettende Scene.

De Forrige. Emmy. Parly.

Emmy. Klingsberg kommer! han kommer! (studser, da hun seer Harriet.)

Obersten. Emmy! det er Grevinde Klingsberg!

Harriet. Som man holdt for død. Det er Deres Lykke, min kjære Medbeilerinde, at jeg hverken kan føre Kaarde eller Pistoler.

Emmy (løber hen til hende.) Jeg udbeder mig Deres Venskab.

Harriet. Af mit ganske Hjerte!

Oberstinden. Stille! stille! han kommer.

Fjortende Scene.

De Forrige. Klingsberg (bliver med tilbundne Øine ført ind af tvende Personer. Under denne Scene meddeler Oberstinden de Øvrige Planen, som Harriet har for med Klingsberg).

Første Mand. Hr. Greve! jeg erindrer Dem endnu engang om Deres Løfte ikke at tage Bindet af, førend det tillades Dem. — Man har ikke berøvet Dem deres Vaaben; De har altsaa Intet at frygte. Vi forlade Dem; det Selskab, der følger efter, vil være Dem behageligere.

(De gaae.)

Klingsberg. Det er meget rimeligt! — Hvad mon Klokken er? jeg maa da være et Par Mile fra Byen; thi den Vei fik aldrig Ende. Ha, ha, ha! det er med alt dette et pudseerligt Eventyr! Om det nu aldeles ikke lønnede Umagen! — Imidlertid er det dog Umagen værd at lære den ubekjendte Dames Divinationsevne at kjende. — Hun lader mig vente temmelig længe i denne elendige Tilstand. — Man pleier at sige: en Reisende uden Penge, uden Helbred, og uden Taalmodighed kommer tidt i Forlegenhed. — Rigtigt; men en Reisende uden Øine er endnu værre faren. Tys — der hørte jeg Noget!

Harriet (nærmer sig og taler med forstilt Stemme.) Hr. Greve! tilgiv den Forsigtighed, jeg maatte bruge for min Sikkerheds Skyld!

Klingsberg (sagte.) Stemmen er mig bekjendt. (Høit.) De er altsaa den alvidende Ubekjendte, efter hvis Befaling jeg er her?

Harriet. Ja.

Klingsberg. Er De en Hex, en Dæmon eller et Fruentimmer?

Harriet. Et virkeligt Fruentimmer.

Klingsberg. Af Stand?

Harriet. Ja.

Klingsberg. Bosat her?

Harriet. Ja.

Klingsberg. Har jeg før havt den Lykke at kjende Dem?

Harriet. Ja.

Klingsberg. At tale med Dem?

Harriet. Tidt.

Klingsberg. Tør jeg udbede mig Deres Haand?

Harriet. Hvortil?

Klingsberg. Jeg haaber at kjende Dem paa Formen af Deres Haand. Det pleier aldrig at slaae mig feil.

Harriet. De vil tidsnok lære mig at kjende.

Klingsberg. Hvorfor ikke strax?

Harriet. De maa først give mig Prøver paa...

Klingsberg. Endnu flere Prøver?

Harriet. Har De endnu flere Kjærlighedshistorier?

Klingsberg. Det er et Samvittigheds-Spørgsmaal. Tillad, at jeg betænker mig. (Efter et Opholb.) Nei.

Harriet. Jeg frygter for, at min Mellemkomst kun har afbrudt, ikke endt Deres Eventyr med Lady Darling?

Klingsberg. Aa, det er en lille Vildkat!

Harriet. Eller Miss Standard?

Klingsberg. Det er en Gaas.

Harriet. Men Mistress Wildair?

Klingsberg. Hun er en ondskabsfuld Kat.

Sir Harry (sagte.) Que diable!

Klingsberg (som dog hører noget.) Hvad er det? — Er vi ikke alene?

Harriet. Ganske alene! Hertuginden af Pembroke var Dem tilforn ikke ligegyldig —

Klingsberg. For Pokker! det er Dem!

Harriet. Nei.

Klingsberg. Nu, hvem De saa er — jeg var engang forliebt i hendes Tænder; forresten var hun mig ligegyldig.

Harriet. Oberstinde Standard?

Klingsberg. Tilforn holdt jeg af hende; nu er hun min Vens Kone.

Harriet. Vil De da elske mig?

Klingsberg. Forudsat, at De er saa smuk, ung og klog, som min Phantasi maler Dem: Ja.

Harriet. Vil De ogsaa være mig tro?

Klingsberg. Under samme Forudsætning: Ja. Er De nu færdig?

Harriet, Nei, langt fra.

Klingsberg. Min smukke Ubekjendte! jeg frygter for, at min Taalmodighed ikke holder denne Prøve længe ud, og at det gaaer ud over Bindet for mine Øine.

Harriet. Jeg har Deres Æresord.

Klingsberg. Jeg kjender Deres Stemme, skjøndt De gjør Dem Umage for at fordreie den. — Er De ikke Lady Drummond?

Harriet. Nei! har De Ringen med Deres salig Kones Portrait hos Dem?

Klingsberg. Nei. Ringen er kun bestemt for den, der har de samme Egenskaber som min Kone. Og da jeg endnu ikke kjender Dem, min smukke Ubekjendte, saa maa De undskylde mig...

Harriet. Det er mig kjært, at De forsvarer hende, skjøndt hun ikke fortjente det —

Klingsberg. Hvad behager? — lad os ikke tale derom, om jeg tør bede —

Harriet. Jeg veed Ting om hendes Giftermaal —

Klingsberg. Er De ikke bange for Muus?

Harriet. Nei.

Klingsberg. Det er Skade! En Muus er undertiden et herligt Middel imod Bagvaskelse — jeg veed nok, at De spøger, min elskværdigste Dæmon! thi, da De veed saameget af mit hemmeligste Liv, saa maa min salig Kones Characteer ogsaa være Dem bekjendt; men jeg holder ikke af at høre Sligt — ikke engang for Spøg. — Og nu synes mig, at det kunde være Prøver nok. Tillader De?

Harriet. Holdt! — først — først — (hun synes at være ubestemt, om hun skal vedblive.) Prøv Dem selv, om De har Mod til at taale det overordentligste og maaskee det skrækkeligste Syn.

Klingsberg. Jeg har Mod til Alt, undtagen til at lege Blindebuk længere.

Harriet. Det vil være et forfærdeligt Syn for Dem.

Klingsberg. Saa maa De være beligere end Alt, hvad jeg hidtil har seet. Kun den største Skjønhed kan være frygtelig for mig.

Harriet. Hvem er Dem Borgen for, at De ikke befinder Dem blandt Døde?

(Obersten vinker til Alle, at de skal forsøie sig bort; de gaae sagte ud af forskjellige Døre.)

Klingsberg. Ha, ha, ha! min sunde Fornuft!

Harriet. Hvor indskrænket er ikke denne sunde Fornuft! Tro den ikke, og saml hele Deres Sjælsstyrke.

Klingsberg (vil rive Bindet fra Øinene.) Jeg holder det ikke længer ud.

Harriet. Holdt! sæt, De fik et Gjenfærd at see af en af Deres Paarørende?

Klingsberg. Naar det kun ikke er altfor nær i Slægt med mig.

Harriet. Jeg er bange for, at Skrækken vil dræbe Dem.

Klingsberg. Skrækken vist ikke, men Utaalmodigheden!

Harriet. Vilde De ogsaa beholde Deres Fatning, om De saae Deres Kones Gjenfærd?

Klingsberg. Min Kones? (Sagte.) For Pokker! Stemmen har sandelig Lighed. — Nu seer jeg omtrent, hvad man har for. Man vil have mig til Nar.

Harriet. Vakler Deres Mod?

Klingsberg. Nei, paa min Ære! Thi jo mere De ligner min Kone, desto mere velkommen vil De være mig.

Harriet (med sin naturlige Stemme.) Tab ikke din Fatning, Klingsberg! Jeg er din Kones Gjenfærd. See paa mig, hvis Du har Mod dertil.

Klingsberg. Det har jeg! (River Klædet fra Øinene, forskrækkes men fatter sig hurtig.) Du

min Kones Aand? og jeg er din Mands Legeme. (Løber hen til hende og omfavner hende.) O, for Pokker! det er ikke Luft, som jeg holder i mine Arme. Lever Du virkelig?

Harriet. Jeg lever, jeg lever, og jeg er usigelig lykkelig. Jeg lever!

Klingsberg (river sig los). Ja, hvem der vilde troe det! — Tilbage! jeg skjøtter ikke om at have Omgang med Aander.

Harriet. Jeg lever, Klingsberg!

Klingsberg. Det troer jeg ikke! Tilbage!

Harriet. Sagde jeg ikke, at Synet af mig vilde forskrække Dig?

Klingsberg. Det er sandt, de fleste Mænd ere mere bange for Deres levende, end døde Koner. (Løber hen til hende.) Men jeg ikke, min Harriet! Du maa komme, hvorfra Du vil, død eller levende, Du har Kjød og Blod og er mig hjertelig velkommen.

Harriet. O, min Klingsberg!

Klingsberg. Lev for mig, som jeg for Dig! Nyd Verdens Glæder, saa vil ikke et eneste af mine Skridt mere forekomme Dig fremmed, og vi ere det lykkeligste Par i alle bekjendte og ubekjendte Verdensdele.

De Øvrige (træde paa engang frem og raabe:) Amen! Amen!

Klingsberg (forundret). Hvad Pokker! (Seer sig om.) Ha, ha, ha! Nu, det er en allerkjæreste Spøg! Jeg bliver rullet en heel Time omkring, for at komme tilbage paa den Plads, som jeg gik ud fra.

Oberſten. Kjære Greve! jeg er ikke mindre lykkelig end De.

Klingsberg. Det glæder mig. Himlen give kun, at De maa være det ligesaalænge som jeg....

Oberſtinden. Stille, Ulykkens Prophet!

Klingsberg. Du, min ubekjendte Dame, har altsaa været i det Kabinet? — Oberst! — hvis De tager et Fruentimmerskjørt paa, er De derfor et Fruentimmer? Ha, ha, ha!

Oberſten. Stille! stille!

Emmy. Grev Klingsberg! jeg takker for Gaasen!

Mrs. Wildair. Jeg, for den ondskabsfulde Kat!

Klingsberg. De veed jo nok, mine Damer, at det er et Middel til at indsmigre sig hos en Enkelt af Deres Kjøn, at gjøre Nar af alle de andre,

Sir Harry. Vous avez raison, mon cher neveu!

Oberſtinden. Kjære Greve! Vi reise ud paa vort Gods. — Harriet ønsker ogsaa...

Klingsberg. At jeg tog med? Hjertelig gjerne! og jeg sværger Dem til, at jeg skal blive der ligesaa længe — som jeg morer mig hos Dem.

Harriet. Er Du da slet ikke nysgjerrig efter at vide det Nærmere ved min foregivne Død?

Klingsberg. Hvortil? Du lever jo, er frisk, og jeg har Dig i mine Arme — hvad bryder jeg mig om hvorledes og hvordan? Lad os nu kun tænke paa, at gjøre hinanden lykkelige! —

Tryllefløiten.

Syngestykke i 4 Acter til Musik af Mozart.

Texten efter den franske Bearbeidelse oversat af H. P. Holst.

Personerne.

Sarastro, Ypperstepræst i Isis's Tempel.
Tamino, en ung Fyrste.
Nattens Dronning.
Pamina, Taminos Elskede.
Papageno, en Fuglefænger.
Papagena.
Monostatos, en nubisk Fyrste.
To Ypperstepræster.

To Tempelvogtere.
Første Fee.
Anden Fee.
Tredie Fee.
Tre Genier.
Bamboloda, en Opsynsmand.
Isispræster, Slaver, Folket, Feer, Nymfer
Gnomer o. s. v.

Handlingen foregaaer i This i Øvre-Ægypten paa de første Kongers Tid.

Første Act.

(Feernes Grotte. Klipper, phantastiske Blomster, Stalaktiter o. s. v. I Baggrunden en prattikabel Sti henover Klipperne. Nat.)

Første Scene.

Tamino (kommer ind, forfulgt af Gnomerne.)

Tamino.

O frels mig! o frels mig! de trindt mig omringe!
I hvirvlende Dandse omkring de sig svinge!
Barmhjertige Guder, nu nærme de sig!
O frelser mig!
Beskjærmer, frelser, frelser, mig!

(Han vakler og falder besvimet om paa et Klippestykke. Gnomerne omringe ham. I det samme vise de tre Feer sig; et bydende Vink af dem jager Gnomerne paa Flugt. Dagen bryder frem.)

Anden Scene.

De tre Feer. Tamino (besvimet).

De tre Feer.

Kom til Dig selv! stol paa vor Magt.
Triumf! Triumf! det er fuldbragt!
Det er fuldbragt!
De flygte maae —
Som Frelsens Engle her vi staae!
(De nærme sig Tamino)
Hvor er han stærk, hvor er han smuk!
Fra Brystet stiger let et Suk!
Ak, hvad den Stakkel dog har lidt,
See, hvor hans Mund sig former blidt,
Og Haaret bølger let og frit!
Ja, hvor hans Mund sig former blidt,
Og Haaret bølger let og frit!
Nu bort herfra for flux at finde
Vor unge, skjønne Herskerinde!
Hvem veed, maaskee hans bløde Røst,
Kan bringe hende Fred og Trøst!

Første Fee.

Forføier Jer herfra! Jeg skal nok blive her.

Anden Fee.

Nei gaaer kun begge To
Og lad ham blot i Ro!

Tredie Fee.

Nei, nei! tro aldrig det!
Jeg viger ei saa let! o. s. v.

Alle Tre (afsides).

Jeg skulde gaae! jo det var net!
Saa feired jo de Andre let!
Nei, nei, nei, nei,
Det lykkes ei!
Jeg Alt i Verden vilde give,
Hvis her hos ham jeg kunde blive,
Han er mit Liv, min Sjæl, mit Alt.
(de see til hinanden)
Vil ei de gaae? — nei hvor fatalt!
Jeg lader, som jeg gaaer derhen,
Dog her kun blomstrer mig mit Held!
Tag, skjønne Yngling! mit Farvel!
Jeg seer Dig snart igjen!

(Paa et Vink af de tre Feer boie Grenene sig sammen om Tamino og skjule ham. Feerne fjerne sig til forskjellige Sider. Et Øieblik efter kommer een af dem tilbage og nærmer sig Buskadset, der skjuler Tamino. De to andre Feer komme ligeledes tilbage).

Tredie Scene.

De tre Feer.

Anden Fee (til den Første).
Saa det kalder Du at bringe Bud til vor Herskerinde?

Første Fee.
Men Du, hvad vil da Du her?

Tredie Fee.
Fortræffeligt! Jeg seer, at vi nære alle Tre den samme Sympathi for denne unge Dødelige.

Anden Fee.
Det er hans Stemmes Klang, der har giort Indtryk paa mig.

Første Fee.
Jeg har meer end I Andre Grund til at interessere mig for ham, thi jeg kjender hans Historie.

Tredie Fee.
Hvad siger Du?

Anden Fee.
O maae vi høre den?

Første Fee.
Med Fornøielse. Det unge Menneske er en Fisker fra Nilens Bredder, født i Nærheden af Memphis. Hans nærmeste Naboerfker vare en gammel Kone og hendes Datter, der levede af at flette Fiskergarn. Den unge Pige var smuk, og Tamino elskede hende.

Anden Fee.
Han hedder Tamino?

Første Fee.
Ja. Den unge Pige elskede ham igjen. Naar Tamino om Aftenen havde lagt sine Garn ud, roede han hen til sin Brud og paa en Rørsløite, han selv havde dannet sig, spillede han nu i Nattens Stilhed saa smukt, at han fik den unge Pige til at synge med, og Fuglene ogsaa. Nattens Dronning hørte disse natlige Concerter ....

Anden Fee.
Saa kan jeg gjette mig til Resten!

Første Fee.
Hun fandt Behag i Tamino, og just som han en Aften kastede sine Garn ud, steg der en hvidlig Damp op af Floden og lagde sig om ham og hans Baad; da den spredtes igjen, saae han Nattens Dronning ved sin Side med sit Stjernediadem. Forfærdet vilde han flye, men hun omslyngede ham smilende med sine Arme og drog ham hen til sig. Hvilke Tryllekunster hun betjente sig af, behøver jeg ikke at sige Eder, men Tamino swoer paa, at han vilde følge hende. Det gryede allerede ad Dag, da hun hviskede: Imorgen! og forsvandt.

Anden Fee.
Javist, hun er coquet nok til kun at lade sig see i Mørket. Naar man seer hende om Dagen, er det forbi baade med hendes Magt og hendes Skjønhed.

Tredie Fee.
Og den følgende Dag? videre!

Første Fee.
Den følgende Dag var Rusen forbi. Forfærdet over de Eder, han havde sworet, ilede Tamino hen til sin Elskede og tilstod hende Alt ....

Anden Fee.
Men hvorledes kan han bryde den Pagt, som han saa ubesindig har sluttet?

Første Fee.
En af Isis's Præster har sagt ham, at han kan blive løst fra sin Ed, naar han inden Nymaane i Templet ved This lader sig indvie i Gudindens Mysterier og renses fra sin Skyld. Tamino besluttede sig da til at reise. Han gik om Dagen og sov om Natten i Templerne, for at Mørkets Aander ikke skulde faae Magt over ham. Kun i denne Morgen, da han var lige ved Maalet for sin Reise, gav han sig paa Vandring inden Daggry, og det var denne Ubesindighed, som vor Herskerinde benyttede sig af, der nær havde kostet ham Livet.

Anden Fee.
Ja, saaledes er hun, og Død eller Vanvid er de Ulykkeliges Lod, som hun hilder i sine Garn.

Tredie Fee.
Kan vi da ikke frelse ham?

Første Fee.
Det troer jeg. Hvis Tamino inden imorgen tidlig kan trænge ind i Helligdommen, saa seirer Isis, og han er løst fra sine Eder. Om Dagen er hun magtesløs — lad os da benytte os deraf til at vække Tamino af hans Tryllesøvn og gjengive ham hans Frihed!

Anden Fee.
Vogt Dig! Vor Dronning kunde overraske os!

Tredie Fee (lytter).
Hører du ikke Skridt?

Første Fee (gaaer hen og seer ud).
Jo det er en Fuglefænger, og efter ham kommer der en ung Pige. De nærme sig dette Sted.

Anden Fee.
Skulle vi lade dem komme hid?

Første Fee.
Javist, lad dem sladre om deres Elskov! Deres første Kys skal være den Tryllestav, der vækker Tamino af hans Slummer. Der ere de! lad os gaae tilside. (De tre Feer forlade Scenen).

Fjerde Scene.

Papageno; lidt efter Papagena.

(Papageno kommer ned ad Bjergstien i Baggrunden. Han blæser paa sin Fløite og vender sig om engang imellem. Lidt efter kommer Papagena. Idet hun kommer frem paa Scenen, træder Papageno pludselig hen til hende. Hun udstøder et Skrig og vil flygte).

Papageno (holder hende tilbage).
Bliv, mit Barn! bliv! Veed Du ikke, hvem Jeg er?

1.

Jeg er en Fuglefænger — ja!
Og glad jeg er — hei, hopsasa!
Jeg lokker for de Fugle smaa,
Og Fløitens Klang de lystre maae.
Ja Drosfel, Solsort, Stillids, Stær —
Jeg har dem alle lige kjær!
Jeg lægger listigt mig paa Luur
Og faaer dem alle i mit Buur.

2.

Dog helst jeg fanger i mit Garn
Hver yndig Glut, hvert deiligt Barn!
De blonde, brune, store, smaa
Jeg gjør slet ingen Forskjel paa!
Jeg gjør ei heller længe Cour —
De smutte selv ind i mit Buur,
Og muntert af min Fangst jeg leer,
Thi jeg har altid Plads til fleer!

Papagena.
Ja det vil jeg gjerne troe; men hvorfor holder Du da paa mig? hvorfor lader Du mig ikke gaae min Vei i Fred?

Papageno.
Dig? Kan da Du sammenlignes med de Andre? Er der nogen af dem, der kommer Dig nær? Nei saadan en Guldfugl, som Du, er endnu aldrig kommen mig for Øie.

Papagena.
Virkelig? (sagte.) Han er slet ikke saa dum.

Papageno.
Jeg har sagt Dig, hvem jeg er — sig mig nu ogsaa, hvem Du er!

Papagena.
Jeg? Jeg tilhører den affkvelige Nubier, hvis Slot ligger histoppe. (Hun peger ud af Coulissen).

Papageno.
Ah, Monostatos! han, som for at blive rig har solgt sig til Mørkets Magter, og hvis Sjæl er endnu sortere end hans Legeme....

Papagena.
Ih Guder! hvis han hørte, hvad Du siger!

Papageno.
Vær Du ganske rolig — her ere vi alene. Jeg har altid holdt mig i en ærbødig Afstand fra hans Slot, men jeg har mange Gange hørt tale om ham. Forresten siger man, at han har en afgjort Forkjærlighed for de hvide Fruentimmer — Du skulde vel ikke vide Noget derom?

Papagena.
O jeg er kun et ringe Tyende — Du kan være vis paa, at min Herre ikke bryder sig om mig.

Papageno.
Er den Smukkeste ham ikke god nok?

Papagena.
Du er en Smigrer — men hvis Du havde seet den nye Slavinde, min Herre har faaet, vilde Du tale i en anden Tone.

Papageno.
En ny Slavinde, siger Du?

Papagena.
Ja hun er endnu ganske fortvivlet, fordi hun er bleven revet fra sin Moder og sin Brudgom. Jeg har forgjeves gjort mig Umage for at trøste hende. Imorges sendte min Herre mig ud, for at jeg skulde finde nogle af de Blomster, der vække Gjenkjærlighed.

Papageno,
Og dem har Du fundet?

Pepagena.
Nei, men paa dette Sted har jeg truffet paa glimrende Pragtblomster med en berusende Duft — Blomster, som jeg aldrig har seet før.

Papageno.
Det gaaer mig ligesaa! Jeg har seet Fugle her med Fjer som Diamanter og med den mest melodiske Sang! .... Og straks efter saae jeg Dig!

Papagena.
Og jeg, jeg hørte din Fløite.

Papageno.
Det er mageløst! .... Nu vil vi i Compagni søge efter Blomster og Fugle. (Han fører hende sagte hen til Græsbænken i Nærheden af det Sted, hvor Tamino er indslumret). Hvad hedder Du?

Papagena.
Papagena.

Papageno.
Hahaha! og jeg hedder Papageno! .... Papagena! Papageno! Vi ere jo som skabte for hinanden. Hør, nu maa Du fortælle mig, hvad det er for Blomster, der bringe Folk til at elske hinanden!

Papagena.
Og Du maa fortælle mig, hvorledes I bære Eder ad med at fange Fugle.

Papageno.
Ja med den største Fornøielse! Seer Du, det Vigtigste er, at man ikke skræmmer den Fugl, som man vil fange. (Han griber hendes Haand.)

Papagena.
Hvad er det, Du gjør?

Papageno.

Jeg forklarer Dig min Methode! .... Man maa gaae meget langsomt, meget forsigtigt tilværks. (Han vil kysse hende).

Papagena (afværgende).

Men hvad skal det betyde?

Papageno.

Jeg forklarer Dig jo min Methode.

Papagena.

Maa jeg bare være fri for dine Forklaringer! (Papageno kysser hende. I samme Øieblik løfte Grenene sig, der skjule Tamino. Han vaagner. Papagena vender sig bort.) Min Gud! .... hvad er dog det?

Papageno (afsides).

Nei, vil man see! Vi vare ikke alene!

Femte Scene.

Papageno, Papagena, Tamino.

Tamino.

Hvilken sælsom Drøm! .... Men nei! det var ingen Drøm! .... Nu husker jeg Alt! .... de frygtelige Gnomer, der omringede mig, der .... (reiser sig) Himlen være lovet! det er Dag! de ere forsvundne! (Han faaer Øie paa Papageno) Men der seer jeg et Menneske! .... Sig mig, min Ven, hvor er jeg?

Papageno.

I Nærheden af Staden This. Du er en Fremmed?

Tamino.

Jeg kommer fra Nedre-Ægypten, og jeg maa være i Isis's Tempel, inden det bliver Aften.

Papageno.

Du kommer maaskee for at underkaste Dig de Nyindviedes Prøver?

Tamino.

Ja!

Papageno.

Brrrr! Det skal være meget slemt! Jeg har ikke seet Ypperstepræsten meer end een Gang; men saameget har jeg dog seet, at han er ikke at spøge med. Ja Du kan snart faae Troen i Hænderne, thi om et Par Timers Tid er Du i Templet.

Tamino.

Himlen være lovet! Jeg var bange for, at Gnomerne ....

Papageno.

Gnomerne?

Tamino.

Ja disse frygtelige Skikkelser, der have omsværmet mig hele Natten og ført mig bort fra min Vei! ....

Papageno (sagte).

Han er nok ikke rigtig klog!

Tamino.

Ja, jeg veed, hvad det er. Det er hende, der med sine afskyelige Kunster vil holde mig borte fra Templet for at skille mig ved min Pamina.

Papageno.

Pamina, siger Du?

Tamino.

Ja min Brud!

En saadan Skjønhed en Poet
Vist aldrig har i Drømme seet!
Jeg føler, hendes Tryllemagt
Mit Hjerte har i Lænker lagt.
Hiin Guddomslue ei jeg kjender,
Men som et Lyn den Hjertet tænder.
Er denne Flamme Kjærlighed?
Ja, ja! jeg Navnet neppe veed, —
Men stod hun her nu for mit Øie,
Hun, som mit Sind til Alt kan bøie,
Jeg vilde, vilde øm og varm —
Hvad vilde jeg? — o hvilken Lykke!
Til dette Hjerte hende trykke
Og drømme sødt ved hendes Barm!

Papagena.

Men saa er Du jo Tamino?

Tamino.

Hvem har sagt Dig mit Navn?

Papagena.

Pamina selv.

Tamino.

Du kjender hende?

Papagena.

En Slavehandler har igaar solgt hende til Monostatos!

Tamino.

Solgt hende!

Papagena.

Hun er ude af sig selv, og hun gjør ikke Andet end kalde paa dit Navn!

Tamino.

Hvad hører jeg! .... Lad os ile hen og befrie hende!

Papageno.

Saa sagte! saa sagte! det gaaer nok ikke saa let!

Papagena.

Hans Slot ligger paa en utilgængelig Høide, og et gyldent Gitter afspærrer det for Alle.

Tamino.

Jeg trænger igjennem det.

Papageno.

Tag Dig i Agt, det kan koste dit Hoved!

Tamino.

Hvad bryder jeg mig derom! (Til Papagena) Du, som har været Vidne til hendes Fortvivlelse, kan Du undslaae Dig for at føre mig til hende?

Papagena.

Jeg kan ikke modstaae, og jeg vil gjøre Alt, hvad Du forlanger.

Tamino.

Saa kom!

Papageno.

Men nu har jeg seet det med! Hvor er den Sti bleven af, som vi kom ad? (Den praktikable Bjergsti er forsvunden).

Papagena.

Det var fra den Side, vi kom!

Papageno.

Nei det var fra den! See saa! Nu kan vi ikke komme ud! Ja vi har rigtignok Uheld med os, og det er tydeligt, at vi ere komne ind i Feernes Dal. Har Du aldrig hørt tale om den? Naar man først er i den, kan man aldrig slippe ud af den!

Papagena.

Det er ude med os!

Papageno.

Vi ere forlorne.

Tamino.

Ere disse Feer da saa frygtelige?

Papageno.

Ja det kan Du stole paa! De har hvide Haar, grønne Øine, et Hareskaar ved Munden og Tænder som Crocodiller!

Papagena.

Uh!

Papageno (farer tilbage).

Hvad var det?

Papagena (græder).

Ingenting! Jeg hørte paa Dig.

Tamino.

Ja hold nu op med det! Nu kan det ikke nytte at græde, men vi maae see at komme bort! Gaa Du til den Side, saa vil jeg gaae til den modsatte.

Papageno.

Ak, vi kan vist gjerne spare vor Ulei-heb!

Papagena (græder).

Hvad skulde det ogsaa til, at gaae og blæse paa den Fløite! Det er den, der har bragt os i Ulykke! (Hun gaaer hort med Papageno).

Sjette Scene.

Tamino; derefter Nattens Dronning.

Tamino.

Lad mig tænke mig lidt om! .... Det var fra den Side, jeg kom! (Scenen bliver mørk) Men hvad er det for et Mulm og Mørke! (Nattens Dronning træder frem, fulgt af de tolv Horaer). Min Gud! det er hende! det er Nattens Dronning!

Nattens Dronning.

Skjælv ei for mig! o frygt kun ei —
Men følg mig, Elskte! paa min Vei!
Det Nattens Dronning er, som nu med Varme,
Dig, skjønne Yngling! aabner sine Arme!
O vid, hvis Du Dig fra mig sjerner,
Hvis Du forsmaaer mit Hjertes Skat,
Saa blegne mine blanke Stjerner,
Og glædeløs bli'er da min Nat!
Saa see mine Taarer
Og hør mine Bønner!
Tro ei, jeg Dig daarer —
Nei rigt jeg Dig lønner!
O lad mig ei forgjeves bede!
Nei stands og hør mit sidste Ord:
Du skal ei frygte for min Vrede,
Jeg elsker Dig, meer end Du troer.
Ja skjøndt Du mig har krænket blodig,
Skjøndt troløst Du har glemt din Ed —
Din Haan jeg bære vil taalmodig,
Men skjænk mig blot din Kjærlighed!
(Hun forsvinder).

Syvende Scene.

Tamino. Papagena. Papageno. Senere De tre Feer.

Papagena.

Nei, det er umuligt at slippe ud af denne Fælde! Vi maae døe af Sult her.

Papageno.

Eller falde i Hænderne paa de afskyelige Feer.

Papagena (grædende).

Det er jo grusomt!

Tamino.

Er der da Ingen, der vil hjælpe os?

De tre Feer (vise sig).

Jo vi!

Papageno.

J? hvem er da J?

Første Fee.

Feerne!

Papagena.

Feerne!

Papageno (sagte).

Men de er' jo slet ikke ilde!

Tamino.

J ville hjælpe os bort! Ville J da ogsaa beskytte os mod Nattens Dronning.

Første Fee.

Ja.

Papageno.

Det var jo deiligt! Skynd Jer da lidt at vise os Veien!

Anden Fee.

Et Øieblik!

Tredie Fee.

Hør først vore Betingelser!

Første Fee.

Vi maae først sikkre os, at I ikke fortælle Nogen, hvad I have seet her.

Papageno.

I kan forlade Jer paa vor Taushed!

Anden Fee.

Ja det er os ikke nok!

Første Fee.

I kan vælge enten at miste Hukommelsen eller at blive stumme.

Papagena (hurtigt).

Blive stumme! nei aldrig!

Første Fee.

Godt! saa mister Du Hukommelsen! (Papagena tager sig hurtigt med Haanden til Panden.)

Papagena.

Ah? .... Men hvor er jeg? .... hvad er det for Folk!

Papageno.

Naa! hun har allerede glemt mig!

Tredie Fee.

Gaa!

(Papagena iler ud af Scenen.)

Ottende Scene.

Tamino. Papageno. De tre Feer.

Første Fee.

Hvad vælger Du?

Papageno.

Om Forladelse, mine Damer! lad mig tænke mig lidt om! .... Miste Hukommelsen! tabe enhver Erindring om Papagena!

Anden Fee.

Du foretrækker altsaa at blive stum?

Papageno.

Nei, det har jeg ikke sagt! Det var da altfor galt ikke at kunne snakke om hende!

Tredie Fee.

Du ønsker altsaa at miste Hukommelsen.

Papageno.

Nei paa ingen Maade!

Første Fee (udstrækker Haanden).

Saa er Du stum!

Papageno.

Jeg .... (han vil tale, men kan ikke faae et Ord frem).

Første Fee.

Det lærer Dig en anden Gang at sige, at Feerne have Crocodilletænder og Hareskaar. (Til Tamino.) Hvad Dig angaaer, saa troe vi Dig paa dit Ord, og Du kan frit drage herfra. Papageno skal ledsage Dig og dele dine Farer. (Papageno giver ved Tegn tilkjende, at han ikke vil det, og anstrenger sig forgjeves for at tale). Men for at befrie Pamina, for at trænge ind i Isistemplet inden imorgen, og for at seire over alle de Farer, der true Dig fra Nattens Dronning, behøve I hver en Talisman, og dem ville vi give Jer med paa Veien.

Tamino.

Velgjørende Guddomme, jeg takker Eder!

Første Fee.

Giv os denne Fløite! (Tamino rækker hende en Rørfløite, som han har i sit Belte.)

Anden Fee (til Papageno).

Pluk denne blaae Blomst! (Papageno plukker stjælvende den Blomst, Feen viser ham, og rækker hende den. Feerne dyppe Blomsten og Fløiten i et lysende Kildevæld, der udspringer fra Klippen).

Papageno.

Hum! hum! hum!

Tamino.

Den stakkels Fyr jeg ret beklager. —
Han ei et Ord kan tvinge frem!
Jeg kan ei frie ham for hans Qvaler
Og mægter ei at lindre dem!

Papageno.

Hum! hum! hum!

Første Fee (til Papageno med et Blik paa Tamino).

For hans Skyld slipper Du, min Ven!
(Hun lægger sin Finger paa hans Læber.)
Nu har dit Mæle Du igjen!

Papageno (glad).

Nu kan jeg atter pasfiare!

Anden Fee.

Men lyv ei meer! tag Dig ivare!

Papageno.

Nei, jeg skal aldrig lyve meer.

Alle Feerne.
Du ellers strax igjen os seer.
Papageno.
Jeg ellers strax igjen dem seer.
} sammen.

Alle Fem.

Gid alle de, som Løgn opspinde,
Blev straffet strax paa samme Viis,
Saa vilde Kiv og Had forsvinde,
Og Jorden blev et Paradis!

Første Fee
(giver Tamino Fløiten tilbage; den er forvandlet til Guld).
Modtag en Gave af min Haand!
Den skjænkes Dig med kjærlig Aand.
Dig Tryllefløiten vil beskytte —
For ingen Priis maa Du den bytte!

De tre Feer.
I hver en Kamp, i hver en Fare
Vil denne Fløite Dig bevare,
Og hver en Sorg vil ved dens Lyd
Forvandle sig til lutter Fryd!

Alle Fem.
Ja den opveier Jordens Guld!
Lykfalighed den skjænker huld.

Papageno (til Feerne).
Mine Damer! maa jeg spørge:
Har De Ingenting til mig?

De tre Feer.
Vi for Dig vil ogsaa sørge —
Derfor hør vort Ord til Dig:
Med Tamino uden Hvile
Til Sarastros Slot Du ile.

Papageno.
Nei, jeg siger mange Tak!
Kan man troe paa Folkesnak,
Er han ei at spøge med!
Det maaskee ham kunde fryde
Mig at stege, mig at syde,
Mig at stege, mig at syde, —
Nei, jeg skynder mig afsted!

De tre Feer.
Nei bliv! paa os Du stole kan —
Følg strax med ham og vær en Mand!

Papageno (afsides).
Nei mange Tak, jeg kan ei negte,
Jeg er en stor Cujon!
Med Hælene jeg helst vil fegte
Og frelse min Person!

Første Fee
(rækker Papageno Blomsten, der er forvandlet til en Kloike).
Den skjænkes Dig i denne Stund!

Papageno.
Et Ringetøi det er jo kun.

Tredie Fee.
Men den Dig frelser i hver Fare!

Papageno.
Naa, jeg skal ikke paa den spare!

De tre Feer.
Gaa trygt din Vei!
Den svigter ei.

Alle Fem.
Fløitens søde Melodier
Os (dem) af hver en Fare frier.
Klokkens Lyd har samme Magt —
Trygt vi (de) gaae, med dem i Pagt.
(De ville gaae.)

Tamino (vender om).
Hvor Slottet er, det veed vi ei!

Papageno (ængstlig).
Viis bare os den rette Vei!

De tre Feer.
Tre unge, smukke Følgesvende
Skal følge Jer til Reisens Ende;
Naar deres Raad I følge blot,
Saa vil det Hele ende godt.

Alle Fem.
Farvel, farvel vi (I) trøstigt gaae.
Gid snart igjen vi samles maae!
(Feerne vise Tamino og Papageno Veien og forsvinde. Teppet falder.)

Anden Act.

Monostatos's Harem. Et prægtigt Drivhuus med gyldne Gitre. Opbængte Hamakker, Palmetræer, Lotusblomster o. s. v.

Første Scene.

Bamboloda. Papagena.

Bamboloda
(kommer ind med Papagena ved Armen).
Naa, fik jeg endelig fat paa Dig! Vil Du saa sige mig, hvad der gaaer af Dig! Tal!

Papagena.
Hvad der gaaer af mig?

Bamboloda.
Ja hvor har Du været henne? hvorfor gik Du forbi Slottet her, som om Du aldrig havde seet det før? hvorfor vilde Du ikke gaae med mig, da jeg kaldte paa Dig?

Papagena.
Jeg kjender Dig ikke.

Bamboloda.
Kjender Du ikke mig, Bamboloda, din troe Tilbeder, hvem din Forsømmelighed idag nær havde kostet Livet?

Papagena.
Min Forsømmelighed?

Bamboloda.
Ja gik Du ikke ud imorges efter vor Beherskers Befaling for at plukke Blomster?

Papagena.
Hvad for Blomster? hvad for en Beherfker? hvad er alt det, Du staaer der og snakker?

Bamboloda.
Naa, Du vil gjøre Nar af mig! Du veed da ikke, at jeg, i min Forskrækkelse over at Du blev borte, gik ud for at søge Dig op og glemte at lukke Haveporten, at Kokken, der vilde tale med mig, gik bagefter og glemte at lukke Døren, at Haremets Vogter, der havde Noget at sige ham igjen, glemte at lukke Slottet, at det gik de andre Vogtere

ligesaa, at Pamina, vor Beherskers nye Slavinde, der fandt alle Døre paa vid Gab, har taget Flugten, og at det vil koste mig og en halv Snees Andre Livet, hvis man ikke faaer fat paa hende — det veed Du vel ikke, hvad?

Papagena.

Nei, jeg veed Ingenting, og jeg kjender hverken Dig eller din Pamina.

Bamboloda (sagte).

Hun er jo reent forrykt! Skulde hun have faaet Solstik?

Papagena.

Hvad siger Du?

Bamboloda.

Tys! der er vor Beherster!

Papagena (sagte).

Hvor han seer ud!

Anden Scene.

De Forrige. Monostatos. Slaver.

Monostatos.

Har man saa fundet Pamina?

Bamboloda (indsmigrende).

Man er paa Spor efter hende, naadigste Beherster! Fuglen vil snart igjen være i sit Buur.

Monostatos.

Det ønsker jeg for din Skyld; thi jeg er god af Naturen, og jeg vilde nødig tvinges til at hænge Dig op som en Ugle over Indgangen til mit Harem.

Bamboloda (afsides).

Au! au!

Monostatos.

Gaa din Vei og see til, at Du bringer mig gode Nyheder (**Bamboloda** flynder sig bort). Naa er Du der? hvor kommer Du fra? Du har sagtens hjulpet min Slavinde til at flygte! stig mig Alt og prøv ikke paa at bedrage mig — Du kjender mig.

Papagena.

Jeg troer næsten ogsaa, at jeg har seet Dig engang før.

Monostatos.

Hvad for noget! Er Du forrykt, eller anstiller Du Dig tosset? .... hvad havde jeg befalet Dig?

Papagena.

Mig?

Monostatos.

Ja Dig! har Du glemt, at Du skulde hente mig Blomster?

Papagena.

Hos hvem?

Monostatos.

Hold mig ikke for Nar, det raader jeg Dig til!

Papagena.

Jeg vil ikke holde Dig for Nar, og jeg vil gjerne gjøre Alt, hvad Du forlanger af mig; men jeg forsikrer Dig, jeg kan ikke huske, at Du har befalet mig Noget.

Monostatos.

Det er godt! Hvis Du har tabt Hukommelsen, saa skal jeg nok hjælpe Dig til den igjen!

Bamboloda (kommer løbende).

Naadigste Beherster! Her er Pamina!

Monostatos.

Naa endelig! (peger paa Papagena). Pas paa hende der og lad hende ikke komme sammen med Pamina!

Bamboloda.

Vær rolig, høie Beherster! To Gange skal man ikke narre mig! (Han tager Papagena ved Armen). Kom, Slange.

Papagena.

Er jeg en Slange? (**Bamboloda** trækker Papagena med sig; i samme Øieblik bliver Pamina ført ind paa Scenen af Slaver).

Tredie Scene.

Monostatos. Pamina. Slaver.

Monostatos.

Naa, min smukke Due! saa fik jeg Dig dog igjen!

Pamina (til Slaverne).

O dræber mig og overgiver mig ikke til dette Uhyre!

Monostatos.

Lad alle Porte og Gitre lukke paa Øieblikket! Bort, Allesammen! Ingen menneskelig Magt skal røve Dig fra mig!

Pamina.

Barmhjertige Guder!

Monostatos.

Saa stærkt Du afskyer din Gemal!

Pamina.

Langt heller døe end denne Qval!

Monostatos.

Ei denne Gang Du flygter.

Pamina.

For Døden ei jeg frygter;
Jeg ængstes for min Moder kun, —
Af Sorg og Smerte døer vist hun.

Monostatos.

Bring, Slaver! Lænker hid paastand!
De skal din Stolthed knække.
(Slaverne binde hendes Hænder med en gylden Lænke.)

Pamina.

Det skal mig ikke skrække —
Jeg veed, at Du mig dræbe kan.

Monostatos (til Slaverne).

Afsted! afsted! forlader os!
(Slaverne gaae bort. Monostatos følger efter dem. Pamina synker afmægtig om.)

Fjerde Scene.

Pamina alene. Derefter Papageno og Monostatos.

Papageno (bag det gyldne Gitter).

Saavidt jeg kom! Skal jeg gaae ind?
Javist, det kan jeg gjerne!
Frisk Mod! hvad seer jeg der?
(Gitteret dreier sig paa sit Hængsel, idet Papageno ringer med sin Klokke, og pludselig staaer han inde i Værelset.)
En Glut med dødbleg Kind,
Og slukt er Diets Stjerne.
(Monostatos kommer tilbage og seer Papageno uden at kunne begribe, hvorledes han er kommen ind. De ere Begge bange for hinanden.)

Begge.

Det Fanden er skinbarlig vist!
O spar mig blot en lille Frist!
(Monostatos flygter forskrækket).

Femte Scene.

Papageno. Pamina.

Papageno.

Hvad er det? Han løber sin Vei! han løber for mig! .... Skulde jeg virkelig være saa modig? .... Nei, det er min Klokke, der er modig! ....

Pamina
(der er kommen til sig selv).

Hvem er Du, der vover at trænge ind i dette Slot, der tilhører Monostatos?

Papageno.

Monostatos? Var det ham, der løb sin Vei?

Pamina.

Det var ham.

Papageno.

Han er ikke meget smuk .... Men om Forladelse, jeg saarer maaskee dine Følelser ....

Pamina.

Hvilke andre Følelser skulde jeg nære for ham end Had og Afsky?

Papageno.

Det er en anden Sag! Saa troer jeg nok, at jeg veed, hvem jeg taler med! Er Du ikke Pamina?

Pamina.

Hvem har sagt Dig mit Navn?

Papageno.

En af mine Venner, en ung Fisker, der har svoret paa, at han vil befrie Dig af dit Fængsel.

Pamina.

Tamino!

Papageno.

Ja, ham er det!

Pamina.

O saa har mit Hjerte ikke bedraget mig!

Papageno (understøtter hende).

Men hvad fattes Dig? .... faaer Du nu ondt igjen? .... Det er da kjedeligt! .... Kom dog til Dig selv! .... Du skal ikke være bange .... Jeg har her Noget, som nok skal beskytte Dig!

Pamina.

O det er ikke Frygt, der berøver mig mine Kræfter — det er Glæde, Lykksalighed! Men jeg vidste jo, at det vilde skee! hvor er han? hvorfor kommer han ikke med Dig?

Papageno.

Vi skiltes ad herinde i Paladset. Han vil snart komme forbi dette Gitter.

Pamina.

O min Tamino! hvilken Lykke!
O Du, som lever i min Tanke,
Saa skal jeg snart see Dig igjen!

Papageno.

Hvor maa dit Hjerte saligt banke!
Om lidt Du favnes af din Ven.

Begge.

Ja Kjærlighed din Trolddomsmagt
Er Alt paa Jorden underlagt!

Pamina.

Du Spiren er til alt det Skjønne,
Til alt, hvad Godt der i os boer!

Papageno.

Og Intet kan som Du belønne
En fattig Sjæl paa denne Jord!

Begge.

Lad os velsigne da den Magt,
Der knytter unge Hjerters Pagt!
Alt, hvad aander her paa Jord,
Priser Kjærlighed i Chor!

Pamina.

Men han kommer ikke! Hvorfor lader han mig vente saalænge?

Papageno.

Ja jeg begynder selv at undres over, at han ikke er her.

Pamina.

Hvis han svæver i Fare, saa vil jeg dele den med ham!

Papageno.

Ja veed Du hvad ....

Pamina.

Betænker Du Dig derpaa?

Papageno.

Jeg? Nei det gjør jeg rigtignok ikke.

(Sagte) jeg glemmer bestandig, at jeg har en Klokke, der har Mod for To. (Høit) Om et Øieblik skal Du hvile i hans Arme! Kom og følg med!

Pamina.

Kom! (Papageno ringer; det gyldne Gitter aabner sig for dem; Scenen forandres).

Sjette Scene.

Opgangen til et Tempel. Paa begge Sider Rækker af Sphinxer i perspektivisk Forkortning.

De tre Feer.

Første Fee.

Nu da! hvad Nyt bringe I?

Anden Fee.

Slet intet. Det unge Menneske forekom mig i det første Øieblik ganske elskværdig, men nu er det forbi, og jeg tænker ikke mere paa ham.

Tredie Fee.

Det skikker sig ikke for os at tænke mere aa ham!

Første Fee.

Den Ting er klar. Imidlertid maa denne Pamina været meget fortryllende, siden han . . . . .

Anden Fee.

Ikke har glemt hende ved at see os! Er det ikke din Mening?

Første Fee.

Een Ting ærgrer mig kun, og det er, at vor Dronning har været mere heldig end vi!

Anden Fee.

Hun har været mere coquet — det er det Hele, thi oprigtigt talt, smukkere end vi er hun dog ikke!

Tredie Fee.

Nei, det er ganske vist!

Første Fee.

Med alt det synes jeg, at han fortjener en lille Straf for sin Kulde og Ligegyldighed imod os.

De to Andre.

Hvad mener Du?

Første Fee.

Hun har faaet Tamino til at troe, at Pamina, paa sin Flugt fra Manostatos, er falden i Hænderne paa Sarastro, Isis's Ypperstepræst, der er bleven henreven af hendes Skjønhed og har skjult hende paa et utilgængeligt Sted.

Anden Fee.

Og hvad er hendes Hensigt dermed?

Første Fee.

Fatter Du ikke det? Hun vil opflamme Tamino til Had imod Den, der alene kan beskjærme ham mod hendes List, og paa samme Tid fjerner hun ham fra Pamina. Men tys! der er han! lad os gaae tilside! (De gaae.)

Syvende Scene.

Tamino og tre Genier.

De tre Genier.

See foran Dig det Sted, hvorfra
Du Seirens Krands skal modig hente!
Vær tapper, taus, standhaftig: da
Kan Seirens Løn Du sikkert vente!

Tamino.

O svarer mig, I huldе Tre:
Skal her Pamina jeg gjensee!

De tre Genier.

Derom vi Intet sige kan.
Du tapper, taus, standhaftig være!
Husk blot paa det og vær en Mand,
Saa seirer Du og det med Ære!
(De tre Genier fjerne sig.)

Ottende Scene.

Tamino alene.

Ja der er Viisdom i den Lære,
Og fast jeg troer, den Frugt vil bære.
Hvor her er tyst! See, hist en Ild
Paa Altret brænder, rolig, mild!
Og see disse Sphinxer, der synes at gjemme
En Hemmelighed, som paa Jord ei har hjemme!
Hvi kom jeg herhen? hvad har ført mine Fjed?
Vil kun jeg forstyrre en Helligdoms Fred?
Nei reen er min Hensigt, og reent er mit Sind,
Med Ærefrygt vover jeg kun mig derind!
Skjælv, feige Nidding! for mit Staal!
Paminas Frelse er mit Maal!
(Han gaaer hen til Indgangen paa den høire Side.)

En Stemme (indenfra).

Herfra!

Tamino.

Herfra? Men hist —
(Han gaaer hen til den venstre Side.)
Der lykkes det mig vist!

En Stemme (indenfra).

Gaa bort!

Tamino.

Jeg atter kom tilkort.
(Han seer sig om.)
En Dør jeg hist kan see —
Der Templets Indgang er maaskee.
(En Præst viser sig i Døren. Tamino viger tilbage.)

Niende Scene.

Tamino. En Præst.

Præsten.
Forvovne! siig, hvi hid Du kom?
Hvad vil Du i vor Helligdom?

Tamino.
Jeg søger her min Troskabs Løn.

Præsten.
Randsag dit Hjerte først, min Søn,
Thi Sandhed tales kun herinde;
Nei Had og Død Du pønser paa —
At hevne Dig Du har ifinde.

Tamino.
En Nidding ramme skal mit Sværd!

Præsten.
Troer Du, at Lasten her man huser.

Tamino.
Saraſtro er her! ham jeg knuser.

Præsten.
Ja ja, Saraſtro herſker her.

Tamino.
Den Usling skjuler her sin Skam.

Præsten.
Nei Alle ære ham som vi!

Tamino.
O saa er alt kun Hykleri!
(vil gaae.)

Præsten.
Du vil alt gaae, min Ven?

Tamino.
Jeg Eders Tempel gaaer forbi
Og kommer ei igjen.

Præsten.
Forklar mig dine Ord — Du skuffet er ved Svig.

Tamino.
Saraſtro herſker her — viid, det er nok for mig,

Præsten.
Hvis Dig dit Liv er kjært, forklar Dig! —
hør mit Ord!
Saraſtro hader Du?

Tamino.
Ja mest af Alt paa Jord!

Præsten.
Og hvad er Grunden? — Yngling, svar!

Tamino.
Han er en Usling, en Barbar.

Præsten.
Kan Du bevise, hvad Du taler?

Tamino.
Beviset er en Qvindes Qvaler,
Der segner under Sorgens Vægt.

Præsten.
Det gaar Dig som Jer hele Slægt!
En Qvindes Taarer, hendes Suk
Beherſker Jer, naar hun er smuk.
Hvis i Saraſtros Sjæl Du saae,
Du vilde bedre ham forstaae!

Tamino.
Hvad i ham boer, det seer jeg grant.
Siig, rev han ei i grusom Harme
Pamina fra sin Moders Arme

Præsten.
Du feiler! Nei, det er ei sandt!

Tamino.
Hvor er hun? fandt tilsidst hun Havn
For sine Længsler og sit Savn?

Præsten.
Ifald jeg svared Dig paa Sligt,
Jeg krænked, Søn! en hellig Pligt.

Tamino.
Løs denne Gaade! skuf mig ei!

Præsten.
Jeg nødes til at svare Nei.

Tamino.
Naar skal da dette Mulm forsvinde?

Præsten.
Naar renset gjennem Prøvers Tal
Du tør betræde Templets Hal!
(han gaaer.)

Tiende Scene.

Tamino. Siden Feerne.

Tamino (alene).
Jeg famler end, jeg gaaer iblinde —
Naar skal et Lys for mig oprinde?

Chor (indenfra).
Snart eller aldrig meer!

Tamino (forbauset).
Snart eller aldrig meer?
Du skjulte Magt, o svar mig, Du:
Hvor er Pamina nu?

Chor (indenfra).
Pamina lever end.

Tamino (henrykt).
O Held! o Held!
Nu sprudler Glædens Væld!
(Han tager sin Floite frem.)
Maaskee kan Fløitens Tone trænge
Til hende hen, jeg savned længe,
Og tolke med sin huldе Klang
Min Lykke, som den her udsprang!
(Han blæser paa sin Floite; Buskene bevæge sig, Blomster springe ud, og Nymfer komme nysgjerrigt frem og gruppere sig omkring ham.)

Hvor stærk er ei din Tryllemagt,
Du smilde Fløite, naar Du lyder;
Naturen selv sig ved Dig fryder,
Men ei Pamina har Du bragt.

(Han spiller igjen og kalder derpaa).

Pamina! hør mig! kom til mig!
Ak nei, ak nei! naar seer jeg Dig?

(Nymferne vinke ad ham og søge at drage ham til sig; han synes at søge Pamina iblandt dem og støder dem fra sig. Feerne komme frem i Baggrunden — En af dem blæser gjækkende paa en Rørfløite).

Ja det er Papagenos Svar!

(Han blæser igjen. Rørfløiten svarer).

Tamino.

Maaskee Pamina seet han har!
Maaskee med ham hun kommer der!
Maaskee hun er mig ganske nær!

(iler ud)

Første Fee.

Ja løb Du kun efter din Pamina! Med hvert Skridt, Du gaaer, kommer Du længere bort fra hende!

(Feerne udtrykke deres Glæde over at have narret ham og forsvinde).

Ellevte Scene.

Papageno. Pamina.

Begge.

Frisk paa Vandring! Vi tilsidst
Møde ham, det troer jeg vist!
Kommer ei Tamino snart,
Har vor Glæde ingen Art!

Pamina.

Kom, Du Kjære!

Papageno.

Stille, stille!
Lad mig paa min Fløite spille!

(Han spiller paa Rørfløiten; Tamino svarer ham i nogen Frastand).

Pamina og Papageno.

Lad hver Kummer nu forsvinde!
Fløiten har han hørt forvist —
Svaret kom fra Skoven hist.
Hvilken Frød, naar vi ham finde!
Lad os ile! lad os ile!
Snart skal Livet atter smile!

(De ville gaae, men standses af Monostatos og hans Slaver).

Tolvte Scene.

Papageno. Pamina. Monostatos. Slaver.

Monostatos (parodierende).

„Lad os ile! lad os ile!"
Skynd Jer ei formeget blot!
Eders Kunster nu jeg kjender,
Og af Hevntørst Hjertet brænder!
Ei mig skuffe Eders Rænker,
Lægger dem i tunge Lænker!
Heida, Slaver! før dem bort!

Pamina og Papageno.

Ak vor Lykke var kun kort!

(Slaverne bringe Lænker).

Papageno.

Hvad min Klokke duer til,
Her dog først jeg prøve vil.
Rask! lad nu din Stemme høre!
Venner, Fjender! spidser Ore!

(Han ringer med Klokken. Monostatos og Slaverne begynde at dandse og synge.)

Monostatos og Slaverne.

Det klinger saa herligt,
At dandse jeg maa!
Tralala o. s. v.
Ak nei, denne Klokke
Kan Ingen modstaae.
Tralala! Tralala!

(Monostatos og Slaverne dandse ud af Scenen.)

Papageno.

(seer leende efter dem)
Hvis Enhver paa denne Jord
Havde slig en Klokke,
Fred og Enighed, jeg troer,
Lod sig ikke rokke.

Papageno og Pamina.

Ja saasnart blot Klokken lød,
Smilte Alt i Venskabs Skjød!
Hjertet, der var haardt som Is,
Smeltede saa sage,
Og det tabte Paradis
Kom igjen tilbage!

Trettende Scene.

Papageno. Pamina. Senere Saraftro. Chor af Præster og Folket.

Choret (langt borte).

Hil Dig, vor Beherfker! Saraftro leve!

Papageno (skjælvende).

Hvad er dog alt dette? Jeg ryster og bæver.

Pamina.

Min Ven! vor sidste Stund er nær!
Snart vil Saraftro være her!

Papageno.

Var jeg en Fugl, forvist
Jeg smutted i min Rede
Og flygted for hans Vrede
Til Palmetræet hist.
O sig, hvordan skal vi ham møde?

Pamina.

Med Sandhed, skal end haardt vi bøde.

(Folket opfylder Scenen).

Chor.

Hil være Saraftro,
Den Høie, den Vise!
Ham Hæder skal følge,
Hans Navn vi lovprise!

Algodhedens Kilde,
Alviisdommens Vœld,
Han skaber omkring sig
Kun Lykke og Held!

(Marche og Optog. Saraſtro kommer som Iſis's Offerpræſt.)

Pamina (knælende).

Jeg knæler, Herre! for din Fod,
En ſtakkels Pige uden Mod,
Og trygler om Retfærdighed!
Straf den, der grufomt har mig røvet
Fra Hjemmets Lykke, Arnens Fred.

Saraſtro (løfter hende op).

Reis Dig! For mig Du ſkal ei knæle.
Lad Haab og Tillid Dig beſjæle!
Jeg veed, at Du er from og god —
Ei Ondſkab knække bør dit Mod!
Hold faſt ved den, Du Troſkab ſvoer,
Saa ſkal, mit Barn! jeg Dig beſkytte —
Du trygt kan ſtole paa mit Ord!

Pamina.

Og ham, jeg elſker meſt paa Jord,
Skal jeg ham atter ....

Saraſtro (afbrydende.)

See igjen?
Javiſt! er tro ſom Guld din Ven,
En Himmel bliver Eders Hytte!

Pamina.

Til diſſe Ord jeg glad kan lytte.
Jeg troer ham.

Saraſtro.

Deri gjør Du Ret —
Sæt kun i denne Tro din Ære!
Er Troen faſt, da bliver let
Hver Byrde, ſom I faae at bære!

Fjortende Scene.

De Forrige. Monoſtatos og hans Slaver med Tamino.

Monoſtatos (opdager Pamina).

Ha min Slavinde! godt det traf!
Nu ſkal Du ei undgaae din Straf!

Pamina og Tamino.

(ſtyrte i hinandens Arme).

Du her! o ſøde Lyſt!
Du her! kom til mit Bryſt!
Nu har jeg Dig, min Elſkte! ſeet —
Kom nu kun, Død! jeg er beredt!

Choret (ſom ſtaaer forbauſet).

Hvad ſkal det ſige?

Monoſtatos.

Hevnens Time ſlaaer
(til Pamina og Tamino).
Straxt fra hinanden! Ha, for vidt det gaaer!
(Pamina klynger ſig faſt til Tamino. Monoſtatos vender ſig til Saraſtro.)

Jeg be'er Dig, Herre! om at ſkaffe
Mig til min Ret! (peger paa Tamino) Du haardt ham ſtraffe!
Betœnk, at denne Nidding har
— I Ledtog med en Erkenar —
(peger paa Papageno).
Mig villet røve min Slavinde!
Jeg var ſaa heldig dem at finde —
Tak være min Aarvaagenhed!

Saraſtro.

Dens velfortjente Løn jeg veed:
(til Slaverne:)
Straxt giver denne Hædersmand ....

Monoſtatos (bukker glad).

Lykſalig jeg mig priſe kan!

Saraſtro (bliver ved).

Eethundred Stokkeprygl paaſtand!

Monoſtatos (knælende).

Hvor kunde jeg mig vente Sligt!

Saraſtro.

Tal ei! jeg gjør jo kun min Pligt.

(Paa et Vink af Saraſtro føres Monoſtatos under heftig Modſtand bort af Præſterne. Tamino, der under det Foregaaende har talt ſagte med Pamina, boier ſig for Saraſtro).

Choret.

Saraſtro vi priſe,
Den Høie, den Viſe!
Gid Hæder og Lykke
Beſtandig ham ſmykke!

Saraſtro (peger paa Tamino og Papageno).

Indfør i Templets Helligdom
De Tvende, ſom med Frygt hidkom!
Dæk deres Hoveder med Slør,
At de maae renſes, ſom ſig bør!

Choret.

Hil Dig, der dømmer viiſt og godt!
Til Lovſang bli'er din Fjendes Spot!
Afmægtig er den Ondes Trods,
Saalænge Du beſkytter os!

(Præſterne indhylle Taminos og Papagenos Hoveder i tætte Slør. Den Sidſte gjør Modſtand. Teppet falder).

Tredie Act.

(En Festsal. I Baggrunden et Altar, hvorpaa Ilden er antændt).

Første Scene.

Præsterne. Saraſtro.

Saraſtro.

Iſis og Oſiris! Eder
Vi elske ømt i Lid og Død!
Tamino frem paa Banen leder
Og frier Pamina af hver Nød!

Saraſtro.

Men tabe Maalet de aſſigte,
Vil Kræfterne i Kampen ſvigte,
Og ſtrækker Faren deres Aaand,
Saa støtter dem med kjærlig Haand!

Chor.

O støtter dem med kjærlig Haand!

(Saraſtro og Choret fjerne ſig. To Præſter indføre Tamino og Papageno; deres Hoveder ere tilſlørede.)

Anden Scene.

Tamino. Papageno. De to Præſter.

(Præſterne tage Sløret af Tamino og Papageno).

Tamino.

Hvor ere vi?

Første Præſt.

Fjernt fra den profane Verden i en underjordiſk Hal, hvor ingen jordiſk Larm kan forſtyrre de Indviede.

Papageno.

Jeg har talt trehundrede og tre og halvfjerdſindstyve Trin.

Anden Præſt (til Tamino).

Har Du faſt beſluttet at underkaſte Dig enhver Prøve?

Tamino.

For at vinde hende, jeg elſker, trodſer jeg enhver Fare.

Første Præſt (til Papageno).

Og Du, har Du det ſamme Mod?

Papaegno.

Om Forladelſe! da den gode Hr. Saraſtro befalede, at man ſkulde tilhylle vore Hoveder, blev jeg ſaa betuttet, at jeg ikke kunde ſige ham imod. Tillad mig derfor blot at komme med et eneſte Spørgsmaal: er det abſolut nødvendigt, at jeg ſkal indvies i Iſis's Myſterier for at finde min lille Papagena? Jeg ſynes, at jeg gjorde meget bedre i at opſøge hende ſelv og lade hende indvie mig i Ægteſkabets Myſterier.

Anden Præſt.

Du kan ikke mere træde tilbage. Du har forpligtet Dig til at underkaſte Dig enhver Prøve, og Du maa vedblive til Enden.

Papageno.

Saa ſynes mig, at det er meget overflødigt at ſpørge mig om min Mening!

Første Præſt.

Tamino, Taushed er den første Pligt, der paalægges de Indviede. Huſk paa at beherſke din Tunge.

Tamino.

Jeg ſkal tie.

Papageno.

Maae vi ikke engang paſſiare lidt med hinanden?

Anden Præſt.

Jo, men at tale med enhverſomhelſt Anden er paa det ſtrengeſte forbudt Eder.

Papageno.

Ikke engang med Fruentimmerne?

Anden Præſt.

Allermindſt med dem.

Første Præſt.

Det ſværge I?

Tamino.

Det ſværger jeg.

Anden Præſt (til Papageno).

Og Du?

Papageno.

Ja jeg bliver vel nødt til at ſværge, men jeg indeſtaaer ikke for Noget.

Første Præſt.

Selv om den, I elſke høieſt, tryglede Eder om et Ord, maatte I tie, indtil Iſis har løſt Eder fra Eders Ed.

Tamino.

Det lover jeg.

Papageno.

Saa kunde hun jo gjøre Nar af os lige op i Øinene, uden at vi kunde ſige det Mindſte.

De to Præſter.

For Qvindeliſt tag Dig ivare,
Du, ſom indvies i vor Pagt!
Den falder letteſt i en Snare,
Der ei kan modſtaae Skjønheds Magt!
Sin Daarſkab nok han vil fortryde,
Thi hvis han narres i det Spil,
Maa han ſig hænge, drukne, ſkyde,
Hvis ei han Gjengjeld gjøre vil!

(Præſterne gaae.)

Tredie Scene.

Tamino. Papageno.

Papageno.

Det var en temmelig letfærdig Snak af saadant et Par ærværdige Præster! Finder Du ikke? Hvad behager?.... Er Du allerede stum, og har Du glemt, at vi har Lov til at passiare med hinanden? Jeg vilde døe af Skræk, hvis jeg ikke havde Nogen at snakke med i dette underjordiske Hul! Troer Du, at vi ere i Sikkerhed her?

Tamino.

Hvad bryder jeg mig derom? Det er ikke for mig, at jeg skjælver, men for Pamina.

Papageno.

Er hun ikke under Hr. Sarastros Beskyttelse?

Tamino.

Og hvem siger mig, at Sarastro selv er istand til at forsvare hende? Det Klogeste er at stole paa vort eget Mod og paa Guddommens Beskyttelse.

Papageno.

Det Sidste er godt nok, men hvad Modet angaaer, saa tilstaaer jeg, at jeg har ikke nær saa meget Mod som Du, og hvis jeg ikke havde min Talisman.... (Han søger efter Klokken). Hvad skal det sige? hvor har jeg gjort af min Klokke? Jeg er om en Hals! jeg har mistet min Klokke! Og Fløiten? hvor har Du din Fløite?

Tamino (seer til sit Belte).

Den er borte! det var da underligt!

Papageno.

Aa, man har plyndret os, mens vi var' bundne for Øinene! .... Men hvem, hvem har gjort det? Naa, hvis jeg havde ham her! ....

Fjerde Scene.

De Forrige. De tre Feer.

(De tre Feer vise sig pludselig for dem).

Første Fee (til Papageno)

Tal sagte, Ulykkelige! hvis dit Liv er Dig kjært.

Papageno (forskrækket).

Hvad behager?

Tamino (til Papageno).

Ti! husk paa, hvad vi har svoret!

Papageno.

Men .... (Han vedbliver at tale sagte til Tamino.)

Anden Fee (til den første).

Bliv ved! vi skal nok faae dem til at glemme deres Ed!

Første Fee.

Vi kan ikke skaffe Eder den Talisman tilbage, som I daarligt har forskjertset, men maaskee kunne vi frelse Eder fra de Fjender, der omringe Eder usynligt i disse underjordiske Boliger.

Papageno.

Dersom ....

Tamino.

Saa ti dog!

Anden Fee (til Tamino).

Hvorledes? Mistroer Du os, der allerede eengang have frelst Dig?

Papageno.

Ja det er sandt! (Tamino paabyder ham atter Taushed). Jeg taler jo til Dig! jeg taler jo til Dig!.... og det er meget sandt, at de gode Damer der....

Tamino.

Nei!

Tredie Fee.

I styrte Eder i Fordærvelse.

Anden Fee.

Sarastro bedrager Eder.

Første Fee.

At flygte er maaskee allerede for silde!

De tre Feer.

Nei! Eder Frelsens Dør er lukt —
I kan ei tænke meer paa Flugt!
Tamino Døden vi bebude —
Med Papageno er det ude!

Papageno.

Nei, ak nei! lad mig gaae fri!

Tamino.

Papageno! Kryster, ti!
Ei den Ed, Du svor, Du glemme!
Husk, Du skal din Tunge tæmme!

Papageno.

Men mit Liv staaer jo paa Spil.

Tamino.

Ja, hvis ei Du tie vil.

Papageno.

Tie! det er let nok sagt!

De tre Feer.

Men ei nær saa let fuldbragt.
Nattens Dronning er Jer nær!

Papageno.

Hvad! hun er i Templet her?

Tamino.

Ti dog stille! tæm din Mund!
Kan din Dosmer dog ei tænke,
At din Ed Du ei bør krænke?

De tre Feer.

Ak, Tamino! lad Dig røre —
Dig at frelse er vor Maal.
Snart til Døden de Dig føre,
Draget er det skarpe Staal!

Tamino (til Papageno).

Tro dem blot ei! Snart Dagen gryer,
Og magtesløs herfra hun flyer!

De tre Feer.

Fra dette Sted I slippe ei.
I vandre her paa Dødens Vei!

Papageno (til Tamino).

Saa lad os see at slippe bort —
At døe saa ung var dog for haardt!

Tamino (til Papageno).

Jeg troer ei paa et Ord af Alt,
Hvad taabeligt man har fortalt.

Papageno (til Tamino).

Men Nattens Dronning selv har sagt ...

Tamino.

Ja for at faae os i sin Magt.
Nu ti! giv blot din Frygt ei Luft!
Tænk paa din Pligt! brug din Fornuft!

De tre Feer (til Tamino).

Kan vore Bønner ei Dig røre?

(Tamino gjør en afværgende Bevægelse).

(til Papageno).

Er stum Du som en Fisk — lad høre!

Papageno.

Jeg sladred gjerne .... men ....

Tamino.

Tys! tys!

Papageno (hvisfende).

I see jo, jeg ei tør.

Tamino.

Tys! tys!
Saa lad den Snakkelyst dog fare
Og bild Dig ind, at Du er stum!

Papageno.

Ja Tak, jeg kan mig ikke bare —
En saadan Straf er altfor grum.

De tre Feer (afsides).

Det nytter ei, at her vi blive!
Vi komme ingen Vei med dem.

Tamino og Papageno (afsides).

Nu troer jeg nok, at tabt de give
Og at lidt flaut de luske hjem!

Alle Fem.

At tale smukt er vistnok svært —
At tie er langt mere værd.

Chor (udenfor).

Besmittet er Templet hernede!
Ha frygter for Gudernes Vrede!

(Et frygteligt Tordenskrald).

De tre Feer.

O vee! o vee! o vee!

Papageno.

O vee! o vee! o vee!

(Feerne forsvinde. Tamino og Papageno fjerne sig. Sceneforandring. En Have. Tilvenstre et Buskads af Palmetræer. Draperier ere anbragte paa Stammerne og danne et Slags Telt. Tilhøire et Buskads).

Femte Scene.

Monostatos. Bamboloda.

Bamboloda.

(kommer først ind og seer sig forsigtig om)

Her er Ingen! Kom kun frem, høie Beherster! det er paa denne Tid, at Isis's Præster holde deres Siesta.

Monostatos.

(i heftig Bevægelse.)

Det er godt! Jeg vil hævne mig, Bamboloda!

Bamboloda.

Ja det kan jeg saa godt forstaae! Saadan en Dragt Stokkeprygl ....

Monostatos.

Ti! og see efter i denne Have ....

Bamboloda.

Isis's Præster lægge saamen ikke Fingrene imellem!

Monostatos.

Ti, siger jeg! See om Du kan finde Paminas Opholdssted!

Bamboloda.

Der er rigtignok stor Forskjel paa at uddele Stokkeprygl og at faae dem selv!

Monostatos.

Gaaer Du, eller ....

(Bamboloda skynder sig bort).

Sjette Scene.

Monostatos.

(alene og i heftig Bevægelse.)

At give mig Stokkeprygl som en foragtelig Slave! .... Men bi kun! Touren kommer nok til mig! Jeg veed, at Pamina

er her, og jeg skal nok finde hende. Jeg skal lære denne Saraſtro, hvad Kjærlighed og Hevn ere istand til. Kjærlighed? ja jeg elsker denne hovmodige Slavinde, der støder mig fra sig, og hendes Foragt har kun forøget min Lidenskab.

Uden Elskov hvad er Livet?
Kun en Ørken er vort Hjem —
Kjærligheden er den Kilde,
Som Oasen tryller frem!
Jeg er sort, og jeg er hæslig,
Og min Fod jeg flytter tungt —
Men jeg har dog Ild i Blodet,
Og mit Hjerte banker ungt!

Synet af mig Qvinden skræmmer,
Bort de flygte paa min Vei —
Og dog hen til dem jeg drages,
Ingen elsker dem som jeg!
Og jo meer de for mig flygte,
Vise Haan mig og Foragt,
Desto stærkere jeg blusser
For at faae dem i min Magt!

Syvende Scene.

Monoſtatos. Bamboloda.

(Idet Monoſtatos gaaer henimod Baggrunden for at see, om Nogen belurer dem, vaagner Pamina)

Pamina.

(kommer hurtigt frem paa Scenen).

Hvilken afskyelig Drøm! Jeg syntes, at jeg igjen var i Hænderne paa dette Menneske! Jeg troede at høre hans frygtelige Røst!.... Men nei! Himlen være lovet! Her har jeg Intet at frygte! (Hun vender sig om og seer Monoſtatos). Himmel!

Monoſtatos.

Hvorfor skjælver Du, Pamina? Det er ikke din Herre, der staaer foran Dig, men en ydmyg og frygtsom Elsker, der knæler for dine Fødder!

Pamina.

Forlad mig!

Monoſtatos.

O foragt ikke min Kjærlighed! den er mere flammende end Nubiens hede Sol, hvis Straaler brændte paa min Bugge!

Pamina.

Gaa, siger jeg Dig! Du indgyder mig kun Rædsel!

Monoſtatos (reiser sig).

Du trodser mig! Ja jeg gaaer, men Du, Du skal følge med mig! (Han vil slæbe hende med sig).

Pamina.

Til Hjælp! til Hjælp! (Hun vil flygte og staaer foran Nattens Dronning.)

Niende Scene.

Monoſtatos. Pamina. Nattens Dronning.

Pamina.

Hvem Du end er, saa frels mig fra dette Menneske!

Monoſtatos.

Du henvender Dig til den Urette. Det er hende, der har givet Dig i min Haand!

Pamina.

Hun!

Monoſtatos.

Det er hende, Tamino er bunden til ved en høitidelig Ed!

Pamina (med Rædsel).

Hvad siger Du? Nattens Dronning!

Nattens Dronning.

Ja i mit Hjerte rase Helvedqvaler,
For Skaanſel, Medynk lukket er mit Sind;
Og jeg vil bade Dig, til Døden maler
Sin hvide Nøse paa din friske Kind!
Hvorhen Du vil Dig vende,
Hvad Lod Du end skal friste,
Til dine Dages Ende
Forfølger Dig mit Had!
Vi skilles ikke ad,
Før dine Øine briste!
Saa fast som Nattens Stjernechor
Staaer Eden, som jeg svoer.

Pamina.

Naade!

Nattens Dronning.

Nei!

Pamina.

Saa vil Tamino hevne mig; thi Du selv indgyder ham kun Rædsel, og din Kjærlighed lønner han med Had og Foragt!

Nattens Dronning.

(gaaer hen imod hende).

Frække Slavinde!

Tiende Scene.

De Forrige. Saraſtro.

Saraſtro.

Stands!

Pamina (iler hen til ham).

Nu er jeg frelst!

Saraſtro.

Frygt ikke! jeg kjendte deres Hensigter, og jeg vaagede over Dig! Dine Forfølgere ere forjagne.

Monostatos (med halv Stemme).

Fordømt!

Nattens Dronning (med halv Stemme).

Vær kun rolig!

Saraſtro.

I Mørkets Aander, og Du deres usle Slave, forgjeves kæmpe I mod Lyset! Isis foragter at hevne sig paa Eder.

I hine hellige Haller
Man kjender Hevnen ei;
En Alvorsrøst her kalder:
Viig ei fra Dydens Vei!
Og høres den, da i hvert Bryst
Er Salighed og himmelsk Lyst!
Imellem Fredens Mure
Ei Tvedragt trives kan;
Her List og Svig ei lure,
Og Løgn foragter man;
Sin Uven her med kjærlig Aand
Man rækker strax en Broderhaand.
(til Pamina).
Kom!

(Med en bydende Haandbevægelse tvinger han Monostatos og Nattens Dronning til at gaae tilside og forlader Scenen med Pamina).

Ellevte Scene.

Monostatos. Nattens Dronning.

Monostatos.

Hun er frelst! ....

Nattens Dronning.

Maaskee!

Monostatos.

Maaskee, siger Du? Tamino har snart gjennemgaaet sine Prøver og kan trænge ind i Templet — paa hvem haaber Du da endnu?

Nattens Dronning.

Paa ham selv.

Monostatos.

Glemmer Du, at han elsker hende og hader Dig?

Nattens Dronning.

Nei!

Monostatos.

Tænker Du endnu paa at vinde hans Kjærlighed?

Nattens Dronning.

Nei.

Monostatos.

Hvad vil Du da?

Nattens Dronning.

Hans Død! (Monostatos betragter hende forbauset; hun befaler ham at følge; de gaae. I samme Øieblik træde de tre Feer forsigtigt ud af Teltet og see efter dem).

Tolvte Scene.

De tre Feer.

Første Fee.

Hans Død! ....

Anden Fee.

Den stakkels Tamino! Skulle vi rolig finde os deri?

Tredie Fee.

Hvad nytter det os, at han døer?

Første Fee.

Oprigtigt talt havde jeg ikke noget imod at hjælpe Dronningen mod Pamina; men jeg troede ikke, at hendes Kjærlighed saa hurtigt kunde forvandle sig til Had.

Anden Fee.

Og vi? skulle vi nu gjøre os til hendes Medskyldige, eller skulle vi forhindre hende i at begaae denne Brøde?

Tredie Fee.

Jeg stemmer for det Sidste.

Første Fee (smilende).

Ja Enden paa det Hele bliver nok, at vi Alle tilgive Tamino hans Uforskammethed.

Anden Fee.

Lad os allerførst give ham den Talisman igjen, som vi have berøvet ham! Der kommer han med Papageno!

Første Fee.

Hurtig bort!

(De skjule sig alle Tre i Teltet).

Trettende Scene.

Tamino. Papageno. De to Præster.

Første Præst.

Venter her paa Ypperstepræstens Befaling!

Papageno.

Her kan man dog faae Lov til at trække Veiret.

Anden Præst.

Ti!

Papageno.

Hvad for noget? Er der meer endnu?

Første Præst.

Ypperstepræsten har alene Ret til at bestemme, naar Prøven er endt.

Papageno.

Og saa?

Anden Præst.

Saa kan Du tale frit!

Papageno (glad).

Naa, det var da godt!

Første Præst.

Men inden den Tid ville I have endnu haardere Prøver at gjennemgaae!

Papageno.

Hvad behager?

Anden Præst.

Vent! .... (De to Præster fjerne sig).

Fjortende Scene.

Tamino. Papageno. De tre Genier.

Papageno (gaaer hen til Tamino).

Endnu haardere Prøver! .... Hør, synes Du ikke, at vi skulde see at komme herfra saasnart som muligt?

Tamino.

Gaa Du, hvis Du vil! Jeg bliver.

Papageno.

Naar man endda blot havde sin Talismaan! (De tre Genier komme frem).

Første Genius.

Her er' de.

Papageno.

Er det Alvor?

De tre Genier.

Venner! fat Mod, lad ei Jer rokke!
Prøvelsens Tid er snart forbi.
Her er din Fløite, her din Klokke —
De skal Jer nok af Faren frie!
Lad ei det Ondes Magt Jer skrække!
Himlen Jer ei forlade vil.
Stol trygt paa den, og snart I Begge
— Glæd Jer derved — har vundet Spil.
Seierens Krands er dobbelt skjøn,
Naar man fortjener Kampens Løn.

(De tre Genier forsvinde, efterat de have rakt Tamino Fløiten og Papageno Klokken).

Femtende Scene.

Tamino. Papageno. Senere: Bamboloda og Papagena.

Papageno.

Hvem er disse Genier? og paa hvad Maade ere vore Talismaner faldne i Hænderne paa dem? Naar Alt kommer til Alt, er Maaden ligegyldig — Hovedsagen er, at vi igjen ere komne i Besiddelse af vore retmæssige Eiendele. Blot de nu ikke har tabt deres Kraft; Det var maaskee det Klogeste, at vi strax anstillede et lille Forsøg! Hvad mener Du, om vi strax udbade os at see vore respektive Elskede?

Tamino.

Tag Dig vel i Agt derfor! Har Du glemt, at det er os forbudt at henvende et eneste Ord til dem?

Papageno.

Ja men det var dog rart at see dem et Øieblik, blot for at vide hvad de tage sig for!

Tamino.

Hvorfor styrte sig i Ulykke til ingen Nytte?

Papageno (opstruet).

Saa styrter jeg mig i den alene! .... Lille Klokke, hvis Du endnu er i Besiddelse af din Tryllemagt, saa lad mig see og høre min kjære Papagena! (Han ringer med Klokken. Bamboloda og Papagena vise sig). Der er hun!

Bamboloda.

Naa, begynder Du at faae Veiret igjen?

Papagena.

Ja, men hvorfor løb vi saa stærkt?

Bamboloda.

Fordi Sarastros Folk var i Hælene paa os.

Papagena.

Saa?

Bamboloda.

Du kjender jo nok Sarastro?

Papagena.

Nei! (hun seer sig om efter noget).

Bamboloda.

Hvad søger Du?

Papagena.

Jeg er sulten.

Bamboloda.

Vil Du have Dadler?

Papagena.

Ja.

Bamboloda (rækker hende Dadler).

See der! .... Faaer jeg saa et lille Kys for min Uleilighed?

Papagena.

Nei vist ikke.

Papageno (i Forgrunden).

Det kan jeg lide!

Bamboloda.

Ja saa tager jeg et selv! (Han kysser hende.)

Papageno.

Naa da!

Papagena.

Giv slip, siger jeg! .... Dadlerne er meget gode!

Bamboloda.

Hvor Du er nydelig! (Han kysser hende igjen.)

Papageno (rasende).

Men saa hold ham dog fra Livet!

Tamino (griber ham i Armen).

Tag Dig i Agt!

Papagena.

Hør! begynder Du nu igjen?

Bamboloda (leer).

Hvad for noget? har Du reent glemt, at jeg er din Elsker, din Brudgom, din lille Mand?

Papagena.

Du?

Bamboloda.

Ja vist saa! (Han kysser hende).

Papagena.

Ja det er en anden Sag ....

Papageno
(styrter henimod Papagena).

Han lyver! det er ikke sandt! Det er mig!

(Bamboloda og Papagena forsvinde.)

Tamino (lecnde).

Det har Du for din Nysgjerrighed!

Papageno.

Men hvor er det muligt, at man i den Grad kan tabe Hukommelsen. O de fordømte Feer! den forbandede Klokke! Jo det klæder Dig kjønt at staae og lee af mig, naar det Samme maaskee passerer Dig selv i dette Øieblik!

Tamino.

Hvad Du vover at troe ....

Papageno
(ringer voldsomt med Klokken).

Pamina! Pamina, kom!

Tamino.

Hold inde! (Pamina viser sig).

Papageno.

Der er hun!

Tamino (sagte til Papageno).

Hvad har Du gjort?

Sextende Scene.

Tamino. Papageno. Pamina.

Pamina
(styrter hen til Tamino).

Ah! endelig seer jeg Dig igjen! Min egen Tamino, hvor jeg har skjælvet for dit Liv! Er Du nu fri, ganske fri? .... Du tier? Du vender dine Øine fra mig! Hvad er der skeet? hvorfor svarer Du mig ikke? (Til Papageno.) Men Du, Du vil dog svare mig.

Papageno.

Jeg ....

(Paa et Vink af Tamino tier han, plukker en Frugt og giver sig til at spise af alle Kræfter).

Pamina.

Du heller ikke? (Til Tamino.) Hvad er det for en ny Ulykke, der truer os? hvorfor skjuler Du den for mig? Har jeg ikke Ret til din Fortrolighed, og veed Du ikke, at jeg er rede til at døe med Dig.

Papageno (sagte).

Det er bedst, at jeg gaaer! ellers gjør jeg sagtens en Dumhed igjen! (Han skynder sig bort).

Syttende Scene.

Tamino. Pamina.

Pamina.

Er der Intet, der kan faae Dig til at bryde denne Taushed? .... O nu gjetter jeg det! .... det er hende! det er Nattens Dronning! Du har seet hende igjen? .... Du har ikke kunnet modstaae hendes Taarer og Bønner! Du elsker mig ikke mere .... Du elsker hende! Hvor kan det ogsaa falde mig ind at maale mig med hende!

Ja dit Hjerte har hun røvet,
Røvet mig min Elskovs Vaar;
Som et Træ, der misted Løvet,
Fattig nu jeg for Dig staaer.
Ak hvor kunde jeg dog haabe,
At til mig end stod din Hu?
Lad da til den sidste Draabe
Kalken mig kun tømme nu!

Tamino (afsides).

Stakkels Pamina!

Attende Scene.

De Forrige. Saraſtro. Præsterne.

Saraſtro (til Pamina).

Giv Dig tilfreds, mit Barn! Og Du, Tamino! Nu maa Du tale og sige til hende, at det var mig, der paabød Dig Taushed, og at Du aldrig har ophørt at elske hende!

Pamina
(kaster sig i Taminos Arme).

O, hvilken Lykke!

Saraſtro.

Skynd Dig! det er allerede høit paa Dagen! Dine Fjender ere efter Dig, og for at komme til Templet, maa Du igjennem den hellige Skov, der skiller det fra Verden.

Pamina.

Ak, skal jeg skilles fra ham igjen, nu da nye Farer true ham?

Saraſtro.

Det er nødvendigt!

Pamina.

Ak, alt Du mig forlade vil?

Tamino.

Huſk paa, vor Fremtid ſtaaer paa Spil.

Pamina.

O Gud, hvis Du blev Dødens Bytte!

Tamino og Saraſtro.

Nei Himlen ſelv vil mig (ham) beſkytte.

Pamina.

Min Sjæleangſt jeg kan ei dæmpe, —
Om nu jeg aldrig meer Dig ſaae!

Tamino og Saraſtro.

En Mand maa for ſin Lykke kæmpe —
Jeg (han) Himlens Bud adlyde maa.

Pamina.

Ak hvis for mig dit Hjerte banked
Som mit for Dig, ſaa gik Du ei!

Tamino og Saraſtro.

Jo af din Troſkab Kraft jeg (han) ſanked —
Jeg (han) netop gik min (ſin) lige Vei!

Saraſtro.

Nu Timen ſlaaer! nu maae I ſkilles!
At dvæle længer gaaer ei an.

Pamina.

I Sorgens Nat mit Sind forvildes!
O bliv! jeg ei Dig ſlippe kan.

Tamino.

I Sorgens Nat dit Sind forvildes —
Nei, længer ei jeg dvæle kan.

(sammen.)

Pamina.

Du maa da bort?

Tamino.

Pamina, ja!

Begge.

Saa lev da vel!

Saraſtro.

Han maa herfra!

Saraſtro.

Nu Timen ſlaaer! Dæmp Eders Klage!

Pamina.

O kom, min Elſkte! ſnart tilbage!

Tamino.

Jeg kommer, Elſkte! ſnart tilbage!

(sammen.)

Chor af Præſterne.

Hil Iſis, i dit guldne Straalerige!
Den mørke Nat for Solens Glands maa vige.
Snart ſkal han luttret frem i Templet træde
Og glæde ſig ved de Udvalgtes Glæde!
Hans Sjæl er reen, hans Villie ſtærk,
Han fremme ſkal vort ſkjønne Værk!
(Teppet falder.)

Fjerde Act.

Den hellige Skov. Nat.

Første Scene.

Papageno (alene).

Jeg kan ikke ſtjule det længer for mig ſelv .... jeg er forelſket, forelſket op over Ørene! Gud, hvor det er kjedeligt at være alene!

En Glut til Ægtemage
Er hvad jeg ønſker mig.
Vil En min Haand modtage,
Da er jeg lykkelig!
En Kongeborg blev da min Hytte,
Med Fyrſter jeg vilde ei bytte!
Mit Liv blev den ſaligſte Lyſt —
Elyſium var i mit Bryſt.

En Glut til Ægtemage o. ſ. v.
Indtagende, ſmilende Skjønne!
Forbarmer Jer! huldt I mig lønne!
Hvis Ingen vil lindre min Nød,
Saa ta'er Papageno ſin Død!

En Glut til Ægtemage o. ſ. v.
Vil Ingen medlidende være,
Maa Kjærligheds Ild mig fortære;
Men Kys af en roſenrød Mund
Paa Timen kan gjøre mig ſund!

Det kan ikke nytte, hvad jeg ſaa gjør; denne Papagena løber beſtandig omkring i Hovedet paa mig! Og ſaa dette affkyelige Syn fra før! Det har kun gjort mig mere jalour uden at gjøre mig mindre forelſket. Naar jeg endda havde Tamino her til at ſkjændes med, ſaa behøvede jeg ikke at forfalde reent til Melancholi; men diſſe kjedelige Præſter har ſtilt os fra hinanden! Hvoraf kommer det vel, at jeg ikke kan lade være at tænke paa, hvad de ſagde før. „Naar Ens Elſkede bedrager En, ſaa har man ikke Andet at gjøre end at hænge ſig eller gjøre Gjengjeld!" Hænge ſig? binde ſig et Toug om Halſen? ſy for en Ulykke! kunde jeg virkelig have Lyſt til at hænge mig? Men løierligt er

det forresten, at man har saa ondt ved at faae en saadan Tanke ud af Hovedet, naar den først er kommen ind i det! Hvad for noget? Papagena! Papagena!

Anden Scene.

Papageno. Papagena.

Papagena (kommer hurtig).

Hvem er det, der kalder paa mig?

Papageno (vender sig om).

Naa er Du der? Saa Du kjendte mig dog, og Du længes en Smule efter din lille Papageno.

Papagena.

Hvad siger Du?

Papageno.

Din lille Papageno! siger jeg. Saa! hun kjender mig slet ikke! det er da ogsaa forbistret, at man saadan kan tabe Hukommelsen! Naar det endda var mig, der havde tabt min, saa behøvede jeg dog ikke at tænke paa ....

Papagena.

Paa hvad?

Papageno.

Nei see, hvor hun kan see uskyldig ud og det efter Alt, hvad jeg selv har seet! Svar mig, Ulykkelige!

Papagena (forskrækket).

Ulykkelige!

Papageno (sagte).

Men hvad Ret har jeg til at spille den jaloux Ægtemand? .... Dermed kommer jeg ikke et Skridt videre. Men jeg faaer en Idee! Hvad om jeg med min Klokke kunde bringe hende til at huske! Det er da altid et Forsøg værd!

Papagena.

Hvorfor seer Du saaledes paa mig?

Papageno.

Hør! .... men Du skal sige mig Alting! Det er meget alvorligt, det jeg vil spørge Dig om .... Husk Dig nu rigtigt om!

Papagena.

Ja.

Papageno.

Hvorfor løb Du før? og hvem var det, der var med Dig? (Han ringer sagte med Klokken.)

Papagena.

Vent lidt! .... lad mig see! .... Jo det var Sarastros Folk, der forfulgte mig, og jeg løb min Vei med Bamboloda.

Papageno.

Aa den Bamboloda! (sagte.) Men jeg seer, at det virker! (høit.) Naa og hvad saa?

Papageno.

Hvad saa? ja saa veed jeg ikke mere!

Papageno.

Kan Du ikke huske, at Du satte Dig ned med ham ved Foden af et Træ? og at han saa trakterede Dig med Dadler?

(Han ringer igjen.)

Papagena.

Jo, det er sandt! Nu husker jeg det!

Papageno (sagte).

Naa det var da godt! (høit.) Skulde Du heller ikke kunne huske, at han saa kyssede Dig — een Gang? (han ringer).

Papagena.

Jo.

Papageno.

To Gange? (han ringer.)

Papagena.

Jo.

Papageno.

Tre Gange? (han ringer).

Papagena
(begynder at blive forskrækket).

Jo.

Papageno (sagte).

At man skal være nødt til at høre paa Sligt! Det var nok det klogeste, at jeg ikke gik videre .... men ligesaa godt Alting paa eengang! (høit, idet han heftigt ringer med Klokken efter hvert Ord.) Og da Du stred imod, sagde han saa ikke til Dig, at han var din Elsker, din Brudgom, din Ægtemand? ....

Papagena (med tiltagende Skræk).

Jo, jo!

Papageno
(ringer med feberagtig Heftighed).

Og Du? var Du ikke saa naiv at sige til ham: ja det er en anden Sag!

Papagena (skrigende).

Ih!

Papageno.

Hvad er det?

Papagena (fatter sig).

Aa, Ingenting!

Papageno.

Husker Du det maaskee ikke?

Papagena.

Jo vist! jo vist!

Papageno.

Og saa?

Papagena.

Ja hvad saa? Jeg spiste Dadlerne; Sarastros Folk kom til, Bamboloda løb een Vei, jeg løb en anden, — og her er jeg! Men hvor kan det falde Dig ind, vil jeg nok vide, at gjøre mig alle disse Spørgsmaal? Hvem giver Dig Ret til at forhøre mig?

Har jeg lovet Dig Noget? Jeg kunde strax ganske godt lide Dig, og jeg var ikke langt fra at holde af Dig; men jeg hader Jalousi, det siger jeg Dig reentud, og naar den er saa nærgaaende som din, saa vil jeg ikke taale den, — og derfor er det forbi mellem os To, og jeg vil aldrig mere see Dig for mine Øine! Nu veed Du min Mening!

(Hun løber fra ham.)

Tredie Scene.

Papageno. Lidt efter de tre Genier.

Papageno.

Hun bliver vred — altsaa har hun Uret. Jo, jeg sidder nok net i det! Veed Du hvad, min kjære Papageno, jeg troer rigtignok, at Du gjør bedst i at blive Pebersvend. Hvor jeg dog ogsaa er ulykkelig!

(De tre Genier vise sig.)

Første Genius.

Hvad er der paafærde, Papageno? hvorfor tager Du saaledes paa Vei?

Papageno.

Hvad der er paafærde? Jeg er rasende over, at jeg skal løbe i Hælene paa Tamino. Det er ham, der har Fordelene, og mig, som det gaaer ud over!

Første Genius.

Du tager ganske feil! Den stakkels Tamino har endnu meget at gjennemgaae; han maa først gjennem Grotten, der fører ind til Templet, og der ligge hans Fjender paa Luur efter ham!

Anden Genius.

Hvad Pamina angaaer, saa er hun saa fortvivlet over, at hendes Elsker svæver i Fare, at hun næsten er gaaet fra Forstanden!

Papageno.

Gaaet fra Forstanden? Ja, er det ikke, som jeg siger! den Kjærlighed duer ikke til Andet end til at gjøre Folk ulykkelige! Jeg vil heller ikke mere befatte mig med den ... jeg vil ikke tænke paa hende mere — o hvad siger jeg? jeg tænker ikke paa Andet! jeg elsker hende jeg tilbeder hende, og jeg maa finde hende igjen, om jeg saa skal gaae til Verdens Ende!

Første Genius.

Naa det kan man kalde at være fast i sine Grundsætninger! Men vi maae tænke paa Pamina! Øieblikket nærmer sig, der skal afgjøre hendes Skjæbne!

De tre Genier.

Ei meer den skjønne Jord sig hyller
I Nattens Sørgedragt.
Snart Solen Mark og Vang forgylder
Og straaler i sin Pragt.
Da kommer Trøst til dem, som græde,
Da aander alt paa Jorden Glæde,
Og blidt fra Evighedens Kyst
Neddaler Fred i hvert et Bryst!

Første Genius.

See, hist Pamina jeg opdager.

Anden og Tredie Genius.

Hvad fattes hun?

Første Genius.

Hun sukker, klager!

Alle Tre.

Ak Intet hendes Sorg hufvaler!
Forsmaaet Elskovs bittre Qvaler
Nu rase vildt i hendes Bryst.
Der er mod Sligt ei Raad og Trøst!
Der er hun! Hvad hun lide maa!
Saa vildt et Blik jeg aldrig saae.

(De tre Genier fjerne sig og holde sig skjulte. Pamina kommer.)

Fjerde Scene.

De tre Genier. Pamina.

Pamina

(Med en Dolk i Haanden, som hun betragter).

Saa Du min Brudgom være skal
Og gjøre Ende paa min Qval!

De tre Genier.

Ak, Søstre! hørte I de Ord?
Fortvivlelse i Hjertet boer.

Pamina.

Hvad Du har lovet, holder Du,
Paa Dig, o Dolk, jeg stoler nu.

De tre Genier.

Smerten hendes Sind forvirrer.
Det brænder, Læben dirrer!

(de træde frem).

Stands din Klage! her er Trøst!

Pamina.

Stød blot Dolken i mit Bryst!
Jeg har Intet meer tilbage,
Og jeg døer foruden Klage,
Tier blot hans falske Røst!

De tre Genier.

Stands din Klage! her er Trøst!

Pamina.

Ned i Gravens mørke Gjemme
Kalder mig en anden Stemme:
„Kom blot! her Du finder Fred!
Her er Hvile, kom herned!"

De tre Genier.

Kjære! lyt dog til vor Røst!

Pamina (fortvivlet).

Nei! for mig I har ei Trøst!
Jeg staaer ene, reent forladt,
Rundtom mig er Mulm og Nat —
Døden ene er min Ven.

De tre Genier.

Kom dog til Dig selv igjen!
Paa Tamino kan Du bygge!
Kun i Dig han seer sin Lykke,
Kun hos Dig han søger den!

Pamina.

Han er trofast, tør I mene,
Vil med mig sin Lod forene,
Han, som stirred tanst og koldt
Paa den Oval, han mig har voldt?

De tre Genier.

Han var tvungen til at tie.
Ei han turde Dig indvie
I den Prøve, han bestod.
Just hans Troskab gav ham Mod
Til at byde Døden Trods!
Kom, til ham Du følge os!

Pamina.

Tør jeg mine Sandser troe?

De tre Genier.

Han elsker Dig, han er Dig tro!

Alle Fire.

Du Lys, der os i Mørket tændes!
Du Himlens Manna, der os sendes!
Ved Kjærlighedens Guddomsbliv
Faaer Alt paa Jorden Lys og Liv!

(Pamina fjerner sig. Genierne følge hende).

Sceneforandring: Den underjordiske Hal i Templet.

Femte Scene.

Tamino. To Tempelvogtere. Præster.

De to Tempelvogtere.

Enhver, som denne Vei tør vandre fast og rolig,
Naaer til sit Maal: Lykkalighedens Bolig!
Hvis Dødens vilde Nædsler han beseire kan,
Da aabner sig for ham et himmelsk Land,
Og hver en Sorg, han har paa Jorden kjendt,
Har til en evig Fryd og Lykke der sig vendt!

Tamino.

Jo meer jeg til mit Maal mig nærmer,
Desmeer mig Himlen selv beskjærmer.
Min lige Vei jeg fremad gaaer,
Og snart, ja snart jeg Havnen naaer!

(Præsterne gaae).

Sjette Scene.

Tamino. Pamina. De to Tempelvogtere.

Pamina (udenfor).

Tamino, vent! forlad mig ei!

Tamino (standser).

Hvad har jeg hørt? Paminas Stemme?

Tempelvogterne.

Ja hendes, som Du ei kan glemme!

Tamino og Tempelvogterne.

Held mig (Dig)! Hun gaaer den samme Vei!
Min (din) Elskede jeg (Du) atter seer —
Nu Intet skal os (Jer) skille meer!

Tamino.

Og jeg tør frit med hende tale?

Tempelvogterne.

Ja Du tør frit med hende tale!

Tamino og Tempelvogterne.

O Salighed hun er mig (Dig) nær,
Min (din) saure Rose, fiin og skjær!
O Lyst at vandre glad i Aand
Til Helligdommen, Haand i Haand!

(Døren aabnes. Tamino og Pamina flyve i hinandens Arme.)

Pamina.

Tamino, Ven! endt er min Nød!

Tamino.

Nu er Du min — i Liv og Død!
Jeg seer ei meer tilbage,
Kun fremad og med Lyst!

Pamina.

Nu tier hver en Klage,
Min Elskte, ved dit Bryst!
Mig Himlen har bønhørt
Og huldt til Dig mig ført!

(tager ham ved Haanden).

Ja Kjærlighedens Troldomsmagt
Har os, min Elskte! herhen bragt.
Endnu er ikke endt vor Gang —
Men husk paa Tryllefløitens Klang!
Husk paa, Du har en Talisman,
Hvis Toner Intet modstaae kan;
Den skjærmer os, stol trygt derpaa,
Og seirende vi Maalet naae!

Tamino og Pamina.

Ja sød er Tryllefløitens Klang!

Tamino Pamina og Tempelvogterne.

Den vil os (Jer) skjærme paa vor (Jer) Gang.
Med disse Toners Tryllemagt
Staaer Jord og Himmel selv i Pagt!

Chor udenfor.

Triumf! Triumf! I Veien fandt,
Og Dødens Magt I overvandt!
Gaaer trøstigt ind i Templets Hal —
Nu Intet meer Jer standse skal.

(Tamino og Pamina fjerne sig under Fløitens Klang. Sceneforandring. Indgangen til Templet).

Syvende Scene.

Papageno alene.
(kalder og blæser paa sin Rørfløite).

Papagena!... Papagena!... Papagena!
Engel! ... Stjerne! ... Rosenblomme!
Hun er vred, hun vil ei komme!
Ak min Tid er visnok omme! . . . . .
— Jeg sladrer lidt — det er bekjendt —
Nu høster Løn jeg som fortjent!
Saasnart jeg saae, hvor hun var smuk,
Jeg følte strax, og med et Suk:
Nu er det ude med min Ro.
Hvor er hun dog! hvad skal jeg troe?
Papagena! Englepige!
Lille Engel uden Lige!
Hun er væk! hvad hjælper Klage?
Jeg er kjed af mine Dage;
Uden hende, jeg har kjær,
Er mig Livet Intet værd.
Naa, det skal ei vare længe!
Jeg i Træet vil mig hænge,
Livet er mig reent forhadt.
Stygge Verden, da Godnat!
Grusomt har Du med mig handlet,
Til en Tiger mig forvandlet!
Tyndt og ringe var mit Held!
Smukke Piger! nu farvel!
. . . Men vil Een sig mildt forbarme,
Før jeg hænger mig, jeg Arme,
Godt saa hænger jeg mig ei!
Svar mig blot: Ja eller Nei!
(Han seer sig om).
Ingen svarer! Alt er stille . . . .
Godt! naar det er det, I ville,
Papageno! rask, min Dreng!
Op i Træet der og hæng!
. . . Stop jeg venter lidt . . . lad see!
Jeg vil tælle: Een — to — tre!
(han fløiter).
Een! (han seer sig om og fløiter.)
To! (som før)
Tre! (som før).
Nu velan, saa maa det skee!
Jeg af Alle er forladt —
Falske Verden, saa Godnat!
(Han vil hænge sig i Træet).

Ottende Scene.

Papageno. De tre Genier.

De tre Genier.

Hold inde, Papageno! vent dog, thi
Er man for Alvor død, er det forbi!

Papageno.

Javist, I Tre kan sagtens vente;
Men hvis I mine Ovaler kjendte,
I glemte nok at lee af Sligt!

De tre Genier.

Du Tosse! husk dog paa din Klokke!
Med den Du hende hid kan lokke.

Papageno.

Min Talisman! min troe Beskytter!
Ja hvem kan vide, om det nytter?
Jeg et Forsøg strax gjøre vil.
Kling, min lille Klokke!
Papagena bring!
Klingelingeling!

De tre Genier.

Der kan Du see, hvor den kan lokke!
(Papagena viser sig.)

Niende Scene.

Papageno. Papagena. De tre Genier.

De tre Genier (til Papagena).

Nu husk Dig om og kjend din Ven.
Sig Glædens Genier vil slokke
Omkring Jer, hvor I vandre hen!
Ei meer Jer Lykke vækker Had!
(til Papageno).
Nu, Papageno! er Du glad!
(De tre Genier forsvinde).

Tiende Scene.

Papageno. Papagena.

Papageno.

Pa-pa-pa-Papagena!

Papagena.

Pa-pa-pa-Papageno!
(De gjentage hinandens Navne).

Papageno.

Du er min! Du min vil være!

Papagena.

Det skal være mig en Ære!

Papageno.

Hymens Vei vi skal betræde.

Papagena.

Hvorfor ikke? ja med Glæde!

Begge.

Min Lykke knap jeg kan forstaae.
O hvilken Fryd! mon jeg skal skue
Engang derhjemme i min Stue
Om mig en Flok af søde Smaa?

Papageno.

Først der en lille Papageno!

Papagena.

Saa der en lille Papagena!

Papageno.

Saa atter der en Papageno.

Papagena.

Og saa igjen en Papagena.

Begge.

Naar Himlen naadigt os forener,
En Mængde smukke Papagener
Forhøie skal vor Glædes Sum!
Da tier hver en Sorg og Smerte,
Hver Savn, hver Mislyd, og vort Hjerte
Har knap til al den Glæde Rum!
(De gaae).

Ellevte Scene.

Monostatos. Nattens Dronning. Feer. (ind fra forskjellige Sider).

Monostatos.

Nu sagte, sagte! ganske stille!
See, Templets Indgang er jo der!

Nattens Dronning og Feerne.

I vore Garn vi vil dem hilde —
Ja Straffens Time er dem nær!

Monostatos.

Dit Ord, o Dronning, ei Du bryde!
Jeg min Slavinde faaer igjen?

Nattens Dronning.

Naturligviis! det skal mig fryde!
Men pas saa bedre paa, min Ven!

Feerne.

Han sin Pamina faaer igjen!
(Heftige Tordenskrald høres, men overdøves næsten af et Vandfalds Brusen).

Monostatos.

Ha, hvilket underjordisk Bulder
Og Mulm, skjøndt snart det gryer ad Dag!

Nattens Dronning og Feerne.

Med voldsomt Brag nu Tordnen ruller,
Og Lynet knittrer Slag i Slag!

Monostatos.

Nu nærme de sig Helligdommen!

Alle.

Ja saa er Straffens Time kommen!
Lad trøstigt dem gaae længer frem,
Saa kan der Intet frelse dem!
De snart som Offre falde maae —
Her lurer Døden i hver Vraa.

Tolvte Scene.

(Solen bryder frem. Templets Porte aabne sig. Isis viser sig i Templets Indre i en straalende Belysning. Paa begge Sider af hende Saraftro, Tamino, Pamina, Papageno og Papagena, omgivne af Isis's Præster).

Monostatos. Nattens Dr. og Feerne.

See Solen sig hæver i straalende Pragt!
Vi hvirvles i Støvet, og knust er vor Magt!

Saraftro.

Ja Solen og Lyset med os er i Pagt —
Nu Ondskab og Slethed har m[illegible] sin Ma

Slutningschor
af Isis's Præster:

Lykfalige Tvende, som Prøven bestod!
Hist vrider Jer Fjende sig knust for Jer Fod!
Det Gode har seiret, og seire det maa,
Saalænge som Himlen og Jorden bestaae!

Efterskrift:

Tre af Sangene i dette Stykke have i sin Tid været paa Alles Læber og huskes endnu i vore Dage af Mangfoldige. Disse tre Sange: „Jeg er en Fuglefænger, ja", „Det klinger saa herligt, at dandse jeg maa" og „En Glut til Ægtemage" har Oversætteren fundet det rigtigst at bibeholde i deres tidligere Form med ubetydelige Forandringer.

Ægteskabspolitik,

originalt Lystspil i een Act.

Opført paa det kgl. Theater første Gang den 19de Mai 1869.

Personerne.

Eduard Frelsen, Grosserer.
Amalie, hans Kone.
Holmer, Candidat.
Neril, Lieutenant.

Madam Bentsen, Amalies Moder.
En Tjener } hos Frelsen.
Marie, Tjenestepige }

(Scenen forestiller et smagfuldt meubleret Værelse.)

Første Scene.

Frelsen (kommer ind med Aviser i Haanden, ringer) En Tjener (kommer).

Frelsen. Er Fruen hjemme?

Tjeneren. Nei! hun er for en Time siden reden ud.

Frelsen. Ja saa! — hvem fulgte med hende?

Tjeneren. Candidat Holmer!

Frelsen. Holmer? — hvilken Hest reed hun?

Tjeneren. Den nye Fux.

Frelsen (afsides). Det var uforsigtigt. (Høit). Det er godt. Om en Time Frokost. Sex Couverts!

Tjeneren. Det skal skee. (vil gaae.)

Frelsen. Nei bliv! Det havde jeg nær glemt. Om en halv Time (seer paa sit Uhr) — nei strax, saa snart som muligt skal Caleschen til Jernbanestationen, for at hente Fruens Moder.

Tjeneren. Ellers Intet?

Frelsen. Du følger med Vognen. (Tjeneren gaaer.) Jeg saae heller, at Vognen kjørte hende herfra, end hentede hende hertil — og ovenikjøbet en Visit paa 7 Uger.

Tjeneren (vender tilbage). Lieutenant Neril!

Frelsen. Han er velkommen! (Tjeneren gaaer, — sætter sig.) Den ene Couvert! — men meget for tidligt!

Anden Scene.

Frelsen. Neril.

Neril. God Morgen, Hr. Grosserer!

Frelsen (bliver siddende). God Morgen!

Neril. Men hvad tænker De paa, at lade Deres unge, smukke Frue ride ud med Holmer?

Frelsen. Hvorfor ikke?

Neril. Naar hun rider den Hest.

Frelsen. Hvad er der i Veien med den Hest?

Neril. Hun har aldrig reden den før. Jeg mødte hende i en af Alleerne. Det er et fyrigt Dyr, altfor fyrigt for en Dame.

Frelsen (reiser sig, ængstelig). Og saa?

Neril. Bliv ikke angst. Der er ingen Ulykke passeret.

Frelsen. Jeg bliver aldeles ikke angst. Min Kone rider godt.

Neril. Men der kunde let passere Noget, og hvad kunde saa Hr. Holmer gjøre? — Ingenting. — Det er uforsigtigt af Dem. Alle Escadronens Heste staae jo til Deres Frues Disposition.

Frelsen. Heldigviis kan jeg selv forsyne min Kone med Rideheste.

Neril. Og Enhver af os Officerer . . .

Frelsen. — vilde med Fornøielse ride med min Kone. Ikke sandt?

Neril. Naturligviis! (tager en Cigar frem.) Tillader De?

Frelsen. Med Fornøielse, men ikke tænde den. Der ryges ikke i dette Værelse.

Neril (seer sig om). Om Forladelse! Det glemte jeg.

Frelsen. Vær nu oprigtig og tilstaae, at De i Grunden ærgrer Dem over, at De idag ikke er min Kones Ridder.

Neril. Jeg er altid hendes Ridder.

Frelsen. Meget forbunden. D'Hrr. Cavallerieofficerer have jo en gammel Forret.

Neril. Og den har man idag berøvet mig.

Frelsen. Hvem?

Neril. Denne Hr. Holmer.

Frelsen. Jeg troede, at det var Damerne, der valgte sine Riddere, og at det altsaa ogsaa kun var dem, der kunde opsige deres Tjeneste.

Neril. Det er jo netop det Ærgerlige. Deres Frue havde lovet, at jeg, første Gang hun reed den Hest . . .

Frelsen. Saa?

Neril. Det vil sige, jeg bad hende derom, og — hun sagde ikke Nei.

Frelsen. D'Hrr. Officerer ere dog lykkelige Mennesker, altid at have Tid til at vise Damerne Galanterier. Man maa sige, hvad man vil; det Første i Verden er dog, Ingenting at have at bestille.

Neril. Ingenting at bestille? Paa min Ære, De skal have Tak. Parol og Exercits hver Dag og . . .

Frelsen. . . . paa Bal om Aftenen. Jeg meente forresten, Intet, der fordrer Hovedbrud.

Neril. Aa ja! Det vil jeg heller ikke paastaae.

Frelsen. Det er Forskjellen mellem os To. Jeg maa fra Morgen til Aften bruge mit Hoved, og De Benene. Men det forstaaer sig, — for at komme frem i Verden, gjælder det — at bruge sine Been.

Neril (leer). Ja vist! — og jeg bruger mine.

Frelsen. Det maa være herligt, saaledes at kunne skaane sit Hoved. Jeg vilde ønske . . .

Neril. Aa De? — De er det lykkeligste Menneske i Verden.

Frelsen. Formodentlig næst efter Dem.

Neril. Jeg kunde være det, hvis blot . . .

Frelsen. Hvis?

Neril. Det er Noget, De ikke forstaaer.

Frelsen. Deri staaer jeg altsaa tilbage for Dem — foruden i saa meget Andet.

Neril. De smigrer virkelig.

Frelsen. At ride, dandse, spille Billard, gjøre Cour til Damerne, det er en Mængde Idrætter, jeg ikke forstaaer. (Reiser sig.) Om Forladelse, jeg glemte — at være en elskværdig Cavaleer.

Neril. Jeg beder.

Frelsen. Der hører jeg dem komme hjem fra Ridetouren (gaaer til Vinduet) — og min Kone sidder nok saa stolt paa sin Hest. De seer, der er ingen Ulykke passeret.

Neril. Heldigvis! — Ja, det er et stolt Syn; — men Holmer er en ynkelig Figur tilhest, og jeg — — men jeg vil ikke tale ilde om ham. Det er jo Deres Ven.

Frelsen. Det er han; men mine Venner taale godt at staae tilbage for Dem baade tilhest og tilfods.

Neril. Jeg haaber da, at De ogsaa regner mig blandt Deres Venner.

Frelsen. Man har saa mange af dem, at man let kan glemme den Enkelte.

Neril. Er det ikke, som jeg siger? De er et lykkeligt Menneske.

Frelsen. Ja, skal man veie min Lykke efter Venner, har jeg ikke Noget at beklage mig over, — især naar jeg kan regne Dem med.

Neril. Jeg beder.

Tredie Scene.

Frelsen. Neril. Amalie. Siden Holmer.

Amalie (i Ridedragt). God Morgen, kjære Mand. — Er Moder kommen?

Frelsen. Nei! Jeg har sendt Vognen efter hende.

Amalie. Gud være lovet! Jeg burde være kommen hjem før og taget hende imøde. — Du har da ikke været ængstelig for mig?

Frelsen. Aldeles ikke! For det Første vidste jeg ikke, at Du reed Fuxen, førend Lieutenant Neril fortalte det.

Amalie (flygtigt). God Morgen, Hr. Lieutenant!

Frelsen. Og for det Andet stoler jeg paa din Ridekunst og paa din Cavaleer.

Amalie. Det kan Du. Han har skjændt paa mig hele Veien for min Uforsigtighed og Letsind.

Frelsen. Han er omhyggeligere for Dig end jeg.

Amalie (alvorlig). I enkelte Ting, ja! (Munter.) Du stygge Mand! Du skulde have været med og seet mig flyve afsted som Vinden. Mage til Hest har jeg aldrig redet. Man sidder som i en Vugge og har dog bestandig Følelsen af, at man næste Øieblik kan blive kastet ud af Vuggen. Det er det Pikante. — Rid med næste Gang.

Frelsen. Du veed, jeg har ikke Tid til de Fornøielser.

Amalie. Det er fordi Du ikke finder, det er en Fornøielse.

Neril. Maa jeg da have den Ære?

Frelsen. Jeg overlader Dem Fornøielsen.

Neril. Tak! (Til Amalie.) Der hører De! (Han sætter sig hen og bladrer i en Bog).

Frelsen. Men hvor bliver Holmer af?

Amalie. Han maa strax være her. — Hvorfor vil Du ikke ride med? Du overlader mig altid til Andre. Jeg er allermindst i dit Selskab.

Frelsen. Paa mit Contoir har Du dog ikke hjemme. Desuden — mærk Dig det vel — naar jeg „overlader" Dig til Andre, overlader jeg Dig i Grunden til Dig selv.

Amalie. Det er sandt! — og Gud være lovet! jeg føler det. Men naar jeg nu helst . . .

Frelsen. Men hvad seer jeg! Lieutenanten med en Bog! Det er et Phænomen, jeg endnu aldrig har seet.

Neril (reiser sig). Jeg vilde ikke forstyrre.

Frelsen. Ah! der har vi Holmer. (Holmer kommer.) God Morgen! Tak, fordi Du har taget Dig saa godt af min Kone.

Holmer. Jeg fortjener virkelig ingen Tak.

Neril. Det troer jeg heller ikke. Fruen har beklaget sig over, at hun hele Tiden har faaet Skjænd af Dem.

Amalie. Jeg beder om Forladelse; jeg har ikke beklaget mig. Jeg paaskjønner det tvertimod. Og jeg fortjente det vist. Jeg reed for stærkt.

Neril. Og det, kan jeg tænke, holder Hr. Holmer ikke af. (Til Holmer.) Siig mig, har De nogensinde seet et rigtigt Choc?

Holmer. Jo, paa Fælleden! — og andet faaer jeg vel aldrig at see.

Neril. De skal ikke sige det. Det lumrer i Luften.

Amalie. Men jeg maa klæde mig om, inden min Moder kommer.

Holmer (til Frelsen). Og jeg vilde gjerne tale med Dig under fire Øine.

Frelsen. Med Fornøielse. Min Kone absenterer sig. Saa har vi kun Hr. Lieutenanten tilbage. Hvad skal vi gjøre, Hr. Lieutenant?

Neril. Intet er simplere. Enten gaae D'Hrr. ind paa Grosserérens Contoir . . .

Frelsen. Hvor der er otte Øine foruden vore fire.

Neril. Eller jeg følger med Fruen.

Frelsen. Hvad behager? De hørte jo . . .

Neril. Om Forladelse!

Amalie. Jeg kan proponere et Tredie. (Til Neril.) Gaae De ind paa min Mands Contoir og skriv — en Billiste til næste Uge; (til Frelsen) hvis Du tillader et saa profant Brug af dit Contoir.

Frelsen. Det bliver en Ære for mit Contoir.

Amalie (til Neril). Har De Noget derimod?

Neril. Aldeles ikke.

Amalie. Saa Farvel, mine Herrer!

(Gaaer.)

Frelsen (til Neril). Vi sees jo igjen ved Frokosten? — Og De lovede at tage en Ven med.

Neril. Jeg er sikker nok, men den Ven, jeg bragte Deres Indbydelse, kan destoværre ikke komme. — Nu gaaer jeg til mine Contoirforretninger. Farvel saa længe! (Gaaer.)

Fjerde Scene.

Frelsen. Holmer.

Frelsen. Det kan jeg være vis paa, at, naar jeg beder ham tage en Ven med, kommer han alene.

Holmer. Saa? hvorfor?

Frelsen. Kan Du ikke forstaae det? Han taaler ikke Rivaler, naar han er sammen med min Kone. Han saae vist ogsaa helst, at Du blev borte.

Holmer. Jeg? Han seer da ikke en Rival i mig?

Frelsen. Du staaer ham i Veien, f. Ex. idag paa Ridetouren.

Holmer. Jeg forstaaer ikke, at Du vil trække det Menneske til dit Huus.

Frelsen. Han behøver saamæn ikke at trækkes, — og han er da ikke den Eneste.

Holmer. Agter Du ham da? Eller agter Du overhovedet alle dem, der sværme om og for din Kone?

Frelsen. Nei! Det er temmelig langt fra.

Holmer. Og dog indbyder Du næsten daglig ham eller et Par Andre. Han rider med din Kone . . .

Frelsen. Det gjør Du ogsaa.

Holmer. Han ledsager hende i Theatret eller paa Concerter. I Selskaber viger han ikke fra hende, uden for at give Plads for en Kammerat. Hvorfor tillader Du det?

Frelsen. Fordi jeg selv ikke har Tid, og det morer mig.

Holmer. Det morer Dig? Morer det Dig f. Ex. daglig at see en af disse Herrer byde din Kone Armen til din Frokost og kryddre Maaltidet med flaue Smigrerier?

Frelsen. Ja!

Holmer. Det er dog næsten den eneste Tid, Du kunde være alene sammen med hende.

Frelsen. Du er selv ofte med.

Holmer. Men — troer Du ogsaa, jeg gjør Cour til din Kone?

Frelsen. Hvorfor ikke? — Dog, oprigtigt talt, nei! Endskjøndt Du har ladet Dig hverve blandt hendes Riddere.

Holmer. Hvorledes det?

Frelsen. Det skal jeg sige Dig. Det ærgrer Dig at see disse Herrer gjøre Cour til hende.

Holmer. Ja, fordi hun er for god dertil.

Frelsen. Og din ridderlige Tjeneste bestaaer i at holde dem ti Skridt fra hende — saavidt Du kan.

Holmer. Det er sandt — fordi Du ikke gjør det.

Frelsen. Det er Forskjellen mellem os To. Dig ærgrer det. Mig morer det.

Holmer. Men hvor i al Verden kan det more Dig?

Frelsen. Seer Du — det er mig en Morskab, en Tilfredsstillelse eller hvad Du vil kalde det, at den, der er Gjenstand for Alles Hyldest, — at den, hvem Alle bukke og krybe for — tilhører mig — mig! — Ingen misunder mig min Rigdom, min Virksomhed; men Alle misunde mig min Kone!

Holmer. Det er en dyrkjøbt Fornøielse.

Frelsen. Aa hvad! Et Par Retter Mad og en Flaske Viin, der ikke engang behøver at være den bedste — det er billigt for den Morskab.

Holmer. Jeg kjendte en Mand, der eiede en smuk Have, som var betjendt for sine kostbare Roser. Han nøiedes ikke med

selv at glæde sig over dem. Han lukkede Haven op for Alle. Det blev næsten en offentlig Have. Og hvad blev Følgen? — At den ene Rose blev stjaalen efter den anden.

Frelsen (tager den Bog, Neril læste i). Og saa? Hvad mener Du med det?

Holmer. Ikke Andet, end at det for Havens Eier blev en dyr — Forfængelighed.

Frelsen (tager en Billet ud af Bogen). Maaskee! — Her seer Du strax En af dem, der vil stjæle Roser. En Billet til min Kone fra Lieutenant Neril.

Holmer. Hvoraf veed Du det?

Frelsen. Den ligger i den Bog, han nylig bladede i. En zirlig Billet — og ikke engang lukket.

Holmer. Og hvad vil Du gjøre?

Frelsen (lægger den i Bogen). Lægge den paa sin Plads igjen. Troer Du, det er den første Epistel? Min Kone har viist mig dem i Dousinviis.

Holmer. Og Du?

Frelsen. Jeg læser dem ikke, leer deraf og — morer mig.

Holmer. Forfængelighed!

Frelsen. Nei! Jeg var forfængelig, hvis det kun smigrede mig, at man gjorde Cour til min Kone. Jeg kunde da lee af disse dumme og indbildske Narre med deres flaue Complimenter. Courmageri er Ingenting, Sæbebobler, Dunn for Vinden; — men jeg er stolt af, at man er forelsket, virkelig forelsket i m i n Eiendom, i m i n Kone; — baade Gamle og Unge, baade Militaire og — Civile.

Holmer. Du lægger særligt Eftertryk paa „Civile". Du regner maaskee mig med? — Jeg vil da sige Dig . . .

Frelsen. Saa sagte, min Ven! Du har som enhver Anden Lov til at elske min Kone. Det kan ingen Mand forbyde Nogen, og jeg vil ikke gjøre mig latterlig ved at forbyde det.

Holmer. Men . . .

Frelsen. Men jeg er endnu mere stolt af at see hende staae uanfægtet og reen mellem alle disse Slaver af deres Lidenskab; — (taler sig varm) mellem disse Mennesker, der for et Smiil ville sælge deres Ære, — der i en Contredands eller Gallopade letfærdigt kan træde deres egen og heller end gjerne vil træde Andres Ære under Fødder. Det morer mig. (heftig.) For Pokker, det morer mig! Og jeg har Lov til at more mig derover.

Holmer. Det er Spørgsmaalet, om Du har Lov dertil.

Frelsen. Hvad for Noget?

Holmer. Det er paa din Kones Bekostning.

Frelsen. Hun har Triumphen. Jeg er blot Tilskuer.

Holmer. Men Du burde være mere. — Jeg kjender Dig ikke mere. Du, som har alle Livets Goder, Du kan være saa — smaalig! Undskyld, al Egoisme er smaalig.

Frelsen. Kald det, hvad Du vil. Vi ere Alle Egoister.

Holmer. Men, naar det morer Dig, hvorfor blev Du da saa heftig?

Frelsen. Fordi — fordi — Du selv er jo ikke engang rolig ved at see hende omsværmet af disse Fixstjerner, og jeg — det er min Hustrue! — Nu vel, jeg kan undertiden komme i en Slags Extase, men den gaaer hurtigt over. — Nu er det allerede forbi og glemt.

Holmer. Men Billetten?

Frelsen. Den kommer til sin Bestemmelse. Den kommer ikke mig ved.

Holmer. Du handler urigtigt i at sætte hende paa nye Prøver.

Frelsen. Hun bestaaer dem. Jeg stoler paa hende som paa en Klippe. Jeg kjender hende. — Der har vi allerede Lieutenanten med — sin Balliste.

Femte Scene.

Frelsen. Holmer. Neril.

Frelsen. Allerede færdig, Hr. Lieutenant?

Neril. Det er ikke noget let Arbeide. Jeg har ogsaa kun faaet Herrerne stillede op. Jeg veed ikke, om Hr. Holmer ønsker at være med?

Holmer. Jo, hvis Grosseereren indbyder mig.

Frelsen. Naturligviis.

Neril. De vilde ikke komme efter min Indbydelse? — De kom nok.

Frelsen. De har vel ikke glemt Nogen af Officererne?

Neril. Nei, fra den yngste Lieutenant lige op til Obersten.

Frelsen. Det er Ret. Han kan ialtfald see til.

Neril. Og han seer gjerne paa Deres smukke Frue med sine smaa, plirrende Øine. De blive formelig store, naar han seer paa hende. — De er dog den charmanteste Mand, jeg kjender. Jeg betragter mig, paa min Ære, næsten som hjemme her i Huset, som Deres yngre Broder.

Frelsen. Meget forbunden! (Til Holmer.) Maa jeg nu spørge Dig, om det ikke er morsomt?

Neril. En anden Mand vilde maaskee være stinsvg.

Frelsen. Hvorfor?

Neril. Fordi — fordi — ih fordi saa Mange, og deriblandt jeg, ved alle Leilighed er udmærke Deres Frue.

Frelsen. Jeg maa jo takke Dem for den Udmærkelse.

Neril. Men saaledes ere ikke alle Mænd. Vel, Hr. Holmer.

Holmer. Nei! og det er et Held for min Ven, at han har en Kone, der ikke berøres af al den Virak.

Neril. Ja vist!

Frelsen. Maa jeg spørge, om jeg er kommen med paa Listen?

Neril. Ja naturligviis! De er prægtig. — Men mon Deres Frue ikke snart kommer. Jeg længes efter at conferere med hende.

Frelsen. Deres Ønske er allerede opfyldt. Det er, som jeg siger, De har altid Lykken med Dem.

Sjette Scene.

Frelsen. Holmer. Neril. Amalie.

Neril. Ah, hvilken Smag! Hvor det Toilet klæder Dem henrivende! Jeg veed næsten ikke, om jeg skal beundre Dem mest tilheft eller tilfods.

Amalie. De er altfor artig, Hr. Lieutenant!

Holmer. Som Cavalleriſt eller som Infanteriſt.

Amalie. Valget er vist meget vanskeligt.

Neril. Det var en meget daarlig Vittighed, Hr. Holmer, og var jeg i Deres Sted, Hr. Grosserer, vilde jeg fornærmes over den. At sammenligne Deres Frue — med en Cavalleriſt faaer at gaae; Amazonernes Regiment var jo et Cavalleriregiment — men med en Infanteriſt!

Frelsen. Hvorfor ikke?

Neril. Tænk Dem blot disse smaa Fødder i et Par tykke Læderstoe! — paa denne slanke Nakke et Sælhundeskinds Tornyster! — paa disse Lokker den afskyelige Chacot! — og om denne Taille en klodset Fodfolks-Uniform!

Frelsen. De har Ret. Min Kone er som skabt for Cavalleriet.

Neril. Ja, ikke sandt?

Amalie. Naar D'Hrr. ere færdige med at bedømme min Tjenstdygtighed til de forskjellige Vaabenarter, tør jeg vel spørge . . .

Neril. Om Ballisten? Den skal strax være færdig. (Sætter sig ned og striver.)

Holmer. Jeg gaaer et Øieblik bort. Jeg har en lille Forretning, der kan besørges før Frokosten. Farvel, min Frue!

Amalie. Farvel! og Tak for Ridetouren.

Neril (ſtifdesloſt). Farvel, Hr. Holmer!

Holmer. Jeg har den Fornøielse, snart at see Dem igjen.

Neril. Saa? (Holmer gaaer.)

Frelsen (til Amalie). Jeg frygter for, Du har stillet altfor store Fordringer til Hr. Lieutenantens Hoved og — Tid!

Neril. Paa ingen Maade. Her er den, beregnet paa 32 Par. Jeg veed ikke, om det er for lidt eller for meget.

Frelsen. Det maa De afgjøre med min Kone. Jeg vil imidlertid gaae ned og see, om Du ikke har skamredet Fuxen. (Til Amalie.) Du kan arrangere det, ganske som Du ønsker. (Gaaer.)

Neril. Som jeg siger, charmant!

Syvende Scene.

Amalie. Neril.

Neril. Maa jeg saa overlevere Fruen Listen.

Amalie. Tak! — men der er jo kun Herrerne.

Neril. For mig, veed De, existerer der kun een Dame, og det er Dem. De Øvrige maa De selv skrive.

Amalie. Hvor De er barnagtig! Eller maaskee er De usædvanlig uegennyttig? — Jeg troede, at De heller vilde være ene mellem 32 Damer.

Neril. Jeg vilde dog kun see Dem. Ja, er jeg ikke uegennyttig? Blandt lutter Rivaler.

Amalie. De har jo selv kunnet vælge.

Neril. Hvor i hele Verden skulde jeg finde 32 Herrer, der kjende Dem, uden at finde ligesaa mange Tilbedere, — altsaa mine Rivaler. At kjende Dem og elske Dem . . .

Amalie. Hr. Lieutenant! Der er visse Ord, jeg har forbudt Dem at bruge ligeoverfor mig.

Neril. Tilgiv! Jeg bærer altid Hjertet paa Læberne.

Amalie. Derfor kan jeg ogsaa tilgive Dem. Naar Hjertet bæres paa Læberne, er det heldigviis kun en af disse flagrende Følelser, der strax maae gives Ord, for at man kan være vis paa, at den er der endnu.

Neril. De foretrækker da de stumme Tilbedere?

Amalie. Jeg vil helst være fri baade for talende og stumme Tilbedere, men, naar galt skal være, vil jeg dog langt foretrække de sidste.

Neril. Saa er jeg taus som en Muur.

Amalie. Aa ja, lad mig see det!

Neril. Og saa?

Amalie. Saa generer det Ingen.

Neril. Hvor De er bitter! Hvis De vidste . . .

Amalie. Men jeg vil Intet vide. — Lad os saa komme tilbage til Listen.

Neril. Aa, den Liste! — Seer De, jeg har sat mig selv allersidst.

Amalie. Det ligner Deres Beskedenheb.

Neril. Og De kommer nu til at staae øverst.

Amalie. Allerlængst fra Dem! Endnu mere beskedent. Jeg takker Dem.

Neril. Idag er De . . .

Amalie. Hvad er jeg?

Neril. Hvad vil De kalde det? Først skuffer De mig for en Ridetour, som De havde lovet mig.

Amalie. De tager feil. Jeg har Intet lovet.

Neril. Saa gjør De Dem lystig over mine Følelser.

Amalie. Deri tager De atter feil.

Neril. Virkelig?

Amalie. Det vilde være en daarlig Gjenstand at gjøre sig lystig over.

Neril. Og nu — nu spotter De mig. — De smiler? Spot fortjener jeg heller ikke, fordi jeg med ungdommelig Ild og Lidenskab — — men jeg maa jo ikke tale.

Amalie. Det var Ret. Gid De altid var saa forsigtig.

Neril. Jeg skal respectere Deres Villie og tie, — men De skal ikke blive uvidende om, hvad jeg føler. — Hvis De i min Fraværelse . . .

Amalie. Vil De reise?

Neril. Nei! — men hvis De engang, naar jeg ikke er tilstede, skulde opdage et uforsigtigt Skridt af mig, da beder jeg Dem tilgive mig.

Amalie. Hvad mener De?

Neril. Jeg har lovet Dem at tie. Husk, at jeg er ung, — at jeg aldrig har elsket, før . . .

Amalie (utaalmodig). I samme Øieblik som De lover mig Fornuft, bryder De Deres Løvte.

Neril. Jeg veed ikke selv, hvorledes det er fat med mig.

Amalie. Jeg skal sige Dem det. De glemmer . . .

Neril. Ja, jeg kan glemme Alt i Deres Nærværelse.

Amalie. Endog hvad De som Officeer mindst burde glemme, — at De paa denne Tid skal møde ved Parolen.

Neril. Paa min Ære, det er sandt! Der er ikke en Minut at spilde. Jeg maa bort. Om et Øvarteer er jeg her igjen. Husk, hvad De har lovet!

Amalie. Har jeg lovet Noget?

Neril. Nei, bestøværre! men . . .

Amalie. Parolen fremfor Alt!

Neril. Den Parol! At ombytte dette fortryllende Værelse hos Dem med Vagtstuen! — Og ovenikjøbet skal jeg vel takke Dem, fordi De minder mig om mine Pligter?

Amalie (alvorlig). Jeg troer virkelig, at jeg fortjener Tak derfor. — Der er ingen Minut at spilde, sagde De.

Neril. De er en streng Paaminder. — Husk da, hvad jeg bad Dem om. Farvel!

(Gaaer.)

Amalie. Jeg kan ærgre mig over, at jeg ikke forstaaer eengang for alle at lukke Munden paa ham og de Andre. Saa var jeg dog fri for at høre Deres Flauheder. — Det burde Eduard lære mig, men han vil ikke. — Men det er maaskee ikke en Tanke værd. — Nu vil jeg kun tænke paa min kjære Moder. Hvor mon hun bliver af? (Vil ringe.) Nei, det er jo sandt, Tjeneren er efter hende.

Ottende Scene.

Amalie. Frelsen.

Frelsen. Hesten er i god Beholb. Er din Moder kommen?

Amalie. Nei, endnu ikke. — Kjære Eduard! Du har igjen sendt Vogn og Tjener for at hente hende.

Frelsen. Ja, og hun maa vel snart være her.

Amalie. Du veed, at hun ikke kan lide at blive hentet paa den Maade. Hun er en jevn Borgerkone, og undseer sig ved at sidde i den elegante Equipage med Kudsk og Tjener.

Frelsen. Jeg troede, at simple Borgerfolk netop maatte føle sig smigrede derved.

Amalie. Men netop fordi hun ikke er simpel, er det hende imod.

Frelsen. Hun maa virkelig finde sig i vore Arrangements og vore huuslige Skikke, naar hun vil bevære os med sit Besøg.

Amalie. Du siger det saa besynderligt. Er det Dig imod, at hun kommer?

Frelsen. Paa ingen Maade!

Amalie. Lad hende ialfald ikke mærke det, jeg beder Dig. Nu glæder hun sig til at besøge sin Datter.

Frelsen. Ja, mig glæder hun sig neppe til at besøge.

Amalie. Hvorfor ikke? Jeg er overbeviist derom.

Frelsen. Apropos! Lieutenanten er gaaet?

Amalie. Ja, Gud være lovet! Jeg mindede ham om hans Tjenestepligter.

Frelsen. Der er vist ogsaa andre Pligter, som det kunde være paa Tiden, at Du mindede ham om.

Amalie. Hvad mener Du?

Frelsen (giver hende Bogen). Vil Du gjennemblade denne Bog.

Amalie. Hvad seer jeg! En Billet? — og fra ham?

Frelsen. Jeg antager det.

Amalie. Læs Du den!

Frelsen. Den er ikke til mig.

Amalie. Formodentlig igjen et Digt. (Aabner Billetten.) Nei, denne Gang kun Prosa, — og hans Navn staaer under!

Frelsen. Det synes mig ligegyldigt, om slige Billetter ere anonyme eller ikke. — Men læs den dog.

Amalie (læser den). Det er uforskammet. Hvad tænker han paa? — See engang!

Frelsen. Jeg siger Dig jo, den er ikke til mig.

Amalie. Men det er en Fornærmelse imod mig. — Hvad vil Du gjøre?

Frelsen. Jeg?

Amalie. Er det Dig da ligegyldigt? En Fornærmelse mod mig er ogsaa en Fornærmelse mod min Mand.

Frelsen. Paa ingen Maade i dette Tilfælde. Husk paa, at her formodentlig kun er Tale om Kjærlighed.

Amalie (haanligt). Aa, Kjærlighed!

Frelsen. Eller hvad D'Hrr. kalde Kjærlighed, — og det maa blive en Sag mellem Dig og dem. Jeg har Intet og vil Intet have dermed at gjøre.

Amalie. Men Du maa dog indrømme . . .

Frelsen. At sige, hvis Du ikke selv har forskyldt Fornærmelsen.

Amalie. Min Gud! Du troer da ikke . . .

Frelsen. Jeg troer Dig ubetinget. Det har jeg ofte sagt Dig. Jeg stoler fuldkomment paa dit gode Hoved og din Forstand, — og det er nok til at afværge og til at straffe en Fornærmelse.

Amalie. Men ligeoverfor en saadan Næsviished staaer jeg jo vaabenløs, og Du maa hjælpe mig. Kjære Eduard! Jeg er jo en Qvinde og ubevandret i Livet.

Frelsen. Det er dog ikke første Gang, Du har modtaget Sonnetter, Madrigaler og hvad det hedder.

Amalie. Men jeg har aldrig vidst, hvorfra de kom. Det var kun ziirlige Complimenter paa daarlige Vers.

Frelsen. Lige meget! Man vovede at byde Dig dem.

Amalie. Men nu! hvorledes skal jeg staae ligeoverfor Den, der har sendt dette?

Frelsen. Kan det være saa vanskeligt? Du har jo Intet at skamme Dig over?

Amalie. Nei!

Frelsen. Saa er det en let Sag. Om Du end, som Du siger, er ubevandret og uerfaren, har Du dog din qvindelige Takt til at lære Dig det Rette; — ikke at tale om din qvindelige Værdighed.

Amalie. Jeg veed nok, hvad jeg vilde, men jeg kan jo ikke forbyde ham Huset, — vise ham Døren.

Frelsen. Det behøver man ikke med Ord. Han maa kunne læse i hele din Opførsel, at hans Plads ikke længer er her.

Amalie. Men hvis han . . . . jeg frygter . . .

Frelsen. Frygter Du? Det gjør mig ondt. En Dame behøver aldrig at frygte Fornærmelser.

Amalie. Men hvorledes kan man sikkre sig mod Raaheder.

Frelsen. Jeg har aldrig tilladt raae Mennesker at komme her i Huset.

Amalie. Vil Du forsvare ham? O, Eduard! Jeg kjender Dig ikke. Hvad er det for en Tone?

Frelsen. Jeg sagde, det gjorde mig ondt, hvis Du frygtede. Veed Du hvorfor? — Saalænge Forstanden alene er paa Post, er der ingen Grund til Frygt. Det er først, naar Hjertet begynder at tale med, at man føler sig usikker og ængstes.

Amalie. Hvad mener Du med det?

Frelsen. Jeg gjentager, at en Dame aldrig er udsat for Fornærmelser af Nogen, naar hun ikke — jeg vil ikke sige, har fortjent det — men dog forskyldt det.

Amalie. Men . . .

Frelsen. Hun kan ved et letsindigt Blik, ved et ubesindigt Ord et Øieblik have — forglemt sig.

Amalie. Men for Guds Skyld, Eduard!

Frelsen. Og det behøver slet ikke at komme Hjertet ved, — og dit Hjerte stoler jeg paa. Ellers stillede Sagen sig anderledes.

Amalie. Du vil altsaa Intet gjøre?

Frelsen. Nei! og det vilde ikke være godt for Nogen, hvis jeg — blev nødt dertil.

Amalie. Gid jeg kunde forstaae Dig!

Frelsen. Det er ikke saa vanskeligt at forstaae. — Naar Nogen fornærmer en Dame, især en gift Kone, røber det Mangel paa Agtelse for hende. Enten kan hun selv have forspildt denne Agtelse, — og saa kan hendes Mand ikke opreise den. Eller hun er bleven miskjendt, og saa har hun selv Vaaben til at forsvare sig med, og de Vaaben, hun da bruger, ere langt skarpere end dem, hendes Mand kan bruge. Idetmindste træffe hans Vaaben ofte ikke, — fordi han maa bruge dem iblinde.

(Gaaer.)

Amalie. O Gud! og det er min Mand, der taler saaledes til mig? — Har han da Mistro til mig? — til mig! — Det er jo forfærdeligt. — Og hvad skal jeg gjøre? — Har jeg da fortjent, at man fornærmer mig? — Nei! — Men har jeg forskyldt det? — Ak! jeg er jo ung — jeg er vant til at more mig, vant til at blive gjort af, — og hvem har vænnet mig dertil? — min egen Mand! — Og nu! — Det er, som var jeg sat ud i Strømmen paa en usikker Planke, og skulde bjerge mig selv, uden Hjælp, uden Aaer og Styr, — og uden at kunne see Land! — (Man hører en Vogn komme.) — Ah! der er Moder! — Der er Hjælp. Der er Raad!

Marie (kommer). Fruens Moder . . .

Amalie. Jeg veed det. Det var Net, min Pige. Gaae Du ned og tag imod hende. (Marie gaaer.) — Hun maa ikke see mine Taarer, mine forgrædte Øine. — Hvad skal jeg gjøre for at skjule det? — O, gid jeg kunde forandre mit Ansigt, at hun ikke skal læse min Sorg, den gode Moder! (Gaaer.)

Niende Scene.

Madam Bentsen. Marie. Siden Neril.

Mad. Bentsen. Det er godt. (Giver Marie Kaaben.) Tak, min lille Marie! — Naa, Alt staaer godt til?

Marie. Ja. og Fruen vil ret glæde sig.

Mad. Bentsen. Jeg kan see, at Du ogsaa glæder Dig. — Jeg har ogsaa Lidt med til den lille Marie.

Marie. O Tak! De er altid saa god. Jeg tænker, at Fruen kommer strax.

Mad. Bentsen. Tag nu alt mit Tøi med Dig. Jeg kan godt vente her. Jeg er jo hjemme her. (Marie gaaer med hendes Reisetøi.) — Ja, Gud ske Lov fordi man er hjemme hos sin Datter! — (Seer sig om.) Her er smukt, elegant. Ja, Smag har hun. — Og Claveret er aabent. Det er gode Tegn. (Seer i Noderne.) Saa synger hun da endnu. Det kan jeg lide. — Den Stol der kjender jeg ikke; den er smuk. — Men her er den gamle Gyngestol, som jeg selv har broderet Puden til! — Og Taffeluhret, som de fik af Etatsraaden i Brudegave. Af en Etatsraad! — men det gaaer alligevel galt, et heelt Qvarteer for sagte. — Staaer nu Syhordet der? Før stod det i Vinduet. — Hvad mon hun nu bestiller? (Sætter sig.) Det er et smukt Mønster; det maa man lade. — Herre Gud! hendes gamle Sværpude, som hun havde hjemme! — Og sikken Orden i Syæsken! Det ligner hende. Jeg kjender det Altsammen.

Neril (kommer). Det var hurtigt expederet. (Seer Mad. Bentsen.) Hvad er det? — hvem er De?

Mad. Bentsen. Jeg?

Neril. Ja, hvad vil De?

Mad. Bentsen. Jeg — jeg skulde tale med Fruen.

Neril. Det er godt nok, men man gaaer ikke saaledes lige ind i Stuen.

Mad. Bentsen. Ikke?

Neril. Nei! Fru Frelsen holder paa sin Værdighed. (sætter sig.) Ialfald sætter man sig ikke uden videre ned midt i Stuen.

Mad. Bentsen. Nei! (reiser sig.)

Neril. De maa vide, Fruens Huus er det første i Byen. Det er allerede meget, at De kom indenfor Døren.

Mad. Bentsen. Tjeneren førte mig selv ind.

Neril. — Men saa bliver man ved Døren. Ikke sandt?

Mad. Bentsen. Jo! det er vist meget rigtigt. (Gaaer hen til Døren).

Neril (reiser sig og flytter en Stol til hende). Forresten kan jeg gierne give Dem en Stol, hvis De heller vil sidde.

Mad. Bentsen. Tak! De er virkelig altfor artig.

Neril. Vær saa god! (Gaaer frem paa Scenen). Man kan da ikke forlange mere Høflighed mod en Badskemadam eller hvad hun er. (Seer paa sit uhr). Har De Forretninger med Fruen.

Mad. Bentsen. Jo, jeg har.

Neril. Vil det vare længe?

Mad. Bentsen. Noget!

Neril. Saa kan jeg gjøre en lille Svip over Gaden. Vil De hilse hende?

Mad. Bentsen. Hvem?

Neril. Fruen.

Mad. Bentsen. Fra hvem?

Neril. Fra mig — fra Lieutenant Neril — og sig hende, at jeg kommer strax igjen.

Mad. Bentsen. Det skal jeg.

Neril. Farvel saalænge! Jeg tænker nok, at Fruen kommer snart. (Gaaer.)

Mad. Bentsen. Det tænker jeg ogsaa. Hvad mon det var for En? Han lader til at gaae ind og ud her i Huset. En rar Fyr.

Tiende Scene.

Madam Bentsen. Amalie.

Amalie. Velkommen! velkommen, søde Moder! Undskyld at jeg... men hvorfor sidder Du der?

Mad. Bentsen. God Dag, mit eget Barn! Jeg sad der, fordi en Herre sagde mig, at den Plads anstod mig bedst, ved Døren.

Amalie. Hvem var det?

Mad. Bentsen. En Lieutenant... jeg forstod ikke hans Navn.

Amalie. Sagde Du da ikke, hvem Du var?

Mad. Bentsen. Nei! Det kunde dog interessere mig at see, hvem der kommer her i Huset.

Amalie. Lad os ikke tale om ham!

Mad. Bentsen. Nei, nu vil jeg ret see paa mit eget Barn. Er Du nu rigtig lykkelig?

Amalie. Ja — ja vist!

Mad. Bentsen. Nei, see paa mig! Du slaaer Øinene ned? Du har grædt?

Amalie. Hvor kan Du troe...

Mad. Bentsen. Mig skuffer Du ikke. Du er i Bevægelse. Du har grædt, da jeg kom. Dine Øine vare røde, og saa var Du ude, for at bade dem med koldt Vand, at jeg ikke skulde see det. Jo, jeg kjender det Altsammen. Vær nu oprigtig!

Amalie. Ja vel, Moder! Jeg havde grædt, men — det var mine første Taarer, og det gjør mig ondt, at netop Du skulde see dem. Men kun Du kan ogsaa aftørre dem.

Mad. Bentsen. Saa forklar Dig!

Amalie. Jeg veed ikke selv, hvad jeg skal forklare.

Mad. Bentsen. Du skal ligefrem fortælle mig, hvad der har sat Dig i den Bevægelse.

Amalie. Jeg veed det neppe selv. Det var et Ord af min Mand.

Mad. Bentsen. Af din Mand? Er han da ikke god imod Dig?

Amalie. Jo, han er Godheden selv. Jeg har ikke et Ønske, som han ikke opfylder.

Mad. Bentsen. Saa forstaaer jeg ikke...

Amalie. Han er maaskee altfor god imod mig.

Mad. Bentsen. Det pleier en Kone da just ikke at tage sig saa nær.

Amalie. Men jeg kan jo misbruge hans Godhed.

Mad. Bentsen. Har Du det?

Amalie. Jeg veed ikke. Min Mand sætter stor Priis paa at føre mig ind i Verden. Han lader mig deeltage i alle Fornøielser, Selskaber og Baller, skjøndt han selv ikke bryder sig derom. Det morer ham at vide mig med overalt, og selv ofte at see Selskaber hos os. Vi ere næsten aldrig ene.

Mad. Bentsen. Det har Du allerede skrevet mig til om.

Amalie. Han siger, at jeg er smuk, at jeg har en god Forstand, — og saa maa jeg vel troe det. Jeg troer næsten, at Andre end min Mand finde det.

Mad. Bentsen. Nu?

Amalie. Ja, Du kjender jo Nutidens unge Herrer.

Mad. Bentsen. Nei! kun af Rygte, og det duer ikke meget.

Amalie. De gjorde, hvad man kalder Cour til mig. De beilede til min Gunst. Overalt, hvor jeg kom, blev jeg foretrukken for alle Andre. Var det da saa besynderligt, hvis det smigrede mig?

Mad. Bentsen. Aa nei! til Maade!

Amalie. — og at det glædede mig? dog meest, fordi det ogsaa glædede min Mand.

Mad. Bentsen. Er Du vis paa, at det glædede ham?

Amalie. Han sagde det, og jeg kunde mærke det. Jeg troer i Grunden, han er lidt forfængelig af mig.

Mad. Bentsen. Men ...

Amalie. Han bebreidede mig, naar en af disse Herrer gik for vidt i deres Cour. Og hvad skulde jeg gjøre?

Mad. Bentsen. Det skulde Du forebygge.

Amalie. Men hvorledes kan jeg skjelne, hvor Grændsen er?

Mad. Bentsen. Det maa din Takt sige Dig.

Amalie. Det er ogsaa det, Eduard siger; men jeg kan ikke see Grændsen, før den er overskreden. Saa føler jeg det, — men saa er det for silde.

Mad. Bentsen. Har Nogen da det?

Amalie. Ja, undertiden.

Mad. Bentsen. Saa maa din Mand skride ind, at sige, hvis Du er uden Skyld deri.

Amalie. Det er jeg; men det vil Eduard ikke troe.

Mad. Bentsen. Ikke? Det er slemt.

Amalie. Han siger, at Ingen formaster sig til at fornærme en Dame, uden at hun giver Anledning dertil. Men det er usandt! Jeg veed det. Idetmindste har jeg aldrig med min gode Villie givet nogen Anledning.

Mad. Bentsen. Hvad vil han da selv gjøre?

Amalie. Ingenting!

Mad. Bentsen. Det var nemt.

Amalie. Det kommer ikke ham ved, siger han.

Mad. Bentsen. Hvad er det for en Snak! Kommer det ikke Manden ved, at man fornærmer hans Kone? Det er en god Passiar. Saa maa Konen være ham meget ligegyldig.

Amalie. Nei, det er jeg ikke.

Mad. Bentsen. Saa kan din Ære da heller ikke være ham ligegyldig. Det var jo rart! Maaskee Du ogsaa skulde forsvare ham, hvis Nogen fornærmede ham? Det kan jeg godt lide, saaledes at vende op og ned paa Alting! Lad Du mig tale med ham!

Amalie. Aa nei! — Maaskee. — Det kan jo være, fordi han ikke har Tid dertil.

Mad. Bentsen. Det var Ret. Ikke Tid til at tage sig af sin Kone! Lade hende gaae for Vind og Vove, fordi han skal sidde paa Contoiret! Nei, mit Barn! Har min Hr. Svigerføn ikke før hørt mig tage Bladet fra Munden, skal han nu faae det at høre.

Amalie. Men, kjære Moder, Du veed...

Mad. Bentsen. Jeg veed meget godt, at han seer ned paa mig, og at vi saagodtsom aldrig have talt fortroligt sammen. Nu skal jeg tale fortroligt med ham.

Amalie. Blot det ikke gjør Ondt værre!

Mad. Bentsen. Vær nu ikke et Barn. Det er maaskee hele din Lykke, der staaer paa Spil.

Amalie. Men netop derfor...

Mad. Bentsen. Netop derfor skal man gribe ind i Spillet. Kom, lad os først gaae ind til Dig. Saa vil jeg udbede mig en Audients hos Hr. Grosserereren, og han skal see, at Madam Bentsen ikke er at spøge med, naar man vil gjøre hendes Kylling Fortræd. Er han hjemme?

Amalie. Ja — men...

Mad. Bentsen. Nu ingen Men! Nu er jeg bleven varm, og han skal ogsaa blive varm. Har man hørt Mage! Kom min Kylling! (De gaae.)

Ellevte Scene.

Frelsen. Lidt efter Holmer. Siden En Tjener.

Frelsen. Her er Ingen. Jeg var alt for streng imod hende. Jeg kunde see, de

gik hende til Hjerte. Det gjør mig ondt, og nu klager hun formodentlig sin Nød for sin Moder. Det kommer der ud af de Besøg.

Holmer (kommer). Her har Du mig allerede igjen. Er din Svigermoder kommen?

Frelsen. Ja, idetmindste antager jeg det.

Holmer. Saa Du har ikke talt med hende?

Frelsen. Nei! og jeg kan godt styre min Længsel.

Holmer. Hvad har Du imod hende?

Frelsen. Ikke Andet, end at hun er min Svigermoder.

Holmer. Det er en jevn og brav Kone.

Frelsen. Jevn er hun. Brav? Det kan ogsaa gjerne være.

Holmer. Du skylder hende ialfald din Kone.

Frelsen. Ja vist. Det var et stort Offer, hun bragte mig. Ikke sandt?

Holmer. Det er altid et Offer at skille sig ved sit Barn.

Frelsen. Meer eller mindre. Nu tager hun Revanche ved at besøge hende ret ofte.

Holmer. Kan Du fortænke hende deri. Men, det kommer jo ikke mig ved. Jeg mener kun, at Du for din Kones Skyld...

Frelsen. Jeg tager jo ogsaa imod hende. Forresten veed jeg meget godt, hvad jeg skylder min Kone.

Holmer. Du er irritabel idag. Er det Billettens Skyld?

Frelsen. Hvilken Billet? Ah Nerils? Nei, saa naragtig er jeg da ikke. Den har jeg leveret hende.

Holmer. Har Du virkelig?

Frelsen. Hvis du ikke vil troe mig, kan Du jo spørge hende selv.

Holmer. Jeg tvivler aldeles ikke, naar Du siger det. Jeg forstaaer det kun ikke.

Frelsen. Det er jo ogsaa aldeles ligegyldigt.

Holmer (vil gaae). Farvel, Frelsen!

Frelsen. Nei, bliv kun, min Ven! Maaskee har Du Ret i, at jeg er lidt irritabel idag, men det har andre Grunde. Undskyld mig og bliv!

Holmer. Ja, naar Du ønsker det.

En Tjener (kommer). Fruens Moder ønsker at tale med Grossereren.

Frelsen. Der har vi det! Behager det Fruens Moder at komme til mig, eller at jeg kommer til hende.

Tjeneren. Hun spurgte, om Herren var her. Saa vilde hun komme herind.

Frelsen. Saa sig hende, at jeg venter hende, og at det vil være mig en stor Fornøielse. (Tjeneren gaaer).

Holmer. Saa er det dog bedst, at jeg gaaer.

Frelsen. Tjen mig i at gaae ind i mit Contoir saalænge. Jeg haaber, at det ikke bliver en lang Samtale, og jeg vil nødig være Tredjemand ved Bordet.

Holmer. Som Du vil. Jeg vilde kun ønske, at jeg kunde tage dit slette Humør med mig derind.

Frelsen. Vær Du rolig. Jeg skal være Høfligheden selv (Holmer gaaer), saavidt jeg kan. Der er hun allerede.

Tolvte Scene.

Mad. Bentsen. Frelsen.

Mad. Bentsen. God Morgen, Hr. Grosserer!

Frelsen. God Morgen, Madam Bentsen! Jeg haaber, at Reisen har været heldig?

Mad. Bentsen. Aa jo! Hertil var der ikke Noget at klage over, men saa var det da ogsaa forbi.

Frelsen. Saa? hvorledes det?

Mad. Bentsen. Det er ikke fat her, som det burde være.

Frelsen. Ikke det?

Mad. Bentsen. Undskyld, at jeg falder med Døren ind i Huset. Jeg er ikke vant til Omveie.

Frelsen. Geneer dem blot ikke! Hvad er der i Veien.

Mad. Bentsen. Jeg er misfornøiet med, hvad jeg seer her, og hvad jeg hører om Livet her.

Frelsen. De veed nok, at man maa synge med de Fugle, man er iblandt. Kjøbstadslivet er nu ikke anderledes. (ironisk). Jeg kan saa godt forstaae, at De, der er vant til Hovedstaden...

Mad. Bentsen. Aa nei! Jeg mener Livet her i Huset.

Frelsen. Har Deres Datter da klaget?

Mad. Bentsen. Nei, det er mig, der klager.

Frelsen (utaalmodig). Ja, det hører jeg, og hvorover?

Mad. Bentsen. Over at min Datter er, som hun er.

Frelsen. Ja saa!

Mad. Bentsen. Det er Deres Kone, jeg mener.

Frelsen. Jeg forstaaer dem godt. Hvad er der i Veien med min Kone?

Mad. Bentsen. Det skal jeg sige Dem, og jeg har sagt hende det selv reentud, ligesom jeg nu vil sige Dem det. Hun er forsængelig, forlystelsessyg, letsindig...

Frelsen. Stop! Een Ting ad Gangen! Forsængelig? Lad os for det Første blive ved det.

Mad. Bentsen. Det faaer endda at gaae. Hun er jo ung og smuk og riig, og — hun er gift med Dem.

Frelsen. Meget smigrende! Jeg troer virkelig, De kan være galant.

Mad. Bentsen. Det kan jeg godt!

Frelsen. Men nu forlystelsessyg?

Mad. Bentsen. Det er allerede værre.

Fordi hendes Mand har Raad til det, behøver hun da ikke evig og altid at være paa Farten. Hvad behøver hun at komme paa alle Baller og Concerter? Den ene Dag at ride med den Ene, den anden Dag med den Anden? at gjøre store Selskaber? at have saa glimrende Toiletter? at...

Frelsen. Naar jeg tillader det, bliver det vel min Sag.

Mad Bentsen. Det kan nok være, men hun skulde være saa fornuftig ikke at benytte Tilladelsen. Ligner det Noget, at hedde Kone i sit Huus og saa aldrig være hjemme? See, det har jeg sagt hende, og det har kostet Taarer.

Frelsen. Er De kommen hertil, for at opdrage Deres Datter? Det er temmelig silbigt.

Mad. Bentsen. Det var ikke Hovedhensigten med min Reise, men naar jeg seer, hvorledes det gaaer til her, skal jeg saa tie stille?

Frelsen. Jeg troer, at det var det Bedste, Madam, da De Intet har at sige her. Det er klogest ikke at blande sig i, hvad kun angaaer Mand og Kone.

Mad. Bentsen. Det kan nu ikke nytte, at De bliver vred, istedetfor at takke mig. Det er dog meest for Deres Skyld jeg taler.

Frelsen. For min Skyld? Jeg frabeder mig...

Mad. Bentsen. Det kan meget mindre hjælpe, at De bliver hidsig. Naar jeg giver min Datter til en brav og respectabel Mand, saa vil jeg, at hun skal gjøre ham lykkelig.

Frelsen. Og det gjør hun!

Mad. Bentsen. De vil da ikke bilde mig ind, at en letsindig Kone...

Frelsen. Der har vi Nummer Tre, og jeg vilde ønske for Deres Skyld, at De ikke var kommen saa vidt.

Mad. Bentsen. Men det er netop Følgen af Nummer Eet og Nummer To, og De kan troe, at jeg ikke har lagt Fingrene imellem, da jeg foreholdt hende det.

Frelsen. Jeg forbyder Dem, Madam...

Mad. Bentsen. De kan ikke forbyde en Moder at gjøre sit Barn Bebreidelser, naar hun opfører sig saaledes, at der falder en Skygge ikke alene paa hende selv, men ogsaa paa hendes Mand.

Frelsen. Jeg troer, De er forrykt.

Mad. Bentsen. Nei, jeg er ikke.

Frelsen. Hvor tør De vove at tale saaledes om min Kone?

Mad. Bentsen. Jeg kan vel vove det ligesaa godt, som hundrede Andre. Der er kun den Forskjel, at jeg siger det til Dem selv, de Andre bag Deres Ryg.

Frelsen. Man kan ikke sige Noget om min Kone, som jeg ikke kan høre.

Mad. Bentsen. Derfor er det, De skal høre det. Rygter komme allersidst til dem, de nærmest angaae.

Frelsen. Jeg foragter alle Rygter og alle Rygtesmede, og De skulde vogte Dem for at løbe med Snak.

Mad. Bentsen. Jeg troer ogsaa, det er Snak, men man skal undgaae Skinnet.

Frelsen. Det behøver min Kone ikke.

Mad. Bentsen. Det kan vi Alle have saa godt af.

Frelsen. For Djævlen! — Naa, jeg vil være taalmodig. Lad mig saa faae hele Ramsen paa eengang. Hvad siger man da? (sætter sig).

Mad. Bentsen. Det er just ingen Ramse. Ikke Andet, end at hun er en letsindig Kone, og De en ulykkelig Mand. At De bærer Deres Kors med Anstand, og at hun leer deraf. Er det ikke smukt og opbyggeligt.

Frelsen (farer op). Det er nedbrægtigt. Amalie er en Engel, og jeg forlanger hende ikke anderledes.

Mad. Bentsen. Men Uret har hun alligevel. Jeg har advaret hende. Jeg har sagt hende, at Verden er ondskabsfuld og især uhyre misundelig, at den vil tale ilde om hende, naar hun blot favoriserer Nogen enten med en Dands eller en Ridetour, med en Brevvexling...

Frelsen. Hvad for Noget?

Mad. Bentsen. Troer De, man ikke veed, at Herrerne skrive Billetter til hende, og at hun modtager dem?

Frelsen. Men jeg veed det ogsaa.

Mad. Bentsen. Det faaer De aldrig i Verden Nogen til at troe. Verden veed Alting og Mere end det. Den kigger ind af Vinduer og Døre. Kort sagt, Deres Venner ville beklage dem, og deres Fjender lee af Dem.

Frelsen. Ja saa!

Mad. Bentsen. Hun græder og undskylder sig med sin Ungdom, — og det er sandt. Men derfor skal hun gaae til Dem, hendes naturlige Støtte. Det har jeg ogsaa sagt hende.

Frelsen. Og hvad sagde hun saa?

Mad. Bentsen. At det ikke var Noget for Dem at blande sig i. Det er maaskee ogsaa rigtigt, men saa foreholdt jeg hende, at da jeg overgav hende til en Mand, gav jeg hende med det Samme en Støtte, og at den skulde hun holde fast ved. Hun skal klynge sig til den, hvis det behøves. Kun ved sin Mands Arm kan hun trodse hele Verden, hvis den forarges, og saa vil Forargelsen høre op af sig selv. See, det er hendes Feil, at hun ikke gjør det.

Frelsen. Men...

Mad. Bentsen. Hvor kan hun bilde sig ind, at hun, et Fruentimmer, kan holde næsvise Herrer i Ave? at hun, naar hun viser En Vinterveien, kan undgaae hans Ond-

skab og Hævn? Hun kan vise To, Tre, Fire samme Vei, men tilsidst bliver hun kjed af at vise dem den Vei, — og saa bliver det galt.

Frelsen. Det er...

Mad. Bentsen. Troer hun, at hun kan manøvrere mellem alle de Skjær, der findes i Selskabslivet uomstunder? Jeg har ikke kunnet opdrage hende dertil, og naar hun saa ringeagter sin Mands Hjælp og Raad, saa er det Dumhed eller Letsindighed, og — hvad der er allerværst — det gaaer ud over ham, over den Uskyldige. Maa jeg saa spørge, om jeg ikke har Grund til at være misfornøiet?

Frelsen. Nei, De har ikke! Det er dog for galt, at jeg vil staae her og forsvare min Kone mod hendes Moder.

Mad. Bentsen. Det behøves heller ikke. Der kommer nok den Tid, hun vil krybe til Korset, naar hun først mærker, at hele Verden vender hende Ryggen. Det gaaer ikke som det gaaer.

Frelsen. Det skal gaae! Verden skal erfare, hvilken ædel Sjæl der boer i hende. Den skal ikke med sin giftige Tunge kunne besmitte en uskyldig Kones Rygte. Jeg skal...

Mad. Bentsen. Hvad vil De? — Nei, blandt Dem bare ikke i det. Det kommer kun an paa hende selv. Forandrer hun ikke sin Opførsel, beklager jeg Dem.

Frelsen. Jeg vil ikke beklages.

Mad. Bentsen. Godt! Saa lader jeg være; — men jeg har Lov til at beklage min Datter, der først bliver misundt, saa miskjendt og tilsidst bagvadsket.

Frelsen. Jeg vil ikke høre et Ord mere. Baade De og alle de Andre ere paa Vildspor. Lad mig tale med Amalie! Lad hende komme ind til mig!

Mad. Bentsen. Men vær nu ikke for streng imod hende.

Frelsen. Jeg skal ikke glemme, hvad jeg skylder min Kone — og mig selv.

Mad. Bentsen. Endnu Eet! Tilgiv mig, hvis jeg...

Frelsen. Ja, ja! — lad mig nu blot i Fred.

Mad. Bentsen. Det skal jeg! — Men hvis hun ikke tør komme?

Frelsen (heftig). Hun skal! jeg maa, jeg vil tale med hende.

Mad. Bentsen. Godt! Saaledes taler en Mand, og saaledes skal den Mand tale, hvem jeg betroede mit eneste Barn. Det kan jeg lide. — Nu skal jeg hente hende.

Frelsen. Nei! lad hende komme alene.

Mad. Bentsen. Det er rigtigt, Hr. Grosserer! Saaledes skal det være. (Gaaer).

Frelsen (sætter sig). Det suser og bruser i mit Hoved, som om denne Gamle havde bragt alle onde Aander tilhuse. Stakkels Amalie! — og det har jeg ikke ahnet! — og jeg? — Man udleer mig, man beklager mig! — Men — maaskee fortjener jeg at udlees, at beklages? — Skulde hun? — Nei, det er umuligt — umuligt! Hun er from, hun er god — og jeg — jeg er...

Trettende Scene.

Frelsen. Amalie.

Amalie (nærmer sig hans Stol). Du vil tale med mig?

Frelsen (reiser sig). Ja! (griber hendes Haand). Amalie! See paa mig! og lad hele din Sjæl lyse i dit Blik! — Saaledes! — Du behøver ikke at slaae Øiet ned for mig?

Amalie. Nei, Eduard!

Frelsen. Saa sig mig, — elsker Du mig? Kan Du elske mig?

Amalie. Jeg kan ikke Andet, det veed Du. Hvorfor spørger Du?

Frelsen. Sig mig ogsaa, — troer Du, jeg elsker Dig?

Amalie (slipper hans Haand). Jeg haaber det.

Frelsen. Du haaber det? Det er rigtigt. Du kan kun haabe, ikke vide det.

Amalie. Jo, jo!

Frelsen. Nei, Du lille Stakkel! Men vil Du troe mig, naar jeg nu siger Dig, at jeg elsker Dig høiere end nogensinde?

Amalie. Jeg vilde saa gjerne, men...

Frelsen. Men?

Amalie. Du har længe ikke vist mig det.

Frelsen. Det er sandt! Men nu skal jeg bevise Dig det.

Amalie. Jeg forlanger ikke Beviis. Jeg troer Dig.

Frelsen. Hør mig, Amalie! — Jeg har aldrig ydmyget mig for Nogen; det veed Du. Nu skal jeg ydmyge mig for Dig.

Amalie. O nei, nei!

Frelsen. Jo, Du skal læse i mit inderste Hjerte. Jeg har fyntes Dig kold og ligegyldig. Jeg har, som Du før sagde, overladt Dig til Andre og til Dig selv. — Men veed Du, hvorfor?

Amalie. Nei?

Frelsen. Fordi jeg var grændseløs skinsyg. Jeg fortæredes af Skinsyge.

Amalie. Du skinsyg?

Frelsen. Du har aldrig mærket det, og Ingen har ahnet det, fordi der var en anden Følelse, der havde en endnu større Magt over mig. Det var min Stolthed. — Ingen maatte ahne det. Jeg gik i en evig Angst for at røbe mig, — selv for dig! — Og Angsten hvisker den Frygtsomme de allersletteste Raad i Ørene, for at undgaae Faren.

Amalie. Hvilken Fare? Der er jo ingen Fare.

Frelsen. Faren for at røbe mig. En skinsyg Ægtemand, veed jeg, er en ynkelig og latterlig Figur. Derfor tillod jeg Dig og opmuntrede Dig til at sværme fra den ene

Forlystelse til den anden. Derfor betroede jeg min egen, dyrebare Skat i Andres Hænder, for at man ikke skulde troe, at jeg skinsyg rugede over den. Af Angst for at blotte mig, stillede jeg Dig blot. — Kan Du tilgive mig det?

Amalie. Alt kan jeg tilgive. Gid Du havde ladet mig ahne det før! Saa havde Du sparet mig mange sorgfulde Timer.

Frelsen. Du lille, taalmodige Engel! Det var Resultatet af min taabelige Politik — sorgfulde Timer for Dig og qvalfulde Dage og Nætter for mig!

Amalie. Er det sandt? — Men Skinsyge er jo Mistillid.

Frelsen. Nei, det var ikke Mistillid. Det var Misundelse over ethvert Blik og Smiil, over ethvert Ord, som en Anden opfangede. Jeg kunde hade den, der kun et Øieblik kunde fængsle din Opmærksomhed,— men jeg maatte bekæmpe det. Vilde jeg træde imellem, blev jeg anseet for skinsyg og udleet.

Amalie. Du havde virkelig Tillid til mig?

Frelsen. Urokkelig! — Kan Du nu forstaae, hvad jeg har lidt af min Skinsyge, Egenkjærlighed og Stolthed? — og hvorfor jeg har ladet Dig lide? — Troe mig, jeg angrer det, fordi jeg elsker Dig, og aldrig skal Du oftere see denne afskylige Kulde og denne Bitterhed hos mig.

Amalie. O, saa er jeg lykkelig! Det manglede kun i min Lykke. Nu skal vi leve sammen; vi skal...

Frelsen. Ja, og for hinanden! — Jeg føler mig saa let. Det er, som om en Synd længe havde knuget paa mig og nu var afsonet. Enhver Synd skal jo afsones i Ydmyghed. (tager hende om Livet). Det er dog ikke saa vanskeligt at ydmyge sig, som jeg havde troet, — naar det er for en elsket Hustru.

Amalie (smilende). Men Overvindelse kostede det?

Frelsen. Ja! men er det ikke besynderligt? Før bildte jeg mig ind at vise Kraft, men det var Feighed — og nu, da min Sjæl blev feig, ængstelig og vankelmodig, nu føler jeg først Kraft, den rette Kraft.

Amalie. Gid jeg kunde sige Dig, hvor lykkelig denne Time gjør mig. Nu kjender jeg Dig igjen saaledes, som Du var, før vi bleve gifte.

Frelsen. Og saaledes skal Du altid see mig.

Amalie. Langt heller lykkelig ved din Side, alene i vort yndige Hjem, end forgudet derude i Vrimlen.

Frelsen (slipper hende). Og nu skal hele Verden see... Nei, først skal min Ven see, at jeg er forvandlet. (Gaaer til Døren). Kom ind Holmer! — og saa skal din Moder have Glæde af sin Svigersøn. Hun fortjener det. O, jeg er saa lykkelig. Jeg veed ikke, hvad jeg kunde! (Gaaer til den anden Dør). Kom ind, Svigermoder!

Fjortende Scene.

Frelsen. Amalie. Holmer. Mad. Bentsen.

Frelsen (til Holmer). Holmer! Vil Du see en lykkelig Ægtemand?

Holmer. Heller end gjerne! Jeg har altid vidst, at Du kunde være det.

Frelsen. Du havde Ret, min Ven, at jeg bar mig taabeligt ad.

Holmer. Gud være lovet, fordi Du nu seer det.

Frelsen. Men jeg kan godt lade Haven staae aaben. Der maa gjerne blive stjaalet et Par Roser. Jeg skal ikke misunde dem. Jeg beholder Stammerne, og dem skal jeg frede om, saa at Duften dog kun bliver for mig.

Amalie. Hvad mener Du med det.

Frelsen. Det skal jeg forklare Dig en anden Gang. Holmer vilde prædike Moral for mig, men han greb det forkeert an.

Holmer. Men i en god Hensigt.

Frelsen. Det veed jeg. (til Amalie). Din Moder derimod havde det rette Greb paa det. Hun var ærlig imod mig.

Holmer. Var jeg ikke det?

Frelsen. Ikke som hun! hun har sagt mig den rene, usminkede Sandhed.

Mad. Bentsen. Det holder jeg nu meest af.

Holmer. Men jeg da?

Amalie. Jalfald sagde De mig tidt Sandheden. (til Frelsen). Og Du kan maaskee takke Holmer for, at jeg ikke blev forfængelig, og at jeg aldrig tvivlede om din Kjærlighed.

Frelsen (til Holmer). Og dog kunde jeg ogsaa undertiden mistænke Dig. — Nu skal jeg vise Verden, at den farer med Løgn og besmitter sig selv ved at bagvadske Andre; — at jeg er lykkelig, og at min Kone er et Mønster for en Kone, — et bedre Mønster, end jeg har været for Ægtemænd.

Amalie. Hvad mener Du?

Frelsen. Deri 'er det, at Holmer ikke har handlet ganske ærligt imod mig. Du skjulte for mig, hvor ondskabsfuld man var imod os.

Holmer. Jeg forstaaer Dig ikke.

Frelsen. Du var ligesaa nær som min Svigermoder til at sige mig de skammelige Rygter?

Amalie. Hvad siger Du!

Mad. Bentsen. Jeg skulde da ikke troe, at Nogen vover at tale ilde om min Datter?

Frelsen. Hvad behager? Har De ikke selv sagt mig, hvor miskjendt Amalie var, — hvorledes man beklagede eller udloe mig som en ulykkelig Ægtemand?

Amalie (til Mad. Bentsen). Har Du?

Mad. Bentsen. Det maa De aldeles have misforstaaet, Hr. Grosserer! Jeg har ikke med eet Ord...

Frelsen. Nei, ikke med eet, men med hundrede!

Mad. Bentsen. De tager feil. Jeg maa have udtrykt mig heelt forkeert. Jeg har ikke Ordene saaledes i min Magt.

Holmer. Jeg har aldrig hørt noget Saadant.

Amalie. Men forklar Dig, Eduard!

Frelsen. Din Moder har jo ogsaa læst Dig Texten og afpresset Dig Taarer, Du Stakkel!

Amalie. Nei tvertimod! Hun har aftørret dem.

Mad. Bentsen. Det begriber jeg ikke. Jeg har kun sagt, hvad der kunde skee, og saa har De maaskee troet, at det allerede var skeet.

Frelsen. Ah! Nu forstaaer jeg det Hele. — Man har spillet Comedie med mig. — Du snedige Gamle!

Mad. Bentsen. Det er saamæn første Gang, Hr. Grossereren siger Du til mig.

Frelsen. Men det bliver ikke den sidste, hvis Svigermoder tillader det.

Mad. Bentsen. Det er ogsaa første Gang jeg hedder Svigermoder. Det er dog rart at forstaae hinanden.

Frelsen. Ja vist! Altsaa er ogsaa den Sky forsvunden. Hvor jeg er glad, saa usigelig glad!

Amalie. Gud være lovet, jeg ikke mindre!

En Tjener (melder). Bordet er dækket! (Gaaer).

Frelsen. Godt! Lad os saa gaae tilbords. Stakkels Svigermama! Du har vel hverken faaet Vaadt eller Tørt.

Mad. Bentsen. Jo, jeg fik vaade Taarer og tørre Skjænd!

Frelsen. Det var en smuk Modtagelse. Tilgiv!

Mad. Bentsen. Det er tilgivet.

Femtende Scene.

De Forrige. **Neril.**

Neril. De har vel ikke ventet paa mig? Jeg forsikrer, paa min Ære, jeg kunde ikke komme hurtigere. Undskyld!

Frelsen. De kommer netop tilpas. I dette Øieblik blev der meldt, at Bordet var dækket.

Neril. Det glæder mig! (vil byde Fruen Armen).

Frelsen. De har vel ikke Noget imod, at jeg idag selv fører min Kone tilbords? (tager Amalie om Livet).

Neril. Ah! — Gud bevar's — jeg — jeg vilde...

Frelsen. Maa jeg præsentere Dem min Kones Moder?

Neril (forlegen). Det er —? — saa maa jeg...

Mad. Bentsen. Ja, vi To kjende jo hinanden.

Holmer. Og da jeg tillader mig at føre min Vens Svigermoder tilbords, indseer De, at De bliver...

Neril (leer). Tilovers — eller femte Hjul? Saa er jeg dog paa en Maade heldig. Jeg har jo altid Lykken med mig. Jeg vilde netop bede Dem undskylde mig idag, da jeg har faaet en uventet Tjeneste.

Frelsen. Saa maae vi renoncere. Tjenesten fremfor Alt!

Neril. Destoværre! Altsaa a revoir! Jeg anbefaler mig.

Frelsen. De veed, De er anbefalet.

Neril. Jeg beder!

Amalie (giver ham Billetten). Maa jeg levere Dem denne tilbage?

Neril. Ah! — jeg — jeg — jeg vil ønske dem Alle velbekomme. Farvel. (Gaaer).

Frelsen. Der gik „Verden" ud af Døren, og jeg staaer her saa lykkelig hos en elsket Hustru, en prøvet Ven og en kjær Svigermoder —

Amalie. — der idag bragte Lykken tilhuse.

Holmer. Du har i den Grad Lykken med Dig, min Ven, at man næsten maa paanøde Dig den.

Frelsen. Ja, jeg seer nu, at det var en daarlig Ægteskabspolitik.

Mad. Bentsen. Tys! Tys! Der kunde Nogen høre os.

Lohengrin.

Romantisk Opera i tre Akter af **Richard Wagner.**

Oversat af **Adolph Hertz.**

Personerne:

Henrik Fuglefænger, tydsk Konge.
Lohengrin.
Elsa af Brabant.
Hertug Gotfred.
Frederik af Telramund, brabantisk Greve.
Ortrud, hans Gemalinde.
Kongens Herold.
Sachsiske og thüringske Grever og Adelsmænd, Adelsfruer, Pager, Mænd, Kvinder, Svende.

Antwerpen: første Halvdeel af det tiende Aarhundrede.

Første Akt.

Første Scene.

En Slette ved Scheldes Bred ved Antwerpen. Floden gjør henimod Baggrunden en Bøining, saaledes at Udsigten til den tilhøire afbrydes af nogle Træer, og man først seer den igjen i længere Fraskand. I Forgrunden tilvenstre sidder **Kong Henrik** under en mægtig gammel Eg; nærmest ham staa sachsiske og thüringske Grever, Adelsmænd og Væbnere, som udgjøre Kongens Hærfølge; ligeoverfor staa brabantiske Grever og Adelsmænd, Væbnere og Folk; i Spidsen af disse **Frederik af Telramund**, ved hans Side **Ortrud**; **Mænd** udfylde Baggrunden; Midten danner en aaben Kreds, hvor **Kongens Herold** og fire Hærblæsere træde frem og blæse Kongesignalet.

Heralden.

Hør, Fyrster, Grever, Herrer af Brabant:
Germaniens Konge, Henrik, kom hertil,
For at forhandle om sit Riges Tarv.
I holde Loven hellig mellem Mænd!

Brabanterne.

Vi holde Loven hellig mellem Mænd!
Velkommen, Konge, i Brabant!

Kongen (reiser sig).

Vær hilset, ædle Herrer af Brabant!
Ei uden Hensigt kom jeg hid idag.
Jeg staaer beredt til Kamp for Land og Folk.
I vide af Erfaring,
At Nød og Trængsler true os fra Øst.
Ved fjernest Grændse bede Børn og Kvinder:
Frels os, Almægtige, af Ungarns Vold!
Som Rigets Drot jeg reiste høit mit Banner,
Bevang med Sværd og Landse Fjendens Skarer.
I Seiersløn fik Landet ni Aars Fred.
Jeg brugte den til Rigets Værn.
Jeg bygged' faste Borge fjernt og nær,
Og øved' Hærens Mænd i Kampens Færd.
Men endt er Fristen nu, — mig nægtes Skat,
Og Fjendens Skarer ruste sig til Kamp.
Nu er det Tid, nu kalder Landets Ære
Fra Øst og Vest hver vaabendygtig Mand!
Lad Fanen vaie! Frem mod Fjendens Hære,
Og fjerner Faren fra vort Fædreland!

Sachserne og Thüringerne (slaa paa deres Skjolde).

Til Kamp med Gud for Drot og Land!

Kongen (efterat han igjen har sat sig).

Dog jeg kom hid, I Herrer af Brabant,
At føre Jer til Tog mod vore Fjender,
Og seer med Sorg, I leve uden Fyrster
Og føre et splidagtigt Liv i Landet;
Forvirring, vilde Feider, nævnes her.
Erklær Dig, Frederik af Telramund.
Jeg kjender Dig som tapper Hædersmand, —
Saa tal nu, lad mig høre Stridens Grund.

Frederik.

Hav Tak, fordi Du kom at dømme os.
Mit Ord er Sandhed, ærligt, uden Svig. —
Da Døden kaldte Hertugen af Brabant,
Betroed' sine Børn han til min Omsorg,
Ung Elsa, Datteren, og Sønnen Gotfred.
Med trofast Kjærlighed jeg pleied' Drengen,
Saa døm nu Konge om min Sorg, min Harme:
Hint Barn, som til min Nøgt var overgivet,
Er skjændig dræbt.
Ung Elsa gik med Drengen bort til Skoven
Og vendte hjem alene, uden ham,
Thi medens dèr de slakked' om vildfarne,
Hun havde tabt, saa hed det, Barnets Spor —
Spildt var al Søgen efter den Forsvundne.
Nu trued' jeg med haarde Ord ung Elsa,

Da stod med umiskjendelige Mærker
I hendes blege Aasyn Brøden malt.
Da fattede jeg Afsky for min Brud;
Min Ret til hendes Haand, som var mig
skjænket,
Jeg offred' villig, uden Sorg,
Og tog en Viv, som var mit Hjerte kjær,
Den Friserkonge Radbods Datter Ortrud.
(Ortrud bøier sig for Kongen.)
Jeg fører Klage nu mod Elsa af Brabant
For skjændigt Brodermord,
Og fordrer Landet for mig selv med Ret;
Jeg er den Nærmeste af samme Blod,
Min Hustru stammer fra en Slægt, som selv
Gav dette Land engang et Fyrstehuus. —
Du hører Klagen, Konge, fæld nu Dom.

Alle Mændene (med Gysen).
Ha, hvilken Klage, hvilke Ord!
En rædsom Skyld! Et Brodermord!

Kongen.
Sin Broder myrde! Hvilken rædsom Gjerning!

Frederik.
O Drot, med List og Svig er Pigen kjendt.
Hun røbed tidt en fræk og bolersk Hang;
Hun stødte bort min Haand med kold Foragt,
Og tænkte vel, var hendes Broder død,
Og Landets Herskerinde hun,
Da kunde let hun selv sit Valg bestemme,
Og tilstaae denne bryndefulde Flamme!

Kongen.
Hærbud! Kald hende hid! I denne Sag
Skal fældes Dom. Gud gjør mit Die klart!
(Han hænger sit Skjold paa Egen; Sachserne og Thüringerne støde deres dragne Sværd i Jorden foran sig; Brabanterne nedlagge Vaabnene.)

Herolden (træder frem i Midten).
Siig, skal i Kongens Navn hun stævnes hid
Til Dom?

Kongen.
Mit Skjold ei meer jeg løfter ned
Før her er skeet Retfærdighed!

Alle Mændene.
Mit Sværd ei meer til Skeden gaaer,
Før Lovens Haand den Morder naaer!

Herolden.
Hvor I see Kongens gyldne Skjold
Der holder Dom den Herre bold.
Thi kalder høit Heroldens Mund:
Træd, Elsa, hid i denne Stund!

Anden Scene.

Elsa træder frem i en hvid, simpel Dragt fulgt af et langt Tog af hvidklædte Kvinder. Disse blive staaende yderst i Baggrunden, medens Elsa langsomt og undselig gaaer frem til Midten af Forgrunden.

Mændene.
O see, uskyldig hun sig nærmer!

Kongen.
Er
Du Elsa af Brabant?
(Elsa gjør et bejaende Tegn.)
Erkjender Du
I mig din Dommer?
(Elsa seer Kongen i Øiet og bekræfter igjen.)
Saa tal, lad høre! Er
Den Klage Dig bekjendt, som truer her
Dit Navn med Skjændsel?
(Elsa seer Frederik, skjælver, vender sig hovedet bort og bejaer sørgmodig.)
Og hvad svarer Du
Til Klagen?
(Elsa udtrykker: Intet.)
Saa erkjender Du din Skyld?

Elsa
(efterat hun i nogen Tid har stirret taus hen for sig).
Min arme Broder!

Mændene (hvisk ende).
Forunderligt! Hvor sælsom og ynkværdig!

Kongen.
Tal, Elsa, hav Fortrolighed til mig!
(Lang Taushed.)

Elsa (rolig, forklaret).
I Sorgens tunge Dage
Jeg bad med Graad til Gud,
Og Hjertet tidt sin Klage
I fromme Suk gjød ud.
I Vemodstoner ømme
Fra Sjælens Dyb det klang,
Og gjennem Luftens Strømme
Toned min Klagesang.
Til høie Himmelsale
Den steg fra Hjertets Grund, —
Mit Die fik en Dvale,
Jeg sank i Søvnens Blund.

Alle Mændene (sagte).
Hvad? Sælsomt! Drømmer hun? Hun
taler vildt!

Kongen.
Forsvar Dig, Elsa, her for Rettens Mænd.

Elsa (som før).
Da kom en Ridder herlig
Med Sølverrustning paa,
Hans Røst var øm og kjærlig,
Saa skjøn jeg Ingen saae!
Med gyldent Horn ved Lænden,
Stolt læned til sit Sværd,
Nedsvæved Ungersvenden
Fra Lysets Stjernehær.
Han talte Ord saa blide,
Da hævedes mit Mod, —
Paa ham jeg trygt tør lide,
Han er min Kæmper god.

Kongen og alle Mændene (rørte).
O store Gud, os naadig vær,
At klart vi see, hvo Skylden bær!

Kongen (til Frederik).
O Helt! Hvem sigter Du for Mord?
Du Hædersmand, vei dine Ord!

Frederik.
Mig skuffer ei hint sværmeriske Mod.
I see, hun drømmer om en Boler!
For mine Ord har jeg en gyldig Grund,

Thi hendes Skyld blev mig med Ed bekræftet.
Dog ei med Vidne jeg mit Ord belægger,
Min Stolthed kan ei bringe dette Offer.
Her staaer jeg med mit Sværd! — Hvo vover her,
At tvivle paa mit Ord, mit Helteværd?

De brabantiske Adelsmænd.

Ingen af os, vi stride kun for Dig!

Frederik.

Og, Konge, siig, om Du min Daad end mindes,
Da nys jeg slog din stærke Fjendes Hær?

Kongen.

Jeg skatter høit dit sjeldne Heltemod,
Og uden Frygt jeg gav i dine Hænder
Mit Riges Forsvar; — dog i denne Sag
Skal Ingen uden Gud udtale Dommen!

(Han blotter sit Sværd og støder det høitideligt i Jorden foran sig.)

Tal, Greve, Frederik af Telramund,
Siig, om Du her i Kamp paa Liv og Død
Til Gudsdom vil staa inde for din Klage?

Frederik.

Ja.

Kongen.

Og Dig jeg spørger, Elsa af Brabant,
Siig, vil Du, at i Kamp paa Liv og Død
En Kæmper slaaer til Gudsdom for din Ære?

Elsa.

Ja.

Kongen.

Hvem vælger Du til Kæmper?

Frederik (hastig).

Hører Navnet
Paa hendes Boler nu!

De brabantiske Adelsmænd.

Ha, giver Agt!

Elsa.

Snart skal min ædle Kriger,
Min Æres stærke Vagt,
Stolt i min Faders Riger
Guldkronen blive rakt;
Han frier mig fremfor Alle,
Paa ham min Sjæl har kaldt; —
Vil han mig Hustru kalde,
Jeg kaarer ham i Alt.

Mændene.

O skjønne Priis! Ham vinker Lønnen sød! —
Men her det gjælder Kamp paa Liv og Død!

Kongen.

Alt stiger Solen høit paa Himlen, — lad
Trompeten stevne hid til Kampen nu!

Herolden

(træder frem med de fire Hærblæsere, som han leder til Kredsens yderste Ende og vender mod de fire Himmelhjørner; i denne Stilling blæse de Signalet).

Hvo som til Gudsdom nu vil stride her
For Elsa af Brabant, han træde frem!

(Lang Taushed.)

Mændene.

Ei nogen Kæmper møder her,
For hende strider intet Sværd!

Elsa (paa Knæ).

Naadens Gud, o hør min Klage!
Send min Frelser paa dit Bud.
Lad ham fra sin Himmel drage,
Af min Nød at fri mig ud.
Ja, som jeg saae ham, underskjøn,
O send min Helt, o hør min Bøn!

(Fra en Høi nær Flodbredden see Nogle en Baad, som trækkes opad Floden af en Svane og kommer efterhaanden nærmere.)

Mændene

(først nogle, derpaa flere, eftersom de staa nærmere eller fjernere Flodbredden, eller nærme sig den lidt efter lidt).

See! Hvilket Under! Hvad? Hvordan?
En Svane nærmer sig vor Strand!
En Baad gaaer henad Flodens Glar,
Deri en Helt i Rustning klar!
Han kommer, lænet til sit Sværd!
See Svanen trækker Baaden nær!

(Deeltagelsen er blevet almindelig. Mængden har forladt Forgrunden og er ilet hen til Flodbredden. Alene i Forgrunden blive: **Kongen**, der fra sit høiere Sæde seer over de Foranstaaende, **Frederik**, der staaer fuld af Forundring, **Ortrud**, som med mørk Uvillie seer henimod Baggrunden, og endelig **Elsa**, der i glad, spændt Forventning lytter til Folkets Beskrivelse og ligesom fasttryllet til Stedet ikke vover at see sig om.)

Tredie Scene.

(Under det Følgende kommer Svanen nær til Bredden. **Lohengrin**, i Sølvrustning med Hjelm og Skjold og et lidet gyldent Horn ved Siden, staaer i Baaden lænet til sit Sværd.)

Alle Mænd og Kvinder

(vendende sig mod Forgrunden i et Udbrud af den høieste Forbauselse).

Et sjeldent, et uhørt Mirakel!
Tak skee Dig, Gud, som beskytter den Svage!
Hil, hil Dig, himmelsendte Mand!

(**Elsa** vender sig og udstøder ved Synet af **Lohengrin** et høit Glædesskrig; **Frederik** seer maalløs paa den Fremmede, og **Ortrud**, som under det Foregaaende har vedligeholdt en stolt, kold Holdning, ytrer ved Synet af ham og Svanen en fjendelig Skræk, og hefter sit Blik under det Følgende stivt paa den Nysankomne. Idet **Lohengrin** gjør Mine til at forlade Baaden, gaaer Folkets lydelige Jubel pludselig over til spændt Taushed.)

Lohengrin

(endnu med den ene Fod i Baaden bøier sig mod Svanen).

Jeg takker Dig, min Svane god,
Vend atter hjem ad Sølverflod,
Drag lykkelig ad Bølgen klar
Didhen, hvorfra din Baad mig bar.
Vend hjem igjen med trøstigt Mod,
Farvel, farvel, min Svane god!

(Svanen vender Baaden og svømmer tilbage ad Floden. **Lohengrin** seer veemodig efter den.)

Alle Mænd og Kvinder (sagte hvisfende).

Af salig Undren Hjertet skjælver,
Hans Skjønhed tryller Sind og Sands!
Hvor Panden høi og lys sig hvælver,
See, hvilken hellig Straaleglands!

Lohengrin
(er langsomt og høitideligt traadt frem i Forgrunden, hvor han bøier sig for Kongen).

Hil Dig, Kong Henrik! Seirens Gud
I Kampen ved din Side staa!
Da skal dit Navn ei slettes ud,
Dit Helteminde ei forgaa.

Kongen.

Hav Tak; jeg seer alt Herrens Dom.
Paa sælsom Viis Du til os kom!

Lohengrin (træder frem i Midten).

Jeg staaer bered i ærlig Strid
At fri en Mø fra Fjenders Nid.

(Til Elsa.)

Dog tal Du selv, og først erklær,
Om Du vil frelses ved mit Sværd.
Siig, ønsker Elsa af Brabant,
Den Ridders Værge, som hun vandt?
See, hvis paa mig, Du stoler trygt,
Jeg kæmper for Dig uden Frygt.

Elsa
(der har havt sine Øine ufravendt heftede paa Lohengrin, ligesom betaget af en sød Fortryllelse, synker ved hans Tiltale overvældet af glade Følelser for hans Fødder).

Som her jeg knæler for Dig ned,
Jeg til hvert Offer er bered.

Lohengrin.

Vil Du, min Haand jeg rækker Dig,
Ifald mit Sværd mig bringer Seier.

Elsa.

O, Du min hele Sjæl alt eier!
Held mig, om Du kan elske mig!

Lohengrin.

Dog, Elsa, skal jeg Landet værne,
Kalde Dig Brud og fæste Bo,
Skal ingen Magt fra Dig mig fjerne,
Et Løvte holde Du mig tro:
Aldrig Du maa, o Kjære,
Kundskab om mig begjære,
Om Hjem og Fødestavn,
Og ei om Slægt og Navn!

Elsa.

Frygt ei! Jeg lover hvad Du byder.

Lohengrin.

Husk, Elsa, hvad mit Ord betyder:
Aldrig Du maa, o. s. v.

Elsa (med stor Inderlighed).

Min Helt, min Engel, min Forsvarer,
Som trofast gaaer for mig i Strid,
Som frelser mig af Nød og Farer,
Jeg slaaer i Alt til Dig min Lid!
Din Haand mig frelser af min Nød.
Jeg holder tro det Ord, Du bød!

Lohengrin (trykker hende henrykt til sit Bryst).

Elsa, jeg elsker Dig!

Kongen og alle Mænd og Kvinder
(sagte, rørte).

Sødt skjælver Hjertet i hvert Bryst.
O, hvilken underdeilig Mand!
Han kom saa herlig til vor Kyst
Fra Himlen, fra et Drømmeland!

Lohengrin
(efter at han har overgivet Elsa til Kongens Omsorg, træder høitidelig frem i Midten).

Velan, Folk og Fyrster, saa mærk mit Ord:
Skyldfri er Elsa af Brabant!

(Til Frederik.)

Hver den, som din falske Klage troer,
Skal see ved Gudsdom, mit Ord er sandt!

Brabantiske Adelsmænd
(først nogle, efterhaanden flere sagte til Frederik).

Lad af fra Strid,
Du seirer ei!
Gaa bort igjen
Fra Farens Vei!
Hans Liv bevogter
Engles Hær,
Dig hjælper ei
Dit gode Sværd.
Vi vare Dig,
Vor Ven, for Strid;
Frygt Fald og Anger,
End er Tid!

Frederik,
(der bidtil har betragtet Lohengrin uafbrudt med et forstænde Blik, siger endelig efter nogen Vaklen i en afgjørende Tone).

Langt heller død end feig! —
Skjøndt ved et Under Du kom hid,
Du Helt, som træder frem saa kjækt,
Gaaer modig jeg med Dig i Strid,
Jeg frygter ei, Du trodser frækt.
Du pletter ei min Æres Glands.
Mig vinker Held og Seirens Krands.

Lohengrin.

Nu, Konge, ordne Du vor Kamp!

Kongen.

Saa træder frem nu Tre for hver som kæmper,
Og maal en Kreds, hvor Striden fægtes ud.

(Tre sachsiske Adelsmænd træde frem for Lohengrin, tre brabantiske for Frederik. De afmaale Kampladsen med høitidelige Skridt og afstikke den med deres Spyd).

Herolden
(i Midten til Forsamlingen).

Nu hør mit Ord, agt vel derpaa:
Nær Kampens Kreds tør Ingen staa.
Dens Grændse skal man agte vel.
Om Nogen krænker Hegn og Skjel, —
Den Frie mister Haand og Fod,
Med Hovedet gjør Trællen Bod.

Mændene.

Den Frie mister Haand og Fod
Med Hovedet gjør Trællen Bod.

Herolden
(til Lohengrin og Frederik).

Mærk og mit Ord, I Kampens Mænd:
Lad ingen List forstyrre den.
Paa Stridens Love vel giv Agt,
Ov ingen Trolddoms Svig og Magt!
Gud kræver dog den Falskes Blod
Og skjænker ene Kraft og Mod!

Frederik og Lohengrin.

Gud kræver dog den Falskes Blod
Og skjænker ene Kraft og Mod!

Kongen,

(der høitidelig er fredet frem i Midten).

O, Sandheds Gud, vær Du os nær,
Og styrk den gode Kæmpers Sværd,
At vi see klart den mørke Sag,
Og Sandhed skjelnes fra Bedrag!
O, gyd din Kraft i Heltens Arm,
Og straf den Feige i din Harm!
O, lær os her at skjelne grant,
Thi al vor egen Kløgt er Tant!

Elsa og Lohengrin.

Jeg frygter ei for Svig og Vold,
Thi Gud er Ærens stærke Skjold!

Ortrud.

Hans Arm er stærk i Kamp og Strid,
Til Sværdets Kraft jeg slaaer min Lid!

Frederik.

Jeg møder Dommen uforsagt,
Thi Æren er min stærke Vagt!

Alle Mændene.

O Sandheds Gud, vær Du os nær,
Og styrk den gode Kæmpers Sværd!
O, gyd din Kraft i Heltens Arm
Og straf den Onde i din Harm!
O, lær os her at skjelne grant,
Thi al vor egen Kløgt er Tant!

(Paa et Tegn af Herolden falde Hornblæserne ind med et langt Kampsignal. Kongen trækker sit Sværd af Jorden og slaaer tre Gange dermed paa sit ophængte Skjold. Ved det første Slag indtage Lohengrin og Frederik Kampstillingen, ved det andet drage de Sværdene og lægge ud, ved det tredie begynde de Kampen. Efter nogle heftige Udfald strækker Lohengrin sin Modstander med eet Slag til Jorden).

Lohengrin

(sætter sit Sværd paa Frederiks Hals).

Dit Liv er mit paa Guds og Lovens Bud,
Det skjænkes Dig, — fly hen til Naadens Gud.

(Kongen fører Elsa hen til Lohengrin, hun synker henrykt til hans Bryst. Ved Frederiks Fald have Sachserne og Thüringerne trukket deres Sværd af Jorden, Brabanterne optage deres. Alle Adelsmændene og hele Folket trænger jublende ind i Kredsen, saa at den bliver udfyldt af Massen.)

Elsa.

O kunde Ord Dig vise
Mit Hjertes Jubelsang,
Og Toner værdig prise
Din høie Helterang.
Ved Smilet i dit Øie
Jeg salig priser mig!
Jeg dybt mit Knæ maa bøie!
Jeg elsker, elsker Dig!

Ortrud,

(som med Raseri har seet Frederiks Fald).

Vee mig! Jeg maa forsage!
Med knækket Mod jeg staaer!
Jeg har kun Skam tilbage,
Jeg uden Haab forgaaer!

Frederik, (vridende sig paa Jorden).

Vee mig! Jeg maa forsage!
Forladt af Gud jeg staaer.
Jeg har kun Skam tilbage,
Jeg uden Haab forgaaer!

Lohengrin (til Elsa).

Mig Himlen Seier sendte
For din Uskyldighed,
Og Seiersværdet endte
Den Nød, Du skyldfri led!

Alle.

Hil Dig, o Helt!
Dig være Priis!

Anden Akt.

Første Scene.

(I Borgen i Antwerpen. I Midten af Baggrunden Ridderboligen, i Forgrunden tilvenstre Fruerboligen, tilhøire i Forgrunden Münsterens Port, i Baggrunden paa samme Side Taarnporten. Det er Nat. Vinduerne i Ridderboligen ere klart oplyste, Horn og Basuner klinge lystig ud derfra. Paa Trappen til Münsterens Port sidde Frederik og Ortrud i fattige Klæder, Ortrud, med Armene støttet paa sit Knæ, vender Øiet ufravendt mod de oplyste Vinduer i Ridderboligen, Frederik seer mørk ned for sig. Lang, uhyggelig Taushed.)

Frederik (staaer hastig op).

Kom, reis Dig nu, min Skjændsel deler Du!
Den lyse Dag tør aldrig see os her.

Ortrud

(uden at forlade sin Stilling).

Jeg kan ei gaa, min Fod er lænket her.
Af denne Glands fra Festen hos vor Fjende
Min Læbe drak en rædsom Sjælegift,
Som snart vor Sorg og hendes Fryd vil ende.

Frederik

(træder frem for Ortrud med mørke Blikke).

Du frygtelige Kvinde! Fængsler Trolddom
Mig i din Nærhed?
Hvorfor forlader jeg Dig ei,
Og drager bort, langt bort,
At min Samvittighed kan finde Fred?
Vee mig!

Hvorhen mit Blik jeg sender,
Jeg møder kun Foragt,
En Røver bort sig vender,
Seer han min Skjændselsdragt.
Berøvet Skjold og Sværdet,
Min Arme lyst i Ban
Jeg flakker om forfærdet,
En hadet, fredløs Mand!

(Styrter i rasende Smerte til Jorden. Horn og Basuner lyde atter ud fra Ridderboligen.)

Ortrud

(bestandig i sin forrige Stilling efter længere Taushed og uden at see paa Frederik, som igjen har reist sig).

klager Du med rædsomt Jammerskrig
Din Nød?

Frederik

(med en heftig Bevægelse).

Ha! Var mit Sværd kun i min Haand,
Du vælted i dit Blod!

Ortrud (haanlig).

Ha, tappre Helt
Af Telramund, hvorfor mistænker Du?

Frederik.

Hvorfor? — Har ei Du Falske lokket mig
Til at staa frem med Klage mod den Rene?
Ha, fra din høie Slotsaltan — saa løi
Du frækt! — Du saae, hvordan hun myrded ham
I Skovens Skjul, hvor intet Øie naaer;
Du saae, hvordan hun drukned selv sin Broder
I Dammens Vand. Min ærekjære Sjæl
Du lumsk omspandt med falske Spaadomsord;
Snart skulde atter Radbods gamle Huus
Sig reise stolt og herske i Brabant.
I min Troskyldighed jeg Elsas Haand,
Den Renes, stødte bort og ægted Dig,
Du Falske, som var Radbods sidste Skud.

Ortrud (sagte).

Hvor krænker mig hans Ord! (høit.) Velan da! Alt
Er sandt, jeg nægter ei!

Frederik.

Og jeg, der nys med Hæder bar mit Navn,
Hvis Mod og pletfri Skjold stod høit i Ry,
Din frække Løgn med Skjændsel nu maa dele.

Ortrud (trodsig).

Hvem løi?

Frederik.

Du!
Nu bøder jeg til Straf;
Gud selv har dømt mig skyldig!

Ortrud (leer haanlig).

Giv mig blot Magt, da viser Dig min Kunst,
Den Gud, som skjærmer ham, er kraftesløs.

Frederik (med hemmelig Gysen).

Du Hex forfærder mig! Vil Du paany
Ved Trolddomskunst berøve mig Forstanden?

Ortrud

(peger paa Ridderboligen, hvor det nu er blevet mørkt).

Nu hviler Fraadserne i Søvnens Arme.
Kom her, tag Plads hos mig, nu er det Tid,
Nu lad min sjeldne Klogt belære Dig!

(Under det Følgende nærmer Frederik sig efterhaanden og bøier sit Øre mod hende.)

Siig, kjender Du den Helt, som nys
En Svane drog til denne Strand?

Frederik.

Nei.

Ortrud.

Ønsk Dig, at Du kjendte ham!
Thi tvinges han — mærk vel mit Ord —
At nævne Navn og Fødestavn,
Er al den Magt tilende flux,
Som Trolddom kun har skjænket ham.

Frederik.

Ha, nu hans Forbud jeg forstaaer!

Ortrud.

Og vid, at ingen Anden her
Kan faae ham til at røbe Alt,
End den, som han saa strengt forbød,
At spørge ham om Slægt og Navn.

Frederik.

Saa gjaldt det friste Elsa til
At søge hans Fortrolighed.

Ortrud.

Ret saa, Du fatter let og snart.

Frederik.

Dog siig, hvordan det lykkes?

Ortrud.

Hør!
Kun ei forsagt! Det gjælder Mod!
Beflit Dig paa at vække Tvivl
I hendes Sjæl. Træd dristig frem,
Sigt ham for Trolddoms fule Id,
Bed den bedrog han Rettens Mænd!

Frederik (levende).

Ha, forte Trolddomskunst!

Ortrud.

Og lær,
At han kan fældes og med Magt.

Frederik.

Med Magt?

Ortrud.

I Trolddomskunst har jeg
Forgjæves ei mig øvet længst,
Giv derfor Agt og mærk mit Ord,
Naar den, som blev ved Trolddom stærk,
Berøves kun et Ledemod,
Da viser han sig som han er,
Heel magtesløs.

Frederik.

Ha, er det sandt! . . .

O, Kvinde, Du ved Nat er grum at see!
Hvis end Du skuffer mig, da vee Dig, vee!

Ortrud.

Ha, hvor Du raser! Stands din vilde Klage!
Snart skal da Hævnens søde Lyst Du smage.

(Frederik sætter sig hos Ortrud paa Trappetrinene.)

Begge.

Ja, Hævnens Værk vi dristig øve,
Ved Nattens Mulm vi sværge her!
I, som i rolig Tryghed sove,
Ulykken vaager Eder nær!

Anden Scene.

(Elsa i hvid Dragt træder frem paa Svalen til Fruerboligen og læner sig ud over Rækværket. Frederik og Ortrud sidde endnu lige overfor paa Kirkens Trappetrin.)

Elsa.

Du Luft, som sagte strømmer,
Som hørte, hvad jeg led,
O, nu kun Hjertet drømmer
Om Elskovs Salighed!
Du hørte Toner klinge
Med Vemod over Strand,
Og bar ham paa din Vinge
Fra fjerne, fjerne Land.
Dit Pust mig Kjøling sender
I Hjertets dybe Nød,
Nu svал min Kind, som brænder
Af Elskovs hede Glød!

Ortrud.

Der er hun!

Frederik.

Elsa!

Ortrud.

Denne Stund skal hun forbande!
Gaa bort! Forlad dette Sted!

Frederik.

Hvorfor?

Ortrud.

Hun er min, men Helten din.
(Frederik fjerner sig gjennem Baggrunden).

Ortrud
(i sin tidligere Stilling med høi, men dog klagende Stemme).

Elsa!

Elsa (efter nogen Taushed).

Hvo kalder? Mit Navn jeg hørte lyde,
Og dybe Suk forstyrre Nattens Fred.

Ortrud.

Ak, Elsa, kjender
Du ei min Stemmes Klang?
Vil Du forstøde grumt mig Arme,
Og bringe mig Elendighed?

Elsa.

Ortrud! Er det Dig!
Ulykſalige! Hvad gjør Du her?

Ortrud.

Ja, Du har Ret,
Jeg er den ulykſaligſte blandt Kvinder.
I Skovens Ensomhed jeg lever,
Tog ingen Deel i Verdens Færd, —
Hvad gjorde dog jeg Arme Dig?

Elsa.

Ti, Ortrud! Himlen sig forbarme!
O, jeg var ei Guds Godhed værd,
Om jeg forstødte grumt Dig Arme,
Der saa bodfærdig kommer her. —
Nei aldrig, Ortrud! Vent mig, hør,
Jeg aabner selv for Dig min Dør.
(Hun gaaer hurtig tilbage til Fruerboligen.)

Ortrud
(i vild Begeistring springer op fra Trappetrinene).

I stærke Guder, hjelp mig i min Jammer
Til Hevnens Maal og styrk min svage Aand!
Knus nu min Fjende, slaa med Vredesflammer!
O, laaner Styrke til min matte Haand!
Odin, min Gud, jeg kalder Dig!
Freia, Gudinde, strid for mig!
Hjelp mig med Falskhed og Bedrag!
Paa Sorgen kommer Glædens Dag!
(Elsa og to Piger, som bære Lys, kommer gjennem den underste Dør til Fruerboligen.)

Elsa.

Ortrud, hvor er Du!

Ortrud
(kastende sig ydmyg ned foran hende).

Her for Dine Fødder.

Elsa
(træder forskrækket tilbage).

Hjelp Gud! maa Du Dig ydmygt bøie,
Som straaled nys i Glands og Pragt?
Mit Hjerte bløder, seer mit Die
Dig her i denne Slavedragt.
Staa op! Har fordum Du mig hadet,
Din Synd jeg let forlader Dig;
Og har mit mindste Ord Dig skadet,
Ak, Ortrud, tilgiv ogsaa mig.

Ortrud.

Hav Tak, hav Tak. — Dog tag Dig vare,
Og tro ei Lykkens Smiil for vel.
Du trues end af Nød og Fare!
O stol ei paa et flygtigt Held!

Elsa.

Hvad Fare?

Ortrud.

Kjender Du den Ridder
Som Du med Himlen troer i Pagt? —
Den Beiler, som Din Gunst besidder,
Kun frelste Dig ved Trolddoms Magt.

Elsa
(bøver tilbage, men vender sig efter nogen Tøven atter mod Ortrud med et Udtryk af medlidende Kummer).

Du fatter ei, at man kan bygge
Sin Kjærlighed paa Troens Grund,
O, Hjertet stoler i sin Lykke
Paa Ordet af en Beilers Mund!
Kom, følg mig ind, og Du skal lære,
At kjende Troens Salighed,
At holde Troens Navn i Ære,
Thi kun ved den faaer Hjertet Fred.

Ortrud (ved sig selv).

Ha, Stolte, skjælv, thi Du skal miste
Din tillidsfulde Kjærlighed,
Du Tvivlens bittre Kval skal friste
Og tabe snart Dit Hjertes Fred!
(Elsa fører Ortrud ind i Fruerboligen, Pigerne gaae foran med Lys. Dagen har allerede begyndt at gry, Frederik træder frem fra Baggrunden.)

Frederik.

Nu drager Fjenden i din Borg! —
Fuldfør Dit Værk, gjør hvad din Attraa byder,
At hindre Dig, er ei mit Hjertes Trang,
Enhver, fra hvem mit Fald, min Jammer flyder,

Led, om Du kan, med mig i Undergang.
Kun Eet min tabte Ære kræver her,
Den Skjændige skal falde for mit Sværd!

Tredie Scene.

(Det bliver Dag. Taarnvægtere blæse en Morgensang, fra et fjernere Taarn svares. Tjenere komme fra det Indre af Borgen, kaste Spande i en Brønd og bære dem ind i Ridderboligen. Taarnvægtere aabne Taarnporten. De fire Hærblæsere komme ud fra Ridderboligen og blæse Kongesignalet, hvorpaa de igjen vende tilbage. Frederik har skjult sig bag et Muurforspring ved Münsteren. Fra Borggaarden og gjennem Taarnporten kommer en stedse talrigere Skare af Adelsmænd og Folk og samles foran Kirken; de hilse glade paa hverandre.)

Choret.

Alt Hornet lyder over By!
Hvad Nyt forkyndes os paany?
Den sjeldne Helt vel drager her
Til ny Bedrift sit Helteværd.

(Herolden med de fire Hærblæsere træde ud af Ridderboligen paa en Forhøining foran dennes Port. Kongesignalet bliver atter blæst; Alle vende sig mod:)

Herolden.

Nu lytter til min Røst, hører mit Bud,
Mærker mit Ord, hver Mand i Kongens Land.
Grev Telramund er lyst i Rigets Ban,
Thi fræk han drog sit Sværd til Kamp mod Gud.
Hver den, som freder om en fredløs Mand,
Skal lyses selv til Straf i Rigets Ban.

Mændene.

Vee ham, som Gud har straffet,
Som sveg sin Riddertro,
Ham fly hver ærlig Kæmper,
Ham fly al Fred og Ro.

(Nyt Signal.)

Herolden.

Saa hører og, hver Mand i Kongens Land.
Idet den ædle, himmelsendte Mand
Sig Elsa til Gemal har kaaret her,
Vil Kongen, Kronen af Brabant han bær.
Dog Hertug-Navnet ei hans Minde fandt,
Man kalde ham: Beskytter af Brabant.

Mændene.

Hil ham, den ædle Helt,
Som Ærens Palme vandt!
Vi Troskab love vor
Beskytter af Brabant!

(Nyt Signal.)

Herolden.

Og han, som seirer her sin Bryllupsfest,
Hver tapper Helt nu byder ind til Gjæst.
Naar Dagen gryer, han gaaer med draget Sværd
Til Kamp for Drot og Land mod Fjendens Hær
Fra Elskovs Lyst, naar Ærens Fane vaier,
Han iler med Jer frem til Kamp og Seier.

Mændene (begeistrede).

Med ham vi gaa med Lyst
I blodig Vaabendands;
Vi lyde Ærens Røst
Og vinde Seirens Krands.
Med ham gaaer frem hver Mand
Til Kamp for Drot og Land!

Fire Pager

(træde ud fra Svalen til Fruerboligen, gaaer hen imod Ridderboligen og tiltale Mændene).

Gjør Plads for Elsa af Brabant,
Nu gaaer til Kirken hendes Gang!

(De danne en bred Gade gjennem Mændene, som vige villig tilside, og rydde liggjøre Trappen til Kirken, hvor de opstille sig.)

Fjerde Scene.

(Et langt Tog af Damer i rige Dragter drager fra Fruerboligen forbi Ridderboligen gjennem Forgrunden til Münsteren.)

Chor

(af Riddere og Folk under Optoget).

Guds Fred ledsage hende,
Som Heltens Hjerte vandt!
Hil Dig, Du ædle Kvinde!
Hil Elsa af Brabant!

(Elsa, prægtig smykket, optræder i Toget. Blandt Kvinderne, som slutte det, sees Ortrud, ligeledes rigt klædt. De, som gaa nærmest hende, holde sig borte fra hende af Frygt og Uvillie, saa at hun sees at gaa temmelig alene. Hendes Miner udtrykke en stedse stigende indædt Forbittrelse. I det Øieblik Elsa under Folkets lydelige Tilraab vil sætte Foden paa det første Trin til Kirken, træder Ortrud rasende ud af Følget henimod Elsa, stiller sig imod hende paa samme Trin og tvinger hende saaledes til igjen at træde tilbage.)

Ortrud.

Nu, Elsa, stands! Ei længer vil jeg taale,
Du haaner mig og stolt gaaer foran mig.
Min Høihed tør med Din jeg dristig maale.
Troer Du, jeg bøier ydmyg Knæ for Dig?

Elsa (yderst forbauset).

Hvad siger Du? Vil Du gaa først i Rangen?
Du, hvis Gemal fornedret er af Gud?
Ha! Ved en hyklet Anger blev jeg fangen,
Som tilgav Dig paa Kjærlighedens Bud!

Ortrud.

Ha, List og Svig! Han dømtes uretfærdig!
Nys pristes høit hans Navn og Helteværd,
En tapper Ridders Roes man holdt ham værdig,
Og kjendt og frygtet var hans gode Sværd.
Den Anden fremmed kom til Kampens Stevne,
Du end ei selv formaaer hans Navn at nævne.
Dog spørg ham ei, det bringer Sorg og Nød,
Derfor den kloge Helt det strengt forbød.

Mændene og Kvinderne

(i stor Bestyrtelse).

Hun spotter ham,
Hun haaner Helten!

Elsa

(tager Mod til sig).

Du Nedrige! Ham haaner Du!
Hør, hvad jeg frit forkynder nu:
Saa reen og ædel er min Beiler,
Saa ridderlig og stolt hans Færd,
At Hadets onde Hensigt feiler
Og pletter ei hans Helteværd.

Hans gode Sværd i Kampens Stevne
Slog din Gemal paa Ærens Bud.
Som høit Enhver hans Roes skal nævne,
Staaer ene han i Pagt med Gud!

Kvinderne
(understøttende Elsa).
Straffer hendes forvovne Ord!

Mændene (i Baggrunden).
Gjør Plads!
Tilbage her for Kongen!

Femte Scene.

(Kongen, Lohengrin, de sachsiske og brabantiske Grever og Adelsmænd, Alle prægtig klædte, træde ud fra Ridderboligen. Lohengrin og Kongen trænge sig gjennem Hoben frem i Forgrunden.)

Brabanterne.
Hil, hil vor Konge!
Hil Beskytteren, vor Helt!

Kongen.
Hvo vpped Strid?

Elsa
(kaster sig i Lohengrins Arme).
Min Helt, o min Forsvarer!

Lohengrin.
Hvad nu?

Kongen.
Man Kirkegangen vover her
At hindre?

Følget.
Hvilken Strid? Hvad er der hændet?

Lohengrin (seer Ortrud).
Hvad seer jeg! den Forhadte her hos Dig!

Elsa.
Min Elskte! frels mig Du i denne Nød.
Straf mig, jeg var ulydig mod dit Bud.
Med Angers Taarer hun sig ydmygt nærmed.
Jeg følte Medynk med den Armes Sorg,
Nu see, hvor skjændigt hun min Godhed lønner,
Hun dadler, at jeg Tillid har til Dig.

Lohengrin
(hefter sit Blik fast og truende paa Ortrud).
Du Skjændige, kom ei den Rene nær.
Du seirer aldrig her.
Siig, Elsa,
Har hendes Gift dit rene Hjerte naaet?

(Elsa skjuler grædende sit Ansigt ved hans Bryst. Lohengrin løfter hende op og peger paa Münsteren.)

Kom, glem i Glædens Smiil Din Sorg og Smerte!

(Idet Lohengrin og Elsa i Spidsen af Toget vil begive sig til Kirken, træder Frederik frem paa Trappen mellem Kvinderne og Pagerne, som ved at see ham vige forfærdede tilside.)

Frederik.
O, Konge, letbedragne Fyrste, stands din Gang!

Kongen og Mændene.
Hvad vil Du her? Forhadte, bort! Forvar Dig!
Du er en Dødsens Mand.

Frederik.
O, hør mig, Drot,
Uskyldig traf mig al den Haan og Spot.
O tro mit Ord, I er med Blindhed slagne;
Ved skjændig Trolddomslist er I bedragne!

Kongen og Mændene.
Grib den Forvorpne! Ha, han spotter Gud!
(De trænge ind paa ham, men da Frederik med Fortvivlelsens Kraft løfter sin Stemme, standse de forstrækkede og høre endelig paa ham med Opmærksomhed.)

Frederik (peger paa Lohengrin).
Jeg sigter ham for Trolddomsid,
Som her staaer mægtig for mit Øie;
Den Magt, han vandt ved ringe Møie,
Forsvinder inden stakket Tid.
For Rettens Røgt I slet kun sørge,
I røved mig mit Helteværd,
Og glemte ham om Navn at spørge,
Før han til Kamp mod Gud drog Sværd.
Før Templets Trin han her betræder
Det Spørgsmaal stiller jeg nu her:
Lad Hjemstavn, Navn og Hæder
Ham nævne høit for En og Hver!
(Stor Bevægelse yttrer sig hos alle Tilstedeværende.)
Han kom hertil paa uhørt Maade,
En Svane drog ham til vor Strand,
Hvem slige Tryllekunster baade,
Hans rene Dyd ei holder Stand!
Lad Helten staa til Ansvar her,
Forklare denne dunkle Sag,
Hvis ei, da seer nu klart Enhver,
Hans fromme Adfærd er Bedrag.

Kongen og Mændene.
Ha, hvilken Klage! Hvad mon han vil svare!

Lohengrin.
Ei Du, som Ærens Vei forlader,
Skal den forlangte Kundskab faae,
Din onde Tvivl mig langtfra skader,
For Dig kan intet Reent bestaa!

Frederik.
Er jeg foragtet her af Alle,
Vil Du, o Drot, bønhøre mig,
Dig vil man ei uværdig kalde,
Ei nægte frækt at svare Dig.

Lohengrin.
Jeg selv ei Kongen Kundskab skjænker,
Ei nogen Fyrste fjernt og nær.
Med ussel Tvivl mig Ingen krænker,
Man saae min gode Gjerning her.
Dog Een der er, som jeg maa Kundskab skjænke,
Elsa . . men hun . . . .
(Han vender sig mod Elsa, men standser pludselig ved Synet af den indre Kamp, som viser sig i hendes Miner og Bevægelser.)
Hvor bleg! — Hvad maa jeg tænke!

Kongen og alle Mændene.
Vil han sin Hemmelighed ei forklare,
Vi spørge ei den tappre Riddersmand.
Maaskee det bringer ham i Nød og Fare,
Ifald han nævner Herkomst, Navn og Stand.

Frederik og Ortrud.
Hun grunder paa, hvad vel han strengt fortier.
Alt Tvivlens Sæd i hendes Sjæl er lagt.

End staaer han som den mægtige Befrier,
Dog spørger hun, saa svinder al hans Magt.

Lohengrin.

Har Frygt og Tvivl besnæret hendes Hjerte?
Har snedig List forstyrret hendes Ro?
O Himmel, vogt min Brud for denne Smerte!
Styrk hendes Sjæl i Tillid og i Tro.

Kongen.

Min Helt! Træd dristig frem og mød hans Klage!
Du staaer for høit til her at staa tilbage.

Mændene
(trænge sig om Lohengrin).

Vi tro paa Dig, med Dig er Roes og Seier!
Du stred for Uskylds Sag paa Helteviis.
Næk os din Haand, Du helt vor Tillid eier.
Selv uden Navn vi tolke høit din Priis!

Lohengrin.

Jeg fører Eder frem til Roes og Seier
Selv uden Navn paa tapper Helteviis!
(Mændene have omringet Lohengrin, der modtager et Haandslag af hver af dem. Medens dette foregaaer i Baggrunden, bøier Frederik sig ubemærket mod Elsa, der, kæmpende med sig selv er bleven staaende i Forgrunden, uden i sin Uro og Forvirring at indse hæve Øiet til Lohengrin.)

Frederik (fortrolig).

En ringe Sag hans hele Magt betinger:
Hør, hvad jeg raader Dig!

Elsa (forstrækket, hvisken).

Gaa bort fra mig!

Frederik.

O, lad mig kun berøve ham en Finger,
En Fingers Spidse, — og jeg sværger Dig,
Hvad nu er skjult da klart Dit Øie seer,
Og aldrig han Dig da forlader meer.

Elsa.

Jeg gjør det ei.

Frederik.

Inat er jeg Dig nær,
Kald blot, da skeer det uden al Besvær.

Lohengrin
(træder hurtig frem i Forgrunden).

Elsa, stig, med hvem Du taler nu?
(Elsa vender sig med et tvivlende, smerteligt Blik fra Frederik og synker dybt rystet for Lohengrins Fødder.)

Lohengrin
(med frygtelig Stemme til Frederik og Ortrud).

I Skjændige, tilbage! Jeg varer hver især,
Kom hende aldrig nær!
(Frederiks Miner udtrykke Smerte og Raseri.)
Kom, Elsa, reis Dig nu! Bevar Din Tro!
Lad Frygt og Tvivl ei røve Dig din Ro.

Elsa
(i heftig indre Bevægelse).

Min Brudgom, naar hos Dig jeg staaer,
Mit Hjerte kjender ei til Frygt.
Ak, til min sidste Time slaaer
Paa Dig jeg stoler fast og trygt!
(Hun synker til hans Bryst; Orgelet toner fra Kirken. Klokkeklang.)

Lohengrin.

Saa kom! Lad os til Kirken gaa!

Mændene og Kvinderne
(rørte og begeistrede).

Hil ham, som Palmen vandt!
Hil Elsa af Brabant!
(Under festlig Ledsagelse fører Kongen Lohengrin ved den venstre og Elsa ved den høire Haand opad Trappen til Kirken. Elsa kaster fra Trappens Overste et Blik ned paa Ortrud, som løfter sin Haand truende mod hende. Elsa klynger sig forfærdet til Lohengrin; idet denne ledsager hende videre, falder Teppet.)

Tredie Akt.

Første Scene.

(En indledende Musik skildrer Bryllupsfestens Glæde. Da Teppet gaaer op, ses Brudekamret; i Midten af Baggrunden den rigtsmykte Brudeseng; ved et aabentstaaende Karnapvindue et lavere Hvilested. Paa begge Sider i Baggrunden føre aabentstaaende Døre ind til Kammeret. Brudetoget nærmer sig under Musik og Afsyngelsen af Brudesangen, og træder ind i Kammeret i følgende Orden: Gjennem Døren tilhøire komme Kvinderne, ledsagende Elsa, gjennem Døren tilvenstre Kongen og Mændene, ledsagende Lohengrin. Pager med Lys gaa foran begge Togene, der mødes i Midten af Scenen, hvorpaa Kongen overgiver Elsa til Lohengrin. De omfavne hinanden og blive staaende i Midten).

Brudesang (af Mændene og Kvinderne).

Elskende To, drager nu ind,
Her hvor I kaldes til Brudebo,
Ynde og Dyd, ridderligt Sind,
Omt forenet i Elskov og Tro!
Uskylds Forsvarer, gaa nu forud!
Følg ham, Du faure, yndige Brud!
Jublen og Festens Time er svunden.
Hjerternes Stevne, Himlen er vunden,
Roser og Myrter dufte i Krands,
Smykke jert Kammer, trylle jer Sands!
Elskende To. etc.

(Pager afføre Lohengrin hans rige Overklædning, afspænde ham Sværdet og nedlægge Alt paa Hvilebænken; Kvinder afføre ligeledes Elsa hendes kostbare Overklædning. Medens dette skeer, gaa otte Kvinder tre Gange langsomt udenom Lohengrin og Elsa.)

Kvinderne.

Vi vie Jer til Glæden
I Elskovs Rosenbaand!
Ad Kjærlighedens Veie
I vandre Haand i Haand!

(Kongen omarmer Lohengrin og Elsa; Pagerne give Tegn til Opbrud; Toget bevæger sig forbi Parret, saaledes, at Mændene forlade Kammeret gjennem Udgangen tilhøire, Kvinderne gjennem Udgangen tilvenstre.)

Brudesang (under Bortgangen).

Elskende To, Timen er nær,
Favner hinanden i Brudebo!
Ridder og Hustru tøver nu her,
Omt forened i Elskov og Tro!
Jublen og Festens Time er svunden,
Hjerternes Stevne, Himlen er vunden!
Roser og Myrter dufte i Krands,
Smykke jert Kammer, trylle jer Sands!
Elskende Par. etc.

(Naar Alle have forladt Kammeret, lukkes Dørene udvendig fra; Sangen taber sig i det Fjerne.)

Anden Scene.

(Elsa hviler henrykt ved Lohengrins Bryst; han fører hende til Hvilebænken, hvor de sidde ved hinandens Side i kjærlig Omfavnelse.)

Lohengrin.

Nu tier Sangens Chor — alene To
For første Gang vi mødes Favn ved Favn;
I Brudehuset her i stille Ro
Jeg nævner Dig ved kjærligt Hustrunavn.
Min Elsa, elskte Viv, siig, priser Du
Dig lykkelig i mine Arme nu.

Elsa.

Langt meer end lykkelig jeg nu mig priser,
Min Glæde ligner Engles Saligheb.
Naar stolt og skjøn Du for mit Blik Dig viser,
En himmelsk Glæde er min Sjæl bereb.

Lohengrin
(peger paa det aabenstaaende Vindue).

Igjennem Haven strømmer Blomsterduften
Og tryller sødt i Vaarens friske Vind.
Naar gaadefuld den bølger gjennem Luften,
Jeg aander sorgløs liflig Balsam ind.
Du er som Blomstens Duft, Du ligner denne,
Med lønlig Magt din Skjønhed tryller mig;
Jeg søgte ei dit Væsens Grund at kjende,
Jeg saae Dig og mit Hjerte elsked Dig.

Elsa.

O lad mig vandre ved din Side,
Blive din hele Ømhed værd.
Jeg glad al Smerte vilde lide,
Blev jeg ved den Dig evig kjær.
O Du, som kæmped for min Ære,
I Liv og Død jeg svigter ei!
O, kunde jeg din Skjoldmø være,
Og fjerne Farer fra din Vei.
O, vilde Du dit Liv forklare,
Skjænke mig din Fortrolighed!
Siig frygter Du, det bringer Fare
Om jeg dit Navn, din Herkomst veed?

Lohengrin.

O, ti dog, Elsa!

Elsa.

Tal du Kjære,
Og siig mig nu, hvorfra Du kom.
Dit Ord jeg evig tro skal bære
I Hjertets tause Helligdom.

Lohengrin.

See, jeg har troet den Ed, Du svoer mig gjerne,
Og min Fortrolighed Du har alt nu.
Søg end din Sjæls Uskyldighed at værne,
Og Prisen fremfor Alle bærer Du!

(Han drager hende blidt til sig og søger at berolige hende.)

Kom, huldе Brud, vær taus og stille!
Hvil ved mit Bryst og vær mig kjær!
O, ved dit Hjertes rene Kilde
Faaer Troen Kraft og Livet Værd.
Min Arm jeg salig om Dig slynger
Og nævner Dig med Hustrunavn.
Jeg til mit Hjerte fast Dig klynger
Og glemmer Verden i din Favn.
Forskands med Troens Kraft dit Hjerte,
O, lad ei Frygt og Tvivl faae Magt;
Jeg kom ei hid fra Død og Smerte,
Jeg kom fra hellig Glands og Pragt!

Elsa.

Hjelp Gud! Hvad maa jeg høre!
Fra Himlen kom Du ned! —
Da vil min Elskov føre
Mig i Elendighed!
I Glædens Land Du leved,
I paradisisk Lyst,
Fra Lyset ned Du svæved
Og længes til dets Kyst.
En Dag ei meer vel nøies
Du med min Kjærlighed,
Dit Hjerte fra mig bøies,
Da flyer med Dig min Fred!

Lohengrin.

Frygt ei! . . din Tvivl mig saarer.

Elsa.

O, Du forfærder mig!
Skal uden Angst og Taarer
Jeg aldrig favne Dig?
Af Frygt for Dig at miste
Mit Hjerte bange slaaer.
O, snart vil det vel briste!
I Jammer jeg forgaaer!

(Hun farer forskrækket sammen og synes at lytte.)

Tys! Hører Du! Den nærmer sig til Landet!

Lohengrin.

Min Elskte!

Elsa
(stirrer hen for sig).

Nei! . . Dog jo! . . See der!
. . See der!
Der kommer Svanen svømmende paa Vandet!
Du kaldte den. Den trækker Baaden nær! —

Lohengrin.

Elsa! Min Brud! O tal, hvad fattes Dig?

Elsa.

Ak, for mit pinte Hjerte
Ei anden Trøst jeg seer!
Hav Medynk med min Smerte
Og siig, hvad Navn Du bær!

Lohengrin.

Hvordan! Du kunde glemme . . .

Elsa.

Tal, altfor skjønne Mand;
O siig, hvor har Du hjemme?
Nævn mig, i hvilket Land?

Lohengrin.

O ti!

Elsa.

Din Fødestavn!

Lohengrin.

Vee Dig!

Elsa.

Din Slægt, dit Navn!

Lohengrin.

Vee os! Hvad gjorde Du! —

(Elsa, der staaer foran Lohengrin, som vender Ryggen til Baggrunden, seer Frederik og de fire brabantiske Adelsmænd bryde ind med dragne Sværd.)

Elsa
(med et frygteligt Skrig).
Red dig! dit Sværd! dit Sværd!

(Hun ræfker Lohengrin hans Sværd fra Hvilebænken, som han hurtig drager af Skeden. Frederik gjør et Udfald, men Lohengrin strækker ham med eet Slag til Jorden. De forstrækkede Adelsmænd tabe deres Sværd af Hænderne og styrte paa Knæ for Lohengrin. Elsa, som har kastet sig til hans Bryst, synker langsomt afmægtig til Jorden foran ham. — Lang aandeløs Stilhed.)

Lohengrin.
Nu er vor Lykke, vort Haab forbi!

(Han bøier sig over Elsa, løfter hende blidt i Veiret og lader hende synke ned paa Hvilebænken.)

Elsa
(aabner mat sine Øine).
Almægtige! Barmhjertighed!

(Dagen begynder at gry; de nedbrændte Voxlys true med at udslukkes. Paa et Vink af Lohengrin reise de fire Adelsmænd sig.)

Lohengrin.
Bær nu den Faldne til Kong Henriks Dom.

(Adelsmændene tage Frederiks Lig og bortfjerne sig dermed gjennem en Dør i Baggrunden. Lohengrin ringer paa en Klokke, fire Damer træde ind.)

Lohengrin (til Damerne).
Ledsag min Brud og hendes Skare
Til Kongen, hvor hans Banner staaer,
Der skal min Herkomst hun erfare,
Hvorfra jeg kom, hvorhen jeg gaaer.

(Han bortfjerner sig sørgmodig gjennem Døren til høire. Elsa, der neppe er sig mægtig, ledsages af Kvinderne ud tilvenstre. Et i Forgrunden nedfaldende Teppe skjuler hele Scenen; fra Borggaarden hører man Hærblæserne blæse til Opbrud.)

Tredie Scene.

(Naar Teppet gaaer op forestiller Scenen igjen Sletten ved Bredden af Schelde ligesom i første Akt. Morgenrøde og endelig lys Dag. Fra forskjellige Sider kommer lidt efter lidt det brabantiske Hærtog ind paa Scenen; de enkelte Afdelinger føres af Grever, hvis Fanebærere efter Ankomsten plante deres Bannere i Jorden, om hvilke hver enkelt Hob samler sig. Drenge bære Grevernes Skjolde og Spyd, Svende føre Hestene tilside. Naar alle Brabantere ere traadte ind, kommer Kong Henrik med sit Følge fra venstre. Alle ere i fuldstændig krigerisk Rustning.)

Brabanterne
(hilsende Kongens Indtrædelse).
Konge, vær hilset!
Hilset vær, o Drot!

Kongen
(staaende under Egen).
I ædle Herrer, takket vær!
Jeg saae ei før saa skjøn en Hær!
Jeg føler stolt mit Hjerte slaa,
Og kan med Lyst i Kampen gaa!
Ja, nærmer nu sig Fjendens Hær,
Vi møde ham med dragne Sværd!
Om han fra Østen kommer hid,
Han vender aldrig atter did!
Vi vove kjækt vort Liv og Blod,
Slaa for vort Land med Kraft og Mod!

Alle Mændene.
Vi vove kjækt vort Liv og Blod,
Slaa for vort Land med Kraft og Mod!

Kongen.
Hvor tøver nu den tappre Mand,
Den tro Beskytter af vort Land!?

(En urolig Larm opstaaer, de fire brabantiske Adelsmænd bringe paa en Baare Frederiks tilhyllede Lig og sætter det i Midten af Scenen. Alle see spørgende paa hverandre.)

Nogle.
Hvem kommer der? Hvad bringe de?

Andre.
Vi Telramunds Vasaller see!

Kongen.
Hvad bringe I? Hvem er han der?
Hvem bære I paa Baare her?

Adelsmændene.
Saa vil den ubekjendte Mand!
Hvem Denne er, forklarer han.

(Elsa kommer med et stort Følge af Kvinder; hun gaaer med langsomme, vaklende Skridt frem i Forgrunden.)

Mændene.
Hist nærmer sig vor Herskerinde! —
Dog, hvilken Smerte tynger hende?

Kongen
(gaaer Elsa imøde og ledsager hende til et ophøiet Sted i sin Nærhed).
Den skjønne Brud ei smiler glad.
Er det saa tungt at skilles ad?

(Elsa vover ikke at see paa Kongen. — Stor Trængsel i Baggrunden. Man hører):

Stemmer.
Gjør Plads for Helten af Brabant!

Alle Mændene.
Hil ham, hil Helten af Brabant!

(Kongen har igjen indtaget sin Plads under Egen. Lohengrin, bevæbnet ligesom i første Akt, træder høitidelig og sørgmodig ind uden Følge.)

Kongen.
Du kjække Ridder, hilset vær!
Her venter Dig din tappre Hær!
Gaaer Du foran til blodig Dyst,
Hver Mand i Kampen gaaer med Lyst!

Brabanterne.
Gaaer Du foran . . . o. s. v.

Lohengrin.
O, høie Konge, tappre Helte!
Jeg drager nu ei Sværd fra Belte!
Ei meer til Kampen staaer min Hu.

Alle Mændene
(med et Udbrud af Forbauselse).
Hvordan? I Kampen svigter Du?

Lohengrin.
Jeg tør ei nu i Kampen med Jer drage.
Til Kongen hid jeg kommer for at klage.
Jeg Drabet her bekjender uden Smerte.
Han retted Morderstaalet mod mit Hjerte.
Jeg fælded Denne med mit gode Sværd,
Saa siig da, om jeg har forbrudt mig her.

(Han drager Klædet fra Frederiks Liig; Alle vende sig bort med Afsky.)

Kongen og alle Mændene
(udstrækkende Hænderne mod Liget).

Han som din Haand slog her tildøde,
Skal hist en evig Dommer møde!

Lohengrin.

I Alle, som min Hustrus Løfte hørte,
I, som var Vidne til mit strenge Bud,
Viid, at en feig Forræders Ord forførte
Det Hjerte, som var skjænket mig af Gud.

Kongen og alle Mændene.

Hvad? Elsa, denne Trolløshed?
Du kunde handle mod din Ed?

Lohengrin.

I hørte Alle, hvad hun helligt loved.
Dog spurgte hun om Hjemstavn, Slægt og Navn.
At handle mod sin Ed den Arme voved,
Nu har hun lukket selv for mig sin Favn.
Min Herkomst, som I ønsket har at kjende,
Har jeg holdt skjult; — men Pigen har jeg frelst, —
Jeg tør et ærligt Svar ei nægte hende,
Nu maa jeg røbe, hvad jeg skjulte helst.
Saa hører, hvad jeg høit maa her forklare,
Jeg Slægt og Fødestavn skal aabenbare.

Kongen og alle Mændene.

Ha, hvilket Budskab vil vi nu erfare!
O, kunde disse tvungne Ord han spare!

Lohengrin
(skuer ligesom forklaret hen for sig).

I fjerne Øst ved Paradisets Strande
Man seer en prægtig Borg med gyldne Spiir,
Saa deiligt Sted er ei paa Jordens Lande,
Men Templet er Lysborgens største Ziir.
En gylden Skaal, som Gud gav Underkraften,
Forvares der i Helligdommens Fred;
Den bar til Jord hin stille Helligaften
En Engel, sendt af Gud fra Himlen ned;
Hvert Aar en Due svæver ned til Jorden,
Da faaer fornyet Kraft den gyldne Skaal,
Dens Navn er Gral, — den har en Ridderorden,
Som staaer ved Templet Vagt med Sværd og Staal.
Den Helt, som aldrig Troens Vei forlader,
Ham skjænker Gral en overjordisk Magt,
Ei Ild og Død, ei Vold og List ham skader,
I Farens Stund en Engel holder Vagt.
Vil han for Ret og Dyd i Skranken træde
Og sendes han af Gral paa Æerens Vei,
Er denne med sin Kraft hos ham tilstede,
Naar som dens Ridder kun han kjendes ei.
Og Gral i sig al hellig Glands forener —
End har ei noget Øie skuet den —
Men Ridderen maa skjule, hvem han tjener,
Thi kjendes han, da gaaer hans Vei bidhen.
Nu hør: Jeg kom fra Helligdommens Trone,
Hos Gral jeg har mit Hjem, min Fødestavn,
Der bær den tappre Parzival hans Krone,
Hans Søn er jeg, — og Lohengrin mit Navn.

Alle Mændene og Kvinderne
(betragte ham tørte og forbausede).

Hans Væsens høie Aand jeg nu erkjender!
Og paa min Kind en Glædestaare brænder!

Elsa (tilintetgjort).

O, vee mig Arme! — Hvilken Nat!
O Luft! . . . Luft! . . . Jeg dør elendig!

(Hun synker ned, Lohengrin griber hende i sine Arme.)

Lohengrin (smertelig bevæget).

Ak, Elsa, endt er nu vor Lykkes Drøm!
Jeg elsked Dig, var trofast, god og øm.
Du svor mig evig Troskab, smilte glad, —
Ak, nu maa vi for evig skilles ad!

(Fra Baggrunden høres et Raab, som udbreder sig videre.)

See der! See der!

(Man seer Svanen med Baaden komme ad Floden paa samme Maade som ved Lohengrins Ankomst.)

Mændene og Kvinderne.

See der!
See Svanen atter her!
Den kommer nær!

Elsa.

Ha, Svanen! Vee, o vee!

Lohengrin.

See Vinket til den Tøvende fra Gral.

(Under Alles spændte Forventning træder Lohengrin nær Flodbredden; han betragter Svanen med Vemod.)

Min Svane, kunde jeg dig spart
Den sidste tunge Pilgrimsfart,
Jeg skaante Dig for Pligten helst,
Thi snart engang Du fri og frelst
Har endt hos Gral din Trældomstid
Og vender ei som Svane hid.

(Han nærmer sig heftig bevæget til Elsa i Forgrunden.)

Ak, Elsa, hvis et Aar mig kun var undet
At bo hos Dig paa denne Plet af Jord,
Da kommer Gotfred, som er nu forsvundet,
Din Broder, atter, paa hvis Død Du troer;
Men naar det skeer, og jeg er her ei mere,
Mit Horn, mit Sværd, min Ring giv ham at bære.
Thi Hornet vil i Fare Hjelp ham skjænke,
Ved Sværdets Kraft han volder Fjenders Død,
Og ved min Ring skal tidt paa mig han tænke,
Som frelste Dig engang fra Sorg og Nød.
Levvel, min Brud, jeg maa forlade Dig!
Levvel! Jeg gaaer til Gral, han kalder mig!

(Han kysser hende gjentagne Gange, Elsa klynger sig krampagtig til ham, endelig forlader Kraften hende og hun synker i Armene paa Kvinderne, til hvis Omsorg Lohengrin betroer hende. Derpaa iler han hurtig til Flodbredden. Kongen og alle Mændene og Kvinderne udstrække Hænderne imod ham. Ortrud træder frem i Forgrunden og stiller sig med jublende Miner ligeoverfor Elsa.)

Ortrud.

Drag bort, o Helt, drag til dit Rige!
Nu tør med Hævnlyst høit jeg sige,
Hvem her din Baad paa Vandet drog;
Hvem Svanen er, jeg skuer grant

Paa Kjæden, jeg om Barnet slog,
Det er den Arving til Brabant!

Alle.

Ha!

Ortrud (til Elsa).

Tak, Du, som Helten har fordrevet!
Ha, Svanen fulgte ham paa Vei!
Maaskee, hvis den var længer blevet,
Du savned nu din Broder ei.

Chor.

Du slette Kvinde! Hvilken Brøde
Har Du bekjendt i frække Ord.

Ortrud.

Ja, frygt de Guders Hævn at møde,
Hvis stærke Magt ei meer I troer.

(Lohengrin, der allerede var i Begreb med at staa i Baaden, tøver og lytter til med Opmærksomhed, da han fra Strandbredden hører Ortruds Stemme. Derpaa knæler han nær Bredden og holder en stille Bøn. Pludselig sees en hvid Due sænke sig over Baaden. Med levende Glæde springer Lohengrin op, løser Svanens Kjæde, hvorpaa den strax dukker under, og i dens Sted kommer en Yngling tilsyne: »Gotfred«.)

Lohengrin.

I see den Hersker af Brabant!
I ham I her en Fører vandt!

(Han svinger sig hurtig i Baaden, som Duen griber ved Kjæden og strax fører bort. Ortrud er ved Gotfreds Befrielse fra Trolddommen sunken sammen med et Skrig. Elsa seer med et Udtryk af forklaret Glæde paa Gotfred, som træder frem i Forgrunden og bøier sig for Kongen. Alle brabantiske Adelsmænd falde paa Knæ foran ham. Derpaa vender Elsa igjen sit Blik til Floden.)

Elsa.

Min Husbond!

(Hun seer Lohengrin i det Fjerne i Baaden, trukket af Duen. Alle udbryde ved dette Syn i et pludseligt Veeraab. Elsa synker død i Gotfreds Arme og falder langsomt til Jorden.)

Alle.

Vee!

(Teppet falder.)

Villars' Dragoner.

Syngestykke i 3 Akter af **Lockroy** og **Cormon**,

Musiken af **Aimé Maillart**.

Oversat af **H. P. Holst**.

Personerne:

Thibaut, en velhavende Forpagter.
Sylvain.
Belamy, Qvarteermester ved Dragonerne.
En Præst.
En Dragon.
En Lieutenant ved Dragonerne.
Georgette, Thibauts Kone.
Rose Friquet, en fattig Bondepige.
Dragoner.
Bønder og Bønderpiger.

Handlingen foregaaer i en Landsby ved Foden af Bjerget Esterel i det sydlige Frankrig. Tiden 1704, ved Slutningen af Cevennerkrigen.

Første Akt.

(Skuepladsen forestiller Gaardsrummet til en Forpagtergaard, omgiven af sit Stakit. Tilhøire et Skuur, tilvenstre et gammelt Dueslag med praktikabel Dør. Mellemgrunden er et Dalstrøg med Huse og Bygninger, der udgjøre Byen. Høie Bjerge i Baggrunden).

Første Scene.

Georgette. Bønderpiger, siddende og staaende. Nogle komme og gaae; Andre fylde smaa Kurve med Pommerantser, Oliven o. s. v. Georgette gaaer omkring imellem dem og uddeler sine Befalinger.

Introduktion. Chor.

Flittigt vi her
Plukke og samle
Den gyldne Frugt saa skjøn.
Op da, Enhver,
Unge og Gamle
Hver skal finde sin Løn.
Luften er mild,
Dagen er lang,
Skifte vi vil
Med Arbeid og Sang!

Georgette.

Vore Mænd er nu til Gilde,
Det er Markedsdag idag;
Dobbelt da vi stræbe ville
Dem at være til Behag.

Chor.

Flittigt vi her
Plukke og samle o. s. v.

En ung Pige (taler).

Gode Madam Thibaut! Aa, syng en lille Vise for os!

Georgette.

Ja gjerne!

1

Blaise var saa smuk;
Men han drog et Suk,
Da paa Flaaden han fik Hyre.
Hvordan vil det gaae?
Vil hun ei, den Smaa,
Glemme sine Eder dyre?
Han blev taus og bleg,
Glemte Lyst og Leg.
Hun, som fik hans Tro,
Gjennem Taarer lo:
„Hvis Du min Troskab fatter,
Saa reis, kom sund igjen!
Naar Myrthen blomstrer atter,
Saa venter jeg min Ven."

Chor.

Elskovsfryd! Ungdomsaar!
Livets Vaar!

2.

Ak men Stormens Slag
Skibet slog i Qvag,

Over det sig Bølgen lukker.
Tiden langsomt gik,
Og med vaade Blik
Gaaer hans Elskede og sukker.
O men i April
Vexled Graad med Smil;
Hendes Hjertensven
Vendte hjem igjen!
Lykke, som den kun fatter,
Der følger Hjertets Bud!
Da Myrthen blomstred atter,
Stod rødmende hun Brud!

Chor.

Elskovsfryd! Ungdomsaar!
Livets Vaar!

Thor.

Flittigt vi her
Plukke og samle o.s.v.

Trompetklang høres i det Fjerne. Choret afbrydes, og Qvinderne forstumme.

Georgette.

Hør hvilken Klang! hvad Nyt mon den bringer?
Som Trompeter det klinger.

Chor.

Hvem kommer der?
Min Gud, det vist Dragoner er!

Anden Scene.

De Forrige. Thibaut kommer forfærdet ind.

Thibaut.

Lad Jer ikke see!
Skjuler Eder Alle —
Ak vor stakkels By!
Kom og lad os flye
Hvad skal vi dog gjøre?
Laaser alle Døre!
Snart vi see dem her —
Det Dragoner er!
Nys som jeg gik langsomt hjemad,
Hører jeg dem storme fremad,
Buldrende med Sang og Spil —
Vor Landsby de besøge vil:
Saa foer jeg afsted
Over Mark og Led
For at naae herhid —
Kom i rette Tid.
Lad Jer ikke see,
Skjuler Eder Alle.
Ak vor stakkels By!
Kom og lad os flye!
Hvad skal vi dog gjøre?
Laaser alle Døre!
Snart vi see dem her —
Det Dragoner er!

Chor.

Er Dragonerne her?

(Trompeterne komme nærmere. Man hører tydeligt en Militair-Marche. Qvinderne staae forfærdede).

Thibaut.

Op til Præstegaarden og skjul Jer der Allesammen. Du, lille Kone, maa ind i Dueslaget og rør Dig ikke af Pletten, saalænge Soldaterne er her.

(Fruentimmerne ile forskrækkede ud til den ene Side. **Thibaut** fører **Georgette** ind i Dueslaget. Idet han lukker Døren efter hende og gaaer ind i sit Huus, komme Dragonerne frem og trænge ind i Gaarden).

Tredie Scene.

Belamy og Dragonerne.

Chor.

Er Hvilen god, man faaer Courage.
Qvarteret her er parat!
Herberge, Viin og god Fourrage,
Saa har man det godt som Soldat!

Belamy.

Naar sit Qvarteer Dragonen faaer
Og sidder af i Vertens Gaard,
Paastand han sørger for sin Hest —
Fremfor Alt, fremfor Alt for sin Hest:
Min Vallak, min Skimmel,
Som tro mig bar, er sulten og træt —
Min Vallak, min Skimmel,
Saa hviil Dig ud og æd Dig mæt!
Infanteristen, aa den Stakkel!
I sit Qvarteer strax sover ind;
Cavalleristen ved et Mirakel
Er altid qvik og glad i Sind.
Hvor han end er Gjæst,
Strigler han sin Hest;
Derpaa uden Støi
Pudser han sit Tøi.
Som alle smukke Pigers Ven
Hans Liv gaaer let og muntert hen!

Recitativ
(til Dragonerne).

Man har mig sagt, at Vinen her
Er den bedste Viin, man kan smage.
Naar I komme siden tilbage,
Kan selv I dømme om dens Værd.
Nu bort, og øver Jer i Taal,
Mens her jeg drikker Kongens Skaal!

Chor.

Er Hvilen god, man faaer Courage.
Qvarteret her er parat!
Herberge, Viin og god Fourrage,
Saa har man det godt som Soldat!

(Dragonerne bort).

Fjerde Scene.

Belamy. Siden **Thibaut.**

Belamy.

For Fanden er da hele Landsbyen uddød! Jeg har endnu ikke seet et levende Væsen. (Han banker paa Thibauts Dør). Heida! Er der Ingen?

Thibaut (kommer ud).

Søger I Nogen, Hr. Officeer?

Belamy.

Ja vist! ... et Menneske ... Dig for Exempel!

Thibaut.

Mange Tak!

Belamy.

Du seer godt ud — det kan jeg lide! Huset er smukt, det holder jeg af! og det seer velhavende ud — det holder jeg allermest af. Du skal have Æren. Jeg indqvarterer mig hos Dig, imod at Du sørger for et godt Bord! Brød leverer jeg selv — det Øvrige maa Du om!

Thibaut.

Det var jo rart!

Belamy.

Har Du Noget i Spisekamret?

Thibaut.

Ja til mig selv!

Belamy.

Godt! det tager jeg! Har Du Vin!

Thibaut.

Ja for min egen Mund.

Belamy.

Den skal smage mig. Har Du en god Seng?

Thibaut.

Ja min egen.

Belamy.

Den kan jeg bruge.

Thibaut.

Det var jo rart! Er der ellers ikke Noget, I behager?

Belamy.

Nei, ikke for Øieblikket. (Gaaer henimod Huset). Det er sandt, er Du gift?

Thibaut.

Tænkte jeg ikke nok, at det kom. Nei, jeg har været det.

Belamy.

Saa Du er Enkemand?

Thibaut.

Ja Gud skee Lov — jeg vilde sige: ja desværre!

Belamy.

Det gjør mig ondt for Dig.

Thibaut.

Ja og for Jer med! Her er stor Mangel paa Fruentimmer her paa Egnen. Pesten har bortrevet dem Allesammen.

Belamy.

Alle Fruentimmerne?

Thibaut.

Ja hver en Eneste.

Belamy.

En By uden Fruentimmer!

Thibaut.

Ja Gud hjælpe os! Naar saadan en Sygdom først griber om sig ..... det seer man jo med Kre'turerne! Og saa kom der ogsaa Andet til .....

Belamy.

Hvad for Andet?

Thibaut.

Jo Krigen, Hr. Officeer, som vor naadige Herre og Konge, Ludvig den Fjortende, fører mod Protestanterne i Cevennerne. Saalænge den raséde der, brød man sig kun lidt om den her i Byen; men da man fordrev Kjetterne derfra og sendte Villars' Dragoner paa Jagt efter dem, blev vi bange for, at de skulde søge Tilflugt i vore Bjerge, og Bønderne her, der veed, at det ikke kan nytte at lægge sig imellem Hammeren og Amboltén, sendte saa alle deres Koner og Døttre — det vil sige dem, som Pesten havde sparet — langt bort, for at der ikke skulde vederfares dem noget .... I forstaaer mig jo nok!

Belamy.

Hvad det er for Høveder, disse Bønder!

Thibaut.

Ja ikke sandt! og nu er her ikke et Skjørt i hele Landsbyen.

Belamy.

Det er jo Galskab!

Thibaut.

Ja det maa I nok sige!

Belamy (opfarende).

Naa! hvad bliver det saa til med min Middagsmad?

Thibaut.

Den skal strax være færdig.

Belamy.

Og saa en Veiviser!

Thibaut.

Vil I allerede tage bort?

Belamy.

Ja naturligviis! Hvad Fanden vil Du, at jeg skal gjøre her?

Thibaut.

Nei, det er ogsaa sandt! ... Det er altsaa Jer, der commanderer Tropperne?

Belamy.

Det er mig! .... det vil da sige: jeg har ladet min Lieutnant blive paa Udkik nede i Dalen. Det er en god Post, hvor der hverken er Vand, Viin, Fødemidler eller Fourrage. Men det er en Irlænder, der ikke forstaaer et Ord af vort Sprog, og derfor overlader han det til mig at spørge for Ovarterne. Jeg vælger da altid ....

Thibaut.

De bedste til Jer selv.

Belamy.

Naturligviis. Et Ord endnu: Er der langt herfra til Grotterne ved Saint Gratien?

Thibaut.

En Times Gang i det høieste. De ligge bag den Eremitbolig, som I kan see deroppe. Har I maaskee Ordre til at undersøge dem?

Belamy.

Netop. Kan Du føre os derop?

Thibaut.

Med største Fornøielse. (Kalder) **Sylvain**! **Sylvain**!

Belamy.

Saa vil jeg tage mig en Lur først.

Thibaut.

Derhenne er Loen.

Belamy.

Nei, saa foretrækker jeg at lægge mig i din Seng.

Thibaut.

Det er en Smagssag.

Belamy.

Ja det er nu min Smag! .... Hvor de er dumme disse Bønder! (Han gaaer ind til Thibaut).

Femte Scene.

Thibaut. Sylvain.

Thibaut (til **Belamy**).

Det er de! det er de!

Sylvain
(urolig, da han seer **Belamy** gaae ind).
Her er Dragoner!

Thibaut.

Aa Gud skee Lov, at jeg dog bliver ham qvit! (kalder endnu stærkere): **Sylvain**!

Sylvain.

Her er jeg Husbond!

Thibaut.

Maa jeg spørge Dig, hvor har Du føitet om den hele Dag?

Sylvain.

Spørg mig ikke, Husbond! Jeg veed ikke, hvad jeg skal svare Jer.

Thibaut.

Hvad? maa jeg ikke spørge Dig? Vil Du svare mig paa Øieblikket, hvor har Du været henne? Du siger ikke Noget? Hør, veed Du hvad, Du har altid havt Ord for at være en flink Knøs, men begynd ikke at lægge Dig paa den lade Side, saa gaaer det Dig galt. Gaa paa Øieblikket hen og sadl mig mit Muuldyr!

Sylvain.

Vil I ride ud, Husbond?

Thibaut.

Det hører Du jo!

Sylvain.

Tænkte jeg ikke nok, at det skulde hændes netop idag!

Thibaut.

Hvad er der i Veien?

Sylvain.

Begge Muuldyrene ere borte.

Thibaut.

Borte, siger Du? Mine Muuldyr! Hvor er de?

Sylvain.

Oppe i Bjergene! I Nærheden af Grotterne ved Saint Gratien .... (bryder af.) Jeg begriber ikke, hvorledes det er gaaet til!

Thibaut.

Saa er' de stjaalne!

Sylvain.

Nei, hvem skulde have gjort det?

Thibaut.

Hvem der har gjort det? Veed Du ikke, at der i den sidste Tid er en heel Bande af Flygtninge oppe i Bjergene?

Sylvain (afsides).

Store Gud!

Thibaut.

De Kjæltringer genere sig nok ikke for at tage et Par Muuldyr, naar det gjælder om at slippe bort!

Sylvain.

Nei, Husbond! stjaalne er' de ikke. Hvis det var Tilfældet, saa havde **Rose Friquet** nok sagt mig det. Hun driver altid omkring deroppe med sin Ged.

Thibaut.

Ja stol Du paa det! **Rose Friquet** er nok den, der hjælper sin Næste! Hun er det ondskabsfuldeste Kreatur paa hele Egnen, og

hun kommer aldrig herned i Landsbyen, uden at Drengene kaste Steen efter hende.

Sylvain.

Ja men det er jo skammeligt, og det er paa den Maade, at hun bliver ondskabsfuld!

Thibaut.

Ja det siger Du, fordi Du forleden tog Parti for hende og selv fik den Steen i Panden, som hun skulde havt. Saa Du troer, at hun skulde sige Dig Besked om Mulerne? Nei, hun druknede dem heller!

Sylvain.

Hør! hvad er det?

Thibaut.

Hvad mener Du?

Sylvain.

Derude paa Veien! .... Jo det er dem! Jeg kjender Bjælderne!

Thibaut.

Mine Muuldyr?

Sylvain.

Ja det er dem!

Thibaut (seer ud).

I fuldt Fürspring! .... de, som aldrig ere vante til at trave! (Han udstøder et Skrig). Og **Friquet** sidder overskrævs paa den ene! ... Vil Du ned med Dig! (Til Sylvain). Efter hende, hører Du!

Sylvain.

Ja Husbond! (Han iler ud).

Thibaut.

Holdt! dit ondskabsfulde Dyr! Vil Du absolut ødelægge de stakkels Kræe? ... Saa nu springer hun af og skjuler sig ude i Frugthaven! ... Ja bi Du kun! bi Du kun! (Han løber ud til Siden. I det samme kommer Rose ind fra Baggrunden. Hun har endnu den Qvist i Haanden, som hun har brugt til Ridepidsk).

Sjette Scene.

Rose (alene.)

Recitativ:

Min Hr. **Thibaut**! mig Mulerne behaged,
Men frygt kun ei! nu bringer her jeg dem.
Jo vi har flakket om! jo vi har lystigt jaget,
Men retsom gode Børn vi atter vende hjem!
Henad Markvei og Sti
Jog vi Alle forbi
Hyp, hyp! skynd Dig, min Mule!
Skoven derhenne er kølig og sval!
Frem maa jeg ile,
Thi let er din Fod —
Du fattes ei Mod,
Og jeg kan ei hvile —
Jeg maa frem over Bjerg, over Flod!
Hyp, hyp! skynd Dig, min Mule!
Hist ligger Skoven — nu skynd Dig i Trav!
Hyp, hyp! skynd Dig en Smule!
Der kan Du bede, naar jeg springer af!
Lad den Rige kun flot
Leve høit paa sit Slot, —
Jeg misunder ham ei,
Naar jeg blot paa min Vei
Træffer Blomster og Sang —
Klik klak! klik klak!
Over Mark, over Vang
Klik klak! klik klak!
Flyver let jeg med Sang —
Klik klak! klik klak!
Ingen Sti er for trang —
Klik klak! klik klak!
Ingen Vei er for lang!
Hyp, hyp! Intet jeg eier,
Nei kun min Ungdom, min Frihed jeg har!
Hyp, hyp! mangen en Seier,
Mangen en Krands dog til Hjemmet jeg bar!
Er Hjertet reent, løftes Tanken,
Og midt i Brimlen
Diner man Himlen —
Ja gjennem Taagerne Himlen man seer!

Syvende Scene.

Rose. Sylvain.

Sylvain (taler ud af Coulissen).

Vær kun rolig for det, Husbond! Nu skal de ikke komme bort mere! (gaaer hen til Rose.) Tak, Rose, fordi Du bragte mine Muuldyr, og skjøndt Du kunde have gjort det paa en for en ung Pige mere passende Maade, saa lover jeg Dig dog, at jeg ikke skal være utaknemmelig.

Rose.

Nei vil man bare høre! Hr. Sylvain vil have den Naade at erindre, at den ondskabsfulde Rose Friquet har gjort ham en Tjeneste! Saa kan jeg sagtens være stolt! Saadant et Løfte kan man bygge paa! det kan man kjøbe Huus for!

Sylvain.

Du siger det paa en Maade, som om mit Ord ikke var til at stole paa! Men jeg holder, hvad jeg lover og glemmer ikke Den, der har gjort mig en Tjeneste!

Rose.

Naa hvad giver Du da?

Sylvain.

Hvad forlanger Du? Den første Gang her kommer en Bissekræmmer forbi, kan Du vælge af hans Kram hvad Du har Lyst til — et Halstørklæde, en smuk Kam ... jeg skal betale det.

Rose.

Et Halstørklæde, en Kam for to Muuldyr — det er for lidt!

Sylvain.

Vil Du heller have din Betaling i Penge, saa kan Du faae hvad jeg har staaende hos min Husbond.

Rose.

Penge, fordi jeg har taget dine Muuldyr — det er for meget!

Sylvain.

Hvad mener Du?

Rose (leer).

Han kan Ingenting begribe! Da Du ikke kunde finde dine Øg, faldt det Dig saa slet ikke ind, at Rose Friquet kunde have faaet Lyst til at gjøre sig en Ridetour?

Sylvain.

Du, Rose?

Rose.

Dumrian, der behøver en Time til at begribe, hvad der ligger lige for Næsen!

Sylvain.

Det er altsaa Dig, der har snappet dem?

Rose.

Ja det morede mig!

Sylvain.

Og Du tænkte slet ikke paa al den Angst, som jeg har maattet gaae igjennem? ...

Rose.

Stakkel! Du er da ikke bleven syg?

Sylvain.

De Bebreidelser, Du udsatte mig for! ...

Rose (leer).

Hahahaha!

Sylvain.

Eller den Straf, som ventede mig! ... Alt det har Du ikke tænkt paa! Men Du lo sagtens af fuld Hals, mens jeg løb omkring og søgte som en Fortvivlet! ... Hør, Rose! jeg vil ikke paastaae, at Du er hjerteløs, thi jeg har seet Dig græde engang, fordi man talte ondt om din Moder; men naar der er Spørgsmaal om at gjøre en god Handling, kan det ikke nytte at komme til Dig (vil gaae).

Rose.

Stakkels Fyr, kan Du ikke finde paa Noget, der er værre?

Sylvain

(kommer opbragt tilbage).

Jo det kan jeg meget godt, hvis det skal komme an derpaa. (Han stiller Haaret i Panden). Jeg behøver blot at vise Dig det Ar der. Det fik jeg for at hjælpe Dig — Andet behøver jeg ikke at sige, og dersom Du havde Hjertet paa det rette Sted, havde jeg ikke engang behøvet at sige Dig det!

Rose

(tørrer Øinene og siger derpaa i samme Tone som før.)

Og hvoraf veed Du, at jeg ikke husker paa det?

Sylvain.

Deraf, at man ikke gjengjælder Godt med Ondt.

Rose.

Nei det er sandt! Man skal heller lade Folk styrte sig lige i Ulykken, saa viser man, at man har Hjertet paa det rette Sted. (Slaaer om i anden Tone). Jeg skulde slet ikke taget Muuldyrene med mig, men blevet, til Fogeden, der kom kjørende bag efter mig, havde seet dem staae og vente paa Veien — just paa det Sted, hvor Gangstien fører hen til Grotterne ved Saint Gratien.

Sylvain (forskrækket).

Tys! tys!

Rose.

Fogeden vilde da have undret sig over, hvad Sylvain har at bestille paa det Sted ... og da saadanne Herrer sædvanlig ere nysgjerrige, og man veed, at der har skjult sig Flygtninge inde i Bjergene, saa ...

Sylvain.

For Guds Skyld, tal sagte!

Rose.

Jo det havde været bedre, at jeg passede mig selv, saa havde Sylvain ikke sagt om mig, at jeg var hjerteløs!

Sylvain.

Rose, jeg veed ikke, om man tør betroe sig til Dig, thi Du er altid saa bitter i dine Udtryk; men hvis Du troer at skylde mig nogen Tak, saa — tal ikke om den Ting til noget Menneske!

Romance.

1.

O tal ei derom, Rose, jeg Dig beder!
Forraad ei dem, som stole paa mit Ord.
Jeg helligt lovet har med dyre Eder
At skjule for Alverden deres Spor,
See Fuglen blot, som Høstens Storme føre
Til fjerne Lande gjennem Luftens Vei,
Og tænk paa Flygtningen og lad Dig røre:
Han er som den — ak nei, forraad ham ei!

2.

Gud selv har sagt: Vær god imod den Arme!
Med den, som hungrer, dele Du dit Brød!
Trøst dem, der lide! Du Dig mildt forbarme
Og hjælp din Næste, som er stedt i Nød!

Hvis det Du gjør, kan Du med Tillid vende
Din Bøn til Herren — ei han siger Nei!
Og lider Du, da vil han naadig sende
Sin Lægedom — ak nei, forraad dem ei!

Ottende Scene.

De Forrige. Thibaut
(kommer med Tallerkner osv. i en Kurv, og efter ham Georgette.)

Thibaut.

Her har jeg hans Middagsmad — eller rettere sagt min egen. Naa, det faaer at gaae, naar han bare piller af! (Til Sylvain) Sylvain, kom og hjælp mig! (Han faaer Øie paa Rose) Hvad for noget? Er Du her endnu?

Rose (ironisk).

Jeg maatte da give Jer Leilighed til at sige mig Goddag!

Thibaut.

Du vil maaskee ha'e, at jeg skal takke Dig til, fordi Du har ødelagt mine Muuldyr. See til, at Du kommer herfra! Idag maa Du slet ikke være her!

Rose.

Saa? hvorfor ikke?

Thibaut.

For her er Dragoner.

Rose.

Aa, jeg er ikke bange for Dragoner! Dem synes jeg netop godt om.

Thibaut.

Gjør Du det, ja men jeg jager dem paa Døren.

Rose.

Har I faaet Lov til det af Jer Kone?

Thibaut (opbragt).

Vil Du nu skruppe af! Jeg har sagt til min Dragon, at her er ikke et eneste Fruentimmer.

Rose.

Ih Gudbevares, jeg gaaer, jeg gaaer. (Hun leer.) Det er ikke saa svært at skilles, naar man først har sagt hinanden et Par venlige Ord, ikke sandt?

Thibaut.

Vil Du gaae, siger jeg!
(Rose op imod Baggrunden, som om hun vil gaae, men standser, da hun seer Thibaut nærme sig Dueslaget.)

Thibaut (hamrer paa Døren).

Georgette! Det er mig!

Georgette (vil ud).

Endelig faaer jeg da Lov til at slippe ud!

Thibaut (jager hende tilbage).

Nei! nei! ikke endnu! ... Ind igjen! hører Du! (Han lukker Døren og siger igjennem Nøglehullet). De tage bort om en lille Stund til Grotterne ved St. Gratien.

Sylvain
(afsides, idet han taber, hvad han har i Hænderne).

Himmel!

Thibaut (vender sig om).

Hvad var det?

Rose listigt.

Det var mig der spillede ham et lille Puds!

Thibaut.

Er du nu igjen paa Spil? Hvad gjør Du der?

Rose.

Jeg bruger mine Øine.

Thibaut.

Naa, saa Du agerer Spion!

Rose.

Har I da Noget at skjule?

Thibaut (løber efter hende).

Ja vent Du bare! Jeg skal lære Dig at holde Din Næse hos Dig selv!

Rose
(leer og smutter fra ham).

Fy, sikken en Gniepind, der skjuler sine Skatte! ...

Thibaut.

Afsted, siger jeg!

Rose.

Og lukker sin Kone inde af bare Jalousie! ...

Thibaut (griber en Stok).

Hør, jeg gjør en Ulykke paa Dig, dit giftige Dyr! (Rose flygter. Han forfølger hende ned i Baggrunden uden at indhente hende).

Belamy i Coulissen.

Naa, Kammerat!

Thibaut.

Uh, der er han!

Sylvain (afsides og forfærdet).

Til Grotterne ved St. Gratien! Det er umuligt at advare dem i rette Tid!

Niende Scene.

Thibaut. Sylvain. Belamy.

Thibaut.
(til Belamy, der kommer spankende ud af Huset).

Her er jeg, Hr. General! Alt er parat! ...

Belamy
(tager Thibaut ned i Forgrunden og holder ham en Natkappe for Øinene).

Hør, sig mig engang, bruger Du saadant Noget?

Thibaut (sagte.)

Min Kones Natkappe! ... Jeg er forloren! (Hoster) Hm! Hm! Sylvain! har Du sat Vinen frem?

Belamy.

Hvorfor svarer Du ikke?

Thibaut.

Jeg skal strax være til Tjeneste. (Til Sylvain) Svar for Pokker!

Sylvain.

Ja, Husbond!

Thibaut.

Kan Du ikke begribe, at der skal Vin paa Bordet?

Sylvain.

Men den staaer jo paa Bordet!

Thibaut.

Tænkte jeg det ikke nok! Han har glemt Vinen, den Klodrian! ... Strax ned i Kjælderen med Dig! Jeg følger med!

Belamy (holder ham tilbage).

Hvad skal det sige?

Thibaut
(idet han river sig los).

Gjør Jer bare ingen Ulejlighed! ... (til Sylvain) Kan Du flytte Dig? ... (til Belamy) Bare ingen Ulejlighed! (Affildes) Nu er jeg net deran! (iler ud).

Tiende Scene.

Belamy
(taler ud efter ham).

Bi lidt og hør, hvad jeg siger! (gaaer frem paa Scenen). Den Lurendreier vil ikke give Forklaring, men jeg skal nok faae Fingre i ham ... (Rose kommer ind paa Scenen) og jeg skal nok faae ham til at svare!

Rose
(idet hun lægger Couverten tilrette).

Ja kan man tænke sig noget Uhøfligere! ikke at svare, naar man bliver spurgt!

Belamy (vender sig om).

Hvor Pokker kommer Du fra?

Rose (affildes).

Hvis jeg kunde faae dem til at blive her til imorgen!

Belamy.

Det er jo den unge Pige, vi faae imorges, da vi fourragerede! Hvor har Du gjort af din Ged?

Rose.

Den venter mig oppe ved den sorte Klippe. Har Herren ellers noget at spørge mig om, saa skal jeg gjerne svare?

Belamy.

Naa det skal Du! Jeg er bange for, at det, jeg helst vil vide, kan Du ikke svare paa.

Rose.

Det var da kjedeligt! Og jeg, som holder saameget af at faae mig en lille Passiar! Men jeg maa vel idetmindste varte Herren op ved Bordet?

Belamy.

Ja det staaer Dig frit for, thi jeg er baade sulten og tørstig. (Gaaer hen og sætter sig tilbords). Hun er min Sjæl ikke forknyt, det Pigebarn!

Duet.

Belamy.

Mit Barn, din Skaal!
Skjænk i! mig Tørsten brænder.
Soldaten mellem Venner
Nok lider bredfuldt Maal!
Jeg haaber, Bonden er saa fiin
At give mig sin bedste Viin.

Rose.

En Bondemand kan listig være —
Det er en gammel Lære.
Han sparer helst, det veed I vist,
Og leer i Skjægget af sin List!

Belamy (forundret).

Han leer? han leer i Skjægget?

Rose.

Han leer i Skjægget af sin List!

Belamy

Ih fy!
Den Viin jeg drikker ikke! —
Nei, saadan Gift kan jeg ei drikke!
Nei fy! nei fy!

Rose.

Hvis jeg saasandt var en Dragon,
Jeg skulde lære den Patron!

Belamy
(reiser sig og siger hemmelighedsfuld til Rose).

Sin gode Viin vil Bonden altsaa spare!
Hvor pleier han den bedste at forvare?
Hvis Du det veed, saa viis mig Stedet bare!

Rose.

Jeg Intet veed,
Men søg og led!

Belamy
(speider til alle Sider).
Men hvor?

Rose.
Jeg tør ham ei forraade.

Belamy.
Hjælp med et Blik at løse denne Gaade!
Tilhøire? ... tilvenstre?
Er det her? eller der?
(Han faaer Øie paa Kjælderdøren)
Der er det jo!
(Han støder Døren op med Foden, gaaer ned i Kjælderen og kommer tilbage med to Vinflasker, som han holder triumferende iveiret.)

Rose.
Nei see, hvor han er fiin!
Jo han er mig den Rette!

Belamy.
Han ta'er den gode Viin
Og giver mig den slette!

Rose.
Det tilgavns er Løier!
Jo, jo, jeg figer ikke meer.
Han raser, og han støier,
Naar Flaskerne han seer.
(Hun trækker Proppen op.)
Nu Skaal og undskyld, at jeg staaer og snakker.

Belamy.
Din Skaal igjen! Mit smukke Barn, jeg takker!

Rose.
Vi Eders Folk om lidt jo vente kan,
Thi det mod Aftensstunden lakker!

Belamy.
Ja, mine Folk om lidt vi vente kan,
Thi det mod Aftensstunden lakker!
(holder sit Glas hen mod Rose.)
Og nu, mit Barn stjænk i,
Det sidste Glas jeg tømmer,
Saa Pladsen her jeg rømmer,
Og saa er det forbi.
Den Kjættring her, jeg figer,
Har Viin, men ingen Viv,
Og uden Koner, Piger,
Er der intet rigtigt Liv.

Rose
(leger med Natkappen, som Belamy har ladet ligge paa Gulvet.)
En Bondemand kan listig være —
Det er en gammel Lære.
Han narrer Folk, det veed I vist,
Og leer i Skjægget af sin List!

Belamy.
Han leer? han leer i Skjægget?

Rose
(lægger Haanden paa hans Sabel med en tirrende Mine).
Han leer i Skjægget af sin List!
Hvis jeg saasandt var en Dragon,
Jeg skulde lære den Patron!

Belamy
(seer paa Natkappen).
Ja det er klart, Enhver vil finde,
Den passer ikkun for en Qvinde,
Men sig, hvor er dens Eierinde?

Rose.
Jeg Intet veed,
Men søg og led!

Belamy
(speider til alle Sider).
Men hvor?

Rose.
Jeg tør ham ei forraade.

Belamy.
Hjælp med et Blik at løse denne Gaade!
Tilhøire? ... tilvenstre?
Er det her? eller der?
(faaer Øie paa Dueslaget.)
Der er det jo!
(Han titter gjennem Nøglehullet og raaber: „Et Fruentimmer!“

Rose.
Nei, see hvor han er fiin —
Det maa Jer da forsone!
Han laaser for sin Viin
Og for sin smukke Kone!

Belamy.
Og jeg, som maa herfra! Er det ei haardt!
Nu er her Viin — men jeg maa atter bort.
Ja her er Viin og Fruentimmer med —
Jeg Stakkel har dog intet Blivested!
Gid Fanden havde den Marcheren!
(Høitideligt, idet han tager Rose i Haanden).
Hør, mit Barn, din hele Person
Passer ypperligt til Dragon!
(Under Ritornellet springer **Belamy** hen til Dueslaget. **Georgette**, der seer ham komme, skriger og styrter frem paa Scenen).

Ellevte Scene.

Georgette. Rose. Belamy.

Georgette.
Hjælp! Hjælp!

Belamy.
Vær ikke forknyt!

Rose (sagte).
Nu er det nok bedst, at jeg henter Manden!

Tolvte Scene.

Georgette. Belamy.

Belamy.
Bliv ikke bange, mit smukke Barn! Tro ikke, at jeg er kommen hid for at gjøre Dig Fortræd. Tvertimod, Disciplin og god Opdragelse gjøre mig det til Pligt at beskytte

Dig mod Enhver, selv mod din Mand, hvis det er sandt, at Du ikke holder af ham.

Georgette.

Jo, jeg holder umaadeligt af ham.

Belamy.

Af din Mand? Saa er det da ikke ham, som jeg her er i Qvarteer hos.

Georgette.

Min Mand hedder **Thibaut** — og det er vort Huus!

Belamy.

Ja saa maa det dog være ham — men det forundrer mig! .... Og han hedder **Thibaut**? Det er da et forbandet Navn! Jeg hedder **Belamy** og er Qvarteermester ved Dragonerne; min Chef er Obersten, Commandeuren og Marechallen **Villars**. Gud bevare's! Det siger jeg ikke for at blænde og forlokke Dig, men blot for at indlede et nærmere Bekjendtskab! .... Det er vel din Mand, som har lukket Dig inde derhenne?

Georgette.

Ja, Hr. Soldat, for at man ikke skulde see mig.

Belamy.

Men i hvad Hensigt?

Georgette.

Kan I ikke forstaae det? Man siger, at Soldaterne ere saa overordentlig elskværdige .....

Belamy (bestedeu).

Naa! vi ere Folk med Levemaade — det er det Hele!

Georgette.

Min Mand er nu saa forfærdelig jaloux .... jeg veed ikke hvorfor ....

Belamy (tager hendes Haand).

Jeg ikke heller! ... han er jo forrykt!

Georgette (tager Haanden til sig).

Ja vist — især da han har slet ingen Ting at frygte.

Belamy (tager hende om Livet).

Nei, naturligvis.

Georgette (smutter fra ham).

Hverken han eller de Andre, eftersom Eremitten vaager for dem Alle.

Belamy.

Ah! her er ogsaa en Eremit?

Georgette.

Ja Eremitten i Saint Gratien! Har I ikke hørt tale om ham?

Belamy.

Ikke kjendt ved Regimentet.

Georgette.

En Skræk for alle Fruentimmerne i Byen! ....

Belamy.

Ah! En Sladderhank!

Georgette.

Som hadede og afskyede alle Fruentimmer, saalænge han levede! ...

Belamy.

Hvad for noget? Er han død?

Georgette.

Ja for to hundrede Aar siden. Men det forhindrer ham ikke i at gaae igjen, naar han kan gjøre os nogen Fortræd.

Belamy.

Hvad for Noget? Han maa altsaa ikke have Noget at bestille i den anden Verden?

Georgette.

1.

Eremitten passer saa trolig
Paa hver en Qvinde i vort Land.
Ingen kan være saa rolig
Som hendes Ægtemand.
De plages, har man sagt
Af Jalousiens Magt,
Men her de nok saa trygt
Kan leve uden Frygt,
Thi trofast han dem skjærmer,
Hvergang sig Fjenden nærmer,
Og seer den gamle Strik,
Der vexles blot et Blik,
Et Smiil, et lille Nik:
Saa ding dang, ding dang
Trækker han i Klokkens Reb
Ding dang — ding dang
Trækker han i Klokkens Reb —
Ding dang, ding dang
Vidtomkring det klinger!
Ding dang, ding dang!
Klokken Uheld bringer —
En Rædsel over Egnen jog,
Som var det Fanden selv, der Klokkerebet drog!

2.

Høit at lee vi aldrig vove,
Hver en Spøg blier dyrt betalt.
Om vi vaage eller sove,
Er det lige galt!
Ifald en Ungersvend
Os kalder blot sin Ven;
Hvis — hvad der hændte nys —
Han stjæler blot et Kys;
Hvis man sit Forklæd taber,
Du gode Gud og Skaber,
Det kan jo skee saa let —
Hvis Kjolen faaer en Plet,
Hvad eller man har grædt
Saa ding dang! ding dang!

Trækker han i Klokkens Reb —
Ja ding dang! ding dang!
Trækker han i Klokkens Reb
Ding dang! ding dang!
Vidtomkring det klinger
Ding dang! ding dang!
Klangen Uheld bringer.
En Rædsel over Egnen jog,
Som var det Fanden selv, der Klokkerebet drog!

Belamy.

Hvilken Skandale! Og det troe Mandfolkene her i Byen?

Georgette.

Ja naturligviis! Men hvad behøve de saa at lukke os inde — mig i Dueslaget, og de Andre i Præstegaarden?

Belamy.

Ja saa! de Andre er i Præstegaarden? Nei nu har jeg aldrig i mine Dage hørt saadan en Dumhed!

Georgette.

Ja er det ikke sandt?

Belamy.

Du maa føre mig hen til den Eremitbolig.

Georgette.

Ja gierne.

Belamy.

Endnu iaften.

Georgette.

Ja Hr. Dragon.

Belamy.

Men siig det ikke til Nogen! Jeg vil gaae alene med Dig ... for at overbevise mig ...

Georgette.

Hvorom?

Belamy.

Aa det er blot et lille Forsøg! (sagte) Jeg vil dog nok vide, om han ringer. (Thibauts Stemme høres udenfor).

Georgette.

Der er Nogen! (Hun skjuler sig i Dueslaget).

Trettende Scene.

Belamy. Rose. Thibaut. Sylvain. Dragoner. Siden **Georgette, Bønderkoner** og **Piger**, tilsidst **Bønder.**

Finale.

Chor af Dragonerne.

Signalet lød —
Thi op vi brød;
Nu er det bedst
At komme tilhest!

Thibaut
(til Belamy).

Jeg paa min Mule drager i Spidsen,
Viser Jer Veien hidop
Til Bjergets Top!

Belamy
(vinker Dragonerne tilbage).

Holdt, giv Agt! Vi vil en Stund min Tro
I dette Paradis slaae os til Ro.
Thi Vinen her er god,
Og den gjør Underværker;
Den giver Kraft og Mod,
Det tydeligt jeg mærker.

Dragonerne.

Tak! saa slaae vi os til Ro
For at glæde vore Verter;
Vi skal fryde deres Hjerter
Ved at drikke hver for To.

Sylvain
(afsides med Glæde).

Deres Liv stod paa Spil —
Alt mit Haab staaer nu til,
De blive vil.

Thibaut
(afsides med Skræk).

Hvilket frygteligt Stød!
Vist det bliver min Død —
De blive vil.

Rose (afsides).

Ja jeg aned, det gik saadan!
Ei paa Reisen de tænke meer.
(til Sylvain).
Hold nu ordentlig Stand —
Haabet igjen til Dig leer.

Sylvain.

O hvilket Held!
Jeg Frelse seer.
De blive her —
Nu Haabet til mig leer.

Thibaut.

O hvilket Stød
Trods al min List!
Det bli'er min Død,
Det mærker jeg, tilsidst!

Belamy og Dragonerne.

God Vin her er
Og meget meer; —
Vi blive her
En Dag, men ikke fleer!
(Belamy tager to Dragoner tilside og hvisker Noget til dem).

Thibaut
(følger ham med Øinene).

Hvad spekulerer nu han paa?

Belamy
(til Dragonerne).

Som jeg har sagt — nu skynd Jer, gaa!
(Dragonerne gaae ud med nogle Kammerater, som de give Tegn til at følge sig.)

(Belamy slaaer Thibaut paa Skuldren.)
Jeg har lidt ondt af Dig, min Ven —
Det Skilte atter jeg forener.

Thibaut (sagte).
Jeg veed ei, hvad han mener.

Belamy.
Jeg giver Dig med Glæde her
Din Skat igjen, din Hjertenskjær.

Rose (afsides).
Saa var dog min List til Gavn!
Himlen naadig vil bevare
Vore Flygtninge for Fare,
Føre dem i sikker Havn!

Sylvain.
Nu de komme kan i Havn!
Himlen naadig vil bevare
Dem for Trængsler og for Fare,
Trøste Dem for hvert et Savn!

Thibaut.
Ak jeg øiner ingen Havn.
Hver maa bede Gud bevare
Sig for slig en Krigerskare —
Frels os, Herre! i dit Navn!

Belamy.
See mig til den gamle Ravn,
Som for egen Mund vil spare!
Vi den Ting skal hurtigt klare
I de unge Pigers Favn!
(Der høres Fruentimmerskrig bag Scenen.)

Thibaut (fortvivlet).
Vist de fange
Nu vore Duer bange!
(Alle Bønderpigerne komme ind paa Scenen, forfulgte af Dragonerne. Belamy fører Georgette ud af Dueslaget.)

Bønderpigerne (til Dragonerne).
Ak, gode Herrer! skaaner os!

Georgette (til Belamy og Dragonerne).
Alt jeg giver, hvad jeg give kan!
Skaan mig Stakkel blot og skaan min Mand!

Belamy.
Vær rolig blot, I bange Duer!
At skræmme Jer os ikke huer.
Hvad ønske vi? blot at dandse en Stund
Og more os af Hjertens Grund.

Rose (træder dristigt frem).
Det er Ret! Drikker og dandser!

Georgette (til Bønderpigerne).
Det er Ret! Vi vil dandse
Og Bægrene krandse!
Hver og Een
Nu muntert røre sine Been!

Reprise.

Rose.
Ja jeg aned det gik saadan o. s. v.

Sylvain.
O hvilket Held o. s. v.

Thibaut.
O hvilket Stød o. s. v.

Belamy og Dragonerne.
God Vin her er o. s. v.

(Thibaut vil gaae bort med sin Kone, Belamy stiller dem ad.)

Rose.
Til Dands, til Dands
I munter Krands!

Belamy (med en Flaske i Haanden).
Til Dands, til Dands!

Dragonvise.

Rose.
For at daare Pigens Øre,
Hendes Hjertedyb at røre,
Hvilke Toner vil hun høre
Er det Sækkepiben, siig!

Dragonerne.
Nei, nei, nei!

Belamy.
Hun Trompetens Lyd vil høre —
Andre Toner due ei.

Belamy.
Trompetens muntre Lyd
Til Leg og Alvor egner sig;
Den er Dragonens Fryd
I Dands og Elskovsleg og Krig.
Den dæmper flux Kanonens Røst
Og Sukket fra hans Piges Bryst.

Alle.
Trompetens muntre Lyd
Til Leg og Alvor egner sig;
Den er Dragonens Fryd
I Elskovsleg og Krig.

(Under Ritornellet dandse Dragonerne med Bønderpigerne, Rose og Georgette; derefter gribe de deres Glas og tvinge Thibaut til at skjænke i.)

Rose
(tager Sylvain tilside og siger med dæmpet Røst:)
Nyt Tiden, medens de dandse, og Ingen lægger Mærke til Dig!

Sylvain.
Hvad mener Du?

Rose.
Jeg mener, at Du ubemærket kan snige Dig op til Grotterne ved Saint Gratien, og at dine Venner kunne benytte Natten til at flygte.

Belamy (sagte til **Georgette**).
Altsaa iaften ved Eremitboligen!

Thibaut (i komist Raseri).
O de Hallunker! o de Banditter!

Rose.
For en Skinsyg at kurere,
Skal man ynksomt gvinkelere,
Synge Hyrdegvad med mere
Eller Klagesange — siig!

Dragonerne.
Nei, nei, nei!

Thibaut.
Man skal synge: „Fanden ta'e mig!"
Alt det Andet duer ei!

Belamy.
Trompetens muntre Lyd
Til Leg og Alvor egner sig.
Den er Dragonens Fryd
I Dands og Elskovsleg og Krig.
Den dæmper flux Kanonens Røst
Og Sukket fra hans Piges Bryst.

Alle.
Trompetens muntre Lyd
Til Leg og Alvor egner sig.
Den er Dragonens Fryd
I Elskovsleg og Krig.

(Der dandses under Ritornellet ligesom tidligere. **Sylvain** gaaer op mod Baggrunden med Blikket paa **Rose**, der dandser uden at synes at lægge Mærke til ham. **Thibaut** er ude af sig selv af Vrede).

Almindeligt Chor.
Vi dandse til den lyse Dag
Og drikke glad i lange Drag
Og synge af vort fulde Bryst
Om Vin og Elskovslyst!

(Bønderne vise sig i Baggrunden. De komme hjem fra deres Dagværk og blive staaende forbausede ved at see Dragonerne dandse med deres Koner og Kjærester.)

Anden Akt.

(Ruinerne af Eremitagen Saint Gratien, hvoraf blot Klokketaarnet er tilbage. Vilde Omgivelser: steile Klipper og mørke Graner. Solen er nylig gaaet ned.)

Første Scene.

(Naar Tæppet gaaer op og under de sidste Takter af Mellemakts-Musiken, er Scenen tom. Man hører Ritornellet af 1ste Vers synges af **Sylvain**, der stiger op fra en Gangsti i Baggrunden. Endeel af Verset synges under Opstigningen.)

Villanella.

1ste Vers.

Hvor den Tid er skjøn,
Naar Blomsters Klynge
Smykker Engen grøn,
Og alle Fugle synge.
Gjennem Skoven underfuld
Blinker Morgensolens Guld
Og Alt oplives.
Tralala!
Tanken følger smukt
Med Skyens Flugt.
Tralala!
(han seer sig forsigtig om.)
Alt er tyst! Blot min Røst ind blandt
Klipperne trænger.
I Stakler, skjælv ei længer!
Fatter Mod, henter Trøst
Af denne Vennersst.
I stakkels Venner, takker Alle Gud!
Jeg bringer Eder glad et Frihedsbud!

2det Vers.

Hvor den Tid er smuk,
Naar muntert Fuglesangen
Som et Elskovssuk
Sig svinger over Vangen!
Vil hun dette Suk forstaae
Og vil hendes Øine blaae
Mig Svaret bringe?

Rose (udenfor Scenen)
Mon ei Alting spaaer,
Hvad Svar Du faaer?
Tralala!

Sylvain og **Rose** (paa eengang).
Alt jo glad mig (Dig) spaaer,
Hvad Svar jeg (Du) faaer!
Tralala!

Anden Scene.

Rose. Sylvain.

Sylvain.
Er Du der, Rose? Har Du fulgt efter mig?

Rose.
Har jeg maaskee ikke Lov til at lade være at dandse ligesaa vel som Du?

Sylvain.
Jovist! Jeg siger det jo heller ikke for at beklage mig. Jeg maatte være meget utaknemmelig, hvis jeg kunde glemme, at uden din Skuldhed havde Dragonerne i dette Øieblik været i Saint Gratien.

Rose.
Og hvem siger Dig, at det er mig, der har holdt dem tilbage?

Sylvain.
Din hele Adfærd og de Ord, Du hviskede til mig under Dandsen. Det er din Vane, Rose, at Du gjør Dig Umage for at skjule det Gode, Du gjør, og slaae det hen i Spøg. Jeg bebreider mig, at jeg ikke har indseet det

før, men gjort ligesom de Andre og bedømt Dig efter dine Ord og ikke efter dine Handlinger.

Rose.

Hvor det var kjønt sagt! Det burde skrives op med store Bogstaver paa et stort Skildt og sættes paa en stor Stang, for at Alle kunde see det.

Sylvain.

Du spotter, men det er ligefuldt sandt, og der er sagtens en ny Fare, der truer mig, siden Du har fulgt bagefter til Eremitagen.

Rose (skjoggerleer).

Troer jeg ikke, at Du ordentlig betragter mig som din Skytsengel?

Sylvain.

Ja Rose, Du veed ikke hvad jeg har Dig at takke for, men hør mig! I min Barndom blev jeg fader- og moderløs. Vor gamle Præst, der en Dag saae mig sidde og græde paa en Grøftkant, sagde til mig: „Du har ingen Forældre — kom Du med mig, saa skal jeg være din Fader!" Og det var han i flere Aar. Men saa kom Krigen paa, og han maatte flygte. Jeg var igjen alene, og saa drog jeg bort fra min Hjemstavn, hvor jeg havde mistet alle dem, som jeg holdt af. Saa kom jeg hen til denne By, og det lader til, at Himlen har ført mig hid, for at jeg skal kunne betale min Taknemmeligheds-Gjeld.

Rose.

Den Vei viser den Mange, som dog ikke vil følge den. Hvad saa videre?

Sylvain.

I de sidste Dage er der en Skare ulykkelige Flygtninge kommet hid til disse Bjerge, hele Familier, Mænd, Qvinder og Børn, paa hvis Hoveder der er sat en Priis af tohundrede Pistoler.

Rose.

Jeg veed det. Videre.

Sylvain.

Den, der hjælper disse Stakler til at flye, over sin Frihed, sit Liv; men der er een iblandt dem, som jeg maa frelse for enhver Priis: min Velgjører er iblandt dem.

Rose (bevæget).

O min Gud! naar jeg tænker paa, hvilke Ulykker et eneste Ord kunde afstedkommet! (hurtigt) Men jeg har Ingenting sagt!

Sylvain (med dæmpet Stemme).

Om en Time ere de Allesammen færdige til at drage bort, og, saasnart Mørket falder paa, ledsager jeg dem ad den Vei, der fører nedenom Bjerget.

Rose.

Den er besat af Soldater. Det kom jeg for at sige Dig.

Sylvain.

Saa fører jeg dem ad Stien mellem de to Klipper.

Rose.

Den bliver ogsaa bevogtet.

Sylvain.

Men Veien da til Palène?

Rose.

Ogsaa.

Sylvain.

Hvad skal jeg da gribe til? Saa er der jo ingen Frelse!

Rose.

Der er en Sti over Bjerget, som Ingen kjender, og Ingen har passeret uden jeg og min Ged. I fire Timer fører jeg dem til Grændsen. Mørket begynder allerede at falde paa, og Dragonerne dandse. Om en Time skal jeg være her — stol kun paa mig!

Sylvain (med Varme).

Jeg vidste jo nok, at naar Du havde fulgt efter mig, saa var det for at frelse mig endnu engang.

Rose.

Og nu farvel!

Sylvain.

Hvad? Du forlader mig?

Rose.

Ja det troer jeg! Jeg vil da ikke udsætte mig for, at man skal lægge Mærke til, at vi ere borte begge To! Naa! saa vilde de onde Tunger faae travlt med at ruinere den Smule, der er igjen af mit Rygte!

Sylvain.

Ja, Rose, man kjender Dig ikke, man veed ikke, hvad Du er værd. Det er netop det, der gjør mig ondt, at man er uretfærdig imod Dig, og at Du ikke bryder Dig om det, for, seer Du, Rose, et godt Rygte er en ung Piges egentlige Rigdom.

Rose (bevæget).

Det er sandt, Sylvain, og jeg har ærlig fortjent, at Du minder mig om det. Men naar man siger mig Noget i en god Mening, saa indseer jeg mine Feil, og saa skal jeg ogsaa gjøre mig Umage for at rette dem.

Sylvain.

Det kan Du meget let, og Du kan ogsaa sagtens pynte Dig en Smule mere, end Du gjør, for — veed Du hvad, Rose! — man maa see nøie til for at lægge Mærke til, at Du er en smuk Pige.

Rose.

Er jeg, Sylvain? Nu vil Du nok gjøre
Nar af mig!

Duet.

Rose.

Hvad? jeg er smuk?

Sylvain.

Ja giv kun Agt.

Rose.

Det har endnu mig Ingen sagt —
Jeg døer af Latter!

Sylvain.

Jo vist, pas paa!

Rose.

Ja vist! hvad saa?

Sylvain.

Da veed jeg dog, naar jeg dig saae!

Rose.

Naar Du mig saae?

Sylvain.

Heelt tidt jeg til mig sagde — pas nu paa!

Rose.

Til Dig?

Sylvain.

Til mig.

Rose.

Om mig?

Sylvain.

Om Dig.
Heelt tidt jeg sagde da, naar jeg Dig saae:
Af Lyst og Salighed mit Hjerte banker.
Du lever stadigt her i mine Tanker!

Rose.

Det sagde Du?

Sylvain.

Naar Dig jeg saae!

Rose.

O hvilket Held!
O Glædesvæld!
Der er et Bryst, der for mig banker —
Ei meer alene jeg i Verden vanker
O Salighed, o sjeldne Held!
Velan, Sylvain, saa vil og jeg Dig sige,
Hvad jeg saa tidt har tænkt, naar jeg Dig saae,
Ak mangen Gang jeg tænkte paa:
Held Den, som kan hans Hjerte vinde!
En bedre Ven kan hun ei finde —
Gid ham jeg evigt kunde binde,
Det tænkte jeg, naar jeg Dig saae!

Sylvain.

Rose, det har tidt Du sagt?

Rose.

Tidt ja, i min lave Hytte.

Sylvain.

Ny Forhaabning har Du vakt.

Rose.

Han vil mig vist beskytte,
Ifald han vover
At slutte sig til Rose — nei!
Det vover han vist ei.

Sylvain.

Jeg vover det — det helligt jeg Dig lover!

Rose.

Du slutte vil med mig et Venskabsbaand?

Sylvain.

Jeg gav mit Ord — her er min Haand.

Rose og Sylvain.

Hvilken Fryd den Ven at finde,
Som vort Hjerte helst vil troe —
En bedre Ven kan Ingen vinde —
Gid dette Baand bestandig os omsnoe!

(Under Ritornellet fierner Sylvain sig. Rose følger ham og forsvinder et Øieblik bag Ruinerne. Det bliver efterhaanden ganske mørkt.)

Tredie Scene.

Thibaut. Senere **Rose.**

Thibaut (kommer ind i stærk Bevægelse).

Min Kone blev paa eengang borte — og Dragonen med! .... Men jeg har seet dem .... jeg fulgte efter dem .... Jeg saae tydeligt en Uniform og Noget ved Siden, der saae ud som et Fruentimmer! Det har været min Kone! (Han seer sig omkring.) De ere sagtens gaaet tilvenstre — jeg maa have tabt deres Spor! (Han seer Rose i det Øieblik, hun kommer tilbage.) Ah!

Rose (skriger høit).

Ah!

Thibaut.

Rose Friquet! (Han staaer som forstenet.)

Rose

(der er kommet sig lidt efter sin Forskrækkelse).

Fy, Hr. Thibaut! det er ikke smukt af Jer at forskrække Folk saaledes!

Thibaut.

Du her! Du er da allevegne ligesom de onde Penge.

Rose (sagte og urolig).

Hvad vil han her?

Thibaut (staaer sig for Panden).

Aa jeg Dumrian! (sagte.) Det har været hende, som jeg saae ved Siden af Dragonen! Hun seer rigtignok ikke meget indbydende ud ... aa hvad! disse Dragoner ere ikke Kostforagtere! .... (høit og i en streng Tone.) Hvad bestiller Du her paa denne Tid?

Rose.

Ja hvad bestiller I her?

Thibaut.

Det kommer ikke Dig ved.

Rose.

Det Samme kunde jeg svare Jer, hvis jeg vilde være uhøflig imod Jer.

Thibaut (spottende).

Saa? Ja men jeg veed godt, hvad Du gjør her.

Rose (med paatagen Sikkerhed).

Virkelig? Hvorfor spørger I mig da om det?

Thibaut.

Aa det er bare for Løiers Skyld. (ondskabsfuld.) hvor har Du saa skjult ham?

Rose (lidt urolig).

Hvem?

Thibaut.

Den Anden . . . . ham, som Du kom med, og som Du havde Stævnemøde med herude!

Rose (forskrækket).

Min Gud!

Thibaut (sagte og triumferende).

Jo, det er hende! (høit.) Det er nydeligt! . . . Man løber bort fra Dandsen . . . Man sniger sig op til Eremitboligen i Skumringen . . . . man kryber i Skjul med sin Elsker, og saa troer man, at man kan gaae ned igjen og dandse videre, som om der Ingenting var i Veien? Men man har da Øine i Hovedet, og for at Du kan see, hvad der kommer ud deraf, skal jeg kalde Folk herop nede fra Landsbyen! . . . .

Rose (holder ham tilbage).

Gode Hr. Thibaut!

Thibaut.

Jo, det vil blive en smuk Skandale! (leer.) Og jeg, som troede, at det var min Kone!

Rose (forundret).

Eders Kone!

Thibaut.

Ja, som smuttede bort med Dragonen!

Rose.

Hvilken Dragon?

Thibaut (leer).

Jh, din Dragon! Han, der kom her med Dig!

Rose.

En Dragon?

Thibaut.

Ja vist. Men da jeg Gud skee Lov ikke seer hende heroppe . . . .

Rose.

Hvem? Eders Kone?

Thibaut.

Ja. Saa var det jo ganske naturligt, at jeg troede . . . .

Rose.

Nu begynder jeg først at forstaae Jer. I troede først, at det var hende, som Dragonen gik med, og nu troer I (brister i Latter) hahahaha!

Thibaut (leer med).

Hahahaha! (standser paa eengang ganske alvorlig.) Hvad leer Du af?

Rose (gjør sig Umage for at være alvorlig).

Aa det er Ingenting, Hr. Thibaut!

Thibaut (heftig).

Sig mig strax, hvad Du leer af! Jeg vil vide det paa Øieblikket.

Rose.

Jeg veed det jo ikke selv. Men jeg vil dog raade Jer til, at I ikke henter Folk herop.

Thibaut.

Hvorfor? Hvad mener Du med det? . . . Vil Du kanskee bilde mig ind, at det ikke var Dig, jeg saae, men at det tvertimod var . . . . Naa! kom nu med det!

Rose.

Jeg siger slet ingen Ting.

Thibaut.

Det er netop det, der gjør mig rasende! Du skal sige Noget . . . .

Rose.

Men jeg veed heller ingen Ting.

Thibaut.

Ja jeg heller ikke. (sagte.) Hun er altfor sikker i sin Sag! . . . . Det var ogsaa dumt af mig at troe, at hun kunde gjøre Erobringer . . . . saadan som hun seer ud! Disse Dragoner ere ikke Kostforagtere, det er vist nok . . . . men alligevel! . . . . alligevel! . . . . Der er ingen Tvivl om, at det har været min Kone! . . . . De er gaaet tilvenstre, mens jeg Tosseshoved gik tilhøire! . . . De er naturligviis gaaet tilvenstre! (Han vil ile ud samme Vei, som han kom ind.)

Rose.

Men hvor vil I hen?

Thibaut.

Hvad kommer det Dig ved? Har jeg spurgt Dig om Noget?

Rose.

Jeg vilde blot vide . . . .

Thibaut.

Gaa Fanden i Vold! . . . . Jeg kommer bagefter! (Han vender sig om til den forfaldne Statue af Eremiten.) Gamle Eremit! jeg anbefaler mig til din Beskyttelse! Hvis der er nogen Fare paafærde, saa hjælp mig! . . . . Hun er ganske vist gaaet tilvenstre! . . . (Han iler ud.)

Rose.

Hr. Thibaut! Hr. Thibaut! . . . . Løb dog ikke saa stærkt! I kommer for tidligt! . . . . (Hun faaer Die paa Belamy og Georgette, der komme frem i Baggrunden.) Nei, det var i rette Tid! (Hun skjuler sig bag noget Muurværk i Forgrunden.)

Fjerde Scene.

Georgette. Belamy. Rose
(skjult for de Andre, men synlig for Publicum).

Trio.

Georgette.

Nu er vi der
Ved den hellige Eremitage.

Belamy.

Hvad, det er her?

Georgette.

Ja vist!
Og hist
Tilvenstre staaer
Hr. Eremitens egen Billedstøtte.

Belamy (hilser ham ironisk).

Gid denne Egn Du vil beskytte
I mange Aar!

Georgette.

Og see! der Klokketaarnet staaer . . . .

Belamy.

Hvis sprukne Klokkes Klang
Faaer bange Hjerter til at hoppe!

Rose (aflsides.)

Alt det i Afstand man
Jo deiligt øine kan!
Hvad mon han søger da heroppe?

Belamy.

Saa er vi her
Ved den hellige Eremitage?

Georgette.

Ja det er der!

Rose (aflsides).

Sylvain strax komme maa —
Ak gid de vilde gaae!

Georgette.

Af Skam jeg maa forgaae,
Hvis Nogen her mig saae! (vil gaae.)

Belamy.

Alene her . . . det var for haardt!
Nei, hør min Bøn, gaa ikke bort!

(Georgette vil gaae.)

Rose (aflsides).

O Gud skee Lov, hun hjemad gaaer!

Georgette.

O lad mig gaae! Jeg Utak faaer.

Belamy.

Hvem frygter Du?

Georgette.

Ak Eremiten!

Rose (aflsides).

Ja saa! hun frygter Eremiten!

Georgette.

Han seer os vist!

Belamy.

Du blive maa!

Georgette.

Husk Klokken hist!

Belamy.

Nei, nei! vær rolig kun, Du Smaa!
Det vover han vist ikke paa!

Rose
(aflsides, lader som hun trækker i Klokkerebet.)

Hvis han ei tør, den fromme Mand,
En Anden jo ham hjælpe kan.
Jeg negter ei, jeg har den Tro,
At de er bange begge To,
Og at den pralende Dragon
Er kun en jammerlig Cujon!

Georgette.

Nei, lad os stille gaae herfra!
Han trækker vist i Klokken snart,
Og Klokkens Lyd fortæller da
Min Skam til Alle i en Fart.

Belamy.

Jeg ta'er Dig i min Varetægt,
Saa har vi vundet strax vort Spil!
Han for Dragoner har Respekt,
Og ei med dem han nappes vil.

Rose (aflsides).

Saa til Værket! Jeg Eremit vil spille!
(Hun lister sig hen til Klokketaarnet og forsvinder.)

Georgette (lige ved at give efter).

Om jeg blev her en lille Stund,
Kan Eremiten det forbyde.

Belamy.

Nei, hvis han af en saadan Grund
Gjør her Alarm, la'er Klokken lyde,
Saa skal han bittert det fortryde!

Georgette.

Et Øieblik, men ikke meer!

Belamy.

Et Øieblik, nei ikke meer!

(Georgette nærmer sig frygtsomt til Belamy, der vil tage hendes Haand; idetsamme lyder Klokken, og de fare Begge forfærdede tilbage. Rose viser sig atter og leer spottende paa dem.)

Georgette (næsten talende).

Han ringer!
Ding dang, ding dang!
Vidtomkring det klinger
Ding dang, ding dang!
Klangen Uheld bringer.
En Rædsel over Egnen jog,
Som var det Fanden selv, der Klokkerebet drog!

Rose og Belamy.

Vidtomkring det klinger o. s. v.

Georgette (fortvivlet og grædende).

Den Skam jeg ei forvinde kan.
Hvor vil det gaae mig med min Mand?
Den hele By vil samle sig
Og pege Fingre jo af mig!
Thibaut med mig vil holde Huus,
Især naar han har tømt sit Kruus.
Han i sin Ruus
Endog maaskee vil banke mig.

Rose.

Saa nødigt som jeg vilde,
Det Puds jeg maatte spille,
For — før det var for silde —
At faae dem bort herfra.

Belamy.

Jo jeg har Grund til Klage!
Har man vel før hørt Mage?
I Klokkens Reb at drage,
Just som hun gi'er sig ben!
(til Georgette.)
Man maa ei Alt for Sandhed tage!

Georgette.

Men denne Klokke?

Belamy.

Er som en anden.

Georgette.

Og Eremiten?

Belamy.

Er ligesaa!

Georgette (fatter sig).

Ak, hvis det blot var sandt!

Belamy (hemmelighedsfuldt).

Vi meget let kan prøve,
Om Rygtet taler sandt.

Georgette (ivrigt).

Hvordan kan Sligt man prøve?

Belamy.

For det at prøve
Jeg maa Dig røve
Et lille Kys.

Georgette.

Nei, nei! saa kommer Eremiten.

Rose.

Ja saa! hun frygter Eremiten!

Belamy.

Vist ei! han selv er kun et Digt.

Reprise.

Georgette.

At troe paa det er dog min Pligt.

Rose.

Jeg negter ei, jeg har den Tro o. s. v.

Georgette.

Nei lad os stille gaae herfra o. s. v.

Belamy.

Jeg ta'er Dig i min Varetægt o. s. v.

Rose (affides).

Saa til Værket! jeg Eremit vil spille.
(Hun lister sig igjen hen til Klokketaarnet og forsvinder.)

Georgette (tøvende).

Nu ja! . . . Et Kys . . . men ikke fleer!

Belamy.

Et Kys i Ære
Kan Ingen kære!

Georgette.

Et lille Kys, men ikke meer!
(Belamy vil kysse Georgette. Klokken lyder.)

Georgette (skjælvende og næsten talende).

Han ringer o. s. v. (ligesom første Gang.)

Georgette.

Ak, kjære Eremit! jeg flyer herfra
Og gjør det aldrig meer — tilgiv mig da!

Rose.

O Klokke, Du, som stod mig bi,
Nu føler jeg mig let og fri!

Belamy (vil holde Georgette tilbage).

Vær rolig, Barn! Hvor vil Du hen?
Skjælv ikke saa! bliv hos din Ven!

Thibaut (raaber udenfor).

Han har ringet!

Belamy (slipper Georgette).

Hendes Mand!

(Georgette iler ud af Scenen. Belamy vil følge hende, men standser, da han faaer Øie paa Thibaut. Maanen kommer frem og belyser Scenen lige til Slutningen af Akten.)

Femte Scene.

Belamy. Thibaut. Rose (skjult).

Thibaut (kommer heftig ind).

Eremiten har ringet — men kanskee var det for silde. (Han vender sig om og seer Belamy, der vil liste sig bort.) Stop! det er jo Dragonen!

Belamy (lader, som han kommer.)

Ei, ei! det er jo min Vert! Vi kom nok paa samme Tid?

Thibaut (opbragt).

Naa saa det gjorde vi! (farer løs paa ham.) Hvor er hun?

Belamy.

Hvem?

Thibaut.

Min Kone!

Belamy.

For Fanden, skal jeg passe paa hende?

Thibaut.

Nei, det skal jeg have mig frabedt,

Belamy.

Hvorfor kommer Du da til mig med den Snak?

Thibaut.

Fordi hun er her.

Belamy.

Har Du seet hende?

Thibaut.

Jeg saae hende gaae herop med Jer under Armen.

Belamy (polisk).

Saae Du det ganske tydeligt?

Thibaut (rasende).

Det kommer ikke Jer ved! Nok sagt, jeg saae hende.

Belamy.

Du bilder Dig sagtens ind, at der ikke er andre Fruentimmer til end din Kone? . . .

Tbibaut.

Det gjør jeg slet ikke.

Belamy.

Og at det er umuligt at finde Behag i nogen Anden end hende? . . . .

Thibaut (skrigende).

Det gjør jeg slet ikke! Jeg siger blot, at I ikke er kommen alene, at der var Nogen med Jer, og at denne Nogen var min Kone og ikke den Anden.

Belamy.

Hvad for en Anden?

Thibaut.

Der seer I jo selv, at I ikke engang veed, at der er en Anden!

Belamy.

Deri tager Du feil, thi det er netop denne Anden og ikke din Kone!

Thibaut.

Hvis hvas! hun siger Nei.

Belamy.

Hvem?

Thibaut.

Den Anden.

Belamy.

Du har altsaa talt med hende?

Thibaut.

Ja.

Belamy (sagte.)

Det er meer, end jeg har gjort!

Thibaut.

Jo, jeg har rigtignok talt med hende, men den Erobring gjør Jer saamen ingen Ære.

Belamy (sagte).

Altsaa en gammel Gribbenille!

Thibaut.

I skal ikke prale af den Seier!

Belamy.

Du vilde altsaa for min Skyld hellere have, at det var din Kone?

Thibaut (skrigende).

Det siger jeg ikke; men jeg vil og maa see hende, før gaaer jeg ikke herfra!

Belamy.

Men dit Uhyre, naar hun nu ikke er her!

Thibant.

Jo! hun er her!

Belamy.

Naar Du nu i det Sted finder hende nede ved Dandsen, hvad siger Du saa?

Thibaut.

Jeg siger . . . . jeg siger, at I vil bare have mig bort — for at blive alene med hende!

Belamy.

Men naar jeg nu selv følger med Dig?!

Tbibaut.

I?

Belamy.

Ja vist — (sagte.) et Stykke paa Veien

Thibaut.

Ja, saa maa det jo være den Anden!

Belamy.

Er det ikke det, jeg har sagt hele Tiden?

Thibaut.

Men hvem kunde falde paa at troe, at Friquet . . . .

Belamy.

Hvad kalder Du hende?

Thibaut.

Han ringer jo rigtignok ogsaa for de Ugifte; men det vilde jeg have forsvoret, at en smuk Mand som I kunde give Jer af med . . . .

Belamy (sagte).

Det maa da være et reent Monstrum!

Thibaut (leer).

Hør, veed I hvad, I er mig en morsom Fyr! . . . .

Belamy.

Det er Du ogsaa! (De le begge.) (**Belamy** sagte.) Jeg skal snart være her igjen!

(De gaae leende ud med hinanden under Armen.)

Sjette Scene.

Rose (kommer frem).

Endelig gik de! . . . . Jeg syntes, at de nævnede mit Navn — ja lad dem det! Nu vil jeg vente roligt og taalmodigt. Det maa være langt ud paa Aften, thi jeg er baade træt og søvnig. (Hun gaaer hen og sætter sig paa noget Muurværk i Forgrunden.) Stakkels Sylvain! Det er smukt at ofre sig, som han gjør . . . Men hvad han har maattet gaae igjennem! (Efter en ny Pause.) Han sagde, at han fandt mig smuk, men det er, fordi han elsker mig! . . . . Det er første Gang, jeg har hørt det, og det løber om i Hovedet paa mig. (Motivet til Duetten høres i Orchestret; hun siger, idet hun falder i Søvn): smuk! han sagde, at jeg var smuk . . . . smuk.

(**Belamy** kommer frem i Baggrunden og bliver staaende, som om han vil overraske Nogen.)

Syvende Scene.

Rose (sovende). **Belamy** (kommer forsigtigt frem uden at see hende).

Belamy.

Jeg vil dog see at komme efter, hvad det var for en Spidsbub, der spillede mig det Puds med Klokken. Det var sagtens Gribbenillen!

Rose (vaagner).

Hvad er det? Jeg troer virkelig, at jeg har sovet.

Belamy (betragter hende).

Gammel er hun i al Fald ikke.

Rose (gnider Øinene).

Har man hørt saa galt!

Belamy.

Det er jo den Lille med Geden. (Han trækker sig hen til Siden.)

Rose

(gaaer hen i Baggrunden og seer ud tilhøire og venstre.)

Tænk om man overraskede Sylvain!

Belamy.

Aha, hun venter Nogen! . . . Jeg generede hende før og derfor . . . (Han gjør Bevægelser, som naar man trækker i et Klokkereb.) Det var slet ikke saa dumt!

Rose

(lytter i Baggrunden).

Endnu Ingen? (Paa Ritornellet af Finalen, der antyder en fjern Marche.) Jo! det er ham! det er ham!

Belamy (skjuler sig).

Hun venter en Elsker! . . . lad gaae! (**Sylvain** kommer.) Sagde jeg det ikke nok, der er han! (Seer, at der kommer Flere.) To, Tre, Fire! . . . Ja saa kan jeg begribe, at hun maatte have Plads! (Han forsvinder bag Klokketaarnet).

Ottende Scene.

Rose. Sylvain. Præsten. Grupper af **Mænd, Qvinder** og **Børn.**

(De komme tause og forsigtigt ind. **Sylvain** gaaer hen til Præsten.)

Finale.

Chor af Mandfolk
(idet de træde ind).

Vi tyst og stille maae,
Til Frelsen gaae!

Chor af Fruentimmer.

Os Himlen naadigt vil bønhøre
Og vore Børn til Frihed føre!

Almindeligt Chor.

Træd sagte nu! Gaa stille frem!
Snart vinker os vort nye Hjem!

Præsten (til **Sylvain**).

Her vi angstfulde staae. Hvorhen vil Du os føre?
Siig frem, hvad er din Plan? hvad kan Du for os gjøre?

Sylvain.

Jeg ene Intet kan — men hun vil frelse Jer.

Præsten og de Andre.

Hvad, denne unge Pige?

Sylvain.

Jeg helligt love tør,
At hun Jer frelse vil.

Chor.

Siig selv, om Du det kan!
Ja tal og siig hvordan?

Rose
(peger hen i Baggrunden).

Mellem disse Klipper høie,
Skjult for hvert nysgjerrigt Øie,
Ja bag disse Klipper høie
Slynger sig en snever Sti.

Chor.

Hvad? en snever Sti?

Rose.

Vildt blandt disse steile Fjelde
Raser Stormen i sin Vælde;
Gjennem Skove, over Fjelde
Snoer den sig til Grændsen hen.

Chor.

Ah! til Grændsen hen!

Rose.

Pludselig en dunkel Afgrund aabner sig for Eders Blik.
Den, hvis Fod gled ud paa Skrænten, aldrig meer at see man fik.

Chor.

Hvad gjør vi da? hvad gjør vi da?

Rose.

Kun dristigt vover
At gaae derover!
En gammel Stamme ligger over den.
I vove det?

Chor.

Vi vove det.

Rose.

Saa takker Himlens Gud, naar Faren er forbi,
Fordi han frelser Jer og gjør Jer frie!

Chor (til Rose).

Vi vil velsigne dine Fjed —
Og Gud velsigne Dig i Evighed!

Sylvain (til Rose).

Giv mig din Haand, hvis Du mig elske kan!

Rose (glædedrukken).

Sylvain min Mand!

Sylvain.

Jeg elsker Dig!

Rose.

Min Husbond han!

Sylvain og Rose.

Vi slutte vil for Altrets Fod,
Den Pagt, der giver Kraft og Mod.

Chor.

Nu bort! nu bort!

Præsten.

Ja vort Liv staaer paa Spil —
Lad os anraabe Gud, at han frelse os vil!
(Alle knæle omkring Præsten, som alene staaer opreist).

Chor.

O Gud, vort Haab, vor Trøst!
Tilgiv os vore Feil og Brøst!
Oplad os Naadens Dør
Og vore Bønner hør!
Vær Du vort Skjold! Du os bevare
I hver en Nød og Fare!
(De reise sig).
Og nu Farvel, o Fædrejord!
Ak, i dit Skjød min Lykke groer.
Vi skilles ad!
Farvel, farvel! mit Øie græder.
Det seer ei meer de kjære Steder,
Hvor jeg var glad.
O Gud, før os i Havn,
Lær os at holde Stand —
Vi glemme da vort Savn!
Farvel, vort Fædreland!
(Rose iler henimod Baggrunden; de Andre følge efter. Sylvain gaaer ud til Siden).

Belamy
(kommer frem fra sit Skjul).

Det er dem, vi søge! Hvilken en Fangst!

Tredie Akt.

(Den modsatte Side af Thibauts Huus. Tilhøire en aaben Lo. I Nærheden af Loen en Mængde Høknipper. Tilvenstre Landsbyens Brønd. I Baggrunden Dalen og de høie Bjerge som i 1ste Akt.)

Første Scene.

(Bønder og Bønderpiger komme ind i Grupper fra forskjellige Sider med alle Kjendetegn paa Forundring og Overraskelse; senere Thibaut og Georgette).

Bønderpigerne
(komme først ind).

Siig, har I hørt det Alle,
Hvad der idag vil skee?
Det kan man Bryllup kalde —
Sylvain og Ros' Friquet!

Bønderne
(komme forstyrrede ind).

En Nyhed uden Lige!
Den Gamles Klokke ringet har.
I veed, at det vil sige,
En Kone utro var.

Solo
(imellem hverandre, talende og svarende).

Men dette Uheld, tør jeg sværge,
Er ei passeert hos mig!
Ei hos mig! Ei hos mig!

Nei dette Uheld, tør jeg sværge,
Er ei pasfeert hos mig.
Nei heller ei hos mig!
Nei heller ei hos mig!

Bønderpigerne.

Siig, har I hørt det Alle o. s. v.

Bønderne.

En Nyhed uden Lige o. s. v.
Dog een det gjaldt — den Ting er klar —
Mon min det var?

Thibaut.
(affides, idet han seer paa de Andre).

Af Angst og Skræk de Stakler ryste!

Georgette
(kommer ud fra sit Huus og siger affides, idet hun betragter sin Mand).

Han Intet veed, det maa mig trøste!

Thibaut.

Hver skjælver for sin Kones Dyd.

Georgette.

O hvilket Held! o hvilken Fryd!

Bønderpigerne (til Georgette).

Veed I, hvad nu der hænder?

Bønderne (til Thibaut).

Veed I, hvad nu der hænder?

Thibaut (muntert).

Ja vist, I gode Venner,
Den Sag just godt jeg kjender,
Jeg den forklare kan:
Rose faaer idag **Sylvain** til Mand.

Bønderne (forundrede).

Saa Rose faaer Sylvain til Mand!

Thibaut.

Hun Sylvain faaer til Mand!
(sagte til Bønderne).
Den gamle Eremit
Strax passede sit Snit:
Han ringede igaar,
Han veed, hvad forestaaer!

Bønderne (lee).

Ak derfor han i Nat
Har ringet som besat!
Jeg tænkte nok: Nei, nei!
Det gjælder ikke mig!
Ikke mig! Ikke mig!

Bønderpigerne.

Hahahaha!

Chor af Alle.

Nu har vi hørt det Alle,
Hvad der idag vil skee.
Det kan man Bryllup kalde —
Sylvain og Ros' Friquet!
(De sprede sig til alle Sider. De Sidste fjerne sig først, naar Sylvain kommer ind paa Scenen).

Anden Scene.

Thibaut. Georgette. Sylvain.

Sylvain (udenfor Scenen).

See til, at Du kan pille af, Du! eller jeg skal flytte Dig! (Han kommer ind og taler ud af Coulissen): Og den Første, der vover at pege Fingre af mig, han skal ikke døe i Synden, det lover jeg Jer!

Thibaut.

Hvad er det? Har Du Klammeri paa din Bryllupsdag? .... ja for Folk sige, at Du skal giftes idag?

Sylvain.

Ja Husbond, det skal jeg, og derfor vil jeg see at faae Høet ind i en Fart, for at jeg kan komme til Kirke.

Thibaut.

Ja Du skal nu ikke blive vred, men Folk lee naturligviis af Dig! At Rose Friquet skulde faae sig en Mand, det kunde man da ikke vente. Saa Du vil virkelig gifte Dig med hende?

Sylvain.

Ja endnu idag, Husbond!

Georgette.

Det er gaaet i en Fart, Sylvain!

Thibaut.

Ja, hvad er der at vente paa? Naar man indlader sig paa saadant Noget, saa kan man ligesaa godt springe i det som krybe i det! Det er da ikke for Pengenes Skyld, at Du tager hende — altsaa maa det være for hendes gode Egenskaber!

Sylvain.

Ja netop!

Thibaut.

Og for hendes gode Opførsel!

Sylvain.

Ja.

Thibaut.

Det kan jeg vide! Ja, saa bliver Du vist meget lykkelig!

Sylvain.

Det er jeg vis paa, og da I er min Husbond, og jeg af den Grund skylder Jer Agtelse og Tillid, saa haaber jeg, at I ikke vil negte mig at være mig i Faders Sted ved Vielsen?

Thibaut.

Hvad for noget? skal jeg være Dig i Faders Sted?

Sylvain.

Vil I maaskee ikke?

Thibaut.

Nei, ikke for aldrig det! Fordi Du falder paa at gjøre Galskaber, vil jeg ikke være Dig behjælpelig.

Sylvain.

Stop lidt, Husbond! I har Lov til at sige Nei, men I har ikke Lov til at tale, som I taler!

Georgette.

Det har han Ret i, og siden Du siger Nei, saa vil jeg være ham behjælpelig med Alt, hvad jeg kan. Jeg skal sørge for Brudens Bouket.

Thibaut (sagte).

Det er oprørende!

Sylvain.

Vil I virkelig det? Tak, tusind Tak! Jeg har imorges tidligt sendt en Brudedragt til Rose; hun var ikke hjemme, men hun kommer vist snart!

Thibaut (condskabsfuld.)

Ikke hjemme? Nei, det vil jeg saamen gjerne troe!

Sylvain.

Hvad mener I?

Thibaut.

Aa Ingenting! Men naar hun ikke engang er hjemme paa sin Bryllupsdag, saa maa hun vist have sine gode Grunde ...

Sylvain.

Dem har hun, og jeg kjender dem.

Thibaut.

Ih det var jo rart! Du veed vel ogsaa, at Dragonerne red herfra igaar Aftes midt under Dandsen?

Sylvain.

Ja hvad underligt er der i det? Det følger jo med Tjenesten.

Thibaut.

Du veed vel ogsaa, at de har lagt sig i Baghold for at opfange nogle Flygtninge? ...

Sylvain.

Ja, det veed jeg.

Thibaut.

Og at deres Qvarteermester kom tilbage ved Daggry og var saa sikker paa sin Fangst, at han paalagde mig at sætte Laden istand til at modtage dem!

Sylvain.

Saa maa I jo gjøre det.

Georgette.

De stakkels Mennesker ere altsaa blevne forraadte!

Thibaut.

Rimeligviis!

Georgette.

Hvem har havt Hjerte til at gjøre det?

Thibaut.

Det veed man endnu ikke med Visshed; men at dømme efter visse Omstændigheder ...

Georgette.

Nu da?

Thibaut.

Ja bryd Dig ikke om det! Gaa Du bare ind til dine Forretninger! Du skal jo sørge for Bouketten!

Georgette.

Men saa sig mig dog ....

Thibaut (vred).

Gaa ind, siger jeg Dig, gaa ind paa Øieblikket!

(**Georgette** gaaer modstræbende ind i Huset.)

Tredie Scene.

Thibaut. Sylvain.

Sylvain (i Tanker).

Forraadte! .... udleverede! ... Nei, det er umuligt!

Thibaut.

Hvorfor det? Tohundrede Pistoler er jo en heel Formue. Det skulde snarere forundret mig, om Rose ikke var falden paa det.

Sylvain (afbryder ham med Uvillie).

O ti! det er uværdigt!

Thibaut.

Men hun vidste formodentlig ikke, hvor Ræven havde sin Hule.

Sylvain.

Husbond, gjør mig ikke vanvittig, men lad mig tage fat paa mit Arbeide!

Thibaut (med Værdighed).

Hvad skal det sige?

Sylvain

Jo det er afskyeligt! Saasnart der skeer noget Ondt, er man strax parat til at anklage Rose. Nu er det dobbelt nedrigt, thi vid, at hvis Flygtningene blive grebne, saa er den stakkels Pige forloren, og netop for deres Skyld!

Thibaut.

Rose Friquet?

Sylvain.

Ja, det er netop hende, der fører dem over Grændsen.

Thibaut.

Hvad siger Du? Hun vidste altsaa, hvor de skjulte sig? (Sagte og triumferende.) Ah! nu bliver Alt mig klart! Mødet i Nat, Meldingen til Underofficeren og Dragonernes pludselige Opbrud, da han kom tilbage fra Eremittagen. Ja det er klart som Dagen! (Høit.) Og Du aner Ingenting, Du, men staaer og venter paa din Brud for at føre hende til Kirken! (Leer.) Hahaha! Vent et lille Øieblik!

Sylvain.

Hvad mener I?

Thibaut.

Vent lidt, saa skal Du høre!

Sylvain.

Jeg vil Ingenting høre.

Thibaut (peger paa Kjælderen).

Men jeg siger **Dig**, at han er dernede i Kjælderen!

Sylvain.

Hvem?

Thibaut.

Min Dragon! Han har været dernede siden imorges. (Sagte.) Jeg vil dog hellere have ham i min Kjælder end hos min Kone!

Sylvain.

Ja hvad angaaer det Altsammen mig?

Thibaut (raaber ned i Kjælderen).

Halloi!

Belamy (fra Kjælderen).

Kommer strax!

Thibaut (til Sylvain.)

Vent nu lidt, saa skal Du høre!

(**Sylvain** vender ham Ryggen og giver sig til at arbeide.)

Fjerde Scene.

Thibaut. Belamy kommer op fra Kjælderen med et Glas i den ene og en Flaske i den anden Haand. **Sylvain** er beskjæftiget henne ved Laden.

Belamy.

Drikkevise.

1.

Lyt til min Vises Toner
Og tro mig paa mit Ord:
Den Gud, som os forsoner
Med hver en Qval paa Jord,
Han her i Flasken troner —
Tik og tok, tik og tok!
Ja Flaskens Kluk jeg lider nok
Og tik og tok, og tik og tok! —
En herlig Viin — Medoc!
Den hele Jordens Klode
I Rosenlys jeg seer;
De Ting, der er paa Mode,
Ved Flasken jeg beleer!
Ja Flaskens Kluk jeg lider nok
Og tik og tok, og tik og tok —
En herlig Viin — Medoc!

2.

Den Mand, der ei kan drikke,
Ja tro mig paa mit Ord!
Godt gaaer det ham jo ikke,
Det veed I, her paa Jord.
Han kan sig ikke skikke
I tik og tok, tik og tok!
Ja Flaskens Kluk jeg lider nok
Og tik og tok, og tik og tok —
En herlig Viin — Medoc!
Thi leve Druesaften!
Dens Nektar, hvid og rød,
Jo styrker Ungdomskraften
Og tænder Modets Glød.
Ja Flaskens Kluk jeg lider nok
Og tik og tok, og tik og tok —
En herlig Viin, Medoc!

Thibaut.

Hør, veed I hvad, jeg kan godt lide Jer! I er altid parat til at gjøre Jer tilgode paa Andres Bekostning og altid i godt Humeur.

Belamy (oprømt).

Naa, jeg har da heller ingen Grund, veed jeg, til at være melancholsk, og allermindst idag, da jeg rykker op og bli'er Officeer.

Thibaut.

I! aa, det er ikke muligt!

Belamy.

Hvad for noget? da synes jeg dog, hvad Figuren angaaer, at jeg er som skabt til Officeer, og hvad Evnerne angaaer, kan jeg da nok maale mig med min Lieutenant, der er et Fæ.

Thibaut.

Ja i det Punkt troer jeg nok, at I kan maale Jer med ham!

Belamy.

Det er desuden den mindste Belønning, Kongen kan give mig for den store Tjeneste, jeg viser ham idag!

Thibaut

(skadefro, idet han seer hen til **Sylvain**).

Naa, det var just det, jeg vilde tale med Jer om — blev' de saa grebne?

Belamy.

Hvem?

Thibaut.

Dem, I veed nok . . . Oprørerne!

Belamy.

Allesammen! Vi havde lagt et Baghold og snappede dem.

(**Sylvain** holder inde med sit Arbeide og lytter.)

Thibaut.

Nei, hvad siger I! Saa maa dog Nogen have hjulpet Jer paa Spor, thi af Jer selv havde I da aldrig . . .

Belamy.

Jovist, Dumrian! Du troer nok, at vi ere ligesaa tykhovede som Du selv.

(Sylvain tager igjen fat paa sit Arbeide).

Thibaut.

Var det ikke, at I fik den Underretning?

Belamy.

Ja.

Thibaut.

Oppe ved Eremitagen?

Belamy.

Rigtigt!

Thibaut.

Ved et Stævnemøde?

Belamy.

Ja med din Kone.

Thibaut.

Hvad behager?

Belamy.

Nei, hvad jeg vilde sige, det var ikke med din Kone.

Thibaut.

Nei, det vidste jeg da nok! . . . (sagte) Det Fæ er jo halvfuld! (høit) Det vidste jeg, eftersom jeg selv saae Jer deroppe med den Anden . . .

Belamy.

Tys!

Thibaut.

Hende med Geden.

Belamy.

Tys!

Thibaut.

Rose Friquet!

Sylvain (affides).

Med Rose?

Thibaut.

Og det var hende, der fortalte Jer det Hele?

Belamy.

Hvad kommer det Dig ved?

Thibaut.

Det gjør det heller ikke. Jeg siger blot, at det var hende, der bragte Jer paa Sporet?

Belamy

(tager ham om Hovedet).

Du er nysgjerrig!

Thibaut.

Det var hende, ikke sandt?

Belamy.

Det var det!

Sylvain (styrter ud).

Jeg er forraadt!

Belamy (vender sig om).

Hvad var det?

Thibaut (med Latter).

Det var Ingenting! . . . Det var bare hendes Mand, der hørte, hvad vi talte om. Hun skal staae Brud idag.

Belamy.

Aa Snak!

Thibaut (leer).

Jo, hun skal gistes! . . . ha, ha, ha!

Belamy (leer med).

Ha, ha, ha!

Femte Scene.

(De Forrige. En Dragon kommer ind forpustet og bedækket med Støv.)

Dragonen.

Hr. Qvarteermester! Jeg melder mig med Svar fra Lieutenanten. Jeg skulde hilse og sige, at han ikke forstod, hvad Qvarteermesteren meente, men siden Qvarteermesteren sagde, at det havde Hastværk, saa vilde han sidde op og være her om en Time.

Belamy.

Det er godt. Jeg skal strax skaffe ham Qvarteer. (Til Thibaut) Følg med hen til Fogeden!

Thibaut.

Ja gjerne! Gaa bare, saa kommer jeg strax! (Han gaaer hen til sit Huus og siger ind ad Døren): Hvis Nogen spørger efter mig, saa er jeg henne hos Dragonerne!

Georgette

(kommer frem paa Tærsklen).

Vent lidt, Thibaut! jeg har Noget at sige Dig! (Hun faaer Øie paa Belamy og udstøder et lille Skrig. Hun gaaer hurtigt ind igjen).

Belamy (sagte).

Min lille Veninde!

Thibaut,

(der er gaaet hen til Udgangen uden at mærke Noget, siger til Belamy):

Ja saa! Eders Lieutenant kommer, uden at han veed, hvad han skal! Ja, man kan nok mærke, at det er de gode Hoveder, der blive Officerer! (Thibaut og Dragonen gaae. Belamy bliver staaende og lader som Ingenting).

Thibaut (udenfor).

Naa, kommer I?

Belamy.

Her er jeg!

Sjette Scene.

Belamy. Georgette.

Georgette
(inde fra Huset uden at lægge Mærke til **Belamy**).

Jeg kan ikke begribe, hvad Thibaut har at gjøre hos Dragonerne. Hvor kommer det ogsaa, at Bruden slet ikke lader sig see!

Belamy (fra Baggrunden).

Pst! pst!

Georgette (forskrækket).

Han er her endnu! Men for Himlens Skyld saa gaa dog! Hvis man fik at vide ... Hvis Nogen anede ... tænk, min Mand! ... og Eremiten med sin Klokke! ... Jeg dør af Frygt. Gaa, siger jeg!

Belamy.

Ja strax, min Engel, naar Du forlanger det, men jeg gaaer med et sønderknuust Hjerte — det gjør jeg!

Georgette
(kommer frem paa Scenen).

Hvor kan han falde paa at blive her tilbage! Ligesiden igaar synes jeg, at jeg har Eremiten med sin Klokke i Hælene paa mig, og hvert Øieblik er jeg bange for, at han skal begynde at ringe! (**Belamy** har listet sig sagte hen til hende og tager hende om Livet). Ah! (hun søger at smutte fra ham). Lad være eller jeg skriger! (**Belamy** kysser hende. Hun staaer ubevægelig og lytter). Hvad er det? Han ringer jo ikke!

Belamy.

Nei, min Allerdeiligste, det har jeg jo sagt Dig! Det er ikke Andet end Opspind og Overtro! (han kysser hende).

Georgette.

Lad være! han ringer bestemt! (**Belamy** trækker paa Skuldrene og kysser hende igjen). Nei, han ringer jo slet ikke! (**Belamy** kysser hende igjen).

Thibaut (udenfor).

Naa Kammerat!

Georgette (skynder sig fra ham).

Min Mand! (Idet hun gaaer ind). Naa, siden han ikke ringer, saa ... (Hun forsvinder).

Syvende Scene.

Thibaut. Belamy.

Thibaut.

Kalder I det at komme bagefter?

Belamy.

Jeg er jo paa Veien.

Thibaut.

I sa'e jo, at I kom strax efter!

Belamy.

Vil Du ha'e, at jeg skal gaae forud?

Thibaut (tager ham under Armen).

I er mig en snurrig Patron!

Belamy.

Men Du da! (De gaae ud sammen. Rose kommer fra Baggrunden. Hun er i Brudedragt og seer glad og lykkalig ud).

Ottende Scene.

Rose (alene).

Han elsker mig! Hvor dette Ord mig beruser!
Det mig fylder med Lyst, og en Himmel det huser!
Han elsker mig! da disse Ord han talte,
Stod hele Livet for mig dobbelt smukt —
Himmelens Stjerner, Vinden, der mig svalte,
Engenes Blomster, Træets søde Frugt!
Ved Vintertid i Hytten jeg er ei meer alene —
I Arbeid og i Bøn vi skal os ømt forene.
Han elsker mig, da disse Ord han talte,
Stod hele Livet for mig dobbelt smukt —
Himmelens Stjerner, Vinden, der mig svalte,
Engenes Blomster, Træets søde Frugt!
O, hvilken Lykke!
Jeg som hans Skygge
Ham følge skal!
Ak om en Time skal hans Navn jeg bære —
Farvel, mit Jomfrunavn — nu skal Madam ieg være,
Og tatati og tatata
Og tatati og tatata —
Jeg kan alt høre
Den Slidderslabber
Og al den Pjadder,
Som man vil føre!
Og Alle faae de travlt, jo, jo!
Med smaat at stikle paa os To!
„See paa hende blot, hvordan hun kroer sig —
„Sikkert en Prindsesse alt hun troer sig!
„Hvor hun kneiser stolt, og hvor hun snoer sig!
„See, hvor hun kroer sig!
„Nei, hvor hun snoer sig!
„Hvad mon hun troer sig!
„Hvor kan Sylvain dog gjøre Sligt?"
„At han er blind er tydeligt!
Og tatati og tatata!
Og tatati og tatata!
Jeg siger blot: brug Eders Mund!
Af al Jer Snak jeg smiler kun!
Thi meer, langt meer end selve Livet
Har naadigt nu mig Skjæbnen givet:
Sin Haand, sit Hjerte han mig gav —
Jeg bli'er ham tro indtil min Grav —
Til ham alene staaer min Lid,
Og hans jeg er til evig Tid!

Niende Scene.

Georgette. Rose.

Georgette.

Naa er Du endelig der, kjære Rose! Det er paatide at gaae til Kirken, og Du længes vel selv efter at komme derhen.

Rose.

Ja, jeg længes, men jeg maa først tale med Sylvain. Han har ventet mig noget tidligere tilbage og er vist urolig over, at han ikke har seet mig.

Georgette.

Det er rimeligt nok, thi da han var hos Dig imorges, var Du allerede gaaet ud. Hvormange Historier har man ikke lavet derom! Men lad dem snakke — der er jo ikke Noget at gjøre derved. Det er med de onde Tunger ligesom med vor gamle Qværn: saalænge der blot er et Korn at male, gaaer den omkring og skratter; men naar der ikke er fleer, tier den stille af sig selv!

Tiende Scene.

Georgette. Rose. Thibaut.

Thibaut
(gnider Hænderne med en triumferende Mine).

Jo, jeg siger ikke mere! Naar det først bli'er rigtigt bekjendt i Byen, hvad hun har bedrevet, saa har vi Spillet gaaende! (bliver Rose vaer). Jh, see der har vi jo Bruden! . . . Men hvad er det? Er Du ikke færdig endnu? Hvor er Bouketten og Krandsen?

Rose.

Bryd Jer ikke om det! Jeg har aldrig behøvet mange Minuter til at klæde mig paa og skal heller ikke lade vente paa mig idag! (Hun løber ind i Thibauts Huus.)

Ellevte Scene.

Thibaut. Georgette.

Thibaut.

Ja skynd Dig bare lidt, ellers kunde Musikanterne let blive utaalmodige. (Han vender sig om til Georgette og siger i en ondskabsfuld Tone). Hun er værre end Pesten, det har jeg altid sagt!

Georgette.

Hvem taler Du om?

Thibaut.

Hun er et afskyeligt Kreatur, tusinde Gange værre end hendes Ged, der ogsaa er et ondskabsfuldt Dyr; men Sandheden kommer tilsidst for en Dag!

Georgette.

Hvad er det, der kommer for en Dag?

Thibaut.

Alt. Skjøndt hun har faaet fine Klæder paa, maa hun dog ikke indbilde sig, at det skal gaae saaledes af.

Georgette.

Nei, det vil jeg gjerne troe! Det kunde nok ligne Dig at forfølge det stakkels Pigebarn!

Thibaut.

Ja, det fortjener hun!

Georgette.

I dumme Menneskers Øine, der ikke kunne tilgive hende, at hun er klogere end de.

Thibaut.

Hele Byen afskyer hende.

Georgette.

Fordi hun har Næb og Kløer til at forsvare sig med mod deres Ondskab — og det gjør hun Ret i. Havde jeg hendes Evner, og Folk vare ligesaa nedrige mod mig, som de ere mod hende, saa gjorde jeg det Samme!

Thibaut.

Ja, ja, vi skal nok faae at see, om Du ikke kommer til at tale i en anden Tone! Lad os blot see, om de ere paagrebne, saa tager Du hende neppe i Forsvar.

Geogette.

Jeg forstaaer ikke et Ord af, hvad Du staaer der og væver.

Thibaut.

Ja, lad os nu bare see!

Tolvte Scene.

Thibaut. Georgette. Rose (der kommer fra Thibauts Huus). **Bønder** og **Bønderpiger** (søndagsklædte og med Bouketter). **Musikanter.** Tilsidst **Sylvain.**

Chor.

Den skjønne Brud nu færdig staaer,
Og snart til Kirken Toget gaaer;
Saa favner hun til Fryd for Øver
Sin Ægtemand, sin Hjertenskjær!

Rose.

Saamange Venner vil os gjeste —
Det min Forventning overgaaer!

Thibaut (ironisk).

Du er jo selv det Allerbedste —
Alt, hvad vi gjør, kun lidt forslaaer!

Georgette og Bønderpigerne.

Vi pynted os, saa godt vi kan,
Til Ære blot for Bryllupsdagen.

Thibaut.

Notaren venter — stakkels Mand!
Lad ham dog Ende faae paa Sagen!

Chor.

Vi feire vil Jer Bryllupsdag
Med Sang og Dands i muntert Lag!
(Toget vil sætte sig i Bevægelse.)

Thibaut
(holder dem tilbage).

Holdt, Venner, holdt! En Skik, en gammel,
Forlanger, at til Brudeskammel
Der kræves mindst et Brudepar!

Georgette.

Ja vist, hvor er Sylvain? Han nys her var!

Chor.

Sylvain!

Georgette
(seer ham i Baggrunden).

See der!

Thibaut.

Nu kommer han!

Georgette.

Velkommen, unge Ægtemand!

Thibaut
(betragter Sylvain).

Hvad fattes ham? hvor seer han ud?
Sylvain kommer langsomt frem; han er bleg og fæster Øinene paa Rose).

Chor.

Hvad? seer man saadan paa sin Brud?

Rose
(gaaer ham imøde).

Hvad er der skeet? Siig Navnet paa din Smerte!
Min Ven, har Nogen røvet mig dit Hjerte?
Min Gud, min Gud! Du støder mig jo bort!

Chor.

Forklar Dig dog! det er for haardt!

Sylvain.

Naar Haglen Eders Sæd nedslaaer,
Og Sygdom dræber Køer og Faar,
Naar Ildens Magt Jert Huus fortærer,
Saa spørges: Hvem er Skyld deri?
Og Ros' Friquet gaaer sjelden fri,
Om ogsaa Skylden hun ei bærer!
Alt det vil ikke sige stort
Imod hvad hun i Nat har gjort —
Dets Lige ei saa let man finder!
Thi viid, for Guld forraadte hun
Til Kongens Folk i natlig Stund
En Skare Mænd og Børn og Qvinder!

Chor.

Det ta'er en daarlig Ende nu!

Thibaut.

Det ender nok med Skræk og Gru!

Rose.

Hvem, jeg? Jeg har forraadt disse Mænd, disse Qvinder!
Det kan Du ikke troe, naar blot Du Dig besinder!

Sylvain.

Rør ikke ved min Haand!

Chor.

Det er for haardt!

Rose.

Sylvain! det Vanvid er!

Sylvain.

Gaa bort, gaa bort!

Thibaut (til Rose).

Ja vist, ja vist! negt Du det kun!
Nei Falskhed slaaer sig selv paa Mund!
(Rose segner om paa en Steen henne ved Brønden, bliver siddende ubevægelig og stirrer hen for sig.)

Bønderne
(spottende til Sylvain).

Vor Ven, Sylvain! man sige maa,
Du veed at vælge som kun Faa!
Har Du endnu paa hende Mod,
Saa vær saa god!

Sylvain
(fortvivlet, uden at høre paa dem).

O disse Stakler ville mig forbande!
Den visse Død nu venter dem.

Chor.

Har Du endnu paa hende Mod,
Saa vær saa god!
(De gaae.)

Thibaut
(der er den Sidste.)

Ja vær saa god!
(løber ud af Baggrunden.)

Trettende Scene.

Rose. Sylvain. Georgette.

(Georgette fjerner sig langsomt, bliver staaende i Døren til sit Huus og betragter Rose med Deeltagelse. Pause. Rose sidder ubevægelig. Sylvain staaer midt paa Scenen, fordærvnust af Sorg. Pludselig seer han paa Rose, griber den Stav, han havde i Haanden, da han kom ind, og styrter hen imod hende).

Georgette

(udstøder et Skrig og kaster sig afværgende imellem dem). Ah! . . . (Rose rører sig ikke. Sylvains Arm synker. Han lader Staven falde og skjuler hulkende sit Ansigt i sine Hænder.)

Georgette.

Seer Du da ikke, Sylvain, at hun er uskyldig, og at man er uretfærdig imod hende. I det første Øieblik var jeg det ogsaa; men naar jeg tænker paa, hvor lykkelig hun var imorges over at være din Brud, hvor kan

hun saa have bedraget Dig? (Pause). Du veed, at hun er stolt, og at hun aldrig forsvarer sig, naar man beskylder hende uden Grund. Jeg er vis paa, at hun kan klare for sig, hvis hun vil. (Hun vender sig til Rose som for at bede hende om at tale. Efter nogle Øieblikkes Taushed tager Rose et Papir frem fra Brystet og rækker det til Georgette. Denne vil læse det. Rose holder hende tilbage med en befalende Bevægelse og gaaer langsomt bort. Idet hun gaaer forbi Sylvain, lader hun sin Brudebuket falde for hans Fødder.)

Georgette
(læser Papiret, som Rose har rakt hende).

„Klokken fire om Morgenen, paa Grændsen af Savoyen. Vi ere frelste!"

Sylvain.

Hvad siger I? frelste?

Fjortende Scene.

De Forrige. Belamy kommer ind som en Rasende, fulgt af Dragoner).

Belamy (til **Rose**).

Stands, min Smukke!

Sylvain
(der har læst Papiret).

Frelst! . . . af Rose! . . . Og jeg anklagede hende!

Belamy
(opbragt til **Dragonerne**).

I har ikke kunnet gribe dem! Og jeg, som havde lagt Jer i et saa udmærket Baghold! Hvorfor blev I der ikke? (peger paa **Sylvain**). Arresteer mig den Knegt der!

Rose
(slaaer sine Arme omkring ham).

Sylvain!

Belamy.

Han er Hovedmanden for Complottet!

Rose.

Arrestere ham! og hvad vil I gjøre med ham?

Belamy.

Skyde ham — det har jeg Lov til! Ja, min lille Ven, naar man vinder fra mig paa een Maade, saa tager jeg Erstatning paa en anden. Du har skilt mig af med mit Lieutnantspatent, nu skiller jeg Dig af med din Kjæreste — saa gaaer det lige op!

Rose (overvældet).

Det er ude med ham! Det koster ham Livet, at jeg har frelst dem!

Belamy (til **Dragonerne**).

Før ham bort!

Rose
(med Taarer, til Soldaterne).

Stands et Øieblik! (til **Belamy**) Ak, Herre, forbarm Jer!

Belamy.

Nei!

Rose.

Skjænk ham Livet for min Skyld!

Belamy.

Nei!

Rose (knæler).

Jeg bønfalder Jer paa mine Knæ!

Belamy.

Nei, nei og atter nei!

Rose (springer op).

Saa I vil ikke? I vil lade ham skyde for at hevne Jer paa mig?

Belamy.

Det vil jeg.

Rose.

Godt! . . . Men I skal komme til at følge ham — det indestaaer jeg Jer for!

Belamy.

Jeg? . . . Hvad er det for Pasfiar? . . . jeg?

Rose.

Ja, just I, og det skal gaae ganske glat! (til **Georgette** og **Sylvain**): Vær kun rolige, mine Venner! (Til **Belamy**): Hvem var det, der igaar morede sig med at dandse og drikke her i Landsbyen istedenfor at gaae til Grotterne ved Saint Gratien, som hans Ordre lød paa? Hvem var det, der forsømte igaar at afsøge Bjergene og gik istedet og gjorde Cour oppe ved Eremitagen?

Georgette
(nærmer sig til **Belamy**).

Store Gud! hvis hun ikke tier . . .

Rose.

Hvem var det, som lod Flygtningene i Ro og Mag gaae deres Vei, uagtet han havde dem i sine Hænder? Det var en vis Dragon, som jeg kjender, og som skal faae at vide, hvad det koster ikke at parere Ordre. Ja saa, Hr. Dragon! I vil tage Revanche? Ja, men det vil jeg ogsaa! Hvis Kongen tager min Kjæreste fra mig, saa tager jeg en Dragon fra ham — Lige for Lige, Deres Majestæt!

Belamy.

Har man hørt Mage? Jeg troer, hun er besat af Fanden skinbarlig!

Femtende Scene.

De Forrige. Thibaut. Derpaa **Dragoner. Bønderfolk.** Tilsidst **Lieutenanten.**

Thibaut (løbende).

Qvarteermester! Nu kommer Lieutenanten! Han rider, som Fanden var i Hælene paa ham!

Rose (til Belamy).

Nu skal vi faae at see!

Belamy.

Saa Du troer, at Du kan gjøre mig bange?

Georgette (til Belamy).

Hvis I siger et Ord er jeg ulykkelig.

Rose
(til Belamy fra den anden Side).

Hvis I siger et Ord, faaer I med mig at gjøre!

Belamy.

Ja, det vil jeg dog see paa!

Georgette (udstøder et Skrig).

Ah!

Thibaut.

Hvad gaaer der af min Kone? Er hun ikke rask?

Georgette (sagte til Belamy).

Jeg besværger Jer! . . . (Hun kaster sig i Armene paa Rose).

Thibaut (til Belamy).

Men min Kone er jo ganske daarlig! . .

Belamy.

Det seer jeg nok! (Sagte): Hvordan Fanden skal jeg trække mig ud af alt dette? Og jeg, som har sendt Bud efter min Lieutenant og sagt, at han maatte komme over Hals og Hoved! . . . Naa, det faaer ikke at hjælpe! (Til Lieutenanten, der kommer ind, fulgt af Bønderne; han er ganske forpustet og tørrer Sveden af Panden). Hr. Lieutenant! . . .

Georgette
(udstøder igjen et Skrig).

Ah!

Rose
(rask til Officeren).

Hr. Lieutenant! . . .

Belamy (ligesaa).

Hr. Lieutenant! . . .

Georgette (skriger igjen).

Ah!

Belamy.

Hr. Lieutenant! . . . Jeg har den Ære at melde, at der er slet Intet passeret!

Sylvain (glad til Rose).

Rose! hører Du?

Belamy (til Lieutenanten).

Maa jeg forresten have den Ære at præsentere Lieutenanten et Par Nygifte! . . .

Thibaut.

Det var ogsaa Noget at jage ham herhen for! (Til Georgette). Hvad er der i Veien? (Til Belamy) Hvorfor vilde min Kone ikke lade Jer tale?

Belamy
(i en befalende Tone).

Stille!

Thibaut.

Men jeg vil vide . . .

Belamy.

Stille siger jeg!

Thibaut.

Jeg begynder at troe . . .

Belamy.

Stille, eller jeg lader Dig skyde! (affides) Det var dog altid en Revanche, og ham veed jeg da, at der er Ingen, der gaaer i Forbøn for! . . .

Slutningskor.

Trompetens muntre Lyd
Til Leg og Alvor egner sig;
Den er Dragonens Fryd
I Elskovsleg og Krig!
Den dæmper flux Kanonens Røst
Og Suk fra hans Piges Bryst!

(Teppet falder.)

Tartuffe eller Den Skinhellige.

Komedie i fem Handlinger af **Molière.**

Oversat af **Alfred Klinch.**

Personerne:

Fru **Pernelle**, Orgons Moder.
Orgon, Elmires Mand.
Elmire, Orgons Kone.
Damis, Orgons Søn.
Mariane, Orgons Datter og Valères Elskede.
Valère, Marianes Elsker.
Cléante, Orgons Svoger.
Tartuffe, skinhellig.
Dorine, Marianes Kammerpige.
Hr. **Loyal**, en Retsbetjent.
En **Politicomissair.**
Flipote, Fru Pernelles Pige.

Handlingen foregaaer i Paris.

Metrisk Bemærkning. — Det Versemaal, hvori denne Oversættelse er udarbeidet, er alexandrinsk, tolv (tretten) Stavelser med fast Cæsur efter den sjette. For imidlertid at bringe Klangen i disse Vers lidt nærmere til den franske Original, er det jambiske Versemaal brudt med Anapæster, saaledes at to Anapæster sættes ind i Stedet for tre Jamber. Cæsuren betinger Versets Consequens; paa hver Side af den er Verset enten reent jambisk eller reent anapæstisk.

Første Handling.

Første Scene.

Fru **Pernelle** og **Flipote**, hendes Pige, **Elmire**, **Mariane**, **Dorine**, **Damis**, **Cléante**.

Fru Pernelle.

Kom med! — Flipote, kom med! — Jeg vil være dem kvit! —

Elmire.

Man følger ikke let Deres hurtige Skridt.

Fru Pernelle.

Lad fare, Datterlil! Umag Dem ikke længer!
Til Høflighed som den er det ikke jeg trænger.

Elmire.

Paa hvad der skyldes Dem, skal ikke blive spart!
Men sig mig dog, hvorfor De vil løbe saa snart.

Fru Pernelle.

Kun fordi jeg vil bort fra den hele Staahei,
Fordi man lægger an paa at mishage mig.
Ak, Alt, hvad jeg har seet, har forarget mig meget,
Man har spottet mit Ord, og mit Raad har man sveget;
Det er Skrig kun og Skraal, en evig Suus og Duus
Og ingen Ørelyd i det ravgale Huus.

Dorine.

Men hvis Fruen....

Fru Pernelle.

Mamsel! Hør, Du har mig i Grunden
Af et Tyende her noget meget af Munden.
Og Din Tunge, — den gaaer som en Kjæp i et Hjul.

Damis.

Men saa hør....

Fru Pernelle.

Nei, min Dreng! Jeg vil ei lægge Skjul
Paa hvad tidt jeg har sagt til min Søn, Din Hr. Fa'er,
At Du bli'er hvad Du er, reent ud sagt, kun en Nar,
Som Aar ud og Aar ind, Dine livfødte Dage
Kun har skaffet ham Sorg og vil volde ham Plage.

Mariane.

Men jeg troer....

Fru Pernelle.

Jh min Gud! Og Du, som aldrig trøster
Dig til at tale med! Hans betænksomme Søster!
See, see! Det stille Vand — Du veed, hvad jeg vil sige!
Thi Du skjuler et Sind, som jeg hader, min Pige.

Elmire.

Jh, men Moder....

Fru Pernelle.

Nei hør! Deres Opførsel bliver
Kun værre Dag for Dag, — ja, jeg be'er De tilgiver, —
Men De fører jo an her i Huset, ak ja,
Fra den Dag, disse Børns salig Moder faldt fra!
Det var en Hustru, aa! — Troer De, hun gik og stadsed,
Troer De, hun kjendte Pynt eller ødsled og sjased?
Ak nei! Den, som har Lyst til at tækkes alene
Sin Mand, — hun trænger ei til Fløil og ædle Stene.

Cléante.

Men, min Frue....

Fru Pernelle.

De er en fortræffelig Mand,
Som jeg agter saa høit, jeg nogenlunde kan;
Men var jeg Kone her, saa fik De dog en Bøn
Om at skjøtte Dem selv og forskaane min Søn;
Thi De taler kun ud af en Philosophi
Saa uhæderlig, fræk, — o, min Gud, staae mig bi!
Ja, jeg taler lidt frit; — jeg lægger aldrig Tvang
Paa den Mening, jeg har, — saadan er jeg engang.

Damis.

Hr. Tartuffe er vist glad; det kan næppe fordølges....

Fru Pernelle.

En fortræffelig Mand, som fortjener at følges.
Jeg skulde høre paa, at han spottes saaledes
Af en Tosse som Du, uden hestig at vredes?

Damis.

Dette Heldøre, hvad? Dette Skarn af en Mand
Han skal snige sig ind her og spille Tyran?
Han skal styre vort Huus, han skal give sit Minde,
Vil man tænke, — hver Gang vi har Noget i Sinde?

Dorine.

Hvis vi gjorde som De, og vi troede ham vel,
Kom der snarlig en Synd ud af hver Bagatel,
Han skal ransage Alt med sin Dadel og Spot.

Fru Pernelle.

Lad ham ransage Alt, det bli'er ransaget godt.
Ak, i Himmelen er det, han vil I skal komme, —
I bør twinges med Magt til at elske den Fromme.

Damis.

Jeg ønsker ham kun ondt. Der gives ikke Den,
Som skal bevæge mig til at blive hans Ven;
Og jeg hyklede kun, hvis jeg svared Dem Andet;
Thi hans hele Maneer er saa reentud forbandet,
At jeg forudseer grant, det maa komme saa vidt,
At han bringer mig til et beklageligt Skridt.

Dorine.

Ja, det er ogsaa sandt, og det ærgrer Enhver,
At see en saadan Pjalt installere sig her;
Denne Tigger, som knap, da han kom, havde Sko,
Hvis Klæders hele Værd var en Mark eller to,
Skal forglemme sig selv, stadig værre og værre,
Gjøre Huset forkeert og sig selv til dets Herre.

Fru Pernelle.

For en Ulykke, ja! Styred han blot det Hele,
Vilde Alt blive godt til de ringeste Dele.

Dorine.

Han er hellig og from! Ja vist! Det troer nu De!
Al hans Fromhed, troer jeg, er et sandt Hykleri.

Fru Pernelle.

Jh, nei hør hvilken Snak!

Dorine.

Forlod jeg mig paa ham
Og hans Tjener Laurent, ja, saa gid jeg fik Skam.

Fru Pernelle.

For hvad Tjeneren er, kan jeg ikke staae inde;
Men hans Herre, det veed jeg, er Ondskabens Fjende,
Og I vil ham kun ondt, og I hader ham kun
For den Sandhed, der lød fra hans hellige Mund;
Thi mod Synden det er, at han løfter sin Stemme,
Og selve Himlens Harm kan i hans man fornemme.

Dorine.

Ja, men siig mig, hvorfor selv den mindste Visit
I den senere Tid kan faa bragt ham saa vidt,
At han støier, saa knap man veed ind eller ud?
Kan en stakkels Visit da fornærme hans Gud?
Jo, der har vi det: Nei! Mellem os her i Stuen
Maa jeg sige, jeg troer, han er skinsyg paa Fruen.

Fru Pernelle.

Saa ti og tænk Dig om! — Eller er det maaskee
Ene ham, der bli'er stødt over hvad man maa see?
Det Spektakel og Støi, denne Rullen og Kjøren,
Disse Vogne, som nu holde stadigt for Døren
Med Lakei og med Kudsk og Gud veed med hvad meer,
Gjør en skrækkelig Larm i det hele Kvarteer.
Det kan være, at Sligt er uskyldige Skikke;
Men man taler derom, og det lider jeg ikke.

Cléante.

Ak, Fruen troer dog ei, at Sligt kan forebygges?
Det var virkelig haardt, ifald det skulde lykkes
En forargelig Snak, som ingen Agt fortjener,
At faa bragt mig saa vidt, at jeg skiftede Venner.
Og om jeg gjorde det? Om det gik som man vilde?
Saa troer dog Fruen ei, at man derfor taug stille?
Der gives intet Værn mod Bagvadskelsens Tand,

Lad os ændse dens Bid blot saa lidt som man kan;
Lad os føre vort Liv uden sædelig Brøst,
Og lad dem snakke væk saa meget de har Lyst.

Dorine.

Det er Daphne, tro mig, med den vanskabte Mand,
Der vil gjøre vort Huus saa fordærvet hun kan.
Det er altid af dem, der er skjævest af Vækst,
At vi Andre faa læst os den drøieste Text;
Selv den ringeste Feil, nok saa usel, elendig,
Skal de herlig forstaae at faa snappet behændig,
At faa bragt den omkring, smykket ud, lavet til,
Saa den viser sig frem i det Ydre, de vil.
Thi naar Andenmands Feil blot af Nygtet forværres,
See, saa haabe de strax, de har udslettet deres,
Har uskyldiggjort flux deres laveste Laster
Ved den Lighed, som Sligt over Samfundet kaster,
Ja, fordeelt den Foragt selv, hvorunder de lider
Ved at sprede dens Tryk til mangfoldige Sider.

Fru Pernelle.

Den Snak, Du fører der, den har Intet at sige; —
Men saa nævn, hvis Du kan, Fru Orantes's Lige.
Hun længes kun til Gud; men hendes fromme Sind,
Det har længe fordømt Eders hele Kjørind.

Dorine.

Ja, der nævner De just en fortræffelig Dame,
En, som fører sit Liv uden Dadel og Blame;
Men hun gjør kun en Dyd af en tvingende Nød:
Hendes Kydskhed har Rod i et strøbeligt Kjød.
I sin Ungdom, ak, da var hun redebon nok
Som det stadige Maal for en sukkende Flok.
Først da Blikket blev slukt og da Alderen kom,
Da hun saae sig forladt, ja, saa sadled hun om,
Blev baade from og viis og dadled Verdens Synder, —
Et fortryllende Slør over opslidte Ynder!
Det var altid den Havn, som Koketterne søgte,
Det er haardt, naar man seer sine Elskere flygte.
Naar man saa staaer forladt, ja, saa er det paa Tiden,
At man opgiver Alt for at slaae sig til Dyden;
See, saa bliver man from, og for Alvor begynder
Man at ansee Enhver for en ryggesløs Synder.
Af Kjærlighed? Ak nei! Af Fromhed? Ingenlunde!
Men alene fordi de af Hadskhed misunde
Hver en Anden, som er af Naturen i Stand
Til at nyde den Lyst, som de selv ikke kan.

Fru Pernelle.

Den Ammestuesnak, det er den De vil høre,
Kjære Datter, og jeg, hvad har jeg saa at gjøre?
Jeg kan holde min Mund, mens hun der ta'er paa Vei!
Nei! Nu vil jeg engang, man skal høre paa mig.
Vel! Jeg siger, min Søn har kun gjort hvad han bør
Ved at aabne den Mand, I har nævnet, sin Dør,
Denne Mand, som blev sendt Eders Sjæle til Helsen,
Til en Hjælp for Jert Huus at berede Jer Frelsen,
Som I vildledte Faar burde agte og hædre,
Som kun revser Jer Sjæl for at gjøre den bedre.
Men den Onde har skabt alt det tosede Fjas,
Soiréer og hvad det nu hedder, det Stads,
Hvor man spilder sin Tid med at vaase og snakke,
Hvor man strax uden Skam eller Blu ta'er tiltakke
Med en Usandhed, ja, med den første, den bedste,
Naae den blot er i Stand til at skade Ens Næste,

Hvor der hviskes og tiskes, bli'er mumlet og skumlet,
Saa Ens Hoved tilsidst bliver ganske fortumlet!
Hvor de tommeste Ord blive tagne for gode,
Som engang det blev sagt af et udmærket Ho'de:
Hu! Det er jo min Tro det livagtigste Babel,
Saadan løber hver Mund, hvert et Næb, hver en Snabel!
Jeg skal sige Jer, hvad der fik bragt ham i Hede....
See, nu til Herren der, nu leer han allerede!
Vil De lee, kan De gaae til en anden Bajads, —
Farvel, min Datter: — her har jeg ikke min Plads.
Jeg talte meer end nok! Og før jeg atter kom
Og præked' Sandhed her, maatte Vinden slaae om.
(Hun giver Flipote et Skrafigen.)
Naa, let Din dovne Krop! Lær, hvad Du har at gjøre,
Eller jeg, kan Du tro, skal snakke med dit Øre.
Afsted, Du Tøs, afsted!

Anden Scene.

Cléante. Dorine.

Cléante.

Jeg vil ikke gaa med;
Thi jeg troer, at jeg kun kommer daarlig afsted;
Hvor forbittret hun blev over Intet; jo hende
Har den gode Tartuffe nok betaget en Kjende.

Dorine.

Ja, er Moderen slem, saa er Sønnen dog værre.
De vil føle det, naar De først seer ham, min Herre!
I den Krig, der blev ført, var han brav som Soldat,
Og han kjæmped med Mod for sin Konge, sin Stat;
Men saa kommer Tartuffe og faaer gjort ham devot,
Og nu gaaer han omkring som en reen Idiot.
Han forelsker sig i ham og kalder ham Broder,
Han glemmer over ham baade Hustru og Moder,
I hvad Pokker det er, skal han tages paa Raad,
Han skal hjælpe ved Alt, som i Raad saa i Daad.
Han behandler Tartuffe som sin lille Veninde,
Gi'er ham Trykkys og Klap som en heel Elskerinde:
Og Tartuffe sætter rask os et U for et X;
Naar han sidder tilbords skal han spise for Sex,
Hvor Tartuffe tager Plads, bli'er det Bedste sat frem,
Og ræber han, bli'er svart: Aa, Gud velsigne Dem! —
Kort at sige: Tartuffe er hans Et og hans Alt,
Han citerer hvert Ord, som hans Helgen har talt,
Hvad Tartuffe blot har gjort er et jordisk Mirakel,
Hvad Tartuffe blot har sagt er et fuldendt Orakel.
Og Tartuffe seer sit Snit, veed at mele sin Kage
Ved at byde ham Alt, som han mærker kan smage:
Over Alt, hvad vi gjør, gi'er han Skoser og brummer
Og fralokker ved Sligt ham anselige Summer.
Selv den Tjener, han har, denne Slyngel Laurent,
Han stemmer rask væk med i den selvsamme Sang,
Ruller Øinene rundt, ta'er os artigt i Skole
For de Kniplinger, Baand, som vi bær' paa vor Kjole.
Da forleden han saae, at en Bibel var viklet
I et gammelt Fichu, kan De tro, at han stikled
Paa det, og raabte høit: Hvilke Helvedes Nykker,
At blande Herrens Ord med selve Djævlens Smykker!

Tredie Scene.

Elmire, Mariane, Damis, Cléante, Dorine.

Elmire.

Du kan prise Dit Held, at Du ei var tilstede
Ved den Tale, hun holdt os til Afsked dernede.
Men jeg saae just min Mand; jeg troer helst, jeg vil gaae
Før han kommer herind, og vente ovenpaa.

Cléante.

Jeg vil vente ham her, det er nemmest for mig,
Jeg siger blot Goddag, saa maa jeg gaae min Vei.

Fjerde Scene.

Cléante, Damis, Dorine.

Damis.

Aa, saa anbragt et Ord om min Søsters Parti;
Thi jeg frygter, Tartuffe just ikke staaer os bi,
At han nøder vor Fa'er til at svigte sit Ord; —
Hvor dybt det angaaer mig, veed De, saavidt jeg troer.
Min Søster er bestemt, som De veed, for Valère,
Til Gjengjæld er Valères mig saa inderlig kjær.
Og ifald....

Dorine.

Hr. Orgon!

Femte Scene.

Orgon, Cléante, Dorine.

Orgon.

Ah! Goddag, kjære Ven!

Cléante.

Goddag! Det glæder mig at see Dem her igjen.
Paa Landet er der nu næppe Meget i Flor.

Orgon.

Aa, Dorine.... Tilgiv, det er kun et Par Ord;
Men De veed, kjære Ven, at man aldrig er rolig
Før man hører, hvordan det staaer til i Ens Bolig.
Lad mig høre! Fortæl saavel Stort mig som Smaat,
Om hvorledes det gaaer og om Alting er godt.

Dorine.

Fru Elmire var syg, havde Feber i Blodet
Den hele første Dag, dertil Smerter i Ho'det.

Orgon.

Og Tartuffe?

Dorine.

Hr. Tartuffe? Han lider ingen Nød,
Er baade frisk og sund og deilig hvid og rød.

Orgon.

Den gode Mand!

Dorine.

Tilsidst, ved Aftensbordet, kjed
Af al den Mad, hun saae, fik hun slet Intet ned.
Saaledes blev hun piint af sit grusomme Onde.

Orgon.

Og Tartuffe?

Dorine.

Han tog for sig, saa godt som han kunde
Og spiste meget fromt, af Fugle, hele to,
Derefter i Hachi en forsvarlig Gigot.

Orgon.

Den gode Mand!

Dorine.

Hun laae hele Natten og døied,
Var kold, nu atter heed, fik ikke lukket Øiet
Til den letteste Søvn blot en enkelt Minut.
Vi sad ved hendes Seng og vaaged uafbrudt.

Orgon.

Og Tartuffe?

Dorine.

Aa han sov saa han snorked igjen;
Fra Bordet gik han strax til Sovekamret hen,
Og i sin lune Seng sov han muntert fra Sorgen
Og vaagned først igjen i den sildige Morgen.

Orgon.

Den gode Mand!

Dorine.

Tilsidst, — da meer og meer vi bade,
Blev Fruen overtalt og lod sig aarelade.
Det hjalp da ogsaa strax, da hun misted lidt Blod.

Orgon.

Og Tartuffe?

Dorine.

Jo saamænd! Jo han samled' sit Mod!
For ret at staae imod, naar engang han blev fristet,
Og erstatte det Blod, som Fruen havde mistet,
Saa drak han fem Glas Vin til sin Mad eller mere.

Orgon.

Den gode Mand!

Dorine.

Og nu de begge to florere.
Men Fruen venter mig! — Jeg skal give Besked
Om den Deel, som De tog i den Smerte, hun led.

Sjette Scene.

Orgon, Cléante.

Cléante.

Hun har Dem jo til Nar, kjære Ven, op i Næsen.
Hvor har man ogsaa før dog hørt Mage til Væsen?
Tag ikke ilde op, at jeg siger Dem Dette;
Men det kommer mig for, at det skeer Dem med Rette.
Kan det komme saa vidt? Og kan Nogen forstaae,
At en Mand kan formaae at forhexe Dem saa?
At De, efterat først De har bragt ham paa Fode,
Nu er kommen saa vidt....

Orgon.

Nei, stop nu lidt, min Gode!
De taler der om En, som De knap kjender til.

Cléante.

Nei, jeg kjender ham ei, hvis De endelig vil;
Men hvordan han saa er, bliver dog det en Skam....

Orgon.

Aa, De blev ellevild, ifald De kjendte ham,
Og han bragte Dem snart til Henrykkelsens Rand;
Det er en Mand, som — aa — en Mand, kort sagt, en Mand.
Som han lærer, saa er han i Liv og i Færden,
Han betragter med Haan den skarnagtige Verden,
Han forvandler mig heelt, saa jeg Intet meer agter,
Saa der Intet er til, som jeg ikke foragter;
Han kan rive min Sjæl bort fra Alt, og min Moder
Kan krepere for mig med min Hustru, min Broder,
Og det rører mig ikke det mindste, paa Ære.

Cléante.

Naa, ja det er en kjøn og en christelig Lære!

Orgon.

Aa, hvis De havde seet, hvor vi gjorde Bekjendtskab,
Saa viste De Tartuffe vist det selvsamme Venskab.
I Kirken traf jeg ham! — Paa begge sine Knæ
Laa han daglig og bad, det usktyldige Kræ,
Ligeoverfor mig! Og de Fromme blandt Vrimlen,
De beundred hans Ild og hans Bønner til Himlen,
Naar han udstødte Suk, naar han vaanded og vred sig,
Og kysted Kirkens Gulv, mens han kasted og smed sig,
Naar han skyndte sig ud, denne hellige Mand,
Før jeg gik og begød mig med indviet Vand. —
Det Samme blev gjort med af hans Tjener Laurent,
Som sagde mig hans Navn og at Manden led Trang. —
Nu, saa gav jeg ham Lidt; — men han vilde kun tage,
Tænk, — det Halve deraf, han gav Resten tilbage.
„Altfor stor", stammed frem han med ydmyge Blikke,
„Altfor stor er den Skjærv, jeg fortjener den ikke".
Og saa lod han mig see paa, hvorledes han gik
Til de Fattige, gav dem den Skjærv, som han fik. — —
Saa tog han, Gud ske Lov, da mit Huus til sin Bolig,
Og straxt, fra det, han kom, lykkes Alt mig utrolig;
Han blander sig i Alt med en Iver, en Tone!
Jeg seer, han ta'er sig varmt og særligt af min Kone,
Han passer mig paa dem, som gaae og kokettere,
Er skinsyg som jeg selv, — hvad siger jeg? — langt mere.
Ja, De troer mig vist knap, naar De hører, at sast
Han kan regne sig Alt, selv det Mindste, til Last,
At et Intet er nok til at krænke ham drøit! —
Ja, han kom her en Dag og beklaged sig høit,
Fordi han havde dræbt, tænk, en Loppe, som sad
Og plagede ham slemt med sit Stik, mens han bad.

Cléante.

Men Svoger! Er De gal? Jeg maa tro det. Hvad eller
Vil De ha' mig til Nar med den Snak, De fortæller?
Eller er det en Spøg, som De finder Behag....

Orgon.

Ja, der hører man straxt, Deres Tro er kun svag.
Det er Fritænkeri, jeg har sagt Dem det tidt,
De skal ta' Dem iagt, før De kommer saa vidt,
At De vikler Dem ind i en Sag af de gale.

Cléante.

Ja, der har man igjen den sædvanlige Tale!
Man skal selv være blind; thi hvis ikke, da Vee!
Det er Fritænkeri, naar man bare kan see,
Man er svag i sin Tro, naar man ikke har Plads
I sin Tanke og Sjæl for en hykkelsk Bajads.

De rynker Deres Bryn; men jeg staaer ved mit Ord,
Jeg veed, at Gud kan see, hvad i Hjertet mig boer,
Jeg bliver aldrig Træl for de falske Krabater,
Deres Dyds og Morals stortalende Soldater.
Thi som man aldrig seer, naar Hæderskaldet lyder,
At den er størst i Mod, som støier meest og skryder,
Saa troer jeg nok, at den, som meest forstaaer at dølge
Sin Andagt og sin Tro, just er den, man bør følge.
Eller er De maaskee mellem dem, der benægte,
At der gives i Sligt saavel Falske som Ægte?
Vil De ta' Dem for Eet og la' Dem overraske
Naar et Ansigt skal gaae Dem for Eet med en Maske?
Naar Oprigtighed selv bli'er det Samme som List?
Naar De ta'er et Maaskee, hvor man gi'er Dem et Vist?
Naar De agter en Mand kun saa høit som hans Skygge?
Ta'er den falskeste Mønt for det ægteste Stykke?
Husk, at Mennesket tidt seer heel underligt ud,
At det sjeldent er til, som det skabtes Gud;
At de Grændser, det sik, var for snævre og ringe,
Ikkun Skranker, hvorover det hurtigt skal springe,
At den ædleste Ting selv fordærves saa tidt,
Ved at spændes for høit, ved at drives for vidt. —
Det kan De, hvis De vil, jo skrive Dem bag Øre.

Orgon.

Javist! Ja, De er den, som vi Alle bør høre.
Thi De har ene slugt Alverdens Vid og Kløgt,
Hver en Ting bør betroes Deres Pleie og Røgt.
Den hele Jord var kun et Galehuus til Dato;
Men De, Hr. Svoger, blev dens Orakel, dens Cato.

Cléante.

Nei! Jeg har ikke slugt Alverdens Vid og Kløgt,
Og Intet bør betroes til min Pleie og Røgt;
Jeg har sagt, jeg kan see, og jeg veed, at jeg kan,
Om en Mands Karakteer er hyklet eller sand.
Ja! Jeg veed ingen Helt, mere værd til vor Priis,
End en virkelig From og en troende Viis,
Intet Ædelt og Skjønt, som jeg Fortrinet giver
For en brændende Tro og en glødende Iver;
Men saa veed jeg igjen ikke den Ting, jeg hader
Som en skinhellig Løgn og som sminkede Lader.
Som en hyklende Skalk, disse Slyngler, Bajadser,
Der med huul Blasphemi og med ækle Grimasser
Kunne misbruge frækt efter skjændigste Tykke
Vore helligste Ting, vor livsaligste Lykke.
Disse Folk, som har tænkt, der var Noget at hente,
Naar man satte sin Dyd og sin Fromhed paa Rente,
Som har kjøbt en Kredit, deres Hæder formeret
Ved en Iver, en Tro, som var falsk, affecteret;
Disse Folk, som har skabt sig ved Løgn, uden Ære
Ad en himmelvendt Vei en jordisk Carrière,
Som søge verdslig Gunst mens de raabe: Forsag!
Som prække Ensomhed ved Hoffets Drikkelag.
Disse Folk, som saa kjækt, uden Fare, tør vove
At leve ryggesløst, uden Tro, uden Love,
Som kan styrte en Mand, fordi de kan belægge
Deres Gjerning med Ord under Fromhedens Dække,
Just saa farligt, fordi deres arrige Vrede
Kan benytte mod os netop det, vi tilbede,
Just fordi deres Harm, saa beundret af Vrimlen,
Netop myrder med Sværd, den har vristet fra Himlen. —
Ak, der er nok af dem, som er hule og tomme;
Men man skjælner dem let fra de virkelig Fromme,

Hvis Sjæl er præget dybt af et Andagtens Stempel,
Som kan tjene vor Tid til prisværdigt Exempel.
See blot til Ariston, see blot til Periandre,
Oronte, Alcidamas, Polydore og Clitandre!
Der er Ingen af dem, der staaer paa aaben Plads,
Og bruger af sin Dyd og spiller Bramarbas,
Som med Selvroes og Pral falde Andre besværlig,
Deres Gudsfrygt er mild og saa venlig som ærlig;
De gaae ikke omkring og skal dadle os blodigt
For selv den mindste Feil; det kalde de hovmodigt;
De la'er Andre om det, der kan krænke og saare,
Deres Handlinger kun vil bebreide os vore.
Troer De, Nogen af dem skuer Hunden paa Haaret?
Nei, at dømme os mildt, er i Sjælen dem baaret,
Leve dydigt og fromt, det er Alt, hvad de vil
Uden nogen Slags Løgn og Komediespil.
Det er Synden, kun den, de vil see at fordrive,
Men den Syndende selv vil de gjerne tilgive,
De vil ikke ved Skrig som: Forsag eller: Skjælv
Befordre Himlens Sag meer end Himmelen selv.
See, det er mine Folk, see, saadan skal man være,
Det er Dem, man kan ta' til Exempel med Ære.
Men Tartuffe, reent ud sagt, han er ikke blandt dem,
Ja, De troer ham, men vogt Dem! Ifald han var slem!
Deres Venskab, min Ven, har han listet Dem fra.

Orgon.

Hr. Svoger! Siig mig saa, om de er færdig?

Cléante.

Ja!

Orgon.

Deres Tjener! (Vil gaae.)

Cléante.

O, hør! Det er da ogsaa galt!
Det var slet ikke det, hvorom vi skulde talt.
De har lovet Valère Deres Datter bestemt.

Orgon.

Ja.

Cléante.

Og fastsat en Dag. Det har De næppe glemt.

Orgon.

Nei.

Cléante.

Men Brylluppet? Naa? Skal jeg tro, De vil svigte?

Orgon.

De kan tro, hvad De vil.

Cléante.

Har De Andet i Sigte?

Orgon.

Maaskee!

Cléante.

Hvad siger De? Og Deres givne Ord?

Orgon.

Jeg gav det Ord, jeg gav.

Cléante.

Efter Alt, hvad jeg troer,
Kan De næppe ha' Grund til at skifte Parti.

Orgon.

Nei, man troer, hvad man vil.

Cléante.

Hvilket Ordkløveri!
Jeg er bedt af Valère om at spørge Dem ud.

Orgon.

Naa ja, Himlen skee Tak!

Cléante.

Lad mig bringe ham Bud.

Orgon.

Ih ja, hvilket De vil.

Cléante.

Men saa lad mig dog høre
Hvilke Planer, De har.

Orgon.

Ak, alene at gjøre
Alt hvad Himmelen vil.

Cléante.

Jeg be'er Dem svare mig!
Vil De holde det Ord, som De gav, eller ei?

Orgon.

Farvel!

Cléante.

Nu skal man see, at det Hele gaaer galt!
Jeg troer, det bliver bedst, at fortælle ham Alt.

Anden Handling.

Første Scene.

Orgon, Mariane.

Orgon.

Mariane, aa hør!

Mariane.

Kjære Fader!

Orgon.

Kom her!
Der er Noget, jeg vil Dig.

Mariane.

Hvad søger De der?

Orgon (seer ind i et Sidecabinet.)

Dette Sted er som skabt til at lure, min Pige!
Ifald Nogen gad vidst, hvad det er, jeg vil sige.
Det var derfor, jeg først vilde ligge derind.
Nu velan da! — — Du har jo et føieligt Sind,
Mariane, mit Barn! Og det veed Du, jeg priser.

Mariane.

Jeg er indelig rørt ved den Godhed, De viser.

Orgon.

Du svarer kjønt, mit Barn! Saa fortjen den og see,
At Du føier mig smukt, saa min Villie kan skee.

Mariane.

Det har jeg altid følt, vilde klæde mig bedst.

Orgon.

Godt! Hvad synes Du, Barn, om Tartuffe, om vor Gjæst?

Mariane.

Hvem? Jeg?

Orgon.

Ja, Du! Lad see, hvad Du svarer dertil?

Mariane.

Ak, Gud! Jeg svarer Alt, kjære Fa'er, hvad De vil.

(Her træder Dorine ind.)

Orgon.

Ja, nu svarer Du klogt! — Nu, saa sig da, Du skatter
Ham uendelig høit for hans Dyder, min Datter!
At Du elsker ham høit, at Du nok kunde lide,
At see ham, ved mit Valg, som Din Mand ved Din Side.
Naa?

(Mariane træder et Skridt tilbage.)

Mariane.

Naa?

Orgon.

Hvad nu?

Mariane.

Hvad?

Orgon.

Svar!

Mariane.

Men jeg kan ikke fatte....

Orgon.

Hvad for Noget? Naa svar!

Mariane.

Hvem det er, jeg skal skatte
Og skal elske saa høit, at jeg nok kunde lide,
At see, ved Deres Valg, ham som Mand ved min Side!

Orgon.

Tartuffe.

Mariane.

Tartuffe? Jh nei! Det siger jeg bestemt.
Og hvorfor vil De ha', jeg skal lyve saa flemt?

Orgon.

Jh, den Ting, jeg har sagt, den skal kun være sand.
Jeg forlanger, mit Barn, Du skal ta' ham til Mand.

Mariane.

De forlanger, at jeg....

Orgon.

Det, mit Barn, er min Villie,
At knytte gjennem Dig Tartuffe til vor Familie.
Han skal være Din Mand! Det staaer nu fast! Og da,
Som Du jo selv har sagt....

Anden Scene.

Dorine, Orgon, Mariane.

Orgon.

Hvor kommer Du nu fra?
Skal Du komme mig her paa en saadan Maneer
For at lure paa Alt, hvad Du mærker her skeer?

Dorine.

Ja, hvoraf skal man tro, sligt et Rygte kan komme?
Mon det opstaaer paa Slump eller digtes af Somme?
Thi jeg hørte jo nok, der blev ymtet derom;
Men jeg antog det strax for en Snak, der var tom
Med dette Ægteskab!

Orgon.

Er det saa sært da?

Dorine.

Ja!
At man skal tro paa det, vil De vel næppe ha'?

Orgon.

Jeg skal nok faa Dig lært at slaa Lid til mit Ord.

Dorine.

Hvilket Eventyr! Naa! Men see til, om jeg troer!

Orgon.

Jeg fortæller Dig kun, hvad her snarlig vil skee.

Dorine.

Jo! Nu løbe vi om.

Orgon (til sin Datter.)

Du skal faa det at see.

Dorine (til Mariane.)

Ja, De mærker da nok vel at Herren kun spøger?

Orgon (til Dorine.)

Men jeg siger Dig....

Dorine.

Hvad De saa ogsaa forsøger,
Er der Ingen, der troer Dem.

Orgon.

Nu bli'er Du for slem.

Dorine.

Naa, saa troer man Dem, godt, desto værre for Dem.
Men, Herre, kan en Mand med deres Aar paa Bagen,
Og med det store Skjæg, som sidder Dem om Hagen,
Da virkelig gaae hen og prøve....

Orgon.

Hør nu der!
Du ta'er Dig af og til nogle Friheder her,
Som jeg snart bliver nødt til at sige et Stop....

Dorine.

Nei! Vi taler med Ro, vi farer ikke op! —
Hvor kan Nogen dog troe paa de Planer, De har?
Er da Frøknen bestemt for en skinhellig Nar?
Nei, De veed kun for vel, han har Andet paa Sind.
Og hvad bringer saa slig en Forening Dem ind?
Hvilken tænkelig Grund har dog De til at spilde
Deres Guld paa en Pjalt....

Orgon.

Vil Du strax tie stille!
Hvis han mangler, saa er det en Mangel, der klæder,
Og en Armod som hans kan man bære med Hæder;
Thi den løfter ham høit over timelig Glands,
Ingen Lykke paa Jord kan bedaare hans Sands!
Kun som optaget heelt af den Bod, han har øvet,
Er han bleven sit Gods, sine Midler berøvet. —
Jeg vil standse hans Nød og vil hjælpe min Ven
Til at vinde sit Gods, sine Midler igjen,
Til at komme paany til sit Lehn og sit Land;
Thi saa fattig han er, saa er han Adelsmand.

Dorine.

Det fortæller han, ja! Men det stemmer kun daarligt,
At man taler om Sligt med at tænke alvorligt

Paa sin Himmel, sin Gud. — Er man virkelig from,
Saa anseer man en Rang og dens Ære for tom;
Og den ydmyge Sjæl, det andægtige Sind
Foragter hvert et Ord, som gjør Blæst eller Vind.
Hvortil det Hovmod da? — Men De vredes, velan!
Lad os tale om ham, lad os glemme hans Stand.
Saa De vil, uden Frygt for hvad mulig kan hænde,
Gi' en Mand som Tartuffe til en Pige som denne?
Troer De, det kan gaae an? Mon De slet ikke ændser,
Hvad en Bommert som den kan ha' for Consequenser?
Saa vidt, en Piges Dyd bliver stillet paa Spil,
Naar hun ikke faaer Lov til at faa, hvem hun vil,
Og hendes Ærbarhed i hendes Ægtestand,
Den er afhængig af, hvem hun faaer til sin Mand.
Naar først Manden er skabt til at blive til Spot,
Saa staaer jeg inde for, at det sjeldent gaaer godt.
Troskab mod visse Mænd er mig næsten som Gaader,
Naar samme visse Mænd er skabt paa visse Maader,
Og en Pige, der faaer en Person, som hun hader,
Bør vælte hver en Feil, hun begaaer, paa sin Fader. —
Saa betænk, De slaaer ind paa en farefuld Vei.

Orgon.

Du har Ret! Hvad jeg bør, skal jeg lære hos Dig.

Dorine.

Ja, De gjorde dog bedst, om de tog Dem ivare.

Orgon.

Min Datter! Bort med Spøg! Lad hende passiare.
Hvad der er Dig til Gavn, veed, min Datter, kun jeg! —
Sandt nok! Jeg gav Valère mine Løfter paa Dig;
Men af ham tog jeg feil; — han spiller Alting bort,
Og i Troen, mit Barn, er han kommen tilkort;
Af Kirken seer jeg nok, er han slet ingen Ven.

Dorine.

Skal han komme der just naar De selv gaaer derhen?
Troer De, han kun vil sees, som en Vis og hans Lige?

Orgon.

Jeg har slet ikke spurgt om Din Mening, min Pige! —
Men den Anden, han staaer sig saa prægtigt med Gud,
Rig i ham, stikker selv han de Rigeste ud,
Og det Forhold, hvori Du fra nu af skal træde,
Vil som sænke Dit Liv ned i Sødhed og Glæde;
I skal leve, I To, i Henrykkelsens Luer,
Aa, som rigtige Børn, som to kurrende Duer,
Saa der aldrig er det, Du jo let faaer ham til,
Og kan gjøre med ham, hvad, min Datter, Du vil.

Dorine.

Hun kan gjøre ham snart til en hornet Gestalt.

Orgon.

Ih fy! Hvad siger Du?

Dorine.

Han seer mig ud til Alt.
Og de Dyder, hun har, maa nok snart gi' for tabt
Og fortrække for det, hvortil Manden er skabt.

Orgon.

Naar hører Du dog op med at afbryde mig
Og blande Dig i Alt, som ikke angaaer Dig?

Dorine.

(Hun afbryder ham, hvergang han vender sig om for at tale til sin Datter.)
Det er kun Herrens Vel, der ligger mig paa Sinde.

Orgon.

Alt for meget Besvær, vær saa god og hold inde!

Dorine.

Og naar man elsker Dem....

Orgon.

Det vil jeg ikke ha'!

Dorine.

Ja, saa er det paa Trods, men jeg elsker endda.

Orgon.

Nei, nu bli'er det for galt.

Dorine.

Og det skal ikke skee;
De maa bringes med Magt fra saa vild en Idee.

Orgon.

Vil Du tie, Din Snog, skal Du giftig og led....

Dorine.

De er hellig, min Gud, og kan dog blive vred? — —

Orgon.

Ak ja, Din frække Mund, den gjør, jeg farer ilde.
Men, siger jeg med Ro, Dorine, ti nu stille.

Dorine.

Velan. Saa tier jeg . . Men tænker desto meer.

Orgon.

Ja, tænk kun, hvad Du vil, men af Ord ingen fleer,
Eller jeg.... Det er nok!... (Han vender sig til sin Datter.)
O, naar bare Du vidste,
Hvor Alting er betænkt....

Dorine.

Jeg troer, jeg kunde briste,
Hvis jeg taug en Sekund. (Hun tier naar han vender Hovedet.)

Orgon.

Vor høitærede Gjæst
Er ingen Modenar.

Dorine.

Han er skabt som en Hest!

Orgon.

Men fandt ikke Du Smag i ham selv; ak, saa maa
Jo hans Gudsfrygt og Dyd....

Dorine.

Ja, hvad Nød har hun saa!
(Orgon vender sig om, stiller sig foran hende og betragter hende med korslagte Arme.)
Men ifald det var mig, som man tvang til at ta'
En Mand, jeg havde sagt, jeg ikke vilde ha',
Skulde snart min Gemal faa at føle, hvordan
En Kone ta'er sin Hævn for en paatvungen Mand.

Orgon.

Du foragter mit Ord saa ganske ligefrem?

Dorine.

See saa, hvad er der nu? Hvem taler nu til Dem?

Orgon.

Du!

Dorine.

Nei!

Orgon.

Hvad gjør Du da?

Dorine.

Jh, jeg taler til mig.

Orgon.

Ja saa! — For at faa Ro, saa skal jeg give Dig,
Naar Du taler igjen, her et Slag af min Haand.
(Han sætter sig i Positur til at give hende et Ørefigen; men, hvergang han kaster et Blik paa hende, staaer hun lige op og ned uden at sige et Ord.)
Du bør knytte, mit Barn, dette omtalte Baand....
Du bør tro, at den Mand....som jeg udsøgte til Dig....
Men saa tal dog engang!

Dorine.
Der er Intet, jeg vil mig.
Orgon.
Aa, blot et lille Ord!
Dorine.
Tak, jeg vil være stum!
Orgon.
Du kan tro mig, Du fik.
Dorine.
Ja, ifald jeg var dum!
Orgon (til sin Datter.)
Du bør lyde mit Ord; Du bør have for Øie,
At det ene er det, som kan lønne min Møie.
Dorine (løber.)
Jo, De skulde ha' Tak for en Ære som denne.
(Orgon slaaer efter hende men feiler.)
Orgon.
Det er den rene Pest, Du har faaet i hende.
Gik det oftere paa, vil jeg tro, jeg blev syg;
Jeg er ikke i Stand til at tale paany.
Hendes uvorne Snak, den har bragt mig i Hede,
Jeg maa trække lidt Luft og faa dæmpet min Vrede.

Tredie Scene.

Mariane, Dorine.

Dorine.
Men, min Frøken, saa svar! Er De reent fra Forstanden?
Var det Dem eller mig, der blev truet med Manden?
Kan man høre paa Sligt? Har da Nogen hørt Mage
Til et Forslag som det? Viste De det tilbage?
Mariane.
Hvad har jeg i min Magt, naar min Fader vil byde?
Dorine.
Jh, at svare ham strax, at De ikke vil lyde.
Mariane.
Hvordan?
Dorine.
Siig, det er Dem, paa hvem det kommer an,
At De selv, ikke han skal vælge Deres Mand,
At da det er Dem selv, der er udseet til Konen,
Saa er det ogsaa Dem, der skal elske Personen;
Er Tartuffe ham saa kjær, har De Intet imod,
At han ægter ham strax, bevares, vær saa god.
Mariane.
Men en Fader, han har dog en Magt i sit Hjem,
Saa et Afslag som det er saa svært at faa frem.
Dorine.
Har De givet Valère Deres Ja eller Nei?
Og elsker De ham, svar, eller gjør De det ei?
Mariane.
Naar Du spørger mig saa, har jeg Ret til at vredes;
Du har Uret, Dorine, i at spørge saaledes.
Hvad jeg føler for ham, har jeg sagt Dig for tidt!
Min Kjærlighed til ham veed Du sikkert gaaer vidt!
Dorine.
Veed jeg, om Deres Sjæl har talt af Deres Mund,
Og om det, De har sagt, var sagt af Hjertets Grund.
Mariane.
Men Dorine! — Din Tvivl er haard og ufortjent!
Hvad mit Hjerte har følt, var Dig længe bekjendt.
Dorine.
Saa elsker De ham da?

Mariane.

Ak, med en heftig Flamme.

Dorine.

Efter hvad man tør tro, gjør Valère jo det Samme.

Mariane.

Det veed jeg ganske vist.

Dorine.

Saa gad I begge to
Holde Bryllup ret snart?

Mariane.

Ih, ja det kan Du tro.

Dorine.

Men nu Tartuffe? Betænk, hvad Tilflugt I vil tage.

Mariane.

Ifald man tvinger mig, vil jeg ta' mig af Dage.

Dorine.

Ih ja rigtigt! Ja, det har man altid ved Haanden,
Er man først i sin Grav er man sluppet af Vaanden.
Jo, det Middel er godt. Jeg kan blive besat,
Naar det Svar, som jeg faaer, er saa plumpt og saa plat.

Mariane.

Men hvad er der, Dorine? Jeg gad virkelig vide,
Om Du slet ingen Trøst har til Folk, der maa lide.

Dorine.

Den, der kommer med Snak, kan jeg ikke staae bi,
Allermindst, naar han strax giver efter som De.

Mariane.

Men Du veed, jeg er svag. Hvad sætter jeg i Værk?

Dorine.

Naar man elsker som De, maa man gjøre sig stærk.

Mariane.

O, min Troskab var stærk! Har jeg svigtet Valère?
Men det bliver dog ham, der maa sikkre sig her.

Dorine.

Ja, sikkre sig? Hos hvem? Hos den, hvis skjøre Hoved
Forført af en Tartuffe, har brudt, hvad før han loved,
Og svigtet uden Skam hvert et Ord, der stod fast?
Nei! Læg dog aldrig det Deres Elsker til Last?

Mariane.

Skal et overlydt Nei da, som røber min Smerte,
Aabne Verden et Blik i mit inderste Hjerte?
Nei, hvor høit jeg endogsaa min Elskede skatter, —
Jeg skal mindes mit Kjøn, mine Pligter som Datter.
Vil Du Verden skal see, hvad der skjult i mit Bryst....

Dorine.

Nei, saamænd vil jeg ei! Thi jeg seer, De har Lyst
Til at blive Tartuffes! Og naar ret man seer til,
Hvorfor ikke? Jovist! Lad det gaae som De vil!
Tænk! Gik det overstyr! De har Ret, det var pinligt;
Thi Partiet i sig er jo ganske fortrinligt.
Med Tartuffe? Nu, min Gud! Har De ogsaa forstaaet?
Det er selve Tartuffe, som blev Dem foreslaaet!
En Mand, som ikke let la'er sig tage ved Næsen,
En Mand, som — aa, som har det meest udsøgte Væsen!
Har De tænkt paa hans Dyd, thi for den bær' han Kronen, —
Har De tænkt paa hans Stand og paa selve Personen?
Hvor hans Øre er rødt, hvor hans Kind staaer i Brand!
Jo, lyksalig er den, der faaer saadan en Mand!

Mariane.

O, min Gud!

Dorine.

Tænk Dem: gift — hvilken lykkelig Tanke —
Med saa deilig en Mand! Hvor maa Hjertet dog banke!

Mariane.

Hør op med denne Spot og piin mig ikke længer;
Men kom før med et Raad; det er dertil jeg trænger.
Jeg skal billige Alt, hvad Du gjør, hvad Du lader.

Dorine.

Nei, min Frøken, et Barn skal kun lyde sin Fader.
Hun skal tie og kjønt sige Tak til hans Plan,
Om den Mand, som hun faaer, er en reen Bavian.
Hun skal ta' til hans By, der paa Hjørner og Kanter
Er ganske proppet fuld af hans Onkler og Tanter,
Hun maa sætte sig for at følge Byens Mores
Og maa gjøre Visit rundt hos Honoratiores,
Borgmesterfruen først og siden Fogdens Kone,
Der siger pænt Goddag i den naadigste Tone,
Ja, byder hende Plads ved sin ærede Side! —
Men Spasen kommer først, naar ved Karnevalstide
Hun fører Baller op til et Landsbyorchester
Med Sækkepiber, tænk! Mens alle Abers Mester
Den gamle Fagotin....

Mariane.

O, jeg kvæles af Graad!
Du maa bringe mig Hjælp og maa give mig Raad.

Dorine.

Tjenerinde!

Mariane.

Dorine! Du maa hjælpe, Du kan....

Dorine.

Min Frøken! Det Parti, det skal komme istand.

Mariane.

Min gode Pige....

Dorine.

Nei!

Mariane.

Jeg skal uden at nøle....

Dorine.

Tartuffe er Deres Mand, De skal faa det at føle.

Mariane.

Ak, Dorine, Du veed, at jeg kun vil regjeres
Af Dig og....

Dorine.

Nei, min Tro! De skal tartufficeres.

Mariane.

Saa velan da! — vil Du ikke la' Dig forbarme,
Saa kaster jeg mig hen i Fortvivlelsens Arme!
Den skal være min Hjælp og skal give mig Trøst
Mod den Kummer og Kval, som jeg bær' i mit Bryst.

(Hun vil gaae.)

Dorine.

Naa, naa! Godt Ord igjen! Det var ikke saa slemt! —
Jeg skal ta' mig deraf; lad saa det være glemt.

Mariane.

Ja, for seer Du, ifald jeg bli'er bøiet af Nøden,
Da, Dorine, som sagt, vil jeg før lide Døden.

Dorine.

Naa, saa slaae Dem tiltaals; med en Smule Besvær
Kan maa hindre ham i .... Men der kommer Valère.

Fjerde Scene.

Valère, Mariane, Dorine.

Valère.

Er, min Frøken, det sandt? Jeg er falden fra Skyen
Ved et Rygte, som nys blev fortalt mig i Byen!

Mariane.

Om hvad?

Valère.

Om Tartuffe! At De ægter ham?

Mariane.

Ja!

Det er Fader, Valère, som det skriver sig fra.

Valère.

Deres Fader?

Mariane.

Ak ja! Han har nu slaaet om;
Jeg skal ægte Tartuffe og fik nylig min Dom.

Valère.

Er det Spøg?

Mariane.

Hvad! En Spøg? Han var netop herinde
Og erklæred, den Sag laae ham meget paa Sinde.

Valère.

Men, min Frøken, De selv? Hvilke Planer, De har,
Maa De sige mig!

Mariane.

Af!

Valère.

Ret et nydeligt Svar!
Er de raadvild?

Mariane.

Ja.

Valère.

Ja?

Mariane.

Hvad raader De mig til?

Valère.

Til at tage den Mand, som Deres Fader vil.

Mariane.

Og det raader De?

Valère.

Ja.

Mariane.

Ret for Alvor?

Valère.

Javist!
Dette Valg er jo godt, hvortil unyttig Tvist?

Mariane.

Jeg følger Deres Raad! Maa jeg takke Dem ret?

Valère.

O, De følger det vist overordentlig let.

Mariane.

Jh, ja lige saa let som De selv fik det frem.

Valère.

Jeg? Jeg sagde det kun for at smigre for Dem.

Mariane.

Og jeg? Jeg lyder blindt, ene Dem til Behag.

Dorine.

Hvad kommer der vel ud af hele denne Sag? —

Valère.

Det var altsaa Bedrag, naar De sagde, De vilde
Ikkun elske....

Mariane.

Tilgiv! Lad os helst tie stille!
Det var tydeligt nok. „Hvad raader De mig til?"
„Til at tage den Mand, som Deres Fader vil!"
Og nu svarer jeg kun, at det gavnlige Raad,
Som De gav mig saa let, det skal blive til Daad.

Valère.

Hvilken Undskyldning! — Aa, Deres Planer var lagt
Meget længe før det, De sigter til, blev sagt.
Og det Paaskud, De gi'er mig, er altfor uværdigt
Til at gjøre et Brud, som det skete, retfærdigt.

Mariane.

Nei, hvor rigtigt og sandt!

Valère.

Ak, aldrig har det været
Den rette Kjærlighed, Deres Hjerte har næret.

Mariane.

Nei! Det har De jo Lov til at bilde Dem ind.

Valère.

Ja, jeg veed, jeg har Lov; men mit opbragte Sind,
Det skal kappes med Dem om at bryde vort Baand;
Thi jeg kjender vel den, jeg tør byde min Haand.

Mariane.

Hvem vil tvivle paa det? Man maa elske som ære
Deres Dygtighed....

Valère.

Aa, lad min Dygtighed være!
Større Tillid til den vil en Anden mig bringe;
Thi har jeg den, har De jo kun agtet den ringe.
Men vort Forhold er brudt! Vel! Jeg veed, hvilket Skridt,
Der skal bringe mig Trøst for det Tab, jeg har lidt.

Mariane.

O, det Tab, De har lidt, det er ikke saa stort;
De vil trøste Dem let. Er Forandringen gjort....

Valère.

Ja; jeg skal gjøre mit til at finde min Trøst;
Har De udslettet mig af det troløse Bryst,
Maa De udslettes selv; saa lyder Ærens Bud!
Er end ikke det skeet, saa maa det dog see ud
Som om Tingen var skeet; men Kjærlighed at nære
Til den, der vrager os, stemmer ikke med Ære.

Mariane.

Hvilken ophøiet Sjæl aabenbarer De der!

Valère.

Hvad jeg siger, vil strax ta'es for godt af Enhver.
Ikke sandt? Eller vil De for Alvor, den Flamme,
Som De tændte hos mig, skulde blive den samme?
Jeg skulde see Dem gift, mig til Haan og til Tort,
Men ikke selv ha' Lov til at gifte mig bort?

Mariane.

Ih, min Gud, De ta'er feil! Gid det bare var skeet!
Det er tvertimod det, som jeg helst vilde seet.

Valère.

Som De helst vilde....

Mariane.

Ja!

Valère.

Nei, det bliver for stift!
Om et Øieblik seer De mig atter som gift.
(Han gjør et Skridt for at gaae sin Vei, men vender stadig tilbage.)

Mariane.

Det er godt!

Valère.

Men husk paa, det er Dem, der har bragt mig
Til at fatte den Plan, jeg fra nu af har lagt mig.

Mariane.

Ja! Det skal jeg.

Valère.

De veed, at jeg følger kun Dem
Og hvad selv De har gjort!

Mariane.
Ja, det er ligefrem.
Valère.
Jeg lyder Dem i Alt, min Frøken, som De seer.
Mariane.
Desto bedre!
Valère.
Farvel! Nu sees vi aldrig meer.
Mariane.
Som De vil!
Valère
(gaaer men vender om da han er kommen til Døren).
Hm?
Mariane.
Hvad vil De mig?
Valère.
Kaldte De ei?
Mariane.
Ih, men hvor kan De tro?
Valère.
Godt! — Saa gaaer jeg min Vei.
Far evigt vel!
Mariane.
Farvel!
Dorine.
Man skulde næsten tro,
At I mistede reent Forstanden begge to?
Jeg har staaet og hørt ganske stille Jer Trætte
For at vide, hvor vidt I kunde gaae med Dette?
Nu, saa kom, Hr. Valère!
(Hun tager ham ved Armen, og han lader som han gjør Modstand.)
Valère.
Men hvad skal jeg, Dorine?
Dorine.
Kom nu her!
Valère.
Nei! Jeg vil ikke lade mig pine!
Vil Du gjøre mig kjed af hvad selv hun har villet?
Dorine.
Men saa stands dog engang!
Valère.
Hun har plaget og drillet.
Dorine.
Aa!
Mariane.
Jeg jager ham bort! Da jeg er ham til Plage,
Saa gjorde jeg vist bedst, om jeg trak mig tilbage.
Dorine
(slipper Valère og løber efter Mariane).
Nu den Anden! Hvorhen?
Mariane.
Lad mig gaae!
Dorine.
Men saa kom!
Mariane.
Nei, forgjæves, Dorine! Jeg vender ikke om.
Valère.
Ak, jeg seer, hun er kjed af at møde mit Blik,
Og jeg troer, det var bedst, om jeg virkelig gik.
Dorine
(slipper Mariane og løber efter Valère).
Nu igjen! Har I hørt, at jeg siger: Lad være,
Hold op med denne Spøg? — Jeg vil ha' det paa Ære.
(Hun drager dem begge til sig.)

Valère.

Men saa sig mig Din Plan!

Mariane.

Ja, hvad er det, Du vil?

Dorine.

Jeg vil see at faa endt dette tossede Spil.
Af den Snak, I har ført, maa man tro, I var gale.

Valère.

Ih, men hørte Du ei hendes skjændige Tale?

Dorine (til Mariane).

Af hvad Grund er De vred? Har De mistet Forstanden?

Mariane.

Ih, men saae Du da ei, at han gik til en Anden?

Dorine (først til Valère, dernæst til Mariane).

Aa, Taaber begge to! — Jeg kan sværge Dem til:
Det, at tilhøre Dem, det er Alt, hvad hun vil. —
At han elsker kun Dem, at kun De er hans Kjære,
Det staaer jeg inde for ved mit Liv og min Ære.

Mariane.

Hvorfor sagde han da, det Parti var min Pligt?

Valère.

Hvorfor spørger hun da om min Mening i Sligt?

Dorine.

Giv nu Hænder! — Jeg troer, Deres Galskab forværres!
Hr. Valères!

Valère rækker Dorine Haanden.

Hvad? Min Haand?

Dorine.

Naa, min Frøken! Nu Deres!

Mariane rækker hende ogsaa Haanden.

Hvortil tjener dog det?

Dorine.

Hør nu op med at stride,
I elske begge to, meer end I selv vil vide. — —

Valère til Mariane.

Vær nu ikke saa sær! Vær nu villig og rede
Og betragt mig engang nu igjen uden Vrede!

(Mariane vender sig imod Valère og smiler).

Dorine.

Det gamle Ord er sandt, at Elskov gjør forrykt.

Valère.

Mariane! De har dog behandlet mig stygt!
Har jeg ikke havt Grund til at klage? De har
Fundet særlig Behag i uartige Svar.

Mariane.

Utaknemmelig var De og rigtig med Flid
Saa uartig....

Dorine.

Nei, stop til vi faa bedre Tid.
Mod det slemme Parti maa der straxt gjøres Skridt.

Mariane.

Ja, Dorine! Hvordan skal jeg blive ham kvit?

Dorine.

Vi maa blot spille fiint i alle Sagens Dele,
Vi maa ta' det som Spøg og som Snak med det Hele.
Men De selv gjorde bedst, hvis De lod som De føied'
Deres Fader i Alt og agered' fornøiet,
For, naar Slaget skal staae, De da mere bekvemt
Kan faa udsat den Tid, som vil blive bestemt.
Naar man blot vinder Tid, skal man nok faa ham myg.
Først bilder De ham ind, De blev pludselig syg
Og forlanger lidt Frist med Kjæleri og Kjærtegn.
Derpaa griber med List De til alle Slags Jertegn:

De er stødt paa et Liig, det har givet Dem Nykker,
Har drømt om mudret Vand, slaaet Speile istykker.
Tilsidst bli'er han dog nødt til at afstaa derfra;
For at give Dem bort, maa han ha' Deres Ja. —
Men hvis ikke De vil, vi skal komme tilkort,
Maa jeg tro, det blev bedst, Hr. Valère nu gik bort.
(Til Valère:)
De har Venner, som nok kunde gjøre et Skridt
For at fremme vor Sag, om endogsaa kun lidt.
Vi Andre vil see til at vinde Frøknens Moder
Og at finde lidt Hjælp hos den ivrige Broder.
Farvel!

Valère til Mariane.

Men hvad vi gjør, hvor langt vi vinde frem.
Staaer dog mit største Haab, Mariane, til Dem.

Mariane til Valère.

Og hvad der saa end skeer og end udvirkes her,
Saa gi'er jeg kun mit Ja og min Haand til Valère.

Valère.

De overvælder mig; og hvad man saa end vover....

Dorine.

Forelsktes Snakkelyst, den gaaer dog aldrig over.
Jeg har sagt, De maa gaae.

Valère

gaaer et Skridt men vender tilbage.

Og tilsidst....

Dorine.

Hør nu der!
(Hun skubber dem hver sin Vei ved Skuldrene.)
See, der gaaer Deres Vei og Deres den gaaer her.

Tredie Handling.

Første Scene.

Damis, Dorine.

Damis.

Nei, gid Himmelens Lyn maatte ramme mig strax,
Gid jeg kaldtes en Skurk af den laveste Slags,
Ifald Nogetsomhelst, nogen Frygt, noget Baand
Kunde standse min Arm eller lamme min Haand.

Dorine.

Aa, den Heftighed dog! Tilgiv! Men det gaaer galt!
Deres Fader, han har jo kun simpelthen talt!
Ikke Alt, hvad man vil, kommer derfor i Gang:
Fra Villie til Daad er Veien ofte lang.

Damis.

Jeg skal standse den Plan, som den Hykler har lagt,
Der er Ting, kan Du tro, jeg skal have ham sagt.

Dorine.

Far lidt lempelig frem; Deres Stifmoder kan
Dog ordne Sagen bedst med ham selv og sin Mand.
Over denne Tartuffe har jo Fruen en Magt,
Saa han føier sig strax efter hvad hun har sagt,
Saa man næsten maa tro ham forelsket i hende;
Var det saa, vilde Alt faa en lykkelig Ende.
Kort: Af Omhu for Dem har hun budt ham herind
For at spørge ham ud og at prøve hans Sind
Samt hvad Hensigt han har. — For den Nød og Fortræd,
Dette slemme Parti kunde komme afsted,

Ifald det kom istand, vil hun gjøre ham rede.
Jeg traf ham ikke strax; han var just ved at bede.
Men hans Tjener har sagt, at han strax skulde komme.
Derfor be'er jeg Dem gaae, mens jeg venter hans Komme.

Damis.

Jeg vil høre hvert Ord, der bli'er talt.

Dorine.

Og forspilde
Os Alt? Nei Tak! De gaaer.

Damis.

Jeg skal nok være stille.

Dorine.

Med Deres Brusen op? Nei, som sagt, det gaaer galt!
Det var den rette Vei til at fordærve Alt.

Damis.

Jeg vil høre hvert Ord! — Jeg skal ei blive vred.

Dorine.

Hvor fortrædeligt! Gaae nu! Han kommer herned!

Anden Scene.

Tartuffe, Laurent, Dorine.

Tartuffe til Laurent, idet han seer Dorine.

Læg min Bodssvøbe hen med samt min Haardugs Skjorte
Og bed om Himlens Hjælp saalænge jeg er borte.
Jeg vil gjøre Besøg i de haardeste Fængsler
Og lette ved en Skjærv min Næstes Nød og Trængsler.

Dorine.

Lutter skinhellig Snak, lutter Vindmageri.

Tartuffe.

Hvad vil De?

Dorine.

Sige Dem....

Tartuffe

(tager et Lommetørklæde op af Lommen og rækker Dorine det).

O min Gud! Staae mig bi!
Tag dette Klæde her og opfyld Deres Pligt.

Dorine.

Hvad da?

Tartuffe.

Skjul denne Barm! Jeg tør ei see paa Sligt!
Mod en Gjenstand som den fører Fromheden Anke;
Thi den fylder os strax med den syndigste Tanke.

Dorine.

Naa, De maa være let til at friste, min Tro!
I Dem maa Kjødets Lyst ha' en ordentlig Klo!
Hvad er der? Siig mig det! Hvad gjør Dem heb i Ho'det?
Nei, saa har næppe jeg saadan Varme i Blodet!
Min Dyd fik ingen Læk, det sværger jeg Dem paa,
Om skindbarlig jeg saae Dem fra Top og til Taa.

Tartuffe.

Der maa vælges en Spøg af meer blufærdig Art,
Hvis De ikke vil see mig gaa bort i en Fart.

Dorine.

Aa, jeg be'er Dem! Jeg gaaer! Thi min hele Besked,
Den er kun et Par Ord, saa skal De strax faa Fred.
Min Frue melder Dem, hun vil komme herned
For at tale med Dem, — hvis De ikke bli'er vred.

Tartuffe.

Ak, saa gjerne!

Dorine (affides).

See, see! Hvor han strax gjør sig sød!
Jo, jeg gjættede ret. Derpaa ta'er jeg min Død.

Tartuffe.

Mon hun kommer ret snart?

Dorine.

Ja vist! Der er hun jo!
Ja, saa gaaer jeg min Vei for at la' Dem i Ro.

Tredie Scene.

Elmire, Tartuffe.

Tartuffe.

Gid den algode Gud beskjærme Deres Dage
Og skjænke Dem i Alt Deres Sundhed tilbage.
Han signe Dem saa høit som hans ringeste Søn
Har gjort det hver en Dag i sin ydmyge Bøn.

Elmire.

Jeg maa takke Dem ret for Deres fromme Tale! —
Skal vi sætte os ned?

Tartuffe.

De har kun at befale. —
Har De fundet lidt Ro? Er Febren overvunden?

Elmire.

Mange Tak! Denne Gang er den hurtig forsvunden.

Tartuffe.

Vel tør jeg ikke tro, at min anvendte Møie
Har nedkaldt os saa snart denne Gunst fra det Høie;
Men saa tidt som min Bøn bares Himmelen frem,
Da var Alt, hvad jeg bad om, kun Bedring for Dem.

Elmire.

De ta'er Dem altfor varmt, Hr. Tartuffe, af mit Vel.

Tartuffe.

Altfor varmt? O betænk, det gjælder Deres Held.
For Deres Sundheds Skyld vil jeg offre min egen.

Elmire.

Af Barmhjertighed er det dog næsten for megen.
Jeg maa komme tilkort i den Gjengjæld, jeg skylder.

Tartuffe.

Det er kun Deres Dyd og Meriter, jeg hylder. — —

Elmire.

Vi skulde tales ved, helst for lukkede Døre,
Jeg er meget tilfreds med at Ingen kan høre....

Tartuffe.

Jeg er henrykt som De! Hvor livsaligt at vide,
Vi to, vi sidde her, ene, Side om Side.
Jeg har bedet derom tidt til Himlen i Løn;
Men først i denne Stund har den opfyldt min Bøn.

Elmire.

Jeg vil bede Dem om, — thi Sagen er mig vigtig, —
At De tilstaaer mig Alt, og svarer mig opriglig.

Tartuffe.

Hvor beleiligt! Det just er det Ønske, jeg har,
At aabne Dem min Sjæl i hvert af mine Svar,
At forsikre Dem om, at jeg dadlede ikke
Den Sværm, der drages hid af de yndige Blikke.
Som ogsaa drage mig, — af Harmfuldhed, ak nei!
Det er ene min Ild, som har henrevet mig,
Og min skinsyge Sjæl....

Elmire.

Det veed jeg meget vel!
De bærer Omsorg for mit sjælelige Held.

Tartuffe trykker hendes Fingerspidser.

O, min Frue, forvist! Og jeg henrives til....

Elmire.

Hvor De trykker mig, au!

Tartuffe.

Det er ene min Ild!
Det var aldrig min Plan at volde Dem Besvær.
Nei, da vilde jeg før.... (Han lægger sin Haand paa hendes Knæ).

Elmire.

Hvad bestiller De der?

Tartuffe.

Hvor det Stof dog er blødt, vore Damer nu bære.

Elmire.

Jeg er kilden. Jer be'er, De vil lade det være.
(Hun rykker sin Stol til Siden, Tartuffe rykker sin efter.)

Tartuffe

med Haanden paa hendes Halsknipling.

Og hvor Arbeidet her dog er ganske mærkværdigt.
Ja, man udfører nu slige Ting saare færdigt!
Nei! I hele mit Liv har jeg aldrig seet Magen.

Elmire.

Det er sandt! Men tilgiv! Lad os komme til Sagen!
Min Mand skal have brudt dette Løfte, som bandt
Hans Datter, og for Dem, Hr. Tartuffe! Er det sandt?

Tartuffe.

Ja, han har talt derom! Men jeg vil frit bekjende,
Hvis jeg sukker i Løn, er det ikke for hende.
Det er et andet Maal, hvortil mit Hjerte banker,
Det er et andet Sted, hvor jeg har mine Tanker.

Elmire.

De nærer nu Foragt for hver en jordisk Lyst.

Tartuffe.

Det er ikke en Steen, som jeg bær' i mit Bryst.

Elmire,

Men har jeg ikke Ret? Til Gud staaer Deres Hu,
Og Jorden og dens Færd var Dem altid en Gru?

Tartuffe.

Ak, min Glød for hvad Skjønt der er i Evigheden
Har ikke kvalt min Glød for det Skjønne herneden:
Nei, jeg føler mig tidt just saa ganske fortabt
I de skjønneste Værker, som Himlen har skabt,
Og et Gjenskin af den er det just, man kan finde
Hos et Væsen som Dem, hos saa fuldendt en Kvinde.
Den har kastet en Glands over Diet og Panden,
Som betager vort Blik, som forvirrer Forstanden;
Naar De mødte mit Syn, o, da maatte jeg staae
Og beundre den Gud, som har skabt, hvad jeg saae,
O, da maatte min Sjæl just fordybe sig ret
I dette Mesterværk af Guds eget Portræt.
Da tænkte jeg som saa: Denne Brand i Din Aare,
Det er den onde Aand, som vil friste og daare,
Du maa søge ved Flugt at berede Dig Lindring
For en Flamme, som kun er Din Frelse til Hindring.
Men tilsidst har jeg tænkt: Den Lyst, hvoraf jeg skjælved,
Den kunde dog vist knap være sendt mig fra Helved;
Thi jeg følte, jeg just blev luttret i min Flamme,
Kunde godt være kydsk og elske med det Samme.
Ganske vist, jeg begaaer vel et voveligt Skridt
Ved at tilbyde Dem kun et Hjerte som mit;
Men jeg venter mig Alt af en Godhed som Deres,
Jeg er svag, ved mig selv vil min Sag kun forværres;
Men til Dem staaer mit Haab om min Lykke, min Fred,
De kan hæve mig op, De kan trykke mig ned,
Og jeg vinder kun det, som De dømmer mig til,
Min Lykke, bli'er det den, min Kval, hvis saa De vil.

Elmire.

Hvad De siger mig der, er jo yderst galant,
Men forbauser mig høit, skal jeg sige Dem sandt,
Og jeg synes, at De burde vœbne Dem mere
Mod en Attraa som den, betœnke, rœsonnere,
At en Hellig som De, der nœvnes hvor man kan....

Tartuffe.

Jeg er hellig, javist, men jeg er dog en Mand,
Og saasnart man har seet Deres yndige Blikke,
Da forelskes man strax, rœsonnerer man ikke.
De forbauses! Ei sandt? De vil sige imod;
Men, min Frue, jeg er dog af Kjød og af Blod,
Og ansees man de Ord, jeg har talt, for saa slette,
Saa er det med Dem selv, at man maa gaae irette;
Thi fra det jeg har seet denne himmelske Glands,
Har den fœngslet min Sjœl og behersket min Sands;
Mit Hjerte stod imod men lod tilsidst sig bøie
Af det straalende Blik, dette tindrende Øie,
Denne Skjønhed, hvis Glands jo maa lokke og daare,
Maa beseire min Bøn og min Faste, min Taare.
Af mit Suk og mit Blik har De kunnet fornemme
Hvad jeg her giver Lyd i min bedende Stemme:
Ak, stød mig ikke bort, Medlidenhed De have
Med den Modgang, som greb Deres ydmyge Slave!
Da skal jeg, ved min Sjœl! Hvis De giver mig Trøst
Og lytter eiegod til min betlende Røst,
Saa blid, saa mild De er, saa yndig og saa sød,
Være stadig Dem tro til min salige Død.
Deres Ære, den skal jeg ved Taushed betrygge,
Jeg buser ikke ud med min salige Lykke,
Jeg praler ikke høit og med støiende Tale
Som en Hofkavaleer, der gjør Damerne gale,
Der skal udsprede høit hver en Gunst, han har vundet,
Hvert et Fremskridt, han gjør, hvert et Held, han har fundet,
Der skal vanære frœkt, overmodigt og vindigt,
Den ham offrede Sjœl, ak, saa heelt ubesindigt.
Men De veed, at en Mand, der er stillet som jeg,
Maa forfølge sit Held ad en hemmelig Vei,
Den, der elskes af ham, hun har Intet at frygte,
Hun er tryg ved den Skrœk, som han har for sit Rygte,
Faaer hun ham til sin Ven, o, da nyder hun trygt
En Elskov uden Skam, og Glœder uden Frygt.

Elmire.

De forbauser mig høit, og jeg maa rentud sige,
Den Rhetorik, De har, den er vist uden Lige!
Men befrygter De ei, — hvis jeg tog det Parti,
At fortœlle min Mand Deres Galanteri,
Hans Bevskab da ved Nys om saa egen en Flamme
Kunde opløse let sig i Had med det Samme?

Tartuffe.

For et Ord kun? De er altfor god og for mild
Til at sœtte for dets Skyld min Velfœrd paa Spil.
Huft, Menneskt er svagt! — Saa veed jeg, De tilgiver
Det Ord, som jeg har sagt og det Anstød, det giver
Og erkjender, naar blot De vil see Dem i Speilet,
At jeg ikke var blind, — det var deri jeg feiled.

Elmire.

En Anden foer vel op! En Erklœring som den!
Men af Hensyn til Dem la'r jeg Sagen gaae hen.
Jeg skal tie dermed, naar min Mand kommer hjem:
Men saa fordrer jeg selv en Slags Gjengjœld af Dem:
De maa fremskynde frit, uden List og Chicane,
Det forønskte Parti: Valère med Mariane,

De maa fjerne hvert Haab, om, Lov og Ret til Trods,
Kun at tilvende Dem hvad der tilkommer os.
Og....

Fjerde Scene.

Damis, Elmire, Tartuffe.

Damis
kommer ud af det lille Cabinet, hvori han havde trukket sig tilbage.

Min Frue, nei, nei! Det skal udspredes Alt;
Fra mit Skjul har jeg hørt hvert Ord, her blev talt;
Det er Forsynet selv, som har ført mig derind
Og røbet den Persons forræderiske Sind.
Jeg skal skaffe mig Hævn! — Det skal være forbi
Med alt hans Overmod og frække Hykleri.
Jeg skal oplyse Fa'er om hans nedrige Vandel
Og hans Forslag til Dem om en Kjærlighedshandel.

Elmire.

Nei, Damis! Det er nok! Lad ham føle sin Skam
Og fortjene den Fred, som jeg skjænkede ham!
Lad ham have mit Ord! Ja! Med det bør vi nøies!
Hvad nytter det vel til, at her larmes og støies?
Han har opført sig dumt! Det er en Kones Pligt,
At forskaane sin Mand for at høre paa Sligt.

Damis.

De har nu Deres Grund til at handle saalunde!
Jeg gaaer omvendt tilværks af de modsatte Grunde.
De vil forskaane ham? Det er kun Deres Skjemt,
Han har gjort det for stærkt, har huseret for slemt,
Har kujoneret mig, har i sin Seirsruus
Ført en Uorden ind i vort ærlige Huus.
Ja, ikke nok med det! Men saa gaaer han og skader
Baade mig og Valère og bedrager min Fader.
Det skal være forbi, nu er Midlet for let
Til at frelse os ud af Forræderens Net;
Ja, nu har jeg ham fat! Og jeg skulde forsømme
En Leilighed som den og la' Hykleren rømme?
Nei! Slap jeg den af Haand før den rigtig var prøvet,
Saa fortjente jeg kun, at den blev mig berøvet.

Elmire.

Men....

Damis.

Nu veed jeg, hvordan jeg skal bære mig ad!
O tilgiv! Men jeg er saa urimelig glad!
Vil De hæmme min Lyst? Og søger De at bringe
En Standsning i min Hævn? Den la'er sig ikke tvinge!
Den skal nydes tilbunds! Det skal han der bekjende!
Der kommer den, ved hvem den skal føres tilende.

Femte Scene.

Orgon, Damis, Tartuffe, Elmire.

Damis.

Velkommen, kjære Fa'er! — Jo, De kommer som kaldet
Til at høre lidt Nyt, her nys er forefaldet!
Deres Venskab, det bær' Dem en sørgelig Frugt,
Den Godhed, De har vist, betaler man Dem smukt.
Mon De vented Dem det, at deres bedste Ven
Kun til Haan og til Spot vilde give Dem hen?
Skjult blev jeg Vidne her til hans skjændige Vandel:
Et Forslag til min Mo'er om en Kjærlighedshandel,

Som hun optog for mildt! — „Man maa neddysse Sagen,
Som for Husfredens Skyld ei tør komme for Dagen!"
Saa mente hun; men han, han skal ikke bestjærmes
Af en Taushed, hvorved Deres Ære fornærmes.

Elmire.

Ja vist! Jeg holder for, man faaer Ufred til Tak
Ved at plage sin Mand med saa unyttig Snak;
Thi daarlig er en Dyd, der kun bæres paa Tungen!
Uden Angreb, Damis, er jo Dyden kun tvungen;
Nei, viis Angrebet af og ti stille. Ja jeg
Havde ønsket det saa. Men Damis mente Nei.

Sjette Scene.

Orgon, Damis, Tartuffe.

Orgon.

Men, min Gud! Skal jeg ta' denne Klage for gyldig?

Tartuffe.

Ja, min Broder! Jeg er en Elendig, en Skyldig,
Saa betynget af Synd, saa ond og uretfærdig,
At man næppe kan tro nogen Mand saa uværdig.
Hvert Minut i mit Liv er besudlet af Synd,
Er et ophobet Bjerg kun af Utugtens Dynd,
Og jeg seer, dette Nu er en Straf fra min Gud,
Der vil tugte min Synd og vil slette mig ud.
Hvilken Klage man end, hvilken Straf man vil skikke,
Saa er jeg ikke stolt og forsvarer mig ikke,
De bør tro hvert et Ord, og jeg haaber, De byder
Ham at jage mig bort som en farlig Forbryder;
Thi hvor haardt saa det Slag end kan være, som rammer,
Saa fortjente jeg dog, ak, en dybere Jammer.

Orgon til sin Søn.

Naa, der hører Du selv! Og en Fromhed som denne
Tør Du vove, Du Skalk, paa at sværte og skjænde?

Damis.

O, men hører jeg galt? Kan dette Hykleri
Da bevæge Dem til....

Orgon.

Hør, Knægt, hold Munden i!

Tartuffe.

Lad ham tale, min Ven! Behandl ham ikke saa!
Det er bedre, De troer, hvad han siger mig paa!
De begunstiger mig! Men hvorfor? Laan ham Øre!
De veed ikke, hvad jeg er i Stand til at gjøre!
De har dømt efter Skjøn, skuet Hunden paa Haaret,
Af mit Ydre, min Ven, er De bleven bedaaret!
Ikke sandt? — De tog feil! Jeg har snoet mig behændigt;
Mens De troede mig godt, har jeg opført mig skjændigt,
Og medens Verden saae et Ansigt, som var bravt,
Har min Gjerning beviist, at mit Hjerte var lavt.
(Vender sig til Damis).
Nu saa tal da, min Søn! Det er ikke paa Skrømt
Om jeg kaldes en Syv, en Fortabt, en Fordømt,
Om De vælger et Navn, selv det værste, man kjender,
Ak, min Søn, det er kun, hvad jeg ærligt fortjener;
Jeg vil angre paa Knæ hvert et syndigt Minut,
Det jeg lider, er kun hvad mit Liv har forbrudt.

Orgon.

Til Tartuffe: Til sin Søn:
Tartuffe! De gaaer for vidt! Du la'er Dig ikke røre,
Du Hjerteløse!

Damis.

Hvad? Vil De la' Dem forføre....

Orgon.

Til Damis: Til Tartuffe:
Ti nu der, og det straxt! — Ak, min Broder, staae op!
Til Sønnen:
Du Gavstrik!

Damis.

Kan....

Orgon.

Saa ti!

Damis.

....denne hyklerske Krop....

Orgon.

Hvis Du siger et Ord, skal jeg slaae Dig ihjel....

Tartuffe.

Ih, men Broder dog! Stands! Gud bevare mig vel!
Han maa saare mig før med den stærkeste Gift
End beskadiges selv med den letteste Rift.

Orgon til sin Søn.

Du Slemme!

Tartuffe.

Tilgiv ham! Jeg vil bede om Naade
Paa begge mine Knæ....

Orgon.

Tartuffe! Paa ingen Maade!

Til Sønnen:
Ak see, hvor god han er!

Damis.

Saa....

Orgon.

Ti!

Damis.

Jeg....

Orgon.

Hold din Mund!
Du vil have ham bort og jeg kjender Din Grund.
Man lægger ham for Had, jeg har mærket idag,
At mine Børn og Folk gjør Alle fælles Sag,
At man anvender frækt hvert et Middel, man kan
For at fratage mig denne hellige Mand;
Men jo mere man gjør for at fjerne min Ven,
Desto mere gjør jeg for at holde igjen.
Min Datter skal han ha'; jeg skal sætte min Villie
Igjennem, selv til Trods for min hele Familie.

Damis.

Saa De troer, De faaer sat det igjennem med Tvang?

Orgon.

I denne Aften, ja! Man skal dog see engang,
Jeg er Mand i mit Huus og kan lære Jer til
At lyde blindt og straxt; thi jeg vil hvad jeg vil! —
Naa, kryb til Korset, Dreng! Kom herhen og knæl ned!
Du skal bede ham straxt om Tilgivelse! Beed!

Damis.

Jeg? Paa Knæ? For en Skurk? Nei, min Tro, før jeg faldt
Paa mit Knæ....

Orgon.

Hvad? Igjen? Tør Du skjælde, Du Pjalt?
Kom! En Stok! Naa, en Stok! (Til Tartuffe:) Hold mig ikke tilbage!
Vil Du ud af mit Huus, eller jeg, jeg skal jage
Dig paa Porten! Afsted! — Kom igjen om Du tør!

Damis.

Ja, jeg gaaer, men jeg skal....

Orgon.

O, lad see, hvad Du gjør!
Jeg gjør Dig arveløs! Flak Du omkring i Landet
Som en forloren Søn, en Forstødt og Forbandet.

Syvende Scene.

Orgon, Tartuffe.

Orgon.

At fornærme saa høit, ak, en Helgen som denne!

Tartuffe.

O, forlad ham, min Gud, hvad han grumt kunde nænne
Naar De vidste, hvor dybt det har saaret mit Hjerte,
At den skjændige Snak skal forvolde Dem Smerte....

Orgon.

Ak!

Tartuffe.

Blot Tanken derom.... den har pludselig jaget
En Rædsel i mit Blod.... og jeg er saa betaget
Af Afsky som af Skræk.... Ak, jeg er i en Vaande....
Jeg taler med Besvær.... og næppe kan jeg aande.

Orgon.

løber grædende hen til den Dør, hvorigjennem han har jaget sin Søn ud.
Aa, at ikke min Haand sit gjennempryglet Dig
Og tugtet Dig tilgavns før Du rendte Din Vei! —
Kom, min Broder, til Ro! Vær ikke længer vred!

Tartuffe.

Lad os see, at faa endt denne hele Fortræd.
Min Broder, jeg har seet, hvad Forvirring jeg vækker
Og troer, det bliver bedst, at jeg ganske fortrækker.

Orgon.

O, De har mig til Spot!

Tartuffe.

Jeg er afskyet, jeg seer,
Man lægger mig for Had og daglig meer og meer.

Orgon.

Har jeg da fæstet Lid til den Snak, der bli'er ført?

Tartuffe.

O, De ender tilsidst med at blive forført,
Og denne samme Løgn, som De nu viser bort,
Den vil De lytte til, tro De mig, inden kort.

Orgon.

Ak nei aldrig, Tartuffe!

Tartuffe.

Jo, min Broder, tilsidst!
Man forføres saa let af egen Hustrues List.

Orgon.

O, min Broder, nei, nei!

Tartuffe.

Og jeg troer, ved at gaae
Kan jeg fjerne hver Grund til at hade mig saa.

Orgon.

Ak, jeg dør, hvis De gaaer! De er hele min Trøst!

Tartuffe.

Ja, min Broder, saa maa jeg bekæmpe min Lyst.
Men ifald jeg fik Lov....

Orgon.

Ak!

Tartuffe.

Nuvel! Saa tilgiv!
Men saa ved jeg, hvordan jeg bør ordne mit Liv,
Og for Rygternes Skyld see til at forebygge
Hver en Skingrund til Snak, hver en Aarsag til Skygge.
Jeg bør fly Deres Biv, De skal see, mellem os....

Orgon.

De skal omgaaes min Biv, denne Sladder til Trods,
Det er netop min Lyst ret at gjøre dem gale,
Jeg vil ha' man skal see, at I spøge og tale,

For at ærgre dem ret ind til Been og til Marv,
Saa skjænker jeg Dem, Ven, al min Rigdom i Arv. —
Ved et Gavebrev, som jeg la'er skrive idag,
Skal jeg ordne Dem Alt, som angaaer denne Sag;
Thi den trofaste Ven, som jeg agter og skatter
Meer end Hustru og Børn, som jeg giver min Datter,
Kan jeg give mit Gods! Ikke sandt? Og med Rette?

Tartuffe.

Guds Villie bør ske som i Alt, saa i Dette.

Orgon.

Den gode Mand! — Kom, Alt skal ordnes til det Sidste!
Lad saa den hele Flok af Misundelse briste!

Fjerde Handling.

Første Scene.

Cléante, Tartuffe.

Cléante.

Det løber Byen rundt, og, tro De mig, De staaer
Dem ingenlunde godt ved det Rygte, der gaaer;
Det skal være Dem sagt! At jeg træffer Dem, kom
Derfor rigtig tilpas! — — Lad os tale derom! —
Af al Slags Folkesnak er jeg slet ingen Ven.
Hvad skal man agte den? Over Stigt gaaer jeg hen!
Men jeg sætter, Damis nu har opført sig galt,
At der Intet er sandt af hvad han har fortalt,
Saa er De Christen! Glem, hvad Brystet slutter inde
Af usel Lyst til Hævn og tilgiv Deres Fjende!
Eller taaler De, svar, at en Fader gaaer hen
Og forstøder sin Søn for en Trætte som den?
Der er ikke det Sted, det er kommet paa Tale,
Hvor ikke, reent ud sagt, det har givet Skandale,
Og fulgte De mit Raad, fik De Striden lagt bi,
Lod en Trætte som den være hurtig forbi,
Lod Hævnen være Guds og lod saa Sønnen vende
Tilbage til sit Hjem, — saa fik Sagen en Ende.

Tartuffe.

Ak, det gjorde jeg strax, naar det blot stod til mig;
Thi saa sandt jeg er til, saa hader jeg ham ei. —
Det veed jeg nu, De troer; men, ved Gud, Intet mindre,
Nei, jeg tilgi'er ham Alt af mit inderste Indre! —
Ak, men Himmelens Sag den *maa* jeg varetage
Og maa flygte herfra, hvis han vender tilbage;
Thi hvad troer Hr. Cléante, at Verden vilde sige,
Hvis jeg omgikkes den, som med Ord uden Lige
Har bepletted mit Ry? Ak, tro De mig, jeg fik!
Det blev tilskrevet strax en infam Politik;
Det vilde hedde sig, at jeg følte min Skyld,
At han kun havde rørt ved min ømmeste Byld,
At jeg kun søgte Fred med en Fjende som ham
For at bringe ham til at fortie min Skam.

Cléante.

Hvert et Svar, som De gi'er, er saa trukket ved Haaret
Og saadan stylted op, at jeg næppe forstaaer'et;
Hvad kan Himmelen gi' Dem saa meget at skaffe,
Hvad behøver den Dem til at revse og straffe?
Lad De Himlen om det! Gjør, hvad den foreskriver!
Og det gjør De, saasnart, Hr. Tartuffe, De tilgiver!
Hvad bryder De Dem om, hvad der dømmes af Himlen,
Naar De lyder det Bud, som dicteres af Himlen?

Det være Deres Maal! Men ængstelig at vige
Blot af Frygt for hvad Folk kan finde paa at sige,
Det er feigt, Hr. Tartuffe! Vil De gjøre det Gode,
Da foragte De Sligt og løfte Deres Ho'de.

Tartuffe.

Ja, jeg sagde Dem før, at jeg gjerne tilgiver,
Men dermed har jeg gjort, hvad Himlen foreskriver.
Den foreskriver ei, jeg skal leve med En,
Som ikkun lægger an paa at volde mig Meen.

Cléante.

Men forlanger den da, at De laaner et Øre
Til hvad Griller har bragt hans Fader til at gjøre?
Og forlanger den da, De skal tage som Gave,
Hvad De, lovmæssig talt, ingensinde bør have?

Tartuffe.

Naar man veed, hvem jeg er, vil man gi' mig den Lov,
At jeg aldrig har brugt, hvad jeg fik, som et Rov;
Thi det verdslige Skin kan ei daare min Sands
Eller blænde mit Blik med sin skuffende Glands.
Naar man altsaa har seet, at jeg tager den Gave,
Som hans Fader engang nu vil ha' jeg skal have,
Ak, saa er det fordi jeg befrygter, den ender
Med at falde tilsidst i uværdige Hænder,
Med at komme til Folk, som vil give den ud
Til forbryderisk Brug og til Anstød for Gud,
Denne Rigdom, som, brugt i hans hellige Navn,
Vorder Himlen til Priis, vorder Næsten til Gavn.

Cléante.

Min Herre, al den Frygt, De har for Næstens Tarv,
Den berøver en Søn hans retfærdige Arv!
Kan dennes rette Brug da ængste Dem saa meget?
Lad De Sønnen om det! Han bruger jo sit Eget!
Det er bedre for Dem, at han misbruger Sit
End det hedder, De selv forveksler Mit og Dit. —
At De selv, uden Sky, kan ha' hørt paa en Plan,
Som den, der, Alt i Alt, jo dog bliver et Ran!
Thi jeg tvivler dog paa, der ad Fromhedens Veie
Kan berøves en Mand hvad han lovlig bør eie;
Og hvis Himlen, som sagt, finder Anstød deri,
At De lever i Huus, under Tag med Damis,
Ja, saa troer jeg forsandt, at De handlede rigtig,
Om De undgik vort Huus, betænksom og forsigtig,
I det Sted, De har taalt slig forsmædelig Tort,
At Husets egen Søn blev for Dem jaget bort!
Nei, min Herre, tro mig, denne Daad vil ei zire
Deres Ry....

Tartuffe.

Ak, jeg seer, den er halvgaaen fire:
Af min hellige Pligt jeg kaldes ovenpaa.
De bliver ikke vred; men De seer, jeg maa gaae.

Cléante.

Ah!

Anden Scene.

Elmire, Mariane, Dorine, Cléante.

Dorine.

Herre! Kom til Hjælp! Vi be'er Dem mange Gange,
Hr. Cléante; thi hun er saa forfærdelig bange.
Jaften skal det skee! Men De seer, hun er bragt
Til Fortvivlelse fast over denne Kontrakt.
Hr. Orgon kommer hid! Lad os ikke gi' efter,
Men ved Tvang eller List, med forenede Kræfter
Bekjæmpe denne Plan, som har bragt os i Klemme.

Tredie Scene.

Orgon, Elmire, Mariane, Cléante, Dorine.

Orgon.

Naa, det glæder mig ret, at jeg træffer Jer hjemme.
(Til Mariane:)
Seer Du, denne Kontrakt skal glæde Dig, min Pige!
Ei sandt! Du veed jo nok, hvad dette her skal sige.

Mariane paa Knæ.

I Navnet paa den Gud, som seer min bittre Smerte,
Og ved Alt, som har Magt over, Fa'er, Deres Hjerte!
Jeg veed, Naturens Bud befaler mig at lyde,
Men vær ikke saa haard og saa streng i at byde,
Bring mig ikke saa vidt med det grusomme Krav,
At jeg klager for Gud over Livet, De gav;
Thi dette Liv, det gjør De ulykkeligt, Fader,
Hvis De giver mig hen til en Mand, som jeg hader.
Ifald, det Haab tiltrods, jeg har vovet at nære,
De vil nægte mig den, som er bleven min Kjære,
Saa beder jeg Dem nu: Befri mig for at tage
Den Mand, som er min Skræk og vil blive min Plage;
Thi hvis den Magt, De har, vil strække sig saa vidt,
Saa bringer De mig, Fa'er, til fortvivlede Skridt.

Orgon, som mærker, at han bliver rørt.

Ingen Svaghed, Orgon! Mit Hjerte, vær nu fast!

Mariane.

At De elsker ham høit, falder Ingen til Last!
Lad ham arve Dem, skjænk ham kun Alt, hvad De vil,
Ja, min Formue med, hvis det ikke slaaer til!
Thi gjælder det om Sligt, saa afstaaer jeg den helst,
Blot min egen Person, kjære Fa'er, bli'er frelst!
I Kloster vil jeg gaae, og der i Stilhed tælle
Hver Dag, jeg har igjen, i min ensomme Celle.

Orgon.

Ja, der har vi det! See! — Man skal strax være Nonne,
Blot det Mindste faaer bragt deres Elskov i Vaande.
Staae kun op! Thi jo mere Du hader den Brave,
Desto høiere Roes skal Din Lydighed have.
I skal giftes! I skal! Lær at døde Dit Kjød!
Og lad mig være fri for at høre Din Nød.

Dorine.

Men....

Orgon.

Ifald der er Ting, Du vil meddele Dig,
Saa tal ikke saa høit, de kan høres af mig.

Cléante.

Jeg vil gi' Dem et Raad, naar De blot var tilmode....

Orgon.

Ja, jeg veed, Deres Raad er uendelig gode;
Men hvor stor en Forstand der i Raadet kan ligge,
Maa De undskylde, Ven, at jeg følger det ikke.

Elmire.

Naar jeg seer, hvad jeg seer, veed jeg Intet at sige;
Thi en Blindhed som den er jo reent uden Lige,
Og det kalder jeg dog at gaae vidt i en Sag,
At nægte selve det, der er skeet her idag.

Orgon.

Ja, jeg troer, hvad jeg troer, jeg dømmer efter Skjøn!
Jeg veed, De holder nok af min Lømmel af Søn.
Da han spilled Tartuffe denne nedrige Streg,
Da vidste De Besked! Men svigte ham? — Ak, nei!
See, saa taug De; blot det gjør jo Sagen utrolig;
De skulde have viist Dem lidt mere urolig.

Elmire.

Hvad? For et simpelt Ord? Skal man strax blive varm
Og fare strax i Flint som sin Æres Gendarm
For Ord? — Hvad? Kan man ei curere dem fra Grunden
Uden luende Blik og Ukvemsord i Munden?
Naar man byder mig Sligt, saa leer jeg simpelthen,
Af Skandale og Støi er jeg slet ingen Ven.
Nei Tak! Vel er jeg kydsk, — men i en høflig Tone!
Jeg farer ikke op som en reen Amazone,
Hvis Tilbedere knap faa erklæret sig, før
Deres Elskede strax viser Tænder og Klør.
Nei, bevare mig Gud! Jeg faaer aldrig i Sinde
At forsvare min Dyd som en reen Djævelinde;
Thi jeg mener, at den kan forsvares tilfulde
Ved en fornem Foragt og en overlagt Kulde.

Orgon.

Som sagt, jeg veed Besked! — Og saa er Sagen færdig!

Elmire.

O, den Svaghed, De har, den er ganske mærkværdig. —
Men saa sig mig engang: Mon denne Vantro svandt,
Naar De selv fik at see, at det Hele var sandt?

Orgon.

Fik at see?

Elmire.

Ja!

Orgon.

Aa Snak!

Elmire.

Om det stod i min Magt,
At vise Dem det Alt, saa De saae det, — som sagt?

Orgon.

Aa, Snak i Veir og Vind!

Elmire.

Hvilken Mand! — Men jeg be'er
Dem jo kun om at tro, hvad De aabenlyst seer;
Jeg sætter kun, Orgon, jeg formaaede at føre
Dem et Sted hen, hvor selv De kan see og kan høre.
Hvad sagde De vel saa om den hellige Mand?

Orgon.

Naar jeg selv kunde see.... Ingenting.... Thi jeg kan
Ikke see.

Elmire.

Hør, Orgon, det maa være forbi!
De figter mig jo snart for reent Bedrageri.
Ikkun en lille Spøg! — Det er Alt, hvad jeg vil.
Det morer mig, De selv bliver Vidne dertil.

Orgon.

Velan da! Lad os see! Forsøget være vovet!
Viis Dem behændig nu! Og hold hvad De har lovet!

Elmire.

Lad ham komme, Dorine!

Dorine.

Det vil falde Dem svært
At overliste ham; thi sin Kunst har han lært.

Elmire.

Aa, man bøier sig let for sin Kjærligheds Vælde;
En Mand som han gaaer strax i sin Indbildskheds Fælde.
Lad ham komme, som sagt!

(Til Cléante og Mariane.)

I maa gaae!

Fjerde Scene.

Elmire, Orgon.

Elmire.

Kom nu her!
Hjælp mig Bordet herhen! — Godt! — Og skjul Dem saa der!

Orgon.

Hvad behager?

Elmire.

Orgon, det er ganske nødvendigt.

Orgon.

Under Bordet?

Elmire.

Ja vist! De maa skjules behændigt.
De skal selv fælde Dom over det, jeg har sagt Dem,
Jeg har fattet min Plan; men fra det, De har lagt Dem,
Maa De vogte Dem vel for at mæle et Ord.

Orgon.

Jeg maa tilstaae, Elmire, at min Taalmod er stor;
Men jeg ønsker at see, hvad Ende det vil faa.

Elmire.

Jeg bliver næppe den, der falder Dadel paa.
(Til Manden, som ligger under Bordet:)
Den er kilden den Sag, som jeg her maa berøre,
Men forarg Dem dog ei, over hvad De maa høre.
Hvert et Ord, der bli'er sagt, det maa her være vovet,
Skal jeg holde det Ord, jeg saa dristig har lovet.
De har tvunget mig til, ved Gunst at overraske
Denne hyklerske Skjelm, saa han kaster sin Maske,
At puste til den Ild, som er løs i hans Bryst
Og at anspore selv hans forbryderske Lyst.
Jeg vil smigre for ham og hans Attraa paa Skrømt
For at selv De skal see og Tartuffe blive dømt,
Men skal standse, saa snart jeg har vundet mit Spil
Og skal kun gaa saa vidt som jeg mærker De vil.
Thi standse skal De selv hans forbryderske Skridt,
Naar De troer, at vor Sag først er kommen saa vidt,
Og derved sikkre mig, at der Intet kan møde,
Som ikke kræves strengt til Bevis for hans Brøde.
Det berører Dem selv, derfor troer jeg, De bør
Være Herre .... Men tys! .... Pas nu paa, hvad De gjør.

Femte Scene.

Tartuffe, Elmire, Orgon.

Tartuffe.

Min Frue, der blev sagt, De venteb' mig herinde.

Elmire.

Vi skulde tales ved! — Jeg har Noget paa Sinde!
Men jeg beder Dem først om at lukke den Dør;
Thi jeg mindes med Skræk Katastrophen fra før,
Og overraskes nu paa en lignende Maade,
Det troer jeg næppe, blev vore Sager til Baade.
Hvor forskrækket jeg blev, da Damis styrted' frem,
Hvilken dødelig Angst jeg blev sat i for Dem,
Ja, De mærkede selv, at jeg prøvede paa
At bringe ham til Ro, saa godt det kunde gaae;
Men vær forsikkret om, kun Skrækken lammed' mig,
Kun den var Aarsag i, jeg gik saa tøs min Vei;
Og jeg takker min Gud, at det gik som det gik,
Saa at Tingen slog om i den Vending, den fik.
Thi Deres store Navn har splittet hver en Sky,
Ikke taalte min Mand en Plet paa Deres Ry;
Han trodser hvert et Ord; han har netop sin Gammer
Af at Verden skal see os hvert Øieblik sammen;
Det er derfor jeg be'er Dem at komme og høre
Hvad jeg har at betro Dem for lukkede Døre,
At uden Frygt for Snak jeg tilstaaer Dem, at jeg,
Ak — maa dele den Ild, som De nærer for mig.

Tartuffe.

Min Frue, dette Sprog er mig svært at forstaae;
Thi det, De sagde før, tyded ikke derpaa.

Elmire.

Har De taget mit Nei og mit Afslag alvorligt,
Saa beviser det kun, at De kjender os daarligt,
Saa forstaaer De kun slet, hvad man vil, De skal gjætte,
Naar man bruger saa svagt kun et Forsvar som dette!
Vor Blufærdighed, ak, den kan nedbryde strax
Hver en Følelse, selv af den ømmeste Slags,
Og om Beileren selv end er nok saa elskværdig,
Ak, hvad hjælper det dog, naar man er for blufærdig?
Man tvinges til et Nei! Men Øiet gi'er tilkjende,
At en Modstand som den meget hurtig vil ende,
Og see, et stjaalent Ja brød fordulgt sig en Vei
Gjennem Miner og Blik, mens Læben stammed Nei.
Om mit Ord er for frit og min Tale uværdig,
Saa jeg synes Dem just ei saa meget blufærdig:
Maa jeg dog, da nu Alt jo er kommet for Dagen,
Be' Dem prøve, hvordan jeg har handlet i Sagen.
Mon jeg bad for Damis? Mon Nogen havde hørt
Som jeg, paa Deres Ord, naar hun ikke var rørt?
Eller mener De, Sligt bliver taget saaledes
Med saadan Ro som min, af en Kvinde, der vredes?
Husk: De var i min Magt! Blev den ikke benyttet
Til at løse det Baand, som man just havde knyttet?
Hvad beviste vel det? Og hvad burde De ane
Af den Omhu, hvormed jeg fik bragt det paa Bane?
Jeg var skinsyg paa den, med hvem jeg skulde dele;
Naar det gjælder om Sligt, vil man eie det Hele.

Tartuffe.

Hvilken Lykke, naar det, man alene tilstræber,
Bliver tilstaaet En af saa elskede Læber,
Hvis Vellyd gyder sig i de rigeste Strømme
Med en Sødme, hvorom næppe Nogen kan drømme,
Gjennem Nerver og Blod. — For Dem kun Hjertet banker,
Det er ene paa Dem, jeg hæfter mine Tanker.
Men — Frue, tilgiv mig min usalige Nykke, —
Men jeg nærer lidt Tvivl paa den omtalte Lykke;
Jeg kan tro, det er List, jeg kan tro, De saaledes
Vil see til at faa sprængt det Parti, her beredes,
Og, reent ud sagt, jeg tør ikke fæste min Lid
Til en Yttring som den, ak, saa sød og saa blid,
Uden synligt Bevis, som med Klarhed bekræfter,
At, naar først De har talt, følger Gjerningen efter;
Thi først da er jeg tryg, og da tvivler jeg ei
Paa den Ømhed, hvormed De lykfaliggjør mig.

Elmire

hoster for at give sin Mand et Tegn.

Men, min Gud! Hvilken Iil! Hvilken aandeløs Fart!
Skal Lykkens fulde Glas da tømmes ud saa snart?
Jeg forgaaer fast af Skam for den Ild, jeg maa røbe;
Men for Dem er det kun om at gjøre, at løbe
Mod det fjerneste Maal, uden Tøven at nyde
Selv den yderste Gunst, som en Kvinde kan yde.

Tartuffe.

Har man Intet fortjent, desto mindre man troer
Og desto mindre let tør man stole paa Ord;
Mistænksom bli'er man strax! Et saadant Lykkespil
Vil jeg nyde tilbunds, før jeg slaaer Lid dertil!
Skal jeg, som havde troet, at mit Maal var forfeilet,
Nu tro, at jeg har naaet den Gunst, hvortil jeg beiled?
Nei, min Frue, jeg ta'er intet Løfte for gyldigt;
Jeg maa be' om et Tegn, et Bevis, som er fyldigt.

Elmire.

O, hvilket Tyranni! Er De reent uden Naade?
De forvirrer min Sjæl paa den sælsomste Maade!

Med den voldsomste Kraft vil De trænge derind,
Medens liig en Despot De beherster mit Sind.
Ak, iil dog ikke saa! See, jeg lider en Vaande,
Saa jeg knap kan faa Tid til at drage min Aande.
Det er stygt! Ikke sandt? Uopholdeligt ile
Og styre til sit Maal uden Rast, uden Hvile, —
Det er Misbrug, Tartuffe, af den sælsomme Magt,
De har, og som De veed min Sjæl er underlagt.

Tartuffe.

Er De velvillig stemt mod min ydmyge Hyldest,
Hvorfor nægte mig da et Bevis, som gjør Fyldest?

Elmire.

Ak, jeg nærer kun Frygt for Himlens strenge Dom,
Den Himmels, som De selv bestandig taler om.

Tartuffe.

Er det Himlen, der staaer mellem os som en Hindring,
Vil det være mig let at gi' Skruplerne Lindring;
En Bekymring som den kan De bortvise trygt.

Elmire.

Ak, men Himmelens Straf maa dog fylde med Frygt.

Tartuffe.

En saa latterlig Frygt kan De nære? Jeg spreder
Paa det Snareste den Slags Betænkeligheder;
Der gives Glæder, ja, som Himlen viser bort;
Men Himmelen og jeg komme nok til Accord.
Jeg veed en Videnskab, hvorved, naar Trangen vækkes,
Samvittighedens Baand kunne vides og strækkes,
En Videnskab, hvorved, hvad der synes uværdigt,
Blot vor Hensigt er reen, strax kan blive retfærdigt.
Lad Dem lede af mig; thi jeg lærer Dem gjerne
Den Videnskab, som nok holder Skruplerne fjerne;
Men saa stil mig tilfreds og saa afskrækkes ei,
Jeg skal svare for Alt og ta' Straffen paa mig.
Hvilken Hoste!

Elmire.

Saa slem har jeg aldrig den haft.

Tartuffe.

Aa, jeg be'er Dem, maaskee tør jeg byde lidt Saft.

Elmire.

Nei Tak, det hjælper ei; thi en Hoste som min,
Den jages ikke bort af nogen Medicin.

Tartuffe.

Det er sandelig slemt.

Elmire.

Ja, meer end jeg kan sige.

Tartuffe.

De skal see, jeg kan faa Deres Frygt til at vige.
Alt bliver hemmeligt. Deres Ære er tryg;
Skandalen er det kun, som gjør Handlingen styg;
Hvad man gjør, er kun slet for en Omverdens Blikke,
Naar man synder i Løn, ak, saa synder man ikke.

Elmire hoster igjen.

Jeg seer, at jeg er nødt til at gi' hvad der kræves,
At den Modstand, jeg gjør, nu er ganske forgjæves,
At De mener det strengt, at De ikke vil nøies
Med det Løfte, jeg gav, men at strax De vil føies.
Hvor fortrædeligt dog, at det kommer saa vidt,
At jeg vover, til Trods for mig selv, dette Skridt;
Men paa det, jeg har sagt, bli'er der ikke sat Pris,
Man forlanger et Tegn og et synligt Bevis
Før man troer paa mit Ord og la'er sig overtyde, —
Velan, jeg gi'er fortabt, jeg er nødt til at lyde.
Staaer min Fromhed ved det, jeg vil gjøre, paa Spil,
Desto værre for den, som har bragt mig dertil;
Thi Straffen for min Feil kommer ikke paa mig.

Tartuffe.
Nei, Frue, det er sandt! Selve Tingen i sig....
Elmire.
De maa aabne den Dør; ifald min Mand var gjemt
I Corridoren der, var det visselig flemt.
Tartuffe.
Er De bange for ham, det enfoldige Væsen?
Aa, han skabtes jo kun til at tages ved Næsen.
Og skeer det rigtig galt, saa brouter han desmeer,
Han er udlært, han troer ikke selv hvad han seer.
Elmire.
Ligemeget! Jeg be'er Dem! Jeg ængstes med Føie!
Den hele Corridor maa undersøges nøie.

Sjette Scene.

Orgon, Elmire.

Orgon kommer frem af sit Skjul.
Javist! Han er en Skurk! Hans Hykleri er stort!
Det Slag vil dræbe mig! Jeg er tilintetgjort!
Elmire.
Hvad? Kommer De saa snart? Jh, men jeg troer, De vil!
Saa skjul Dem dog igjen! Nu er Tiden just til
At erfare, Orgon, hvad Enden bli'er paa dette,
De maa vide, De maa ikke længere gjætte.
Orgon.
Ak, Helved selv, — det har ingen Djævel saa slet.
Elmire.
Ak, De dømmer for haardt, og De troer os for let.
Vent paa synligt Bevis før De giver fortabt,
Sæt, De miskjendte ham ved at handle for rapt.
(Hun skjuler sin Mand bag ved sig.)

Syvende Scene.

Tartuffe, Elmire, Orgon.

Tartuffe.
O, min Frue, o hør, hvor min Lykke er stor!
Jeg undersøgte grant den hele Corridor;
Der stod Ingen paa Luur, og mit henrykte Bryst....
Orgon standser ham.
O, saa sagte, see til, De kan tæmme den Lyst
Og denne Lidenskab, som beta'er Deres Væsen!
Ja saa, min fromme Mand! Jeg skal tages ved Næsen?
Nu kjender jeg Dem først, utaknemlige Skarn,
Som forfører min Viv, mens De ægter mit Barn!
Jeg har tvivlet en Tid paa min Søn, paa min Kone,
Jeg har tænkt, de tilsidst dog forandrede Tone;
Men nu har jeg Bevis, jeg har hørt og har seet
Og skal holde mig til hvad jeg veed her er skeet.
Elmire til Tartuffe.
Jeg var ikke tilsinds først, at fremkalde dette,
Men jeg indsaae tilsidst, at det dog blev det Rette.
Tartuffe.
De kan tro....
Orgon.
Ei et Ord! Jeg maa bede Dem om,
At De strax flytter bort derhen, hvorfra De kom.
Tartuffe.
Men min Hensigt....
Orgon.
Nu er det forbi med min Ruus!
Jeg maa bede Dem, strax at forlade mit Huus. —
Tartuffe.
Det er Dem, der skal gaae, Deres Ord kan De spare.
Dette Huus, det er mit, og det skal De erfare.

Jeg skal vise Dem grant, at det kun er omsonst,
At ville styrte mig ved den snedigste Kunst,
Deres Haab er kun falskt, hvis De troer, jeg er taget,
Jeg har Baghold, hvorfra jeg skal tugte Bedraget
Og skal hævne den Gud vederfarede Tort
Til en Anger for dem, som vil jage mig bort.

Ottende Scene.

Elmire, Orgon.

Elmire.

Hvad talte han om Hævn? Hvad var det med vort Huus?

Orgon.

Ak, ingen Spøg. Min Gud, jeg er ganske confuus.

Elmire.

Over hvad?

Orgon.

Jeg kan see, hvilken Feil jeg begik;
Og nu ængstes jeg høit for den Gave, han fik.

Elmire.

Hvilken Gave?

Orgon.

Ak Gud! Alt mit Gods, denne Bolig!
Men ak! En anden Ting gjør mig mere urolig.

Elmire.

Hvad da?

Orgon.

Du veed det snart. — Men kom og lad os gaae!
Jeg vil see til et Skrin, som stod her ovenpaa.

Femte Handling.

Første Scene.

Orgon. Cléante.

Cléante.

Men hvor løber De hen?

Orgon.

Hvad veed jeg?

Cléante.

Lad Dem raade!
Vi maa samtale først om den heldigste Maade,
Paa hvilken denne Sag endnu kan gribes an.

Orgon.

O min Gud! Dette Skrin! Jeg usalige Mand!
Der ramte han mig værst, denne lumske Bedrager.

Cléante.

Men skjulte dette Skrin da saa vigtige Sager?

Orgon.

Det er Ting, som Argas, ak, en af mine Venner,
Som jeg beklager høit, har givet mig i Hænder;
Han er flygtet men bad netop mig at bevare
Disse Sager, hvorved han er udsat for Fare
For sin Ære, sit Liv, saavidt jeg kan forstaae.

Cléante.

Og Papirer som dem lod De Andenmand faa?

Orgon.

Af Samvittighed var det jeg Stakkel gik hen
Og betroede min Sag til denne falske Ven,
Som ved Omsvøb og Gud vide hvilken Forklaring
Fik mig strax til at gi' ham mit Skrin i Forvaring:
Thi han pegede hen paa den Udvei, jeg vandt,
Til at gjøre min Ed imod det, der var sandt,
Til, ifald jeg blev spurgt, med Bestemthed at sværge
Paa at det, der blev søgt, ikke var i mit Værge.

Cléante.

Den Fortrolighed, Ven, De har vist ham, var daarlig!
Deres Stilling, tro mig, er særdeles alvorlig!
Ved det Venskab, det Gods, som De gav en Uværdig,
Har De handlet, Orgon, overmaade letfærdig.
Med de Panter, han har, skal han nok komme frem!
Ja, betænk blot, hvor langt han har Forspring for Dem!
Det vidste De, og dog —! Hvor uklogt at forcere;
Det gi'er jo sund Fornuft: man maa tæmme sig mere.

Orgon.

Ak, at skjule saa ondt, saa elendigt et Sind
Bag en Andagt, saa reen i sit udvortes Skin!
Og jeg, der tog ham op, da som Betler han gik....
Nei, Tak! I fromme Folk! Det er forbi! Jeg sik
Fra idag af en Skræk for Enhver, der vil komme
Til mit ærlige Huus og agere den Fromme.

Cléante.

Der kommer det igjen! Det er altid det Samme!
Er dette Maadehold? O, stadig Fyr og Flamme!
For det rigtige Maal har De lukket Forstanden,
Fra den ene Exces gaaer De strax til den anden!
De indseer Deres Feil, og De har selv erkjendt,
At De holdtes for Nar ikke meer end fortjent,
Og næste Øieblik kan De paany gaae hen
Og gjøre andre Feil, som er større end den,
Og forvexle de Folk, som er troløse, tomme,
Med de ærlige Folk, som er virkelig fromme.
Fordi De blev til Nar for en skinhellig Knægt,
Hvis himmelvendte Blik har bedraget Dem frækt,
Saa er Alle som han! See blot, saa troer De strax,
Enhver gudfrygtig Mand er af den samme Slags.
Nei, en Slutning som den la'er man Spotteren om,
Holder Hykleren ud fra en virkelig From,
La'er, for hvad Een har gjort, ei Alle bære Skylden,
Bli'er paa den Middelvei, som man kalder for gylden
De maa ta' Dem iagt for en Hyklers Bedrag,
Men paa Fromhed og Dyd maa De ei kaste Brag,
Og skal der skeies ud i den ene af to,
Saa kom ikke med Tvivl, men langt heller med Tro.

Anden Scene.

Damis, Orgon, Cléante.

Damis.

Er, min Fader, det sandt, denne Knægt, — uden Blusel
For hvad godt, De har gjort ham, — har udstødt en Trudsel?
At hans hyklerske Sjæl, for min Vrede for lav,
Benytter mod Dem selv den Forœring, De gav.

Orgon.

Ja! — Jeg lider, min Søn, forfærdeligt derved.

Damis.

Lad ham komme til mig! Jeg skal gi' ham Besked,
Skal gaa aabent tilværks, og min Haand skal befri
Dem for Kjæltringen strax, uden Ceremoni!
Naar jeg knækker hans Hals, er De ude af Vaanden!

Cléante.

Ja, den Unge, Damis, har altid Sligt ved Haanden;
Men jeg beder Dem, helst stikke Sværdet i Skeden
Og lidt meer moderat see at neddæmpe Vreden.
Derved staaer man sig bedst i vor Tid og vort Rige.

Tredie Scene.

Fru Pernelle, Mariane, Elmire, Dorine, Damis, Orgon, Cléante.

Fru Pernelle.

Men hvad er det, min Søn, som jeg hører Dem sige?

Orgon.

Kun hvad selv jeg har seet! Man betaler mig smukt!
Min Godhed, ikke sandt, har baaret herlig Frugt!
Jeg har draget en Mand op af Gadernes Skarn,
Jeg har givet ham Alt, som til mit eget Barn,
Belæsset ham med Godt, og det atter og atter,
Ja givet ham mit Gods og min eneste Datter,
Og til Gjengjæld har han, — o, Forbrydelsens Krone, —
Har han næret den Plan at forføre min Kone!
Ja, end ikke tilfreds med Forsøg, nok saa lave,
Har han truet mig frækt, tænk, med min egen Gave;
Har benyttet endog et høitbetroet Skrin,
Som jeg gav i hans Haand, til min sikkre Ruin,
Ja, vil kaste mig ud fra det Huus, jeg har givet,
I det Dynd, hvori før han har bentæret Livet.

Dorine.

Den gode Mand!

Fru Pernelle.

Min Søn, det har han aldrig gjort!
Kan Du tiltænke ham slig en Gjerning, saa fort?

Orgon.

Hvordan?

Fru Pernelle.

De gode Folk misundes altid her.

Orgon.

Hvad mener De med det, som De siger mig der,
Kjære Mo'er?

Fru Pernelle.

Det er slet, som I bære Jer ad:
Her bliver hver en From bestandig lagt for Had.

Orgon.

Hvad har Hadet med det, jeg har sagt, at bestille?

Fru Pernelle.

Jeg har sagt Dig saa tidt, da, min Søn, Du var lille:
Hver en Dyd bli'er forfulgt af Misundelsens Blikke,
De, som misunde, dø, men Misundelsen ikke.

Orgon.

Men hvad angaaer dog det disse Ting fra idag?

Fru Pernelle.

Det er opspunden Snak med hele denne Sag.

Orgon.

Jeg har jo seet derpaa med disse mine Øine.

Fru Pernelle.

O, det gaaer saare vidt med slige onde Løgne.

Orgon.

Men jeg siger Dem jo, at jeg hørte og saae
Hvorledes Alt gik til. Skal jeg bande derpaa?

Fru Pernelle.

Bagtalelse og Løgn have Giften i Munde,
Hvert et Vaaben er sløvt mod de virkelig Onde.

Orgon.

Hvilken meningsløs Snak! Hver en Ting her er skeet,
Har jeg sagt, jeg har seet, saadan virkelig seet,
Hvad man kalder for seet. Vil de høre mig sige
Det for tyvende Gang? Vil De ha', jeg skal skrige?

Fru Pernelle.

Aa, Du veed jo, min Søn, at vort Øie kan blændes,
Saa man ofte kan see hvad der slet ikke hændes.

Orgon.

Jeg bli'er gal!

Fru Pernelle.

Og heel tidt ta'er man feil af det Rette,
Saa man udlægger det, der er godt, til det Slette.

Orgon.

Vil man see! At en Mand vil forlokke min Viv,
Skal jeg anse for godt!

Fru Pernelle.

Hver en Gang i Dit Liv,
Du vil anklage Folk, saa vær sikker i Sagen,
Du maa vente, til Alt ligger aabent for Dagen.

Orgon.

Ligger aabent? Guds Død! Skal jeg vente maaskee
For en anden Gangs Skyld til jeg selv faaer at see,
At han giver sig til.... Nei, jeg siger Betiser!

Fru Pernelle.

Alt for hellig og reen er den Iver, han viser.
Og aldrig kan jeg tro, at han vilde begaae
Denne hæslige Synd, som man siger ham paa.

Orgon.

Ja, var det ikke Dem, der drillede mig saa,
Saa veed jeg ikke selv, hvad jeg svared derpaa.

Dorine.

Den Gjengjæld, Fruen gjør, er ganske ligefrem:
De troede ikke os, nu troer man ikke Dem.

Cléante.

Vi spilde jo vor Tid med rene Bagateller!
Lad os før holde Raad! Jeg mener dog, det gjælder
Om at vaage med Angst over hvert af hans Skridt.

Damis.

Kan De tro, den Person la'er det komme saa vidt?

Elmire.

Det kan jeg aldrig tro; thi det er ganske klart,
At, hvis han gjorde det, blev Alting aabenbart.

Cléante.

Stol dog aldrig paa det! Ham vil det være let,
At faa Verden beviist, at han handlede ret,
Ak, selv i mindre Ting kan man omspændes trindt
Af Kabaler og List som en heel Labyrinth,
Og jeg gjenta'er paany: Mod et Vaaben, saa vigtigt
Som det, De veed han har, bør man handle forsigtigt!

Orgon.

Det er rigtigt; men kan, — naar man selv er tilstede
Ved en Gjerning som den, — man da tæmme sin Vrede?

Cléante.

Vandt man Tid, vandt man Alt! — Blot en Skygge af Fred, —
Saa kunde man vel nok faa det Alt bragt i Leed.

Elmire.

Havde jeg kjendt til det, han var udrustet med,
Saa var al den Fortræd ikke kommen afsted.
Og mine....

Orgon.

See nu der! Den Person! Hvad vil han?
Til at ta' mod Besøg er jeg ikke i Stand.

Fjerde Scene.

Hr. Loyal, Fru Pernelle, Orgon, Damis, Mariane, Dorine, Elmire, Cléante.

Hr. Loyal.

Kjære Søster! Tilgiv, at jeg gjør Dem Besvær
Med at melde mig — strax.

Dorine.

Der er Fremmede her,
Og min Herre har sagt, de vil være alene.

Hr. Loyal.

Jeg kommer ikke hid for at være til Gene!
Ak, saa venligt jeg kan, skal jeg bære mig ad;
Thi jeg kommer her kun for at gjøre ham glad.

Dorine.

Deres Navn?

Hr. Loyal.

Kjære Barn! De fortælle ham blot:
Jeg kommer fra Tartuffe med et Bud, som er godt.

Dorine.

Det er en venlig Mand, der vil give sig ud
For, som sendt fra Tartuffe, at komme med et Bud,
Der vil gjøre Dem glad.

Cléante.

Troer De ikke, De kan
Ta' imod ham og see, hvad det er for en Mand?

Orgon.

Hvis han kommer herhid for at jævne vor Trætte,
Ak, hvad mener De saa, jeg bør gjøre ved Dette?

Cléante.

Jh, bringer han Forlig, saa maa De strax see til,
At De tæmmer Dem, ei sætter Alting paa Spil.

Hr. Loyal.

Gid den algode Gud Dem bevare! Han lade
Hver en Fjende, De har, vederfares al Skade.

Orgon.

Det begynder jo godt; efter Alt hvad jeg troer
Maa der ligge Forlig bag hans venlige Ord.

Hr. Loyal.

Jeg har elsket Dem høit fra den Tid, jeg har kjendt
Deres kjære Hr. Fa'er, som jeg længe har tjent.

Orgon.

O, min Herre, jeg be'er! Jeg har ikke den Ære,
At huske rigtig klart hvem min Herre kan være.

Hr. Loyal.

Jo, mit Navn er Loyal, jeg er fra Normandiet,
Til at holde Justits har mit Levnet jeg viet;
Misundelsen til Trods har jeg nu havt den Lykke,
En Plads som Retsbetjent i tred've Aar at smykke;
Jeg vil, med Deres Gunst, øieblikkelig skride
Til mit paalagte Hverv og maa lade Dem vide....

Orgon.

Hvad behager? De vil....

Hr. Loyal.

Ikke støie, min Kjære!
Jeg maa kun skrive op hver en Ting, her kan være,
Og maa jage Dem bort, Dem og Alt, hvad De eier!
For strax at skaffe Plads for Husets rette Eier,
Thi saa lyder mit Bud: De skal bringes herfra.

Orgon.

De vil kaste mig ud?

Hr. Loyal.

Med Tilladelse, ja!
Thi i Kraft af det Brev, som jeg bærer i Lommen,
Er det nu Hr. Tartuffe, der staaer for Eiendommen,
Den brave Hr. Tartuffe! Han vil opslaae sit Hjem
I den Bolig, som her han har faaet af Dem
I den lovligste Form! Der er Intet at klage!

Damis.

Nei, hans Frækhed den er og den bli'er uden Mage.

Hr. Loyal.

Jeg maa bede Dem om, at De strax tier stille;
Det er kun Deres Fa'er, jeg har med at bestille;
Han er kløgtig og blid og som saadan erkjender
Han den Ærbødighed, han skylder Rettens Tjener.

Orgon.

Men....

Hr. Loyal.

Min Herre, jeg veed, De for Intet paa Jorden
Vilde sætte Dem op mod den lovlige Orden,
At De før som en Mand, der er brav og honnet,
Vilde hjælpe Tartuffe til sin lovlige Ret.

Damis.

Den sorte Frakke der er ikke børstet nok;
Jeg kan hjælpe, Betjent, med en udmærket Stok.

Hr. Loyal.

Deres Søn, Hr. Orgon, skulde før tie stille;
Thi at faa en Proces er dog virkelig ilde.
Maa jeg skrive ham ned, bliver Sagen fatal.

Dorine.

Hr. Loyal han er just ikke meget lojal.

Hr. Loyal.

Men skikkelige Folk, dem har jeg aldrig plaget,
Og disse Sager her har jeg kun overtaget,
For med Raad og med Daad at staa Hr. Vennen bi
Og ved selv at ta' fat, Deres Huus at befri
For en Fyr, der maaskee var Dem uvillig stemt,
Der, mindre blid end jeg, kun behandled Dem slemt.

Orgon.

Aa, behandle mig slemt! Kan man gjøre det værre
End at kaste mig ud.

Hr. Loyal.

De faaer Henstand, min Herre!
Og den Forskrift, jeg fik, den skal ikke forceres,
Først imorgen den Dag skal dens Bud exequeres.
Men De tillader nok, at den Vagt, jeg har sat
Ved Døren, ti Mand stærk, maa blive her inat
Tilligemed mig selv; og saa be'er jeg Dem, førend
De begi'er Dem tilsengs, gi' mig Nøglen til Døren.
Deres Søvn, Hr. Orgon, skal jeg ikke forspilde,
Jeg skal nok passe paa, mine Folk ligge stille;
Men imorgen den Dag maa De ret være duelig
Til at flytte med Alt og saa tidlig som mulig;
De, skal see, mine Folk kan være Dem til Nytte,
Saa stærke som de er', med at bære og flytte. —
Jeg haaber, Hr. Orgon, at De tydelig seer,
At jeg røgter mit Kald paa en udsøgt Maneer;
Men saa be'er jeg Dem selv om at være saa god
At sørge for, man her ikke gjør mig imod.

Orgon.

Af min inderste Sjæl jeg med Glæde betaler
Af det, jeg har igjen, et hundred blanke Daler,
Naar jeg saa maa faa Lov til at give den Hund
Et rigtigt Næveslag paa hans bandsatte Mund.

Cléante.

De fordærver os Alt.

Damis.

Nei, jeg styrer mig knap!
Hvor han kunde ha' godt af et ordentligt Rap.

Dorine.

De har en deilig Ryg, min gode Hr. Loyal!
Til en rigtig Dragt Prygl var den ikke saa gal.

Hr. Loyal.

Hvis De sætter, min Snut, Dem saa kjæphøi tilhest,
Maa De huske, De godt kan dicteres Arrest.

Cléante.

Lad nu det være nok! Lad, min Herre, os faa
De Papirer, De har, og saa be'er jeg Dem gaa,

Hr. Loyal.

Paa et Gjensyn! Farvel! Gud styre Deres Vei!

Orgon.

Gid Du selv var fordømt med den, som sendte Dig.

Femte Scene.

Orgon, Cléante, Marie, Elmirane, Fru Pernelle, Dorine, Damis.

Orgon.

Naa, Moder, kan De see? Ikke sandt? Jeg fik Ret!
Kan De slutte Dem selv nu til Resten fra det?
Han forraader mig, han, hvem jeg løfted af Snavset!

Fru Pernelle.

Ja, jeg har kun til Svar, jeg er ganske forbauset.

Dorine.

Hvor uretfærdigt dog at dadle ham saa meget;
Ak, den Plan, han har havt, den har aldrig han sveget.
Han gaaer netop saa vidt for at røgte sit Kald:
Hvor tidt blev Rigdom ei sin Eiermand til Fald?
Det vil han ikke see: godt, saa ta'er han den helst;
Saa er den uden Skyld hvis De ikke bli'er frelst.

Orgon.

Ti stille! Det bli'er sagt Dig hver eneste Dag!

Cléante.

Til hvem vil De betro at føre Deres Sag?

Elmire.

Lad den først blive spurgt, den Frækhed, han har havt, —
Og Kontrakten vil strax være ude af Kraft!
Thi hans Færd er for lav til at kunne besmykkes.
Man vil standse den, just som han troer, at den lykkes.

Sjette Scene.

Orgon, Valère, Fru Pernelle, Elmire, Cléante, Mariane, Damis, Dorine.

Valère.

De vil nedbøies dybt af det Budskab, jeg bringer;
Men jeg nødes dertil; det er Faren, som tvinger,
Og en Herre, til hvem jeg er bunden i Venskab,
Som til Forholdet her har det nøieste Kjendskab,
Han har krænket for mig den Taushed, der maa være,
Som det sig hør og bør, ved hver en Statsaffære,
Og har sendt mig et Bud, hvoraf Følgen maa blive,
At De strax, som De staaer, maa paa Flugten Dem give.
Den Skurk, af hvem en Tid De har været bedraget.
Han har været idag hos vor Konge og klaget,
Og leveret ham, Dem til en sikker Ruin,
Et forbryderisk Skrift, der var gjemt i et Skrin;
Thi ved at gjemme det, har De som Undersaat,
Saaledes blev der sagt, forbrudt Dem mod vor Drot.
Om den øvrige Sag veed jeg ingen Besked,
Der forlangtes Arrest, det er Alt, hvad jeg veed,
Og Tartuffe fik det Hverv, for at fremme det mere,
At vise Vagten Vei og la' Dem arrestere.

Cléante.

Han er udrustet godt! Kan I see, han kan dreie
Hver en Slyngelstreg ind paa de lovligste Veie.

Orgon.

Ja, jeg tilstaaer, den Mand er et skadeligt Dyr.

Valère.

Men Afsted! Hver en Pause kan blive Dem dyr!
Til at føre Dem bort har jeg Alting beredt,
De maa tage min Pung og min egen Kareth.
Blot ikke spilde Tid; thi den List, han har brugt,
Den kan dræbe, kan kun redresseres ved Flugt.
De maa tage mig med, indtil Flugten er endt,
Til De finder et Sted, hvor De aldrig var kjendt.

Orgon.

Hvor jeg skylder Dem Tak for hvad De gjør, Valère!
Dog — til at yttre den, er Stedet ikke her.
Men jeg beder min Gud at unde mig det Held,
Blot at leve den Dag, jeg kan indfri min Gjæld.
Nu, saa lever da vel, og tager Alle vare....

Cléante.

Vi skal sørge for Alt, kun bort fra denne Fare!

Syvende Scene.

Tartuffe, En Politicommissair, Fru Pernelle, Orgon, Elmire, Cléante, Mariane, Valère, Damis, Dorine.

Tartuffe

Saa sagte, gode Ven! Hvorhen i saadan Fart?
Saa sagte! Deres Ly skal jeg skaffe Dem snart.
I Majestætens Navn er De herved min Fange.

Orgon.

Dit sidste Bid er værst, o, Du listige Slange!
See, nu falder jeg, Du, for Dit lumskeste Slag,
Og Din Troløshed, Skurk, har Du kronet idag.

Tartuffe.

Deres Haansord og Spot skal jeg vide at bære;
Naar man spottes for Gud, vederfares man Ære.

Cléante.

Man maa tilstaae, De veed, at beherske Dem godt.

Damis.

Nei, hvor frækt denne Skurk dog tør øve sin Spot.

Tartuffe.

Aa, jeg agter kun lidt paa Deres Skrig og Skraal:
Thi at gjøre min Pligt er mit eneste Maal.

Mariane.

Denne Pligt er blandt dem, som man kalder de kjære;
Thi det Hverv, som De har, kan De røgte med Ære.

Tartuffe.

Hvilken Ære, mit Barn, er saa herlig som den,
At bruges af den Magt, som sendte mig herhen?

Orgon.

Mon Du ganske har glemt, Din elendige Krop
Blev af Dyndet, den stak i, ved mig draget op?

Tartuffe.

Nei, den Hjælp, De har rakt mig, den mindes jeg godt;
Men den svækker ei det, som jeg skylder min Drot!
Denne hellige Pligt, den har fyldt mig med Harm,
Den har kvalt hver en Tak, jeg har følt i min Barm;
Og for den vil jeg offre mig selv og min Ven,
Intet Baand kan bestaae, naar det gjælder om den.

Elmire.

Den Hykler!

Dorine.

Hvor han veed, gjennem snedige Fagter,
At bedække sin Skam just med det, som man agter.

Cléante.

Naar det, der driver Dem, er saa helligt og reent,
Hvoraf kommer det saa, at De taler saa seent?
Hvoraf kommer det saa, det først kaldes til Liv
I det Nu, han har seet Dem forlokke sin Viv?
At De aldrig har tænkt paa at volde ham Tort
Før idag, han er nødt til at jage Dem bort?
Jeg taler ikke saa, fordi jeg helst vil have,
De skulde vrage Det, som han gi'er Dem i Gave;
Men hvoraf kommer det, at De ta'er hvad han byder,
Naar De styrter ham selv som en farlig Forbryder?

Tartuffe til Politicommisfairen.

O, min Herre, jeg be'er, vil De ikke befri
Mig uopholdeligt for dette Drilleri!

Politicommisfairen til Tartuffe.

Jo! De Ordrer, jeg har, de er ogsaa for strenge
Til at opsættes! Vel! Jeg har tøvet for længe!
Vil De saa følge med, og jo før desto heller
I Fængsel; det er Dem, som Befalingen gjælder.

Tartuffe.

Mig, min Herre?

Commisfairen.

Ja, Dem!

Tartuffe.

Hvad? Skal jeg i Forvaring?

Commisfairen til Orgon.

Det er Dem, ikke ham, som jeg skylder Forklaring.
Lad den glemmes, den Dag, paa Bekymring saa rig;
Thi den Konge, vi har, er en Hader af Svig,
Han læser i vor Sjæl, og hans Øine forstaae,
At trænge bag det Slør, som en Hykler har paa. —

Ved denne fine Kløgt, som blev Herskerens Eie,
Kan han skjænke hver Sag sin retfærdige Pleie,
Kan han ransage Alt med fast og prøvet Die,
Bedømme hver en Sag heelt sikkert og heelt nøie.
Den Gode naaer ved ham en udødelig Hæder,
Men Bedrageren slux under Foden han træder;
Mens han udmærker Alt, som er herligt og bravt,
Saa forfølger han Alt, som er usselt og lavt. —
Denne her var for dum til at volde ham Fare;
Tidt vidste Kongen Raad mod en lumskere Snare,
Og hans Viisdom har læst ved sin lysende Kjerte
I den dybeste Fold af hans snedige Hjerte.
Han angav kun sig selv, dengang han angav Sagen:
Den retfærdige Gud lod det komme for Dagen,
At det kun var en Skurk, som vi længe har søgt;
Men hvis omgjorte Navn havde narret vor Kløgt.
Hans Laster have Rod i det sorteste Sind,
Og Listen paa dem, — o, den udgjør hele Bind;
Men Monarken har strax i hans nedrige Færd
Anet Skurken og seet hvad Personen var værd,
Som til det, han har gjort, endnu føied sit Nid; —
Han befaled mig kun at følge Manden hid,
For at see, til hvad Grad han kan vise sig slet
Og saa tilkjende Dem, min Herre, Deres Ret. —
Saa tag i Kongens Navn de Papirer tilbage,
Som denne Skurk har brugt til Bevis for sin Klage,
Lad et kongeligt Sprog sønderrive den Pagt,
Som har givet bam Alt ved en opsat Kontrakt. —
Den Feil, som De begik, vil Monarken tilgive,
Dens Foranledning kun paa Venskabs Regning skrive,
Det er Lønnen, fordi De har kjæmpet med Mod,
Da Majestætens Ret skulde prøves med Blod;
Den beviser, en Daad kan hos ham bære Renter
Og kan opnaa sin Løn, naar man allermindst venter,
At hans algode Sjæl er det sikkreste Gjemme
For en virkelig Dyd, — ikkun Feil kan han glemme.

Dorine.

Naa, jeg takker min Gud!

Fru Pernelle.

O, nu aander jeg atter.

Elmire.

Hvilket uventet Held!

Mariane.

Som man næppe nok fatter.

Orgon til Tartuffe.

Naa, Bedrager, nu er Du....

Cléante.

Min Broder! Nei, ti!
Det er uværdigt nu, da hans Magt er forbi!
De maa give ham hen til hans Straf og hans Jammer
Og ikke føie Haan til den Skjæbne, som rammer.
De maa ønske ham før, at hans Sjæl nu maa vende
Sig fra Lasten og snart lære Dyden at kjende,
Saa han angrer sin Synd, saa han glemmer sin Trods
Og formilder den Drot, hvis Straf har hævnet os.
Men De selv bør gaae hen, Deres Brøde at sone
Ved at kaste Dem ned for Hans naadige Throne.

Orgon.

De har Ret! Lad os gaae! Vi til Fode ham falde
For den Naade, som mildt han har vist mod os Alle,
Og naar dette er gjort, ak, saa er der en Gjæld,
Som skal blive betalt af min fuldeste Sjæl,
Den at gifte Valère med min elskede Datter
Og erhverve en Søn, som jeg ærer og skatter.

Bianco Lunos Bogtrykkeri ved F. S. Muhle.

Anmærkning.

Efterat Troubadoursangen i Tydskland (Minnesangen) i det 14de Aarh. begyndte at afblomstre og ikke længer støttedes af Fyrsterne og de Mægtige, flygtede Sangens Kunst fra Ridderborgen til Byerne, hvor den gjennem Aarhundreder dyrkedes i umiddelbar Forbindelse med Industri og Haandværk. I de fleste tydske Byer af nogen Betydning, i Mainz, Augsburg, Ulm, München, Nürnberg o. s. v. dannede sig Mestersanger-Selskaber, hvor Sang og Digtekunst dyrkedes i formelige Skoler efter bestemte, vedtagne Regler. Disse Skoler afholdtes ifølge „Skoleordenen" især om Søn- og Helligdagene efter Eftermiddagsgudstjenesten og ikke sjeldent — som f. Ex. i Nürnberg — i selve Kirken, og intet Medlem kunde uden antagelig Grund udeblive fra Skolemøderne. I Choret blev der da opstillet et Stillads („Gemerk") med en Pult med Tavle, hvor Mærkeren („der Merker"), Forsamlingens ypperste Medlem, havde sin Plads og udførte sin Funktion, at mærke (notere) den Sangers Feil, som havde indstillet sig til Prøve og til den Ende taget Plads i Syngestolen, et lidet Katheder, som var anbragt i Mærkerens Nærhed. Bestod Sangeren Prøven, da modtog han som første Priis en Kjæde med tre forgyldte Skillinger, præget med Kong Davids Billed, som anden Priis en Blomsterkrands med Silkesnor. Førend en Sanger kunde indstille sig til Prøve, maatte han gjøre Rede, saavel for sine personlige Forhold (Fødsel og dsl.), som for sit Kjendskab til „Tabulaturen", en vidtløftig og yderst pedantisk affattet Lærebog i Mestersangerkunsten, som i en stor Mangfoldighed af Bestemmelser og Regler m. H. t. Riim, Strofer, Inddeling, Versart o. dsl., som alle vare meget underlige og absurde, indeholdt samtlige Love for Mesterkunstens Udøvelse. Ifølge Tabulaturen bestod saaledes en fuldstændig Mestersang („Bar") af to Strofer („Gesätze"), hver af disse igjen af to andre Strofer („Stollen") af lige Versemaal og Melodie, og endelig af en Sluttesang („Abgesang"), som skulde være affattet i et selvstændigt Versemaal og indeholde nye Riim. Saalænge en Begynder endnu ikke var hjemme i Tabulaturen, kaldtes han „Lærling",

forstod han den, fik han Titel af „Skoleven", kunde han et vist Antal Versarter, benævnedes han „Sanger", kunde han sætte Ord til Andres Toner, benævnedes han „Digter" og opnaaede Løsning („Freiung"), d. v. s. Fritagelse for Skoletvangen, men først naar han selv opfandt en ny Text med Tone, fik han Titel af „Mesterſanger", og maatte da døbe sin Opfindelse med et nyt Navn og indbyde Faddere til Daaben. Som en Prøve paa, hvorledes denne Mangfoldighed af Mesterſange benævnedes, hvilke det var en af Dyrkernes fornemste Opgaver at lære at kjende, kan anføres: Die „Hageblüh",= „Strohhalm",= „Fengel" = Weiſ'; die „Rosmarin"= „Gelbveiglein" = Weiſ'; die „Regenbogen",= der „Schnecken",= die „Kälber",= der „Beller" = Ton, o. ſ. v. Efterſom Mesterkunsten i Reglen forſmaaede enhver Behandlingsgjenſtand, ſom ikke ſtod i Forbindelſe med den hellige Hiſtorie og Mariadyrkelſen, og disſe Emner i meer end hundrede Aar vare blevne saa ofte behandlede i utallige Frembringelſer, at ingen ny Form var tænkelig, maatte Følgen tilſidſt blive, at Udøvernes Beſtræbelſer kun gik ud paa at overbyde hverandre i kunſtlede Vers og ſmagløſe Rimerier, i hvilken Henſeende de platteſte og livløſeſte bleve beundrede ſom de ypperſte. Betænker man, at Riimantallet i en ſaadan Mesterſang kunde ſtige til 120, hvor end ikke de vulgæreſte Ord bleve forſmaaede, saa vil man endelig kunne forſtaa, at Mesterſangen kun kan anſees ſom en Parodie paa den gamle Minneſang og betegner dennes fuldſtændige Forfald.

Af disſe faa hiſtoriſke Antydninger fremgaar det, at Mesterkunsten, uagtet den tæller enkelte berømte Navne (Hans Sachs) i ſig ſelv kun kan blive en Gjenſtand for Satiren, og Operaens Komponiſt har derfor ogſaa i de Scener, hvor Mesterſangernes Eiendommeligheder træde ſtærkeſt frem, undertiden gjengivet dem i en ældre Skolemuſiks tørre, ſtive Maneer og ſnirklede, aandløſe Koloraturer. Iøvrigt er Texten ikke uden Allusioner. Den kan, ſom i dens Hjemſtavn ogſaa er bleven bemærket, i ſin Heelhed betragtes ſom en Art poetiſk Indlæg til Fordeel for Forf.'s eiendommelige Retning, og paa enkelte Steder (ſaaſom i Sachs's Repliker pag. 13, Sp. 1, V. 1—4, og pag. 26, Sp. 1, V. 9—13, og i Beckmeſſers Replik pag. 12, Sp. 2, V. 34—37,) træder Tendentſen endogſaa meget tydeligt frem.

A. H.

Mesterſangerne i Nürnberg.

Opera i tre Akter af **Richard Wagner**.

Overſat af Adolph Hertz.

Perſonerne.

Hans Sachs, Skomager,
Veit Pogner, Guldſmed,
Kunz Vogelgeſang, Bundtmager,
Konrad Nachtigall, Sadelmager,
Sixtus Beckmeſſer, Skriver,
Fritz Kothner, Bager,
Balthaſar Zorn, Kandeſtøber,
Ulrich Eißlinger, Urtekræmmer,
Auguſtin Moſer, Skrædder,
} Meſterſangere,

Herman Ortel, Sæbeſyder,
Hans Schwartz, Strømpevæver,
Hans Foltz, Kobberſmed,
} Meſterſangere.

Walther von Stolzing, en ung Ridder fra Franken.
David, Sachs's Læredreng.
Eva, Pogners Datter.
Magdalene, hendes Amme.
En Natvægter.

Borgere og Borgerkoner af alle Laug, Svende, Læredrenge, Piger, Folk.

Nürnberg: Midten af det 16de Aarhundrede.

Første Akt.

Første Scene.

(Det Indre af Katharinakirken i fraat Gjennemsnit. Hovedskibet tænkes strække sig fra venstre Side til henimod Baggrunden; Forgrunden forestiller det tomme Rum foran Choret, som senere ved et Forhæng bliver stilt fra Skibet. Ved Tæppets Opgang synger Menigheden til Orgelet det sidste Vers af en Choral, som slutter Eftermiddagsgudstjenesten til den høitidelige Indvielse af Sancti-Hansfest.)

Menighedens Choral.

Da hos dig vor Frelser stod,
modtog Daab i Jordans Flod,
vied sig til Offerdød,
os til Trøst i Verdens Nød, —
lærte vi ved Daabens Vand
blive værd vor Frelsermand.
Fromme Døber,
Christ's Forløber,
styrk ved hellig Daab
os i Tro og Haab!

(Under Choralen og Orchestermellemspillet udvikler sig følgende Scene: I de sidste Rækker af Kirkestolene sidde **Eva** og **Magdalene**; **Walther von Stolzing** staar noget borte, lænet til en Søile med Blikket heftet paa **Eva**; hun vender sig gjentagne Gange om mod Ridderen og gjengjælder hans Blikke undselig og forlegen. **Magdalene** standser undertiden sin Sang for at støde til hende og formane hende til Forsigtighed. Naar Choralen er tilende, begiver Menigheden sig under et længere Efterspil henimod Hovedudgangen og forlader Kirken; **Eva** og **Magdalene** have ligeledes reist sig for at gaa, da **Walther** træder dem imøde.)

Walther, (sagte til Eva).
O bliv — et Ord! O hør et Ord!

Eva, (vender sig rask til Magdalene).
Mit Tørklæd' — vent! — er glemt, jeg tror!

Magdalene.
Hvor glemsom, Barn! Det siger: led.
(vender tilbage til Stolen.)

Walther.
Tilgiv, Frøken, min Dristighed!
Hvad tør jeg haabe?
Hvad tør jeg vente?
Maatte et Trøstensord jeg hente!
Stil min Længsel og end min Kval!
O Frøken, sig . . .

Magdalene (kommer igjen).
Her er dit Shavl.

Eva.
O vee, — men Hægten?

Magdalene.
Faldt den af?
(gaar igjen bort og leder paa Gulvet.)

Walther.
Skjænk mig Liv, eller Død og Grav!
Lad ei min Sjæl
forgjæves smægte,
tynget af Tvivlens
pinlige Aag!
O Frøken, sig . . .

Magdalene (kommer atter tilbage).
Her fandt jeg din Hægte.
Kom, Barn, vor Hjemgangsklokke slog!
Nei see! Der glemte jeg selv min Bog.
(vender atter om.)

Walther.
Det ene Ord, — o sig det Ord,
hvorpaa mit Held, mit Liv beror!
Ja eller Nei?
Tal Ordet ud!
Siig, o Frøken, er alt I Brud?

Magdalene
(kommer igjen og neier for Walther).
Hr Ridder — er vi den Ære værd?
Jer Artighed er ret os kjær.
Tør vi melde vor Husbond og Mester,
at snart I atter os gjæster?

Walther (lidenskabelig).
Havde aldrig jeg tænkt derpaa!

Magdalene.
Hr. Ridder, hvi saa? —
I kom til Nürnberg,
hvor I var fremmed,
blev her behandlet
som hist i Hjemmet,
Hvad gjæstfrit Kjøkken bød Eder her,
var det ingen Tak da værd?

Eva.
Ak, Lene, hvilken Taabelighed!
Han vilde kun vide om mig Besked.
Han spurgte mig nys, — det gjorde mig glad . . .
Ja vent — jeg mindes nu knap om hvad! —
Det var, om jeg alt var Brud!

Magdalene
(seer sig forstrækket om).
Hjælp Gud, saa raab det ei ud!
Men skynd dig, Barn,
nu maa vi gaa!
Tænk, om her Nogen os saae!

Walther.
Men sig mig dog først det Ord.

Eva.
Men Folk gaar hjem, jeg tror . . .

Magdalene.
Og derfor maa vi med.
Hr. Ridder, — et andet Sted!
(David kommer fra Sacristiet og giver sig ifærd med at trække Tæpper sammen, som ere saaledes anbragte, at de danne en skraa Adskillelse mellem Kirkens Forgrund og Skibet.)

Walther.
Nei, først det Ord?

Eva,
(holder paa Magdalene).
Det Ord?

Magdalene,
(der var ved at gaa, seer David, holder inde og hvisker i en kjælen Tone).
Jh, nei, — David!

Eva (indtrængende).
Sig Du det, jeg veed snart ei!

Magdalene,
(adspredt, idet hun oftere seer sig om efter David).
Hr. Ridder, Sagen er let besvar't,
men i en Skynding just ei forklar't:
Jovist er Eva Pogner Brud . . .

Eva (hastig).
Men Brudgommen da — hvordan seer han ud?

Magdalene.
Det faar i Morgen vi Kundskab om,
naar kaares han skal ved Nettens Dom.
Mesterſangernes Ordensbaand . . .

Eva (som før).
da bliver ham rakt af Brudens Haand.

Walther.
En Mesterſanger . . .

Eva (angst).
Er I det ei?

Walther.
da Bruden saar?

Magdalene.
Ad Rettens Vei.

Walther.
En Frierſang?

Magdalene.
Nu forstaar I Tingen.

Walther (til Eva).
Saa vælger I . . .

Eva (forglemmende sig).
Jer eller Ingen!
(Walther gaar frem og tilbage i heftig Bevægelse.)

Magdalene (forstrækket).
Eva! Eva!
Raser du, Pige?

Eva.
Lene! Ak aldrig
jeg saae hans Lige!

Magdalene.
Du saae ham igaar
for første Gang.

Eva.
Sagtens blev derfor mig Barmen trang.
Tidt har jeg seet
dog En, ham lig:
Er han ei skjøn som David, sig?

Magdalene.
Er du klog? Som David!?

Eva.
Den tappre Helt!

Magdalene.
Ak, Harpekongen med Skjæg til Bælte
i Mesterſangernes Vaabenfelt!

Eva.
Nei ham, som Kæmpen Goliath fældte
med Sværdet hvast
og Slyngekast,
med Lokken lys om Panden hvalt,
hvis Billed Mester Dürer har malt.

Magdalene (sukker høit).
Ak, David! David!

David,
(der var gaaet bort, kommer tilbage med en Lineal, et stort Stykke Kridt og en Snor, som han svinger i Haanden).
Her er jeg! Hvem der?

Magdalene,
(lægger Haanden paa Hjertet).
Ak, David, hvad har du syndet her!
(affides.)
Den kjære Skjelm, han stjal min Ro!
(høit, idet hun seer sig om.)
Men see! Han spærrer os næsten inde!

David,
(i en kjælen Tone).
I Hjertet, min Skat!

Magdalene.
Hvor ærlig og tro!
(høit.)
Men sig, er det Løier? Hvad har du fundet?

David.

Bevares! Løier?
En vigtig Ting!
For Mesterne drager
jeg her en Ring.

Magdalene.

Skal her synges?

David.

En „Løsning" forestaar,
da løses den Lærling fra Skoletvangen,
som kjender sin Tabulatur for Sangen, —
Mester bliver, hvo vel bestaar.

Magdalene (ved sig selv).

En „Løsning" — her burde Ridderen med.
(høit.)
Nu, Eva, kom!
Vi maa strax afsted!

Walther,

(hurtig til Magdalene).

Er Mester Pogner i Hjemmet tilstede?

Magdalene.

Hr. Ridder, nei vent! Han kommer her!
Vil I for Eva
i Kampen træde,
benyt da Tiden, Timen er nær.
(To Læredrenge komme med Bænke.)
Nu maa vi os skynde!

Walther.

Hvad skal jeg da gjøre?

Magdalene.

Kræv „Løsning"! Spørg David,
saa faar I høre:
David! Hør lidt, min ærlige Svend!
Tag dig af denne Ridder, vor Ven,
da faar Du min Part
af Lækkert og Rart,
og snart du en Brud dig fæster,
naar denne Junker bli'er Mester!
(vil gaa.)

Eva (til Walther.)

Seer jeg Jer atter?

Walther.

Aften igjen.
Selv jeg ei fatter,
hvad jeg vil vove!
Nyt er mit Sind,
hedt er mit Blod,
ny er min Tanke,
dristigt mit Mod!
Vor Lykkes Høitid
vi glade feire,
snart vil som Sanger
jeg kæmpe og feire.

Magdalene.

Nu kom, det er Tid!

Walther.

Jeg kjækt gaar i Strid!

David,

(maaler Walther med Øinene).

Strax Mester! Oho! Giv Tid!

(Magdalene trækker Eva rask afsted med sig gjennem Tæpperne. Walther kaster sig i en høi, katheder-lignende Lænestol, som Læredrengene have rykket frem fra Væggen.)

Anden Scene.

(Flere Drenge komme til, bærende Bænke, som de stille tilrette, og træffe Anstalter til Sæde for Mestersangerne.)

Første Læredreng.

David! Tag fat!

Anden Læredreng.

Hjælp os her!

Tredie Læredreng.

Med Stilladset
flink Enhver!

David.

Jeg var her først paafærde!
Skjøt jer selv, lidt Flid gjør jer Ære!

Anden Læredreng.

Hvad feiler ham?

Tredie Læredreng.

Den Dreng har Nykker!

Første Læredreng.

En Digter med Syl og med Pløkker!

Tredie Læredreng.

Ved Læsten kun Pennen han passer,

Anden Læredreng.

Ved Verset kun Risp og Tang,

Første Læredreng.

Og Digtet paa Læder han kradser!

Tredie Læredreng,

(med en betegnende Haandbevægelse).

Lad os garve ham det engang.
(De give sig leende ifærd med Scenens Indretning.)

David,

(raaber meget høit, efter i nogen Tid i Taushed at have betragtet Ridderen).

„Nu begynd"!

Walther.

Hvad nu?

David.

Saa „Mærker" byder.
Nu skal I synge.

Walther.

Hvad er en „Mærker"?

David.

Veed I ei, hvad „Mærker" betyder?
Kjender I Sangernes Skole-Ret?

Walther.

Er da Dommeren Haandværker?

David.

Er I „Digter"?

Walther.

Det gaar vist slet.

David.

Men „Sanger" da?

Walther.

Jeg veed ei ret.

David.

Men „Lærling" dog og „Skoleven"?

Walther.

Jeg veed ei, hvor det sigter hen.

David.

Og til „Mester" I tror det strax at bringe?

Walther.

Saa tror du, jeg er dertil for ringe?

David.

O, Lene! Lene!

Walther.
Hvad mener du?

David.
O Magdalene!

Walther.
Raad mig da nu.

David.
Min Herre! Mesterſkab i Sang,
det er en Vei saa tung og lang.
Mig Nürnbergs store Mester øver,
Hans Sachs, som Ingen naaer,
men skjøndt min Kløgt hver Dag han prøver,
jeg kun som „Lærling" gaar.
Skomagerie
og Poeterie
dyrker jeg her
freidig og fri;
strammer jeg Læderet
glat og nøie,
lærer jeg Ord
i Strofer høie;
beger jeg Traaden
stiv og stærk,
øver jeg Sang og Digterværk.
Mens Riſpen jeg tvinger
i Skoens Kant,
hver Lyd som klinger
jeg nemmer grant:
Blødt og haardt,
langt og kort,
lyst og lindt,
klart og blindt,
Vokal, Konſonanter
og Vers-Kanter,
Pauſer og Gloſer,
Torne og Roſer,
jeg giver paa Alting nøie Agt, —
hvor vidt, tror I, jeg har det bragt?

Walther.
Vel til et Par gode Sko.

David.
Ak, det faar længe bero.
— En Sang af mange Led beſtaar,
hvor Alting efter Regler gaar,
og hvem veed Raad
og den rette Traad,
hvor Maal skal passe og Regel holdes,
skal Sangen rigtig forſaales.
Saa kommer tilſidſt en „Sluttesang",
ikke for kort
og ikke for lang,
hvor heller intet Riim er tilpas,
ſom alt i Sangen har en Plads.
Men Den, som kommer Alt vel ihu,
kaldes dog ikke Mester endnu.

Walther.
Hjælp Gud, saa led mig paa rette Vei.
Belær mig da, saa jeg ſnubler ei.

David.
De første Grunde
jeg selv har kun lært;
hvem skulde tro,
saa Lidt var saa sværd?
Ak, kjendte jeg nøie
hver Tones Klang,
baade dybe og høie,
i Vers og Sang!
Bov Jer ikke i Haſt
med Mesterſang i Kaſt,
thi „Sanger" og „Digter"
I være maa,
før I kan Mesternavnet faa.

Walther.
Hvem er nu „Digter"?

Lærdrengene, (under Arbeidet).
David! Kom her!

David, (til Drengene).
Strax! Giv Tid!
(til Walther.)
Hr. Junker, lær:
Har I ſom „Sanger"
Prisen vundet
og i Mester-Tonen
det Rette fundet,
kjender I Takt
og Bøining med,
ſtiller hvert Ord
paa rette Sted
og rimer paa Mesterſanger-Viis, —
gjør I Jer værdig til Digterpriis.

Lærdrengene.
Hei, David! Kan ei den Snak faa Ende?
Din Mester skal lære dig kjende.

David (til Drengene).
Oho! Javiſt!
Thi hjælper ei jeg,
forſtaa I Andre
de Sager ei.

Walther.
Siig mig blot end, hvad ved „Mester" forſtaas?

David (til Walther).
Den Rang, Hr. Ridder,
kun sjelden naaes:
Digteren, ſom ved Flid og Møie
til Riim og Strofer, ſom selv han fandt,
Sangens Toner formaar at føie,
Navn af „Mesterſanger" vandt.

Walther (begeiſtret).
Saa bliver mig Prisen
ſom „Mester" rakt!
Lønnen mig venter,
Krandsen jeg henter,
Ordet jeg klæder i Toners Dragt.

David
(til Lærdrengene).
Hvad gjør I dog her?
Hvad er det for Spas?
I ſtiller jo bagvendt
Stol og Stillads!
Er det Syngeſkole nu?
I veed jo godt:
det lille Stillads!
Det er „Løsning" blot!

(Lærdrengene have truffet Anſtalter til at opſtille et ſtort Stillads med Forhæng, men paa Davids Anviisning ſtaffe de det hurtig tilſide og ſtille et lille Brædeſtillads iſtedet. Paa dette ſtille de en

Stol med en lille Pult foran og en stor sort Tavle med et Stykke Kridt hængende i et Baand ved Siden. Om Stilladset hænge de sorte Tæpper og trække dem helt sammen til alle Siderne.)

Lærednengene (under Arbeidet).

Naar det gjælder, kan David dog nok ta'e fat!
Han beiler sikkert
til Ros og Glands!
Vi „Løsning" har,
den Sag er klar,
han venter at vinde som Sanger sin Krands.
I „Slag-Rimet", er han Karl for sin Hat,
„Skjøn-Lærke-Lyd"
han synger glat,
men den „raske Springbands" han bedst forstaar, —
hver Morgen hans Mester ham Takten slaar!

(de lee.)

David.

Ja lee kun I!
Hvem tror I vel,
vil prøve i Skolen
idag sit Held?
Han er ei „Lærling",
han er ei „Sanger"
at æres som „Digter" han ei forlanger,
i ringe Tid,
uden Møie og Flid
han tror til Maalet at springe
og sig til „Mester" at svinge. —
Lad Tæppet nu smukt
holde Pulten lukt!
Herhen! — Derhen! —
Staar Stolen nu tilpas?
Hæng Tavlen paa Mærkerens Plads!

(vender sig til Walther.)

Ja „Mærkeren" — kjender I ham?
Hans Griffel mangen Synder fornam.
Tag Jer iagt,
han holder Vagt!
Syv Feil er tilladt Enhver,
dem mærker han med Kridtet her,
faar meer end syv Feil
I paa jert Bræt,
har I „forsunget"
og tabt jer Ret. —
Til Held med Mestersangen!
Vind Prisen paa Blomstervangen!
Gid Sangerkrandsen med Silkebaand
maa rækkes den Ridder af Jomfruhaand!

Lærednengene

(tage hverandre i Hænderne og dandse i sluttet Kreds udenom det tillukkede Stillads).

Gid Digterkrandsen med Silkebaand
maa rækkes den Ridder af Jomfruhaand!

(Scenen er nu saaledes: Tilhøire Bænke, opstillede saa at de danne en Halvkreds henimod Midten; ved Enden af Bænkene det omtalte Stillads; tilvenstre, lige overfor dem den høie Stol (Syngestolen); i Baggrunden langs med det store Forhæng, en længere, lav Bænk for Lærednengene. Walther har, ærgerlig over Drengenes Spot, taget Plads paa den forreste Bænk.)

Tredie Scene.

(Pogner og Beckmesser komme fra Sacristiet i Samtale, efterhaanden flere Mestere. Saasnart Drengene see Mesterne, træde de shndsomst tilbage og holde sig i ærbødig Afstand paa den lange Bænk; kun David bliver i nogen Tid staaende ved Indgangen til Sacristiet.)

Pogner.

At Jer skeer Ret, I selv vil finde,
hvad jeg har gjort er til jert Gavn,
i Kampen vil I sikkert vinde;
hvem her har større Mesternavn?

Beckmesser.

Og dog jeg maa en Feil beklage:
Jeg styrer ikke Sagens Gang!
Kan Pigen Seierherren vrage,
hvad hjælper saa min Mestersang?

Pogner.

Saa læg Jer fremfor Alt paa Hjerte,
hun faar Jer selv en Smule kjær,
thi ellers tilstaar jeg med Smerte,
at Tingen volder mig Besvær.

Beckmesser.

Men see dog til — og glem det ikke! —
om lidt for mig I tale kan.
Siig, jeg har friet med Ord og Blikke,
og at Beckmesser staar Jer an.

Pogner.

Jo, det skal skee.

Beckmesser (afsides).

Ja, stol paa ham,
da høsted jeg Fortræd og Skam.

Walther,

(der er bleven Pogner vaer, reiser sig, gaar ham imøde og hilser).

Vær hilset, Mester!

Pogner.

Ei! Hr. Ridder!
I Syngeskolen mødes vi?

Beckmesser (som før).

Havde Kvinder Forstand, men ynkeligt Kvidder
gjælder dem meer end skjøn Poesie!

Walther (til Pogner).

Her er jeg just paa rette Plads,
jeg greb min Stav, tog Vandrepas
og rettet hid min Gang
af Lyst til Kunst og Sang.
Igaar jeg frygted Kampens Stevne,
idag jeg tør mit Ønske nævne:
Til Mestersangen staar mit Sind,
før, Mester, mig i Lauget ind!

(Flere Mestere komme til.)

Pogner

(til de Nærmeste).

Den Nachtigall!
Kunz Vogelgesang!
Kom, her er Nyt!
O, hør engang!
Den Ridder her,
mig velbekjendt,
har til Mesterkunst
sit Hjerte vendt.

(Hilsener.)

Beckmesser

(bestandig ved sig selv).

Endnu har jeg Haab,
men møder jeg Kulde,
jeg søger med Sang
at fængsle den Hulde,
ved Strengens Lyd

i den tauſe Nat,
maaſkee hun mig aabner
ſit Hjertes Skat.
(vender ſig.)
Hvem er den Mand?

Pogner (til Walther).
Tak, ædle Ven!
Den gamle Tid bli'er ny igjen.

Beckmeſſer (afſides).
Han behager mig ei.

Pogner (vedblivende).
Jeg gjerne ſeer,
at, hvad ſaa høit I ønſker, ſkeer.
Føler blandt os I Jer tilpas,
jeg gav Jer gjerne i Lauget Plads.

Beckmeſſer (afſides).
Hvad vil han her?
Hvor ſtrunk og ſtram!
Holla, Sixtus,
pas vel paa ham!

Walther (til Pogner).
Jeg yttrer det Ønſke, jeg vover nære,
jeg vilde ſkatte det ſom en Ære,
at beile idag paa vanlig Viis
til Meſterſangernes Navn og Priis.

Beckmeſſer (afſides).
Oho, giv Tid!
Hold dig ved Jorden!

Pogner.
Hr. Ridder, Sligt
kun gaar efter Orden.
Idag er det „Løsning",
vi ſaa da ſee,
jeg melder jert Ønſke,
hvem veed? Maaſkee.
(Alle Meſterſangerne ere nu komne tilſtede, tilſidſt Hans Sachs.)

Sachs.
Vær hilſet, Meſtre!

Vogelgeſang.
Er vi her Alle?

Beckmeſſer.
Ja, Sachs er jo her.

Nachtigall.
Saa behag at kalde.

Kothner,
(fremtager en Liſte og ſtiller ſig ved en Side).
Idag er alle Meſtre i Sangen
kaldt hid til en „Løsning" fra Skoletvangen.
Nu nævner her
jeg høit Enhver,
til Svar og Tilſagn
Alle ſtævner,
og først mig ſelv, Fritz Kothner, nævner.
(Under det Følgende ſætte Meſterſangerne ſig efterhaanden ſom de ſvare.)

Kothner.
Er I her, Veit Pogner?

Pogner.
Pogner er her.

Kothner.
Kunz Vogelgeſang?

Vogelgeſang.
Fremfor Enhver.

Kothner.
Herman Ortel?

Ortel.
Altid paa Plads.

Kothner.
Balthaſar Zorn?

Zorn.
Kom juſt tilpas.

Kothner.
Konrad Nachtigall?

Nachtigall.
Trillen er klar.

Kothner.
Auguſtin Moſer?

Moſer.
Har ja til Svar.

Kothner.
Niclas Vogel?

David (reiſer ſig).
Er ſyg.

Kothner.
Ak! Ak!
Ønſker god Bedring!

Alle.
Vil Gud.

David.
Hav Tak!
(Sætter ſig.)

Kothner.
Hans Sachs?

David, (reiſer ſig haſtig).
Der ſtaar han.

Sachs (truer David).
Dye dig, Krabat! —
Undſkyld, Mester! Sachs er parat.

Kothner.
Sixtus Beckmeſſer?

Beckmeſſer.
Altid hos Sachs,
til Rimet jeg kan om „Blomſt og Ar".
(Sætter ſig hos Sachs, ſom leer.)

Kothner.
Ulrich Eißlinger?

Eißlinger.
Her.

Kothner.
Hans Foltz?

Foltz.
Beſtemt!

Kothner.
Hans Schwartz?

Schwartz.
Tilſidſt, ei glemt!

Kothner.
Tallet er fuldt og paa-Plads Enhver.
Vælge vi nu en Mærker her?

Vogelgeſang.
Lad først Feſten gaa hen.

Beckmeſſer (til Kothner).
Mig eens tilpas.
Har Herren Haſt, jeg viger min Plads.

Pogner.
Vist ikke, Mestre, en anden Dag!
Jeg ønsker først at melde en Sag.
(Alle Mesterne reise sig og sætte sig igjen.)
Den skjønne Fest, Sanct Hansdags-Fest
vi feire glad i Morgen,
til Høi og Dal
og Skoven svalt
drager Folket ud som Gjæst,
og Alle glemme Sorgen;
selv Skolen bytter Kirkens Chor
med Løvets grønne Kroner,
til Mark og Vang, hvor Glæden boer,
til Engen, smykt med Blomsterflor,
til Sangens muntre Toner
vort Laug sin Fane flytter,
og Folket henrykt lytter,
og Alles Jubel bliver stor.
Til Kappestrid i Mestersang
vi stille Seierspriser,
hvorved vi Verden viser,
vi holde Kunsten høit i Rang.
Nu skjænked Gud mig Rigdoms Kaar,
og giver Hver, hvad han formaar,
bør ogsaa jeg betænke,
om Noget jeg kan skjænke,
hvorved min Ære vandt, —
saa hør da, hvad jeg fandt:
Jeg har bereist det hele Land
og hørt de Store med Foragt
at tale om den jevne Mand,
som var det sandt og stod ved Magt,
Borgerens Higen er kun Guld,
at samle og faa Lommen fuld;
det tungt mit Hjerte falder,
at karrig man ham kalder;
thi deri dog vor Roes bestaar,
at vi alene vise,
saa langt som Sprogets Tunge naar,
vi Kunsten veed at prise;
at nu en Borger veed,
at skatte høit dens Herlighed,
forstaar, hvad Digt og Sang er værd,
det vil jeg vise Verden her.
Thi er det da min Agt, —
og det skal staa ved Magt, —
den Mester, som paa Nürnberg Vang
paa Festens Dag i Digt og Sang
faar Krands og Hædersbaand,
ham skjænker jeg med gavmild Haand
mit Gods og Guld, mit Alt, mit Liv,
Eva — mit eneste Barn til Viv.

Mesterne (mellem hverandre).
En herlig Priis!
O Hædersmand!
Der seer man, hvad
en Nürnberger kan!
Ja vidt og bredt
man priser høit
den vakkre Borger
Pogner Veit!

Lærednengene (lystig springende).
Priser høit
Pogner Veit!

Vogelgesang.
Hvem ønskte ei sit Hjerte frit.

Sachs.
Om ei at blive sin Hustru kvit?

Nachtigall.
Unge Mænd, gjør Jer Flid!
Nu er det Tid!

Pogner.
Dog har min Gave Liv og Blod,
saa Ingen ivrer vel imod,
at Pigen faar i Raadet Plads
og finder Dommen tilpas.
Paa eders Dom mit Valg beror,
dog kræver Billighed, jeg tror,
hun giver selv sit Ord.

Beckmesser (til Kothner).
Siig, er det klogt?

Kothner.
Er det Jer Agt
at give os i Pigens Magt?

Beckmesser.
En farlig Ting.

Kothner.
Stemmer hun ei i,
er Dommen jo spildt, ei Retten fri!

Pogner.
Vist ei, Hr. Ven! Forstaa mig ret,
her finder Tvang ei Sted saa let;
sit Minde kan hun nægte,
men aldrig en Anden ægte;
en Mestersanger kun bestaar
og kun jert Valg mit Minde faar.

Sachs.
Tillad, jeg tror,
jeg fandt det rette Spor:
Et Pigesind og Mestersang
har Toner af forstjellig Klang,
og Jomfrusindet, ukjendt med Sligt,
er Folkesindet mere ligt.
Skal nu Folket vort Vidne være,
at vi bane Kunsten Vei,
og holde vi Pigens Valg i Ære,
vil, at hun tvinges ei, —
lad Folket da dømme
paa Sangens Fest,
med Folket sikkert
hun stemmer bedst.

Mesterne (urolige, mellem hverandre).
Jovist! Hvordan?
Det falder lidt plat!
En Folkedom!
Saa Kunst Godnat!

Kothner.
Nei, Sachs, tillad,
her stemmer jeg nei,
Folket og Regler
enes ei.

Sachs.
Hr. Ven! Giv Tid og hør mig nu blot!
I veed, jeg kjender Reglerne godt,
i Aar og Dag har jeg selv holdt Vagt
og givet paa Regel og Forskrivt Agt,

men Skolen selv kan til Prøve trænge,
at Reglen bevarer sin Kraft,
at ikke i Vanens sløve Gænge
den taber tilsidst al Marv og Saft;
om vi følge end
den simple Natur,
det seer kun Den,
som kjender ei selv til Tabulatur.
(Læredrengene springe i Veiret og gnide Hænderne.)

Beckmesser.
Hei, see, hvor de Drenge springe!

Sachs (vedblivende).
Naar aarligt vi byde Folket til Gjæst,
det kommer for at ære vor Fest.
Det vilde langt bedre klinge,
vi selv i beskeden Ydmyghed
steg Alle smukt til Folket ned.
Vil Kunsten tækkes Folket,
er det en billig Sag,
om selv det stundom os tolked,
det finder deri Behag.
At Folk og Kunst,
eet Liv, een Slags,
bør følges ad,
tror jeg, Hans Sachs!

Vogelgesang.
Maaskee har I Ret.

Kothner.
Nei, det gaar galt.

Nachtigall.
Snakker Folket med, har min Mund talt.

Kothner.
Stor Fare truer Sang og Kunst,
søger den Ros og Folkegunst.

Beckmesser.
I Mængdens Ros finder Sachs Behag.
Gadeviser er just hans Sag.

Pogner.
Nei, Sachs, eet Forslag bragte jeg,
et nyt nu atter nytter ei.
Saa tal nu, sig, behager Enhver
den Priis og Gave, jeg byder her.
(Mesterne reise sig.)

Sachs.
Læg hele Dommen i Pigens Haand.

Beckmesser.
Den Skomager er min Plageaand.

Kothner.
Saa prøv nu Lykken, hvem der vil,
En Ungkarl kun maa til.

Beckmesser.
Hvorfor ei en Enkemand? Spørg kun Sachs.

Sachs.
Vist ei, Hr. Mærker! Af yngre Slags,
end I og jeg man være maa,
skal Eva ei vor Haand forsmaa.

Beckmesser.
Hvordan? End jeg? (Afsides:)
Tølper! Bliv du!

Kothner.
Har Nogen meldt sig til „Løsning" nu?
Hvem ønsker idag at prøves i Sang.

Pogner.
Vel, Mester, sæt Tingen nu i Gang,
og hør, endnu en Sag
jeg bringer frem idag:
En Ridder vil Kunsten lære
og ønsker sig den Ære,
at kaares til Mestersanger her, —
Hr. Junker Stolzing, træd nær!
(Walther træder frem og hilser.)

Beckmesser (afsides).
Jeg tænkte det nok!
Jeg Faren saae!
(høit.)
Tiden idag
vil knap forslaa . . .

Mesterne (mellem hverandre).
En Ridder! En Ridder —
og Mesterkunst?
Nu, Pogner taler jo
til hans Gunst,
dog — slutte Pagt
med Byrd og Navn,
bli'er det til Skade
eller Gavn?

Kothner.
Dog før vi række ham Vennehaand,
han spørges maa i Lovens Aand.

Pogner.
Hvad Andet, Ven? Naar jeg vil hans Vel,
kræver jeg dog kun Ret og Skjel.

Kothner.
Lad høre da: Er hans Fødsel ægte?

Pogner.
Den Ting tør Ingen nægte,
jeg selv for ham jo Borgen staar,
hans Navn og Byrd har intet Skaar:
von Walther Stolzing af Frankenland,
af ægte Blod og Adelsmand;
han Vandrestaven tog,
forlod sit Hjem og Borgens Glands
og hid til Nürnberg drog
at vinde Sangerkrands.

Beckmesser (til sin Nabo).
Nyt Junker-Ukrud prægtig gror.

Nachtigall.
Vi stole trygt paa Pogners Ord.

Sachs.
Vi pleie jo tage
for god Enhver,
Høi og Lav
staar os lige nær,
her spørges ei
om Navn og Rang,
men kun om Kunst
og Mestersang.

Kothner.
I har Prøve begjært, —
af hvem har I lært?

Walther.
I Arnekrog ved Vintertid,
da Sneen dækked Marken hvid,
som fletter nu paany sin Krands
med Blomsterpragt i Vaarens Glands, —

en gammel Bog min Arvedeel,
tog tidt mit Hjerte fangen,
Hr. Walther von der Vogelweid
var min Mester i Sangen.

Sachs.

En herlig Sanger!

Beckmesser.

Men længst alt død.
Vor Tid har med andre Regler sin Nød.

Kothner.

Men i hvad Skole stod I Prøve?
Hvor lærte I Kunsten at øve?

Walther.

Naar bort da svandt den barske Tid
for Glands og Sol og Sommer blid,
da lød igjen fra Høi og Dal
og skovbekrandste Blomstervang
de Toner, som i Borgens Sal
ved Vintertid saa lifligt klang,
den glade Fugleklynge
da lærte mig at synge.

Beckmesser.

Oho! Af Finker paa Vangen
lærte I Mestersangen!
Den Sang kom Naturen vel nær.

Vogelgesang.

To smukke Strofer han sang dog her.

Beckmesser.

I roser ham,
Mester Vogelgesang,
for af en „Vogel"
han lærte sin Sang.

Kothner.

Hvad skal vi, Mestre?
Jeg veed ei ret?
Jeg tror, det gaar
den Herre slet.

Sachs.

At prøves han forlanger,
erkjendes han for Sanger,
er mig Forsøget kjært,
af hvem han saa har lært.

Kothner.

Er I beredt, saa prøv engang,
dog kun en selvopfunden Sang,
saavel i Ord som Tone
faar Mestersangens Krone.

Walther.

Hvad Vinternat og Sommerpragt
og Vaaren mig forklared,
hvad Digter-Sangens Undermagt,
hvad Hestens Trav i Vaabenbands
og glade Nøkkers muntre Krands
mit Hjerte aabenbared, —
det tolker jeg paa Digterviis
til Sangens glade Tone,
o maatte da til Mesterpriis
I Mestre Sangen krone.

Beckmesser.

O Strøm af Ord! Kun Knald og Skrald!

Vogelgesang.

Giv Tid, lad see!

Nachtigall.

Et sjeldent Fald!

Kothner.

Nu, Junker, hvis i vil,
da stunder Prøven til.
Vælger Herren et helligt Stof?

Walther.

En hellig Sang,
en Kjærlighedsklang
er mit Hjertes Lyst og Trang!

Kothner.

Det kalde vi verdsligt. — Nu hold Jer smukt,
Mærker Beckmesser, indelukt.

Beckmesser,

(reiser sig og gaar henimod Stilladset).

En suur Bestilling,
høist fatal!
Man faar med Kridtet
vist sin Kval!

(til Walther):

Hr. Ridder, lær,
Sixtus Beckmesser mærker her,
ved Tavlen hist, han regelstærk
røgter taus sit strenge Værk.
Faar fleer end syv Feil I noteert,
I gjør for eders Synder Bod,
og Sangen bliver strax kasseert.
At I skal tabe ei jert Mod,
om I mig saae,
jeg skjules maa
og gaar bag Tæppets Fold. —
Nu giv Jer Gud i Vold!

Kothner.

Til Værn mod hæslig Unatur,
agt vel paa Skolens Tabulatur:
Enhver fuldstændig Mestersang
er flere Satser altid lang,
med Dele af forskjellig Klasse,
som til et Hele maa passe.
Hver Deel bestaar af Strofer tvende,
paa samme Melodie at kjende,
hver Strofe har af Vers et Sæt,
som rimer smukt og falder let.
Saa følger her en Sluttesang,
som ogsaa visse Vers er lang,
og stedse i en Takt maa gaa,
som ei i Sangen findes maa.
Hver Deel med Flid maa sammenføies
og efter faste Regler bøies,
men Den, som løber frelst i Havn,
og ei i meer end fire Ord
gaar ind i andre Mestres Spor,
faar Sangerpriis og Mesternavn. —
Nu sæt Jer her i Syngestolen.

Walther.

Her i Stolen?

Kothner.

Det er Brug i Skolen.

Walther (sætter sig med Mishag).

Elskte, for dig!
O styrk du mig!

Kothner (meget høit).

„Sangeren sidder!"

Beckmesser
(i Stilladset, i en ærgerlig Tone).
„Nu begynd!"

Walther
(samler sig og begynder):
„Nu begynd!" —
Saa lød fra Vaaren et Raab, —
Naturen fatted Haab,
og liig en dæmpet Susen
den høie Klang svandt hen,
da lød en mægtig Brusen
fra fjerne Egn igjen.
Som Fuglerøst
fra Fjederbryst
det klang fra Skoven og Vangen,
som Foraarsfryd
og Klokkelyd
toned Glædesklangen!
Hvor snart
besvart
af Høi og Dal
og Skovens grønne Sal!
Det klang
til Vaarens glade Sang!

(Fra Stilladset har man gjentagne Gange hørt mødige Suk og Tegn paa Uvillie, samt heftig Kradsen med Kridtet. Ogsaa Walther har bemærket det og følt sig forstyrret deraf; han vedbliver):

Men skjult af Tjørnehækken
den barske Vinter staar,
af Vrede, Had og Harme
det frosne Hjerte slaar;
mens Løvet veires rundt,
han ponser taus paa Ondt,
om ei de Toner glade
hans Had formaar at skade.
(reiser sig utaalmodig.)
Dog — nu begynd!
Saa klang det dybt i mit Bryst,
end ukjendt med Elskovs Lyst!
En Kraft i Sjælen brændte,
som vaktes jeg af en Drøm,
til Livets Kilde sig vendte
mit Blod som en mægtig Strøm.
Som en Fugl over Dal og Høi
min Længsel fløi
til nye Anelsers Himmel,
mit Hjerte, elskovssvimmel,
gav Gjenlyd af den Klang,
der lød fra Blomst og Blad:
Syng nu glad
din Elskovssang!

Beckmesser,
(der er bleven meer og meer urolig, river Tæppet tilside).
Er I nu færdig?

Walther.
Hvordan? Ikke nær!

Beckmesser
(holder Tavlen frem, som er helt bedækket med Kridtstreger).
Med Tavlen er jeg færdig her.
(Mesterne maa le.)

Walther.
Nu synger jeg paa Riddervііs
Kjærligheds og Kvindens Priis!

Beckmesser (forlader Stilladset).
Syng hvor I vil, her er det kun spildt!
I Mestre, see blot Tavlen, hans Skilt!
Han har trods Nogen tabt sin Sag!
Jeg Sligt har ei seet min Levedag!

Walther.
Tør han forstyrre mig i min Sang?
Skrid ind, lad Retten faa sin Gang.

Pogner.
Et Ord, Hr. Mærker,
I er lidt varm.

Beckmesser.
Jeg viger min Plads,
gjør ingen Allarm,
men at Ridderen har forsunget her,
beviser med ringe Kunst jeg Enhver.
Hvem seer ikke det,
som ikke er blind?
Hvor er Traaden?
Man veed ei ud, ei ind!
Elendige Riim
og daarlige Vers!
Aldrig man hørte Sligt!
For kort og for langt,
paa Kryds og paa Tvers!
Er her i Sandhed et Digt?
Og Tanken? — aandløs,
uden Sands!
Viis mig en Sang, affindig som hans!

Flere.
Nei, nei, jeg blev
ei klog derpaa,
den Sang var ei
til at forstaa!

Beckmesser.
Og nu Versemaalet? — Han sprang
fra „Rosmarin" til „Hjertesuk",
fra „Regnbuelyd" til „Rosenklang".

Kothner.
Ja, jeg forstod ei mindste Muk.

Beckmesser.
Ei Klang, ei Fald,
ei Koloratur,
ei Melodie,
ei Spor af Natur!

Mesterne (mellem hverandre).
Hvad kalder man Sligt?
Ei Sang, ei Digt,
blot Dresskvalder
og tomt Rabalder!

Kothner.
Og fra sin Plads er endog han sprunget.

Beckmesser.
Hvis Prøven af Dommen dermed falder,
erklær da strax, at han har forsunget!

Sachs,
(som har hørt paa Walther med stigende Interesse, træder til).
Holdt, Mestre! Forhast Jer ei!
Her kan tvistes om Ja og Nei!
Den Ridders Sang er digtet
i ny Maneer, men dog med Klogt,
han vore Regler svigted,
men skred dog frem helt fast og trygt.

Vil I at dømme vove
en Digtning i en ny Maneer,
saa glem de gamle Love
og søg de nye, som gjælde her.

Beckmesser.

Jo, jo! See kun!
I Mestre, hør!
Hver Stymper aabner
Sachs en Dør.
Enhver kan nu tumle sig
frit og lystig,
foragte Reglen og feile trøstig.
Lad Folket fuske
paa Torv, i Stræde, —
her faar en regelfast Sanger kun Sæde.

Sachs.

Hvorfor, Hr. Mærker, slig Iver?
Lad Vreden ei faa Magt.
En bedre Dom det giver,
giver man bedre Agt.
Jeg raader derfor bare: vent,
og døm ham først, naar hans Sang er endt.

Beckmesser.

Saa Skolens Dom forkastes strax!
Vi er kun Nul imod Hans Sachs!

Sachs.

Hvem tænker Sligt?
Fri mig Gud
for hvad som strider
mod Lovens Bud.
Men Lovens Bud tillige forkynder,
at Mærkeren maa være fri,
at ei mod Ret og Pligt han synder
og tager i sin Dom Partie,
og gaar nu han
paa Frierfødder,
han knækker nødig
de haarde Nødder,
men stiller før
Rivalen blot
og mærker ham til Skolens Spot.

Nachtigall.

I vækker Splid!

Kothner.

Personlighed!

Pogner (til Mesterne).

Yp ingen Strid!
Stem Tonen ned!

Beckmesser.

Ei, hvem skulde tro, Mester Sachs han agted,
paa hvad for Fødder vi gaa?
Gid han heller sit Haandværk magted,
saa trykked Intet min Taa.
Men siden min Skomager
blev Poet,
har aldrig en ærlig
Sko jeg feet!
Det klapprer her
og trykker mig der!
hans Digt og Sang
og Komediespil,
Historier, Riim,
og hvad man vil,
maatte for mig bero, —
fik jeg blot snart mine nye Sko.

Sachs.

Min Tro, I gjør mig Tort!
Men jeg har og syndet haardt,
thi skrev jeg Bondens Aeselbriver
paa Saalen tidt et Digt,
har mod den lærde Hr. Stadsskriver
jeg grovt forsømt min Pligt.
Jeg gjorde tidt mig stor Besvær,
men et passende Valgsprog, Eder værd,
randt mig end ei ihu.
Maaskee det lykkes mig nu,
hører jeg først denne Ridders Sang
(til Walther.)
Begynd da endnu engang.
(Walther stiller sig heftig bevæget ved Syngestolen.)

Beckmesser.

Ei meer!

Mesterne.

Alt nok! Slut af!

Sachs (til Walther).

Syng for at ærgre ham brav!
(Idet Walther begynder paany, henter Beckmesser Tavlen fra Stilladset, holder den under det Følgende hen foran Mesterne, gjør snart den Ene, snart den Anden opmærksom paa Feilene og samler dem tilsidst i en Kreds om sig.)

Beckmesser.

Hvad er her Meer at høre?
Han saarer kun vort Øre,
gjør Feil i Stort og Smaat,
betragter Tavlen blot:
Falske Riim,
Versene slette,
Ordsløisning,
Strofen for lang,
intetsteds er Takten den rette,
skjæv og vrang
den hele Sang,
ingen Enhed,
Intet er helt,
falske Pauser,
Verset delt,
uforstaaelig Melodie,
alle Tonarter brugt deri,
Feil her findes af hvert et Navn,
og fremfor Alt Poesiens Savn!
Falder den Møie
ei for svær,
Mestre, saa tæl mig de Streger her;
med otte Feil
har han tabt sin Sag,
halvhundred har han bragt for en Dag.

Mesterne.

Javel! Joviſt!
Ja han har Ret!
Den Sang duer ei,
hans Sag staar slet!
Lad Sachs forsikkre
hvad han vil,
i Skolen har han
tabt sit Spil!
Den, som holder vort Laug i Ære,
gjør sig ei til Ven med Enhver,

lod vi Alle velkommen os være,
var en Mester kun Lidet værd.
Hei, hør, hvor han synger med Klem!
Og Sachs vil hjælpe den Stymper frem!
Det er ærgerligt nok! Slut af! Siig stop!
Mestre, stemmer!
Næk Haanden op!

Pogner (ved sig selv).
Ja vel, jeg nok desværre seer,
det med hans Sag er slet bevendt;
som Svigersøn var han mig kjær,
jeg frygter noget Galt er hændt.
Hvem veed, om Den, som Krandsen rækkes,
vil som Brudgom Eva tækkes;
venter mig kun ei Sorg og Skam,
naar hun forkaster ham.

Sachs.
Hr. Mærker, und os Ro! Man bliver ør!
Lad Andre høre! Hr. Mærker, hør! —
Jeg troer de rase! Hvilke Fagter!
Man hører knap sig selv engang,
paa Ridderen Ingen agter,
og han synger freidig sin Sang.
Det er en Ridder med Digtertro,
en Helt med Sangerkrands!
Naar jeg, Hans Sachs, gjør Vers og Sko,
er Ridder han og Poet med Glands!

Walther,
(staaende opreist paa Stolen, synger med Fortvivlelsens Kraft, idet han seer med Foragt ned paa de urolige Mesterſangere.)
Fra golde Tjørnehække
en hæslig Ugle foer,
med Hyl og Skrig den vækker
de hæse Kragers Chor,
fra Klippe, Hegn og Stente
fløi op hver Ravn og Glente.
Frem da steg
med Vingepar af Guld
en Fugl, saa underfuld;
Straalefjedrene blinked
og klang i Luften smukt,
den svæved hen og vinked
min Sjæl til Himmelflugt.
Og nart paa lette Vinger
med Fuglen jeg mig svinger
langt bort over Strand
til fjerne Land.
Paa sommerlyse Fuglevang,
hvor Mester Walthers Harpe klang,
hvor intet Krageskrig naaer hen,
der lyde skal min Sang igjen.
Farvel, I Mestre i Sang!
(Han forlader Stolen med en stolt Mine.)

Læredrengene
(ere sprungne fra Bænkene og dandse tilsidst igjen om Stilladset).
Til Held med Mesterſangen!
Vind Prisen paa Blomstervangen!
Gid Digterkrandsen med Silkebaand
maa rækkes den Ridder af Jomfruhaand!

Beckmesser.
Nu, Mestre, fælder Dom!

Alle Mesterne
(løfte Hænderne i Veiret).
Forsunget!
(Alt er i Oprør. Læredrengene bemægtige sig Stillads og Mesterbænke, hvorved der opstaar Tumult og Trængsel ved Udgangen; Sachs staar alene i Forgrunden og seer tankefuld paa den tomme Syngestol; da Læredrengene ogsaa bemægtige sig denne, gaar han med et humoristisk Smil.)

Anden Akt.

Første Scene.

(En Gade i Længdegjennemsnit, som i Midten gjennemskjæres af et smalt Stræde, der bøier krumt op mod Baggrunden og i Fronten viser to Hørnehuse, det ene, tilhøire, rigt og smukt, tilhørende **Pogner**, det andet, tilvenstre, simplere, tilhørende **Hans Sachs**. Fra Gaden fører en Trappe med flere Trin til Pogners Huus, der har dybe Døre og Steenbænke i Vindesfordybningerne. Temmelig nær ved Pogners Huus staar en tykstammet Lind, omgivet af grønt Buskads, foran hvilket er anbragt en Steenbænk. Indgangen til Sachs's Huus er ligeledes fra Gaden; en delt Dør fører umiddelbart ind i Skomagerværkstedet; tæt ved Døren staar et Hyldetræ, hvis Grene skygge over Laden. Ud til Gaden har Huset endnu to Vinduer, hvoraf det ene er i Værkstedet, det andet i et bagved det liggende Kammer. Alle Husene, navnlig ogsaa i det snevre Stræde, maa være praktikable. — Lys Sommeraften med efterhaanden indbrydende Mørke og Nat. David er ifærd med at lukke Ladevinduerne fra Gaden; andre Læredrenge gjøre det Samme ved andre Huse.)

Læredrengene (under Arbeidet).
Sanct Hansdags-Fest med Sang og Dands!
Blomster vi sanke og binde i Krands!

David (ved sig selv).
Blomsterkrandsen med Silkebaand
blive mig rakt af skjøn Jomfrus Haand!

Magdalene
(kommer fra Pogners Huus med en Kurv paa Armen og søger hemmeligt at nærme sig David).
Pst! David!

David,
(tror det er Drengene).
Kalde I atter?
Spar ebers Løier og Latter!

Læredrengene.
David, pas paa!
Godt Ord igjen!
See dig om,
du har en Ven!
Sanct Hansdags-Fest med Dands og Sang!
Han kjender ei Jomfru Lene engang.

Magdalene.
Pst! David! Saa hør dog! See lidt til mig!

David.
Jomfru Lene — I her!?

Magdalene (peger paa Kurven).
En lækker Bid jeg bringer til dig.
Jeg tænker paa min Hjertenskjær.
(da David vil gribe Kurven.)
Siig mig dog først,
hvad med Ridderen hændte?
Du raadeb ham godt,
han vandt sin Krands?

David.
Ak, Jomfru Lene,
kun slet det endte!
Han har forsunget,
gik bag af Dands!

Magdalene.
Forsunget? Hvordan?

David.
Har I Ondt af ham?
(rækker atter Haanden ud efter Kurven.)

Magdalene
(trækker den hastig til sig).
Væk fra Stegen!
Stop lidt med Legen!
(gaar tvistesløs ind i Huset.)
Ak, hvilken Sorg og Skam!
(David seer forbløffet efter hende.)

Læredrengene,
(der har listet sig nærmere og lyttet, ønske ironisk David til Lykke).
Held ham, som Vei til Lykken fandt!
Som Friersmand han Seier vandt!
Hans Haab vil Tiden lønne,
han fik ingen Kurv af sin Skjønne!

David (opfarende).
Lad mig i Fred!
Paa Timen afsted!

Læredrengene (danse omkring ham).
Sanct Hansdags-Fest! Sanct Hansdags-Fest!
Nu frier Enhver, som han kan bedst!
Nu drager Folk
til Skoven ud,
lystig Skalmeierne tone!
Den Gamle faar
den unge Brud,
Svenden den gamle Matrone!
Juchhei!
(David er i Begreb med at slaa løs, da Sachs kommer fra Gaden og træder imellem. Drengene fare fra hverandre.)

Sachs.
Slaas du nu atter?

David.
De drille mig.

Sachs.
Hør ikke paa dem. Hold dig for god.
Her er Arbeid til dig.
Gaa hjem, tænd Lys, luk Huus og Bod.

David.
Har jeg Syngetime nu?

Sachs.
Vi har travlt til Festen.
Stik saa de nye Sko paa Læsten.
(De gaa Begge ind i Værkstedet; Læredrengene gaa ligeledes hver til Sit.)

Anden Scene.

(**Pogner** og **Eva** vende gjennem Strædet hjem fra en Spadseretour, Datteren lænet til Faderens Arm; de ligge gjennem Vinduesskodderne ind i Sachs's Værksted.)

Pogner.
Vor Nabo, Sachs, gik hjem, jeg tror,
jeg tale gad med ham et Ord.
(David kommer fra Kammeret med Lys, sætter sig ved et Bord ved Vinduet og arbeider.)

Eva.
Han er der vist! Hans Lys er tændt.

Pogner (gjør nogle Skridt).
Lad see . . .
(vender om)
dog nei! Heller vent.
Han søgte nys at standse mig,
naar nu hans Raad jeg følger ei,
jeg faar det paa mit Regnebrædt. —
Hvad jeg betænkte, var det Ret?
Det synes ham forfængeligt.
(til Eva).
Og du, mit Barn, du taler ei?

Eva.
For Barnet er jo Tavshed Pligt.

Pogner.
Hvor klog og god!
Kom, hvil dig lidt!
Sæt dig hos mig
og tal kun frit.
(han sætter sig paa Steenbænken under Linden.)

Eva.
Men er det ei for kjøligt her?

Pogner.
Vist ei, det mildt jo lufter,
og Lindens Blade dufter.
(Eva sætter sig beklemt om Hjertet.)
En prægtig Dag slig Aften spaar,
en Morgen fuld af Glæde,
o, vist af Fryd dit Hjerte slaar
ved Tanken om, hvad forestaar.
Til grønne Vang vi drage hen,
hvor Byens Raad og Laugets Mænd
og Folket er tilstede,
og du skal frem for Alle træde,
og den som vinder Prisen der,
har du ham kjær,
faar Mestersangens Baand,
o Datter, af din Haand.

Eva.
Men maa der just en Mester til?

Pogner.
Mærk vel: en Mester, hvis Du vil.
(Magdalene viser sig i Døren og vinker ad Eva.)

Eva (adspredt).
Men kom nu ind til Aftensbord.
(til Magdalene.)
Straks, Lene, straks!

Pogner (reiser sig ærgerlig).
Faa vi Gjæster?

Eva.
Jeg tror
Junker Walther.

Pogner (forundret).
Ham?
(ved sig selv.)
Blot ei han kom.

Eva.
Saae du ham ei? — Kom, klæd dig om.

Pogner.
Vist ei. Hvorfor? . . .
(ved sig selv.)
Ei! Var jeg blind!
Hvad falder der med Eet mig ind?
(gaar foran ind i Huset.)

Magdalene (hemmelighedsfuld).
Jeg bringer Nyt.
Eva (ligeledes).
Hvad da? Fortæl.
Magdalene.
Vor Junker havde kun maadeligt Held.
Eva.
Junker Walther?! Hjælp Gud! . . . Hvor
faar jeg vide? . . .
Magdalene.
Maaskee hos Sachs.
Eva.
Ja, han har mig kjær.
Til ham vil jeg gaa, paa ham kan jeg lide.
Magdalene.
Men kom nu hurtig, tøv ikke her.
Jeg har en Ting endnu at fortælle,
Noget, man bad mig hemmeligt melde . . .
Eva.
Junker Walther?
Magdalene.
Ak, nei!
Beckmesser.
Eva.
Ham? — Det ændser jeg ei!
(de gaa ind i Huset.)

Tredie Scene.

(Sachs, iført en let Hussdragt, vender tilbage til Værkstedet; han gaar hen til **David**, som endnu sidder ved Bordet.)

Kom her! Alt Nok! Hold op igjen!
Ryk mig Bord og Skammel herhen.
Læg dig til Sengs,
gjør mig ei Tort,
flink op i Morgen,
sov Grillerne bort!
David.
Skal J arbeide meer?
Sachs (barst).
Fik du Besked?
David (afsides).
Hvad var det med Lene? Himlen veed!
Sachs.
Gaar du saa?
David.
Mester, sov vel!
Sachs.
God Nat!
David (ved sig selv).
Hvordan er det med Mester fat?
(gaar ind i Kammeret.)
Sachs
(sætter sig paa Skammelen ved Døren og tager fat paa sit Arbeide, men lader det igjen ligge og læner sig tilbage med Armen støttet paa den tillukkede Underdør).
Hvor lifligt dufter Linden!
Det tryller sødt min Hu,
og varm mig gløder Kinden,
som skulde jeg synge nu.
Dog Lidt kun jeg fortælle kan,
jeg er en jevn, enfoldig Mand;
bedre jeg Læderet strækker,
lader Digtekunsten i Fred,
i Sangernes første Rækker
jeg har dog ei mit Sted.
(Forsøger igjen at arbeide, men opgiver det.)
Og dog — det slet kun gaar! —
— Jeg følte Klangen,
jeg Tonen nemmed,
det lød saa bekjendt
og dog saa fremmed;
fatte det helt, jeg formaaed ei,
og dog uendelig lifligt det lød,
og Tonen klang
saa fuld og blød
og fandt saa let til Hjerterne Vei,
som Fuglesang i den blide Mai. —
Hvor Lidt jeg mod ham formaar!
Kappes med Fugl i Vang
kan ingen Mester i Sang;
han kviddred om Vaar og Blomst og Blad
saa let og glad,
saa frit, utvunget,
som nogen Fugl har sunget.
Den Fugl, som sang idag,
besad et Næb, som skabt til Sangen;
faldt den ei i Mængdens Smag,
fandt dog Hans Sachs Behag i Klangen!

Fjerde Scene.

Eva,
(træder ud paa Gaden, nærmer sig frygtsom Værkstedet og staar pludselig uventet foran Sachs's Dør).
God Aften, Mester!
Saa seent ved Læsten?
Sachs, (behagelig overrasket).
Ei, Barn! Jomfru Eva!
Seer jeg ret?
I her? Dog — dog —
jeg gjætter næsten:
De nye Sko?
Eva.
Det traf I slet.
Skoene har jeg end ei probeert,
de er saa smukt og rigt brodeert,
at knap jeg med Foden tør træde dem ud.
Sachs.
Og staar med dem dog imorgen Brud.
Eva,
(sætter sig paa Steenbænken).
I veed, jeg staar Brud?
Sachs.
Det veed Enhver.
Eva.
Saa veed I sagtens endnu lidt meer.
Hvem faar jeg til Brudgom?
Sachs.
Kan jeg vide?...
Eva.
Ei, see dog! Paa Jer kan Ingen lide. —
En Gammel maaskee?
Sachs.
Det haaber jeg ei.
Eva.
Men er han da ung?

Sachs.
Det veed ei jeg.

Eva.
I veed ei! I tror ei! Ei, Mester Sachs,
Veg er ei Vox, saa fiin er I ikke!
I veed Besked til Punkt og Prikke!

Sachs.
Barn, jeg er kjendt med begge Slags.
Med Voxet glatter jeg Silketraaden,
naar jeg syer fine Sko til min Glut,
her syer jeg en Sko paa Hverdagsmaaden,
og beger dygtig den grove Gut.

Eva.
Mester, til hvem? Fortæl engang?

Sachs.
Jeg hamrer paa Saalen og beger Traaden
til Beckmessers Sko, saa bred og lang.

Eva.
Forsyn kun brav
med Veg hans Sko
og hæng ham fast,
saa faar jeg Ro.

Sachs.
Han tror sig sikker paa at vinde.

Eva.
En gammel Mand!

Sachs.
Vore unge Mænd
i Mesterkunst har saa langt igjen.

Eva.
Saa har I sagtens selv ifinde . . .?

Sachs.
Ei, Barn! Du er saa ungt et Blod!

Eva.
Ei hvad! Saa ung! Kun dristigt Mod!
I er jo ferm i Sang og Spil.

Sachs.
I skjemter! Tro Jer, hvem der vil.

Eva.
Nei, Mester, I — I narrer mig sikkert.
Man mærker, I har skiftet Sind.
Gud veed, hvem I har nu i Kikkert?
I klapped mig før saa tidt paa Kind.

Sachs.
Mens I var Barn, jeg ved Vuggen sang.

Eva.
Og kaldte mig tidt eders kjære Noer.

Sachs.
Selv eied jeg Viv og Børn engang.

Eva.
Men hun er ei meer, og jeg blev stor.

Sachs.
Ja stor og smuk.

Eva.
Da tænkte jeg vist,
I tog mig til Hustru selv tilsidst.

Sachs.
Saa fik jeg jo baade Barn og Viv;
det blev et artigt Tidsfordriv!
Jo jo, der har I betænkt mig godt!

Eva.
Jeg tror, jeg høster tilsidst kun Spot!
Det vilde maaskee end ei Jer røre,
ifald I fik i Morgen at høre,
at Beckmesser tog mig med sit Digt?

Sachs.
Ja paa hvad Maade hindrer man Sligt?
Her kun Mester Pogner hjælpe kan.

Eva.
Hvor slig en Mester har sin Forstand!
Bad jeg om Bistand, vented jeg hans?

Sachs.
Ja, selv jeg tror, jeg er lidt fra Sands.
Jeg har idag havt stor Fortræd,
maaskee jeg derfor sandser slet?

Eva.
Var det i Skolen? Fortæl, hvormed?

Sachs.
Ja, Barn, en „Løsning" ægred mig ret.

Eva.
Ven Sachs, det skulde I strax mig forklaret,
min Løier og Skjemt jeg havde da sparet. —
Og hvem forlangte „Løsning" idag?

Sachs.
En Junker gjorde sig Flid.

Eva.
En Junker? Fortæl! Og han vandt sin Sag?

Sachs.
Han tabte den, og det vakte Splid.

Eva.
Fortæl! Fortæl! Hvad skete? Tal!
Jer Sorg er ogsaa mig en Kval.
Det er da vist, at han ikke bestod?

Sachs.
Ak, Alles Dom gik ham imod.

Magdalene,
(kommer ud af Huset og kalder sagte).
Pst! Eva!

Eva.
Er der ei Frelse? Siig,
kan Intet hjælpe ham i Havn?
Var hans Kunst paa Feil saa riig,
at Intet kan skaffe ham Mesternavn?

Sachs.
Hvor Lidt der i Mesterskab end rester,
han Mesternavn dog aldrig faar,
thi netop den, som fødes til Mester,
har mellem Mestre de værste Kaar.

Magdalene (nærmere).
Kom hurtig, kom!

Eva.
O siig mig blot end,
om ei ved sin Sang han vandt en Ven?

Sachs (prøvende hende).
Hvad tænker I paa? Venskab med ham?
Sligt Venskab voldte ham vist kun Skam.
Den stolte Junker,
lad ham reise,
blandt de Store
kan han kneise,
lad ham fare
herfra i Fred,
søge sin Lykke
et andet Sted!

Eva (reiser sig hastig).
Et andet Sted,
ja, det kan I sværge,
end blandt jer stakkels
Sanger-Dværge!
Fast paa ham
mit Haab jeg bygger
trods alle trædske
Mester-Nykker!
Strax, Lene, strax!
Nu kommer jeg!
Hvor herligt trøsted mig Sachs!
Man mærker her
en Stank af Beg!
Brænd det, saa varmer det Jer dog strax.
(Hun gaar over Gaden med Magdalene og standser et Øieblik stærkt bevæget ved Døren.)

Sachs
(nikker betydningsfuldt med Hovedet).
Det aned mig! Og saa? — Hvad nu?
(Han lukker den øverste Ladedør saameget, at kun en ringe Lysstraale kan trænge igjennem og forsvinder saaledes næsten ganske.)

Magdalene.
O Gud, hvorlænge tøver du?
Den Gamle kalder.

Eva.
Gaa, sig, at smukt
jeg gik til Sengs, min Dør er lukt.

Magdalene.
Vist ikke! Hør dog!
Hvad skal man tro?
Beckmesser fandt mig,
han har ei Ro,
i Nat han under dit Vindvesgitter
vil synge en Sang og spille paa Cither.
Han haaber, du finder
Behag i hans Kunst,
og tror derved
at vinde din Gunst.

Eva.
Hvor kan han haabe? Jeg ændser det ei.

Magdalene.
Hvor er David?

Eva.
David? — Hvad angaar det mig?

Magdalene (ved sig selv).
Jeg var for streng. Han vist sig græmmer.

Eva.
Der kommer Folk.

Magdalene.
Ja, jeg hører Stemmer.

Eva.
Det er ham?

Magdalene.
Kom! kom! Vi maa hjem igjen.

Eva.
Ei før jeg har seet min Hjertensven.

Magdalene.
Jeg tog Feil! Der er Ingen!
Kom strax afsted!
Det volder os ellers
tilsidst Fortræd!

Eva.
Hvilken Angst!

Magdalene.
Om Noget vi raadslaa ville,
hvordan vi Beckmesser bedst skal drille.

Eva.
Gaa du til Vindvet for mig.

Magdalene.
Hvem? — Jeg?
Saa bli'er David skinsyg vist.
Han sover til Gaden! Hihi! Hvilken List!

Eva.
Jeg hører Trin!

Magdalene.
O, tøv længer ei!

Eva.
Junker Walther!

Magdalene.
Vist ei! Vi maa nu hjem.
Kom strax! Hvis ei, bli'er Historien slem.

Pogner (indenfor).
Hei! Lene! Eva!

Magdalene.
Kom! Hører du?

Femte Scene.

(**Walther** kommer op ad Strædet og bøier om Pogners Huus; **Eva** river sig med et Skrig løs fra **Magdalene** og styrter Walther imøde.)

Eva.
Der er han!

Magdalene.
Jeg vidste det. Hvad gjør vi nu?
(gaar ind.)

Eva (ude af sig selv).
Ja, jeg favner
dig, du Kjære!
Den, jeg kaarer,
du skal være!
Du skal Seirens
Krone bære,
som min Hjertensven!
Walther (lidenskabelig).
Tro det ei!
Jeg er din Ven,
dog ei værdig
Seierskronen,
kjender langtfra
Mestertonen;
mine Sange
man foragter,
og forgjæves
jeg kun tragter
efter Seirens Krands!

Eva.
Kun til dig jeg rækker hen
Krands og Hædersbaand,
ene dig, min Hjertensven,
rækker jeg min Haand!

Walther.

Ak, dit Hjerte
og din Haand
Faderordet binder,
jeg, uværdig
Krands og Baand,
Maalet aldrig vinder.
„En Mesterſanger kun beſtaar,
og kun jert Valg mit Minde faar“ —
ſaa hine Mænd han helligt ſvor
og kan ei bryde meer ſit Ord. —
Ak, da gav mig Elſkov Mod,
ſkjøndt Mesterſang jeg ei forſtod,
mit Elſkovshaab jeg ſang
og beiled til Mesterrang.
Dog disſe Meſtre
med ſtrenge Anker
og golde Regler,
Riim uden Tanker!
Saa tidt jeg mindes
hin Skjændſelsſag,
mit Hjerte brænder
af Had og Nag!
Bort! Ud i Verden,
hvor jeg har hjemme,
bort til Frihed og Fred!
Ja, hvis du elſker,
hør Elſkovs Stemme!
Kom, du Kjære, følg med!

(Man hører Natvægteren blæſe i ſit Horn. Walther lægger Haanden paa ſit Sværd og ſtirrer vildt hen for ſig.)

Eva.

Det var Vægterens Horn!
Spar, Elſkte, din Frygt!
Kom hid under Linden,
her ſtaa vi trygt!
Her kommer Vægt'ren forbi.

Magdalene (i Døren, ſagte).

Eva! Eva! Klokken ſlog Ti.

Walther.

Du flyer?

Eva.

Hvad binder mig?

Walther.

Med mig?

Eva.

Ja! Ud i Verden med dig!

(Hun forſvinder med Magdalene i Huſet.)

Natvægteren

(lader ſig ſee i Strædet, han kommer ſyngende om Hjørnet af Pogners Huus og gaar bort tilvenſtre).

Hør, I Folk, ſom boer i Gaden,
nu ſlog Klokken Ti i Staden!
Vogt Ild og Lys!
Luk Dør og Slaa!
Og ſmukt til Senge gaa!
Lover Herrens Navn!

(Naar han er gaaet, hører man ham atter blæſe.)

Sachs,

(ſom bag Ladedøren har lyttet til Samtalen, aabner den lidt, ſaa at Lyſet falder ud).

Her er en Flugt
i Værk, kan jeg ſee;
jeg ſtaar Vagt,
det bør ei ſkee.

Walther (under Linden).

Kom hun ei atter,
hvilken Kval!

Sachs.

Gjerne den Junker
Pigen ſtjal.

Walther.

Himmel! Der kommer hun . . .
ak nei, det er Lene kun! —
Og dog —

Eva

(kommer tilbage i Magdalenes Klæder og gaar henimod Walther).

Min Hjertenskjær,
modtag mig da her!

(hun ſynker til hans Bryſt.)

Walther.

Jeg har dig, jeg drømte ſandt!
Den ſtørſte Meſterpriis jeg vandt!

Eva.

Kom, lad os ile!
Ingen Hvile!
Var vi alt langt herfra!

Walther.

Ja kom, lad os ile da.
Gaa vi om Hjørnet
ad Gaden ned,
ſtaa Heſte bered.

(Idet de vil gaa over Gaden, ſtiller Sachs Lampen bag en Glaskugle og lader en ſtærk Lysſtraale falde paa deres Vei gjennem den aabne Ladedør.)

Eva (trækker i Walther).

Sachs! — Forſigtig!
Gaa ei for nær!
Hvis han ſaae os her?

Walther.

Hvordan komme vi da bort?

Eva (viſer tilhøire).

Gjennem Strædet hiſt,
Veien er kort.
Dog — lad mig ſee! — Der ſtøde vi viſt
paa Vægt'ren!

Walther.

Saa bort gjennem Gaden.

Eva.

Vent til Sachs
gaar fra Vindvet bort.

Walther.

Hvad gjør han ſaa ſilde i Laden?

Eva.

Viis dig ikke! Han ſeer dig!

Walther.

Hvordan
kan du frygte for Sachs, min Ven?

Eva.

Den Ven behandler dig ilde.

Walther.

Gjør han?
Jeg ſlukker hans Lys!

Eva.

Gaa ikke derhen!

Sjette Scene.

(Beckmesser, som i nogen Afstand har listet sig bagefter Vægteren, kommer op ad Strædet med en Luth i Haanden og speider efter Vinduerne til Pogners Huus. Han udsøger sig et Steensæde ved Sachs's Huus og begynder at stemme Luthen.)

Eva.

Tys!

Walther.

Hvad nu? Hør Citherspil!

Eva.

O hvilken Kval!

Walther.

See, Sachs igjen
tog Lyset bort. Saa lad staa til!

Eva (holder ham tilbage).

Vist ikke! Seer du da ei,
en Anden kom og spærred os Vei.

Walther.

Jovist, jeg seer
en Musikant,
som staar og stemmer
sin Luth galant.

Eva.

Det er Beckmesser.

Walther.

Ham?!

Sachs.

Aha! Godt sagt!

(Saasnart han hører Luthen, faar han et Indfald, trækker atter sit Lys til sig, aabner Ladens nederste Dør og rykker sagte sit Arbeidsbord frem foran Døren.)

Walther.

Mærkeren her i min Magt!
Hvor heldigt, jeg træffer den gamle Svend!

Eva.

Nei bliv! Saa hør dog!
Du vækker Gaden.
Han synger lidt og gaar saa igjen.
Kom ind her i Krattet
i Skjul bag Laden!
Man har dog sin Nød med de Mænd!

(Hun trækker Walther gjennem Buskadset hen paa Bænken under Linden. Beckmesser klimprer utaalmodig paa Luthen, for at Jomfruen skal aabne Vinduet. Idet han vil til at begynde, lader Sachs pludselig Lyset falde klart ud paa Gaden, slaar stærkt med Hammeren paa Læsten og synger med kraftig Røst.)

Jerum, jerum!
Halla halla he!
Oho! Trallalei! Ohe!
Da Eva Paradis forlod,
forstødt af Gud i Vrede,
de haarde Stene rev i Blod
de blotte Fødder spæde.
Den Ynk gik Herren nær,
han havde dem saa kjær:
Gak, Engel, løs hans milde Røst,
gjør Synderinden Sko til Trøst,
og siden nys jeg Adam saae,
at støde slemt paa Steen sin Taa,
saa mag, at han
ad Banen kan
vandre strunk med Støvler paa!

Beckmesser.

Fordømte Skraal! Hvad falder ham ind?
Den Tølper! Jeg kunde garve hans Skind!
(til Sachs)
Hvad, Mester, sidder I oppe i Nat?

Sachs.

Hr. Skriver! Saa silde? Hvordan er det fat?
I frygter for Sko i Morgen?
I seer, I kan spare Jer Sorgen.
(arbeider ivrigt.)

Beckmesser.

Til Helved med Sko!
Jeg vil blot Ro!

Sachs.

Jerum, jerum!
Halla halla he!
Oho! Trallalei! Ohe!
O Eva! Eva! Slemme Viv,
for hvad du daarlig synded,
har Engle nu sin Tidsfordriv
med Sko til Adamskjønnet.
Før Herren du forlod
du aldrig slog din Fod,
og for din første onde Daad,
jeg nu haandterer Syl og Traad,
og for Hr. Adams slemme Streg
jeg flikker Sko og stryger Beg,
var ei jeg slig
Guds Engel lig,
hamred jeg paa Læsten ei.

Walther (til Eva).

Os, eller ham,
hvem gjælder den List?

Eva.

Os alle tre,
tror jeg vist.

Beckmesser.

Vindvet gaar op!
Min Skat jeg seer!

Eva.

Kom, lad os flv!

Walther.

Saa med mit Sværd!

(drager det.)

Eva.

Hold inde!

Walther.

Hvem er ved Vindvet?

Eva.

Lene.

Walther (stikker Sværdet ind).

Det skader ham ei! En lystig Scene.

Eva.

O, kunde vi bort os skynde!

Walther.

Jeg ønsker blot, han vilde begynde.

Beckmesser,

(som har staaet i Beraad med sig selv, træder endelig hen til Laden).

Hvis ikke han tier,
er Alt forbi!
(høit.)
Ven Sachs, o hør
et Ord og tie.

Lad de Sko dog ligge,
den Sag bekymrer mig ikke.
I dømmer jo godt
om Digt og Sang,
saa hør nu efter
og døm engang!
Kan i mit Digt
Behag I finde,
er sikker jeg paa at vinde.

(Han klimprer med Ryggen vendt mod Vinduet for at vedligeholde Magdalenes Dymærksomhed og forhindre, at hun gaar sin Vei.)

Sachs.

Ah, det er for plump en Fælde!
Jeg la'er mig ei atter skjælde:
„Siden min Skomager
blev Poet,
har aldrig en ærlig
Sko jeg seet,
det klapprer her
og trykker mig der!
Hans Digt og Sang
og Komediespil,
Historier, Riim
og hvad man vil,
maatte for mig bero,
fik jeg blot snart mine nye Sko!"

Beckmesser (klimprer igjen).

Det var jo kun Skjemt!
De Ord var ei ment saa slemt.
Jeg har Jer kjær
og skatter jert Værd,
og naar jeg vil beile
til Pigens Gunst,
kan Lykken ei feile,
hvis I finder Smag i min Kunst.
Saa hør mig nu lidt,
og siig mig saa frit,
hvad der var godt, og hvad der var slet,
saa lærer jeg Kunsten ret.

(klimprer igjen.)

Sachs

Spar eders smukke Ord,
den Ære er altfor stor.
„Gadeviser" jeg digter saa mange
og traller paa Gaden helst mine Sange.
Jerum, jerum!
Halla halla he!

Beckmesser (afsides).

Fordømte Karl!
Jeg gaar fra Forstanden!
Den Sang har en Stank
af Beg som Fanden!
(høit)
Tie dog! Ingen faar Nattefred!

Sachs.

Det er man vant til, hører det ei.

Beckmesser.

Hvilken Ondskab! Hvilken Fortræd!
Hun lukker vel Vindvet og gaar sin Vei.

(begynder igjen at klimpre.)

Sachs

(slaar stærkt paa Læsten).

„Nu begynd!" — jeg mærker
med Hammer paa Læsten.

Beckmesser.

Gjør som I vil,
men husk forresten,
at standse min Sang
har I ei behov.
Mærk kun skarpt
efter Regel og Lov!

Sachs.

Efter Regel, saavidt en Skomager kan,
der stræber med Arbeidet som en Mand!

Beckmesser.

Paa Mester-Ord!

Sachs.

Og Skomager-Tro!

Beckmesser.

See kun, hvor tappert jeg holder Stand!

Sachs.

Saa gaar I i Morgen foruden Sko.

Walther.

Er Pokker løs! Hvordan er det fat?
Spøger Skolen igjen inat?

Eva.

Jeg føler Søvnens tunge Haand.
Tag, Gud, vor Skjæbne i din Haand!

(Hun synker til Walthers Bryst.)

Sachs.

Sæt Jer da her.

Beckmesser (ved Hjørnet).

Nei, her maa jeg staa.

Sachs.

Saa langt fra mig?

Beckmesser.

I skjules maa,
som nok I veed.

Sachs.

Men her hører jeg slet.

Beckmesser.

Skolens Skik maa følges ret.
Saa lyder det og med mindre Fynd!

Sachs.

Hvor fint! Nuvel!

(Magdalene breder sig i Vinduet.)

„Nu begynd!"

Beckmesser (til Luthen).

„Den Dag nu snart oprinder
saa frydelig og skjøn,
da gaar jeg glad og vinder . . .

(Sachs slaar paa Læsten. Beckmesser farer sammen.)

Hæder og Kampens Løn . . ."

(Sachs slaar to Slag, Beckmesser vender sig rasende.)

Er det for Spas? Hvad? —
Sangen er rigtig!

Sachs.

Takten er vigtig,
„da gaaer jeg glad —
og vinder . . ."

Beckmesser (arrig).

Men Rimet forsvinder
paa: „nu snart oprinder"

Sachs.

I sætter Melodien tilside;
Giv Agt paa Versets Fald og Klang.

Beckmesser.

Hold op at hamre! Hold op at stride!
Man sandser jo knap.

Sachs.

Prøv nok engang.

Beckmesser.

Jeg bliver ør!

Sachs.

Bliv nu kun ved.
Tre Feil kan I gjøre nu i Fred.

Beckmesser.

Jeg staar mig bedst,
naar jeg tier dertil,
naar Jomfruen blot
forstaar mit Spil.
(Samler sig og begynder.)
„Den Dag nu snart oprinder
saa frydelig og skjøn,
da gaar jeg glad og vinder
Hæder og Kampens Løn.
Mit søde Haab ei feiler,
dristig jeg beiler
til skjøn Jomfrus Haand.
Ja, Dagen som begynder
glad jeg hilser nu
og Alle forkynder,
at en deilig Jomfru
bortgives af sin Fader
og sig indlader
i Ægtestandens Baand.
Enhver som vil
kan selv see til,
der staar den skjønne Mø,
mit Haab paa Verdens Ø,
derfor den Dag saa skjøn fremstaar,
hvorom jeg Harpen slaar."

Sachs.

Er I nu færdig?

Beckmesser (rasende).

Hvordan? Ikke nær.

Sachs,

(holder triumpherende Skoene i Veiret).

Med Skoene er jeg færdig her.
Det blev et Par rette Mærker-Sko
med Mærker-Valgsprog til, min Tro!
Paa Saalen har forvarligt
med drøie Hib jeg gjort forklarlig
en vigtig Sag,
som nu i Mag,
I kan studere paa hver Dag.
Saa giv nu Agt:
god Sang vil Takt,
og hvor den fattes
med Hammerslag den maa erstattes.
Nu løb i Ro
paa gode Sko,
og Saalen skal med Magt
nok holde Jer i Takt,
Takt, Takt!
(leer høit.)

Beckmesser

(trækker sig tilbage i Strædet og synger og straaler af fuld Hals for at overdøve Sachs).

„At Mesternavn jeg bærer,
er mig idag stor Trøst;
til Seirens Priis jeg nærer
stor Kjærlighed og Lyst!
Kom, hjælp mig, Musers Skare,
kom hid, at klare
min digteriske Aand!
Blandt Sangerne jeg bedst er
og holder som Digter Stand,
dog skjøndt man kaldes Mester,
man stundom snuble kan,
naar angst man og forsagt er
og beile agter
til en skjøn Jomfrus Haand.
Jeg offred gjerne Gods og Guld,
hvis I af Hjertet var mig huld,
og i min Sang fandt Smag,
samt i mig selv Behag."

Syvende Scene.

David

(aabner Vinduet ved Siden af Beckmesser og kigger ud).

Hvem klimprer her?
Hvem lytter hist?
Lene! Ha! Det tror jeg vist!
Hun har mig til Nar,
den Sag er klar!

Naboerne,

(først nogle, efterhaanden flere, have under Sangen aabnet deres Vinduer og kigge ud paa Gaden).

Hvem skraaler her?
Er han besat?
At Sligt kan skee
saa sent ved Nat!
Rolig her!
Han, Æsel, tie!
Nei, hør kun!
Hei, nu sove vi!
Han der, vær stille,
gaa sin Vei!
Skraal andetsteds!
Forstyr os ei!

David.

Jeg garver dit Skind!
Hei, bliv du kun!
Til Helved med dig,
fordømte Hund!
(han springer ud af Vinduet bevæbnet med en Knippel, sønderslaar Beckmessers Luth og kaster sig over ham.)

Magdalene (skriger høit).

O Himmel! David! Hvilken Nød!
Kom hurtig! Hjælp! Det bli'er hans Død!

Beckmesser

(slaas med David).

Fordømte Knegt! Giv Slip! Jeg døer!

David.

Jovist, du Skurk! Jeg banker dig mør!
(De vedblive at slaas. Naboerne komme efterhaanden ned paa Gaden og blande sig i Striden.)

Nogle.

Spring ned! Man slaas! Hør, hvilke Hyl!

Andre.

Herhid! Her vanker Prygl!
Giv Slip! Hei, lystigt Spil!
Hvis ei I slipper, slaa vi til!

En Nabo (til en anden).

Hvad har jer Kjælling sagt?

Den Anden.

Karl, tag dig lidt iagt!

Første.
I er bekjendt.
Anden.
Jer skal jeg mærke.
Første.
Hvorban det?
Anden.
See kun!
(slaar ham.)
Læredrenge (komme til).
Hvem er den Stærke?!
Nogle.
Det er Smedene, pas paa!
Andre.
Nei, det maa Slagterne forstaa.
De Første.
Lystigt sprunget. Nok en Volte!
De Andre.
De Sultenhunde!
De Første.
De Drukkenbolte!
Naboer
(mellem hverandre).
Tag det for jer Klage!
Min Stok skal I smage!
Jeg undte Jer længe!
I kunde nok trænge!
Æsler! Slyngler! Pak jer hjem!
Lømmel, løb, for Konen er slem!
Læredrenge.
Hei! Snart de knække
Arm og Been!
Han fik Besked,
nu vær ei seen!
Hvor Tømrerne fik Hast!
Og Bagerne er med i Kast!
Og Kræmmerne med Sukkertop
ved Nattetid er kommen op,
de lugte godt, har iltert Sind,
men vogte deres Skind!
Kom an! Pif, paf!
det traf!
Slaa løs! Pas paa,
der blev du blaa!
Vi maa med! Han fik sin Rest!
Slaa løs Enhver som han kan bedst!
(Almindeligt Slagsmaal.)
Svende
(komme til fra alle Sider).
Svende! Kom hid i Hast!
Halløi! Her maa vi med i Kast!
En blodig Pande vanker her!
Op, raske Svende, hold Jer nær!
Af Banen! Kom, hvem der vil!
Slaa løs! Det gaar lystigt til!
Kandestøber! Giv dem Besked!
Skrædder med Saxen, Slagter, slaa ned!
Liimkoger! Uhrmager!
Gjørtler! Reebslager!
Det er Karle, som sætter Priserne ned!
Mestere og ældre Borgere
(fra forskjellige Sider).
Gudsdød! Hvad er paafærde her?
Affted! Løb hjem Enhver især!
Hei, Svende, pak Jer hjem! Hold Fred!
Det ellers ender med Fortræd!
Naboerske
(i Vinduerne mellem hverandre).
Hvilke Skrig ved Nattetid!
Blot ei min Mand
er med i Strid!
I dernede, skilles ad!
De vække snart den hele Stad!
Hvilken Jammer! Hvilken Tort!
Svired I Forstanden bort!
Hvilken fræk Skarnagtighed,
der slog Steffen Jakob ned!
Han slog min Peters ene Kind!
Hei, Peter, Peter, kom dog ind!
Hjælp, Hjælp, den Gamle! Hjælp, min Mand!
Frands! Saa brug dog din Forstand!
Held Vand derned! Gud staa os bi!
Hvad Ende faar det Myrderie!
(Almindelig Tumult.)
Magdalene
(i Fortvivlelse i Vinduet).
Hvilken Nød! Min Angst er stor!
David! Hør dog blot et Ord!
Det er Hr. Beckmesser! Slip ham dog! O vee!
Pogner
(kommer i Nattøi til Vinduet og trækker i Magdalene).
Eva! Luk Vinduet i! — Lad see,
om hele Huset er i Senge!
Walther (til Eva).
Nu lad os gjennem Sværmen trænge!
(Sachs har fra Begyndelsen af Tumulten slukket sit Lys, men holdt en lille Udsigt til Pladsen aaben. **Walther** tager **Eva** om Livet og trænger med draget Sværd frem til Midten af Scenen, da springer Sachs pludselig ud paa Gaden og griber ham ved Armene.)
Pogner (paa Trappen).
Lene! Hvor er Du?
Sachs
(støder den næsten afmægtige Eva op paa Trappen).
Gaa hjem, Jomfru Lene!
(Pogner trækker hende ind.)
(Sachs slaar **David** over Nyggen med Remmen, som han svinger i Haanden, og driver ham med et Spark foran sig ind i Laden; med den anden Haand griber han **Walther**, som han ligeledes trækker ind med sig. Derpaa lukker han efter sig. **Beckmesser**, som er bleven befriet for David, søger skyndsomst at flygte gjennem Mængden; pludselig hører man tilhøire i Forgrunden Vægteren stode i Hornet; Borgere, Svende og Læredrenge flygte til alle Sider, saa at Scenen hurtig bliver tom. Ogsaa Fruentimmerne forsvinde fra Vinduerne og alle Døre blive lukkede. Fuldmaanen staar op og skinner klart ind i Gaden.)
Natvægteren
(træder ind fra høire, seer sig forundret om, guider sine Øine, ryster paa Hovedet og istemmer sin Sang med skjælvende Røst).
Hør, I Folk, som boe i Gaden,
nu slog Klokken Elleve i Staden!
Lad Nattens Aander
ei faa Magt!
Lad gode Engle holde Vagt!
Lover Herrens Navn!
(Han gaar langsomt ned ad Strædet; idet Teppet falder, hører man ham atter blæse.)

Tredie Akt.

Første Scene.

(Sachs's Værksted. I Baggrunden den halvt aabne Ladedør ud til Gaden, tilhøire en Kammerdør, tilvenstre et Vindue med Blomster, ved Siden deraf Arbeidsbordet; Morgensolen skinner ind. Sachs sidder ved Vinduet i en stor Læneſtol med en Foliant paa Skjødet, fordybet i Læsning. David kigger ind gjennem Ladedøren. Da han seer, at Sachs ikke lægger Mærke til ham, træder han ind med en Kurv, som han forsigtig skjuler under et Bord, men straks igjen tager frem og begynder at tømme; først udtager han Blomster og Baand og finder tilsidst paa Bunden en Pølse og en Kage, som han straks giver sig iærd med at fortære. Sachs vender et stort Blad.)

David
(farer sammen ved Lyden og skjuler Spisevarerne).
Kaldte han? —
(Med Munden fuld af Mad.)
Straks, Mester! Her!
Hr. Beckmessers Sko er i hans Kvarteer.
(Ved sig selv.)
Han seer ei herhen,
saa er han vred igjen.
Ak, Mester, lad Naade gaa for Ret,
en stakkels Dreng forløber sig let;
kjendte I Lene som jeg,
skjændte I sikkert ei.
Hun er saa god og blid,
og smiler saa mildt til hver en Tid.
Hvergang I slaar mig,
vred i Sind,
hun trøster mig
og klapper min Kind;
blot igaar blev hun bister og skjændte
for den Fortræd, som med Junkeren hændte,
og da i Nat jeg kom og saae
en Mand under hendes Vindue staa,
som saae derop og skreg som besat,
saa tog jeg ham i Nakken fat.
Hvor kom nu al den Hurlumhei?
Vor Kjærlighed skaded det ellers ei,
thi Lene tog atter mig kjærlig i Haand
og gav mig til Festen Blomster og Baand.
(udbryder i stor Angst.)
Aa, Mester, tal dog blot et Ord!
(affides.)
Var Pølsen blot væk, var Faren ei stor!
(Sachs slaar Folianten haardt i, saa David uvilkaarlig falder paa Knæ og kaster frygtsomme Blik paa ham.)

Sachs,
(seer bort over David).
Blomster og Baand jeg skuer her
i livfuldt Farveskjær.

David
(opmuntret ved hans Venlighed).
Ja, Mester, det er jo Fest idag,
Pynt og Blomster er Alles Sag.

Sachs.
Bryllupsfest?

David.
O hvilket Liv,
naar jeg engang kalder Lene Viv!

Sachs.
Jaftes var der lystig Fest.

David (affides).
„Lystig Fest"! — Saa saar jeg min Nest.
(affides.)
Vær god nu, Mester, og glem den Sag,
det er jo idag Sanct Johannesdag.

Sachs.
Johannesdag?

David (affides).
Hører han slet?

Sachs.
Kan du din Lektie? Gaar det nu let?

David.
Min Lektie? — Vil Mester høre den? (affides.)
Frisk Mod! Nu er Mester god igjen!
(Han begynder paa Melodien til Beckmessers Friersang i anden Akt.)
„Ved Jordan Sanct Johannes stod . . ."
(Standser; Sachs gjør en Bevægelse af Forundring.)
Aa, jeg sang galt!
Hvor tosset jeg staar!
Jeg tænkte paa Visen fra igaar.
(begynder rigtig.)
„Ved Jordan Sanct Johannes stod
og døbte i dens Vande,
en Kvinde drog med Andagtsmod
didhen fra fjerne Strande.
Hun bar sin Søn til Daaben hen,
hvor Flodens Bølge blinked,
og drog fra Jorsal hjem igjen,
hvor Nürnberg atter vinked, —
og siden det som Regel gjaldt,
at Den som bli'er i Daaben kaldt
Johannes udenlands,
ved Pegnitz hedder Hans —
Hans! — (Ivrig.) Ei, Mester! Det er jer
Navnedag!
At man kan glemme en saadan Sag!
Hvor slet man kan sandse!
Det er til Jer! See, Baand og Krandse!
Og her — see, Mester, herlige Kager!
Prøv denne Pølse, hvis I behager!

Sachs.
Behold den selv, jeg takker dig.
Til Festen idag skal du ledsage mig.
Du som min Herold
skal foran gaa
med Baand og Krandse paa.

David.
Gid jeg heller var Brudesvend!
Aa, Mester, tag en Hustru igjen!

Sachs.
En smuk Mesterinde maaskee?

David.
Hvor jeg skulde dandse og lee.

Sachs.
Hvem veed? giv Tid.

David.
Nei, straks, nu straks!

Sachs.
Du raader godt nok Mester Sachs.

David.
Hr. Beckmesser kan I let beseire,
Saa kan vi straks Trolovelsen feire.
Folk har travlt!
Sligt rygtes let.

Sachs.
Jeg veed det nok.
Maaskee har man Ret.
Nu gaa og gjør dig smukt istand,
men væk mig ikke min Riddersmand!

David
(kysser hans Haand, pakker Alt sammen og gaar ind i Kammeret.)
Nei, aldrig har
jeg seet ham saa god.
Hvem skulde tro,
han krabadske forstod!

Anden Scene.

(Walther kommer fra Kammeret.)

Sachs
(vender sig og lader Bogen glide ned paa Gulvet).
God Morgen, Junker!
Natten var lang!
I vaaged først,
men sov dog engang.

Walther.
Ja lidt, men min Søvn var god.

Sachs.
Saa vaagned I med styrket Mod.

Walther.
Jeg havde en Drøm.

Sachs.
Fortæl mig den.

Walther.
Da svinder Trylleriet hen,
og Mismod faar vel Magt igjen.

Sachs.
I vist inat i Drømme saae,
at I vil Mesternavnet faa.

Walther.
Nei, høste Ros
som Mestersanger,
end ei i Drømme
jeg forlanger,

Sachs.
Jeg mærker, Junker,
I bærer Nag,
men følg mit Raad,
forglem den Sag,
og prøv en Mestersang idag.

Walther.
En herlig Sang
med Fald og Klang,
er det da ei
en Mestersang?

Sachs.
Min Ven! I Ungdoms Vaar,
naar Sjælen let sig svinger
paa Elskovs Rosenvinger
og glad, utvunget Hjertet slaar,
hvor let henaander Mangen
ei Vaar- og Elskovsklangen
af Hjertets fulde Trang!
Men kommer Høst og Vintertid,
henruller Livets Bølge
med Nød og Sorg i Følge,
med Sygdom, Armod, Kamp og Strid,
da let forstummer Sangen;
kun Den, som da, naar Mismod tynger,
endnu til Harpen synger
faar Sangernavn og Mesterrang.

Walther.
Til hende, som min Hu staar til
med ærlig Tro jeg beile vil.

Sachs.
Lad Sangens Lov et Lys Jer tænde,
som lede kan til Banens Ende,
lær Reglens Forskrivt kjende,
at ei den ungdomsfriske Klang,
som, mens I tralled Vaarens Sang,
Jer ubevidst i Hjertet laa,
i Livets Vinter tabt skal gaa.

Walther.
Staar Loven i saa høit et Ry,
hvem skjænked den da først af ny?

Sachs.
Vi skjænke den og følge den. —
Nu Drømmen, Ven.

Walther,
(sætter sig hos Sachs og begynder efter nogen Overveielse ganske sagte).
„Morgenen spredte sit Rosenskjær,
en kjølig Luft
med Balsamduft
og Glands fraoven
vakte Skoven,
en Haves Blomstertræer
vinked mig nær."

Sachs.
Det var en Strofe. Nu en igjen,
en lignende skal følge den.

Walther.
En lignende?

Sachs.
Hvoraf man seer,
I tager nu en Hjertenskjær.

Walther.
„Fuglene kviddred og svang sig i Flugt,
og Havens Flor,
den grønne Jord
og Træer vugged,
sølvbedugget,
i Solen glimred smukt
guldgule Frugt."

Sachs.
Tilsidst en anden Tone kom,
det taaler Reglen ei,
dog mener jeg, Hans Sachs, derom,
det Nye baner sig Vei. —
Nu syng tilsidst en Sluttesang.

Walther.
Hvortil nu den?

Sachs.
Har I fundet engang
et Par i Livets Sommer,
tilsidst en Pusling kommer.

Walther.
„Bag Blomsterlæ,
et himmelsk Syn mit Øie saae,
en deilig Mø sig nærmed tyst
med Rosenmund og Øine blaa.
Jeg sank i Knæ,

hun trykked ømt mig til sit Bryst,
og Øiet blinked
og Haanden vinked,
da rakte hun mig vennehuld
en Frugt saa rund og fuld
af Havens Træ."

Sachs
(skjuler sin Bevægelse).

Det kalder jeg en Sluttesang!
Hvor fuld af Skjønhed og af Klang!
Kun med jer Melodie
er I en Smule fri,
vel fandt jeg ingen Feil deri,
men den er svær at samle,
og det ærgrer vore Gamle. —
Nu glæd igjen Hans Sachs
og syng en Sang af samme Slags.
Hvor skjønt I sang,
har I dog forsømt,
bestemt at sige
hvad I har drømt.

Walther.

„Skyerne pranged i Rosernes Dragt,
jeg suged ind
med henrykt Sind
af Kindens Rødme
Elskovssødme,
og saae i Øiets Pragt
en Skjønhedsmagt.
Stjernerne svæved i natlige Dands.
Som fjernt, saa nær
omstraaled her
to Soles Lue
Pandens Bue,
og Træernes Krands
skinned med Glands!

Sølvkilden hist
af grønne Høi melodisk flød
og risled hen saa klar og fuld
og sødt som Harpeklang det lød.
Bag Blomst og Kvist
to Sole funkled som Guld,
og Englevinger
i Dands sig svinger,
og Stjerner smaa med gylden Frugt
paa Grene hængte smukt
i Havens Træ."

Sachs.

Skjøn som Drømmen var jer Sang
og sødt den som den første klang.
Glæd for tredie Gang mit Øre,
tyd mig Drømmen, syng, lad høre!

Walther.

Det fattes mig paa Ord.

Sachs.

Nu paa os selv vort Held beror! —
Glem ei Digtets skjønne Tone,
til Ordets Fald en herlig Dragt,
og beiler I til Sangens Krone,
da syng om Drømmens Tryllemagt.

Walther.

Hvad har I for?

Sachs.

Jer slinke Svend
har bragt jer Randsel nys herhen;
imorges vist en lille Fugl
har røbet ham jert Skjul.
Jer Bryllupsdragt, brodeert med Smag
vil her beredt I finde.
I den vil Lykkens Krands I vinde.
Kom, lad os ind i Kamret gaa.
Vi Begge straale skal idag
med Høitidsklæder paa.
Stol trygt paa Folkets Dom.
Er I parat, saa kom!

(Han aabner Døren for Walther og gaar ind med ham.)

Tredie Scene.

Beckmesser

(kigger ind i Laden; da han finder Værkstedet tomt, træder han nærmere. Han er meget pyntet, men i en lidende Tilstand, han halter, strækker og ommer sig og søger en Skammel til at sætte sig paa, men springer strax op igjen og gnider sine Lemmer, gaar omkring og grunder og tilkjendegiver sin Fortvivlelse, bliver igjen staaende, kigger ud af Vinduet til Gjenbohuset og slaar sig for Panden. Endelig falder hans Blik paa Arbeidsbordet, hvor han seer det af Sachs beskrevne Papir; han griber det, gjennemfarer det nysgjerrig og tilkjendegiver sit Raserie).

En Friersang af Sachs? — Hvordan? —
Ha, nu begriber jeg min Mand!

(Da han hører Kammerdøren gaa, farer han sammen og skjuler Bladet i sin Lomme.)

Sachs
(festlig klædt, overrasket).

Hr. Skriver! — Sees vi idag igjen?
Passer ei Skoene, ærede Ven?

Beckmesser.

For Fanden! den Saal gjør jo Foden Meen.
Jeg føler grant den mindste Steen.

Sachs.

Jeg mærked den med Flid og Fynd,
derfor blev Saalen slidt saa tynd.

Beckmesser.

Nok af Spøg!
Intet flaut Spilop!
Man faar tilsidst
dog Dinene op!
I har Skylden med
for Nattens Fortræd!
I stifted Oprør og Mytterie
for selv at gjøre jer Veien fri.

Sachs.

Lad dem more sig!
Hvad kan det skade?
Jert Bryllup var Skyld i,
Folk var glade.
Gaar lystigt det til
paa en Bryllupsfest,
saa gaar det siden
i Livet bedst.

Beckmesser.

O du som, fuld af Ænker,
al Smag og Skjønhed krænker,
min Avindsmand er du!
har jeg seet rigtig nu?

Den Brud, som jeg har kaaret,
har skjendig du bedaaret,
og du har stillet Garn
for et uskyldigt Barn.
Din Hensigt seer Enhver,
paa Medgift du kun seer,
du derfor vækker Splid,
i Skolen stifter Strid!
Kun dig hun skulde høre
og laane dig sit Øre,
og aldrig nogen Dag
i Andre finde Smag!
Jovist! Jeg seer din List!
Med Hammerslag, du Snilde,
min Sang forstyrre vilde,
at ei Bevis hun fik,
og saae min Sang holdt Stik!
Saa slap du ud fra Laden
med Tamp og Prygl paa Gaden
din lange Dreng i Nat,
som slog mig som besat.
Ei ei! Fik jeg dig fat?!
au, au, au, au!
Nu grøn og blaa
jeg maa til Spot for Alle gaa,
saa ynkelig skamferet,
at jeg blier aldrig meer kureret;
dog holder vel jeg Stand,
saa jeg idag dig lønne kan,
skjøndt krum og lam,
det staar ved Magt,
jeg nok skal bringe
dig af Takt.

Sachs.

Min Ven! I er paa feile Spor;
jeg har ei voldt det Ondt, I tror.
Giv ingen skinsyg Tanke Magt,
at frie er ei min Agt.

Beckmesser.

Jeg kjender jer Finesser!

Sachs.

Hvad falder Jer ind, Mester Beckmesser!

Beckmesser.

Synger I ikke?

Sachs.

Ikke til Festen.

Beckmesser.

En Friersang?

Sachs.

I Sandhed, nei!

Beckmesser

(søger i Lommen).

Dette Papir beviser dog næsten . . .

Sachs

(seer paa Arbeidsbordet).

Dette Digt — her laa det!

Beckmesser

(tager Bladet frem).

Man tvivler ei.
Er det eders Haand?

Sachs.

Det seer I jo godt.

Beckmesser.

Og Skriften er ny.

Sachs.

Og Blækket vaadt.

Beckmesser.

Nu da?

Sachs.

Hvad da?

Beckmesser.

I spør'?

Sachs.

Nu ja?

Beckmesser.

I er, med eders Gunst, omtrent
den værste Spidsbub, jeg har kjendt.

Sachs.

Maaskee — dog aldrig hos mig forsvandt,
hvad jeg paa andres Borde fandt.
At ei man om Jer
skal tænke Sligt,
jeg fordrer det ei —
behold det Digt.

Beckmesser

(springer i Veiret af Glæde).

Min Gud! — Et Digt — et Digt af
Sachs! —
Dog — dog — en Mand af eders Slags!
Man aner en Snare strax.
Igaar som Fjende
I skaded min Sag,
hvorfor da nu
min Ven idag?

Sachs.

Jeg gjorde Jer Sko ved Nattetid,
for en Fjende gjør man sig ei den Flid.

Beckmesser.

Ja ja, ret godt! Men sværg mig til,
at aldrig I fortælle vil,
hvor end I hører den igjen,
at Sangen kom fra eders Pen.

Sachs.

Jeg sværger — tro mig dog nu engang —
aldrig at sige, jeg digted den Sang.

Beckmesser

(gnider sig fornøiet i Hænderne).

Hvad vil jeg meer,
nu er jeg rolig
og gaar fornøiet
hjem til min Bolig.
Adjø, bedste Ven!
Vi sees igjen!
Jeg takker hjerteligt
for eders smukke Digt;
hvem skulde vente Sligt?
Ei jeg Jer glemmer nu,
jeg samler Stemmer nu,
gjør Jer til Mærker nu,
kjøber jer Værker nu!
Mærker, Mærker!
Mærker Hans Sachs!
Ven og Sanger
af første Slags!

(han hinker og tumler bort.)

Sachs.

Jeg aldrig fandt en Synder saa slem,
at han i Længden holdt Stand,

hvor langt hans Snille hjalp ham frem,
det skorted dog paa Forstand;
hvormegen List end Skjælmen røber,
han dog tilsidst sig forløber,
og at Hr. Beckmesser Digtet stjal,
vil blive ham selv engang til Kval.

Fjerde Scene.

(Eva kommer i en glimrende hvid Dragt, prydet med kostbare Smykker.)

Sachs.

Ei, Eva! Hvor prægtig klædt! Hvor smuk!
Sligt Syn vil koste mangt et Suk!

Eva.

Hvad hjælper mig denne Pragt, disse Smykker?
Om Skrædderen end sin Kunst forstod,
veed Ingen dog,
hvor Skoen trykker,
den volder Fortræd min Fod.

Sachs.

Den slemme Sko!
Men bliv ei vred,
at prøve den
var din Skyldighed!

Eva.

Min Tillid til Mesteren var for stor.
Feilen vel hos mig selv beror.

Sachs.

Kom hid paa Skamlen!
Lad see! Træd herhen!
Den Feil kan vel rettes
snart igjen.
(kun sætter Foden paa Skammelen ved Arbeidsbordet.)
Hvad feiler den da?

Eva.

See her — for slap!

Sachs.

Det er forsængeligt Hjernespind!
Den er for knap.

Eva.

Ja, altfor knap!
den snevrer mig ganske Foden ind.

Sachs.

Tilvenstre?

Eva.

Tilhøire?

Sachs.

Paa dette Sted?

Eva.

Nærmere Hælen.

Sachs.

Trykker den med?

Eva.

Ak, Mester, I selv maa dog bedst forstaa,
hvad der feiler den.

Sachs.

Jeg undres paa,
den gaar saa nemt,
og trykker dog slemt.

Femte Scene.

(Walther kommer fra Kammeret i en glimrende Ridderdragt og bliver ved Synet af Eva staaende som fasttryllet. Eva udstøder et svagt Skrig og bliver ligeledes staaende i samme Stilling med Foden paa Skammelen. Sachs har bøiet sig ned foran hende og vender Ryggen til Døren.)

Sachs.

Aha! Her bag! —
Nu forstaar jeg den Sag!
Barn! Du har Ret,
her trykker en Traad;
vent lidt, for det er der Raad!
Staa, som du staar,
jeg stikker din Sko
blot lidt paa Læsten,
saa faar du Ro.
(Han tager lempelig Skoen af hendes Fod og giver sig ifærd med den, idet han lader, som om han ikke ændser Andet.)
Altid ved Læsten!
Jeg maa arbeide strengt
ved Nat, ved Dag,
jeg er albrig fri!
Barn! Giv Agt!
Jeg paa Noget har tænkt,
saa jeg kan hæve
mit Skomagerie!
Hvad tror du? — Jeg frier idag til dig,
da kan som Poet jeg forfriske mig.
Du svarer ei? — Hvordan er det fat?
Hvem er mig bedre tilpas, min Skat?
Jaja — jeg seer! . . .
Saa gjør, som du vil!
Arbeide kan jeg,
men Sang maa der til.
Jeg hørte idag
en deilig Sang,
det tredie Vers
gad jeg høre engang.

Walther

(i samme Stilling lige overfor Eva).

„Gladere bruser den vingede Dands!
Fra hendes Haar
en Lysning gaar,
og Stjerneranden
dækker Panden
en gylden Straalekrands
med himmelsk Glands!

Under, som Hjertet ei mægter at tro,
bag Guldhaarlag
en dobbelt Dag,
hvor Sole tvende
straale og brænde,
hvor Øine to
nedsmile fro!

Hun udskjød Diets Flammepiil,
da bølged Haarets lyse Flod,
jeg traadte nær med dristigt Mod
venlig og huld
Krandsen af Guld
hun vandt om min Pande med Smiil.
Til Elskov kaaret,

til Hæder baaret,
hævet sig høit mit Bryst,
berust af Lyst
i Nattens Drøm!"

Sachs

(bringer hende Skoen tilbage og beskjæftiger sig under Slutningen af Walthers Sang med at hjælpe hende den paa Foden).

Lyt, Barn! Det er en Mestersang!
Ei sandt, et herligt Mesterstykke! —
See her! Nu er den ei meer for trang.
Prøv nu igjen,
nu kan den ei trykke!
Forsøg! Træd fast! Siig, trykker den end?

Eva,

(der hidtil har staaet maallos og som fasttryllet til Stedet, udbryder pludselig i heftig Graad og kaster sig hulkende til Sachs's Bryst. Walther træder hen til Gruppen og trykker Sachs's Haand med Varme).

O, Sachs, min Ven, min ædle Ven,
hvor kan jeg lønne dig igjen?
Du lærte mig skatte
Aandens Frugt,
du lærte mig fatte
Tankens Flugt,
du var mig god
og hos mig stod
og støtted paa Livets
Vei min Fod.
Ja, kjære Mester,
vær kun vred,
du havde fortjent
min Kjærlighed,
og var mit Hjerte frit, —
jeg selv har følt det tidt —
mit Valg da blev kun du,
da kaared jeg dig nu;
dog vi formaa kun lidt!
O, jeg er underlagt
en uvilkaarlig Magt,
der tvinger Tanke, Sjæl og Hu, —
siig, kjære Mester, vredes du?

Sachs.

Mit Barn! Om Tristan og Isolde
et gammelt Sagn jeg veed,
stor Kummer dem forvoldte
Hr. Markes Kjærlighed.
I Sagnet jeg et Varsel saae,
Hans Sachs har tænkt betids derpaa.

Sjette Scene.

(Magdalene, stadselig pyntet, træder ind fra Gaden; David kommer paa samme Tid fra Kammeret, ligeledes festlig klædt og smykket med Blomster og Baand.)

Sachs.

Aha! Her kommer Lene tilpas!
Strax til Daaben! Venner, tag Plads!
Fadderne kom, som Vidner parat.
David, kom hid! Hurtig, Krabat!

(Alle see forundrede paa ham.)

Giv Agt, høistærede Venner,
som Intet til Sagen kjender:
Junker Walther har gjort
som Sanger sin Lykke,
og digtet idag
et Mesterstykke,
og Mestersanger-Lovene vil,
at naar en Mestersang bli'er til,
med et Navn den døbes maa,
at man kan kjende den derpaa.
Barnets Faber
bad i sin Glæde
Jomfru Pogner og mig
at være tilstede,
for her at døbe
den unge Pode,
som Begge vi hørte
og vel forstode.
Vidner vi tage,
som de kan falde,
Jomfru Lene kom,
jeg lod Drengen kalde,
men da ingen Læredreng vidne kan,
og da han med Lektien idag holdt Stand,
saa gjør jeg nu Drengen strax til Svend!
Saa knæl nu, David —

(David knæler, Sachs slaar ham paa Øret.)

tag det, min Ven! —
Stat op, min Svend, og glem ei den Sag,
saa vil du og mindes Daaben i Dag.
En ydre Pomp
vel savnes her,
men Hjemmedaab
har i Nødsfald Værd.
Saa vil nu Sangen et Navn jeg give,
at holde Melodien ilive,
og døber dig til Priis og Krone:
„Den salige Morgendrøms-Sangtone".
Nu voxe du stor
paa Kæmpers Viis,
den yngste Fadderske
synger din Priis.

Eva.

Morgensolen lued,
vakt af saligt Blund,
Digterøiet skued
Lykkens Morgenstund!
Drømme, I, hvis Billed
henrykt Øiet saae,
hvert et Savn I stilled,
hvert et Held I spaa.
Var det kun en Morgendrøm?
Skjønne, skjønne Tonestrøm,
du som daarer
og til Taarer
river hen,
ton igjen,
at din Sanger maa med Glands
vinde Festens Seierskrands!

Walther.

Du, hvis Skjønhed rev mig hen,
smil igjen
til din Ven,
at din Sanger maa med Glands
vinde Festens Seierskrands!

Sachs.

Hastig ruller Tidens Strøm!
Mig er Elskov kun en Drøm.

Drages end
Hjertet hen,
veed jeg dog at Vaarens Glands
smykkes kun af Elskovs Krands!

David og Magdalene.

Hvad jeg hører, knap jeg tror!
Lykken næsten er for stor.
Svend saasnart!
Viet i Kirken i en Fart!
Sagtens ved et Lykkekast
bliver Mester man i Hast!

Sachs.

Nu hurtig afsted
hvem der vil med!
(til Eva)
Farvel og hils!
(Eva og Magdalene gaa; til Walther).
Kom! Dristigt Mod!
David, min Svend! Luk i vor Bod.
(Idet David giver sig ifærd med at lukke, trækkes et Forhæng sammen i Prosceniet; naar det igjen gaar tilside, er Scenen forvandlet.)

Syvende Scene.

(En Slette gjennemslynget af Pegnitzfloden med Nürnberg i Baggrunden. Baade med brogede Flag føre nafladelig festligt smykkede Borgere, Kvinder og Børn til Flodbredden. Til Høire er opslaaet en Scene med Bænke, som efterhaanden smykkes med de ankomne Laugs Faner og Flag. Telte med Forfriskninger danne Siderne i Forgrunden. Foran Teltene gaar det allerede lystigt til. Grupper af Mænd, Kvinder og Børn sidde leirede i Græsset, medens Mestersangernes Læredrenge, festligt klædte og udsmykkede med Blomster og Baand med omvundne slanke Stave udøve Embeder som Herolder og Marschaller. De modtage Folk ved Landstigningen, ordne Laugenes Tog og ledsage disse til Sangerscenen. Naar Fanerne ere plantede, sprede Laugene sig efter Behag. Følgende Laug udmærke sig mest):

Skomagerne (drage forbi).

Sanct Chrispin var en hellig Mand!
Hør, hvad en Skomager kan:
Gik Fattigfolk forunden Sko,
han fik en Hjertesorg,
da stjal han Læder frisk og fro,
hvad ei han fik paa Borg,
og var først Huden garvet glat —
strøk! strøk! strøk! strøk! —
han greb sin Syl, tog Læsten fat!
(Stadspiberne og Børne-Instrumentmagerne drage forbi, spillende paa deres Instrumenter; derefter):

Skrædderne.

Da Nürnberg var i Fjendevold,
og Hunger led hver Mand,
en Skrædder fik paa Fjenden Hold,
han havde stor Forstand:
Han sig listig svede ind
i et loddent Bukkeskind,
og løb paa Byens Vold omkring
og brøged høit og gjorde Spring.
Og Fjenden hastig
flyer af Skræk,
troer Fanden snapper
Byen væk.
Mek, mek, mek!
Gud staa os bi!
Haha! En Skrædder stak deri!

Bagerne

(følge strax efter Skrædderne, saa at deres Sang falder sammen).

Hungersnød, Hungersnød,
det er en rædsom Plage!
Gav ei vor Bager dagligt Brød,
kom Verden snart af Dage!
Bag, bag, bag!
Giv os Brød hver Dag!
Det er en vigtig Sag!

Læredrenge.

Piger i Ring!
Lystig spring!
(En udpyntet Baad kommer med unge Piger i smukke Bondedragter. Læredrengene hjælpe dem iland og dandse med dem, mens Stadspiberne spille i Forgrunden. Drengene lade som de ville bringe Pigerne til deres Pladser; idet Svendene ville gribe til, drage Drengene dem atter rask afsted med sig.)

David (fra Landingspladsen).

I dandse! — Hvad tror I, Mesterne siger? Hør dog!
(Drengene vrænge ad ham.)
Ei! Saa dandser jeg med.
(Han vælger en ung, smuk Pige og dandser lystig med hende, Tilskuerne lee.)

Drengene.

David! Lene! Lene! Afsted!

David

(giver forstrækket Slip paa Pigen, men da han Ingen seer, dandser han videre).
Lad mig i Fred!

Svendene (ved Landingsstedet).

See, Sangerlauget.

David.

O, farvel, I smukke Piger!
(Han giver Pigen et Kys og river sig løs. Læredrengene afbryde hurtig Dandsen, ile til Flodbredden og opstille sig til Mestersangernes Modtagelse. Alle vige tilside.)

Ottende Scene.

(Mestersangerne ordne sig ved Landingspladsen, drage festligt op og indtage deres Sæder paa Sangerscenen; foran gaar **Kothner** som Fanebærer, derefter **Pogner** med **Eva** ved Haanden; hun er ledsaget af festligt smykkede unge Piger, til hvilke **Magdalene** har sluttet sig; derpaa følge de andre Mestersangere. Alle svinge med Hattene og modtage dem med Jubelskrig. Sangerne indtage deres Æresplads paa Scenen, Eva omringet af Pigerne; Kothner planter Fanen i Midten af de øvrige Faner, hvor den rager høit i Veiret; Læredrengene træde høitideligt tilbage og stille sig i Geled.)

Læredrengene.

Silentium! Silentium!
(Sachs reiser sig og træder frem; ved Synet af ham udbryde Alle i stor Jubel og svinge med Hatte og Tørklæder.)

Folket.

Sachs! See, Sachs!
Mester Sachs!
Syng høit! Stem i! Stem i!
„Vaagn op, thi Dagen snart er nær!
Det lysner over grønne Trær,
og Klangen af en Nattergal

høit lyder over Mark og Dal.
Mens Natten flyer til Occident,
gaar Dagen frem af Orient,
og bag den sommerlyse Sky
gaar Morgenrøden frem paany!"
Hil Sachs! Hans Sachs!
Hil Nürnbergs brave Sachs!
(Længere Pause, hvorunder Alt er spændt.)

Sachs
(hilser og tiltaler Folket).
Hvor let for Jer, —
dog hvad skal jeg,
naar altfor høit
I ærer mig?
Hvorved er jeg
den Ære værd,
I priser mig
og har mig kjær?
Det var jo Alle
til Behag,
jeg aabned Festen
her idag,
og hvad jeg her
forkynde maa,
vil glæde Jer
at høre paa:
En Mester, riig og Kunsten huld,
som Sangens Formaal skatter,
os skjænker med sit Gods og Guld
sit Barn, sin elskte Datter;
den Sanger, som i Mesterkunst
faar Prisen her ved Folkets Gunst, —
hin skjønne Mø er hans,
ham rækker hun sin Krands.
I derfor, som skal dømme her,
agt vel paa Gavens skjønne Værd,
at Den, som slig en Priis forlanger,
maa overstraale høit Enhver
som Mand, ei blot som Sanger.
Bekrands en skjøn
og ædel Beiler,
at ei vort Formaal
vi forfeiler
og i sin Ungdoms Dage
hun bittert skal vor Dom beklage.
(Stor Bevægelse.)

Pogner
(trykker rørt Sachs i Haanden).
O, Sachs, min Ven,
jert Blik saae klart!
Min stille Sorg
I aned snart.

Sachs.
Jert Mod var stort — dog jeg spaar Held.
(Han vender sig til Beckmesser, der uafladelig fremtager Digtet og læser hemmeligt over, idet han fortvivlet tørrer Sveden af Panden.)
Hr. Mærker! Hvor staar det? — Vel?

Beckmesser.
O, denne Sang!
Hvem fatter Sligt?
Man bli'er ei klog
paa dette Digt.

Sachs.
Min Ven! I tvinges ei til Noget.

Beckmesser.
Jer Poesie er mig for broget!
Men staa mig nu bi
og hjælp mig smukt;
hvor skjændigt var I mig nu imod!
Med de Andre saar
jeg sagtens Bugt,
blot I ikke synger.

Sachs.
Saa fat kun Mod,
og see om det gaar.

Beckmesser.
Ja Sangen, — den veed jeg, Ingen forstaar.
Jeg stoler paa eders Popularitet.

Kothner.
Nu, Mestre, hold Jer beredt!
(Foran Mestersangerscenen have Læredrengene reist en lille Høi af Grønsvær og bedækket den med Blomster.)

Sachs.
Naar Folket og Sangerne vil,
kan strax vi begynde vort Mesterspil.

Kothner.
Den Ældste synger først idag.
Hr. Beckmesser, —
nu er det Tid! Behag!

Beckmesser
(forlader Sangerscenen og føres af Læredrengene til Høien; han staar usikkert og vakler).
For Fanden! Man falder jo!
Slaa det dog fast!
(Drengene lee og hjælpe ham tilrette.)
Folket (mellem hverandre).
Hvordan?
Vil han
gi'e sig med i Kast?
En deilig Beiler!
At han saar Kurven,
neppe feiler!
Hvordan vil det gaa?
Han kan ikke staa!
O Jammerlighed!
Han falder ned!

Andre.
Tys! Tys!
Han er ingen
Fusker i Sangen!
Stadsskriver er han,
høit op i Rangen!
Peg ei derhen!
Han har Plads blandt Raadets Mænd!

Læredrengene (opstillede).
Silentium! Silentium!

Beckmesser
(seer sig om og sender Eva en keitet Hilsen).

Kothner.
„Nu begynd!"

Beckmesser
(synger paa sin egen Melodie og med forkert Takt).
„Morgenen spredte sit Rosenskjær,
en kjølig Luft,
en voldsom Dust,
en Glands forvoven
rakte Skoven,

en Haves Blomstertræer
vinked jeg nær."

Mestersangerne
(sagte mellem hverandre).
Hvad var det?
Nei, hør blot Manden!
Har han tabt Forstanden?

Folket (ligeledes).
Er han klog? Hvordan?
Hvem vinked han?
Vinked han nær
en Haves Træer?

Beckmesser
(læser hurtig i Manuskriptet og synger videre).
„Englene kvidred og svang sig i Flugt,
og Hav og Jord,
den grønne Fjord
og Træer vugged
selv bedugget,
i Sølet plumred smukt
Gud give Frugt."
(Han søger at finde sig tilrette i Manuskriptet.)

Mestersangerne.
Raser Manden?
Hvilket Digt!
Er han klog
at synge Sligt?

Folket (høiere).
Han vil beile
til Sangerløn!
Han „plumrer i Sølet",
den Sang er skjøn!

Beckmesser,
(mere og mere forvirret).
„Bag Blomstens Læ
et heldigt Syn mit Øie saae,
en deilig Mø jeg nævned tyst
med Krusemynt og Dine smaa,
jeg sank i Knæ,
hun trykked ømt mig til sit Bryst,
og Øiet blinked
og Munden vinked,
da reiste hun saa vever, huld,
og flygted rundt omkuld
for Havens Træ."
(Alle udbryde i skraldende Latter.)

Beckmesser
(forlader rasende Høien og iler hen til Sachs).
Fordømte Karl!
Det skylder jeg dig!
Den Sang, Godtfolk,
er ei af mig.
Af Sachs, for hvem
I jubler saa høit,
af eders Sachs
har jeg faaet det Pøit!
Den usle Sang
er gjort af Sachs.
Jeg Tosse løb i Fælden strax!
(Han iler rasende afsted og taber sig blandt Mængden.)

Folket.
Hvad? Er det Spas?
Siig, hvad det betyder!
Den Sang af Sachs,
utroligt det lyder!

Mestersangerne.
Den Sang af Sachs? —
Vi mene nei!
Erklær Jer, Sachs,
vi tro det ei!

Sachs
(tager roligt Bladet, som Beckmesser har kastet fra sig).
Den Sang er digtet ei af mig,
som Hr. Beckmesser tror!
Hvordan han den fik,
maa han forklare,
men tro mit Ord,
I vil snart erfare,
det er en Sang af første Slags,
digte saa kan ei Hans Sachs.

Mestersangerne.
Hvad? Skjøn den Sang?
Det er hans Skjemt!

Folket.
Han spaser,
han narrer os bestemt!

Sachs.
Den Sang er langtfra slet.
Hvorfor behager den Ingen ret?
Den er fordreiet, det seer man let.
Er Nogen tilstede
ved Festen idag,
som veed Besked
om denne Sag?
Jeg er bekymret
for dette Digt,
at høre mit Vidne
er jo kun Pligt.
(Walther træder frem af Mængden. Bevægelse.)
Erklær, at Sangen er ei af mig,
det vil da vise sig,
hvad jeg har sagt
vil staa ved Magt.

Mestersangerne.
Ei ei! See kun!
Hvor fiffig, Sachs!
I tog ham vel i Skole strax?

Sachs.
Regler gjør ei Veien trang,
naar man som han er født til Sang.

Folket.
Et herligt Vidne! En ædel Tolk!
Lyt, o Folk!

Sachs.
Hør da Vidnet, hvis I vil.
Lytter til!
Hr. Walther von Stolzing, syng Jer Sang!
Mestre, følg med engang!
(Han giver Mesterne Bladet.)

Læredrengene.
Hver Mund er stum!
Vi kan spare vort: Silentium!

Walther
(træder drifstig og med Sikkerhed op paa Høien).
„Morgenen spredte sit Rosenskjær,
en kjølig Luft
med Balsamduft,
og Glands fraoven
vakte Skoven . . . .
(Mesterne blive henrevne af Sangen og lade Bladet falde; Walther bliver det vaer og vedbliver improviserende):
et Træ med gyldne Frugter paa
mit Øie skued,
jeg følte glad mit Hjerte slaa,
Straalerne lued,
en deilig Kvinde stod
ved Træets Fod,
Eva i Paradiis!"

Mestersangerne
(sagte mellem hverandre).
Ja vel, nu faar
man Syn derpaa,
Digtet maa
man først forstaa!

Folket (ligeledes).
Det la'er sig høre!
En herlig Sang!
Nu fatter først
man Fald og Klang!

Sachs.
Vidne, bliv ved din Sang!

Walther
„En Høi jeg saae
blandt Blomster smaa,
en ensom Kilde,
tyst og stille
flød hen i dunkle Krat.
Jeg sank i Digter-Drøm!
Og Træets Grene vinked,
og sagte risled Kildens Strøm,
og Himlens Stjerner blinked,
da stænked mig med helligt Vand
ved Kildens Rand
min Muse fra Parnas!"

Mestersangerne.
Det klinger herligt!
Ret er Ret,
det rimer vel
og falder let!

Folket.
Hvor smeltende,
hvor blødt og ømt;
saa skjønt har ingen
Digter drømt!

Sachs.
Stem din Harpe
end engang!
Vidne! Slut din Sang!

Walther
(i stor Begeistring).
„Salige Blund,
da Lykkens Krands jeg vandt,
mit Paradiis, min Blomsterlund
jeg atter fandt!
Salige Stund,
jeg henrykt saae, jeg drømte sandt.
Den Himmelbaarne,
min Sjæls Udkaarne,
min Muse var mig huld!
Hun smilte elskovsfuld,
hun aabned mig sin Favn,
da fandt jeg Lykkens Havn,
da vandt jeg Livets Krone
ved Sangens Seierstone:
Parnas og Paradiis!"

Folket (ganske sagte).
O skjønt som en
huldsalig Drøm!
Sød er din Klang,
o Tonestrøm!
Ræk ham vor Krands!
Prisen er hans,
han har seiret med Ros og Glands!

Mestersangerne og Eva.
Ja, ædle Sanger,
tag din Krands!
Du har seiret med Ros og Glands!

Pogner.
O Sachs, du var
en trofast Ven!
Nu er mit Hjerte
let igjen!
(Eva, der ligefra Begyndelsen har iagttaget en rolig, tillidsfuld Holdning, reiser sig ved Sangens Slutning, gaar frem til Kanten af Sangerscenen og trykker en af Laurbær og Myrter flettet Krands om Walthers Pande. Han træder ned ad Trinene og knæler for hende, hvorpaa han igjen reiser sig og føres af Eva frem for Pogner, der udstrækker sin Haand over Parret.)

Sachs
(vender sig til Folket og peger med Haanden paa Gruppen).
Ja, Vidnet, tror jeg,
vel bestod.
Gaar Nogens Mening
Sachs imod!

Folket (jublende).
Nei, Sachs! I var flink idag!
Det faldt i vor Smag!
Den Spøg var os hjertelig til Behag!

Mesterne.
Op, Mester Pogner!
Beløn hans Sang!
Giv vor Junker
Mesterrang!

Pogner
(fremtager en gylden Kjæde).
Modtag Kong Davids
Billed her!
Som Mester os
velkommen vær!

Walther
(farer uvilkaarlig tilbage).
Mester? — Nei!
Til Mesterrang jeg beiled ei!
(Mesterne see forbausede paa Sachs.)

Sachs
(griber Walther ved Haanden).
Min Ven! Foragt ei Meſterne,
De ſtaa med Muſer i Pagt!
de virke for det Gode
og holde ved Templet Vagt!
Ved ædel Smag
og Muſers Gunſt
vi værne om den ſande Kunſt!
(Alle iſtemme Slutningsverſet. **Eva** tager Krandſen af **Walther** og trykker den paa **Sachs's** Pande; Sachs tager Kjæden af **Pogners** Haand og hænger den om **Walther**, **Walther** og **Eva** læne ſig til Sachs's Skuldre, **Pogner** knæler for Sachs og hylder ham. **Meſterſangerne** rege med oplöftede Hænder paa **Sachs**, ſom deres Yperſte. **Læredrengene** klappe i Hænderne og dandſe jublende. Folket ſvinger med Hatte og Tørklæder).

Alle.
Hil Sachs! Hans Sachs!
Hil Nürnbergs brave Sachs!

Den hvide Dame.

Syngespil i tre Acter

af

Scribe;

oversat til Boieldieus Musik af **Thomas Overskou.**

Personerne.

Marley, Forvalter over de grevelige Avenelske Godser.
Anna, hans Myndling.
Georg, ung engelsk Officeer.
Dikson, Forpagter paa de Avenelske Godser.
Jenny, hans Kone.
Margaretha, en gammel Kone, der har tjent Familien Avenel,
Mac-Irton, Fredsdommer i Districtet.
Gabriel, Diksons Avlskarl.

Handlingen foregaaer i Skotland i Aaret 1759.

Første Act.

Skuepladsen fremstiller det Indre af et skotsk Meieri; Baggrunden er aaben, og i det Fjerne sees et romantisk, skovbedækket Landskab med vældige Klipper, hvorover en Sti gaaer ned til Meieriet.

Første Scene.

Skotske Landsbyfolk af begge Kjøn; Gudmoderen (med en Blomsterkost i Brystet).

Chor

(under hvilket alle maae være handlende. Landsbyfolkene komme ned fra Bjergene og kalde paa hinanden ved at stode i smaa Horn, som de have hængende ved Bæltet).

I Sky skal Horn og Pibe lyde;
Thi Klippens Børn sig samle her,
Og større Glæde aldrig de nyde,
End naar en Barnedaab de seer.

(der dandses.)

Anden Scene.

De Forrige. Dikson. Jenny (komme fra Døren paa høire Side).

Første Landmand (iler ham imøde).

Ei, kjære Ven! hvi saa bedrøvet?

Dikson.

Jh! betænk, alt mit Haab
Reent er mig berøvet,
Om at her kan idag blive Barnedaab!

Alle.

Jh! hvorfor ei?

Dikson.

Ak! Drengens Gudfaer —

Alle.

Nu vi vente kun paa!

Dikson.

Justement! men vi ingen kan faae.

Alle.

Hvad! han ingen Gudfaer kan faae?
Hvordan vil det gaae?

Dikson.

Hans Gudfaer være skal lidt høit paa Straaet,
Derfor jeg vor Scherif har budt;
Men han syg til Sengs nu er gaaet,
Just da vi skal døbe min Glut!

Alle.

Hvor findes saa fornem en Mand,
At Tabet erstatte han kan?

Jenny.

En Gudfaer af Stand han skal have,
Der, om han just ei gier ham rundelig Gave,
Dog siden kan bedre hans Kaar.

Dikson.

Ingen Dandsen, ingen Sang;
Men hjælp os ud af denne Trang!
Ak! vi ei idag ham i Kirke faaer!

(han er i Begreb med at gaae ud, yderst nedslagen, da han i det samme seer Georg.)

Tredie Scene.

De Forrige. Georg (der lader sig see oppe paa Bjerget. Han er simpelt klædt og har en lille Bylt hængende paa sin Kaarde, som han bærer over Skulderen).

Alle.

See I den fremmede Mand?
Hvem monstro han være kan?

Georg

(der er kommen ned af Bjerget og ind i Meieriet).

Jeg haaber, at jeg Ly hos Eder finde kan?

(vil give dem Penge.)

See her; jeg trænger stærkt til lidt at spise.

Dikſon (med ædel Uvillie).
Falder hid en Vandrendes Vei,
Gjæſtfrihed gjerne vi viſe,
Men blandt os den ſælges ei!
Nei! Nei!
Deres Stand?

Georg.
Jeg er voxet op under Vaaben
Og, ſom Lieutenant, jeg Kongens Sag
Har forſvaret i nogle Slag.

Dikſon.
For ſlig en Mand min Dør ſtaaer aaben,
Vær velkommen under mit Tag.
(Under Ritournellen til den følgende Aria ſtimle alle omkring Georg og ſtille ham ved hans Vaaben og Bylt.)

Georg.
Aria.

O, hvilken Fryd, ſom kjæk Soldat,
Sin Fane at ledſage!
Trues Fyrſte og Stat,
Fra vor Mø vi bortdrage
Og vort Sværd gribe fat!
O, hvilken Fryd at være Soldat!

Naar Krigstrompetens Skingren lyder,
Og Trommen forkynder Allarm,
Han gløder af Kamplyſt og byder
Til ſit Fædrelands Forſvar ſin Arm!

Lytter til: Hurra! Hurra! høit forkynder,
Seiren er vunden!
Til munter Fryd det er Signal!
Kom, Brødre! Tøm Jert Bæger til Bunden!
Høit leve! høit leve vor tappre General!

Naar da Freden hans Arme tilſmiler
Og med Laurbær ſtolt han hjemiler,
Ham Lykken modtager paany!
Ham hans Venner og Kjære med Varme
Omarme,
Og om den Kjække glade larme:
Der er han, der har hædret vor By!

Selv Oldingens Haand paa Hatten hviler,
Naar Krigeren ham gaaer forbi;
Videnomkring høres hans Ry,
Og hans Moder, den Lykkelige,
I ſin Glæde kan neppe ſige:
Er Du der?
O min Søn!
(han lader ſom om han favner og kyſſer Moderen.)

Chor.
Ja, han er her! ja, han er her!

Georg (ſeer ſig omkring.)
Men jeg ſavner jo min Pige!
Hvor er hun henne?
(ſmilende): Jeg veed
Alt god Beſked!
(ſukker og bryder derpaa atter lyſtigt ud.)
O, hvilken Fryd, ſom kjæk Soldat,
Sin Fane at ledſage!
Trues Fyrſte og Stat,
Fra vor Mø vi bortdrage
Og vort Sværd gribe fat!
O, hvilken Fryd at være Soldat!

Paa een Gang.
Georg.
Et ſtørre Held ei tænkes kan!
O! hvilken Fryd at være Soldat!
Alle.
O, hvilken herlig Stand!
O! hvilken Fryd at være Soldat!

Jenny (ſagte til Dikſon).
Hvor elſkværdig! Hvilken Naade!
Vi ham til Fadder bede kan!

Dikſon (ſagte til Jenny).
Jh! hvilken Snak! det gaaer ei an!

Jenny.
Lad mig kun raade!
(nærmer ſig Georg.)
Til Løn for Elſkov Himlen mon os give
En Dreng, ſaa ſkjøn ſom Englen i det Blaa;
For at han kjæk ſom elſkværdig maa blive,
Vi bede, De vil Fadder til ham ſtaae!

Georg.
Gid for den Godhed, hvormed De mig modtager,
Min Gudſøns Held jeg engang ſkabe maa!
O! jeg ved Synet af Dem kun beklager,
At nu jeg blot kan Fadder til ham ſtaae!

Dikſon (ſjæleglad).
De vil det da?

Georg.
Jeg vil det!

Dikſon.
De ſiger: ja!
Brave Gjæſt!
(til Jenny.)
O, ſkynd Dig! beſtil Du vor Præſt!
(til Bjergboerne.)
Bliv her, til hun kommer tilbage!
Før til Kirken herfra vi drage,
Vinen I først maa ſmage,
Efter gammel Skik og Maneer!

Georg.
Slige Skikke mig vel behage;
Naar jeg i Bægret Druen ſeer,
Jeg ſynger til dets Klang
En lille lyſtig Sang!

Chor.
Naar han i Bægret Druen ſeer,
Han ſynger til dets Klang
En lille lyſtig Sang!
O, hvor elſkværdig han er!

Dikſon.
Glemmer ei Jert Qvad:
med **Choret.**
I Sky ſkal Horn og Pibe lyde,
Thi Klippens Børn ſig ſamle her,
Og ſtørre Glæde aldrig de nyde,
End naar en Barnedaab de ſeer!
(Jenny gaaer ud i Baggrunden; en Deel af Bjergboerne følger hende, en Deel gaaer ind i Meieriet.)

Fjerde Scene.

Georg. Dikson.

Georg. Det er et Ord, jeg bliver her! Jeg hører til Huset! Ellers tænkte jeg rigtignok ikke imorges paa, at jeg skulde hædres med denne nye Værdighed inden Aften.

Dikson. Maaskee den er Dem ukjær?

Georg. Paa ingen Maade! Hvad skal en permitteret Officeer tage sig for? Ligesaa godt kan han fordrive Tiden med at staae Fadder, som med andre Ting; især da han dermed, paa en Maade, gjør Staten en Tjeneste.

Dikson. Det er dog altid en stor Ære, De beviser en stakkels Forpagter. Jeg skal sige Dem, det er som vore Forfædre have sagt: naar et Barn bliver født, saa er der altid nogle slemme Gjenvordigheder, der truer det — især her!

Georg. Virkelig?

Dikson. Ja, jeg skal sige Dem, her er saamange slemme Nisser her i Landet! Men jeg er fuldkommen af min Kones Mening, at De vil bringe os Lykke. — Det er sandt, Herr Officeer! De har ikke endnu sagt mig Deres Navn.

Georg. Det har Du Ret i! Før jeg giver Din Søn mit Navn, er det dog billigt, at Du faaer det at vide. Jeg hedder Georg.

Dikson. Georg?

Georg. Ja, det er det Hele!

Dikson. Georg? Men det er jo kun et Døbenavn.

Georg (smilende). Jeg tænkte, det kunde være nok for Dig idag; andet behøver Du jo ikke. Ellers hedder jeg Georg Brown, naar Du endeligen vil vide det. Jeg skal ikke kunne fortælle Dig mere; thi naar jeg undtager nogle dunkle og forvirrede Erindringer, saa kan jeg ikke huske det mindste om min Barndom eller min Familie. Jeg kan kun, som en Drøm, erindre mig en Mængde gallonerede Tjenere, der bar mig paa Armen, en smuk lille Pige, som jeg blev opdraget med — en gammel Kone, som sang skotske Viser for mig. — Hvorledes det gik til, veed jeg ikke; men pludseligen blev jeg bragt ud paa et Skib, og overgivet til Baadsmanden, der hed Duncan, og som gav sig ud for min Onkel; jeg glemmer ham aldrig, thi han lærte mig Søvæsenet saaledes, at det gik mig til Marv og Been. Efterat jeg i nogle Aar havde udholdt dette Slaveri, saae jeg Leilighed til at undvige, og jeg steg i Land uden en Skilling i Lommen.

Dikson. Stakkels unge Mand!

Georg. Jeg var ikke at beklage; — jeg var fri — var min egen Herre! — Jeg blev Soldat — jeg svor til Kong Georgs Fane! Fremad! Marsch! Tornistret paa Ryggen! Fra dette Øieblik af har jeg været det lykkeligste Menneske — alt er gaaet efter Ønske — det er som om Lykken har fulgt mig i Hælene. Da jeg var i det første Slag, havde jeg fyldt sexten Aar; — vi skulde angribe en Forskandsning. Jeg havde endnu Matroslivet i Hovedet — hurtigt kastede jeg mit Gevær — tog min Kaarde i Munden og klavrede driftig op paa Forskandsningen — jeg var første Mand deroppe, og min Oberst omfavnede mig i hele Regimentets Paasyn! — Min brave Oberst! — han var mig en Fader — en Ven! Han tog sig af mig, sørgede for min Opdragelse, arbeidede for min Befordring. — Jeg var først nylig bleven Secondlieutenant, da jeg, for sex Maaneder siden, i Hannover befandt mig ved Siden af ham ligeoverfor et Batteri. Georg! raabte han; fremad, min Søn! og i det samme vilde han kaste sig foran mig. — Du kan tænke, at jeg paa Øieblikket søgte at komme foran igjen; men forgjæves! en Kugle susede fra Batteriet; vi faldt begge og han — for aldrig mere at reise sig!

Dikson. Han er død?

Georg. Ja, han faldt paa Ærens Mark! Han døde den Tappres Død! (tager til Hatten.) Gid han hist vil bede for mig, at jeg maa ende Livet ligesaa hæderligt. Da jeg kom til mig selv igjen, befandt jeg mig i en Hytte, som jeg ikke kjendte, og mine Øine faldt paa en ung Pige, som jeg sikkert havde at takke for mit Liv, og som hver Dag ofrede mig sin Omhu. Hun havde det huldeste, meest indtagende Ansigt! Det blev mig forbudt at tale, og kun ved Tegn kunde jeg udtrykke hende min Taknemmelighed og mit Ønske, at lære min Velgjørerinde at kjende. Det er tidsnok, naar De bliver bedre, svarede hun mig. Men en Dag, da jeg ventede hende paa den sædvanlige Tid, kom hun ikke, og dog havde hun om Aftenen, da hun forlod mig, sagt: Vi sees imorgen! Min Uro og Utaalmodighed bragte mig til at haste med at forlade Hytten; jeg vandrede derfra fuldkommen helbredet; men forelsket — dødeligt forelsket! Siden den Tid har jeg, uagtet alle mine Eftersøgelser, ikke været istand til at opdage et Spor af min skjønne Ubekjendte.

Dikson. Det har kanskee været Deres gode Engel — saadan en Familieskytsaand — dem have vi mange af her i Landet.

Georg. Virkelig? Derpaa kjender jeg Skotlænderen. — Men til Erstatning for mit Tab, har jeg, i London, fundet en gammel Bekjendt, min Ven Duncan, som nok maa være min onde Engel. Han blev, som han var ramt af Lynild, da han saae mig i min nye Stand. Uagtet vort Slægtskab, havde jeg stor Lyst til at betale ham med samme Mynt, som han havde givet mig; men han er gammel og sygelig; han har nok ikke lang Tid at leve i — jeg deelte med ham, hvad jeg havde, og skal saamæn ikke

den Sag angaaer; men De, (til Georg.) De er Soldat og har Mod i Brystet —

Georg. Hvad vil Du sige med det?

Dikson. Sig mig først, Herr Officeer! troer De paa den hvide Dame?

Georg. Hvad, jeg? — Paa min Sjel! jeg vilde gjerne! Det er saa sødt at tænke, at man altid har en smuk Qvinde omkring sig, en hjælpsom Fee, der staaer os bi i Farens Dieblik — og jeg vilde give meget til, at jeg blot engang kunde faae den hvide Dame paa Avenel at see!

Dikson (skjælvende). Saa! Da er jeg lykkeligere end De.

Jenny og Georg. Du har seet hende!

Dikson. Meer end seet hende — jeg har talt med hende! Det er lang Tid siden! Jeg gjorde hende dengang et Løvte, som rigtignok nu gjør mig gyselig urolig!

Jenny. Men hvad vil dog dette sige? Og det har Du aldrig talt et Ord til mig om?

Dikson. Jeg havde aldrig talt derom til noget Menneske, hvis den Auction i Morgen ikke havde været. Da Du nu ogsaa fortalte mig, at hun atter har ladet sig see, saa kom det Hele mig igjen i Tankerne; og uden at rose mig selv, saa har jeg siden den Tid følt saadan en forunderlig høitidelig Frygt —

Georg og Jenny. Men saa tal dog!

Dikson. Det kan nu være saadan tretten Aar siden, det var strax efter min Faders Død — at alle Ulykker styrtede sammen over mig; mit Korn blev ødelagt af Kulden, Qvægsygen gjorde Ende paa mine Kreaturer og Ilden paa mine Lader, jeg vil ikke engang tale om Retsbetjenter og Procuratorer, der begyndte at bearbeide mig; — næste Dag vilde mine Creditorer tage Rub og Stub, om det saa var mine Plouge, og jeg havde ikke en Ven, der kunde hjælpe mig. Om Aftenen vankede jeg fortvivlet om paa Marken, og før jeg vidste af det, stod jeg for de underjordiske Hvælvinger i den gamle Borg; jeg gik derind og kastede mig ned paa Stenene. Da alt forlader mig, raabte jeg, saa beskyt Du mig, hvide Dame! Med Liv og Gods hengiver jeg mig i din Vold, hvis Du vil laane mig femhundrede Daler! — Paa engang hørte jeg en Stemme, der sagde: Jeg modtager dit Løvte; erindre Dig det, naar Timen kommer, — og i samme Dieblik laae der en Pung for mine Fødder.

Georg. Det er ikke muligt!

Dikson. Jeg tog den op med tillukkede Øine, og troede ganske bestemt, at det var falske Penge; men det var smukke glimrende Guldstykker, hvormed jeg betalte min Gjeld og igjen satte mine Sager paa Fode; og siden den Tid er alt gaaet lykkeligt for mig; jeg er bleven en af de meest formuende Forpagtere her i Egnen, og i forrige Aar givtede jeg mig med Jenny, som jeg i lang Tid havde elsket.

Jenny. Men dersom jeg havde vidst af det, saa skulde jeg nok have betænkt mig — gaae hen og gjøre saadan en Contract med — Du veed kanskee ikke, at den hvide Dame er en Trold — ja hun er —

Dikson (skjælvende). Vil Du tie! Hvilken Snak! — nei det hænger ganske anderledes sammen!

Jenny. Nei, saadan hænger det sammen! Du har gaaet hen og forsvoret Dig til hende med alt hvad Du eier og har.

Dikson. Ja, det er sandt!

Jenny. Og jeg, som er Din Kone, jeg er da ogsaa gaaet med i Kjøbet — og vort Barn!

Georg. Hvad for noget? — min lille Gudsøn —

Jenny. Og naar hun nu, naar hun engang finder for godt, kommer og flyver afsted med os allesammen.

Dikson. Ih! Himlen bevare os!

Ottende Scene.

De Forrige. Gabriel (er kommen sagte ind, uden at blive hørt, han trækker just Dikson i Kjolestjødet.)

Dikson. Ih! hvad er det? (vender sig om og seer Gabriel.) See til den Klodrian! kommer han ikke saadan listende bare for at gjøre Folk bange.

Gabriel. Bevares, Hosbond! — jeg synes, at De er altid bange, naar man kommer! Forpagterne vente paa Dem; de sige, at de skal endelig hjem i Aften, og det begynder alt at blive mørkt.

Dikson. Nu kommer jeg! (til Jenny.) Nei! mit Barn! vær Du rolig! Du har saamæn ikke noget at frygte for! Hvorfor skulde ogsaa den hvide Dame føre Dig bort — Dig? — et Fruentimmer! — Nei, hun tager da heller mig! — Jeg kommer snart igjen. (sagte til Georg.) Bliv De hos min Kone og gaae ikke fra hende! (gaaer med Gabriel.)

Niende Scene.

Georg. Jenny.

Georg.
Hurtigt Manden fra os bortiler;
Men paa hans Pande Angsten hviler!

Jenny.
Ja vist, min Mand er altid saa;
Han stedse angst til alt skal gaae.
Saasnart en knyttet Haand han skuer,
Føler han Frygt.

Georg.
Føler han Frygt?

Jenny.
Og naar med Uveir Luften truer,
Føler han Frygt!

Georg.
Føler han Frygt?

Jenny.
Han sin Skygge for Type tager
Af Frygt.
Georg.
Hvad, af Frygt?
Jenny.
Ham Drømme tidt af Sengen jager,
Og han slumrer ei blidt og trygt,
Blot af Frygt!
Georg.
Hvad, af Frygt?
Jenny.
Naar kun en Blomst nogen mig giver
Og naar til Dands engang jeg buden bliver,
Bær han Frygt!
Georg.
Bær han Frygt?
Jenny.
Siig mig, er han ei at beklage?
Georg.
Jo, det er rigtignok stygt;
Men med en saa deilig Mage,
Man let forledes kan til Frygt!
Dog —
Jenny.
Paa een Gang.
Saa nær den tjække unge Kriger
Jeg føler ei til nogen Frygt:
Min Mand han vist ei sviger,
Han vil os hjælpe ved sin Kløgt.
Georg.
Saa nær en tapper Kriger
Bær ingen Frygt!
Let Faren for os viger,
Slaaer vort Hjerte kun trygt!
Jenny (tager hans Haand).
Med heldigt Udfald jeg mig trøster!
Men hvad er det — Deres Haand jo ryster!
Georg.
Kan være; undertiden er jeg saa.
Jenny.
Hvordan! jeg troer min Mand de slægter paa.
Georg.
Naar Qvindens Blikke mine møde,
Føler jeg Frygt.
Jenny.
Føler De Frygt?
Georg.
Naar hendes Kinder deiligt gløde,
Føler jeg Frygt.
Jenny.
Føler De Frygt?
Georg.
Jeg fjernt beundrer hendes Ynder
Af Frygt;
Hvis jeg at nærme mig begynder,
Da slaaer min Barm ei længer trygt,
Blot af Frygt.
Jenny.
Blot af Frygt!
Georg.
For denne Frygt lidt at fordrive,
Tillad et Haandkys jeg Dem maa give.
Jenny.
Nei, nei! thi det sætter mig i Frygt.
Georg.
Hvordan, jeg et Haandkys ei Dem maa give?
Jenny.
Har Hjertet forvundet sin Frygt?
Georg.
Nei, nei, dets Slag for stærke blive,
Men dette Middel gjør det trygt!
(Hun byder ham smilende Haanden, som han kysser.)
Jenny.
Paa een Gang.
Saa nær den kjække unge Kriger, ꝛc.
Georg.
Saa nær en tapper Kriger, ꝛc.

Tiende Scene.

De Forrige. Dikson.

Dikson (ganske forskrækket, med et Papiir i Haanden). Kone! — Kone! — (til Georg.) Ah! er De der? — Gaae ikke fra mig — gaae ikke fra mig, det beder jeg Dem om.

Jenny. Hvad er der paa Færde? — Ere Forpagterne blevne uenige.

Dikson. Vist ikke! Jeg skal paa deres Vegne byde tyvetusinde Daler; Godset er rigtignok over fem Gange saa meget værd; men mere kan vi ikke skyde sammen, og om ikke andet, saa skrue vi det dog op for ham —

Jenny. Er det derover Du er forskrækket?

Dikson. Vist ikke! vist ikke! Men da de gik —

Georg. Nu? —

Dikson. Saa fulgte jeg dem til det Sted, hvor Skoven bøier om — henved et hundrede Skridt fra Huset; men da jeg skal vende om igjen, finder jeg paa Veien en lille Dværg, som var ganske sort; han gav mig et Papiir, og — fut! var han forsvunden, jeg troer han sank ned i Jorden — thi jeg veed ikke hvor han blev af.

Jenny. Hu! det har været en Nisse!

Dikson. Og Papiret — det er der.

Jenny. Læs det.

Dikson (læser). „Du har svoret mig Lydighed; Timen er kommen, jeg trænger til Din Bistand. Indfind Dig i Aften ved den gamle Borg; ring paa Porten og bed om Ly i den hellige Chrystan af Avenels Navn.
Den hvide Dame paa Avenel."

Jenny og Dikson.
Paa een Gang.
O Himmel! styrk mig ved Din Naade!
O bønhør min / mig arme Mand!
Sligt Under kun fra Satan komme kan!
Min Sjælepval tiltager,
Jeg raadvild snart forsager!
Mig Frygten dræbe vil!
Georg.
Hvordan! det Hele er en Gaade,
Der løses ei af sund Forstand!
Sligt Under for engang nok jeg lide kan!
Jeg gjerne ham ledsager;
Thi muligt jeg opdager,
Den Dame, som behager

Paa een Gang.
At skrive Mandfolk til.
Han vist min Hjælp modtager;
Thi Modet ham forsager;
Ham Frygten dræbe vil!

Dikson.

Jeg inat, før Dag frembryder —

Jenny.

Nei, nei! Du ei maa gaae.

Dikson (viser hende Brevet).

Men betænk, hvad hun i Brevet byder!

Jenny.

Nei, nei! hos mig Du blive maa!

Dikson.

Men hvis hun Ryggen da mig vender,
I Nød hun altid var min Trøst —
Forladt jeg staaer med tomme Hænder,
Farvel, Du fordums rige Høst!
Hendes Nisser mig vilde vække,
Naar i Sengen jeg mødig laae,
De fra Din Barm mig grusomt vilde trække
Og med Svøber mig slaae!

Dikson og Jenny.

Paa een Gang.
Dig, Evige! angst jeg anraaber,
O staae Du mig bi,
Af Dig jeg kun Frelse haaber,
Du ene kan mig befrie!

Georg.

O Evige! han Dig angst anraaber,
Du ene kan ham befrie!
Af Dig han kun Frelse haaber,
Staae Du den Bedende bi!

Georg.

O brave Folk! stands Eders Taarer!
(til Dikson.)
Jeg Din Sag antager mig;
Din Fortvivlelse dybt mig saarer;
Dog frygt ei meer, — jeg gaaer for Dig!
(det begynder at mørknes.)

Dikson og Jenny.

O, Himmel! De vil vove Dem derhen?

Georg.

Gjerne Faren til Brud jeg kaarer —
Især for at frelse en Ven!

Dikson og Jenny.

Frygt for Helvedes sorte Magter!

Georg.

Jeg frygter ei — jeg er Soldat!

Jenny.

Den onde Aand —

Georg.

Jeg kjæk foragter!

Dikson.

Men Deres Liv —

Georg.

Paa Spil er sat!
Saa kom! afsted vi drager;
Du mig paa Veien følge maa.

Dikson.

Nu vel, som De behager!
(sagte til Jenny.)
Jeg derhen ham ledsager;
Men ved Porten vil jeg gaae!

Jenny.

Men Barnedaaben —

Georg.

Den skal staae
Endnu i Morgen; vær vis derpaa!

Dikson.

Hvis nu inat ham Nisfen tager,
Vi igjen uden Gudfaer staaer!

Jenny.

Paa een Gang.
O Du, som i Borghallen sidder,
Hvide Dame, Hex eller Aand!
Vær Du ham nær, beskjærm Du den Ridder,
Som giver sig kjækt i Din Haand!

Georg.

O, Du, som i Borghallen sidder,
Hvide Dame, Hex eller Aand!
Vær Du mig nær; kjæk, som Din Ridder,
Jeg snart skal fortjene et Kys paa Din Haand.

Dikson.

Du, Aand! som i Borghallen sidder.
Du bandt mig med hellige Baand!
Dog jeg er for angst til Din Ridder;
Vær ei mig vred, Du velgjørende Aand!
(det tordner.)

Georg.

Følg med!

Dikson.

Hør hvilket Skrald!

Jenny.

Hør hvor Stormen lyder!
(Lyn og Torden.)

Dikson.

Det lyner fra natsorte Sky,
Bildt et Uveir udbryder,
Alting iler bange i Ly!

Jenny.

Himlen selv Deres Mod vil kue!
See hvor i Flammer alt den staaer!

Georg.

Lad hele Helved selv mig true;
Jeg holder Ord og gaaer!
Eventyret friste jeg vil!

Dikson.

Hør Tordnen tager til!

Paa een Gang.
Jenny.
O, Du, som i Borghallen sidder! ꝛc.
Georg.
O, Du, som i Borghallen sidder! ꝛc.
Dikson.
Du, Aand! som i Borghallen sidder! ꝛc.
(Torden og Lyn.)

(Georg gaaer ledsaget af Dikson; Jenny bliver staaende ene, hendes Øine følge de Bortilende; hendes Arme ere udstrakte mod Himmelen.)

Anden Act.

Skuepladsen fremstiller en stor gothisk Hal; paa venstre Side i Forgrunden er en stor Kamin, paa høire et Familiemaleri. Paa samme Side er en Dør, og noget længere borte et Buevindue. Det er langt ud paa Aftenen.

Første Scene.

Margaretha (sidder og spinder).

Hurtigt svandt min Ungdoms Glæder,
Bleg og runken er min Kind,
Kraftløs Foden Rokken træder
Og til Graven staaer mit Sind.
Gid jeg, i hans Fædres Sale,
Med min Herres Søn maa tale,
Før træt jeg til Hvile gaaer,
Derom jeg Himlen bønfalder!
Mit lette Hjul! snur om til Sløret falder,
Snur om til Gjensynstimen slaaer!

Du, hvis dyrebare Minde
Lever evigt i min Sjæl,
Bittre Taarer for Dig rinde.
Arme Chrystan Avenel!
Kan jeg til mit Bryst Dig trykke,
Eet kun mangler i min Lykke;
At strax jeg fra Verden gaaer,
Derom jeg Himlen bønfalder!
Mit lette Hjul! snur om til Sløret falder,
Snur om til Gjensynstimen slaaer!

(reiser sig.)

Naa! naa! nu vil jeg da lade mit Arbeide ligge og mine Erindringer slumre; (med et Blik til Døren paa venstre Side.) thi Mis Anna kommer snart ned fra sit Værelse. Stakkels, kjære fader- og moderløse Barn! Du blev opdraget af min gamle Frue! Da jeg igaar saae hende komme hertil med denne nedrige Marley, som man da har gjort til hendes Formynder, saa var det ligesom om Himlen havde bønhørt mine Ønsker, og at min stakkels Chrystan ogsaa maatte komme snart; — thi fordum vare de altid samlede — saae man den ene, saae man ogsaa den anden; de holdt saa meget af hinanden og vare saa smukke — især naar jeg bar dem begge to paa mine Arme. Saa raabte altid Grevinden til mig: Moer Margaretha! Moer Margaretha! tag Jer iagt! — Alle Helgene! om jeg tog mig iagt! — min ædle Herres Søn — min stakkels lille Chrystan! — Naa! imod min Villie kommer jeg altid til at tænke derpaa! Det er med det, som med Borgens gamle Klokketaarn; fra hvilken Side man kommer, strax staaer det for Øinene af Een. (nærmer sig til Vinduet, der staaer halvt aabent.) Jeg vil lukke Vinduet — Jh! — jeg seer jo Lys derinde imellem de øde Ruiner — jeg synes at jeg seer — Ah! (slaaer Vinduet hurtigt i.) — skulde det være den hvide Dame. — Slottets Beskytterinde? — og er hendes Aabenbaring et Forvarsel for Chrystans Tilbagekomst eller Død?

Anden Scene.

Margaretha. Anna (indhyllet i en flotsk Kappe; i Haanden har hun en Lygte, hvori Lyset er slukt, hun er iklædt en blaa Kjole og har nedhængende Haar.)

Margaretha. Hvem er det? Mis Anna bleg og skjælvende! — Hvad feiler Dem, mit Barn!

Anna (tager Kappen af og sætter Lygten ved Kaminen). Intet, Moer Margaretha!

Margaretha. Og jeg troede, De var i Deres Værelse. Hvor kommer De fra?

Anna. Jeg har spadseret omkring imellem Ruinerne.

Margaretha. Himlen være lovet! saa var det Dem, jeg saae for et Øieblik siden. Men hvor tør De alene — midt i Nattens Mørke? —

Anna. Jeg skjælvede ogsaa — men det siger intet! Marley var just gaaen ud, og jeg vilde gjerne see det Indre af den prægtige Borg i Midten af Lystskoven. Jeg har været der lige til nu; men det har ikke været mig muligt at komme derind.

Margaretha. Det vil jeg gjerne troe; siden der er kommet Efterretning om Grevens Død er alt blevet tillukket; der er sat Laase for alle Dørene, og de blive ikke lukkede op, før Auctionen er forbi.

Anna (sagte). O Himmel! hvilken uventet Hindring!

Margaretha. Men hvad tænker De paa, at gaae ud paa denne Tid, istedetfor at komme til mig, som er saa lykkelig ved at see dem. — Siden De kom i Gaar, har jeg jo neppe kunnet tale et Ord med Dem, — denne Marley er jo altid omkring Dem.

Anna. Du har Ret — jeg har været opfyldt af ganske andre Tanker — Tilgiv mig, gode Moer Margaretha!

Margaretha. Men hvorledes har De det? Hvorledes er det gaaet Dem, siden De forlod dette Gods? siden den Dag, da De ledsagede Grevinde Avenel herfra, da Greven ilede afsted, for at forene sig med vore Bjergskotters Hær og min lille Chrystan blev bragt ombord paa et Skib for at gaae til Frankrige med den hæslige Ledsager, som jeg altid afskyede saa meget?

Anna. O! min Barndoms Legebroder, den lille Chrystan, er forsvunden og man er uvidende om, hvorledes det er gaaet ham. Hans Fader døde som Landsforviist og Grevinde Avenel sad længe indesluttet i et Statsfængsel.

Margaretha. Hvad siger De?

Anna. Jeg har troligen ledsaget hende, Margaretha, jeg har ikke forladt min Velgjørerinde; i otte Aar har jeg opvartet hende med den største Omhu, jeg har gjort alt

for at fortjene det Datternavn, hun gav mig; men da hun døde, blev alt anderledes! Jeg blev nødt til at følge den lumske Marley, som var sat til at være min Formynder. Med ham maatte jeg for sex Maaneder siden gjøre en Reise til Hannover, og da han havde nogle Forretninger at afgjøre, lod han mig blive paa et Landsted, under Opsyn af een af hans Beslægtede, og her —

Margaretha. Nu?

Anna. Jeg veed ikke om jeg tør fortælle Dig Resten?

Margaretha. Og til hvem vilde De da vel have mere Tillid end til mig?

Anna. Krigens Luer rasede just; man kjæmpede tæt udenfor Haugeporten — og en ung Officeer blev farligt saaret! — Det var en af vore Tropper — en Landsmand — burde jeg ikke hjælpe ham? — og behøver jeg at sige Dig, at jeg tænkte paa Chrystan? han kunde omtrent være i samme Alder og jeg sagde til mig selv: Maaskee er min Herres, min Velgjørers Søn ligesaa ulykkelig og hjælpeløs —

Margaretha. Hvad! De troede —?

Anna. Vær rolig! Det var ikke ham; thi jeg veed hans Navn. Saasnart Marley imidlertid kom tilbage, maatte vi paa Øieblikket reise og siden den Tid har jeg aldrig seet min unge Officeer, som maaskee har anseet mig for et Drømmebillede, og, i alt Fald, sikkert glemt mig —

Margaretha. Da De derimod — ja, jeg kan tænke mig til, at De erindrer ham endnu, De elsker ham maaskee endogsaa og det er just det der ærgrer mig.

Anna. Og hvorfor?

Margaretha. Fordi det altid forekommer mig, som at De slet ikke burde elske nogen anden end Chrystan — det er i det mindste saadan mine Tanker, og jeg har vel hundrede Gange i Drømme seet Dem for Alteret med ham.

Anna. Hvad tænker Du paa? Han — Arving til Grevskabet Avenel — og jeg, et fader- og moderløst Barn, uden Midler, uden Rang — skulde jeg saaledes gjengjælde alt det Gode mine Velgjørere have bevist mig? Nei Margaretha! Chrystan, der fordum var min Ven, min Broder, er nu min Herre! Som Herre bør vi ære og tjene ham og anvende alt for at frelse hans Arvepart fra at falde i Andres Hænder.

Margaretha. Men paa hvad Maade kunne vi vel det? — I Morgentidlig skal jo Godset sælges. En Anden tilkjøber sig hans Rettigheder og Værdighed som Greve af Avenel; hvis Chrystan da lever endnu og engang vender tilbage, da skal han være en Fremmed i sine Fædres Borg!

Anna. Hvem veed? hvorfor skulle vi tabe Modet? Jeg har det bedste Haab!

Margaretha. Hvad siger De? (Man hører Lyden af et Horn.)

Anna. Du skal faae det at vide; men hører Du? — Borgporten aabnes — det er Marley, som kommer tilbage. Hør, Margaretha! og husk nøie derpaa! Om nogle Øieblikke vil der maaskee komme Een herfra Egnen og bede om Ly i den hellige Chrystan af Avenels Navn —

Margaretha. Hvem har sagt Dem det?

Anna. Du sørger for at han slipper ind og faaer dette Værelse at opholde sig i.

Margaretha. Ja, vær De kun rolig! — jeg skal vente paa ham, om det saa var til i Morgen — hvad er der, som jeg ikke vil gjøre for Dem og Chrystan!

Anna. Gaa bort! der er Marley!

Margaretha. Lev vel, lev vel, mit Barn! (hun gaaer.)

Tredie Scene.

Anna. Marley.

Marley. Ah! Miss! De er endnu ikke gaaet paa Deres Værelse?

Anna. Nei! Jeg sladdrede lidt med Margaretha!

Marley. Udentvivl fortalte hun Dem igjen nogle af de Spøgelsehistorier, som hun fornøiede Dem med i Gaar — disse Eventyr om den hvide Dame! Det lader næsten til, at De fæster Troe til disse Ammestuefortællinger?

Anna. Jeg?

Marley. Ja; jeg saae hvor rørt, hvor opmærksom, De var i Gaar, da hun fortalte Dem Eventyret om Forpagter Dikson og hans Guldpenge; det saae virkelig ud, som om De troede dette — Mirakel.

Anna. (smilende.) Mirakel? — nei! thi der er ingen, der, saa godt som jeg, veed, at det gik høist naturligt til.

Marley. Saa lad mig da høre det!

Anna (levende.) Grevinden af Avenel har mange Gange fortalt mig dette sidste ædle Træk af hendes Mand, hvilket hun kjendte. Da han, den Nat han ilede herfra, vandrede om imellem Ruinerne, forfulgt af sine Fjender, — hørte han en stakkels Forpagter, der i sin Fortvivlelse anraabte den hvide Dame om en Sum Penge, som han manglede — for ikke at blive kjendt, tilkastede han ham en Pung i hendes Navn! O! hvis der endnu er Gnist af Taknemmelighed i Diksons Bryst — (sagte:) denne Hændelse gjør mig god Tjeneste!

Marley. O, vær De ganske rolig! Han er langtfra ikke utaknemmelig; han er een af dem, der troe paa den hvide Dame, som paa Evangeliet! — Det er ham, der stikker Hovedet sammen med alle Egnens gamle Kjerlinger og som har udbredt det Rygte, at jeg nok vil skee en eller anden Ulykke, fordi jeg driver mig til at sælge en Borg, som hun beskytter. Men vi vil faae at see! Jeg spiser nu tilaften med Mester Mac Irton,

Fredsdommeren: vi have sørget for, at alt er istand til at Auctionen kan begynde i Morgen ganske tidligt.

Anna (sagte.) O Himmel! (høit.) Altsaa vil De, der før har været Forvalter over dette Gods, nu søge at blive dets Eier; for en ringe Priis vil De see til at kjøbe Deres Velgjørers Rang og Eiendom.

Marley. De veed, Mis Anna! at jeg ikke er den Mand, der bryder mig om høitravende Talemaader; jeg holder mig til det Virkelige. Jeg er ikke andet end Forvalter Marley, det er sandt! men naar Forvalter Marley har kjøbt og betalt Godset, der giver ham Titel af Lord og Adgang til Parlamentet, saa ville alle Egnens Folk, der nu see mig over Skulderen og foragte mig, hilse mig ærbødigt som Greve af Avenel og snart forglemme den gamle Herre, fordi jeg er rig og han er død. Hver har sin Tid at glimre i! Desuden har Greven af Avenel jo, før hans Afreise, solgt sine uhyre Godser i England, hvor har han gjort af de Penge?

Anna. De veed selv meget godt, at han har brugt dem til Prætendentens Tjeneste.

Marley. Det tvivler jeg om! — I det mindste har De nok ikke fundet noget Bevis derfor i det Brev, som Grevinden af Avenel har betroet Dem.

Anna. Mig?

Marley. Ja! De vil dog vel ikke nægte, at Grevinden paa sin Dødsseng har givet dem et meget hemmelighedsfuldt Papiir?

Anna. Nei, det er Sandhed.

Marley. Og hvor har De gjort af det?

Anna. Ifølge hendes Befaling har jeg læst det efter hendes Død, og da jeg havde svoret, at jeg ikke vilde betroe denne Hemmelighed til nogen — ikke engang min inderligste Veninde — saa rev jeg Brevet i Stykker paa Sieblikket.

Marley. Og tør jeg, som Øvrigheden har indsat til Deres Formynder, da ikke udbede mig Indholdet deraf.

Anna. Nei!

Marley. Og hvorfor ikke?

Anna. Fordi De ikke maa vide det!

Marley. Meget vel, Mis Anna! under Deres blide og frygtsomme Mine skjuler De en Haardnakkenhed og Fasthed, som man aldrig skulde tiltroe Dem. — Men vær De forsikret om, jeg skal vide at tage Forholdsregler derimod. (Man hører Nogen ringe paa Borgklokken.) Men hvad betyder denne Ringen?

Anna.

Stærkt paa Borgklokken nogen ringer
Og vist en Vandrende det er!

(sagte, medens Marley seer ud af Vinduet.)

Han iler hid paa Troskabs Vinger;
Det er ham, jeg venter her!

Marley.

Det er alt Midnat og man vover
At ringe paa, da Alle sover!?

Anna.

Sikkert Een, der beder om Ly!

Marley (spottende).

Ja saa! det kan han faae i næste By!

Anna.

Tør jeg for den Arme bede?
Hvis stolt De en Plads vil beklæde,
Som har tilhørt gjæstmilde Mænd,
Da modtog hver Gjæst som ærlig Ven!
Man elsked de herlige Fædre;
De skjænkte trætte Vandrer Ly!
Vil Deres Gjæstfrihed De hædre,
Tryller De Oldtid tilbage paany!

Paa een Gang.

Anna (sagte.)

Hvor han grusom kan være!
Nu det Haab jeg ei tør nære,
At det lykkeligt vil gaae!

Marley.

Jeg ønsker ei en Ære,
Som jeg med Fare kjøbe maa!
Jeg vil forsigtig være,
For mit Maal at opnaae!

Fjerde Scene.

De Forrige. **Margaretha.**

Margaretha (ilende).

En artig Herre be'er, at han i Borgen,
Mod dette Uveir, maa faae Ly til i Morgen.
Venligt han ønsker Eder alt Held,
Og høit paakalder St. Chrystan af Avenel!

Anna (sagte).

Det er ham! Haabet stiger!

Margaretha.

Jeg lod ham komme ind, for lidt at hvile sig.

Marley.

Før Du adspørger mig
Du Dig slig Frihed tager?
Jeg vil, at strax herfra han drager!

Anna.

Hvad siger De? Husk, af Enhver
For en Gjerrig De anseet er!
Lad Een dog finde Gjæstfrihed her,
Og De i Morgen faaer i Deres Værge
Det bevidste Brev, som saa vigtigt Dem er!

Marley (levende).

Er dette vist?

Anna.

Det vil jeg Dem tilsværge!

Marley.

For Deres Bøn jeg give efter vil,
Og at han seer, her er Gjæstfrihed til,
Saa luk ham op!

Anna (sagte).

Min Lykke jeg priser!

Margaretha.

Hvilken Godhed De os viser!

Marley.

Hvor skal han være?

Anna og **Margaretha.**

Han her er bedst i Fred!

Marley.

Vel! men De strax forføier Dem afsted!

Paa een Gang.

Anna og Margaretha.
Milde Haab! Du mig ledsage,
Vennehuldt paa min Vei,
Du mit Hjertes Angst forjage,
At Planen røbes ei!

Marley.
Jeg min Frygt vil forjage,
Vandre rolig min Vei!
Jeg godt ham vil modtage —
Gid jeg angre det ei!

(Anna gaaer ind i Værelset paa venstre Side; og Georg kommer ind fra Baggrunden.)

Femte Scene.

Marley. Georg. Margaretha.

Margaretha. Vær saa god at komme ind, min Herre! Om Forladelse, at jeg har ladet Dem vente saa længe!

Georg. Siger intet, gode Kone! jeg har staaet og beundret denne gamle Bygning! En herlig Borg, stolte Hvælvinger! om det saa er Ruinerne, som jeg har krøbet over, for at komme hertil — saa ere de majestætiske. (seer Marley.) Om Forladelse, min Herre! at jeg ikke har hilset Dem før. Formodentlig er det Dem, jeg har at takke for denne gjæstfrie Modtagelse?

Marley. Ja, min Herre! (sagte.) Om det skulde være en Lysthavende, en rig Capitalist, som er kommen for at kjøbe Godset. (høit.) Med hvem har jeg den Ære at tale?

Georg. Jeg er Officeer i Kongens Tjeneste, Secondlieutenant i det 15tende Infanteriregiment.

Marley (sagte.) En Secondlieutenant? Jeg er rolig. (høit.) Som det lader til, er De ingen Skotlænder.

Georg. Nei, jeg er ikke født her i Landet og jeg kan ikke beskrive Dem det Indtryk, som denne gamle Bygning har gjort paa mig.

Marley. Men hvorledes kommer De paa denne Tid af Natten til denne Borgs Porte?

Georg. Hvorledes? — Det veed jeg egentlig ikke selv — men jeg er næsten af de Tanker, at det skeer for at gjøre Dem en Tjeneste.

Marley. Mig!

Georg. Ja, just Dem! — En anden vilde sige, at han havde søgt Ly mod Natten og det slette Veir; men det er ikke sandt, og jeg er Soldat — jeg siger altid Sandhed.

Marley. Altid?

Georg. Ja, min Herre! altid, om det saa er til Pigerne. Jeg er Oprigtigheden selv. De sige rigtignok ved Regimentet, at det vil skade mig og hindre mig i hurtig Befordring; men det bryder jeg mig ikke om. Dog lad os nu springe over det. — Jeg har hørt fortælle af Folk her i Egnen om Hexeri, Trolddom og en hvid Dame, som skal lade sig see her, og jeg ønsker at tilbringe Natten her paa Slottet, for at komme til at tale med hende.

Marley. Hvis det ikke er andet, da har De intet at være bange for; thi hun vil nok vogte sig for at lade sig see.

Georg. Troer De? da er jeg dog bange, at De tager feil; thi hun har udtrykkeligen stævnet mig herhid.

Marley (levende). Stævnet Dem herhid? (sagte). Det er en snurrig Fyr, der ikke er ved sine fem Sandser. (høit.) God Nat, Herr Lieutenant! det er langt over Midnat; jeg er nødt til at forlade Dem; thi i Morgen tidlig skal vi op saasnart det gryer ad Dag.

Georg. Hvorfor?

Marley. For at bringe alting i Orden. Saasnart Solen staaer op, strømmer der en Mængde Mennesker til Borgen — vi have vigtige Forretninger. Man skal paa Øieblikket rede Dem en Seng her i Værelset.

Georg. Mig? Hvad tænker De paa? Denne Lænestol er mere end god nok; jeg hviler altid bedre i den, end jeg hvilede paa Jorden, da jeg gjorde Feldtvagt. Desuden ere kanskee disse Spøgelser, jeg venter her, nogle Snighandlere, eller Bjergboer af røde Robins Bande, og saa maa jeg strax være paa Benene for at tage imod dem.

Marley. Saa god Nat! god rolig Nat! og især god Lykke! Men skulde De virkelig see denne hvide Dame, saa hav den Godhed at hilse hende fra mig og sig — (gaaer Die paa Margaretha, der siden Scenens Begyndelse har staaet og betragtet Georg med største Opmærksomhed). Hm! hvorfor staaer Du der og bekigger Herren hele Tiden?

Margaretha. Ikke for noget, men han seer ud til en skikkelig ung Mand og jeg veed ikke hvorfor jeg har saa megen Fornøielse af at see paa ham!

Marley. Gaae nu! gaae! det er langt ud paa Natten.

Margaretha (peger paa Lampen, hun har i Haanden). Vil Herr Officeren have, at jeg skal lade den blive hos Dem?

Georg. Nei! nei! Spøgelser holde ikke af Lys, det gjør dem bange. Vær vis paa, min kjære Herr Vært! at jeg i Morgen skal fortælle Dem noget Nyt, om det ogsaa skulde skrive sig fra den anden Verden.

(Marley og Margaretha gaae ud i Baggrunden og man hører at Dørene blive lukkede.)

Sjette Scene.

Georg (ene.)

(Det er mørk Nat. Under Ritournellen til den følgende Aria gaaer Georg hen for at puste til Ilden, der er nærved at gaae ud, derpaa lægger han to Pistoler paa Bordet.)

Nu først man lytte maa,
(talende:)
See sig for og saa passe paa!

Cavatine.

Kom, tryllende Qvinde!
Lad Taagen forsvinde!
Jeg fremmaner Dig!
See, saasnart Du byder
Jeg Dit Vink adlyder;
Fremstaae da for mig!

Borgens høithvalte Sale
Tryllende mig tiltale,
Bækker Beemodens Qval!
Min Barm stærkt sig hæver,
Dog af Angst jeg ei bæver,
Nei! kjæk jeg Dig vente skal!

Kom, tryllende Qvinde! ꝛc.

Den stille Nat sit Mørke trindt udbreder
Og Taushed herster over disse Steder —
Dog Du ikke fremstaaer!
Her længselfuld jeg dvæler,
Dog Haabet mig besjæler,
At glad herfra jeg gaaer!

Kom, tryllende Qvinde! ꝛc.

(Ved Enden af Cavatinen hører man Lyden af en Harpe.)

Hvad hører jeg?

Syvende Scene.

Georg. **Anna** (kommer ind ad en hemmelig Dør, der er i Betrækket paa høire Side. Hun er hvidklædt, og har et Slør over Hovedet).

Georg. Nei! — det er intet Blændeværk! — det er hende! — Jeg kan jo see hende hist i Mørket; hun svæver let hen imod mig i hvide Klæder.

Anna (sagte). Det er ham! Mon han tør følge mig? — Ja, vil han ikke gjøre det af Taknemmelighed, da skal han gjøre det af Frygt for den hvide Dame.

Georg. Hun kommer nærmere!

Anna. Dikson! — Dikson! er det Dig?

Georg. Nei, det er ikke ham; men jeg kommer i hans Sted.

Anna. O Himmel! og hvo er da Du?

Georg. Fortryllende Troldqvinde! veed Du ikke engang mit Navn?

Anna. Ha! hvad er dette for en Stemme?

Georg. Behøver jeg virkelig at fortælle Dig, at jeg hedder Georg Brown?

Anna. Georg? — paa dette Sted — er det ikke en Drøm! (gjør et Skridt henimod ham:) O! hvis jeg turde — (standser). Nei! ikke engang for ham tør jeg glemme min Eed!

Georg (lyttende). Nu! hun tier — hm!

Anna. Du har gjort vel i, ikke at ville bedrage mig; thi troer Du, at jeg, der veed alt, ikke ogsaa kjender Georg Brown, Secondlieutenant i engelsk Tjeneste?

Georg. Jeg kan ikke komme til mig selv af Forundring!

Anna. I Hannover — i Slaget ved Hastenbeck, hvori Du udmærkede Dig — blev Du saaret ved Siden af Din Oberst —

Georg. Hvad hører jeg!?

Anna. En Qvinde, Du ikke kjender, frelste Dig fra Døden — pleiede Dig med Omhu —

Georg (iler fremad). Det er for meget; og hvad der end er skjult bag dette overnaturlige —

Anna. Stands! — eller jeg forsvinder for Dine Øine og Du seer mig aldrig mere!

Georg. Jeg adlyder! Men hav Medlidenhed med min Smerte og sig mig: hvor er det hulde Væsen, der frelste mig fra Døden? Forgjæves har jeg i tre Maaneder søgt hende — overalt synes jeg at høre og see hende — ja selv i dette Øieblik, — jeg veed ikke om det er et Bedrag — men jeg troer at gjenkjende hendes Stemme.

Anna. Og anseer Du det ikke for muligt, at jeg kunde have paataget mig den for at behage Dig?

Georg. Dersom det var Dig selv — jeg veed det ikke; men hvo Du end er, da viis mig det Sted, hvor jeg skal gjensee hende.

Anna. Det kommer kun an paa Dig selv, om Du atter skal see hende.

Georg. Hvad skal jeg gjøre? hvorhen skal jeg følge Dig?

Anna. Følge mig? (sagte.) O! jeg tør ikke gaae videre — jeg maa forandre min Plan. (høit:) Jeg skal imorgen meddele Dig mine Befalinger — og hvad de end paalægge Dig —

Georg. Saa sværger jeg at adlyde dem! — Fee! — Tryllerske! — hvide Dame! jeg underkaster mig Dit Herredømme. For at komme til at see den, jeg elsker, for at besidde hende vilde jeg — ja, jeg troer det — vilde jeg give mig i Din Vold!

Anna. Det vilde maaskee heller ikke være noget slet Middel; men det begjærer jeg dog ikke af Dig. Hør mig!
Denne Borg eier Greverne af Avenel;
Men en troløs Betjent, som De tidt gjorde vel,
Lumsk sig tilraner den! — Dog jeg dem Hjælp vil skjænke!
Den Faderløses Ret Skurken ei skal krænke!
— Sig mig, vil Du, ved mig, ham berøve hans Rov!

Georg.
Staa Undertrykte bi! det er jo Krigerens Lov!

Anna.
Saa sværg da her, tro mig at lyde;
Thi Du ved Ed Dig binde maa!

Georg.
Jeg skal mit Løvte aldrig bryde;
Men kjæk i Død og Fare gaae!

Anna.
Paa at Din Ed Du tro vil være,
Jeg vil et Pant af Dig begjære!

Viis, kjække Kriger! om Du saa dristig er,
Derpaa at give mig Din Haand?

Georg.

(vender Hovedet bort, men træder dristig nærmere.)
Tag den her!

Georg.

Paa een Gang.
Skjulte Skjønne! jeg henrykt Dig hylder!
Glad vil jeg kjæmpe for Din Sag!
(sagte,)
O, er det Nattens hulde Bedrag,
Da ei forjag det, fremstigende Dag!

Anna.

Paa een Gang.
Salig Elskov mit Hjerte opfylder!
Rolig, at dets hæftige Slag
Ei for ham skal røbe mit Bedrag!

Anna (vil ile bort).

Afsted!

Georg

(iler tvertover Skuepladsen og stiller sig foran hende).
Hold inde!

Anna (fjælvende).

O, Himmel! hvad skal jeg gjøre?

Georg.

Du lover, at den jeg har kjær,
Du i min Favn vil atter føre;
Men hvor er Stedet?

Anna.

Hvor Du er.

Georg.

Hvordan!

Anna.

For at Du kan erkjende
Min Godhed, jeg i Morgen skal
Dig mit Bud ved hende sende!
Vær nu tro! husk stadig paa Dit Kald!
Gjør hvad jeg byder!

Georg.

Tro jeg adlyder!
Altsaa skal hun møde mig her?

Anna.

Ja, hun skal møde Dig her!

Georg.

Jeg troer ei, Du trolos vil blive;
Men mig et Pant Du dog maa give!
Dame! tør Du række her
Mig Din Haand derpaa?

Anna (fjælvende lidt.)

Der den er!

Georg.

Paa een Gang.
Skjulte Skjønne! jeg henrykt Dig hylder!
Glad vil jeg kjæmpe for Din Sag!
O, er det Nattens hulde Bedrag,
Da ei forjag det, fremstigende Dag!

Anna.

Paa een Gang.
Salig Elskov mit Hjerte opfylder!
Rolig, at dets heftige Slag
Ei for ham skal røbe mit Bedrag!

(Anna iler ud bagved ham, af Døren paa venstre Side, og man hører de samme Harpetoner, som ved hendes Ankomst. Ved Enden af Duetten bankes der paa Døren i Baggrunden og Skaaderne flydes fra.)

Ottende Scene.

Georg. Marley.

Georg. Hun iler bort — hun er forsvundet — og jeg tør ikke følge hende!

Marley. Naa, Herr Lieutenant! det begynder at dages.

Georg. Allerede?

Marley. Jeg seer, at jeg har vaagnet Dem.

Georg. Ja vist! — af en skjøn Drøm — hvis det var en!

Marley. Saa? Hvorledes har De tilbragt Natten?

Georg. O! det var en fortræffelig Nat — en Smule urolig; thi sandt at sige, har jeg ikke havt Tid til at sove.

Marley. Jeg kan begribe det! Billedet af den hvide Dame har nok forfulgt Dem.

Georg. Billedet? — O mere end det!

Marley. Hvad vil De sige med det?

Georg. Stille, min kjære Herr Vært! De og andre Fritænkere ville uden Betænkning gjøre sig lystige over mig, derfor vil jeg komme Dem i Forkjøbet. Jeg maa da sige Dem i Fortrolighed, at fra dette Øieblik af erklærer jeg mig for at være den hvide Dames Ridder.

Marley. De har da altsaa seet hende?

Georg. Nei! jeg har ikke seet hende; men jeg har tilbragt nogle Øieblikke i hendes Selskab; jeg har havt en yderst behagelig Samtale med hende, og hun har en saa indtagende Maade at udtrykke sig paa, at, — der maa virkelig herske megen Levemaade i den anden Verdens dannede Cirkler.

Marley. Jeg beder om Forladelse; men er De vis paa, at De er ved Deres sunde Forstand?

Georg. Paa min Sjæl! det maa jeg spørge Dem om; thi jeg tør ikke stole paa mit eget Vidnesbyrd.

Marley. Imidlertid haaber jeg, at De ikke troer paa denne hvide Dame; thi det er jo noget urimeligt Hjernespind!

Georg. De har Ret, det er virkelig noget urimeligt Hjernespind! — Jeg tænker ligesom De; jeg troer heller ikke paa hende; men jeg er forelsket i hende.

Marley. Forelsket i den hvide Dame!?

Georg. Det er at sige: I hende eller min Ubekjendte; maaskee i dem begge to, det skal jeg ikke saa lige kunne sige Dem. — Imidlertid kan jeg fortælle Dem, at De er aldeles ikke i hendes Gunst; hun taler meget ilde om Dem —

Marley. Om mig?

Georg. Hun paastaaer — forstaae mig ret; det er hendes Ord, ikke mine — at De er en bedragerst — gjerrig — egennyttig Mand, som ved Auctionen, der snart skal afholdes, tænker at gjøre Dem til Herre over Godset — blot for at udplyndre Deres gamle Herre.

Marley. Hvad! man tør troe —

Georg. Naa! vær De kun rolig! Hun siger, at Deres Haab skal nok slaae Dem feil, og at hun nok skal sørge for, at Grevskabet Avenel aldrig skal falde i Deres Hænder!

Marley. Saa? og det har den hvide Dame sagt Dem?

Georg. Saa godt som Ord til andet!

Marley. Nu vel! Udfaldet skal vise, om hun eller jeg er den Mægtigste; om en Time skal dette herlige Gods tilhøre mig. — See der! — seer De, dernede i Borggaarden kommer Mester Mac-Irton, Fredsdommeren, der skal forestaae Auctionen, og alle Egnens Folk følge efter ham for at see til ved den?

Georg. Det er Ting, der kommer Dem ved! Besørg De kun Deres Forretninger! Jeg vil imidlertid gaae mig en lille Tour nede i Lystskoven for at vente paa Befalinger fra min usynlige Dame, thi hun har lovet, at hun vil sende mig nogle.

Marley. Virkelig?

Georg. Ja. og det ved et fortryllende Sendebud! Ved min skjønne Ubekjendte, som jeg med Længsel venter efter at see!

Marley (sagte). Ha! ha! ha! jeg troede før, at der stak nogle Rænker under hans Ankomst hertil; men nu er jeg vis paa, at han har tabt Forstanden! (høit.) Men, Herr Lieutenant! hvorfor vil De ikke blive her? saa vil De faae at see, hvem af os der har Ret, den hvide Dame eller jeg!

Georg. Saamæn! den Comedie kan vel være ligesaa god at see, som enhver anden! Jeg har endnu aldrig været tilstede ved en Auction.

Marley. Aldrig?

Georg. Nei, som jeg siger Dem — og det har havt sine gyldige Aarsager.

Marley. Behag at sætte Dem paa den fornemste Plads!

Niende Scene.

Georg. Marley. Dikson. Margaretha. Jenny. Forpagtere og Godsets Folk.

Chor.

Vi fra Hjemmet os hid begive
Til stille Hal med sorgfuld Sjel;
Thi vi maae see, hvo der skal blive
Herre til Borgen Avenel!

Margaretha.

O! tungt mine Taarer rinde
Ved at see dette Syn. — Himlen staae mig bi!

Jenny (seer Georg).

Jh see! jeg Dem her skal gjenfinde!
Nuvel! var det ei Kogleri?

Dikson.

Hvad har De seet? det maa jeg høre?

Georg (til Jenny).

Ja vær De glad, at han slap væk!
Havde han det maattet udføre,
Da han sikkert var død af Skræk!

Jenny.

Jh! betænk!

Dikson.

Troer De det! Vel var det jeg slap væk!
Men giv nu Agt! Lad os alle tie stille!
Thi Mac-Irton komme jeg seer.
(til Georg.)
Denne Mand er Fredsdommer her!

Tiende Scene.

De Forrige. Mac-Irton med Retsbetjenter. De sætte sig ned paa de Stole, der ere opstillede om Bordet, der staaer i Midten af Skuepladsen. **Marley** holder sig yderst paa venstre Side. Paa høire Side, ligeoverfor, sidder **Georg** i en Lænestol. **Dikson** er omringet af alle Forpagterne.

Forpagterne (sagte til Dikson).

Husk hvormeget vi byde ville!
Lad ham ei for Spotpriis det faae!

Dikson.

Jeg veed, hvor høit jeg byde maa;
Ved Overbud jeg vil ham drille —
Prisen nok iveiret skal gaae!

Mac-Irton.

Auctionen begynde vi ville!

Alle.

Nu Alles Hjerter bange slaae!

Mac-Irton (reiser sig og læser en Pergamentrulle).

Vi efter Kongens Lov herved for alle kundgjøre,
At vi bortsælge dette høiadelige Gods
Med de Jorder, som dertil høre,
Til den, som paa Opraab, offentlig til os
Gjør paa samme høieste Bud!
Og vi raabe det ud
For tretusind Daler!

Alle (talende). Hvilket skammeligt Opraab!

Forpagterne (sagte til Dikson).

Lad ham ei for Spotpriis det faae!

Dikson.

Jeg giver fire!

Marley.

Fem!

Dikson.

Syv!

Marley.

Otte!

Dikson.

Ti!

Marley.

Tolv!

Mac-Irton (opraabende).

Tolvtusind er budt!

Dikson.

Velan! de tretten!

Marley.

Velan! saa fjorten!

Dikson.

Femten!

Marley.

Jeg byder sexten!

Mac-Irton (opraabende).

Sextentusind er budt!

Marley.
De kun vil mig byde op;
Men jeg nok skal holde Trop!
Forpagterne (sagte til Dikson).
For denne Priis han ei maa det tage!
Dikson.
Jeg byder mere, hvis I det behage!
Nu vel! syttentusind!
Marley.
Trehundred til!
Dikson.
Sexhundred til!
Alle (uden Marley og Mac-Irton).
Himmel! hvilken Qval!
Marley.
De tør ei mere!
Ha! jeg seer, at ene jeg skal Eieren være!
Nu troer jeg, de har sagt: stop!
Forpagterne (sagte til Dikson).
Byd til, det er langt mere værd!
Dikson.
Nu vel! et tusind til!
Marley.
Og jeg giver tyvetusind!
Alle.
Himmel! det er forbi! Hans Godset er!
Dikson og Forpagterne.
Nu tør vi ikke meer ham overbyde!
Thi ei saa meget vi kan sammenskyde!
Mac-Irton (opraabende).
Tyvetusind er budt og ingen byder meer?
Alle.
Nei! ingen byder meer!
Marley (nærmer sig til Georg).
Nu vel, min unge Ven! det virkelig dog lader,
Som at den hvide Aand ei ganske rigtigt spaaer;
Thi, som De seer, jeg udentvivl dog Godset faaer!
Georg (sagte).
Ja, han har Ret; det lader til,
At sit Ord hun holde ei vil!
Choret.
Alt mit Haab mig nu forlader!
Marley.
De ei meer kan holde det ud!
Denne Borg mig tilhører nu!
Georg.
Fordømt! han seirer! thi hvo tør her gjøre bedre Bud!

Ellevte Scene.

De Forrige. Anna (er under det Foregaaende kommet ind ad Døren paa høire Side, iført den Klædning, hun bar i anden Scene og nærmer sig langsomt bagved Georg; hun staaer i dette Øieblik tæt bag ved ham og siger med halv Stemme:)

Du!
Georg (vender sig og seer hende).
O Himmel! paa disse Steder
Jeg finder Dig, Engel, som jeg tilbeder?!
Ha! mon jeg drømmer? — O, hvilken Fryd!
Anna (som før).
Du kjender mit Hverv; thi adlyd!
Georg.
Hvordan, Du vil? —
Mac-Irton.
Der bydes ikke meer?
Georg.
(reiser sig og gaaer hen i Midten af Skuepladsen.)
Jo her!
Tredivetusind buden her er!
Alle.
Gud!
Marley.
Fordømt! hvad mon dette betyder!
Hvo er dog den fremmede Mand,
Som først nu mig overbyder?
Ha! jeg min Harme neppe dølge kan!
Anna.
O milde Himmel! hvor mit Hjerte det fryder,
Hvis jeg den Salighed nyder,
At jeg min Herres Gods frelse kan!
(til Georg.)
Vær taus, og gjør, hvad jeg Dig byder.
Vær uden Frygt, hold rolig Stand!
Kun saa Du mig Elskov indgyder!
Paa een Gang.
Georg.
Du hulde Mø, hvor vort Gjensyn mig fryder!
Skjøndt det Du mig byder,
Jeg ei begribe kan,
Jeg med Fryd dog Dit Vink adlyder,
Mig standser selv ei Gravens Rand!
Jenny, Margaretha, Dikson og Choret.
Hvad mon dette betyder?
Han først ham nu overbyder!
Dog seirer han,
Jeg mig fryder;
Alting godt da blive kan!
Marley (seende paa Georg).
Nu vel! saa kom kun an!
Alle (uden Anna og Georg).
Jeg skjælver!
Marley.
Jeg lægger tusind til!
Georg.
To tusind!
Marley.
Tre!
Georg.
Fire!
Marley.
Fem!
Georg.
Sex!
Anna (sagte til Georg).
Bliv kun ved!
Marley.
Syv!
Georg.
Otte!
Marley.
Ni!

Georg.
Ti!
Anna.
Bliv kun ved og lad Dig ei skræmme!
Alle (pegende paa Marley).
Han sin Harme kan neppe tæmme!
Marley.
Jeg min Harme kan neppe tæmme!
To tusind til!
Georg.
Nei, fire!
Marley.
Nei, halvhundred tusind.
Anna (sagte til Georg).
Bliv ved!
Georg.
Og fire!
Marley (hæftig).
Nei! tresindstyve tusind!
Anna (sagte til Georg).
Bliv ved!
Georg (hæftig).
Halvfjerdsindstyve tusind.
Marley.
Ha! fordømt!!
Anna (sagte til Georg).
Ret saa! bliv kun ved!
Alle.
Hvor den Usle bliver vred!
Marley (sagte).
Jeg af Harme forgaaer!
Nu jeg ikke det saaer!
(høit).
Nu vel! fire tusind mere!
Georg (hæftig).
Nu vel! kom kun an!
Marley (ler ham imøde).
Hold inde! — Fast jeg troer,
At denne unge Mand, som mig byder over,
Neppe veed, hvad han derved vover!
(til Mac-Irton.)
Min Ven! læs ham Lovens Ord!
Mac-Irton (læser.)
„Inden Middag skal Summen ganske udbetales
Til os, i hvis Hænder alt Ansvar er lagt;
Men hvis af den Kjøbende Tiden forhales, —
Marley (til Georg).
Giv nøie Agt!
Mac-Irton (bliver ved).
Uden Søgsmaal i Fængsel han strax bliver bragt!
Georg.
Hvad! Hvordan!
Anna (sagte til Georg).
Byd dristigt!
Georg.
Jeg tillidsfuld Dig lyder!
Trods jeg kjæk ham byder!
Vel! Fiirsindstyve tusind Daler!
Alle.
Hvad! Fiirsindstyve tusind Daler!
Anna (sagte til Georg).
Ret saa! tilfreds jeg bliver!

Marley (fortabt).
Jeg mig giver!
Mac-Irton (opraabende).
Nu, fiirsindstyve tusind Daler!
Betaler
Ingen meer?
Georg (sagte til Marley).
Jeg haaber, De tilstaaer,
At Aanden rigtigt spaaer;
Thi nu De seer: jeg Godset faaer!
Marley.
O Harme!
Mac-Irton (til Georg).
Hvad Navn?
Georg.
Georg Brown.
Mac-Irton.
Og De er?
Georg.
En Martis Søn
Med simpel Lieutenants Rang og Løn!
At blive holdt for gal, jeg dog vist ei staaer Fare,
Jeg kjøber just et Slot, fordi jeg nu vil spare.
Alle.
Sikkert man ham Godset tilslaae vil!
Her vandt den Onde ei sit Spil!
Mac-Irton (sagte til Marley).
Nu selv De seer, jeg nødes dertil.
(slaaer til.)
Det er solgt!!

Marley, Mac-Irton.
Fordømt! hvad dog dette betyder!
Hvo er dog den trodsende Mand?
Vildt min / hans Harme nu udbryder,
Jeg / Han den ikke dæmpe kan!

Georg.
Du hulde Møe! hvor vort Gjensyn mig fryder!
Skjøndt det, Du mig byder,
Jeg ei begribe kan,
Dog jeg paa Stand Dig, Elskte! adlyder,
Ei Grav og Død mig skrække kan!

Dikson, Jenny, Margaretha, Choret.
O! i Glædessange udbryder,
Nu juble vi kan!
Leve! leve, vor nye Herremand!

Anna.
Hvilken Glæde jeg nyder!
See! mine Taarer flyder!
Jeg alt har frelst fra Afgrundens Rand!
Men et Blik min Lykke røbe kan!
Jeg min Fryd maa skjule med Forstand!

Paa een Gang.

Tredie Act.

Skuepladsen fremstiller en prægtig gothisk Hal med et Galleri, hvortil to Sidetrapper føre op. Neden for Trapperne staae fire Postamenter, hvoraf de tre kun bære Billedstøtter.

Første Scene.

Anna (alene; hun er klædt som i anden Acts anden Scene og kommer tilsomt ind under Forspillet; med Glæde og Overraskelse seer hun sig om i Hallen.)

Recitativ.

O Held! jeg glad igjen den stille Hal betræder,
Hvor jeg nød Barnets skyldfrie Glæder! —
O, Du, som Moder her mig var,
Hvis Aand omsvæver disse Steder!
Du gav mig Kraft, at seire mod en Forræder,
Ved Din Hjælp fra en Rovers Haand Borgen frelst jeg har!

Arie.

Som i fordums glade Dage,
Du huldt omsvæve Pigens bange Fjed
Og min Kummers Sky forjage!
Nedbed fra Himlen Din Datter stille Fred!
Naar her mit Blik veemodigt hviler,
Min svundne Vaar jeg mindes kan!
See! — en Dreng hist mig kjækt tilsmiler
Og den Kjæres Navn er Chrystan!
Hør! Echo kalder!
Det ei glemte hans Navn!
Det venligt gjalder,
Med mig beklager det hans Savn!
Som i fordums glade Dage, etc.

Anden Scene.

Anna. Margaretha.

Anna. Ah! er Du der, Margaretha? Jeg ventede paa Dig —

Margaretha. Jeg gik herind, ligesom De, saasnart Fredsdommeren aabnede Borgporten; men De ilede herhid, og jeg kan ikke gaae saa hurtigt. Naa, saa staaer De da atter i disse skjønne Haller, som De havde saa stor Lyst at see! — Det var her, at jeg opdrog Dem og min stakkels lille Chrystan, til han var sex Aar. Men saa sig mig dog i det mindste: Det er dog ikke til sig selv, at denne Sir Georg har kjøbt Godset?

Anna. Nei! — det er for igjen at overgive det til dets rette Eier! — Hvo turde vel byde Marley over? jeg, der er hans Myndling, turde ikke vove det. — Hændelsen bragte Georg herhid, og han har staaet mig bi —

Margaretha. Men han maa dog være meget rig; thi enten skal han til Middag betale siirsindstyve tusinde Daler, eller Kjøbet gaaer ind.

Anna. Jeg forsikkrer Dig, at han har slet intet; men han stoler kun paa mig.

Margaretha. Paa Dem?

Anna. Ja! — Margaretha! Du har opholdt Dig her i saa mange Aar, sig mig: husker Du ikke hvor den hvide Dames Billedstøtte staaer? — I alle de Værelser, jeg allerede har gjennemløbet, har det ikke været mig muligt at opdage den — og just derfor ventede jeg her paa Dig.

Margaretha. Den skal staae her i den store Hal, — her paa høire Side (seer Postamentet.) Hvordan! den er borte!

Anna. O Himmel! det er ude med os, og alle mine Planer ere tilintetgjorte.

Margaretha. Hvad siger De?

Anna. Her i denne Borg er Familien Avenels hele Formue — alt hvad Greven har faaet ved Salget af hans store Eiendomme i England, — to til tre Millioner!

Margaretha. Hvad siger De?

Anna. Det er den Hemmelighed, som Grevinden betroede mig. — Anna! skrev hun mig til, skulde min Søn engang vende tilbage til sit Fædreneland, da underret ham om, at han i den nye Borg, i den hvide Dames Billedstøtte vil finde et Ibenholtsskrin, der indeholder hans Fædres Rigdomme.

Margaretha (smerteligt.) Og denne Billedstøtte er borte —!

Anna. Ja! — men hvorledes er den kommet bort? thi ingen har været istand til at komme inden for Borgens Port. Margaretha! tænk Dig vel om, erindrer Du intet, formoder Du intet, der —

Margaretha. Et Øieblik —! Jeg husker nu, at den Nat, da Greven flygtede —

Anna. Hvad? — hvad? — tal!

Margaretha. Det var sildigt, og jeg gik fra Borgen igjennem en hemmelig Gang, der kun var kjendt af Grevens egne Folk, da jeg med eet hører Een, der sagte og forsigtigt iler bagefter; jeg skjuler mig bagved en Pille — og, uagtet den bælmørke Nat, seer jeg den hvide Dame, der sagte gaaer ned ad Trappen.

Anna. Du har troet at see hende!

Margaretha. Nei, jeg saae hende ganske tydeligt, og Skovrideren, som jeg igaar fortalte det til, sagde: I har ikke taget feil, Moer Margaretha! hun har forladt Borgen, fordi dens Herre maatte flygte fra den — hun vil ikke lade sig see igjen, før vor unge Herre vender tilbage.

Anna. O! jeg frygter, at en Nedrig, som Du ikke i Mørket har kunnet opdage, har slæbt Billedstøtten bort, for at bemægtige sig de Skatte, der laae skjulte i den.

Margaretha. Nei, nei! Det kan De være rolig for; thi jeg saae, at hun sank ned i Jorden i den hemmelige Gang.

Anna. Hvilken Gang? Kan Du finde den igjen?

Margaretha. Men til hvad Nytte? —

Deres Søgen er forgjæves; Billedstøtten lader sig ikke see igjen, før Chrystan vender tilbage.

Anna. Det er kun Indbildning! Kan Du finde denne Gang?

Margaretha. Det vil jeg just ikke svare for. Alt hvad jeg erindrer, er, at den havde en hemmelig Dør, der gik ind til denne Hal. Men det siger jeg Dem, at jeg gaaer ikke derned.

Anna. Da vil jeg gjøre det. Kom, ledsag mig, det er alt, hvad jeg beder Dig om.

Margaretha. Men saa giv dog Tid, jeg kan jo ikke løbe saa stærkt.

Anna (trækker hende med sig.) Der kommer nogen, der kommer nogen! Der maa ingen see os.

(De gaae.)

Tredie Scene.

Georg. Forpagterne og Godsets Bønder.

Chor.
Modtag med Fryd vor brave Herremand!
Blandt vore Bjerge længe leve han!

Georg (kommer ind).
(sagte.)
Fornøiet deres Hylding jeg modtager;
Til Middag i det mindste jeg Herremand er!
(til Bønderne.)
Den stolte Slægt, i hvis Borg jeg inddrager,
Vist, kjære Børn! var dette bedre værd.
(seer sig omkring.)
Himmel! hvad er det jeg seer?

Chor.
Hvad er det?

Georg.
Disse hvælvede Buer,
Det skjønne Tog — disse Rustningers Luer —
Ha! jeg veed ei ret —
Hvor det var — men jeg veed — at før —
jeg har det seet!

Georg.
Paa een Gang.
Hvorfra denne salige Smerte
Og den Drøm, jeg henlulles i?
Hvide Aand! fængsler Du mit Hjerte
Med Dit henrivende Trylleri?

Chor.
Seer Du, Oldtidens Trylleri
Han fordybes drømmende i?

(Marsch. De unge Piger bringe Georg Borgens Nøgler, medens nogle af Bønderne dandse og andre istemme følgende)

Chor.
Syng høit i Hallen, Minnestrel!
Om trofast Kjærligheds Glæder,
Om blodig Seir og den Hæder,
Som fulgte hver Avenel!

Georg (hæftigt bevæget).
Hvad er det for en Sang?

Chor.
Den, hvormed vi byder
Velkommen hver Avenel!

Georg.
Begynd igjen, jeg varmt Jer beder!
I denne Hal saa smukt det lyder!

Chor.
Syng høit i Hallen, Minnestrel! etc.

Georg (standser pludseligen Sangen).
O, giv Agt, jeg troer, jeg det kan:
Tralla la la! la la!

Chor.
Den gamle Sang han stemmer i,
Som os Moder tidlig lærte.
Han den synger henrykt, som vi!

Georg (mnnter).
Velkomne hid, mine Børn! I mig er.
Lad skyldfrie Fryd tage Plads blandt Jer her!
I Lunden har jeg ladet til Jer dække,
Fornøi Jer der med Dands og Spil!

Chor.
O, vi takke! det er en herlig Mand!

Georg.
De unge Par jeg alle givte vil!

De unge Piger.
De unge Par han alle givte vil.

Georg (sagte).
Da af min Drøm let man kunde mig vække,
Saa gjør jeg vel, mens Tid jeg har dertil!

Alle.
Syng høit i Hallen, Minnestrel! etc.

(Alle fjerne sig med Ærbødighed i det de see paa Georg, der staaer nedsjunken i sine Drømmerier.)

Georg.
Tralla la la! la! la!
Hvilken Glæde jeg nyder!
Hvor har jeg dog hørt denne Sang,
Hvorved min Graad mod min Villie flyder?
Tralla la la! la! la!

(Han synker ganske hen i sin Grublen og de Tilstedeværende gaae alle ud i Baggrunden.)

Fjerde Scene.

Georg (alene).

Det er ubegribeligt! Ofte har jeg i Tanker drømt om en gothisk Borg, som denne, om en prægtig Hal, som den, der i dette Øieblik omgiver mig! — Nei, jeg vil ikke tænke mere derpaa, — jeg mister Forstanden derved! — De brave Mennesker! — Det lader, som om de allerede holde af mig! — O! jeg vilde ansee mig for lykkalig, naar jeg kunde udbrede Held og Glæde iblandt dem! — Nu er der ikke andet end de sædvanlige Brudegavers Uddeling, der sætter mig i Forlegenhed — det er forbandet, naar man skal gjøre Foræringer som stor Herre af en Secondlieutenants Kasse! — Men det lader til, at den hvide Dame just ikke holder paa Skillingen, i det mindste har hun ikke vist det, siden hun har begyndt at tage mig i sin Beskyttelse! — Ah! der kommer Herr Forvalter Marley! Han seer ret ud, som en Spiller, der har tabt den sidste Daler!

Femte Scene.

Georg. Marley.

Georg (gaaer ham imøde).

Nu, min kjære Herr Vært! hvad sagde jeg? — Jeg er henrykt over at kunne gjøre Gjengjæld for Deres Gjæstfrihed, og at see Dem i mit Huus.

Marley. De formoder sikkert af hvad Grund jeg kommer til Dem. Jeg ønskede af Deres egen Mund at erfare Grunden til Deres besynderlige Opførsel.

Georg. Kjære Ven! spørg mig om alt hvad De behager, undtagen om Grunde; thi hvad det angaaer —

Marley. Jeg troede ikke, at en Kriger kunde tage sin Tilflugt til List, for at skjule sine sande Hensigter!

Georg. Ikke videre, Sir! Jeg har aldrig nedværdiget mig til at bedrage nogen! Dog maa jeg sige, at jeg, som saa mange andre, paa engang, uden at jeg ved hvorledes, blev Eier af Godset; men jeg forsikkrer Dem, at da jeg kom hertil i Gaaraftes, havde jeg ligesaalidt Hensigter og ligesaa faa Penge — som jeg nu har — derpaa giver jeg Dem mit Ordsord, og for at vise Dem, at jeg siger Sandhed, saa behag selv at see — (viser ham sin tomme Børs.) — det er min hele Rigdom.

Marley (levende og glad). Hvad hører jeg! — De har ingen Penge?! — Ei, ei! hvormed vil De da betale!

Georg. Jeg? — Betalingen kommer ikke mig ved! — det maa den hvide Dame sørge for! — I denne Sag er jeg alene at ansee som hendes Mægler, hendes Gesandt; — thi jeg har kun kjøbt Godset for hendes Regning.

Marley. De behager at spøge!

Georg. Nei! nei! jeg spøger ikke. Som jeg mærker, Sir! saa ere vi af en høist forskjellig Tænkemaade. Jeg troer Alt, og De — De troer Intet! — Det er ilde! — Den Vise følger altid Middelveien — jeg vil nu hælde lidt over til Deres Mening, saa maa De til Gjengjæld hælde lidt over til min, — paa den Maade ville vi blive enige om, at der gives Ting — Ting, som vi ikke kan begribe; men for at være lykkelig, behøver man jo ikke at begribe alt!

Marley. Hvorledes, Sir! dette prægtige Gods? —

Georg. Oprigtigt talt, saa fæster jeg slet ikke Lid til det Hele; hvert Øieblik venter jeg, at Feen skal svinge sin Tryllestav og gjøre Borgen til tom Luft. Det eneste, jeg bryder mig om, er at faae Øie paa den hvide Dame eller min skjønne Ubekjendte — og i Haab om, at jeg her skal være saa lykkelig at møde en af dem, vil jeg, med Deres Tilladelse, gjennemløbe alle Værelserne i min nye Borg.

Marley (holder ham tilbage). Et Ord endnu! — Hvis De nu ikke til Middag kan betale!

Georg. Saa har De jo Borgen — jeg skal saamænd ikke løbe bort med den! Paa Slaget tolv skal jeg marschere ud af den, for at den igjen kan blive sat til Auction — sandt nok, hvis jeg ikke faaer mere end Indkjøbsprisen for den, saa skal jeg just ikke sige, at jeg er bleven rig ved den Handel.

Marley. Men hvis De ikke kan skaffe Sikkerhed, da veed De, hvad Master Mac-Irton, Fredsdommeren, har forelæst Dem —: De bliver fængslet!

Georg. Fængslet! — Ih nu! saameget desto bedre! thi jeg er ganske sikker paa, at den hvide Dame vil komme og løse mine Lænker, og paa den Maade kan jeg faae hende at see. — Men — et Øieblik — der kommer Mac-Irton. Han seer ud til at ville tale med Dem. Levvel! jeg iler afsted for at besee min Borg og at vise mig som Herre deri.

(han iler op ad Trappen paa venstre Haand og forsvinder paa Galleriet.)

Sjette Scene.

Marley. Mac-Irton.

Marley. Jeg kan ikke forstaae mig paa ham. Han har en Aabenhjertighed og Letsindighed, der tilintetgjør alle mine Planer. Ah! er De der, Sir?

Mac-Irton (hemmelighedsfuld). Ja, er De alene?

Marley. Ja vist!

Mac-Irton. Jeg har noget at sige Dem — men lad os først see efter ved alle Dørene!

(han seer sig omkring nede i Salen medens Marley gaaer op ad Trappen, for at see om Georg er borte. Imidlertid kommer Anna ud af en hemmelig Dør, der er under den ene Trappe.)

Syvende Scene.

De Forrige. Anna.

Anna (sagte). Det var altsaa den hemmelige Gang, der gaaer til denne Hal? — Men, hvilken Qval! jeg har endnu ikke fundet det, jeg søgte. (Hendes Øine falde paa Marley og Mac-Irton, der, bestjæftigede med at see om ingen lytter paa dem, ikke seer hende.) Hvad seer jeg? Marley! Jeg vil lytte til, men ikke lade mig see!

(hun iler sagte over Theatret, og skjuler sig indenfor en Sidedør.)

Marley (kommer atter ned paa Skuepladsen). Nu vel! hvad har De at sige mig!

Mac-Irton. En vigtig Nyhed! — enten maae vi haste, eller roligen vente vor Undergang. Deres gamle Herres Søn, Chrystan af Avenel, er kommen tilbage til England.

Marley. Hvem har underrettet Dem derom?

Mac-Irton. Jeg har modtaget et Brev fra London, hvori det tilmeldes mig med saamegen Nøiagtighed, at vi aldeles ikke kan tvivle om, at det er Sandhed. De veed, at det er omtrent tolv Aar siden, at Chrystan af Avenel blev betroet til en af hans Faders Tjenere, Duncan, en Irlænder — De kjendte ham vel?

Marley. Ja vist — og siden?

Mac-Irton. Han fik en betydelig Summa Penge med sig, for at han skulde følge dette Barn til Frankrige, og der lade ham opdrage hemmeligen; men, langt fra at adlyde de Befalinger, der var givet ham, gik Duncan ombord paa et amerikansk Skib, og bemægtigede sig Pengene.

Marley. Nu vel?

Mac-Irton. Nu vel! denne Duncan er vendt tilbage til England, og i det Hospital, hvori han er død, har han for fjorten Dage siden udstædt en Erklæring, som han i Vidners Overværelse har underskrevet, og hvori han forsikkrer, at hans fordums Herres Søn, Chrystan af Avenel, der var anbetroet til hans Omhu, for nærværende Tid tjener i et Infanteriregiment.

Marley. Nu vel! hvad siger det?

Mac-Irton. Hvad det siger? Men betænk, han kalder sig Georg Brown.

Marley (forfærdet). Hvad siger De!

Mac-Irton. Kan De nu begribe Sammenhænget? Det er ham, der idag har budt Dem over, og De kan let gjætte af hvilken Grund.

Marley (roligere). Nei, De tager feil. Endnu have vi intet at frygte: thi han er hverken vidende om sit Navn eller sin Rang.

Mac-Irton. Skulde det være muligt?

Marley. Men han kan ikke betale — han har ingen Penge — han veed ikke Udvei dertil — det har han selv forsikkret mig — altsaa skal jeg nok blive Eier af Godset og Greve af Avenel. Det kan altsaa ikke skade mig, at Georg Brown er erkjendt for at være en Søn af den afdøde Greve — ja, jeg skal endogsaa selv fortælle ham det, hvis det gjøres nødigt.

Mac-Irton. De har Ret!

Marley. Men det rigtigste er, at vi drive paa Sagen. — Lad os uden Tidsspilde forberede Alt.

(De gaae).

Ottende Scene.

Anna.

(aabner Døren og kommer frem paa Skuepladsen.)

O, jeg Arme! jeg ei veed, hvad min Skjæbne vil blive!
Den Kjække, jeg tilbeder, er Chrystan Avenel!
Hans Fødsel og den Skat, jeg skal ham overgive,
Ham hæver over mig og nedbryder mit Held!
Evige Fader! see mine Taarer rinde!
Lad den forhadte Rigdom for evig forsvinde,
Lad ham, ukjendt som nu, lykkalig prise sig
Ved simple Kaar, lad ei Rigdom ham rive fra mig.

Niende Scene.

Anna. Margaretha.

Margaretha.

Jeg, kjære Pige!
Dem glædeligt Nyt nu skal sige.

Anna.

Og det er?

Margaretha.

At Chrystan
Her snart vi vente kan!

Anna.

Hvo siger saa?

Margaretha.

Slet ingen;
Men jeg dybere kan see i Tingen.
Vist min Spaadom jeg opfyldt faaer;
Thi Statuen er atter funden,
Som før vi ansaae for reent forsvunden!

Anna.

O Himmel! jeg af Smerte forgaaer!
Er den funden?

Margaretha.

Ja, jeg har den opdaget!

Anna.

Og hvor?

Margaretha.

Den i Capellets Hvælving staaer,
Hvor jeg bad for vor Yndlings Held.

Anna (sagte).

Jeg nu kan Sammenhænget fatte:
I den rædsomme Nat Herr Greven den vel
Selv i den mørke Hvælving satte.
O! søde Haab! Farvel!

Margaretha.

Paa een Gang.
Nei, troe mig, bedste Pige!
Os Haabet ei vil svige!
Snart vi atter ham seer;
Han sikkert kommer her.

Anna.

Bittre Qval! jeg ei meer
Tør min Elskte komme nær!
Han, som er mig saa kjær,
Ei jeg gjenseer!

Margaretha.

Og De kan troe, at sikkert han
Dem gjerne give vil til Mand
Denne smukke Herr Officeer,
Som Alles Hjerter mon henrive!
De svarer ei? — De adspredt er?
De bliver bleg! — ja! jeg det seer!

Anna.

Jeg ikke længer her tør blive,
Vi bort ved Flugt os maa begive!

Margaretha.

Hvordan! ved Flugt?

Anna.

Ja, vi herfra maae flye,
Uden Dvælen langt herfra vi maae søge et Ly!

Margaretha.

Men sig, hvorfor De flyer?

Anna.

O tie! det skeer kun for Chrystan!

Margaretha.

For Chrystan? da Alt de byde kan!

Margaretha.

Paa een Gang.
Dog, troe mig, bedste Pige!
Os Haabet ei vil svige.
Snart vi atter ham seer:
Han sikkert kommer her!

Anna.

Bittre Qval! jeg ei meer
Tør den Elskte komme nær!

(gaaer.)

Tiende Scene.

Anna (alene).

Ja, jeg vil indhylle mig endnu mere i det hemmelighedsfulde Mørke, der skjuler mig for hans Øine! Han skal blive rig — han skal blive lykkelig; men han skal aldrig lære den at kjende, der skjænker ham hans Fædres Borg og Rigdomme; han skal aldrig vide, hvo den ulykkelige Pige er, der elsker ham, som han skylder sin Lykke — O, min fordums Herre, min Velgjører! nu skylde vi ikke hinanden noget, jeg har betalt min Gjæld!

Ellevte Scene.

Anna. Jenny.

Jenny. Jh! bevares! hvad mon det skal betyde?

Anna. Hvad er det?

Jenny. Nu kommer Fredsdommeren igjen med alle Retsbetjenterne og de ere alle klædte i Sort.

Anna. O Gud! jeg har intet Øieblik at spilde — afsted! til Kapellet! —

(Hun iler ud paa høire Side.)

Jenny. Men hvad gaaer der af hende? Hun løber sin Vei uden at sige et Ord! — Det skal dog vel aldrig være artigt og høfligt? — Men hvor mon vor nye Herremand er bleven af? Man seer slet ikke til ham? — Jeg skulde dog vel aldrig troe, at han er bleven stor paa det, fordi han er bleven saa fornem?

Tolvte Scene.

Jenny. Georg.

(kommer fra Trappen paa venstre Side.)

Georg. Nei, paa min Ære! — det er ikke muligt at møde hende! — Hvert Øieblik har jeg ventet en Aabenbaring — et Syn; men der kommer ikke noget! Saasnart jeg seer et Fruentimmer, troer jeg strax, at det er hende! — men see der? der er jo et!

(løber hen imod Jenny, hvis Ansigt han ikke kan see.)

Jenny. Jh! — Naadige Herre! hvad feiler Dem?

Georg. Nei! det er min smukke Forpagterkone.

Jenny (sagte). Min smukke Forpagterkone! — Nei, jeg gjorde ham Uret! han er slet ikke bleven stor paa det.

Georg. Men maaskee — man skal tvivle om alt — maaskee er det en ny Skikkelse, hun har paataget sig; thi hun lader sig aldrig see, uden som et smukt Fruentimmer. — Men det være hvordan det vil, — det er mig ligegodt — det er et ypperligt Møde!

Jenny. Men, naadige Herre! hvorfor stirrer De saaledes paa mig?

Georg (seer paa hende med Ømhed.) Kun et Ord! — Er Du ogsaa ganske vis paa, at Du er Forpagter Dikſons Kone?

Jenny. Det var et besynderligt Spørgsmaal!

Georg. Hun veed ikke hvad hun skal svare — hun er det ikke!

Trettende Scene.

De Forrige. Dikſon.

Dikſon (som har hørt de sidste Ord.) Jo, naadige Herre! hun er det! — jeg forsikrer Dem, at hun er min Kone, og det er saamæn ikke smukt af Dem, at tvivle om det, da De dog allerede saa temmelig har pløiet med min Kalv!

Jenny. Pløiet med Din Kalv? hvordan det?

Dikſon. Jh! hele Egnens Folk fortælle jo, at den hvide Dame i Nat har ladet sig see for ham, og at hun har givet ham hele Borgen og en forskrækkelig Mængde Penge — see alt det havde jeg jo faaet, hvis jeg ikke i Gaaraftes havde overladt ham min Plads.

Jenny. See saa! Det er det, jeg altid siger — saadan er det at være en Kryster!

Dikſon. Kryster? jeg? — Jh! det var jo Dig, der ikke vilde lade mig gaae!

Jenny. Det var en god Snak! — Det er en Kones Pligt at være bange; men Manden — med ham er det ganske anderledes.

Dikſon. Nei! vore Pligter ere eens!

Georg (gaaer imellem dem.) Saa sagte, kjære Børn! skjændes dog ikke for det! Jeg bryder mig slet ikke om Borgen — og siden I har saa stor Lyst til den, saa vil jeg overlade Jer den!

Dikſon (fjæleglad.) Nei, er det mueligt?!

Georg. O ja! ganske vist! (peger paa de Indtrædende.) Du kan ligefrem fortælle disse Herrer, at Du er Eieren.

Fjortende Scene.

De Forrige. Marley. Mac-Irton. Margaretha. Forpagtere. Bønder fra Godset Avenel og Retsbetjenter.

Final.

Mac-Irton (med Retsbetjenterne, til Georg.)
Nu er det Tid, at Godset De betaler,
Hvis ei, da Loven jeg for Dem har læst,
Og jeg Dem her, i dens Navn, befaler,
At, uden Vægring, De gaaer i Arrest!

Georg (munter, peger paa Dikson.)
De til ham Dem holde maa!

Dikson.
Til mig? jo, der De stort skal faae!

Georg (munter.)
Du i mit Sted da ei vil være?

Dikson.
Jy! vist ei; jeg saa stor en Ære
Ikke veed at skjønne rigtigt paa!

Georg (til Mac-Irton.)
Men Respect De skal bære!
Hvad tør De her begjære?
Indtil Middag de bier vel!
(til Marley.)
Endnu De ei mig seer forsage.

Marley.
Men hvad Haab har De tilbage?

Georg.
Den hvide Dame paa Avenel!
(Man hører Harpetoner.)
Lyt til! hun er nær!

Marley og Choret.
O Himmel!

(Alle Tilstedeværende danne en Kreds i Forgrunden, imidlertid kommer Anna, hvidklædt, med et Skrin under Sløret, fra Galleriet, og gaaer sagte ned ad Trappen paa venstre Side. Alle vende hende Ryggen, saaledes at ingen seer hende endnu.)

Georg.
Den Elskede mig omsvæver,
Og i Nøden er nær!
Kjæk min Barm nu sig hæver,
Da hun er her.

Chor.
Vist en Aand ham omsvæver,
Og i Nøden er nær!
See! sit Blik kjæk han hæver,
Hans Skytsaand vist er her!

Paa een Gang.

(Anna er kommen ned under Choret og har stillet sig paa Postamentet, der er bestemt for den hvide Dame, og som staaer ved Trappen paa venstre Side; i dette Øieblik vende alle sig om og blive hende vaer.)

Margaretha og alle Bønderne (hæle.)
Det er hende!

Anna (paa Postamentet.)
Her staaer en Søn af den Mand I begræde,
Og denne herlige Helt, Fædrenes Haab og Glæde,
Denne eneste Green af Stammen Avenel,
Denne er —

Georg.
Denne er?

Anna.
Du selv!

Alle.
O Held!
Det er Greve Avenel!

Anna.
Chrystan! af Dine Børn Du Hyldest nu modtage!
(viser paa Skrinet, som hun har under Sløret.)
Og her jeg dette Guld overgiver til Dig!
(hun stiger langsomt ned af Trinene og sætter Skrinet paa Postamentet, derpaa gaaer hun hen i Midten af Theatret, men dog noget borte fra Chrystan.)

Margaretha
(paa høire Side af Chrystan, trykker ham til sit Bryst.)
Kjære Barn! kan Du end fra Dine Barndoms Dage
Huske mig?

Chrystan (stirrende paa hende.)
Ha! — hvordan! — o ja vist! jeg husker Dig!

Choret.
Hvad, vor Chrystan! ham det er!

Anna.
Jeg Dig byder Farvel! aldrig jeg Dig gjenseer!
Eder Alle jeg forbyder,
At standse eller følge mine Fjed!
(Alle aabne en Vei for hende og bukke sig, uden at turde see paa hende. Crystan vil rive sig fra Margaretha, der trykker ham til sit Bryst, for at følge Anna. Dikson, der staaer paa venstre Side, holder kraftigt fast paa ham. Imidlertid er Marley gaaet tvertover Theatret, og staaer nu foran Anna; han griber hendes Haand.)

Marley.
Nei! selv om Helveds Aander Dig adlyder,
Dog Du ei bort skal gaae fra dette Sted!
(trækker hende ned i Forgrunden.)

Chor.
O vee! han sin Harme ei kan tvinge!

Marley.
Frække! Dit Bedrag jeg skal for Lyset bringe.
Bort med det usle Slør! Dig til Straffen bered!
(river Sløret af hende.)

Marley og Alle (uden Chrystan).
Anna!

Anna.
(kaster sig for Chrystans Fødder.)
Ja, hende!

Chrystan.
(glædedrukken, søger at reise hende.)
Du, som mit Liv har frelst, hvis Ømhed henrev mig!

Anna.
Til en Møe, uden Rang, Du ei tør binde Dig.

Chrystan.

Du min Haand maa modtage;
Thi al Ære og Rigdom jeg frasiger mig,
Naar jeg mit Held skal dele med andre end Dig!

Chor.

O skjænk ham Din Haand! Du ei herfra maa drage!

Anna (giver ham Haanden).

Saa tag min Haand!

Chrystan.

Hvilken Fryd! Huldе Mage!

Margaretha.

Hvilken Fryd! jeg min Herres Søn
Med Glædens søde Taarer bader!

Jenny og Choret.

Og vi fik den kjærligste Fader!

Dikson.

Nu en Gudfaer, rig og kjøn,
Jeg har fundet til min Søn!

Chrystan (til Marley).

De seer, den hvide Dame fik dog Ret;
Dog skal De ei fortryde det.
I mine Fædres Bo
Jeg ei som Dommer først vil fremtræde;
Kom, deel med os vor skyldfrie Glæde,
Og røgt Deres Kald saalænge De er tro! —
Op, mine Børn! lad Dands og Sang begynde,
Lad Bjergenes Echo vor Glæde forkynde!

Chor.

(medens Bjergboerne dandse.)

Syng høit i Hallen, Minnestrel!
Om trofast Kjærligheds Glæder,
Om blodig Seir og den Hæder,
Som fulgte hver Avenel!
Høit vort Qvad mod Fjeldets Tinde tone!
Leve Avenel!
Fra Fjeld og Dal høit tiljubles ham Held!
Fryd i hans Haller trone!
Høit leve! høit leve, Du, o herlige Slægt Avenel!

(Stor Gruppe).

(Dækket falder.)

Kjøbenhavn.

Forlagt af J. H. Schubothes Boghandel.

Græbes Bogtrykkeri.

Korsikaneren.

Syngestykke i 2 Akter af **de Saint-Georges**

ved **Adolph Hertz**, Musiken af **Emil Hartmann**.

Personerne:

Franceska, en ung Forvagterske.
Nicolo, hendes Søskendebarn.
Stefano, en Korsikaner, hendes Forvalter.

Bjanka, en ung Landsbypige af hendes Slægt.
Scipio, Kaptain i et paveligt Korps.
Bønderfolk og Soldater.

Handlingen foregaar i Landsbyen Albano i Nærheden af Rom; første Akt hos Franceska, anden Akt hos Bjanka.

Anm. I denne Text er Originalens Handling og Scenefølge bibeholdt, hvorimod Dialogen, baade den prosaiske Deel og Sangnumerne, er gjennemgaaende forkortet og i enkelte Scener omarbeidet.

Første Akt.

(En Plads med Træer ved Franceskas Gaard. Til venstre — f. T. — en lille Veranda med nogle Trappetrin, som føre ind i Huset; foran Døren et Madonnabillede. I Baggrunden er Pladsen lukket af en lav Mur; ved Enden af denne, tilhøire, et Led, som fører ind til Pladsen. Bag Muren sees en smal Fjeldsti og i det Fjerne Noget af Kirken.)

Første Scene.

Stefano. Bønderfolk.

(Ved Teppets Opgang kommer Stefano fra høire med en Regnskabsbog under Armen; han nærmer sig Muren og vinker af Bønderne, som gaa langsomt ned i Baggrunden; han aabner Døren for dem og sætter sig ved et Bord og indfører i Regnskabsbogen alle de Sager de medbringe, saasom Blomster, Frugter, Uld, Mælk o. s. v.)

Chor.
Dal og Høie
rødmed alt længe,
Solen smiler
til Blomst og Blad,
med friske Frugter
fra Mark og Enge
vi glade iler
til nære Stad.

Anden Scene.

De Forrige. Franceska og Nicolo (komme fra Verandaen).

Bønderne.
Franceska kommer med Nicolo,
vort Herskab med sin Frænde!

Stefano (afsides).
Altid sammen!

Nicolo (til Bønderne).
Hurtig nu!
(til Stefano)
Skriv Varerne op derhenne!

En Bonde (til Stefano).
Jeg handler med Uld!

En Anden.
Jeg handler med Frugt!

En Tredie.
Og jeg sælger Blomster
med liflig Lugt!

Alle.
Og Alt til billigste Priis!

Nicolo (til Bønderne).
Nei, vil I handle
paa Kjøbmands Viis,
da sæt efter Kunderne
Varens Priis:
Løber en Kok
saa tyk og trind
og kjøber de lækkre
Sager ind,
sæt Prisen høi,
slaa Intet af,
thi Pungen maa bøde
for Sandsers Krav,
men ønsker en Glut
lidt Godt til sin Fyr,
giv altid Kjøb,
vær ei for dyr!

(Under det Foregaaende har Stefano indført Varerne

i Bogen; Franceska sidder paa den modsatte Side af ham og pynter Bøndernes Kurve med Blomster.)

Franceska (til Nicolo).
Til Torvs! Afsted i en Fart!

Nicolo.
Blot et Kys —

Franceska.
For Alles Blikke?

Nicolo.
De kan see til en Side.
(Vil give Bønderne et Vink.)

Franceska (holder ham tilbage).
Vist ikke!
Saa tag det, Du Tosse, men snart.

Stefano
(springer op og slaar heftig i Bordet).
Men vil da Ingen afsted idag?

Alle.
Hvad feiler ham?

Nicolo (forstrækket).
Det er uden Lige!
En saadan Støi for en ringe Sag.

Franceska (til Stefano).
Hvad vil den Heftighed sige?

Nicolo (afsides).
Jeg tror han vover
at true mig.

Stefano (til Franceska).
Hvorfor holder han Dem her tilbage?
(Sagte.)
De skulde vel see ham kysse Dig?

Nicolo (gaar stolt hen mod Stefano, som vender ham Ryggen; afsides).
Den Korsikaner
er ret min Plage!

Franceska (til Nicolo).
Nu gaa!

Nicolo.
Han burde ikke gaa fri,
men jeg er for klog til Klammeri.

Chor.
Dal og Høie
rødmed alt længe,
Solen smiler
til Blomst og Blad,
med friske Frugter
fra Mark og Enge
vi glade iler
til nære Stad!

(Nicolo og Bønderne gaa bort ad Fjeldstien; Stefano følger dem paa Vei.)

Tredie Scene.

Franceska (alene).
Nei, jeg maa have det Menneske bort. Jeg gyser for denne Korsikaners Heftighed. Hans brændende Blik indjager mig bestandig Skræk. — Min Beslutning er fattet, — jeg vil opfylde min Faders Ønske og række den skikkelige Nicolo min Haand. Han er god og velvillig. Med ham vil jeg kunne see en rolig Fremtid imøde.

Fjerde Scene.

Franceska. **Stefano** (kommer tilbage og vil gaa ind i Huset).

Franceska.
Bliv! Jeg maa tale med Dig.

Stefano (standser).
Med mig?

Franceska (med Overvindelse).
Jeg er utilfreds med Dig, — meget utilfreds.

Stefano.
Hvad har jeg da gjort?

Franceska.
Hør mig, Stefano! Da Du for et Aar siden kom hertil, var Du landflygtig og forjaget fra dit Fædreland. Jeg viste mig god med Dig; jeg tog Dig i min Tjeneste og skaffede Dig Arbeide. Jeg tænkte ikke, at der skulde komme en Dag, da Du skulde lønne mig for mine Velgjerninger ved at tilføie mig Krænkelser.

Stefano.
Jeg har ikke forseet mig imod Dig, Franceska. Jeg har tjent Dig med Lyst og Iver. Du er i Besiddelse af en af de smukkeste Forpagtergaarde i Omegnen af Rom og kan for en stor Deel takke mig for dit Held. Jeg har desuden altid søgt at forsvare Dig og jeg har forstaaet at gjøre mig yndet af Egnens Folk.

Franceska.
Saa tror Du maaskee ikke, at jeg kan undvære Dig?

Stefano (ivrig).
Men jeg har heller ikke lovet at tjene Andre, ikke Nicolo!

Franceska.
Nicolo er min Slægtning. Jeg har kjendt ham fra min Barndom og jeg venter, at Alle her vise ham den samme Agtelse, som mig.

Stefano.
Som Dig?

Franceska.
Tænk desuden paa, at han maaskee engang kunde blive din Herre.

Stefano (heftig).
Min Herre? — nei, Franceska, aldrig! Jeg havde kunnet leve riig og anseet i mit Fædreland, dersom jeg havde kunnet indsee, at en Korsikaner kan have en Herre. Men jeg vilde heller gaa i Landflygtighed og miste alt mit Gods, end jeg vilde lyde en Herre. Jeg vil Ingen lyde, Ingen — undtagen Dig.

Franceska.
Du nægter altsaa at lyde Nicolo?

Stefano.
Ja, jeg nægter det.

Franceska.
Nuvel, saa maa Du forlade mig.

Stefano.
Forlade Dig!?

Franceska.
Du er selv Skyld i, at vi maa skilles.
(Vil gaa.)

Stefano.
Du jager mig bort! . . . (blød) Du jager mig virkelig bort! (Med Smerte) — Ja, Du har Ret, man kan jage et Tyende bort, og Andet er jeg ikke for Dig!
(Der bankes stærkt paa Laagen i Baggrunden.)

Soldater (udenfor).
Luk op! Luk ufortøvet op!
I Lovens Navn vi byder!

Scipio (udenfor).
Luk op for mig og Pavens Trop!

Franceska (til Stefano).
Gud veed, hvad denne Støi betyder?

Scipio (udenfor).
Storm frem, Soldater,
uforsagt!
Slaa Døren ind
med Dødsforagt!

Soldaterne (banker stærkere).
Ja, stormer frem
med Dødsforagt,
og kræv Respekt
for Lovens Magt!
(De bryde Døren ind.)

Femte Scene.

De Forrige. Scipio og Soldaterne (lidt berusede).

Soldaterne.
Ja, stormer frem
med Dødsforagt,
og kræv Respekt
for Lovens Magt!

Stefano
(river Geværet fra en Soldat, som truer Franceska).
Et Skridt endnu —
og det bli'er din Død,
Jeg ænser ei,
hvad Paven bød!

Soldaterne.
Ha, vi staa rede
at kræve dit Blod,
vi trodse din Vrede
og knække dit Mod.

Stefano.
Trods ikke min Vrede!
Kom, hvem som har Mod!
Her staar jeg rede,
at vove mit Blod!

Sjette Scene.

De Forrige. En Bondekarl (kommer løbende).

Bondekarlen.
Der kommer en rasende Skare,
som sværger Soldaternes Død.
(Raab udenfor.)

Franceska (urolig).
Hvad gjør jeg i denne Nød?

Stefano (til Franceska).
Jeg skiller dem ad —
frygt ingen Fare!

Franceska (affides).
En ny Fortred!
O, hvilken Skam,
at tage mod Hjelp
igjen af ham!

Soldaterne.
Ha, vi staa rede
at kræve dit Blod,
vi trodse din Vrede,
og knække dit Mod!

Stefano.
Hvo trodser min Vrede?
Kom hvem som har Mod
Her staar jeg rede
at vove mit Blod.

Stefano (til Soldaterne.)
I Uslinger! Hvem giver Jer Ret til at bryde herind, til at slaa Døren ind?

Scipio (lidt beruset).
Det er skeet paa lovlig Maade efter tre Stævninger. Jeg har endogsaa været gavmild — I har faaet fire Stævninger.

Franceska.
Hvem er I? Hvad vil I?

Scipio (læser en Skattebillet).
„I den hellige Fader, Pavens Navn, hvis Person jeg forestiller —, opfordrer jeg, Scipio, Kaptain i Kirkens Kompagni, Forpagterfken Franceska til uden Henstand at betale den nye Skat, som er paalagt hende, at fyldestgjøre under Adfærd efter Loven . . ."

Franceska (afbryder ham).
Jeg skal betale Skatten endnu idag. Skynd Jer blot afsted!

Scipio.
Paa Øieblikket, min Deilige! (vedbliver at læse.) „Tillige har bemeldte Forpagterske, Franceska, at forsyne bemeldte Kaptain Scipio og hans tappre Soldater i otte Dage med Kvarteer og Kost —" (lægger Sedlen sammen) indbefattet Drikkevarerne.

Stefano.
Hvad er det for et nyt Hoveri? Hvad skal det betyde?

Scipio.
Hvad det skal betyde? . . . Ja, det er just det, som er mig ubegribeligt! At sende mig til denne forbandede Egn paa et Tids-

rum af otte Dage, at sætte mig til at brække Døre op og drikke med de Ugudelige — og hvad der er det Værste, slet Vin — og hvorfor? . . . derom melder Ordren ikke et Ord. Men i Morgen vil man sende mig en Forklaring med Stafet.

Stefano.

Hør, Støien bliver ved! Bønderne nærme sig.

Scipio (til Soldaterne).

Træd an! Retter Eder!

Franceska.

O min Gud! Hvis de angreb dem her i min Gaard!

Stefano.

Jeg løber dem imøde! Jeg indestaar for Alt!

Franceska.

Ja, løb, stil dem tilfreds! Sig dem, at deres Hjelp vil kun skade mig! Sig, at jeg finder mig i Alt for at undgaa Voldsomheder. (Med Overvindelse.) Stefano! Jeg vil endnu engang glemme din Uret. Men skynd Dig! Jeg vil gaa og skaffe Plads til disse Paatrængende. (Gaar ind i Huset.)

Scipio.

Gevær i Armen!

Stefano (seer efter hende).

Glemme min Uret! . . O, jeg veed altfor godt, at det er kun Skrækken, som lægger hende disse Ord i Munden. Frygtede hun ikke, da var jeg nu jaget bort, forviist fra hendes Nærhed. Men ligemeget! det gjælder om at forsvare hende og jeg iler. (Vil gaa, men vender tilbage til Soldaterne.) Ingen Uartighed mere, Godtfolk! Ingen Voldsomhed! Husk paa, at her i Nærheden er et halvhundrede gode Mænd, som, hvis jeg ikke havde været, snart havde sørget for, at Paven kom til at læse Messer for jeres Sjæle. (Gaar bort i Baggrunden.)

Scipio (til Stefano).

Stille, lille Ven, stille! (Med en from Mine.) Vreden er en hæslig Last! (Opfarende.) Og for tusind Djævle, gjør mig ikke gal i Hovedet!

Syvende Scene.

Scipio. Soldaterne.

Scipio (til Soldaterne).

Gevær paa Skuldren! . . . Præsenteer Gevær! . . . Gevær i Armen! . . . Gevær ved Foden! . . . Kirkens tappre Soldater, Kristenhedens værdige Støtter! Jeg er tilfreds med eders Tapperhed. Nu kan I hvile paa eders Heltegjerninger! ... Træd af .... og lad os saa faa Drikkevarerne.

Soldaterne.

Drikkevarerne! Drikkevarerne!

Ottende Scene.

De Forrige. Bjanka (fra Baggrunden med en net lille Kurv paa Armen fyldt med Rosenkrandse, Kors, Medailler, Amuletter, o. dsl.)

Bjanka.

See, Kors og Amuletter,
som frier fra Syndens Pletter
og spotter Mørkets Kunst;
og Helgenmalerier
som Sjælene befrier
og sikrer Himlens Gunst.
Man har deri et Pant,
at Salighed man vinder
og Vei til Himlen finder
for en Daler contant!

Scipio og Soldaterne (omringe hende).

Man har deri et Pant
at Salighed man vinder
og Vei til Himlen finder
for en Daler contant!

Bjanka.

See, Vers og fromme Bønner,
som gode Engle lønner
med Trøst og Hjertefred;
og Glorier og Stjerner,
som hver en Hindring fjerner
til Paradisets Sted.
Man har deri et Pant,
at Salighed man vinder
og Vei til Himlen finder —
for en Daler contant!

Scipio og Soldaterne.

Man har deri et Pant,
at Salighed man vinder
og Vei til Himlen finder
for en Daler contant.

Scipio.

Ved den hellige Januars Næse! Jeg kjender jo dette lille Ansigt! Det er den smukke Bjanka fra Nabogaarden.

Bjanka (ved sig selv).

Det er den afskyelige Drukkenbolt, Kaptain Scipio!

Scipio.

Hvilket behageligt Møde!

Bjanka.

Tjenerinde, Hr. Kaptain! . . . De seer ud til at have slaaet en lille Svir af for nylig.

Scipio.

Ingen Stikpiller, lille Jomfru! Jeg er i min sædvanlige Tilstand.

Bjanka.

Jo, det er en net Tilstand! Da De for en Ugestid siden kom forbi min Gaard med deres Rekruter, var De ogsaa saadan lidt lystig. De er nok blevet det idag igjen?

Scipio.

Paa ingen Maade. Jeg har været det lige siden dengang.

Bjanka.

See her! Kjøb en Rosenkrands af mig; den er fra den hellige Eremit i Skoven. Med den kan De tømme mit Søskendebarns hele Vinkjelder uden at blive mere beruset, end De nu er.

Scipio.

Saa den smukke Franceska er dit Søskendebarn?

Bjanka.

O, hun er min bedste Veninde! Hun har givet mig den smukke lille Forpagtergaard, hvor jeg boer, for at hjælpe mig til en god Mand. Men jeg holder ogsaa af hende, som hun kunde være min Søster. Det er for at fortælle hende en stor Hemmelighed, at jeg er kommen her idag.

Scipio (vil omfavne hende).

Hør, jeg beholder alle dine deilige Ting! Jeg tager hele Klatten ... Pige og Kurv ... jeg vil helliggjøre mig grundig!

Bjanka (søger at rive sig løs).

Slip mig, Hr. Kaptain! Slip mig!

Scipio (uden at slippe).

Lad os slutte Forlig. Lad dit Søskendebarn skjænke os sin allerbedste Vin, saa vil jeg lade mig nøie med Kurven.

Bjanka.

Den skal De faa ... den skal De faa! det kan De stole paa ... men slip mig ... slip mig dog ... Franceska —!

(løber hende imøde.)

Niende Scene.

De Forrige. Franceska. En Karl, (som bærer en Kurv med Flasker).

Franceska.

Behag nu at gaa, Hr. Kaptain! Denne Karl vil vise Dem deres Værelser.

Scipio.

Jeg gaar, min Deilige! Jeg gaar! — Med saadan en Karl i Spidsen kan Du faa os til at gaa lige ind i Helvede! (Til Soldaterne.) Fremad, Kammerater! (Til Bjanka.) Gjem nogle af dine Pillerier til os, min Glut, Pavens Soldater kan aldrig have formeget af den Slags, — thi som der staar i din Vise: (synger.)

Man har deri et Pant,
at Salighed man vinder
og Vei til Himlen finder
for en Daler contant!

(Soldaterne gaa med Scipio i Spidsen idet de gjentage):

Man har deri et Pant,
at Salighed man vinder
og Vei til Himlen finder
for en Daler contant!

Tiende Scene.

Franceska. Bjanka.

Franceska.

De afskyelige Soldater! . . Hvor jeg er vred paa dem!

Bjanka.

Ja, det er nogle ugudelige Drukkenbolte!

Franceska.

O, det er ikke derfor; men de have tvunget mig til at modtage en Tjeneste af et Menneske, som jeg af al Magt søger at undgaa, til at beholde ham hos mig just i det Øieblik, da han selv havde givet mig Leilighed til at blive ham kvit.

Bjanka.

Om hvem taler Du?

Franceska.

Om hvem skulde det være, uden om dette Menneske, som Hændelsen har ført hertil, — Stefano —!

Bjanka.

Din Forvalter!?

Franceska.

Ja, jeg veed nok, hvad han har gjort for mig. Jeg veed, at hans Flid og Hengivenhed har forøget min Formue. Jeg vil jo ogsaa gjerne give ham Penge derfor, saa mange, som han forlanger, naar han blot vil opfylde mit Ønske og forlade mig, thi hans Nærværelse volder mig den skrækkeligste Angest ...

Bjanka.

Hvad hører jeg? Kan Du ikke lide den smukke Knøs?

Franceska.

At han er smuk, det nægter jeg ikke!

Bjanka.

Naa ja, seer Du saa det!

Franceska.

Ja men hans heftige Sind, hans Voldsomhed, som altid forskrækker mig, og saa især hans Haardhed mod den stakkels Nicolo, som jeg holder ret inderlig af.

Bjanka.

Af Nicolo!? Du forbauser mig mere og mere! Men det er jo en stakkels Kryster.

Franceska.

Hvad vil det sige, at han ikke har Mod. Du maa vide, at jeg lovede min Fader da han døde, at ville gifte mig med Nicolo for at han kunde blive fri for at træde ind i den afskyelige Tjeneste, som han er udskrevet til; . . thi Du veed, at de Gifte fritages.

Bjanka.

Men den stakkels Stefano, som er Dig saa hengiven! Jeg kan ikke komme mig igjen af min Forbauselse! — Tænk engang: Forleden blev han i Nærheden af min Gaard overfaldet af et Uveir og kom ind til mig.

Han var overvældet af Træthed, og jeg gik for at hente ham nogle Forfriskninger. Da jeg kom ind igjen sad han paa en Stol og var falden i Søvn, og jeg hørte, at han sagde i Drømme: „O, Franceska, jeg elsker, jeg tilbeder Dig! . . . Og Du skulde være en Andens? — Nei aldrig!“ . . . og i det Samme trak han en Dolk . . .!

Franceska.

O Gud!

Bjanka.

Og saa sprang han op, da et Tordenskrald vækkede ham, og jeg skyndte mig bort uden at han saae mig.

Franceska.

Og dette vilde Menneske skulde være saa dumdristig at elske mig.

Bjanka (leende).

O Du er smuk nok til at han kan være saa dumdristig. Men forresten kan Du være ganske rolig. Der er jo endnu et Aar til at der skal udtages Rekruter; Du har altsaa god Tid til at gjøre Dig forhadt af ham.

Franceska.

Ja Du har Ret. Der er endnu et Aar til, og desuden haaber jeg nok, at jeg skal faa ham bort inden den Tid.

Ellevte Scene.

De Forrige. Nicolo (kommer aandeløs løbende).

Nicolo.

Hvilken Jammer og Fortred,
jeg skal bort fra dette Sted,
sige Huus og Hjem Farvel!

Franceska og Bjanka.

Hvad er sket? Tal, fortæl!

Nicolo.

Nys jeg henad Veien sprang,
som en Lærke glad jeg sang:
„O, hvor skjønt i Vaar og Høst!
Kjærlighed er Livets Lyst!“

Franceska og Bjanka.

Men fortæl, hvad er der hændt?

Nicolo.

Ak, nu har sig Bladet vendt!
Jeg skal være Militær,
gaa med Sabel og Gevær
ud paa Marsch i Mark og Felt
og, hvor rædsomt, være Helt!

Franceska.

Arme, stakkels Nicolo!

Bjanka.

Ja, en tapper Helt, min Tro!

Nicolo.

At være Soldat,
skyde Mennesker! — Uf!
Hør, hvor det knalder,
Pif, paf, puf!
Sablerne klirre og Trommerne kalder!
At slaas! Aa, hvor sygt!
Jeg dør af Frygt!
Aldrig har jeg
gjort en Kat Fortred
og nu skal jeg med afsted!

Franceska.

Stakkels Ven,
han skal strax afsted!

Bjanka.

Hvilken Fortred,
de skal Alle med!

Franceska.

Hvis der er En,
paa hvem du tænker
og som du gjerne
tog i Favn,
da søg i Elskovs
Rosenlænker
i Farens Stund
en sikker Havn!

Ja, føler du
dit Hjerte brænde
ved Tanken om
en kjærlig Viv,
saa hæv dit Blik
og tal til hende,
som bange skjælver
for dit Liv.

(Hun lægger hans Haand paa sit Hjerte.)

Nicolo.

Hvad mener du? —
O, hvis du vilde? . . .

Franceska.

For evigt vil
vi følges ad!

Nicolo.

O, da skal ingen
Magt os skille;
nu jeg først
kan synge glad:
„O, hvor skjønt
i Vaar og Høst!

Alle Tre.

Kjærlighed er Livets Lyst!“

Nicolo.

Min Kone!? og det endnu idag?

Franceska.

Ja, siden det vilde være forsilde imorgen. Men er du ogsaa vis paa . . .

Nicolo.

Om jeg er vis paa det? Guglielmo, din Formynder, sagde til mig før da jeg bragte ham Pengene for Varerne, skynd dig, Nicolo, sagde han, og løb hjem til dit Søskendebarn og sig hende, at en af mine Venner, som kjender Kardinalministeren, har sagt mig, at man vil sende Soldater ud til jeres Egn imorgen for at foretage en overordentlig Rekrutudskrivning.

Bjanka.
Soldaterne er her allerede.

Nicolo.
Her? — Aa, mine Been, mine Been!

Franceska.
Giv dig tilfreds! De faa ikke at vide før imorgen, hvorfor man har sendt dem; det er vel for at Bønderne ikke skal faa Tid til at belave sig paa Modstand.

Nicolo.
Jo, vi skal nok gjøre Modstand . . . det vil sige paa en rimelig Maade, ved at gifte os Allesammen. Det er det Sikkreste og mindst farlige.

Bjanka.
Han har travlt med sin Sikkerhed.

Nicolo.
Ja, jeg skjøtter ikke om at blive Soldat. Jeg er af en fredsommelig Natur.

Franceska (grundende).
Vi maa see at faa Præsten til at vie os endnu iaften.

Nicolo.
Det er fornuftigt. Jeg vil strax gaa til ham.

Bjanka.
Præsten skal tage Paven ved Næsen for en Rekrut, — det er naragtigt!

Tolvte Scene.

De Forrige. Stefano.

Franceska (sagte).
Gud! — Stefano! —

Bjanka.
Stefano! — (Til Franceska, sagte). Hvis han fik at vide . . .

Nicolo,
(ifærd med at gaa, møder Stefano og vender tilbage).
Godt Nyt, Kammerat!

Franceska (til Nicolo).
Stille!

Bjanka.
Saa tie dog!

Nicolo.
Hvad for Noget? Tie stille! For hvad? . . For Pokker, tror I kanskee, at jeg er vred paa ham endnu? Nei, jeg er saa glad, at jeg kunde gjerne omfavne hele Verden og ham med. I skal see, hvor han vil glæde sig, naar han faar at vide . . .

Stefano (overrasket).
Hvilket?

Franceska.
Ingenting! Ingenting!

Nicolo.
Nei, Ingenting — undtagen at jeg gifter mig.

Stefano (griber hans Arm med Heftighed).
Du gifter Dig,
ha, Kryster, tal,
sig strax, med hvem!

Nicolo (forbløffet).
Hvad? Raser han?

Franceska (afsides).
Jeg dør af Skræk!

Bjanka (ligeledes).
O, hvilken Kval!

Stefano (med Eftertryk).
Siig strax med hvem!

Bjanka (træder frem ved Siden af Nicolo).
Med mig.

Alle.
Hvordan?!

Stefano.
Med hende! — Ha, jeg aander atter,
En skinsyg Nødsel, Ingen fatter,
berøved mig Besindighed.

Franceska og Bjanka.
Hans Vrede svandt, jeg aander atter!

Nicolo.
Jeg kan ei bare mig for Latter,
hun vender Alting op og ned,
jeg hverken sandser eller fatter,
hvorfor hun siger feil Besked.

Franceska
(gaar hen til Bjanka og trykker hendes Haand, sagte).
O, tak for din Hjelp!

Nicolo (til Franceska, pegende paa Bjanka).
Men hvad vil det sige? . .

Franceska (sagte til Nicolo).
Tie stille! Jeg ellers bryder mit Ord.

Nicolo (betuttet).
Nei seer man!

Stefano (til Nicolo og Bjanka).
Til Lykke! — Til Lykke, min Pige!

Bjanka (sagte til Franceska).
Stefano maa bort, nu er Faren for stor.

Franceska.
Det er sandt, men hvordan? —
(Efter nogen Overveielse.)
Lad see! . . . det gaar an!
(Til Stefano.)
Stefano, jeg har en Bøn til dig.

Stefano.
O tal, du byder over mig!

Franceska.
Besørg et Brev til Rom i Hast.

Stefano (afsides).
O, hvilket venligt Diekast!
(Høit til Franceska.)
Jeg gaar, hvorhen du mig fører.

Bjanka (afsides).
Den Stakkel, hans Sorg mig rører!

Franceska og Nicolo.
Han gaar, min Uro følger med
og Lykken gjæster dette Tag.
Bjanka.
Jeg ynker hans Troskyldighed,
den Arme aner ei Bedrag!
Stefano.
Hun saae paa mig med Venlighed.
O, skjønne Haab, o glade Dag!

(Franceska giver Stefano Tegn til at vente og gaar ind i Huset.)

Trettende Scene.

Stefano. Bjanka. Nicolo.

Stefano (glad).
Nicolo, min Ven, giv mig din Haand!

Nicolo.
Hvad for Noget!? Hvorfor?

Bjanka.
Naa, saa giv ham dog Haanden!

Stefano (trykker den venlig).
O, hvor jeg har gjort dig Uret! Ja, jeg har miskjendt dig; men siden du gifter dig med Bjanka, — nu har du ingen bedre Ven i Verden.

Nicolo.
Og det er fordi jeg gifter mig med Bjanka?

Stefano.
Ja, ganske vist, for hvis det havde været med en Anden . . .

Nicolo (forskrækket).
Hvad saa?

Stefano.
O, jeg tror, jeg kunde have myrdet Dig!

Nicolo (trækker sig forskrækket tilbage).
Jh, Gud bevares!

Stefano.
Ja, du maa ikke hade mig derfor. Tænk paa, hvormeget det vilde have smertet Dig — Du, som elsker Bjanka —, hvor fortvivlet Du vilde blive, hvis man berøvede dig hende. Det Samme vilde jeg have følt, hvis Du havde gistet Dig med Franceska.

Nicolo.
Hvad for Noget?! Saa elsker Du Franceska!

Bjanka.
Naa, hvad kommer det dig ved.

Nicolo (skjælvende).
Nei, du har Ret, hvad kommer det mig ved.

Stefano.
O, jeg elsker hende høiere, end Nogen kan forestille sig. Aldrig er en Kvinde bleven elsket med en mere brændende Kjærlighed. Denne Lidenskab udgjør mit Liv, hun alene opfylder hele min Sjæl. I to Aar har Kjærlighedens og Skinsygens Kvaler fortæret mit Hjerte, — (med Smerte) og aldrig, aldrig bliver hun min!

Nicolo (afsides).
Nei, det vil jeg heller ikke haabe.

Bjanka (afsides).
Stakkels Stefano! Hvor jeg beklager ham!

Stefano.
Jeg veed, hvormeget hun afskyer mig; hun viser mig det med hver Dag tydeligere, men hendes Haardhed binder mig kun fastere til hende. Jeg kan bære hendes Had og Foragt saalænge hun er fri, men Tanken om, at hun kunde gifte sig, kunde gjøre mig vanvittig, ja jeg føler, at jeg da ikke længer vilde være Herre over mine Handlinger.

Nicolo (sagte til Bjanka).
Det er en net Stilling!

Stefano.
Men nu, da jeg veed, at du ikke elsker hende, — nu skal du være min Fortrolige.

Nicolo (til Bjanka).
Det er meget forekommende.

Stefano.
Hun betragter dig næsten som en Broder. Nuvel, jeg vil ikke længer have nogen Hemmelighed for dig, og jo lykkeligere Bjanka gjør dig, destobedre vil du kunne forstaa, hvad jeg lider. — Tys! der er hun! — O, mine Venner, bevar min Hemmelighed!

Fjortende Scene.

De Forrige. Franceska.

Nicolo
(sagte til Franceska, som kommer fra Huset med et Brev i Haanden).
Der har jeg faaet en rar Historie at vide. — Han elsker dig.

Franceska (sagte til Nicolo).
Jeg veed det; — men han reiser.

Nicolo (sagte).
Reiser han?

Franceska (ligeledes).
Ja, for bestandig. (Hurtig.) Men skynd dig nu afsted til Præsten! Hører du!

Nicolo
(gaar ud af Døren i Baggrunden).
O, det gjør jeg saamæn heller end gjerne!

Femtende Scene.

Bjanka. Franceska. Stefano.

Franceska.
Her er Brevet til Guglielmo.

Stefano (tager Brevet).
Jeg skal besørge det imorgen tidlig.

Bianka (sagte til Franceska).
Imorgen? — Hvad tænker du paa?

Franceska (til Stefano).
Nei, imorgen bliver det forsilde! Du maa besørge det idag, i dette Øieblik.

Stefano (overrasket).
Idag? Hvorfor det?

Franceska (forvirret).
Hvorfor? . . Jeg har jo lovet Soldaterne, som er indkvarteret her, at betale Skatten endnu iaften. I dette Brev har jeg givet Guglielmo Ordre dertil.

Stefano.
Det er en anden Sag. Naar du befaler det, saa gaar jeg iaften.

Franceska (blid.)
Jeg beder dig derom.

Stefano (overrasket).
Du beder mig derom. O Franceska, Du pleier ikke at tale saa mildt til mig.

Franceska.
Nuvel, Stefano, jeg er fornøiet med din Iver, din Tjenstagtighed. Men gaa nu; jeg stoler paa dig.

Stefano (blød).
Ja, nu gaar jeg, Franceska, og for første Gang uden Sorg, thi du har aldrig været saa venlig mod mig, som i dette Øieblik. (Han griber Francescas Haand for at kysse den).

Franceska (trækker den hurtig til sig.)
Det er godt. Jeg fritager Dig for at vise din Taknemmelighed.

Stefano
(afsides, idet han betragter hende med Smerte).
Jeg bedrog mig. Hun er endnu den Samme. (Høit.) Heida, Pietro, min Kappe og mine Pistoler!
(En Karl henter det Forlangte.)

Sextende Scene.

(Det begynder at blive mørkt; det tordner i det Fjerne.)

De Forrige. Scipio og Soldaterne.

Soldaterne.
Nu har vi offret
til Vinens Gud,
nu maa vi lyde
Pligtens Bud,
drage ud
som Lovens Tolk
og kræve Skat
af Egnens Folk!

Scipio (til Franceska).
Min Deilige! Det er en hæslig Sag,
men Skatten maa betales idag!

Stefano
(kaster Kappen om sig og stikker Pistolerne i Bæltet).
Jeg iler med Brev derom afsted!

Stefano.
Velan, Kammerat,
saa følge vi med.

Bianka
(sagte til Franceska med et Blik paa Stefano).
Han kommer dog ei
tilbage meer?

Franceska (sagte til Bianka).
Han faar sin Afsked
i Brevet her.

Stefano (til Soldaterne).
Nu kom, vil I med!?

Scipio.
Pligten kalder, afsted!

Soldaterne.
Nu har vi offret
til Vinens Gud,
nu maa vi lyde
Pligtens Bud,
drage ud
som Lovens Tolk
og kræve Skat
af Egnens Folk!

(Stefano, Scipio og Soldaterne gaa bort gjennem Baggrunden under en Marsch, som taber sig i det Fjerne).

Syttende Scene.

Bianka. Franceska. Nicolo. Bønderfolk.

Bianka (løber Nicolo imøde).
Stefano er borte!

Nicolo.
Til Held for mig.

Bønderne
(til Franceska med et Blik paa Nicolo).
Vi høre, du agter at gifte dig!

Nicolo.
Ja, snart skal som min Kone
hun hvile i min Arm,
jeg vinder Livets Krone
ved hendes ømme Barm!

(Til Bønderkarlene.)

Ja, Venner, søg at havne
engang ved Brudens Bryst,
en kjærlig Viv at favne
er Livets største Lyst.

Bønderkarlene.
Ja, Venner, søg at havne
engang ved Brudens Bryst
en kjærlig Viv at favne
er Livets største Lyst!

Franceska.
Ja, snart os Pagten binder,
da gaa vi Haand i Haand,
og Hjertet Lykken finder
i Elskovs Rosenbaand.

(til Pigerne.)

O, Piger, søg en Støtte,
en Ven, som svigter ei,

en Arm, som kan beskytte
paa Livets Tornevei.

Pigerne (mellem hverandre).
Ja, Piger, søg en Støtte,
en Ven, som svigter ei,
en Arm, som kan beskytte
paa Livets Tornevei!

Bjanka.
Kom, Piger, og sætter Brudens Haar.

Nicolo.
Med Blomster smykt alt Kirken staar.

Franceska (til Bønderne).
Men vær forsigtig,
thi Taushed er vigtig;
pas paa, at Ingen
faar Nys om Tingen.

Bønderne (mellem hverandre).
Men vær forsigtig,
thi Taushed er vigtig;
pas paa, at Ingen
faar Nys om Tingen.

Franceska (til Bønderne).
Nu lister Jer sagte
til Kirken hen.
(Til Nicolo.)
Naar Klokken slaar otte,
da hent mig, Ven.
(Marschen høres i Fraskand.)
Nu skynd dig! — Soldaterne komme igjen.
(Bønderne gaa ud i Baggrunden. Franceska, Bjanka og Pigerne gaa ind i Huset. Nicolo gjør Mine til at følge med, men Bjanka bliver staaende paa Trappetrinet, gjør Knix til ham og slaar koket Døren i for hans Næse).

Bønderne (i Bortgangen).
Men vær forsigtig,
thi Taushed er vigtig,
pas paa, at Ingen
faar Nys om Tingen.

Attende Scene.

(Nicolo vil følge efter Bønderne, men møder Scipio og Soldaterne, som komme tilbage).

Scipio.
Nu har vi hævet
Skyld og Skat
og virket nok idag,
nu kan vi svire
denne Nat
og drikke her i Mag!

Nicolo (vil smutte bort).
Jeg lister mig herfra!

Scipio.
Hvem der?

Nicolo (angest).
Det er hos mig,
I har Kvarteer.

Scipio (spærrer ham Veien).
Ei, bedste Ven
i Liv og Død,
hvis Vin jeg med
Beundring nød,
Du nægter os dog ikke,
et Glas med os at drikke?

Nicolo.
Aa, De er altfor god, jeg be'er . . .!

Soldaterne.
O, Hædersmand, velkommen vær!
Du nægter os dog ikke,
et Glas med os at drikke!

Nicolo.
Undskyld —

Scipio.
Jovist, vi drikke maa,
ifald vort Venskab skal bestaa;
Hver en Prop
lystig op,
til din Kjælder siger: stop!

Soldaterne (omringe ham).
Hver en Prop
lystig op,
til din Kjælder siger: stop!

Nicolo (sagte).
Vil jeg betids
til Brudehuus,
maa først jeg drikke
dem en Runs.
(Høit.)
Hver en Prop
lystig op,
til min Kjælder siger: stop!

Scipio (omfavner ham).
Kom, søde Broer
og klink med mig,
af Hjertens Grund
jeg elsker dig!
Glassets Klang
til vor Sang
lyde skal den Nat saa lang.

Scipio, Soldaterne og **Nicolo** (som tvinger sig til at være glad, idet de trække afsted med ham).
Glassets Klang
til vor Sang
lyde skal den Nat saa lang!
(De gaa ud tilvenstre.)

Nittende Scene.

Franceska (i Brudedragt kommer med) **Bjanka** og **Pigerne.** (I det Fjerne Lyn og Torden.)

Franceska (til Pigerne).
Gaa til Kapellet, Piger,
mens her jeg beder til Madonna.

Pigerne.
Ja, vi vil bede for dit Held.

Franceska.
Jeg følger efter, — nu skynder Jer.
(Pigerne gaa.)

Tyvende Scene.

Franceska (alene, knæler foran Madonnabilledet. Uveiret tager til.)

O, Madonna, see herned!
See min Tro, min Kjærlighed!

Soldaterne (inde i Huset).
Glassets Klang
til vor Sang
lyde skal den Nat saa lang!

Franceska (reiser sig).
Den kaade Sang forstyrrer min Andagt.
— Dog — lad mig forsøge paany.
(knæler atter.)
O Maria, vær mig god!
styrk mit Hjerte, led min Fod!

Soldaterne.
Hver en Prop
lystig op,
til din Kjælder siger: stop!

Franceska (reiser sig atter).
Jeg kan umulig bede. — Men hvorlænge tøver dog Nicolo!? (Gaar hen til Huset.)
Ha, hvilket Uveir! Natten er sort!
Hvem kommer der? . . . Er det min Brudgom?
(kalder.)
O, Nicolo, kom, kom, jeg dør af Skræk!
(kaster sig forfærdet i den Kommendes Arme.)

Stefano (mørk).
Ham er det ei!

Franceska (med et Skrig).
Stefano! Store Gud!

Een og tyvende Scene.

Franceska. Stefano (fra Baggrunden).

Stefano.
Lidt herfra mødte jeg Guglielmo; han var paa Veien herud. Jeg gav ham Brevet — og her er det, som du har lagt indeni til mig.

Franceska (med kvalt Stemme).
Gaa bort!

Stefano (med Smerte).
O, hvor Du har bedraget mig!

Franceska.
Jeg var nødt dertil. Din Heftighed, din afsindige Lidenskab . . .!

Stefano.
Afsindig — ja, Du har Ret, thi mit Hoved, min Forstand . .! O, da jeg læste dit Brev, blev jeg næsten vanvittig, og istedetfor at fly dig, — staar jeg her.

Franceska.
Jeg bønfalder dig — forlad mig!

Stefano.
Forlade dig — ja, Guglielmo vilde give mig Penge derfor . . . Penge! Ha, jeg kan blive ligesaa riig som du selv. Siig blot, jeg elsker dig, — og jeg vender tilbage til Korsika og bøier mig for vore Tyranner. Mine Medborgere ville foragte mig, fordi jeg bortgav min Ære for en Kvinde, — men denne Kvinde var Franceska.
(Tager hendes Haand.)

Franceska (søger at rive sig løs).
Slip mig, slip mig! (kalder) Nicolo!

Stefano (rasende).
Nicolo! . . . og i Morgen skal du hvile i hans Arm! Nei! der skal aldrig oprinde nogen Morgen for ham!

Franceska (gysende).
O, du forfærder mig!

Stefano (for hendes Fødder).
Tilgiv — en rædsom Ild,
en Flamme stærk og vild
her i mit Hjerte brænder.

Franceska.
Med Gysen jeg erkjender,
at i dit Øie brænder
en Lidenskab saa vild.

Stefano.
Hav Medynk! — (Franceska vil fly, men han holder hende tilbage.) Bliv! O hør!

Franceska.
Nei, lad mig fly! . . . jeg dør!

Stefano.
Kom, Elskte, lad dig bøie!

Franceska.
O tie! — Bort fra mit Øie!

Stefano.
Vær min! Forstød mig ei!

Franceska.
Ha, Frække! Aldrig! Nei!
(River sig løs.)

Stefano
(stiller sig i Veien for hende; vild).
Saa frygt min Hævn!
Det bli'er din Død!

Franceska.
Madonna, frels mig i min Nød!

Stefano (med Smerte).
Tilgiv — en rædsom Ild,
en Flamme stærk og vild
her i mit Hjerte brænder!

Franceska.
Med Gysen jeg erkjender,
at i dit Øie brænder
en Lidenskab saa vild.
(Hun kaster sig paa Knæ.)
O, frels mig, himmelske Magter,
bring mig Hjelp og Trøst!
(Det tordner.)

Stefano.
Himlen din Klage foragter,
Tordenen døver din Røst!
(Uveiret bryder løs med Voldsomhed; Klokken slaar otte.)

Franceska
(endnu paa Knæ, glad, lyttende).

Tys! . . Klokken slaar! . . Hævnen rammer!
Snart jeg i min Brudgoms Favn
glemmer al min Jammer!
(udstrækker Haanden).
Nicolo!

Stefano
(som stedse holder hendes Haand.)

Forhadte Navn!
Dit Liv og hans staar nu paa Spil!

Franceska
(river sig løs og flyer henimod Kirken, trodsende ham).

Trods dig jeg gaar til Altret nu!

Stefano (rasende).

Nei! — Hvis ei min du være vil, —
en Andens aldrig bliver du!
(Trækker en Pistol og skyder paa den flygtende Franceska.)

Franceska (segner).

Oh!
(Stefano iler hen til Franceska og udstøder et Skrig, da han seer hende saaret).

To og tyvende Scene.

De Forrige. Bianka. Nicolo. Scipio. Soldater og Bønderfolk (komme løbende ved Skuddet).

Alle.

Nødsomme Syn!
Hvad har du vovet?
Straffens Lyn
ramme dit Hoved!

(De kaste sig over Stefano og fratage ham den anden Pistol, som han sætter sig for Panden. Bianka og Pigerne bære Franceska ind i Huset. Soldaterne gribe Stefano, som gjør Modstand. Uveiret er paa sit Høieste.)

Teppet falder.

Anden Akt.

(En fort Stue i Bjankas Gaard. I forreste Coulisse Døre paa begge Siderne; paa den høire en lille Fernhammer. I anden Coulisse fremspringer paa begge Sider en Mur, som støtter en bred Veranda, der bæres af et Tralværk, som gaar ud til begge Sider. Muren er dækket af Blomster og Slyngplanter, som smykke det Indvendige af Stuen. I Baggrunden en Vei; midt paa denne, paa et lidet Fodstykke, et Madonnabillede. I femte Coulisse en Træbro, som synes at føre til en Skov, der naaer paa den ene Side til Bakkerne i Baggrunden, paa den anden Side til en i Bjerget udhugget Hulvei, som begynder ved Madonnabilledet, ligefor Tralværket. I det Fjerne et vildt Bjerglandskab, under Broen en Aa; i Stuen en Guitar og nogle simple Stole.)

Første Scene.

Nicolo (i Mundering, over sig i Exercitsen).

Gevær paa Skulder! — Præsenteer Gevær!

Bianka (fra Værelset tilvenstre).

Hvad tænker du paa? At gjøre saadan en Støi! Du vækker jo Franceska.

Nicolo.

Sover hun endnu?

Bjanka.

Ja, en god, rolig Søvn.

Nicolo.

Saa drømmer hun vist om mig.

Bjanka.

Tro ikke det! Hun er træt efter Touren hertil iaftes. Stakkels Franceska! I en heel Maaned har hun levet indespærret siden de forskrækkelige Tildragelser med Stefano, — og hvem gjælder saa hendes første Besøg? — Mig, hendes Søskendebarn!

Nicolo.

Ja Stefano — det var ogsaa en rigtig Kjæltring!

Bjanka.

Franceska er tilstrækkelig hævnet paa ham. Han er jo dømt til Døden.

Nicolo.

Bagatel! Er det en Straf for ham, som har saaret min Kjæreste, ligesom jeg skulde have Bryllup med hende, saa at de gjorde mig til Soldat istedetfor. Dømt til Døden! Nei, han skulde straffes ganske anderledes, især da Franceska ikke seer nær saa mildt til mig siden den Tid.

Bjanka.

Ja, desuden siger man jo, at han er undveget.

Nicolo.

Ja, det kan vi takke vore gode Venner, Bønderne i Albano for, de Gavtyve! Det var dem, der rev ham ud af vore Hænder. Men bliv kun! Vi er paafærde allevegne for at faa Fingre i ham.

Bjanka (spydig).

Ja, I er ferme Folk, Du og din smukke Kaptain!

Nicolo.

Ingen Bemærkninger om min Kaptain, lille Jomfru! Det er en Karl, som holder sig stiv i Trøien, naar han kan holde sig selv stiv. Forresten maa jeg sige, at Lysten til at faa fat i denne Fandens Korsikaner har næsten gjort mig til Helt. Jeg arbeider paa min Tapperhed fra Morgen til Aften. Jeg forstaar allerede Grebene. See kun! (Skriger) Præsenteer Gevær!

Bjanka.

Men tie dog stille! Naar Du endelig vil vække Franceska, kunde Du dog gjøre det uden at forskrække hende.

Nicolo.

Du siger Noget! Jeg faar en Idee! Jeg vil bringe hende en Serenade; det er Noget, som vil overraske hende paa en behagelig Maade.

Bjanka.

Ja, saadan en Kjærlighed maa rigtignok fornøie hende.

Nicolo

(synger ved Døren tilvenstre og akkompagnerer sig paa Guitaren).

1.

Vaagn, Elskede,
Morgenluften strømmer,
hver Fugl er vakt af Blund,
om Kjærlighed Du drømmer
med Smiil om Mund.

2.

Vaagn, Elskede,
Dal og Høie luer
i Solens Rosensky,
hvad Du i Drømme skuer,
Du seer paany.

Anden Scene.

De Forrige. Franceska (bleg og lidende, med den høire Arm, som hun dog benytter, i et Bind, kommer langsomt fra venstre).

Nicolo (byder hende en Stol).

Kom og sæt Dig!

Franceska.

Er Du der, stakkels Nicolo?

Nicolo.

Ja, her er jeg. Omstændigheberne have gjort mig til Soldat og til din Hævner.

Franceska.

Til min Hævner?

Bjanka.

Ja, det forstaaer sig. Hans Kompagni er kommet hertil for at søge efter Stefano.

Franceska.

Stefano!

Bjanka.

O tilgiv! Jeg glemte, at det Navn altid forskrækker dig.

Nicolo.

Jeg haaber, at Du ikke ret længe skal høre tale om ham. Vi er her tredsindstyve dygtige Karle af min Slags — og faa vi først fat i ham . . .

Bjanka.

Ja, naar I faar fat i ham!

Nicolo.

Og hvorfor skulde vi ikke faa ham fat, lille Jomfru? I Morges, da vi kom hertil, var vi allerede paa Spor efter ham.

Franceska (med et Skrig).

Paa Spor!

Bjanka (til Franceska).

Hvad feiler Dig?

Franceska.

Ingenting — mit Saar smertede mig.

Nicolo.

Det er intet Under, saadan som det Skarn har lemlæstet hende. Men jeg skal støve ham op, om han saa har gjemt sig i Pavens Tøffel!

Tredie Scene.

De Forrige. Scipio.

Scipio

(fra Baggrunden, har hørt de sidste Ord).

Ingen forargelig Snak, min Hr. Spøgefugl, eller ved Sanct Petrus, — det bliver Arresten!

Nicolo.

For en Ulykke, Kaptain, hvad Forargeligt er der i det.

Bjanka.

Kaptainen er bleven from siden forrige Maaned.

Scipio (med angergiven Mine).

Nu, mit Barn, siden forrige Maaned har jeg forandret mig vidunderligt til min Fordeel — i moralsk Henseende.

Bjanka.

Ja, men det Flydende?

Scipio.

Aa, fy, fy? Jeg drikker ikke mere Andet end Vand.

Bjanka.

Saa er De syg, det er vist.

Scipio (sonderknust).

Ak nei, men — jeg har gjort et Løvte.

Bjanka.

Et Løvte?

Scipio.

Ja et høist mærkværdigt Løvte. Øvrigheden har tilstaaet mig 8 Dage til igjen at faa fat i denne Spisbud, som mærkværdigviis undslap mig, hvis ikke, saar jeg min Afsked. I min Forskrækkelse vidste jeg ikke, hvilken Helgen jeg skulde anraabe, saa slog jeg mig til Vander, forat Himlen for min Pønitentses Skyld skulde staa mig bi.

Bjanka.

Ja, den Pønitentse kan nok opveie et Mirakel!

Scipio.

Det tænkte jeg med, men nu er Fristen snart udløben og endnu ikke det mindste Mirakel, endskjøndt jeg i otte Dage har været paafærde og drukket Vand.

Bjanka.

Men Kaptainen er heller ikke til at gjenkjende; De har tabt Deres smukke Kouleur.

Scipio (hemmelighedsfuld).

Forresten har jeg dog endnu ikke tabt Haabet. Vi er muligviis ikke langt fra Forbryderens Smuthul.

Bjanka.

Virkelig!

Franceska.

Er det muligt?

Scipio (til Bianka).

Ja, og Du, mit smukke Pigebarn, kan hjælpe os til at finde ham.

Bjanka.

Jeg? — Hvorledes det?

Scipio.

Ved at føre os til Skoveremiten ad de Stier, som Du kjender saa godt. Der er det høist rimeligt, at Skjelmen har søgt Tilflugt.

Franceska (levende).

Nei, vist ikke! Bjanka maa ikke hjælpe Dem til at gribe ham. — Det var jo afskyeligt!

Bjanka.

Hvad siger Du? Hvorfor skulde jeg ikke hjælpe den gode Kaptain? Er det ogsaa Dig, som taler saaledes?

Scipio.

Ja, hvad er det for Snak? Hun maa hjælpe os. Skulde man skaane en saadan..

Franceska (ivrig).

Men Bjanka maa ikke gjøre det! Hører De! Jeg forbyder hende det! . . . Og hvad Dig angaar, Nicolo, din Forbittrelse mod den Ulykkelige er afskyelig!

Nicolo (afsides, forbauset).

Hvad for Noget!.. Og jeg, som troede ret at fornøie hende.

Scipio (til Bjanka).

Lille Jomfru, det bliver derved! Du ledsager os til Eremiten og jeg skal indeslutte Dig i mine Bønner!

Bjanka.

Lad os komme afsted!

Franceska.

Hvorledes, Bjanka, kunde Du virkelig..? O, jeg troede ikke, at Du var saa ond!

Bjanka.

Men betænk dog ... for at hævne Dig!

Nicolo.

Javist! For at hævne hende kunde man ordentlig blive glubsk! See blot mig! Jeg kjender ikke længer mig selv. Naar jeg tænker paa Stefano, faar jeg et Løvemod . . !

(Man hører en Tromme, han farer sammen.)

Hvad er nu det?

Scipio.

Det er Apellen! I Geled, Kammerat! (til Bjanka) Jeg iler afsted og indleder vort Forehavende. Derpaa kommer jeg igjen og saa rykke vi To frem med Fortropperne!

(Gaar.)

Nicolo.

Ja med Fortropperne og de Andre høre til Bagtropperne og jeg hører til de Andre. (Til Franceska) Jeg skal nok blive og beskytte Dig! (Iler bort.)

Fjerde Scene.

Franceska. Bjanka.

Franceska (rækker Bjanka Haanden).

Farvel!

Bjanka.

Du gaar? — Hvorfor?

Franceska.

Hvorfor? — Jeg betragtede Dig som min Veninde og kom for at betro Dig en Sorg, som er nærved at dræbe mig!

Bjanka.

O min Gud, hvad er det da!

Franceska.

O, Du vil ikke kunne forstaa mig! Jeg haabede at finde Dig god og deeltagende, som altid, men din Haardhed mod den stakkels Stefano binder min Tunge.

Bjanka.

Du bebreider mig Haardhed, — Du som selv er Skyld i at han blev dømt til Døden?

Franceska.

O tie dog!

Bjanka.

Dersom din Klage ikke havde været, — hvem veed, maaskee han da var bleven frikjendt.

Franceska.

O, det er just det, som foraarsager mig Smerte, det er denne skrækkelige Tanke, som forgifter mit Liv!

Jeg selv har forskyldt,
at han blev dømt til Døden,
Den Tanke har fyldt
min Sjæl med Angst og Grn.
Kun Smerten rev ham hen,
han elsked mig trods Brøden,
hvor maa den Arme nu
ei hade mig igjen.
I Døden jeg ham drager
med Hadets Bitterhed,
ufølsom ved hans Klager,
ved al den Kval han led;
hans frygtelige Kaar
har slukket Vredens Flammer,
mit Suk til Himlen gaar
om Frelse i hans Jammer!

Bjanka (bevæget).

Franceska! min kjære Veninde! O hvor jeg har miskjendt Dig! Jeg turde ikke stole paa Dig.

Franceska.

Hvad mener du?

Bjanka.

Men Du vil ikke forraade ham. Du er god og ædelmodig. Din Omsorg for ham, din Medlidenhed . . .

Franceska.

For hvem?

Bjanka.

For Stefano.

Franceska.
Nuvel?
Bjanka (peger paa Døren tilvenstre).
Han er der!
Franceska (synker ned i en Stol).
Der!?
Bjanka.
Han har været skjult der siden igaar. Han kom hertil ved Dagens Frembrud, halvdød af Udmattelse. „De har befriet mig mod min Villie", sagde han, „thi jeg har fortjent min Straf. Men jeg kunde ikke gaae i Døden, førend jeg vidste, hvordan det var med Franceska.
Franceska
(med skjælvende Stemme, trykker Bjankas Haand).
Det er godt, Bjanka, bliv ved.
Bjanka.
Jeg sagde ham, at Du var uden Fare og bad ham skjule sig i dette Udhuus, som staar tomt (viser tilhøire), og han lovede ikke at lade sig see, før jeg havde slaaet tre stærke Slag.
Franceska.
O Gud, hvis han blev greben, hvis denne skrækkelige Dom blev fuldbyrdet!
Bjanka.
Ja nu forstaar Du, hvorfor jeg vilde have Kaptainen bort; tænk Dig min Skræk, da han kom for at søge ham.
Franceska.
Men denne Frist maa vi benytte; Stefano maa bort!
Bjanka.
Jeg vil i Hast give Signalet og underrette ham. (Slaar tre Slag.)

Femte Scene.

De Forrige. Scipio.

Scipio
(kommer ved det tredie Slag).
Her er jeg!
Franceska
(sagte til Bjanka, idet hun griber hendes Haand).
Hold inde!
Bjanka (sagte).
Gud! Kaptainen! — Hvis han har hørt mig!
Franceska (støder Bjanka tilbage).
Gaa, skynd Dig! See til, Du faar ham bort!
Bjanka (til Scipio).
Kom nu, Hr. Kaptain!
Scipio (idet hun trækker ham afsted).
Naa, naa, ikke saa hidsig, min smukke Ledsagerske!
Bjanka
(kommer tilbage, sagte til Franceska).
Men hvem skal nu advare . . . ?
Franceska.
Jeg — jeg — overlad Alt til mig!
Bjanka.
Du vil da tillade ham at see Dig?
Franceska.
Han kommer — skynd Dig blot!
Bjanka (løber ud med Scipio).
Afsted!
Franceska (afsides).
O Gud, styrk mit Mod!

Sjette Scene.

Franceska. Stefano.

Stefano.
Franceska — Himlen sig forbarme!
(Et Øieblikks Taushed; han kaster sig for hendes Fødder.)
Hav Medynk med mig Arme,
mit haarde Sind er bøiet,
og snart er brudt min Vandrestav,
see forsonlig mig i Øiet
og had mig ikke i min Grav!
Franceska
(holder sig borte fra ham uden at see paa ham).
Jeg veed, en Kristen bør ei hade.
Stefano (reiser sig, henrykt).
Du tilgav mig! O, milde Bud!
Franceska.
Jeg er en Synder selv for Gud,
han byder os forlade!
Stefano.
Et Glimt af Glæde
min Sjæl fornam.
Franceska (afsides).
O, kunde jeg give
mit Liv for ham!
(Hun nærmer sig ham.)
Hør mig, Stefano!
tøv ei her,
vor Fjende speider
fjernt og nær,
det gjælder dit Liv,
de fordre dit Blod!
Stefano.
O lad mig dø
Her for din Fod!
Franceska.
Søg Frelse langt
fra dette Sted.
Stefano.
Min Frelse er
din Kjærlighed.
Franceska.
O fly! O fly!
Stefano.
Ja, kunde jeg fly
fra Sorgens mørke Taaresky!
Franceska.
Har Livet intet Værd for Dig,
saa frels Dig, frels Dig dog for mig!
Stefano.
Og seer jeg Dig igjen?

Franceska.
Hos Gud!
Her skilles vi paa Skjæbnens Bud! . . .
Man kommer! Fly!
Stefano (iler til Døren).
Men hvilken Vei?
Franceska.
Ha, Nøglen? . . . Hvor er den?
Stefano.
Jeg har den ei!

Syvende Scene.

De Forrige. Nicolo.

Nicolo.
Hvad seer jeg! Din Morder!
Franceska
(holder ham for Munden).
O tie dog! Tie!
Nicolo
(søger at rive sig løs).
Vi har ham! Kom hurtig!
Han slipper fri!
Franceska.
For Himlens Skyld,
o stands, hold inde.
Nicolo.
Kom Venner, til Vaaben!
Han er herinde!
Stefano.
(træder frem, til Nicolo).
Jeg forsvarer mig ei.
Kom her, jeg er rede.
(rækker Hænderne frem.)
Læg Lænkerne paa.
Nicolo (studser).
Hvordan? — Ja, med Glæde!
(gjør Mine til at lænke ham.)
Franceska (til Nicolo).
Min Ven fra Barndomsdage,
see Taaren i mit Øie,
laan Øre til min Klage,
o, skaan ham og tilgiv;
lad ikke Hævnen raade!
O lad dit Hjerte bøie!
Jeg skjænked ham min Naade,
o skaan den Armes Liv!
Nicolo.
Nei, ingen Naade!
Jeg vil hans Død.
Stefano.
Ja, lad mig sone,
Hvad jeg forbrød!
Franceska.
Lad Mildhed raade!
Nicolo.
Jeg vil ei skaane!
Franceska.
O, lad Dig sone
og skjænk ham Naade!
Nicolo.
Hvad, Du hvis Blod han udgjød
vil frelse ham fra Døden?
Franceska.
Han er forfulgt og stedt i Nød!
Stefano.
Nei, lad mig sone Brøden.
Nicolo.
Nei, nei, jeg vil ei skaane ham!
(til Stefano).
Afsted!
Stefano (fast).
Jeg følger dig.
Franceska
(med Kraft til Stefano).
Nei bliv!
Stefano (afsides).
Hvad vil hun gjøre!
Franceska
(sagte til Nicolo).
Da mine Taarer ei Dig røre, —
velan, Du er Soldat, saa er jeg fri!
Nicolo (betuttet).
Saa bryder Du dit Ord!?
Franceska (som før).
Hvis han maa dø,
er det med os forbi.
Nicolo.
Nei heller jeg hvert Offer bringer,
end afstaar fra mit Haab. —
(Til Stefano.)
Tilgiv!
Franceska (ligeledes).
Afsted! Han frelser Dig.
Stefano (afsides).
Hun tinger
med ham om mit Liv!
Nicolo.
Med mig herfra Du rømmer
forsigtig uden Støi,
jeg er din Ven i Nøden!
Stefano.
Jeg Smertens Bæger tømmer,
den Priis er altfor høi,
jeg valgte heller Døden.
Nicolo.
Kom, Runden kan os røbe!
Afsted paa hurtig Fod!
Franceska.
O kunde jeg dog kjøbe
hans Frelse med mit Blod!
Franceska og Nicolo.
Nu hurtig, afsted.

Ottende Scene.

De Forrige. Bjanka (kommer løbende).

Bjanka.
Bliv! . . . Gud! Nicolo!
Franceska.
Vær rolig . . . for ham staaer jeg inde!
Bianca
(seger paa Stefano).
O, Du veed ikke, hvilken Fare der truer ham!

Stefano.

Jeg ænder ingen Fare! (seer paa Franceska) Hun har tilgivet mig, Bjanka, hun har tilgivet mig!

Franceska (til Bjanka).

For Guds Skyld, tal! . . . hvad er hændet?

Bjanka.

O, en skrækkelig Ting! Øvrigheden, som er kjed af at anvende saamange Folk til at lede efter Stefano, har befalet Kaptainen at lade ham flyde, hvor han træffer ham.

Franceska.

Gud! Hvor afskyeligt!

Bjanka.

Og Soldaterne er her i Nærheden (Til Stefano.) Du kan ikke komme bort uden at blive seet.

Stefano (til Franceska).

Der seer Du — jeg kan ikke undgaa min Skjæbne. Men beklag mig ikke, den har vist mig, at Du har Godhed for mig!

Franceska (til Nicolo).

Veed Du intet Middel til at frelse ham?

Nicolo.

Lad mig see! . . . Jo, maaskee! Gaa, Beggeto, og hold Kaptainen op med Snak til vi have gjort Runden . . .

Bjanka.

Det skal jeg paatage mig.

Nicolo.

Imidlertid vil jeg undersøge, om ingen af vore Kammerater snuse om her i Nærheden, at vi ikke skal støde paa vore Patrouiller. Jeg kommer strax igjen!

Franceska.

Ja, iil! (til Stefano) Og lad ham raade. Hører Du! (med Kraft) Jeg befaler det!

Stefano.

O, hvor Du er god! Jeg vover neppe at tro derpaa.

Franceska.

Afsted, Bjanka, afsted!

(de gaae gjennem Baggrunden.)

Niende Scene.

Stefano. Nicolo.

Stefano

(standser Nicolo, som vil gaa).

Bliv lidt, Kammerat!

Nicolo.

Her er ingen Tid at spilde.

Stefano.

Blot et Ord. Sig mig engang — men vær oprigtig! — hvorfor har Du skiftet Sind?

Nicolo.

For Fanden! Skiftet Sind?

Stefano.

Ja, ganske vist. Før da Du kom, vilde Du dræbe mig. Jeg vil ikke gjøre Dig Bebreidelser derfor, Du fordrede mit Liv og Du havde Ret dertil. Men nu vil Du frelse mig og dele Fare med mig for at hjælpe mig bort.

Nicolo.

Ja, det er den Fandens Mundering, som har givet mig Mod.

Stefano.

Nei hør mig, Nicolo! Jeg besværger Dig for det Livs Skyld, som Du vil frelse, — skjul ikke Sandheden for mig! Forklar mig, hvorledes et Ord af Franceska kunde gjøre Dig til min tro Kammerat; thi det var hende, der vilde min Frelse, jeg veed det, jeg er vis derpaa.

Nicolo (uslende).

Naa, det er det, som Du vil vide?

Stefano.

Ja, ja, det er det!

Nicolo (afsides).

For Pokker, hvad skal jeg svare ham?

Stefano.

Hvis Du betænker Dig, saa gaa kun alene, jeg bliver her.

Nicolo (afsides).

Hilledød! og jeg, som skulde fortjene hendes Haand ved at frelse ham.

Stefano.

Nu, tal!

Nicolo.

Nuvel, Stefano, Du vil ikke staa iveien for min Lykke, naar jeg gjør Saameget for Dig?

Stefano.

Nei, vist ikke!

Nicolo.

Saa vil jeg da betro Dig, at Franceska sagde, at, at . . . hvis jeg ikke adlød hende, saa vilde hun . . . (standser)

Stefano.

Naa, hvad vilde saa Franceska?

Nicolo.

Bryde sit Ord.

Stefano

(med understrykt Bevægelse).

Saa elsker hun Dig endnu bestandig?

Nicolo.

Om hun elsker mig? Jh, ja, meget meer end før.

Stefano.

Det er godt, Tak! Det var Alt, hvad jeg vilde vide. Skynd Dig nu afsted og vent mig i Skoven her tæt ved.

Nicolo.

Det tog han saamæn bedre op, end jeg havde troet.

Tiende Scene.

Stefano (alene).

Recitativ.

O, hvilket Selvbedrag! ... Hun vil kun frelse mig af Medlidenhed. Hun elsker ham. — Og jeg, som troede, at hun rørtes ved min Kjærlighed. — Jeg Daare, o jeg Daare! —

Farvel, min drømte Lykke!
Paa Jorden svandt min Fred,
jeg aldrig hendes Haand skal eie,
besidde hendes Kjærlighed.
Ak, Intet kan min Smerte lindre,
nei, bort fra Livets Tornevei!
Jeg hendes Lykke vil ei hindre,
men see den vil jeg heller ei!

(Gaar mod Baggrunden, men trækker sig hastig tilbage.)

Hun kommer! O, jeg har ikke Kraft til at gjensee hende! Men hvilken Vei skal jeg fly! (Aabner Døren til Franceskas Værelse). Dette Værelse — her er et Vindue ud til Marken! Lev vel! Lev vel for evig!

(Iler ind i Franceskas Værelse.)

Ellevte Scene.

Franceska og Bjanka
(komme hurtigt fra Baggrunden og see sig om).

Franceska.
Han er borte!

Bjanka.
Bort med Frygt!

Franceska.
Faren er forbi!

Bjanka.
Du kan atter haabe trygt.

Franceska.
Han er frelst og fri!

Begge.
Herre, led ved Haabets Stjerne
ham i Frelsens Spor!
Lad ham finde i det Fjerne
Lykkens Sted paa Jord!

(Stefano gaar over Baggrunden, ufet af de Andre.)

Bjanka.
Franceska, men forklar, hvordan
Du for din Fjende bede kan?
Saa ømt og kjærligt beder du,
som elsked Du ham nu.

Franceska.
Veninde, ak, jeg neppe selv forstaar,
hvad der sig rører i mit Indre.
Han elsked mig — og jeg var grum og haard, —
skjøndt med et Ord hans Sorg jeg kunde lindre;
men nu har Faren, som han svæver i,
ja, selv den Brøde, han mod mig har øvet,
opfyldt min Sjæl med Sympathi
og alle Hadets grumme Pile sløvet.
Ak, for min fordums Bitterhed
lider jeg meer end Nogen veed.

Bjanka.
Ja, Søster, Had og Kjærlighed
er meer i Slægt, end Nogen veed!

Bjanka.
Stakkels Franceska, jeg forstaar, hvad Du maa lide; men sat Mod! Nu er han uden Fare!

Franceska.
O, jeg tør endnu ikke hengive mig til Haabet. Men skynd Dig, Bjanka, iil til Albano, og finder Du der et Brev, som jeg længe har ventet, saa bring mig det uden Ophold.

Bjanka.
Et Brev — jeg iler! Men jeg gad gjerne vide . . .

Franceska.
Jeg vil endnu Ingenting fortælle. Maaskee har han snart ikke mere Noget at frygte. Dog — mit Haab er kun svagt.

Bjanka.
Nu, jeg gaar; men det er fortrædeligt. thi det er saa rart at vide en Hemmelighed.

(gaar og sees lidt efter løbe over Bjerget i Baggrunden.)

Tolvte Scene.

Franceska. Nicolo.

Franceska (iler Nicolo imøde).
Nu? — Stefano?

Nicolo.
Stefano? — jeg har ikke seet ham.

Franceska (forbauset).
Hvad siger Du?

Nicolo.
Jeg blev kjed af at staa og vente paa ham, og saa gik jeg tilbage for at see efter ham.

Franceska (meget overrasket).
Hvad kan det betyde? Skulde han være flygtet alene?

Nicolo.
Alene — nei nu veed jeg det! Han har ikke villet skylde mig sit Liv.

Franceska.
Hvad vil det sige?

Nicolo.
Jh, for Pokker! Han vidste, at Du vilde betale mig denne Tieneste med din Haand.

Franceska.
Hvad hører jeg? Det har Du sagt ham.

Nicolo.
Ja, tilforladelig har jeg saa.

Franceska.
Den Ulykkelige, og nu . . . o, hvor høit maa han ikke elske mig!

Nicolo.
Men jeg kjender hende slet ikke mere! Siden han har skudt paa hende, tror jeg, Gud forlade mig, at hun holder meget mere af ham, end af mig.

Trettende Scene.

De Forrige. Scipio.

Scipio
(fra Baggrunden, taler med sig selv).
Det maa jeg bekjende, det er skrækkeligt for en Mand, som har gjort det Løvte, at drikke Vand, at gjøre Huusundersøgelse hos en Eremit, som har gjort det Løvte at drikke Viin, — og hvilken fortræffelig Viin!

Nicolo.
Naa, Kaptain, har Kammeraterne endnu Ingen seet?

Scipio.
Ak nei, — der er ikke mere Spisbub, end bag paa min Haand. Og Fristen udløber og jeg bliver kasseret, fordi jeg ikke har fanget Mennesket levende eller død. Ak, du store Sanct Medardus, Du Skytshelgen for Skylregn og Vanddrikkere, bed for mig! Giv mig min Gavtyv! Blot et eneste lille Mirakel for min Skyld! Vær saa god!

Fjortende Scene.

De Forrige. En Soldat (med et Brev).

Soldaten.
Et Brev til Kaptainen!

Scipio (griber det).
Kom her!

(Soldaten gaar).

Franceska
(med et Glædesudbrud).
Gud! Hvis det var Benaadningen!

Scipio.
Hvorledes?

Nicolo.
Benaadningen?

Franceska.
Ja, hans Benaadning, som jeg har ansøgt om. Jeg har sendt Bjanka til Albano for at hente den. Jeg vilde give mit Liv for at opnaa den.

Nicolo (sagte og sørgmodig).
Ja, det er tydeligt nok! (Høit til Kaptainen.) Men læs dog, Kaptain!

Scipio (læser).
„Man underretter Dem om, at ved Bedetimen vil Stefano komme over Veien ved Forpagtergaarden. De raader over hans Liv!

Franceska (med et Skrig).
Gud! Hvad hører jeg!

Scipio (glad).
Der har vi Miraklet! Miraklet er skeet!

Nicolo (tager Brevet).
Hvad seer jeg — Stefanos Haand!

Franceska.
O, nu begriber jeg Alt, den Ulykkelige overgiver sig selv.

Scipio (til Nicolo).
Paa Post, Kammerat!

Franceska (til Scipio).
O, De kan dog ikke være saa grusom at befale hans Død?

Scipio.
Jo, for Djævlen, det kan jeg, og uden Omstændigheder.

Franceska.
O, men for Guds Skyld! Vent dog idetmindste til Bjanka kommer. Lad det være nok at anholde ham!

Scipio.
For at han igjen skulde udslippe og jeg blive kasseret. Nei, for en Ulykke, min Deilige, jeg har fire Børn og mig selv at sørge for. (Til Nicolo) Pas paa Kommandoen!

Franceska (til Nicolo).
Hvorledes? Du vil tage Deel i denne skrækkelige Misgjerning?

Nicolo
(lader rolig sit Gevær).
Ordren — jeg bryder mig kun om Ordren.

Scipio
(til Soldaterne, som træde ind).
Her har vi Heltene.

Franceska
(synker ned i en Stol).
Det er ude med ham.

Scipio (til Soldaterne).
Misdæderen kommer her forbi. Ingen maa fjerne sig. Retter Eder! Bed til Himlen og tag godt Sigte!

(Franceska sidder foran tilhøire; Soldaterne staa i Geled i Baggrunden med Nicolo i Midten.)

Scipio.
Soldater! Pligten byder!
Nu viser Heltemod!

Soldaterne.
Vi Ærens Stemme lyder,
Det gjælder Liv og Blod!

Scipio.
Vi vove vil en Dyst!
See, Kampens Fane vaier!
Til Vaaben, Mod i Bryst,
os vinker Roes og Seier!

Vi Kors og Guld vil vinde
og Laurbær skal os smykke!
vor Daad, vort Helteminde
skal alle Blade trykke.

Scipio og Soldaterne.
Vi vove vil en Dyst!
See, Kampens Fane vaier!
Til Vaaben! Mod i Bryst!
Os vinker Roes og Seier!

Scipio.
Vær stille! Bedeklokken slaar!

Franceska (til Scipio).
Han kommer, lad mig gaa!

Scipio (holder hende tilbage).
Og vare ham, — ha, jeg forstaar,
du bliver her!

(Til Soldaterne.)
Pas paa!

(Bønderne, som ere komne ind under Soldaternes Chor, knæle i Baggrunden paa Veien til Broen omkring Madonnabilledet. Soldaterne ere grupperede saaledes, at de kunne iagttage Broen.)

Franceska.
Han dræbes for mit Øie!
Frels ham, Herre i det Høie!

(Hun knæler midt paa Scenen.)

Alle.
O, Madonna, vær os nær!
Hør os bede, hør os synge!
See os om dit Billed her
knæle i andægtig Klynge!

Franceska (reiser sig).
Naar han maa dø,
jeg dræber mig med ham.

Nicolo
(lister sig nær til Franceska, medens Scipio seer mod Baggrunden).
Jeg frelser ham — frygt ikke!

Franceska (bestyrtet).
O Himmel!

Nicolo
(gjør Tegn til hende, at hun skal tie).
Tys!

Choret.
Luk os i din Himmel ind,
løst fra Synd og Smerte,
gyd din Kraft i Sjæl og Sind,
Fromhed i vort Hjerte.

(Stefano viser sig paa Høiden af Broen, hvor han standser for at blive seet af Soldaterne).

Franceska (udbryder i Overilelse).
Der er han!

Scipio (til Soldaterne).
An!

Nicolo
(med dæmpet Stemme til Scipio).
Kommanderer Du „Fyr", saa skyder jeg Dig!

(Han vender Bøssepiben fra Stefano mod Scipio, der bliver som lamslaaet af Rædsel. Soldaterne staa i Anlæg, ventende paa Kommandoordet.)

Franceska
(benytter sig af Øieblikket og iler med et Skrig mod Baggrunden, hvor hun kaster sig i Stefanos Arme).
Frels dit Liv — jeg er Din!

Bianka
(kommer over Broen med et Papir i Haanden).
Han er benaadet!

Alle (omringe Scipio).
Han er benaadet! O, hvilket Held!

Nicolo (til Scipio).
Forkynd min Straf.

Scipio.
Vær ogsaa benaadet.
Jeg nær havde skudt
hin Synder ihjel,
men Himlen selv har raadet.

Stefano (omfavner Franceska).
Franceska, min —

Nicolo.
Ja, mit Haab slog Klik.

(Til Franceska).
Lad hans Kjærlighed glæde din Vaar.

Stefano.
Jeg seer Himlen i dit Blik.

Franceska.
Min Elskte! —

(rækker Nicolo Haanden.)
Vort Venskab bestaar!

Stefano og Franceska.
Nu bort med Sorgens Minder,
nu flygte Modgangs Skyer,
thi Glædens Dag oprinder
og Haabets Morgen gryer.

Alle.
Nu bort med Sorgens Minder,
nu flygte Modgangs Skyer,
thi Glædens Dag oprinder
og Haabets Morgen gryer!

Christiane.

Komedie i fire Akter

af

Edmond Gondinet.

Personerne:

Grev Robert de Noja.
Baronesse de Jublains.
Adrienne, hendes Datter.
Maubray, Bankier.
Christiane, hans Datter.
Markis de Kerhuon.
Achille de Beaubriand.

Doktor Solem, Læge.
De Briac.
Anatole de Ferruzac.
Henriette, Christianes Kammerpige.
En Kasserer.
En Tjener hos Grev Noja.
En Tjener hos Maubray.

Handlingen foregaaer i Paris.

Første Akt.

En Sal hos Grev Noja. I Baggrunden seer man gjennem en bred Portal ind i et andet med Malerier dekoreret Værelse, som atter ved en Fløjdør staaer i Forbindelse med et Billedgalleri. Døre til Høire og Venstre. I Forgrunden et Bord, en Sofa, Lænestole o. s. v.

Første Scene.

Baronessen og Adrienne (komme fra Baggrunden fulgte af) Tapetsereren og Tjeneren.

Baronessen (til Tjeneren, som fører dem ind). Sig min Fætter, at vi ere her; han venter os.

Tjeneren. Greven er ikke hjemme.

Baronessen. Ikke hjemme?

Tjeneren. Greven gik allerede ud imorges ganske tidligt. Han er endnu ikke kommet tilbage.

Adrienne (leende). Onkel har glemt os.

Baronessen. Nej! saa er der snarere hændet ham en eller anden Ulykke. Det var da rimeligere at antage.

Tjeneren (forbauset). Men det er der da ikke mindste Grund til at troe Frue.

Baronessen. Naa ja! Det kan nu være det samme. Vi blive her, til vi have talt med ham. Den gode Robert! Adrienne! Lad os benytte Tiden til at gjøre Invitationslisten færdig, og husk saa at vise din Onkel den. — (Adrienne sætter sig ved Bordet og skriver. — Til Tapetsereren.) Hvad var det nu, jeg skulde sige Dem. Jo! Den blaa Stue skal betrækkes med Rosenrødt — det Blaa klæder ikke min Datter. Og en af Salene skal være mørkerød. Jeg har talt med Frøken Boin derom; det er et fortræffeligt Menneske.

(Tapetsereren gaaer.)

Adrienne (ved Bordet, smilende). Ah!

Baronessen. Jeg veed virkelig ikke, hvorfor Du altid smiler, naar jeg nævner Frøken Boins Navn.

Adrienne. Det var den mørkerøde Sal, jeg lo ad.

Baronessen. Jeg maa bede Dig huske paa, at Frøken Boin fortjener Beundring for sin Gudsfrygtighed, og at hun staaer i Spidsen for vor Velgjørenhedsforening.

Adrienne. Jeg skal ikke glemme det.

Baronessen. Og saa er hun en uskatterlig Veninde. Saasnart min Fætter derfor skrev til mig, at han vilde tilbringe nogen Tid i Frankrig og bad mig om at skaffe sig en Lejlighed, skyndte jeg mig øieblikkelig hen til hende, og hun gav mig strax Anvisning paa dette Hotel, en af de eleganteste Boliger i hele Paris. Baron de Folny har givet glimrende Baller her i Huset. Hans Malerisamling, som han har efterladt os, er europæisk berømt. Alt er saa fortræffeligt indrettet til at gjøre Selskaber og Baller —

Adrienne (leende). At Onkel ogsaa er bleven nødt til at gjøre et.

Baronessen. Hvor vi skulle være Værtinder. Kunde han paa nogen finere Maade have lagt for Dagen, at han betragter Dig som sin Adoptivdatter?

Adrienne (hurtigt). Det har han aldrig talt om.

Baronessen. Hvad behøver han ogsaa at tale om det? Vi ere jo hans eneste Slægtninge.

Adrienne. Han er dog kun din Fætter

Baronessen. Min kjødelige Fætter. Du er hans Niece.

Adrienne. Han kan jo gifte sig.

Baronessen. Din Onkel!

Adrienne. Han er kun otte og tredive Aar.

Baronessen. Ni og tredive. Og om jeg ikke tager meget fejl, kan vi snart sige fyrre og tyve. Man tilbringer sandelig heller ikke ustraffet Halvdelen af sit Liv i Sydamerika. Desuden lægger han jo ikke Skjul paa, at han ganske har slaaet de Tanker af Hovedet. Hvad skal han ogsaa med en Kone? Han har jo sin Familie, Dig og mig.

(Sætter sig i en Lænestol tilhøjre.)

Adrienne. Gud veed, hvorfor han skulde elske den Familie saa højt? Han har jo kun kjendt os i tre Uger.

Baronessen. Robert var kun to og tyve Aar, da han blev Konsul i Rio. Senere blev han Gesandt i Peru. I al den Tid har han maaske forsømt os lidt; men efter sin Tilbagekomst viser han os jo en Venlighed —

Adrienne (lystigt). Ja det er nu af de Ting, man ikke kan forklare, men som man har paa Fornemmelsen: Onkel bryder sig ikke en Smule om mig.

Baronessen (rejser sig og gaaer hen til hende). Hvorfor er han kommet hertil fra Amerika?

Adrienne. Fordi han er rejst derfra. Vi ane jo ikke, hvad der kan være sket derovre.

Baronessen. Ingen Ting. Jeg kjender hele hans Liv.

Adrienne (forundret). Du!

Baronessen. Den fortræffelige Frøken Boin er lidt i Familie med Roberts Sekretær. Hun har paa en fin Maade faaet den unge Mand til at fortælle sig Alt, hvad han vidste.

Adrienne. Saa har hun tilladt sig en stor Indiskretion.

Baronessen. En saa respektabel Person som Frøken Boin kan tillade sig Alt. Det gaaer din Onkel som de Folkefærd, man kalder de lykkelige: han har ingen Historie.

Adrienne (smilende). Kort sagt! Han er fuldkommen. Og deraf slutter Du —?

Baronessen (sætter sig paa en Stol, nær ved Bordet.) Deraf slutter jeg, at Du har været klogere end jeg, naar Du nu i tre hele Aar har afvist alle Friere. Nu har Du Ret til at gjøre Fordringer.

Adrienne. O nei, Moder!

Baronessen. Men undertiden kan man rigtignok blive fortvivlet over Dig.

Adrienne. Hvad mener Du?

Baronessen. Igaar, i Champs-Elysées! Den unge Hr. de Beaubriand hilste Dig med det elskværdigste Smil — og Du saa det slet ikke.

Adrienne. Jeg havde andre Ting i Hovedet.

Baronessen. Ja det var jo netop Ulykken.

Adrienne. Det kan hændes Enhver at overse en Hilsen. Dig selv, for Exempel. Imedens Hr. de Beaubriand gik forbi, lagde Du slet ikke Mærke til, at Doktor Solem hilste os.

Baronessen. Det er en ganske anden Sag.

Adrienne. Doktor Solem er højst elskværdig og en meget begavet Mand.

Baronessen. Meget begavet. Hr. de Beaubriand er Søn af en Minister, og det saadan en Minister!

Adrienne. Doktor Solem er en af vore mest udmærkede Videnskabsmænd. Regner Du ikke det for Noget?

Baronessen. Jo ganske vist. Han er Læge hos Beaubriands, han faaer nok en Orden.

Adrienne. Han er allerede berømt. I hans Alder —

Baronessen. Hvem nægter det. — Men Hr. de Beaubriand synes godt om Dig.

(Rejser sig.)

Adrienne (hurtig.) Det gjør Doktor Solem ogsaa. — (Sætter sig.) Hvoraf troer Du det?

(Rejser sig ogsaa.)

Baronessen. Det er jeg vis paa. Dandsede han ikke tre Dandse med Dig paa det sidste Gesandtskabsbal?

Adrienne. Ja det er da ikke noget Bevis.

Baronessen. Jeg veed ikke, hvad det var, I talte om under den sidste Kvadrille; men Hr. de Beaubriand hørte paa Dig med en Opmærksomhed, en Beundring —

Adrienne (ler). Aa, naar Hr. de Beaubriand hører paa Noget med Beundring, saa er det altid ham selv, der siger det.

Baronessen. Desuden har jeg under det dybeste Tavshedsløfte hørt af en Person, som jeg ikke vil nævne —

Adrienne (smilende). Ja det behøves heller ikke.

Baronessen. — men som er lidt i Slægt med Beaubriands, at det sidste Søndag i et Familieraad er blevet bestemt, at Hr. Achille snarest muligt skal gifte sig.

Adrienne. Virkelig?

Baronessen. Dit Navn blev nævnet, Adrienne.

Adrienne. Jh Gud!

Baronessen. Faderen er en af de mest fremtrædende Personligheder i vor Tidsalder.

Adrienne. Men Sønnen —

Baronessen. Ja Herre Gud! Sønnen —

Adrienne. Er en Nar.

Baronessen. Naa ja, maaskee nu. Men naar han først bliver gift, er der saamænd Ingen, der lægger Mærke til det.

Adrienne (hurtig). Det er dog ikke værdt at risikere. Men hvem veed, naar Du seer

Dig om, kan du maaske finde En, der er ligesaa god.

Baronessen. Ligesaa god. Det veed jeg dog ikke. (Tænker sig om.) Ja! Det skulde da være den unge Markis de Kerhuon.

Adrienne. Henri de Kerhuon. Ja det er en sand Adelsmand.

Baronessen. Eneste Søn! Tre Millioner!

Adrienne. Han er fuldkommen. Der er kun een Ting i Vejen.

Baronessen. Og det er?

Adrienne (lystig). At han allerede elsker en ung Pige, der er smukkere end jeg, klogere end jeg og bedre end jeg.

Baronessen. I de sidste tre Uger er der Ingen, der er bedre end Du.

Adrienne. Aa!

Baronessen. Veed Du da ikke, hvor uhyre rig din Onkel er?

Adrienne. Men det er jo ikke vore Penge. (Tjeneren kommer fra Baggrunden.)

Baronessen (hurtigt). Tys! Der er Robert. — Min kjære Fætter!

(Løber og møder Tjeneren.)

Tjeneren. Greven er ikke kommet endnu.

Baronessen. Endnu ikke.

Tjeneren. Tillader Fru Baronessen, at jeg viser den peruvianske Konsul herind. Greven har ogsaa bedet ham komme.

Baronessen. Ja naturligvis! (Tænker sig om.) Den peruvianske Konsul?

Adrienne. Hr de Briac! Du har tidt seet ham.

Baronessen. Ja mange Gange. Men jeg vidste ikke, at han var Roberts Ven.

Anden Scene.

De Forrige. Briac (fra Baggrunden).

Baronessen (gaaer ham imøde). Min kjære Hr. de Briac! De finder os her i en Angst og Uro.

Briac (forstrækket). Hvad er der skeet?

Baronessen. Min Fætter, Grev de Noja, havde lovet at være her Klokken tolv —

Briac (rolig). Og kommer nu for silde?

Baronessen. To hele Timer.

Briac. Vær de kun rolig Frue, det gjør han altid.

Adrienne. Onkel er altsaa ikke præcis?

Briac. I gamle Dage Frøken! prøvede jeg undertiden paa at komme sidst, naar jeg skulde træffe Deres Onkel, men det lykkedes mig saamænd aldrig.

Baronessen. De har altsaa kjendt min Fætter i mange Aar?

Briac. Vi have studeret sammen.

Baronessen. Og De har bestandig siden staaet i Forbindelse med ham?

Briac. Ja Frue! Han fik mig udnævnt til peruvianst Konsul for paa den Maade at twinge mig til at skrive ham til.

Baronessen. Men saa kom dog og sæt Dem ned. Det glæder mig saa inderligt at kunne tale om min kjære Fætter med en af hans gode Venner. — (De sætte sig.) Jeg forsikkrer Dem, jeg er virkelig rørt over den Venlighed, Robert viser os. Jeg veed jo nok, vi ere hans eneste Slægtninge, men han er virkelig mageløs. Nu har han sat sig i Hovedet, og er ikke til at faae fra det, at han vil gjøre dette Bal, hvor min Datter og jeg skulle være Værtinder. Det er saa fint og opmærksomt. De har dog vel faaet en Invitation?

Briac. Nei jeg har ikke.

Baronessen. Men hvorledes gaaer det til?

Briac. Det undrer mig slet ikke. Min Tjener giver mig aldrig de Invitationer, der komme. Han synder ikke Selskabslivet.

Baronessen (smilende). Saa glæder det mig, at jeg har ladet Dem det vide.

Adrienne. Det er imorgen, Hr. de Briac. Til den Tid er De jo endnu ikke rejst til Pyrenæerne.

Briac. Jeg rejser ikke Frøken.

Adrienne. Slet ikke! Vil de bryde Deres Løfte? De havde jo dog lovet at besøge Christiane ved Badet.

Briac. Jeg vilde have rejst iaften. Men Frøken Maubray er kommet tilbage igaar.

Adrienne (glad). Er Christiane her?

Briac. Ja jeg blev ligesaa forbauset som De, da jeg for lidt siden mødte hende paa Boulevard des Capucines, spadserende med sin Selskabsdame. Hun havde sendt Vognen hjem, jeg veed ikke af hvad Grund.

Adrienne. Hvordan har hun det?

Briac. Aa! Man tør jo aldrig sige, at hun har det godt.

Baronessen. Det stakkels Barn! Hun er saa uhyelig. En uhyre Formue, den søde Pige! Men hendes Helbred —

Adrienne. Christiane har det altid godt, naar hun er i godt Humør.

Briac. Der er noget Sandt i det.

Baronessen. Slægter hun ikke sin Moder paa? Hun skal have været af en meget zart Konstitution og døde nok kort efter Datterens Fødsel. Det har jeg i det Mindste hørt sige.

Adrienne. Og hendes Fader er saa streng, saa kold.

Briac. Hr Maubray er en fortræffelig Mand, det forsikkrer jeg Dem, Frøken.

Adrienne. O ja vist, en udmærket Mand; men jeg tør nok svare for, at Christiane ikke har fundet ham kjærligere, da hun kom hjem, end da hun rejste. Det har hun vist ikke talt om.

Briac. Jeg saa hende kun et Øjeblik. Jeg havde jo lovet Robert at være her. (Rejser sig, da han hører den bageste Dør aabnes.)

Baronessen (til Adrienne). Skulde der

være tænkt paa Noget imellem Christiane og . . .

Adrienne. Og Hr. de Briac? Hvor vil Du hen? Ham er man jo strax gode Venner med; hvordan skulde man saa blive forelsket i ham?

Robert (i Døren til Billedgalleriet). Jeg har nok ladet Dig vente.

Briac. Der er han.

Tredie Scene.

De Forrige. Robert.

Robert (munter). Aa Du er ikke alene, saa vil jeg ikke længer gjøre mig Bebrejdelser. Min kjære Cousine, jeg behøver nok ikke at forestille Dem min Ven, de Briac.

Baronessen. Jeg har havt den Ære at træffe Hr. de Briac før.

Robert. Saa kjender De det bedste, det trofasteste Menneske i Verden.

Briac. Kun det taalmodigste, Frue.

Robert. Aa hvad Taalmodigheden angaaer! — Jeg kommer jo kun tyve Minutter for sent. Er det Noget at tale om.

Briac. Frk. de Jublains og Frøkenen have ventet paa Dig i to Timer.

Robert. Hvad behager? (Husker sig om.) Jo det er sandt. Jeg maa bekjende mig skyldig. — (Til Baronessen.) De vil tale med mig. Er det Forretninger?

Baronessen. Det er om Ballet imorgen.

Robert (smilende). Veed Du, at jeg gjør Bal, Briac?

Briac. Jeg hører det.

Robert. Det er min Cousines Indfald. Hun har erklæret mig, at det er den eneste passende Maade, hvorpaa jeg kan gjøre min Entré i Verden. Men det forstaaer sig, kjære Baronesse, at jeg i Et og Alt stoler paa Deres gode Smag.

Baronessen. Jeg vilde dog gjerne sætte Dem ind i mine Planer.

Robert. Hvorfor det? Alt, hvad De gjør, er vel gjort. Mit Arbejdsværelse er allerede forvandlet til et Boudoir, mit Bibliothek til en Spisestue og min Dagligstue til en Have. Det er aldeles fortryllende.

Baronessen. Ja naar De blot er tilfreds!

Robert. Og er der flere Forbedringer, De ønsker at foretage, saa gener Dem ikke. Huset er mit.

Baronessen. Deres?

Robert. Ja. Jeg har kjøbt det allerede for tre Dage siden. Jeg har rent glemt at fortælle Dem det.

Baronessen. De har kjøbt Hotel de Folny?

Robert. Meget dyrt, ja; med Møbler, Statuer og det Hele.

Baronessen. Har Baronen ogsaa overladt Dem sit berømte Galleri?

Robert. Han har tvunget mig til at tage det med, den Forræder. En Samling, der er fix og færdig. Men jeg skal hævne mig. Jeg sælger den igjen.

Baronessen. Hvorfor det?

Robert (gaaer ned mod Forgrunden). Fordi det er med Malerier som med Venner; man maa selv finde Dem. Der er allerede slaaet Plakater op paa alle Gadehjørner, og om lidt begynde Vognene at strømme til. Galleriet staaer i de første otte Dage aabent for Publikum hver Dag imellem to og fire.

Baronessen. Her vil blive Trængsel.

Briac. Du tænker altsaa paa at blive længere Tid i Paris.

Robert. Ja det er min Hensigt.

Briac (forundret). Er det muligt!

Robert. Jeg har det saa godt her.

Baronessen. De rejser maaske slet ikke mere til Amerika.

Robert. Nei!

Briac. Men Du kan dog ikke uden videre forlade Din Post.

Robert. Jeg søger min Afsked.

Briac (forbauset). Du!?

Baronessen. De!

Robert. Jeg har indgivet min Ansøgning idag. Det var derfor, jeg kom for sildig.

Baronessen. Saa De vil blive hos os, Robert?

Robert. Ja, jeg bliver i Frankrig.

Baronessen. Hvad sagde jeg, Adrienne?

Briac. Men hvad i al Verden har dog kunnet bevæge Dig til at tage den Beslutning?

Robert. Det skal jeg sige Dig: Jeg elsker Paris. (Sætter sig.)

Briac (ligeledes). Og da Du kom hertil, kunde Du ikke udstaae det.

(Adrienne sætter sig i Sofaen ved Bordet.)

Robert. Nei! jeg tilstaaer det. I det første Øjeblik var det, som om mit Bryst snørede sig sammen. Alle mine gamle Minder, mine Ungdomsvenner, det Hjem, som min Tanke saa ofte har dvælet ved, mine kjære gamle Gader, hvor jeg har gaaet saa let og lykkelig, med eet Ord hele mit Ungdomsliv var forsvundet. Det er en ny By, hvor Alt er trukket efter en Snor, al Karakter er udvisket, Alt er ensformigt, men det er og bliver dog bestandig Paris. Og Du maa vide Briac, naar man er to tusinde Mile borte fra Paris, saa bilder man sig undertiden ind, at man kan lade være at elske det; men naar man saa seer det igjen, saa tilbeder man det.

Briac. Og Du vil aldrig mere herfra?

Robert. Saa lidt som muligt.

Baronessen (henrykt, gaaer hen til Robert). De vil ikke mere forlade os? O min bedste Robert, jeg er saa glad over, hvad De der

siger, at jeg strax maa hen at fortælle denne Nyhed til Frøk.., til nogle gode Venner, der ville forstaae min Glæde og dele den med mig. — Der er Listen over de Indbudte, den lader jeg blive.

Robert. Det behøves ikke.

Baronessen. Hvem kan vide det. Der er maaske En eller Anden, De faaer Lyst til at invitere. (Gaaer hen til Bordet og taler sagte med Adrienne.)

Briac. Og Du, som er i en ypperlig Stilling, som har en glimrende Fremtid for Dig —

Robert. Vidste man ikke bedre, skulde man troe, at Du var misfornøjet med min Beslutning.

Briac. Det er jeg ogsaa; og dersom Du vil høre et godt Raad —

Robert (smilende). Min Ansøgning er bevilliget.

Briac. Det er en anden Sag. Men naar Du ikke længere er Gesandt, hvorfor skulde jeg da blive ved at være Konsul?

Robert. Du har din Frihed.

Briac. Hvad vil Du mig da? Du har jo forlangt Oplysninger.

Robert. Det skal ogsaa være sidste Gang. Det er den sidste Sag, jeg giver mig af med, og det er mere en Pligt, jeg opfylder som god Borger end som Diplomat. Skikkelige Folk bør staae hinanden bi, især naar det gjelder en af disse Kjæltringer, som Hr. de Senoncourt, der skjuler sig under et godt Navn.

Baronessen (nærmer sig hurtigt). Senoncourt!

Robert. Det skal være en dygtig Pengemand. Han har stiftet et Aktieselskab.

Baronessen. De peruvianske Miner?

Robert. Ja netop! Han har faaet Bevilling paa at drive Kobber- og Sølvminerne i Taridja. Minerne ere gode nok, og kunde give et fortræffeligt Udbytte, naar de bleve godt behandlede; men Senoncourt har drevet dem saa slet, og har udstedt saa overdrevne og fantastiske Indbydelser til Aktietegningen, at jeg har anseet det for min Pligt som Frankrigs Repræsentant i Peru at raabe Vagt i Gevær.

Briac. Det har Du gjort Ret i.

Baronessen. Men jeg har Aktier.

Robert. (smilende). Virkelig! Ja min kjære Baronesse, hvis De vil have Deres Samvittighed fri, saa sælg dem ikke. De ere ingen Ting værd.

Baronessen. Men i saa Fald — — Hvad mener De, Hr. de Briac?

Robert. Briac er slet ikke inde i Sagen.

Baronessen. Er De ganske vis paa, at Senoncourt har overdrevet saa meget?

Robert (smilende). Troer De mig ikke?

Baronessen. Jo, men jeg har kjøbt mine Aktier efter en meget kyndig Mands Raad, en stor Finantsmand, en af Hr. de Briacs Bekjendte — ja, De staaer da i Forbindelse med ham.

Robert (forundret). Saa Du staaer i Forbindelse med en stor Finantsmand, Briac?

Briac (forlegen). Ja, det vil sige —

Baronessen (til Briac). Det er Hr. Maubray jeg mener.

(Robert og Briac reise sig.)

Robert (heftigt). Maubray, Bankieren Maubray?

Baronessen. Ja! Hr. de Briacs intime Ven.

Robert (seer vist paa Briac). Er han Briacs Ven?

Baronessen (afsides). Jeg vil strax sælge. — Adrienne! kys din Onkel og sig Farvel.

Adrienne (gaaer hen imod Robert). Farvel Onkel!

Robert (uden at see paa hende). Farvel Adrienne.

Adrienne (muntert). Onkel kysser mig aldrig. (Damerne gaae ud tilvenstre.)

Fjerde Scene.

Briac. Robert.

Robert. Er Du Maubrays Ven?

Briac. Jeg har Part i hans Forretning.

Robert. Du Briac, som slet ikke forstaaer Dig paa Pengesager, Du spekulerer?

Briac. Jeg er heller ikke altid inde i Sagerne; men jeg seer paa det som paa et Spil Skak. Det morer mig.

Robert. Er der noget Menneske, om hvem jeg ikke vilde have troet, at han var Maubrays Ven og Compagnon, saa var det dig.

Briac. Vær dog rolig, Robert.

Robert. Du maa dog nok kunne forstaae, hvad jeg føler i dette Øjeblik. Det er første Gang i sytten Aar, at jeg hører Maubrays Navn nævne, det Navn, der vækker Mindet om al min Smerte og om al min Glæde.

Briac. Ja jeg forstaaer.

Robert. Men Du forstaaer dog ikke, at det forundrer mig at finde Dig som denne Mands Ven; Du, som har været min eneste Fortrolige, Du, der veed, hvordan man skilte mig fra den Kvinde, jeg elskede, og tvang mig til at reise; Du, der selv overtalte mig dertil og sagde: Jeg bliver her, jeg skal vaage over hende. — O jeg burde aldrig have gjort det; jeg burde ikke have hørt Fornuftens Stemme, som Du kaldte den; jeg burde ikke have adlydt min Faders Befalinger. (Kaster sig i Sofaen.)

Briac. Du hørte hverken Raad eller Befalinger. Det var kun hendes Villie, Du bøjede Dig for. Var Du bleven her, vilde

Du have styrtet hende i Fordærvelse, det vidste Du? I havde begge været uforsigtige; hendes Mand vilde have opdaget Alt.

Robert. Troer Du virkelig, at han tænkte paa hende? Denne Pengemand, der var dobbelt saa gammel som hun, denne ærgjerrige Spekulant — det er sandt! han er jo din Ven — som havde giftet sig med sin Kone for hendes adelige Navns Skyld; han havde jo faaet, hvad han vilde; troer Du, han offrede en Tanke paa sin Hustru? Han levede jo som skilt fra hende; hele hans Liv gik hen med eventyrlige Spekulationer eller paa lange Rejser —

Briac (hurtigt). Han vilde vinde sig en Formue og levede i bestandig Anstrængelse og Spænding, som han maatte gjøre sig Umage for at skjule. Hvor veed Du, om han ikke elskede sin Kone? Du husker dog den Aften —

Robert. Da hun troede at høre sin Mand i Stuen ved Siden af? Men hun tog feil.

Briac. Ja hvoraf veed Du det?

Robert. Jeg traf Maubray Dagen efter — jeg søgte ham selv — men der var ikke en Bevægelse, ikke en Skjælven i hans Ansigt. Troer Du, at jeg var rejst, ifald det havde været Tilfældet?

Briac. Hun havde dog bedet Dig om at rejse uden at see hende.

Robert. Og jeg saa hende heller ikke mere. Et Par Maaneder efter skrev Du til mig: Hun er død! — Hun er død, det var det Hele. Men jeg gjorde jo ret i at rejse, ikke sandt? Min Opførsel var fornuftig, og dog var jeg kun to og tyve Aar gammel. Jeg forspildte ikke min Fremtid, jeg er jo blevet til Noget, har havt Lykken med mig — men hun er død! Og det Barn, hun skulde føde —

Briac (afbryder ham og sætter sig ligeoverfor ham). Dvæl ikke mere ved disse Minder. Du har gjort din Pligt og har ikke Noget at bebrejde Dig. Din Kjærlighed endte, som enhver brødefuld Kjærlighed ender.

Robert. Brødefuld!

Briac. Du var kun to og tyve Aar og hun atten; I vare opdragne sammen; det maa være Eders Undskyldning. Men hun havde en Mand.

Robert. Ja vist! Hun havde været gift et Aar, da jeg saa hende igjen. Det var i hendes eget Værelse. Hun var alene; hun gik langsomt hen imod mig; jeg kunde ikke sige et Ord. Det var hele hendes Ungdomsliv, alle hendes Drømme, der vaagnede til Liv igjen. Hun talte ikke, hun rakte mig blot Haanden, og saa faldt hun hulkende i mine Arme — (Rejser sig.) Men det er Noget, Du ikke forstaaer. Du har aldrig følt denne Henrykkelse, denne Rus —

(Gaaer hen og sætter sig paa venstre Side.)

Briac (rejser sig). Jo, jeg har følt den, som Du; men jeg har modstaaet den. Det er ti Aar siden, da var der en ung Pige, der heb Chlorinde, som elskede mig. Hun var smuk, endskjønt hun kun var Modehandlerinde. Hun vilde ogsaa kaste sig i Armene paa mig; men jeg standsede hende og førte hende tilbage til hendes Moder. Det var hverken stort eller romantisk; det var dumt; i Frankrig er det jo altid dumt at gjøre sin Pligt. Men jeg har nu Mod til at begaae saadanne Dumheder, det er min Styrke. — Du Robert, maa nu have Mod til at glemme.

(Sætter sig ved Siden af Robert.)

Robert. Ja vist saa. Jeg har jo langtfra været fornuftig nok endnu. Nu skulde jeg først glemme Alting. Disse Steder vække ingen Erindring hos mig. Jeg har staaet kold og ligegyldig i det Hus, hvor jeg saa hende som ung Pige, jeg har gaaet rolig forbi det Sted, hvor jeg mødte hende for sidste Gang. — Jeg stod en hel Time under Vinduerne i det Værelse, hvor hun tilstod mig sin Kjærlighed. Der var oplyst, der leve nu andre Mennesker, lykkelige og glade; men jeg har ikke Ret til at faae Taarer i Øjnene. Hvad har jeg at græde over? Der er jo aldrig hændet mig Noget i mit Liv?

Briac. Du skulde gifte Dig.

Robert. Gifte mig? Ja Du har Ret — som altid — Briac. Jeg har kjendt hele Kjærlighedens Lykke, al dens Fryd og Salighed; men det var jo en brødefuld Følelse, saa betyder det jo ikke Noget — vel? Nu vil Du føre mig ind paa den lovlige Vej, og Du kan nok finde en eller anden skikkelig lille Pige, som jeg ikke bryder mig om, og som heller ikke bryder sig om mig. Det er jo Idealet af huslig Lykkalighed. — (Rejser sig.) Stakkels Briac! Hvor man dog kan forandre sig i sytten Aar.

Briac. Det veed jeg dog ikke. Du er ganske uforandret.

Tjeneren (med et Kort). Er Hr. Greven hjemme?

Robert. Lad mig see! — „Doktor Solem.“ — (Glad) Solem — min gamle Ven!

Briac. Har Du ikke seet ham endnu?

Robert. Jeg har jo slet ingen Mennesker seet. Men jeg har allerede flere Gange hørt tale om ham. Han er jo kommet i Mode. — Lad ham komme. — (Læser.) „Doktor Solem har den Ære“ — hvad skal det betyde? — „at anmode Grev Noja om et Øjebliks Samtale.“ — Naa det lader til, at mine gamle Venner ikke ville vide af mig at sige.

Tjeneren (melder). Doktor Solem.

Femte Scene.

De Forrige. Solem.

(Doktoren hilser formelt, men standser overrasket).

Solem. Robert!

Robert. Ja vist! Det er mig. Saa Du kjender mig dog?

Solem (trykker hans Haand hjerteligt). Om jeg kjender Dig? Det var ogsaa et Spørgsmaal. Men hvor kunde jeg ane, at det var Dig!

Robert (forundret). Hvem ventede Du da at træffe?

Solem. Din Onkel, eller din Grandonkel eller en anden af dine Forfædre — hvad veed jeg? En Grev Noja, der er kommet fra Amerika.

Robert. Ja det er mig.

Solem. Dig? — Vist ikke nej. Jeg taler om en Mand, der har været Gesandt.

Robert. Ja det er netop mig.

Solem. Og som bringer en uhyre Formue hjem med?

Robert (smilende). Uhyre —! Lad gaae.

Solem. Der har en gifteværdig Niece.

Robert. Jeg har en Niece.

Solem. Men selv vil forblive ugift —

Robert. Ganske rigtigt, det er mig.

Solem. Og som har sat sit Helbred til paa lange Rejser —

Robert. Hvad behager?

Solem. Og under et langvarigt Ophold i de varme Lande, i Forbindelse med et saa bevæget Livs Besværligheder.

Robert. Med Forlov —

Briac. Jo, det er ham.

Solem. Nu vel min kjære Robert! Jeg kommer for at faae Oplysninger om dine Fremtidsplaner og din Sundhedstilstand.

Robert (leende). Paa mine Arvingers Vegne?

Solem. Paa Hr. de Beaubriands Vegne, som tænker paa at gifte sin Søn, den unge Achille de Beaubriand, med din Niece, Frøken de Jublains.

Robert. Ja hvad kommer det mig ved?

Solem. Det var ogsaa et Spørgsmaal. Du er naturligvis taget med i Beregningen. En Medgift paa tre hundrede tusinde Franks og en uhyre rig Onkel —

Robert. Aa!

Solem. Der har sat sit Helbred til paa lange Rejser og under et Ophold i —

Robert. Ja vist.

Solem. Kort sagt, en Onkel i Ordets allerbedste Betydning.

Robert. Godt, godt!

Briac (til Robert). Hvad sagde jeg? Der er ingen Udvej; Du maa gifte Dig snareste muligt.

Robert. Jeg gifter mig aldrig.

Solem. Aldrig. Det stole vi paa. — Sig mig, venter Du at blive gammel.

Robert. Du har altid været en Satiriker, kjære Solem.

Solem. Paa ingen Maade. Jeg opfylder kun min Pligt. Jeg maa vide, om Hr. de Beaubriands Søn kan gifte sig med din Niece.

Robert. Ja jeg veed ikke, at der er Noget i Vejen.

Solem. Hvad for Noget? Ikke Noget i Vejen? Frøken Adrienne, den smukke, elskværdige, aandfulde Pige —

Robert. Du bliver jo formelig begejstret.

Solem. Med den unge Achille? — Aa men det er jo sandt? — Jeg kom her jo for at rose ham.

Robert. Gener Dig ikke.

Briac. Han er Søn af en Minister.

Solem. Netop. Faderen er en Mand, der maa behandles med Respekt.

Robert. I gamle Dage plejede Du just ikke at behandle Folk med megen Respekt.

Solem (muntert). Nutildags behandler jeg altid mine Patienter med Respekt. Sommetider gaaer jeg ogsaa deres Arvinger, som Du seer, og det regnes mig meget til Fortjeneste. — (En Tjener bringer Robert et Kort.) — Man maa følge med Tiden. Jeg er fuld af Erbødighed for Hr. de Beaubriand, jeg er høflig imod hans Søn, og til Syvende og Sidst finder jeg det ikke værre end alle de andre Kjedsommeligheder, man maa døje her i Verden.

Robert (viser ham Kortet). Der har Du ham.

Solem (forbauset). Hvad for Noget?

Robert (giver ham Kortet). Achille de Beaubriand.

Solem. Han vil selv undersøge Dig. Mine Patienter have ikke længer Tillid til mig.

Robert (til Tjeneren). Lad ham komme. — (Til Solem.) Hvad Stilling indtager denne elskværdige unge Mand i Samfundet?

Briac. Aa hidtil har han ikke bestilt Andet, end —

Solem. At tage Hatten af, naar man hilser hans Fader.

Sjette Scene.

De Forrige. Achille.

Achille (i Døren; til Tjeneren med Eftertryk paa „de"). De Beaubriand, Achille de Beaubriand.

Tjeneren (melder). Hr. Achille de Beaubriand. (Solem og Briac gaa ham imøde).

Achille. Er De der? Goddag Doktor! Og Briac! Det kan man kalde Held. Jeg søgte netop Dem.

Briac. Hvorledes befinder deres Hr. Fader sig?

Achille. Godt. Meget godt. Min Fader har det godt. (Seer sig om). Grev Noja?

Robert (træder frem). Det er mig.

Achille (seer forundret paa ham). Om Forladelse! — Doktor! Vil De præsentere mig for Greven.

Solem. Hr. Achille de Beaubriand, hvis Fader er bekjendt — (Achille hilser med et tilfreds Smil.)

Robert. — i to Verdensdele.

Achille (bestandig hilsende). Ja vist, ja vist. (Nærmer sig Doktoren, sagte). Hør Doktor! Han er meget ungdommelig. (Til Robert.) Jeg vilde selv bringe Dem min Tak for den elskværdige Indbydelse, De har sendt mig.

Briac (sagte til Robert). Har Du bedt ham?

Robert. Rimeligvis.

Achille. I vore Kredse taler man kun om det Bal. Det kalder jeg en glimrende Entré.

Robert. Det er saa længe siden, at man har seet Noget til mig, og jeg tænkte derfor, at det var nødvendigt at bringe mig i Erindring.

Achille. Ja vist saa. (Sagte til Doktoren.) Han er forbandet ung.

Solem (alvorligt). Aa han har passeret Linien.

Achille. De har endnu ikke vist Dem, men De har allerede gjort Furore.

Robert. Jeg? Der er Ingen, der kjender mig.

Achille. Nej det er netop derfor. Man bilder sig ind, at det kommer an paa at være kjendt; men det er en stor Fejltagelse. Paris er frygtelig nysgjerrig; men naar man først veed Besked om en Ting, saa bryder man sig ikke mere om den.

Robert (sagte til Briac). Han afvæbner mig fuldstændigt.

(Henter en Stol fra Baggrunden til Achille.)

Achille (til Doktoren). Hør Doktor! Han har bestemt et Jernhelbred.

Solem. Jeg er bange for det.

Achille. Jeg maa tilstaae Hr. Greve, jeg kommer ikke alene for at takke Dem; mit Besøg har ogsaa en mere egennyttig Bevægegrund.

Robert (smilende). Virkelig.

(De sætte sig Alle.)

Achille. De har tilladt Publikum at besee det Folnyske Galleri.

Robert. Ja. Jeg vil sælge det.

Achille. De beholder ingen af Malerierne?

Robert. Nej! Slet ingen.

(Briac og Doktoren le, men søge at skjule det.)

Achille. De leer Briac.

Briac. Jeg hørte ikke, hvad De talte om.

Achille. Og De med, Doktor.

Solem. Jeg? Aldeles ikke.

Achille (til Robert). Jeg skal forklare Dem, hvad det er, der morer De Herrer saa meget. For et Par Aar siden vare Kostumeballerne meget i Mode i vore Kredse. Jeg gjorde Lykke — jeg kan bære et Kostume. Især paa et Bal, min Fader gav, var Beundringen overordentlig, og jeg fik det Indfald, at lade en Maler, en ung genial Mand, som jeg kjender, bevare Erindringen derom paa et Billede. Imidlertid bleve vi Uvenner, og han solgte mit Portræt. Baron de Folny, der var en politisk Modstander af min Fader, kjøbte det for en uhyre Pris og hængte mig op i sit Galleri som Harlekin. Jeg holder min Maske i den ene Haand og min Brix i den anden — (i Stilling som Harlekin) saaledes. Og det ligner!

Robert. Ja jeg tænkte netop paa, hvor jeg havde havt den Ære at see Dem før.

Achille (sætter sig igjen). Jo det er dér. (Alvorligt.) Men seer De, naar man er i min Stilling og er bestemt til at spille en politisk Rolle, saa er det ikke behageligt at være foreviget i den Skikkelse. Det er som Anatole — Anatole de Ferruzac, en af mine Venner — meget godt sagde: „I hans egen Stue kan man see en Statsmand som Harlekin, det er ganske naturligt; men offentligt — nej."

Robert. Og jeg for min Deel ønsker ikke at have nogen Part i denne Sprg. Maleriet skal strax blive fjernet. (Han ringer.)

Achille. Hr. Greve! De er en sand Adelsmand.

Robert (til Tjeneren, som kommer ind). Kjender Du den Harlekin, som hænger i Galleriet.

Tjeneren. Ja Hr. Greve.

Robert. Lad den strax tage ned. — (Til Achille.) Den er ganske til Deres Tjeneste. (Tjeneren gaaer ind i Galleriet og lukker Døren efter sig.)

Achille (reiser sig; med Følelse). En sand Adelsmand! Jeg er Deres i Liv og Død.

Robert (smilende). Nu gaaer De for vidt. (De reise sig Alle.)

Achille. Nej! Jeg vilde kun ønske, at jeg kunde vise Dem min Taknemmelighed, naar jeg blot vidste hvordan. — (Med Vægt.) Tillad mig at forestille Dem for min Fader.

Robert (smilende). De er altfor god. (Briac gaaer op imod Baggrunden.)

Achille. Og jeg forbeholder mig den Ære at indføre Dem i det parisiske High-life.

Robert. Jeg tager kun lidt ud, og desuden har min gamle Ven Briac allerede lovet mig —

Achille (betragter leende Briac). Briac! Det duer han ikke til. Han er en Særling. I vor Kreds kjender man Briacs Dyd ligesaa godt som Josefs.

Solem. Som man ikke kjender.

Achille. Ja, som man ikke kjender.

Men hele Paris har hørt Historien om Briac og Chlorinde.

Briac (vil standse ham). Jeg beder Dem.

Achille. Det er en Legende. Briac var grusom, Chlorinde besvimede.

Briac. Ja gjør De kun Nar. Men jeg har dog den gode Bevidsthed at have frelst den stakkels Pige.

Achille. Ja Kjære! Det var en stor Skam imod Deres Venner. De seer selv, kjære Greve, Briac kan de ingen Nytte have af. Og dog, naar jeg skal være oprigtig, har jeg i de sidste to Timer misundt Briac.

Briac (forundret). Mig?

Achille. Ja Kjære, netop Dem. Jeg søgte Dem just for at fortælle Dem det. — Hvem var det, De talte med imellem tolv og et paa Boulevard des Capucines?

Briac (forlegen). Det husker jeg ikke.

Achille. Den nydeligste unge Pige, som man kunde see for sine Øjne.

Briac. (som før). Ja det vil sige —

Robert (gaaer hen til ham). Men Du bliver jo rød Briac. Hvem var den unge Pige?

Achille. Hun har endnu ikke vist sig nogetsteds, ellers maatte jeg kjende hende.

Solem. Naa Briac?

Briac. Det er ikke noget at tale om. Det er en ung Pige, som lever i beskedne og tarvelige Forhold.

Achille. Nu lyver De Briac. De er greben i aabenbar Usandhed. — Det bliver pikant.

Briac (meget forvirret). Jeg forsikkrer Dem —

Achille. Den unge Dame, der lever i beskedne Forhold, havde dog en Selskabsdame med sig og kom kjørende i en elegant Vogn med to Fuldblodsheste for. — Jeg skal fortælle Dem det Hele. Det er formeligt rørende, og det var nydeligt at see paa. (Briac gaaer op mod Baggrunden og sætter sig tilvenstre. Solem bliver staaende, Robert byder Achille en Stol og de sætte sig.) Der var Trængsel paa Boulevard des Capucines. Folk stod og ventede paa Et eller Andet, jeg veed ikke, hvad det var, og var allerede bleven kjed af at vente. Saa kom der en gammel Mand og trængte sig igjennem Mængden. Han var høj, vindtør, mager, med gamle Klæder paa, og saa i det Hele taget noget ruineret ud. Folk gav sig til at lee ad ham, men han vendte sig om og stirrede paa dem med en saa ubeskrivelig latterlig Værdighed, at Munterheden steg til Jubel — ja man blev formelig ubarmhjertig imod ham. Folk rendte efter ham, puffede til ham, gjorde Nar af ham; der var ingen Ende paa Latteren; jeg lo ogsaa, og Anatole — Anatole de Ferruzac — var rent borte. Den Gamle var tilsidst nær ved at springe i Flint af Forbittrelse — det saa saa grimagtigt ud; da — (rejser sig) kommer der i det Samme en Karet kjørende, holder, en ung Pige staaer ud, gaaer lige hen til den Gamle, rækker ham Haanden, fører ham hen til Vognen og siger til Kudsken: Kjør den Herre, hvorhen han vil. Selv gik hun saa med sin Selskabsdame under Armen midt igjennem Trængslen, og det Hele gjorde hun saa naturligt og ligefremt, at der ikke var et eneste Menneske, som forundrede sig derover. Der var ikke En, der lo mere. Jeg selv — og Anatole — (meget rørt) ja det var latterligt, ikke sandt?

Robert (rejser sig). Nej det var smukt. Det var mere end Godhed, mere end Barmhjertighed, det var Heltemod. Jeg misunder Dig Briac, at Du kjender den unge Pige og kan takke hende for, hvad hun gjorde.

Achille. Men De kan da begribe, at vi maa have hendes Navn at vide. Hun tilhører Historien.

Briac (rejser sig). Det gjør hun vist ikke Fordring paa.

Achille. De vil ikke?

Briac. Bedste Hr. de Beaubriand! Den største Tjeneste, man kan gjøre en ung Pige, er ikke at tale om hende.

Achille. Er det en Lektion, De giver mig, Briac?

Briac. Nej Gud bevare mig.

Achille (fornærmet). Jo vist saa, det var en Lektion. — Jeg beder Dem undskylde, kjære Greve, at jeg har givet Anledning til dette lille Sammenstød. — Jeg antager, at Maleriet er taget ned.

Robert. Ifald De vil gaae igjennem Galleriet, kan De selv overbevise Dem derom.

Achille (rækker ham Haanden). I Liv og Død! (Affides til Solem, som ledsager ham). Hør Doktor! Jeg gifter mig naturligvis ikke med hans Niece. (Robert er gaaet henimod Briac, de sætte sig ved Bordet.)

Solem. Naa?

Achille (som før). Ham kunde man jo vente paa hele sit Liv igjennem. Det er jo ikke nogen Onkel. Det er en Neveu.

Syvende Scene.

Robert. Solem. Briac.

Solem. Naa hvad siger Du saa?

Robert. Jeg holdt mere af ham som Harlekin.

Solem. Saamænd.

Robert. Men han blev dog rørt, da han talte om den unge Pige.

Solem. Jeg er virkelig i Forlegenhed med det, jeg har at sige Dig. Du svarede ikke til hans Forventninger.

Robert. Nej det mærkede jeg.

Solem. Vi komme til at opgive din Niece.

Robert. Ja ja. Saa kan jeg da have Lov til at blive gammel i Fred og Ro.

Solem (rækker ham Haanden). Ja gjør det.

Robert. Vil Du gaae?

Solem. Jeg har mine Patienter, og

jeg kan ikke være tjent med, at de benytte min Fraværelse til at komme sig. (Han vil gaae ud; Achille kommer idetsamme hurtigt tilbage gjennem Døren til Galleriet, som han lader staae aaben. Man seer Herrer og Damer i Galleriet.

Ottende Scene.

De Sorrige. Achille.

Achille. Bliv lidt Doktor! Nu skal vi have Løjer med den hemmelighedsfulde Briac. Jeg skal vise Dem min Heltinde. Hun er inde i Galleriet med sin Selskabsdame og den fortræffelige Frøken Boin. Frøken Boin er lidt i Familie med mig. Jeg vil tale til hende. Se! Der komme de. (Solem i Baggrunden af det forreste Værelse til Venstre. Robert og Briac i Forgrunden til Højre Achille hilser 3 Damer og fører dem ind i det mellemste Værelse, hvor han viser dem nogle Malerier. Derpaa byder han Frøken Boin Armen, lader Christiane og hendes Selskabsdame gaae foran og følger dem ind igjen i Galleriet, hvis Dør bliver lukket.

Robert. Hun er nydelig.

Solem (som nærmer sig, idet Damerne gaae bort). Det var Frøken Maubray.

Robert (med en heftig Bevægelse). Maubray! Er der en Frøken Maubray?

Briac (som søger at skjule sin Forvirring). Ja.

Doktoren. Hun er sytten Aar. Hendes Moder døde, da hun blev født. — Farvel.

Niende Scene.

Robert. Briac.

Robert (staaer et Øjeblik i dyb Bevægelse). Hvorfor er Du Maubrays Ven? Hvorfor er Du traadt i Forbindelse med ham? Hvorfor har Du Part i hans Forretning? — For at vaage over min Datter.

Briac. Tal sagte.

Robert. Du var bange for, at jeg skulde komme tilbage; Du har skjult hendes Fødsel for mig — men jeg tilgiver Dig, jeg er ikke vred paa Dig. — Og dog er det forfærdeligt, hvad Du har gjort. Du har ikke fortalt mig, at jeg har en Datter, jeg, der troede, at jeg havde mistet Alt, og at Intet længer bandt mig til Livet. Du har løjet for mig i sytten Aar. — (Levende.) Men Alt er glemt. Du var jo hos hende. Du har seet hende hver Dag; Du er god og trofast og kjærlig. (Omfavner ham heftigt.) Jeg kjender Dig og holder af Dig. (Slipper ham). Men nu er jeg her selv.

Briac. Du er her? Hvad vil Du gjøre? Husk, at dette Barn hedder Frøken Maubray.

Robert. Maubray! Hun er min Datter, mit Kjød og Blod, mit Liv.

Briac. Hun er kun en Fremmed for Dig.

Robert. En Fremmed!

Briac. Ja, hvad Andet? (Robert tier. Efter et Øjeblik Tausbed gaaer Briac hen til ham). Det er et haardt Ord, det forstaaer jeg, og jeg beklager Dig af hele mit Hjerte — men hvad er der at gjøre?

Robert (overvældet). Du har Ret. Jeg er egenkjærlig. (Kaster sig i en Stol til Venstre.)

Briac (sætter sig ved Siden af ham). Forstaaer Du nu, hvorfor jeg vilde have Dig til at rejse?

Robert. Rejse?

Briac. Ja. Det er farligt for Dig at blive. Du forraader Dig.

Robert. Nej jeg sværger Dig til, at jeg ikke skal røbe mig. Jeg forstaaer Dig, og Du seer jo selv, at jeg er rolig. Der er en Mand, hun kalder sin Fader, og som hun elsker som sin Fader; mig kjender hun ikke, og hun skal heller ikke lære mig at kjende. Saaledes skal det være, og saaledes maa det være. Men jeg er dog her i Paris ligesom hun, jeg kan see hende i Forbigaaende, følge hende i Afstand, uden at hun seer mig, maaske høre hendes Stemme. (Dæmpet og bedende.) Jeg vilde saa gjerne høre hende tale.

Briac. Aldrig. Du forfærder mig med, hvad Du der siger. Du vil bringe os Allesammen i Fordærvelse.

Robert. Bliv ikke vred paa mig. Du er jo det eneste Menneske i Verden, som jeg kan tale med om hende.

Briac. Tag Dig sammen. En falsk Stilling slipper man kun ud af ved Flugt. Vend tilbage til Amerika.

Robert. Jeg forlanger dog ikke saa Meget.

Briac. Har Du tænkt paa, hvad en eneste Uforsigtighed kan koste os?

Robert. Du tænker kun paa hende. Du holder meget af hende, Briac; ja Du kan ikke skjule det. Alle, der have seet hende, elske hende; om det saa var denne Beaubriand, saa kunde han jo ikke tale om hende uden at blive bevæget; men mig alene, mig, som dog ogsaa holder lidt af hende, mig vil Du ikke give Lov til at —; sig mig, hvad hedder hun? Jeg har jo ikke engang hørt hendes Navn.

Briac (som vil skjule sin Bevægelse). Ja der seer Du. Du vil vide Alting. (Rejser sig.)

Robert (bestandig siddende). Nu forstaaer Du mig, det seer jeg. For Du har Taarerne i Øjnene.

Briac. Jeg! Naa ja maaske. Men jeg giver ikke efter alligevel.

Robert (bedrøvet). Han har Medlidenhed med mig, det er det Hele.

Tiende Scene.

De Sorrige. Adrienne.

Adrienne (kommer hurtig ind fra venstre Side). Det er mig, Onkel.

Briac (glad). Frøken Adrienne.

Adrienne. Det er dog ikke mig, der jager Dem bort, Hr. de Briac?

Briac. Jeg var lige ved at gaae, Frøken. (I Hastværket tager han Adriennes Muffe, som hun har lagt fra sig).

Adrienne (leende). Det er min Muffe.

Briac. Om Forladelse! Naa! min Overfrakke er nok udenfor.

Adrienne. De er jo ganske distrait, Hr. de Briac.

Briac. Paa ingen Maade (gaaer ud).

Ellevte Scene.

Robert. Adrienne.

Adrienne. Men hvad fejler dog Hr. de Briac? Onkel! — Onkel!

Robert (rejser sig). Hvad vil Du?

Adrienne. Har Du Listen over de Indbudte?

Robert (peger paa Bordet). Der ligger den. (Gaaer op imod Døren til Galleriet.)

Adrienne. Du har ikke føjet Nogen til?

Robert. Nej.

Adrienne. Der var Nogen, jeg saa gjerne vilde indbyde.

Robert. Ja hvem Du vil.

Adrienne. Maa jeg virkelig. Det var dejligt! (Løber hurtigt hen til Bordet og tager en Pen.) Hr. og Frøken Maubray.

Robert (standser). Frøken!

Adrienne. Ja Onkel! Maa jeg ikke nok? Frøken Maubray er min Veninde.

Robert (nærmer sig). Er hun?

Adrienne. Ja! Min allerbedste Veninde. (bønlig.) Maa jeg ikke nok invitere hende?

Robert. Om Du maa —!

Adrienne. Hun bliver saa glad!

Robert. Bliver hun glad?

Adrienne. Ja tænk blot Onkel! Det er hendes allerførste Bal.

Robert. Nej!

Adrienne. Jo. Det er i dit Hus, at hun første Gang skal vise sig i Verden. Og det kan Du være stolt af, for her kommer saamænd ikke en eneste Dame, der er saa smuk som Christiane.

Robert (sætter sig ligeoverfor hende). Saa hun hedder Christiane.

Adrienne. Der er Ingen, der kjender hende rigtig, Folk troer om hende, at hun er sær; men hun er saa god, saa elskværdig og saa munter; ja Du skal selv faae at see.

Robert. Jeg tør altsaa tale med hende?

Adrienne. I dit eget Hus?

Robert (rejser sig). Ja vist saa! Naturligvis! — Hør Adrienne! Er nu ogsaa Alting i Stand til Ballet? Det skal blive glimrende, ikke sandt? Du maa ikke spare paa Noget. Jeg vil have mange Lys og Blomster, alle Vegne Blomster, smukke, livlige Blomster. Skulle vi gaae ud sammen og kjøbe dem?

Adrienne (gaaer hen til ham). Ja, naar Du vil.

Robert. Strax?

Adrienne (hurtigt). Jeg er færdig.

Robert. Men Du glemmer — Indbydelsen.

Adrienne (smilende). Aa, det haster ikke.

Robert. Hvad mener Du?

Adrienne. Nu skjænder Du vist paa mig; men jeg har allerede sagt det til Christiane.

Robert. Blev hun glad?

Adrienne. Hun kyssede mig af Glæde.

Robert. Virkelig!

Adrienne. Saa Du seer selv, det haster slet ikke.

Robert. Hør Adrienne! Jeg har bestemt ikke takket Dig for al den Ulejlighed, Du har havt. Kom! lad mig give Dig et Kys.

Adrienne. Kjære Onkel. — (Smilende.) Det er saamænd første Gang.

Anden Akt.

Et Værelse hos Maubray. Paa Bagvæggen en Kamin; tilhøjre for denne Indgangsdøren. Over Kaminen et Vindue, hvorigjennem man seer ind i en Vinterhave. Til højre Side Døre til Maubray's Værelser og til Kontoret; til Venstre Christianes Værelse. Til Højre for Kaminen en Kanapé, til Venstre en Lænestol. I Forgrunden til Højre Bord og Lænestole, til Venstre et lille Bord og Kanapé. Ved Væggen til Venstre en Konsol med Spejl over; paa Konsolen Blomster og en Vase med en prægtig Rosenbuket.

Første Scene.

Christiane (sidder i Kanapéen ved Kaminen). Doktor Solem (læner sig til Kaminen). (Siden) Henriette.

Christiane. De vil nok see, hvorledes jeg har det efter Rejsen. Udmærket.

Solem. Det er dog ikke egentlig som Læge, jeg kommer; det er snarere Nysgjerrigheden, der har drevet mig.

Christiane. Jeg fejler slet ikke Noget mere.

Solem. Jeg har heller aldrig været bange.

Christiane. Nej det troer jeg heller ikke.

Solem. Men det glæder mig dog at see Dem saa frist og rask, saa ganske forandret fra før. Luften i Pyrenæerne har bestemt gjort Dem godt.

Christiane. Ja ikke sandt? Og saa er jeg desuden saa glad.

Solem. Ja saa er ethvert Klima godt.

Christiane. De har bestemt Ret. For nu føler jeg mig saa vel i Paris; — især idag.

Solem. Deraf kan man slutte, at Lægerne i Grunden slet ikke forstaae sig paa de unge Damer.

Christiane. Det var ikke det, jeg mente. De er just en dygtig Læge. De har foreskrevet mig, at jeg skal more mig, og det er vist en vpperlig Kur.

Solem. Ja De bør ikke leve saa meget alene med Dem selv. Deres Hjem er for

strængt og alvorligt, og naar man er sytten Aar, trænger man til Solskin og Glæde. Det har jeg ogsaa sagt til Deres Fader.

Christiane. Og han har straks ved min Hjemkomst fortalt mig, at han i Vinter vil give mig Lov til at komme ud i Selskab. Han vil tage mig med alle Vegne, hvor jeg har Lyst. (Reiser sig, da Henriette kommer ind). Er det mine Blomster?

Henriette. Ja Frøken. (Sætter Æsken med Blomsterne paa det lille Bord.)

Solem. Skal De paa Bal i Aften?

Christiane. Har De Noget imod det?

Solem. Tvertimod. Jeg ordinerer det.

Christiane. Det er de Blomster, jeg skal have paa Haaret.

Solem. Lad blot, som om jeg ikke var her.

Christiane (sætter sig paa Kanapéen i Forgrunden til Venstre). (Til Henriette.) Ja kom saa her, siden Doktoren giver os Lov. Har Du sagt til Kudsken, at han skal være præcis?

Henriette. Ja Frøken.

Christiane. Jeg vil gjerne være den Første.

Henriette. Men Frøkenen veed ikke, hvor Kudsken har taget sig det nær.

Christiane. Hvilket?

Henriette. At De nødte ham til at kjøre den gamle latterlige Herre hjem igaar. Kudsken er fornem maa De vide.

Christiane (tager et Guldstykke i sin Pung). Saa sig ham, at den Herre, han havde den Ære at kjøre for igaar, sender ham dette.

Henriette. Tyve Franks!

Christiane. Ja. Siden han tager sig Sagen saa nær.

Henriette. Saa troer han da, det er en Prinds.

Christiane. Ja lad ham det. (Henriette gaaer.) (Til Solem, som har nærmet sig.) — Det er i Hotel de Foluy, jeg skal paa Bal.

Solem. Hos Grev Noja?

Christiane. Ja. Det er Adriennes Onkel. Hun og hendes Moder skulle være Værtinder, og det er hende, der har inviteret mig. Jeg sagde det straks til Fader, min Dragt fik jeg i Stand i en Fart, og nu vilde jeg blot ønske, at alle de Andre vare lige saa glade som jeg.

Solem. Saa er det maaske et heldigt Øjeblik at komme med en Bøn til Dem.

Christiane (reiser sig). Ja.

Solem. For jeg maa tilstaae Dem, jeg har Noget paa Hjerte.

Christiane. Det glæder mig. Hvad er det? Skynd Dem.

Solem. Jeg vilde bede Dem om at hjælpe mig lidt hos Deres Fader.

Christiane (forlegen). Hos min Fader?

Solem. Ja. Jeg har, maaske lidt ubetænksomt, paataget mig et vanskeligt Hverv, og jeg er altid bange for de store Pengemænd. Jeg føler bestandig deres Overlegenhed. — Det er en stakkels Mand —

Christiane (hurtigt). Kan jeg da ikke selv hjælpe ham?

Solem. Nej Frøken. Manden har været Millionær, om det endog kun varede kort. Det er en Hr. de Senoncourt —

Christiane. Ham har jeg tidt seet hos min Fader.

Solem. Det er en Ven af Hr. Maubray.

Christiane. Saa kan Fader jo ikke Andet end hjælpe ham.

Solem. Troer De?

Christiane. Men jeg vil ikke gjerne tale til ham derom. Fader er saa god imod mig og giver ogsaa Meget bort; men han taler aldrig om det.

Solem (gaaer hen mod Maubrays Dør). Saa vil jeg med Deres Tilladelse —

Christiane. Han er ikke hjemme.

Solem. Maaske jeg kan træffe ham siden.

Christiane. Jeg er vis paa, at han ikke siger nej til, hvad De beder ham om, især idag, da De har kureret hans Datter. Det skal jeg huske ham paa.

Solem. Det er mere, end jeg har bedet Dem om, og det gjør mig ondt at have bragt Dem i en saadan Bevægelse for en Mands Skyld, som næppe fortjener det. Jeg veed jo, hvor stærkt De lader Dem paavirke af Alt. Det er en Svaghed, De maa see at bekæmpe.

Anden Scene.

De Forrige. **Adrienne** (fra Baggrunden).

Adrienne (taler ud af Døren). Vent efter mig.

Christiane (glad.) Adrienne!

Adrienne (som før). Jeg bliver kun i fem Minutter.

Christiane (pludselig nedslaaet). Fem Minutter!

Adrienne (muntert). Jeg kommer for at faae at vide, hvad Du skal have paa i Aften. Er det mig, De flygter for, Doktor Solem?

Solem. Jeg vil ikke spilde Deres kostbare Tid.

Adrienne (smilende). Saa bliver jeg fem og et halvt Minut. Hvordan er De fornøjet med Christiane? Hun har det rigtigt godt, ikke sandt? Ja idag maa Du da endelig være rask.

Christiane. O ja!

Solem. Jeg bebrejder kun Frøken Christiane, at hun er altfor modtagelig for Indtryk.

Adrienne. Ja jeg troer ikke, der er den Ting i Verden, som er hende ligegyldig.

Christiane. Nej.

Solem. For Egoisterne er nu Alting ligegyldigt; og De skal dog huske paa, at det er kloge Folk, som i Reglen blive meget gamle. De bør gaae en Mellemvej.

Christiane. Raader Du mig ogsaa det?

Adrienne. Nej. Jeg holder mere af Dig, som Du er.

Solem. Ja jeg min Tro ogsaa.

Adrienne. Skulde det virkelig være Tilfældet, at alle kloge Folk ere Egoister?

Solem. Det siger jeg ikke. Men jeg troer nok, at alle Egoister ere kloge.

Adrienne. Naa for mig gjerne. — Hvorfor har De aldrig fortalt mig, at De er en Ven af min Onkel?

Solem. Ja vi ere Venner fra gamle Dage.

Adrienne. Var han munter dengang?

Solem. Enten var han overstadig munter eller meget alvorlig.

Adrienne (til Christiane). Det er ligesom Du.

Solem. Altid til Yderligheder.

Adrienne. Det maa jeg troe. Idag forguder han mig; det er vel altsaa, fordi han igaar ikke kunde udstaae mig.

Solem (smilende). Dem Frøken?

Adrienne. Ja. Han er rent forvandlet. Ballet optager alle hans Tanker; han kan ikke faae det pragtfuldt og kostbart nok. Og saa er han saa munter og venlig, men saa distrait; han kyssede mig. Det er aabenbart, at han holder meget af mig, og før kunde han slet ikke lide mig, — jo det er ganske vist — det veed jeg.

Solem. En ung Dame paa tyve Aar veed aldrig, hvad en Mand paa fyrreogtyve Aar mener.

Adrienne. Hvorfor ikke?

Solem (hilsende til Afsked). Fordi det er den Alder, hvori vi blive frygtsomme.

Adrienne. Saa?

Solem. Farvel! (Gaaer).

Tredie Scene.

Christiane. Adrienne.

Christiane (til Adrienne, som staaer i Tanker). Naa?

Adrienne (livligt). Naa ja, her har Du mig. (De sætte sig begge paa Kanapéen ved det lille Bord.)

Christiane. I fem Minutter.

Adrienne. O Du veed ikke Alt, hvad jeg kan faae sagt i fem Minutter. Hr. de Kerhuon kommer paa Ballet.

Christiane. Gjør han?

Adrienne. Ja. Vi have bedet ham.

Christiane. Og hans Søn?

Adrienne. Troer Du, jeg kunde glemme ham?

Christiane. Hvor Du er god!

Adrienne. Ja ikke sandt?

Christiane. Men Du kan nu slet ikke forstaae, hvor glad jeg er derover.

Adrienne. O jo.

Christiane. Veed Du da —?

Adrienne. At Du elsker ham? — Ja min Skat, Du har ikke talt om Andet i alle dine Breve.

Christiane. Er det muligt?

Adrienne. Du traf ham vel hver Dag?

Christiane. Ja, ved et Badested træffer man jo saa tidt paa hinanden, og saa talte han til mig ligesom til alle de Andre, eller maaske lidt mere end til de Andre. Og han var saa god, saa aaben og saa oprigtig; jeg kunde saa godt lide at høre ham tale.

Adrienne. Og han kunde nok ogsaa godt lide at høre Dig tale.

Christiane. Ja. Jeg kan strax mærke, naar Folk holde af mig. Han rejste et Par Dage før vi, og da han sagde Farvel til mig, saae han, at jeg græd.

Adrienne. Saa?

Christiane. Han græd ogsaa.

Adrienne. Naa!

Christiane. Og saa sagde han til mig, at han aldrig vilde gifte sig med nogen Anden end mig; og jeg svarede ham, at jeg heller aldrig vilde gifte mig med nogen Anden end ham.

Adrienne. Og det have I to gjort, saaledes ganske paa egen Haand.

Christiane. Ja det kom af sig selv, som Du seer. Men jeg stoler paa ham, ligesom han stoler paa mig.

Adrienne (muntert). Markise de Kerhuon! Det vil klæde Dig godt.

Christiane. Ja det er et smukt Navn. Men jeg er ogsaa adelig, paa min Moders Side.

Adrienne. Naar taler han med din Fader?

Christiane. Idag, eller maaske imorgen. Han skulde vente, til jeg var kommet hjem. — Hør! Jeg vilde saa gjerne see godt ud i Aften.

Adrienne. Det gaaer af sig selv. Du tager vel en hvid Kjole paa?

Christiane. Ja, ganske simpel; uden Besætning. Ingen Smykker.

Adrienne. For at Folk ikke skal huske paa, hvor rig Du er. Du holder ikke af at prale med dine Fortjenester.

Christiane. Aa! Sommetider er det dog godt nok at være rig.

Adrienne. Det kommer an paa.

Christiane (smilende). Er Du bange for at gjøre din Mand rig?

Adrienne. Nej; men jeg er bange for, at han skal blive bange.

Christiane. Der er bestemt En, Du elsker.

Adrienne. Maaske.

Christiane. Og det har Du ikke fortalt mig.

Adrienne. Det er slet ikke nogen romantisk Historie. Du maa vide, at jeg er meget fornuftig til Trods for al min Overgivenhed.

Christiane. Det veed jeg. Du vil have en Mand, som Du kan være stolt af.

Andrienne. Ja. Han skal være overlegen i en eller anden Retning. Han skal

være aandfuld, original, berømt; og saa kan han umulig være tyve Aar.

Christiane. Er det Doktoren?

Adrienne. Hys! — (Muntert). Ja se nu blot Alt, hvad man kan faae sagt i fem Minutter.

Fjerde Scene.

De Forrige. Briac.

Briac. Kommer jeg til Ulejlighed?

Christiane. Det gjør De aldrig.

Briac. Jeg vilde være kommet før; men jeg blev opholdt af en ung Mand, som jeg aldrig har vidst, satte saa megen Pris paa mig. I de sidste to Dage har jeg truffet ham alle Vegne. Det er en Søn af Markis de Kerhuon.

Christiane og Adrienne. Saa?

Briac (seer paa Christiane). Kjender De ham?

Christiane. Ja. — (Gaaer hen til Blomsterkurven).

Adrienne. Christiane har truffet ham ved Badet.

Briac. Det talte han ikke Noget om.

Adrienne (muntert). Nej. Han var vel diskret.

Briac. Naa? (afsides.) Jeg forstaaer.

Adrienne. Synes De ikke godt om Hr. de Kerhuon?

Briac. Jo meget godt, særdeles godt. (smilende.) Og saa er han saa elskværdig — imod mig. —

Christiane (peger paa Rosenbuketten). Hr. de Briac? Er det Dem, der har sendt mig de Roser?

Adrienne. Nej, hvor de er dejlige!

Briac. Jeg saae dem i Forbigaaende, og da jeg havde lagt Mærke til, at der var saa tomt i deres Blomsterkurv —

Adrienne. Du vil da ikke lade den Buket staae mellem de andre Blomster?

Christiane. Nej, det kan Du troe. (Til Briac.) Ja, De skulde blot vide, hvad den er bestemt til.

Briac. Hvortil da?

Christiane. Jeg skal for første Gang paa Bal i Aften.

Briac. De?

Christiane. Ja.

Briac. Hvor?

Christiane. Hos Grev de Noja.

Briac. Hvad for Noget?

Adrienne. Er det saa forunderligt, at Christiane skal paa Bal hos min Onkel?

Briac. Deres Onkel! Det er ogsaa sandt. Det tænkte jeg slet ikke paa.

Adrienne. Farvel Hr. de Briac. — (Gaaer hen til Christiane.) Hvordan sætter Du dit Haar?

Christiane. Jeg veed ikke. Her skal Du see, hvad jeg har faaet.

Adrienne. Kunstige Blomster! Naar man har et Haar som dit. En af Hr. de Briacs Roser, mere behøves jo ikke.

Christiane. Du har Ret.

Adrienne. Ja, jeg har Forpligtelser, skal jeg sige Dem, paa hendes Vegne. Jeg har fortalt min Onkel, at hun vilde blive Ballets Dronning.

Christiane. Hun regner ikke sig selv.

Adrienne (gaaer henimod Døren). Hr. de Briac engagerer Dig naturligvis til den første Kvadrille.

Briac. Jeg — jeg danser aldrig.

Adrienne (standser). Hvad for Noget! De har jo danset med mig, Hr. de Briac.

Briac. Ja, det var i min Ungdom.

Adrienne. Det er akkurat tre Dage siden. Har De allerede glemt det; saa maa vi gjøre det om igjen. (Idet hun gaaer.) Jeg lover Dem første Vals i Aften.

Briac. Frøken!

Adrienne (i Døren). Første Vals, Frøken de Jublains. Skriv det paa Deres Kort. (Gaaer.)

Femte Scene.

Christiane. Briac.

Christiane (ordner sit Haar foran Spejlet til Venstre).

Briac. Saa De vil virkelig gaae paa Bal?

Christiane. Ja, det vil jeg rigtignok.

Briac. Og jeg, som troede, at De slet ikke holdt af at komme i Selskab.

Christiane. Ja det var ifjor; men iaar er det en anden Sag. Nu holder jeg just meget af at danse, og jeg vil gjerne gjøre Lykke. Jeg er ikke koket, men jeg er dog en ung Pige.

Briac. Med eet Ord, De er fuldkommen forandret; jeg kjender Dem slet ikke igjen. Sidste Efteraar foermede De kun for at leve paa Landet, og nu tænker De kun paa at tage i Selskab. Dengang vilde De have Ro, nu vil De have Adspredelse. Jeg for min Del er saa regelmæssig i mine Vaner, at jeg ikke kan forstaae —

Christiane (nærmer sig og stiller sig foran ham). Se! Saaledes skal det sidde.

Briac (hurtigt). O nej nej! De ligner Deres Moder altfor meget.

Christiane. Bar min Moder sit Haar paa den Maade?

Briac. Ja altid.

Christiane. Saa vil jeg heller aldrig have mit anderledes.

Briac. Christiane!

Christiane. Det er ogsaa den allersmukkeste Maade.

Briac. Men lov mig, at De ikke vil bære det saaledes i Aften.

Christiane. Maa jeg da ikke ligne min Moder? — Der er jo Ingen, der lægger Mærke til det, uden De.

Briac. Jeg forsikkrer Dem, at en lyseblaa Krands — —

Christiane. Nej.

Briac. Eller et Par røde Blomster — —

Christiane. Lad os nu ikke tale mere om det; men De seer jo ganske fortrædelig ud. Jeg troede, at De gierne vilde have, at jeg skulde være glad. Det gaaer ikke saa tidt paa.

Briac. Ja, det vil jeg ogsaa. Men paa den anden Side — —

Christiane. De siger altid til mig, at jeg skal være i godt Humør, at De vil see mig fornøjet. Idag er jeg i godt Humør, see paa mig.

Briac. Jeg har allerede mærket det.

Christiane. Men saa vil jeg heller ingen Rynker see i Deres Pande. Kom! Saa skal jeg vise Dem min Balkjole.

Briac. Men —

Christiane (trækker ham hen mod Døren). Skynd Dem lidt, mens vi ere ene. Jeg vil høre Deres Mening.

Briac. Min Mening! Jeg har ingen. Det har jeg aldrig havt.

Christiane. Saa kan De være af samme Mening som jeg. (Idet de naae Døren, seer hun Maubray komme fra sit Værelse. Hun standser pludselig). Der er Fader.

Sjette Scene.

De Forrige. Maubray.

Maubray. Hvor skal De hen Briac?

Briac. Ud at see Frøken Christianes Balkjole.

Maubray. Er din Dragt allerede færdig?

Christiane. Ja næstendels.

Maubray. Du skal ikke tænke mere derpaa. Vi tage ikke paa Bal.

Christiane (overrasket). Ikke til Hr. de Noja?

Maubray. Nej.

Christiane (meget bedrøvet). Men jeg havde jo lovet — —

Maubray. Det er umuligt. (Hun standser i stærk Bevægelse.)

Briac (gaaer hen til hende, kjærligt). Tager De Dem det saa nær, Christiane?

Christiane (tvinger sig). Nej, nu er det forbi. Der kan De see, min Glæde varede ikke længe. (Gaaer.)

Syvende Scene.

Briac. Maubray.

Maubray (rolig, sætter sig ved Bordet). De har altid fortalt mig, at Christiane ikke holdt af at komme ud imellem Folk.

Briac (stærkt bevæget). Det har jeg ogsaa troet; men hvem forstaaer sig paa de unge Piger.

Maubray. Christiane har dog megen Fortrolighed til Dem.

Briac. Fortrolighed! Aa. Jeg gjør hende ikke bange, det er det Hele.

Maubray. Og det gjør jeg, mener De.

Briac. Det siger jeg ikke.

Maubray (til Tjeneren, som kommer ind). Er den unge Hr. de Beaubriand ikke kommet?

Tjeneren. Nej! Endnu ikke.

Maubray. Naar han kommer, saa vis ham herind.

Tjeneren. Ja Herre. (Gaaer.)

Maubray. Jeg veed det nok Briac, jeg er kold, jeg forstaaer ikke at lægge mine Følelser for Dagen. Christiane beklager sig derover, ikke sandt? Men De kunde gjerne have forklaret hende Grunden, at jeg altid er optagen af Forretninger og Spekulationer, og at jeg siden ... at jeg i mange Aar ikke har vidst, hvad Familieliv var; men jeg har dog altid opfyldt min Pligt som Fader.

Briac. Det har De.

Maubray. Og jeg skal heller aldrig glemme den. Christiane har ingen andre Slægtninge end mig. Hvem veed, hun kunde pludselig komme til at staae alene. Jeg troer, det er paa Tide at tænke paa en Mand til hende.

Briac. En Mand til Christiane?

Maubray. Ja. Hvad forunderligt er der i det. Alle unge Piger skulle jo have en Mand.

Briac. Ganske vist — de fleste — men Christiane —

Maubray. Hun er fyrten Aar.

Briac. Men hendes Helbred er saa svagt.

Maubray. Doktor Solem mener, og han har vistnok Ret, at hun just trænger til at komme ud af dette ensomme Liv her i Huset, hvor hun kun lever med mig, som altid har travlt, og med sin Selskabsdame, der vel ikke altid er fri for at være lidt gnaven. Jeg har spurgt ham til Raads.

Briac. Hun maa dog i det Mindste have Tid til at træffe sit Valg.

Maubray. Hvad det angaaer, saa er hun endnu for ung til, at man kan overlade Valget til hende selv.

Briac. Troer De?

Maubray. Men Christiane er vant til at betragte mine Raad som Befalinger, og jeg vil ikke, at man skal beskylde mig for at misbruge min Myndighed. Hvis hun altsaa har dannet sig en eller anden forudfattet Mening, som det bliver nødvendigt at bekjæmpe, saa stoler jeg paa Deres Hjælp, Briac.

Briac. Min?

Maubray. Hun retter sig hellere efter, hvad De siger. (Reiser sig.) Og jeg haaber, at De, som gammel Ven, ikke vil svigte os. Jeg skal med to Ord forklare Dem Sagen. Min Kone bragte mig i Medgift kun sit Navn, der var et af de berømteste i Frankrig. Hun havde ingen Formue. Ved vort Giftermaal overdrog jeg hende en Million.

Briac (forbauset). Gjorde De?

Maubray. Hun er død, og Christiane er hendes Arving.

Briac. Men denne Sum tilhører Dem med Rette.

Maubray. Den tilhører min Datter og vil blive hende udbetalt paa hendes Brylupsdag.

Briac (forbauset). Det har jeg aldrig vidst.

Maubray. Men De bør vide det. — De seer saaledes selv Briac, at jeg ikke er uberettiget til at have en Stemme med i den Sag.

Briac. Nej. — Det vil ikke være vanskeligt at finde en Mand til Frøken Maubray.

Maubray. Aa ikke saa let, som De troer. Jeg vil ikke love mere, end jeg kan holde, og hvad Sikkerhed kan jeg give for en Formue som min, der bestandig staaer paa Spil. Det maa min Svigersøn kunne gaae ind paa. Han maa have Mod til at kaste sig ind i mine Spekulationer i Tillid til min gode Stjerne. Kort sagt, han maa være en af vore Folk.

Briac. Ja, det er jeg enig med Dem i.

Maubray. Desto lettere vil det være Dem at overbevise Christiane.

Tjeneren (kommer). Doktor Solem spørger, om Herren er hjemme.

Maubray. Vent et Øjeblik. (Til Briac). Jeg har endnu en Tjeneste at bede Dem om. Jeg staaer lige paa Nippet til at begynde paa det dristigste af alle mine Foretagender. Jeg har dannet et fransk-amerikansk Selskab for at anlægge Jernbaner i Peru; De er peruviansk Konsul, og Deres Navn vil derfor være af stor Betydning. Man veed ikke, at vi to have Noget at gjøre med hinanden. Vis Dem lidt oftere i mine Kontorer, tal med mine Agenter, kom af og til paa Børsen.

Briac. Jeg skal strax gaae derop.

Maubray. De forstaaer mig?

Briac. Ja fuldkomment.

Maubray (til Tjeneren). Bed Doktoren komme ind. (Tjeneren gaaer.) De skal være Bestyrer af Selskabet, Briac.

Briac (ifærd med at gaae, standser). Bestyrer! Ja men saa maatte jeg jo have —

Maubray. De har Alt, hvad De behøver.

Briac. Virkelig! Hvad skal jeg bestille!

Maubray. Ingen Ting.

Briac. Meget vel. Naar overtager jeg mine Forretninger?

Maubray. Det har De allerede gjort.

Briac. Ja saa. — (Moder Solem i Døren.) Undskyld mig Doktor, men jeg har meget travlt. (Gaaer.)

Ottende Scene.

Maubray. Solem.

Maubray Jeg hører, at De har søgt mig imorges Doktor. Det er da ikke Christiane, De vil tale med mig om?

Solem. (Paa et Tegn af Maubray sætte de sig hver paa sin Side af Kaminen. Solem til Høire, Maubray til Venstre.) Jeg kommer for at tale med Dem om et ulykkeligt Menneske, som engang har været Deres Ven, men som nu er reduceret til at være min Klient.

Maubray. Hvad hedder han?

Solem. Senoncourt.

Maubray. Jeg kan ikke gjøre Noget for ham.

Solem. Han fortjener dog vist Deres Medlidenhed.

Maubray. Nej.

Solem. De er streng.

Maubray. Naar en Mand kommer galt afsted, saa glemmer man saa let at spørge, om det ikke er hans egen Skyld.

Solem. Hr. de Senoncourt har været med i adskillige af Deres større Foretagender.

Maubray. Det er sandt, og det er en af de største Fejl, jeg har begaaet. Senoncourt mangler baade praktisk Forstand, Charakter og almindelig moralsk Følelse. (Rejser sig.) Han kunde ikke Andet end ødelægge sig selv, og det har han gjort. Jeg har ingen Grund til at beklage ham, og jeg gjør det heller ikke.

Solem. Han har under Deres Auspicier dannet et Aktieselskab for de peruvianske Miner.

Maubray (med Ryggen mod Kaminen). Ja! et ypperligt Foretagende. Sølv- og Kobberminer, som ligge midt i de frugtbareste Egne, der endnu næsten ikke ere opdyrkede. Det Hele var saa sikkert som muligt. Planen var godt lagt, og Aktierne begyndte allerede at gaae i Vejret. Senoncourt rejste herfra, fuld af Begejstring for Sagen, og bosatte sig i Lima. Der blev han strax omgiven af en Flok af de værste Kjæltringer, som bildte ham alle mulige Løgne ind, og i deres Hænder lagde han hele Arbejdet. Aktionærernes Penge blev smidt bort til de latterligste Indretninger, og selv havde han ikke engang Mod til at tage fat paa Sagen og ved sin egen Anstrængelse søge at redde et Foretagende, hvor saa Manges Velfærd stod paa Spil. Han er kommen hjem igjen; men jeg vil ikke have mere med ham at bestille. Ja nu veed De det Hele.

Solem (rejser sig). Og har ikke mere at sige. Jeg burde maaske ikke engang tale om, at han selv har Aktier —

Maubray. Har han Aktier?

Solem. Ja. To hundrede. Han beder Dem om at tage Dem, til hvad Pris De vil.

Maubray (heftig). Hvad behager! Til hvad Pris, jeg vil. — En Mand, der har grundlagt et Aktieselskab, som selv har beholdt Aktier, og som vil sælge dem for enhver Pris! Selskabet bestaaer endnu, Sagen kan endnu reddes, og Senoncourt tager meget

fejl, dersom han troer, at hans Aktier ingen Værdi have. Jeg tager dem til Emissionsprisen. (Han ringer.)

Solem. Hvormeget?

Maubray. Fem hundrede Francs.

Solem (forbavset). Hvad behager!

Maubray (sætter sig ved Bordet til Højre og skriver.) To hundrede Aktier i de peruvianske Miner, udbetales med Halvdelen. (Til Tjeneren, som kommer.) Bring dette ind til Kassereren. (Tjeneren gaaer ud af den Dør, som fører til Kontoret. Til Solem.) Bliv De her, ganske roligt. Nu bringer han Dem de halvtredsindstyve Tusinde Francs.

Solem. Det er jo en hel Formue.

Maubray (smilende). Ja der kan De see; vi Pengemænd have dog ogsaa vore gode Sider. Men vi ere ikke saa lykkelige, som De, Doktor. Naar De sætter en Arm af for at frelse Patientens Liv, saa roser man Deres Dygtighed; men os laster man, naar vi sætte et personligt Hensyn til Side for at redde en Sag; og der er dog en vis Lighed imellem de to Ting. (Kassereren kommer ind.) Der er min Kasserer. Nu maa De afgjøre Resten med ham.

Solem. Maa jeg takke Dem.

Maubray. Takke mig! Hvorfor? Dersom De paa Deres Vej skulde træffe paa peruvianske Aktier 10 Francs over Pari, saa kjøb De Dem ganske roligt. (Kassereren giør en Bevægelse og seer forskrækket paa ham.) Det er et Raad, jeg kun giver mine Venner. (Gaaer ind i sit Værelse til Højre. Kassereren staaer paa højre Side af Bordet, Solem sætter sig lige over for ham.)

Niende Scene.

Solem. Kassereren. (Senere) Achille.

Kassereren (i Forretningstone). Hvor meget?

Solem. Hvor meget? — Naa. Halvtredsindstyve Tusinde Francs.

Kassereren (med et svagt Spor af Ringeagt). Med Fradrag af Courtagen bliver det niogfyrreogtyve Tusinde, nihundrede og syvogtredive Francs og femogtredive Centimes.

Solem. Meget vel.

Kassereren. Vil De have dem i Sedler, Coupons, Guld, Sølv eller Smaapenge?

Solem. Lidt af Alt. (Kassereren tæller, medens han langsomt undersøger hver Seddel ved at holde den op for Lyset.)

Achille (i Døren). De Beaubriand! Achille de Beaubriand!

Tjeneren. Hr. Maubray vil straxt være her.

Achille. Han har bedt mig komme Klokken to. (Afsides.) Han lader mig vente! Hvad skal det betyde? — Men der er jo Doktoren? Hvad gjør De her Doktor?

Solem (rejser sig). Det seer De jo. Jeg har solgt disse fortræffelige Aktier.

Achille. (seer paa dem). Ja det har De nok Ret i. Peruvianske Aktier! Senoncourt! Dem har De vist ikke faaet meget for.

Solem. Jeg har solgt dem til Pari.

Achille. Til Pari? Hvem Pokker har kjøbt dem?

Solem. Hr. Maubray.

Achille. Hvad for Noget?

Solem. Det er en Hemmelighed.

Achille. Maubray! Og Briac, hans gode Ven, er Consul. (Trækker Solem hen til venstre Side). Det skal De ikke have sagt for døve Øren. Jeg maa jo nok have Lov til at fortælle det til Anatole og saa til Aspasia. Aspasia er et fortryllende Fruentimmer, hun hedder egentlig Charlotte, men vi kalde hende Aspasia — det er mere i Stilen. Hun sværmer for Børsspekulationer, og jeg giver hende undertiden gode Raad.

Kassereren (som er færdig, formelt til Solem.) Vil De tælle?

Solem (som har seet paa ham med Beundring.) Jeg troer ikke det behøves efter al den Omhu De har anvendt derpaa.

(Kassereren hilser og gaaer.)

Tiende Scene.

Solem. Achille.

Solem. Jeg har faaet en Anmodning fra Deres Fader om at komme op til ham i Ministeriet. Troer De, det er Noget, der haster?

Achille. Nej slet ikke. Han vil blot sige Dem, at De ikke behøver at gjøre Dem Ulejlighed mere. Vi have opgivet Frøken de Jublains.

Solem. Definitivt?

Achille. Ja. Vi have fundet det, der er bedre.

Solem (overrasket). Allerede!

Achille (tager ham under Armen og gaaer op og ned). Ja min Kjære, jeg har ingen Tid at give bort. For det Første har jeg Gjæld og for det Andet skal jeg see at blive valgt til Medlem af Generalraadet, det er Vejen til at blive Deputeret. Valget skal være om tre Uger, og Præfekten vil absolut have, at jeg skal være gift før den Tid. Mine Vælgere ere nogle rene Idioter.

Solem (smilende). Saa har De jo Chancerne for Dem.

Achille. Naturligvis. (De gaae op mod Kaminen.) Veed De, hvem det er, vi have fundet.

Solem (slipper hans Arm). Nej. Hvor skulde jeg vide det.

Achille. Kan De ikke gjætte det?

Solem. Nej.

Achille. Vor lille Heltinde fra igaar.

Solem (forbauset). Frøken Maubray.

Achille. Netop.

Solem. Saa De tænker paa Frøken Christiane.

Achille. Nej nu tænker jeg ikke paa

hende mere — nu gifter jeg mig jo med hende. (Sætter sig paa Kanapéen).

Solem. De gifter Dem med hende.

Achille. Ja nu skal De høre. Igaar da jeg gik fra Noja — som imellem os sagt er en fortræffelig Fyr — saa mødte jeg Frøken Boin, som er lidt i Familie med mig. Kjære Cousine, sagde jeg til hende — jeg kalder hende sommetider Cousine, naar jeg vil gjøre mig gode Venner med hende — hvad er det, jeg opdager; De kjender saadanne Skjønheder, og det har De aldrig sagt et Ord om. — Aa min bedste Achille, siger hun, Christiane er en ren Perle. — En Perle! Naa! Og jeg, som kommer til Deres Løverdagsforelæsninger — jeg skal sige Dem; hun holder gudelige Forelæsninger om Løverdagen, hvor man sover meget godt — hvad er jeg da? — Ja De er ogsaa en Perle, siger hun; men Christiane — (Rejser sig.) Kort sagt. Det er en ren Skat, jeg har fundet. (Gaaer frem paa Scenen.) Hun er lidt naiv, men det kan Præfekten godt lide, og naar man saa bare faaer hende vænnet af med at lade Alle og Enhver kjøre i hendes Vogn, saa er hun komplet. Hun er opdraget hjemme og har endnu aldrig sat sin Fod i et Selskab; aldeles middelalderligt. (Sætter sig paa Kanapéen ved det lille Bord til Venstre). Ja nu leer jeg ad det, men (alvorlig) jeg er meget godt fornøjet med det. Jeg er ganske enig med min Fader: Det er Resignation, man skal lære...

Solem (staaende ved Kaminen). Andre, vel at mærke.

Achille. Ja naturligvis, naturligvis. Men De troer nu slet ikke paa Noget; De er en ren Atheist. Naa, men saa betroede Frøken Boin mig videre, at hendes lille Bidunder, foruden Faderens Formue, som jeg bryder mig Pokker om, selv efter sin Moder har arvet en Million. Fader forlanger ikke Mere. Han tog strax Hat og Stok og gik lige op til Hr. Maubray. De kjender jo Fader, han gaaer lige løs paa Sagen, og Hr. Maubray er nok af samme Slags. Begge Parter stillede Deres Fordringer. Maubray vil være Deputeret; vi stille ham op som Regjeringens Candidat, det er den letteste Sag af Verden. Han vil nok ogsaa være Minister, men det faaer vi nu at see en anden Gang. — Saa talte De om Aspasia og Gjælden — det var de delikateste Materier; men med nogen Imødekommen fra begge Sider blev Sagen endelig klaret. Nu er der kun een Ting tilbage.

Solem (gaaer hen imod ham). Og det er?

Achille. Min Svigerfader vil tale med mig, og jeg maa ogsaa tale med ham. Jeg har nogle smaa Betingelser at gjøre. Jeg er bange for, at Forhandlingerne blive livlige. Naa! Jeg vil haabe, at hans Blik paa Livet ikke er altfor snævert.

Solem. Lige saa lidt som hans Lommer.

Achille. Netop. Og de ere rummelige nok.

Solem. Men hvad siger Frøken Christiane selv?

Achille. Hun har ingen Villie. Hun er jo en velopdragen Pige. Men hør Doktor, De maa slet ikke tale om Sagen endnu.

Maubray (kommer fra Høire. Til Achille). Jeg beder Dem om Forladelse, men mine Forretninger have opholdt mig. Tak Doktor, fordi De har holdt Hr. de Beaubriand med Selskab saa længe.

Solem. Jeg beder Dem. Selv Tak endnu en Gang. Jeg vil skynde mig hen og gjøre det stakkels Menneske lykkeligt. (Gaaer.)

Ellevte Scene.

Maubray. Achille.

(De see et Øieblik paa hinanden. Derpaa sætter Maubray en Stol midt ud paa Gulvet til Achille, som sætter sig; Maubray sætter sig til Høire, tæt ved Bordet.)

Maubray. Jeg antager, Deres Fader har meddelt Dem Resultatet af vor Samtale.

Achille. Ja, Alt.

Maubray. Hr. de Beaubriand har paa Deres Vegne anholdt om min Datters Haand, og jeg har givet mit Samtykke.

Achille. Det har jeg hørt med den største Henrykkelse.

Maubray. Maa jeg have Lov til at tale rent ud med Dem?

Achille. Ja jeg ønsker Intet hellere.

Maubray. Deres Fader, hvis Aabenhjertighed jeg i høj Grad paaskjønner, har ikke skjult for mig de Grunde, der drive Dem til dette hurtige Giftermaal.

Achille (smilende). Det er vist højst forbausende Ting, De har faaet at høre. Han, som gammel Mand, har jo visse Skrupler. Det har jeg naturligvis ogsaa, officielt; men imellem os sagt, min Fader kan dog ikke gjøre Fordring paa at have sat en Engel i Verden.

Maubray (alvorlig). De glemmer, at det for mig gjælder om at betroe Dem min Datter.

Achille. Herpaa kan jeg kun give et Svar, som jeg haaber tilfredsstiller alle Parter: Jeg er en Kavaler, og jeg skal opføre mig som en Kavaler mod min Kone.

Maubray. Det stoler jeg paa. Jeg hører, at De er ærgjerrig, og det er i mine Øine den bedste Garanti for, at De vil tage alvorligt fat. Men det er ikke Alt.

Achille. Nej — ganske vist.

Maubray. Jeg er ikke urimelig. Jeg lægger ikke overdreven Vægt paa et ungt Menneskes Daarskaber, især naar han har levet under vanskelige Forhold.

Achille. Ja det er netop det; men —

Maubray. Deres Stilling har været ejendommelig. De mange Mennesker, der have søgt at vinde Deres Fader, have naturligvis ogsaa smigret Dem. De seer, at jeg er overbærende; jeg vil ikke engang tale om Deres Gjæld.

Achille (glad). Naa ja saa er vi jo paa det Rene.

Maubray (vedblivende). Men der er andre Ting, som ere mig mere imod. Man har talt Meget om Dem i den sidste Tid.

Achille (i en let Tone). Ja — jeg har maaske gjort nogen Opsigt, det tør jeg ikke benægte. Men Herregud! Man maa dog ogsaa lade Folk vide, man er til. I vore Dage lever man jo i Glashuse og slaaer selv Ruderne i Stykker, som Anatole siger — Anatole de Ferruzac, en af mine Venner.

Maubray. De staaer endnu i et Forhold —

Achille (aftides). Aspasia!

Maubray. — som næsten er offentligt.

Achille. Sig kun rent ud offentligt, det er jo den bedste Garanti for Dem. En Liaison, som man ikke kan skjule, maa man bryde.

Maubray. Jeg har ogsaa hørt tale om en ejendommelig Duel —

Achille. For en Beriderskes Skyld? Det er en ren Misforstaaelse. Man slaaes aldrig uden for sin egen Skyld. Jeg fandt en Modstander, der behagede mig, jeg gav ham en lille Rift — det har altid sine Fordele.

Maubray. Vi Pengemænd høre saa Meget og komme ind i saa mange Hemmeligheder. De har en ejendommelig Maade at forstrække Deres Venner med Penge.

Achille (muntert). Aa, De har bestemt hørt noget om de Diamanter, jeg kjøbte.

Maubray. Paa Deres Faders Regning.

Achille. Og Anatole —

Maubray. Solgte dem igjen.

Achille (leende). Det var det, han kaldte sin Finantsoperation.

Maubray. Det var aldeles uforsvarligt.

Achille (som før). Aa, den havde samme Undskyldning, som alle andre Finantsoperationer: den lykkedes.

Maubray. Ikke ganske. En af deres Creditorer, som jeg forresten maa indrømme Dem, er en daarlig Person, tvang Dem til at underskrive en høist compromitterende Erklæring.

Achille (overrasket). Naa! Det veed De ogsaa! Ja det har jeg ofte fortrudt, og jeg har hver Morgen ventet mig et Tordenvejr fra min Fader. Men endnu har han slet ikke talt om det.

Maubray. Han veed det ikke.

Achille. Hvad behager?

Maubray. Deres Erklæring er i mine Hænder. Jeg indsaa, at Sagen vilde være Deres Fader meget ubehagelig, og jeg har stillet Deres Creditor tilfreds.

Achille (forbauset). Har De? (Reiser sig.)

Maubray. Jeg stolede nok paa, at jeg engang vilde faae Erstatning.

Achille (som før). Har De virkelig gjort det?

Maubray. Ja, er det saa besynderligt?

Achille. Min Herre — (med Følelse) Tak, Tusind Tak!

Maubray (reiser sig). De seer saaledes, at jeg paa en Maade var nødt til at tage imod Deres Tilbud, og jeg har heller ikke betænkt mig. Jeg troer hverken, De er bedre eller værre end de fleste unge Mennesker i vore Dage, og De har i mine Øjne den Fordel for de fleste Andre, at De maaske vil anerkjende min Ret til at give Dem et godt Raad engang imellem.

Achille. Jeg skal modtage det med den største Taknemmelighed.

Maubray. Det stoler jeg paa.

Achille. Jeg er Deres — i Liv og Død. (Han vender sig bort, idet han tørrer Sveden af Panden, mens Maubray gaaer over til Venstre). Han var mig for stærk!

Tolvte Scene.

De Forrige. Briac.

Briac (hurtigt). Maubray! (Standser og søger at fatte sig). Aa jeg troede, De var alene.

Achille. Om Forladelse, Kjære! Jeg har blot et eneste Ord endnu at sige Hr. Maubray. (Tager ham aftides.) De sagde jo, at De ikke vilde tale om min Gjæld?

Maubray. Nej. Det er Noget, jeg ikke lægger videre Vægt paa. Deres Fader vil betale den, naar Kontrakten er underskreven.

Achille (forlegen). Men jeg har kun sagt ham den halve.

Maubray. Ja saa!

Achille. Resten har jeg gjemt til Dem.

Maubray (smilende). Godt! Jeg skal betale den.

Achille (som vil gaae, standser). Død og Pine! Jeg har rent glemt at tale om hans Datter. (Vender om, men da han seer Briac, gjør han en Bevægelse og gaaer.)

Trettende Scene.

Maubray. Briac.

Maubray. Hvad er der i Vejen, Briac?

Briac. Jeg kommer fra Børsen.

Maubray. Naa? Og saa?

Briac. Man fortæller, at De kjøber alle de Aktier i de peruvianske Miner, De kan faae.

Maubray (smilende). Ja det er ingen Hemmelighed.

Briac. De ere jo uden Værdi.

Maubray. Jeg tager dem til Emissionspriisen.

Briac. Hvad vil De med dem?

Maubray. Sælge dem for det Dobbelte.

Briac. Det Dobbelte? Hvor mange har De?

Maubray. Imorgen har jeg dem alle.

Briac. De er ødelagt!

Maubray (idet han gaaer forbi ham, smilende.) Troer De?

Briac. Veed De, hvad det er for Papirer, De vil sælge?

Maubray. Ja jeg veed Briac.

Briac. Senoncourt har opgivet det Hele, Minerne og —

Maubray. Der er slet ikke Tale om Minerne. Der er et Aktieselskab.

Briac. Men der er ingen Miner.

Maubray. Men der er Aktier. Det maa jeg da vide, siden det er mig, der har dem.

Briac. Det er jo kun Papirslapper.

Maubray. I Forretninger existerer der ingen Papirslapper. Men vær De rolig, Briac. Jeg redder den Sag, som Senoncourt har ødelagt. Jeg anlægger en Jernbane for at lette Udførselen. Planen er allerede lagt; Overslaget er færdigt. Jorden skal opdyrkes; der vil blive en uhyre Afsætning og glimrende Indtægter. Saa kjøbe vi Minerne, og Alting er frelst. Grundkapitalen er halvtredsindstyve Millioner.

Briac. De kjøber Ingenting. — Senoncourt er sat under Tiltale.

Maubray (trækker paa Skuldrene og gaaer op imod Baggrunden). Umuligt! Hvem kunde falde paa det?

Briac. Jeg har selv seet Ordren.

Maubray (standsende). De!

Briac. Ja!

Maubray (efter et Ophold). Senoncourt under Tiltale. Jeg havde saamænd ikke tiltroet mine Fjender saa megen Snildhed.

Briac. Deres Fjender.

Maubray (gaaer ned imod Forgrunden til Høire). Ja. Hvem ellers? Det er jo den letteste Sag af Verden at ramme Senoncourt; og naar man saa har faaet ham overbevist og dømt, saa opdager man naturligvis ganske tilfældigt, at den stakkels Fyr kun var en Straamand, som den store Bankier Maubray har stillet op. Paa den Maade kan man komme mig tillivs uden at see mig i Øjnene. — Men jeg under dem ikke deres Sejr, og de skal heller ikke have den saa let. Jeg dækker Senoncourt; han har kun været min Agent. Jeg tager Alting paa mig.

Briac. De!

Maubray. Jeg er ikke saa let at ramme som Senoncourt. Jeg har seet for mange af de Folk i min egen Stue, seet dem ligge paa Knæ for mit Guld. Jeg kjender deres Hemmeligheder; jeg veed altfor meget om dem. Falder jeg i Snavset, saa vil det stænke altfor vidt omkring. De tør ikke.

Briac. Men De tager Fejl. Det er ikke Deres Fjender, som forfølge Senoncourt. Det er en enkelt, retskaffen Mand, der er vred. Det er vor Gesandt i Peru, Hr. de Noja.

Maubray (som var i Færd med at gaae op mod Baggrunden, standser pludseligt). Er det ham, der anklager mig.

Briac. Deres Navn er ikke nævnet. Dersom han havde den mindste Formodning om, at det var Dem —

Maubray (hurtigt). Saa vilde han betænke sig? (Seer vist paa ham.) Hvorfor?

Briac. Jeg siger ikke, at han vilde betænke sig. Nu er det i ethvert Tilfælde for silde. Men, som jeg sagde Dem, der er kun Spørgsmaal om Senoncourt. Det er aldeles ikke Dem, Robert forfølger.

Maubray (forundret). Robert! De lader til at kjende ham godt.

Briac (forlegen). Ja.

Maubray. Har De kjendt ham, før han rejste til Amerika?

Briac. Vi ere Skolekammerater.

Maubray. Saa? — Hvorfor sagde De ikke det før, saa vilde jeg ikke have afslaaet hans Indbydelse.

Briac. Jeg troede, De havde Deres Grunde.

Maubray. Nej slet ikke. — (Gaaer hen imod Christianes Dør og kalder.) Christiane! (Kommer tilbage til Briac; roligt.) Hvad skulde det være for Grunde? (Christiane kommer frygtsomt ind.) Gjør Dig i Stand, Christiane, vi tage dog paa Bal iaften.

Christiane (pludselig glad). Oh!

Tredie Akt.

En ottekantet Sal hos Robert. — I Baggrunden seer man gjennem en bred Portal ind i et Galleri, bag hvilket en Vinterhave, lukket med Glasdøre. Til Venstre i det afskaarne Hjørne staae Dørene aabne til en blaa Sal og til Høire til Forværelset. Fra dette hører man af og til Tjeneren melde de ankommende Gjæster, der tænkes at gaae over i Balsalen bag Vinterhaven uden at kunne sees af Tilskuerne, men vel af Personerne paa Scenen. Midt paa Scenen en rund Divan. Til Venstre et Bord. Alle Værelserne og Vinterhaven ere stærkt oplyste.

Første Scene.

Baronessen. Adrienne.

Begge i Baldragt, men med Overstykker over, komme fra Baggrunden. Baronessen standser og seer ind i Vinterhaven.

Baronessen. Det er glimrende! Aldeles glimrende!

Adrienne. Ja ikke sandt?

Baronessen (kommer frem). Robert har vendt op og ned paa alle mine Planer.

Adrienne. Det er hans eget Indfald med den Vinterhave. Se blot det Mylr af Buske og Blomster.

Baronessen. Og Du er den Eneste, han har taget paa Raad?

Adrienne. Det er mere for et Syns Skyld. Nu er han ved at give de sidste Befalinger — derinde i den blaa Sal.

Baronessen (seer derind). Han er saa glad over at have sin Familie hos sig. (Sætter sig paa Divanen.) Husk nu paa Adrienne, iaften skal maaske din Fremtid afgjøres.

Adrienne (sætter sig hos hende). Min Fremtid?

Baronessen. Ja jeg har ikke havt Tid til at tale med Dig hele Dagen, og der er dog saa Meget, jeg skulde have sagt Dig. Forstaa det nu rigtigt mit Barn. For tre Uger siden kunde Du kun gjøre Regning paa en ubetydelig Formue; dengang maatte Du være yderst tilbageholdende. Nu kan Du nok være noget mere imødekommende.

Anden Scene.

De Forrige. Robert (fra Venstre; straxefter) Briac.

Robert (muntert til Adrienne). Naa min kjære Niece, er Du saa tilfreds?

Adrienne. Jeg er henrykt.

Robert. Var det ikke saaledes, Du vilde have det?

Adrienne (smilende). Jeg?

Baronessen (rejser sig). Ja Robert! Jeg er aldeles ude af mig selv.

Robert. Det glæder mig. (Gaaer op imod Baggrunden. Til en af Tjenerne.) Husk saa, hvad jeg har sagt; imens vi spise, skulle alle Blomsterne fornyes.

Baronessen (gaaer ligeledes op i Baggrunden). Hvor udsøgt!

Robert (gaaer frem paa Scenen igjen). Jeg kjender ikke noget bedrøveligere end en falmet Balsal. (Til Adrienne.) Jeg har en Overraskelse til Dig, et fortræffeligt Orkester i Haven.

Adrienne. Tre Orkestre!

Robert. Ja. Naar Dandsemusiken hører op, skal man i det Fjerne høre skjøn Musik af Mozart og Mendelsohn. Der er ikke Noget saa ubehageligt som den pludselige Overgang fra den brusende Musik til den forvirrede Larm af mange Stemmer. Den rette Fortrylleise ved et Bal bestaaer netop i kun at høre, hvad man har Lyst til.

Adrienne. Hvor Du er bleven rig paa gode Indfald siden igaar.

(Man seer Briac gaae op og ned i Galleriet, forlegen over at være den Første.)

Baronessen (seer ham). Hvad for Noget? Allerede. — Og jeg har jo slet ikke faaet talt med Dig, Adrienne.

Robert. Der er Briac.

Baronessen. Er det en Tid at komme paa?

Briac (meget forlegen). Jeg troer virkelig, jeg er den Første —

Baronessen (meget venlig). Det skal De ret have Tak for, kjære Hr. de Briac.

Briac (kommer frem). De er altfor god Frue. — Det er bestemt meget for tidligt. Mit Uhr maa gaae galt.

Adrienne (gaaer hen til ham, smilende). De har naturligvis været bange for at komme for sildigt til den første Vals. Det er smukt af Dem.

Briac (husker sig om). Den første Vals?

Adrienne. Den, De har lovet mig.

Briac. Naa — Ja vist saa Frøken! Jeg skal ogsaa nok —

Adrienne. Opfylde Deres Forpligtelser. (Regner efter.) Tre Contradandse, en Polka, en Mazurka! — Aa De har endnu to Timers Frist. (Hun gaaer hen til sin Moder.)

Baronessen (gaaer med Adrienne henimod Forværelset). Et Ord saa godt som hundrede, Adrienne! Du er et af de mest glimrende Partier i hele Frankrig.

Adrienne (med et dybt Suk). Ja det er jeg nok. (De gaae.)

Tredie Scene.

Robert. Briac.

(De see paa hinanden, Robert meget glad, Briac yderst betagen, begge noget forlegne.)

Robert (med pludselig Beslutning, halvhøjt). Hun kommer!

Briac. Jeg veed det.

Robert. Her. Til mig! I mit Hus!

Briac (hurtigt). Du maa ikke tale til hende, ikke komme hende nær, ikke see paa hende. Jeg bliver hos Dig hele Aftenen, jeg viger ikke fra din Side. Det er derfor, jeg er kommen før alle de Andre, før Lysene ere tændte; og jeg gaaer ikke, før de ere slukkede igjen.

Robert (smilende). Din Kryster!

Briac. Ja vist saa! Du er modig, fordi Du ikke kan see Faren.

Robert. Du troer slet ikke, at jeg kan forstille mig. Hvorfor skulde jeg ellers have været Diplomat saa længe. — Jeg har ikke engang nævnet hendes Navn. (Med stjult Glæde.) Men jeg veed, hvad hun hedder. Hun hedder Christiane.

Briac. Vær dog forsigtig.

Robert. Ja vist. Det lover jeg Dig.

Briac. Husk paa, at hun er syttenAar. Fra nu af kommer hun jo til at vise sig imellem Folk, og efter al Sandsynlighed vil det jo ikke vare længe, inden der bliver Tale om at gifte hende bort.

Robert. Naturligvis. Hun skal ægte den Mand, hun elsker.

Briac (forundret). Hvad behager?

Robert. Ja. Henry de Kerhuon, en Søn af Markis de Kerhuon.

Briac (forbauset). Ja saa!

Robert. De elske hinanden. Se det vidste Du nu ikke, men det veed jeg. De have truffet hinanden i Pyrenæerne. Henry de Kerhuon er en prægtig Fyr.

Briac. Kjender Du ham?

Robert. Hans Fader har været en god Ven af min Fader. Sønnen har jeg saa ofte hørt Tale om af en ung Mand ovre i Lima, som kom til mig med Anbefalinger fra

Markis'en. Men selv har jeg ikke truffet ham før imorges.

Briac. Ja saa.

Robert. Jeg søgte ham op. Han mærkede slet ikke, at jeg sad og udspejdede ham. Vi talte om Adrienne — det er virkelig en smuk og elskværdig Pige — og saa talte vi om hendes Veninder. Ja det var ikke mig, der bragte hende paa Tale — det var ham. Du skulde have hørt, med hvor megen Ærbødighed og Beundring han talte om hende, hvor mild og kjærlig hans Stemme var, naar han nævnte hendes Navn! Jeg fortalte ham Historien fra igaar, om den gamle Mand paa Boulevarden. Det var ikke langt fra, at han var falden mig om Halsen af Glæde. Da han gik, trykkede han min Haand saa hjerteligt. Han elsker hende, og han er netop den Mand, jeg ønsker til Christiane.

Briac. Du —? Du ønsker —? Der kan jo være hundrede Ting i Vejen.

Robert. Hvad skulde det være?

Briac. Ja hvor kan jeg vide det; men det kan hændes. Hvor veed Du nu for det Første, om hun virkelig elsker Hr. de Kerhuon?

Robert. Det har Du Ret i. Maaske han tager Fejl, og hun ogsaa. Hun er jo saa ung endnu. Men det maa jeg see at komme efter.

Briac. Du!

(Adrienne kommer hurtig ind fra Baggrunden.)

Fjerde Scene.

De Forrige. Adrienne. (Lidt efter) Solem.

Adrienne. Moder bad mig sige Dem, at nu er Alt i Orden.

Robert. Tak.

Adrienne (drager Robert med sig hen til Venstre). Hør Onkel! Du kunde gjøre mig en stor Tjeneste.

Robert. Med største Fornøjelse.

Adrienne. Gift Dig saa snart som muligt.

Robert. Hvorfor det?

Adrienne. Jo for naar Du faaer en Kone, saa er jeg ikke længere det bedste Parti i Frankrig, og det vil jeg saa nødig være.

Robert (leer). Ja saa.

(Solem viser sig i Galleriet.)

Adrienne. Der kommer Doktor Solem.

Solem (fra høire Side). Jeg kan slet ikke kjende Hotel de Folny igjen. Det er jo et Fepalads.

Robert (muntert). Ja ikke sandt. (Peger paa Adrienne.) Maa jeg forestille Dig min Fe.

Solem. Det maa jeg troe. Naar der virkelig er en Fe —

Adrienne. Nej, der er kun en rigtig elskværdig Onkel, som selv har fundet paa det Altsammen, og som smigrer sin Niece. (Hilser Solem og gaaer ind i det blaa Værelse tilvenstre).

Solem. Men kjære Robert, Du er jo ogsaa ganske forvandlet. Du straaler jo af Glæde.

Robert. Ja ikke sandt, ligesom i gamle Dage. Jeg forsikrer Dig, jeg er i Aften saa glad, som da jeg var tyve Aar og første Gang skulde paa Bal. Jeg troer næsten, jeg kunde dandse ligesom dengang, og jeg glæder mig til at see de unge Piger.

Solem (smilende). Du skulde da vel aldrig ville forestille mig for nok en Fe.

Robert. Jeg troer, det er Lysene og Blomsterne, der berusе mig. Jeg skammer mig næsten over at være saa ungdommelig.

Solem (muntert). Aa Du! Alderdommen er i Grunden en ren Fordom, som man opgiver, ligesom saa mange andre. Man er aldrig ældre, end man selv føler sig.

Robert. Jeg troer næsten, Du har Ret.

Solem (gaaer hen til Briac). Saml nu al dit Mod, Briac. Jeg skal fortælle Dig en sørgelig Nyhed.

Briac. Nok en!

Solem (forbauset). Hvad skal det sige: Nok en?

Briac. Aa jeg mente bare, lad mig høre den.

Solem. Er Du ikke i godt Humør?

Briac. Jeg? Jo. Men Du sagde jo, at Du havde en sørgelig Nyhed at fortælle mig; maa jeg høre den.

Solem (sætter sig). Det er om den unge Hr. de Beaubriand. Men jeg maa skynde mig, inden Damerne komme. Da jeg kom hjem i Middags, traf jeg Achille, som ventede paa mig. Han græd. Han havde saa løseligt omtalt sine Giftermaalsplaner til en ung Dame —

Robert. Som han formodentlig beærer med sin Opmærksomhed.

Solem. Netop. Som han beærer med sin Opmærksomhed. Damen var falden i Besvimelse, havde faaet Krampe; hun vilde ikke see Achille for sine Øjne, og maatte ikke leve til den næste Morgen. Jeg løb fra Middagsmaaden og det Hele og stod tyve Minutter efter ved Frøken Aspasias Dør.

Robert. Hun var vel ikke hjemme.

Solem. Jo. Men hun vilde ikke modtage Nogen. Jeg antog imidlertid, at det ikke gjaldt Lægen og gik derfor uden videre ind i Stuen. Der traf jeg en nydelig ung Dame med rødt Haar, som sad og spiste til Middag med en lyshaaret Herre. De vare ved Stegen. Fatter Du Situationen?

Robert. Sagde Du, hvem Du var?

Solem. Ja. Doktor Solem. Damen spildte Champagne ned over sin Krave, og Herren søgte at skjule sig bag en Agerhønsevinge. Jeg vendte mig ganske alvorligt om til ham og sagde: En Collega formoder jeg? Han var slet ikke glad.

Robert. Nej det vil jeg troe.

Solem. Og saa blev jeg ved i samme Tone, og sagde, at jeg i Et og Alt billigede

hans Behandling af Sygdommen og overlod Resten til ham. Men da jeg saa vilde gaae, hvad troer Du saa, Aspasia sagde? De er ikke saa gal, sagde hun først, og saa spurgte hun, hvordan Hr. de Briac havde det.

Briac (forundret). Hvad for Noget?

Solem (rejser sig). Det var Chlorinde.

Robert. Virkelig?

Briac (som før). Chlorinde!

Solem. Som Du havde givet tilbage til Samfundet.

Robert. Samfundet har ikke passet godt paa hende.

Briac. Men Chlorinde havde brunt Haar.

Solem. Nu er det rødt. Det kommer bare an paa, hvordan man sætter det. Og nu er hun berømt, og den unge Beaubriand tilbeder hende, og hun holder ham for Nar, blandt Andet med en lyshaaret Herre. Jeg skal nok fortælle ham det Altsammen.

Briac. Vil Du fortælle ham det?

Solem. Om jeg vil? Det er jo hendes Skyld, at jeg ingen Middagsmad har faaet, og saa skulde jeg ikke hævne mig. Du kjender ikke Lægerne, min Ven.

Tjeneren (meldende). Hr. Achille de Beaubriand.

Solem. Naa der have vi ham jo.

Tjeneren. Hr. Anatole de Ferruzac. — Hr. og Fru de Grandlucé. — Frøken Boin.

Baronessen (kommer hurtigt fra det blaa Værelse, fulgt af Adrienne). Den fortræffelige Frøken Boin! Robert! Deres Arm. Lad os gaae ud og tage imod hende.

Robert (byder hende leende Armen). Kom med Briac! Lad os gaae ud og hilse paa dette fortræffelige Menneske.

Baronessen (standser). Hvorfor gifter De Dem ikke Hr. de Briac?

Briac. Fordi jeg har naaet den Alder, hvor man ikke tør gjøre Regning paa anden Kjærlighed end sin egen.

Baronessen. De skulde gifte Dem med den fortræffelige Frøken Boin.

Briac. Hvad behager?

Solem. Ja Baronessen siger Noget.

Briac. Hun er jo fra 1830.

Baronessen. De faaer en Kone med solide Egenskaber.

Briac. Ja det er jeg bange for.

Baronessen. Faste Principer.

Briac. Som have staaet Deres Prøve.

Baronessen. Aa De fortjener ikke den Lykke, der bliver Dem budt.

Briac. Nej Gud være lovet Frue.

Baronessen (idet hun gaaer henimod Forværelset). Jeg har en Plads til hende, hvor hun kan see Alting.

Solem. Og høre med, ellers er hendes Lykke ikke fuldkommen.

Baronessen. Fy! De er ondskabsfuld.

(Gaaer med Robert; Briac følger efter.)

Femte Scene.

Solem. Adrienne.

Solem. Ja jeg har virkelig Grund til at være vred. Imorges sendte hun mig tredsindstyve Concertbilletter.

Adrienne. Vi have faaet ligesaa mange.

Solem. Det kalder hun at gjøre Godt. Ja paa sine Venners Regning.

Adrienne. Og saa er hun indiskret og sætter Historier sammen. Vil De tænke Dem, hun har fortalt, at De havde faaet det Hverv at frie til mig paa Hr. de Beaubriands Vegne.

Solem (smilende). Ja, det skulde De nu ikke tale om Frøken.

Adrienne. Er det sandt?

Solem. Faren er dreven over.

Adrienne. Saa Hr. de Beaubriand har opgivet mig. Det er smukt af ham. Det er vel Dem, der har overbevist ham om, at det vilde være taabeligt at tænke paa.

Solem. Det har jeg ikke sagt.

Adrienne. Han finder mig vel ikke rig nok, og det har han Ret i. Man overdriver min Formue meget.

(Baronessen og Robert gaae i det Samme igjennem Galleriet. Baronessen slipper hans Arm og kommer frem.)

Baronessen. Taler De om Formue?

Adrienne. Ja — om Onkels.

Baronessen. Den er uhyre, kjære Doktor! Colossal! Vil De tænke Dem: Godset Noja med Slot, Park, Enge og tolv Forpagtergaarde. Femhundrede Tønder Land Skov med Vandløb, Fiskeparke og fortræffelig Jagt. Saa har han kjøbt Huset her for tolvhundrede Tusinde Francs. Dertil kommer tohundrede Orleanske, hundrede og halvtreds Nordbane- og hundrede og tyve Vestbaneobligationer. Halvtredsindstyve Tusinde Francs i Rente til tre Procent og en Million, som staaer i Banken. Og saa giver jeg oven i Kjøbet Adrienne trehundrede Tusinde Francs i Medgift.

Solem (smilende). Skal det være en Hemmelighed?

Baronessen. Nei paa ingen Maade.

Adrienne (vinker hende til Side). Hør Moder!

Baronessen (gaaer hen til hende, men vender hurtig om igjen). Jeg glemte to hundrede Aktier i Cavour-Canalen og tre hundrede Pampelona.

Adrienne. Hør Moder! Du skulde ikke tale saa meget om min Medgift, for jeg vil slet ikke gifte mig.

Baronessen. Hvad behager?

Adrienne. Nej jeg vil ikke.

(Gaaer ud til Venstre.)

Baronessen. Ikke gifte sig! Hvad skal det sige?

Tjeneren (melder). Fru og Frøken de Mesfac!

Sjette Scene.

Baronessen. Solem.

(Baronessen er ved at gaae, men vender sig pludselig.)

Baronessen. Doktor Solem! De er jo Roberts bedste Ven. En Læge er næsten ligesaa god som en Skriftefader. Jeg vil betroe Dem Alt.

Solem (forundret). Jeg er lutter Øre.

Baronessen. De seer her for Dem den ulykkeligste Moder i Verden.

Solem. De Frue?

Baronessen. Jeg har gjort en frygtelig Opdagelse.

Solem. Hvad er det?

Baronessen. Adrienne elsker sin Onkel.

Solem (forbauset). Hvad for Noget!

Baronessen (sætter sig paa Divanen). Ja jeg vilde heller ikke troe det; men iaften — ja det var ved en af de Indskydelser, man faaer fra Himlen — gaaer jeg ind i min Datters Værelse, aabner hendes Skrivebordskuffe, og der finder jeg saadan en Slags Dagbog, hvor hun plejer at skrive sine Tanker og Følelser op.

Solem (sætter sig hos hende). Jeg forstaaer Dem. Roberts Navn —

Baronessen. Nej han var ikke nævnt; men det var ikke til at tage fejl af. „En Mand, der ikke er ganske ung mere" — Robert er ni og tredive Aar; „lærd" — det er jo alle Mennesker, der have rejst; „berømt" — som Diplomat naturligvis; „en Kone maatte være stolt af at have ham til Mand" — det kan jo ikke være Andre.

Solem. Nej De har vistnok Ret, Frue.

Baronessen. Og saa stod der til allersidst — hun havde lige skrevet det —: „Han sagde til mig: „En ung Pige paa tyve Aar veed aldrig, hvad en Mand paa syrreogtyve Aar mener."

Solem. Hvad behager?

Baronessen. De synes maaske, at hun er altfor ligefrem; men der stod saamænd mere endnu. Nu skal De høre. „Jeg spurgte ham hvorfor, og han svarede: Fordi det er den Alder, hvori vi blive frygtsomme."

Solem. Stod der virkelig det?

Baronessen. Ja der gjorde. „Det er den Alder, hvori vi blive frygtsomme." Og saa havde hun føjet til: „Jeg har nok mærket det." — De skulde blot vide, hvordan hun taler om ham: god, smuk, elskværdig.

Solem (med et lille Buk). Aa jeg beder!

Baronessen. Aandfuld.

Solem (beskeden). Aa!

Baronessen. Og saa siger hun desuden nej til alle Andre; hun vil slet ikke gifte sig; kort sagt, hun elsker ham. Hvad skal jeg gjøre, kjære Doktor. Jeg kan dog ikke kaste hende i Armene paa min Fætter.

Solem (hurtigt). Nej Frue! Nej det skulde De ikke gjøre.

Baronessen. Det har jeg altfor megen Selvfølelse til. Men hvad da? — Tys! Der kommer Robert. Ikke et Ord . . . hører De . . . saa længe jeg er i Stuen.

Solem. Vær De kun rolig. (Afsides.) Jeg kan dog ikke fortælle hende lige i hendes aabne Øjne, at det er mig. Hun vilde jo gaae fra Forstanden.

(Robert med Adrienne under Armen, fulgt af Briac komme ud fra det blaa Værelse.)

Robert. Jeg forsikrer Dig, Adrienne, Du og Briac see lige forknytte ud begge to.

Briac. Jeg fejler virkelig Ingenting. Tværtimod.

Robert. Er Du der Solem? Det er dog godt at see et glad Ansigt.

Solem. Ja — det kommer vist ogsaa af de mange Lys og Blomsterne, som Du før sagde.

Robert. Det glæder mig. Hvis jeg turde, saa troer jeg, at jeg kunde dandse som for tyve Aar siden.

Baronessen (med Hentydning). Men som Du sagde saa smukt Robert: Syrreogtyve Aar, det er den Alder, hvori Mændene blive frygtsomme.

Adrienne. Det var Doktor Solem, der sagde det.

Baronessen. Doktor Solem?

Solem. Ja Frue.

Baronessen. Var det Dem?

Solem. De tiltroede mig ikke saa megen Aand?

Adrienne. Men Moder, Du har bestemt læst —

Baronessen. Kom Adrienne!

(De gaae ud i Baggrunden.)

Robert. Hvad er det?

Solem Hvad det er? Din Niece er en Engel. (Følger efter Damerne.)

Robert (smilende). Tænkte jeg det ikke nok —

Tjeneren (melder). Vicomte de Grandlucé.

Robert. Her er snart fuldt. Hun kommer ikke.

Briac. Ja se nu er Du utaalmodig.

Robert. Det er jeg ogsaa; men jeg er rolig, det kan Du jo see.

Briac. Ja vist saa, rolig.

Robert. Hvis hun nu ikke kom!

Briac. Hun kommer nok. Lad os gaae ind i Salen.

Robert. Nej. Jeg venter her, til hun kommer. Jeg vil være den Første, der seer hende.

Briac. Saa vil man kun lægge desto mere Mærke til Dig.

Robert. Du skal slet ikke være bange.

(Achille viser sig i Baggrunden, imellem en Flok unge Herrer.)

Achille (hilser til Højre og Venstre). Tak! Godt! Meget godt! Mange Tak! Jo min Fader har det godt.

Briac. Der er Hr. de Beaubriand.

Robert. Saa meget desto bedre. Saa er der Ingen, der tænker paa mig.

Syvende Scene.

De Forrige. Achille. Anatole (fulgte af flere Herrer).

Achille (idet han kommer ind). Jo mange Tak! Han har det udmærket godt. Naa der have vi jo den kjære Greve. Det maa jeg sige, det har De gjort godt. Glimrende! Ikke sandt Anatole? — (Foretillende ham.) Anatole de Ferruzac, en af mine gode Venner. (Robert og Briac hilse. Derpaa gaae de op mod Baggrunden, og man seer af og til Robert gaae over Scenen i bestandig tiltagende Spænding for hver, der bliver meldt.)

Achille (gaaer frem paa Scenen). Se her! I denne Sal dandser man ikke og spiller heller ikke. Det er saadan en Slags Skjærsild.

Anatole. Altid vittig!

Achille (sætter sig paa Divanen i Midten). Synes Du, den var god, Anatole?

Anatole. Udmærket! Jeg vil lade den gaae videre.

Achille. Til min Fader? Nu smigrer Du mig. Jeg tager Jer andre til Vidne, Anatole smigrer mig.

Anatole (alvorlig). Du veed, jeg er altid oprigtig.

Achille. Nej. Du er en lav Smigrer.

Anatole (stødt). Achille!

Achille. Hvad er det?

Anatole. Du saarer min Selvfølelse.

Achille. Aa det døer den ikke af.

Tjeneren (melder). Baron og Baronesse de Prignon.

Achille (staaer paa Tæerne og tigger ud). Den lille Baronesse i Rosenrødt. Fortryllende. — Det var min Spøg, Anatole. Du smigrer aldrig. (Sætter sig igjen.) Men Tingen er, at siden jeg har besluttet at gifte mig, saa troer jeg ikke mere selv paa, at jeg kan sige en Vittighed. Jeg bliver Idiot paa Forhaand.

Anatole. Det er udmærket.

Achille. Ubodelig at blive ramt af en Ulykke, det er Ingenting; men at gaae og vente paa den og vide, at til den Dag og Time skal man rammes af en Kone —

Anatole. Som man oven i Kjøbet ikke kan blive af med.

Achille. Netop. Du tager mig Ordet ud af Munden. — Ja mine Venner, jeg gifter mig. Navnet paa min Tilkommende er endnu en Hemmelighed. — Jeg rødmer ikke; jeg er af min Faders Skole, jeg betragter Ægteskabet som en social Pligt. Og saa have vi visse Forrettigheder. Vi have Lov til at have Børn, og jeg vilde betragte det som en stor Ulykke, om jeg ikke var min Faders Søn. Det er saa bekvemt.

Anatole. Fortræffeligt!

Tjeneren (melder). Hr. Paul de Jolan.

Achille (rejser sig). Jolan, den aandrigste Mand i hele Paris.

Anatole. Han siger aldrig et eneste Ord.

Achille. Nei det er netop derfor. (Gaaer hen imod Venstre). — Hvor mon Doktoren er henne?

Anatole (hurtigt). Hvad vil Du ham? Aspasia er jo rask.

Achille (standser). Hvor veed Du det?

Anatole (forvirret). Jo — jeg mødte hendes Kammerpige paa Gaden.

Achille. Du lyver, Anatole.

Anatole. Achille!

Achille. Du siger det bare for at berolige mig.

Anatole. Jeg forsikrer Dig.

Tjeneren (melder). Hr. og Frn de Morangis.

Achille. Den smukke Frn de Morangis (lytter.) Hvad! Er Mérindol ikke med? Hvor mon han bliver af?

Tjeneren. Hr. de Mérindol.

Achille. Tænkte jeg det ikke nok. (Han gaaer op imod Forværelset og møder Solem.) Ah, der er Doktoren! (Gaaer med ham frem paa Scenen.) Naa Doktor! Aspasia?

Solem. Har det godt.

Achille (glad). Er det virkelig sandt? Jeg var saa urolig, forsikrer jeg Dem.

Solem. Vi vare to om det.

Achille (urolig, gaaer nærmere hen til Solem). To Læger! Sagde jeg Dem ikke nok, det var alvorligt.

Solem. Ja den anden var —

Anatole (trykker hans Haand). Røb mig ikke.

Solem (afsides). Hvad Pokker! Det er jo ham med Agerhønen.

Achille. Hvem siger De, den Anden var?

Solem (seer smilende paa Anatole). Det var en Specialist.

Achille. Ja saa?

Anatole. Det stakkels Fruentimmer.

Achille (foretillende). Anatole de Ferruzac, en af mine gode Venner.

Solem. Jeg troer, vi have truffet hinanden før.

Tjeneren (melder). Hertugen og Hertuginden af Laurimas.

Achille. Den lille Hertuginde og den store Hertug. De seer aldrig hinanden uden i Selskab. — (Til Robert, som kommer tilbage stadig fulgt af Briac.) Hør kjære Greve, vil De være med til mit Gravøl. Ja De skal ikke blive bange, jeg mener blot, naar jeg begraver mit gamle Levnet. Der kommer adskillige glade Mennesker, evige Ungkarle som De, og et Par Ægtemænd, der gaae igjen.

Tjeneren. Markien og Markisen af Léo.

Achille (seer ud). Den lille Markise i Hvidt. Fortryllende!

Anatole. Fortryllende!

Tjeneren. Hertugen af Valorbe. Hr. og Frøken Maubray.

(Almindelig Bevægelse. Robert og Briac blive i Forgrunden til Venstre. De unge Herrer gaae op i Baggrunden til Høire og see ud. Baronessen og Adrienne komme hurtig fra det blaa Værelse).

Ottende Scene.

De Forrige. Baronessen. Adrienne. Maubray. Christiane.

Baronessen. Have vi bedet Maubrays?

Adrienne. Ja.

Robert (til Briac). Hun kommer! Hun kommer, herind!

Maubray (med Christiane under Armen kommer ind fra Forværelset. Han gaaer forbi de unge Herrer, som hilse, lige hen til Robert). Hr. de Noja! Maa jeg forestille Dem min Datter.

Adrienne (til Christiane). Vi har allerede begyndt at dandse.

Christiane. Det er ikke mig, Du maa skjænde paa, hvis vi komme for sent. Det er Fader.

Baronessen. Vil De betroe mig Christiane? Jeg har en Plads til hende ved Siden af Frøken de Messac. Jeg skal vaage over hende, som om hun var min Datter.

Maubray. Tak Frue. (Christiane slipper hans Arm; han gaaer nærmere hen til Robert.) Det er længe siden, vi have seet hinanden. Hr. Greven kan maaske ikke engang huske det?

Robert (behersker sin Bevægelse). Jeg beder om Forladelse, jeg husker det godt.

Baronessen. Der er Spilleborde, Hr. Maubray.

Maubray. De kjender min Svaghed. (Til Solem, som kommer frem for at hilse paa ham.) Spiller De, Doktor?

Solem. Med en af Lykkens Yndlinge! Det vilde være dumdristigt.

Maubray. Lykken er en Kvinde. Hun elsker de Dristige.

Solem. Som ikke er bange for hende. Lad gaae. (De gaae forbi Robert langsomt ud i Baggrunden.)

Briac (afsides). Jeg har ikke en Draabe Blod i mine Aarer.

(Christiane sidder med Adrienne paa Kanapéen til Høire, omgiven af de unge Herrer. Baronessen betragter dem, staaende ved Divanen.)

Achille (til Christiane). Maa jeg engagere Dem til næste Kvadrille, Frøken. (Forestillende.) Anatole de Ferruzac, en af mine gode Venner; Gérard de Cavan, en af mine gode Venner; Enguerrand de Grandlucé, en af mine gode Venner.

Baronessen. Hvor de sværme om hende. Hr. de Cavan, vil De følge mig hen til Deres Moder; jeg har ikke hilst paa hende endnu.

Cavan (byder hende Armen). Med Fornøjelse, Frue.

Baronessen. Dandser Du ikke Adrienne?

Adrienne (reiser sig og kommer frem). Jo! men min Kavaler staaer der; det er Hr. de Briac.

Christiane (siddende). Hr. de Grandlucé, den niende Kvadrille. (Leende). Jeg løber bestemt surr i det.

Achille. Jeg beder for Anatole.

Adrienne. Mine Herrer! Forspillet er begyndt. Deres Damer vente.

Achille. Tusind Tak Frøken.

(Herrerne gaae ud i Flok.)

Adrienne (leer). Saa! Nu blev Du af med dem.

Christiane. Tak skal Du have.

Niende Scene.

Adrienne og Christiane (siddende paa Kanapéen i Forgrunden); Robert og Briac (i Baggrunden, ved Døren til det blaa Værelse.)

Robert (til Briac, der vil have ham bort). Nu er hun alene med Adrienne; nu kan jeg tale til hende.

Briac. Jeg forbyder Dig det. Saa gaaer jeg og tager hende med.

Robert. Lad mig da blot høre hendes Stemme, hvordan hun taler.

Adrienne (afsides til Christiane). Du har ingen Herre til denne Vals?

Christiane. Nej. Jeg har gjemt den til Henry.

Adrienne. Han er ikke kommet endnu.

Christiane. Sæt han nu ikke kommer.

Adrienne. Hvor kan det falde dig ind.

Briac (til Robert, som betragter Christiane). Kom! Du maa ikke blive her.

Adrienne. Onkel!

Robert (glad). Adrienne kalder paa mig. Du hører jo selv, hun kalder paa mig.

(Adrienne gaaer hen til ham.)

Adrienne (sagte). Har Hr. de Kerhuon og hans Søn undskyldt sig?

Robert. Nei vist ikke. De komme.

Adrienne. Naa! Hvad synes Du saa om Christiane?

Robert. Hun er smuk.

Adrienne. Det glæder mig, at Du synes det; men hun er meget smukkere, naar hun er glad. Nu skal Du blot see. (Løber hen til Christiane). Vær rolig. Han kommer.

Christiane (glad). Er det virkelig sandt!

(Adrienne gjør Tegn med Hovedet til Robert. Begge Damer have reist sig og gaae frem midt paa Scenen.)

Adrienne. Se det kan jeg lide; nu kom Smilet igjen. Veed Du hvad, Onkel er ganske indtagen i Dig.

Christiane. Saa? Jeg veed ikke, hvoraf det kommer, men jeg er bange for Hr. de Noja.

Adrienne (overgiven). Saa jage vi ham bort. — Onkel! Du gjør Christiane bange.

Christiane. Men Adrienne dog!

Robert (nærmer sig hurtigt). Jeg, Frøken?

Briac (gaaer imellem dem). Ja, netop. Du seer saa alvorlig ud; det bliver de unge Damer altid bange for. Hvad skal vi ogsaa herinde? Kom med!

Christiane. De maa ikke være vred.

Robert (sagte til Briac). Hun taler til mig, hører Du?

Christiane. Hvorfor skulde jeg ogsaa være bange for Dem? De er jo Adriennes Onkel.

Briac. Det er da ikke nogen Grund. Tværtimod.

Christiane (nærmer sig til Briac). Hvad er der i Vejen, Hr. de Briac?

Briac. Ingen Ting, Frøken.

Christiane. De siger Frøken. Saa er De bestemt vred paa mig.

Briac. Jeg? Nej.

Christiane (til Robert). Hr. de Briac er min gamle Ven, maa De vide.

Robert. Saa?

Briac. Ja vist, en Ven —

Christiane. Der holder af mig, som om han kunde være min Fader.

Briac. Nej vist ikke nej.

Christiane. Og jeg holder ogsaa af Dem, det veed De nok.

Briac (aflides). Saa! Nu bliver han da jaloux.

Christiane. Men i Aften er han vred paa mig; det er ikke smukt.

Briac. Hvor kan det nu falde Dem ind.

Christiane. Er det endnu, fordi jeg vilde sætte mit Haar saaledes?

Robert. Holder Briac ikke af den Frisure?

Christiane. Nej. Og veed De hvorfor?

Briac. Christiane!

Christiane. Fordi han siger, at saa ligner jeg min Moder.

Robert. Ja — det har han Ret i.

Christiane (forbauset). Har De seet min Moder?

Robert. Ja Frøken.

Christiane (gaaer hen til ham). Saa vil jeg ikke længer være bange for Dem.

Adrienne (som er traadt lidt tilbage). Hr. de Briac! Hører De ikke?

Briac. Hvilket?

Adrienne. Valsen — den, jeg har lovet Dem.

Briac. Jo — ganske vist. Christiane, De er ogsaa engageret.

Christiane. Nej. Jeg vil ikke dandse. (Til Robert.) Vil De følge mig hen til min Plads?

Robert (byder hende Armen). Ja. Med Glæde.

Adrienne. Men Hr. de Briac, hvad tænker De paa?

Briac. Paa Valsen naturligvis. Maa jeg have den Ære.

Adrienne (leer). Ja men vi skal dog ikke dandse herinde.

(De gaae ud. Robert og Christiane følge med, men standse i Galleriet og komme atter frem.)

Tiende Scene.

Robert. Christiane.

Christiane. Synes De virkelig, at jeg ligner min Moder saa meget?

Robert. De har hendes Blik, hendes Stemme. — Det er, som om jeg hørte hende tale.

Christiane. Det er saa forunderligt at tænke sig, at De har talt med hende, og at De nu staaer her og seer paa mig, saaledes som De har seet paa hende. Men jeg er dog saa glad ved det.

Robert. Ja jeg ogsaa Frøken. Jeg føler mig lige saa lykkelig som De. (Hun seer forundret paa ham.) Det er hele min Ungdom, alle mine Barndoms Glæder, som leve op hos mig paany. Jeg er opdraget sammen med deres Moder, jeg saa ogsaa hende den første Gang, hun var paa Bal. Hun var lige saa smuk og lige saa glad, som De er iaften.

Christiane (sætter sig paa Divanen, med Ansigtet mod Tilskuerne). De kjender jo ogsaa Fader, saa vil De vel nok komme og besøge os — tidt, ikke sandt?

Robert. Jo.

Christiane. Og tale med mig om Moder. Det er der ellers aldrig Nogen, der gjør.

Robert (sætter sig ved Siden af hende). Ikke det?

Christiane. Nej. Fader nævner aldrig hendes Navn, og Hr. de Briac tør ikke.

Robert. Hvorfor ikke? De kan være stolt af Deres Moder, ligesom hun vilde være stolt af Dem.

Christiane. De skal fortælle mig Alt, hvad De veed om hende. Jeg vil saa gjerne vide, hvordan hun var, hvad hun holdt mest af at beskjæftige sig med, hvordan hun talte, hvordan hun gik klædt og hvad hun især holdt af. Jeg har saa mange Ting, jeg skal spørge Dem om. Var hun lykkelig?

Robert. Hun har lidt meget.

Christiane. Det har jeg nok tænkt. (Dæmpet.) O! Dersom De vidste, hvor jeg holder af hende.

Robert. Ja. Alle, der kom hende nær, maatte elske hende — ligesom Dem.

Christiane. Hun var saa god — ikke sandt?

Robert. Jo. Hun havde den skjønneste af alle Følelser, Barmhjertigheden for alle dem, som Andre forfulgte og mishandlede. Jeg kan huske en Gang — hun var netop i Deres Alder; hun hørte tale om en lille Dreng, hvis Fader var flygtet bort for at

undgaae Straffen for en Forbrydelse, han havde begaaet. Drengen selv var forladt og ulykkelig. Hun rejste sig ganske stille og gik bort uden at sige et Ord; hun tog kun en gammel Tjener med sig. Men to Timer efter kom hun hjem igjen med den lille Dreng. Han havde faaet nye Klæder og begge Hænderne fulde af Kager og Sukkergodt. Han lo og græd paa en Gang og gjemte Ansigtet i hendes Kjole.

Christiane. Hvor hun maa have været glad.

Robert. Hun gjorde det Samme for Barnet, som De igaar for den gamle Mand.

Christiane. Hvor veed De det? Det er jo ikke Noget at tale om.

Robert. Men jeg veed det dog. Jeg har hørt saa meget Godt om Dem i de sidste Dage.

Christiane. Det er bestemt af Adrienne og Hr. de Briac. De forkjæle mig.

Robert. Aa det er dog ikke dem alene.

Christiane. Hvem da?

Robert (seer vist paa hende). Henry de Kerhuon.

Christiane (rejser sig). Saa?

Robert. Jeg traf ham imorges. Vore Familier have altid været nøje forbundne. Hans Faders Gods ligger ved Siden af mit.

Christiane. Det veed jeg.

Robert (rejser sig). Veed De det?

Christiane. Ja, Hr. Henry de Kerhuon har ogsaa talt om Dem. Han kjender Dem igjennem en af sine Venner, som De har taget Dem af i Lima.

Robert. Har han talt om mig?

Christiane. Aa med saa megen Varme. Det var maaske derfor, jeg var lidt bange for Dem før.

Robert. Det er smukt af ham. Men jeg troer forresten nok, at jeg allerede har gjort Gjengjæld.

Christiane. Hvordan det?

Robert. Jeg har fortalt ham, at De kom her i Aften.

Christiane. Har De virkelig gjort det?

Robert. De skulde blot have seet, hvor glad han blev.

Christiane. Og han kommer dog ikke!

Robert (med Liv). Jo vist; vær De rolig. Der er ikke den Ting i Verden, som kunde holde ham tilbage (sætter sig.) — De er dog vel ikke vred paa ham, fordi han kom til at røbe sig for mig?

Christiane. Jeg har jo selv gjort det Samme.

Robert. Det skal De ikke rødme over.

Christiane. Det gjør jeg heller ikke. Jeg rødmer nok somme Tider over, hvad jeg siger; men aldrig over hvad jeg tænker. (Sætter sig.) Forresten troer jeg, at jeg kunde fortælle det til alle Mennesker; og endnu er Adrienne dog den Eneste, der veed det.

Robert. Og Hr. Maubray?

Christiane. Fader veed Ingenting. Henry skal først tale med ham. Saa vil jeg sige ham Alt.

Robert. Han kan da ikke have Noget imod det.

Christiane. Det er slet ikke faldet mig ind. Hvis han nu havde? De gjør mig ganske bange.

Robert. Hvem vilde ikke være lykkelig ved at give sin Datter til Henry de Kerhuon?

Christiane. Jeg troer, det vilde koste mig Livet.

Robert (rejser sig). Men hvad er nu det? Nu sidder jeg jo her og gjør Dem bedrøvet og det uden nogen Grund. — Er der vel Noget, De savner? Har De ikke Alt, hvad De kan ønske Dem? Er Deres Liv ikke lykkeligt? Naa. Men saa jag nu ogsaa alle Bekymringer og Angstelser bort; De maa ikke være bedrøvet her hos mig.

Ellevte Scene.

De Forrige. **Adrienne.** (Straks efter) **Markien.**

Adrienne (kommer hurtig ind). Markis de Kerhuon er kommet.

Christiane (seer ud). Han er alene.

Robert. Henry kommer vist lige straks.

Christiane. Nej. Han er alene. Jeg seer det nok.

Adrienne. Nu kommer han her ind. Du kan troe han vil sige Onkel, at hans Søn kommer bagefter.

(Christiane ryster paa Hovedet; hun tager Adrienne under Armen og de gaae ind i det blaa Værelse, imens Markien kommer gjennem Galleriet. Robert gaaer ham imøde.)

Markien. Det gjør mig meget ondt, Hr. de Noja, at jeg ikke var hjemme i Formiddags. Jeg er en gammel Ven af Deres Fader. Dem selv har jeg ikke seet, siden De var Barn, men jeg har aldrig tabt Dem af Syne, og jeg betragter mig ikke som Fremmed overfor Dem.

Robert (bevæget). Min Fader har efterladt mig mange Venner, som jeg er ham taknemmelig for; men jeg har aldrig saa stærkt som i dette Øjeblik følt, hvor meget mit Navn er værdt.

(De gaae begge frem i Forgrunden til Venstre. Robert byder Markien Lænestolen til Højre for Bordet og sætter sig selv til Venstre.)

Markien. Min Søn var heldigere end jeg. Han har talt saa meget om Dem, og jeg maa bede Dem undskylde, at jeg kommer alene i Aften.

Robert. Er han ikke med?

Markien. Nej. Der var Grunde, som gjorde det umuligt.

Robert. Grunde?

Markien. Jeg vil sige Dem det rent ud. Henry vilde her hos Dem have truffet sammen med en ung Dame, som han ikke bør træffe uden med mit Samtykke.

Robert. Hm!

Markien. Han syntes, jeg var urimelig, og han tog derfor det Løfte af mig — ja undskyld ham! Men han er kommet til at holde saa meget af Dem.

Robert (med Liv). Ja jeg ikke mindre af ham.

Markien. Han tog det Løfte af mig, at jeg skulde spørge Dem til Raads.

Robert. Mig?

Markien. Og det gjør jeg med Glæde. — Jeg holder meget af min Søn. Hvis De var Fader, vilde De forstaae mig, naar jeg siger, at jeg er stolt af ham. Henry har et ædelt Sind, et trofast Hjerte, og saa har han, hvad der er en Sjeldenhed i vore Dage, en fast Karakter. I dette Øjeblik er han vred paa mig. Han troer, at det er gammelbags Fordomme, som beherske mig; men jeg veed lige saa godt som han, at der er Noget, der er bedre end et berømt Navn, og det er et hæderligt Navn. — Henry vil gifte sig med Frøken Maubray.

Robert. Ja.

Markien. Jeg troer, at hun er ham værdig, siden han elsker hende. — Men hendes Fader?

Robert. Hendes Fader?

Markien. De kjender ham. En af Deres gode Venner, Hr. de Briac, har jo Part i hans Forretning. Jeg bryder mig ikke om hans Formue; min Søn maa for mig gjerne gifte sig med en fattig Pige, hvis han vil. Men hvordan har han fortjent denne Formue?

Robert. Jeg forstaaer Dem ikke ret.

Markien. Jeg lever saa ensomt nu paa mit Gods. Jeg forstaaer mig ikke mere paa den Slags Ting; men jeg mærker dog, at der er mange Maader nu til Dags at tjene Penge paa, og at Pengene spille en stor Rolle. Har man ikke for megen Respekt for Dygtigheden i saa Henseende? De er yngre end jeg, maaske mindre gammelbags i Deres Anskuelser, og De lever mere i Verden. Dersom De havde en Søn, vilde De saa lade ham gifte sig med Hr. Maubrays Datter?

Robert. Hr. Maubray gjør store Forretninger. Jeg har været for kort Tid i Paris til at jeg kan have nogen Mening om ham; men en udstrakt Kredit har dog altid sin Betydning.

Markien. Jeg forlanger ikke saa meget. Er Hr. Maubray en hæderlig Mand?

Robert. Det troer jeg.

Markien. De troer?

(I dette Øjeblik gaae Christiane og Adrienne langsomt gjennem Galleriet og see uroligt hen til Robert.)

Robert (idet han seer Christiane). Det er jeg vis paa. (Damerne forsvinde igjen.)

Markien (rejser sig). Jeg stoler fuldkomment paa Deres Dom og vil ganske rette mig derefter; det har jeg ogsaa lovet min Søn. Vil De gjøre mig en Tjeneste? Tal med Hr. de Briac. Vi behøve jo ikke at forhaste os. Jeg ønsker Intet hellere end at kunne gjøre min Søn lykkelig.

(Hilser til Afsked. I det Samme vise Achille og Anatole sig i Døren til Forværelset.)

Tolvte Scene.

De Forrige. **Achille. Anatole,** (siden) **Maubray.**

Achille (idet han kommer ind, sagte til Anatole). Det er Markis de Kerhuon. (Markien hilser ham flygtigt i Forbigaaende og gaaer ud.) Vi ere Rivaler ved Valget, det kan han ikke lide. (Til Robert). Det er forresten en dygtig Embedsmand, og nede i hans Egn forgude de ham. Han har alle mulige gode Egenskaber; men jeg har en Jernbane. — (Til Anatole, idet han opdager Christiane, som har sin Fader under Armen og tilligemed Adrienne kommer frem i Galleriet.) Der er Frøken Maubray. Jeg skal dandse denne Kvadrille med hende. Vil Du være vor vis-à-vis?

Anatole. Saa gjerne. (Achille byder Christiane, Anatole Adrienne Armen.)

Maubray. Vi tage hjem efter denne Dands, Christiane.

(Achille og Christiane, Anatole og Adrienne gaae bort gjennem Galleriet til Højre.)

Trettende Scene.

Robert. Maubray.

Maubray (idet han kommer ned fra Baggrunden). Det maa jeg sige, Hr. Greve! Det er en Fest, som vil gjøre Opsigt. Med et eneste Slag har De vundet den Berømmelse, som Pariserne altid sætte saa megen Pris paa.

Robert. Det har jeg dog ikke tænkt paa.

Maubray (gaaer frem paa Scenen til Højre). Naa De elsker maaske Glæden for dens egen Skyld. Det er en sjelden Egenskab i vore Dage. Men De har ogsaa holdt Dem ung, mens jeg er bleven gammel. Man kan see paa Dem, at De har været lykkelig. De kjender hverken til Pengesorger eller til huslige Bekymringer. (Gaaer tæt hen til ham.) De staaer ene.

Robert. Ja jeg staaer ene.

Maubray. Men jeg, jeg har en Datter.

Robert. Og De maa være stolt af at see, hvorledes alle Mennesker beundre hende. Ikke blot hendes Venner, men ogsaa Fremmede. Markis de Kerhuon talte netop i dette Øjeblik om hende.

Maubray. Om Christiane?

Robert. Hans Søn har nok truffet Frøken Christiane ved Badet, og han kan ikke glemme hende. De kjender vel Markien, i det Mindste af Omtale. Hans Søn er lige saa fortræffeligt et Menneske, som han selv.

Maubray. Har De lovet at tale hans Sag hos min Datter?

Robert. Nej paa ingen Maade. Jeg fortæller Dem kun, hvad jeg har hørt — maaske altfor aabenhjertigt. Jeg tænkte, at det maatte smigre Dem, som Fader.

Maubray. De veed dog saa godt som jeg, at dette Giftermaal er en Umulighed.

Robert. Hvorfor det?

Maubray. Markis de Kerhuons Søn kan ikke gifte sig med en Datter af Bankieren Maubray.

Robert. Markis de Kerhuon er ikke saa fordomsfuld, som De troer. Han forlanger kun, at hans Søns Svigerfader skal være en hæderlig Mand.

Maubray. Tør De svare for mig?

Robert. Ja.

Maubray. Det vilde De komme til at fortryde imorgen.

Robert. Hvorfor?

Maubray. Fordi De imorgen kommer til at anklage mig.

Robert. Hvad mener De?

Maubray. De har anlagt Sag imod Hr. de Sénoncourt.

Robert. Ja. Hr. de Sénoncourt er en — —

Maubray. Aa! Et Øjeblik. — Sénoncourt er slet Ingenting; Sénoncourt existerer ikke; Sénoncourt, det er mig.

Robert. Dem!

Maubray. Ja. Det er mig, De ødelægger. Hvis De maaske har fundet mig noget kold og lidet imødekommende, saa vil det vist ikke undre Dem, naar De nu hører Grunden.

Robert. Hvad kan jeg gjøre for at redde Dem?

Maubray. Jeg vil ikke reddes. Naar en Mand først er reddet, saa er det ude med ham.

Robert (gaaer hen til ham). Hvad skal jeg da gjøre?

Maubray. Hvad De skal gjøre? Deres Pligt naturligvis; det, som Deres Samvittighed byder Dem. De troer da ikke, at jeg vil bede Dem om at skaane mig. Det vilde ogsaa være noget sildigt. Ministeren har allerede faaet Underretning om Sagen.

Robert. Af hvem?

Maubray. Af mig.

Robert. Hvad skal det sige?

Maubray. Jeg er anklaget, og jeg ønsker at faae min Dom jo før jo hellere.

Robert. Men Deres Navn vil blive vanæret.

Maubray. Hvad kommer mit Navn Dem ved?

Robert. Deres Ære skændet.

Maubray. Hvad angaaer min Ære Dem? — Min Ære lider heller ikke ved et saadant Angreb. — Jeg har aldrig gjort Andet, end hvad jeg troede, var min Pligt; men Moralen er saa forskjellig i de forskjellige Samfundskredse. Iblandt Deres Lige vender man ikke en Mand Ryggen, fordi han har slaaet sin bedste Ven ihjel, naar han blot har gjort det i en Duel, som dog er den uligeste af alle Kampe; man betænker sig heller ikke paa at række Den sin Haand, der har forført en ung Pige eller bedraget en gift Mand. Tvertimod, det kalder man at gjøre Lykke, saavidt jeg veed. — Vi kalde det nu at gjøre Lykke, naar vore Planer lykkes, og for os er der ingen Skam i, at de slaae fejl. De seer selv, vi og De kunne aldrig komme til at forstaae hinanden.

(Achille kommer ind med Christiane, som han fører hen til hendes Fader.)

Fjortende Scene.

De Forrige. Achille. Christiane. (Siden) Briac.

Achille. Kvadrillen er forbi.

(Slipper hendes Arm og gaaer ud i Forværelset, hvor han giver en Tjener Ordre til at hente Christianes Kaabe.)

Maubray. Christiane! Tak Grev Noja for den Fornøjelse, Du har havt.

Christiane (bevæget). Ja. De har været saa god imod mig.

Maubray (forbauset). Hm!

Robert (forlegen). Frøken!

Maubray. Jeg takker Dem, Hr. Greve. Og siden De har vist min Datter saa megen Godhed uden at kjende hende, vil jeg meddele Dem en glædelig Nyhed. Christiane gifter sig med Hr. Achille de Beaubriand.

Christiane. Jeg!

Robert. Hun!

Achille (som Intet har hørt, kommer med Christianes Kaabe). Hvad er det Frøken?

Christiane (tvinger sig). Ingen Ting. Skal vi gaae Fader?

(Hun kan næppe holde sig oprejst. Maubray kaster Kaaben om hende og tager hendes Arm. Idet de gaae henimod Udgangen, kommer Briac fra det blaa Værelse.)

Briac (glad). Gud været lovet! Alt gik godt. Nu —

Robert (fortvivlet). Nu maa jeg frelse mit Barn.

(Maubray vender sig i Døren og hilser Robert, som bliver staaende, overvældet af Smerte. Briac seer forbauset paa ham.)

Fjerde Akt.

Værelse hos Robert. I Baggrunden en Kamin. Til Høire for denne Indgangsdøren. Til venstre Side en Dør, som fører til Biblioteket, til Høire Døren til Roberts Værelse. — I Forgrunden til Venstre et Bord med Skrivetøj, Bøger o. s. v.

Første Scene.

Briac (sidder ved Bordet; han er meget urolig, bladrer i Bøgerne; seer jævnligt mod Døren. o. s. v. Senere) Henriette.

Briac. Hvor er han henne? Hvad mon han nu har fundet paa? — (Med komisk Raseri.) O, dersom det ikke var Synd, hvor skulde jeg saa triumfere over ham! — Saaledes gaaer det. Man gjør Nar af Lovene, man haaner skikkelige Folks Moral. Det er altfor bornert, kun at holde af sin egen Kone og lade andre Folk være i Fred. Nej. Man skal naturligvis undgaae den slagne Landevej, sætte over alle Gjærder og ikke respektere nogen Ting. — Men det kommer igjen, det kommer igjen.

(Henriette kommer forlegen ind fra Baggrunden.)

Briac. Henriette!

Henriette. Ja det er mig. Jeg vilde saa gjerne tale med Frøken Jublains.

Briac (hurtigt). Hun er ikke her.

Henriette. Jeg troede maaske, at jeg kunde have truffet hende hos hendes Onkel. Det mente de hjemme i hendes Moders Hus.

Briac. Nej.

Henriette (kommer frem paa Scenen). Men saa hørte jeg, at De var alene herinde og ventede paa Hr. de Noja. Saa tog jeg mig den Frihed at gaae ind.

Briac. Christiane er da ikke syg længere?

Henriette. Nu er hun rolig; men hun er meget bedrøvet.

Briac. Græder De? Lad være med det. De maa ikke græde her.

Henriette. De har vel ikke seet Doktor Solem?

Briac. Nej.

Henriette. Hvad mon han mener om Frøkenen?

Briac. Christiane bliver jo syg for et godt Ord; men hun retter sig jo lige saa let igjen.

Henriette. Doktor Solem har været der to Gange imorges.

Briac. Ja han boer jo ogsaa lige tæt ved.

Henriette. Han saa saa alvorlig ud, da han gik. Jeg fulgte ham ud.

Briac. Lægerne see altid alvorlige ud, naar der er Nogen, der seer paa dem. Det er ikke nær saa slemt, som De troer.

Henriette. Jo det er. Igaar var Frøkenen saa glad.

Briac. Ja jeg veed det nok.

Henriette. Men da hun kom hjem iaftes, faldt hun om og besvimede. Hun var ganske bleg og iskold. Hr. Maubray har bestemt været ved.

Briac. Nej vist ikke nej. Det var naturligvis blot Spændingen, den første Gang, hun var paa Bal. Og saa Varmen og den kolde Natteluft.

Henriette. De skulde blot have seet hende.

Briac. Men saa lad dog være at græde. — Vil De tale med Frøken Adrienne?

Henriette. Ja. Frøkenen længes saa meget efter hende. Hun spørger hvert Øieblik, om hun ikke er kommet.

Briac. Saa maa De see at finde hende.

Henriette. Jeg tør ikke komme hjem før.

Briac. Men skynd Dem lidt.

Henriette. Ja — jeg vil ikke spilde Tiden.

Briac. Gaa igjen op til Baronessen. — Der kommer Nogen. Denne Vej, Henriette; Skynd Dem!

(Han lukker hende ud gjennem Bibliotheksdøren og slaaer hurtigt Døren i. Robert kommer i det Samme ind fra Høire.)

Anden Scene.

Robert. Briac.

Robert (gaaer hurtig hen til ham). Har Du Noget at sige mig?

Briac. Nej. Det var rent tilfældigt, at jeg kom herop.

Robert. Har Du ikke seet Christiane idag?

Briac. Nej.

Robert. Heller ikke hørt fra hende?

Briac. Jo.

Robert. Solem har været der. Han blev hentet.

Briac. Hun var lidt træt, overanstrængt; men det er gaaet over.

Robert. Hm!

Briac. Det var det Hele.

Robert. Hvem har fortalt Dig det?

Briac. Jeg mødte Maubray.

Robert. Var han ikke ængstlig?

Briac. Nej slet ikke. Det er jo ikke Andet, end hvad der vilde hændes enhver ung Pige, naar hun saaledes pludselig faaer at vide, at hun skal have Bryllup.

Robert. Hr. Achille de Beaubriand ægter Frøken Christiane Maubray. — Det fortalte han mig. Jeg sagde ikke et eneste Ord, jeg kunde ingen Ting sige. — Hvad angaaer den Sag mig?

Briac. Ganske rigtig. Den angaaer Dig slet ikke.

Robert. Hr. Maubray trænger til en Ministers Hjælp, og saa giver han sin Datter til Hr. Achille de Beaubriand.

Briac. Det er slet ikke derfor. Jeg kjender hans Grunde.

Robert. Til Beaubriand! Harlekin! Chlorindes Beskytter! Anatoles latterlige Ven!

Briac. Ja latterlig er han maaske; men saameget er dog vist, at alle Mødre gaae paa Jagt efter ham. Om det saa er din egen Cousine, Fru de Jublains —

Robert (uden at høre ham). Og man spørger hende ikke engang om hendes Villie! Man gifter hende bort, saaledes som man giftede hendes Moder bort. Og hvilken større Lykke kan der dog tænkes for en Fader end at vinde saadan et Barns Fortrolighed, at læse hendes uskyldige Kjærlighed ud af hendes Øjne, at faae hende til at nævne det Navn, som hun neppe har Mod til at bringe over sine Læber, og saa at kunne sige til hende: Du skal blive lykkelig. — At dele hendes Bekymring med hende og faae sin Del af hendes Glæde.

(Sætter sig paa høire Side af Kaminen.)

Briac. Men saaledes gaaer det nu ikke til i Virkeligheden. Der er altfor mange Hensyn og Ting, der skulle tages i Betragtning. Man lever ikke alene for sin egen Behagelighed; man maa ogsaa huske paa, at man lever mellem andre Mennesker. Det er slet ikke saa let.

Robert. Du vil ikke sige Din sande Mening; Du har ikke Mod til at tale rent ud. Man skulde næsten troe, at Du var godt fornøjet med det Giftermaal.

Briac. Aa jeg er hverken det Ene eller det Andet. Jeg har ikke Noget at gjøre med det Hele.

Robert. Hun elsker dog Henry de Kerhuon.

Briac. Saa meget desto værre.

Robert. Ja Du har Ret. — Markien spurgte mig igaar om min Mening om Maubray.

Briac. Og hvad svarede Du?

Robert. Jeg løj.

Briac. Robert!

Robert. Jeg løj.

Briac. Nej vist gjorde Du ikke nej.

Robert. Synes Du, at jeg nu kunde sige, at Maubray er en hæderlig Mand?

Briac. Ja det kunde Du godt.

Robert. Har han ikke compromitteret sig i den Sag med Minerne?

Briac. Det beviser ikke Noget.

Robert (rejser sig). Veed Du da ikke, at det er ham, jeg rammer, naar jeg forfølger Sénoncourt?

Briac. Han betragter sig som ansvarlig. Han vil dække Sénoncourt, og det gjør han Ret i.

Robert. Det er ikke længere siden end igaar, at han har indladt sig paa den dristigste af alle sine Spekulationer. Han vilde opkjøbe alle Aktierne.

Briac. Det vilde jeg ogsaa.

Robert (gaaer hen til Bordet). Han haabede paa at kunne sælge dem igjen med Fordel. (Peger paa nogle Papirer paa Bordet.) Ifald man vidste, hvad her staaer, saa vilde de være nde af Cours inden en Time. — Læs det Brev.

Briac. Fra Ministeriet?

Robert. Ja.

Briac (læser). „Kjære Hr. Greve! Ministeren har bragt i Erfaring, at De har ladet anstille Undersøgelser angaaende det Sénoncourtske Aktieselskab. Han ønsker, at De vil meddele ham Deres Oplysninger." — Det er en Befaling.

Robert. Ja.

Briac. Du maa sende ham det snareste muligt.

Robert (blader i Papirerne, staaende ved Bordet.) Det vil jeg ogsaa. Men jeg vil bede Dig om at see det igjennem først. Det var dog muligt, at jeg havde overdrevet Sagen. Om jeg nu havde været for streng. Folk af Faget vilde maaske see det med andre Øjne.

Briac. Ja det vilde de ganske vist. Vi Finantsmænd kunne ikke indrømme Andet, end at Sénoncourt har været letsindig. Jeg kjender Sagen meget godt; han har kun været letsindig. Lad mig kun see Klagen igjennem.

Robert. Dersom Du finder det rigtigst at forandre eller udelade Noget, saa giver jeg Dig frie Hænder.

Briac. Godt.

Robert. Denne Mands Ære og Formue er i min Magt.

Briac. Hans Formue, maaske; men hvad Æren angaaer, nej. Der er Ingen, der skal faae mig til at troe, at jeg nu i sytten samfulde Aar skulde have omgaaedes en uhæderlig Mand uden at vide af det. Det vilde dog være altfor galt. — Maaske bliver han ødelagt; men hvad jeg ejer, det er ogsaa hans. Jeg har ingen Børn. — Og forresten kan man meget godt vænne sig til Fattigdom.

Robert (gaaer hen til ham). Men Christiane?

Briac. Christiane —

En Tjener (kommer). Doktor Solem skal straks være her.

Robert (som hurtig har nærmet sig Døren). Det er godt.

Briac (forundret). Har Du sendt Bud efter Solem?

Robert. Ja.

Briac. Hvorfor?

Robert. Jeg vil tale med ham.

Briac. Om Christiane?

Robert. Jeg vil vide, hvordan hun har det.

Briac. Hvad skal det gjøre godt for?

Robert (gaaer hen til ham, hurtig). Hun er mere syg, end Du vil indrømme.

Briac (forvirret). Nej; jeg forsikkrer Dig.

Robert. Hun er i Fare.

Briac. Er Du fra Forstanden? Troer Du saa, jeg stod her?

Robert (seer vist paa ham). Du siger mig aldrig Sandheden.

Briac. Og hvad maa Solem troe om Dig?

Robert. Han skal ingen Ting mærke. Jeg vil tale om hende som om en Fremmed. — Han kommer her for at see til mig.

Briac. Jeg maa dog have Lov til at blive herinde?

Robert (hurtig). Nej. Jeg vil være alene med ham.

Briac. Ja men —

Robert. Vær Du blot rolig.

(Tjeneren melder: »Doktor Solem«.)

Briac. Saa!

Solem (kommer ind, muntert). Goddag Briac. — Du har sendt Bud efter mig, Robert. Er Du syg?

Robert (med et tvungent Smil). Ja. Jeg har det ikke rigtig godt.

Solem. Aa!?

Robert (giver Briac Papirerne). Den stakkels Briac! Jeg er nødt til at bede ham gjøre mit Arbejde for mig. Jeg kan ikke selv. Du undskylder ham saa længe?

Solem. Jeg paalægger ham det.

Briac. Jeg adlyder.

Robert. Tak.

Briac. Du er i godt Humør, Solem. (Til Robert.) Det er et godt Tegn, naar Doktoren er i godt Humør.

(Gaaer ud til Højre.)

Tredie Scene.

Robert. Solem.

Solem (seer paa ham). Naa. Lad os saa see. (Muntert.) Aa, der er ingen Ting i Vejen. (Imens han taler, gaaer han hen og lægger sin Hat fra sig i Nærheden af Kaminen.) — Du veed vel, at jeg vil bede Dig om din Nieces Haand?

Robert. Ja.

Solem. Du leer ikke. Jeg forsikkrer Dig Robert, jeg er saa forelsket, som man kun kan være i sit syrretyvende Aar, og saa lykkelig, som om jeg var tyve. — Men siden jeg har faaet at vide, at Frøken de Jublains elsker mig, er jeg næsten endnu mere bange for hende end før. Jeg troer aldrig, jeg faaer Mod til at gifte mig med hende.

Robert. Det kommer nok. — Har Du mange Syge for Tiden?

Solem. (Foran Kaminen, trækkende sine Handsker af.) Jo mange Tak. Det er jo taaget og koldt. Det er godt Vejr — for Lægerne.

Robert. Har Du gjort mange Besøg idag.

Solem. To og tredive.

Robert. Det var meget.

Solem. Aa nej.

Robert. Var der nogle alvorlige Tilfælde imellem?

Solem. Ja. Et Par Stykker.

Robert (gaaer igjen frem paa Scenen henimod Bordet). Jeg hørte for lidt siden, at en af mine Baldamer fra iaftes ikke skulde være rask.

Solem (følger efter). Hvem er det?

Robert. Frøken Maubray.

Solem. Ja vist. Den stakkels Pige. (Sætter sig paa høire Side af Bordet.)

Robert (sætter sig lige overfor ham til Venstre). Er det farligt?

Solem. Ja. — (Robert holder Haanden for Øinene.) — Har Du Hovedpine?

Robert. Sommetider. — Briac havde mødt Maubray. Han var dog ikke bange, sagde han.

Solem (tager hans Haand). Det er af den Slags Ting, som man ikke godt kan tale om med en Fader.

Robert. Saa?

Solem (føler hans Puls). Du har lidt Feber. Det er bestemt Noget, Du har lagt Dig til i de varme Lande tilligemed dine Millioner.

Robert. Saa Du tør ikke sige hendes Fader Sandheden. Han vilde vel tage sig det meget nær?

Solem. Det troer jeg oprigtigt talt ikke. Og dersom hans Datter lignede ham, saa var der saamænd ingen Fare paa Færde.

Robert (rejser sig). Men nu tør Du ikke svare for Noget?

Solem. Nej.

Robert. Og Du dømmer med et eneste Ord det unge Barn, som Du saa her igaar saa smuk og blomstrende, til Døden?

Solem. Hvad skal jeg gjøre? — Har Du ikke en Pen?

Robert (trækker ham en). Det maa være forfærdeligt at være Læge. Du er skarpsynet nok til at see Døden under denne Maske af Liv, og Du kan dog ikke gjøre Noget for at bekæmpe den. Saa er Lægekunsten jo Løgn.

Solem (seer smilende paa ham). Ja jeg veed nok, at det i vore Dage er almindeligt at betragte os som ubuelige, fordi vi ikke kunne helbrede de sjælelige Lidelser, der ere Tidens værste Sygdomme.

Robert. O, hvis jeg var Læge!

Solem. Saa vilde Du helbrede den unge Pige? — Nej Du vilde ikke.

Robert. Ikke?

Solem. Videnskaben formaaer ingen Ting overfor en Natur, som hendes. Hun er et af disse fine og indtagende Væsener

hvis Følelse er saa stærkt udviklet, at man, for at tale poetisk, kan sige, at Sjælen har taget Magten fra Legemet; men Livet hænger i en Traad.

Robert. Og Du gjør ingen Ting, Du forsøger ikke paa Noget. Du sidder roligt her.

Solem (smilende). Jeg haaber paa, at vort Clima og vor taagede Luft lidt efter lidt skal virke beroligende paa dit varme Blod.

Robert. Har Du da ingen Medlidenhed?

Solem. Troer Du ikke, at jeg ogsaa har tænkt med Bekymring paa, hvad der skal blive af det stakkels Barn? Det, som gjør mig bange, er ikke hendes Tilstand idag — hun har ikke nogen bestemt Sygdom — men det er hele den Maade, hun lever paa, hendes Hjem, den Fremtid, der venter hende. Hun døer af Mangel paa Kjærlighed.

Robert (heftigt). Og dog er hun elsket — jeg veed det.

Solem. Hun skal gistes med Hr. de Beaubriand.

Robert. Troer Du?

Solem. Han har selv fortalt mig det.

Robert. Nej. Hun skal ægte en Mand, som fortjener hende — Henry de Kerhuon.

Solem. Ja. — Hvis det kunde lade sig gjøre!

Robert. Det skal. Henry de Kerhuon er min Ven. Det er Grunden til, at jeg har spurgt Dig ud om Sagen.

Solem (smilende). Din Forræder! — Saa hun elsker ham, og han elsker hende? Ja saa behøver hun ikke min Hjælp mere. Jeg vil lige saa gjerne tage min Afsked strax. — Men jeg staaer her og snakker og glemmer rent mine virkelige Patienter. Det er din Skyld. — (Skriver en Recept.) Du har i Grunden Ret. En Læges Arbejde er tidt bedrøveligt. Frøken Maubray er Millionær; men det hun trænger til for at komme sig, det kan man ikke faae for Penge. Nu skal jeg hen og see til en anden ung Pige — et Barn paa femten Aar. Naar hun blot kunde komme en Vinter til Italien, saa var hun hjulpen! men hun har ikke Raad til det.

Robert (som har hørt paa ham, støttende sig til sin Lænestol). En ung Pige paa femten Aar?

Solem. Ja. Og smuk. (Rejser sig og lægger Recepten, mens Robert gaae hen til Bordet). Se der! Chinadekokt paa fastende Hjerte og Vichyvand til Maaltiderne. Men fremfor Alt Ro, saa kommer Du Dig nok.

(Tager sin Hat.)

Robert (giver ham et Par Ruller Guldstykker). Der Solem. Send din lille Patient til Italien.

Solem (forbauset). Hvad for Noget?

Robert. Det er dit Honorar. — Ja Du behøver ikke at tælle dem.

Solem. Du lider nok af Aedelmodighed. Ja den Sygdom kan jeg ikke kurere Dig for.

Robert (med undertrykket Bevægelse). Aa Snak.

(Følger Solem til Døren og bliver staaende i stærk Bevægelse.)

Fjerde Scene.

Robert. **Briac** (kommer med Papirerne i Haanden).

Briac. Er han gaaet? — Naa, er Du saa rolig?

Robert. Ja.

Briac. Det glæder mig. — Nu har jeg læst Klagen.

Robert. Er der Noget, Du har slettet ud?

Briac. Slettet ud? Tvertimod! Jeg har streget under med rødt Blæk. Senoncourt er en Kjæltring, det er jo aabenbart.

Robert. Ja ja. Lad mig faae den.

(Kaster den heftigt paa Bordet.).

Briac. Hvad er der i Vejen?

Robert (gaaer op og ned i stærk Bevægelse). Jeg bryder mig ikke om det Hele. Hvad kommer det mig ved, om Senoncourt stjæler og bedrager?

Briac. Hvad skal det sige?

Robert. Jeg har Andet at tænke paa. Christiane skal ægte Henry de Kerhuon.

Briac. Er Du fra Forstanden?

Robert. Hun skal. — Men hvor er han henne? Har han opgivet Kampen til Trods for sin brændende Kjærlighed? Har han glemt Christiane? — Ja, jeg er dog den Eneste, den Eneste, som elsker hende.

Tjeneren (kommer). Greven maa undskylde, at jeg kommer imod Deres Befaling; men den unge Hr. de Beaubriand vil absolut tale med Dem.

Robert. Beaubriand!

Briac. Lad ham gaae igjen.

Robert. Hvorfor?

Briac. Du er jo ikke i Stand til at føre en Samtale i dette Øjeblik.

Robert. Jo. Nu er jeg i Stand til Alt. — Lad ham komme. — Jeg vil netop tale med ham.

Tjeneren (melder). Hr. Achille de Beaubriand.

Femte Scene.

De Sorrige. **Achille.**

(Achille er fort klædt og nærmer sig med en høitidelig Holdning. Robert giver Tjeneren Tegn til at sætte en Stol frem.)

Achille. (koldt og afmaalt). Undskyld min Paatrængenhed, kjære Greve; men De har selv givet mig Lov til at behandle Dem som

Ven, og jeg kommer nu for at sætte Deres Venskab paa en alvorlig Prøve.

Briac. Jeg vil ikke genere Dem.

Achille. Bliv De kun, Briac. — (Til Robert). Det er en Æresag.

Robert. Ja saa!

(Achille sætter sig i en Lænestol midt paa Gulvet; Robert ved Bordet, Briac foran Bordet, tilvenstre).

Achille. Jeg har modtaget en Udfordring.

Briac. De?

Achille. Jeg veed ikke, hvad Deres Mening er om Dueller, Hr. Greve.

Robert. Jeg har ikke moralsk Mod til at dadle dem. Og jeg maa tilstaae, at naar man dog fører det Liv, som de Fleste gjør, saa har jeg for mit Vedkommende ikke saa meget imod, at man sætter det paa Spil og viser, at man ikke respekterer det synderligt.

Achille. Jeg er ganske af samme Mening. Jeg vil ogsaa slaaes, saa meget mere som min Modstander er et Menneske, jeg har Lyst at slaaes med. Det er den unge Hr. de Kerhuon.

Robert (afsides til Briac). Henry! — Saa gjorde jeg ham Uret.

Briac (sagte). Glæder det Dig?

Robert. Ja.

Achille. Jeg skal forklare Dem Grunden til denne Udfordring.

Robert. Grunden?

Achille. De veed maaske, at Markis de Kerhuon og jeg ere Rivaler ved Valget til Generalraadet. Præfekten gjør Alt, hvad han kan, for at støtte mig; jeg har en Jernbane —

Briac. Saa er De jo vis paa Sejren.

Achille. Det haaber jeg ogsaa. Men Markien er meget afholdt, og hans Tilhængere meget haardnakkede. Jeg maatte derfor gjøre Noget for at faae Bugt med ham. Underpræfekten, som tilfældigvis er en ganske flink Mand, og jeg fandt derfor i Fællesskab paa nogle smaa Historier, som vi udspredte imellem Sognefogderne, og de lystrede strax Ordre, som det sømmede sig i deres Stilling. Maaske have de overdrevet lidt; og den unge Markis lader til at tage Sagen alvorligt. Han har sendt mig to Vidner.

Robert. Det var han da i sin gode Ret til.

Achille. I sin gode Ret? Saa vilde ethvert Valg jo for Fremtiden være umuligt. Man kunde lige saa gjerne afskaffe den frie Stemmeret.

Robert. De glemmer rent, at Hr. de Kerhuon kræver Dem til Regnskab, fordi De har bagtalt hans Fader.

Achille. Mener De da, at jeg skulde slaaes med alle dem, der tale Ondt om min Fader?

Briac. Det vilde være det Samme, som at gaae alene imod en hel Armee.

Achille. Ja. En hel Armee. Briac har Ret. — Men kjære Greve, jeg kommer for at bede Dem være min Sekundant.

Robert. Mig?

Achille Jeg vil dog betroe Dem, at den virkelige Grund til Duellen er mindre latterlig.

Robert. Den virkelige Grund?

Achille. Hr. de Kerhuon vil ikke have, at jeg maa gifte mig med Frøken Maubray.

Robert (som neppe kan tvinge sig). Og om saa var?

Achille. Ja De veed formodentlig, at Fyren er forelsket i min tilkommende Kone.

Robert. Det var ikke det, jeg mente.

Achille. Jeg troer, alle Mennesker veed det. — Men det er jo saa naturligt — i hans Alder. Jeg vil maaske endogsaa indrømme, at jeg selv vilde være forelsket i Frøken Maubray, ifald det var nødvendigt; nu behøves det jo ikke, da jeg faaer hende uden det. — Det er mig, der har hendes Faders Samtykke; Hr. de Kerhuon ypper Strid med mig; jeg er altsaa den Fornærmede.

Robert (tørt). Den Glæde vil Hr. de Kerhuon vist gjerne unde Dem.

Briac (bestemt, til Achille). De maa ikke slaaes.

Robert. Briac!

Briac. Jeg er en gammel Ven af Maubray. Jeg har kjendt Christiane, fra hun var et lille Barn, og jeg taaler ikke, at hendes Navn bringes i Forbindelse med en Duel.

Achille. Jeg giver hende mit Navn.

Briac (rejser sig). Men endnu har hun det ikke. Saaledes omgaaes man ikke med en ung Piges Rygte. — Ja jeg er aldeles ikke ridderlig.

Achille. Ja jeg ikke heller, min Kjære; men jeg kan ikke trække mig tilbage over for Hr. de Kerhuon; det vilde være at opgive alt Haab om at blive valgt; saa maatte jeg i det Mindste have en Jernbane til. — Jeg kan ikke. (Rejser sig). Saa meget desto mindre, som en Duel med den unge Adelsmand vil sikkre mig en glimrende Stilling i mit Parti. Regjeringen kan ikke nægte mig en Godtgjørelse. Jeg er kjed af kun at have fremmede Ordner.

Briac (heftigt). Og jeg siger Dem endnu en Gang, De maa ikke slaaes; jeg bliver kun sjeldent hidsig, men naar det hændes —

Robert (rejser sig og trykker hans Haand). Godt Briac! Det var Ret! — (Til Achille). Undskyld ham! Han er en gammel Ven af Frøken Christiane og holder meget af hende. Hun fortjener sikkert at elskes af Alle, selv af dem, der kjende saa lidt til hende, som jeg. Men Briac har Ret. De skulde ikke slaaes. — De har fornærmet Markis de Kerhuon — det er Anledningen til Striden. Det staaer i Deres Magt at erkjende Deres Uret.

Achille. Min Uret!

Robert. Og De veed, at De har en Medbejler. Er De vis paa, at han ikke bliver Dem foretrukket?

Achille. Ellers vilde han jo ikke være nogen Medbejler.

Robert. Saa opgiv Frøken Maubray.

Achille. Hvad behager? — (Afsides.) Han er naiv. Det er glimrende.

Robert. De er ung. I Deres Alder føler man ungt. Det er grusomt at ægte en ung Pige, der er nødt til at adlyde sin Faders Befaling. Vælg Dem en Hustru, som De elsker, søg at vinde hendes Kjærlighed; men fremfor Alt, vogt Dem for at forstyrre Andres.

Achille. Jeg forstaaer. Tak skal De have. De raader mig til at gifte mig med en Hyrdinde. Men Meningen er nok egentlig den, at De vil advare mig imod Frøken Maubray. De troer ikke, at hendes Fader er solid.

Robert. Hvad mener De?

Achille. Men vær De rolig. Den Lille har arvet sin Moder.

Robert. Hendes Moder ejede ingen Ting.

Achille. Ingen Ting, nej. Men paa hendes Bryllupsdag — ja det er en Hemmelighed, jeg betroer Dem — overdrog Hr. Maubray hende en Million.

Robert. Er det sandt?

Achille. En hel Million. Den har min tilkommende Kone arvet.

Robert (sagte til Briac). Vidste Du det?

Briac. Ja.

Achille. Og nu bliver min kjære Svigerfader nødt til at udbetale den til sin Datter.

Robert. Sin Datter?

Achille. Det er snurrigt nok, ikke sandt?

Robert (med undertrykt Bedrøvelse). Jo vist.

Achille. Saa De seer selv, at jeg ganske roligt kan gifte mig med Frøken Maubray. Men jeg er ikke desto mindre dybt rørt over Deres Ombu for mig — til Taarer, kan jeg forsikre Dem, saa dybt, at jeg vil betragte ethvert af Deres Raad som en Befaling. Troer De endnu, at det vilde være mere Gentleman like ikke at slaaes for min Forlovedes Skyld?

Briac. Betænker De Dem?

Achille. Nej jeg gjør ikke. — Jeg lader Underpræfekten sejle sin egen Sø, jeg desavouerer ham.

Briac. Det glæder mig.

Achille. Til Gjengjæld kan man jo give ham et godt Embede.

(Hilser dybt og gaaer).

Sjette Scene.

De Forrige. (Senere) Adrienne.

Robert. Han har givet sin Kone en Million. Og det vidste Du?

Briac. Han fortalte mig det igaar.

Robert. Og Christiane har arvet den efter hende. Alting vender sig imod mig.

Briac. Ja saaledes gaaer det. Naar man forlader den slagne Vej, saa farer man vild, og kan ingen Vegne komme.

Robert. Hvis han nu havde denne Sum til sin Raadighed, var han frelst. (Tager sin Hat paa en Stol til Venstre for Kaminen.)

Briac. Hvor vil Du hen?

Robert. Jeg vil frelse ham.

Briac. Hvad mener Du?

Robert (Sætter sig ved Bordet til Venstre). Jeg har tolv hundrede Tusinde Francs liggende, som jeg skal betale for Huset her. Dem anbringer jeg hos Maubray.

Briac. Vil Du virkelig gjøre det?

Robert. Han er Bankier. Du har jo ogsaa Penge staaende hos ham. Hvorfor skulde jeg da ikke?

Briac. Nej! Det er sandt.

Robert. Jeg har da Lov til at gjøre med mine Penge, hvad jeg vil.

Briac. Naturligvis.

Robert. Jeg vil ikke tale med ham, ikke see ham. Jeg afleverer blot en Anvisning paa Banken, i hans Kontor.

Briac. Og hæver derved hans Credit.

Robert (rejser sig og gaaer hen imod Døren). Jeg frelser ham.

Adrienne (kommer hurtigt ud fra Bibliotheket). Onkel! — (Med et Udtryk af Skuffelse.) Gaaer Du?

Robert. Jeg er nødt til det.

Adrienne. Jeg vilde blot —

Robert. Hvad er det, Adrienne?

Adrienne (sagte). Christiane er derinde.

Robert. Christiane!

Adrienne. Hun vilde endelig tale med Dig. Jeg turde ikke sige nej.

Robert. Hvor er hun?

Adrienne. I Bibliotheket. Men kan Du ikke faae Hr de Briac til at gaae. Han skjænder paa hende.

Robert. Jo. Du har Ret. (Til Briac, som er gaaet hen for at tage sin Hat til Højre.) — Hør Briac! Naar jeg tænker mig om, saa er det i Grunden slet ikke nødvendigt, at jeg selv gaaer derhen.

Briac. Skal jeg gjøre det?

Robert. Det er næsten en Skam. Jeg misbruger dit Venskab.

Briac. Vist ikke nej. Hvad skulde jeg ellers gjøre med det?

Robert. Tak min Ven. — Men det haster, veed Du nok.

Briac. Om tyve Minutter skal Alting være i Orden. (Gaaer.)

Adrienne (aabner Døren til Bibliotheket). Kom! Vi ere alene.
(Christiane kommer ind; hun er i stærk Bevægelse, men fattet, som om hun havde taget en fast Beslutning.)

Syvende Scene.

Robert. Adrienne. Christiane.

Robert. Ja kom! Støt Dem til Adrienne. De er her hos hende.

Adrienne. Nu kan Christiane følges med mig alle Vegne. Om tre Uger skal jeg jo giftes.

Christiane (fast). Det er mig selv, der har bedt hende om at følge mig herhen.

Robert. Tak Frøken. — Sæt Dem her i Lænestolen.
(Han lader Christiane sætte sig i Lænestolen paa høire Side af Bordet.)

Adrienne. Vi lod, som om vi vilde besee Galleriet. Der kommer jo saa mange Mennesker.

Robert. Støt Deres Hoved til denne Pude.

Christiane. Tak! Nu har jeg det bedre. Siden jeg har truffet Adrienne og seet, hvor glad hun er.

Adrienne (staaer bag ved Stolen). Det skal Du ogsaa blive.

Robert. Ja. De skal blive lykkelig! De skal. Jeg vil have det.

Christiane (med et vemodigt Smil). De?

Robert. Sæt Deres Fødder paa denne Skammel.

Christiane. Hvor her er godt at være!

Adrienne. Ja. Ikke sandt?
(Robert bliver staaende foran hende, meget bevæget.)

Christiane. Jeg kjender Dem jo endnu saa lidt, Hr. de Noja; men nu, i dette Øieblik, da jeg skal tage en alvorlig Beslutning og trænger saa meget til et godt Raad, saa falder det mig saa naturligt at bede Dem om Hjælp. De har været saa venlig imod mig.

Robert. Ja jeg er Deres Ven, Deres bedste Ven. (Sætter sig lige overfor hende.) De vil spørge mig til Raads, siger De.

Christiane. De har vist hørt det: Jeg skal giftes med Hr. de Beaubriand.

Robert (heftigt). Umuligt! Det maa ikke skee.

Adrienne. Der kan Du see. Onkel vil ikke have det.

Christiane. Vil De da virkelig raade mig til at være ulydig imod min Fader?

Robert. Hr. Maubray kan dog ikke ville gifte Dem bort imod Deres Villie.

Christiane. Han ønsker det meget; og han har forklaret mig sine Grunde.

Robert. Hvad svarede De?

Christiane. Hvad skulde jeg svare? Jeg havde en Følelse, som om mit Hjerte skulde briste; men han mærkede ingen Ting. Saa sagde han, at jeg havde vistnok hørt tale om Hr. de Kerhuon; men de Tanker maatte jeg slaae mig af Hovedet. Hr. de Kerhuon vilde dog ikke gifte sig med en Datter af en Bankier.

Robert. Sagde han det?

Christiane. Og da jeg i Morges selv kunde tænke over Sagen, saa forstod jeg nok, at han havde Ret.

Robert. Hvad mener De?

Christiane. Hvorfor var Henry ikke paa Ballet?

Robert. Fordi han allerede betragter Dem som sin Forlovede.

Christiane. Fordi hans Fader havde forbudt ham det.

Robert. Hvor kan det falde Dem ind. Markien — —

Christiane. Markien spurgte Dem, om en Kerhuon ogsaa kunde ægte Frøken Maubray.

Robert. Hvoraf veed De — —?

Christiane. Det har Fader fortalt mig. Og De seer jo selv, Henry kommer ikke — og jeg er dog saa syg.

Robert. De maa ikke være vred paa ham.

Christiane. Det er jeg heller ikke. Han maa jo rette sig efter sin Faders Villie. Jeg kan forstaae, at han ikke kan gjøre mig til sin Hustru; men saa skulde han heller ikke have fortalt mig, at han elskede mig.

Robert. Stol paa ham. Han er trofast, som han altid har været. Han vilde aldrig finde sig i, at De blev tvungen til at ægte nogen Anden.

Christiane. Ægte en Anden, blive en anden Mands Hustru! Det er en Tanke, der aldrig er faldet mig ind. Jeg kan endnu ikke faae den i mit Hoved. — Jeg vil aldrig gifte mig. — Det er sandt! Det var det, jeg vilde spørge Dem om: Havde min Moder nogen Formue?

Robert. Deres Moder?

Christiane (reiser sig). Slet ingen Ting. Saa forstaaer jeg, hvad Fader mente. Jeg har heller ikke Noget. (Bedrøvet, idet hun fjerner sig fra Robert.) Det er ham alene, jeg kan takke for, at jeg altid har bildt mig ind at være rig, og at jeg engang imellem har kunnet gjøre Andre noget Godt. — Hvor kan jeg da Andet end rette mig efter hans Villie; det er jo dog ham, jeg skylder Alting.

Robert (gaaer hen til hende). Nej. De skylder ham Intet. Det er Dem, der udbreder Lykken og Glæden til alle Deres Venner. Deres Fader har seet Dem vore op for sine Øjne; hvad maa det ikke have været for en Lykke for ham! Han har faaet Deres første Smil og Kjærtegn; han behøvede jo kun at lægge Pengene i Deres smaa Hænder for at gjøre Godt — han har turdet kalde Dem sin Datter —

Christiane (meget bevæget). Saaledes er der aldrig Nogen, der har talt til mig før. (Hun synker om med lukkede Øjne; Robert griber hende i sine Arme).

Adrienne. Christiane!

Robert. Stille! Kald ikke. (Peger til Højre.) Derinde er Alt, hvad der behøves. (Adrienne løber ind og lader Døren til Højre staae aaben. — Robert, som holder Christiane oprejst, bøjer sig over hende og kysser hende paa Panden.) Mit Barn! — (Adrienne kommer tilbage.)

Christiane (kommer i det Samme til sig selv; smilende). Jeg troede, at jeg havde flere Kræfter, end jeg har.

Tjeneren (kommer). Hr. Maubray spørger, om Greven er tilstede.

(De staae alle et Øjeblik i Taushed).

Christiane. Min Fader!

Robert. Lad os være alene.

Christiane. Hvis De vilde tale med ham.

Adrienne. Ja Onkel. Du kan bestemt aller bedst.

Robert. Godt. — Jeg skal gjøre det. Jeg skal overtale ham. Det lover jeg Dem.

(Han fører dem hen imod Bibliotheksdøren.)

Christiane. Jeg sætter alt mit Haab til Dem.

(Damerne gaae ind i Bibliotheket.)

Robert. Lad ham komme.

Tjeneren (melder). Hr. Maubray.

(Maubray kommer ind, alvorlig, men uden Stivhed. Robert byder ham en Lænestol og sætter sig ved Bordet.)

Ottende Scene.

Robert. Maubray.

Maubray. De har sikkert ventet at see mig, Hr Greve.

Robert. Nej. Men det glæder mig, at De er kommet.

Maubray. Jeg hører, at De har gjort mig den Ære at deponere en betydelig Sum hos mig.

Robert. Undrer det Dem?

Maubray. Det er et Bevis paa Tillid, som jeg ikke skal misbruge. Min Stilling er i dette Øjeblik altfor usikker, til at jeg kan tage imod Deres Tilbud. Her er Deres Bevis.

Robert. De havde dog ikke behøvet at haste saa meget dermed.

Maubray (giver ham Beviset). Jo. Og jeg ønskede selv at bringe Dem det. Men jeg havde desuden en anden Grund. Jeg veed, at min Datter er her. Frøken de Jublains er vistnok en særdeles forstandig Dame i Forhold til sin Alder; men hun er dog endnu meget ung; og De maa vistnok have fundet det uforsigtigt af mig at betroe Christiane til hende — især idag.

Robert. Idag?

Maubray. Ja. De veed dog vel, hvad der er skeet.

Robert. Hvad mener De?

Maubray. En ung Adelsmand, en af Deres Venner — De talte selv om ham igaar — har compromitteret min Datter ved at udfordre hendes Forlovede.

Robert. Tilgiv Henry, om han ikke har kunnet lægge Baand paa sin Følelse. Han elsker Frøken Christiane saa højt.

Maubray. Og Kjærligheden undskylder jo Alt. Ja. Det er maaske Deres Moral, men det er ikke min.

Robert. Men hvis nu Markis de Kerhuon bad Dem om Frøken Maubrays Haand for sin Søn?

Maubray. Det har han gjort.

Robert (aflides). Jeg vidste det nok.

Maubray (ironisk). Han har virkelig vist den sjeldne Højmodighed. — Naar en Kerhuon compromitterer en ung Pige, hvad kommer det saa hendes Fader ved — han gifter sig med hende. Markien har skrevet til mig.

Robert. Betænker De Dem?

Maubray (koldt). Nej. Jeg har afslaaet hans Anmodning.

Robert. De har afslaaet!

Maubray. Hr. de Beaubriand har mit Løfte.

Robert. De vil dog ikke gifte Deres Datter med ham.

Maubray. Hvem skulde forhindre mig i det?

Robert. Hvem? De selv. De maa dog have Medlidenhed med hende. Husk paa, hvad der vil komme ud af et saadant Ægteskab: Lidelser, Kampe og Fortvivlelse.

Maubray. En retskaffen Kone, der ærer og agter sit Hjem, vil hverken komme til at lide eller fortvivle. De har for ringe Tanker om Christiane.

Robert. Og naar jeg nu siger Dem, at hun elsker Henry de Kerhuon.

Maubray. Skulde De virkelig kjende min Datters Følelser bedre end jeg?

Robert. Jeg veed det.

Maubray. De?

Robert. Paa denne Kjærlighed beroer hele hendes Livs Lykke.

Maubray. Har hun betroet Dem det?

Robert. En Sjæl, som hendes, har ingen Hemmeligheder. Og desuden er hun en Veninde af min Niece. — Hvad skulde der ogsaa være i Vejen for dette Giftermaal?

Maubray (rejser sig og støder Stolen tilbage). De glemmer rent, at hun er en Datter af Bankieren Maubray; imorgen vil han være ødelagt og vanæret.

Robert (tager Papirerne). Nej. Hverken det Ene eller det Andet. (Gaaer hen imod Kaminen). Navnet Maubray skal være rent og pletfrit.

Maubray. Endnu en Gang, hvad angaaer mit Navn Dem?

Robert (kaster Dokumenterne i Ilden). Anklagen imod Senoncourt existerer ikke mere.

Maubray. Hvad er det, De gjør?

Robert (foran Kaminen). Christiane kan nu ægte den, hun elsker.

Maubray (gaaer frem paa Scenen). Hun skal ægte Hr. de Beaubriand, fordi jeg vil have det, fordi jeg alene har Ret til at bestemme, hvad hun skal gjøre, fordi jeg er hendes Fader.

Robert. De er hendes Fader! Og dog seer De ikke, hvad hun lider, hvad for en Smerte, der gjemmer sig bag hendes rolige Ansigt. De aner ikke de Taarer, hun skjuler for Dem. Naar hun siger til Dem: Jeg elsker Henry de Kerhuon, saa er det umuligt for hende at forstaae, at De vil tvinge hende til at ægte en Anden; men det begriber De heller ikke. Vogt Dem for at krænke en Sjæl, som hendes! Prøv ikke paa at tilintetgjøre hendes barnlige Tillidsfuldhed! Hvor stærk Deres Villie end er, den vil dog komme tilkort.

Maubray. Min Villie!

Robert (vedblivende). Hvor er det muligt Andet, end at De maa elske hende! Selv den, der er fremmed for hende, kan jo ikke Andet. Men tvinger De hende til dette Gjstermaal, saa dræber De hende. Forstaaer De vel: det gjælder hendes Liv. Doktor Solem har betroet mig, hvad han ikke turde sige Dem, som hendes Fader: Det gjælder hendes Liv.

Maubray (gaaer tæt forbi ham over mod Venstre). Jeg har hørt nok, Hr. Greve. Og jeg forbyder Dem at tale et Ord mere om Christiane.

Robert. Mig!

Maubray (meget heftigt, idet han gaaer tæt hen til ham). Ja Dem — som jeg ikke kjender, og som jeg ikke vil kjende.

Robert. De veed, at hun er min Datter.

Maubray (med isnende Kulde). Ja. Jeg veed det; men ingen Anden end jeg maa vide det.

Robert. Saa hævn Dem paa mig, paa mig alene. Hvad forlanger De?

Maubray. Hvad jeg forlanger?

Robert. Dræb mig. Det kan De gjøre endnu.

Maubray. Hvad gjør det mig, om De lever eller dør.

Robert. Men det siger jeg Dem, at saa længe jeg lever, faaer De ikke Lov til at offre Christiane.

Maubray (haanligt). De er fra Forstanden?

Robert. Hun har kun mig til at forsvare sig, og jeg skal gjøre det.

Maubray. Med hvad Ret?

Robert. Med hvad Ret!

Maubray. Er det i hendes Moders Navn? Hun har betroet Christiane i mine Hænder.

Robert. Har hun!

Maubray (gaaer op imod Baggrunden). Man skulde troe, at De var den Eneste, der havde lidt.

Robert. Jeg vil ikke trodse Dem, jeg opgiver Kampen og ydmyger mig for Dem. Jeg beder Dem kun om een Ting: Gjør hende lykkelig! Hav Medlidenhed med hende!

Maubray. Deres Bønner ere kun Fornærmelser imod mig.

Robert. Jeg beder Dem paa mine Knæ. Alt vil jeg gjøre for at frelse hende. Forstaaer De nu, hvor jeg elsker hende?

Maubray. Hun tilhører mig, og ingen Magt i Verden kan tage hende fra mig.

Robert. Vel! Hun skal dog blive min. Hun skal blive lykkelig, hun skal leve, jeg vil have det. Og min Kjærlighed skal bringe hende til at glemme alt Andet. — Jeg bad Dem om at have Medlidenhed med hende. Jeg har seet paa dette Sted for et Øjeblik siden, hvor haardt hun trængte dertil. Hun græd — og dog stod jeg rolig ved Siden af hende, som om det ikke angik mig. — Jeg har bedt og bønfaldet Dem. Hvorfor? Hvem skulde kunne elske mit Barn, som jeg! — Hun skal være min. Tal ikke om Deres Ret — jeg anerkjender den ikke. Hvad vil De gjøre, naar jeg siger til hende: Du er min Datter, mit Barn!

Maubray. Tør De vove — ?

(Christiane, som har hørt Larmen, kommer hurtig ind. Hun standser og seer forundret paa dem Begge).

Niende Scene.

De Forrige. Christiane.

Maubray (koldt til Robert). Saa sig det da. Der er hun.

(Christiane nærmer sig og seer spørgende paa Robert.)

Robert. (med stærk, undertrykt Bevægelse.) Frøken! Jeg havde troet, at jeg kunde gjøre Noget for at hjælpe Dem; men jeg tog fejl, jeg kan ikke. Jeg er kun en Fremmed for Dem og har ikke engang Ret til at give Dem Raad. De burde aldrig have bedet mig om Hjælp. — Bed Deres Fader om at tilgive Dem.

(Christiane bøjer Hovedet og gaaer hen mod Maubray.)

Maubray. Jeg tilgiver Dig, Christiane. (Seer paa Robert). Men husk vel paa, at jeg, og ingen Anden end jeg, kan gjøre Dig lykkelig. Hvorfor har Du ikke fortalt mig, at Du elsker Hr. de Kerhuon?

Christiane. Veed Du det?

Maubray. Han har skrevet til mig for at bede om Din Haand.

Christiane. Har han?

Maubray. Har jeg maaske ikke været kjærlig nok imod dig før, saa vær rolig.

Fra nu af skal jeg være det. (Heftigt). Kom og kys mig, Christiane.

Robert (afsides). Hvor han hader mig!

Tiende Scene.

De Forrige. Adrienne. Briac. Achille.

Adrienne (hurtigt). Hr. de Beaubriand kommer.

Christiane. Oh!

Maubray. Vær rolig, Barn!

Adrienne. Og Hr. de Briac er med.

Briac (kommer, men standser forundret over at see Christiane og Maubray). Hvad for Noget!

Achille. Men der have vi jo den kjære Maubray. — (Hilsende Christiane.) Frøken!

Maubray (gaaer hen til ham). Min kjære Hr. de Beaubriand! Det gjør mig meget ondt, at jeg maa tage mit Ord tilbage. Min Datter har ikke givet sit Samtykke.

Achille. Hvad behager?

Maubray. Hun foretrækker Hr. Henry de Kerbuon.

Achille (smilende). Tænkte jeg det ikke nok.

Maubray. Og jeg vil gjøre Alt for at opfylde min Datters Ønsker.

Christiane (glad). Kjære Fader!

Robert (bedrøvet). Han har taget hende fra mig.

Achille (til Briac). Det kommer Maubray til at fortryde. Jeg har gjort en glimrende Forretning. Jeg og Anatole og Cavan og Grandlucé have kjøbt alle Aktierne i de peruvianske Miner.

Briac. Har De! — Saa har han ødelagt alle sine Venner.

Achille (til Robert). Naar maa jeg saa forestille Dem for min Fader?

Robert. Jeg rejser imorgen.

Adrienne. Du Onkel!

Christiane (med Varme). Vil De forlade os?

Robert (med uvilkaarlig Glæde). Frøken!

Maubray (koldt). Der er Intet, som holder Hr. de Noja tilbage.

Robert. Nej. De har Ret. Der er Intet, som holder mig tilbage. Jeg har jo ikke Noget at gjøre her. — Det er, som De sagde igaar: Jeg staaer ene.

Iphigenia paa Tauris.

Opera i 4 Akter. Musiken af Gluck.

Oversat af Adolph Hertz.

Personerne:

Iphigenia.
Orestes, hendes Broder.
Pylades, hans Ven.
Thoas, Skythernes Konge.
Første Præstinde.
Anden Præstinde.
En Skythe.
En Tempeltjener.
En Grækerinde.
Diana.

Skyther, Grækere, Vagt, Præstinder, Furier.

Første Akt.

(Et Forbjerg ved Havet foran Dianas Tempel. Storm, Lynild og Torden. Man seer Skibet, som bærer Orestes og Pylades, omtumlet paa Bølgerne.)

Første Scene.

Præstinderne (i hvide Dragter ile hid og did indtil Randen af Klippen).

Iphigenia.

Guder, frels os i Nøden
og Rædselsskyen fordriv!
Straf Tyrannen med Døden,
men skaan de Uskyldiges Liv!

Præstinderne.

Guder, frels os i Nøden
og Rædselsskyen fordriv!
Straf Tyrannen med Døden,
men skaan de Uskyldiges Liv!

Iphigenia.

Vil I grumt forfølge
dette Sorgernes Land,
saa før paa en gunstig Bølge
dog os til en bedre Strand!

Præstinderne.

Guder, frels os i Nøden
og Rædselsskyen fordriv!
Straf Tyrannen med Døden,
men skaan de Uskyldiges Liv!

Iphigenia.

Skal evig ved Haanden klæbe
uskyldige Brødres Blod?
Skal evig Barbaren slæbe
sit Offer til Altrets Fod?

Præstinderne.

Guder frels os i Nøden
og Rædselsskyen fordriv!
Straf Tyrannen med Døden,
men skaan de Uskyldiges Liv!

(Stormen lægger sig.)

Iphigenia.

De sorte Skyer forsvinde
og Stormen raser ei meer,
dog her boer Sorgen inde,
ak, intet Haab jeg seer!

Første Præstinde.

Iphigenia, o sig,
hvad ængster din Sjæl?

Anden Præstinde.

Ja sig, o Præstinde, hvi Du sukker bange og klager?

Iphigenia.

Ak, hvilken Drøm —!

Første Præstinde.

Nævn din Sorg,
Iphigenia, o tal!
Vi lide jo med dig,
vi førtes jo som du
langt bort fra Fædrehjemmets Kyst til dette Sorgens Land
og har stedse jo tro delt Skjæbne med dig.

Iphigenia.

Jeg saae i denne Nat min Faders Borg,
jeg var ham nær,
jeg hvilte i hans Arm,
da glemte jeg i denne glade Stund al hans fordums Strenghed
og svundne jammerfulde Dage.
Men Jorden skjælved under mig,
fortørnet flyed Solen de forhadte Egne
og Luften stod i Brand.
Et rædsomt Lyn
slog ned fra sorte Skyer
og Flammer fortæred' Borgen.
Jeg hører fra den rygende Tomt

en Jammers Røst,
og den klagende Lyd
trænger til mit Hjerte.
I min Angst jeg iler derhen,
og see! —
da staar min elskte Fader for mit Øje,
bedækt med Blod
og dybe Saar.
Og forsærdet han flyer
for en rasende Furies grumme Had,
men denne Furie, —
det var min Moder.
Hun rækker mig et Sværd og forsvinder.
Jeg vil fly,
man raaber: Stands! —
Det er Orestes.
Hans Blik er mørkt og vildt,
jeg ynkes ved hans Kval
og rækker ham min Haand, —
da borer jeg,
forført af en rædsom Magt,
mit Staal i hans Hjerte!

Præstinderne.

Ak, hvilken Lod
venter os Arme?
Denne Drøm
spaar os Kval og Død.
Grumme Guder,
glem eders Harme,
lyt til vort Raab,
end vor Nød!

Iphigenia.

Ak arme, ulykkalige Slægt,
indtil din Stammes sidste Skud
forfølges Du endnu af Guder
med grum og rædsom Kval.
Agamemnon,
Kongers Drot, af Gudeblod,
nedstiger til Skyggers Bolig;
hans Søn,
min Broder, blev tilbage.
Jeg haabed hos ham engang at finde Trøst, —
ak, Orestes, elskte Broder,
skal du aldrig
borttørre din arme Søsters Taarer?

Anden Præstinde.

Forjag denne Frygt,
som ængster din Sjæl,
og Guders Gunst
vil beskytte hans Liv
og lønne dit Haab.

Iphigenia.

Nei, jeg haaber ei meer!
Ak, alt for grumt
er jeg forfulgt af deres Had;
saalænge jeg har aandet,
har jeg fristet Sorg og Kval.
Maalet er fuldt,
man berøver mig min Broder!

Du som mig Livet gav,
ak end min Jammers Dage,
Diana, hør min Klage,
og før mig til min Grav;
der skal jeg blandt de Døde
igjen min Broder møde;
o, denne Sjælenød
mig aldrig meer forlader!
De Alle vilde min Død,
mit Land, mit Folk, min Fader!

Præstinderne.

Tørres aldrig
vort Diets Graad?
Vil Kilden ustandselig rinde?
Skal først i Graven
vi Lindring finde
for Smertens grumme Braad?

Anden Scene.

Iphigenia. Thoas.

Thoas.

Vee mig!
Ulykken følger mig, hvor jeg gaar!
Disse Egne gjenlyde
af Fortvivlelsens Skrig.
(Til Iphigenia.)
Præstinde!
O, forjag denne rædsomme Angst
fra Thoas Sjæl
og formild de vrede Guder.

Iphigenia.

Ak, min Graad rører dem ei,
hvad ligner Guders Had?

Thoas.

Nei, Graad har ei Værd for dem,
det er Blod de begjære.

Iphigenia.

Hvilket rædsomt Offer!
Kan Guder forsones
ved Mord og Blod?

Thoas.

Ved et Tegn
har de mægtige Guder
forkyndt mig deres strenge Dom:
Mit Liv er truet
ved Orakets Ord,
hvis kun En af dem,
som Skjæbnen har ført hid til vor Strand
undflyer deres Vrede.

Min Sjæl forgaar af Angst!
Hvo frelser mig i Nøden?
Af Anelser martres
mit Hjerte til Døden;
lig en Synder jeg gaar,
fredløs, forladt.
Hvo fatter denne Rædsel og Jammer?
Hvor jeg fæster mit Blik
jeg skuer Død og Nat,
Afgrundens Kløft
aabner sig brat

og udspyer de ædselsfulde Flammer.
I min ængstede Sjæl
lyder rædsomt en Røst:
Skjælv, thi din Dommer staar rede!
Naar Natten gaar frem,
aander tungt mit Bryst.
Hvor finder jeg Haab?
Hvor finder jeg Trøst?
Hvad frier mig for den straffende Vrede?

Tredie Scene.

Thoas. Iphigenia. Skyther.

Skytherne
(med vild og støiende Glæde).

Himlen er
os atter god,
den selv Forsoningsoffret sender,
for Præstindens
rene Hænder
skal det bløde ved Altrets Fod.

Iphigenia
(afsides).

Jeg Arme!

Thoas.

I Guder, tag naadig mod vort Offer.
Saa stor en Gunst
voved jeg ei at haabe.

En Skythe (kommer).
(Til Thoas.)

To græske Mænd,
som Stormen har ført hid til vor Strand,
søgte længe med Kraft
at værge sig mod os,
dog faldt de tilsidst i vor Vold
og deres Mod var spildt.
Den Enes Kind var bleg og tyded paa rædsom Kval,
han talte stedse kun om Brøde
og om Samvittighedens Pinsler;
Livet var ham forhadt,
han ønskte sig Døden.

Skytherne.

Himlen er
igjen os god,
den selv Forsoningsoffret sender,
for Præstindens
rene Hænder
skal det bløde ved Altrets Fod.

Iphigenia
(afsides).

I Guder,
undertryk Naturens Røst i min Sjæl,
er hellig min Pligt,
ak, — grusom er den og!

Thoas
(til Iphigenia).

Nu gaa!
Snart seer du Offret ved Altrets Fod.
Men jeg, som unde Barsler trues
med Guders grumme Had,
vil ei ved min Nærhed
forstyrre eders hellige Handling.
(Iphigenia og Præstinderne gaa. Til Folket.)
Og I, pris de mægtige Guder!
Istem en Seiersfang,
at den kraftige Klang
kan finde Vei til Himlen.
(gaar.)

Fjerde Scene.

Skytherne (alene).

Chor.

Guderne kræve Blod,
Fangernes Død de vente,
Altret er beredt,
Offeret kommer nær.
De høie Guder selv
til vor Frelse dem sendte,
lad os da bringe dem
en Tak slig Gave værd.
Snart skal deres Blod
farve den blanke Klinge,
skjænke os sikkert Værn
og Guders Varetægt.
Et værdigt Offer
vil vi bringe,
sone vor Skyld,
frelse vor Slægt!

(De dandse en barbarisk Dands i Forudfølelsen af at skulle nyde Skuet af de Ulykkeliges Henrettelse.)

Femte Scene.

Skyther. Thoas. Orestes og Pylades
(føres ind af nogle Krigere).

Thoas.

Unge Mænd,
hvilken Hensigt har til eders Fordærv
ført eder hid til os
og dette Land?

Pylades.

Vi skjule vor Hensigt for dig og Verden;
kun Guderne kjende den.
Haab ingen Fortrolighed.

Thoas.

For denne din Trods
skal Døden være din Løn.
(Til Krigerne.)
Vagt, før dem bort!

Orestes.

O Pylades, min Ven,
for mig gaar du i Døden!
(Orestes og Pylades føres bort.)

Sjette Scene.

Skytherne (alene).

Chor.

Guderne kræve Blod,
Fangernes Død de vente,
Altret er beredt,
Offeret kommer nær.
De høie Guder selv
til vor Frelse dem sendte,
lad os da bringe dem
en Tak slig Gave værd.
Snart skal deres Blod
farve den blanke Klinge,
skjænke os sikkert Værn
og Guders Varetægt.
Et værdigt Offer
vil vi bringe,
sone vor Skyld,
frelse vor Slægt!

Anden Akt.

(Det Indre af Dianas Tempel.)

Første Scene.

Orestes. Pylades.

Pylades.

Hvilken frygtelig Taushed!
Hvilket Tegn paa Sorg!
Hvad? dit Øie brænder mat,
du svarer kun med Sukke;
frygter Heltens Sjæl for Døden?
Er jeg ei Pylades?
Er du ei meer Orestes?

Orestes

(i Fortvivlelse).

Guder, saa fødtes jeg kun
til Jammer og Kval!
Jeg er en grusom Skjæbnes
usalige Offer!
Hvorhen jeg gaar
følger Elendighed mit Fjed;
min Smertes Maal er fuldt;
jeg lider Forbryderens Straf.

Pylades.

Hvilke Ord! —
Hvad ængster saa din Sjæl?

Orestes.

Har jeg ei voldt din Død?
Det var endnu ei nok,
at denne frække Haand
stødte Morderstaalet i Moderhiertet,
Guderne sparte mig for en endnu større Skyld,
en Ven jeg eied endnu, —
ogsaa ham har jeg dræbt.

Guder, som svor mig Had,
I, som voldte min Jammer,
sender ned over mig
eders hævnende Flammer!
Selv om Lynet mig traf,
var dog naadig min Straf.
Jeg forraadte min Slægt,
min Moder jeg dræbte,
ak, min trofaste Ven
til Døden jeg slæbte!
O, straffer den Frække!
O, hævner min Moder og Ven!

Pylades.

Hvor saarer disse Ord mig, din Ven,
som har dig kjær!
Vær igjen dig selv
og lad os dø med Ære;
hør op, i afmægtigt Raseri,
at krænke de høie Guder,
din Ven og dig selv.
Hvis Guderne vil, vi Begge skal dø,
hvorfor, o Ven,
nærer du da Frygt for mig?
Uden Grund beklager du min Skjæbne,
da jeg døer for dig.

Vi fulgtes ad
fra Barndoms Dage,
i Graven følges vi ad.
Før jeg bliver
ene tilbage,
jeg gaar i Døden glad.
Er Bægeret fyldt til Randen,
anklag dog ei Skjæbnens Bud,
os beskjærmer
en naadig Gud,
da vi skal dø med hinanden.

Anden Scene.

Orestes. Pylades. En Tempeltjener (kommer med Vagt).

Tempeltjeneren.

I fremmede Mænd, I maa nu skilles.

(Til Pylades.)

Følg mig, du!

Orestes og Pylades.

I Guder! —
Hvad fordrer du, Barbar?

Orestes.

Trofaste Ven, o bliv!
Forlad mig ei!

Begge.

Vær mild og hør vor Bøn!
Gjør din Pligt,
giv os Døden,
men lad os Begge falde for dit Sværd,
thi Staalets Od og Flammen
er langt mindre grum,
end denne Stund, hvori vi skilles.

Tempeltjeneren.

Jeg lyder Loven, lyder Gudernes Bud.

(Til Vagten)

Før ham bort.

Pylades.

O Kval!

(De gaa med Pylades.)

Tredie Scene.

Oreſtes (alene).

Ha, Bøddel, ſtands! —

(Fortvivlet.)

Man fører ham bort.
Min Ven er død for mig.
Guder, I, ſom beſkytte dette Land,
I, ſom tørſte efter Blod,
kom og knus mig nu med eders Lyn. — —

(Han ſtyrter bevidſtløs til Jorden.)

Men hvor er jeg? —

(Med hendøende Sukke.)

Rædſelen forſvinder,
den afløſes af en ſtille Fred.
Mit Hjerte føler Ro igjen.
De høie Guder ſelv
formildes ved min Smerte;
min lange Jammers Tid er endt.
Ved Himlens milde Gunſt
aander jeg Arme atter.

(Han bliver liggende henſtrakt paa Jorden.)

Fjerde Scene.

Oreſtes. Furier.

(Stum Scene: Furierne ſtige frem, omſværme og true ham.)

Furierne.

Vi tjene Guders Vrede;
vi ſtraffe dine Synder
og martre din Sjæl.
Opfind Kvaler for ham,
thi han har dræbt ſin Moder!

(Klytemneſtras Skygge viſer ſig for Oreſtes.)

Oreſtes.

O, Jammer!

Furierne.

Thi han har dræbt ſin Moder!

Oreſtes.

O, Rædſel!

Furierne.

For naadig er din Straf.

Oreſtes.

Vær barmhjertig!

Furierne.

Barmhjertig? Nei!

Oreſtes.

Vee mig!

Furierne.

Lad hans Straf,
hvis I kan,
ſvare til hans Skyld.
Dog ſoner ingen Kval
ſaa rædſomt et Mord.

(Synet og Furierne forſvinde.)

Femte Scene.

Oreſtes. Iphigenia. Præſtinderne.

(Templeis Port aabner ſig. Iphigenia og Præſtinderne træde ind.)

Oreſtes.

(tror i Iphigenia at gjenſee Klytemneſtra).

Min Moder! — Ha!

Iphigenia

(med Mildhed).

Jeg ſeer, hvilken Rædſel
du føler ved mit Komme;
arme Fremmede, ak, hvis du kunde ſee i mit Hjerte,
vilde du beklage mig,
ſom jeg beklager dig.

Oreſtes

(afſides).

Dette Blik — hvor ligt!

Iphigenia

(til Præſtinderne).

Tag hans Lænker af.

(Til Oreſtes.)

I hvilket Land er du født?
Hvad ſøger du
hos dette grumme Folk?

Oreſtes.

Ak, hvorfor ønſker du at kjende mig?

Iphigenia.

O tal!

Oreſtes.

Hvad ſkal jeg ſvare? —
O, Guder!

Iphigenia.

Hvi ſukker du ſaa dybt?
Hvem er du?

Oreſtes.

En Ulykkelig.
Nu ſpørg mig ikke meer.

Iphigenia.

O, ſkjul det ei for mig.
Nævn din Slægt, dit Navn
og ſiig, hvorfra du kom.

Oreſtes.

Du vil det ſaa:
Mykena er mit Fædreland.

Iphigenia

(overraſket).

I Guder!
Tal, o bliv ved!
Fortæl om Agamemnon og om Grækenland.

Oreſtes.

Agamemnon —

Iphigenia.

Du ſukker ved hans Navn.

Oreſtes.
Agamemnon —

Iphigenia.
Jeg ſeer dine Taarer.

Oreſtes.
Han faldt for Morderhaand.

Iphigenia
(med et Skrig).
O Rædſel!

Oreſtes
(affides).
Ha, hvem er denne Kvinde!

Iphigenia.
Og hvilken ſkjændig Haand har vovet
at løfte Morderſtaalet
mod en ſaa ſtor og elſket Drot?

Oreſtes.
For Gudernes Skyld ſpørg mig ei meer.

Iphigenia
(indtrængende).
For Guders Skyld, o tal!

Oreſtes.
Den Skjændige, ſom myrded ham, det var —

Iphigenia.
O bliv ved! Jeg ſkjælver af Angſt!

Oreſtes.
Hans Huſtru.

Iphigenia.
I Guder, Klytemneſtra!

Oreſtes.
Hende ſelv.

Iphigenia.
Og ſtraffed ei de fortørnede Guder
ſaa grumt og rædſomt et Mord?

Oreſtes.
Hun fik ſin Straf. Hans Søn —

Iphigenia.
Himmel!

Oreſtes.
Har hævnet ſin Fader.

Præſtinderne.
O rædſomt! —
Her følger Mord paa Mord.

Iphigenia.
Og denne Søn,
den fortørnede Himmels Hævner,
dette arme Redſkab
for Guders Had?

Oreſtes
(nølende).
Han fandt tilſidſt den Død,
ſom han ſaa længe ſøgte.
Elektra er nu ene tilbage i Mykena.

Iphigenia
(henſunken i Tanker).
Saa er det ſkeet!
Graven dækker min hele Slægt.
I mørke Anelſer,
I har ei ſkuffet mig!
Hvad vil jeg meer?
(Til Oreſtes).
Nu gaa, jeg har hørt nok.
(Oreſtes gaar.)

Sjette Scene.

Iphigenia. Præſtinderne.

Iphigenia.
O du, ſom voldte min Elendighed,
Diana, kom!
Glæd dig ved min Kval!
Min Smertes Maal er fuldt,
forøge den formaar du ei.

Præſtinderne.
Det ſidſte Haab er briſtet,
forladt paa fremmed Strand,
vi har for evig miſtet
vort elſkte Fædreland!

Iphigenia.
Lad mig jamre,
lad mig klage,
Ingen, Ingen
er tilbage!
(Til Præſtinderne.)
I miſted eders Drot,
jeg Forældre og Ven.
O Søſtre, græder kun,
det ſidſte Haab ſvandt hen.

Præſtinderne.
Ak, Intet er igjen,
det ſidſte Haab ſvandt hen!
Hvo rækker os
en hjælpſom Haand
i al vor Nød og Fare?
Hvo løſer nu
vort Fangebaand?
Hvo ſkal os nu forſvare?

Iphigenia.
Lad os ære denne Helt,
ſom er ei meer.
Det er en hellig Pligt,
hans Skygge kræver denne Hæder.
Præſtinder, kom!
Bring Offerſkaalen hid
og viſer den elſkede Broder
den ſidſte Søſterkjærlighed.

Præſtinderne
(feire Oreſtes formentlige Død og omkredſe den tomme Aſkekrukke).
See vor Sorg,
vort tabte Haab,
ſavnede Drot,
hellige Døde!

Lad vor Klage,
lad vort Raab
lyde din trætte
Sjæl imøde.

Iphigenia.

Elskte Broder,
seer du min Smerte?
Arme Sjæl,
hvor dvæler du?
Ak min Jammer
kan ei nu
i Graven røre dit Hjerte!

Præstinderne.

See vor Sorg,
vort tabte Haab,
savnede Drot,
hellige Døde!
Lad vor Klage,
lad vort Raab
lyde din trætte
Sjæl imøde.

Tredie Akt.

(Iphigenias Hal.)

Første Scene.

Iphigenia. Præstinderne.

Iphigenia.

Nuvel, saa lad det ske!
Elektra, min Søster,
skal erfare vor Elendighed.
Jeg frelser et Offer fra Døden
og følger mit Hjertes Bud
og Naturens Røst.
O, Søstre! Jeg fatter ei mig selv!
Med Ømhed dvæler min Tanke
ved En af disse Arme,
som vore grusomme Love
har dømt til Døden.
En uforklarlig Magt
hendrager mig til ham.
Orestes var i samme Alder,
denne Fange tilbagekalder mig hans Billed.
Ak, der var i hans Sjæl
det samme stolte Mod.

Et Billed jeg evig mindes,
det lever end i mit Bryst.
Ak, aldrig Savnet forvindes!
Hvor finder mit Hjerte Trøst?
Som i Drømme jeg dvæle kan
Ved et Haab, jeg selv ei fatter.
Ak, først i Skyggers Land
skal jeg møde min Broder atter.

En Præstinde.

See her de arme, fremmede Mænd.

Iphigenia.

Gaa, og lad mig tale ene med dem.

(Præstinderne gaa.)

Anden Scene.

Iphigenia. Orestes. Pylades.

Orestes
(til Pylades).

O, hvilken uventet Glæde,
jeg favner dig igjen.

Pylades.

Min Skjæbne er mindre grum,
da jeg seer dig end engang.

Iphigenia
(afsides).

O, hvilket Jammerssyn,
hvor rører det min Sjæl!
(Til Orestes og Pylades.)
I see mine Taarer,
jeg kan ei standse deres Løb.
Ak, hvem kan være kold
ved slig en Sørgescene?
Skjæbnen har lænket vor Fod
til dette Sorgens Land,
dog ogsaa vi har kjendt
et blidere Himmelstrøg,
og Grækenland er vort Fødeland.

Pylades.

Hvordan? —
Saa skal vi dø ved en Grækerindes Haand?

Iphigenia.

Ak, for at frelse eder
gav jeg gjerne mit Liv;
dog Thoas fordrer Blod,
hans grumme Had
vilde ubarmhjertigt forøge eders Kvaler,
om jeg af Medynk løste eders Baand.

Endskjøndt hans Sjæl er lumsk,
at skuffe ham jeg tænker,
og sikkert skal ved mig
da En vorde frelst.

Pylades og Orestes.

Løft mod mig da dit Staal,
og ham du skaane helst!

Iphigenia.

Men løser min Haand
den Enes Slavelænker,
er Den, som jeg frelser,
da til et Offer rede?

Pylades og Orestes.

Siig Ordet, og min Ven
vil tjene dig med Glæde.

Iphigenia.

I Hellenernes Stad,
hvor min Vugge stod,
har jeg Venner endnu,
mig tro paa Livets Vei.
Dithen bring et Brev ...

Orestes og Pylades.

Ja, ved Fædrenes Blod,
han lyder dit Bud,
han svigter ei.

Iphigenia.

Saa maa jeg til min Sorg
da vælge et Offer blandt eder.
(Bevæget.)
O, kunde jeg frelse jer begge,
befri jer ved min Haand
fra Dødens grumme Kval!
O, men En af jer
maa grusomt bløde.
Hvilken Jammer for mit Hjerte!
Dog Valget maa nu skee,
det rædsomme Valg!
(Til Orestes.)
Velan! — Saa lev da du!

Orestes.

Jeg drager bort!
Han dør!
Nei, nei!

Iphigenia.

Sig ei nei til min Bøn.
Hold til Flugt dig bered,
jeg gaar, at fjerne Faren.
(Gaar.)

Tredie Scene.

Orestes. Pylades.

Pylades.

O, glade Stund!
Saa redder ved min Død jeg Vennens Liv!

Orestes.

Jeg skulde rolig see,
de førte dig til Døden? —
O, sig, har du mig kjær?

Pylades.

Det spørger du?

Orestes.

Sig det. Tal!

Pylades.

Hvordan? —
Din Tvivl fornærmer mig.

Orestes.

Velan!
Saa giv Afkald
paa Præstindens Valg.

Pylades.

Saa dyrebart et Valg?
Nei, aldrig!

Orestes.

Du Grumme!
Kun Lidt formaar min Kjærlighed,
naar du lyder Præstindens Bud
min Bøn til Trods.

Pylades.

De høie Guder selv vil skaane dig,
og Intet bøier deres Villie.

Orestes.

Med de fjendtlige Guder
kunde du forene dig
for at forøge min Jammer?

Pylades.

Hvad fordrer du af mig?

Orestes.

O, lad mig dø for Dig!

Pylades.

Nei aldrig! Haab det ei.

Orestes.

O, Ven, lad dig bevæge!

Begge.

Guder! O bøi hans Sind,
at den trodsige Ven
kommer Vennen imøde.
Lad mig selv falde som Offer
for eders grumme Had.

Orestes.

Hvad? — —
Jeg beseirer ei din Modstand?
Du nægter dit Minde
og afslaar min Bøn?
Veed du da ei,
at for Orestes er Livet kun
en rædsom Kval?
Veed du ei,
at denne Haand ryger endnu
af det Moderblod, den udgød?
Ja, veed du ei,
at jeg martres grumt,
forfølges overalt
af de sorte Eumenider! —
Rædsomt ængste de min Sjæl! —
Ha! — Frels mig nu! —
See der! — See der! —
De ryste deres Slanger!
Gaa bort! — Vee mig! —
Selv Pylades forlader mig,
overgiver mig til Fortvivlelsen.
O Kval! — Jeg forgaar!

Pylades.

Hvordan? — Miskjender du din Ven,
som har dig kjær?

Orestes.

O, Pylades!
Sig, bør da jeg ei dø?

Pylades.

I Guder!
Saa varer da evig eders Had?

Orestes.

Kun Døden formaar
at ende mine Kvaler.
Jeg var den vis,
og Pylades under mig den ei.

Pylades.

O, hør min Bøn
og lyt til Medynks Røst!
O see min Sorg,
see Taaren i mit Øie!
Forbarm dig, Ven,
o lad dit Hjerte bøie
og adlyd Venskabsstemmen i dit Bryst!
(Knæler.)
See her din Ven
i Støvet for din Fod,
o hør mig klage, hør mig bede.
Præstinden vil spare dit Blod,
hun valgte dig, —
saa gjør til Flugt dig rede.

Fjerde Scene.

De Forrige. Iphigenia (med nogle) Præstinder.

Orestes.

Og dog vil jeg befri dig fra Døden.

Iphigenia
(til Pylades).

Jeg beklager dig.

(Til Præstinderne.)

Nu følg ham til Altret.
(De vil føre ham bort.)

Orestes
(træder imellem).

Nei, Præstinde, stands!
Dit Hjerte skuffer dig.

Iphigenia.

Hvad siger du?

Orestes.

Det er mig, som bør dø.
Min Ven vil tjene dig.
Giv ham din Befaling,
han er dtn Fortrolighed værd.

Pylades.

Agt ei hans affindige Ord.

Iphigenia
(til Orestes).

Lev du og lyd mit Bud.

Orestes.

Jeg kan det ei uden Brøde.

Pylades.

Du Grumme!
Du vægrer dig endnu bestandig?

Iphigenia.

De høie Guder selv
har ledet mit Valg.

Orestes.

Nu velan!
Jeg erklærer da her for eder . . . .

Pylades
(afbryder ham).

O tie!

Orestes.

Erfar da . . .

Pylades.

Hold inde! —
(Affides.)
Milde Guder!

Iphigenia
(til Orestes).

Siig, hvilket Raseri
bemægtiger sig din Sjæl?

Orestes
(til Iphigenia).

Vil du befale min Død?

Iphigenia.

Nei, haab aldrig det.
En usynlig Haand,
en Magt, jeg selv ei fatter,
vilde ved selve Altret
standse min Arm.

Orestes.

Hvad? Ufølsom ved min Smerte
du vægrer dig endnu?
Dog, du formaar ei
at hindre min Død.
Hvis ei du frier min Ven
fra Offerdødens Kvaler,
væbner jeg min Arm mod mig selv
og offrer her det Blod,
som Himlen ei begjærer.

Iphigenia.

Velan, du Grumme!
Hvad du ønsker skal skee!

Orestes.

Lev, trofaste Ven!
Jil og lyd Præstindens Bud.
Drag igjen til Hjemmet
og trøst min elskte Søster.
Bring den Kjære mit sidste Suk.
Levvel!
(Orestes gaar med Præstinderne.)

Femte Scene.

Iphigenia. Pylades.

Iphigenia.

Da Himlen selv beskytter dig,
saa yd mig den Hjælp,
som du har lovet.
(Fremtager en Skrivelse.)
Bring dette Brev til Grækenland
og overgiv det i Elektras egen Haand.

Pylades.

Siig, hvilket Baand
forener dig med hende?

Iphigenia.

Jeg ære'd din Hemmelighed, —
saa spørg mig heller ei.

Pylades.

Jeg gjør som du ønsker
og lyder dit Bud,
hvis Guderne saa vil.

(Iphigenia gaar.)

Sjette Scene.

Pylades (alene).

Her i mit Bryst
skal Flammen brænde,
o Venskab, kom
og styrk mit Mod!
Din Kval, Oreſtes,
jeg vil ende,
hvis ei, jeg offrer
selv mit Blod.

(Gaar.)

Fjerde Akt.

(Det Indre af Dianas Tempel. Gudindens Billede er opstillet i Midten; ved en Side i Forgrunden Offeralteret).

Første Scene.

Iphigenia (alene, i Kamp med sig selv).

Nei, aldrig! —
Jeg offrer aldrig denne Fremmedes Blod!
En Gud taler i mit Hjerte
til Gunst for ham.
Jeg skjælver af Angst
ved denne rædsomme Pligt.
Ak, hvad er lig min Jammer? —
O, Diana, du Strenge!
Hør mig bede, hør mig klage,
gyd din Kraft i min Sjæl,
gjør mit Hjerte grumt,
gjør mit milde Sind
haardt som Staal,
lad Medynks blide Røst forstumme!
Vee mig! —
En rædsom Skjæbne tvinger mig,
jeg maa dræbe hvert Offer,
jeg maa svinge Morderstaalet
og lyde blindt,
og min Sjæl føler Anger og Gru!

Anden Scene.

Iphigenia. Præstinderne.

Præstinderne.

Chor:

O, Diana,
hør os bede,
o beløn
vor Nidkjærhed,
see i Naade
til os ned,
glem igjen din Vrede!

Tredie Scene.

Iphigenia. Præstinderne. Oreſtes.

Iphigenia

(seer Oreſtes blive ført ind; afsides).

Vee mig! —
Hvilken rædsom Pligt!
Mine Kræfter forlade mig.

Oreſtes.

Her staar jeg ved den Grændse,
hvor min Jammer ender;
Held mig, om Guders Had
til Gunst for os sig vender.

Iphigenia.

O Kval!

Oreſtes.

O, græd kun ei,
tør din Taare bort.
Beklag ei min Skjæbne,
thi Døden er mit Ønske. —
Fuldend!

Iphigenia.

Viis ei Foragt for Døden.
Vi vilde Alle din Frelse,
du valgte selv din Lod,
nu skeer dig, som du bød.

Oreſtes.

Ved Gudernes Ugunst
blev Døden mig en Pligt.
Forlænger du mit Liv,
begaar du mod din Villie en Brøde.

Iphigenia.

En Brøde? —
Ak, den begaar jeg,
naar jeg giver dig Døden.

Oreſtes.

Hvor disse medlidende Ord
henrykke mit Hjerte,
formilde sødt min dybe Vee.
Ak, saa tidt min Klage lød
i hine Rædselsdage,
end Ingen fældet Taarer,
ved al den Kval jeg led.

Præstinderne.

Chor:

See til os
fra Skyen ned,
kydske Datter
af Latone.
Sku vor fromme Nidkjærhed
fra din Guddoms Trone.
Alt hvad aander,
Jord og Himmel,
er din Vælde underlagt,
under dine
Stjerners Vrimmel
prise vi din Guddomsmagt.
Du, som raader

Fremtids Dage,
led os paa vor dunkle Gang,
see os til dit Tempel drage,
dyrke dig
med Ord og Sang.

Iphigenia
(afsides).

I Guder, hvilket Øieblik!
O, styrker mig!

Præstinderne
(til Iphigenia).

Første Præstinde!
Nu træd frem og fuldfør
dit høitidsfulde Hverv.
(Orestes føres frem.)

Iphigenia.

I Grumme, tøver! —
O, skaaner mit ømme Hjerte!
(Tager Offerkniven.)
Ak, hvilken Gru!
Mit Hjerte isner!
Jeg skjælver
og min Haand mægter neppe . . . .

Præstinderne.

Fuldend!

Orestes.

Saa døde du i Aulis,
o min Søster Iphigenia!

Iphigenia
(med et Udbrud).

Min Broder! — Orestes!

Præstinderne.

Orestes! — Vor Konge!

Orestes.

Hvordan? — Er det sandt?

Iphigenia.

Det er ham! Det er min Broder!

Orestes.

Min Søster, Iphigenia!
Det er dig, jeg seer?

Iphigenia.

Ja, det er mig, som Diana frelste
fra Faderens Vrede
og Folkets Raseri.

Præstinderne.

Ja, det er Iphigenia.

Iphigenia.

O, min Broder!

Orestes.

Min Søster!
Ja, det er dig selv,
det siger mig mit Hjerte.

Iphigenia.

Ak, Orestes, min elskte Broder!

Orestes.

Hvad, du kan elske mig,
du føler ingen Rædsel?

Iphigenia.

Klag ikke meer.
O, glem de tunge Dage
og deel mit Haab,
thi endt er mit Savn.
Du var mit Hjerte kjær
før jeg kjendte dit Navn,
af Gudernes Haand
jeg fordred dig tilbage.
Nu har jeg dig,
du er her,
jeg holder dig i min Arm.
(De omfavne hinanden.)

Fjerde Scene.

De Forrige. En Grækerinde.

Iphigenia.

Dog — hvad seer jeg?

Grækerinden
(kommer hastig).

Ha, skjælv! —
Vort Anslag er røbet!
Tyrannen nærmer sig.
Han veed, at en af Fangerne
er undgaaet Døden,
han veed, at du selv har fremmet hans Flugt,
og han kommer for strax at fremskynde
den Andens grumme Offerdød.

Præstinderne.

I Guder, frelser os!

Iphigenia.

Nei, vi vil ei bringe
dette blodige, forhadte Offer!
(Til Præstinderne.)
Beskytter eders Konge mod Thoas' Vold.
Han er af Gudeblod,
de vil selv forsvare hans Liv!

Femte Scene.

De Forrige. Thoas (med) Vagt.

Thoas
(styrter rasende ind).

Jeg er forraadt!
Jeg kjender eders Ænker:
I vil mit Fordærv,
I Templets Ære krænker!
Men Straffen er nær.
Offeret skal bløde,
sone Gudernes Had
ved sin hastige Død.
Flux gjør eders Pligt!
Han ved sin Død skal bøde,
hvad I Forvovne frækt forbrød!

Iphigenia.

Vi skulde give ham Offerdøden?

Præstinderne.

Store Guder,
Hør vor Bøn,
see i Naade til os
og bring os Hjælp i Nøden!

Thoas.

Nei, ingen Naade!
Guderne fordre hans Blod.
(Til Livvagten.)
Vagt, træd hid!
Før ham til Alteret.

Iphigenia.

O stands! Siig han skal leve.

Thoas.

Nei, jeg kræver hans Død!

Iphigenia.

Ha, Tyran! Det er min Broder.

Thoas.

Din Broder?

Orestes.

Ja, som du seer.

Iphigenia.

Ja, min Broder og Drot,
Agamemnons Søn.

Thoas
(til Livvagten).

Træd hid!
Det frier ham ei fra Døden.

Iphigenia
(til Vagten).

Kom ham ei nær.
(Til Præstinderne.)
Præstinder, forhindrer hans Mord!

Thoas
(til Vagten).

I Feige!
I vægrer jer af Frygt. —
Jeg offrer da selv
her for Gudernes Øine
baade Fangen og Præstinden!

Orestes
(træder frem).

Du offrer —? Hvem? — Min Søster!

Thoas.

Ja, hun skal bløde til Straf,
og hendes Død . . . .

Sjette Scene.

De Forrige. Pylades. Flere Grækere.

Pylades
(iler ind).

Nei, du selv skal dø!
(Dræber Thoas ved et Dolkestød.)

Vagten.

Frem og hævner Kongens Mord!
Slaa ned!

Iphigenia og Præstinderne.

Beskytter ham, I Guder!

Pylades
(til Grækerne).

Venner!
Staa mig bi med Kraft og Mod.

Orestes.

O Pylades, min Ven og Beskytter!

Iphigenia og Præstinderne.

I Guder, frelser ham!

Grækerne.

Hævner Guderne!
Ha, skaaner dem ei,
udrydder dem af Jorden!
Forfølger, dræber dem Alle!
lad det forhadte Folk
ei længer undfly vor Vrede!
(Kamptummel.)

Vagten.

Vort Mod er spildt,
de høie Guder er dem naadig!
Hvad frier os fra Døden?
Hurtig flyer deres grumme Had!

Syvende Scene.

De Forrige. Diana.

Diana
(i en Sky.)

Tøver og erfarer min Dom!
I Skyther,
giver Hellas mit Billed tilbage,
altfor længe har I vanhelliget mit Alter
og skjændet mit Navn.
Orestes,
fra nu af leder jeg din Skjæbne,
thi din Anger har sonet din Skyld.
Mykene venter dig,
herfra i dit Land i Fred
og Grækenland skal med Undren atter see
Iphigenia.

Pylades.

Hvordan? — Hun — din Søster?

Orestes.

Tag Deel i min Lykke.
Denne Præstinde,
af hvis Haand jeg atter modtog Livet,
hvis Taarer ved min Sorg
var mit Hjerte saa kjær, —
det er min Søster, Iphigenia.

Chor:

O Held os, Sorgerne fly,
Guderne hørte vor Klage.
Glæden er vendt tilbage,
Haabet smiler paany!
Over Havet
Vinden suser,
Skibet gynger,
Bølgen bruser,
fører stolte græske Mænd
til Hjemmets Strand igjen.

Tannhäuser

og

Sangerkrigen paa Wartburg.

Romantisk Opera i 3 Akter

af

Richard Wagner.

Oversat

af

Adolph Hertz.

Personer:

Hermann, Landgreve af Thüringen.
Tannhäuser,
Wolfram von Eschinbach,
Walther von der Vogelweide,
Biterolf,
Heinrich der Schreiber,
Reimar von Zweter.
} Riddere og Sangere.
Elisabeth, Landgrevens Niece.
En ung Syrde.
Venus,

Thüringske Riddere, Grever, Adelsmænd, Pager og Damer. Ældre og yngre Pilgrimme, Sirener, Najader, Nymfer, Bacchantinder.

Thüringen. Wartburg.

Begyndelsen af det 13de Aarhundrede.

Første Akt.

Første Scene.

(Det Indre af Venusbjerget (Hørselbjerg ved Eisenach). En bred Grotte, som i Baggrunden taber sig i en Bøining tilhøire og i det Fjerne lader Udsigt aaben til en blaa Sø med badende Najader og Sirener leirede paa den høie Strandbred. I Forgrunden tilvenstre Venus henstrakt paa et Leie, og foran hende, halvt knælende, Tannhäuser med Hovedet i hendes Skjød. Hele Grotten skinner i et rosenfarvet Lys. Dands og Grupperinger af elskende Par, Nymfer og Bacchantinder.)

Sirenerne.

Kom hid til Landet,
hvor fyrig Elskovs
favnende Arme
stiller al Uro,
Længsel og Harme!

(Der udbreder sig en bestandig tættere, duftende Taage, som tilsidst strækker sig ned i Forgrunden og indhyller Grupperne i rosenfarvede Skyer. Den endnu synlige Deel af Scenen indskrænker sig til et lidet Rum, hvor Venus og Tannhäuser sees alene i deres tidligere Stillinger. Sirenernes Sang taber sig i det Fjerne.)

Anden Scene.

Venus. Tannhäuser.

(Tannhäuser reiser sig, som opvaagnende af en Drøm. Venus søger indsmigrende at drage ham tilbage; han farer med Haanden over Øjnene, som om han søgte at fastholde et Drømmebillede.)

Venus.

Elskte, sig, hvad drømte Du?

Tannhäuser.

O tie! —
Ak, — at jeg vaagned af Drømmen!

Venus.

Tal! hvad ængster Dig?

Tannhäuser.

I Drømme hørte jeg en Klang,
som — ak! — jeg her har glemt forlængst, —
en liflig Klang af Klokker. —
O sig,
hvorlænge har jeg levet her?

Venus.

Elskte,
du glemmer Dig!

Tannhäuser.

Hvormange Dage svandt hen?
Jeg kan ei maale Tiden.
Uger — Maaneder er ei til for mig,
thi jeg seer aldrig Solen mere,
aldrig de klare, venlige Stjerner.
Ak, jeg seer aldrig her de grønne Enge
og Vaarens Blomsterflor,
og Lærkens Slag høres ei her,
som spaar om Sol og Sommer. —
Hører jeg den, seer jeg den aldrig meer?

Venus.

Ha! Hvad maa jeg høre!
Hvilken affindig Klage!
Siig, trætter Dig den Saligheb,
Du ved min Barm har lært at kjende?
Eller siig,
føler Du ei her en himmelsk Lyst?
Har Du saa hastig glemt,
hvad før Du led og savned,
mens nu Du lever glad? —
Min Sanger! Kom, slaa Harpens Strenge!
Syng glad om Elskov,
som Du saa herligt før besang,
at ved din sjeldne Kunst
Du vandt Gudinden selv.
Ja, syng om Elskov,
da Du vandt dens første Pris!

Tannhäuser

(opmander sig til en pludselig Beslutning, griber Harpen og stiller sig foran Venus).

Dig være Pris! For Dig min Sang skal tone,
Du, i hvis Arm jeg fandt et Paradis.
Du blev mig huld og gav mig Glædens Krone,
jublende høit forkynder jeg din Pris.
Din Skjønheds Magt min hede Attraa vakte
og længselsfuld jeg priste Glædens Navn,
Du skjænked' mig, hvad Du kun Guder rakte,
og aabned mig, en Dødelig, din Favn.
Dog kan jeg ei med Døden tinge,
jeg for din Elskov er for ringe.
Som Gud Du elske kan igjen,
mig drager Jordens Vilkaar hen.
Ei Glæde rummer blot mit Hjerte,
fra Glæde hafter jeg til Smerte,
til Jorden længes jeg paany, —
Gudinde, Dronning, lad mig fly!

Venus (endnu paa sit Leie).

Hvad maa jeg høre? Hvilken Sang!
Hvi klinger den saa mørk?
Hvor er din fordums Kraft,
naar Du om Elskov sang?
Tal dog! Hvad har min Elskov syndet?
Siig, Elskte, hvad min Kjærlighed forbrød?

Tannhäuser (til Harpen).

Tak være Dig, huldsaligste Gudinde!
Lykkelig Den, som hvilte i Din Arm!
Misundt er Den, som veed din Gunst at vinde,
som deler Guddoms-Flammen ved din Barm.
Dit Paradis i røde Straaler luer,
mig daarer her et himmelsk Trylleri.
Dit Land er uden Mage, hvor jeg skuer,
som intet Sted for Savn og Længsler fri.
Men jeg — skjøndt sødt din Grotte dufter,
jeg længes bid, hvor Skoven lufter,
ud mellem Engens Blomster smaa,
hvor Himlen smiler klar og blaa,
og hvor i Kvelden Fuglesangen
sig blander sødt med Klokkeklangen.
Til Jorden længes jeg paany, —
Gudinde, Dronning, lad mig fly!

Venus (springer lidenskabeligt op).

Troløse! Vee! Hvad lader Du mig høre?
Du vover at forhaane mig, min Elskov!
Du priser mig og vil dog fly!
Min Skjønheds Under fængsler Dig ei meer!

Tannhäuser.

O skjønne Venus! Glem din Vrede!
Din altfor store Skjønhed jeg kun frygter.

Venus.

Vee Dig, Forræder! Vee Dig, Hykler!
Du maa ei gaa, Du maa ei drage bort!

Tannhäuser.

Ak, jeg har aldrig elsket Dig saa høit,
som nu, vi maa for evig skilles ad.

Venus,

(der har bedækket sit Ansigt med sine Hænder og vendt sig fra ham i Heftighed, nærmer sig igjen med smilende, forførerisk Lader).

See Grotten hist
vinker fortrolig,
ombølget sødt
af Rosers Blad;
i Ly af hin
duftende Bolig
selv Guder tidt
har hvilet glad.
Paa bløde Hynder
flyr al Smerte,
Din Pande svaler
kjølig Vind,
en Vellyst farer
i dit Hjerte,
flammende Elskov
farver din Kind.

Mens hist Sirenen sødt om Elskov synger,
jeg om dit Liv min Arm med Ømhed slynger.
Du af min Læbe drikker Gudedrik,
mit Die takker Dig med Elskovsblik.
En Glædesfest skal vor Forening være,
og ømme Elskovsord skal Flammen nære.
Frygt ei for helt at lyde Glædens Bud.
Vær med Gudinden salig som en Gud.

Sirenerne
(i det Fjerne, usynlige).
Kom hid til Landet!

Venus
(søger blidt at trække Tannhäuser til sig).
Min Ridder! Min Elskte!
Kom, vær salig!

Tannhäuser
(henrevet til det Yderste, griber lidenskabeligt i Harpen).
Fra nu min Sang skal kun din Roes forkynde,
din Skjønhed ene skal begeistre mig,
din huldе Magt, som Kilden til al Ynde,
alt Skjønt og Deiligt stammer jo fra Dig.
Den Flamme, Du har tændt, kan Intet dæmpe,
den brænder i mit Bryst, som i min Sang,
jeg vil for hele Verden for Dig kæmpe,
og synge kjæk din Pris til Harpens Klang.
Dog jeg maa bort til andre Steder,
her bær jeg dine Slavekjæder,
til Frihed, Frihed staar min Hu,
til Jorden bort jeg drager nu,
til Verdens Kamp jeg drager hen,
saar jeg endog min Død i den.
Til Jorden gaar jeg bort paany,
Gudinde, Dronning, lad mig fly!

Venus (i heftigste Vrede).
Drag bort, Affindige! Drag bort!
Gaa til dit Land, gaa kun, vær fri!
Gjør som Du vil, jeg klager ei.
Ja, til de kolde Mennesker fly,
ved hvis forhadte, vrange Tro
de glade Guder flygted sky
dybt ind i Jordens lune Bo. —
Snart er dit stolte Hovmod knust,
jeg seer Dig komme jammerfuld,
forfulgt af Verdens Haan og Spot
og søge mig med Angers Ord.

Tannhäuser.
Huldsalige! Levvel, levvel!
Du seer mig ikke meer igjen!

Venus.
Ha! Kommer Du ei meer igjen,
forbander jeg i denne Stund
din hele Slægt, hver Sjæl paa Jord.
Ei noget Bryst skal føle Elskovs Sødme!
Alverdens Kreds skal være kold og død!
(indsmigrende.)
Kom atter, Elskte, til mit Bryst!

Tannhäuser.
Farvel, farvel, al Elskovslyst!

Venus.
Naar Længsel drager Dig herhen.

Tannhäuser.
Nei aldrig seer Du mig igjen.

Venus.
Naar Verden grumt forstøder Dig,

Tannhäuser.
Nei, Bøn og Bod skal frelse mig.

Venus.
Kom atter, naar alt Haab er endt,
naar Verden har Dig Ryggen vendt!

Tannhäuser.
Mit Haab om Frelse er Maria.
(Et frygteligt Slag. — Venus forsvinder.)

Tredie Scene.

(Tannhäuser staar pludselig i en skjøn Dal under en blaa Himmel; tilvenstre i Baggrunden Hørselbjerget, tilhøire, noget nærmere, Wartburg. Paa samme Side fører en Bjergvei ned i Forgrunden; et Billede af Guds Moder sees paa et lavt Klippestykke. fra Høiderne tilvenstre høres Hyrdeklokker; paa en høi Fjeldstræt sidder en ung Hyrde og synger til Skalmeie.)

Hyrden.
Fru Hulda gik af Bjergets Skjød
hen gjennem Eng og Dale,
en liflig Klang trindt om mig lød,
mit Øie fik en Dvale.
Da sank jeg i saa fast et Blund,
men lydt det klang i samme Stund:
Den gode Tid nu kommer,
nu bli'er det Vaar og Sommer. —
Nu spiller lystigt jeg Skalmei', —
o skjønne Mai, o skjønne Mai!
(Han spiller paa Skalmeien. De ældre Pilgrimme komme fra Wartburg og drage ad Bjergstien tilhøire, hvorfra man hører deres Sang.)

De ældre Pilgrimme.
Til Dig, o Herre, tyer jeg hen.
Hvo er som Du hver Synders Ven?
O, rene Jomfru, hør vor Sang,
beskyt vor fromme Pilgrimsgang.
Jeg er af Syndens Byrde træt,
den dybt formaar min Sjæl at bøie, —
thi gjør jeg mig ei Veien let,
men vælger gjerne Kval og Møie.
Paa Naadens Fest jeg knæler ned
og beder om Barmhjertighed,
og Den, som eier Troens Mod,
bli'er frelst ved Anger og ved Bod.

Hyrden,
(som imidlertid har blæst paa Skalmeien, holder inde da han seer Pilgrimmene nærme sig, svinger Hatten og tilraaber dem):
Farvel, tag Hilsen med!
Bed til Madonna for min Sjæl!

Tannhäuser
(synker dybt grebet paa Knæ).
Dig være Pris, o Herre!
Tak ske din Naades Magt og Fylde!

Pilgrimmene
(fjerne sig stedse mere, saa at deres Sang efterhaanden taber sig).
Til Dig, o Herre, tyer jeg hen.
Hvo er som Du hver Synders Ven?

O rene Jomfru, hør vor Sang,
beskyt vor fromme Pilgrimsgang . . . .

Tannhäuser

(knæler hensunken i inderlig Bøn og fortsætter Pilgrimmenes Sang efterhaanden som den taber sig).

Jeg er af Syndens Byrde trœt,
den dybt formaar min Sjœl at bøie,
thi gjør jeg mig ei Veien let,
men vœlger gjerne Kval og Møie.

(Taarer kvæle hans Stemme, Sangen høres endnu i det Fjerne, men forsvinder tilsidst ganske. Derpaa høres langt borte Klang af Kirkeklokkerne i Eisenach og endelig, da disse forstumme, Signaler fra venstre, der lyde bestandig nærmere).

Fjerde Scene.

(Ad en Skovvei fra Høiene tilvenstre kommer Landgreven og Sangerne enkeltvis i Jægerdragt. Det øvrige Jagtselskab indfinder sig efterhaanden.)

Landgreven.

Hvem knæler her i inderlig Bøn?

Walther.

En Bodfœrdig.

Biterolf.

Efter Dragten en Ridder.

Wolfram,

(der har nærmet sig og gjenkjendt Tannhäuser).

Det er ham!

Sangerne.

Henrik! — Seer jeg ret!

(Tannhäuser viser Tegn paa Overraskelse, mander sig op, kaster et flygtigt Blik paa Sangerne og bøier sig for Landgreven.)

Landgreven.

Det er virkelig Dig?
Vender Du tilbage til os,
som Du forlod i Hovmod?

Biterolf.

Siig, hvad din Tilbagekomst betyder.

Nogle.

Ja forklar.

Biterolf.

Forsoning? —
Eller gjælder det fornyet Strid?

Sangerne.

Ja svar.

Wolfram.

O, spørg ham ei;
spaar denne Mine Hovmod?

(Gaar venlig hen til ham.)

Vær velkommen, du kjække Sanger,
som — ak — saalœnge
har manglet i vor Kreds.

Walther.

Velkommen, hvis Du ønsker Fred.

Biterolf.

Vær hilset da som Ven paany.

Sangerne.

Ja, vær velkommen i vor Kreds!

Landgreven.

Saa vær da ogsaa mig velkommen
og siig,
hvor har Du været saa længe?

Tannhäuser.

Ak, jeg har vandret om i fjerne Lande,
hvor jeg har ganske tabt min Hjertefred.
Spørg ei, — jeg søger ingen Strid paany,
lad mig i Fred kun drage bort igjen.

Landgreven.

Vist ei! — Kom, vær paany vor Ven og Sanger!

Wolfram.

Ja, bliv hos os.

Biterolf.

Vi lade Dig ei gaa.

Sangerne.

Bliv hos os!

Tannhäuser.

Nei, nei, jeg tør ei see tilbage,
og kan ei heller stille staa.
Mig byder Skjœbnen fremad drage,
og uden Rast jeg ile maa.

Landgreven og Sangerne.

Nei bliv! Da Du kom her tilbage,
vort Gjensyns Fest vi feire maa.
Hvorfor saa hastig fra os drage?
Du søgte os, — Du maa ei gaa!

Tannhäuser (river sig løs).

Nei, bort herfra!

Sangerne.

O, bliv hos os!

Wolfram

(med hœvet Stemme, idet han trœder i Veien for Tannhäuser).

Bliv hos Elisabeth!

Tannhäuser (stærkt bevœget).

Elisabeth! — O, Gud i Himlen! —
Hvi nœvner Du det kjære Navn?

Wolfram.

For dette Ord, o Ven,
maa Du vide mig Tak.

(Til Landgreven.)

Herre, siig, tillader Du,
at jeg forkynder ham hans Held?

Landgreven.

Sig ham, hvad Trolddom han har øvet,
og Himlen gjøre ham værdig
til snart igjen at løse den.

Wolfram.

Den Tid, da Sangens Fest vi sammen feired,
din Kunst blandt os en mægtig Modstand fandt,
hvor tidt Du Seier vandt, blev tidt beseiret,
een Pris der var, som Du dog ene vandt:
Ja Ven, var det ved Trolddomsmagt,
at sligt et Under blev fuldbragt,
at let Du vandt ved Sangens Lyd
en Mø, saa rig paa sjelden Dyd.
Thi ak! — da Du drog bort i Vrede,
hun alvorsfuld vor Kreds forlod,
fandt i vor Sang ei længer Glæde
og misted Kindens Rosenblod.
— O, vend tilbage, kjære Sanger,
og syng med os paa vanlig Skik,
at vi igjen en Straale fanger
fra hendes Dines Stjerneblik,

Sangerne.

Kom atter, Henrik! Vend tilbage,
al Splid og Tvedragt være endt!
Vær atter som i gamle Dage,
vær som den Ven, som vi har kjendt.

Tannhäuser

(inderlig rørt, omfavner Wolfram og Sangerne med Heftighed).

Velan, saa kom og før mig til hende!
Ja, nu jeg atter henrykt skuer
Naturen og den skjønne Jord,
og Himlens Sol i gyldne Luer,
som straaler over Engens Flor.
Du skjønne Vaar en Straale kaster
af Glæde i min Sjæl igjen,
og længselsfuldt mit Hjerte haster
til hende bort, didhen, didhen!

Landgreven og Sangerne.

Han følger med, den Ven, vi misted,
et Under gav os ham igjen!
Held Den, hvis Skjønhed mægtig fristed
og mildt bevang vor stolte Ven.
Nu søbt bevæget hendes Øre
skal atter lytte til vor Sang,
vort Hjertes Jubel skal hun høre
igjen til Harpens glade Klang.

(Hele Jagtselskabet har samlet sig i Dalen. Landgreven støder i sit Horn, Jægerne svare ham. Teppet falder.)

Anden Akt.

(Sangerhallen paa Wartburg. I Baggrunden fri Udsigt til Borggaarden og Dalen.)

Første Scene.

Elisabeth

(træder glad bevæget ind).

O Tonehal, jeg henrykt skuer
og hilser Dig endnu engang,
thi under dine skjønne Buer
han vakte mig ved deilig Sang.
Da her hans Røst forstummed,
Du øde tyktes mig,
et Savn mit Indre rummed,
mit Hjerte vaanded sig.
Men høi og herlig du dig hæver,
du Kunstens Borg og stolte Værn;
o han, hvis Sang end blandt os lever, —
han er maaske ei længer fjern.
O Tonehal jeg hilser dig!

Anden Scene.

(Wolfram og Tannhäuser lade sig see i Baggrunden.)

Wolfram.

Der er hun!
Nærm Dig hende uforstyrret.

(Han bliver staaende i Baggrunden, lænet til Balkonens Muur.)

Tannhäuser

(styrter ned for Elisabeths Fødder).

Fyrstinde!

Elisabeth (forvirret).

Gud! Staa op! Forlad mig!
Jeg tør ei see Jer her.

(Vil gaa.)

Tannhäuser.

Du tør.
O bliv, og lad mig bøie Knæ for Dig.

Elisabeth (vender sig venlig imod ham).

Nei, bøi ei Knæ!
Reis dig, du ædle Skjald,
thi disse Haller er jo din Kongeborg. —
O staa dog op.
Modtag min Tak, at I kom hid igjen.
Hvor har I været saa længe?

Tannhäuser.

Langt, langt herfra i fjerne, fjerne Lande.
Ak, Glemsels Slør
har lagt sig over
den svundne Tid,
og jeg har ganske mistet al Erindring
og kun det Ene mindes jeg endnu,
at jeg aldrig havde haabet

at samles med Eder,
aldrig paany at møde ders Blik.

Elisabeth.

Hvad var det da, som drog Jer hid igjen?

Tannhäuser.

En salig Magt!
Et uforklarligt himmelsk Under!

Elisabeth (i glad Sindsbevægelse).

Den Magt skal være priset
og evig kjær mit Hjerte!
(Fatter sig, forvirret.)
Tilgiv! Jeg neppe veed, hvad selv jeg taler.
Jeg drømmer vist og teer mig som et Barn.
En selsom Magt beherster mig.
Jeg fatter ei mig selv. Forklar mig Dette,
hjelp mig at løse selv mit Hjertes Gaade.
Naar ders Skjalde rørte
min Sjæl med deilig Sang,
en yndig Leg jeg hørte
i ders Toners Klang.
I salig Drøm mig Sangen vugged,
den trængte til mit Hjerte ind,
snart skjælved jeg og bange sukked,
snart følte jeg mig glad i Sind.
Mit Hjerte nye Ønsker gjemte
og nye Længsler, nye Savn,
hvad før jeg elsked jeg forglemte
og priste kun dit Sangernavn. —
Men da fra os du Foden flytted,
fra mig al Glæde hastig svandt,
forgjæves jeg til Sangen lytted,
dens Tone jeg tungsindig fandt.
Jeg følte dyb og heftig Smerte,
som havde nylig spøgt og leet,
en Byrde tynged paa mit Hjerte, —
Henrik, hvad er der med mig skeet?

Tannhäuser (henrevet).

Pris Elskovs Gud! han tændte Flammen,
han har vort Suk, vor Længsel hørt,
han bragte vore Hjerter sammen,
ved ham min Sang din Sjæl har rørt.

Elisabeth.

Saa vær bestandig priset
af mig, du huldе Magt,
som har om Elskovs Lykke
mig salig Kundskab bragt.
Jeg føler Flammen lue,
det lysner i mit Bryst,
Hvor skjælver ei mit Hjerte
af salig Elskovslyst.

Tannhäuser.

Saa vær bestandig priset
af mig, du huldе Magt,
som paa de kjære Læber
har Elskovsordet lagt.
Min Sjæl jeg trøstig vier
til evig Elskovslyst!
Af saligt Haab og Glæde
sødt hæver sig mit Bryst!

Wolfram (i Baggrunden).

Vee mig! Saa svandt hvert Haab for dette Liv!

(**Tannhäuser** skiller sig fra **Elisabeth**, gaar hen til **Wolfram**, omfavner ham og fjerner sig med ham.)

Tredie Scene.

(**Landgreven** kommer fra en Sideindgang; **Elisabeth** iler ham imøde og skjuler sit Ansigt ved hans Bryst.)

Landgreven.

Dig seer jeg her i denne Hal,
som Du har skyet saalænge?
Siig, lokker denne Sangfest Dig,
vi her vil feire?

Elisabeth.

Min Onkel! O, min gode Fader!

Landgreven.

Du kommer for at aabne mig dit Hjerte?

Elisabeth.

Læs i mit Øie, tale kan jeg ei.

Landgreven.

Da lad endnu en Frist os ære
din undtalte Hemmelighed,
Fortryllelsen skal uløst være,
til selv du Gaadens Løsning veed.
Ja, hvad saalunde dunkelt Sangens Toner
har vakt og kaldt til Liv,
skal den i Dag igjen afløre
og underfuldt forklare.
Den skjønne Kunst nu blive skal til Daad.
(Man hører Trompeter.)
Alt nærmer sig mit Riges høie Adel,
som jeg bød hid til denne sjeldne Fest.
Her komme Flere nu end før,
da de har hørt, at Du i Dag vil hædre den.

Fjerde Scene.

(Trompeter. — **Grever, Riddere og rigt smykkede Adelsdamer** føres ind af **Pager. Landgreven og Elisabeth** modtager og hilser paa dem.)

Chor.

O, Tonehal! Vor Hilsen vi dig bringe,
vi hilse dig igjen med Jubelklang!
Vort Sangerchor, lad dine Harper klinge,
thi Musers Skare lytter til din Sang!
Den skjønne Kunst har her en Vogter mild.
Thüringens Fyrste, Landgrev Hermann, hil!

(**Ridderne og Damerne** sidde i en bred Halvkreds paa ophøiede Sæder, som **Pagerne** have anvist dem. **Landgreven og Elisabeth** indtager Ærespladse under en Baldachin i Forgrunden. — Trompeter. — **Sangerne** træde festligt frem, høie sig, hilse Forsamlingen paa ridderlig Vis og indtage deres Sæder i en snever Halvkreds i Salens Midte. **Tannhäuser** staar i Forgrunden yderst tilvenstre ligeoverfor Forsamlingen, **Wolfram** paa den modsatte Side tilhøire.)

Landgreven (reiser sig).

Alt mangen herlig Sang har her I sunget,
I kjære Sangere, i denne Hal.
I saare tidt har glædet vore Hjerter

ved Ordets Kløgt og skjønne Toners Klang;
og naar vort Sværd i alvorsfulde Kampe
stred for vor Ret og Rigets Majestæt,
og naar vi kued Landets frække Fjender, —
forkyndte I ved Digt og Sang vor Hæder,
og ædel Skjønhed, høi og værdig Ynde,
sand Dyd og Troskab, rene Sæder
har I ved eders sjeldne Kunst
tilkæmped mangen herlig Seier.
Bered os da igjen i Dag en Fest,
nu, da den ædle Skjald er vendt tilbage,
som vi har her saalænge savnet. —
Men hvad har bragt ham atter til vor Kreds?
Mig tykkes det en dunkel Sag.
Kun I ved Sangens Kunst kan løste Sløret.
Thi stiller jeg det Spørgsmaal nu til Eder:
Kan I forklare Elskovs Gaade?
— Den, som kan værdigst løse den,
faar Lønnen af Elisabeth.
Han fordre den saa høi han vil,
jeg borger for, at den skal tilstaas ham. —
Op, kjære Sangere! Slaa Harpens Strenge,
og syng til Elskovs Pris.
Bereder Jer til Kamp og modtag Alle
forud vor Tak!

(Trompeter.)

Riddere og Adelsfruer.

Hil Thüringens Fyrste,
Hil den skjønne Kunsts Beskytter!

(Alle tage Plads. Fire Pager træde frem og samle i et Guldbæger Sangernes Navne, som hver især nedskriver, og rækker det til Elisabeth. Hun tager et Blad ud deraf og giver det igjen til en af Pagerne, som læser det og træder tilligemed de Andre frem i Midten af Scenen.)

De fire Pager.

Wolfram af Eschinbach, begynd!

(Tannhäuser støtter sig til sin Harpe og staar ligesom hensunken i Drøm. Wolfram reiser sig.)

Wolfram.

Begeistrings-Flammen i mit Hjerte luer,
naar slig en Skare smykt i festlig Pragt
af tappre Helte samlet her jeg skuer, —
en herlig Egeskov i Vaarens Dragt. —
Jeg skuer og en Kreds af hulde Kvinder,
yndige Blomsters duftende Krands,
Beundring farver mine Kinder,
min Sang forstummer ved slig himmelsk Glands.
Men seer jeg op til Stjernen høist paa Himlen,
der fremfor alle straaler klar og skjøn,
da drages bort min Aand fra Verdensvrimlen,
jeg synker hen i from, andægtig Bøn,
og see, — en Brønd, saa underfuld jeg skuer,
hvori mit Blik forbauset stirrer ned,
dens klare Trylledrik min Aand opluer,
af den mit Hjerte øser Salighed.
Men aldrig kan jeg nærme mig dens Kilde
for fræk at ville plumre Vældets Flod,
i fjern Tilbedelse jeg ydmygt stille
gad offre den mit sidste Hjerteblod. —
I Fyrster kan af disse Ord erfare,
hvorlunde jeg mon Kjærlighed forklare.

Ridderne og Damerne (bifaldende).

Hav Tak, hav Tak!
din Sang fortjener Pris!

Tannhäuser,

(som ved Slutningen af Wolframs Sang ligesom vaagnede af Drømmen, reiser sig hurtig).

O Wolfram, ogsaa jeg har skuet
den Brønd, Du mener, Du har seet;
jeg har for den begeistret luet
og staar at prise den beredt.
Men naar jeg nærmer mig dens Kilde,
da føler jeg en Længselsmagt,
da vil min hede Tørst jeg stille
og tømme Bægret uforsagt.
Og aldrig Frygtens Draaber blande
sig i mit Bægers Perleskjær,
og aldrig tørres Brøndens Vande,
og aldrig slukkes mit Begjær.
Som Kvægedrikken evig varer,
jeg tørster evig lueheb, —
saadan, o Wolfram, jeg forklarer
hin Livets Gaade: Kjærlighed.

(Elisabeth gjør en Bevægelse som for at tilkjendegive sit Bifald, men da alle Tilhørerne forholde sig alvorsfulde og tause, trækker hun sig undseelig tilbage.)

Walther von der Vogelweide (reiser sig).

Ja, Wolfram, for din Kildes Under
har andagtsfuldt jeg ogsaa brændt, —
men Du, som tørstig til den stunder,
Du, Henrik, har den aldrig kjendt.
Nei, lad Dig sige, lad Dig belære,
thi Brønden er den sande Dyd,
som Du skal høit og helligt ære,
som Sjælens Lys og Aandens Pryd.
Men har kun frækt i Elskovsbranden
din Læbe Du ved Bægret havt,
ja, hvis Du nipped blot til Randen,
svandt evig bort dens Underkraft.
Skal Brøndens Kraft dit syge Hjerte læge,
maa kun din Sjæl og ei din Sands Du kvæge.

Tilhørerne (med lydeligt Bifald).

Hil Walther!
Hil Dig, ædle Sanger!

Tannhäuser (reiser sig heftig).

Nei, Walther, nei, i slige Sange
I stygt forvandsker Kjærlighed,
thi turde jeg kun smægte bange,
blev jeg af Livet hastig kjed.
Bøi Knæ for Gud, pris hellig Nattens Stjerne,
Guds Sol i det uendelige Fjerne;
pris høi og hellig Himlens Hal,
thi den Du ei begribe skal;
men seer jeg Den, hvis Skjønhed tryller Die
og som af samme Stof bestaar
i bløde Former mod mig bøiet,
mens sødtberust mit Hjerte slaar, —
det fulde Glædesbæger skummer,
thi slig en Vellyst Elskov rummer.

(Stor Bevægelse blandt Tilhørerne.)

Biterolf (reiser sig i Vrede).

Vi, Frække, Dig til Regnskab drager,
thi hvo kan rolig høre Dig?
Ifald din Stolthed det behager,
saa hør nu, Spotter, ogsaa mig.
Naar Kjærlighed mit Bryst opflammer,
mit Liv en dyb Forklaring faar,
jeg vogter den i Hjertets Kammer,
at ren og hellig den bestaar.
For Kvindedyd jeg kæmper villigt,
for Æren drager jeg mit Sværd,
men Sandsers Lyst, som kjøbes billigt,
er, tro mig, intet Sværdslag værd!

Tilhørerne (med levende Bifald).

Hil Biterolf! Du taler sandt!

Tannhäuser

(springer op i stor Heftighed).

Ha, Biterolf! Du Praler vced
om Kjærlighed kun lidt Besked,
og visnok har Du ikke ment
hvad kun har Navn deraf fortjent.
Hvad har Du, Stakkel, vel erfaret? —
dit Liv jo ingen Blomster bær.
Hvad der blev Dig af Elskov sparet,
var vist ei mindste Offer værd.

(Tiltagende Bevægelse blandt Tilhørerne.)

Ridderne (fra forskjellige Sider).

Lad ham ei ende!
Standser hans Frækhed!

Landgreven

(til Biterolf, som drager Sværdet).

Bort med Sværdet!

(Til Sangerne.)

I Mænd, yp ingen Trætte!

Wolfram

(reiser sig i ædel Vrede. Saasnart han begynder, indtræder Roligheden paany).

O Herre, lad min Bøn Dig røre,
og giv min Sang den Magt,
at intet Urent skal forføre
vor Kreds, med Ret og Dyd i Pagt!
Ja, lad min Harpe tone,
o Kjærlighed, for Dig,
som i en Engels Skjønhed
blev aabenbaret mig.
Du nedsteg, Himmelsendte,
at føre mig didhen,
hvor som en evig Stjerne
jeg hilser Dig igjen!

Tannhäuser

(bragt til det Yderste).

Fra nu min Sang skal kun din Roes forkynde,
kun Du, o Venus, skal begeistre mig!
Din huldc Magt er Kilden til al Ynde
alt Skjønt og Deiligt stammer jo fra Dig!
Drag hen, lad hendes Arm Jer huldt omslynge,
og sødtberust til hendes Fane sværg,
først da I værdig kan om Elskov synge!
Ja, drag til hende, — drag til Venusbjerg!

(Almindeligt Udbrud af Forfærdelse.)

Alle.

Ha, den Forvorpne!
Flv ham! Bort fra ham!
Vee ham, vee!
Han været har i Venusbjerg!

Damerne.

Ja flv ham! Bort fra ham!

(De fjerne sig med Udtryk af Bestyrtelse og Afsky. Kun Elisabeth, der i voxende Angst har fulgt Striden, bliver alene tilbage. Bleg, og med Anspændelse af al sin Kraft holder hun sig stottet til en af Baldachinens Træ-Søiler. Landgreven, alle Ridderne og Sangerne have forladt deres Sæder og træde sammen i Forgrunden; kun Tannhäuser bliver en Tidlang staaende yderst tilvenstre i stærk Bevægelse.)

Landgreven, Ridderne og Sangerne.

Hvad har vi hørt! Ha, frække Ord!
Han har bekjendt en Skyld saa stor!
I Venusbjergets fule Dynd
han svælget har i Last og Synd.
Afskyligt! Rædsomt! Frygteligt!
At flux vi dræbe ham, er Pligt.
Send ham til Helveds Pøl igjen!
Han være dømt! Far hen! Far hen!

(Alle styrte med dragne Sværd ind paa Tannhäuser, som indtager en truende Stilling. Da kaster Elisabeth sig pludselig med et hjerteisønderrivende Skrig mellem dem og dækker Tannhäuser med sit Legeme.)

Elisabeth.

Ha, stands!

(Ved Synet af hende vige de forbausede tilbage.)

Landgreven, Ridderne og Sangerne.

Hvad seer jeg? Hvad? Elisabeth!
Den kydske Jomfru for den Faldne!

Elisabeth.

Ja, stands, jeg ellers selv vil dø,
thi mod de Saar, som I kan volde,
mig volder dobbelt Kval
det Slag jeg fik af ham.

Landgreven, Ridderne og Sangerne.

Elisabeth! Hvad maa jeg høre!
Beherst dit svage Hjerte!
Kan Du saa let afbede Straffen
for ham, som har forraadt Dig selv.

Elisabeth.

Sørg ei for mig, men tænk paa ham!
O, nægt ham ikke Sjælens Frelse!

Landgreven, Ridderne og Sangerne.

For ham svandt hen hvert Haab om Frelse,
og aldrig Naade skjænkes ham.
Han er af Himlen vorden hanlyst.
Han fare hen til Død og Dom.

(De trænge atter ind paa Tannhäuser.)

Elisabeth.

Vig bort fra ham! Hvad Ret har I at dømme?

I Skjændige, kast bort det blanke Staal,
og hør af mig, den Skyldfri, Sandheds Ord!
Ei Nogen veed, hvad Gud i Naade vil.
Skal han, den engang ædle Sanger,
som faldt ved Trolddoms Magt og List,
ei vorde frelst ved Bod og Anger
til Fred og Glæde her og hist?
Vil I, som Dyd og Retfærd øve,
ei agte Naadens milde Net,
men Haabet grumt en Synder røve,
som har mod Jer ei handlet flet?
Mit Hjerte evig ham tilhørte,
dog dræbte han min Ungdoms Lyst;
han uden Skaansel Slaget førte
og stødte Dolken i mit Bryst.
Dog for hans Liv og for hans Held jeg beder,
at han til Bod og Anger er bered,
at Haab og Tro til Frelsens Havn ham leder,
thi og for ham en Frelser engang led.

Tannhäuser,

(der er bleven heftig greben ved Elisabeths Forbøn, har efterhaanden opgivet sin Trods og staar sønderknust og tilintetgjort).

Vee mig Ulykkalige!

Langreven, Ridderne og Sangerne

(rørte).

En Engel kom i Himmelklæder
og bragte Bud fra Herrens Naad. —
Sku did, du skjændige Forræder,
og ihukom din onde Daad!
Den rene Jomfru løse vil din Lænke.
Du ved din Skyld har hende Døden bragt.
O, kan jeg ei Tilgivelse ham skjænke,
jeg modstaar dog ei Naadesordets Magt!

Tannhäuser.

At fri min Sjæl af Syndens Lænke,
den Himmelsendte nærmed sig,
og dog jeg voved frækt at krænke
Den, som til Frelse sendtes mig.
O Du, som er velsignet i det Høie,
som har en Engel til min Frelse sendt. —
forbarm Dig, Gud! Jeg Synder, har mit Die
i skjændig Attraa mod den Rene vendt.

Landgreven (efter en Pause).

En rædsom Brøde blev begaaet!
Et Syndens Barn, forstødt af Gud,
sneg sig til os
og vandt ved Svig vor Tillid.

(Til Tannhäuser.)

Vi taale Dig ei her!
Vi vil ei see Dig blandt os!
Dit Selskab vilde være os en Skjændsel;
selv Himlen vilde see i Vrede ned
paa dette Tag,
som gjæstmildt gav Dig Ly.
Endnu staar dog maaske en Vei Dig aaben
til Frelse for din Sjæl;
et Haab er muligt,
agt paa mit Vink,
benyt det til dit Held.
En Skare fromme Mænd af Landet
har samlet sig til Pilgrimsfærd,
de Ældre alt er dragne forud,
de Yngre staa i Dalen her.
Kun ringe Synder tynger dem,
dog Himlens Herre til Behag
vil deres fromme Trang de stille
og drage bort til Rom i Dag.

Landgreven, Sangerne og Ridderne.

Med dem Du bort skal drage
til Pavetronens Fod,
andægtig skal Du knæle
og gjøre ydmygt Bod.
Kast Dig for ham i Støvet,
som veed til Frelse Vei,
vend aldrig meer tilbage,
benaader han Dig ei.
Faldt end vor Hævn til Føie,
fordi en Engel led,
hans Sværd naaer Den, som skamløs
sank dybt i Synden ned.

Elisabeth.

Lad ham til Dig hendrage,
o, naaderige Gud,
tilgiv ham hvad han daarlig
har syndet mod dit Bud.
Til Dig jeg fromt vil bede,
min Gud forlad ham ei,
lad ei ham gaa til Grunde,
lys for ham paa hans Vei.
O, Herre, tidt du hørte,
hvad dette Hjerte bad,
vil ham Du naadig frelse!
jeg offrer Livet glad.

Tannhäuser.

Hvor skal jeg Frelse finde,
hvor finde Fred igjen?
Min Synd kan aldrig sones,
mit Haab svandt evig hen.
Dog vil herfra jeg drage
med angergivent Mod,
i Støvet vil jeg knæle
for Pavetronens Fod.
Ak, at jeg lønne kunde
den Engel i min Nød,
som, skjøndt saa frækt forhaanet,
sig dog som Offer bød!

Sang af de yngre Pilgrimme

(fra Dalen).

Paa Naadens Fest jeg knæler ned
og beder om Barmhjertighed,
og Den, som eier Troens Mod,
bli'er frelst ved Anger og ved Bod!

(Alle tie og lytte bevægede til Sangen.)

Tannhäuser,

(hvis Træk oplives af Haab, iler bort under Raabet).

Til Rom!

Alle (raabe efter ham).

Til Rom!

(Teppet falder hurtigt.)

Tredie Akt.

Indledning.

(Tannhäusers Pilgrimsgang.)

Første Scene.

(Dalen foran Wartburg med Hørselbjerget tilvenstre, ligesom i Slutningen af første Akt. Det er henimod Aften. Paa det lave Klippestykke foran Mariabilledet i Forgrunden tilhøire, ligger **Elisabeth** i inderlig Bøn. **Wolfram** kommer fra Høiderne tilvenstre, men bliver da han seer Elisabeth staaende paa et Fremspring midtveis.)

Wolfram.

Jeg seer Dig atter her med Bøn paa Læben,
som jeg saa ofte saae Dig, naar jeg kom
fra disse Bjerge og foer vild i Dalen.
I Bøn til Gud hun knæler ned
med Øine fromt af Taarer fyldte
for ham, som hendes Kval forskyldte.
Slig Magt har hellig Kjærlighed!
Hun venter paa de fromme Pilegrimme,
thi det er Høst, — de vende hjem fra Rom.
Men har han fundet Frelse for sin Sjæl?
O, hør den Renes Bøn og Klage,
Madonna, send ham frelst tilbage!
Om Smerten end ei helt forgaar,
læg hendes dybe Hjertesaar!

(Da han vil stige ned i Dalen hører han i det Fjerne de ældre Pilgrimme, der nærme sig.)

Elisabeth

(reiser sig og lytter til deres Sang).

Det er deres Sang! —
Det er dem! — de vende hjem!

Wolfram,

(som under Sangen langsomt har nærmet sig).

Det er Pilgrimmene!
Igjennem disse Salmetoner klinger
den Glæde, Naaden vakte.

Elisabeth.

O Himmel, styrk mit Mod,
at jeg staar fast, hvis Haabet brister!

Wolfram

O Himmel, styrk den Svages Mod,
at hun staar fast, hvis Haabet brister!

(De ældre Pilgrimme, som efterhaanden ere komne nærmere, træde ind i Forgrunden tilhøire, drage langs Dalen henimod Wartburg, og forsvinde tilsidst bag Bjergene i Baggrunden.)

Pilgrimmenes Sang.

O Hjem, som jeg har savnet længe,
jeg hilser dine grønne Enge!
Min Pilgrimsstav jeg lægger ned,
jeg vandret har i Ydmyghed.
Jeg sonet har ved Bøn og Bod
min kjære Gud, min Hyrde god.
For Død og Dom jeg frygter ei,
han er min Trøst paa al min Vei.
Jeg tør paa Sjælens Frelse regne
blandt Engle hist i Lysets Egne.
Mit Hjerte synger glad hans Pris,
han leder mig til Paradis!
Halleluja i Evighed!
Halleluja i Evighed!

(Elisabeth har fra Klippestykket ved Madonnabilledet speidet i stor Sindsbevægelse efter Tannhäuser blandt Pilgrimmene, men Sangen hendør efterhaanden og Solen gaar ned.)

Elisabeth (bevæget).

Han kommer ei igjen!

(Hun synker paa Knæ.)

O, Madonna, i det Høie,
hør mit Suk og Klageord,
Knus mig Arme for dit Øie,
tag mig bort fra denne Jord.
Led mig fra denne Smertesdal
ind i din Glædes Himmelsal!
Saa tidt en daarlig Drøm mig lokked
og jordisk Længsel hendrog mig,
naar syndig Hang min Tillid rokked
og Verden drog min Sjæl fra Dig,
da søgte jeg i Angst og Smerte
at dræbe Synden i mit Hjerte.
Boer end der Synd i Sjælen inde,
o naadig dog mig ihukom,
at jeg som værdig Tjenerinde
kan nærme mig din Helligdom,
og ved at klage Dig min Nød
kan frelse ham fra evig Død.

(Hun bliver i nogen Tid liggende paa Knæ med Ansigtet ligesom forklaret vendt mod Himlen. Idet hun derpaa langsomt reiser sig, seer hun Wolfram, der har nærmet sig og betragter hende rørt. Da han gjør Mine til at tiltale hende, betyder hun ham ved Tegn, at han ikke maa tale.)

Wolfram.

Elisabeth!
Tør jeg ei ledsage Dig?

(Hun betyder ham igjen ved Tegn, at hun er ham inderlig taknemmelig for hans tro Kjærlighed, men at hendes Vei gaar mod Himlen, hvorhen en høiere Pligt kalder hende; han skal derfor hverken ledsage eller følge hende. Derpaa gaar hun langsomt bort ad Fjeldveien til Wartburg, og sees endnu en Tidlang i det Fjerne.)

Anden Scene.

Wolfram

(seer længe efter Elisabeth, sætter sig derpaa tilvenstre ved Foden af Høien, griber Harpen og begynder efter et Forspil.

Det dybe Mørke Skov og Enge dækker,
henover Bjerg og Dal et Slør sig lægger,
og Sjælen, som fra denne Jord vil bort,
knap vover Flugten gjennem Natten sort.
Men du gaar frem, du evigklare Stjerne,
dit blide Lys du sender fra det Fjerne,
det trænger gjennem Nattens sorte Flor
og viser Vei bort fra den falske Jord.
O, Du, min Aftenstjerne hist,
som længe har min Kummer vidst,
hils hende paa sin Himmelvei
fra ham hvis Troskab svigted ei,
naar bort fra Jord paa lette Vinger
til glade Engle hun sig svinger.

Tredie Scene.

(Det er bleven Nat. Tannhäuser kommer i sønderreven Pilgrimsdragt. Hans Ansigt er blegt og fordreiet, han vakler og støtter sig til sin Stav.)

Tannhäuser.

Jeg hørte Harpeslag, det klang saa sørgeligt!
Det kom vel ei fra hende?

Wolfram.

Hvem er Du, Pilgrim,
som gaar saa ene?

Tannhäuser.

Hvem jeg er?
Jeg kjender Dig ret godt,
thi du er Wolfram
den velbekjendte Sanger.

Wolfram.

Henrik! — Du! —
Hvad fører Dig til denne Egn?
O tal! Siig, vover
Du uden Syndsforladelse
at komme i vor Nærhed?

Tannhäuser.

Vær uden Frygt, min kjære Sanger.
Jeg søger ikke Dig, af Dine Ingen.
Jeg søger kun at finde her en Vei,
jeg engang fandt saa saare let.

Wolfram.

Og hvilken Vei?

Tannhäuser (med ubyggelig Glæde).

Veien til Venusbjerg.

Wolfram.

Forfærdelige!
Jeg gyser ved dit Ord!
Did lyster Du at drage.

Tannhäuser.

Veed Du vel Vei derhen?

Wolfram.

Afsindige!
Hvor har Du været?
Drog Du da ei til Rom?

Tannhäuser (rasende).

Tal ei om Rom!

Wolfram

Ei til den hellige Fest?

Tannhäuser.

Tal ei om den.

Wolfram.

Var Du der ei? Tal! Jeg besværger Dig!

Tannhäuser

(efter en Pause, bevæget og forbittret).

Vel var ogsaa jeg i Rom.

Wolfram.

Saa tal! Fortæl!
Usalige!
Jeg føler dyb Medlidenhed med Dig.

Tannhäuser

(betragter ham rørt og forundret).

Hvordan, o Wolfram,
er Du da ei min Fjende?

Wolfram.

Det var jeg ei dengang,
da Du var fri for Brøde.
Men tal! Du drog til Rom?

Tannhäuser.

Belan, saa hør!
O, Wolfram, Dig vil jeg betro det.

(Han sætter sig udmattet ved Foden af et Klippestykke i Forgrunden. Wolfram vil sætte sig ved hans Side.)

Gaa bort fra mig!
Den Plet, som jeg betræder, er forbandet! —
Saa hør da, Wolfram!

(Wolfram bliver staaende i nogen Afstand fra ham.)

Nedbøiet af Anger
og med et ydmygt Sind jeg søgte
at finde Vei til Rom.
En Engel havde kuet
den stærke Synders skyldbeladte Hjerte.
Nu vilde fromt jeg bede Herren
at frelse mig fra Død og Dom,
de Taarer vilde jeg fortjene,
som for mig arme Synder flød.
Det syntes mig for let at vandre Veien,
som hine andre fromme Vandringsmænd.
De gik paa bløde Græs i Enge
og kvæged sig ved Kildens Vand,
jeg vandred over Tjørn og hvasse Stene
paa nøgen Fod i Middagssolens Brand.
Naar fromme Bønner de til Himlen sendte,
jeg offred glad mit Blod til Herrens Pris,
og naar et Herberg trøsted dem paa Veien,
jeg sank udmattet ned i Sne og Is;
jeg gik forsagende, med lukket Øie
for ei at see Italiens skjønne Høie,
bad Gud af et bodfærdigt, ydmygt Hjerte
at lindre mildt min Engels Sorg og Smerte.
Og Rom, det hellige, tilsidst jeg skued,
jeg knælte ned af Frygt og Rædsel kuet,
Frem Dagen brød og alle Klokker løde,
fra Kirken toned skjønne fromme Sange,
og Folket jubled Klangen glad imøde,
som loved Fred og Frelse for saa Mange.
Da saae jeg ham, som Frelsens Dom forkynder,
foran hans Trone Mængden knælte ned,
og Mange gav han Aflad, mangen Synder
sig hævede i glad Frimodighed.
— Og Timen slog. — At nærme mig jeg vovede,
jeg skrifted uden Sky med bøiet Hoved
hver syndig Lyst, som end mit Hjerte daarer,
som fristet har trods Bøn og Bod min Aand,
og bad om Naade, bad ham under Taarer
at fri mig — ak! — af de forhadte Baand.
Som jeg saalunde bad, han talte:

„Har Du forskyldt saa frœk en Synd
„og har Du Helvedsdrikken tømt,
„har Du i Venusbjerget dvœlt,
„saa er Du evig og fordømt!
„Som Staven i min Haand, Du seer,
„ei meer med Blade smykkes kan,
„ei heller Frelse findes meer
„for Dig af Helveds hede Brand."

— Nu sank bedøvet jeg til Jorden,
al Sands forgik mig,
og da jeg vaagned,
laa natligt Mørke trindt om mig,
og de Benaadede
sang i der Fjerne glade Sange.

Da vœmmedes jeg ved deres Sang,
som rœdsom Spot den i mit Øre klang.
Forbandelsen stivned til Jis mit Blod,
og Angst drev mig bort paa haslig Fod.
Saa drog det mig hid og til hendes Bryst,
hvor tidt jeg har svœlget i salig Lyst.
Til Dig, Fru Venus, gaar jeg atter,
jeg søger din Grottes røde Pragt,
dit glade Hof, som evig omfatter
mit Sind og min Sands med Trolddoms-magt.

Wolfram.

Ha, tie, Usalige!

Tannhäuser.

O, lad mig ei forgjœves bede!
Til Dig igjen jeg henflyr nu!
Mig tynger Guds og Verdens Vrede;
kom, skjønne Venus! Led mig Du!

Wolfram.

Afsindige! Hvem paakalder Du!

(Scenen indhylles efterhaanden i en let Taage.)

Tannhäuser.

Ha! Mœrker Du ei
de lune Vinde?

Wolfram.

O, kom! Det bliver dit Fordœrv!

Tannhäuser.

Siig, duster ei Lusten livsaligt?
Hører Du ei
de jublende Toner?

Wolfram.

En Gysen farer i mit Blod!

Tannhäuser.

Det er de dandsende
Nymfers Skare.
Kom, o kom til salig Lyst!

(Et rosenfarvet Lys gjennemtrœnger Taagen. Man begynder at skimte de dandsende Nymfer.)

Wolfram.

Ve! Helveds Magter rykke nœr!
Kom, kom! Fly Mørkets onde Hœr!

Tannhäuser.

En himmelsk Sødhed tryller Sandsen
ved disse Luers dunkle Skin!
Ha! Her er Elskovs Trylleverden!
I Venusbjerg vi trœngte ind!

(Venus bliver synlig, hvilende paa et Leie i klar rosenfarvet Belysning.)

Venus.

Velkommen falske, utro Mand!
Blev Du af Verden lyst i Ban?
Skal jeg igjen mig mildt forbarme
og slutte Dig i mine Arme?

Tannhäuser.

Fru Venus! Hulde! Naaderige!
Til Dig, til Dig jeg drager hen!

Wolfram.

Bort, onde Magter, fly ham, fly!
Besnærer ei hans Sjœl igjen!

Venus.

Alt hvad Du synded vil jeg glemme,
naar til min Barm du atter tyer.
Af Glœdens Kilde skal du drikke,
naar aldrig meer min Favn du flyer!

Tannhäuser.

Min Fred er tabt, — her brœnder Saaret!
Saa være Helveds Lyst da kaaret!

Wolfram (holder ham tilbage med Magt).

Algode! Staa den Arme bi!
Henrik — et Ord — det gjør Dig fri.

Venus.

O, kom!

Wolfram.

O, hør!

Venus.

O, kom! Vær min, vær min igjen!

Wolfram.

End kan Du, arme Synder, frelses!

Tannhäuser.

Nei, Wolfram, nei, jeg maa derhen!

Wolfram

En Engel bad for Dig paa Jorden,
og snart hun svœver over Dig —
Elisabeth! —

Tannhäuser,

(som vilde rive sig løs fra Wolfram, bliver pludselig staaende, som ramt af et Slag).

Elisabeth!

(Gjennem Taagen, som efterhaanden forsvinder, skimtes Lys i Retningen af Wartburg, hvorfra paa samme Tid høres dumpe Slag af en Ligklokke.)

Sang (fra Høiene i Baggrunden).

O Sjœl, som drog fra Jordens Dal
til glade Engles Paradis,
syng Herrens Lov i Himmelsal.
Du vandt en evig Seiers Pris!

Wolfram (idet Sangen begynder).

Din Engel beder nu for Dig hos Gud.
Hun bliver hørt og, Henrik, — Du er frelst!

Venus.

Vee! Tabt for mig!

(Hun forsvinder med de øvrige Trylleskyner. Morgenen bryder frem.)

Wolfram

(slutter Tannhäuser i sine Arme).

O, hører Du denne Sang!

Tannhäuser.

Jeg hører.

(Toget træder ind. Forrest gaa de ældre Pilgrimme, derefter Sangerne, bærende Elisabeths afsjælede Legeme i en aaben Kiste; Landgreven, Ridderne og Adelsmændene følge. Wolfram giver et Tegn, Sangerne sætte Kisten paa Jorden, Wolfram fører Tannhäuser hen til den.)

Sang.

Salig blandt Engles
himmelske Hær
skuer hun ham,
som for Verden led.
Salig den Synder
hun har kjær,
for ham beder Englene
Frelse ned!

Tannhäuser

(synker, bøiet over Liget, langsomt til Jorden).

Hellige Elisabeth, bed for mig!

(Han dør; Faklerne sænkes langsomt til Jorden og udslukkes.)

De yngre Pilgrimme

(komme fra høire i Forgrunden og bære mellem sig en med grønt Løv bedækket Bispestav høit i Veiret. De ere alle smykkede med grønne Grene. Solen gaar langsomt op over Dalen).

Hil! Hil! O, Naadens Under, hil!
Hver Sjæl fik Deel i Frelsens Pagt!
See, for vort Blik har Herren mild
i Nattens Stund bevist sin Magt!
Den tørre Stav i Præstens Haand
med friske Grønt vi smykket see!
Saa frelses nu hver falden Aand
af Helveds dybe Kval og Vee!
Forkynder høit Guds Naades Bud!
Han førte os til Frelsens Havn!
Hellig, hellig er vor Gud!
Lover, priser Herrens Navn!
Halleluja! Halleluja!

Ridderne og de ældre Pilgrimme.

Til Naadens Havn
den Frelste farer,
til Lysets Hjem
blandt Engles Skarer!

(Solen, der er gaaet op over Hørselbjerget, udbreder et glødende Lysskjær over Scenen.)

Teppet falder.

De to Armringe.

Opera i en Act efter A. Oehlenschläger,

af **Axel Grandjean.**

Personerne.

Bjørn Asbrandson.
Thuride Snorresdatter.
Agna, hendes Søster.
Thorkil Eigilson.

Terner og Svende.
Bjørns og Thorkils Mænd.
Bønder fra Omegnen.

Handlingen foregaaer paa Island.

Skuepladsen forestiller en Bjælkehal med udskaarne Søiler. I Baggrunden er en stor Port og Vindueslugerne aabne, saa at man har vid Udsigt over Havet. Paa begge Sider i Forgrunden findes et Høisæde, og fra disse strække sig Borde og Bænke langs Væggen op mod Baggrunden. En Dør til hver Side. Til høire i Forgrunden sidder **Agna** omgivet af **Kvinder**, der dels flette Krandse, dels ordne Tæpper og Hynder, hvormed de smykke Hallen. Rundtom ere **Svendene** ifærd med at ophænge Vaaben og Skjolde. I Høisædet til venstre sidder **Thuride** hensunken i Tanker. Idet Tæppet gaaer op, er Agna ifærd med at synge en Vise, og Kvinderne gjentage just Omqvædet:

Hun tænkte, drager Thorvald bort,
Han vender ei tilbage.

Vise.

Agna.

Farvel, ung Asta, vene Mø!
Gid Freia Roser vinde
Omkring din Lok, paa salten Sø
Jeg drager Hæder at vinde.
Der kommer vel en bedre Tid
For os i Fremtids Dage,
Da endes vil al Sorg og Strid
Da vender jeg tilbage.

Chor.

Da endes vil al Sorg og Strid
Da vender jeg tilbage.

(**Thuride** reiser sig og gaaer op i Baggrunden, læner sig til Dørstolpen og seer udover Havet).

Agna.

Og Thorvald gik paa Skibet ud,
Der vugged sig paa Bølge,
Tilbage stod hans unge Brud,
Hun turde ham ei følge.
Endnu hun tidt til Stranden gaaer
Did Længselstanker drage;
Hun venter Dage, hun venter Aar,
Han kommer ei tilbage.

Chor.

Hun venter Dage, hun venter Aar,
Han kommer ei tilbage.

Agna (til de andre).

Hvor blev Thuride?

Kvinderne.

Der hun stirrer ud
Paa Havets Blaa.

Agna.

Thuride! kjære Søster!
Hvi er Du stedse dog saa tankespredt?

Thuride

(hører hende ikke, men gjentager som i Drømme).

„Hun venter Dage, hun venter Aar,
Han kommer ei tilbage."

Agna

(gaaer hen til hende og fører hende ned i Forgrunden).

Thuride! Sig mig dog, hvad fattes Dig?
Du gaaer omkring i dybe Tanker!

Thuride.

Kjære!
Mig fattes intet.

Agna.

Hjælp os dog at smykke
Med kostelige Tæpper, sjeldne Vaaben
Den hele Hal, at fager den maa være,
Naar Velkomstbægeret skal tømmes her.
Snart Thorkil Eigilson tilbage vender
Med sjeldne Skatte og af Hæder mætted,
Da skal der tændes Brudeblus i Hallen,
Med Glæde feire vi din Bryllupsfest!

Kvinderne.

Med Glæde feire vi din Bryllupsfest!

Thuride

(der har staaet i Tanker, farer sammen og udbryder):

Min Bryllupsfest! — Javist! — Min Bryllupsfest!

(Gaaer hen og sætter sig i Høisædet til venstre).

Agna

(seer ud over Havet).

See dog, o see! Et prægtigt Skib sig nærmer.

Den gyldne Stavn i Solens Straaler luer,
Høit svulme Seilene for gunstig Medbør,
Og vældigt kløves Bølgen for dets Fod.
Glæd dig, Thuride! Thorkil kommer!
(Drager Thuride hen for at vise hende Skibet).

Thor.

Glæd dig, Thuride! Thorkil kommer!
(Agna løber ud, hurtigt efterfulgt af alle de Andre. Thuride seer tankefuld efter de Bortdragende).

Thuride (ene).

O, gid jeg kunde glædes ved hans Komme!
Han ædel er, han har min fulde Agt,
Men elske ham — ak nei! Det kan jeg ikke.
(Hun gaaer hen og seer ud).
See hvor de stimle glade ned til Stranden,
See hvor forventningsfulde der de staa,
De alle glædes — alle, uden jeg.
Men see, hans Banner foldes ud af Vinden,
O, fri mig, Freia! Alle gode Magter!
Det var ei Thorkils, det mig tyktes være
Et andet velbekjendt! — Nei jeg bedrog mig.
Dog nei! Det er jo dog den gyldne Drage
I blodrødt Felt, der veier stolt i Vinden.
(Jler jublende ned i Forgrunden).
Det er Bjørn Asbrandson, min Fosterbroder!
Det er Bjørn Asbrandson, min Barndomsven!
(Thuride iler op i Baggrunden for at see ud. Idetsamme kommer **Bjørn Asbrandson** og **Agna** ind, uden at see Thuride).

Terzet.

Bjørn.

Du gamle Hal! Jeg atter dig gjenseer,
Mit kjære Hjem, hvor tidt som Barn jeg vanked;
Du staaer endnu i samme Dragt som før,
Mens jeg i fjerne Lande Hæder sanked!
Som Barn, da tyktes du mig dobbelt stor,
Da kjendte jeg saa lidt til Verdens Kreds;
Min Verden var paa mine Fædres Jord,
Og der, kun der jeg følte mig tilfreds!

Thuride.

O, Freia! See i Naade til mig ned!
En Barndomskjærlighed i Hjertet lued',
Alt længe dulgt, nu svinder Lykke, Fred,
Da jeg Bjørn Asbrandson igjen har skuet.

Agna.

Bjørn Asbrandson er kommet hjem igjen,
Nu fattes der os intet i vor Lykke.
Vi see vor Barndoms kjære, fuldtro Ven;
Han som en sjelden Gjæst skal Festen smykke.

Thuride.

Bjørn Asbrandson!

Bjørn
(vender sig og griber hendes Haand).
Thuride! Fostersøster!

Thuride.

Gid alle gode Aser skjærme Dig!
Thor give Dig sin Kraft og Odin Viisdom.

Bjørn.

Hav Tak, Thuride, for din gode Hilsen.

Thuride.

Du dvæled længe, Bjørn, før hjem du vendte.

Bjørn.

Ja mange Aar er svundne siden sidst
Jeg skued Skaptajøkuls hvide Ryg,
Jeg været har i Danmark og i Norge,
Og Vennerne paa Sikilei og hist i
Det skjønne Velskland gjæsted jeg.

Agna.

Og sikkert
Du vandt Dig Gods og Guld paa disse Tog;
See hvilken prægtig Ring Du bærer der.

Bjørn.

Ja, kjære Agna, forhen bar jeg to.

Thuride.

Maaske har alt en Brud den anden vundet
Paa fjerne Kyster?

Bjørn.

Nei, Thuride! Nei!
Jeg er ei Brudgom end, ei heller fri.

Agna.

Hvorledes mistet Du den da?

Bjørn.

Jeg gav
Den bort.

Agna.

Til hvem?

Bjørn.

Det veed jeg ikke selv;
Det var et kort, men sælsomt Eventyr,
Da jeg den mistet.

Agna.

O, fortæl!

Thuride.

Fortæl!

Recitativ.

Bjørn.

Fjernt herfra, hvor Solens Brande
Falde lodret paa din Pande,
Buggende min Snekke laae.
Taagedunster hvilte over
Havets stille, blanke Bover,
Hvorhen end mit Øie saae.
Da lød et Raab: „Til Vaaben alle Mand!"
Op sprang vi hastig, thi en mægtig Fjende
Angreb vort Skib; der vanked drøie Hug.
Og mangen Ven med blodig Pande reed
Til Valhal op, Odin og Thor at gjæste;
Jeg kæmped selv med fire!

Thuride.

Fri mig, Thor!

Bjørn.

Jeg blødte alt af flere svære Saar,
Og vilde just mig styrte i mit Sværd!
Da kom en Landsmand til — ham sendte Thor —
Og i Forening fjenden vi forjog.
Da Kampen nu var endt, han vilde smutte
Bort fra sin Roes, sin Tak, da kasted jeg
(Du veed jeg kaster godt) min Ring ombord
Til ham; jeg saae han tog den op, og holdt
Den høit i høire Haand, saa vinkte han
Mig til Farvel, og svandt saa bort i Taagen.

Agna og Thuride.
Hvor sælsomt!

Bjørn
(tager Ringen af sin Arm).
Nu vil her jeg bede Dig
Modtage Ringen som en Gave fra
En Barndomsven og Barndomslegebroder.

Thuride (forlegen).
Nei, kjære Bjørn, jeg kan ei tage den!

Agna.
Du har vel mange slige Ringe?

Bjørn.
Flere
Jeg har endnu, dog bød jeg ikke Ringen,
Hvis ei den var min kjæreste og bedste.

Agna (betragter den)
Hvorfor vil Du ei tage den, Thuride?
Den er jo skjøn, som den er stor og tung.
Naar vi har bøiet og udvidet den,
Den holde kan dit Brudeslør!
(Hun gaar med Ringen).

Bjørn (farer sammen).
Thuride!
Dit Brudeslør? — O, tal!

Thuride (slaar Øinene ned).
Mit Brudeslør!
(Gaaer ilsomt bort).

Bjørn (ene).
„Mit Brudeslør!" Det var et Lyn, der ramte,
Men ikke dræbte mig. — Thuride!

Cavatine.

Naar Sydens Farvepragt mit Øie skued,
Mens Solen ned bag fjerne Bjerge gled;
Naar Hav og Himmel straalende gjenlued
Og speiled af den gyldne Herlighed,
Da drog mig som en magisk Tryllering
Al denne rige Skjønhed rundt omkring.
Dog stedse tænkte jeg:
„Det var dog bedre i gamle Dage,
Da i Hallen hos Thuride jeg sad.
Og først, naar til Hjemmet jeg kommer tilbage
Bliver jeg atter glad!"

Mig Dannerkongen var stedse huld,
Naar han hørte min Harpe klinge.
Han gav mig Sølv, han gav mig Guld,
Han gav mig disse Ringe.
Naar høit i Hal han satte mig,
Jeg følte mig stolt — ei lykkelig,
Thi stedse tænkte jeg:
„Det var dog bedre i gamle Dage,
Da i Hallen hos Thuride jeg sad.
Og først, naar til Hjemmet jeg kommer tilbage
Bliver jeg atter glad!"

Og nu, da jeg er her, hvor tomt og øde
Er alt omkring mig. (tager sig sammen).
Nei afsted, afsted!
Langt bort herfra, maaske jeg finder Glemsel
Derude paa det store friske Hav!
(Idet han vil gaa kommer Thuride ind).

Thuride.
Bjørn Asbrandson! Vil Du forlade os?

Bjørn.
Hvad skal jeg her? Hvad har jeg her at gjøre?
En Anden binder Dig din Brudekrands.
Hvem er han? Nævn ham!

Thuride.
Thorkil Eigilson.

Bjørn.
Til ham har da din Fader solgt Dig!

Thuride.
Bjørn!
Krænk i sin Grav min Fader ei, min Moder
Ei heller, thi hun stedse lærte mig
Med egen Vandel, lydig Datterpligt.
Min Fader har bestemt ham til min Brudgom,
Jeg rakte ham min Haand.

Bjørn.
Men ikke Hjertet?

Thuride.
Det man forlangte ei.

Bjørn (med stigende Glæde).
Thorkil ei fik det?

Thuride.
Han ved min Fader beiled, og ved ham
Jeg gav ham Ja.

Bjørn.
Nu Freia været priset!

Thuride.
Men Troskab har jeg lovet, er ham tro.

Bjørn.
Saalænge som han lever; men jeg møder
Ham her med dette Sværd, og fælder ham.

Duet.

Da vil Du række mig
Haanden, Thuride!
Alt jeg som Barn Dig
Hjertet jo gav.
Barndommens Minder,
Barndommens Drømme,
Atter vi vække
Af deres Grav.

Thuride.
Tal ei saa, Bjørn Asbrandson, min Broder,
Vi maa skilles ad paa denne Jord;
Andre Baand mig binde her i Livet,
Ingen Lykke mere for os gror.

Bjørn.
Ei Thuride jeg Dig da forlader,
Sammen vil vi dele Livets Kaar;
Graaner end vort Haar, ei Hjærtet ældes,
Evig er jo Kjærlighedens Vaar.

Bjørn.
Naar venter Du ham hjem?

Thuride.
Endnu idag
Vi tog dit Skib for hans.

Bjørn.
Velan! Saa rulle
Nu Dødens Tærninger i Hjærneskal

For den, som falder! Freias Roser — bedre
Thurides Roser skjænkes den, som vandt!
(Han gaaer hurtigt).

Thuride (ene).

Romance.

Som Børn vi leged sammen
Ved Havets dybe Blaa,
Vi delte Sorg og Gammen
Fra vi var' ganske smaa.
Hist i det lave Egekrat
Han hjalp mig Blomster sanke,
Han stedse var ved Dag og Nat
Min kjære stadige Tanke!

Da bort han monne drage
Vidt over salten Sø,
Jeg stod forladt tilbage
Paa denne øde Ø.
Og Somre kom, svandt atter hen,
Jeg maatte ene vanke.
Dog stedse var min Barndomsven
Min kjære stadige Tanke!
(En Lur høres langt borte).

I Guder! hvad er det? — Hør end engang!
Det er jo Thorkils Horn jeg hører lyde.
(Knæler).
Beskyt mig Freia mod min Kjærlighed!
Lær mig min Pligt og giv mig Kraft at lide!
(Hun gaaer).

(Under det Følgende fyldes Hallen efterhaanden, dels af Folk fra Huset, og dels af en sammenstimlende Mængde udefra).

Marsch med Chor.

Hil Thorkil Eigilson
Hil Dig Du tappre,
Hallen nu atter
Huser Dig her.
Jublende Hilsen
Slaaer Dig imøde,
Klingende Skjolde,
Blinkende Sværd.

(Thorkils Skib seiler forbi i Baggrunden. Thuride træder ind, fulgt af nogle Qvinder. Hun gaaer Thorkil imøde, rækker ham Haanden og fører ham til Høisædet tilhøire; selv sætter hun sig derpaa tilvenstre).

Snart skal nu Freia
Slynge en Kjæde
Roser saa røde
Rundt om dit Skjold.
Bruden Dig venter,
Ydig og fager,
Møen vel værdig
Helten saa bold.

Hil Thorkil Eigilson,
Hil Dig Du tappre,
Hallen nu atter
Huser Dig her!

(Thuride reiser sig, griber et Horn og løfter det i Veiret).

Thuride.
Gid alle gode Magter skjærme Dig!
Thor give Dig sin Kraft og Odin Viisdom!
(Hun credentser Hornet, som en Svend derpaa bringer over til Thorkil).

Chor.
Gid alle gode Magter skjærme Dig!
Thor give Dig sin Kraft og Odin Viisdom!

Thorkil (tømmer Hornet).
Thuride! Tak for denne gode Hilsen!
Tak alle Mænd og Kvinder her i Hallen!
Vidt har jeg faret om og vundet meget
Og sjeldent Gods. Imorgen staar vort Bryllup;
Modtag nu denne Ring i Fæstensgave
I Alles Paasyn, den er skjøn og tung,
Og smeddet med en sjælden Kunst!
(Han tager Ringen af sin Arm og gaaer ned i Forgrunden).

Chor.
O, see dog!
See hvilken prægtig Ring, hvor skjønt den straaler;
Det er forvist en sjælden Skat!

Thuride
(gaar samtidig med Thorkil ned i Forgrunden).
Ha! Thorkil!
Hvor fik Du denne Ring?

Thorkil.
Paa Havet traf jeg
En Landsmand, der blev overfaldet, plyndret
Af Fjender; jeg kom til og frelste ham.
Da kastede han, før bort jeg seiled atter,
Sin Ring paa Dækket hen. Tag den som Gave!
(Hun tager Ringen, gaar hen i Høisædet og sætter sig tankefuld der. Ringen lægger hun ved Siden af sig).

Agna
(kommer ind, fulgt af Bønder fra Omegnen).
Gaa nu tilside smukt en lille Stund,
At vi kan hilse Thorkil, som det sig sømmer.
(Alle have imidlertid banket sig ved Bordene og tomme Bægrene, medens Bønderne dandse en)

Folkedands.

(Under Slutningen af Dandsen er Bjørn kommet ind, han træder nu frem og siger):

Bjørn.
Velkommen her tilbage, tappre Thorkil!

Thorkil
(reiser sig og gaar ned til Bjørn).
Bjørn Asbrandson! Velkommen! Just Du kommer
Beleiligt her; Imorgen feire vi
Min Bryllupsfest. Vi savnede just Dig,
Du er alt indbudt, der vil blive lystigt
Med Sang og Dands.

Bjørn.
Tak, Thorkil Eigilson!
Jeg dandser gjerne, men det bli'er med Dig
En Vaabendands!

Chor.
(Alle springe op).
I Guder! hvad er det?
Hvad er der skeet? Han kæmpe vil med Thorkil?

Thorkil.
Hvorledes? Du udæsker mig!

Bjørn.
Du stjal jo
Mit Hjertes Halvdel!

Thorkil.
Tal, hvad vil det sige?

Bjørn.
Thuride Snorres Datter!

Thor.
Hvad Thuride!

Thorkil.
Hvad min Brud!

Bjørn
(med stigende Heftighed).
Min var hun bleven havde jeg havt nok
Af Gods og Guld tilforn. Nu har jeg det
Men Du — Du har min Mø.

Thorkil.
Og altsaa vil Du
Nu kjæmpe med mig om Thuride?

Bjørn.
Ja!
Thi mens jeg lever saaer Du hende ei!
(Han drager Sværdet).

Quartet med Chor.

Thorkil
(drager sit Sværd).
Asa Thor! Sving nu mit Sværd!
Lad mig Fjendens Isse kløve.
Han som frek vil vove her
Mig min Brud at røve!

Bjørn
(paa samme Tid).
Thorkil! vi vil kæmpe nu
Om dit allerbedste Smykke;
Enten venter Dødens Gru
Eller salig Lykke.

Thuride
(paa samme Tid).
Bjørn! Drag bort har Du mig kjær
Drag til Sydens sjerne Kyster
Blod maa ikke flyde her,
Adlyd dog din Søster!

Agna
(paa samme Tid).
Hvilken ulykkalig Strid,
Blodig vil den sikkert endes;
Ak, hvor kan i stakket Tid
Fryd til Sorrig vendes!

Choret
(paa samme Tid).
Heimdal! Stød høit i dit Horn,
Slaa saa Kobberportens Fløie
Op med Brag! Snart Helten herlig
Hafter mod det Høie!

Bjørn.
Thorkil! Belan!

Thorkil.
Nu hjælp mig Asa Thor!
(De styrte ind paa hinanden, Thuride kaster sig imellem).

Thuride.
Stands Thorkil! Stands ved alle gode Magter!
I maa ei kjæmpe sammen. Lad mig blot
I Eenrum tale her med Bjørn, da vil
Han sikkert vige Pladsen for Dig.

Bjørn.
Aldrig!

Thorkil.
Belan, Thuride! sig Farvel for evig
Til Bjørn, din Legebroder, snart skal han
Med blodig Pande ligge for min Fod.
Forlader alle Hallen!

Thuride.
Thorkil, Tak!
(Alle gaa).

Bjørn.
Nu er vi ene. Tal, Thuride! Tal!

Thuride.
Vig Thorkil Pladsen!

Bjørn (heftig).
Nei, Thuride! Aldrig!

Thuride.
O, vig for Thorkil! Han er ædel, tapper!

Bjørn (spodsk).
Du har hel hurtig lært at agte ham.

Thuride.
Du kjender ham ei, Bjørn, thi ellers vilde
Du selv ham agte.
(Hun har taget Ringen i Hoisædet).
Se her denne Ring!

Bjørn.
Hvad den? Det er min Gave jo til Dig!

Thuride.
Nei, Bjørn! Den gav mig Thorkil Eigilson
I Fæstensgave. Denne er din Ring,
(Hun stryger Ærmet op og løfter Armen i Veiret)

Bjørn.
Thuride! Tal! Det Thorkil var —

Thuride.
Som frelste
Dig ud af Fjendens Vold!
(Thuride støtter sig til Bordet og lader Thorkils Ring ligge der).

Bjørn (lynslagen).
Og veed han det?

Thuride.
Nei, Taagen har ham hindret i at kjende
Dit Ansigtstræk.

Bjørn.
Thuride! Taagen falder!
Ja Taagen falder, og jeg kjender ham!

Thuride.
Og ikke sandt? Du vil ei kjæmpe med ham.

Bjørn.
Nei, Du har Ret, her er det Pligt at vige.

Duet.

Farvel! Farvel mit kolde Fædreland,
Dit stolte Fjeld skal jeg ei mere skue;
Ei meer jeg seer din friske, grønne Strand,
Ei mere Nordlysflammens røde Lue.
Jeg drager bort til Sydens Sol igjen,
Der, hvor jeg har min første Hæder vundet.
Farvel! Farvel! Tænk stundom paa din Ven,
Hans Livsenstraad har Nornen snart udspundet.

Thuride
(paa samme Tid).
Farvel, Bjørn Asbrandsøn! gid Held Dig følge,
Hvorhen Du drager over salten Bølge.
Farvel! mit Haab er brudt, mit Liv kun kort,
Glem mig dog ikke, naar Du drager bort.
(Under Slutningen af Duetten begynder det at skumre. Bjørn gaar).

Thuride (seer efter ham).
Farvel, Bjørn Asbrandsøn! Vi mødes snart
I Freias Hal. Jeg føler det! Ja talte
Er mine Dage, og min Himmel mørk.
Du var et Solblink kun, et Stjerneskud
Der lyste et Minut — og atter svandt.
(Hun seer tankefuld hen for sig).

Thorkil
(kommer hurtigt, fulgt af de Andre).
Bjørn Asbrandsøn gik ned til Stranden nys,
Jeg saa ham selv. Naar kommer han tilbage?

Thuride.
Han kommer ei. Han viger for Dig, Thorkil!

Choret.
Bjørn Asbrandsøn, den tappre Helt, er vegen?

Thorkil.
Hvorledes vegen? Nei, fortæl mig alt
Om Bjørn, kun ikke at han feigt vil fly.

Thuride.
Og mandig her er just hans Flugt.

Thorkil.
Hvordan?

Thuride
(holder Armen i Veiret).
See denne Ring, som sidder paa min Arm!

Thorkil.
Jeg kjender den, jeg skjænked Dig den nys.

Thuride
(tager den anden Ring).
Nei, Thorkil! Mage til den gav Du mig,
Den anden gav Bjørn Asbrandsøn sin Søster,
Da sidstegang de skiltes ad.

Thorkil (forbauset).
Thuride!
Ham var det som jeg frelste?

Thuride.
Netop ham.
Først traf Du hans Takuemlighed, og nu
Med Storbaad vil han træffe Dig!
(Hun lader Thorkils Ring falde og bedækker Ansigtet med sine Hænder).

Thorkil.
Ved Odin!
Ja Du har Ret! Hans Tapperhed er størst!
(Støtter sig tankefuld til sit Sværd).

Choret
(med dyb Deeltagelse).
Hvor hastig dog Sorgen
Kan ramme os alle,
Vi juble ved Morgen,
Før Kvæld maa vi falde!

Agna
(kommer med et Skjold).
Bjørn Asbrandsøn skrev disse Runer her
Paa Skjoldet, bad mig bringe det til Dig.
Han seiler med sin Snekke tæt forbi
Og haaber I tilvinke ham Farvel,
Før bort fra Island han for stedse drager.

Thorkil
(tager Skjoldet og læser):
Bjørn er ei Nidding
Maa han end vige
Pladsen Dig Thorkil,
Spot ham dog ei!
Held han Dig ønsker,
Nu da han drager
Ud paa sin lange
Ensomme Vei.

Thorkil Du tappre!
Tag kun Thuride,
Ydig og fager,
Nu til din Brud.
Sender dog stundom
Skjalden en Tanke,
For eders Fred han i
Verden drog ud.
(Man hører Luren fra Bjørns Skib).

Alle.
O see! der er hans Skib! Hil ham den ædle!
(Skibet kommer seilende ind. Høit i Stavnen staaer Lursvenden med sin Lur. Midtskibs, lænet til Masten, noget høiere end de Andre, staar Bjørn med sin Harpe og synger de sidste Stropher. Idet Skibet forsvinder, tager Thuride Armringen af, kysser den og siger sørgmodigt):

Min kjære, stadige Tanke!

(Thorkil stiger op paa en Steen, de andre gruppere sig om ham. Alle vinke Farvel. Thuride synker ned paa en Bænk i Forgrunden).

Tæppet falder langsomt.

Kjøbenhavn.

Forlagt af J. H. Schubothes Boghandel.

Bianco Lunos Bogtrykkeri.

Den Bjergtagne.

Romantisk Opera i fire Akter af Frans Hedberg.
Musiken af Ivar Hallström.
Oversat af Adolph Hertz.

Personer:

Fru Ragnhild.
Ingeborg, hendes Datter.
Ridder Tuve.
Abbed Henrik.
Ulf, gammel Tjener.
Gerda, Tærne.

Bjergkongen.
Bjergdronningen.
Kark.

Riddere, Jomfruer, Væbnere, Tærner, Bønderfolk, Dverge, Bjergtrolde.

Handlingen foregaar i den første kristne Tid i Nærheden af Krokeks Kloster paa Kolmaarden.

Første Akt.

(Gildesal paa Fru Ragnhilds Gaard. Et festligt dækket Bord, langs Væggene brændende Fakler. I Højsædet midt for Bordet Fru Ragnhild, ved hendes høire Side Ridder Tuve, ved hendes venstre Side Ingeborg, ved Siden af hende Abbed Henrik. Riddere og Jomfruer. Bag Fru Ragnhilds Stol Ulf, bag Ingeborgs Gerda, bag Tuves en Svend. Bægerne gaa flittigt rundt.)

Første Scene.

Fru Ragnhild, Ingeborg, Tuve, Abbed Henrik, Gerda, Ulf, Riddere og Jomfruer.

Alle.

Ved Gjæstebud i Julekvæld
vi drikke den skummende Mjød.
Vi ønske den ædle Fru Ragnhild Held.
Hun leve glad
og skue mangen fager Julekveld!

Fru Ragnhild.

Jeg hilser Jer og takker eder Alle,
som mine Gjæster jeg idag tør kalde.
(Gjør Korsets Tegn.)
Gud signe den hellige Juletid,
som lader os samles i Fred saa blid.
(Reiser sig.)
Og nu jeg beder, tag Bægret i Haand,
og drik tilbunds det ud
for Ridder Hr. Tuve, som høit jeg ærer,
som end i Aar faar min Datter til Brud.

Alle.

For Ridder Hr. Tuve i fuldelst Maal
vi tømme en venlig Lykønskningsskaal.
Han leve med sin huldе Viv
et langt, lykſaligt Liv!

Tuve (reiser sig).

I skjønne Kvinder, ædle Riddersmænd,
modtag min Tak for eders gode Ønsker!
Med Frygt jeg kom herhid, men Beileren
Fru Ragnhilds Ord og Pigens Løvte eier.
Jeg beder Eder, ved vort Gjæstebud
udbring et Leve for min væne Brud,
for Jomfru Ingeborg, som fuldt opveier
en deilig Kongemø i gyldne Skrud.

Hil Jomfru Ingeborg, min væne Brud!

Alle.

Hil Jomfru Ingeborg, den væne Brud!

Fru Ragnhild.

Og hurtig nu fra Bordet, ædle Gjæster,
til Juleleg og muntre Fester,
thi Nattens Fryd først Ende faar,
naar Julemorgens Kirkeklokke slaar.
(Alle reise sig fra Bordet, som bæres bort af Tjenere. Gjæsterne sige Tak til Fru Ragnhild, som har taget Plads tilhøire i Forgrunden, hvor hendes Højsæde er bleven flyttet hen. Tuve og Ingeborg tage Plads ved hendes Side; Gerda stiller sig bag Ingeborgs Stol. Gjæsterne danne to Mækler og begynde en festlig Dands.)

Gerda (sagte til Ingeborg).

I er lykkelig, min Jomfru kjær,
saa fager Brudgom er Eder værd.

Ingeborg.

Jeg haaber, han bliver mig engang kjær.

Gerda.

Engang?

Ingeborg.

Ja, nu er han Intet for mig.

Tuve.

Min skjønne Brud, træd Dandsen med mig.

Ingeborg.

Ret gjerne. Vi dandse lystelig
til Morgenen gryer.

Tuve.

Og siden til Kirken med mig Du gaar?

Ingeborg.

Saa dandse vi glade mens Natten flyr.

Fru Ragnhild
(til Abbeden, som har nærmet sig hende).
Hun er som et Barn saa munter i Sind.

Abbeden.
Tidsnok kommer Sorgen med blegen Kind.

Chor (under Dandsen).
Med Pigen i Arm
og muntert Sind
vi dandse Julefesten ind.
Vi svinge i Ring
parviis omkring!
Naar hver ta'er sin
saa ta'er jeg min,
og saa er Julen kommen!

Ingeborg
(gaar ind i Kredsen).
Og hør, du listig Ungersvend,
du fanger ei den Jomfru end,
hun vogtes af saa Mangen.

Tuve.
Og hør, du rosenkinded Maard,
jeg bryder ind i Blomstergaard
og da er Jomfruen fangen.

Chor.
Med Pigen i Arm o. s. v.

Abbeden.
Jeg nødes nu at tage Afsked
og skynde mig til Klostret bort.
Tungt hviler Aldersbyrden paa min Skulder,
Veien er lang og Tiden er kun kort.

Fru Ragnhild.
Hr. Prior, I maa blive her
til Kirketimen rykker nær.

Abbeden.
Nei, Pligten kalder mig... Vi fromt maa Messer synge
i denne hellige Nat, at standse Ondskabs Magt,
thi Mørkets lede Børn, med Hedenskab i Pagt,
mod Kirken Hadets Pile slynge.
(Dandsen er hørt op. De Dandsende samles om de Talende midt paa Scenen.)
Naar Julefestens Klokker ringe
og Kirkens dybe Salmer klinge,
da vredes Nisse, Dverg og Trold,
om Kirken samles de i Klynge
og tunge Sten mod Muren slynge
og storme frem med Skrig og Vold.

Chor.
Gud skærme os for Dverg og Trold!

Abbeden.
Ja Herren og hans hellige Skare
sin Kirke vide skal at bevare
mod Dverg og Trold,
mod Synd og alskens Fare!

Chor.
Ja Herren og hans hellige Skare o. s. v.

Abbeden.
Her boer i Bjergets dybe Sale
en Trold, om hvem der høres tale
saa mangt et dunkelt Rædselsord.
Med Vold og Død han Klostret truer,
for ham hvert kristent Hjerte gruer,
vidt findes af hans Grumhed Spor.

Chor.
Ja, Bjergkongens Magt er stor!

Abbeden.
Men Herren og hans hellige Skare
skal vide Kirken at bevare
mod Rov og Mord,
mod Synd og alskens Fare.

Chor.
Ja Herren og hans hellige Skare o. s. v.
(Abbeden gaar fulgt af Fru Ragnhild og flere af Gjæsterne.)

Anden Scene.

Ingeborg, Tuve, Ulf, Riddere og Jomfruer.

Ingeborg.
Den Bjergkonge gjerne jeg skue gad.
Siig, er han deilig, ung og glad?
Eier han Skat i forgyldte Skrin,
gjerne han skjænke mig Guldkronen sin.

Tuve.
Ingeborg, Ingeborg! Skjæmt ikke saa!
Tungt er at sætte den Guldkrone paa.

Ingeborg.
Gjerne til Bjerget jeg vilde dog gaa.

Ulf (alvorlig).
Spøg ikke saa!
Mangen Mø har før
med Skræk seet aabnes Bjergets Dør,
og kommer hun ind, gaar hun aldrig ud,
hun er fortabt og Bjergkongens Brud.

Tuve.
Med Æren end aldrig kom nogen derfra.

Ingeborg.
Gjerne jeg skued den Bjergsal endda.

Ulf (hemmelighedsfuld).
Jeg har den seet, en Skærtorsdagskveld,
da der var Fest i Troldenes Fjeld!

Ingeborg og Chor.
Har du den seet? Sig, hvad er dig hændt?

Ulf.
Jeg tør ei tale før Natten er endt.

Ingeborg og Chor.
Jo, sig hvad du saae i Troldenes Fjeld.
Bedst det fortælles en Julekveld.

Ulf.
I smile deraf og ikke mig tror. —
Nuvel, lytter til.
I selv er da Skyld, om Jer ængster mit Ord.

1.

Det var sent ud paa Aftnen
sidste Skærtorsdagskveld,
Bjerget laa i Taage
stille var Dal og Fjeld;
Bladene visted foroven,
ensom jeg red gjennem Skoven,
hørte et Bulder og Brag,

løftet paa Pillerne røde
saae jeg Kongsstenen gløde
og Natten blev lys som Dag,
der dandsed de Dverge i Mag,
Kronen paa Ho'edet bar en Mand,
større end alle de Andre var han,
Bjergkongen var det forsand!

Chor.
Bjergkongen var det forsand!

Ulf.
2.
Frem af Troldenes Klynge
traadte en Dverg saa styg,
hørtes haanende synge:
„Drik dig Marv i vor Bryg!"
Frem nu de myldred i Skare,
lokked med Guld og med Snare
vinled mig, hvor jeg stod,
grufuldt isned mit Blod.
Intet dem svare jeg turde,
fromt jeg Korstegnet gjorde
den brogede Skare imod
og vinget blev Gangerens Fod, —
Slyngede Stenen da en Mand
hen gjennem Luft som glødende Brand.
Bjergkongen var det forsand!

Chor.
Bjergkongen var det forsand!

Tredie Scene.

De Forrige. Fru Ragnhild.

Fru Ragnhild,
(som er traadt ind og har hørt det Sidste).
Fy, gamle Ulf! Hvi fortæller du dem
saa stygge Sagn i mit sorgfri Hjem?

Ulf.
Jeg fortalte om Bjergets Drot,
hvad selv jeg har oplevet blot.

Fru Ragnhild.
En Bjergkonge findes ei.

Ingeborg.
Jo, Moder, han er baade deilig og ung.

Fru Ragnhild.
Tys, Pige! — Nu lystig lad Dandsen gaa,
i Spidsen selv jeg træde maa,
og siden vi drage i sluttet Ring
hele Huset omkring.
Saa med et glad, fornøiet Sind
vi vie Julefesten ind.

Chor.
Saa med et glad, fornøiet Sind
vi vie Julefesten ind.
Vi svinge i Ring
parviis omkring!
Naar hver ta'er sin
saa ta'er jeg min
og saa er Julen kommen.
(Et Horn høres. Dandsen standser.)

Fru Ragnhild.
Saa sene Gjæster? — Ulf, see, hvem det er,
som kommer hid
ved Nattetid.
(Ulf gaar i Baggrunden. Fru Ragnhild staar noget fremme paa Scenen i Samtale med Tuve. Ingeborg gaar ned i Forgrunden hvor hun bliver staaende drømmende og tankefuld.)

Ingeborg (ved sig selv).
Hvorfor glæder mig ei Dandsen?
Hvorfor ikke Brudekrandsen?
Ridder Tuve — er han ei
den, jeg drømte om? Nei, nei.
Hvorfor blev den Vise sungen,
Visen om Bjergkongen?

Ulf (fra Baggrunden).
En Skjald med sin Harpe derude mon staa
og spørger, om ind han træde maa.
Han er saa ung. Ham følger en Svend,
og ædel synes mig Sangeren.

Fru Ragnhild.
Du byde ham hid.
Velkommen er Skjalden ved Juletid.
(Ulf gaar. Alle staa i spændt Forventning.)

Ingeborg.
En Skjald med sin Harpe. Kanhænde, han
min Uro i Slummer synge kan.

Chor.
En Skjald med sin Harpe. Velkommen er han,
thi Sangen jo Festen hædre kan.

Fjerde Scene.

(Bjergkongen, som Skjald, i vid Kappe med Guldharpe paa Armen, træder ind fulgt af Kark som Væbner. Ulf, som kommer først ind, aabner Døren for dem.)

De Forrige. Bjergkongen. Kark.

Bjergkongen.
Jeg hilser Eder Alle

Fru Ragnhild.
Velkommen, ædle Gjæst!

Bjergkongen.
Min ældre Frue, jeg takker Eder
og om Tilgivelse Jer beder,
at jeg forstyrrer Nattens Fest.

Fru Ragnhild (peger paa Harpen).
Den bedste Skat du bringer med,
(Fører ham til en Stol og neder ham til at tage Plads. Paa et Vink af hende fjerner Ulf sig.)
og op til Høibænk jeg dig leder.
— Du kommer langveis fra?

Bjergkongen.
Ei Hus og Hjem har Sangens Søn,
han gaar, hvorhen ham Lykken fører,
men overalt i Nordens Land
han finder aabent Øre, gavmild Haand ...
(med et Blik paa Ingeborg)
og fagre Møer.

Tuve,
(som har opfanget Blikket).
Den Gjæst opvækker snart min Harm.

Ingeborg (ved sig selv).
Hvor mildt og venligt er hans Blik!

Ulf (kommer med Mjøden).
See her er Mjøden, ædle Frue.

Fru Ragnhild
(giver Ingeborg Bægeret).
Iskænk du Velkomstbægret
ogræk det til den ædle Gjæst.

Ingeborg
(træder undselig frem, berører Bægeret med Læberne og rækker det til Bjergkongen).
Hil og velkommen til Julefesten!

Bjergkongen.
Tak, ædle Jomfru! Gjerne jeg tager
af eders Haand det fyldte Bæger,
selv om det rummed Dødens Drik.
(Han drikker.)
Og nu til Tak, om I ei det forsmaar,
en Sang jeg paa min Harpe slaar,
da intet Guld jeg eier,

Fru Ragnhild.
Hvis ret du Sangens Kunst forstaar,
din Sangergave Guld opveier.

Bjergkongen (sagte til Karl).
Hvordan tykkes dig Møen der staar?

Karl (sagte).
En herlig Juveel, værd at eie.

Bjergkongen.
Snart i mit Net den Fagre gaar.
(Han griber i Harpen. Alle tage Plads paa den modsatte Side paa Bænken, som Tjenerne flytte frem.)

Syden det skjønne,
tidt jeg saae.
Druer der voxe
blanke, blaa.
Kjærlighed spirer
af sin Knop,
Pigerne skue
drømmende ømt mod Skjalden op.
Læberne søde,
svulmende røde,
brænde som Sol, —
tam som en Due,
kold som en Stjerne
er en Tærne
ved Nordens Pol.

Tuve.
Vammel er Sangen.

Ingeborg.
Nei, den er skjøn.

Fru Ragnhild.
Spar eders Dom til den er endt.

Bjergkongen.
Og dog ved Nordens
kolde Sø
mødte mig Jordens
deiligste Mø,
men hun var fangen
fast i Baand,
derfor nu Harpen
klinger saa mat i Skjaldens Haand.
Bryder hun Lænken,
vover at kaare
mig til sin Ven,
da skal fra Stranden
Søhesten ride,
føre os vide
i Verden hen.

Tuve.
Hvem er den Sanger?

Fru Ragnhild.
Stille! —
(Til Bjergkongen.)
For eders Sang hav Tak.
Men lyster Jer os ei at kvæde
en anden Sang med munter Klang?

Bjergkongen.
Hvis I dertil vil Dandsen træde?
Nuvel, — jeg kan en saadan Sang
og slaar min Harpe end engang.
(Sagte til Karl.)
Pas paa, naar jeg rækker dig Harpen,
da før dem rundt og op og ned.

Karl (sagte).
Ja, vink blot — og jeg ved Besked.
(Bjergkongen griber en vild Akkord paa Harpen. Alle tage hverandres Hænder og begynder at dandse. Tuve tager Fru Ragnhilds Haand, Ingeborg staar alene ubevægelig længst tilvenstre.)

Bjergkongen.
Nøkken sin Harpe slaar,
Dandsen i Lunden gaar,
lystigt i fuld Galop
Bjerg ned, Bakke op!
Muntert i Dal, paa Bjerg
dandser hver Trold og Dverg,
Vætter og Nisser smaa
hoppe paa Taa.
Lystigt i fuld Galop,
hei hop,
dandse Hver og En
over Stok, over Sten!

Chor.
Lystigt i fuld Galop,
hei hop,
dandse Hver og En
over Stok, over Sten!

Bjergkongen (sagte til Karl).
Skynd dig, jeg rækker Harpen til dig.
Ingen skal see, at det ikke er mig.

Karl.
Herre Konge, jeg lyder dit Bud!
(Tager Harpen.)
Alle de Trolde smaa,
Nisser med Huer paa
springer i fuld Galop
Bjerg ned, Bakke op!
Ingen har Rist og Ro,
dandsende To og To
svinger i lystig Færd,
Blomster og Trær.
Lystigt i fuld Galop,
hei hop,
dandse Hver og En
over Stok, over Sten!

Chor.

Lystigt i fuld Galop,
hei hop,
dandse Hver og En
over Stok, over Sten!

(Under Efterspillet dandser Kark i Sydsen for de Andre ud gjennem Baggrunden. Alle følge ham, undtagen Bjergkongen og Ingeborg.)

Femte Scene.

Bjergkongen. Ingeborg.

Bjergkongen, (ved sig selv).

Jeg hende nu til Fange tager . . .

Ingeborg.

Her som tryllet fast jeg staar . . .

Bjergkongen.

at som Brud hun med mig drager.

Ingeborg.

Hvad mon nu jeg høre faar?

Bjergkongen

(nærmer sig hende; ideſamme løses hun af Fortryllelsen).

Fagre Jomfru,
af din Skjønhed, mægtigt draget
kom jeg til din Moders Gaard.
Skjaldens Dragt en Konge dølger,
Dronning bli'er du, hvis du følger,
deler med mig Livets Kaar.

Ingeborg.

I — en Konge? — Mon jeg drømmer?

Bjergkongen

(slaar sin Kappe tilside og staar for hende i rig Dragt).

Ædelsten og Perler dække
Skjaldens Kappe. — Bliv min Brud!
Lad mig til mit Bryst dig trykke.

Ingeborg.

Han en Konge! Hvilken Lykke!
O, hvor prægtigt er hans Skrud!

Bjergkongen.

Følg mig, Skjønne, bliv min Lige.

Ingeborg.

Hvor, o hvor er eders Rige?

Bjergkongen.

Hist i Bjergets Sal, den høie.

Ingeborg.

Bjergkongen!

Bjergkongen.

Frygter du mig?
Ak, min Magt mig lidet baader,
fagre Jomfru, uden dig.
I min Favn skal du hvile som Brud,
Dronnings Navn jeg dig giver og Skrud,
naar du glad følger mig.

Ingeborg.

Ak, du tror ei som jeg paa Gud.
Mig har en Anden fæstet til Brud.
Sol lyser ei hos dig.

Bjergkongen.

Hvad gjør det, naar jeg tilbeder dig,
naar du herſker over mig.

Ingeborg.

Min Moder vil sukke og klage.
Ingen Blomster findes der.

Bjergkongen.

Følg mig, Hulde, bliv min Mage!
Ei du længes vil tilbage
til din Slægt, dine Venner her.
Mange gyldne Stjerner flammer
perlestrøt i Bjergets Kammer,
bløde Bolstre vinke dig.
Evig Ungdom der dig pryder,
Støvets Lov ei meer du lyder,
følg mig, Elskte, drag med mig!

Ingeborg.

Pligtens Stemme jeg kun lyder.
Nei, jeg kan ei følge dig!

Bjergkongen.

Bjergets Konge vil dig fæste,
følg mig til min Kongebo!

Ingeborg.

Nei, jeg kan din Borg ei gjæste,
Ridder Tuve har min Tro.

Bjergkongen.

Følg mig til min Kongesal!

Ingeborg.

Hvilken Tvivl! O, hvilken Kval!

Bjergkongen.

Kom, o følg mig! Tvivl dog ei!

Ingeborg.

Nei, o nei!

Bjergkongen.

Ak min Magt mig lidet baader,
fagre Jomfru, uden dig.
I min Favn skal du hvile som Brud,
Dronnings Navn jeg dig giver og Skrud
naar du glad følger mig.

Ingeborg.

Ak, du tror ei som jeg paa Gud.
Mig har en Anden fæstet til Brud.
Sol lyser ei hos dig.

Bjergkongen.

Hvad gjør det, naar jeg tilbeder dig,
naar du herſker over mig.

Ingeborg.

Min Moder vil sukke og klage.
— Ingen Blomster findes der.

Bjergkongen.

Følg mig, Hulde, bliv min Mage!
Ei du længes vil tilbage
til din Slægt, dine Venner her.

(Han vil drage hende med sig.)

Sjette Scene.

De Forrige, Kark. Siden Fru Ragnhild, Tuve, Gerda, Ulf og alle Gjæsterne.

Kark,

(hastig fra Baggrunden med Harpen i Haanden.)

Hr. Konge, en Streng paa Harpen sprang,
Fortryllelsen løstes, til Flugt man mig tvang.
Alle mig følge vrede i Sind,
da ret man saae Skjalden i Diet ind!

Bjergkongen.
Elendige Træl! I tusinde Aar
om Been og Hænder du Lænker saar.

Kark.
Naade, Hr. Konge!

Bjergkongen.
Giv Harpen mig.
Herhid nu Uveiret nærmer sig.

Ingeborg.
Bort! Skynd dig herfra.

Bjergkongen.
Ei Hævnen mig naaer.
Al Fare forsvinder, naar Harpen jeg slaar.

Ingeborg (afsides).
Hvor skjøn og stolt i sin Brede han staar.

Kark (afsides).
For hendes Skyld Forræd jeg saar.
Men vent, min Hævn hende naaer!

Alle (styrte ind).
Hvor er den Frække, som Spil med os driver?
Hvor er han? Hvor?
Snart skal han mærke, at Alvor det bliver.

Tuve.
Der staar den Frække.

Fru Ragnhild.
Vover I lege
saa frækt med os her?

Bjergkongen.
Siig, morer ei Dandsen?

Tuve.
Forsøg ei at nægte,
da taler vort Sværd.

Bjergkongen.
Tys, Ungersvend! Thi om Sværdet du svinger
med ungdommelig Haand,
Strengen jeg rører og Troldommen tvinger
din Styrke i Baand.

Alle
(ville styrte ind paa ham).
Riv Harpen, som klinger,
med Magt af hans Haand.

Bjergkongen,
(griber harpen, Alle staa ubevægelige).
Jeg tvinger Jer fare
som Myggenes Skare
i dingede Dands.

Fru Ragnhild,
(fremtager et Crucifix og holder det foran Bjergkongen)
Guds Moder med sin Engleskare
skal kue dig, du lede Trold,
og hendes Søn skal os bevare
fra Syndens Magt og Ondskabs Vold.

Tuve, Gerda, Ulf og Chor.
Guds Moder o. s. v.

Bjergkongen.
Beseiret!

Kark.
Hr. Konge, lad os haste.

Bjergkongen.
Beseiret før jeg naaede kaste
min Ekskovs Brand i Møens Barm.

Alle.
Fly, bort herfra! Frygt Hævnens Arm!

Bjergkongen, (til Ingeborg).
Jeg Julemorgen venter dig.
Bed Bjergets Dør du finder mig.

Ingeborg.
Nei, nei!

Alle.
Guds Moder med sin Engleskare
skal kue dig, du lede Trold,
og hendes Søn skal os bevare
fra Syndens Magt og Ondskabs Vold.

Ingeborg.
Jeg mægter ikke selv forklare
den dybe Uro i min Barm.

Fru Ragnhild.
Mit Barn, her i din Moders Arm
du skjærmet er for Nød og Fare!

Bjergkongen.
Ei hvide Christ skal Jer bevare.
Snart skal hun hvile ved min Barm.

Tuve.
Din Brudgoms Sværd skal dig forsvare,
og Trolden skjælve for min Arm.

Kark.
Ak, ak, Hr. Konge, skynd Jer bare,
her bliver Legen alt for varm.

Gerda, Ulf og Chor.
Guds Moder med sin Engleskare o. s. v.

Bjergkongen.
Jeg gaar — men skjælver for min Harm!
(Synker i Jorden med Kark.)

Anden Akt.

(Skov- og Bjergparti paa Kolmaarden i Nærheden af Krokeks Kloster. Tilhøire Gangsti, skraaende fra Kulissen nedad mod Baggrunden. Tilvenstre et stort Klippestykke, den saakaldte „Kongssten,“ som indtager næsten den hele Side af Scenen og ender inde i Kulissen. I Baggrunden i Fjerntand Klosterkirken og længere borte Slettelandet og Braaviken, Alt i Vinterdragt. Det er Nat og klart Maanelys, som af og til overskygges af hastig forbifarende Skyer. Bjergkongen sidder med Harpen i Haand paa en Sten tilvenstre nedenfor Kongssten, klart belyst af Maanen.)

Første Scene.

Bjergkongen.
Hvor deilig hun var! Hendes Billed mildt
i Hjertet flammer.
Jeg længe sad fra Glæde skilt
i Bjergets mørke, trifte Kammer.
Min Moder er gammel og haardt hendes Sind,
hun mægter ingen Fryd at sprede.
Jeg ønsker mig en Brud med Smil paa Kind,
en Dronning til mit Hjertes Glæde.

Jeg dybt foragter Jordens Slægter,
min Magt kan aldrig dø,
og dog min Sjæl og Tanke smægter
efter Jordens fagre Mø.
Ingen Blomster blusser saa herlig,
saa gløder ingen Jordens Skat;
ingen Mø i Bjergets Nat
er saa øm og kjærlig!
Ja, hun skal blive min,
hendes Mund vil jeg kysse,
jeg vil dysse hendes Sind
med Trylleſange ind.
Hun er stolt, hun skal veie
min Guldkrones Glands
mod den visne Krands,
hun som Ridderens Huſtru faar i Eie.
Skjønjomfruens Sind
skal i Glemſel ind
med Elfovskvad jeg dysse.

(Man seer langt borte Lys i Kirkens Vinduer og hører Klokkerne ringe. Bjergkongen trækker sig tilbage til Bjerget.)

Anden Scene.

Bjergkongen. Kirkegængere.

Bjergkongen.

Sig Timen nærmer... deres Klokker ringe.
Som bitter Spot i mit Øre de klinge.

Chor (udenfor).

Nu er den signede Juledag
udover Jorden kommen!
En Søn er født til Guds Behag:
O Frelſer, vær velkommen!

Bjergkongen.

Jeg taaler ei den Salmeſang at høre,
den skurrer hæsligt i mit Øre!
Til Bjergets Sal igjen jeg gaar,
men naar hun kommer jeg atter her staar
for hende til mit Slot at føre.

(Bjergkongen forsvinder i Bjerget idet en Sky gaar forbi Maanen. Klosterklokkerne høres stærkere, fra Stien tilhøire komme Folk for at gaa i Kirke.)

Chor.

Og Stjernen stod over Bethlehem,
der Frelſeren var kommen
de Hyrder kom, — den ledte dem —
og saa er Julen kommen.

Fra Mørket frels os i denne Nat,
du Herre, som er kommen!
Skjænk Marken Grøde og Bjerget Skat,
du Sol, som er atter kommen.

Nu er den signede Juledag
udover Jorden kommen!
En Søn er født til Guds Behag
og derfor er Julen kommen!

(Under Sangen fjerne de sig lidt efter lidt ad Gangstien tilvenstre. Inden alle ere borte komme fra høire Fru Ragnhild, Ingeborg, Tuve, Ulf og Tjenere med Fakler.)

Tredie Scene.

Fru Ragnhild. Ingeborg. Tuve. Ulf.

Fru Ragnhild.

Lad os ile, Barn!
See, Lys os vinker ind
i Herrens Hus.

Ingeborg
(seer sig drømmende om).

Hvor deiligt Maaneſkin!

Tuve.

Men mørk og triſt er Egnen her.

Ulf.

Og Kongsſtenen staar der.
Kom Jomfru, gaa den ei for nær.

Ingeborg (til Ulf).

Er det Kongsſtenen, ſig,
hvor du havde det Syn,
hvorom du i Aftes fortalte?

Ulf.

Ja det var der, hvor Trolden mig pinte,
hvor jeg Bjergkongen saae.

Fru Ragnhild (ſtreng).

Kom, Datter!
Vend til Helgenen din Hu.
(Til Ulf.)
Ve dig, som voldte denne Jammer!

Chor (i det Fjerne).

Og Stjernen stod over Bethlehem
der Frelſeren var kommen,
de Hyrder kom, — den ledte dem —
og saa er Julen kommen.

Fru Ragnhild.

Hør, Sangens Toner kalde!
Lad os gaa!

Ingeborg.

O, kunde jeg tøve her endnu!

Bjergkongen (fra Bjerget).

Tøv her, ſkjønne Mø!

Ingeborg.

Det er ham!

Fru Ragnhild (til Ingeborg).

Kom!

(Ingeborg, som nimodſtaaeligt drages til Bjerget, tvinges af Moderen til at følge.)

Fjerde Scene.

Bjergkongen. (Siden) Bjergtrolde.

Bjergkongen

(kommer ud af Bjerget og seer efter de Bortgaaende).

Hun gaar — mod Moderens Magt kan min
ei beſtaa,
men at dog min hun bliver,
at hun ſig overgiver
af hendes ømme Blik jeg saae.
Ja kom ſkjønne Tærne,
kom atter til mig,
min Guldkrone gjerne
jeg ſkjænker dig.

O Toner, min Klage
til hende bær,
og bring mig tilbage
den Mø, jeg har kjær! —
I Bjergets Aander, kommer hid!
Eders Konge befaler!

Chor (fra Bjerget).

Vor Konge os kalder!
Op, op fra det Dunkle,
fra Kløfter, som funkle
med klare Krystaller!
Hei, ho!
Op, op, i Lyset at bo!

(Bjerget aabner sig, Dverge og Trolde stige frem og ile hen til Kongen, afventende hans Befalinger.)

Bjergkongen.

Nu hører mig og gjør jer Alle Flid.
Jeg vil, at Stenen sig reise skal
paa Pillerne røde,
at alle Skatte i Bjergets Hal
derinde skal gløde.
Jeg vil, at Guldet og Sølvet skal rinde
i bølgende Strømme
for at daare en deilig, jordisk Kvinde
med lokkende Drømme.
Fort, lyder mit Herskerbud!

Chor.

Vi lyde dit Bud!

(Troldene ile om bag Stenen, som i samme Øieblik reiser sig paa gyldne Piller og viser i flammende Guld- og Sølv-Krystaller Indgangen til Bjergets Sal. Et Taageslør sænker sig i Baggrunden og skjuler Kirken og Landskabet. Trolde og Nisser dandse i lysende Klæder inde i Bjerget og frembære Smykker og skinnende Guldstænger.)

Bjergkongen.

O kom, skjønne Tærne,
kom atter til mig,
min Gudkrone gjerne
jeg skjænker dig.
Kom, o kom atter til mig!

(Ingeborg kommer ind fra høire og staar forbauset, da hun seer den oplyste Sten og Glandsen derunder.)

Femte Scene.

Ingeborg. De Forrige.

Ingeborg.

Guds hellige Moder! Hvilken Glands!
Hvilken Pragt!

Bjergkongen.

Triumf! Hun er i min Magt!
Træd ind, træd ind i Bjergets Sal,
du hulde Mø fra Jorden;
her faar du Sølv og røden Guld,
her favner jeg dig elskovsfuld,
naar du min Brud er vorden.
Du i min Favn skal slumre sødt,
paa Bolstre skal du hvile blødt,
træd ind og skjælv ei saa!

Ingeborg.

Jeg tør det ei — jeg kan ei gaa!
Du er som jeg ei kristnet vorden,
hos dig ei lyser Himlen blaa
og dufter ingen Blomster smaa
livsaligt som paa Jorden.

Bjergkongen.

Seer du Guldet, hvor det flammer
gnistrende i Bjergets Kammer?
Alt er dit! Kom, følg mig blot.
Dronningkronen skal du bære,
meer end Jordens Magt og Ære
venter dig med Bjergets Drot.
(Omfavner hende.)
Kun for dig mit Hjerte slaar!
Kom, o kom og bliv min Mage!
Bort fra Jordens Slægt du drage
mod en evig Lykkes Baar!

Ingeborg.

Hvor mit Hjerte saligt slaar!
Har jeg Mod til at forsage?
Tør med ham jeg Veien drage?
Kan jeg glemme Jordens Baar?

Bjergkongen.

Alt skal du glemme
i min Favn
ved ømme Kysse
og Dronningnavn.

Ingeborg.

O, kan jeg glemme
i din Favn
min ømme Moder,
min Faders Navn?
Min Moder vil længes; hun søger sin Datter,
fortvivlet hun græder, mig kalder ved Navn.

Bjergkongen.

Hvis selv du vil, skal du see hende atter!
O kom kun nu i min brændende Favn!
Seer du Guldet, hvor det flammer
gnistrende i Bjergets Kammer?
Alt er dit! O frygt kun ei!

Ingeborg.

Alt er mit? — Jeg tør det ei.

Bjergkongen.

Alt skal du glemme
i min Favn
ved ømme Kysse
og Dronningnavn.

Ingeborg.

O, kan jeg glemme
i din Favn
min ømme Moder,
min Faders Navn!

Bjergkongen.
Du Alt skal glemme,
o, kom til mit Bryst!
Ingeborg.
Hvor mild hans Stemme,
hvor blid hans Røst.

Bjergkongen.
O frygt kun ei!

Ingeborg.
Jeg tør det ei. O nei, o nei!

Fru Ragnhild (udenfor).
Min Datter! Ingeborg!

Ingeborg.
Min Moder!

(Paa et Vink af Bjergkongen ile Troldene ind fra Bjerget og omringe Ingeborg med indsmigrende Ladder, idet de dandse omkring hende og vise deres Skatte.)

Chor af Trolde.
Guldet flammer
i Bjergets Kammer,
Ild rød, Ild blaa
skinner lystigt derpaa.
Sølvet falder
som en Strøm
paa de klare Krystaller.
Elskovs Fryd
hvisker: Glem og nyd!
Skjønne Dronning, o kom!
Bjergets Hal
har Ædelsten og Guld,
har Glæder uden Tal!

Bjergkongen.
Skjønne Dronning, o kom!
Bjergets Sal
har Ædelsten og Guld
og Elskov uden Kval!

(Bjergkongen fører Ingeborg med ringe Møie hen til Bjerget, medens Troldene dandse omkring dem i Ring. Naar de ere komne ind, synker Stenen med et Brag i Jorden, og man seer ligesom før den maanebelyste Egn og den ovlyste Kirke. Fru Ragnhild, Tuve og Ulf, ledsaget af Tjenere med Fakler, komme fra Baggrunden just som Tæppet falder.)

Tredie Akt.

Første Scene.

(Bjergets Sal skinnende af Guld og Krystaller. Tilhøire Bjergkongens Trone under en Himmel af Safirer og Rubiner. Taget bæres af Piller i flammende Farver. Langt borte i Baggrunden rinder en Sølvstrøm nedad Klippen, gjenspeilende Farverne fra Stene og Metaller. Dverge, Nisser og Trolde, Jordaander og Ildaander i skinnende Dragter, Møer og Svende blandede imellem hverandre i brogede Grupper. Alle see forventningsfuldt tilvenstre.)

Tærner.
Harpeklang
høres hist.
Bjergets Drot
lokker Møen med List.

Svendene.
Bjergets Pragt
større Magt
øve kan
over Møen end han.

Dvergene.
Ringen vist
lokker mest,
som vi smedet har med List!

Tærner (ile ind).
Harpelyd
høres nær,
de er her, de er her!

Alle (levende).
Passer nu paa,
lad os rede staa
at see Møen i Bjerget gaa!

(De danne forventningsfulde Grupper. Bjergkongen kommer fra venstre spillende paa sin Harpe, efter ham Ingeborg, frygtsom, blændet og betaget. Alt som de komme frem lukke Dørene sig bag dem og spærre hende Tilbageveien; alle Bjergets Indvaanere danne opmærksomme Grupper om Hovedpersonerne.)

Anden Scene.

Bjergkongen. Ingeborg. De Forrige.

Chor (udenfor).
Guldet flammer
i Bjergets Kammer,
Ild rød, Ild blaa
skinner lystigt derpaa,
Sølvet falder
som en Strøm
paa de klare Krystaller.
Skjønne Dronning, o kom!
Bjergets Hal
har Perler uden Tal!

Bjergkongen.
Skjønne Dronning, o kom!
Bjergets Sal
har Elskov uden Kval.

(Alle komme ind.)

Ingeborg.
Hvilken blændende Glands,
hvilken Pragt!
Hvilken sælsom Magt
har mit Hjerte i tvingende Lænker lagt?

Bjergkongen og Chor.
Kom, o kom!

Tredie Scene.

De Forrige. Bjergdronningen. Kark.

Bjergdronningen
(leder Ingeborg frem paa Scenen).
Velkommmen til Bjerget,
du Kongssalens Ære!
Velkommen til Kongen,
til Sønnen, den kjære!
Den Rose saa rød
blusser sødt paa din Kind,
velkommen til Bjerget
med Sollys i Sind.

Ingeborg.
Sig, hvem er den Stolte?

Bjergkongen.
Min Moder du skuer.

Bjergdronningen.
Hav Tak for den Lykke,
du skænker min Søn!
Velkommen! — Tag Bægret,
huldsalige Brud
og for Eders Held
drik til Bunden det ud.

Ingeborg.
O, baares jeg ei
af en blændende Drøm?

Bjergkongen.
O, Hulde, tag Bægret,
til Bunden det tøm.

(Alle danne nysgjerrige Grupper.)

Chor.
Vil hun i Bjergets
røde Sal
glemme al Uro,
Længsel og Kval?
Tvivl kun ikke!
Bægret tøm!
Glad du drikke,
det er ingen Drøm.

Ingeborg.
Turde jeg vove,
Bægret at tømme!
O hvor mit Hjerte
heftigt slaar!
Er det en Drøm,
saa lad mig drømme,
vared det end
i tusind Aar.

Bjergdronningen.
Skynd dig, o Jomfru,
Bægret at tømme
og al dit Hjertes
Vee forgaar,
mildt i dit Bryst
vil Kjærlighed strømme,
Diet vil brænde
i Elskovs Vaar!

Kark.
Vidste du blot,
hvor tungt du vil drømme,
jordiske Mø
i din Ungdoms Aar,
skulde saa let du
Bægret ei tømme,
men nu paa dig
snart Hævn jeg faar.

Bjergkongen.
Maatte hun vove,
Bægret at tømme!
O hvor mit Hjerte
heftigt slaar!
Drikker hun ud,
vil saligt hun drømme,
og til min Brud
jeg hende faar!

(Ingeborg griber Bægret og drikker, ligesom glemmende sig selv, idet hun seer paa Bjergkongen, som venter hende med aabne Arme. I det Øieblik hun har drukket er hendes Væsen som forvandlet, hendes Øine straale og hun kaster sig uden Besindelse i hans Arme.)

Ingeborg.
Jeg er din, jeg vil evigt dig følge
ned i Bjerg, over Dal, over Bølge,
al Verden omkring!
Tryk mig ømt til dit Hjerte,
for mig gives ei Smerte,
ei Uro meer paa Jordens Ring.

Bjergkongen.
Du er min!

Ingeborg.
Jeg er din!

Begge.
Jeg vil evigt dig følge
over Dal, over Bølge!

Bjergdronningen (afsides).
Hvilken Kval for mit Bryst!
Skal ei Glæde den følge?

Kark (ligeledes).
Det gaar godt. — Tunge Taarer
paa Glæden skal følge.
Jeg faar Hævn, hvilken Lyst!

Bjergkongen.
Kom til Glæder uden Tal!
Festlig straaler Bjergets Hal.
Kom til Elskov uden Kval!
Festlig straaler Bjergets Sal.
I lystig Ring Dandsen skal gaa,
Nisser, Trolde og Dverge smaa,
hylder jer Dronning, dandser paa Taa!

Chor med Dands.
Priser den Mø i Kongeskrud,
priser Bjergkongens Brud!
Skjønnere Mø er ei paa Jord.
Evigt i Bjerget hos os hun boer.
Hil dig, o Mø, saa huld og blid,
Elskov og Fryd skal al din Tid
i Bjergets Sale
dit unge Hjerte husvale!

Fjerde Akt.

(Et mindre Værelse i Bjerget. Ingeborg sidder tankefuld paa en Stol tilvenstre, spindende Hør paa en gylden Teen. I Baggrunden, som dannes af en mosliguende Fjeldvæg, rinder en klar Vandstraale ned blandt Klipperne og taber sig blandt Mos og Stene. Piller af Bjergarter bære Salens Tag.)

Første Scene.

Ingeborg.
Spind, spind,
spind, min gyldne Teen!
Spind i Bjergets Kammer
Sølvertraad som flammer,
Guld og Ædelsten.

(Hun vaagner som af en Drøm og seer sig om.)

Hvor er Kongen? Hvor er min Mage?
Hvi lader han mig ene her? —
Dog — hvi spørge? Hvor gjerne forsage
vi Alt for den, som er os kjær!
Salig ved hans Hjerte
nød jeg Elskovs Ro,
Sorger, Kval og Smerte
flyede vort Bo.
Glad jeg vugged paa min Arm,
ømt jeg næred ved min Barm
Søn og Datter fager,
dog en Længsel dyb og varm
mig bort fra Bjerget drager.
(Reiser sig urolig.)
Det er, som om Mindet mig hviskede om
et Sollys paa græsgrønne Sletter,
en dufteude Vaar, fra hvis Blomster jeg kom
til Bjergets guldskinnende Nætter;
det er, som talte i Hjertet en Røst,
som Moder og Frænder jeg skuer,
da brænder mit Hoved ... da brænder mit Bryst;
for Husbond og Barn jeg gruer.
Jeg vil fly fra Fortryllelsens Land
til min Barndoms vinkende Strand,
men jeg hører hans Røst,
synker ømt til hans Bryst,
og min Længsel forgaar,
Fred i Hjertet jeg faar,
min urolige Tanke faar Hvile og Trøst.
(Hun sætter sig igjen.)
Spind, spind,
spind, min gyldne Teen!
Spind i Bjergets Kammer
Sølvertraad som flammer,
Guld og Ædelsten!

Anden Scene.

Ingeborg. Kark.

Kark (ved sig selv).
Hun sidder tankefuld ved Teen.
Jeg vil forsøge hendes Mistro
og tjene min Dronning.
(Høit.)
Hvor gaar det, Herskerinde?
Du er mørk i Hu.
Kan ei din Tjener sprede Sorgen?

Ingeborg.
Hvor er min Husbond?

Kark.
Han drog harmfuld i Sind
ud i Kamp
mod Kirker og Klostre.

Ingeborg.
Siig mig, naar sidst du din Herre saae?

Kark.
Igaar — og da hørte jeg Munken synge
en Vise — bag Stenen skjult jeg laa.

Ingeborg.
En Vise, siger du?

Kark.
Vil I høre den?

Ingeborg.
Ja, syng.

Kark (ved sig selv).
Den lokker dig op til Jorden igjen.

1.

Naar os Bjergets Konge truer
med sin Jættearm,
Et der er som godt ham huer,
stiller flux hans Harm.
Af en deilig Tærne
han forlokkes gjerne,
flux er Hævnen glemt.
Skynd dig derfor, smukke Tærne,
send et Smil fra Diets Stjerne
mod hans Trylleblik,
dadler dig end Verdens Stemme,
skulle vi dog ei forglemme,
Hjelp af dig vor Kirke fik.

2.

Tro dog ikke paa hans Eder,
fly den Falskes Spor,
om han lokker, om han beder
stol ei paa hans Ord.
Kronen han dig byder,
deiligt Talen lyder,
men skjænker du ham Tro,
han røver dig din Ro.
Vogt Jer derfor, skjønne Piger,
lad ham ei med Ord og Smiger
daare grumt jert ømme Bryst,
aldrig kan han trofast være
men af Jer saar Kirken Trøst.

Ingeborg (springer op).
Du lyver, usle Træl!

Kark.
Det var jo Munkens Vise
og ikke min.

Ingeborg.
Din Lykke kan du prise,
at Kongen ei er her, han vilde straffe dig.

Kark.
O, han har Andet for, end straffe mig.

Ingeborg.
Hvad mener du? Sig frem!

Kark.
Spørg Dronningen, hun veed
om Kongen og hans Færd
langt bedre Besked.

Ingeborg.
Gaa!

Kark.
Herskerinde! Hun kommer der.

(Kark møder Bjergdronningen ved Udgangen og hvisker nogle Ord til hende, idet han peger paa Ingeborg. Paa et Vink af Bjergdronningen fjerner han sig med et Udtryk af Skadefryd.)

Tredie Scene.

Ingeborg. Bjergdronningen.

Ingeborg.
Sig, Dronning, hvor er din Søn?

Bjergdronningen.
I Kongesalen.

Ingeborg.
Det er ei sandt, han er langt herfra.

Bjergdronningen.
Hvi spørger du mig da?

Ingeborg.
Ja, langt herfra.
Han skuffer mig,
han glemmer mig, den Utro,
ved en anden Kvindes Side.

Bjergdronningen.
Om det var saa,
du lære maa,
at bære den Sorg og Kvide.

Ingeborg.
Men jeg vil det ei,
Dronning er jeg!

Bjergdronningen.
Hun skabtes og til at lide.
Glem hans utro Hjerte!

Ingeborg.
Men Elskov mig daarer.

Bjergdronningen.
Klag din Nød og Smerte.

Ingeborg.
Min Jammer, min Klage ham saarer.
Ak, jeg har kun Taarer.

Bjergdronningen
(griber Ingeborgs Haand og fører hende frem paa Scenen).
Din Sorg, dine Taarer,
din Klage ham saarer,
men hvorfor?
Giv Agt, du Jordens Datter,
du hans Lod ei kjender og fatter.
Hør mig, giv Agt!
Giv Foragt for Foragt,
for Glemsel Hadets Glød,
for Svig giv Død.
Lidt kun din bittre Graad dig baader,
Bjergets Søn dig forraader,
du kan ei vandre med ham Livets Vei,
han din Bøn hører ei.
Og derfor giv Agt, Jordens Datter,
Bjergfødtes Lod du ei kjender og fatter.
Hør mig, giv Agt!
For Foragt giv Foragt,
for Glemsel Hadets Glød,
for Svig giv Død.

Ingeborg.
Men jeg elsker min Husbond til min Død.

Bjerndronningen.
Du elsker endnu, du svage Kvinde?
Nuvel! Vil du atter ham vinde?

Ingeborg.
Om jeg vil? — O ja!
Thi jeg brænder af Elskovs Glød.

Bjergdronningen (viser paa Kilden).
Drikker du de Bjergkrystaller,
der som Draaber fra Klippens Barm
rislende i Dybet falder,
bli'er han atter elskovsvarm.
Hvis du har Mod
Vægret at tage,
bli'er atter god
din elskte Mage.

Ingeborg.
Ja, jeg har Mod
Vægret at tage,
den rislende Flod
skal min Sorg forjage.

Bjergdronningen.
Drik af Kilden Liv, ei Døden,
endt er Nøden.
Snart skal han atter elskovsvarm
trykke dig til sin Barm.

Ingeborg.
Gjerne jeg drikker af Vægret Døden,
endt er Nøden,
blot han først med kjærlig Arm
trykker mig atter til sin Barm.

Ingeborg.
Før mig da hen til Kilden hval,
fyld din Pokal!

Bjergdronningen.
Kjølige Drik af Fjeldets Favn,
lær hende mindes sin Moders Navn.
Sølverne Aare af Bjergets Bryst,
lok hende atter til Jordens Lyst.
(Hun udstrækker sin Haand mod Bjergvæggen med en bydende Mine, hvorpaa en klar Kilde springer frem deraf.)
Lad Draaberne klare
lædske din Mund,
og han vil være
trofast mod dig fra samme Stund.
(Ingeborg skynder sig til Kilden, optager nogle Draaber Vand i Haanden og fører dem til Pande og Mund.)

Ingeborg.
Hvor det isned i mit Blod!
Den onde Drøm mig forlod!
Guds Moder! — Hvor er jeg —? Svar.

Bjergdronningen.
I Bjergets Sal dybt under Jorden.
Bjergkongens Frille er du vorden.

Ingeborg,
(synker halvt afmægtig i Knæ).
Guds Moder! Maria!

Bjergdronningen (spottende).
Dine Børn hvile derinde.

Ingeborg.
Mine Børn? — Hellige Jomfru!
Fra denne Drøm befri min Sjæl.

Bjergdronningen (nærmer sig).
Det er ingen Drøm.

Ingeborg
(gjør Korsets Tegn mod hende).
Lede Trold! Vig fra mig!
Jeg vil til min Moder!

Bjergdronningen (med Haan).
Til din Moder! Hahaha!

Ingeborg (ude af sig selv).
Min Moder! Min Moder!

(Hun vil styrte ud, men møder Bjergkongen, som griber hendes Haand og standser hende. Ved Synet af ham udstøder hun et Skrig og synker afmægtig til hans Bryst.)

Bjergdronningen (afsides).
Mindets Drik har virket godt!
Hahaha! Nu er jeg Dronning!

Fjerde Scene.

De Forrige. Bjergkongen.

Bjergkongen.
Ha, sig, hvad er her skeet?
Hvad har du gjort, o Moder?
Voldt hende Sorg og Kval?

Bjergdronningen.
Hun øste Vand af Klippen
og længes bort fra Bjergets Sal.

Bjergkongen.
Ha, vee dig! Du min Lykke stjal,
det bedste Smykke i Bjergets Sal
har du mig røvet, Moder. —
Gaa, lad os ene!

Bjergdronningen (triumferende).
Til Sorg og Kval.

(Gaar.)

Femte Scene.

Ingeborg. Bjergkongen.

Bjergkongen
(bøier sig over Ingeborg, som under det Foregaaende er sunket paa Knæ).
Hvor bleg hun er vorden!
O Moder, vee!
Nu forstaar jeg dit onde Sind,
nu mindes hun Jorden.

Ingeborg,
(reiser sig hastig af sin knælende Stilling).
Herre Konge, hør min Bøn,
lad mig hjem til min Moder gaa,
søg mig ei her at holde.

Bjergkongen (smt).
O, Ingeborg, sig, hvad kan volde,
at du fra mig vil gaa?

Ingeborg.
Guds Moder i Himlen, mit Haab min Trøst,
har atter aabnet mit Øie.
Jeg vil bort fra dig, din syndige Lyst!
Søg ei min Hu at bøie.

Bjergkongen (vil omfavne hende).
Hør mig!

Ingeborg (støder ham fra sig).
Her holdt du mig fangen ved Svig og List,
Gud veed i hvor lange Tider!
Et Aar er vel gaaet, siden jeg sidst
saa min Moder, som klager og lider?

Bjergkongen.
Men nød du ei Lykke her ved min Barm?

Ingeborg.
Forbandet den Lykke være.

Bjergkongen.
Og smilte du kjærligt ei i min Arm?

Ingeborg.
O, kunde jeg glemme lære.

Bjergkongen (nærmer sig hende).
Og kan du forlade de Smaabørn to,
som her for Moderen grædе?

Ingeborg.
Jeg har ingen Børn, — o, lad mig gaa!

Bjergkongen
(fører hende med sig og viser ud til Siden).
Der hvile de tvende guldlokkede Smaa,
og drømme om Lyst og Glæde.
Og dem har du fostret ved din Barm,
du vugget dem har i kjærlig Arm.
Forlad ei de stakkels Spædе.

Ingeborg (synker paa Knæ.)
O, hellige Guds Moder! — Saa er da jeg
en falden forkastet Kvinde!

Bjergkongen.
Nei, du er min Brud. — Forlad mig ei,
min Hustru, min Elskerinde!
O, bliv hos mig,
som elsker dig;
hvad vil du meer paa Jorden?

Ingeborg.
O, lad mig gaa,
at vandre under Himlen blaa,
blandt Venner, som her jeg savne maa.

Bjergkongen.
Dig Ingen mere kjender.

Ingeborg.
Mig bittert Savnet brænder.

Bjergkongen.
Et Aar, kun et Aar i Bjergets Sal
er sekellangt i Jordens Dal.

Ingeborg.
Alt længe har med Sorg og Kval
min Moder ventet i sin Sal.

Bjergkongen.
Nuvel, saa gaa!
Du har aldrig elsket mig.
Lad atter Jorden eie dig.
Men først et Ord du høre maa,
som dig til Afsked levnes;
Alt, hvad du vil, du skrifte maa,
mit Navn maa dog ei nævnes,
thi da med din Død jeg hævnes.

Ingeborg (gjentager uvilkaarligt).
Alt hvad jeg vil, jeg skrifte maa,
dit Navn maa dog ei nævnes.

Bjergkongen.
Thi da med din Død jeg hævnes.

Ingeborg.
Og nu — o sig, maa nu jeg gaa?

Bjergkongen (udbreder Armene).
Ja, hvis du kan min Favn forsmaa.

Ingeborg
(vil gaa, men standser tvivlende. Efter nogle Øieblikkes Kamp med sig selv styrter hun sig tilbage og kaster sig i hans Arme).
Nej, saadan kan jeg dog ei fra dig gaa.
Farvel, jeg bort maa drage!
O, sig, du vil ei klage
fordi jeg hjem til Jorden maa.

Bjergkongen.
Nei, altid du mig elske maa.
Bliv her hos mig tilbage!
Sig, du ei bort vil drage,
Til Jorden meer du vil ei gaa.

Ingeborg.
Farvel, farvel! O, lad mig gaa.

Bjergkongen.
Du maa ei gaa.

Ingeborg.
O, lad mig gaa,
at jeg min Moder skue maa.
Farvel, farvel!

Bjergkongen.
Nuvel — saa gaa!
(Hun slider sig af hans Arme og styrter ud. Idet han vil følge hende, standser han pludselig med en stolt og kold Mine, som om han undertrykte sin Bevægelse. Idetsamme falder Teppet.)

Sjette Scene.

(Fru Ragnhilds Sal fra første Akt, men mere gammel og forfalden. Ved et Bord tilvenstre sidder Ulf, hvidhaaret, med langt Skjæg, nærved hundrede Aar, snittende paa en Pilekvist. En Lampe oplyser Salen.)

Ulf (synger til Arbeidet).

1.
„Og Jomfruen vilde sig til Kirken aarle gaa —
Tiden er mig lang —
Saa gik hun ad den Vei, hvor Jettebjerget laa —
men jeg veed, at Sorgen er tung."
(Efter en Pause.)
Nu er det atter Jul — hvor Tiden gaar!
Jeg er nu gammel, mæt af Aar,
men Jomfru Ingeborg jeg glemmer ei endda.
Haha!

2.
„Hun bankede paa Bjergets Dør med Fingrene smaa —
Tiden er mig lang —
Stat op du Bjergets Konge at aabne Dør og Slaa —
Men jeg veed, at Sorgen er tung."
(Pause.)
Jeg mindes end den Jul,
da bitter Graad og Sorg
tog Bolig i Fru Ragnhilds Borg.
Hun døde snart — da var kun jeg igjen.
Halvhundred Aar fra den Tid mindst svandt hen.
Haha!

3.
„Og op stod Bjergets Konge, drog Slaa fra sin Dør —
Tiden er mig lang ..."
(Han overvældes af Trætthed; Hovedet synker ned paa Armen, som han støtter mod Bordet. Pause, hvorunder Musiken maler en i Natten frembrydende Storm. Under Stormens vildeste Rasen springer Døren i Baggrunden op og Ingeborg træder ind.)

Syvende Scene.

Ulf (sovende). Ingeborg.

Ingeborg.
Hu — jeg fryser! Mig Stormen gjennemfarer
og Sneen falder kold paa Nattens Sti.
Hvor er min Moder?
End Ingen viser sig.
(Stormen hviner udenfor, hun seer sig om og gyser.)
Mit Blod er som Is,
jeg stivner af Kulde.
O Moder, Moder! Forlad mig min Synd.
See jeg skjælver,
tryk mig ømt i din Favn,
kom mig til Hjælp, ellers dør jeg af Angest.
(Med et Angestskrig.)
Moder! Moder!

Ulf (vaagner).
Hvem kalder?

Ingeborg
(med et Glædesudbrud, idet hun styrter henimod ham).
Ha, et Menneske!

Ulf
(stirrer paa hende og slaar Kors for sig).
Alle Helgene! Er det en Aand!
(Gjør atter Korsets Tegn.)
Vig fra mig — Blændværk!

Ingeborg.
Hvem er du? Svar?

Ulf.
Jeg? — Jeg er gamle Ulf
og mig Himlen bevare.

Ingeborg
(slaar sine Arme om hans Hals).
Gamle Ulf! Er det dig?
Siig, kjender du mig ei igjen,
du altid var min bedste Ven?
Er jeg saa forvandlet af Smerte og Sorg?
Kjender du ei igjen ...

Ulf (med et Glædesskrig).
Jomfru Ingeborg!
(Han slutter hende i sine Arme, fører hende til en Stol, hvor hun tvinger hende til at tage Plads og pusler om hende som om et Barn.)

Ingeborg.
Ja, det er mig ... hvor er min Moder?
Sover hun, sig?

Ulf
(uden at høre, varmer hendes Hænder i sine).
Hvor hun er kold.

Ingeborg (med stigende Uro).
Svar, o svar! Hvor er min Moder?

Ulf.

Vent, skal i Ovnen jeg tænde et Baal.

Ingeborg.

Kan jeg ei slutte min Moder i Arme,
skrifte min Synd ved hendes Bryst?
Hun, ene hun mit Hjerte kan varme.
Skal jeg ei høre den Elskтes Røst?

Ulf.

Hellige Jomfru! Veed I da ei?...

Ingeborg.

Er hun ei her? O svar mig?

Ulf (med bortvendt Ansigt).

Nei.

Ingeborg.

Hvor er hun da?

Ulf.

Bed mig ei svare.

Ingeborg.

Tæres hun hen af Sorg og Nød?

Ulf.

Nei, hun er fri for Sorg og Fare,
fri forlængst — ak, hun er død.

Ingeborg (med et Skrig).

Ah!

Ulf.

Af Sorg over sin Datter.

(Hun falder i Afmagt.)

Jomfru Ingeborg!
Hvad har jeg gjort? Hvad har jeg sagt?
Med mit Ord hende Døden bragt.

(Han søger at kalde hende tilbage til Livet. Hun reiser sig paa Knæ og seer sig om med forvildede Blikke.)

Kom til Jer selv igjen! Tilgiv mit haarde Ord.

Ingeborg.

Modermord! Modermord!
Sig, o sig, — forbanded hun mig?

Ulf.

Nei, hun tilgav.

Ingeborg.

Hun tilgav mig!

Ulf.

Ja — ja!

(Ingeborg reiser sig og iler med et Udtryk af vild Smerte ned i Forgrunden.)

Ingeborg.

Medens hun med Døden stred,
medens hun bittre Kvaler led,
jeg — jeg — gav mig i Syndens Magt,
leved i Glands og ødsel Pragt.
O, hvilken Jammer!
Forbandet den Stund,
da jeg først ham saae,
og han trykked sit brændende Kys paa min Mund.

Ulf.

I raser! Forband Eder selv ei saa!
I nødtes af Tvang til bort at gaa?
Sig, sig, var det ei saa?

Ingeborg.

Af Tvang? — Nei, nei, af mit Hjertes Trang
blev jeg fristet til bort at gaa.

Ulf.

Hvorhen?

Ingeborg (med et Rædselsskrig).

Til Bjergkongen.

Ottende Scene.

De Forrige. Bjergkongen.

(Bjergkongen staar midt i Salen og udstrækker truende sin Haand mod Ingeborg. Lampen slukkes idetsamme, et rødt Skin omgiver ham og falder paa Gjenstandene i Salen.)

Bjergkongen (med en truende Røst).

Du nævnte mit Navn, du falske Kvinde.
Husk, hvad jeg bød, — nu maa du dø.

Ulf.

Alle Helgen!

Ingeborg.

Han!

Ulf (høitidelig).

I Herrens Navn,
vig fra mig, Trold, til Mørkets Favn.

Bjergkongen

(udstrækker sin Haand mod ham idet han vil nærme sig Ingeborg. — Ulf staar som forstenet. Derpaa nærmer Bjergkongen sig Ingeborg, som er sunken paa Knæ).

Dog kan endnu jeg redde dig,
naar du godvillig følger mig.

Ingeborg.

Gaa bort!

Bjergkongen

(med Smerte, idet han bøier sig over hende).

Hvi nævnte du mit Navn?

Ingeborg.

Gaa bort! Jeg gyser for din Favn.

Bjergkongen.

I Bjerget vente dine Smaa.
Sig, skal jeg ene til dem gaa?

Ingeborg.

Mine Børn! — O, hvilken Ynk og Kval!

Bjergkongen.

Ei til Kval mig dømt.
Husk min Elskov tro og øm!
Kom, o kom, glem Jordens Smerte!
Kom, hvil atter ved mit Hjerte,
drøm igjen din Lykkes Drøm!
Mindes du, hvor Guldet flammer
glødende i Bjergets Kammer?
Mindes du, hvor rødt det falder
over glimrende Krystaller!
Kom atter til Bjergets Sal!
See, Hulde, o see min Kval!
Kan mit Hjerte du forsmaa?

Ingeborg.

Bort fra mig! Jeg vil ei gaa!
Gud! Du mig tilgive maa!

Bjergkongen (truende).

Nævn ei din Gud! Hvad er han dig?
Til Elskovs glade Lyst følg mig.

Ingeborg.

Gaa bort, gaa bort!

Bjergkongen.

Betænk dig vel, thi naar jeg gaar,
da falske Kvinde, maa du dø!

(I dette Øieblik høres Klokkeringning i det Fjerne. Ved den første Lyd af Klokkerne løses Ulf af sin Fortryllelse og gjør et Skridt henimod Ingeborg.)

Bjergkongen (med Smerte og Raseri).

For sent! — Vee mig! — Vee dig!

(Han synker i Jorden. Det røde Lys forsvinder, i dets Sted straaler et klart Maanelys ind gjennem Vinduet og belyser Ingeborgs Skikkelse, samt Ulf, der knæler ved hendes Side.)

Niende Scene.

Ingeborg. Ulf.

Ulf.

Han er borte.

Ingeborg.

Borte?

Ulf.

Lad os takke Gud!

Ingeborg (sagte).

Sig Døden nærmer.
(Man hører i det Fjerne Julesangen fra anden Akt.)
Hører du ... denne Sang?
De juble i min Moders Himmel!
De hvilke om, ... at Bjergets Brud ...
har ... (med et Suk.)
Oh!

(Hun dør.)

Ulf (med foldede Hænder).

Fundet Naade hos Gud.

Chor (udenfor).

Nu er den signede Juledag,
udover Jorden kommen.
En Søn er født til Guds Behag,
o Frelser, vær velkommen.

(Medens Ulf knælende løfter Ingeborgs Hoved op i sit Skjød og beder for hende, falder Teppet.)

Kjøbenhavn.

Forlagt af J. H. Schubothes Boghandel.

Bianco Lunos Bogtrykkeri.

Tove.

Syngespil i tre Akter.

Text og Musik

af

P. E. Lange-Müller.

Personerne:

Kong Valdemar.
Dronning Helvig.
Tove.
Folkvar.
Mogens.

Riddere og Damer, Svende og Terner.

Handlingen foregaaer i Midten af det fjortende Aarhundrede, første og anden Akt i og ved Roeskilde, tredje Akt paa Gurre og Søborg, noget over et Aar senere.

Første Akt.

(Skov, henad Eftermiddagen. Kong Valdemar og et talrigt Jagtfølge ere lejrede under Træerne; blandt Ridderne Mogens, nær ved Kongen, og Folkvar, yderst tilhøjre.)

Chor af Jægerne.

Hos Jægeren sidder den Jomfru god,
hun seer ham i Øjet med List:
„Herr Ridder, at Jagten saa slet I forstod,
det havde jeg aldrig vidst."

„De Hjorte de springe saa mange i Lund;
thi kan altid dem jeg faae.
Idag vil jeg kysse din røde Mund;
imorgen paa Jagten gaae."

Kongen
(taler).

Det var en lystig Vise, gode Herrer!
Jeg tømmer Bægret paa, at hver af os
maa møde slig en fager Hind i Lunden;
thi Elskov, det er dog den bedste Jagt,
der Kys og Kjærtegn hele alle Saar,
som sloges af de listelige Pile.
(synger.)
For Elskovs Jagt et Bæger!

Choret.

For Elskovs Jagt et Bæger!

Mogens
(taler).

Jeg drikker heller for den rette Jagt:
at bede Ulv med Hjort og Hind i Lunden;
i Fred den holder Haand og Øje øvet,
at ej i Krig de fejle bedre Bytte.

Kongen.

Nu, Mogens! Du har Ret, at Elskovsjagten
har ikke sligt et nyttigt Øiemed;
dens Følger volde tværtimod jo ofte
endeel Besvær! men derfor er den dog
ej mindre skjøn; og priset være den,
som deri er den bedste Jæger! Hvo
tør tage derimod?
(løfter sit Bæger og seer sig om i Kredsen)
Ej! Folkvar Sanger!
Du, i hvis Bryst der voxer Høge til,
som fange kan hver Due udi Lunden,
dig hilser jeg!

Choret.

Ja, Folkvar skal det være!
Vi hilse Dig! Til Folkvar Sangers Ære!

Kongen
(taler).

Ej, Folkvar, hvor du sidder taus og tvær!

Er du maaskee forstemt, fordi du skal
med Fruerstuen tage Afsked nu
og følge mig til Nyborg-Mødet, hvor
med Hansestæderne Forlig skal sluttes?
Nu! lysteligt er Stævnet ingenlunde;
men gjør som jeg, og nyd den sidste Dag,
hvor Jægerspydet end er os ihænde!
See, Solen bøjer Hovedet alt til Hvile;
Fyld Bægrene! og saa en Vise, Folkvar,
som ret kan prise Jagtens muntre Færd.

Folkvar.

Mon ikke bedre Ridder Strange —

Kongen.

Nu!
Igjen et Afslag? Min Taalmodighed
du sætter stærkt paa Prøve, gode Folkvar!
Du er ej meer som før vor glade Hjælper
i Spøg og Gammen, rede til at laane
vor Tanke Vinger, naar det lysted den
at flyve.

En Ridder
(sagte til sin Sidemand).

Nej, det skulde været Dronningen,
der bad; saa gik det nok!

Folkvar.

Vel har jeg lagt
en Vise nys om Jagten; men jeg frygter,
den er ej lystig nok.

Kongen.

Ej, er din Kunst
saa stor, at du kan synge drøveligt
om Jagten, nu, saa tømmer jeg end eengang
mit Bæger for dig! Syng da.

Folkvar.

Nu, velan!
(synger)

Kvæget sover i mørke Stald
og æder saa dorsk sin Føde;
Hjorten spiller i grønne Lund,
skal end den jages tildøde.
Hjorten spiller ad Skovens Sti,
skal end saa brat det ende;
Jægeren kommer med Hest og Hund,
han monne den Døden sende.

Vender den Ridder fra Jagten hjem,
monne for Borgen ride;
stander en Jomfru i Højeloft
og seer hun sig ud saa vide;
stander en Jomfru ved Borgeled
alt hos de grønnende Linde;
Ridderen skuer det Jomfruspejl,
det glemmer han ingensinde.

Thi Elskovs Mynder jage ham op,
og Høgen hakker hans Hjerte;
ikke det Sted paa Jorderig er,
hvor han kan flye fra sin Smerte;
ikke det Sted paa den vide Jord,
hvor han kan glemme sin Kvide;
Marken haver slet ingen Urt,
som kan ham Lægedom byde.

Saadan gaaer Jagten til alle Tid,
bedst dog i Ungdommens Dage;
ikke den Ridder sit Navn er værd,
hvem Legen ej monne behage;
ikke den Ridder sit Navn er værd,
hvem Legen ikke forlysted;
meer end Liv er Død med Elskovs
kongelig' Piil i Brystet!
(bryder kort af og forlader snart efter Scenen.)

Kongen
(taler).

Heelt sær er Visen, gode Folkvar Sanger!
Nej, mig langt herligere tykkes det
at være Jægeren end det jagne Vildt:
paa Jagt med Høg, med Hest og Hund er Manden
ret som en Guddomsmagt, hvis Tanker lyde
i synlig Skikkelse paa Herrens Vink:
thi er ej Høgen som hans Hu, der stiger
paa stærke Vinger dristigt mod det Høje,
og er ej Hunden som hans Vid, der vejrer
al Fare og alt Bytte, hvor han færdes,
og Hesten som hans Vilje, der den sætter
mod Maalet over alle Skranker frem?
Jo, Jagten er mit Himmerig; og Høgen
min himmelsendte Fugl; lad Andre saa
kun sukke efter Helligaandens Due!
(To Falkedrenge komme ilsomt ind.)

Første
(synger).

Slip mig, Aage, hører Du!

Anden.

Nej nej, os begge fører Du
forviist i Nød og Kvide!

Første.

Slip mig, jeg fortæller det!

Anden.

Nej vogt dig! Livet gjælder det,
faaer Kongen det at vide!

Kongen.

Hvad nu? hvad er paafærde?

Drengene.

Strænge Herre!
den store, hvide Falk er fløjet bort;
vi kunde ikke holde den. O Naade!

Kongen.

Min bedste Fugl! den klogeste, jeg ejed!
Hvad Retning tog den, Dreng?

Drengene.

Ud imod Fjorden;
Tilgivelse! vi kunde ej derfor!

Kongen.

Jeg gaaer at søge den. (Til Folget) I blive efter,
til Aftenskyggen naaer jer Hvileplads.

Choret.

Nej, Herre, tag os med jer, lad os følge!

Kongen.

Nej, Fleer vil fræmme den; min Røst den
kjender.

Choret.
End færdes stundom Røvere fra Rygen
og Venden her paa Kysten.

Kongen.
Ti og lyd!
Gudsdød! I gjør mig Kongekronen til
en Falkehætte, som I løfte blot,
naar jeg skal slaae min Klo i Rigets Fjender.
Men nu det lyster mig engang at flyve
i Lunden ud med frie Vingeslag!
(gaaer.)

(Et Tæppe gaaer ned, medens Musikken vedbliver. — Et andet Sted i Skoven, henad Aften. **Tove** kjærtegner Kong Valdemars Falk, som har sat sig hos hende.)

Tove
(synger).
Hvor kom Du fra, du hvide Falk? Du gled
ret som et Solglimt under Løvet hen
og vakte mig af mine stille Drømme.
Jeg sad og stirred just ud over Søen
og tænkte paa det fjerne Rygen, ak,
mit fordums Hjem, som jeg har nu forladt. —

— Hvor her er tungt og tyst i Sjællands Skove!
Her høres ikke Vindens viltre Leg,
naar sine raske Pust den over Havet
i Kapløb opad Klippeskrænten sender;
her høres ikke Bølgerne, der synge,
naar de i lange Rækker, Haand i Haand,
mod Kysten komme vandrende og neje
sig dybt og kysse Klintens hvide Fod. —

Du høje, lyse Klippekyst! jeg troer,
at onde Aander bar mig bort fra dig
til disse lave, indestængte Steder.
Jeg var tilmode som en eensom Fange;
da kom du som en Luftning frisk, du Falk,
og bragte mig derudefra en Hilsen. —

— Derhjemme, naar jeg stod i Borgens Vindu
og skued over Østresaltets Hav,
kom ofte Maager flyvende mig nær.
Da vidste jeg, at Uvejr var ivente,
at frem det væltede sig langt derude
og vilde snarligt prøve paa at tage
de hvide Klinter i sin vilde Favn. —

Men du er ej som Maagen; ej du bringer
om Storm og Stranding Bud, men kun om Leg —
ak, Legen er dog liden Dues Død.
(**Kongen** kommer ind; han standser, idet han bemærker Tove.)

Kongen
(taler, affides, medens Efterspillet til den foregaaende Sang endnu vedbliver).
Ej, ej, min Høg; saa det var hid, du stævned;
meer blød en Haand end min dit skarpe Blik
har udseet sig til Hvile efter Kampen.
Gudsdød! for Kjærtegn af en saadan Haand
jeg svigted vel min Pligt, som du nu din.

(højt; Musikken hører op.)
Vær hilset, ædle Jomfru, og hav Tak,
fordi I fanged ind min Høg! man siger
jo ellers: det er ondt at lokke Høge
med tomme Hænder; men jer lille Haand
har lukket Munden paa det gamle Ordsprog.

Tove.
Ej lokkede jeg Falken, strænge Herre;
selv fløj den hid og daled ved min Side.

Kongen.
Nu ja, et blodigt Dagværk har den havt;
thi har paa ægte Krigervis den trængt
til Kys og Kjærtegn efter Kampens Møje,
og spejded saa fra Luften, til den fandt
den fagreste af alle Sjællands Møer.

Tove.
I smigrer, Herre; men jeg hører ikke
til Sjællands Døttre; Rygen er mit Hjem.

Kongen.
Det burde jeg af eders Pande gjættet;
thi den er høj og hvid som Rygens Klinter;
og under den er Øjets havblaa Dyb,
og over den et sælsomt Smykke straaler
som før Arkonas Borg paa Wittows Kyst.
Veed I, min Stammefader stormed Borgen
og fik dens rige Herlighed i Eje?

Tove.
Jer Stammefader?

Kongen.
Nu, han var med Volmer
og Absalon, dengang de toge Venden.
Men sig, hvi kom I hid til Sjællands Ø?

Tove.
Paa Rygen har jeg ingen Slægtning mere;
thi drog jeg hid at være hos min Frænke,
Fru Ingeborg, hvis Gaard I hist kan see.

Kongen.
Isandhed, slet jer gode Frænke vogter
slig sjælden Skat, naar hun jer lader ene
i Skoven vandre om. Er I ej ræd?

Tove.
Hvi skulde jeg vel ræddes? Er ej sikkert
saa nær Kong Volmers Borg, hvor skulde der
da findes Værn mod Røvere og Stimænd?

Kongen.
Ej, fagre Jomfru! kommer I fra Himlen,
at ej I veed, at de, der røve Skjønhed
og Ære, dølge sig bag Ridderkappen
vel fuldt saa ofte som i Badmelskoften.

Tove.
Jer Tale ej jeg fatter. Fjernt paa Rygen,
som Kongen og hans Hofmænd aldrig gjæsted,
der kunde jeg gaae frit, hvorhen jeg vilde;
og mødte jeg en Ridder, hilste han
mig stedse høvisk, og hver Bonde standsed
sin Plov og stod med Huen i sin Haand,
naar jeg ham red forbi og bød Goddag.

Kongen.
Da maa jeg næsten troe, de Danske fordum

udgød saa meget Venderblod, at ej
der findes mere nu i Rygens Mænd;
thi den maa være kold som Klintens Kridt,
der for sit Øje seer sligt herligt Billed
og sætter ikke Alt paa det at vinde.
Gudsdød! langt varmere da banker Hjertet
i Danmarks Konge og hans Riddersmænd!

Tove.

I gjør mig ræd. Dengang I kom, da sad jeg
og længtes efter Rygens friske Strand.
Mon det er sandt, som det mig tyktes da,
at Luften der er renere end her.

Kongen.

Kanhænde renere, men ogsaa kold
som Havet, paa hvis Bryst sig Rygen vugger,
et Sølversmykke lig. Nej, her i Danmark,
her Luften svanger er med Blomsterduft
og fyldt af stille Sørs lune Aande;
her flyver Freja end i Falkeham
og kogler Eventyr fra fordums Dage!
(Under de sidste Replikker høres fjernt og afbrudt Jægermusik bag Scenen; den vedbliver med korte Mellemrum, indtil Sangen atter begynder.)

Tove.

De gamle Guder, dvæle de end her?
Var det ej Danmark da, der christned Venden.
hvad heller skal nu Venderne til Gjengjæld
for gamle Dage gjøre Tog mod Danmark?

Kongen.

Ja sandelig jeg troer, at det er Venden,
der nu vil lægge os i fine Lænker.
Dog snildt det sender ikke sine Sønner;
thi de kan ikke binde danske Mænd;
men ved den fagreste af sine Døttre
vil det nu lægge Danmark for sin Fod.

Tove.

Jer Tale er som Aftenens Skygger, Herre!
den bliver dunklere, mens Tiden rinder.

Kongen.

Men veed I ej, at just i Aftenens Skygger
er der et Liv, langt skjønnere end Dagens?

Tove.

Maaskee; men det er af den Ondes Ætt;
derfor det flygter for Guds klare Solskin.

Kongen.

O Jomfru! vær ej vantro. Har I aldrig
fornummed fagre Røster, som ej steg
op til Forstandens klartoplyste Hal,
men sænked sig i Hjertets dunkle Kammer?

Tove.

Jo, naar jeg lyttede til Harpeleg,
og naar jeg sang mit Hjemlands gamle Sange,
Men hvorfor spørger I saa sælsomt, Herre,
om hvad i Drøm og Sang har ene Liv?

Kongen
(synger, i Begyndelsen halvt reciterende).

Du skjønne Billed fra en Drømmeverden,
dit Liv end sover den Ufødtes Søvn.
Salig den Mand, hvis Blik skal møde dine,
naar første Gang med Undren de sig aabne
og hilse Kjærlighedens Morgengry.
(griber Toves Haand)
O lad det være mig, den Lykke times!
lad mig dig vække op til Livets Lyst!
Hvorfor vil du det øde bort i Drømme,
dertil er det for kort og altfor skjønt!

Tove.

Nej Herre, skaan mig! ynk min Angst og Blusel,
Og riv ej Sløret fra mit Aasyn bort!
O Herre, lad mig fare, slip min Haand!
Hør! Jægerskaren kommer! bort!
(iler ud.)

Kongen.

Ha! der
de bringe mig igjen min Falkehætte!
Saa hav da Tak for dette fagre Møde;
fly kun, du bange Hind — vi sees igjen!
(Jægermusikken har nærmet sig under de sidste Replikker. Følget fra før kommer ind paa Scenen.)

Chor af Jægerne.

Vær atter hilset, Herre Konge! alt
vi længe ledte efter Dig forgjæves.

Kongen.

Bort har I skræmmet mig saa ædelt Vildt
som end jeg aldrig traf i mine Skove!
Du hvide Due, som med Falken leged,
hvor var du fager, da du flygted bort!
— Men imorgen vil vi mødes atter
ved Kjerteglands i Kongeborgens Sale.

Choret.

Imorgen? Vil I glemme, at imorgen
med Hanserne i Nyborg I skal tale?

Kongen.

Lad dem kun vente mig, dem selv til Harm;
langt mere vinker hendes hvide Arm!

Choret.

Nu! gaae de bort og komme igjen i Vrede,
da skal de finde os til Kampen rede!

Kongen.

Og nu afsted til Roeskild! Nu afsted!

Choret.

Nu afsted til Roeskild,
at hvile efter Jagten;
alt Solen er forsvunden
og Stjernerne har Vagten;
til Roeskild nu afsted.
Vide skal i Skoven
nu Hornets Toner klinge,
den glade Dag til Afsked
vor Tak og Hilsen bringe;
thi Lykken var os med.

(De sidste Stropher synges udenfor Scenen, idet Jagtfølget efter Kongens sidste Replik har sat sig i Bevægelse og med Kongen i Spidsen forladt Skuepladsen.)

Anden Akt.

(Ridderſalen paa Roeskilde Slot, feſtligt oplyſt og fuld af dandſende Riddere og Damer. **Kongen** dandſer med **Dronningen**, men hans Blik følger **Tove**, der dandſer med en af Hoffets Mænd. **Folkvar** ſtaaer ſtottet til en Pille i Forgrunden tilhøjre; hans Øjne hvile ufravendt paa Dronningen. Ikke længe efter Tæppets Opgang fører Kongen Dronningen tilſæde paa en Forhøjning tilvenſtre og tager ſelv Plads ved Siden af hende; paa et Vink af ham tier Muſikken.)

Kongen
(taler).

Nu, Folkvar! ej jeg ſaa dig træde Dandſen!
kanſkee du ſtod og tænkte paa en Viſe
at kvæge Øret, medens Foden hviler.

Folkvar.

Ej tænkte jeg paa Viſer, Herre Konge!
men jeg er ſyg om Hjertet; derfor lyſted
mig ej at gaae i Dandſen, og jeg beder
af ſamme Grund om Orlov for min Sang.

Kongen.

Da er du ej ſaa god en Sanger, Folkvar,
ſom før jeg dømte dig at være, ſiden
kun Glæden lægger Viſer dig paa Tunge,
men ikke Sorgen ogſaa.

Folkvar.

Jo, men Sorgen
mig lærer Sange kun, naar vi er ene.
Dens Viſer ere tungere at nemme;
den ſynger dem ſaa dybt og ſagte for,
at de kan høres kun, naar Livet tier,
og Glædens Kjerter ſlukkes trindt omkring.

Kongen.

Da ſtod du nys ved Pillen hiſt, ſom var
Du langt, langt borte fra den muntre Færd!
Hvor var Du vel, naar ej i fjerne Riger
Du hentede et Kvad hjem til din Harpe?

Folkvar.

I fjerne Riger klinge ſære Toner.
Ej hvert et Kvad for Kongens Øre paſſer.

Kongen.

Jeg ynder Sangerkunſt, ej Kongeſmiger!
Som Konge beder jeg nu om en Sang,
ſom Sanger ſelv jeg hører den.

Folkvar.

Nu vel!
(ſynger, i Begyndelſen halvt reciterende men med ſtedſe ſtigende Lidenſkab.)

Stander en Jomfru i Bure,
ſkuer hun udover Havet;
ſtyrer mod Land en Snekke,
ſkinner i Stavn ſom Ravet;
ſtyrer mod Land en Snekke,
med hundrede Svende vel mandet;
ſidder en Konning i Stavnen,
han fører den Jomfru af Landet.

Skuer hun fra ſit Fængſel
over de ſtride Strømme;
ſtyrer mod Land en liden Baad,
monne ſom Svanen ſvømme;
ſtyrer mod Land en liden Baad,
monne ſaa fage glide;
ſtander i Stavn en eneſte Svend,
Harpen af Guld ved hans Side.

Liden Baad ſig vugger
under de høje Taarne;
Ungerſvenden ſynger
Sange, elſkovsbaarne;
ſynger, indtil Hjertet
ſprænges af ſin Længſel,
indtil Baaden knuſes
mod det ſtærke Fængſel.

O, hvi vil Du ikke
ynkes ved hans Kvide?
ejer Du intet Hjerte
for hvad han maa lide?
Ejer Du intet Hjerte
under dit Purpurklæde?
ſkal, til Baaden ſynker,
han forgæves kvæde?

O, maaſkee din Krone
hegner fagre Tanker,
rædde for at flyve
over de gyldne Skranker;
rædde for at ſætte
ud over Ringmuren røde,
flyve til Gammen og Glæde
heller end ſvelte tildøde!

O, da vil jeg ſprænge
Kronens røde Mure!
kun et Vink, ſaa bryder
jeg de gyldne Bure,
kun et Blik, ſaa fare
vi paa Havet vide
did, hvor ingen Gjenlyd
naaer af Jordens Kvide!

(Kaſter Harpen og breder Armene ud mod Dronningen; men vender ſig i det Samme pludſeligt og ſtyrter ud ad Døren i Baggrunden. Der er efterhaanden opſtaaet nogen Uro blandt de Tilſtedeværende, og Kongen har under de ſidſte Stropher rejſt ſig fra ſit Sæde.)

Kongen.

Vel, at Du kaſted Harpen! altfor langt
ſig ſtrakte Viſen! Røm af Landet; vid,
dit Liv er her forbrudt. — Spil, Legere!
Nu vil vi atter prøve Dandſens Lyſt.

(Dandſemuſikken begynder igjen, og de Tilſtedeværende ordne ſig til Dands under Introduktionen. Under den derved opſtaaende Bevægelſe forlader Dronningen Salen med et Par af ſine Terner, medens Kongen nærmer ſig Tove og ſees at tale til hende. Under Dandſen komme de forſkjellige Par afvexlende frem i Forgrunden; det følgende Replikſkifte mellem Kongen og Tove finder Sted, hvergang de dandſe i forreſte Række.)

Kongen
(synger).

Nu væves Tonernes lette Spind
og tager Hjerter tilfange;
skjøn Jomfru, luk dem i Sjælen ind
og lad dem finde et aabent Sind
bag Barmens lukkede Spange.

I Dandsen knyttes saa mangen Pagt,
der brister atter saa sage;
skjøn Jomfru, sær er jer Tryllemagt,
Kong Volmer brat har I lænkelagt
for alle kommende Dage.

Tove.

Jeg løftes, jeg bæres paa Tonernes Strømme;
jeg vugges, jeg dysses i dejlige Drømme.

Kongen.

Du vaagner til Kjærlighed!

Tove.

Jeg aner en Herlighed —

Kongen.

Ja, Livet dig byder sit gyldneste Bæger at tømme!

Tove.

Jeg drages, jeg synker i Tonernes Bølger;
eet Billed — eet Billed i Dybet mig følger.

Kongen.

O Tove, Du elsker mig!

Tove
(løfter Blikket mod ham)

Ja Volmer, jeg elsker Dig —

Kongen.

O Saligheds Fylde, som bly sig bag Ordene dølger!

(De tabe sig atter mellem de Dandsende. Et Tæppe gaaer hurtigt ned, medens Musikken sagte vedbliver. — Udenfor, i Slottets Urtegaard, lys Skjærsommernat. Tilvenstre i Baggrunden Slottets Hovedfløj, fra hvis oplyste Vinduer Dandsemusikken lyder dæmpet ud; henimod Forgrunden paa samme Side Fruerloftsfløjen med en Svale nærmest ud mod Tilskuerpladsen; fra Svalen en Trappe ned til Jorden, under den en lille, stærkt beskygget Dør. Tilhøjre Abildgaardens Træer; paa en Stenbænk mellem dem sidder **Folkvar**. Musikken fra Slottet vedbliver under det Følgende.)

Folkvar
(taler).

Hvor Blodet ruller, som det skulde sprænge
de snævre Baner, hvori det er sluttet!
Nys steg min Sjæl paa Sangens Falkevinger,
Nu raser den herinde i sin Vanmagt
og hugger med sit Næb i Burets Sider.
— Ha, du var feig, min Sjæl! din Sang var Løgn,
et Mundsvejr kun, som ingen Handling fulgte!
Hvi styrted ej jeg frem og kasted mig
i hendes Favn og druknede min Sjæl
i hendes Øjne, medens hundred Sværd
mit Legem sendte ned i Dødens Nat?
— O, hvad er vel dens vinterkolde Mørke
mod haabløs Kjærligheds Skjærsommernat!
Der er der Fred og Hvile, her kun Uro
og Længsel imod al den Skjønhedsfylde,
som anes nær, men som dog aldrig naaes.
— Ak paa heelt anden Viis mig engang tyktes
Skjærsommernatten et Symbol paa Elskov:
den dæmrende, den drømmefyldte Stund
imellem Barndoms Vaar og Manddoms Sommer,
da underfulde Kræfter give Vækst
til mandig Gjerning, der, naar Høsten kommer,
i Krønnikernes Forraadskammer gjemmes,
mens Livet synker hen i Vinternatten.

(Musikken fra Slottet lyder stærkere; Folkvar rejser sig.)

Derinde færdes han ved hendes Side,
saa sejersstolt, saa sikker paa sin Ret!
Han, som har bolet med saa mange Kvinder,
hvad Ret har han at kræve hendes Troskab?
Saa uligt kan ej Skjæbnen ville dele
imellem Mand og Kvinde her paa Jorden,
at h a n kan ødsle bort iflæng sin Elskov,
mens hun skal give ham sin heel og udeelt;
nej, grandt det kjendes, det var Mænd, der opspandt
den gamle Lære til et Skalkeskjul
kun for den Stærkes Ret, og aldrig fæster
vel Lykken Bo paa Jorderig, før — — tys!
der lyder Fodtrin fra den dunkle Løngang.

(Skjuler sig mellem Træerne. Kort efter kommer **Kongen** og **Tove** ud ad Løndøren under Svalen.)

Kongen
(synger).

Hvor jeg har længtes efter denne Stund,
hvor vi alene skulle sammen vandre
her i den stille Sommernat, hvor Alt
i Dæmringsskjæret varmt og kjærligt favnes.
Den Brynjeklædning, vi maa stedse bære
i Livet, hvor der kæmpes Mand mod Mand,
den kaster jeg nu af og sænker dybt
min hele Sjæl i reen og udeelt Elskov,
saa dybt, som nu mit Blik i dine Øjne,
Du fagre Tove.

Tove.

O, bliv ved at tale!
det klinger som den fagreste Musik,
jeg lytted til i Drømme nogentid.
Ja, som i Drømme gaaer jeg, veed kun Et:
at Volmers Arm saa stærkt og varmt sig slynger
omkring mit Liv —

Kongen.

og skal dig aldrig slippe!
Højt paa min Skulder vil jeg bære Dig
igjennem Livet; selv er jeg til Muldet
med faste Lænker bunden; men Du skal
fra dit Højsæde paa Kong Volmers Arm
i fjerne, fagre Riger skue ind.

O, lad min Løn da være blot et Ord
om hvad Du seer derinde, eller, Tove!
und du mig blot et Blik af dine Øjne,
naar tifold de gjenspejle Himmelglandsen.

Tove.

O Volmer, Volmer, hvad skal jeg dig sige!
Jeg føler mig saa liden og saa ringe;
jeg kan kun gjemme Hovedet ved dit Bryst,
og lukke mine Øjne til og bede,
at jeg maa aldrig mere vaagne op.

Kongen.

Nej, Du skal netop aabne dine Øjne
og see med Undren, at de fagre Drømme
har faaet Liv og træde Dig imøde
her i den nordiske Skjærsommernat.
Det er den unge, dejlige Natur,
der drømmer her sin første Elskovsdrøm,
hvor Dag og Nat har sat hinanden Stævne,
hvor Morgenskjær og Aftenrøde række
hinanden deres Hænder over Himlen,
mens Solen kun paa Skrømt sig dukker ned
en liden Stund bag Havet, før paany
den sender Jorden sine Flammeblikke.
I slig en Nat faaer Kjærligheden Kraft
at sprænge hver en menneskesmeddet Lænke,
den føler sig i Pagt med al Naturen,
og kjender ikke Maal og Grændse mere!

(De fordybe sig i Abildgaarden tilhøire under de sidste Stropher. **Folkvar** træder frem af sit Skjul.)

Folkvar.

Hør, Dronning Helvig! hør, I tusind Kvinder,
som sukke bag de skumle Fængselsmure:
i denne Nat er Elskov given fri!
Kong Volmers eget Ord har løst dens Lænke,
„nu kjender den ej Maal og Grændse mere",
den skræmmes ej af Kronens gyldne Lue,
den agter ej paa Kirkens Munke-Røst,
den hører, seer kun Et — — — der blinker Lyset
fra Dronningens eensomme Soverum!
hun aabner Døren — — træder ud paa Svalen — —
velmødt i Elskovsnatten! tys! hun taler.

Dronningen

(træder ud paa Svalen, uden at bemærke Folkvar, som staaer under Træernes Skygge over imod højre Side).

Dæmp med din bløde Haand mit Hjertes Slag,
aand, svale Nat! paa mit forgrædte Øje.
Nys slukkedes den sidste Lysets Straale,
forstummede den sidste Sangens Lyd;
nu er mit Liv som dit en stille Dæmring;
lær mig at være rolig da som Du. —
O, hvor den Fangne dog kan elske Fuglen,
der synger for hans Gitter — er det Synd?
— Guds hellige Moder! al din egen Smerte
har gjort dig haard, saa Du forvender straks
hver Glæde til en Synd og ta'er den fra mig.

(vender sig for at gaae ind.)

Folkvar

(træder frem).

O, Dronning Helvig! bliv, gaaer ikke bort,
men hør mig! hør mig!

Dronningen.

Folkvar, I her? fly!
Det gjælder Livet, dvæler I her længer.

Folkvar.

Der er ej Liv, hvor der er ingen Sol,
der stivner Alt og synker hen i Døden.
Vil I mig jage ud i evig Nat?
Nej hør mig, hør! jeg kan ej længer tie,
jeg kaster Digtets Mummedragt og spørger:
O Helvig, tyded Eders Blik jeg ret?
Siig, har det under sine Duevinger
et Lønbrev baaret mig fra Eders Hjerte?

Dronningen.

Ti! ti og frist mig ej at svare syndigt!
Flyv, Sanger, flyv paa dine stærke Vinger
langt bort herfra til Sol og lyse Farver,
glem at der sad i skumle Nord en Fange,
som elskede din Sang — og elsked Dig!

Folkvar.

Og elsked mig! saa er al Nød forvunden;
see Elskovsenglen aabner Fængselsdøren,
og Glandsen fra hans Fakkel spreder Mørket,
og i dens Luer vore Hjerter mødes!

Dronningen.

Nej Folkvar, jeg er bunden! vil jeg fly,
da rasler efter mig Samvittighedens
blytunge Lænker.

Folkvar.

Lænker kunne files
med Viljens Staal, og Lænker kunne ruste
i Glemsels Hav, og Lænker kunne smelte
i Elskovs Ild, i mine Arme!

Dronningen.

Fristér,
du bryder Lænken! see, jeg viger!

Folkvar.

Helvig,
mit Liv, min Brud!

Dronningen.

Ja, Sanger, du har sejret!

(iler nedad Trappen, Folkvar imøde, men standser paa de nederste Trin ved at høre Kongens Stemme. Folkvar fjerner sig hastigt op imod Baggrunden. **Kongen** og **Tove** komme tilbage fra Abildgaarden; Lysene paa Slottet ere for længe siden slukkede, og Natten er bleven mørkere, saa at Kongen ikke bemærker Helvig, der staaer ubevægelig nederst paa Trappen i Skygge af Svalen.)

Kongen

(synger, de første Takter udenfor Scenen).

Tove, i Elskov er Gudernes Salighed gjemt;
der er det himmelske Rige, som evigt for os er bestemt;

hvor vi paa frigjorte Længselers Vinger
høit over Sorgernes Verden os svinger,
did, hvor i Glandsen af funklende Stjerner
Jorden er glemt.

(under de sidste Ord farer han Tove ind gjennem Løndøren, tæt forbi Dronningen. Kort Pause.)

Dronningen
(dæmpet og afbrudt).

Jeg svimler — jeg har seet et Syn — det steg
fra Helveds Afgrund, paa hvis Rand jeg stod!
Guds Moder! Naade! vee, hvad har jeg
villet —
Tak — du vil frelse mig — jeg seer dit Vink —
jeg lyder, følger — lader Alt tilbage
og døder Alt — Alt — Alt, i samme Stund,
hvor første Gang jeg følte, at jeg lever.
(vil gaae.)

Folkvar
(træder atter frem).

O, Helvig, hør mig! bliv!

Dronningen
(afværgende, idet hun stiger op til Svalen).

Far evigt hen,
Du Gjøglebilled af de onde Magter!

Folkvar.

Helvig! Helvig!

Dronningen.

Du frister mig ej længer!
Nu er mit Hjerte dødt; nys blev det knuget
til Sten og Staal —

Folkvar.

Vee mig!
(iler bort.)

Dronningen.

det gjemmer kun
een Gnist endnu at tænde Hævnens Flammer.
Hævn, Hævn over Tove og ham, som hun
daared med List!
Hævn, Hævn over Tove! sit Liv skal hun
bøde forvist!
(gaaer ind.)

Tredje Akt.

(Et Værelse paa Gurre, tidlig Efteraarsmorgen. **Tove** staaer ved Vinduet og seer tankefuld udover Søen; i Karmen sidder Kong Valdemars Falk.)

Tove
(taler, under en svag og afbrudt Musik).

Nu er det atter Efteraar — det stunder
imod den lange, lange, mørke Vinter.
Men endnu, hvor er Alt dog lyst og skjønt,
hvor tindre Græs og Urter dog i Duggen,
mens alle Træer staae i gyldne Skrud
og spejle sig i Søens blanke Flade!
— Naar jeg som Barn det saae, det tyktes mig,
som om et Eventyr fra Østerlide
var fløjet tyst om Natten over Landet
og havde strøet sin rige Pragt derpaa.
— Du fagre Jord! nu seer jeg mere grandt,
seer, at Du bærer paa en lønlig Kvide,
fordi den høje, stærke Kongesol
nu kun saa kort og stakket hos Dig dvæler.
De Taarer, Du i Natten stille græder,
de tindre end om Morgenen i dit Øje;
dog ej Du vil, at han skal Sorgen see;
men klæder dig i mangefarvet Skrud
at glæde ham, naar han tilbage vender. —
— Naar Solen svinder, har jeg hørt, at den
gaaer bort at lyse over andre Steder;
den tør ej dvæle, har saa mangt at gjøre;
den liden Urt maa være glad, naar blot
den eengang under den sit Flammeblik.
— O, hvor jeg taler! jeg, paa hvem hans Elskov
har sænket sig saa rigt, saa fuldt og varmt,
naar tidt i Lunden vi tilsammen vandred,
naar her han stod i Vindvet ved min Side,
og hvert hans Ord gav Sommerfuglevinger
til hvad der stille slumred i min Sjæl. —
— Og hvad har jeg vel gjort for ham til Gjengjæld?
O, glatte med min Haand den dybe Fure,
som Kongekronen trykker om hans Pande,
det kunde jeg engang — kan det ej meer —
er tidt forgrædt og sorrigfuld, naar hid
han kommer for at finde Trøst og Glæde. —
O, lær mig, fagre Jord, lær mig som Du
min Vee at dølge under lyse Farver!
(Falder i Tanker og lytter til Musikken, som bliver ved under det Følgende.)
— — Hør Søens Skvulpen under Taarnets Fod!
Smaabølgerne de stimle til og hvifke
veemodigt til de gamle Kampestene;
de kjende og til Sorg, saa smaa de ere —
saa unge — derfor kan de ikke gjemme
som Jorden deres Kvide dybest inde. —
Hvor det er sælsomt dog, at Alting her
bestandig taler kun om Sorg og Smerte.
(Synger, i Begyndelsen meget dæmpet og halvt reciterende.)
O, hist paa Rygen, i mit gamle Hjem,
der klang Naturens Røster lyst og let,
der færdedes jeg glad, med Alt fortrolig,
i Skov, i Mark, og paa den hvide Strand.
Du friske Hav, hvor var vi gode Venner!
hvor tog Du kjærligt alle mine Sorger
og bar dem bort paa dine Bølgerygge
og kasted dem i Dybet langt derude!
O, hvor jeg længes! o, maaskee jeg kunde
derhjemme vorde atter den, jeg var.
O, hvor jeg længes! ja, jeg maa tilbage,
tilbage til mit skyldfri Barndomshjem. —
— Men vil det ta'e imod mig som det plejed,
og slutte mig som fordum i sin Favn?
Og kan jeg frejdigt skue det i Øjet
og hilse glad og let paa alt det Gamle?
— O, det vil ikke kjende mig igjen —
men hvis det gjorde det — og vendte sig

med Bluſel fra mig bort — og bød mig gaae — —
Nej, Barndomshjemmet tør jeg ikke søge,
kun udad aabner ſig dets trygge Dør —
jeg er forſtødt, forladt! forgæves lyder
mit Raab om Hjælp i Nødens ſvare Stund.
(Skjuler Ansigtet i sine Hænder. En anden Musik begynder. Tove løfter Hovedet.)
— — Hør Klokkerne fra Kloſtret, der de klinge
med dyb, alvorlig Røſt henover Søen.
Det er, ſom ſvarede de paa min Kalden,
ſom vilde de mig give Haab og Troſt.
— O, er det muligt, findes der et Hjem,
ſom ikke ſtænges til for den, der banker,
et Hjem, et ſtille Fredens Hjem for den,
der har forvildet ſig paa Verdens Veje:
da maa jeg did, er Vejen end ſaa ſvær
at finde og ſaa trang at gaae! jeg vil
jo fare over ſalte Taarers Hav
og vandre gjennem Angerens dybe Kloſter
paa nøgne Fødder, i en Haardugs Kjortel,
naar blot jeg finde maa Guds Moders Dør,
og blot faae Lov paa hendes lave Tærſkel
at knæle ydmygt ned og lytte ſtille
til fromme Kvinders fagre Pſalmeſang.
O, hvor jeg længes! O, jeg troer, jeg kunde
der vorde friet af al min Angſt og Nød;
o, hvor jeg længes! naaderige Moder,
hjælp mig, ræk mig din Haand og før mig did!
(Synker paa Knæ med foldede Hænder og Hovedet mod Vindueskarmen. Falken letter Vingerne og flyver bort. En Terne kommer ind med et Brev.)

Tove
(rejſer ſig).
Et Brev? fra Volmer! — og i denne Stund,
(til Ternen)
Gaa til jeg kalder; lad mig være ene.
— O Volmer! nu for ſidſte Gang jeg bryder
de trende Lovers Vagt for al den Rigdom,
Du ſluttede faa tidt bag Seglet inde.
Hvor det er kort! — Han drager bort i Leding
— maaſkee for lange Tider — har ej Stunder
at komme hid, men beder mig paa Søborg
at møde ham og ſige ham Farvel. —
O Volmer! nej, jeg kan ej meer Dig møde,
af Skam og Bluſel maatte jeg forgaae!
Nej, jeg vil ſkrive — o, naar blot jeg kunde
ſom Du i Brevet ſlutte Sjælen ind!
Ak, kan Du huſke, da engang jeg prøved
at ſkrive til Dig, ſagde Du det var
ſom døde Sommerfugle, viſne Urter. —
Kan jeg da give Dig en viſſen Urt
til Afſked, Du, der ſelv har plantet hver
en Blomſt jeg ejed i min Urtegaard?
Nej, jeg maa ſige Dig det Alt, enddog
jeg ikke veed, hvordan jeg ſkal det kunne;
ſige Dig, at Du maa ikke ſørge,
fordi jeg gaaer; thi det er bedſt for begge;
ſige Dig, at vi har ſyndet ſvarligt
og ſkulle bede Gud vor Synd tilgive;
ſige Dig, at Du maa glemme mig
og leve kun for dine Kongepligter;
ſige Dig min ſidſte Tak for Alt —
— ſaa rider jeg til Søborg da — alene.
(Gaaer langſomt henimod Døren. Et Tæppe gaaer ned, medens Musikken vedbliver. — Hal paa Søborg Slot. Tilhøjre i Forgrunden ſidde Dronningens Terner ved deres Sommeborde. **Dronningen** ſtaaer ved et Vindue tilvenſtre og ſeer ud. I Mellemgrunden paa ſamme Side et Bord med et Par Stole. Midt paa Hallens bageſte Væg en aaben Portal ud imod en Forhal; tilhøjre, op imod Baggrunden, en Dør.)

Dronningen
(taler, for ſig).
Det huer mig ej ret, at Kongens Folk
end dvæle her paa Søborg. Hvorfor kunde
ved Roeskild ikke Marſken ſtøde til? —
Nu! der de gaae i Leding, have de
vel andre Ting at tænke paa, end hvad
der ſyſles med i Fruerloſtet.

En Terne
(til de andre).
Nej,
hvor hun dog tøver længe! faſt jeg frygter,
hun ikke la'er ſig narre ved det Brev,
vor ædle Frue ſendte hende.

En anden.
Ja,
er hun en Hex, ſom Fader Morten ſiger,
har hun vel mærket Uraad, ihvor godt
end Kongens Haandſkrift der var efterlignet.

En tredje.
Nu! hun er ej en Hex i den Forſtand,
ſom Ing i Maarum, der blev brændt for-leden;
men hendes Moer var Hex og lærte hende
et Lokkemiddel til at fange Kongen.

Anden.
Ja, viſt er det, at paa naturlig Maade
kan det ej være gaaet til; han glemmer
jo ganſke Rigets Sager for ſin Elſkov:
nu Hanſeſtæderne! hvis han iſjor
dem havde mødt paa Sankt Albani Dag
i Nyborg til Forlig, iſtedetfor
at dandſe Natten bort med Jomfru Tove,
ſaa havde vi nu ej havt Krig med dem.

Førſte.
Nej, de blev vrede, ſom jo rimeligt var,
og ſlog ſig ſaa til Greverne af Holſteen.
Nu ſtaae de alt i Jylland, komme ſnart
vel og til Fyn, hvor Moſter boer — Gud fri os!

En fjerde Terne
(iøvrigt beſkjæftiget med ſin Syning).
Ak ja, vi lide Alle ſvært derunder!
Hvorfra faae vi nu Baand og Skaaret Klæde?
Alt bliver det ſaa koſtbart nu — og jeg,
der ſkulde ile med mit Brudeſtyr!

Dronningen
(ſtadigt ved Vinduet, ſom før).
Ha, langt mig tyktes Livet — endnu længer

det Aar, hvor hun har baaret Herskerspiret
— længst denne Stund!
(synger)
Guds hellige Moder! lad
det lykkes! husk, Du skylder mig en Glæde.
Har jeg ej villigt offret Haanden paa
min Broders Bud og ægtet Danmarks Konge?
Har jeg ej offret Hjertet i hin Nat —?
Men hvor er Lønnen? Offret er med Haan
og Spot forkastet, det er hendes Skyld!
Det veed Du jo! betænk Dig da ej længer.

Anden Terne
(taler).
Blot hun dog kommer! ellers faae vi ej
den Aflad for et Aar, vor Frue loved,
at Bispen skulde give hver, der hjalp.

Fjerde
Jeg skjøtter ej saa meget nu om Aflad;
der jeg skal giftes, hued det mig bedre,
om Riget kosted Brudeskyr til den,
der hjælper at befrie det fra dets Fjende.

Tredje.
Du med dit Udstyr! Ja Du kan jo siden
forsøge paa at andrage derom
hos Kongen, om Du tør!

Dronningen
(til Ternerne).
Syng mig en Sang!
Jeg holder ikke Ventetiden ud.

Anden Terne
Vi har en ganske ny og lystig Vise
— om Tove —

Dronningen
(som atter har vendt sig mod Vinduet, adspredt).
Syng mig kun, hvad selv I vil.

Anden Terne
(synger).
Taled til sin lede Datter,

Alle Ternerne.
lede, lede, lede Datter,

Anden.
saa den gamle Hexekvinde,

Alle.
Hexe-Hexe-Hexekvinde,

Anden.
der de stod paa Tempelgrunden,

Alle.
der de stod paa Tempelgrunden,
hvor Arkona laa.

Anden.
„Flyv, min fagre Lokkedue,

Alle.
Lokke-Lokke-Lokkedue,

Anden.
ind Du fange Kongefuglen (o. s. v.),
sætte ham i Elskovsburet
til en Hævn for sidst."

„Husk, de danske Maageflokke
fore over Havet fordum,
plyndred vore Klippereder,
styrted Alt i Grus."

„Svantevit og Rygjævit og
Porevit og Radegast —"

Dronningen.
Der er hun! lovet være Gud, hun kommer!

Alle Ternerne
(idet de ile til Vinduet).
Naa! kommer hun! ja see, der er hun jo!
der har vi hende endelig! og see,
hun kommer ganske ene! Ja, og see,
hvor langsomt dog og bly idag hun rider!
Ej, hvor blufærdig! see, med bøjet Hoved!
See, med nedslagne Øjne! Tvi Dig, Hykler!
Aa ja! hun tænker vel at Kongen staaer
etsteds i Vindvet og beundrer hende.
Nej, andre Øjne vogte nu din Færd!

Dronningen
(der ufravendt har stirret ud ad Vinduet uden at agte paa Ternerne).
Skynd Jer! gaae ned at møde hende, Terner!
(Alle Ternerne bortfjerne sig gjennem Portalen i Baggrunden; Dronningen bliver endnu en Stund staaende og seer ud).

Dronningen
(gaaer fra Vinduet; taler, Musikken tier).
Saa kommer Timen, jeg saa længe vented,
det lyse Punkt, som jeg med stive Øjne
fast stirred blind mig paa, imens jeg stiled
rastløst, men tyst imod det gjennem Mørket.
— Der luktes Døren efter hendes Fjed!
Hun er under mit Tag! — Godt maa det være
at huse Venner i sin Borg — den Fryd
jeg kjendte ej i mit eensomme Liv —
men det er ogsaa godt at huse der
sin Fjende — bænke ham — beværte ham —
berede ham et Bad — — der er hun! stille.
(En sagte Musik er begyndt under Dronningens sidste Ord. **Tove** træder ind tilligemed Ternerne, hun bliver staaende lige indenfor Døren, bøjet, med nedslagne Øjne).

Dronningen.
Træd nærmere!

Tove
(farer sammen, synger).
Dronning Helvig!

Dronningen.
Ja, mig er det,
mig, Kongens Ægtehustru! Nu, I skjælver,
I bliver bleg! Ej, Jomfru! heller skulde
I forhen være rødmet for min Husbond,
end blegne nu for mig.

Tove.
O, Dronning Helvig,
spot ej, men stig, hvorfor I hid mig lokked;
thi nu jeg skjønner, det var eders Haand,
der skrev med List.

Dronningen.
Nu ja, I skjønner ret!

Den Fugl, som Kongen kjæler for og bærer
bestandigt paa sin Haand, kan ikke fanges
paa anden Viis.

Tove.

Tal ikke saa forblommet,
men sig —

Dronningen
(nærmere ind imod hende).

Ja! jeg skal sige Dig det, Du
min Ægteherres lede Frille! Du,
som nu saalænge har vanæret mig
og gjort mig til en Spot for Landets Kvinder,
som har forskyldt, at jeg har maattet rødme
for ringest Trælleviv, der stod ved Vejen
midt i sin Børneflok, imens jeg ene
i Hængekarmen agede forbi:
jeg stævned Dig at tvætte af den Plet,
som Du har sat paa Dronning Helvigs Ære:
Tvætvandet er beredt, glødende hedt,

Alle Ternerne
(tilligemed Dronningen).

glødende hedt,
som det til slig en Tvætning monne kræves!

Tove
(paa Knæ for Dronningen).

O skaan mig! vær barmhjertig, høje Dron-
ning!
og lad mig gaae; jeg lover aldrig meer
at komme Eder eller ham for Øje.

Dronningen.

Saa maatte I vist bryde ældre Løfter,
beseglede med kongelige Kys —
men senere I kunde let faae Lyst
at huske dem igjen.

Tove.

Nej, jeg har svoret
i denne Morgen for Guds Moders Aasyn —

Dronningen.

Nævn ikke hende! hun har ikke hørt det.
Den rene Jomfru gjæster ej det Hus,
der har et ilde Rygte.

Tove.

Dronning Helvig!
jeg troer, at hun er mildere end I;
men har I maaskee Ret, saa lad mig leve,
at eengang jeg igjennem Bod og Anger
kan vinde frem til hendes Fødders Skammel,
at hun kan høre dog mit Raab om Forbøn
hos Gud.

Dronningen

Nej, der er visse Kvinder, Tove!
hvis Bod er spildt. fordi det lyster dem
med Mænd at dele deres trange Celle.

Tove
(rejser sig).

Nej, Dronning Helvig! jeg er ingen Skjøge,
skjøndt svart jeg har forsyndet mig i Elskov;
saa sandt mig hjælpe Christ i Himmerig,
skal hvert et Aandedræt kun ham tilhøre!
Men jeg vil ikke trygle Jer om Livet;
gjør som I vil! o, Himmeldronningen
vil være meer barmhjertig.

Dronningen.

Nej, just hun
har paa min Bøn Jer givet i min Magt,
at det til Vederlag for mine Kvaler
forundes mig at være den, der skal
fuldbyrde Guds retfærdige Straf paa Eder.

Tove.

Guds Straf! o, maatte Straffen kunne sone
min Brøde af, hvor vilde glad jeg døe!
Tag, Herre Gud, mit ringe Liv i Bøde,
og giv, at jeg maa lide dobbelt Kval,
at han, jeg elskede saa højt, saa syndigt,
maa gange fri, naar hans Tid engang kommer.
— Jeg er beredt; før mig kun bort, I Terner!
at jeg maa renses i de hede Bølger
og stige frelst og luttret op til Gud.
(gaaer bort med Ternerne gjennem Døren tilhøjre. Dronningen bliver staaende ubevægelig og seer efter hende, til Døren lukkes. Musikken tier.)

Dronningen
(taler).

Jeg hørte det! hun nævned end i Døden
sin Boler til en Haan for mig, hans Hustru!
En Djævel faret er i hendes Legem;
godt for os Alle, at den drives ud.
O, der var ingen Plads for mig paa Jorden,
saalænge Du var der! min Sjæl har maattet
foruden Fodefæste fare om;
kun Hævnens Ravnevinger bar den oppe
paa Flugten over Vanvids svimle Dyb.
Nu var den trøt, den maatte søge Hvile;
det var Nødværge kun; jeg kæmped grumt,
men blot for Fred! — nu er mit Dagværk endt,
nu har jeg høstet — Hævnens Gifturt var
det Eneste, som i mit Liv bar Frugt.
Den voxte langsomt, uden Luft og Lys;
men den blev stærk; thi den drog Næring fra
de døde Lig af tusind Sjælespirer,
som trampedes foruden Skaansel ned
hin Nat i Kampen. Men jeg sejrede,
mens hun, hun tabte i den samme Kamp!
Det gav mig Sejerherrens Ret til Hævn,
det gav mig Retten over hendes Liv! —
Jeg sejrede, hun tabte — sejred jeg,
fordi hun tabte? — Lød der ej et Suk
fra Badstuen? — Guds Moder! o, hvi kunde
Du selv ej tage hendes Liv, dengang
hun styrtede med Hesten, o, saa havde
ej jeg behøvet — — hør igjen! jeg lider
ej hendes Hulken. — Nej, hvad er det? er
her Nogen?
(seer sig om og bemærker **Folkvar**, der, forklædt som en gammel omvandrende Sanger, har viist sig ved Indgangen fra Forhallen under Dronningens sidste Ord.)
Hvem er I?

Folkvar.

En fremmed Sanger.
Tilgiv, jeg træder umeldt ind, men —

Dronningen
(utaalmodigt).

Vel!
Jeg veed det; mine Terner ere alle
nu sysselsatte andetsteds(sætter sig). Saa syng da
en Vise, ret en høj og lystig Vise,
som kan forjage tunge Tanker. Nu!
betænk Jer ej forlænge.

Folkvar
(træder nærmere og begynder at præludere, men efter et kort og usammenhængende Forspil kaster han Harpen og Forklædningen; synger).

Nej, jeg kan ej!
(kaster sig for Dronningens Fødder)
O Dronning Helvig!

Dronningen
(farer tilbage).

Folkvar! Gjenfærd fra
hin Rædselsnat! ha, vil Du minde mig
nu om min Svaghed, der jeg staaer som
Dommer!
Vig, Satan, vig! jeg maner Dig tilbage
til evig Glemsels Nat!

Folkvar.

O Naade, Naade!
Jeg kan ej leve meer i Nattens Mørke;
til Lyset maa jeg frem, skal end jeg brænde
lig Sommerfuglen Vingerne og døe.

Dronningen.

Til Lyset! nej til Baal og Helvedflammer,
udsprungne af den Gnist, der længe ulmed!
Seer I da ej, hvor Alting staaer i Brand,
saa Vande syde hedt og Dampe stige!
Hør! kan I ikke høre hendes Graad?
Syng, syng med tusind Røster! o forbarm Jer!
lad eders Tonestrømme bruse stærke
og dæmpe Luen i min pinte Sjæl!

Folkvar.

O Helvig, I er syg, jer Tanke vildes!
skal saa vi mødes!
(**Kongen**, i Rustning, kommer ilsomt ind).

Kongen.

Tove! hvor er Tove?
Jeg var paa Gurre for at tage Afsked,
der sagdes, hun var reden ene hid;
hvor er hun? svar!
(griber Dronningen i Armen; Folkvar, hvem Kongen hidtil ikke har bemærket, træder imellem.)

Folkvar.

Ej! har jer Slegfred draget
Jer nu saa dybt, at I vil lægge Haand
paa Eders ægteviede Dronning?

Kongen.

Folkvar!
Du her! saa har Du og din høje Frille
lagt onde Raad — saa har I —
(drager som rasende sit Sværd og gjennemborer ham)
Tove! Tove!
(iler ud ad Døren tilhøjre.)

Dronningen
(synker tilbage i sin Stol, understøttende Folkvar)

Til Hjælp! han segner!

Folkvar
(svagt).

Ja, men sødt at segne
i Dronning Helvigs Arme! o, saa fandt jeg
tilsidst dog Vejen til din Favn.
(dør.)
(Terner og Svende ile til fra begge Sider paa Dronningens Raab.)

Thor.

Til Hjælp!
vor Dronning daaner! Dronningen er syg.
Til Hjælp! en Ridder myrdet! Folkvar Sanger!

Ternerne
(lede den næsten afmægtige Dronning bort),

Gud vær os naadig! see, vor Dronning rammet
af Himlens Straf! hvad vil vel times os.

Svendene
(bære Folkvars Lig bort; samtidigt).

Gud vær ham naadig! lad hans Sjæl naae hjem,
som nu hans Legem Hjemmet har gjenfundet.
(Scenen staar en Stund tom, medens Musikken vedbliver. **Kongen** kommer ind fra Døren tilhøjre, langsomt, med usikre Skridt; han synker om ved Bordet tilvenstre og skjuler Hovedet i sine Arme. Kort efter komme nogle Riddere ind fra Forhallen, men blive uvisse staaende i Baggrunden. Flere samles efterhaanden paa Scenen, alle fuldt rustede; sidst kommer **Mogens**.)

Thor.

Hvor er Kongen? der han sidder! vee!
hensunken i sin Sorg forspilder han
nu Kampens dyre Time. — Hvor er Kongen?
Ej! falden hen i Jammer glemmer han
sit Riges Nød og Fare!

Mogens
(nærmer sig Kongen).

Herre Konge!
I rejse Jer og kaste Sorgen af;
thi Fjenden er i Landet, Herre Konge!

Thoret.

Thi Fjenden er i Landet, Herre Konge!

Kongen
(hæver uvilligt Hovedet)
(taler).

Hvem vover at forstyrre den, der dvæler
hos Døden? Vogt Jer! Alting gad jeg dræbe!
det er en Haan, at hele Verden lever,
der hun — — —
(synker atter sammen.)

Mogens
(synger).

Gud og vor Frue hjælpe Riget,
skal det nu atter vorde herreløst
som før i Nødens Stund!

Choret
(tilligemed Mogens).
Vee, vee det Land,
hvis Konge kaster Kronen hen og skjuler
i Kvindefavn sit Hoved!

Mogens
(træder atter hen for Kongen).
Herre Konge!
Har I da glemt, at Danmark har Jer fæstet
med Kronens gyldne Ring til sin Beskytter?
Har I ej Øre for dets Raab om Hjælp?

Choret.
Har I ej Øre for dets Raab om Hjælp?

Kongen
(taler).
Hvem raaber her om Hjælp? det er forsilde;
det sidste Nødraab har forgæves lydt.
Ha, raab om Hjælp! nu er Alverdens Klager
kun som et fagte Suk af Nattevinden;
de naae mig ej i Sorgens dybe Afgrund.

Mogens
(til Ridderne; synger).
Saa drag da I med Hæren imod Fjenden;
men sig den Intet; sig, at Kongen følger.

Choret.
Drage da vi med Hæren imod Fjenden!
Skænke os Gud, selv uden Kongen, Sejr!
(Alle gaae bort, med Undtagelse af Mogens.)

Mogens.
End eengang maa jeg prøve ham at vække,
skal efter Uvejrsnatten han som Solen
end rejse sig i Blod. Ja, gjerne offred
jeg dette gamle Liv i Minegangen,
naar blot det kunde lykkes mig at sprænge
den Sorgens skumle Borg, hvor han er fangen.
(bereder sig til atter at tiltale Kongen; i det Samme høres Kongens Mænd at istemme Slagsangen, idet de bryde op fra Borggaarden.)

Chor
(bag Scenen).
Frejdigt fremad i Striden
Er vi end kun en liden
Flok imod Fjendernes Hære:
egen Jord under Fode,
ærlig Tro paa vor gode
Sag skal Sværdene lære
kraftige Slag.
Fremad til Sejr!
Banneret vajer!
Følg Volmers Fane,
som Solen i sin Bane
den gaaer igjennem Mulm og Mørke
atter frem til Dag!

Kongen
(der har løftet Hovedet under de første Stropher, synger, samtidigt med Choret).
Hør, hvad er det? Slagsangen! ha, hvem fører
da mine Mænd i Kampen! sidder jeg
med Hænderne i Skjødet, mens de stride!
Saa var det første Gang! Op da, Kong Volmer!
(rejser sig)
kast Sorgens Hætte af din Kongehjelm
og lad den lyse som en Ledestjerne
foran din Hær som altid før!
(griber sit Sværd, som Svendene, der bare Folkvars
Lig bort, have lagt paa Bordet, og iler til Vin-
duet, hilsende til sine Mænd)
Jeg kommer!
og fører Eder atter frem til Sejr!
(gaaer med raske Skridt mod Udgangen, fulgt af Mogens.)

Choret.
Følg Volmers Fane,
som Solen i sin Bane
den gaaer igjennem Mulm og Mørke
atter frem til Dag!

(Under de sidste Stropher falder Tæppet.)

Kjøbenhavn.

Forlagt af J. H. Schubothes Boghandel.

Græbes Bogtrykkeri.

Et Kompagniskab.

Lystspil i tre Akter efter «les deux ménages» af **Picard, Wafflard & Fulgence.**

Personerne:

Dorsai.	Mad. Dorsai.
Bourdeuil.	Stephanie.
En Kommis.	Mad. Zippolyte.
Mad. Bourdeuil.	En Tjener.

Første Akt.

Scenen forestiller en elegant Salon. Naar Tæppet gaar op, sidder Dorsai ved et Skrivebord og skriver.

Første Scene.

Dorsai (alene; han læser Slutningen af sit Brev.)

„Tilgiv, min Frue, at jeg har havt den Dristighed at skrive Dem til. Jeg kunde ikke Andet, det er min eneste Undskyldning.

Adolph de Brémont.“

Den Slutning er god! — „de Brémont!“ Gud véd, hvor jeg har hittet paa det Navn, — men det er godt! — Kan det nu nytte mig Noget at sende det af? Faar jeg noget Svar paa det? ... Jeg kan jo altid skrive Adressen udenpaa. (han skriver). „Til Madame de Montalan, rue Chantereine.“ ... Jeg er i Grunden et stort Asen. Jeg har det roligt og hyggeligt her i mit Hjem; jeg har en udmærket Kone, som jeg holder uhyre meget af, — og al denne Lykke staar jeg nu i Begreb med at forstyrre, og det for et pikant Indfalds Skyld, — for Andet er det egentlig ikke. .... Hun er nu forbandet smuk, den Madame Montalan! .... Jeg sidder i Theatret og faar Øie paa en Dame, hvis Skjønhed gjør et uimodstaaeligt Indtryk paa mig. Jeg følger efter hende og faar at vide, at hun hedder Madame de Montalan og er Enke efter en General; jeg gaar op til hende, siger at jeg hedder de Brémont og tilbyder hende min Bistand med at arrangere en Pensionssag, hun har med Krigsministeriet; hun modtager mig med Kulde og levner mig ikke det ringeste Haab. Jeg har allerede opgivet Sagen, saa vil Skjæbnen, at den første Gjenstand, der møder mit Øie, da jeg kommer op paa Udstillingen, er hendes Portræt, og saa har jeg, der roser mig for at være et Mønster paa Ægtemænd, den Svaghed eller Indiscretion — hvad man nu vil kalde det — at lade tage en Kopi deraf. (han tager en Brevtaske, i hvilken der ligger et Portræt, op af Lommen.) Jeg har det her!

Anden Scene.

Dorsai. En Kommis (med Papirer i Haanden).

Dorsai (skynder sig at skjule Brevtasken). Hvad er det? Hvad vil De?

Kommisen. Det er den Parfumehandler, som bor her ved Siden af; han vilde gjerne laane 1000 Frcs. til at bestride Omkostningerne ved Skilsmisseprocessen mod sin Kone.

Dorsai. Og til saadan en Skandale skulde jeg laane ham Penge! Jeg! hvad anser han mig for?!

Kommisen. Der er ikke noget i Veien med Mandens Soliditet, saa ....

Dorsai. Ja det er ligemeget! Jeg laaner ham ingen Penge til saadan noget.... De kan jo spørge min Kompagnon. Hvis Bordeuil ikke gjør sig nogen Samvittighed deraf, saa for mig gjerne. .... Jeg vil ikke gjerne forstyrres .... Jeg har Noget at bestille.

(Kommisen gaar.)

Tredie Scene.

Dorsai alene; da han ser sig ubemærket, tager han Brevtasken frem og betragter Portrættet.

Er det nu ikke nogle mageløse Øine! Aa, det er et nydeligt Ansigt! nydeligt! .... Jeg har ladet lave et lille hemmeligt Rum her i min Brevtaske; Ingen kan ane, at den indeholder en saadan Skat. .... Det er forresten en overflødig Forsigtighed — der er Ingen, der kiger i min Brevtaske. .... Og selv om saa var! hvad er saa det Hele? et Indfald — en af disse Fantasier, som ingen Mand, kan sige sig fri for. Jeg tør vædde, at.

Bourdeuil — selv Bourdeuil! i det Kapitel er ligesom jeg ... uagtet han holder meget af sin Kone .... ligesom jeg..... Der er han! Jeg vil se at faa ham til at tale uden at røbe mig selv.

Fjerde Scene.

Dorsai. Bourdeuil.

Bourdeuil. Jeg har godt Nyt, min kjære Dorsai! Banken har aabnet os en ny Kredit.

Dorsai. Nei virkelig! det var deiligt!

Bourdeuil. Jeg tror nok, vi nu tør sige, at vort Firma er et af de mest ansete her paa Pladsen.

Dorsai. Det var en god Idé, at gaa i Kompagni sammen.

Bourdeuil. Det skulde jeg mene! Saadan to gamle Skolekammerater.

Dorsai. Uden at rose os selv, fortjene vi virkelig det Held, vi har havt med os. Der er ikke Mange, der gaa saa udelukkende op i deres Forretning, som vi.

Bourdeuil. Det er fordi, vi har et lykkeligt Hjem, og ikke føre dette vilde Liv, der ødelægger En i alle Retninger. Véd Du hvad, det er et stort Held at have faaet saadan nogle udmærkede Koner. Det falder ikke i Enhvers Lod.

Dorsai. Det har Du Ret i .... og som holde af hinanden. Jeg tror aldrig, de have været Uvenner en eneste Time.

Bourdeuil. Ja, Gud være lovet! Husfred er en rar Ting. .... Naar blot min Kone kunde vænne sig til at have den samme ubetingede Tillid til sin Mand, som Din til Dig, saa .... naa jeg klager ikke. Min Kone er udmærket i alle Retninger, og jeg holder uhyre meget af hende — det ved Gud jeg gjør — men det kan ikke nægtes, hun er ikke ganske fri for at være lidt jaloux.

Dorsai. Nej, det synes jeg nok, jeg har lagt Mærke til .... men maaske Du selv har givet hende Anledning til det, min gode Bourdeuil.

Bourdeuil. Jeg? Aldrig!

Dorsai. Aldrig?

Bourdeuil. Aldrig i Evighed! Hvor falder det Dig ind?

Dorsai. Du behøver jo ikke at holde det hemmeligt for mig .... mellem Mandfolk .... der er jo ikke noget Ondt i det.

Bourdeuil (med Varme). Hvad for Noget? Er der ikke noget Ondt i det?!

Dorsai. Vil Du virkelig bilde mig ind, at Du skulde finde det saa forfærdeligt, at en Mand, der forøvrigt elsker sin Kone og gjør hende lykkelig, skulde kunne indlade sig paa en lille Kjærlighedsintrige .... i al Uskyldighed, forstaar sig!

Bourdeuil (ivrig). Ja, det véd Himlen, jeg vil! En Mand, der blot nogenlunde er, som han skal være, indlader sig ikke paa Sligt. .... Fy for Pokker, Kjærlighedshistorier for en gift Mand.

Dorsai (afsides). Naa! det var saamænd godt, at jeg ikke betroede mig til ham.

Bourdeuil. I det Kapitel har jeg de strengeste Principer. Naar en Mand vil have, at hans Kone skal være ham tro, saa har han pinedød ogsaa den samme Pligt ligeoverfor hende. En Mand er som en Bankier, han skal opfylde sine Forpligtelser, ellers duer han ikke.

Dorsai. Jeg kan ikke sige Dig, hvor det glæder mig at høre, at Du har saa udmærkede Principer. Jeg er naturligvis fuldstændig af Din Mening. Hvad jeg sagde før, var kun ....

Bourdeuil. En Fælde?

Dorsai. Netop! .... Sig mig, kjære Ven, har vi noget videre at gjøre i Formiddag.

Bourdeuil. Ikke noget Pressérende. Jeg har igaar skrevet til vores Bankier i Amsterdam. Vi skal blot skrive Brevene under. Men det er jo kun et Øjebliks Sag.

Dorsai. Skal vi gaa en Tour sammen! det er et mageløst Vejr.

Bourdeuil. En Tur? Nej, det kan vi ikke. Jeg skal paa Børsen, og det er nødvendigt, at Du bliver her, for at kvittere den Vexel paa 20000 Frank, Du véd nok.

Dorsai. Hvad? Er det idag, den er forfalden?

Bourdeuil. Ja!

Dorsai. Hvad Fanden! Det har jeg slet ikke tænkt paa. Har Du givet Kassereren Pengene?

Bourdeuil. Nej, jeg har dem hos mig! .... Vær saa god! Vil Du tælle efter. (han tager Sedler op af Lommen og giver dem til Dorsai, som lægger dem i i sin Brevtaske.) Naa, saa Du vilde gaa en Tour? Du vilde maaske igjen slæbe mig hen i Rue Chanteraine? Hvad?

Dorsai (urolig). Hvad mener Du med det? (afsides.) Skulde han ane Noget?

Bourdeuil. Jeg kan nok huske sidst, da vi skulde „gaa Tur". Jeg skulde have Motion! Jo det var en rar Motion. I over tre Kvarter stod jeg nede i den fordømte Port og frøs saa det knagede efter. Hvad i al Verden har Du at bestille i det Hus?

Dorsai. Aa, det er ikke Noget. .... Det er et lille Beløb, jeg har tilgode, fra Tiden før vi bleve Kompagnoner.

Bourdeuil. Tror Du, Du taber Noget?

Dorsai. Nej, men det kan maaske trække lidt i Langdrag.

Bourdeuil. Ja, det vil jeg sige Dig: jeg gaar ikke mere Ture med Dig i rue Chantereine. Det har jeg faaet nok af.

Femte Scene.

De Forrige. Madame Dorsai.

Mdm. Dorsai. God Morgen!

Dorsai. God Dag, min søde Pige. Naa, morede Du Dig godt iaftes i Theatret?

Mdm. Dorsai. Udmærket! Det var virkelig et sjeldent godt Stykke.

Dorsai. Det var da rart. Jeg er saa glad, naar jeg blot véd, at Du morer Dig. Gud give, mine Forretninger tillod mig at være mere sammen med Dig, end jeg er..... Men saadan er det at være gift med en Handelsmand.

Mdm. Dorsai. Aa, jeg er ganske godt tilfreds. Der er ingen lykkeligere Kone til i Verden, end jeg.

Bourdeuil. Da skulde jeg mene, at min Kone ogsaa er lykkelig!

Mdm. Dorsai. Jeg har glemt at sige Dig, min Ven, at vi faa Fremmede til Middag idag. Jeg har bedet en af mine Veninder om at spise hos os.

Dorsai. Hvem er det da?

Mdm. Dorsai. Du kjender hende vist kun af Omtale. Det er Stephani! En Pensionskammerat af mig. Hun forlod Pensionatet paa samme Tid som jeg og blev gift i en af Provindserne. Igaar efter Theatret, ligesom jeg skulde stige til Vogns, var der En, der kaldte mig ved mit Pigenavn, og da jeg vendte mig om, saa jeg, at det var hende. Vi fik desværre kun talt et Par Ord med hinanden, men hun kommer som sagt til Middag, og saa skal vi have os en ordentlig Passiar, kan Du tro. De spiser da med os, Hr. Bourdeuil.

Bourdeuil. Tak! Det skal være mig en Fornøjelse.

Mdm. Dorsai. Jeg har ikke set noget til Deres Kone idag.

Bourdeuil. Hun kommer vist strax. Jeg har tænkt paa at tage en Loge i Operaen i Aften, saa kan vi Allesammen gaa derhen efter Middag. .... Ja, kjære Dorsai, vi maa vel ind og have de Underskrifter færdige.

Dorsai (kysser sin Kone). Farvel saalænge, min søde Pige. Jeg kommer strax.

Sjette Scene.

Md. Dorsai. Md. Bourdeuil.

Md. Bourdeuil. God Morgen! min Kjære. Jeg har slet ikke set Dem siden i Aftes. De kom saa sent hjem fra Theatret. . . . Bourdeuil havde Forretninger; jeg sad saamænd her ganske alene, medens De morede Dem.

Md. Dorsai. Stakkel! Men idag skal De faa Revanche. Vi spise Allesammen til Middag her hos os, og saa gaa vi i Operaen. Det er Deres Mand, der har havt den gode Idé.

Md. Bourdeuil. Virkelig!?

Md. Dorsai. Og De maa være ham saa meget mere taknemlig derfor, som De véd, at han overhovedet ikke holder af Fornøjelser.

Md. Bourdeuil. Det siger han i det mindste, ... jeg tror ogsaa, det er sandt, men . . . . han gaar saa tit ud.

Md. Dorsai. Skulde min kjære Veninde være en lille Smule jaloux?

Md. Bourdeuil (ivrig). Jaloux! jeg! hvor falder det Dem ind. Aldeles ikke! Det har jeg jo heller ingen Grund til at være. .... Jeg mener kun, jeg kunde ønske, at Bourdeuil beskjæftigede sig noget mindre med sine Forretninger og noget mere med mig — med andre Ord, at han var som Hr. Dorsai f Ex.

Md. Dorsai. Alle Mænd kan ikke have den samme Karakter. Dorsai er noget yngre end Deres Mand. Derfor er det jo ganske naturligt, at han er mere livlig og . . . .

Md. Bourdeuil. Det er heller ikke det.... men . . . .

Md. Dorsai. Men? Hvor De dog har Talent til at pine Dem selv.

Md. Bourdeuil. Pine mig selv. . . . . Men jeg siger Dem jo, jeg er ikke jaloux. Ikke i mindste Maade! De maa virkelig ikke tro, at jeg gjør mig skyldig i en saadan Laterlighed, ... men man har forresten set saa meget i Verden, saa ganske sikker kan man ikke være.

Syvende Scene.

De Forrige. En Tjener.

Tjeneren. Der er en Md. Hippolyte, som lader spørge, om hun kunde faa Fruen i Tale.

Md. Dorsai. Lad hende komme.

Ottende Scene.

De Forrige. Md. Hippolyte (med en stor Papæske under Armen.)

Md. Hippolyte. Undskyld, mine Damer, at jeg tager mig den Frihed at forstyrre dem.

Mit Navn er Md. Hippolyte, rue Chantereine, 3die Sal. Handel med Modevarer.... Jeg har mange smukke Ting, hvis de behager at se, mine Damer. Det er Altsammen saa godt som nyt.

Md. Dorsai. Jeg takker Dem, men jeg plejer ikke at kjøbe brugte Ting.

Md. Hippolyte. Men jeg forsikrer Dem, man kan slet ikke se, at det er brugt. Jeg har de nydeligste Shawler og Kniplinger, og. .... Nu kan De selv se. (vil til at aabne Vesten.)

Md. Dorsai. Gjør Dem ingen Ulejlighed. Jeg har ikke Brug for Noget for Øjeblikket.

Md. Hippolyte. Hvis De blot vilde se lidt paa det. Det koster jo ingenting.

Md. Bourdeuil. Nej, nej — vi ville ikke lade os friste!

Md. Dorsai. Og desuden — jeg har slet ingen Penge.

Md. Hippolyte. Gud bevares! Det gjør ikke det Mindste. De kan faa Kredit, saalænge det skal være. De ere sikre nok, mine Damer.

Md. Bourdeuil. Det var forresten et nydeligt Slør.

Md. Hippolyte. Ja, ikke sandt! Halv Pris.

Md. Dorsai. Se engang! det er et brillant Mønster i de Kniplinger.

Md. Hippolyte. Det er den allernyeste Mode! De blev kjøbt af en Boghandlers Kone paa Kredit; hun skulde betale for de Penge, Manden skulde tjene paa en stor Roman, man havde faaet ham prakket paa, men Aviserne gjorde det strax af med Romanen, og saa maatte hun sælge sine Kniplinger, stakkels Kone!

Md. Dorsai. Ja, vi bryde os ikke om alle de Detailler. .... Sig mig, hvordan er De egentlig falden paa at komme herop?

Md. Hippolyte. Det skal jeg saamænd sige Dem. Jeg havde en Anvisning paa Hr. Bourdeuil, som bor her i Huset, som De maaske véd. Saa tænkte jeg maaske at kunne gjøre nogle Forretninger med det Samme.

Md. Bourdeuil. En Anvisning paa Bourdeuil?

Md. Hippolyte. For et Smykke, som jeg var saa heldig at sælge til en Dame, der nylig er flyttet ind i samme Hus som jeg. Jeg véd saamænd ikke engang endnu hvad hun hedder. Men det er en meget smuk Dame — meget gentil. Hun kjøbte et Armbaand af mig for 500 Fr. og betalte mig med en Anvisning paa Hr. Bourdeuil.

Md. Bourdeuil (aftides). En Anvisning paa min Mand! fra en Dame! .... Nu har jeg hørt saa galt!

Md. Hippolyte. Kjender De noget til denne Hr. Bourdeuil, mine Damer?

Md. Dorsai (høit med Betoning, for at forhindre hende i at fortsætte.) Jo, vi gjør. Vi kjender ham .... vi kjender ham begge To.

Md. Bourdeuil (sagte til Md. Dorsai). Ti dog stille og lad os høre, hvad hun har at sige. (høit). Det vil sige, vi kjender ham kun ganske løselig, saadan som man her i Paris kjender hinanden, naar man bor i Hus sammen. .... Kjender De ham!

Md. Hippolyte. Nej, ikke andet end af Udseende.

Md. Bourdeuil. De har maaske set ham hos denne .... Dame, De talte om.

Md. Hippolyte. Nej, Frue, det har jeg ikke. Jeg vilde lyve, hvis jeg sagde, at jeg havde set ham hos hende. Nej, jeg har saamænd set ham to Gange staa og vente i hendes Port, det har jeg! Første Gang lagde jeg ikke synderlig Mærke til ham, men anden Gang forekom det mig noget mistænkeligt; saa De kan begribe min Overraskelse, da jeg præsenterer denne Anvisning, og strax gjenkjender Manden fra Porten i Hr. Bourdeuil.

Md. Bourdeuil (aftides). Hvad hører jeg! Det manglede kun!

Md. Dorsai. Jeg har allerede sagt Dem, Madame, at vi ikke bryde os om at høre Deres Historier. De kan godt pakke Deres Sager sammen. Vi skal ikke have Noget.

Md. Bourdeuil Er De vis paa, at det var den samme Herre, som De saa ved Kassen?

Md. Dorsai. Aa, det kan jo være aldeles ligegyldig, hvad Konen er vis paa eller ikke. Det kommer ikke os ved. .... Ja, vi har som sagt ikke Brug for Noget, saa ....

Md. Hippolyte. Jeg beder Dem om Forladelse, hvis jeg har forstyrret Dem, mine Damer. Skulde De have Brug for et eller andet, saa er De nok saa venlige at tænke paa mig, Madame Hippolyte, rue Chantereine. Jeg baade kjøber og sælger og er meget billig. Farvel, mine Damer. Jeg anbefaler mig i Deres Erindring.

Niende Scene.

Md. Dorsai. Md. Bourdeuil.

Md. Bourdeuil. Hvad siger De til det?

Md. Dorsai. Jeg véd ikke, hvad De mener.

Md. Bourdeuil. Har jeg saa ikke Ret i at paastaa, at en Kone aldrig kan stole paa sin Mand.

Md. Dorsai. Hvad vil De bryde Dem om den Kones Sladder. Hvad hun fortalte, var jo desuden rene Bagateller.

Md. Bourdeuil. Bagateller! Naa, det kalder De Bagateller. Vil De da forklare

mig, hvorledes det gaar til, at denne Dame i rue Chanteraine kjøber Smykker og betaler dem med en Anvisning, der er undertegnet af Bourdeuil.

Md. Dorsai. Det gaar saamænd ganske naturligt til. Deres Mand, som skriver under paa Firmaets Vegne, har udstedt en Mængde Vexler, som gaar fra Haand til Haand ligesom Penge; jeg kan virkelig ikke se noget Overraskende i, at en Dame betaler, hvad hun kjøber, med en Anvisning, der bærer Deres Mands Underskrift. Saa havde jeg jo ligesaa megen Grund til at nære Mistanke mod Dorsai.

Md. Bourdeuil. Men det er ikke Dorsai, som man har gjenkjendt ved Kassen. Det er ikke Deres Mand, men min, som man to Gange har set staa og vente i den Port. — Nej, desværre her er ingen Fejltagelse mulig.

Md. Dorsai. Men tag Dem dog ikke det saa nær. Det er der ikke den allermindste Grund til. Det vil nok Altsammen blive opklaret, og De skal se, De vil selv være den første til at le af Deres Mistanke. Hvis De vil følge mit Raad saa skal De ikke tale om det til Nogen og navnlig ikke til Deres Mand.

Md. Bourdeuil. Nej, det vil jeg heller ikke! . . . . det vil sige foreløbigt . . . . til jeg har faaet mere at vide. De maa heller ikke sige noget til Dorsai, hører De. . . . . Jeg vil i al Stilhed samle Beviser, og saa . . . . Den Forræder! Jeg kunde græde af Harme!

Md. Dorsai (afsides). Den Stakkel! Det gjør mig virkelig ondt for hende.

Tiende Scene.

De Forrige. Bourdeuil.

Bourdeuil (til sin Kone). Naa, der er Du, kjære Fanny. Gudskelov, jeg har nogle Timer ledige og glæder mig til at tilbringe dem sammen med Dig.

Md. Bourdeuil (tørt). Hvor De er elskværdig.

Bourdeuil. Du mener, det plejer jeg ikke at være. Naa! Forretningerne har maaske lagt lidt for meget Beslag paa mig — men nu har jeg besluttet at gjøre min Uret god.

Md. Bourdeuil. Ja, De kan vist trænge til at forbedre Dem!

Bourdeuil. Naa, naa, skjænd nu ikke. For Fremtiden skal hver en ledig Time være helliget til Dig.

Md. Bourdeuil. Det er besynderligt, hvor den Forandring kommer pludseligt.

Bourdeuil. Jeg skal sige Dig, jeg er i godt Humør! jeg har Held med mig i Alting. Forretningen gaar brillant, og . . . . kort sagt! jeg har Lykken med mig i enhver Henseende.

Md. Bourdeuil. I enhver Henseende! Det tror jeg gjerne.

Md. Dorsai (sagte til Md. Bourdeuil). Tag Dem iagt.

Bourdeuil. Men, hvad skal det sige! Hvad er det for en underlig Tone, Du taler i? Hvad er der i Vejen?

Md. Bourdeuil. Gaa i Dem selv, saa vil De vistnok faa Svar paa det Spørgsmaal. (Afsides.) Jeg troede, jeg var mere Herre over mig selv.

Bourdeuil. Hvad skal det sige? Gaa i mig selv! Jeg véd ikke, hvad Du mener, men jeg forsikkrer Dig, jeg er saa uskyldig som et Lam.

Md. Bourdeuil (afsides). Aa, den Hykler!

Bourdeuil (til Md. Dorsai). Men sig mig dog for Guds Skyld, hvad gaar der af min Kone idag?

Md. Dorsai. Aa, Deres Kone er slet ikke saa vred, som hun lader.

Bourdeuil. Naa, Gudskelov da! Kom, min Ven, lad os gaa ind og spise Frokost. Har Du Noget paa Hjerte, saa kan vi jo tale om Sagerne. . . . . Hun er sulten. Det er det Hele! (Md. Bourdeuil tilsender sin Mand et vredt Øjekast, hvorpaa hun gaar hurtig ud; Bourdeuil følger hende forbavset.)

Ellevte Scene.

Md. Dorsai (alene).

Nej, det er dog for galt! Hvem skulde have troet det om den adstadige Bourdeuil? Jeg maa naturligvis gjøre mig al mulig Umage for at berolige Fanny, men desværre, hendes Mistanke er altfor begrundet. . . . . Hvis nu dette slette Menneske bragte min Mand paa gale Veje. . . . . Der er ikke Noget saa smitsomt som et daarligt Exempel. . . . . Jeg maa paa en eller anden Maade se at faa at vide om Dorsai er hans Fortrolige. . . . . Der er han!

Tolvte Scene.

Md. Dorsai. Dorsai.

Md. Dorsai. Det er godt, Du kommer, min Ven. . . . . Véd Du, hvad her er foregaaet?

Dorsai (urolig). Nej! Her?

Md. Dorsai. Aa, Du véd godt, hvad jeg mener.

Dorsai. Paa Ære, nej!

Md. Dorsai. Alt er opdaget!

Dorsai (forskrækket). Hvad for Noget?! Alt er opdaget! (Afsides.) Skulde hun ane Noget?

Md. Dorsai. Bourdeuil . . . .

Dorsai. Hvad han?

Md. Dorsai. Hans Kone véd Alt!

Dorsai. Hans Kone véd Alt?

Md. Dorsai. Ja! Hans Hemmelighed er opdaget.

Dorsai. Hvad for en Hemmelighed?

Md. Dorsai. Aa, det véd Du jo meget godt. Vi have opdaget, at han har en Kjærlighedsforstaaelse; .... men det har Du naturligvis vidst længe.

Dorsai (med Interesse). Nej! Hvad siger Du? Bourdeuil! en Kjærlighedshistorie! Han, der altid spiller den .... Det er brillant! Fortæl mig endelig Alt, hvad Du véd. Det morer mig.

Md. Dorsai. Aa, min Ven, hvor Du gjør mig glad! Det er da tydeligt at se, at Du ikke véd det Mindste. Jeg var bange for, Du skulde forsvare ham. Jeg troede, Du var hans Fortrolige, og oprigtigt talt, det vilde have gjort mig meget ondt.

Dorsai. Jeg! hans Fortrolige! Nej, dertil kjender han mig for godt. Jeg var nok den, han sidst vilde have betroet sig til.

Md. Dorsai. Du kan tænke Dig, her kommer en Modehandlerinde .... en Md. Hippolyte, som uden at vide, at det er Md. Bourdeuil, hun taler til .... Nej, det er sandt, jeg vil slet ikke sige Dig Noget. Bourdeuil aner Ingenting, og hans Kone og jeg ere blevne enige om ikke at sige det til Nogen.

Dorsai. Aa, mig kan Du godt fortælle det.

Md. Dorsai. Nej! et Ord er et Ord!

Dorsai. Jeg lover Dig, jeg skal ikke sige det til Nogen.

Md. Dorsai. Det er ligemeget. Du faar ikke en Smule at vide!

Dorsai. At tænke sig, at Bourdeuil .... men Du store Gud! hvem kan man saa stole paa i denne syndige Verden!

Md. Dorsai. Ja, hvem der kjendte jer begge To, skulde da snarere have Dig mistænkt for saadant Noget.

Dorsai. Ja, der ser Du, hvor man kan tage Fejl. .... Aa, nu kan jeg forstaa det. For lidt siden hørte jeg Bourdeuil og hans Kone tale meget ivrigt med hinanden. Han vilde kysse hende, men hun viste ham med Strenghed tilbage .... kort sagt, en huslig Scene, der endte med, at den stakkels Bourdeuil maa sidde ganske alene og spise sin Frokost. .... Nej, saa har vi det anderledes godt. Hos os er der aldrig den allermindste Kurre paa Traaden. (Han kysser hende paa Haanden.)

Md. Dorsai. Min kjære Ven! .... Vil Du love mig en Ting? Du maa ikke gaa for meget ud med denne Hr. Bourdeuil.

Dorsai. Hvorfor det?

Md. Dorsai. Jeg er saa bange for, at han skal bringe Dig paa galc Veje.

Dorsai. Aa, hvad det angaar, har Du ingen Grund til at være bange. Jeg skal nok vogte mig.

Md. Dorsai. Tak, min Ven! Jeg maa lidt op til den stakkels Md. Bourdeuil og se at trøste hende lidt.

Trettende Scene.

Dorsai (alene).

Hvem Pokker skulde have troet det om Bourdeuil? Men han skal ikke dø i Synden, kan han tro. Det er jo aldeles uforsvarligt af ham. .... Med mig er det en anden Sag. Jeg elsker min Kone. Den Følelse, som Md. de Montalan har indgydt mig, er af en aldeles forbigaaende Karakter og sætter ikke min Ro i den mindste Fare. .... Mig skal man ogsaa nok lade være at opdage. ... Md. Montalan véd ikke Andet, end at jeg hedder de Brémont ... Vi forstaa da heldigvis vore Sager. Bourdeuil har baaret sig ad som en ren Klodrian. Nu kan han have det saa godt!

Fjortende Scene.

Dorsai. Bourdeuil.

Dorsai. Du ser ikke ud til at være i godt Humør. .... Er der hændt Dig noget Ubehageligt?

Bourdeuil. Aa, jeg har havt en lille Uenighed med min Kone. Jeg véd ikke, hvad der gaar af hende idag. Lige siden imorges har hun ikke bestilt Andet end at pine og plage mig. Og hvorfor, maa jeg spørge, hvorfor?

Dorsai (tørt, ironisk). Ja, det er der vel Ingen, der véd bedre end Du selv.

Bourdeuil. Jeg!? Fanden skal tage mig, om jeg har den mindste Anelse ....

Dorsai. Hør nu et Øjeblik, Bourdeuil. Vi ere jo Venner, vi to. I alle vanskelige Tilfælde har jeg altid kunnet stole trygt paa Dig som Du paa mig. Jeg har rigtignok lovet min Kone ikke at sige Noget til Dig, men det Venskab, som forbinder os, paalægger mig den Pligt ikke at skjule Noget for Dig. (Hemmelighedsfuldt.) Dine Sager staa rent ud sagt ikke godt. .... Alt er opdaget!

Bourdeuil (forbavset). Alt er opdaget! Hvad skal det sige?

Dorsai. Det skal sige, at Din Kone véd Alting og min ogsaa.

Bourdeuil. Naa, saa de véd Alting. ... Ja, saa véd de sgu mere end jeg. Det er det Hele, jeg kan sige!

Dorsai. Staa nu ikke der og forstil Dig til ingen Nytte. (Hemmelighedsfuldt.) Jeg vil blot sige Dig, at Md. Hippolyte ....

Bourdeuil. Hippolyte!

Dorsai. Ja! .... har været her imorges og med en utilgivelig Indiskretion forraadt Alting .... Alting!

Bourdeuil. Naa, saa det har hun .... Maa jeg spørge, ere I fra Forstanden Allesammen?

Dorsai. Jeg siger Dig, at denne Md. Hippolyte, som Du staar der og lader som Du ikke kjender, men som kjender Dig meget godt, særdeles godt endogsaa — har fortalt Alting, og at Din Kone i dette Øjeblik véd, at Du har en Kjærlighedshistorie.

Bourdeuil (ude af sig selv). Nej, nu gaar det for vidt! En Kjærlighedshistorie! Jeg! Maa jeg bede om en Forklaring. Hvad skal det sige? Jeg ynder ikke, at man driver Gjæk med mig i det Kapitel.

Dorsai. Og det var Dig, som imorges selv sagde til mig: „En Mand, der er, som han skal være, indlader sig ikke paa Sligt." Og saa kommer Md. Hippolyte ....

Bourdeuil. Aa, gaa Du Pokker i Vold med samt Din Md. Hippolyte.

Dorsai. Naa, naa! der er jo ingen Ulykke sket. Vi har jo Alle vore Svagheder. .... Det er meget rigtigt, at Du ligeoverfor Din Kone nægter Alting. Det vilde jeg ogsaa gjøre i Dit Sted; men lige overfor mig — Nej, det er spildt Ulejlighed, min gode Ven.

Bourdeuil. Hør, Dorsai! hold nu op, siger jeg! Ikke et Ord mere, hører Du! Ikke et Ord! Du kan spare Din Vittighed til en anden Lejlighed.

Dorsai. Ja, naar Du tager det paa den Maade, saa siger jeg ikke mere. Jeg har opfyldt mine Pligter som Ven. Jeg vil dog blot tilføje en Ting endnu: Man har Dig mistænkt!, man udspionerer alle Dine Skridt, Bourdeuil! Tag Dig iagt! .... Naa, men naar Du saa haardnakket nægter Alting og ikke vil modtage den Haand, som jeg i oprigtigt Venskab har tilbudt Dig, saa maa Du sejle Din egen Sø.

Femtende Scene.

De Forrige. En Tjener.

Tjeneren (til Bourdeuil). Jeg har et Brev til Herren. Det hastede meget, blev der sagt.

Bourdeuil (aabner Brevet). Det er fra vores Forretningsfører (læser): „de Cormes Affairer staa meget slet, og De staar i Begreb med at tabe de 100,000 Frks., som han skylder Dem. Flere af hans Kreditorer ere i dette Øjeblik hos ham for at varetage deres Tarv. De har ikke et Øjeblik at spilde; maaske er det allerede for sent." — For Pokker, hvad skal vi gjøre?

Dorsai. Den Slyngel, at lønne os saadan for vor gode Villie!

Bourdeuil. Det manglede kun!

Dorsai. Men vi lade os ikke tage saadan ved Næsen. (raaber ud) James, Henry! Spænd for min Cabriolet! men hurtigt! Skynd Jer! .... Nej, det er sandt, han bor jo ikke saa langt herfra. Jeg kommer hurtigere, naar jeg gaar. .... Vær blot rolig, kjære Bourdeuil! Alt er ikke tabt endnu. Jeg skal gaa ham paa Klingen, jeg skal true ham, kan Du tro! Jeg har flere Grunde til at haabe paa et heldigt Resultat. Farvel saalænge! Om et Øjeblik er jeg her igjen. (Han gaar.)

Bourdeuil (kalder ham tilbage). Dorsai! Vexlen, Kjære, Vexlen! Jeg gav Dig de 20,000 Franks.

Dorsai (giver ham sin Brevtaske). Værsaa god .... Her er min Brevtaske. Pengene ligger indeni. .... Bare jeg ikke kommer for sent!

Syttende Scene.

Bourdeuil (alene).

Naa, denne Dag begynder saamænd godt. En huslig Scene og en Fallit. .... Nej, det gaar i Ægteskabet ligesom i Handelen, man har ikke altid Lykken med sig.

Anden Akt.

Første Scene.

Bourdeuil. Md. Bourdeuil. Md. Dorsai.

Md. Dorsai. Naa, Gud være lovet, at Freden blev sluttet. Lad os haabe, at Dagen ender paa en mere behagelig Maade, end den begyndte.

Bourdeuil. Sig mig nu, kjære Fanny da Alting er forbi, hvad var egentlig Grunden til Din Vrede imod mig.

Md. Bourdeuil. Til hvad Nytte skal vi nu ....

Bourdeuil. Jeg vilde dog for en anden Gangs Skyld gjerne vide ....

Md. Bourdeuil. Nej, lad os nu ikke tale mere om det. Freden er sluttet, og dermed Punktum. For Fremtiden vil vi være gode Venner, ikke sandt? .... Jeg gaar et Øjeblik, jeg har Noget at tage vare. Farvel, min kjære Ven. (Afsides, idet hun gaar.) Jeg skal nok holde et vaagent Øje med Dig, kan Du tro.

Anden Scene.

Md. Dorsai. Bourdeuil.

Bourdeuil. Jeg ved ikke, hvordan jeg skal takke Dem, Md. Dorsai. Uden Deres Hjælp havde det været rent galt. Det er ganske vist en stor Ulykke at leve i Uenighed med sin Kone, og det er en ligefrem Pligt at søge at forhindre en Gjentagelse af slige ubehagelige Scener. Det vilde gjøre denne Opgave ulige lettere, hvis De vilde være saa venlig at oplyse mig om, hvad der egentlig var Grunden til min Kones Vrede imod mig.

Md. Dorsai (i en alvorlig Tone). Hr. Bourdeuil! Det træffer sig heldigt, at vi ere alene. Jeg har noget meget alvorligt at tale med Dem om.

Bourdeuil (forbavset). Med mig?

Md. Dorsai. Ja, med Dem. Er De saa god at se efter, om Nogen hører os.

Bourdeuil (afsides). Hvad er der nu i Vejen?

Md. Dorsai. Jeg holder af Deres Kone, som om det kunde være min egen Søster. Det er naturligt, at jeg interesserer mig for alt, hvad der vedrører hende, og jeg haaber derfor, at Gjenstanden for vor Samtale hverken skal forekomme Dem indiscret eller upassende.

Bourdeuil. Gudbevares! ... Jeg er lutter Øre (afsides). Nu skal vi høre Nyt!

Md. Dorsai. Naar det er lykkedes mig at bringe en Forsoning tilveie, saa kan jeg takke det Kjendskab, jeg har til Deres Kones Karakter derfor, men det er ikke nok, at Freden er sluttet; jeg føler det som min Pligt at give Dem nogle gode Raad, som De vil staa Dem ved at følge, hvis De vil undgaa en Gjentagelse af de Ubehageligheder, hvortil Deres Opførsel er Aarsagen.

Bourdeuil. Min Opførsel, Madame! Min Opførsel: Jeg har ikke den ringeste Anelse om hvad det er, man bebyrder mig for, men jeg kan paa Forhaand sige Dem, at det ikke er andet end Opspind, ... det reneste Opspind. Det er kun den nederdrægtigste Bagvadskelse, som jeg har at takke for ....

Md. Dorsai. Undskyld Hr. Bourdeuil! Jeg ved alt, hvad De vil sige .... Hvis De vil følge et velment Raad, saa opgiv itide dette vilde Liv og stræb ærligt og alvorligt at komme ind paa den rette Vei igjen. Det er ikke saa svært, skal De se, naar man kun rigtig vil. Lad det, der er foregaaet, være Dem en Lære. Tag i et og alt Dorsai til Deres Mønster .... Ja undskyld, at jeg taler saa ligefremt til Dem .... Ligeoverfor Deres Kone har jeg forsvaret Dem, men jeg føler det som min Pligt i det mindste at gjøre et Forsøg paa at faa Dem omvendt.

Bourdeuil. Paa at faae mig omvendt?

Md. Dorsai. Skulde det trods alle mine Bestræbelser ikke lykkes mig, saa er der blot en Ting, som jeg indstændig maa bede Dem om: Jeg elsker Dorsai, og han elsker mig. Vort Ægteskab har bestandig været lykkeligt. Lov mig helligt, at De ikke vil bringe min Mand paa Afveje eller give ham slette Raad. Sværg mig til, Hr. Bourdeuil! at De ikke vil lede ham bort fra, hvad der er hans Pligt.

Bourdeuil. Nei, véd De hvad, Madame! nu bliver det mig vel stærkt. Jeg skulde bringe Deres Mand paa gale Veje .... Hvis De ikke vil have, at den lille Rest af Taalmodighed, jeg endnu besidder, skal briste, saa sæt mig helt og holdent ind i Sagen og sig mig, hvad der egentlig ....

Tredie Scene.

De Forrige. Md. Bourdeuil (meget ophidset).

Bourdeuil (ved Synet af sin Kone). Saa, nu er det vist galt igjen.

Md. Bourdeuil. Maa jeg gjøre Dem min Compliment, min Herre! — Min oprigtige Compliment.

Bourdeuil (forbavset). For hvad?

Md. Bourdeuil. Hun er nydelig. De har Smag, det maa man sige.

Bourdeuil. Nej hør! kommer Du nu igjen! (afsides) Der maa stikke Noget under, hvad det saa er.

Md. Bourdeuil. Tyve Aar, i det høieste og de smukkeste blaa Øjne man vil se. De er vel lykkelig, kan jeg tænke.

Bourdeuil (i Vrede). Hør nu Fanny! Maa jeg faa en Forklaring paa, hvad alt dette skal sige. Har de alle sammensvoret sig om at have mig til Nar. Lige fra imorges har jeg ikke havt et roligt Øjeblik. Saa kommer den ene og overvælder mig med Bebrejdelser, og saa kommer den anden og prædiker Moral for mig. Taalmodigheden har dog virkelig sine Grændser! (afsides) Jeg spiste rigtignok Frokost igaar hos en af vore Agenter, men hans Kone er henved de 70, saa hende kan det da ikke være.

Md. Bourdeuil. Søg De kun efter en Undskyldning. Det skal vist falde Dem haardt at finde nogen.

Bourdeuil. Nej, nu gaar det for vidt! Jeg vil ikke høre et Ord mere om den Sag.

Jeg anseer det ikke engang for Umagen værd at forsvare mig. Vær saa artig, beklag Dem kun. Sig at jeg er en Kjæltring, en Slyngel eller hvad De vil, siden Deres vanvittige Jalousi har forvirret Deres Forstand i den Grad, at De ikke kan skjælne fort fra hvidt. Jeg overlader Dem Valpladsen. (han gaar).

Fjerde Scene.

Md. Dorsai. Md. Bourdeuil.

Md. Dorsai. Men, min Gud, hvad er der hændet?

Md. Bourdeuil. Ikke andet, end at min Mand er et Uhyre. For et Øjeblik siden fik jeg det Indfald at undersøge hans Portefeuille — det er første Gang, jeg har gjort det. Jeg lukker den op og finder ikke andet end Vexler eller saadan Noget; men ligesom jeg skal lægge den hen igjen, opdager jeg i et af Hjørnerne en lille Guldstift. Det forekom mig mistænkeligt. Jeg prøvede paa at faa den lukket op, det lykkes mig, og hvad ser jeg?

Md. Dorsai. Breve?

Md. Bourdeuil. Nei! Et Portræt af en Dame. Smuk, meget smuk! Vil De tænke Dem!

Md. Dorsai. Virkelig! men det er jo afskyeligt (affides). Nej, min Mand faar bestemt ikke Lov til at omgaas ham mere.

Md. Bourdeuil. Forstaar De min Harme! Han, som jeg har troet, var den bedste, den ømmeste Ægtemand i Verden.... Men nu kjender jeg ham! . . . Dersom jeg havde talt til ham om dette Portræt, saa havde han naturligvis sagt, at det var en Kousine eller en eller anden afdød Slægtning af ham . . . . eller saadant Noget.

Md. Dorsai. Det kunde ligne ham. De ere saa listige, de Mandfolk. Og Deres Mand i Særdeleshed.

Md. Bourdeuil. Jeg har lagt Portefeuillen i Secretairen, hvor den laa. Jeg skal nok komme efter mere. Naar han har faaet hendes Portrait, saa har de naturligvis ogsaa korresponderet med hinanden. Lad mig først faa fat paa disse Breve — jeg siger ikke mere!

Md. Dorsai. Stakkels Fanny! jeg skal tale med ham, det lover jeg Dem, og jeg skal nok se at faa ham ind paa den rette Vej igjen.

Md. Bourdeuil. Aa, den Forræder! Jeg, som elskede ham saa højt . . . . og jeg kan slet ikke lade være at holde af ham .... tværtimod! siden jeg har opdaget at han har en Elskerinde, saa . . . . saa . . . . holder jeg meget mere af ham end før . . . . Naar hun endda havde været styg, ... men hun er ligefrem en Skjønhed! . . . Der kommer Dorsai. Jeg gaar min Vej! Jeg kan ikke udholde Synet af en trofast Ægtemand.

Femte Scene.

Dorsai. Md. Dorsai.

Dorsai. Gud være lovet! Jeg har havt Held med mig. Vi taber ikke en Skilling!

Md. Dorsai. Dorsai! Dorsai! naar Du vidste, hvad her er gaaet for sig!

Dorsai (urolig). Saa? . . . . er det stadigvæk Bourdeuil?

Md. Dorsai. Ja! han er meget værre, end Du tror. Det var rart, Du kom. Du maa hjælpe mig med at forsone dem.

Dorsai. Jeg? . . . . Ja ser Du, min kjære Ven! det er en meget delikat Komission, Du giver mig der . . . . I saadanne Sager . . . .

Md. Dorsai. Der er Ingen, der kan gjøre det bedre end Du. Bourdeuil er Din Ven, og han vil have mere Fortrolighed til Dig end til nogen anden. Et godt Exempel er iøvrigt det vigtigste. Du behøver blot at fortælle ham hvor lykkelig vi to er, og kort sagt foreholde ham Din egen Opførsel.

Dorsai (forlegen). Min egen Opførsel! Ja ser Du . . . . Det vilde se ud, som jeg roste mig selv . . . . og . . . . og hvad vil Du egentlig have, jeg skal sige til ham.

Md. Dorsai. Det forbavser mig at høre Dig tale saadan. Det er jo Din Ven. Du vil da ikke opmuntre ham til at blive ved med sit vilde Liv?

Dorsai (ivrig). Hvem? jeg! Hvilken Ide! Det er afskyeligt . . . . det er . . . . det er frygteligt. Jeg er rede til at gjøre Alt, hvad Du vil.

Md. Dorsai. Vi have nu faaet det mest afgjørende Bevis for, at han har en Elskerinde.

Dorsai (med levende Interesse). Saa! Er hun smuk? (affides) Fy for Pokker, jeg glemmer mig selv.

Md. Dorsai. Det skal hun være. Hun skal have nogle smukke blaa Øjne efter hvad man siger.

Dorsai. Det er jo forfærdeligt . . . . Jeg vil strax søge ham op . . . . Jeg skal tale med ham om en Forretning, som forurolige os, men som heldigvis er gaaet godt, og saa vil jeg benytte Lejligheden til at foreholde ham hans Opførsel Du kan stole paa, jeg skal nok faa ham til at betro mig sin Hemmelighed. (gaar).

Sjette Scene.

Md. Dorsai (alene).

Jeg tvivler paa, at det vil lykkes ham. Jeg har aldrig kjendt et Menneske, der kan forstille sig i den Grad som denne Bourdeuil.

Syvende Scene.

Md. Dorsai. En Tjener.

Tjeneren (melder). Madame de Montalan.

Md. Dorsai. Madame de Montalan! ... jeg kjender hende ikke .... (saar Øie paa Md. de Montalan). Aa, det er Dig, kjære Stephanie.

Ottende Scene.

Md. Montalan. God Dag, god Dag, min søde Pige! Hvor jeg er glad ved at se Dig igjen. Giv mig et Kys endnu! Du véd ikke, hvormange Gange jeg har tænkt paa Dig, siden vi forlode hinanden i Pensionatet.

Md. Dorsai. Og jeg da .... Stephani! Hvor det er morsomt at se Dig igjen. Kom, sæt Dig ned.

Md. Montalan. Véd Du, det er hele tre Aar siden, vi skiltes.

Md. Dorsai. Og dengang vare vi aldrig fra hinanden; men nu bliver Du da her i Paris.

Md. Montalan. Ja for det første ialtfald. Saa skal vi opfriske Mindet om de gamle Dage.

Md. Dorsai. Og hvormeget er der ikke foregaaet i disse tre Aar! Hvordan have alle vore gamle Veninder det? Har Du set nogle af dem? Er Celine ligesaa smuk endnu? ... Véd Du om Clarisse er bleven gift med sin Fætter? ... Md. Remont, vor ærede Forstanderinde, Du véd, saae jeg da forleden Dag. Hun er ganske den Samme. Hun skriver bestandig paa sine Romaner ....

Md. Montalan. Som Ingen læser .... Nej jeg har ganske tabt alle vore gamle Skoleveninder af Syne .... Da jeg forlod Pensionatet, rejste jeg til Strasbourg, hvor jeg blev gift med General de Montalan. Desværre havde jeg den store Ulykke at miste ham for et Aar siden.

Md. Dorsai. Hvad? er Du Enke?

Md. Montalan. Desværre, ja! Jeg holdt meget af min Mand og kan ikke tænke paa ham uden at ....

Md. Dorsai. Din Stakkel! Lad os tale om noget andet. Det gjør mig meget ondt, at jeg med min Villie har opfrisket Din Sorg.

Md. Montalan. Men Du selv, kjære Veninde! Du er jo gift? Hvordan er Din Mand? Er han ung, elskværdig, aandrig? Elsker Du ham — er Du lykkelig?

Md. Dorsai. Jeg skal forestille Dig for ham om et Øieblik. Du vil synes udmærket godt om ham. Han har kun én Fejl, han har ikke Øje for andre end sin Kone.

Md. Montalan. Det er af de Fejl, som man kan tilgive. Desværre, der er saa mange Mænd, der ere ganske anderledes.

Md. Dorsai, Ja, det har Du saamænd Ret i. Det er ikke alle Mænd, der ligne Dorsai .... Du véd, jeg har ingen Hemmeligheder for Dig .... Jeg behøver saamænd ikke at gaa længere end til min Mands Compagnon, en Hr. Bourdeuil ....

Md. Montalan. Bourdeuil! Jeg synes jeg skulde kjende det Navn? ... Naa! nu véd jeg! Jeg fik forleden Dag en Sum Penge udbetalt med hans Underskrift.

Md. Dorsai. Hans Kone er meget ulykkelig.

Md. Montalan. Stakkel! ... jeg forstaar ....

Md. Dorsai. Jeg gjør alt, hvad jeg kan, for at trøste hende, men desværre! Beviserne ere altfor haandgribelige ....

Md. Montalan. Aa de Mænd — de Mænd! Men saadan ere de .... Ved Du, jeg har selv for ganske nylig gjort en Erobring!

Md. Dorsai. Det forbavser mig ikke.

Md. Montalan. En Hr. de Brémont.... en net ung Mand forresten; tænk Dig, han har havt den Driftighed at præsentere sig for mig under Paaskud af at hjælpe mig med nogle Affærer, jeg har med Krigsministeriet.

Md. Dorsai. Virkelig!

Md. Montalan. Jeg har havt den største Umage af Verden med at unddrage mig hans Paatrængenhed .... Vil Du tænke Dig, han har vovet at skrive mig til. I de sidste 14 Dage følger han mig overalt, paa Gaden .... i Theatret .... overalt!

Md. Dorsai (smilende). Han maa være frygtelig forelsket!

Md. Montalen. Nej! Ikke i mindste Maade! Han synes godt om sig selv, — og saa tror han, at han er uimodstaaelig for Alle. Det er det Hele. Ja der ser Du, hvad man er udsat for, naar man er Enke.

Md. Dorsai. Det er sandt, kjære Stephani, det er imorgen Dorsai's Fødselsdag. Jeg har ifinde at overraske ham med en elegant Soirée. Jeg har bestilt en Dekoratør til at pynte Salen .... saa Du kan tænke, det bliver Storartet. Jeg gjør naturligvis Regning paa Dig.

Niende Scene.

De Forrige. Hr. og Md. Bourdeuil.

Bourdeuil (idet han kommer ind, til sin Kone). Som Du vil .... som Du vil .... saa tale vi ikke mere om den Sag.

Md. Dorsai (til Md. Bourdeuil). Maa jeg forestille Dem Md. de Montalan — en

Barndomsveninde af mig, som jeg er vis paa, De vil synes udmærket om.

Md. Bourdeuil (betragtende Md. Montalan). Det er mig en Fornøj . . . . Men Gud, hvad ser jeg!

Md. Dorsai. Hvad er der?

Bourdeuil. Hvad gaar der nu af Dig?

Md. Bourdeuil (fattende sig). Aa, det er ingenting. Jeg blev kun lidt overrasket. (ser vist paa Bourdeuil; med Hentydning) Der er Mennesker, der i den Grad ere vante til Sindsbevægelser, at deres Ansigt ikke røber dem . . . . ikke sandt, Hr. Bourdeuil?

Bourdeuil. Aa jo, det er undertiden Tilfældet. — Hvad saa?

Md. Dorsai. Men jeg forstaar ikke Deres Overraskelse. Er det ikke første Gang, De ser min Veninde?

Md. Bourdeuil. Nej! — Md. Montalans Træk ere ikke ganske fremmede hverken for mig eller . . . . for Bourdeuil.

Bourdeuil. For mig! Jeg ved aldrig, jeg har havt den Fornøjelse at se Md. Montalan.

Md. Montalan. Hvad mig angaar, mindes jeg ikke at have set hverken Dem eller Deres Mand. Maaske kunde De sige mig, hvor jeg har havt den Ære at være set af Dem?

Md. Bourdeuil (med en markeret Betoning). Det er et Spørgsmaal, som min Mand vistnok bedst vil kunne besvare.

Bourdeuil (sagte til sin Kone). Vær saa god, Madame, vær saa god, bliv De kun ved. Prostituer Dem kun!

Md. Dorsai (afsides). Det er da ikke muligt, at hendes Mistanke . . .

Md. Bourdeuil (til Md. Montalan). Har Md. Montalan aldrig ladet sig male?

Md. Montalan. Aa, nu forstaar jeg det Hele. Der var et Portræt af mig paa den sidste Udstilling, som var malet af en af vore bedste Kunstnere og lignede mig udmærket. Nu forstaar jeg, hvorfor De blev saa overrasket ved at se mig.

Md. Bourdeuil. Jeg tror dog ikke, at det var paa Udstillingen, at jeg saa det Portræt. Det var et Miniaturportræt, ikke sandt?

Md. Montalan. Nej tvertimod! Det var i Legemsstørrelse.

Md. Dorsai (afsides). Aa, nu gjætter jeg det! Hvor den Jalousi dog kan føre os paa Vildspor (højt til Md. Bourdeuil) Nu véd jeg, hvad De vil sige, men De tager aldeles fejl, kan jeg forsikkre Dem.

Md. Montalan (afsides). Men hvad gaar der dog af dem?

Bourdeuil. Jeg forstaar ikke et Ord; men siden imorges taler man kun i Gaader her i Huset. Jeg begynder saa smaat at vænne mig til det . . . . Jeg haaber, at det med Tiden og ved Hjælp af mine naturlige Anlæg skal kunne lykkes mig nogenlunde at følge med.

Tiende Scene

De Forrige. Dorsai.

Dorsai (ser paa sit Uhr, idet han kommer ind). Klokken er allerede halv sex . . . . ja, min Kjære, nu venter vi kun paa Din Veninde for at kunne gaa til Bords.

Md. Dorsai (vegende paa Md. Montalan). Hun er kommen.

Dorsai (gjenkjender hende). Himmel! hvad ser jeg!

Md. Dorsai. Kjære Stephanie! Maa jeg forestille Dig Dorsai, min Mand.

Md. Montalan (overrasket). Ah! Det er den Herre, som er . . . .

Dorsai (hurtig). Gift med Deres Veninde, Madame! (afsides). Nu bryder det løs!

Md. Montalan. Jeg ønsker Dem til Lykke, min Herre. De har en fortræffelig Kone! Vi talte for et Øjeblik siden om Dem. De skulde have hørt, hvor Deres Kone roste Dem. Deres Kjærlighed, Deres Opofrelse, Deres Trofasthed . . . .

Dorsai (meget forlegen). Jeg er meget langt fra at fortjene . . . . ganske vist, Trofasthed er en Dyd . . . . en Pligt, som man ikke uden den største Fare kan bryde.

Md. Bourdeuil (til sin Mand). Som man ikke uden den største Fare kan bryde, hører De, min Herre!

Bourdeuil. Jo, Madame jo! jeg hører meget godt. Jeg forstaar ikke et Ord, men høre, det kan jeg Gud være lovet endnu.... men jeg svarer ikke et Ord, saa skal vi se hvem af os, der først bliver træt.

Md. Dorsai (til Dorsai). Overbærenhed, min Ven!

Dorsai (bestandig i den største Forvirring). Overbærenhed . . . . hvorledes? Ja vist. Overbærenhed . . . . det er netop min Mening, det kan vi alle trænge til. Naar man er ung og . . . . saa løber undertiden Lidenskaberne af med En . . . . men naturligvis, derfor bliver det lige fordømmeligt . . . . Det er ikke længer siden end imorges, at jeg selv sagde til Bourdeuil . . . .

Bourdeuil. Saa nu begynder han! Aa ja, det er paa Tiden, min Kone hviler sig lidt.

Dorsai (som før). Men man kan jo fejle... Hvad vilde der blive af os allesammen uden Overbærenhed .... Den menneskelige Svaghed . . . . (afsides). Jeg véd ikke, hvad jeg selv siger.

Md. Dorsai (sagte til sin Mand). Det glæder mig at se, min Ven! hvor daarligt Du forsvarer en daarlig Sag.

Md. Montalan. For at afbryde en Conversation, som synes at sætte Nogen her i Forlegenhed, saa er De maaske saa venlig at sige mig, Hr. Dorsai, om De tilfældigvis, i Forretningslivet, skulde have truffet en vis Hr. de Brémont.

Dorsai (sagte til Md. Montalan). Naade, Madame! Naade! (høit) Jo, jeg tror nok jeg kjender Noget til ham. Vi have gjort nogle Forretniger sammen paa Børsen.

Md. Dorsai (afsides). Det Bekjendtskab faar han ikke Lov til at fortsætte.

Md. Montalan. Hvad er det egentlig for et Menneske?

Dorsai. Det er en Mand af Ære!

Md. Montalan. Ja, det tvivler jeg ikke om. Han har forestillet sig for mig for nogen Tid siden. Han synes at være meget galant mod Damerne.

Md. Dorsai. Vil Du bringe den Hr. de Brémont min Kompliment. Stephanie har lige fortalt en meget pikant Anekdote om ham.

Dorsai (afsides). Det manglede kun! Hun har fortalt hende alt.

Md. Montalen. Ved De tilfældigvis, om han endnu har nogen Indflydelse i Krigsministeriet?

Dorsai. Nei, Madame, jeg tror, hans Indflydelse der staar i Begreb med at tabe sig (forceret livlig for at afbryde Samtalen). Men lad os ikke glemme, mine Damer! at naar vi skal i Operan iaften, er det paa Tiden at gaae til Bords.

Md. Dorsai. Jeg gjør Regning paa, mine Herrer, at de gjør dem al mulig Umage for at lade det blive en behagelig Dag for Madame Montalan.

Dorsai (lader som han er meget munter). Det er umuligt Andet. Ikke sandt, Bourdeuil, min kjære Ven! med tre saa fortræffelige Damer kan vi sagtens have det godt! (afsides) Fanden skal ta' mig, om jeg véd, hvorledes jeg skal rede mig ud af alt dette (høit) Madame! tillader De? (Han gaar ud med Md. Montalan).

Md. Bourdeuil (til Bourdeuil idet hun gaar forbi ham). Fy, fy!

Md. Dorsai (ligeledes). Fy! De maa skamme Dem, Hr. Bourdeuil!

Tredie Act.

Første Scene

Md. Dorsai. Md. Montalan (komme ind)

Md. Dorsai. Saa nu har vi da endelig et Øieblik for os selv kjære Stephanie! Der er en Ting, jeg nødvendigvis maa spørge Dig om. Kjendte Du Hr. Bourdeuil, før Du kom her idag?

Md. Montalan. Jeg! Nej!

Md. Dorsai. Du har aldrig set ham før?

Md. Montalan. Aldrig det jeg ved af.

Md. Dorsai. Men saa sig mig da, hvorledes det gaar til, at han gaar med dit Portrait i sin Portefeuille?

Md. Montalan. Med mit Portrait! Det er umuligt .... Aa, Du vil gjøre Løjer med mig.

Md. Dorsai. Nej, jeg forsikkrer Dig, jeg har selv set det. Det ligner Dig i den Grad, at det ikke er muligt at tage fejl.

Md. Montalan. Hvad siger Du! Man skulde have tilladt sig .... Ja, saa forundrer jeg mig sandelig ikke Mere over den Maade, hvorpaa Md. Bourdeuil har behandlet mig. Hun øste jo formelig en hel Regn af Spydigheder over mig ved Bordet .... Men hvad Brug vil da dette Menneske gjøre af mit Portrait! og hvordan er han kommen i Besiddelse deraf?

Md. Dorsai. Himlen maa vide det! Han maa have ladet gjøre en Copi deraf, medens det var paa Udstillingen

Md. Montalan. (afsides) Men min Gud! jeg troer, at alle gifte Mænd forelsker sig i mig. (høit) Men tager Du ikke fejl? Er Du vis paa, at Hr. Bourdeuil virkelig skulde være istand til ....

Md. Dorsai. Aa, min Ven! Folk som han ere istand til alt. Der er intet mere, der vil forbavse mig fra Bourdeuils Side.... Der er han. Han tror, Du er alene. Han kommer vist for at faa Dig i Tale, det slette Menneske.

Md. Montalan. Du maa ikke gaa, hører Du. Jeg vil have dette Mysterium opklaret i din Nærværelse.

Anden Scene.

De Forrige. Bourdeuil.

Bourdeuil. Jeg tror, jeg har gjort vel i at rømme Pladsen i al Stilhed. Min Kone var aabenbart i Begreb med at begynde Fjendtlighederne forfra.

Md. Dorsai. De kommer meget belejligt, Hr. Bourdeuil. Md. Montalan og jeg have noget at tale med Dem om: Vi finder Deres Opførsel under al Kritik.

Bourdeuil (afsides). Saa! Nu begynder det igjen!

Md. Dorsai. En Mand af Ære tillader sig ikke at kompromittere en Dame saaledes som De har gjort.

Bourdeuil. De bruger vel stærke Udtryk! Maaske De vil hilse den gode Dame fra mig og sige, at naar hun blot sørger for ikke at kompromittere sig selv, saa har det vist ingen Nød! — Herregud! hvor tit skal jeg da sige, at jeg ikke har den allermindste Smule at bebrejde mig!

Md. Montalan. Maaske De vil være saa god, min Herre! at svare mig paa nogle Spørgsmaal, som jeg vil rette til Dem.

Bourdeuil. (afsides) Hun ogsaa! det kan aldrig hænge rigtig sammen! (højt) Naa saa De vil have mig i Forhør? Meget gjerne. Det glæder mig at jeg kan komme til at forsvare mig og maaske ved samme Leilighed faa at vide, hvad det **egentlig** er, jeg er anklaget for. Jeg er rigtignok ikke i Besiddelse af nogen synderlig Veltalenhed, men man kan jo være Advokat uden det.

Md. Montalan. Lad os sætte al Spøg tilside, min Herre.

Bourdeuil (i en munter Tone). Ja lad os det — lad os det! lad os fremfor Alting være alvorlige! Maa jeg da sige Dem, højstærede Dommer! at jeg igaaraftes sov ind som det adstadigste, herligste, mest samvittighedsfulde Menneske, som der nogensinde er født her i Verden, men at jeg, til min store Forbauselse, imorges er vaagnet som en letsindig Fusentast, en utaknemlig Slubbert, kort sagt: som den nederdrægtigste, falskeste og troløseste Ægtemand under Solen.

Md. Dorsai (til Md. Montalan). Han søger at omgaa Sagen.

Md. Montalan. Endnu engang, lad os sætte al Spøg tilside. Er De saa god at sige mig, om De nogensinde har set mig, før De idag traf mig her i Huset? . . . . eller om der er Nogen, som har talt til Dem om mig?

Bourdeuil. Nei, ingen af Delene! Jeg har aldrig havt den Ære at se dem før, og heller ikke hørt Tale om Dem.

Md. Montalan. Maa jeg saa bede Dem være saa venlig at give mig mit Portræt tilbage.

Bourdeuil (forbavset). Deres Portræt! Deres Portræt! (afsides) Nu har jeg det! Det er en Mystifikation. Man har lavet et Complot for at latterliggjøre mine strenge Principer i Retning af den ægteskabelige Trofasthed.

Md. Dorsai (sagte til Md. Montalan). Det havde han ikke ventet!

Bourdeuil (afsides). Der er ikke andet for end at tage Sagen fra den gemytlige Side. Jeg maa da vise, at jeg kan gaa ind paa en Spøg. (højt) Nu vel! Ja! Siden man har opdaget, hvad jeg har gjort mig Umage for at skjule, saa føler jeg, at en frimodig og loyal Tilstaaelse er det eneste Middel, hvorved jeg kan haabe Tilgivelse for mine Synder. Jeg tilstaar min Fejl i hele dens gruopvækkende Omfang (afsides). Jeg Dumrian, som tog Sagen alvorligt.

Md. Dorsai. Naa, det var da godt, at De endelig vilde tilstaa. Det er naturligvis det eneste rigtige. Deres Kone elsker Dem, og jeg er vis paa, at det nok skal lykkes mig at faa hende til at tilgive Dem.

Md. Montalan (afsides). Men det er dog nogle forfærdelige Forhold her i Huset.

Bourdeuil. Tak! tusind Tak! Jeg gjør Regning paa Deres Hjælp for at opnaa hendes Tilgivelse. Jeg lover Dem højt og helligt, at jeg atter skal betræde Dydens Vei. Jeg beder Dem tro, mine Damer! at jeg endnu ikke er en aldeles forhærdet Synder, og at det ved Hjælp af en fast Villie maaske nok engang i Tiden vil lykkes mig at blive et nogenlunde skikkeligt Menneske igjen.

Md. Dorsai (afsides). Det lyder, som om det ikke var hans Alvor.

Tredie Scene.

De Forrige. Md. Bourdeuil

Bourdeuil. Naa, er Du der, kjære Ven . . . . Undskyld, det Ord slap mig ud af Munden. Jeg føler dybt, hvor uværdig jeg er til Dit Venskab.

Md. Dorsai. Deres Mand har i dette Øieblik tilstaaet alt.

Md. Bourdeuil. Naa, endelig! De har tilstaaet Deres skammelige Troløshed og rødmer ikke derover.

Bourdeuil Rødmer jeg ikke? (i en tragist Tone) Kunde de ulykkelige Ægtemænd, der i deres Ubesindighed tænke paa at efterligne mit sørgelige Exempel, føle, hvorledes det brænder herinde i min Samvittighed . . . . de gjorde det ikke, de gjorde det ikke (muntert) men undskyld, kjære Fanny, at jeg opsætter det lidt med at mildne Din Vrede. Jeg er endnu ikke rigtig færdig med Md. Montalan. (til Md. Montalan) De bad mig nylig om Deres Portræt, det er ikke mere end billigt, at De faar det nu, da jeg giver Afkald paa Dem for stedse.

Md. Bourdeuil. Og det skal man staa og høre paa!

Bourdeuil. Men, jeg skiller mig kun ved denne Skat paa én Betingelse.

Md. Montalen. Betingelse! Min Herre! De misforstaar . . . .

Bourdeuil. Den Betingelse, at De giver mig mit Portræt tilbage.

Md. Montalen. Hvorledes? Jeg forstaar Dem ikke!

Bourdeuil. Brevene lægger jeg ikke nogen Vægt paa! De har maaske ogsaa revet dem i Stykker.

Md. Montalan (i Brede). Men, hvad er det, De siger?

Md. Dorsai. De vover at paastaa .... Md. Montalan er min Veninde, og jeg kan ikke finde mig i, at ....

Bourdeuil (afsides). Det gjør hun godt. (højt) Naturligvis, Md. de Montalan er Dyden selv. Det er mig alene — naturligvis mig alene — der har hele Skylden (til sin Kone) til mig kan Du sige, hvad Du vil, men kom ikke med Bebrejdelser til hende, vil jeg sige Dig: Der er ingen Due mere uskyldig!

Md. Bourdeuil. Hvilken Skandale!

Md. Montalan (med Værdighed). Det er nok, min Herre! Jeg trækker mig tilbage: Jeg vilde ikke have Agtelse for mig selv, hvis jeg blev et Øjeblik længere.

Md. Dorsai (søger at holde hende tilbage). Stephanie! kjære Stephanie! ....

Bourdeuil (brister i Latter). Bravo! bravo! det er brillant! (til sin Kone) Se engang paa Md. Montalans Ansigt. Se den Indignation, den frygtelige Foragt, imod mig, der præger sig deri! — Du gjør det ikke nær saa godt. Du skal være mere ivrig, Du maa huske, at det er Din Rivalinde. Du maa være aldeles rasende, og Breden maa skjælve i Din Stemme, naar Du raaber: „Hvilken Skandale! hvilken Skandale!" (leer)

Md. Bourdeuil. Du leer!

Md. Dorsai. Han maa jo være i Bund og Grund fordærvet!

Fjerde Scene.

De Forrige. Dorsai.

Bourdeuil (munter). Naa, er Du der, min kjære Dorsai. Naa, nu kan Du være glad, min Ven. Jeg har tilstaaet Alting, og jeg raader Dig til at gjøre det samme.

Dorsai (forstrækket). Hvad for noget! mig!

Bourdeuil. Aa, Du kan ligesaa gjerne straks tilstaa min Kone, at uden Dig vilde alt dette ikke være kommet. Du ved godt at det kun er Dine Raad og Dit slette Exempel, som har forført mig (afsides) jeg skiller mig nok saa godt fra det som de Andre.

Dorsai (ivrig). Har jeg forført Dig? Hvad skal det sige? Jeg har ikke noget med Dine Sager at gjøre, lad Enhver svare for sig.

Md. Dorsai. Men det er jo forfærdeligt! For et Øjeblik siden fornærmede de denne Dame paa den mest brutale Maade, og nu anklager De min Mand. Jeg ved ikke Ord stærke nok til at udtrykke den Foragt som jeg føler for en saadan Opførsel.

Bourdeuil (bestandig spøgende). Deres Mand! jo han er en net Fyr. Skulde jeg fortælle Dem alle de Kjærlighedshistorier, som han har, saa blev jeg saamænd aldrig færdig .... Hans Korrespondance med den lille Enke i rue de la Paix ....

Dorsai. Hvad for Noget! Du vover at ....

Bourdeuil. For ikke at tale om den Duel, han havde med en Ægtemand, som han stak ihjel lige for Konens Øjne, hans Kjærlighedshistorie med ....

Md. Montalan (til Bourdeuil). Men De glemmer, min Herre, at svare paa det Spørgsmaal, der nylig blev rettet til Dem.

Md. Bourdeuil. De søger at sno Dem fra det! Men det skal ikke lykkes Dem. Er De saa god at svare? Det er ikke Hr. Dorsai der er Tale om, det er Dem.

Bourdeuil (afsides). Hvad Pokker er det? Skulde det virkelig ikke være Spøg? Aa, det er umuligt andet. (højt) Er det ikke Dorsai, der er Tale om? Jo, undskyld! Det er ligesaa godt Dorsai som mig; vi er Kompagnoner .... vi kan ikke skilles ad, vi to.

Femte Scene.

De Forrige. En Tjener.

Tjeneren (sagte til Md. Dorsai) Der er Bud derude fra Dekoratøren, som skulde ....

Md. Dorsai (sagte til Tjeneren). Godt! Nu kommer jeg (højt) undskyld mig et Øjeblik. Jeg kommer straks (til Md. Montalan) jeg beder Dig indstændigt, kjære Stephanie, gaa ikke, førend Alt er opklaret. (til Bourdeuil idet hun gaar) Jeg foragter Dem!

Bourdeuil. Glimrende Sortie!

Sjette Scene.

Md. Montalan. Bourdeuil. Dorsai. Md. Bourdeuil.

Dorsai. Men hvad i Himlens Navn gaar der dog af Dig, Bourdeuil?

Md. Bourdeuil. Tror De maaske, vi spille Komedie?

Bourdeuil. Naar Du spørger mig derom: Ja! Jeg har opdaget det Hele. I kjender min Avertion for alle galante Eventyr, saa have I villet have mig lidt til Bedste, og saa have I lavet alt dette sammen.

Md. Bourdeuil (afsides). Nej saadan slipper han ikke!

Dorsai (afsides). Gud være lovet! Jeg var ganske bange.

Md. Montalan. Jeg forstaaer ikke et Ord.

Bourdeuil. Og jeg, som var saa dum at blive vred .... Aa, det vilde forresten Alle have gjort i mit Sted.

Syvende Scene.

De Forrige. En Komis.

Kommisen (til Bourdeuil). Der er en Vexel paa 20000 Frks som ....

Bourdeuil (trækker Brevtasken op af sin Lomme, Md. Bourdeuil betragter den med concentreret Raseri.) Godt! her er Pengene! Vær saa god. Vil De give dem til Hr. Duval og bede ham bringe Sagen i Orden.

(Kommisen gaar).

Ottende Scene.

Md. Montalan. Bourdeuil. Md. Bourdeuil. Dorsai.

Bourdeuil. Vær saa god, Dorsai. Der har Du Din Portefeuille.

Md. Bourdeuil (tager den). Hvad er det? Denne Portefeuille ....

Bourdeuil. Ja, hvad den?

Md. Bourdeuil. Er det ikke Din?

Bourdeuil. Nej! det er Dorsais.

Md. Bourdeuil (flyver ham om Halsen og overvælder ham med Kys). Aa, Bourdeuil! kjære Bourdeuil! hvor jeg er glad. Kys mig dog, kys mig! Om Forladelse! Tusinde Gange om Forladelse! Du Kjære. Jeg har aldrig været saa lykkelig!

Bourdeuil. Saa! saa! Du kvæler mig, Kjære! .... Jeg har jo hele Tiden vidst, at det var Spøg.

Md. Bourdenil (til Md. Montalan). Aa, hvor jeg er skamfuld! Kan De tilgive mig? Jeg har været saa slyg imod Dem.

Dorsai (affødes). Saa! nu er alt Haab ude. Jeg Ulykkelige!

Md. Bourdeuil (til Bourdeuil). Stakkel! saa jeg har plaget Dig, Du maa ikke være vred paa mig. Jeg har lidt nok saa meget som Du .... Naa saa denne Portefeuille tilhører Hr. Dorsai?

Bourdeuil. Ja, han havde givet mig den, fordi jeg skulde bruge nogle Penge, der laa deri.

Md. Bourdeuil. (giver Portefeuillen til Dorsai). Vær saa artig! .... Den er nydelig og smagfuld .... og saa er den saa ypperligt indrettet.

Dorsai (forlegen). Aa, De er altfor god. Den er saamænd ganske simpel.

Md. Bourdeuil. Nej! undskyld! Den skal De virkelig sætte Pris paa. Jo mere man undersøger den, jo mere opdager man dens skjulte Skjønheder.

Bourdeuil. Er der noget saa overordentligt ved den? Lad mig se! Det er jo ganske simpelt en rød Portefeuille med Guldstreger paa .... Aa ja, den er ganske net.

Md. Bourdeuil. Man kan ikke altid dømme efter det Ydre.

Bourdeuil. Efter det Ydre? Hvad skal det sige?

Dorsai. Desværre, kjære Bourdeuil, hele Sagen er meget klarere for mig, end Du aner .... (til Md. Montalan) Madame, kan De tilgive den utilgivelige Indiscretion, hvori jeg har gjort mig skyldig ved at lade Deres Portræt kopiere? (han giver hende Portrætet)

Bourdeuil (ivrig). Undskyld, Madame! Blot et Ord. Boer De i rue Chanteraine?

Md. Montalan. Jo, jeg gjør.

Bourdeuil. Tænkte jeg det ikke nok.... Saa kan jeg sige Dem, at jeg to Gange har ventet en lille Evighed i Deres Port og det i 10 Graders Frost. (til Dorsai) Det er en net Opførsel, maa jeg sige. Ja, er det ikke det, jeg siger, jeg skal altid være Offret.

Md. Montalan. Jeg skal ikke gjøre Nogen Bebrejdelser for hvad der er sket, men De indseer, at det ikke er tilstrækkeligt, at jeg bliver retfærdiggjort i Md. Bourdeuils Øjne ....

Dorsai. De skal ogsaa blive det ligeoverfor min Kone. Det er ikke mere end billigt, men jeg beder Dem: Skaan mig for Deres Foragt, Synet af Dem kan nok gjøre en Mand forstyrret i Hovedet .... Om Forladelse! jeg ved ikke, hvad jeg siger .... Tro mig, jeg elsker min Kone af hele mit Hjerte!

Bourdeuil Det gjør han, det staaer jeg inde for! Det er et fortræffeligt Menneske i alle Retninger, det kan jeg forsikre Dem.

Md. Montalan. Men hvad skal vi sige til Deres Kone? Find dog paa en Udvej.

Bourdeuil. Jeg ser ingen.

Md. Bourdeuil Jeg heller ikke!

Dorsai Der er kun en Ting at gjøre, og det er at tilstaa alt .... Der er hun.

Niende Scene.

De Forrige. Md. Dorsai.

Md. Dorsai (til Bourdeuil). Har De tilbagekaldt Deres skammelige Beskyldninger mod min Mand?

Bourdeuil. Der er foregaaet meget mærkværdige Ting, siden De forlod os.

Dorsai. Ja! Du aner ikke, hvem der er den egentlige Skyldige men det er paa Tiden, at Du lærer ham at kjende .... Det er ....

Md. Montalan (hurtigt). Hr. de Brémont!

Md. Dorsai (i den største Overraskelse). Hr. de Brémont?

Dorsai (afsides). Jeg er frelst!

Bourdeuil. Men, tro De mig! denne Hr. de Brémont, han skal ikke dø i Synden! baade Dorsai og jeg kjender ham meget godt.

Md. Dorsai (til Bourdeuil). Men da vi talte om ham imorges, saa lod det ikke til, at de kjendte ham.

Bourdeuil. Jo . . . . men jeg lod som jeg ikke kjendte ham. En gift Mand, som har Kjærlighedshistorier! Fy for Pokker! man kan jo ikke være bekjendt at omgaas et saadant Menneske. (sagte til Dorsai) Jeg haaber, at Du er tilfreds med mig.

Md. Dorsai (sagte til Md. Montalan). Men, saa forklar mig dog . . . .

Md. Montalan (sagte til Md. Dorsai). Tys! Stille!

Md. Dorsai (afsides). Aa, nu forstaar jeg . . . .

Md. Bourdeuil (afsides). Stakkels Md. Dorsai! Hvis hun vidste . . . .

Md. Dorsai (afsides). Stakkels Md. Bourdeuil! Hvor man har havt hende til Bedste (høit til Dorsai). Det er rigtignok først Din Fødselsdag imorgen, kjære Dorsai, men jeg har mine Grunde til allerede nu at give Dig min Gave. Det er mit Portræt, som jeg har ladet male til Dig. (giver ham sit Portræt). Bevar det som et Bevis paa den Kjærlighed og Trofasthed, der forbinder os med hinanden (sagte til Dorsai). Det kan Bourdeuil have godt af at høre!

Dorsai (kysser henrykt Portrætet). Dit Portræt! Tak! tak! Det skal aldrig forlade mig . . . . Du kunde ikke have fundet noget, der var mig kjærere (afsides). Ak, hvor hun beskjæmmer mig!

Bourdeuil (sagte til Dorsai). Du kan gjemme det i Din Brevtaske. Nu er der Plads! — (høit) Men det er vist paa Tide at vi gaar, hvis vi ikke vil komme for sent i Theatret. Det kan jo være, vi træffe denne Hr de Brémont derhenne; saa skal vi tage ham ordentlig i Skole. Du kan sige til ham, Dorsai — Du gjør saadant noget saa udmærket — at naar man har en fortræffelig Kone, som man elsker, og naar man for et letfindigt Indfalds Skyld sætter baade hendes og sin egen Lykke paa Spil, saa fortjener man ikke at slippe for saa godt et Kjøb.

Kjøbenhavn.
Forlagt af J. H. Schubothes Boghandel.
Bianco Lunos Bogtrykkeri.

Postillonen i Lonjumeau.

Syngestykke i 3 Akter.

Af de Leuven og Brunswick, Musiken af Adolphe Adam.

Oversat af

Th. Overskou.

Personerne i første Akt.

Marquis de Corcy, fransk Kammerherre og Theaterchef.
Chapelou, Postillon.
Biju, Grovsmed.
Madelaine, Værtshusholderske.
Bønderfolk af begge Kon.

Handlingen foregaar i Landsbyen Lonjumeau i Aaret 1756.

Personerne i anden og tredje Akt.

Marquis de Corcy.
Chapelou, under Navn af **Saint-Phar**, første Sanger ved Operaen.
Madelaine, under Navn af **Fru de Latour.**
Biju, under Navn af **Alcindor** } Koristformænd
Bourdon } ved Operaen.
Rose, Fru de Latours Kammerpige.
Korister ved Operaen.
Fru de Latours Venner.
En Sergeant.
Soldater.
Tjenere og Piger.

Handlingen foregaar paa Fru de Latours Landsted ved Fontainebleau i Aaret 1761.

Første Akt.

Skuepladsen forestiller en Landsby; paa høire Side Kroen; paa venstre Side Madelaines Hus; over Døren et lille Vindue med en Svale; i Baggrunden en Smedie.

Første Scene.

Bønderfolk af begge Kon i Høitidsdragt med Buketter i Brystet, komme dansende fra Baggrunden.

Kor.

Sang og Dans skal modtage
Her det nygifte Par,
Kirkens Baand samlet har.
Gid bort hver Sky maa drage
Og Held den Pagt ledsage,
Hvis Skaber Elskov var!

Anden Scene.

De Forrige, Chapelou i elegant Postillondragt, med Buket i Brystet og hvide Handsker paa, kommer med **Madelaine**, som er i Brudedragt, under Armen.

Chapelou.

Glædens Gud her skal trone
Nu, da jeg Dig favne kan
Som min søde, lille Kone.

Madelaine.

Ja, og jeg min elskte Mand.

Chapelou
kærligt.

Min søde Kone!

Madelaine
ligeledes.
Min kære Mand!

Begge.

Hvor du er skøn, o Ægtestand!

Koret.

Gid bort hver Sky maa drage
Og Held den Pagt ledsage,
Hvis Skaber Elskov var!

Madelaine.

Dit Hjem vil Dig skænke Lykke,
Thi Kærlighed der venter Dig.

Chapelou.

Du vil som Kone Huset smykke,
Et Paradis skabe for mig.

Koret.

Chapelou! hvor Du er lykkelig!

Madelaine.

O hvor jeg dog er sjæleglad!

Chapelou.

Nu har jeg Alt, hvorom jeg bad.
Min søde Kone!

Madelaine.
Min lille Mand!
O søde Navn!

Chapelou.
Kom i min Favn!

Madelaine.
Jeg min lille Mand
Nu Dig kalde kan!

Lille Mand! tro mig,
Jeg vil elske Dig,
Ene Dig behage!
Ja med Elskovs Ild,
Fulgt af Lykkens Smil,
Livets Dage
Vi nyde vil!

Smiger skal mig ei henrive,
Thi kun ved dit Bryst
Bor min Elskovs Lyst;
Jeg Dig sværger tro at blive,
Hver forelsket Gæk
Mut at jage væk;
Vær blot tillidsfuld,
Jeg er tro, som Guld,
Stedse af min Mund
Du skal høre kun:

Lille Mand tro mig o. s. v.

Chapelou.
Nu til Dans, smukke Piger,
Til Aftenstjernen stiger!

Madelaine.
Musikens muntre Lyd
Hist kalder os til Fryd!

Koret
til Brudeparret.
I maa foran spadsere!

Karlene
omringe Madelaine.
Tør jeg Dem engagere?

Madelaine
nejer.
Jeg siger Tak -- o ja!

Chapelou
til Koret.
I kan en Vals danse til Ende,
Thi før min Kone gaar herfra
Jeg et Par Ord maa tale med hende;
Det snart er gjort, og vi komme da.

Madelaine.
Op til Dans! den henriver
Hver, som Skønhed fængsle kan,
Og en Vals ofte giver
Den raske Glut en Mand!

Alle.
Hør hist Musikens muntre Lyd,
Den kalder os til Dansens Fryd!

Bønderfolkene gaa ud i Baggrunden.

Tredie Scene.

Chapelou. Madelaine.

Chapelou.
Naa, min gode lille Madelaine! nu kan Du ikke tage dit Ord tilbage; Præsten har jo sagt Amen! — Nu er Du Madam Chapelou, og jeg er din Mand, jeg, den første Postillon i Lonjumeau, ja, hvad der er endnu mere, hele Landsbyens Kældægge — det smigrer en ung Kones Forfængelighed — ikke sandt, lille Skælmsmester?

Madelaine.
Naa, naa, Hr. Sommerfugl! fordi han ser en Smule godt ud, er han straks saa stolt som en Paafugl.

Chapelou.
Hør, Madelaine! — ved Du hvorledes de unge Piger har løbet efter mig? Naar jeg tænker derpaa — jo, jeg har sværmet med de søde Glutter — jeg har stjaalet Hjerter.

Madelaine.
Jo, jeg takker; men se nu kun til, at Du beholder det, Du har stjaalet fra mig, Galning!

Chapelou.
Ak ja! — det er sandt — jeg maa sige Ungkarlelivet Farvel, (sukkende) ak!

Madelaine.
Jo, Du har nok Aarsag til at sukke — det var dejligt! Ligge i Kroen, komme i Klammeri — istedetfor nu, Du har dit nydelige Hus, bliver hjemme hos din lille Kone — som gjør dig det mageligt, kæler for Dig, laver Kaffe til Dig — og Du holder meget af Kaffe, Spitsbub!

Chapelou.
Ja det har Du nok Ret i — jeg er som gal efter Kaffe — (sukkende) men —

Madelaine
Men — men — hvad er der da i Vejen? — Du gjør ikke andet end sukke idag, paa vor Bryllupsdag — Elsker De mig maaske ikke mere, Hr. Chapelou?

Chapelou.
Aa, dersom man sagde dei —

Madelaine.
Saa var det meget slet af Dig! Jeg, som har gjort saa store Opoffrelser for din Skyld; for ser Du, — ja i disse Dage har jeg nu ikke villet sige Dig noget — men jeg har igen faaet Brev fra min Tante, min gode, gamle Tante, som tog herfra og bosatte sig paa Isle de France; hun vil endelig have, at jeg skal tage over til hende.

Chapelou.
Ja saa! det er da virkelig sandt, at den gode Kone er bleven saa rig derovre?

Madelaine.
Ja, det tror jeg! — Hun er saa rig

som en Hertuginde, og har Marker, hvorpaa der vokser Sukker og Kaffe, saa man bare behøver at bukke sig, for at tage det op. — Jo, jeg kunde taget derover og delt alle hendes Herligheder med hende og bleven en fornem Dame; men jeg vilde heller blive i Lonjumeau, i dette lille Værtshus, det eneste, jeg fik efter min Fader — og det bare for at gifte mig med Dig, som nu lader til at fortryde det og som understaar sig til at sukke. — (Chapelou sukker.) Men hvad er der paafærde med Dig — lad mig høre?

Chapelou.

Nuvel, Madelaine — jeg vil sige dig det Hele. Du har jo nok hørt tale om Moer Grabille?

Madelaine.

Den gamle Spaakone i Nabobyen?

Chapelou.

Rigtig — en meget klog Kone! — Ser Du, jeg gik hen til hende i Morges, for at faa lidt at vide om vort Ægteskab —

Madelaine.

Jh, det træffer sig da besynderligt! — Du kender jo nok Faer Gaspard?

Chapelou.

Den gamle Hyrde — ham, den lille pukkelryggede?

Madelaine.

Javist! — ham har jeg spurgt om hvorledes det vil gaa os.

Chapelou.

Ser man det!

Begge.

Hvad, begge to? — Det var jo rart! Den samme Tvivl os Begge kvalte.

Madelaine.

Lad mig høre, hvad hun fortalte?
Fortæl, sig mig Alt i en Fart.

Chapelou.

Belan! hør da hvad hun har svar't.
Knap havde hun mig set i Haanden
Før hun sa'e med et listigt Blik:
„Hør, min Søn! jeg kan se i Aanden
At Du er ret en lystig Strik!"

Madelaine
leende.

Hvad, en Strik?

Chapelou.

Ja, en Strik.
Hun blev ved: „Du er af de hule,
En vakker Fyr med god Forstand;
Man kan for Dig ej noget skjule,
Du af din Kone ej narres kan!"

Madelaine.

Du ej narres kan?

Chapelou.

Jeg ej narres kan!

Madelaine.

Af mig?

Chapelou.

Af Dig.

Madelaine.

Dig din Spaakone har fikseret,
Eller ogsaa Kunsten ej forstaar.

Chapelou.

Aa Sladder! hun er grundstuderet
Og jeg ved, at hun ypperligt spaar.

Madelaine.

Men Skæbnen, som skal os ledsage,
Hvad sa'e hun derom? sig mig det.

Chapelou.

Hun sa'e som saa: „Du i at tage
Her en Kone har ej gjort ret."

Madelaine.

Men det var slet, var meget slet.

Chapelou.

Hun sa'e: „Lykken snart vil Dig byde
Sine Gaver, men ej her;
Du i Paris skal Livet nyde
Næsten som en Millionær."

Madelaine.

Millionær?

Chapelou
befæstende.

Millionær!
Kort, naar jeg Sandhed skal sige,
Saa sagde hun at jeg var gal,
Fordi —

Madelaine.

Hvorfor?

Chapelou.

Jeg tør ej. —

Madelaine.

Tal dog, tal!

Chapelou.

Fordi — jeg tog Dig, min Pige!

Madelaine
vred.

Det sa'e hun? — nu, det er bekendt,
Denne Heks er impertinent!

Trækker sig tilbage fra Chapelou.

Chapelou
nærmer sig til hende.

Min søde Glut! vær ikke vred.
Betænk dog, at det gamle Skrog
Kan ikke gjøre noget ved
Hvad hun har læst i Skæbnens Bog!

Madelaine.

Sligt hun tør udsprede?
Lumske Ænker smede,
For at vække Vrede?
Men hun Løn vel faar! —
Du nedrige Slange,
Som narrer saa mange,
Man nok vil Dig fange,
Saa Straffen Dig naar!

Chapelou.

Rolig kun, min Bedste!
Husk, hun er din Næste,
Og man Lid kan fæste
Til hvad Konen spaar!
Lad din Brede vige;
Thi vil hun ej svige,
Maa hun jo dog sige,
Hvad i Haanden staar.

Chapelou.

Nu til Gengæld du maa forklare
Mig, hvad Nytte det har Dig bragt,
At Du forsøgte at erfare
Skæbnens Vilje med vor ømme Pagt.
Hurtig, sig hvad din Spaamand har sagt?

Madelaine.

Han har sagt, at hvis jeg vilde
Just her i Byen gifte mig,
Burde Lykken jeg ej forspilde,
Men ta'e en bedre Mand end Dig.

Chapelou
stolt.

Hvordan! end mig?

Madelaine.

Ja vist, end Dig.

Chapelou
forundret.

End mig?

Madelaine.

End Dig.

Chapelou.

Dig din Spaamand har kun fikseret,
Eller ogsaa Kunsten ej forstaar.

Madelaine.

Aa Sladder, han er grundstuderet
Og jeg ved, at han ypperligt spaar.
Han har sagt: „Ved et flygtigt Væsen
Din Mand vil forstyrre din Ro.
Pas paa, han Dig tager ved Næsen
Og snart ej længer er dig tro,
Men Stas og Fjas i Ho'edet har;
Thi han er opblæst og en Nar."

Chapelou
frigende.

Hvad! siger han, jeg er en Nar?

Madelaine
tørt.

Han siger, at Du er en Nar.
Kort, naar jeg Alt skal rentud sige,
Saa svor han paa, at jeg var gal,
Fordi —

Chapelou.

Hvorfor?

Madelaine.

Jeg tør ej. —

Chapelou.

Tal kun, tal!

Madelaine.

Fordi — jeg tog Dig til Mand.

Chapelou.

Det sa'e han? Nu, det er bekendt,
Denne Spaamand er impertinent!

Trækker sig tilbage fra Madelaine.

Madelaine
nærmer sig Chapelou.

Min lille Mand, bliv ikke vred;
Betænk dog, at det gamle Skrog
Kan ikke gjøre Noget ved.
Hvad han har læst i Skæbnens Bog.

Chapelou.

Sligt han tør udsprede?
Lumske Rænker smede,
For at vække Brede?
Men han Løn vel faar! —
Du nedrige Slange,
Som narrer saa mange,
Man nok vil Dig fange,
Saa Straffen Dig naar!

Madelaine.

Rolig kun, min Bedste!
Husk, han er din Næste,
Og man Lid kan fæste
Til hvad Manden spaar.
Lad din Brede vige,
Thi vil han ej svige,
Maa han jo dog sige,
Hvad i Haanden staar!

Madelaine
peger leende Fingre ad Chapelou.

Chapelou! — Altsaa tror din Tosse paa Sligt?

Chapelou
leende.

Jeg? Nej, jeg tror, som Du, det er kun Digt!

Madelaine.

Fra trofast Elskovs Hjem hver Kummer maa bortflygte,
Og kærlig denne Arm Dig evig skal omsno!

Chapelou.

Jeg ved din ømme Barm vil ingen Spaadom frygte,
Din Elskov er mit Held, som jeg bevarer tro!

Begge.

Vor Elskovs skønne Baand
Fast knyttet er ved Troskabs Haand!
Ja Elskov, Haab og Nøjsomhed
Forent skal svæve om vort Fjed
Og vinke Lykken til os ned!

Chapelou omfavner hende, i det samme træder Biju ind fra højre Side.

Fjerde Scene.

De Forrige. Biju i Arbejdsdragt.

Biju.

Jh, hvor nydeligt — det lader til, I har ingen Tid at spilde! — bliv bare ved — gener Jer ikke.

Madelaine.

Naa! skulde man maaske genere sig for Hr. Biju?

Chapelou.

Men, siden jeg husker det, sig mig engang, Biju, hvorfor har jeg ikke set Dig ved mit Bryllup?

Biju
vranten.

Fordi jeg stod i Smedien.

Madelaine.

Og fordi det er saa tungt at se en Medbejlers Lykke, ikke sandt, Hr. Biju?

Chapelou.

Ja det er jo sandt; stakkels Fyr! jeg tror, han gjorde en lille Smule Kur til Dig, Madelaine?

Biju.

Ingen lille Smule; hel Kur, saadan som Kur skal være, har jeg gjort — jeg vil ikke tale om, at hun just ikke saa surt til mig —

Madelaine.

Nej, nej vil man høre! — Pralhans!

Biju.

Der er slet ikke noget Praleri i det. — Du var blevet indtaget af mig, ligesom alle de andre unge Piger her i Egnen. Det er slet ikke at forundres over — førend Chapelou kom hertil var jeg det dejligste Mandfolk i Sognet. — De lo saa de grød derved, naar jeg om Aftenen begyndte at fortælle Eventyr — ja det gik saavidt, at de maatte sige: nej, nu har vi nok! — og om Søndagen, naar jeg sang for i Kirken — aa, Folk sloges om at komme ind!

Madelaine.

Nu er Turen til min lille Chapelou at være Forsanger; men det maa man ogsaa tilstaa, han har en Stemme som en Nattergal.

Biju.

Jeg er ligesaa god Nattergal som han; men nye Koste fejer bedst, siger et gammelt Ordsprog — min Tid er forbi, Pigerne ler mig ud, og Degnen vender mig Ryggen.

Madelaine
leende.

Ha, ha! ha! Tingen er, Du har stukket ham ud overalt, Chapelou!

Chapelou
til Biju.

Men uden Nag — jeg er ikke vred paa Dig for det. Jeg har endogsaa en lille Tjeneste at bede Dig om.

Biju.

Lad høre —

Chapelou.

Jo, ser Du — alle de andre Postilloner er paa Tur, og kommer der i Aften en Rejsende — saa hjælper der ingen Snak; jeg maa tage Syvmilestøvlerne paa, og paa Ryggen af Bæstet.

Biju.

Naa, og hvad saa?

Chapelou.

Hvad saa? for Pokker! naar man holder Bryllup, har man da andet at bestille end at galopere om Natten paa Landevejen. Men førend Du blev Smed har du været Postillon — og Du er derfor nok saa artig at tage Turen for mig idag, hvis det kniber — Hvad?

Madelaine.

Det er altsaa afgjort — vi kan stole paa Dig, Nabo?

Biju.

Hvad for noget? — stole paa mig — I kan Fanden, kan J.

Chapelou.

Du siger nej?

Biju.

Ja rent ud! og jeg vilde bare ønske en Ting — at der vilde komme en Rejsende.

Chapelou.

Aa, jeg haaber, det bliver der ikke noget af. Jeg tror nok (der høres Støj udenfor.) Hvad er det?

Marquien
udenfor.

Forbandede Postillon! Hejda, Staldkarl;

Biju
glad.

Der er en Rejsende.

Madelaine
sørgmodig.

En Rejsende! —

Chapelou
ærgerlig.

En Rejsende? — Gid Fanden havde ham!

Biju
gnider Hænderne.

Det er prægtigt! Hør, Chapelou! skal jeg hjælpe dig Dine Støvler paa?

Femte Scene.

De Forrige. Marquien.

Marquien
fra Baggrunden.

Den lumpne Karl af en Postillon! — han understaar sig til at vælte mig — mig, Marquis de Corcy, Hans Majestæts Kammerherre! — Er der en Smed her i Byen?

Biju træder frem.

En Smed? Her, Deres Ekselence!

Marquien.

Der er gaaet et Hjul itu paa min Vogn — kan du gjøre mig det istand?

Biju.

Ja jeg kan, Deres Højhed! (med et Blik paa Chapelou.) Om en Time kan De rulle afsted igen.

Chapelou

sørgmodig til Madelaine.

Allerede om en Time, Madelaine!

Madelaine

halvsagte.

Lad du mig om det. (Nejer for Marquien.) Undskyld, min smukke Herre! — vi har Bryllup i Dag, og det vilde derfor være meget artigt af Dem, hvis De ikke skyndte Dem saa meget med at komme bort.

Marquien.

Hvad kommer jeres Bryllup mig ved? — Opsætte min Rejse — nej!

Chapelou

sagte.

Vær menneskelig, vær ædelmodig — vent bare til i Morgen —

Marquien

støder ham tilbage.

Gaa din Vej, Slyngel! — saasnart min Vogn er færdig, stiger Du tilhest.

Spadserer frem og tilbage i Baggrunden og synes at grnble.

Chapelou

sagte.

De store Herrer — jo de ere lykkelige, de formaa noget! For deres Skyld maa man forlade Alt — endogsaa sin Kone!

Madelaine

til Biju, med en kjælende Mine.

Nabo! nu er der ingen anden, der kan hjælpe os, end Du. — Skynd Dig derfor ikke formeget med Hjulet — saa er Du en rar Fyr, lille Biju!

Biju.

Vær Du rolig — naar jeg kan tjene gode Venner —

Madelaine

halvsagte til Chapelon.

Du faar nok Lov at blive.

Biju.

Hvor denne Chapelou er lykkelig, der faar saadan en Perle. — Jeg vil gjøre Hjulet istand paa en halv Time.

Marquien.

Naa, Lømmel! til dit Arbejde.

Biju.

Jeg flyver, Deres Højhed!

gaar ud i Baggrunden.

Madelaine

til Marquien.

Hvis naadige Herre vil nyde noget imedens De venter, saa har vi en Vin, som ikke er ilde —

Marquien

vranten.

Nej, jeg trænger ikke til Vin! jeg vil blot have et Værelse, hvor jeg kan vente i Ro, indtil Vognen bliver færdig.

Madelaine

peger paa Døren tilhøjre.

Vær saa god at gaa derind, naadige Herre! der kan De bruge deres Frihed —

Chapelou

til Madelaine.

Og vi — vi vil gaa ud til vore Gjæster.

Madelaine.

Ja! (nejer for Marquien) Tjenerinde, naadige Herre!

De gaa ud i Baggrunden.

Sjette Scene.

Mørket begynder at falde paa.

Marquien

alene.

Den Klodrian af en Postillon! — at standse mig paa en Rejse, som er af saa stor Vigtighed — en Rejse, som jeg gjør efter Hans Majestæt Kong Ludvig den Femtendes egen Befaling; — og han spøger ikke, især naar det gælder hans Fornøjelser. — Han talte meget haardt til mig forleden Aften, — om jeg saa bliver hundrede Aar gammel, glemmer jeg aldrig hans allernaadigste Ord: „Marquis de Corcy! hvorfor saa vi ikke Operaen Castor og Pollux paa Fontainebleau?“ — „Ak Sire! Jéliote, som skulde spille Castor, har ladet sig bortføre af en Hertuginde, og Legros, som skulde dublere ham, har faaet en Forkølelse ved et Gilde.“ — „Og De har ingen anden Castor i deres Sted?“ — „Jeg ved ikke mindste Udvej til en Castor — jeg er færdig at gaa fra Forstanden, Sire!“ — „Men hvad er De min Theaterdirektør for? Skab os Sangere, skaf Stemmer — det mangler ikke paa dem i vort skønne Frankrig. — Cailleau, som fortryller Alle i den italienske Opera, fandt man ikke ham i en lille Landsby?“ — „Men, Sire!“ — „Det er nok, min Herre! gaa og skaf Stemmer.“ — „Ja, Sire!“ — Dagen efter tog jeg Postheste — og nu rejser jeg om efter Stemmer; men tror Hans Majestæt, at det er let — (man hører Forspillet til det følgende Kor.) Ah, der har vi igen de Bønder — o hvor disse folkelige Forlystelser dog er kedsommelige.

Han gaar ind ad Døren paa højre Side.

Syvende Scene.

Chapelou. Madelaine. Bønderfolk af begge Køn.

Kor.

Elskende To!
Nattens Stjernehær alt blinker,
Kærlighed vinker
Eder nu til Ro!

Chapelou.

Hver især vi af Hjertet takker,
Eders Venskab dybt rørte vor Sjæl;
Men da imod Midnat det lakker
Et Ønske vi gjør til fælles Held:
Sover vel!

Bønderne.

Sover vel!

Bønderpigerne
omringe Madelaine.

Endnu staar en Pligt tilbage
Før fra Parret vi tør gaa;
Skønne Brud! vi ledsage
Dig til Brudekamret maa.

Chapelou.

Jeg gaar med!

Bønderpigerne.

Er gamle Skikke!

Chapelou.

O Snak!

Bønderpigerne.

Chapelou! saa hold dog Fred!

Chapelou
vred.

Gid Fanden havde gamle Skikke!

Bønderkarlene
holde paa ham.

Gjør ingen Støj, det hjælper ikke!

Bønderpigerne.

Hold paa ham, han maa ej gaa med!

Ottende Scene.

Chapelou. Bønderkarlene. siden Marquien.

Chapelou
søger at rive sig løs.

Lad mig dog komme til min Kone!

Bønderkarlene.

Nej bliv! du ej dem følge kan;
Husk dog paa, at du er Mand!
Slaa dig tiltaals, Du slipper ej.

Chapelou
hidsig.

Giv Slip, hvis ej jeg skifter Tone?

Bønderkarlene.

Det hjælper ej, Du ta'r paa Vej
Chapelou, Du maa taalmodig være;
Syng, for at Breden kan forgaa,
Os en af dine Viser, Kære!
Lad os Postillonvisen faa?

Chapelou.

Jeg har nok Lyst at synge nu!

Bønderkarlene.

Jovist, syng kun, saa slipper Du.

Chapelou.

Det love I?

Bønderkarlene.

Det holde vi!

Chapelou.

Velan da! — saa vil jeg begynde!

1.

Nu skal et Eventyr I høre
Om en elskværdig Postillion;
Rask han, som Lynet, kunde køre,
Skælmsk var hans Blik og han var fjong.
Venligt hver Pige til ham smilte,
Naar han igennem Byen jog,
Og alle Hjerter med ham ilte,
Selv de, som allerkoldest slog!
Ho! ho! ho! ho!
Saa smuk, saa fro
Var Postillonen i Lonjumeau!

Kor.

Ho! ho! ho! ho!
Saa smuk, saa fro
Var Postillonen i Lonjumeau!

Chapelou.

2.

Damer, man ellers stolt saa knejse,
Ofte, naar Mændene tog bort,
Gjorde i Smug en lille Rejse,
Blot for med ham at rulle fort.
Angsten forlod hos ham de Skønne,
De vidste, flink han passed paa;
Vælted han dem, da i det Grønne
Altid de blødt og sikkert laa!
Ho! ho! ho! ho!
Saa smuk, saa fro
Var Postillonen i Lonjumeau!

Kor.

Ho! ho! ho! ho!
Saa smuk, saa fro
Var Postillonen i Lonjumeau!

Marquien,
som er traadt ind for at lytte. afsides.

Hvilken Stemme! ha! hvor dejligt!
Jeg kom yderst belejligt!
Her Himlen har mig sendt,
Til min Trøst, et Talent!
Lytter til og viser ved Gebærder sin Henrykkelse.

Chapelou.

3.

Engang han, henved Midnatstiden,
Syngende herfra Byen red;
Men man har aldrig set ham siden,
Hvor han blev af, det Ingen ved.
Dog lad al Frygt for Fyren vige
Fænglet han blev med Hymens Baand,
Dronningen i et Tryllerige
Gav ham sin Trone og sin Haand!
Ho! ho! ho! ho!
Saa smuk, saa fro
Var Postillonen i Lonjumeau.

Kor.

Ho! ho! ho! ho!
Saa smuk, saa fro
Var Postillonen i Lonjumeau!

Niende Scene.

De Forrige. Bønderpigerne.

Bønderpigerne.

Højstærede Hr. Ægtemand!
Værsgod, nu De befale kan!

Alle.

Elskende To!
Nattens Stjernehær alt blinker
Kærlighed vinker
Eder nu til Ro!

Bønderfolkene gaa ud i Baggrunden.

Tiende Scene.

Marquien. Chapelou.

Chapelou vil gaa ind til Madelaine, da han har fulgt sine Gæster til Udgangen.

Marquien.

griber ham om Armen og standser ham.

Et Ord, unge Mand! — et Ord! Du ser mig henrykt, fortryllet — ude af mig selv . . . .

Chapelou.

Hvorover?

Marquien.

Du har det dejligste B, jeg i mine Dage har hørt.

Chapelou.

Har jeg et B? (Ser sig om.) Hvor er det?

Marquien.

Det skal jeg siden forklare Dig — nu maa Du blot høre mig.

Chapelou.

Undskyld det kan jeg ikke — min Kone — Madelaine venter paa mig.

Marquien

stiller sig foran Døren paa venstre Side.

Hvad er det værd at tale om din Kone, naar det angaar din Fremtid, dit hele Livs Lykke, Rigdom —

Chapelou

forbavset.

Rigdom? Lykke?

Marquien.

Ja, det er dit B, som vil gjøre den. — Hør, hvad jeg vil sige Dig. — Jeg er Hans Majestæt Kong Ludvig den Femtendes Theaterdirektør!

Chapelou

vil gaa.

Det tror jeg gerne; men — Omstændighederne twinger mig —

Marquien.

Men naar jeg nu siger Dig, at Du har 100,000 Livrer i din Hals.

Chapelou.

I min Hals? — jeg har Ingenting i Halsen.

Marquien.

Du forstaar ikke at synge; men Du har en Stemme — kraftig, bøjelig, fortræffelig! — Du lader til at være en opvakt Fyr — jeg vil gjøre en udmærket Kunstner af Dig, og om et halvt Aar skal Du debutere paa den store Opera.

Chapelou.

Hvad for noget? jeg skulde gaa frem foran Lamperne — klædt som en Vild — med Sminke i Ansigtet?

Marquien.

Og Du faar 10,000 Livrer om Aaret.

Chapelou.

10,000 Livrer! — Aa nej! De vil gjøre Løjer med mig — De vil have Deres Morskab af en stakkels Postillon. — Ja, naar jeg havde Tid til det, vilde jeg gerne le med; — men jeg maa ind til min Kone —

Marquien

holder paa ham.

Nej, jeg spøger ikke, og for at overbevise dig. — Se her, der er 100 Louisd'orer, blot til en Opmuntring.

Giver ham en Pung.

Chapelou

aabner Pungen og ser paa Pengene.

Ja, minsæl! det er disse gule Smaadjævle —

Marquien.

Aa det er Ingenting. — Du skal se Hoffet — Prinsesser — fornemme Herrer — Kongen vil gjøre dig Complimenter — — give dig Foræringer — Daaser —

Chapelou.

Jeg bruger ikke Tobak.

Marquien.

Jeg ikke heller, men man tager dem alligevel. Naa, muntert, spild ikke Tiden — jeg siger Dig endnu engang: tænk paa din Fremtid, din Lykke —

Marquien.

Du ser, din Lykkes Stjerne blinker!
Kom, følg den! Straks vi rejse maa!

Chapelon.

Hvad! nu da Elskovs Løn mig vinker?
Nej, nu jeg kan ej med Dem gaa!

Marquien.

Afsted! jeg straks for Kongens Trone
Vil til Hæder og Glans føre Dig.

Chapelon.

Forlade min yndige Kone,
Hun, som saa inderligt elsker mig?

Marquien.
Min Gud! jeg snart din Kunst skal bruge,
Følg med og din Rigdom med dig tag.
Kom!

Chapelou.
Jeg kan ej; nej, en anden Dag,
I Morgen, paa Søndag, engang i næste Uge.

Marquien.
Nej straks! lad de Griller forgaa!
Sagte.
Den Stemme med jeg have maa!

Chapelou.
Heftigt banker mit Hjerte;
Nej, jeg kan ikke følge med!
Kan ej lønne grumt med Smerte
Tillid og trofast Kærlighed!

Marquien.
I Rigdom og Hæder,
Prægtige Klæder,
Støjende Glæder
Svømme du vil!
Og naar du blot synger,
De Dejliges Klynger
Straks henrykt omslynger,
Dig med Elskovs Ild!

Chapelon.
I Rigdom og Hæder,
Prægtige Klæder,
Støjende Glæder
Svømme jeg vil!
Og naar jeg blot synger,
De Dejliges Klynger
Straks henrykt omslynger
Mig med Elskovs Ild!

Marquien.
Ja, Lykkens Haand vil Held og Glans
Bestandig om dit Fjed udsprede;
Og smykke dig med Kunstens Krans,
Mens tusind Skønne dig tilbede.

Chapelou
dvælende.
O hvilket dejligt Maleri,
Jeg modstaar ej dets Trylleri!
Vaklende.
Heftigt banker mit Hjerte;
Nej, jeg kan ikke følge med!
Kan ej lønne grumt med Smerte
Tillid og trofast Kærlighed!

Marquien.
Saa kom!

Chapelou.
I Morgen.

Marquien.
Nej, straks afsted!

Chapelon.
Vent til i Morgen!

Marquien.
Nej, straks følg med!

Marquien.
Tænk, i Rigdom og Hæder,
Prægtige Klæder,
Støjende Glæder
Svømme du vil!
Og naar du blot synger,
De Dejliges Klynger
Straks henrykt omslynger
Dig med Elskovs Ild!

Chapelou.
O, i Glans og Hæder,
Rigdom, skønne Klæder,
Lystighed og Glæder
Da jeg svømme vil!
Og naar blot jeg synger,
Jeg i Damers Klynger,
Som mig glad omslynger,
Tænder Elskovs Ild!

Ellevte Scene.

De Forrige. Biju.

Biju
kommer løbende fra Baggrunden.
Prins! Deres Vogn er nu beslaaet!

Marquien
til Chapelou.
Charmant! afsted! snart har vi Maalet naaet.
Kom, min Ven! tænk hvad Du opnaar.
I Morgen —

Chapelou.
Hvad saa?

Marquien.
Til Lykke Du gaar!
Du da med mig for Kongen staar!

Biju
forstenet til Chapelou.
Du da med ham for Kongen staar!

Chapelou
til Biju, med letsindigt Praleri.
Ja, Kære! nu til Hoffet jeg taer;
Det Tønder Guld mig tilbudt har!

Biju.
Hvor kommer Du til denne Ære?

Chapelou.
Eksellencen hørte min Sang
Og blev henrykt ved Stemmens Klang.

Biju.
Minsæl! Du er heldig, min Kære!
Ved sig selv.
Gud ske Lov, jeg har en dejlig Røst
Og jeg vil henrykke ham med!
Gaar tæt hen til Marquien og straaler ham ind i Øret.
Tra la la la la la!

Marquien
Uh! hvilket Brøl!
Til Chapelou.
Afsted!

Til Biju.
Stille dog! spar dit Bryst!
Hold Mund!
Til Chapelou.
Affted! affted!

Biju.
til Chapelou.
Men din Kone —

Marquien.
Kom, min Ven!

Biju.
Som ej ved, at du ta'r bort.

Chapelou
dvælende.
O sig, at Skilsmissen varer kun kort,
At snart med Rigdom hun ser mig igen.

Marquien.
Kom nu, kom nu og lad os gaa!

Chapelou.
Ja, kom, ja kom og lad os gaa!

Biju.
Hvordan? Du virkelig vil gaa?

Chapelou
heftig.
Ja, Intet mer skal standse mig;
Affted at blive stor og rig!

Chapelou.
Jeg Vejen betræder
Til Rigdom og Hæder,
Hvor Lykke og Glæder
Glad nyde jeg vil;
Og naar jeg blot synger,
De Dejliges Klynger
Mig henrykt omslynger
Med Kærligheds Ild!

Marquien.
Du Vejen betræder
Til Rigdom og Hæder,
Af støjende Glæder
Henrives Du vil!
Og naar Du blot synger,
De Deiliges Klynger
Dig henrykt omslynger
Med Kærligheds Ild!

Biju.
Han Vejen betræder
Til Rigdom og Hæder,
Af støjende Glæder
Henrives han vil.
Og naar han blot synger,
De Dejliges Klynger
Ham henrykt omslynger
Med Kærligheds Ild.

Marquien trækker Chapelou ud i Baggrunden.

Tolvte Scene.

Biju. Madelaine.

Madelaine.
kommer i Natdragt ud paa Svalen.
Kom, kom! hør Elskovs Stemme!
Kom, kom, elskte Mand! til mig.
Din Brud herhjemme
Venter ømt paa Dig!
Kom! kom! —
Han kommer ej! — kom, kom, lille Mand!

Biju.
Du kalder kælent paa din Mand!
Ha! ha! ha! jeg kan ej bare mig for Latter.
Man hører en Vogn rulle bort.
Hør, han rejser bort; han ikke komme kan.

Madelaine
utaalmodig.
Hvordan!? hvordan!?
Din Mening jeg ej fatter.

Biju
gnider Hænderne.
Man har bortført din lille Mand.

Madeleine
heftig og angst.
Hvad! min Mand!!

Biju.
Du ham ej mere vente kan!

Madelaine.
Min Gud! har de bortført min Mand?!
Skrigende.
Kom til Hjælp! kom til Hjælp paastand!
Løber fra Svalen.

Trettende Scene.

Biju, Bønderfolk af begge Kon komme løbende med Lygter og halv paaklædte.

Alle.
Hvilken Støj! hvad skal dette betyde?
Skændes alt det unge Ægtepar?
Her Fred og Rolighed vi byde!
Sig frem, hvad der paafærde var?

Madelaine
kommer ud, skrigende.
Min Mand! ak, min Mand! skaf mig bare min Mand!

Biju.
Jeg siger, han er rejst sin Vej.
Dig al din Skrigen nytter ej.

Madelaine.
Men han vil dog tilbage vende?

Biju.
Nej, nej! det vil vist næppe hænde.
Til prægtig Sanger og Kavaler
Chapelou snart forvandlet man ser.

Madelaine
forbitret.
Troløse Mand! ha, jeg Dig hader.
Saadan din Kone Du forlader,
Den første Nat du løber bort?
O Gud! min Lykke var kun kort!

Biji.
Hør engang!
Hør hans Sang!

Chapelou
synger langt borte.
Ho! ho! ho! ho!
Saa smuk, saa fro
Var Postillonen i Lonjumeau.

Alle.
O hvor frækt! — Den falske Mand
Saadan sin Brud forlade kan!

Madelaine
fortvivlet og opbragt.
Jeg flyr Dig, du frække Bedrager!
Og Du skal aldrig gense mig.
Straks til Isle de France jeg tager,
For hos min Tante at glemme Dig!

Biju.
O, hvor han lykkelig vil blive!
Maaske ogsaa jeg bruges kan.
Jeg straks paa Rejsen vil mig give,
For at faa min dejlige Stemme bragt an!

Alle.
O hvor frækt — Den falske Mand
Saadan sin Brud forlade kan!
Det er en Tort!
Paa Bryllupsnatten flyr han bort!
Ak, hendes Glæde var kun kort!

Madelaine synker næsten livløs om i Armene paa Pigerne, som føre hende ind. Tæppet falder.

Anden Akt.

Skuepladsen forestiller en prægtig Sal i Datidens Smag, aaben ud imod en Have og med Sidedøre; paa højre Side staar et lille rundt Bord.

Første Scene.

Madelaine
prægtigt klædt
Saa skal jeg gense ham, som jeg i fem Aar ej har skuet?
Denne salige Tanke kun fylder mit Bryst!
Men dog er denne Ild ej af Elskov opluet —
Nej, det er Haab om Hævn, som skaber denne Lyst!
Jeg straffe vil den Falske, som jeg aldrig kan glemme!
Dog for at være stærk mod Elskovs milde Stemme,
De Klager, jeg udgød i Længslens lange Kval,
Atter fra min Læbe vemodigt strømme skal:

Forsvind min Fortids Minder,
Taaren forgæves rinder;
Ham andre Lænker binder,
Han elsker mig ej mer!
Dog skøndt han mig bedrager,
Elskov mit Had forjager,
Hans Billed mig ledsager,
I Tanken jeg ham ser!

Midt i Glans føler jeg Smerte,
Alt jeg savner, skøndt jeg er rig!
O, min Elskte! kom til mit Hjerte;
Thi det kan ej dølge for sig:
Det slaar for Dig,
Ja kun for Dig!

Forsvind min Fortids Minder o. s. v.

Anden Scene.

Madelaine.
Rose kommer fra venstre Side.

Madelaine
ivrig
Naa, Rose?

Rose.
Alting er besørget, naadige Frue! I deres Kabinet vil de finde alt, hvad De har befalet.

Madelaine.
Saa skal jeg da endelig se den Troløse igjen — Tanken om, at jeg idag skal være nær ved min Mand og tale med ham, vækker en Urolighed hos mig, som —

Rose.
Hvad? De kan endnu elske et Uhyre, som forlod Dem for fem Aar siden? som lod Dem rejse ganske alene til Isle de France og det paa et Skib, som satte til —

Madelaine
smilende.
Det var da ikke hans Skyld.

Rose
ivrig.
Jo, det var, naadige Frue! Det var hans Skyld, og ingen Andens, at De af Fortvivlelse rejste fra Lonjumeau og gik tilsøs; men at De blev reddet, det var ikke hans Skyld; thi han kunde ikke vide, at De skulde komme i en Jolle og blive optaget af et Skib, efter at De i to Dage havde skvulpet om paa det vilde Hav — Jo, han er et Uhyre! Og ham kan De elske endnu, da De har arvet alting efter deres Tante? Da De er bleven rig, forfærkelig rig? Da Bondepigen er rent forsvunden, og De er en fin og fornem Dame? Naar jeg var i Deres Sted, jeg vilde næppe tænke paa min Mand. — De har taget et andet Navn — jeg vilde ogsaa tage en anden —

Madelaine.
Han har fortjent det; thi alle de Efterforskninger jeg har anstillet i de tre Maaneder, jeg nu har opholdt mig i Frankrig, viser, at han tænker ikke paa den stakkels Madelaine. — Jeg har skrevet et Par Breve til ham i hendes Navn, — men han har ikke svaret — hun er glemt —

Rose.
For Fru de Latour, — han tilbeder Dem i denne nye Skikkelse.

Madelaine.

Og det er det, der ærgrer mig mest! Jeg ved meget godt, at dersom jeg havde fremstillet mig for ham som den jeg er, havde han ilet i mine Arme; men jeg havde da maattet tro, at det var de Rigdomme, jeg har faaet, jeg skyldte hans Ømhed — og jeg vilde, at det skulde være Madelaine — ene og alene Madelaine, som — men jeg skal hævne mig. Heldigvis har denne Nar, Marquien, i sin Ivrighed for at behage mig, bragt det saavidt, at Saint-Phar kommer her endnu i Dag.

Rose.

Den stakkels Marquis de Corcy — ved De vel, Frue! han er færdig at gaa fra Forstanden af Kærlighed til Dem?

Madelaine.

Aa, den kedsommelige Tilbeder! — Fordi han er min Nabo, kommer han hver Dag og overøser mig med sine Artigheder og ømme Forsikringer.

Rose
leende

Dersom han vidste, at det er en Medbejler, han fører ind i Huset hos Dem —

Madelaine.

Aa, han er langtfra at ane Sandheden. Hans Kærlighed til mig har gjort ham til Digter og Komponist; han har forfattet og komponeret et Hyrdestykke, som han vil lade opføre her af Sangerne fra Operaen, og jeg har med Glæde modtaget hans Artighed —

Rose.

Jeg forstaar — derved faar De Lejlighed til at fængsle Deres flygtige Hr. Ægtemand, den straalende Hr. Saint-Phar, forhenværende Postillon og nuværende første Sanger ved den store Opera. — Men, naadige Frue! jeg beder Dem, hævn det kvindelige Køns Ære — ingen Svaghed.

Madelaine
smilende.

Vær rolig; han skal komme til at betale sin Ubestandighed dyrt!

Rose.

De afskyelige Mandfolk — man kan aldrig plage dem nok.

Madelaine.

Ti stille! der er Marquien.

Rose gaar.

Tredje Scene.

Madelaine. Marquien.

Marquien
fra Baggrunden.

Ah, — Husets Dronning! — Tilgivelse, Tilgivelse, skønneste Dame! fordi jeg har ladet Dem vente.

Madelaine.

Det er jeg aldeles ikke vred paa Dem for, Marquis!

Marquien.

Fortryllende Svar! — Skulde De tro det, min Naadige! det var nærved, at vi ikke havde faaet mit Hyrdestykke?

Madelaine.

O, hvor det havde været fortrædeligt!

Marquien.

Det er ikke fordi baade Ord og Musik er af deres underdanigste Tjener; men jeg tør sige, uden at rose mig selv, De havde tabt ved ikke at faa høre de Vers, som er udsprungne af min Kærlighed — mit Værk er saa — saa — delicat. — Som Hyrden Tityrus, sukker jeg deri over deres Haardhed, skjønne, umenneskelige —

Madelaine.
utaalmodig.

Men Sangerne komme dog, ikke sandt?

Marquien.

Ja, hvad synes De, min Naadige, de har i Førstningen havt den Dumdristighed at sige, at de vilde ikke? De nægtede rentud at synge under det Paaskud, at deres Halse næsten var opslidte af bare Syngen, at de vare overlæsseede med Arbeide—? Det er især denne Saint-Phar, som har sat sig i Spidsen for Oprørerne.

Madelaine.

Saint-Phar? Hvad er denne Saint-Phar?

Marquien.

En løjerlig Fyr — men som synger — o! fortryllende. Han er vor første Sanger. — „Hvor er det, De vil føre os hen?" har han understaaet sig at sige til mig, — til mig, Marquis de Corcy. De kan begribe, skønneste Dame! at jeg vel har vogtet mig for at nævne deres Navn til saadanne Folk. „Uforskammede!" har jeg sagt, „Uforskammede! De er saa god at lystre Hans Majestæts Theaterdirektør, eller De gaar i Taarnet i Morgen". Disse sidste Ord har stillet Oprøret, og de er her om et Øjeblik.

Madelaine.

Ah, De beroliger mig. Jeg var bleven fortvivlet, hvis jeg ikke havde faaet Deres Hyrdestykke at høre.

Marquien.

Før skulde jeg have slæbt hele Operaen herhen, baade Løst og Fast; thi hvad gjør man ikke for at behage Dem? Siden De har bosat Dem i dette Slot, som støder op til min Ejendom, er der en Uro, en Gæring, en Opstand i mit arme Hjerte, som ikke er til at beskrive. De har gjennemboret det med saamange Pile. — Men, skønneste Dame! vil De nu ikke endelig aabenbare mig, hvad De føler for mig?

Madelaine.

Marquis! — De er grusom.

Marquien.

Tilgiv, min Gudinde! men Kongen tager i Morgen tilbage til Paris — min Post tvinger mig til at følge med Hoffet, og De indser altsaa —

Madelaine.

Hvorledes? Hoffet forlader Fontainebleau — og Operapersonalet ogsaa? Det er afskyeligt!

Marquien.

Men, min Naadige! hvorfor er De saa bedrøvet over det?

Madelaine

forvirret.

Aa — jeg elsker Musiken saa højt.

Marquien.

Ja, i Sandhed! siden De har bosat Dem i Fontainebleau har De ikke forsømt en eneste af vore Forestillinger.

Madelaine.

Oreſt og Pylades blev givet udmærket i Forgaars.

Marquien.

Ganske udmærket. (Med Omhed.) Jeg tager tilbage til Paris, min Naadige! tør jeg haabe, at De snart —?

Madelaine.

Hvem var den Sanger, som spillede Oreſt?

Marquien.

Den omtalte Saint-Phar. (Omt.) Tør jeg haabe, at De snart—?

Madelaine.

Ah, var det Saint-Phar? — Har han været længe ved Operaen?

Marquien.

Omtrent fem Aar. (Omt.) Tør jeg haabe, at De snart —?

Madelaine.

Han er vist en letsindig Person?

Marquien.

En afskyelig Person! (Omt.) Tør jeg haabe, at De snart —?

Madelaine.

Det er Skade; thi det er et meget smukt Menneske, denne Saint-Phar —

Marquien.

Saint-Phar og altid Saint-Phar. — Jeg kan ikke mere fremstille mig for nogen af de Skønne, uden at hun straks kaster mig dette forbandede Navn i Ansigtet — han gjør alle vore Damer forrykte i Hovedet — overalt er han i Hælene paa mig! — Naar jeg taler om Kærlighed, svarer man mig: Saint-Phar! — Og De er ligesom alle de Andre — De har ikke kunnet undgaa Smitten.

Madelaine.

Jeg forsikrer Dem, det er ikke andet end Nysgerrighed.

Marquien.

Et ubetydeligt Menneske, en lumpen Bonde, som jeg har holdt alle Slags Lærere til, som jeg har skaffet til Theatret, som skylder mig Alt.

Madelaine.

Ah, saa det er Dem — (sagte) jeg skal lære Dig at bortføre en Mand fra sin Kone —

Marquien.

Dersom denne Saint-Phar nu har Talent, Levemaade, smukke Manerer, Høflone, saa er det min Bevaagenhed han kan takke derfor. Hvad havde han været uden mig? en stakkels ubekendt Postillon, der havde trukket om med sine Heste, sit Hø og sin Kone —

Madelaine.

med Betydning.

Ah, han er gift?

Marquien.

Han var det — med en Kone af samme Sort som han, et stygt, plumpt Fruentimmer, ligesom han; — men nu er han Enkemand, efter hvad han har sagt mig.

Madelaine

ivrig.

Enkemand — han har sagt til Dem, at hans Kone er død? (sagte) Det er skammeligt!

Marquien.

Om Forladelse, min Naadige! tal ikke mere til mig om dette Menneske; men lad Haabets Sol igen kaste sine Straaler ind i mit Inderste. I Morgen vender jeg tilbage til Paris; tør jeg haabe, at De snart —

Rose

kommer.

Frue! Frue! der er Sangerne.

Madelaine

til Marquien.

Jeg vil lade Dem modtage disse Herrer. Benyt Dem af Salen til Prøven paa deres Mesterstykke — jeg vil skrive til nogle Herrer og Damer, som bo her i Nærheden, for at bede dem til Forestillingen.

Marquien

følger hende til Døren.

Bersø os ikke altfor længe deres Nærværelse; thi fjernet fra Dem visner jeg hen som en zart Blomst.

Madelaine gaar med Rose ud paa venstre Side.

Fjerde Scene.

Marquien. Saint-Phar. Alcindor. Sangerne.

Sangerne.

O hvilken Kval! bestandig skal man skraale;
Fanden i Vold med en saa lumpen Stand!
Ej noget Bryst kan slig en Syngen taale,
Man sig tilsidst til Tæring skrige kan!

Saint-Phar.
For Fanden! naar man alletider
Slaa Triller paa Commando skal,
Man jo tilsidst sin Hals opslider,
Om man saa var en Nattergal!

Alcindor.
Derfor vort hele Syngespil
Har galet sig en Svindsot til!

Saint-Phar.
Ja, Hyrden sprukne Triller slaar
Naar kølen hos sin Mø han staar!

Alcindor.
Med falske Toner Orpheus
Igaar fortrylled Cerberus!

Saint-Phar.
Selv for Apollo Stemmen skratter,
Naar Muserne han gi'er Lektion.

Alcindor.
Armida sværmer, under Latter,
Til Skraalen af en hæs Person.

Alle Sangerne.
Ak ja, vort hele Syngespil
Har skreget sig en Svindsot til!
Gud ved hvordan det ende vil!
O hvilken Kval! bestandig skal man skraale;
Fanden i Vold med en saa lumpen Stand!
Ej noget Bryst kan slig en Syngen taale,
Man sig tilsidst til Tæring skrige kan!
Altid synge man skal,
Maa man ej blive gal?
Marquien søger at stille dem tilfreds.

Saint-Phar
til Alcindor.
Charmant! charmant! Kabalen gaar jo herligt!
Oprøret ypperligt slaar an!
Hist Elskovs Gud mig vinker kærligt
Derfor jeg Festen ej forskønne kan!
Maaske min Elskes Hjerte
Forgaar af Længsels Smerte,
At Vemods Taarer rinde
Fra hendes Øje ned!
Maaske min Ledestjerne,
Den Huldes skønne Terne,
Alt søger mig at finde —
Derfor nu rask afsted!

Marquien.
Som Direktør jeg taler;
Kom ikke her med Fjas!
Jeg Enhver strengt befaler:
Straks til Prøven! paa Plads!

Saint-Phar
sagte til Sangerne.
Kun ej forsagt,
Min Plan er lagt,
Kabalen ypperligt skal gaa;
Straks Alle hæse blive maa.

Sangerne
indbyrdes.
Kun ej forsagt,
Kabalen ypperligt skal gaa;
Straks Alle hæse blive maa.

Saint-Phar
til Marquien.
De har befalt; jeg føjer Dem, min Herre!
Men pas kun paa, det gaar skævt destoværre!
Med hæs Stemme.
I Ly af Egens Kro —
Talende. Vil De høre?
Forsøger atter.
— gens Kro —
Talende. Hvad synes De om det E?
Med hæs Stemme.
De hører selv, jeg kan det ikke;
I Halsen tusind Naale stikke
Og Stemmen mangler Klang!

Marquien.
Aa føj! prøv nok en Gang.

Saint-Phar.
Det, paa min Ære, ej vil gaa!

Marquien
trækker paa Skulderen.
Naa, deri man finde sig maa!
Belan, lad Koret os da faa!

Alcindor
med brægende Stemme.
Ak, Hr. Marquis! min Bas vil klikke,
Thi jeg er hæs og de andre med;
Jeg tror, at Prøven ej kan finde Sted!
Han hoster og alle Koristerne efterligne ham.

Marquien
fortvivlet.
Ak, hvormed skal jeg da gjøre Kur?
Hvad skal jeg sige til Fru de Latour?

Saint-Phar
hæftig.
Min Gud, hvad siger De? Fru de Latour?

Marquien.
Ja, dette Slot hende tilhører.

Saint-Phar
sagte.
Hvad hører jeg! mig Skæbnens Lune fører
Ind i dit Trylleslot, min henrivende Fe?
Og jeg, som vilde fly blot for dig at gense!
Ej min Fod nu herfra jeg rører!
Men vil se Fejlen at rette igen.
Til Marquien og Sangerne, som vil gaa.
O nej bliv — thi jeg tror — ja! — Hæs-
heden nu svandt hen.

Marquien.
Nej, er det muligt?!

Saint-Phar.
Min Stemme kom tilbage
I en Fylde, hvortil De aldrig hørte Mage!

Alcindor
sagte til Saint-Phar.
Hvorfor vil du ej gaa?

Saint-Phar
sagte til Alcindor.
Vi tales ved om det!
Høit.
Bedøm nu selv om jeg har Ret!

1.

I Ly af Egens Krone,
Ved Bækkens Blomsterbred,
Jeg i min Fløjtes Tone
Udaander Kærlighed!
Kom, kælne Turteldue!
Kom, føl og del min Lue,
Svæv elskovsvarm herned!

2.

Til Skovens Skjul jeg iler,
For at gjenfinde Fred;
Men ak! den ene smiler
Til mig fra Gravens Bred.
Kom, kjælne Turteldue!
Kom, føl og del min Lue,
Svæv elskovsvarm herned!

Marquien
henrykt.

Bravo, ja det er Sang!
Deres Kunst det kroner!
O hvilken Klang
I disse Toner!
Til Sangerne.
Da Deres Luner nu forsvinde,
De ogsaa mig galant skal finde.
Kom med! et dækket Bord Dem venter!
Til Bords!

Alle.

Til Bordet! til Bordet! til Bordet!

Alcindor.

O Deres Eksellents! jeg der,
Som altid, først paa Pletten er!
Til Bordet!
Den ædle Druesaft
Vækker Sangerens Liv og Kraft!

Alle.

Til Bordet!
Ja Deres Eksellents forstaar
Ved Artighed at sejre;
Tjenstvilligt straks vi Alle gaar
For Bordet at belejre;
Til Bordet!
Den ædle Druesaft
Skal snart fremlalde Stemmens Kraft;
Imedens vi af bredfuldt Maal
Glad drikke Herr Marquiens Skaal!
Til Bordet! til Bordet!
Alle gaa, undtagen Saint-Phar.

Femte Scene.

Saint-Phar. Straks efter Alcindor.

Saint-Phar
alene.

Hun er her! — min elskværdige Erobring bebor dette Slot — og jeg vilde flygte herfra! — Hvorledes er det muligt, at jeg ikke har gættet det? Jeg maa paa Øjeblikket —

Alcindor
kommer tilbage.

Hør! sig mig engang, Chapelou, Saint-Phar — jeg —

Saint-Phar
opblæst.

Herr Alcindor — kan De da aldrig vænne Dem til at kalde mig Saint-Phar — hæ? — de Saint-Phar!

Alcindor.

Jo, — de Saint-Phar Chapelou — nej, nej, de Chapelou Saint-Phar.

Saint-Phar.

Desuden, hvad har Du at sige mig? — Aa, lad mig være ene — gaa din Vej, siger jeg!

Alcindor.

Gaa din Vej siger jeg? — Hvad er det for en Tone, Du taler i? jeg er ikke din Tjener. — Jeg holder dine Kostumer i Orden — jeg blanker dine Sko, jeg gaar dine Ærinder — det er sandt nok! Du giver mig tolv Livrer om Maaneden, det er ogsaa sandt nok; men det er Løn — for Venskab, forstaar Du, Saint-Phar Chapelou?

Saint-Phar.

Gaa din Vej, siger jeg.

Alcindor.

Da jeg tog fra Lonjumeau, for at dele Din Lykke, vilde jeg være Kunstner, ligesom Du, og jeg er Kunstner — Koristformand ved den store Opera, under det nydelige Navn Alcindor. — Jeg spiller Vind- og Vand-Guder, — jeg agerer alle Slags livløse Væsener, som et virkeligt Menneske — jeg har været Floder, Kilder og Træer, og endnu i Aftes var jeg Nordenvind i kongelig Tjeneste, ser Du det, Chapelou Saint-Phar? Men saadan ere alle I, som spiller de store Roller, I ser altid med Højhed ned paa de stakkels Koristers. — Og hvad er det saa, Du gjør Næse af? har Du hørt min Stemme og set mit Talent, saa at Du kan dømme om, hvad jeg dur til? — Ved Du, at jeg er stor som Koryfæ, og at en Koryfæ maa kunne spille alle Ting! Det kan jeg! jeg er baade Alletings-Sanger og Alletings-Spiller.

Ja, jeg er Fløden af Koristers,
Virkningen af min Røst er stor —
Af Fryd man alle Sanser mister
Saasnart jeg tordner i et Kor:
Gjør intetsigende Gestus.
Afsted!
Hug ned!
Hør min Ed!
Nu bed!
Skænk Fred!
Held udbred!

Ha, led
Vort Fjed!
Klink med!
Og sa! sa! sa! hyld Munterhed!

Skal jeg en Luftaand forestille,
Min Stemme er som Zephyr mild.
vokaliserer.
Ah! ah! ah! ah! ah! ah! ah!
Skal jeg en opbragt Havgud spille,
Min Røst er som Orkanen vild!
vokaliserer.
Ah! ah! ah! ah! ah! ah! ah!
Er det som Hyrde jeg skal røre
Med kælne Suk min Piges Sjæl,
vokaliserer.
Ah! ah! ah! ah! ah! ah! ah!
Min blide Røst til hendes Øre
Mildt risler hen som Kildens Bæld!

Ja, jeg er Fløden af Koriſter,
Virkningen af min Røst er ſtor —
Af Fryd man alle Sanſer miſter
Saaſnart jeg tordner i et Kor:
Affted!
Hug ned! o. ſ. v.

Saint-Phar.

Hvem ſiger, at Du ikke er Fløden af Koriſter? — Naar jeg ønſker at være alene, er det blot fordi jeg hvert Øjeblik venter at ſe hende, at tale med hende —

Alcindor.

Med hvem?

Saint-Phar.

Med Fru de Latour — Du ved altſaa ikke, at det er hos hende vi er? Da jeg hørte det, Alcindor! ſatte det mig i en Uro, en Bevægelſe —

Alcindor.

Bevægelſe? — Dig i Bevægelſe? — O Snak — Hjertetyv — Sørøver i Venus's Tjeneſte!

Saint-Phar.

Ah, det er fordi dette Fruentimmer ikke er ſom alle de andre. Jeg ſpiller en Aften Caſtor — og i Slutningen af den ſtore Duet — netop ſom jeg omfavner Pollux — hvad ſker? — jeg gaar paa engang iſtaa. — Hvad er det jeg ſer i en Loge i Proſceniet? — Madelaine!

Alcindor.

Din Kone? —

Saint-Phar.

Nej, Fru de Latour.

Alcindor.

Ah!

Saint-Phar.

Det er en Lighed, ſom — kort ſagt, det er Madelaine, men i en Pragtudgave. Jeg ſender hende de meſt morderiſke Øjekaſt, og i en Maaned har hun ikke forſømt en eneſte Foreſtilling, men ſet paa mig med en Mine og et Par Øjne, ſom — er ubeſkrivelige. Hvad gjør jeg endelig? Jeg vover at ſende hende en ſødtduftende Billet; hun værdiger den Svar, og der begynder den ømmeſte Brevveksling imellem os. I min ſidſte Billet bad jeg hende om en Sammenkomſt — intet Svar — jeg havde fremſtillet mig for den Elſkede, derſom jeg havde vidſt hvor hun boede; men Attaken ſkete i Theatret, og i dens Heftighed havde jeg rent forſømt at faa hendes Adreſſe at vide — Tænk Dig min Glæde — min Lykke. — Det er her, hvor jeg gik hen med den ſtørſte Ærgrelſe, det er her, jeg har fundet hende.

Alcindor.

Og Du er virkelig forelſket i hende?

Saint-Phar.

Raſende! — Hun ligner min Madelaine, min førſte Kærlighed —

Alcindor.

Som Du har glemt for længeſiden.

Saint-Phar.

Næſten — det er ſandt; men Synet af Fru de Latour har atter vakt Følelſer hos mig, ſom jeg ikke kan beſkrive. Desuden er der en anden Ting, ſom atter har bragt mig Madelaine i Erindring — jeg har faaet et Par Breve fra hende.

Alcindor
ſtrigende.

Fra din Kone?

Saint-Phar.

Tal ſagte, for Himlens Skyld! Gætter Du det ikke? Marquien har opdaget min Kærlighed til Fru de Latour, ſom han ſelv gjør Kur til — o det har jeg mærket i Theatret! — og det er ham, der har faaet den Ide, at gjøre mig urolig ved diſſe Breve. Madelaine — hvorledes ſkulde hun være her — ja hvorledes ſkulde hun leve endnu? Hun tog ſtraks til Iſle de France, og Skibet, hun var ombord paa, forgik med Top og Tavl —

Alcindor.

Men derſom det dog var muligt —

Saint-Phar.

Det er umuligt ſiger jeg Dig! Desuden kunde Madelaine neppe ſkrive ſit Navn og diſſe Breve er ret ſmukt ſkrevne —

Alcindor.

Men hun kunde jo —

Saint-Phar.

Og hvad der er mere endnu; jeg har for en Maaned ſiden talt med en Mand fra Lonjumeau, og han forſikrede, at der havde man ikke hørt et Ord om hende — nej, hun er død. Det er er kun ubehageligt at jeg ikke har Beviſer derfor, ſaa at jeg ſtraks kan

gjøre min Lykke her; men endnu i Morgen vil jeg sørge for at faa dem, og saa — o, min Ven! Fru de Latour —

Alcindor.

Hører Dig til — jo, jeg kender Dig; Du erobrer hende med Dine Rulader.

Saint-Phar.

Ja, min Ven! Musiken er en mægtig Allieret, naar man vil indtage Fruentimmerhjerter! — Man sidder sammen ved Klaveret — Akkorderne forberede Hjerterne til søde Følelser, Blikkene mødes; læg dertil et vakkert Ydre, en ret god Tone. Hvorledes skulde man være følesløs, naar jeg synger i e;

O, lad mig ej forgaa!

Man vakler; jeg gaar over i f:

O, lad mig ej forgaa!

Man spiller den Grusomme — jeg driver det op til c:

O, lad mig ej forgaa!

Man kan ikke modstaa c!

Alcindor.

Nej, Saa maatte man være døv! (synger) C!

Saint-Phar

ser ud i Baggaarden tilvenstre.

Jeg tager ikke fejl — det er hende; der i Haven —

Alcindor

ser ogsaa ud.

Det er sandt; hun har noget af Din Kone.

Saint-Phar.

Hun kommer herhen — Alcindor! min Ven! gaa — forlad mig — jeg beder Dig.

Alcindor.

Med Fornøjelse! — Se saadan er det, Du skal tale til mig. Jeg gaar — jeg lader Dig være alene. Men hør, er hun haardhjertet, saa gaa til c — og kniber det rigtig, saa tag cis med.

Han gaar hurtigt ud i Baggrunden tilhøjre paa samme Tid, som Madelaine træder ind fra venstre Side.

Sjette Scene.

Saint-Phar. Madelaine.

Saint-Phar.

O hvilket Held, at jeg, min Frue!
Nu kan afmale Dem den Lue,
Hver føle maa ved Dem at skue,
Og som fortærer dette Bryst!

Madelaine

sagte.

Ja det er den Bedrager!
Jeg skælver ved hans Røst!

Saint-Phar

sagte.

Mig hendes Blik indtager!
O hvilken salig Lyst!

Højt.

Lysets Engel! jeg Dig tilbeder,
Se mig at knæle ned for Dig;
Modtag hellig Elskovs Eder,
Lad Dine Lænker fængsle mig.

Madelaine

med forstilt Forvirring.

O, De bestormer grumt et Hjerte,
Som sig mod Amor føler svagt!
Men jeg vil fly den søde Smerte
Og deres Smigers Tryllemagt!

Saint-Phar

sagte.

Jeg til mit Bryst maa trykke hende,
Og for det skønne Maal at naa,
Det Tryllemiddel vil anvende,
Som ingen Kvinde kan modstaa!

Højt, med Ømhed.

Se, Elskovs Kvaler mig fortære,
O, lad mig ej forgaa!

Madelaine.

Jeg tør Deres Læge ej være!

Saint-Phar

stedse højere.

O, lad mig ej forgaa!

Madelaine.

Hør op denne Flamme at nære!

Saint-Phar.

O, lad mig ej forgaa!

Begge

afsides.

O maatte ved det Hjerte,
Som Elskovs Fryd mig lærte,
Min Længsels bitre Smerte
Jeg føle snart forgaa!

Madelaine.

Ham i min Favn at trykke —

Saint-Phar.

Den Hulde at henrykke —

Begge.

For mig er Livets Lykke
Som jeg med Sejr maa naa.

Saint-Phar

i tragisk Tone.

Ha! hvis De lindrer ej min Kval,
Hvis min Smerte ej kan Dem røre,
Jeg min Kaarde forstaar at føre
Og mit Blod da skue De skal!

trækker sin Kaarde.

Madelaine

standser ham.

Stød ej til, stød ej til! vogt Dem vel!
Tænk, hvor alle Damer vil sukke,
At Theatret man straks maa lukke,
Deres Død vil slaa det ihjel.

Saint-Phar

stikker Kaarden i Skeden.

Deres Ord afkøler mit Mod!
Af Godhed for min Chef jeg spare vil
mit Blod!

Med Heftighed.
Hellig er min Troskabsed
Og skal ej staa til Skamme;
Løn derfor huldt min Kærlighed
Og skænk mit Hjerte Fred!

Madelaine.
Endnu jeg ej stole tør
Paa Deres Elskovs Flamme,
Dens Heftighed mig ængstlig gjør,
Jeg tror, jeg fly den bør!

Saint-Phar.
For Dem mit Hjerte evig tro vil slaa!

Madelaine.
Hvorledes, evig? husk dog paa —
Det er saa længe.

Saint-Phar.
O Gud! De tvivler? Ve mig, Deres Ord
Mig som Dolkestik gennemtrænge!
I dette Bryst kun Troskab bor!

Madelaine.
Jeg ej paa Eder stole vil,
Som sværges i hvert Syngespil!

Saint-Phar.
Hellig er min Troskabsed,
Og skal ej staa til Skamme,
Løn derfor huldt min Kærlighed,
Som naar til Gravens Bred.

Madelaine.
Nej, jeg ikke stole tør
Paa Deres Elskovs Flamme,
Dens Heftighed mig ængstlig gjør,
Jeg tror, jeg fly den bør!

Saint-Phar kaster sig paa Knæ for Madelaine. Alcindor kommer fra Baggrunden.

Syvende Scene.

De Forrige. Alcindor med et Brev.

Madelaine.
Der kommer Rogen! (sagte; forbavset.) Det er Biju!

Saint-Phar
sagte, idet han retter sig.
Forbandede Alcindor!

Alcindor
i en plump spøgende Tone.
Om Forladelse! om Forladelse! jeg forstyrrer Dem — De havde Forretninger. (Sagte til Saint-Phar.) O din Spitsbub, du var nok ved det høje C.

Saint-Phar.
Min Naadige! vær rolig; det er min Fuldmægtig — en gammel Universitetsven —

Alcindor
med stolt Skødesløshed.
Ja — vi har været paa Universet sammen.

Saint-Phar
sagte til Alcindor.
Hvorfor løber du mig igen over, Klodrian?

Alcindor
sagte.
Det er et Brev, som det haster med; det er kommet hertil fra Fontainebleau, og Jfr. Rose har givet mig det til Dig.

Saint-Phar
til Madelaine.
Frue! tillader De, at jeg i Deres Nærværelse — (ser paa Underskriften.) Fra Madelaine —? et nyt Puds af Hr. Marquien! Men — det er besynderligt — det gjør mig dog urolig.

Madelaine
sagte.
Det er ypperligt at Rose har leveret det til Biju. (Højt til Saint-Phar.) Men hvad fejler Dem? De ser ud til at være urolig? er det dette Brev —

Saint-Phar.
Nej, nej! det er kun en Prøveseddel fra Regissøren.

Madelaine.
De vil bedrage mig; jeg er vis paa, at det er et Kærlighedsbrev.

Saint-Phar
tvungent.
Et Kærlighedsbrev? — hører du, Alcindor! — et Kærlighedsbrev.

Alcindor.
Hendes Naade spøger!

Madelaine.
Nu vel, Saint-Phar! læs Brevet højt, for at berolige mig.

Saint-Phar.
Men, min Naadige! det er unødvendigt —

Madelaine.
Giv mig det da — De vil ikke — godt, saa tager jeg det selv.
river Brevet fra ham.

Saint-Phar
sagte til Alcindor.
Alcindor! jeg tror, jeg besvimer.

Madelaine.
Det er en temmelig lang Prøveseddel! (læser.) „Lonjumeau, den 6te Maj 1761. Nu har jeg skrevet Dig et Par Breve til; men Du svarer mig ikke, endskønt jeg i fem Aar har bevaret min Kærlighed til Dig, og grædt over Dig, som den hellige Madelaine, jeg er opkaldt efter. Dette er sidste Gang jeg skriver Dig til, thi Du har ikke Medlidenhed med en Kone, som tilbeder Dig. — Din ægteviede Madelaine Birottean." — Hvad? — De er gift!!!

Saint-Phar.
Jeg! — gift! — Hvilken Bagvaskelse!

(sagte.) Det kan ikke være fra Madelaine! det er umuligt; jeg kan, jeg vil ikke tro det!

Madelaine.

De er gift!

Saint-Phar.

Nej, siger jeg! Indser De da ikke, min Naadige! at det er en List? Der er Nogen, som misunder mig min Lykke og spiller denne Komedie, for at adskille to ømme Hjerter, som slaa for hinanden. — Jeg har aldrig kendt denne Madelaine Barroteau — Mirotteau, eller hvad hun hedder.

Alcindor

sagte.

Naa, han lyver, saa det knager efter.

Saint-Phar

anstiller sig rørt.

Og De kan fæste Lid til en saa lumpen Bagvaskelse? Gaa, Frue! gaa — De har aldrig elsket mig! (grædende) De har aldrig elsket mig! (hulkende) De har aldrig elsket mig.

Alcindor

græder ogsaa.

Nej, De har aldrig elsket os!

Saint-Phar

sagte til Alcindor.

Hold dog op! — Du bliver altfor styg, naar Du græder.

Madelaine.

Saint-Phar! jeg ved ikke om De siger Sandhed, men Deres Taarer røre mig! Min Mistanke krænker Dem, siger De? — Sæt Dem i mit Sted og dom da, om jeg ikke maa blive forfærdet ved at høre —

Saint-Phar

ivrig.

Hvilke Beviser fordrer De paa min Oprigtighed? — tal!

Madelaine

sagte.

Skulde han samtykke? (højt) Hvis denne Omstændighed ikke havde været, vilde jeg endnu have skjult for Dem, at min højeste Lykke vilde være at se Dem modtage min Haand og min Formue!

Alcindor

sagte til Saint-Phar.

Træk Dig nu ud af det, hvis Du kan!

Saint-Phar

styrter paa Knæ for Madelaine.

Ah, min Naadigste! tilgiv min Uro — tilgiv den vilde Henrykkelse, hvori Deres Ord sætter mig — saamegen Lyksalighed. — Ja, Frue! endnu i Dag — i dette Øjeblik skal de ømmeste Lænker forene os.

Madelaine

sagte.

Hvad? han skulde vove at — Nu, det vil vise sig.

Alcindor

sagte til Saint-Phar.

Men Menneske! er du gal? Du har jo ingen Beviser for at din Kone er død?

Saint-Phar

sagte til Alcindor.

Ti stille! Mit Hjerte siger mig, at hun er død.

Alcindor

sagte.

Dit Hjerte? ja, det kan jo sige hvad det skal være.

Madelaine

som har iagttaget dem.

Nu vel! jeg vil bede en Præst, som bor tæt herved, om at vie os her paa Slottet.

Saint-Phar.

O, De gjør mig usigelig lykkelig. — Som De vil, min Bedste!

Madelaine

sagte.

Hvad, endnu? — (højt) Men De maa have to Forlovere, to Mænd, der underskrive en Attest, som beviser, at De ikke har nogen anden lovmæssig Forbindelse.

Saint-Phar

lidt forvirret.

Ja — jeg — det forstaar sig, jeg maa have to Forlovere —

Madelaine

med Betydning.

O, de kan vist ikke være vanskelige at finde for en saa berømt Kunstner — desuden, Deres Universitetsven der — hvem kan kende Deres hele Liv bedre end han —? (lidt ondskabsfuld) Der har De straks den Ene.

Alcindor

sagte.

O Gud hjælpe mig! (højt) Men jeg forsikrer Deres Naade —

Saint-Phar

sagte og kort til ham.

Hold Mund! (højt) Han forsikrer, at han med Fornøielse vil vise mig en saa ubetydelig Tjeneste.

Madelaine

hurtigt.

Saa er jo Alt afgjort; thi et Sidestykke til denne værdige og vederhæftige Mand vil De sikkert snart kunne finde blandt Deres herværende Venner. Jeg iler for at gjøre Alt i Stand til Vielsen.

Saint-Phar

kysser hendes Haand.

Jeg er Deres — Deres for evig!

Madelaine

sagte, idet hun gaar.

Ja Du skal komme til at betale mig det!

Ottende Scene.

Saint-Phar, Alcindor, straks efter Marquien.

Saint-Phar
ler af fuld Hals.

Ha! ha! ha! hun er min! O jeg har sejret! ha! ha! ha!

Alcindor
staar, som forstenet, med foldede Hænder og ser paa ham.

Du ler!! men Menneske! hvad vil Du gjøre?

Saint-Phar
fjæleglad.

Gifte mig, min Ven! gifte mig! blive rig, lykkelig — o jeg er ude af mig selv af Glæde.

Alcindor.

Og jeg skal være Din Forlover?

Saint-Phar.

Ja vist; Du og Bourdon; det er en Karl, som ikke gjør sig mange Betænkeligheder, naar det gælder om at fortjene et Hundrede Louis'dorer.

Marquien kommer i Baggrunden, stanser og lytter.

Marquien.

Hvad er det, de stikke Hovederne sammen om?

Alcindor.

Hvad? vi skulde være Forlovere for Dig, uden at vide om Din Kone er død? Nej, vel har jeg været meget grusom mod det smukke Køn, og mange Sukke har hævet sig, mange Taarer er rullede, mange Bebrejdelser har forfulgt mig for min ungdommelige Letsindigheds utallige Fejltrin; men aldrig har jeg endnu stødt an mod Lovene med mine Kærlighedseventyr.

Saint-Phar.

Men jeg siger Dig, Alt bekræfter, at Madelaine er død.

Alcindor.

Og jeg siger Dig, at om ogsaa Alt bekræfter det, og hun dog ikke er død, saa bliver vi hængte. Kender du Loven? ved du hvad den siger? ved du at Straffen for uredelige Forlovere er bleven skærpet? at der er sket saamange falske Vielser og ulovlige Giftermaal, at der endogsaa er sat Dødsstraf paa saadanne Forbrydelser? Ved du det? jeg ved det — og derfor vil jeg ikke være din Forlover.

Marquien
sagte.

Hvad hører jeg? — to Koner! Jh, du gode Himmel! det er jo forskrækkeligt! Vil denne Lømmel Alcindor ikke være hans Forlover, faar han nok en anden — jeg maa paa Øjeblikket advare Fru de Latour.

Ier bort.

Saint-Phar
som har gaaet heftig frem og tilbage, bliver staaende foran Alcindor.

Men hvad er Alt det, Du staar der og væver? For at de skulde hænge Dig, maatte de jo hænge mig først, og tror Du, at jeg vil søge en Lykke i Dag, som man vil hænge mig for i Morgen?

Alcindor.

Man skulde ikke tro det; men —

Saint-Phar.

Ingen Fare for mig — ingen Fare for Dig! Hvad er der desuden at frygte for? Er Skibet, som Madelaine var paa, ikke forgaaet?

Alcindor.

Jo, men —

Saint-Phar.

Har man siden hørt et eneste Ord fra hende i Lonjumeau?

Alcindor.

Nej, men —

Saint-Phar.

Og nu skriver hun mig til fra Lonjumeau; men er der ikke, min Ven! er der ikke,—? Det er jo aabenbart, det er kun en Kabale imod min Lykke.

Alcindor.

Meget sandt; men —

Saint-Phar
hurtigt.

Hør et Øjeblik endnu. Hun har ikke søgt mig op i fem lange Aar; hvorfor skulde hun da nu dumpe ned fra Himlen, for at forstyrre mit Giftermaal med en indtagende Dame, som jeg netop er bleven forelsket i, fordi hun ligner hende?

Alcindor.

Altsammen meget sandt! men Du kunde dog give Tid til du faar Beviser —

Saint-Phar.

Og imidlertid erfarer Fru de Latour, at jeg har bedraget hende, at jeg virkelig har været gift; — hun ængstes over at jeg ønsker Udsættelse, endskønt jeg har bedet hende række mig sin Haand straks. — Cabalen sejrer — Nej! hvis Du ikke vil fortjene 500 Louis'dorer —

Alcindor
hurtig.

Hvad sagde Du? — hør, oprigtig talt, hun er bestemt død, og der kan ikke være nogen Fare ved.

Saint-Phar.

Ikke sandt? — Saa skynd Dig da at faa fat paa Bourdon og il til Notarius for at udstede Attesten.

Alcindor
gaar men vender om.

Jeg flyver. — Men hør, Du sagde noget!

Saint-Phar.

Hvilket?

Alcindor.

Det forekom mig, at det Sidste Du sagde, var saadan en vægtig Grund.

Saint-Phar.

Ah, rigtig — 500 Louisd'orer ere Dine.

Alcindor.

Nej, — nu husker jeg det tydeligt. Skibet forgik med Mand og Mus! Sagen skal straks være afgjort.

Gaar ud i Baggrunden til høire Side.

Saint-Phar.

Min Lykke er vis — nu har jeg Intet mere at frygte.

Følger efter Alcindor.

Niende Scene.

Marquien, derpaa **Madelaine.**

Marquien

kommer.

Hun er ikke at finde; hun maa være sysselsat med Forberedelserne til Vielsen. — Vielsen? jo jeg takker, det er en dejlig Brudgom! Hvilken Lykke at jeg opdagede dette Complot —! Hun har bedraget mig, foretrukket det simple Menneske for mig; men det er det samme, jeg vil hævne mig paa den Troløse ved Højmodighed og fortælle hende Alt.

Madelaine

kommer ind uden at se Marquien.

Om Forladelse, Saint-Phar! dersom — (sagte.) Marquien!

Marquien

spids.

Det er ikke mig, De søger her?

Madelaine.

Jeg tilstaar —

Marquien.

O, skønne Umenneskelige! dersom jeg ikke var saa højmodig, som jeg er, saa lod jeg Dem gifte Dem med denne Saint-Phar!

Madelaine.

Hvad, De ved —?

Marquien.

Ja, jeg har nylig hørt Saint-Phar og Alcindor tale om dette — Slags Ægteskab.

Madelaine.

Slags? — Det er et virkeligt Ægteskab.

Marquien.

Ja, han kan i det mindste sige, at han bliver gift tilgavns.

Madelaine.

Men forklar Dem — jeg forstaar Dem ikke.

Marquien.

Tænk Dem — men for Himlens Skyld! kom ikke noget til af Skræk — tænk Dem, han har allerede een Kone.

Madelaine.

Aa, det er ikke muligt!

Marquien.

Jeg forsikrer Dem, jeg har hørt det med mine egne Øren. Han vil bestikke denne Alcindor og en anden Spidsbub, for at faa dem til Forlovere.

Madelaine.

O, Marquis! jeg er Dem uendelig forbunden for Deres Advarsel! — Elsker De mig endnu bestandig?

Marquien.

Om jeg elsker Dem? — I det Øjeblik De tager en Anden, gjennemborer jeg mit Hjerte med min Kaarde, lige for Deres Øjne.

Madelaine

sagte og leende.

Det gad jeg se! (Høit.) Jeg maa hævne mig paa den Forræder —

Marquien

peger paa sig selv, indbildsk.

Rigtig! — her staar Hævnen.

Madelaine.

Ja, De skal forbavses over hvad jeg vil gjøre? De Indbudne forsamle sig om et Øjeblik i denne Sal; bliv her, bedste Marquis! bliv her, og de vil se — Sagen faar et ganske andet Udfald end De venter.

Gaar.

Marquien.

følger hende til Udgangen.

O, jeg er den lykkeligste af alle Dødelige og Marquier! (kysser hende paa Haanden.) Naa, endelig tør jeg da haabe, at hun snart vil —

Tiende Scene.

Marquien. Saint-Phar. Sangerne.

Sangerne.

Er det sandt, min Ven! hvad man siger,
Fruen vil sig gifte med Dig?
Til Hæder og Højhed Du stiger,
Du bliver Rangsperson og rig!

Saint-Phar

med skødesløs Indbildskhed.

Snart vil den Skønne mine Ønsker krone;
Men dog stolt af min Skæbne jeg, Venner ej er.
Hvad mig Lykken har skænket, jeg deler med Jer,
Min Pung, min Glans, mit Hus, Alt — undtagen min Kone!

Brødre! I skal svømme
Her i yppig Pragt.
I skal Kældren tømme,
Med mig gaa paa Jagt,
I skal ride, køre,
Spise fint og godt,
Jeg skal Gilder gjøre,
Hvor I leve flot!

Sangerne.

Hurra! vi skal svømme
Her i yppig Pragt,
Vi skal Kældren tømme,
Med ham gaa paa Jagt,
Vi skal ride, køre,
Spise fint og godt,
Han vil Gilder gjøre,
Hvor vi leve flot!

Marquien
sagte.

Han ej Ide om Knudens Løsning har!
Den ler bedst, som ler sidst, Hr. Saint-Phar!

Højt.

Min Ven! maa jeg Dem gratulere?

Saint-Phar.

Og jeg til Bryllup invitere?
Vær ej genert, som hjemme vær;
Glæde og Venskab kun hersker her!

Saint-Phar.

Brødre! I skal svømme
Her i yppig Pragt,
I skal Kældren tømme,
Med mig gaa paa Jagt,
I skal ride, køre,
Spise fint og godt,
Jeg skal Gilder gjøre,
Hvor i leve flot.

Sangerne.

Hurra! vi skal svømme
Her i yppig Pragt.
Vi skal Kældren tømme,
Med ham gaa paa Jagt,
Vi skal ride, køre,
Spise fint og godt,
Han vil Gilder gjøre,
Hvor vi leve flot!

Saint-Phar
ser ud; til Sangerne.

Der er min Kone, skrig ej saa;
Men vis at I Bonton forstaa!

Sangerne
af fuld Hals.

Vore Ønsker ledsage
Eders Pagt, skønne Par!
Gid I stedse modtage
Alt det Held, Livet har.

Saint-Phar.

Moderer Jer, Skrig ej saa!
Men vis at I Bonton forstaa.

Ellevte Scene.

De Forrige. Madelaine. Indbudne.

Alle.

Vore Ønsker ledsage
Eders Pagt, skønne Par!
Gid I stedse modtage
Alt det Held, Livet har!

Madelaine.

Alt istand til Bielsen er,
Og i Kapellet venter Præsten!

Saint-Phar
sagte og med Glæde.

Biju har da givet Attesten.

Marquien
sagte.

O Glæde! o Glæde! Timen er nær!
Af Fryd jeg af mig selv ej ved!

Madelaine
til de Indbudne.

Saa tillad da, at jeg forestiller
Den, som vandt min Kærlighed!

Marquien og Saint-Phar
sagte.

Det er mig!

Marquien
sagte, fjæleglad.

Min Graad af Glæde triller!

Madelaine.

Velan! den, som jeg har kær,
Og til Brudgom vælger her —

fremstiller Saint-Phar.

Han staar der!

Marquien
næsten afmægtig.

O Gud! det er forbi med mig!

Saint-Phar
sagte.

O hvilken Glæde! hun bønhørte mig!

Alle
indbyrdes.

Jo jo! han Lykken har med sig!

Madelaine
sagte.

Ja bliv kun, jeg skal straffe Dig!

Man hører en Klokke lyde,

Madelaine.

Hør! fra Kapellet Klokken alt lyder,
Til vor ømme Pagt os dens Klang indbyder!
Nu maa
Vi gaa.

De Indbudne.

Fra Kapellet Klokken lyder,
Nu maa
Vi gaa.

Saint-Phar giver Madelaine Haanden og gaar med hende; de Indbudne følge dem; Marquien gaar rasende ud paa venstre Side; naar de er borte, nærme Sangerne sig til det lille Bord paa højre Side, hvor en Tjener har sat Flasker og Champagneglas; de skænke og komme i Uorden ned i Forgrunden, idet de drikke og klinke.

Sangerne.

De er afsted!
Her er Vin, her er Fred!
Endnu engang
Til Glassets Klang
Gentag den muntre Sang:

Hurra, vi skal svømme
Her i yppig Pragt,
Vi skal Kældren tømme,
Med ham gaa paa Jagt,
Vi skal ride, køre,
Spise fint og godt,
Han vil Gilder gjøre,
Hvor vi leve flot!

Skrigende i det de hæve Glassene.

Leve Saint-Phar! leve Saint-Phar.

Tæppet falder.

Tredje Akt.

Et Værelse udenfor Brudekammeret, hvortil der fører en Dør paa højre Side. Paa venstre Side i første Kulisse en Dør, og paa samme Side et lille rundt Bord, hvorpaa der staar to tændte Lys. Tilhøjre en Lænestol. Indgangen er i Baggrunden.

Første Scene.

Marquien kommer ind fra venstre Side i den heftigste Bevægelse.

Marquien.

Jeg er færdig at kvæles af Brede og i mit Raseri vandrer jeg omkring her i Huset som en Nar! — Hun ægter ham, uagtet hun ved, at han er gift —? det er klart, hans første Kone maa virkelig være død, og Fru de Latour har faaet det at vide; ellers vilde hun aldrig have vovet et saadan Skridt — (kaster sig i Lænestolen.) Hun er død — og jeg kan ikke engang hævne mig paa den Troløse! (kort Pavse; han besinder sig pludseligt.) Det er sandt, den Billet, som Rose stak til mig med saadan en hemmelighedsfuld Mine — (tager den op af Lommen.) Her kan jeg læse den i Ro! — Hun sagde, at hun havde faaet den af en smuk Pige — ah lutter Fabel! det er et nyt Puds, hvorved hendes Naade vil have mig til Bedste — men Marquis de Corcy lader sig ikke altid føre bag Lyset; nu kender jeg hende, og hvor fiffig hun end er — (ser i Billetten og springer op.) — Hvad ser jeg? — o jeg er hævnet! jeg er hævnet! — Ha! ha! ha! det er ypperligt — jeg vil straks —

Vil ile ud i Baggrunden.

Anden Scene.

Marquien. Alcindor og **Bourdon**, som komme fra Baggrunden.

Marquien.

Ah, mine Herrer Forlovere! — Højtideligheden er altsaa forbi —

Alcindor
meget oprømt.

Kun en lille opbyggelig Tale, og Parret vil straks være her.

Marquien.

Saint-Phair er altsaa viet —

Alcindor.

Til en Million i dette Øjeblik.

Marquien
ondskabsfuld.

Den Lykkelige!

Alcindor.

Ja, det er et forskrækkeligt Held, det Menneske har til at indtage Fruentimmer —

Marquien.

Ja og ikke mindre til igen at blive af med dem; thi hvis hans Kone ikke var død — (pludselig) men hun er jo død?

Alcindor.

Død? — ja, ja det forstaar sig — død er hun, som man siger —

Marquien
spydig.

Ja, der er jo Ingen, der kan vide det bedre end Herr Alcindor, som Forlover —

Alcindor
lidt forlegen.

Nej — naturligvis — det er jo Noget, jeg maa vide —

Marquien
spydig.

Ja det kan jeg begribe; thi hvis hun alligevel levede, saa vilde det —

Alcindor
beklemt.

Puh — det vilde være ubehageligt —

Bourdon
angst.

Det vilde være græsseligt.

Marquien.

Der er imidlertid dog dem, som paastaa, at hun lever —

Begge
hurtig.

Hvad siger De?

Marquien.

Og er her.

Alcindor
bævende.

O, det er Spøg!

Bourdon
ogsaa bævende.

Ja, det er kun Spøg!

Marquien
bestemt.

Men jeg siger at det er Alvor; hun er her!

Alcindor
tumler tilbage.

Hva — hvad siger De?!

Bourdon.

Aa — vi er om en Hals!

Marquien.

Jeg har i dette Øjeblik faaet et Brev fra hende.

Alcindor

gaar fortvivlet omkring.

Det er ude med os! — Vort Liv — — aa Gud hjælpe os for vort Liv!

Bourdon

ligeledes.

Vi er ulykkelige!

Marquien.

Ti og hør! (læser) „Herr Marquis! De skal faa Hævn over den lumpne Saint-Phar og hans Hjælpere. Jeg, hans forladte Madelaine, lever virkelig og er her. Rose ved min Ulykke og har taget sig af mig; indfind Dem hos hende, naar de Indbudne er borte og De skal se Saint-Phar staa beskæmmet. Deres ydmygste Tjenerinde, Madelaine Chapelou, født Birotteau."

Et Øjebliks Pavse, hvorunder Alcindor og Bourdon staa sønderknuste.

Alcindor

pludselig og levende.

Hvad skal vi gjøre?

Bourdon

ligeledes.

Herr Marquis! forbarm Dem.

Alcindor.

Vi bliver hængt!

Bourdon.

I det mindste kommer vi paa Galejerne!

Alcindor

ivrig.

Vi bliver hængt, siger jeg Dig! Ikke sandt Hr. Marquis! vi slipper ikke med mindre.

Marquien.

Nej, I kan ikke undgaa Galgen! (sagte.) Lad dem kun tro det Værste, de Knægte, det skader dem ikke!

Begge

kaste sig pludselig paa Knæ paa begge Sider af ham.

O Hr. Marquis! vær medlidende.

Marquien

sagte.

Jeg faar en Ide! (Højt.) Det gjør mig ondt for Jer. (Peger paa den lille Dør tilhøjre.) Smut ind i denne Gang; den har en Dør, hvorigennem I kan komme ud af Slottet.

Alcindor.

Ædle Mand! jeg glemmer Dem aldrig! Kom, Bourdon! afsted! afsted!

De ile ud af Døren.

Marquien

lukker den og skyder Slaaen for.

Herligt! der har jeg de To i Fælden! — Og nu — gaa til Rose, for at have den Fornøjelse at se min Medbejler beskæmmet —? Nej — straffet, straffet frygtelig vil jeg have ham. — Jeg flyver til Fontainebleau og henter Vagten, og saa — men stille! man kommer; jeg vil ikke lade mig mærke med Noget.

Tredie Scene.

Marquien. Saint-Phar. Madelaine. De Indbudne.

De Indbudne.

Af Kærlighed
Nu Hjertet bæver,
Og Hymen herned
I Nattens Fred
Med Amor svæver!
Derfor med lette Fjed
Vi ile afsted!
God Nat!
God rolig Nat!

Madelaine

til de Indbudne.

Mine Venner! jeg takker Eder!

Sagte.

Ved min List
Martre ham jeg skal til sidst!

Saint-Phar

sagte.

Hun er min, mig Held bereder;
Ved min List
Lykkelig jeg blev til sidst!

Marquien

til Saint-Phar med Ironi.

Sjæleglad jeg ønsker Dem til Lykke!

Saint-Phar.

Ja, mit Liv vil Kærligheden smykke!

Marquien

sagte.

Du i Morgen vil blive hængt!

Hilser dybt paa Saint-Phar.

Min Sjæl af Fryd er gennemtrængt!

De Indbudne.

Af Kærlighed
Nu Hjertet bæver,
Og Hymen herned
Med Amor svæver,
I Nattens Fred
Derfor med lette Fjed
Vi ile afsted!
God Nat!

Madelaine og Saint-Phar.

God Nat!

De Indbudne.

God rolig Nat!

Marquien gjør hemmelige, truende Gebærder mod Saint-Phar og iler ud i Baggrunden; de Indbudne følge ham.

Fjerde Scene.

Saint-Phar, Madelaine, derpaa Rose.

Saint-Phar.

Endelig er vi ene — (Tager Madelaines Haand.) Min Kone! min kære Kone?

Madelaine

med paatvungen Tilbageholdenhed.

Min Mand — min kære Mand!

Saint-Phar.

Jeg kan godt lide Deres Venner — de har fin Levemaade og tog straks bort. — Nu er vi alene, og aldrig — aldrig vil vi forlade hinanden.

Madelaine.

Nej — aldrig! (Med Skælmeri.) Farvel, Saint-Phar.

Saint-Phar

forbavset.

Hvad, De gaar?

Rose

kommer fra venstre Side.

Alt er i Orden til Fruens Afklædning.

Madelaine

hemmelig til Rose.

Har Du givet Marquien Billetten?

Rose

sagte til Madelaine.

Ja, men han kommer ikke; thi han raabte straks paa sin Vogn, da de Fremmede tog bort, og rullede afsted i fuld Galop.

Madelaine

sagte.

Det er Skade; jeg vilde saa gerne have set hans Ansigt ved den sidste Scene af Komedien. (Højt og ondskabsfuld.) Farvel, Saint-Phar!

Saint-Phar

som har sat sig i Lænestolen, springer op.

Farvel, min Bedste! lad mig ikke vente forlænge.

Madelaine

sagte.

Du har ladet mig vente i fem Aar, Spidsbub!

Gaar med Rose.

Femte Scene.

Saint-Phar

alene.

O, hvad min Kone er for en fortræffelig Kone! men jeg elsker hende ogsaa — som jeg aldrig har elsket — undtagen Een! — Madelaine. O! hvor jeg er lykkelig — hvilken glimrende Fremtid dette indtagende Væsen har aabnet for mig!

Jeg ind i Adelen mig gifter
Og til Højhed mig svinger op;
Jeg Musens Krans med Ordner skifter
Og knejser snart paa Hædrens Top!
Hos en Dame af adelig Stamme
Min Kunst tændte Kærligheds Ild,
Og for at nære denne Flamme
Jeg hver en Dag gentage vil:
Ja, ved din Barm
Elskovsvarm
Jeg kun vil søge Lykke,
Og bære fro
Evigtro
Din Lænke som et Smykke!
I salig Lyst
Ved dit Bryst
Skal, Elskede, jeg hvile!
Og til Dig ned
Held og Fred
Sødt ved min Side smile;
Thi aldrig mer
Man mig ser
Efter Amor at ile!

Listige Soubretter!
Yndige Koketter!
Eders Blik ej sætter
Mig i Flamme mer!
Søde, skælmske Piger,
Jeg Farvel Jer siger,
Og ad al Jer Smiger
Kold herefter ler!
Kun til min elskte lille Kone
Nu minømme Sang skal tone;
O ved din Barm ꝛc.

O jeg svæver i en Lykfalighed! — Men hvor er Biju, min fortræffelige Forlover, som gjorde saa mange Ophævelser af en Sag, som er uden mindste Fare? Jeg saa nok, at han listede sig bort under den lange Tale; men det er dog besynderligt, at jeg ikke fandt ham her, da alle vore — (Det banker paa den lille Dør tilhøjre.) Kom ind! (Det banker igen.) Hvem Fanden kommer nu og forstyrrer mig?

Han trækker Slaaen fra; Alcindor og Bourdon styrte blege og forvirrede ind.

Sjette Scene.

Saint-Phar. Alcindor. Bourdon.

Alcindor.

Jeg blier hængt!

Bourdon.

Jeg blier hængt!

Alcindor.

Jeg blier hængt!

Bourdon.

Jeg blier hængt!

Saint-Phar.

Skrig ej saa? hvor I er, I nok ej har betænkt.

Alcindor.

Jeg blier hængt!

Bourdon.

Jeg blier hængt!

Alcindor.
Jeg blier hængt!

Bourdon.
Jeg blier hængt?

Saint-Phar.
Hvad er det, I at sige mig har?

Begge.
Vi blier hængt!

Saint-Phar.
Nu jeg ked af det bliver!
Hvad betyder det Skrig?

Alcindor.
Det mig Naadestød giver,
Det er ude med mig!

Saint-Phar.
Sig hvad fattes der Dig?

Bourdon.
Lad os løbe vor Vej!

Saint-Phar.
Hvad er sket?

Alcindor.
Gjætter Du ej?
Jeg blier hængt!

Bourdon.
Jeg blier hængt!

Alcindor.
Jeg blier hængt!

Saint-Phar.
Endnu har ej I Svar mig skjænkt.

Begge.
Vi blier hængt!

Saint-Phar.
Blier I hængt?

Begge.
Vi blier hængt!

Alcindor.
Denne Satans Marquis
Døren der smækked i,
Saa at ej vi slap væk!
Jeg er halvdød af Skræk!

Saint-Phar.
Men saa forklar —

Alcindor.
Kom, lad os løbe!

Saint-Phar.
Sig dog hvorfor?

Bourdon.
Han vil os røbe!

Saint-Phar.
Men saa forklar mig dog Eders Nød!

Alcindor.
Aldrig Politiet Du forsoner, —
Madelaine er ikke død!
Betænk hvad Du forbrød:
Du er gift med tvende Koner!

Alle Tre.
Tvende Koner!!!

Alcindor
stælvende.
Kan Du nu os forstaa?

Saint-Phar
ligeledes.
Ja, altfor godt! ak, det galt vil gaa!
Thi det er klart —

Begge.
Du blier hængt!

Saint-Phar.
Jeg blier hængt!

Alcindor.
Jeg blier hængt!

Bourdon.
Jeg blier hængt!

Alle.
Vi blier hængt!

Saint-Phar.
Politiet er strengt,
Jeg i Fængsel blier slængt —
Ak, jeg blier hængt!

Alcindor.
Hvad skal vi beslutte?
Husk paa Lovens Bud;
Kan vi bort ej smutte.
Ser det farligt ud!
Retten ikke spaser,
Klager hjælper ej,
Vi maa smøre Haser,
Løbe vores Vej!

Saint-Phar
som forstenet af Rædsel.
Jeg af Skræk kan ej mer,
Uden Redning mig ser.

Alcindor og **Bourdon.**
Nu afsted! nu afsted;

Saint-Phar
synker om i Lænestolen.
Jeg kan ej følge med!
Jeg forgaar! Ve mig! Ve!
Lovens Straf vil mig ske.

Alcindor og **Bourdon**
rusker i ham.
Bevsvim ej her!

Saint-Phar
sønderknust.
Lad vær, lad vær!
Jeg af Skræk lammet er,
Kan ej flygte med Jer.

Alcindor og **Bourdon.**
Ja vil Du ej
Saa vil sku jeg.
Kom!

Saint-Phar.
Jeg bliver hængt!

Alcindor.
Jeg blier hængt!

Bourdon.
Jeg blier hængt!

Alle Tre.
Vi blier hængt!
Alcindor og Bourdon løbe ud af Baggrunden.

Syvende Scene.

Saint-Phar
alene, kommer lidt til sig selv.

Saint-Phar.
De er borte — jeg har ikke Kræfter til at følge dem — der kommer Nogen — det er vist min anden Kone — jo, nu er jeg rigtignok oprømt til at tage imod hende med Munterhed — jeg vil gjøre en dejlig Figur.

Ottende Scene.

Saint-Phar. **Madelaine** klædt som Tjenestepige. Hun kommer ind fra høire Side og tager de to Lys, der staa paa Bordet, som for at lyse for Saint-Phar.

Madelaine
med sin Stemme fra første Akt.
Hr. Brudgom! Fruen har befalet mig at sige Dem —

Saint-Phar
ser paa hende.
Madelaine!!!

Madelaine
lader Lysene falde.
Chapelou!!! (Scenen er nu ganske mørk) Hvad! det er Dig, som er Brudgommen!? Det er ikke nok at Du render fra Din første Kone, nu har Du ogsaa giftet Dig med en til!!!

Saint-Phar
ængstelig og med dæmpet Stemme.
O, Madelaine! — Madelaine — skrig ikke — jeg skal forklare Dig —

Madelaine
lader som hun græder.
Hvem skulde have sagt mig Stakkel, da jeg i Dag kom i Kondition her i Huset, at jeg i Aften skulde se Dig gift med — Ja, men det skal ikke gaa saadan hen! — Jeg gaar til Øvrigheden!!

Saint-Phar
skælvende.
Tys! tys — Madelaine! dersom Du elsker mig endnu, saa skrig ikke —

Madelaine.
Jo, — nu har jeg grædt saalænge — nu vil jeg skrige? (Skriger og tramper i Gulvet.)

Saint-Phar.
O lad være! — Er jeg ikke Din egen, lille Chapelou, som Du holdt saa meget af?

Madelaine.
Ja, nu kommer Du med Dine søde Ord; men dem bryder jeg mig ikke om.

Saint-Phar.
Ikke saa højt — ikke saa højt — tænk dog paa, at dersom Nogen hører Dig, er jeg ulykkelig —

Madelaine.
Det ved jeg nok, og derfor skal de høre mig; det er godt nok til Dig! Skulde jeg maaske lade Dig blive her hos Din nye Kone — nej, det holder jeg rigtignok for meget af Dig til — jeg vil før se Dig hængt — og det bliver Du, pas kun paa, det bliver Du!

Saint-Phar
sagte.
O jeg Ulykkelige! den Anden kunde høre det! (Højt) Hør mig, Madelaine! — jeg indser min Uret — jeg er et slet Menneske; — men jeg sværger Dig til, i Morgen vil jeg igen søge Dig op — blive hos Dig — aldrig forlade Dig — aldrig saalænge jeg lever —

Madelaine.
Nej, Du vil igjen holde mig for Nar! Du holder altfor meget af Fru de Latour.

Saint-Phar.
Jeg — holde af hende!? — en indbildsk Kone, som ikke har Forstand, ikke Ynde — der var kun een Ting, som indtog mig for hende — og det var, at hun lignede Dig — men forresten kan jeg ikke udstaa —

Madelaine.
Det er ikke sandt, Du tilbeder hende! (Lader som hun græder) Aa, aa, aa!

Saint-Phar
forstrækket.
Tys — tys.

Madelaine
smutter om paa den anden Side, forandrer Stemme og taler som Fru de Latour.
Hvad er det for en Støj? — hvem trættes her?

Saint-Phar
sagte.
Der er den Anden! Gid jeg var hundrede Alen under Jorden!

Madelaine
som Fru de Latour.
Og ikke Lys? Er det Dem, Saint-Phar?

Saint-Phar.
Ja — jeg tror det, min Naadige!

Madelaine
som Fru de Latour.
Men er der ikke Nogen hos Dem?

Saint-Phar.
Nej — jeg tror det ikke, Deres Naade!

Madelaine
paa den anden Side.
Jo, det er mig — nu har jeg fundet ham — og jeg lader ham ikke mere slippe fra mig.

Saint-Phar
gaar hen imod Madelaine.
O, Madelaine! for Himlens Skyld! ti stille!

Madelaine
som Fru de Latour.
Det er min nye Pige! — Hvad bestiller Du her, Madelaine?

Madelaine.
Hvad jeg bestiller? jeg vil ikke have, at han skal blive her.

Madelaine
som Fru de Latour.
Og hvorfor ikke, Madelaine?

Madelaine.
Fordi jeg er ogsaa hans Kone — den første — den rigtige — jeg har Vielsesattesten i min Lomme.

Madelaine
som Fru de Latour.
Min Gud! er det muligt?

Saint-Phar
sagte.
Se saa, nu begynder det for Alvor!

Madelaine
som Fru de Latour.
O lad Dem røre ved min Smerte,
Retfærdiggjør Dem, hvis De kan!

Madelaine
som sig selv.
Det kan han ej! sit falske Hjerte
Til To han gav, som Ægtemand!

Madelaine
som Fru de Latour.
Nylig De svor med høje Eder,
Kun mig De Deres Hjerte gav.

Madelaine
som sig selv.
Og De kan tro, han Dem tilbeder?
Nej han er falsk, som Skum paa Hav!

Saint-Phar.
Tilgiv mig, tilgiv mig! det gælder Alles Ro!
De vil ulykkelig mig gjøre,
Hvis denne Sag De Nogen vil betro!
Jeg kan til Forsvar kun fremføre:
Jeg elsked ikkun En i To!

Sagte.
Jeg staar fortabt! Døden mig truer!
Faren er nær, jeg kan den ej undgaa!
Skinsygens Ild høit i dem Begge luer,
Straffen vil snart mig Redningsløse naa.

Madelaine
som sig selv.
Han staar fortabt! Faren ham truer;
Han tror, at Straffen vil ham naa!
Angeren kom, knust jeg ham skuer;
Endelig da jeg Hævn vil faa.

Madelaine
som Fru de Latour.
Ha! jeg ser, De har skuffet mig!

Madelaine
som sig selv.
Nej, aldrig jeg tilgiver Dig!

Saint-Phar.
Jeg staar fortabt! Døden mig truer! ꝛc.

Madelaine.
Han staar fortabt! Faren ham truer ꝛc.
Der bankes stærkt.

Madelaine
sagte.
Hvem kan banke saa silde om Aftenen der?

Saint-Phar.
Ak, af Angest jeg næppe kan trække mit Vejr!

Soldater
udenfor.
Det er Vagten! Luk op, i Kongens Navn!

Madelaine
sagte.
Det er Vagten! — hvad mon den søger her?

Saint-Phar.
Det er Vagten! ak, Straffen er mig nær.

Soldaterne
udenfor.
Luk op, i Kongens Navn!

Niende Scene.

De Forrige. **Marquien**; **Alcindor** og **Bourdon**, som bringes tilbage af **Soldaterne** der ere anførte af en Sergeant. **Tjenestetyende** med Lys.

De Kommende
omringe Saint-Phar.
Til Fængslet nu, Bedrager,
Dig Lovens Arm ledsager,
Og snart Du der modtager
Din sorte Ondskabs Løn;
Her hjælper ingen Bøn!

Saint-Phar. Alcindor. Bourdon.
Straffen er kommen!
Af Rædsel jeg forgaar!
Ve mig for Dommen!
Snart skambedækt jeg staar.

Marquien
til Vagten.
Han der har twende Koner taget;
peger paa Alcindor og Bourdon.
Hvortil de To ham baned Vej!
Deres Ranker jeg har opdaget!
Grib dem straks, slip dem bare ej!

Alcindor
faar Øje paa Madelaine.
Hvad ser jeg? hans første Kone,
Madelaine!!

Marquien
gnider Hænderne af Glæde.
Den ene alt er her!
Hvor er den anden!

Madelaine
med sin naturlige Stemme, peger paa Døren til venstre.
Den Tosse græder der;
Men jeg, jeg laer mig ej forsone!

Marquien
vender sig mod Døren.
Arme Bedragne! Din Trøster er Dig nær;
Du end, som min Brud, min Kærlighed vil krone!
Ah, nu jeg frygter ham ej mer;
I andre Lænker snart jeg Knægten ser!
Gaar ind i Værelset tilvenstre.

Alle
undtagen Saint-Phar, Alcindor og Bourdon.
Til Fængslet nu, Bedrager, o. s. v.

Marquien
kommer tilbage.
I Kabinettet der jeg hende ej har fundet;
Dette Brev laa der kun —

Alle
forbavsede.
Hvad, hun selv er forsvundet?

Marquien
aabner Brevet og læser.
„Saint-Phar! naar De læser dette Brev, er alle Efterspørgelser forgæves; Fru de Latour er ikke mere."

Alle.
Store Gud!

Saint-Phar.
Hun dør for mig! Ha! det er Kærlighed!
Til Madelaine.
Hvorfor har Du ej gjort det Samme?

Marquien.
Hun hævnes skal! Ham Lovens Sværd skal ramme!
Til Saint-Phar.
Frække Skælm!
Til Soldaterne.
Slæb ham straks afsted!
De vil slæbe ham bort.

Madelaine
standser dem.
Nej, giv Tid! lad mig følge den Stakkel;
Som Kone forlange jeg kan,
At være med ved det Spektakkel,
Og at se dem hænge min Mand!

Marquien.
Ja Du har Ret; følg ham, Din Stakkel!
Til de Omstaaende.
Et Vidne hun er, man vil tro.

Madelaine.
Et Vidne? jeg — nej, vær saa god
Og døm nu selv, om ej jeg udgjør to.
som sig selv.
Den slette Karl har tvende Koner,
Lad ham ej fra Straffen sig sno!
Som Fru de Latour.
Mine Herrer! har han tvende Koner,
Saa hæng ham ej; thi De kan tro,
Straffen er større, hvis i Ro
De lader ham — beholde begge to!

Alle
forbavsede.
Hvad har jeg hørt! nej hvilken Gaade!
Begge hans Koner var Deres Naade?

Saint-Phar
sønderknust af Glæde, knæler for hende.
Min Angst i Fryd opløser sig!
Men den Rigdom, hvormed Du har brilleret —?

Madelaine
rejser ham.
Har mig min Tante testamenteret!
Uventede Lykke for Dig!

Saint-Phar.
Uventede Lykke for mig!

Marquien.
En Kone tog han dog for mange,
Og til Straf vil han blive hængt.

Madelaine
leende.
Nej, han kun En har ægtet tvende Gange, —
Og derpaa har ej Loven tænkt!
Marquien gaar opbragt ud i Baggrunden, fulgt af Soldaterne.

Madelaine.
Forglem nu al Din Smerte
Ved Madelaines Hjerte!

Saint-Phar.
Det var Prøvelsens Dag!

Madelaine.
Men forbi er alt Nag!
Nu bort med Alt, som os forstemte.

Saint-Phar.
Evig Du tro skal finde mig!

Madelaine.
Du for Theatret mig forglemte —

Saint-Phar.
Nu vil jeg glemme det for Dig.

Saint-Phar. Madelaine. Alcindor.
Dobbelt er Baandet, som til Glæde
Atter os samlet har engang;
Derfor med dobbelt Fryd vor Kæde
Gentager nu sin muntre Sang:
Ho! ho! ho! ho!
Saa smuk, saa fro
Var Postillonen i Lonjumeau!

Alle.
Ho! ho! ho! ho!
Saa smuk, saa fro
Var Postillonen i Lonjumeau!

Kjøbenhavn.
Forlagt af **J. H. Schubothes** Boghandel.
Græbes Bogtrykkeri.

Elskovsdrikken.

Komisk Opera i to Akter; af F. Romani efter Scribe.
Musiken af G. Donizzetti;
oversat af Th. Overskou.

Personerne:

Adina, en ung Forpagterenke.
Nemorino, hendes Avlskarl.
Belcore, Sergent.
Doktor Dulcamara, en Kvaksalver.
Gianetta, Bondepige.
En Notar.
Unge og gamle Bønderfolk, Soldater. Dulcamaras Tjenere.

Handlingen foregaar i en Landsby i Biscaya.

Første Akt.

En landlig Egn ved en Flod. Paa venstre Side Indgangen til Adinas Forpagtergaard. I Midten et stort Træ og længere tilbage flere mindre.

Første Scene.

Adina (sidder og læser i en Bog); Nemorino (staar noget borte og betragter hende); Gianetta og en Del Høstfolk (have leiret sig under Træerne).

Gianetta og Høstfolkene.

O, hvor sødt, i Høstens Dage,
Under Telt af friske Bøge,
Efter Arbeid Ly at søge
Imod Middagssolens Ild;
Løvets Skygger mildt betage
Straalen Kraft til os at ramme.
Saa mod haabløs Kjærligheds Flamme
Skygge, som kjøler, der ei er til!
Hvor lyksaligt da det Hjerte,
Som til den har aldrig kjendt,
Som har sig, til bitter Smerte,
Ei paa Elskovs Faklen brændt!

Nemorino (betragtende Adina).

Cavatina.

Ved sin Skjønhed hun henriver
Mig jo mer jeg hende skuer;
Men opflamme Elskovs Luer
I det Bryst jeg ei formaar!
Hun studerer, læser og skriver;
Alle hendes Lærdom skatte;
Men jeg Ingenting kan fatte, —
Kun at sukke jeg forstaar!
Hvor skal jeg dog En opdage,
Som mig lærer at behage,
Saa hun Kjærlighed til mig faar.

Adina (ler).

Ih for Pokker, det var Løier!
Sligt ei mer kan hændes Nogen!

Gianetta og de Andre.

Hvoraf ler Du? Hvad fornøier
Dig saa prægtigt der i Bogen?

Adina.

En Ballade, som beretter
Ridder Tristans Kjærlighed!

Gianetta og Pigerne.

Læs den! læs den!

Nemorino (sagte; nærmer sig).

O, der, jeg gjætter,
Blier det værdt at høre med!

Adina (læser).

1.

Spodsk lytted skjøn Isotta
Til Tristans ømme Klage;
Ei Haab var ham tilbage
Om noget kjærligt Blik.
Smerten, det hos ham vakte,
Ham til en Troldmand bragte,
Som ham en Flaske rakte
Med kraftig Elskovsdrik!
Og sagde: naar han den smagte,
Den Stoltes Kjærlighed han fik!

Alle.

Jeg gad ogsaa saadan drikke
Mig til evig Kjærlighed!
Det er Skade, at man ikke
Den Mixtur at lave ved!
Læs dog!

Adina (læsende).

2.

Hans Læber knapt berørtes
Af Elskovsdrikkens Varme,
Før henrykt til hans Arme
Hun ilte ved dens Kraft.
Sig selv hun mer ei ligned:
Kjærligheds Fryd og Smerte
Gløded i hendes Hjerte;
Elske den Skjønne lærte,
Og Tristan høit velsigned
Den søde Trylleſaft!

Alle.

Jeg gad ogsaa saadan drikke
Mig til evig Kjærlighed;

Det er Skade, at man ikke
Den Mixtur at lave ved!
(Der høres Trommeslag, Alle reise sig).

Anden Scene.

De Forrige. Belcore (i Spidsen af en Trup Soldater, som blive staaende opstillede i Baggrunden).

Belcore
(nærmer sig Adina og overrækker hende en Buket).

Arie.

Som Prinds Paris den Gudinde,
Der var skjønnest, mon Æblet skjænke,
Jeg galant, min vakkre Enke,
En Buket vil skjænke Dig!
Skjøndt han stod høit paa Ærens Tinde,
Jeg skal større Lykke have;
Thi jeg ved, Du for min Gave
Vil Dit Hjerte give mig!

Adina (afsides til Pigerne).
Hr. Sergenten er beskeden.

Pigerne.
Er han ikke!

Gianetta.
Mageløst!

Nemorino (afsides).
Jeg dør af Harme!

Belcore.
Jo, jeg ser i disse Blikke,
Du mig aabner Dine Arme!
Det slet ikke mig frapperer;
Jeg er Sergent, jeg har Pli og Manerer.
Hos en Glut to Epauletter
Hjertet sætter
Strax i Lue;
Lad blot Mars med Angreb true,
Strax Chamade Venus slaar!

Adina (sagte til Gianetta).
Han er beskeden!

Gianetta.
Mageløst!

Nemorino (afsides).
O, jeg forgaar!

Belcore.
Du maa mig dog bønhøre,
Horfor vil Du ei strække Vaaben?
Min Tilbedte, lad Dig røre;
Bliv min Brud og kron min Haaben!

Adina.
Tappre Kriger, det haster ikke;
Jeg mig lidt betænke maa.

Nemorino (afsides).
Hvis til Alteret hun ham følger,
I min Grav jeg strax kan gaa!

Belcore.
Husk, Tidens Gud har Vinger paa,
Han kan os let undvige!
I Kjærlighed og Krige
Rask angribes maa!
Erkjend min Seir, og Chamade slaa;
Du kan mig ei modstaa!

Adina (afsides).
Hvad mon den Praler tænker paa?
For Seirens Krands at bære,
Man maa dog først med Ære
Ud af Bataillen gaa!
Han uden Kamp ei vente maa
Jeg vil beseiret staa!

Nemorino (afsides).
O, hvis jeg kunde lære,
Saa kry som han at være,
Jeg kom nok til den Ære,
I hendes Gunst at staa!
Men til i mandig Tale
Min Kjærlighed at male,
Jeg ved ei Ord at faa.

Bønderne (indbyrdes).
O, hvor jeg skulde Løier faa,
Om han tog hende fangen;
Forgjæves alt saa Mangen
For hendes Fødder laa.
Dog hun er glat som Slangen;
Hun tages vist ei saa!
Nei pas kun paa!

Belcore.
Hvorban det gaar med Seiren,
Tillad vi her slaa Leiren!
Du mine Tropper vil dog for nogle Timer
Hos Dig give Kvarter?

Adina.
Hjerteligt gjerne.
De til, i ægte Druer,
Her at drikke min Skaal er inviteret.

Belcore.
Høist forbunden!
(afsides med Lapseri).
Jo, jeg har hende charmeret!

Adina (til Bønderne).
Men siden Middagsstunden
Alt en Time er svunden; —
Nu rask til Arbeid!

Alle.
Afsted! afsted!
(Belcore gaar med Soldaterne ind i Huset; Bønderne gaa ud i Baggrunden).

Tredie Scene.

Nemorino. Adina.

Nemorino.
Ak! blot et Ord, Adina!

Adina.
Saa, nu den gamle Klynken,
Evindelige Suk! Du maa dog heller
Reise hurtigt til Byen, da man fortæller,
At Din Mo'rbroders Sygdom er meget farlig.

Nemorino.
Min egen er langt værre, — rent uforklarlig!
Hver Time vil jeg reise; men jeg kan det jo ikke!

Adina.
Hvis nu han himler, — og saa en Anden arver?

Nemorino.
Aa! lad ham arve!

Adina.
Du døer af Sult; — selv har Du tomme Lommer.

Nemorino.
Af Elskov eller Sult, det paa et ud mig kommer!

Adina.
Hør engang! — Du er godmodig;
Ei ubeskeden Du, som Sergenten, tænker,
At Du alt har lagt mig i Dine Lænker;
Derfor jeg rent ud siger:
At forgjæves for mig Du gaar og sukker.
Jeg vil min Frihed have! — Du maa ei vente,
At jeg fængsler mit Hjerte ved Dig at tage.

Nemorino.
Ak, Adina! men hvorfor ikke?

Adina (slaar Hænderne sammen).
Har jeg hørt Mage!

Duet.

Adina.
Adspørg Solen, hvi dens Straaler
Gløde snart paa Havets Flade,
Snart paa Skovens Hvælving af Blade,
Snart paa Rankens Druemur;
Den vil svare: den ei taaler
Skranker for sin fri Natur!

Nemorino.
Deraf følger —?

Adina.
At Du lover,
Det med Sukken er forbi.

Nemorino.
Det, Adina, jeg ei vover!

Adina.
Du kan ikke? hvorfor?

Nemorino.
Fordi —
Adspørg Floden, hvi den haster
Fra sit Liv i de milde, svale
Skyggefulde Blomsterdale
Imod Havet, hvor den forgaar;
Du faar Svar: den underkaster
Sig en Magt, den ei forstaar.

Adina.
Deraf følger —?

Nemorino.
Jeg døer som Floden,
Jeg maa gaa Din Villies Vei.

Adina.
Suk for flere; — det er jo Moden!

Nemorino.
Grumme, ak, det kan jeg ei!

Adina.
For Din Galskab at kurere,
— Thi Bestandighed saa jeg kalder. —
Jeg med Alle maa kokuettere,
Hvad der i min Smag just falder.
Det vil aabne snart Dit Øie,
Saa Din Kjærlighed forgaar,
Og mig skal det ret fornøie,
Thi mit Ønske jeg da opnaar!

Nemorino.
Ak, jeg vaagen og i Drømme
Ser Dig for mig, hvor end jeg vanker;
Uden Ophør gjennemstrømme
Haab og Længsel mine Tanker.
Andres Kjærlighed at slukke
Du maaske ved Spot formaar,
Men skal jeg end haabløs slukke,
Dog mit Hjerte for Dig slaar!

Adina.
Du vil altsaa —?

Nemorino.
O, kan Du spørge mig?
Dø, Adina, ved Dig!

Adina.
Ved mig? ved mig?
For Din Galskab at kurere,
— Thi Bestandighed saa jeg kalder, —
o. s. v.

Nemorino.
Ak, jeg vaagen og i Drømme
Ser Dig for mig, hvor end jeg vanker,
o. s. v.
(Adina gaar ind i sit Hus).

Fjerde Scene.

Der høres Trompetklang. Landsbyens Koner og Piger (komme tilsyneladende fra forskjellige Sider). Strax efter Nemorino og Mandfolkene (fra høire Side).

Fruentimmerne.
Hvad kan denne Trompeten betyde?

Mandfolkene.
Hvilken Glæde! de Toner, der lyde,
Forkynde, at vor Landsby bæres
Med Besøg af en Herre, som bæres!
Hvilken Pragt!
Aa det kan I ei fatte!
Saadan Dragt!
De med Guld er besatte!
Det er vist, da saa fornemt han kneiser,
En Baron eller Greve, der reiser!
Han hos Kongen vist maa være Noget,
I kan tro, hans Titel er smuk.
Han sig nærmer! pas nu paa Toget!
Af med Hatten og høflig buk!

Femte Scene.

De Forrige. Dulcamara (i en Bærestol, som bliver baaren af fire Tjenere; foran og ved Siden gaa andre, hvoraf en slaar paa Tromme og en anden blæser Trompet. Doktoren reiser sig op i Bærestolen med Papirer og Flasker i Hænderne. Landsbyfolkene stimle om ham).

Dulcamara.
Lyt efter! lyt efter, Høistærede!
Nu stille! ingen Snakken!

Jeg tror, mit Rygte maa ha' sagt Jer,
Hvem Lykken her har bragt Jer!
Jeg er Doctor pharmaciæ,
Magister encyclopædiæ,
Den store Dulcamara, der al Slags Sot helbreder,
Og er omtalt med Hæder
Paa hele denne Jord og — tusind andre Steder!

Arie.

Jeg Menneskeslægten min Forstand
Vil ædelt offerere!
Dens værste Onder er jeg Mand
For grundigt at kurere!
Jeg Sundheden at sælge har
Paa Flasker, store, smaa!
Kom kjøber den! kom kjøber den!
For Spotpris I den faa!

Al Gigt og Tandværk min Likør
Strax ud af Kroppen jager,
Og alle Mus og Rotter dør
Naar de en Draabe smager!
Det vises af Patenter,
Attester, Dokumenter
Med Segl og Underskrift, som her
Kan læses af Enhver!
(han lader Papirerne gaa om iblandt Mængden).
I denne sympathetiske,
Magnetiske, kosmetiske
Mixtur er et Mirakkel!
Skjøndt Treds, en brystsyg Stakkel
Derved kan Fadernavnet naa
Og talrigt Afkom faa!
Ved dette Vand at bruge,
I mindre end en Uge
Alt mangen sorgfuld Enke saa
Sin Graad i Smil forgaa!

Fruentimmerne.
Aa!

Dulcamara.
Matroner, kan det fryde Jer
At faa Jer Ungdom atter?
Jeg har den her at byde Jer;
Mit Vand hver Rynke glatter!
Om, Piger, I vil være
I Huden klare, skjære,
Om, Knøse, Jer de Skønne
Med Kjærlighed skal lønne,
Mit sjeldne Vand I kjøbe maa!
For Spotpris I det faa!
Ja, ædle Unge, Gamle,
Som her sig om mig samle,
Mit sjeldne Vand I kjøbe maa!
For Spotpris I det faa!

Det kan kurere Hysteri,
Forhærdelse, Apoplexi,
Brystvatterfot, Melankoli,
Congestion, ja selv Synechi!
Det sætter Typhus, Podagra,
Slag, Kirtler, Krop og Fistula,
Ja, om det saa er Kolera,
Det kan paa Flugt den slaa!
(straalende).
Mirakuløst mod Tandværk, Gigt,
Forbausende mod Podagra,
Uligneligt mod Mus og Sligt,
Og mageløst mod Kolera,
Dets Brug imod Jer selv er Pligt!
Saa kommer! saa kommer, Store, Smaa
Mit sjeldne Vand I kjøbe maa!

Jeg fra fjerne Lande bragte
Det med dyre Extraposter! —
Nu I spørge — ganske sagte —
Hvad da Flasken deraf koster?
Hundred Daler? — Nei! — Tredive? — Nei! — Tyve?
Endnu for høit I flyve!
For at I kan se, jeg glæder
Mig ved den mig viste Hæder,
Jeg, hvis vrede I ei blive,
Jer en Daler skjænke vil!

Bønderne.
Han en Daler vil os give?
Bedre Mand der ei er til!

Dulcamara.
For det Vand, der er saa prægtigt,
Og som Lægedom almægtigt,
Alle Verdens Folk betaler
Mig med Kyshaand to Rigsdaler,
Men da første Gang mit Øie
Her saa Glimtet af det Høie,
Kun en Daler jeg vil have;
I den anden faar til Gave!
Vi er Landsmænd, det er Sagen!
Thi er det ei klart som Dagen,
At med en Portion af Vandet
Jeg en Daler gi'r hver Mand?

Kjærlighed til Fædrelandet,
Du Mirakler gjøre kan!

Bønderne.
Vi en Daler faa med Vandet!
Ja, han elsker Fædrelandet!
O, man kan jo ikke andet,
End beundre saadan Mand!
(Tjenerne gaa med Bærestolen; Bønderne stimle efter dem for at kjøbe af Vandet).

Sjette Scene.

Nemorino. Dulcamara.

Nemorino (afsides).
Nu rask! — Maaske har Himlen
Selv indskudt denne store Mand at komme
Alene for til Lykke mig at føre!
Jeg vil om Elskovsdrikken dog forhøre!
(høit til Dulcamara, som vil gaa ind i Forpagtergaarden).
Hr. Doktor, — tør jeg bede —!
De sa', De kan berede
Forunderlige Drikke —.

Dulcamara.
Aa, mærkværdige!
I min Koffert de alle ligge færdige.

Nemorino.
Maa jeg spørge, har de ikke
Ogsaa den, hvorved Tristan vandt skjøn Isottas Hjerte?

Dulcamara (studser).
Hæ? — hvad? — Du begjærte —?

Duet.

Nemorino.
Elskovsdrikken, som optænder
I en Andens Hjerte Flammen.

Dulcamara
Naa, ja, ja — jeg fatter, — jeg den kjender;
Den jeg tidt har blandet sammen.

Nemorino.
Er det muligt?

Dulcamara.
Af den Saft
Vor Tids Elskov har sin allerbedste Kraft.

Nemorino.
Hvilken Lykke! — Og solgt den bliver?

Dulcamara.
Den hver Dag gjør nye Partier.

Nemorino (hurtigt).
Og man for Portionen giver?

Dulcamara.
Ikke meget.

Nemorino.
Ikke?

Dulcamara.
Forstaa, — jeg si'er —.

Nemorino (levende).
Tre Dukater er hvad jeg har.

Dulcamara.
Netop hvad jeg for den ta'r.

Nemorino.
Vær saa god; forsmaa dem ikke.

Dulcamara
(tager en Flaske op af Lommen og giver ham).
Her er Saften, Du skal drikke.

Nemorino.
O jeg takker! — Ha skjønne Gave!
Al min Sorg jeg kan begrave;
Snart jeg hendes Haand skal have!
Trylledrikken jeg fundet har;
Nu min Stjerne straaler klar!

Dulcamara.
Jeg har set paa mine Farter
Af Forrykte mange Arter;
Mage dog til denne Nar
Jeg endnu ei fundet har!
(vil gaa).

Nemorino.
Hei! Hr. Doktor! giv dog Stunder!
Hvordan ta's Mixturen rigtigt?

Dulcamara.
Du om Flasken Haanden runder
Og den ryster ret forsigtigt,
Saa af med Proppen; men lad Duften
Fremfor alt ei gaa i Luften.

Nemorino.
Godt!

Dulcamara.
Saa Du sætter den for Munden.

Nemorino.
Godt!

Dulcamara.
Stikker langsomt den ud til Bunden.

Nemorino.
Godt!

Dulcamara.
Derpaa skal Du Dig fra Grunden
Til elskværdig omskabt se.
Det Mirakel vil der ske!

Nemorino.
Strax paa Timen?

Dulcamara.
Just ei, min Kjære;
Det en Dag i Dig maa gjære!
(afsides).
Først i Aften det beleiligt
Er mig at ta' bort herfra!

Nemorino.
Og det smager?

Dulcamara.
O saa deiligt!
(afsides).
Det er ægte Lacryma.

Nemorino.
O jeg takker! — Ha, skjønne Gave!
Al min Sorg jeg kan begrave!
Snart jeg hendes Haand skal have!
Trylledrikken jeg fundet har;
Nu min Stjerne straaler klar!

Dulcamara.
Jeg har set paa mine Farter
Af Forrykte mange Arter;
Mage dog til denne Nar
Jeg endnu ei fundet har!
(Nemorino vil gaa).

Dulcamara.
Hei, min Kjære! hei!

Nemorino.
Hr. Doktor!

Dulcamara.
Om den Sag ti stille! mærk Dig, ti stille!
At man En gjør elsket, lider
Ingen godt i vore Tider.

Nemorino.
Saa?

Dulcamara.
Det mod Skik og Brug jo strider.
(hemmelighedsfuld)
Jeg fik Brøvl med Øvrigheden
Hvis den efter Sagen kom.
Derfor —

Nemorino.
Spar, Hr. Doktor, Deres Beden,
Jeg ei tale skal derom.

Dulcamara.
Lykkens Yndling, kan Du fatte,
Du fik mer end Jordens Skatte?
Fra i Morgen for Dig sukke
Alle skjønne Piger vil!

Nemorino (henrykt).
O, om én min Sjæl kun drømmer;
Kun for én jeg Flasken tømmer.
Var de andre end nok saa smukke,
Hun alene for mig er til!

Dulcamara.
Men i Morgen paa min Ære,
Langt herfra jeg være skal!

Nemorino (afsides).
Ja, min Skytsaand det vist maa være,
Der har bragt ham til vor Dal!
(Dulcamara gaar ind i Forpagtergaarden).

Syvende Scene.

Nemorino (alene).
Tryllende Drik! Du er min! — mig Du tilhører!
O, hvor Din søde Kraft maa være stærk,
Da alt før jeg har smagt Dig jeg føler Hjertet
Høit af Glæde banke!
Ak, hvorfor maa jeg vanke
Længselfuld til i Morgen?
Hvorfor kan Du ei virke før Natten er svunden!
Nu en Slurk! —
(drikker).
Hvor deiligt! hvor himmelsk!
Nu ud til Bunden! —
Ah, gjennem alle Aarer risler en liflig Varme!
O! — maaske samme
Milde, henrivende Flamme
Tændes i hendes Bryst!
O ja, det gjør den!
Det jeg føler paa Glæden og Appetiten,
Som begge paa engang hos mig sig melde!
(Han sætter sig paa Bænken ved Forpagtergaarden, tager Brød og Frugter frem af sin Pose og begynder at spise, syngende af fuld Hals).
Tralalalalala.

Ottende Scene.

Nemorino. Adina.

Adina.
Hvem er den Fjante?
Hvad ser jeg? — Ih Nemorino!
Ei, hvor lystig! — og hvorfor?

Nemorino (ved sig selv).
Ih Skamfærd! Adina!
(springer op for at ile hen til hende, men standser og sætter sig igjen).
Nei stop! — lad hende gaa. — Ei mine Sukke
Har i Dag nogen Kraft. Bliv kun! I Morgen
Skal Du, grusomme Sjæl, nok staa i Flamme!

Adina.
Som forstenet jeg staar! — Han er ei den samme!

Duet.

Nemorino.
Tralalalalala!

Adina.
Mon det ogsaa er Hjertet, den Glæde kommer fra?

Nemorino.
Tralalalala!
(sagte).
Endnu hun ikke brænder.
(af fuld Hals).
Tralalalalala!

Adina.
Han Kulde mod mig vender.

Nemorino (ved sig selv).
Der Fryd i mine Kvaler laa
For hendes kolde Hjerte;
I Morgen vi ei taler saa,
Da skal hun elske mig!

Adina (ligeledes),
Jeg kom at faa den Tosse til
At tolke mig sin Smerte,
Men da jeg ser, han trodse vil,
Han skal beklage sig!

Nemorino.
Lalarala!

Adina (nærmer sig).
Aa, det gaar smukt!
Jeg ser, Du Glæden hylder!

Nemorino.
Ja, for at faa med Sorgen Bugt; —
Det man sig selv jo skylder.

Adina.
Altsaa, Din Elskovs Lue —?

Nemorino.
Jeg haaber, nok at kue.

Adina.
Smerten, hvorpaa Du bærer —?

Nemorina.
En Anden jeg forærer.
Jo, det skal blive Løier!
I Morgen kan jeg le!

Adina.
Ja saa! — det mig fornøier!
Men dog — det vil jeg se.

Nemorino.
Der Fryd i mine Kvaler laa
For hendes kolde Hjerte,
I Morgen vi ei taler saa,
Da skal hun elske mig!

Adina.
Jeg kom, at faa den Tosse til
At tolke mig sin Smerte,
Men da jeg ser, han trodse vil,
Han skal beklage sig!

Niende Scene.

De Forrige. Belcore.

Belcore.
Ram, tam ram tan plan plan!
I Krig og Kjærlighed
Beleiring jeg forkaster;
Med Storm til Sejer jeg haster
I Krig og Kjærlighed!

Adina (afsides).
Min Hævner der jeg har!

Nemorino (afsides).
Naa, kommer nu den Nar!

Adina (kokketerende til Belcore).
Ei mod saa vakker Kriger
En Fæstning let bevares.

Belcore.
Jo, naar den, uden Smiger,
Med Løvemod forsvares.

Adina.
De under Amors Fane
Ei mere dristigt slaar?

Belcore.
O, hvis jeg turde ane —!

Adina.
Kun fremad, og det gaar!

Belcore.
Engel, tør jeg mit Øre tro?

Nemorino (afsides).
Til Is mit Blod nu bliver!

Belcore.
Hvad! skal os Hymens Baand omsno?
Sig naar Du mig Haanden giver.

Adina (skottende til Nemorino).
Ih, meget snart.

Nemorino (afsides).
O Jammer!

Belcore.
Det vil sige?

Adina.
En Uge blot.

Belcore.
O, af Fryd mit Hjerte flammer!

Nemorino (leende).
Ha ha ha! — Aa, det er godt!

Belcore (afsides).
Hvoraf mon dog den Knægt kan le?
Jeg tror, ham Fanden plager!
Han skal min blanke Klinge se,
Hvis ei han pakker sig!

Adina (ligeledes skottende til Nemorino).
Min Gud, han bliver ved at le,
Skjøndt jeg Sergenten tager,
Men han skal ei den Harme se,
Hans Kulde volder mig.

Nemorino.
Aa, nu jeg maa af Hjertet le;
Hun tror, at ham hun tager!
Forbaust De vil i Morgen se,
Hun alt tilhører mig!

Tiende Scene.

De Forrige. Gianetta (kommer løbende med) Bønderpigerne; (siden) Soldaterne.

Gianetta.
O, Hr. Sergent, de Militaire
Har ivrigt spurgt, hvor De vel kunde være.

Belcore.
Hvorfor? — hvad er der? — er I fra Sandsen?

Soldaterne (ilende).
I største Hast kom nu Ordonnansen
Og bragte Dem en Ordre, som er der.

Belcore (ser paa Ordren).
Fra Kaptainen.
(medens han læser).
Ei! — saa? — skal ei manquere!
Naa, Kammerater, vi maa marchere!

Alle.
Hvordan? og naar da?

Belcore.
Tidligt i Morgen.

Alle.
Min Gud, saa snart?

Nemorino (gnider Hænderne af Glæde).
Saa, nu kommer Sorgen!

Belcore.
Ja Ordren er bestemt.
(til Adina).
Hvad gjør jeg her?

Soldaterne og Pigerne.
O det er sørgeligt! saa snart bortbrage,
For maaske aldrig igjen tilbage
Til Den at komme, som man har kjær!

Belcore.
Jeg, Elskte, i Morgen fra Dig maa mig rive;
Vil Du i fjerne Hjem mig trofast blive?

Nemorino (fornøiet, ved sig selv).
Jo, jo! i Morgen har hun en Anden!

Adina.
I Troskab Kvinden ei viger Manden;
Kjærlighedsløfte giver jeg Dig.

Nemorino (afsides).
Ja, men i Morgen dog Haanden mig!

Belcore.
Hvis Du at holde det har isinde,
Hvorfor da ikke strax Din Slave binde?
Om Du i Aften Dig med mig gifter?

Nemorino (afsides, ængstelig).
Hvad alt i Aften?

Adina (sagte).
Han Farve skifter!
(høit).
Nuvel — i Aften.

Nemorino (forfærdet).
I Aften! — Adina!
Du sa'e, i Aften!

Adina.
Ja, hvorfor ei?

Nemorino.
O, lad det være blot til i Morgen!

Belcore.
Nei, hør til Fyren! — Gaa strax Din Vei!

Nemorino.
Adina, tro mit Ord! Du dybt beklager
Om Du i Aften haus Haand modtager!
O, kort er Natten, den snart forsvinder;
Kun om dens Timer jeg beder Dig!
Naar Morgensolen igjen oprinder,
Da vil Du angre Din Synd mod mig!

Belcore.
Jeg tror, jeg Livet af Knægten tager!
For Fanden, mit Giftermaal Dig ei rager!
Jeg snart min Harme ei længer tvinger!
Jeg fristes stærkt til at tugte Dig!
Vogt Dig, at ikke Du mig opbringer;
Fortræk nu, Lømmel, og bril ei mig!

Adina (afsides).
Han er enfoldig; jeg ham beklager,
Kun for sin Blyhed han ei behager!
Ham fra Forstanden den Elskov bringer,
Hvormed han til mig har fængslet sig!
Dog nu min Medynk jeg stolt betvinger;
Han dybt skal føle, han krænked mig!

Alle.
Nei, hvor den Tosse paa Veie tager;
Han ser dog, Amor ham vent forsager!
Men fra Forstanden ham Hovmod bringer,
Han med Sergenter tør maale sig!
Tror han, at Elskov man sig tiltvinger?
O, med sin Galskab han morer mig!

Adina (besluttet).
Velan, Belcore, send Bud til Notaren.

Nemorino (fortvivlet).
Ak, Doktor! ak, Doktor! til Hjælp nu i Faren!

Alle.
Se Staklen, han raser!

Adina (afsides).
Han dyrt betale maa!
(høit).
En Fest skal os fryde!
Vi Alle indbyde!

Belcore.
Ja vist, til et Gilde,
Hvor Dands vi skal faa!

Alle.
Hvem tror De, der vilde
Den Glæde forsmaa?
Med Jubel og Dandse
Lad Dagen bortile!
Os Glæden vil krandse,
Og Freden tilsmile!
Vi skal i hvert Øie
Kun Kjærlighed se!

Adina (afsides).
Jo jeg kan ham bøie!
O, hvor jeg maa le!

Nemorino (fortvivlet).
Den Grumme mig spotter;
Min Kval hun ei fatter!
Sergenten sig gotter,
Og jeg er til Latter!
Ei Haab hun mig levner.
Vær, Doktor, min Hævner!
Hun knust vil mig se!
Lad strax Kunsten ske!

(Belcore giver Adina Haanden; de gaa ind i Huset. Nemorino ser fortvivlet efter dem; de Omstaaende drille ham).

Anden Akt.

Et andet Sted i Landsbyen. Paa høire Haand ligger Adinas Hus, set fra en anden Side; udenfor det staar et dækket Bord, omkring hvilket Adina, Belcore, Gianetta, Dulcamara og en Del Landsbyfolk sidde og spise. Andre staa i forskjellige Grupper og tømme deres Glas.

Første Scene.

Adina, Belcore, Gianetta, Dulcamara, Landsbyfolk og Soldater.

Alle.
Kom, Venner, følger Hjertets Trang,
Med Kraft og Ild, til Glassets Klang,
Ønsk Parret Banen let og lang,
Og Livet rigt og smukt!

Belcore.
I Kjærlighed og Druer
Alt jordisk Held jeg skuer;
Saasnart mig Sorgen truer,
De jage den paa Flugt!

Adina (afsides).
O gid blot Nemorino
Min Glæde kunde se!

Alle.
Endnu engang!
Kom, Venner, følger Hjertets Trang, osv.

Dulcamara (reiser sig og bukker).
Tillad at Æresgjæsten
Sit Bidrag gier til Festen.
Jeg har en lille Vise
— En skjelmsk, gratiøs Kaprice, —
En Spas i Folketone,
Som vist Dem more vil,
Maaske den smukke Kone
Diskanten synger *til!*

Alle.
For Festen at oplive,
De os en Sang vil give?
O, det vil deiligt blive!
Den Gunst vi skjønne paa.
Lad os den faa!

Dulcamara
(tager nogle smaa Nodebøger op af Lommen og byder Adina en af dem. Talende:)
Fiskerpigen Nina og Senator Padrille!
Barcarole som Duo! — Nu stille!

Alle.
Ja stille!

Dulcamara.
1.
Du har Skjønhed, jeg har Penge;
Du er deilig, jeg er rig.
Skal jeg sukke for Dig længe?
Nina, vil Du mer af mig?

Adina.
En Senator — hvilken Ære!
Med mig bære
Hymens Baand!
Nei, jeg stakkels Fiskerpige
Kun min Lige
Gier min Haand!

Dulcamara.
Din Senator knæler her!
Elsk ham lidt! barmhjertig vær!

Adina.
Excellents, De for min Fod?
Reis Dem! De er til mig for god!

Dulcamara.
2.
O, tilbedte Fiskerinde,
Giv Du Elskov, modtag Guld!
Den i Tidens Flugt vil svinde,
Det gjør stadigt Skjæbnen huld!

Adina.
En Senator — hvilken Ære!
Med mig bære
Hymens Baand!
Nei, Zanetto mig henriver,
Ham jeg giver
Glad min Haand!

Dulcamara.
Din Senator knæler her!
Elsk ham lidt! barmhjertig vær!

Adina.
Excellents, De er for god;
Ham jeg taer, — han har Ungdomsmod!

Alle.
Bravo! bravo! jeg Dem takker!
Denne Sang er meget vakker,
Og som lystig Visesanger
De fortjener største Ros!

Dulcamara (lapset).
Ja, skjøndt jeg dermed ei pranger,
Jeg i alt er Vertuos!
(En Notar kommer).

Belcore.
Nu stille!
(Alle reise sig).
Der er Notaren,
Hvis Haand og Segl skal smykke
Vor Ømheds skjønne Pagt,

Alle.
Jo Du har Lykke!

Belcore (omfavner Notaren).
Til mit Hjerte jeg maa Dig trykke,
Hymens Agent, der har mit Held i Lommen!

Adina (afsides).
Ak, Nemorino ei, som jeg haabed, er kommen!

Belcore (byder Adina Armen).
Min Engel, nu til vor Kontrakt!
Men paa Dit Aasyns Himmel
Der sig jo en Sky har lagt?

Adina.
Kun lidt Svimmel
(afsides).
Hvis han er ei tilstede,
Af min Hævn jeg har ei den fulde Glæde.

Belcore.
Nu ind, at underskrive
At min Du vil blive!

Alle.
Endnu engang!
Kom, Venner, følger Hjertets Trang, osv.
(Alle gaa ind; Dulcamara vender tilbage og sætter sig igjen ved Bordet).

Anden Scene.

Dulcamara (derpaa) Nemorino.

Dulcamara.
Disse landlige Bryllupsgilder mig særdeles tiltaler,
Men hvad især dem hos mig anbefaler,
Er de kvægende Syn af fulde Borde.

Nemorino (fordybet i sine Tanker).
Ak Notaren er kommen; — selv har jeg set ham!
Jeg forgaar af Smerte!
Intet Haab! ingen Trøst! kunst er mit Hjerte!

Dulcamara (nynnende).
Din Senator knæler her!
Elsk ham lidt! barmhjertig vær!

Nemorino.
Hvad? De, Hr. Doktor?

Dulcamara.
Ja, jeg var her ved Gildet.
Blandt de Forlovedes Gjæster,
Og nu jeg morer mig lidt med dets Rester.

Nemorino.
Og jeg staar paa Randen
Til at gaa fra Forstanden!
Ak, Doktor, det er nødvendigt, at jeg bliver elsket
Førend i Morgen, — paa Timen, — lige strax!

Dulcamara (afsides).
For Fanden,
Han er gal!
(høit).
Nok engang Din Mextur, — dermed
er Du færdig!

Nemorino (henrykt).
Hvad? jeg derved for hende bliver elskværdig?

Dulcamara.
For Alle! det vil jeg love!
For at af Trylleſaften
Strax Du kan føle Kraften,
Du blot skal tage Dig nok en Doſis.
(afsides).
Jeg reiſer om et Kvarter.

Nemorino.
Kjære Doktor, giv mig saa en Flaske til,

Dulcamara.
Med Plaiſer!
Det glæder mig at hjælpe dem, ſom trænge,
Du har dog Penge?

Nemorino.
Nei, ingen ſier!

Dulcamara.
Ja saa! — ja det forandrer Sagen.
Naar Du har faaet, ſaa kom saa ſnart ſom
muligt,
Søg mig ved Vognen; Mixturen der jeg Dig
giver,
Kun et Kvarter jeg bliver.
(gaar).

Tredie Scene.

Nemorino. Belcore.

Nemorino (kaſter ſig paa en Bænk).
O jeg Forladte!

Belcore (ved ſig ſelv).
Nei, det er faſt utroligt! hvo kan Fruen-
timmer fatte?
Hun mig tilbeder, — hun min Kone vil
blive;
Men først ſent i Aften Kontrakten under-
ſkrive!

Nemorino (ved ſig ſelv).
Der har vi Manden!
(ſtrigende idet han river ſig i Haaret).
O Gud, jeg tror, jeg miſter rent Forſtanden!

Belcore.
For Fanden!
Hvordan er det han ſig ſkaber?
Heida! Hvad er paaſærde? jeg tror Du er
fortvivlet.

Nemorino.
Aa, rent fortvivlet, fordi — jeg ſavner Penge,
Jeg ſkal nødvendig bruge.

Belcore.
Derfor, Du Toſſe, denne nedſlagne Mine?
Ih lad Dig hverve, og ti Dukater er Dine.

Duet.

Nemorino.
Ti Dukater?

Belcore.
Ja, ſkjønne, blanke!

Nemorino.
Naar? paa Stedet?

Belcore (viſer ham Pungen).
De har Dig ventet.

Nermorino (ved ſig ſelv).
O, hvad gjør jeg?

Belcore.
Og dertil vil vanke
Glands og Hæder ved Regimentet!

Nemorino.
Ak, det er ei Hang til Ære,
Som regerer i mit Bryſt.

Belcore.
Er det Elſkov? Du kan, min Kjære,
Som Soldat faa ſtillet Din Lyſt.

Nemorino.
Ak nei, ak nei!
(ved ſig ſelv).
Vel jeg føler, Savn og Farer
Til min Fremtid jeg vil binde,
At jeg Døden blandt Fjendens Skarer
Fjernt fra Hjemmet maaſke ſkal finde;
Men jeg føler mer den Lykke,
Hende til min Barm at trykke!
O, hvad er mig Kval og Smerte,
Har blot en Dag hun hørt mig til!
Kun en Dag ved Adinas Hjerte —
Og jeg Livet offre vil!

Belcore.
Trommen hvirvler, Fanen vaier,
Diet flammer, Modet ſtiger,
Og ſaa gaar det raſk til Seier
Over alle ſmukke Piger!
Sorgen tør ſig ei os nærme;
Sneſe Glutter for os ſværme;
Og vi ſpotte Hymens Kjæde;
Frit vor Elſkov flagre vil!
Tro Du mig, den ſande Glæde
Er kun for Soldaten til!

Nemorino.
Ti Dukater —

Belcore.
Strax jeg giver.

Nemorino (efter et Øieblikks Betænkning).
Velan! — afgjort! — Nu Betaling!

Belcore (tager et Papir frem).
Naar Du dette underſkriver,
Du paa Timen ſkal dem faa.
Kom!
(rækker Nemorino en Blyant; han underſkriver).
Der er Penge!

Nemorino (afsides).
Uden Forhaling
Til min Doktor afſted jeg maa!
(vil løbe ud).

Belcore.
Ræk mig Haanden, unge Kriger!
Jeg tør ønſke mig til Lykke;
Thi Dit Blik, Din Holdning ſiger,
Regimentet Du viſt vil ſmykke.

Du naar snart til Korporalen,
Hvis til Mønster mig Du tar!
(afsides).
Til Soldat jeg gjør Rivalen; —
Spillet nu jeg vundet har!

Nemorino.

Hun, som spotter kold min Smerte,
Ahner ei, jeg for at hvile
Blot en Dag ved hendes Hjerte
Dristig vil i Døden ile.
O, jeg kjæk skal den modtage;
Før dens Komme hun Min dog var!
Til min Skat ei findes Mage; —
Hende den mig skjænket har!
(Nemorino løber efter Dulcamara; Belcore gaar ud til den anden Side).

Fjerde Scene.

Gianetta. De unge Piger.

Pigerne.

Nei, det umuligt er!

Gianetta.

Jo, som jeg siger Jer.

Pigerne.

Det kan ei være saa.

Gianetta.

Jeg sværge vil derpaa!

Pigerne (skraalende).

Hvor ved Du det? — o søde Pige —

Gianetta.

Sagte!

Pigerne.

Det maa Du sige!
Fortæl! fortæl!

Gianetta.

Det er en Hemmelighed,
Som vi bør tie med!
Tal derfor sagte! — der er kun En, som den ved,
Og det er Pietro, den halte Kræmmer,
Der aldrig glemmer,
At ta' fra Byen hjem lidt Nyt til mig.

Pigerne.

Den halte Kræmmer det sa' til Dig?
Kom det fra denne Kant
Saa er det sandt!

Gianetta.

Stille, stille! sagte, sagte!
Jo, Nemorino har ingen Nød;
Som sagt, hans Mo'rbroer iforgaars er død,
Og han skal arve det Hele! — tænk blot:
Tusind Dukater udgjør det godt!

Pigerne.

Aa!!

Gianetta.

Men lad ham ei vide det; ti som jeg!
Huft, Tand for Tunge!

Pigerne.

Jeg skadrer ei!
Nu Nemorino i Rigdom svømmer,
Glæde og Høihed ind til ham strømmer,
Han paa et Slot, som en Prinds, kan trone, —
Naa, den har Lykke, der bli'r hans Kone!

Gianetta.

Men sagte! Ti blot for ham!

Pigerne.

Jeg skadrer ei!
Nei, nei, nei!

Femte Scene.

Gianetta. Pigerne. Nemorino.

Nemorino.

Jeg af den søde Elskovsdrik
Tømte en Flaske atter,
Og af min Doktor Løfte fik,
At Alle elske mig skal!
Jeg føler alt dens milde Kraft
Og Haab om Kjærlighed fatter!
Jeg ahner, denne Trylleskaft
Vil stille Længslens Kval!

Pigerne (indbyrdes).

Han skaar beskeden Diet ned; —
Endnu han Intet ved.

Nemorino (vil gaa ind til Adina).

Nu rask!

Gianetta (stiller sig foran ham).

Hvor De i Dag er net!

Nemorino.

Gianetta!

Pigerne (neie).

O, Tjenerinde!

Gianetta.

Alle Dem smuk maa finde.

Nemorino (forbauset).

Hvad er det? — saa artige lige med et!

Pigerne.

Nei, se hvor fin og pæn Maner,
Ret som en Kavaler!

Nemorino.

O jeg har det! Miraklet nu alt sker!
Dets Virkning her jeg ser.

Sjette Scene.

De Forrige. Adina (kommer fra sit Hus). Dulcamara (fra den anden Side. Begge standse forbausede).

Adina. Dulcamara.

Hvad ser jeg?

Nemorino (ved sig selv).

Det gaar nok saa vart!
(ser Dulcamara og iler hen til ham).

Jo, De holdt Ord, Hr. Doktor! Det virker i en Pokkers Fart.
Se, Alle elske mig!

Adina (ved sig selv).
Hvorledes?

Dulcamara (forbauset, til Pigerne).
For Fanden, er det sandt mine Kjære?

Pigerne.
Kan andet være?
Hans smukke Væsen, hans Person indtage Alt for sig.

Kvartet med Kor.

Adina (afsides).
Jeg tror, ham i Taarer at finde her,
Og ser ham svælge i Lykke!
Ak, ei hans Blikke udtrykke,
Som før, at mig han har kjær!

Nemorino (afsides).
O, salig som jeg er Ingen her!
Hvad ligner nu min Lykke?
Naar elsket jeg af Alle er,
Maa hun ogsaa have mig kjær!

Dulcamara (ved sig selv).
Som himmelfalden staar jeg her!
Nu har jeg gjort min Lykke;
Af Elskovsdrikken, ser jeg der,
Opdageren jeg er!

Pigerne.
Saa nydelig, saa net han er;
Han maa jo gjøre Lykke!
Lykkalig Den, som han faar kjær;
Han elskes af Enhver!

Gianetta.
Dandsen skal holdes i Lunden deromme;
De svigter ikke?

Nemorino.
Nei, jeg skal komme.

Pigerne.
Og De vil dandse —

Gianetta (hurtigt).
Med mig?

Nemorino.
Ja!

Pigerne.
Med mig?

Nemorino.
Ja!

Gianetta.
Jeg er den Første!

Pigerne (spodske).
Nei jeg, min Kare!

Gianetta.
Jeg har hans Løfte!

Pigerne.
Jeg ogsaa, jeg ogsaa!

Gianetta (river ham løs fra de andre).
Kom bare!

Nemorino.
Sagte!

Pigerne.
De maa vælge!

Nemorino.
Velan da —
(til Gianetta).
Først Dig jeg tager —
(til et Par andre Piger)
saa Dig, — saa Dig.

Dulcamara.
Aa Død og Plage,
De om ham slaas! Til Drikken der Mage,
Min Sjel, ei er!
Som himmelfalden staar jeg her!
(Pigerne ville trække Nemorino ud med, men i det samme ser han Adina, som kommer hen imod ham, hvorpaa han standser).

Adina.
Bliv, Nemorino!

Nemorino.
O Gud, hun ogsaa!

Dulcamara (henrykt).
Jh, alle!

Adina.
Du maa mig høre!
Segenten siger, at Du af Penge lod Dig forføre,
Og er nu hvervet.

Pigerne (forbausede).
Han hvervet! hvilken Snak!

Adina.
Det kan Du gjøre!
Om denne Sag vi nu maa tales ved.

Nemorino.
Særdeles gjerne!

Pigerne (sfrigende).
Til Dandsen afsted!

Nemorino.
Ja rigtigt!
(til Adina).
Vi tales ved!

Adina.
O bliv dog! Du kan mig forlade?

Nemorino og Pigerne.
Afsted!

Nemorino.
Saa blid hun aldrig var;
Sig Lykken nærmer!
Alt Saften virket har,
Hun for mig sværmer.
Men kold hun for min Kval
Har lukt sit Hjerte; —
Med flygtig Smerte
Hun bøde skal!

Adina.
Ak, Hævn for min Foragt
Du, Amor, tager!
Den Kummer, jeg har vakt,
Mig selv nu nager.

Ve mig, at han, hvis Kval
Min Hovmod gotted,
Ham, som jeg spotted,
Jeg elske skal!

Dulcamara.

At Alle kjær ham fik
Mig overrasker.
Jeg har da Elskovsdrik
I mine Flasker!
Der snart i Tusindtal
Vil Kunder komme;
O, hvor min Lomme
Jeg fylde skal!

Gianetta og Pigerne (indbyrdes).

I kan indbilde Jer,
I ham behager;
Det mig tilsidst dog er,
Som ham indtager!
Før vi har endt vort Bal
Det mig vist bliver
Han Hjertet giver.
Jeg seire skal!

(Nemorino iler ud, omringet af Pigerne; Adina bliver staaende og ser efter ham).

Syvende Scene.

Adina. Dulcamara.

Adina.

Han er jo ret lykkalig!

Dulcamara.

Og min er Æren.

Adina.

Deres, Hr. Doktor?

Dulcamara.

Ja, ganske.
Jeg sælger Fryd og Glæde, destillerer Lykke
Og laver Elskov ligesom eau de Cologne.
Hvad der behager
Hos Fyren saadan, at han Alle indtager,
Er en bestemt Effekt af mine Sager.

Adina.

Aa Sladder!

Dulcamara (ivrig).

De siger Sladder? — Vantroens Sprog!
Ved De, min Bedste, hvad jeg ved Kemien
Mægter at virke? Kjender de Elskovsdrikken,
Som rørte Dronning Isotta?

Adina (opmærksom).

Isotta?

Dulcamara.

Isotta.
Den faas hos mig paa smaa og store Flasker.

Adina (affides).

Hvad hører jeg?
(høit).
Og Nemorino
Af den De givet har?

Dulcamara.

Han den forlangte,
For at hans mig ubekjendte Skjønne
Skulde hans Kjærlighed lønne.

Adina.

Altsaa — han elsked —

Dulcamara.

Aa grusomt, — ja til Vanvid;
Men uden mindste Haab. — For nu at kjøbe
Den fornødne Portion af Elskovsdrikken
Solgte han sin Frihed, — han lod sig hverve.

Duet.

Adina (affides).

Hvilket Hjerte! Jeg maa beklage
At jeg spotted stolt dets Ild.

Dulcamara (affides).

Der er En, hun vil indtage;
Hun en Flaske trænger til.

Adina (til Dulcamara).

Er det muligt? — de unge Piger
Ham saa pludseligt tilbede?

Dulcamara.

Ja jeg uden Selvro's siger:
De har alle for ham Hede.

Adina.

Ah! — Men blandt alle, — hvem har den Lykke,
Ham til Kjærlighed at henrive?

Dulcamara.

Han kan alle til sig trykke,
Hvorfor En da Fortrin give?

Adina (affides).

Jeg kun kan ham ei behage,
Jeg, hvem han tilbad med Ild!

Dulcamara (affides).

Der er En, hun vil indtage;
Hun en Flaske trænger til.
(høit).
Skjønne Adina, De tilgiver —
Amor plager — Deres Hjerte
Med en Længsel — Jo, derfra skriver
Sig den Uro — den dulgte Smerte.
Om De vilde —

Adina.

Om jeg —? De mener —

Dulcamara.

O, jeg gjerne Næsten tjener.
Ser De vel — Jeg Drikken laver,
Hvormed det fordrives kan.

Adina.

Ah! — den har vist store Gaver;
Men paa mig den ei slaar an.

Dulcamara.

De ved den kan Hjerter fange
Overalt paa Deres Veie.

Adina.

Aa — hvad skal jeg med saa mange,
Da jeg dog kun et vil eie?

Dulcamara.

Alle Piger, Koner, Enker
De jaloux paa Dem kan gjøre.

Adina.

Det mig ingen Glæde skjænker,
Andre Sorger at paaføre.

Dulcamara.

De en Millionær kan vælge.

Adina.

Jeg min Ungdom ei vil sælge.

Dulcamara.

Vil en Hertug De obtinere?

Adina.

Nemorino er mig mere!

Dulcamara.

Ja, saa tag den Drik, jeg laver,
Og De strax ham fængsle kan.

Adina.

O, den har vist store Gaver,
Men paa mig den slaar ei an.

Dulcamara.

Ih min Gud, jeg tror, De drømmer!
De tror ei paa Trylleſaften?

Adina.

Jo, dens Værd jeg Dem indrømmer, —
Men i mig den taber Kraften.
Jeg ved egen Kunst fra Alle
Nok erobrer ham for mig!

Dulcamara (afsides).

Ja, den Skjelm det let vil falde
At indtage ham for sig.

Adina.

Let med Blikke, milde, ømme,
Skjønhed alle Hjerter fængsler;
De fremtrylle Elskovsdrømme,
Vække søde Haab og Længsler.
O, jeg har alt set saa Mange,
Som et Smil har gjort til Fange;
Jeg skal Nemorino bøie!
Tror De, han modstaar mit Blik?
Ser De Doktor dette Øie?
Der jeg har min Elskovsdrik!

Dulcamara.

O, jeg ser det! — Tryllerinde,
Du kan mer end Alkymien;
Naar Du Kjærlighed vil vinde,
Overgaar Du selv Magien!
Strax det Hjerte staar i Flamme,
Som Dit Øies Straaler ramme!
O, hvor det sig skulde lønne,
Om jeg dem paa Flasker fik!
Ja, med Dig, min knipske Skjønne,
Glad jeg bytted Elskovsdrik!

(Adina løber ind i Huset; Dulcamara gaar ud i Baggrunden).

Ottende Scene.

Nemorino (kommer tankefuld).

Kavatina.

Hun ved de glade Pigers Dands
Taus og tungsindig stod,
Og ei af Øiets varme Glands
Taaren sig dølge lod.
Hvorfor da tvivle mer?
Hun mig, jeg henrykt ser,
Elsker med Varme!
hvis ømme Suk fra hendes Mund
Sammen med mine flød,
Om blot en kort, en salig Stund
Jeg ved hendes Hjerte nød,
Da glad jeg fandt min Død
I hendes Arme!

Niende Scene.

Nemorino. Adina (med Hvervings-Kontrakten).

Adina.

Nemorino! hvorfor os forlade?
Hvorfor har som Soldat Du Tjeneste taget?

Nemorino.

Hvorfor? Fordi jeg haabed derved
At finde Frelse
Fra al den Kval og Længsel, hvoraf jeg led.

Adina.

Jeg vil ei taale, at Du Livet skal vove;
Jeg af Sergenten har tilbagekjøbt Hvervings-Kontrakten.

Nemorino.

Hvad Du?!

(afsides).
Hvor naturligt! det er Tryllemagten.

Duet.

Adina.

Tag den! — Nu atter fri du er!
Synes Dig tung Din Skjæbne,
Maa Du med Kraft Dig væbne;
Maaske er Frelsen Dig nær!
Bliv her!
Du, hvem Enhver jo elske maa,
— Ja som en Ven, som en Broder, —
Du tabe Frihedens Goder?
Nei, det skal ei være saa!

Nemorino (afsides).

Se nu det kommer!

Adina.

Farvel da!

Nemorino.

Hvad? Du mig forlader?

Adina.

Jeg — ja.

Nemorino.
Du saa vil Afsked tage!

Adina.
Det vil jeg.

Nemorino (rækker hende Kontrakten).
Nu vel tag den tilbage!
(ude af sig selv).
Naar ei jeg elsket bliver,
Jeg til Soldat mig giver!
Jeg Dødens Vei maa følge,
Holdt Doktren mig for Nar!

Adina.
O bliv! — jeg kan ei dølge —
Han Sandhed sagt dig har!
Nu velan, saa vid det da:
Du vandt mit Hjerte.

Nemorino.
Jeg?!

Adina.
Ja — jeg Dig elsker!

Nemorino.
Mig!
O, mon jeg dø af Glæde skal!

Adina.
Dig, som jeg skabte Sorg og Kval,
Vil jeg nu ømt ledsage!

Nemorina.
Sit Ord han holdt mig har!

Adina.
Min Elskte, glem, jeg grusom var:
Du skal min Haand modtage!
For evig jeg Dig elske skal!

Nemorino.
Probat dog Drikken var!
Sit Ord han holdt mig har;
Hans Kunst har endt min Kval!

Tiende Scene.

De Forrige. Belcore, Dulcamara (ledsaget af Tjenerne med Bærestolen og andre som bringe Flasker). Gianetta. Landsbyfolkene. Soldater.

Belcore (i Spidsen af Soldaterne).
Ret Jer! — Præsenter!
(vender sig og ser Nemorino, som i dette Øieblik kaster sig for Adinas Fødder).
Hvad Fanden!
For min Rival jeg præsenterer!

Adina.
Ja, Hr. Sergent, det generer.
Dog en Trøst det maa være,
Det er min Mand, De viser den Ære.
Hvad der er sket —

Belcore.
Er sket!
Du taber mest, Troløse, ved hvad jeg har set!
Jeg, som en tapper Kriger,
Kan saa Erstatning hos Masser smukke Piger!

Dulcamara.
Hos mig De faar Elskovsdrik, hvis det behøves.

Nemorino (falder Dulcamara om Halsen).
Doktor, o Dem jeg skylder al min Lykke!

Alle.
Hvordan? ham!

Dulcamara.
Ja mig! Bemærker,
At Nemorino ved mine Underværker
Er med et bleven rigest Mand i Sognet,
Da sin Onkel han arver.

Adina. Nemorino.
Hvad! han er død?

Gianetta og Pigerne.
O det jeg vidste!

Dulcamara.
Ah, mine Smukke, jeg ogsaa.
Men hvad I vidste ikke, og hvad vide I bør,
Det er: at jeg i denne mageløse Likør
Har fix og færdigt
Ei Middel blot til Jer Elskværdighed at give,
Men til at rige I blive!

Alle.
Det var mærkværdigt!!

Dulcamara.
Arie.
Den al Verdens Ondt fordriver,
Og hvad Godt I ønske giver,
Den gjør Hæslige saa smukke,
At de Skjønne for dem sukke.
Den kurerer Skæve, Krumme,
Lamme, Døve, Blinde, Stumme,
Den hver Sot, hver Sorg bortjager!—
Kjøb! — jeg har kun lidt I se!

Alle (stimle om ham).
O Hr. Doktor, De behager —
Her en Flaske! — to! — aa tre!

Dulcamara.
Den kan stille alle Smerter,
Lukke Saar og aabne Hjerter,
Sætte Mod i unge Piger,
Naar en Knøs sig til dem sniger,
I de Kolde bringe Varme,
Dæmpe Jalousi og Harme,
Faa Enhver, som græder, klager,
Til at dandse og at le!

Alle.
O, Hr. Doktor, De behager —
Her en Flaske! — to! — aa tre!

Dulcamara (har besteget Bærestolen).
Ak, Udvalgte, kan I fatte
Hvad jeg giver Jer for Skatte?
Sundhed, Rigdom, Skjønhed, Hæder,
Elskov, Styrke, alle Glæder

Vil Jer, har I tømt min Flaske,
Dagen efter overraske!
I skal huske Dulcamara,
Hvis han kommer her ei mer!

Alle.

Hil den store Dulcamara!
Gid vi snart igjen Dem ser!

Adina. Nemorino.

Ham kun skylder jeg den Lykke,
Til mit Hjerte Dig at trykke!
Ham jeg glemmer aldrig mer!

Belcore.

Ha! han skal ske al Ulykke,
Dersom jeg ham træffer mer!

Alle.

Medicinens største Smykke,
Gid vi snart igjen Dem ser!

Kjøbenhavn.

Forlagt af J. H. Schubothes Boghandel.

Bianco Lunos Bogtrykkeri.

Gnisten.

Lystspil i en Akt

af

Edouard Pailleron.

Paa Dansk ved **William Bloch.**

Personerne:

Raoul de Géran, 27 Aar.
Léonie de Rénat, 27 Aar.
Antoinette, 18 Aar.

Scenen fremstiller en Have. Tilvenstre i Forgrunden et Hus. I Mellemgrunden Grupper af større Træer. I Baggrunden Park. Et Bord med Havestole om.

Første Scene.

Raoul gaar eftertænksom op og ned. **Mad. de Rénat**, der sidder i Forgrunden beskjæftiget med Broderi, holder op med sit Arbejde og følger Raoul med Øjnene.

Mad. de Rénat. Men Raoul dog? .... Raoul!

Raoul (staar stille). Sagde De Noget?

Mad. de Rénat. Hvad er det, De tager Dem for? De gaar da ikke og laver Vers?

Raoul. Jeg?! nej ... jeg ...

Mad. de Rénat. Kalder De det at besøge mig?

Raoul. Jeg beder Dem, undskylde, jeg ....

Mad. de Rénat. Sig mig, er De egentlig ganske vis paa, at De er i Tourraine?

Raoul. Hvorledes?

Mad. de Rénat. Jeg skulde være tilbøjelig til at tro, at den bedre Del af Dem — Deres Hjerte mener jeg — er bleven i Garnisonen.

Raoul. Men jeg kan forsikre Dem, at. ...

Mad. de Rénat. Nej — nej — nej .... De skal Ingenting forsikre ... det ved jeg bedre. De er forelsket min gode Kaptajn. Alle Symptomer er der. Hvorfor skulde De ellers være saa distrait? De gaar omkring og sukker og drømmer og siger ikke et eneste Ord — saadan bærer man sig kun ad, naar man .... det er desuden tredie Gang iaar, og vi er nu i Oktober. En Gang hver Kvartal, — det er Reglen, ved De nok.

Raoul. Og hvis nu saa var?

Mad. de Rénat. Ingen hvis — det er .... Naa, fortæl saa.

Raoul. Naa, ja, — jeg tilstaar det: Jeg er forelsket, saa rasende forelsket, som jeg aldrig i mit Liv har været det før, og ...

Mad. de Rénat. Stop nu lidt! det er godt at have alting paa det Rene. Det er altsaa i den Tid, jeg har kjendt Dem, den .... lad mig se — den fjortende Gang, at De er saa „rasende" forelsket, som De aldrig i Deres Liv før har været — men det skal iøvrigt ikke forhindre mig i at høre efter med stor Interesse. Ja saa kan De godt fortsætte.

Raoul. Min kjære Tante! Gjør mig den Tjeneste, en eneste Gang at høre alvorligt paa mig — uden at le.

Mad. de Rénat. Jeg ler virkelig ikke, min kjære Neveu. En Kjærlighedshistorie — hvis jeg i dette Tilfælde tør bruge et saadant Udtryk - - kan altid være sikker paa at blive hørt med Interesse af et Fruentimmer, i Særdeleshed naar hun, som jeg, er Enke og en gammel Kone — — —

Raoul. De! Aa!

Mad. de Rénat. Tak! ... Deres Onkel,

min stakkels General, har desuden ikke forvænt mig med Kjærlighedshistorier. — — Naa! lad mig saa høre — — — det vil da sige, hvis det ikke er en Historie af samme Art, som den sidste — De ved, den med Skuespillerinden, som — — —

Raoul. Jeg kan berolige Dem med et Ord: Jeg har ikke i sinde at gifte mig.

Mad. de Rénat. Ja det beroliger mig virkelig ikke, maa De tro! Jeg ved ikke, om De erindrer en vis Miss Stove ....

Raoul. Det er ikke smukt af Dem at rippe op i de gamle Historier. De vilde fortryde det, hvis De anede ....

Mad. de Rénat. Er det da alvorligt? — virkeligt alvorligt?

Raoul. Alvorligt!? Jeg siger Dem, jeg tænker paa at gifte mig.

Mad. de Rénat. De vil gifte Dem? De? Raoul de Géran?

Raoul. Ja! Jeg! Raoul de Géran!

Mad. de Rénat. Igjen!?

Raoul. Igjen?

Mad. de Rénat. Og hvem er denne Gang den Lykkelige?

Raoul (sætter sig). Ja, — jeg er egentlig lidt bange for at sige Dem det.

Mad. de Rénat. Naa — aa!!

Raoul. Nej! — nej! — De misforstaar .. .. det er Noget af det Yndigste og Uskyldigste af Verden .... denne Gang tager jeg ikke fejl .... Jeg har kjendt hende ligesaa længe, som jeg har kjendt Dem .... men jeg ved ikke, hvad De vil synes om det. Saasnart der er Tale om Lidenskaber, — saa er De lidt ...., hvad skal jeg sige .... lidt for rolig .... lidt for meget Fornuften i egen Person, som De ved, jeg plejer at kalde Dem.

Mad. de Rénat. Jeg kjender hende altsaa?

Raoul. Om De kjender hende?! De kjender hende saa godt, at De maa sige ja, for at jeg kan gifte mig med hende.

Mad. de Rénta. Det er en flov Spøg, Raoul, — — og heller ikke ganske passende.

Raoul. Spøg! .... De tror da ikke, at det er .... nej! De modtog mig altfor venlig første Gang, til at jeg skulde vove det igjen ... nej — vær rolig — det er forbi! — Kan De virkelig ikke gjætte, hvem det er? En ung Pige, som jeg kjender ligesaa godt, som jeg kjender Dem, og som jeg ikke kan gifte mig med uden Deres Samtykke?

Mad. de Rénat. Nej!

Raoul. Herregud! det er Deres Protege, Deres Guddatter, Antoinette.

Mad. de Rénat. Toinon!?

Raoul (rejser sig). Ja! Jeg er beruset af dette friske, kvidrende Foraar, af al denne Ynde og Ungdom og jublende Glæde! Jeg elsker hende, — og vil være det lykkeligste Menneske, hvis hun vil have mig! .... De siger ikke Noget?

Mad. de Rénat (rejser sig). Jeg siger, at der ikke er sund Sands i hvad De siger, min gode Kaptajn.

Raoul. Hvorfor?

Mad. de Rénat. Hvorfor? hvorfor! .... For det Første er Toinon altfor ung.

Raoul. Aa! hun er 18 Aar — jeg er 27, det forekommer mig dog ....

Mad. de Rénat. Saa ejer hun ikke en Skilling.

Raoul. Det gjør jeg heller ikke — saa det passer udmærket.

Mad. de Rénat. En forældreløs Pige, som Generalen har taget til sig af Naade og Barmhjertighed — en Forpagterdatter — — hun hører ikke til vor Kreds.

Raoul. Naar De har sørget for hendes Opdragelse, og naar jeg giver hende Navn — hvad skulde der saa mangle?

Mad. de Rénat. Hør nu, Raoul, det er ikke Deres Alvor.

Raoul. Ja, jeg tænkte det nok! Jeg kjender Omkvædet! I deres Øjne bliver jeg aldrig andet end den ungdommelige Kadet, som De saa ved Deres Bryllup.

Mad. de Rénat. Toinon! Deres Kone! — Nej, tilstaa De kun ligestraks, at det er Deres Spøg.

Raoul. Men det er det ikke — paa ingen Maade! De anser mig ogsaa for det ungdommeligste af alle ungdommelige Væsener! De tror vist, at jeg kaster Knaldperler ind ad Vinduerne til Folk og kommer Hestehaar i Sengene og saadant Noget — —

Mad. de Rénat. De har desuden en Rival.

Raoul. Det gjør ikke noget — hvis hun ikke elsker ham, — og det gjør hun ikke. Hun elsker Ingen.

Mad. de Rénat. Det er en Notar — —

Raoul. Det er en Chance mindre.

Mad. de Rénat. Som hedder Pantalon.

Raoul (leende). Pantalon! Ja, det er en Chance mere.

Mad. de Rénat (sætter sig). Hvornaar har De forresten faaet den udmærkede Ide?

Raoul. For en Maaned siden; da jeg kom hertil og saa hende igjen. Det er mærkværdigt, saa hun har udfoldet sig det sidste Aar. Det slog mig, saasnart jeg saa hende. Det var som et Fingerpeg.

Mad. de Rénat. Har De talt til hende om dette — Fingerpeg?

Raoul. Nej, jeg ... ja, De vil neppe tro mig ... men jeg tør ligefrem ikke. Jeg er rent fortumlet af lutter Kjærlighed — ganske tosset forsikrer jeg Dem — — —

Mad. de Rénat. Jeg tror Dem! jeg tror Dem!

Raoul. Jamen i den Grad, vil De tænke Dem, at jeg .... gaar omkring og skriver Vers .... ja, det er virkeligt sandt — De havde Ret før, det var det, jeg bestilte.

Mad. de Rénat. Vers! til Toinon!?

Raoul. Ja, til hende! til den lille Antoi-

nette, som jeg elsker og som slet ikke ved af det, og som ler af mig og af sig selv — og, kort sagt, til alle Tider og ved alle Lejligheder ... det er utaaleligt, og det er henrivende — og det er Grunden til, at man aldrig i Verden kan faa hende Noget sagt .... Det er derfor at De maa hjælpe mig, kjære Tante! Naar vi to hjælpes ad, saa skal vi nok finde paa Noget, — men De maa absolut med, ... De maa tale med hende, ... for De vil da vel nok?

Mdm. de Rénat. Aa, jeg tror, De vil!

Raoul. De vil ikke?! — De, min gamle Allierede! De, som altid ...

Mdm. de Rénat. Et var, at faa Generalen til at betale et ungt Menneskes Gjæld, — men at sætte dette Barns Ro paa Spil og indgyde hende et Haab, som aldrig kan realiseres ....

Raoul. Ikke realiseres?! — hvorfor?

Mdm. de Rénat. Hvorfor!? — Fordi De ikke elsker hende — simpelthen! — — — nej — nej — De elsker hende ikke! Tror De da ikke, jeg kjender Dem? Det er en Virkning af Landlivet — ikke en Smule andet. Den Historie gjentager sig hvert evige Aar. De behøver kun at have været en Maaned herude, — saa vil De strax gifte Dem. Det slaar aldrig fejl. For to Aar siden var det Miss Stove, ifjor var det mig, iaar Toinon, og næste Aar, — ja Himlen maa vide, hvem Turen saa kommer til! Gud! jeg kjender det saa godt! De kan virkelig ikke fortænke mig i, at jeg helst vil holde mig udenfor! Den Slags Fantasier morer mig ikke, og — naar jeg skal tale rent ud — forekommer de mig heller ikke ganske passende.

Raoul (ivrigt, idet han rejser sig). Ikke passende! Men Du store Gud, — hvorfor?

Mdm. de Rénat (ligeledes ivrigt, idet hun rejser sig). Men Du store Gud, fordi ....

Raoul. Men, kjære Tante, vær dog rolig ....

Mdm. de Rénat. Rolig! hm! Som om Deres Giftermaalsprojekter kunde have den mindste Indflydelse paa min Ro!

Raoul. Nej — jeg er meget langt fra at tiltro mig Evne til at kunne bringe „Fornuften selv" ud af sin Ligevægt. Det Særsyn har jeg kun set en eneste Gang — ifjor, da jeg skulde duellere — og egentlig kan jeg ikke engang sige, at jeg har set det — det var kun noget, jeg bildte mig ind .... det var saamænd det, der bragte mig paa den geniale Ide at tilbyde Dem min Haand, — — De viste mig ordentligt Døren .... Gudbevares — det var rigtigt, jeg indrømmer det. — Jeg har jo ogsaa fundet mig i det, som De ser — — men denne Gang er det en anden Sag, og — dersom det ikke mishager Dem af rent personlige Grunde — —

Mdm. de Rénat. Personlige Grunde!! Jeg ved ikke, hvad De mener?

Raoul. Jeg mener — jeg .... De har jo ikke givet mig en eneste fornuftig Modgrund! Antoinette er sød, glad, livlig .... hun snakker maaske lidt for meget — naa, det gjør jeg ogsaa — hun er maaske ogsaa lidt ... lidt ... det Modsatte af alvorlig, — jeg er jo heller ikke alvorlig nok — Det har De da tit bebrejdet mig. — kort sagt: vi passer til hinanden, og hvis hun blot vil sige ja, saa gifter jeg mig med hende .... ja det er mit Alvor, mit ramme Alvor — det forsikrer jeg Dem!

Mdm. de Rénat. Naa — ja! — saa gift Dem med hende, min kjære Ven, — gift Dem med hende! .... De forstaar jo nok, at hvad jeg sagde før, det var kun .... gift De Dem med hende i Guds Navn!

Raoul. Og De vil være mig behjælpelig?

Mdm. de Rénat. Ja! det skal jeg nok!

Raoul. De vil tale med hende?

Mdm. de Rénat. Ja. jeg vil, ja ...

Raoul. Og De vil ...

Mdm. de Rénat. Jeg vil Alt, hvad De vil — mere kan De da ikke forlange! — — Hun er jo ikke engang smuk!

Raoul. Smuk! hun er — — (Man hører et Latterudbrud, parret med en Hunds Gjøen.) Der er hun! Kan De høre Latter?

Mdm. de Rénat. Jo, jeg kan. Jeg kan ogsaa høre Nogen gjø! Ved De hvad, for En, der laver Vers, nærmer det sig lidt vel meget til Prosa — —

Raoul. Maaske — men af Prosa at være — — —!

Anden Scene.

De Forrige. Antoinette.

Antoinette (leende, talende ud). Bob dog! Bob! vil Du! .... haha! — Ja — jo! iaften .... Tag Dem dog iagt — den bider Dem! Jeg tror Du vil, Bob! haha! — Jo! iaften, Hr. Pantalon. Hahaha!

Mdm. de Rénat. Men Antoinette dog! er Du fra Forstanden?

Antoinette. Om Forladelse, Gudmoder, men ah — Hr. Raoul ... det var — hahaha! — det var Hr. Pantalon, vil Du tænke Dig — og saa Bob — hahaha! — aa lad mig le lidt — det gjør saa godt! (Hun lader sig falde ned i en Stol.)

Mdm. de Rénat. Men hvoraf ler Du dog, Barn?

Antoinette. Han kom for at fri til mig, Gudmoder! hvad synes Du?

Mdm. de Rénat. Hvem?

Antoinette. Notaren!

Mdm. de Rénat. Hr. Pantalon?

Antoinette. Ja, vil Du tænke Dig — midt ude paa Vejen, hahaha! ... Jeg var paa Hjemvejen fra det Ærinde, Du havde givet mig til Polette, saa møder jeg ham ved Stenten, Du ved — hahaha! saa staar

han af Vognen og giver sig til at spadsere ved Siden af mig ... Aa, han fortalte en Mængde om, hvor gammel han var og hvad han tog sig for, hvormange Penge han havde, og — saadant Noget. Og da han var færdig med det, saa tog han sig en helt anden Stemme paa og satte saadan nogle underlige Øjne op — han kneb dem sammen, saa de blev ganske smaa, Du — ganske bitte, bitte smaa — vil Du tænke Dig! en alvorlig Mand, som han! — Gud! hvor var han komisk! hahaha! Saa sagde han, at jeg var saa smuk — ja det sagde han, haha! — og vilde til at tage min Haand, — men det kunde Bob ikke lide, — — og saa gjøede Hunden, og han talede, og jeg lo — hulter til bulter imellem hinanden altsammen — haha! — „De ved ikke, Frøken, hvormeget jeg holder af Dem!" — vov! vov! Jeg har 15000 Frcs. i Indtægt om Aaret, kjære Antoinette, gjør mig lykkelig! vov-vov! Tør jeg haabe? — vov! vov! vov! — hahaha! — Dette Hundefrieri! haha! — — nej det var ikke til at holde ud!

Mdm. de Rénat. Det er ikke noget at le af! Notaren er jo et meget anstændigt Parti.

Raoul. Pantalon! det er ikke noget Parti — det er et Klædningsstykke.

Antoinette. Hahaha!

Mdm. de Rénat. Han er ung — —

Raoul. Ung! En Notar er aldrig ung.

Mdm. de Rénat. I alt Fald er han da en Mand — — —

Antoinette. Nej, det er han heller ikke — han er Enkemand! — at gifte sig med en Enkemand! Rædsel!

Mdm. de Rénat. Men Antoinette!

Antoinette. Har jeg sagt noget Slemt?

Mdm. de Rénat. Du er ikke mere Barn nok, Antoinette, til ....

Antoinette. Antoinette! hvorfor kalder Du mig ikke Toinon? ... Er Du vred paa mig? holder Du ikke af mig mere?

Mdm. de Rénat. Det ved Du altfor godt — og Du forstaar ogsaa at misbruge det ...

Antoinette. Nej — nej! (vil kysse hende).

Mdm. de Rénat (støder hende fra sig). Men Barn dog!

Antoinette. Aa, hvad! ... i den lille Krog der ... det er saa yndigt — det er min egen lille Krog, ved Du nok (hun kysser hende).

Mdm. de Rénat. Aa, Du lille Nar!

Antoinette, Nej — madame Pantalon — tænk Dig, Gudmoder, — og en Notar! det er altfor højtideligt for mig, — finder Du ikke? ... Synes Du, jeg skulde give ham lidt Haab? — en lille Smule? ... Aa, Du lo — — jo, Du gjorde! ... hun lo! — gjorde hun ikke, Hr. Raoul? ... Men Gud, det er jo sandt! jeg havde nær glemt mit Ærinde. Polette — — —

Raoul. Hvem er Polette?

Antoinette. Det er en fattig Kone, som Gudmoder — — —

Mdm. de Rénat. Ja, det kan være det samme!

Antoinette. Nej, det skal alle Mennesker høre, — som Gudmoder er saa mageløs imod! ... hun var i den syvende Himmel ... hun sagde saa mange Ting — jeg husker ikke mere — — — men hun vilde da komme imorgen — — hun sad der ganske alene med den Lille — — Gud! hvor det var sørgeligt at se .... et lille usselt Kammer — og saa den stakkels Kone og det lille Barn helt klædte i Sort — — saadan en lille Stakkel har jeg selv været — — — min kjære Gudmoder! (kysser hende.) Naa! hun skulde da være i Badeskeriet imorgen tidligt Kl. 6. — — — Nej! Du skulde have set den Lille — aa! man kunde spise den op med Hud og Haar! Tænk Dig, Gudmoder, ganske rødmosset og skinnende som et Æble og med ganske lyst, krøllet Haar over hele Hovedet, — — og saa de grinagtigste Øjne — saadan paa skraa — jeg ved ikke — ligesom Katte — og saa var den saa griset, saa griset — — men ganske umaadelig sød — — den skal være hos Søsteren, mens Moderen er her — — Gud! det er sandt, jeg har jo et Brev, som hun bad mig tage med (søger i sin Lomme). Nej — det er de Billeder, hun gav mig — — jeg fik ogsaa Nødder — — — Aa! det er mit Lommetørklæde — — Men hvor kan jeg dog have gjort af det? — — det er mine Nøgler, som klingre — haha! — — saa, nu kommer det — — hahaha! det er Gudmoders Portrait ... se engang! det kan nok være, hun er grim, ikke? — — Men hvor er dog det tossede Brev — Naa — nej — det er mit Spejl, haha! nej! det er dog for galt — — Endelig!

Mdm. de Rénat. Lad mig se! (hun læser Brevet.)

Raoul. Denne Polette er vel sagtens meget fattig, Frøken Antoinette?

Antoinette. Fattig? hun er Enke efter en Brændehugger, som er død ...

Raoul. Som er død!?

Antoinette. Ja — jeg husker ikke naar det var — — — hun har ikke saameget som det tørre Brød, og hvis Gudmoder ikke var — —

Raoul. Vil De ikke tillade mig at hjælpe Dem lidt i Deres gode Gjerning? (vil give hende Penge.)

Antoinette (vil ikke tage imod dem). Alt det?! nej — det er altfor meget — det maa desuden helst være noget andet end Penge — og saa maa De selv give hende det, — det holder de Fattige altid mest af — ikke sandt, Gudmoder? — — og saa kan De saa den Lille at se med det Samme — den lille Gris — den er saa morsom! Gud, hvor jeg vilde ønske, jeg havde saadan En!

Mdm. de Rénat. Men Antoinette dog!

Antoinette. Der sagde jeg nok en Dumhed igjen — — — jeg siger alt, hvad der falder mig ind . . . jeg ved ikke, hvordan jeg har det, jeg troer, jeg er rent forstyrret i Hovedet — ja det er virkelig sandt! der er Øjeblikke, hvor jeg ligefrem tror, jeg er lidt gal hahaha! (man hører en Hund gjø.) Hvad er der nu ivejen med Bob! — Bob! vil Du! Hvad er der med Dig! — han er ogsaa gal, tror jeg! det er Hr. Pantalon, der har gjort os forstyrret i Hovedet begge to — (til Md. de Rénat.) Jeg skal nok faa fat paa den! — Bob! ici! Bob! (hun løber ud.)

Tredje Scene.

Raoul. Md. de Rénat.

Raoul (begejstret.) Har De nogensinde set Noget saa yndigt! Og De vil ikke tro, at jeg elsker hende? Jeg sværger Dem til, at jeg elsker hende saa højt som — — —

Md. de Rénat. Som De aldrig har elsket Nogen før — jeg har hørt det — Naa ja! — saa gift Dem med hende.

Raoul. Men hun maa først lære at elske mig.

Md. de Renat. Det er jo Ingenting for Dem, — en saa routineret Erobrer!

Raoul. Ja, nu gjør De Nar af mig, men hvis jeg istedetfor dette Barn, hvis aabne Frejdighed bringer mig i Forvirring — det tilstaar jeg — hvis jeg istedetfor hende havde at gjøre med en . . . med en moden Kvinde — — saa vilde jeg ikke være i Forlegenhed — det kan jeg forsikre Dem . . . De tror mig ikke?

Md. de Rénat. Gudbevares! naar De selv siger det . . . . En Taktiker af Deres Rang!

Raoul. Og en Praktiker, tør jeg sige! . . . men Antoinette er et Barn, — et rent Barn. Hun ser Ingenting, hun forstaar Ingenting, hun aner Ingenting — ethvert strategisk Kunstgreb vilde være spildt paa hende . . . . hun er ikke endnu, forstaar De . . . kommen til det Punkt, at . . . . jeg mener . . . kort sagt: Gnisten mangler!

Md. de Rénat. Gnisten? hvad er det for Noget?

Raoul. At mangle Gnisten, det vil sige, at en ung Pige eller en ung Kone endnu ikke har . . . ja — hvad skal jeg sige — — endnu ikke . . . har De nogensinde set en Elektrisermaskine?

Md. de Rénat. Det er saadan en Indretning af Træ . . . .?

Raoul. Ja! af Træ og Metal — ikke andet! — og saa en Glasskive, der kan drejes rundt med et Haandtag — — det Hele er en ganske simpel og fuldstændig livløs Ting De kan undersøge den saa nøje, De vil, — De kan hverken føle eller se andet end Træ og Metal. Men ikke saasnart drejer De paa Skiven, før et blaat Lyn farer knittrende frem! — hvad er det? det er Sjælen i denne Ting — det uforklarlige, det . . . kortsagt Gnisten!

Md. de Rénat. Hvad De egentlig mener med denne interessante Beskrivelse af — — —

Raoul. Jeg mener — hvis jeg tør sige det — at alle Kvinder fra Fødslen af ere ligesom Elektrisermaskinen: følelsesløse som Træ og kolde som Metal, indtil en Dag en eller anden Følelse, Beundring, Medlidenhed, — maaske Had, — eller Poesien . . . eller simpelthen Naturen sætter Skiven i Bevægelse: Saa springer Gnisten knittrende frem: Nysgjerrigheden vaagner, Forvirring — Haab, Frygt, Ønske, Attraa — alle Kjærlighedens tusinde Bestanddele afspejle sig i dens Lys! — — — Men hvad Antoinette angaar — — desværre: hun mangler Gnisten.

Md. de Rénat. Drej paa Skiven, Hr. Neveu!

Raoul. Tror De ikke, jeg har prøvet? men det har ikke ført til Noget. Spørgsmaalet er, om den nogensinde vil komme? Der gives nemlig Kvinder, hos hvem den aldrig viser sig — som De selv for Exempel — —

Md. de Rénat. Jeg beder Dem, lad os holde os til Antoinette — —

Raoul. Hvordan skal man faa Gnisten frem?

Md. de Rénat. Har De prøvet Poesien? eller Naturen?

Raoul. Istedetfor at drille mig, skulde De give mig et godt Raad. Der maa altid kunne findes et Middel til at gjøre sig elsket af en Kvinde.

Md. de Rénat. Troer De?

Raoul. Ikke af Dem, — ikke af Dem — eller idetmindste er det ikke lykkedes mig at finde det . . . . Med Antoinette skal det nok lykkes mig, det er jeg vis paa. De vil altsaa hjælpe mig, ikke sandt? det er jo Aftalen?

Md. de Rénat. Aftalen!

Raoul Ja! medmindre De, som sagt, skulde have særegne Grunde . . .

Md. de Rénat (rejser sig). Kommer De nu igjen!? hvad er det for Grunde, De taler om? Det lykkes Dem tilsidst at faa mig vred.

Raoul (rejser sig). De vil altsaa være mig behjælpelig?

Md. de Rénat. Ja! ja! hvormange Gange vil De have, at jeg skal sige det?

Raoul. Jeg stoler ubetinget derpaa.

Md. de Rénat. Stille! der er hun.

Fjerde Scene.

De Forrige. **Antoinette** fra Baggrunden.

Antoinette. Præsten er der og vil tale med Dig, Gudmoder. Jeg spurgte ham,

hvad det var, han vilde .... men han lo af mig og sagde, at jeg var nysgjerrig. Han er inde i Salonen.

Md. de Rénat (vil gaa). Det er godt.

Raoul (sagte). De kommer da snart igjen?

Md. de Rénat (ligeledes, leende). De skulde se Deres eget Ansigt.

Raoul. Som jeg har sagt Dem: hun forvirrer mig.

Md. de Rénat. Prøv med Poesien!

Raoul. Det er en Skam af Dem!

Md. de Rénat. Eller maaske Naturen ....? (gaar.)

Femte Scene.

Raoul. Antoinette (knækkende Nødder.)

Raoul (til sig selv med en Gestus). Sagen er, at jeg er stupid.

Antoinette (affides idet hun betragter ham). Hvad mon der gaar af Hr. Raoul?

Raoul (affides). Rent ud sagt: stupid!

Antoinette (højt). Haha! De ser ud, som De spiller Komedie —

Raoul (affides). Og hun aner ikke det mindste! hun er over 100 Mile borte!

Antoinette. Aa! at spille Komedie — det var Noget, jeg havde umaadelig Lyst til .... Vil De have Nødder?

Raoul. Tagt Dem iagt for Deres Tænder, Frøken Antoinette. —

Antoinette. De kalder mig heller ikke mere Toinon — hvorfor?

Raoul. Hvorfor? Fordi De ikke længere er ....

Antoinette. Hør! hvad troer De det kan være, Præsten vilde min Gudmoder?

Raoul. Det ved jeg virkelig ikke .... Fordi De ikke mere er ....

Antoinette. Han satte saadant et underligt Ansigt op. Ved De, hvad jeg troer? Han kom vist paa Hr. Pantalons Vegne — — — Nej! hvor jeg kunde have Lyst til det! Gudmoder og jeg var der i Sommer.

Raoul. Hvor?

Antoinette. Paa Komedien! — — Vil De virkelig ikke have nogle?

Raoul. Af hvad?

Antoinette. Nødder! ... Kunde De ogsaa have Lyst til det?

Raoul. Lyst?! Til hvilket?

Antoinette. Men Herregud! til at spille Komedie! hahaha! — Ja, det er sandt, jeg ved det nok! jeg siger altid 36 Ting paa engang! Undertiden kan jeg ikke selv hitte ud af det, haha! — — — hvad var det nu jeg sagde? haha .... nej det er dog for galt — der ser De selv — Naa! jo! — det var om Komedien. Det var i Tours, men det var Skuespillere fra Paris, — det vil sige, det var egentlig ikke saadan nogen rigtig Komedie, — det var Vers, de sagde frem — aa jeg elsker Vers! .... der var en Dame i Hvidt — helt i Hvidt, med et langt Slæb — aa saa langt, saa langt — — det var smukt, kan De tro .. og saa var der en ung Mand, — og de talede paa Vers med hinanden. Jeg forsikrer Dem, det var ligesom Musik: dadai dadai dadai ... bi lidt; „den Sorg, som jeg har lidt, den —" nej, jeg kan ikke huske det mere.

Raoul. Var det ikke „Oktobernatten"?

Antoinette. Jo! jo! „Oktobernatten" hed det.

Raoul. Siden De holder saa meget af Vers ..., Vil De have, jeg skal sige nogle for Dem?

Antoinette. Vers? af hvem? af Dem selv?

Raoul. Ja, af mig selv —

Antoinette. Nej! det var morsomt! Lad mig høre.

Raoul. Hør nu efter! (reciterende:)

„Mit blonde Barn —" (standser.)

Ja, hvis De bliver ved med at knække Nødder, mens — — —

Antoinette. Nej, nej! nu er jeg færdig!

Raoul.

Mit blonde Barn, min Tankes lyse Skat,
Hvor kunde Du vel føle Kjærligheden
Fremglimte som et Lyn en Sommernat
Og røve Hjertets Ro og Sjælefreden!

Som Planten langsmed Flodens stille Kyst
Uanet længe under Bølgen svømmer,
Saa ligger roligt bag Dit hvide Bryst
En Kjærlighedens Rosenknop og drømmer.

En Vaardag først, naar Solen smiler lyst
Og Lærken har sin Morgenhymne sunget,
Vil Blomsten dukke op, langsomt og tyst,
Men underfuld og stor og fuldt udsprunget!

Antoinette. „Underfuld og stor og fuldt udsprunget" , ... det er smukt! men de er dog ikke saa smukke som de andre.

Raoul (lidt stødt). Som Musets! nej! det prætenderer jeg heller ikke. (affides.) Min Poesi gjorde ingen Lykke ... (højt.) Vil De have dem? jeg har digtet dem til Dem. (Han rækker hende Digtet.)

Antoinette. Nej, ved De hvad — —

Raoul. Tror De ikke det er sandt?

Antoinette. Nej, det tror jeg rigtignok ikke ...,

Raoul. Men jeg forsikrer Dem ...

Antoinette. Det passer jo slet ikke paa mig, hverken paa den ene eller den anden Maade. Jeg er ikke engang blond, som der staar.

Raoul. Er De ikke blond? jo vist er De saa.

Antoinette. Nej saamænd om jeg er! jeg er rødhaaret — ja, se selv! — — Nej, det ser meget snarere ud, som om de vare skrevne til Gudmoder. Hendes Kjærlighed maa netop være som der staar i Digtet.

Raoul (med blød Stemme). Og Deres Kjær-

lighed, Frøken Antoinette, hvordan maa den være? . . .

Antoinette. Hahaha! det sagde De akkurat som Hr. Pantalon!

Raoul (affides). Hm! Pantalon! det er lidt haardt! (højt.) De har ikke svaret mig?

Antoinette. Jeg ved ikke, hvad jeg skal svare . . . . hvad vil det egentlig sige: at elske? . . . . jeg mener saadan rigtig . . . .

Raoul (affides). Det er virkelig ikke let at svare paa! (højt.) Skulde De virkelig ikke have nogen Anelse om, hvad det vil sige, at elske?

Antoinette. Jo! naturlig! jo! . . . . jeg er da ikke noget Barn . . . . men jeg mente . . . . hvorpaa mærker De . . . . det vil sige, hvad beviser, om man elsker eller om man ikke elsker?

Raoul (affides). Om man ikke elsker? — hun er sød! (højt.) Jeg sætter f. Ex., at jeg . . . at jeg bad Dem . . . det er kun Noget, jeg sætter, forstaar De . . . at jeg bad, om jeg maatte . . . kysse Dem . . . hvad vilde De aa svare?

Antoinette (ligefrem). Jeg vilde svare . . . . det maa De gjerne!

Raoul (noget forvirret). Ja . . . et saadant Svar vilde strax vise, at man ikke elsker.

Antoinette. Hvordan det?

Raoul. Jo, naar man — — ikke elsker, saa er et Kys simpelthen et Kys — — om det kommer fra den eller den, det er ganske ligegyldigt . . . . Alle Mennesker er ens — Ingen er ham. Naar man — ikke elsker, saa er man sorgløs og glad, — man ler altid og af Alting — ligesom De!

Antoinette. Ligesom jeg . . . . og — naar man elsker?

Raoul. Ja, naar man elsker, saa ler man ikke mere, saa græder man og undrer sig over, at det kan være saa sødt at græde. Saa er der en Uro i En, en Angst, som man ikke kan blive kvit. Man lider under det — og dog synes man aldrig, at man før har vidst, hvad det var at leve. Saa er der En, som man paa engang flygter for og søger efter, En, som fylder Ens Tanker, som kredser i Ens Drømme, som bor i Ens Hjerte og som man vil jage ud deraf, men som bliver, fordi han er Herre der — det er ham!

Antoinette (sætter sig paa Bænken). Det var underligt!

Raoul (bagved Bænken.) Og han er aldrig mere nær, end naar han er langt borte; — man har den største Lyst til at tale til ham, — men man tør det ikke. — Man bliver aldrig træt af at høre Folk tale godt om ham, — men selv tager man sig iagt derfor, — maaske for at skjule sin Kjærlighed for Andre, maaske for at skjule den for sig selv.

Antoinette (drømmende). Fortæl mere!

Raoul (sætter sig ved hendes Side). Naar De er sammen med ham, saa ser De ikke paa ham, men De seer ham dog. De hører ikke, hvad han siger, men De ved saa godt, hvad han har sagt . . . . Saasnart han nærmer sig, farer Blodet op i Deres Kinder, taler han til Dem, er det som om Deres Hjerte standsede, og tager han Deres Haand, saa flyver Deres hele Sjæl ham imøde. — Men beder han Dem om et Kys, ja saa maa han selv tage det — thi om De saa skulde dø, — De giver ham det aldrig! — — Og nu synes jeg nok, jeg har fortjent mit — og jeg gjør virkelig Fordring paa det! (han bøjer sig imod hende.)

Antoinette (springer op). Nej!

Raoul (affides). Gniften!

Antoinette (brister i Latter).

Raoul (rejser sig). De ler!?

Antoinette. Det er komisk, for saa har jeg været forelsket . . hahaha!

Raoul. De?

Antoinette. Ja, jeg har — dengang jeg var i Klostret — — — vi var allesammen forelskede — hele Klassen paa engang — i vores Religionslærer — Abbed Popeleu! . . . det var akkurat, som de siger! vi blev allesammen røde i Hovedet, naar han talte til os, — og han var dog saa rædsom stygg, — men det havde han ikke selv nogen Anelse om, stakkels Mand! han var ret godt fornøjet! haha!

Raoul (gaar henimod hende). Men det var ikke . . . .

Antoinette (viger tilbage). Jo det var! — det var Kjærlighed — virkelig Kjærlighed! Vil De tænke Dem — haha! — da han ikke havde flere Haar paa Hovedet — Gud, hvor var han skaldet! haha! — saa — haha! saa klippede vi smaa Totter af hans Silkehat for at gjemme i vore Medaillons! hahaha!

Raoul. Hør mig, Antoinette —

Antoinette. Der er Gudmoder!

Raoul (affides). Nej, hun ler for meget.

Antoinette (affides, glad og forundret). Han elsker mig!

Sjette Scene.

Raoul. Antoinette. Md. de Rénat.

Md. de Rénat. Har Du endnu Lyst til at vide, hvad det var, Præsten vilde?

Antoinette. Jeg tror nok, jeg ved det.

Md. de Rénat. Han vil tale med Dig.

Antoinette. Det er Hr. Pantalon, der har sendt ham herhen — skal vi vædde?

Md. de Rénat. Gaa ind til ham, saa faar Du det at vide.

Antoinette. Jeg ved nu, det er det, (affides, eftertænksomt.) Han elsker mig! . . . Og Gudmoder? (gaar.)

Syvende Scene.

Raoul. Madame de Rénat.

Md. de Rénat (siddende). Naa?

Raoul. De har Ret! hun ler for meget.

Md. de Rénat. Altsaa har hverken Poesien eller Naturen ....

Raoul. Hjulpet det allermindste — nej!

Md. de Rénat. De opgiver det?

Raoul. Jeg! aldrig! hun *skal* komme til at elske mig.

Md. de Rénat. De *vil* altsaa gifte Dem med hende? De!

Raoul. Om jeg vil! ... Det kommer kun an paa at faa Gnisten frem, og det skal nok lykkes mig .... jeg maa kunne finde et eller andet psychologisk Middel ... det skulde gaa underligt til om ikke vi to, en Kvinde som De og saa ... (standser og slaar sig for Panden.) Nu har jeg det! et udmærket Middel!

Md. de Rénat. Et endnu!?

Raoul. Gud give De vilde høre alvorligt paa mig — blot et eneste Øieblik. Jeg siger Dem, at jeg har et Middel til at faa hende til at elske mig — et naivt Middel — men gammelt, ældgammelt, et som har bestaaet sin Prøve. — Alt afhænger af Dem.

Md. de Rénat. For sidste Gang: det er Deres faste Bestemmelse at gifte Dem med hende?

Raoul. Min faste Bestemmelse!

Md. de Rénat. Godt! saa skal jeg tale med hende.

Raoul. Nej, hør nu først min Plan.

Md. de Rénat. Til hvad Nytte! — De vil gifte Dem med hende — jeg tilbyder hende Deres Haand, — saa er den Historie ude!

Raoul. Men hun siger nej!

Md. de Rénat. Hun siger ja!

Raoul. Hun siger nej! — De kan jo prøve, hvis De vil, men hun *siger* nu nej! — Gnisten mangler .... Hvad ler De egentlig af? Er det saa latterligt at være forelsket — eller er det specielt mig, der gjør et saa komisk Indtryk paa Dem i den Situation?

Md. de Rénat. Har De nogensinde set Folk dandse, uden at De kunne høre Musiken?

Raoul. Hvad mener De?

Md. de Rénat. Det Indtryk gjør De paa mig ... Gaa nu Deres Vej — der er hun.

Raoul. De, der bevæge sig i Lidenskabens Dands ....

Md. de Rénat. Ja, og ikke kan høre Musikken — — Gaa nu — men saa gaa dog! (hun stoder ham sagte henimod Baggrunden.)

Raoul. De er Fornuften selv! ... det er Dem, som mangler Gnisten — desværre!

Md. de Rénat (som før). Men Herregud! saa gaa dog!

Raoul. Dersom hun siger nej, — saa prøver vi mit Middel — ikke?

Md. de Rénat. Kom igjen om 10 Minutter.

Raoul. Hvis De blot ikke manglede — —

Md. de Rénat. Gaa nu — gaa! (han gaar.) Han er jo fra Forstanden — — ja, det bliver hans Sag! ... Toinon! det er ellers et stærkt Stykke! — Naa!

Ottende Scene.

Md. de Rénat Antoinette.

Antoinette. Jeg havde naturligvis Ret i ... Er Hr. Raoul gaaet? ... i at det var paa Notarens Vegne, at han kom.

Md. de Rénat. Naa, hvad sagde han da?

Antoinette. Jo! han anbefalede ham paa det Bedste.

Md. de Rénat. Naa, og Du?

Antoinette. Jeg ... ja, jeg gav ham ikke noget Haab, men — jeg sagde, han kunde vente til iaften med Svaret.

Md. de Rénat. Du siger altsaa nej?

Antoinette. Ja ... ser Du, Gudmoder ... jeg har jo Lov til at vente til iaften ..

Md. de Rénat. Men det vil sige, at Du siger nej?

Antoinette. Nej, hvor hun spørger ud, den Gudmoder!

Md. de Rénat. Kan man faa den lille Landsbygaas til at svare! naa! vil Du eller ikke?

Antoinette (i Bondedialekt). A ved 'et itte!

Md. de Rénat. Kom herhen — og se paa mig ... nej, se paa mig.

Antoinette (leende). Jo, vel, Hr. Assessor! haha!

Md. de Rénat. Hr. de Géran vil gifte sig med Dig.

Antoinette (grebet). Han!

Md. de Rénat. Nu ler Du ikke mere?

Antoinette (skjælvende). Men — Gudmoder — — — det er Dit Spøg ... det er jo ikke muligt ....

Md. de Rénat. Nej — man skulde ikke tro det ... men det forholder sig saaledes alligevel. Han vil virkelig gifte sig med Dig — det er ganske authentisk. Han har bedt mig om at sige det til Dig, og — Du behøver kun at sige ja, — saa bliver Du hans Kone. Nu har jeg udført min Kommission, — — jeg vadsker mine Hænder .... Naa? hvad siger Du?

Antoinette (aftides). Hans Kone!

Md. de Rénat. Maaske var det ikke ganske den Mand, som jeg kunde have ønsket Dig, — hverken Dig eller Andre forresten. Efter min Mening har han ikke Alvor nok i sig til det, som jeg kalder at elske — — det er idetmindste min Mening ... men ... det er et godt Menneske ... han har flere gode

Egenskaber — og saa er han dekoreret .... man kan just ikke sige, han er smuk — han er som Folk er flest, — lidt ordinær ogsaa i sin Smag .... Naa! saa bliver Du altsaa Baronesse de Géran .... hvorfor stirrer Du saadan paa mig? ...

Antoinette (med Omhed.) Min kjære Gudmoder!

Md. de Rénat. Jeg behøver vel ikke at spørge, om Du siger ja?

Antoinette. Du ved ikke, hvormeget Din Toinon holder af Dig!

Md. de Rénat. Naa, Du siger altsaa ja?

Antoinette. Giv mig min lille Krog, Du ved nok.

Md. de Rénat. Nu skal man se, hun siger ligesaalidt ja til denne, som hun har sagt nej til den anden!

Antoinette. Min lille Krog!

Md. de Rénat. Du siger ja?

Antoinette (efter at have kysset hende.) Nej!

Md. de Rénat. Nej?! hvad skal det sige? hvorfor?

Antoinette. Fordi .... fordi ... Jeg elsker ham ikke.

Md. de Rénat. Du ....? nej — se paa mig!

Antoinette (idet hun betragter hende). Jeg elsker ham ikke!

Md. de Rénat. Og hvorfor elsker Du ham ikke?

Antoinette. Fordi ... fordi ...

Md. de Rénat. Fordi — fordi ... ja det er ingen Grund — Naa! hvorfor?

Antoinette. Maaske fordi han .... ikke er alvorlig nok, som Du sagde ...

Md. de Rénat. Jeg sagde! ....

Antoinette. Og ikke smuk nok ...

Md. de Rénat. Smuk ... jeg har ikke sagt, at han var styg ... som Folk er flest, har jeg sagt ... Ikke smuk nok?! Det forekommer mig, De er lidt vanskelig, Frk. Antoinette!

Antoinette. Min kjære Gudmoder!

Md. de Rénat. Det er dog virkelig et stærkt Stykke! Pantalon — det lader jeg endda gaa, skjønt — men ham! Raoul! ... det er dog virkeligt ...

Antoinette. Hverken ham eller nogen Anden ... vær nu ikke saa slem imod mig ... jeg elsker Ingen! ... og desuden at tænke sig mig som Baronesse — med min Trompetnæse og mine røde Kinder ... Baronesse Toinon! det er jo umuligt! (blidt, idet hun betragter hende.) det var en anden Sag, hvis ...

Md. de Rénat. Hvis ...?

Antoinette. Hvis det var Dig, Gudmoder ...

Md. de Rénat. Hvis det var mig! — hvad mener Du med det?

Antoinette. Jeg forsikrer Dig, jeg elsker ham ikke!

Md. de Rénat. Nej, saadan slipper Du ikke! hvad mente Du? der var Noget under ...

Antoinette. Oprigtigt talt, Gudmoder, — det var Dig selv, der først gav mig Afsmag for dette Ægteskab ...

Md. de Rénat (heftig). Jeg!? Har jeg givet Dig ...

Antoinette. Nej — nej ... ikke saadan egentlig, ... men ... naar Du vil være ganske ærlig — saa synes Du ikke om det.

Md. de Rénat (som før). Jeg synes ikke om det?! jeg!? Er Du fra Forstanden? hvad mener Du?

Antoinette. Men kjære Gudmoder — vær dog rolig —

Md. de Rénat. Rolig ... naa! — det er ligesom den Anden — det er et aftalt Spil, lader det til ... Men nu skal dette Ægteskab blive til Noget, — hører Du! Du skal gifte Dig med ham!

Antoinette. Men, naar jeg ikke vil —

Md. de Rénat. Du skal, siger jeg!

Antoinette. Jeg synes dog idetmindste, jeg maa faa Lov til at vente, til jeg har givet den Anden Afslag, — — saa kan vi jo altid se — —

Md. de Rénat. Det hjælper ikke — Du skal tage ham!

Antoinette Tys! stille dog! — der er han. Jeg løber min Vej!

Md. de Rénat. Endnu engang: Du skal!

Antoinette (idet hun løber ud og sender hende Fingerkys). Du aner ikke, hvormeget jeg holder af Dig!

Niende Scene.

Md. de Rénat. Lidt efter **Raoul.**

Md. de Rénat. Jeg vil nu have det! De passer jo ogsaa udmærket! de ere lige gale, begge to ... Naa! er De der?

Raoul. Hvad svarede hun saa?

Md. de Rénat. Hun sagde nej!

Raoul. Hvad sagde jeg? — Gnisten mangler!

Md. de Rénat. Lad os saa høre Deres Middel?

Raoul. Har De sagt hende, at jeg elsker hende?

Md. de Rénat. Ja.

Raonl. Og at jeg vil gifte mig med hende?

Md. de Rénat. Ja.

Raoul. Og hun saa jo, at jeg kom nu, — ikke?

Md. de Rénat. Jo — jo — jo ... hvad er det for et Middel?

Raoul. Giv mig Deres Arm. (Han tager hendes Arm.)

Md. de Rénat. Hvor skal vi hen? — det begynder at blive mørkt.

Raoul. Saameget desto bedre — det er netop udmærket.

Md. de Rénat. Men Deres Middel?

Raoul. Det er begyndt at virke.

Md. de Rénat. Hvorledes?

Raoul (med sænket Stemme). Tys! Se derhen!

Md. de Rénat (ligeledes). Hvor?

Raoul. Ved Træet der — tilhøjre ... lad som De ikke ser det ... Kan De skimte noget Hvidt? ... det er hendes Kjole — jeg var vis paa, hun vilde komme tilbage for at lytte.

Md. de Rénat. Ja! ... men hvad saa?

Raoul. Nu sætter vi os hen paa Bænken derhenne — saa tæt ved hende som muligt, — og saa siger vi ikke andet, end hvad hun maa høre.

Md. de Rénat. Ja, — men hvad skal vi sige?

Raoul. Aa — De gjør mig nogle Bebrejdelser, fordi jeg vil gifte mig med hende — jeg gjør nogle Undskyldninger — det er nok! det Hele kan være gjort paa 5 Minuter. Lad mig kun tale. De skal se, jeg skal lægge Dem Repliken i Munden. Kom nu hen med til Bænken.

Md. de Rénat. Jeg ved ikke, om det er fordi jeg er dum, — men jeg forstaar ikke ...

Raoul. Hvad det er for et Middel? — Herregud! det er ikke andet end Jalousien — ganske simpelt! det gjælder blot om at gjøre hende jaloux, — saa er Gnisten der! Naar man blot kan faa hende til at tro, at De har elsket mig, — saa vil hun ogsaa elske mig. De skal se, hvilket Udbytte vi faa af denne Aften ... Skal vi gaa derhen!

Md. de Rénat. Nej — lad mig være fri. Det er jo ikke andet end Taabelighed!

Raoul. Taabelighed — lad saa være! — man kan jo altid probere — det gjør jo ikke noget! ... Gjør mig nu den Tjeneste? — — — Der maa være Noget — — jeg ved ikke hvad — men De synes aabenbart ikke om, at jeg gifter mig med hende!

Md. de Rénat. Tvertimod! (tager hans Arm).

Raoul. Nej, De gjør ikke!

Md. de Rénat. De tror maaskee — — latterligt! — Lad os saa gaa derhen da (hun fører ham med sig).

Raoul. Sagte — sagte! (med lav Stemme) Lad os nu sætte os (de sætte sig) ... De maa nærmere — — lidt endnu!

Md. de Rénat (ligeledes). Narrestreger! — det ser ud som om vi legede Selskabsleg! — Naa! — — Er hun der endnu?

Raoul (ligeledes). Ja. Men dersom vi ikke siger Noget — —

Md. de Rénat (som før). Vær saa god! tal!

Raoul (som før). Er De med?

Md. de Rénat (som før). Ja — ja ... begynd blot!

Raoul (høit). Kjære Léonie!

Md. de Rénat (rejser sig). Hvad skal det ... (sætter sig igjen; sagte). Naa, det er sandt! De skal da idetmindste ikke sige, at jeg har en ond Vilje!

Raoul (høit). Kjære Léonie! Naar jeg beslutter mig til at bryde vort Forhold, der nu har varet i tre Aar — —

Md. de Rénat (sagte, ivrigt). Hvad siger De? tre Aar — — og Generalen?

Raoul (sagte). Ja, hvad gjør det? han er jo — —

Md. de Rénat. Hvad det gjør?! hvad det gjør?! ... tre Aar ... Jeg var jo ikke Enke ...

Raoul (sagte). To Aar da! ... Herregud! skal det begynde saadan; ... husk dog paa, det Hele er jo Spøg! (høit) Naar jeg beslutter at bryde et Forhold, der nu har bestaaet i to Aar, for at gifte mig med en Anden, — saa indrømmer jeg, at jeg idetmindste skylder Dem en Forklaring.

Md. de Rénat (sagte). De er et Barn!

Raoul (sagte). Men et klogt Barn! (høit) Jeg vil være aaben og ærlig imod Dem. Jeg kan angive Dem Grunden i et Ord: De elsker mig ikke mere, Léonie! (Pause; sagte). Men Herregud — saa svar dog Noget!

Md. de Rénat (sagte). Hvad skal jeg svare?

Raoul (sagte). Hvad De skal ... f. Ex. kjære Raoul, jeg elsker Dem bestandig, højere end nogensinde — — eller hvad De vil — blot Noget!

Md. de Rénat (høit). Min kjære Raoul ...

Raoul (sagte). Nej — nej — det duer ikke! ikke: „min kjære Raoul" — der er ingen Lidenskab i — kjære — ganske kort — kjære Raoul!

Md. de Rénat (sagte). Men jeg er ikke vant til ...

Raoul (sagte). Ikke vant til — ikke vant til ... for et Øjeblik! — Tys! — hun er kommet nærmere. Fordærv nu ikke Alting ... Spil dog Deres Rolle ... Naa! „kjære Raoul" — naa!

Md. de Rénat (høit). Kjære Raoul! Jeg elsker Dem endnu!

Raoul. Er det muligt! (tager hendes Hænder).

Md. de Rénat (sagte). Lad mine Hænder være!

Raoul (sagte). Hun lytter jo — —

Md. de Rénat (sagte). Hun lytter — ja, — men hun ser os ikke!

Raoul (høit). Er det muligt, at De elsker mig endnu?

Md. de Rénat (høit). Raoul! (sagte). De begynder at kjede mig med samt Deres Kjærlighed.

Raoul (høit). Ak, Léonie! naar jeg hører

Dem tale saaledes, saa vover jeg endnu at tro paa min Lykke (griber hendes Haand).

Mdm. de Rénat (sagte). Lad mine Hænder være, har jeg sagt Dem.

Raoul (sagte). Men jeg maa dog . . .

Mdm. de Rénat (sagte). Det behøves ikke!

Raoul (sagte). Ja, naar De ikke vil . . . Kan De dog ikke komme ind i Deres Rolle! De er Fornuften selv — det er det, jeg siger! Herregud! Vi er ene, vi to, — ene — i en Aften, som denne — tænk Dem, at det er virkeligt — hvad De dog er besynderlig! Gnisten mangler ogsaa hos Dem!

Mdm. de Rénat (sagte), Og De har formeget af den!

Raoul (sagte, indtrængende). Men saa foreстil Dem dog, at De er jalour, fornærmet, rasende, at jeg gifter mig, at De elsker mig, og at jeg maaske — hvem ved — elsker Dem endnu!

Mdm. de Rénat (højt, med Liv). Hvorfor gifter De Dem da?

Raoul (sagte). Bravo! nu kommer det! (højt). Hvorfor jeg gifter mig? Fordi Deres Kulde og Ligegyldighed har undergravet min Kjærlighed! (sagte). Der er forresten noget sandt paa Bunden af det! (højt). Ja! undergravet min Kjærlighed!

Mdm. de Rénat. Deres Kjærlighed! Deres Kjærlighed! Jeg har Medlidenhed med Dem og Deres Kjærlighed! (sagte). Der er ogsaa noget sandt i det (højt). Ja! Medlidenhed!

Raoul (sagte). Det er godt! det er meget godt! Ironi!

Mdm. de Rénat. Nej! min Hjertens Mening! Tror De virkelig, at De nogensinde har elsket? stakkels Raoul! Tal ikke til mig om Kjærlighed — jeg forbyder Dem det!

Raoul (sagte). Brede! det er godt! bliv ved!

Mdm. de Rénat (med mere og mere Liv). Elske! De! Og hvem da, om jeg maa spørge? hvilken Garnisonsdame har De beæret — — Miss Stove f. Ex.?

Raoul (sagte, forskrækket). Men for Himlens Skyld! Tys! Tys!

Mdm. de Rénat. En Eventyrerske, paa hvem en honnet Kvinde ikke engang kunde blive skinsyg!

Raoul (som før). Men hun hører jo . . .

Mdm. de Rénat. Og hvem ellers? Antoinette? dette Barn — dette stakkels Barn . . .

Raoul (som før). Hm! tag Dem iagt!

Mdm. de Rénat. . . . dette stakkels Barn, der nu skal være en Voldt for Deres usunde Fantasier! . . .

Raoul (bliver ivrig). Vil De da ikke tillade mig . . .

Mdm. de Rénat. Kald det Lune, Lyst til Udspredelse, Udskejelser af en Indbildningskraft, som De antager for Hjerte, — men Kjærlighed — nej! . . . den kjender De ikke, — den har De aldrig kjendt!

Raoul. Hvorfor?

Mdm. de Rénat. Fordi De hverken har den Følelse i Deres Hjerte, hvoraf den udspringer, eller den Udholdenhed, som modner den, eller den Alvor, som giver den sin Adel!

Raoul. Alvor! igjen! det bliver tilsidst dog . . . mener De det da virkelig?

Mdm. de Rénat. Om jeg mener det!?

Raoul. Og hvoraf ved De det?

Mdm. de Rénat. Jeg kjender Dem maaske ikke?

Raoul. De! Fordi De bestandig har set mig munter ikke sandt? Nuvel, det gjør mig ondt at maatte sige Dem det, — men det er Dem, der Ingenting forstaar — ja Ingenting! . . . De skal ikke tro de glade Folk altfor godt . . . Jeg kunde have adskilligt at sige Dem om det.

Mdm. de Rénat. De skulde have lidt saameget, — De?

Raoul. Ja jeg! Jeg har lidt mere end De tror, — skjøndt jeg hverken har hængt med Hovedet eller givet den Sorgende . . . om jeg har lidt!? Ja meget — meget, — — og for Deres Skyld — hvis De vil vide det.

Mdm. de Rénat. For min Skyld? De?

Raoul. Ja, jeg!

Mdm. de Rénat (sagte). Det er jo for Spøg, ikke sandt?

Raoul (sagte). Det er saa langt fra Spøg som det kan være, — og det glæder mig, at jeg har faaet Lejlighed til at sige Dem dette. (højt). Hvis De vidste, hvad jeg har lidt!

Mdm. de Rénat Det er Synd at sige, Nogen har kunnet mærke det!

Raoul. Nej — Ingen kunde mærke det. Det satte jeg min Stolthed i. Hvad skulde jeg gjøre? Skulde jeg beklage mig over Deres Grusomhed, forfølge Dem med Sukke og elegiske Udbrud? Saadan er Kvinderne! De vilde ikke vide af mig at sige . . . Det ligger ikke for mig at resignere . . . Jeg forsøgte at glemme Dem, at afryste mine Lænker . . .

Mdm. de Rénat. Ja, det har De ofte forsøgt!

Raoul. Ja, ofte! . . . men det er Deres Skyld! . . . hvorfor viste De mig tilbage?

Mdm. de Rénat. En dejlig Grund!

Raoul. En Gang var nok.

Mdm. de Rénat. For Deres Udholdenhed?

Raoul. Nej! for min Selvfølelse!

Mdm. de Rénat. Jeg forstaar Dem ikke!

Raoul. De er rig.

Mdm. de Rénat. Det var derfor . . .

Raoul (med stigende Varme). Det burde De have sagt Dem selv — De burde have vidst, hvormeget det kostede mig at tie! . . . Men nej! — Stakkel! at elske dybt, mandigt, alvorligt, det er Noget, Du ikke forstaar! . . . Du er altfor lystig en Fyr! . . . Hvorledes skulde jeg kunnet undgaa at elske Dem. De er ikke alene den eneste virkelige Kvinde, jeg har truffet paa, — men De er den Første, jeg har set! Og jeg var kun 19

Aar! 19 Aar! Tænk dog, hvilken Ødelæggelse, det maatte være! ... Ja! jeg har elsket Dem! — men jeg har ikke forstaaet at sige Dem det — det er sandt! Jeg skulde have talt til Dem om Stjernerne, om den blaa Himmel og de smaa Fugle, — og skrevet Vers til Dem — — Istedetfor alt det har jeg ganske simpelt rakt Dem min Haand og tiet. De forstod det ikke ... Saameget værre for mig ... og for Dem ogsaa ... jo! jo! for Dem ogsaa! ... Saadan er nu Kvinderne engang! ... naar man ikke kan tale smukke Ord om Kjærlighed, naar man ikke er Thevandspoet eller elskværdig Selskabsmand, saa ...

Md. de Rénat (ligeledes). Og hvoraf skal man saa vide, hvem der elsker os? ... naar det ikke er Thevandspoeter eller elskværdige Selskabsmænd, for saa ...

Raoul. De gjør Løjer med det — ja — som De vil.

Md. de Rénat Maaske man skal kjende dem paa, at de er lystige og glade — eller bestaar Kjendetegnet i, at de fortælle os deres Elskovseventyr, — eller deri, at de vil gifte sig med Andre?

Raoul. Ja hvad beviser det?

Md. de Rénat. Men hvori da i Himlens Navn? hvori? det kunde dog være Umagen værdt at vide. De taler ikke, — men de vil have, man skal tro dem, — de sørger ikke, — men de vil have, man skal beklage dem, — de vender os Ryggen, — men de vil have, man skal følge efter! Nej! kom ikke og fortæl mig, at De har elsket! ... De var frygtsom, ikke? — De har aldrig elsket.

Raoul. Hvis De vilde ...

Md. de Rénat. De var tilbageholdende og stolt — De har aldrig elsket!

Raoul. Vil De da ikke ...

Md. de Rénat. De vilde glemme! De vilde gifte Dem med Andre! De har besejret Deres Kjærlighed! — De har aldrig elsket! aldrig! aldrig!

Raoul (indigneret). Jeg har ikke elsket?

Md. de Rénat. Nej! nej! og atter nej! — Jeg tror ikke paa Dem!

Raoul (i Vrede). De tror mig ikke! ... Jeg elsker Dem endnu!

Md. de Rénat (ligeledes). De?!

Raoul (som før). Ja! Jeg elsker Dem endnu! — — og jeg har bestandig elsket Dem, — og jeg har aldrig elsket Andre end Dem — hvis De vil vide det.

Md. de Rénat (som før). De vover! ...

Raoul (som før). Ja, jeg vover —!

Md. de Rénat. Men, hvad er De dog for et Menneske?

Raoul. Jeg har ikke alene elsket Dem,— jeg har tilbedet Dem! Jeg siger Dem, De forstaar det ikke — slet ikke! De kjender ikke Mændene! Der er ikke En, hvor stor en Tvivler eller Spotter han er, hvor „lidt alvorlig" han kan synes Dem at være, ikke En, undtagen han dybt inde i en Krog af sit Hjerte gjemmer sit Ideal, sin Helgen, sin Afgud! Billedet af en Kvinde: en Moder, en Søster, en Veninde, maaske et Væsen, der aldrig har været til, skabt af en Erindring eller en Drøm, — men det Eneste, han tror paa, det Eneste, hvem han vier Alt, hvad der bor dybt i ham af dygtigt og ædelt og inderligt og sandt. Ingen Magt i Verden kan rive dette Billede ud af hans Hjerte! Han skjuler det dybest inde, — der straaler det for ham i al sin Renhed og Ynde! — — — En saadan Helgen har De været for mig!

Md. de Rénat (forbavset). Men, Raoul?

Raoul. De bor derinde — — og De vil blive ved at bo derinde — til Ulykke for mig ... Jeg siger ikke, at jeg tager min Død derover, eller at jeg skyder mig en Kugle for Panden — det er Alvorsmændene, der tale saaledes, de Folk, som elske, — Digterne. Men jeg, som ikke er alvorlig, og som ikke ved, hvad det er at elske, som er et prosaisk Menneske slet og ret — jeg bliver ved at leve ... og jeg gifter mig ... og jeg faar mange Børn ... der er kun én Ting, som ... (Stemmen svigter ham). De har været grusom imod mig!

Md. de Rénat (rørt). Det er jo ... det er jo ... Spøg, ikke sandt?

Raoul. Spøg! (han tager hendes Haand og fører den til sine Øjne).

Md. de Rénat. Raoul!

Raoul. Elskede!

Tiende Scene.

De Forrige, Antoinette.

Antoinette (blidt). Maa jeg komme?

Md. de Rénat. Toinon!

Raoul. Er det Dem!

Antoinette. Ja vist er det mig — haha! De skulde se Deres Ansigt!

Md. de Rénat. Men Du var jo ...

Antoinette. Og Du ogsaa, Gudmoder ... men hvad er der dog iveien med dem begge to? ... Naa, nu har jeg da givet mit Svar!

Md. de Rénat. Dit Svar!

Antoinette. Ja! mit Svar til Pantalon, ved Du nok! Jeg skulde jo svare iaften.

Md. de Rénat. Naa?

Raoul. Hvad svarede De, Frøken?

Antoinette (ser paa ham, sagte). Er De bange? ... hahaha. Jeg er ondskabsfuld, ikke? ... vær De kun rolig .... (højt.) Jeg gav ham Haab.

Md. de Rénat. Du sagde ja?

Antoinette. Kort sagt: jeg er Notar! ... Du havde Ret: det er en god Mand ... han blev saa glad, da jeg sagde ja!

Raoul. De ... De gifter Dem altsaa med ham?

Antoinette. Om jeg ... Men Gud! De har jo ikke forstaaet et Ord ... hahaha! stakkels Hr. Raoul! han er ganske fra det ... Du maa være lidt god imod ham, Gudmoder ... Giv ham lidt Haab ....

Md. de Rénat. Toinon! Du har lyttet ...

Antoinette. Ja, en lille bitte Smule — i Begyndelsen ... for senere behøvede jeg det virkelig ikke! ... (støder hende hen mod Raoul.) Gjør ham glad!

Md. de Rénat. Raoul!

Raoul. Min Elskede! ... Nu er Gnisten kommen!

Antoinette (til sin Gudmoder). Er Du lykkelig?

Md. de Rénat. Kjære, lille Toinon! (kysser hende.) Men hvad gaar der af Dig? ... Du græder jo! ...

Antoinette. Jeg! ... nej ... det er blot fordi jeg har let ... saa jeg har faaet Taarer i Øinene.

Md. de Rénat. Jeg tror han har Ret: Du mangler Gnisten!

Antoinette (betragter hende med Ømhed). Min kjære Gudmoder!

Kjøbenhavn.

Forlagt af **J. H. Schubothes** Boghandel.

Grøbes Bogtrykkeri.

Paa Krigsfod.

Originalt Syngespil i én Akt.

Musikken komponeret af **Viggo Kalhauge.**

Personerne:

Per Brask, Smedemester.
Christian Storm, Husarkorporal.
Lise, Malleejerske.
Trine Mortensen, Enke, Kroholderske.
Mads, Smededreng.
En Kone.
Smedesvende, Opvartningspiger, Bønder af begge Kjøn.

Scenen forestiller Udkanten af en Landsby. Til højre Kroen med Bord og Bænke. Til venstre Brasks Bopæl og Smedie. I Baggrunden Vejen og Byen med Møllen.

Første Scene.

Kor af Smedesvende fra Smedien
(til Hammerslag).

Hamrer, hamrer lystigt paa,
at det kan fra Haanden gaa.
Giv nøje Agt,
thi i Takt
maa Hamren slaa.
Stærke Slag!
Rappe Tag!
Hamrer, hamrer lystigt paa,
at det kan fra Haanden gaa.

Anden Scene.

Brask (kommer i Kistekl æder, fra sin Bopæl, og raaber ind i Smedien under Hammerslagene og Orkestrets dæmpede Mellemspil). Ret saa, Børn! Ret saa. Gaa paa og hænge ved gjør dygtig Smed. He, he, he, — det er nu mit Valgsprog. — Men hold nu Middag og følg mig med jeres gode Ønsker, for jeg gaar et vigtigt Ærende. — Og hør, — falder det heldigt ud, saa faar I Fridag og en Bolle Punsch.

Kor (fra Smedien).
Mester, gid da Lykken ej
svigte maa paa jer Vej.
(Hammerslagene ophøre.)

Brask. Flinke Folk! he, he, he. (kommer frem.) Vigtigt Ærende, — ja — meget vigtigt —: Jeg skal fri. Trine derinde vil vel sagtens stejle lidt, naar hun hører, at jeg er gaaet hendes Dør forbi, men — med hende kunde det dog ikke blive til Noget. — Det forstaar sig — hun har den rare Kro, — og er et meget pænt Fruentimmer — af en Enke at være, — naa, jeg kan jo heller ikke nægte, at jeg jo nok har gaaet og liret for hende, saa jeg vel har sat hende saadan — Fluer i Hovedet; — alligevel — nej, nej! — hun er mig for hvas, — jeg véd saagu nok, hvad jeg har døjet med min første Kone. — Desuden — da jeg nu er faldet paa dette hersens Gifteri igjen, skulde jeg saa ikke, da jeg nu er over de halvtreds, være blevet saa fornuftig at tage mig en smuk, sød, og vever lille Kone, saa jeg kan være vis paa lidt Glæde og Hyggelighed paa mine gamle Dage. (gnider sig fornøjet i Hænderne.) He, he, he! ja Lise — hun er som skabt for mig. Der kan heller ikke være noget ivejen fra hendes Side, for (trækker et Papir frem.) dette Papir her — jo, jo! (fry, idet han sætter Hatten paa Snur.) Aa, det vil ikke engang behøves, for naar jeg kaster Smeden bag Døren og la'er mig se som Matadoren (slaar paa Lommen.) Mester, der har Gelder, — den knøve Per Brask — oho! —

I Frakke, med højpullet Hat,
Og Kjæden, som dangler paa Laaret;
Med Vesten sølvknappebesat,
Til Hanekam opstrøget Haaret,
Jeg træder frem med et lille Suk,

Og gjør for Lise et ydmygt Buk.
Som saa — som saa.
Kan hun en saadan Frier modstaa?
nej, nej, nej!
Det kan hun ej.

Jeg siger: en Gaard, som er god,
Foruden en Snes tusind Daler,
Og saa min Person for din Fod
Jeg lægger, saasnart Du befaler.
O ser hun mit skjælmske Blik — som jeg tror
Kan sætte Ild i mine Ord —
Som saa — som saa.
Kan hun en saadan Frier modstaa?
nej, nej, nej!
Det kan hun ej.

Med Kyshaand jeg sagtens kan faa
Hver Pige til min Ægtemage,
Men dog jeg dem koldt vil modstaa:
Kun føge Lise at behage.
O naar hun mig blot i Dansen ser
Med Trin og Sving som en Kavaler.
Som saa — som saa.
Kan hun en saadan Frier modstaa?
nej, nej, nej!
Det kan hun ej.
(vil gaa.)

Tredje Scene.

Brask. Storm.

Storm (udenfor). Hejda! — Smed, — Smed!

Brask. Naa! — Hvad er der nu paafærde?

Storm (kommer ind). Ah, Mester Brask! — er I der? — Jeg har sat min Hest ind i Halvtaget, den har mistet en Sko.

Brask. Den skal den snart faa igjen, — men kunde den vente til Svendene har holdt Middag —

Storm. Aa! — om det varer en Time eller to, det siger Intet, den har det jo godt, og jeg har naaet mit Maal.

Brask. Kapperalen skal dog vel ikke indkvarteres her i Byen igjen?

Storm. Nej, jeg er her fordi jeg har anmodet min Ritmester om at maatte blive beordret til at modtage den Fourage, som skal leveres imorgen.

Brask. Ja saa! — Kan den Kommission være saa fordelagtig?

Storm (skjælmsk hviskende). Overordentlig, Mester Brask! Overordentlig. — Jeg faar derved Lejlighed til at gjense en lille Engel.

Brask. En Engel? Jh, saa vi har en Engel her i Byen. — Hvor har I da fundet den Engel?

Storm (peger paa Kroen). Der!

Brask. I Kroen? ja saa! — (afsides.) Trine Mortensen, det er sgu en rar Engel.

Storm. Aa, — hun er nydelig!

Brask (forbavset). Saamænd! — Aa ja, Smagen er saa forskjellig: He, he, he, jeg har jo da egentlig selv havt et godt Øje til den Engel.

Storm. Hvad behager? I skulde have vovet at løfte jeres Øjne til hende?

Brask. Ja, men jeg slog dem ned igjen, for det var ikke noget for mig.

Storm. Ha, ha, ha! Nej, det har I Ret i.

Brask. He, he, he! Jeg er just ude at finde en Engel paa en anden Kant.

Storm. Hvad for noget, Mester Brask! — Men nu ser jeg først, — I er saa forbandet studset op, — I skulde dog vel aldrig —

Brask. Gaa paa Frieri! Jo, der traf I det, he, he!

Storm. Er det muligt?

Brask. Ja, Pinedød!

Storm (klapper ham paa Skulderen). Gode Mester Brask, I véd nok ikke, hvad Ægteskab er.

Brask. Jo, det har jeg faaet at vide til Gavns. — Har jeg ikke været gift i elleve Aar?

Storm. I har været gift? — Virkelig!

Brask. Ja, saa virkelig, som noget Menneske kan forlange. — En gammel, vranten Plageaand, — ja, — det var Pengene, som forførte mig, — dem har jeg da endnu, men de gav et drøjt Ægteskab. — Ak, ja, ja, ja! — Da lærte jeg kun det Sure at kjende, — nu har jeg nok Lyst til at smage det Søde.

Storm. Er I ogsaa vis paa at finde det?

Brask (overlegen). He, he, he! — det skulde jeg tro! — Et allerkjæreste ungt Pigebarn, — hun er smuk, og jeg er rig, — det er jo umuligt andet, end jeg maa komme til at leve som Blommen i et Øg.

Storm. Ung — smuk? Tag Jer iagt, Mester, at hun ikke en Dag slaar Ægget istykker, og fejer Blommen ud af Huset.

Brask. Passiar!

Storm. Ja, ja, — pas paa. — Der skal Kjærlighed til et godt Ægteskab. Kjærlighed, — ha, ha, ha! — men hvad forstaar I Jer paa Kjærlighed.

Brask (bidsk). Saa? Er jeg kanske ikke gammel nok til det?

Storm. Altfor, Mester, — altfor gammel; idetmindste til ogsaa at faa en ung, smuk Pige til at forstaa den.

Brask. Ho, ho! — Nej, min gode Kapperal, det forstaar jeg langt bedre end I, for jeg har det, som smelter de unge Pigers Hjærter.

Storm. Og det er?

Brask. Ja det véd I ikke, fordi det er Noget, som I savner, Stakkel! (slaar paa Lommen.) Dette hersens, Faerlil! — Dette hersens!

Brask.
Den Glut jeg vil til Altret føre
Gaar ind til Overflod og Pragt,
Og kan sig, klædt i Silkedragt,
Misundt af Byens Kvindfolk gjøre.
Hun ret ved Gildeslystighed og Dans
Skal bryste sig med Pyntens Glans.
At Pigerne hun ærgre kan
Ved at hun faar saa rig en Mand.
Den Herlighed
Til Kjærlighed
Maa jo et Pigehjærte røre.
Hvad siger I, Hr. Kapperal?
Jeg tror Beregningen er ej saa gal.

Storm.
Saamænd, aa nej!
Men kjøbe mig Kjærlighed kan jeg dog ej,
Og søger den derfor ad anden Vej.

Brask.
Ej ej! — ja saa.
Og hvor gaar den Vej, om jeg spørge Jer maa,
Ad hvilken I venter til Maalet at naa?

Storm.
Den Ild, som gløder i mit Øje
Og tolker Elskov øm og tro,
Der gjerne Livets Kamp og Møje
For hende trodser kjæk og fro.
Den er en Pil, som, hvor den rammer,
Et Hjærte sætter straks i Flammer.
Jo, jo, jo, jo,
I Haab og Tro
Os Hymens Baand skal snart omsno.

Brask.
Med Jer Persons Elskværdighed I tænker
At fængsle den, Jer Hu staar til?

Storm.
Ja vist! — og med saa stærke Lænker,
At Døden først dem sprænge vil.

Brask.
I maa fra Forstanden være!

Storm.
Aa, — klogere end I, min Kjære.

Begge.
Ha, ha, ha, ha!

Brask.
I tror ved kjælne Ord og Sukke,
Naar blot I smidsker, fjaser, ler,
I let erobre kan de Smukke, (staar paa Lommen).
Nej dertil skal der noget Mer.

Storm.
I tror ved Pungen at oplukke,
Ved at spendabel man Jer ser,
I straks erobre kan de Smukke, (lavset).
Nej dertil skal der noget Mer.

Brask.
Snart med min Engel under Armen
Jeg Jer og Verden vise skal,
Til at faa frembragt Elskovsvarmen
Jeg har det rette Mat'rial.

Storm.
Men Flammen i min Elskkes Blikke
Ved mig at se, Jer vise skal,
Naar Hjærter jeg i Brand vil stikke,
Jeg kan det uden Mat'rial.

Begge.
Ha, ha, ha, ha!

Paa en Gang.
Brask (affides).
Han tror ved kjælne Ord og Sukke,
Naar blot han smidsker, fjaser, ler,
Han let erobre kan de Smukke.
Nej, dertil skal der noget Mer!
Storm (affides).
Han tror ved Pungen at oplukke,
Ved at spendabel man ham ser,
Han let erobre kan de Smukke.
Nej, dertil skal der noget Mer!

Brask (ærgerlig). Aa, min gode Ven, — ja overfor Jer er „min gode Ven" da kun saadan en Talemaade, — en Høflighed, — aa, min gode Ven, bliv I kun ved Jeres Hymen, ved det himmelske, jeg bliver ved min Mammon, ved det jordiske, — og skal nok vise Jer, at jeg derved vinder Pigen, som jeg har Kig paa.

Storm. Ja vind! — vind!

Brask (hidsig). Nej, det er ikke Vind!

Storm. Aa, jeg siger vind hende! — vind hende, — for mig gjerne.

Brask. Ja! det vil jeg ogsaa —! — Jeg skal vinde hende (vil gaa).

Fjerde Scene.

De Forrige. Trine.

Trine (aabner Vinduet). Hvad er her paafærde? Det er jo et Spektakkel, saa man knapt kan høre sin egen Samvittighed (skygger med Haanden). Jh, Kors! Tør jeg tro mine egne Øjne? (kommer frem). Nej, — er I kommen til Bys idag, Kapperal? Velkommen da, velkommen.

Brask (standser). Hun er svært opvarmet. Det var nok værd at lægge et lille Øre til her (skjuler sig bag en Buff).

Storm. Ja, Madam Mortensen, her har I mig igjen.

Trine. Aa, jeg er saa inderlig fornøjet over at se Jer.

Brask (affides). Se, se! — hun er jo meget imødekommende.

Trine. I kan ikke tro, hvor I er blevet savnet.

Brask (affides). Bedre og bedre!

Storm (lavset). Aa, det er man saa vant til.

Trine. I var jo alle vore Pigers Øjesten. — Hillemænd — hvor der vil blive Glæde, naar de ser Jer igjen.

Brask (affides). Hør kun, hvor hun kan, jo hun er rigtignok fin.

Storm. Der er dog alligevel kun en Eneste, jeg ønsker, der vil glæde sig ved Gjensynet.

Brask (affides). Naa! — der har vi Kjærlighedserklæringen.

Trine. Nej, hvor jeg tidt har ønsket Jer tilbage.

Brask (afsides). Og der Svaret!

Trine. For da var der Liv i Kroen; Dans, Sang og Klang, jo, det kan nok hænde sig! Saadan en Fortjeneste har jeg ikke oplevet, hverken før eller siden. — I er en Gjæst, som jeg nok gad holde paa.

Brask (afsides). Det var da rene Ord for Pengene.

Storm. Ja—a, gaar det efter mit Ønske, kan I maaske nok faa den Fornøjelse, at se mig engang imellem.

Trine. Hvad! — Vil I kanskesens slaa Jer ned her i Byen, naar I er færdig med Kongens Tjeneste? (giver ham Haanden). Ja, se det kan jeg lide.

Brask (afsides). Hvorlænge mon han vil blive ved at væve paa det, — hendes Mening er da tydelig nok, hun gnistrer jo som gloende Stangjærn, — nej, lad mig komme til at smede, saa skal den Sag blive klaret i en Haandevending. He, he, he. Jeg har da hende forsørget, og kan i god Ro gaa hen til lille Lise (træder frem). Godmorgen, Trine! (vil give hende Haanden). Til Lykke og Held.

Trine. Hvorfor ønsker I mig til Lykke?

Brask. Aa, stil Jer nu ikke saa fremmed an! — Naturligvis fordi at I beholder Kapperalen — som I har et godt Øje til (ler).

Trine. Jh, sikken Passiar! (foket). Aa, I er nok sjalux, ikke?

Brask. Nej saagu' er jeg ej, he, he, he. Paa ingen Maade — Madam.

Trine. Men I er jo i Kisteklæderne, Per Brask.

Storm. Ja, vor vakre Smedemester har taget Frierkjolen paa idag.

Trine (meget forlegen). Naa, — ja, — saa!

Brask (hoverende). Ja—a, Trine, nu skal I bare se, — aa, jeg faar den sødeste lille Pige, der nogensinde har stukket i et Par Træsko.

Trine. Hvad for Noget? — Hvem frier I til? — Naa, frem med det.

Storm. Ja, frem med det, Mester, vi ere naturligvis meget nysgjerrige efter at faa den lykkelige Bruds Navn at vide.

Brask. Nu vel! — Naar I endelig vil vide det, kan jeg s'gu gjerne sige Jer det, for jeg kan godt være min Kjærlighed bekjendt, — det er den lille knøve Lise i Møllen og —

Storm. Lise?

Trine. Aa!

Brask. Og det er allerede saa godt som klappet og klart.

Storm. Har hun sagt Ja?

Trine. Er det klappet og klart?

Brask. Ja—a, — nej — just ikke saadan klappet, — men jeg vil have det afgjort idag.

Storm. Naa, saaledes! — ha, ha, ha.

Trine. Det kalder han klappet og klart.

Brask (vrængende). He, he, he! (vigtig). Den, der ler sidst, ler bedst. — Hendes Fader har nok efterladt hende Møllen, — men ser I, den er behæftet med Gjæld, og jeg har nu første Prioritet i den for 6000 Rdl. — Vil hun ikke ha'e mig, saa tager jeg Møllen; altsaa: vil hun ikke være brødløs, saa tager hun mig, — og hvis hun ikke ovenikjøbet gjør det med Glæde og Mangetak, saa kalder jeg hende en Tosse, gjør jeg. — Det er ikke enhver sølle fattig Pige, der saadan render af med Profitten, — hvad? For det Første slipper hun for at rykke ud med de 6000 Rdl., som jeg altsaa maa slaa en Streg over. — For det Andet faar hun en Mand, der — ja, — naa kort og godt, her er Panteobligationen, — for Orden maa der være i Alting, he, he, he! — Men Gudbevares, jeg er ikke den Mand, som tvinger Nogen, — nej, dertil er jeg dog for human. — Hun kan jo betænke sig derpaa — mens jeg gjør Aftale med Degnen.

Storm (harmfuld). Nedrige Pengepuger!

Trine (grædefærdig). Afskyelige Bedrager!

Storm.
Ve dig, ve dig, gamle Synder,
Tro ej Du har Sejren fat,
Jeg Dig her min Hævn forkynder:
Snart jeg røve vil din Skat.

Trine.
Falske, grumme Smedemester,
Sig hvorfor I mig forlod,
Og Jer Lise hastig fæster.
Jeg jo længe var Jer god.

Storm.
Har det Sure før Du fundet,
Skal et Helved vente Dig.
Næppe har Du Lise bundet,
Førend Du kan vente mig.

Trine.
Ved I ej hvad der mig venter?
Haan og Spot vil strømme ind.
I i Møllen høver Renter,
For min Sorg og Nød er blind.

Brask.
Ærlig maa jeg her bekjende,
Jeg mig ej forklare kan,
At I vil det laadne vende
Mod mig skikkelige Mand.
I jo elsker højt hinanden,
Derfor jeg afvejen gaar,
Søger mig en ganske Anden,
Men til Løn jeg Utak faar.

Paa en Gang.
Trine. Storm.
Per, han søger sig en Anden,
Men til Løn han Utak faar.

Brask.
Jeg jo søger mig en Anden,
Men til Løn jeg Utak faar.

Storm. Nu skal jeg i al Venskabelighed

sige Jer Noget, Mester Brask; den Pige, for hvis Skyld jeg er kommen til Bys idag, — det er den selvsamme Lise, som I fætter Limpinde for, — og derfor vil jeg blot betro Jer, at hvis I ikke snareſt mulig drejer af fra min Glidebane, saa skal Ingen misunde Jer den Bryllupsglæde, I faar. — Hvad siger I til det?

Brask. Jeg siger: højre om, Kapperal! jeg har første Prioritet.

Storm. Ja, ja, Mester! I véd nu hvad der venter Jer, — vi Korporaler ere ikke at spøge med; thi der hvor man mindst venter os, der er vi, og den Fugl, vi vil fange, den fange vi, trods al Verdens Forhamre, — altsaa! for sidste Gang, Mester: tag Jer ivare.

Brask. Aa, Respekt for Justitsen, Kapperal! hm, — se mig til den Hans Kvast, — han tror vist at vi her lever udenfor Lands Lov og Ret, he, he! Tag I Jer hellere selv iagt, Faerlil; thi vi har en Sognefoged her i Byen, og han er hvas, kan I tro, han kan saa prægtig sætte saadanne paatrængende Spradebasser paa Døren, — desuden véd jeg nok hvor vi kan træffe hans Overmænd (ler haanlig). Jeg tror nok, I la'er Fuglen flyve denne Gang (tager Hatten af). Og nu Farvel, Hr. Kapperal! Farvel, lille Trine, — jeg ønsker Jer god Fornøjelse (sætter Hatten paa Snur). Nu afsted til Lise! (gaar nynnende bort).

Femte Scene.

Storm. Trine.

Storm (efter en Pause). Madam Mortensen!

Trine. Hr. Kapperal!

Storm. Hvad griber vi til?

Trine. Grib i hvad I vil, jeg ønsker kun Døden.

Storm. Vist ikke nej! Vi maa finde paa Raad.

Trine. Aa, Gud hjælpe os Stakler! Finde paa Raad — mod en saadan Lurendrejer!

Storm. Det er dog altid et Forsøg værd. Jeg antager, at det er Jer ligesaa magtpaaliggende at faa Haand i Hanke med Smeden, som det er mig at rive Lise fra ham.

Trine. Umuligt, Kapperal! — Alt er forgjæves! (synker om paa Bænken). Jeg har elsket det Afskum, aa! Fra min Side var der Intet ivejen, tidt og mange Gange har jeg sendt ham en Lækkerbid fra mit Kjøkken, som et synligt Bevis paa mit Hjærtes Følelser. Ja — jeg har ligefrem slaaet paa den Fordel, som kunde være ved at slaa Smedien og Kroen sammen, men Utak er Verdens Løn! — Hvad har jeg nu for al min Kjærlighed og — alle mine Beregninger? — Kun Synet af, at en Anden regjerer over ham og hvad hans er (græder). Aa! — Jeg havde aldrig tænkt at blive saa grusomt forurettet. — Aldrig!

Storm. Gid alle Djævle fare i den sprukne Blæsebælg, samt hans Obligation. Jeg vil ikke taale at han gjør den søde, yndige Lise til Smedemadam — Aldrig!

Trine (rejser sig). Alt vel overvejet, saa giver jeg Jer Ret, — vi maa ikke hænge med Hovedet, men tage os rigtig sammen, og se at udklække Noget, som kan forstyrre Pers lumske Planer (fast). Endnu er de da ikke smedede sammen.

Storm. Vel talt, Madam Mortensen! Naar vi to holde sammen, saa maa Smeden dog tilsidst strække Gevær.

Trine.
Hvad skal vi hitte paa,
At fangen vi ham tage?

Storm.
Vi stille ej tør staa,
Langt mindre gaa tilbage.

Trine.
Fremad, frem imod den fælles Fjende!
Han vor Magt og List skal kjende.

Storm.
Magt mod ham kun lidet baader,
Skal den Rænkesmed vi slaa.
Sig da frem, hvortil I raader;
Thi med List der handles maa.

Trine.
Men hvis han os nu besejrer,
Skjønt vi ham saa stærkt belejrer,
Hvad gjør vi saa?

Storm.
Hvad gjør vi saa?

Trine (koket).
Det gavner ej at jamre og at larme,
At græmme sig, fordi man ej kan faa
Den Elskede, nej kjøl I blot Jer Harme,
Og lad de To i Fred til Alttet gaa.

Storm.
Jeg maa tro, Jer plager Fanden,
Og I mistet har Forstanden!

Trine (koket).
Mon jeg skal tro I raase vil, min Herre,
Mod mig, som værgeløs og ene staar?
Mit Hjærte er som Vox, desværre,
Og dog I nænne kan at være haard.
Hvad maa jeg tro om Jer?

Storm.
Jeg af Sorg maa forgaa,
Kan ej Lise jeg faa. —

Trine.
Hvad skal vi hitte paa,
At fangen vi ham tage.

Storm.
Vi stille ej tør staa,
Langt mindre gaa tilbage.

Trine.
Fremad, frem imod den frække Røver,
Som os skammeligt bedrøver!

Storm.
Kun paa Hævn mod ham jeg tænker,
Hver en Liſt vi prøve maa,
Til han mer min Ret ej krænker,
Og vi ham af Vejen faa.

Trine.
Men hvis han os nu beſejrer,
Skjønt vi ham saa ſtærkt belejrer.
Hvad gjør vi saa —.

Storm.
Hvad gjør vi saa?

Trine (koket).
Der findes jo saa mange andre Skjønne,
Som heftig føle Elſkovs søde Brand,
Og vide vil helt trofaſt at belønne,
Sin egen Skat, sin kjære lille Mand.

Storm.
Jeg maa tro, Jer plager Fanden,
Og J miſtet har Forſtanden.

Trine (koket).
Mon jeg ſkal tro J raſe vil, min Herre,
Mod mig, ſom værgeløs og ene ſtaar.
Mit Hjærte er ſom Vox desværre,
Og dog J nænne kan at være haard.
Hvad maa jeg tro om Jer?

Storm.
Jeg af Sorg maa forgaa,
Kan ej Liſe jeg faa.

Begge.
Hvad ſkal vi hitte paa,
At fangen vi ham tage.
Vi ſtille ej tør ſtaa o. ſ. v.

Storm. Hvad er ſaa Jeres Mening?

Trine. Stille! — Der kommer Liſe, hun ſtyrer lige forbi. — Aa hør! — Det er ikke værd at hun faar Øje paa Jer ſtrax, — ſmut hellere ind bag min Dør, derfra kan J høre ethvert Ord. Jeg vil gi'e mig i Snak med hende, og ſkal nok bære mig ſaa ſiffigt ad, at jeg faar lirket ud af hende, hvordan hun er ſtemt mod Peers Frieri, eller om hun har Tanker for Jer; thi uden det nytter det viſt ikke ſtort, at vi ſætte os i Bevægelſe.

(Storm gaar ind).

Sjette Scene.

Trine. Liſe. Storm (ſkjult).

Liſe. Goddag Trine!
Trine. Tak Liſe!
Liſe. Har Du hørt det?
Trine. Hvad for Noget?
Liſe. Det Allernyeſte!
Trine. Nej, hvad er det?
Liſe. En Forlovelſe.
Trine. Ih ſaa! — her i Byen?
Liſe. Ja viſt! — Er det ikke mageløſt?
Trine (lidt vær). Hvor Du er oppe idag, — det ſkulde vel aldrig —
Liſe — være mig ſelv, jo netop Trine.
Trine. Naa, til Lykke maa jeg da ſige.
Liſe. Ja, Da kan ſaamænd godt ſige det to Gange.
Trine. Hvem er Kjæreſten ſaa?
Liſe. Gjæt!
Trine. Nej Liſe, jeg har aldrig været ſtærk i det Gjætteri.
Liſe. Denne Gang vilde det viſt ogſaa være Dig aldeles umuligt; thi det er ingen mindre — — end den rige Per Braſk!
Trine. Per Braſk?
Liſe. Ikke ſandt — det er et flot Parti — man ſiger at han har Penge i Sjæppevis.
Trine (med indædt Harme). Du er rigtig nok en lykkelig Pige.
Liſe. Det maa Du nok ſige. — O, at gaa ind til ſaa megen Rigdom og Velvære.
Trine (briſter ud). Manden er for Reſten et gammelt Gnav.
Liſe. Hvor Du dog kjender ham daarligt, — han er netop ſaa elſkværdig, — ſaa elſkværdig, — og tænk Dig al den Stads jeg faar.
Storm (ſkjult, afſides). O de Fruentimmer!
Trine. Jeg er ikke af den Slags, der miſunder Andre, det er viſt, og Sandheden er ilde hørt, det er ligeſaa viſt, men tale maa jeg alligevel, og tale ſom Din Veninde. Dette herre Giftermaal det duer ikke, endſkjønt det ſer glimrende nok ud. I to paaſe ikke ſammen, Du er for ung for ham, og han er for gammel for Dig. — Hvor Du kommer frem, vil de unge Karle omſværme Dig ſom Bier, — han vil brumme, ſkælde og ſlaa paa ſin Ret, ſaa græder og vriſer Du, han raſer og ſtøjer op — og ſaa har J Spillet gaaende. — Nej, havde han endda valgt ſig en ældre Pige — eller Enke ſom — ſom —
Liſe. Ja, hvorfor har Du ikke ſelv taget ham?
Trine (forlegen). Jeg — næ, — tro dog ikke at jeg ſtaar og taler for min egen Poſe.
Liſe. Gud Trine, Trine hvor er Du falſk, men jeg lader mig ikke ſaadan løbe med. — Vær Du kun ganſke rolig, jeg kan ikke udſtaa din Per Braſk, men anſtillede mig kun ſom henrykt over dette Parti for at ſe, hvordan Du vilde te Dig — og Du gik nok ſaa net i Fælden. — Skjønt Du gjerne vilde ſpille den Ligegyldige, der kun af Venſkab vilde fraraade mig Partiet ſaa dirrede Du dog af Harme over at Du gik tabt af al den Herlighed.
Trine. Men Liſe —.
Liſe. Aa ti Du bare ſtille! — Jeg forſtaar nok Sammenhængen nu, og derfor ſkal jeg ſige Dig Sandheden. — Det har været tydeligt nok at Du gik og gjorde Dig lækker for Per, — ja han da ogſaa for Dig, — og det har længe været den almindelige Mening i Byen at J to var lige ved det.

Trine. Nej, hør —

Liſe. Lad mig blive færdig først! Nu har Du imidlertid tirret ham og trukket Tiden ud ved at gjøre Dig kostbar eller paa anden Maade stødt Per for Hovedet, — og saa har han for at ærgre Dig, — ikke friet til mig, — nej, villet afvinge mig et Ja, — og hvad skal jeg arme Pige gjøre, da jeg ikke kan udbetale ham de Penge, som han har staaende i Møllen? — Uh, Trine, hvor det er skammeligt af Dig, at Du ikke allerede for længe siden har sørget for at blive gift med Per.

Trine (grædende). Saasandt jeg er en ærlig Kone, der aldrig behandler Andre anderledes end det kan forsvares for Gud og Menneſker, jeg har gjort mig al den Møje og Besværlighed, der kan tænkes, for at holde paa ham, men han er saa glat som en Aal. Saadan lige frem at gjøre det Hele af, det . . . nej . . . for . . . min . . . Blufærdighed.

Liſe (grædende). Du maa gjøre det alligevel Trine. — Jeg kan ikke gifte mig med ham; — thi der er . . . en Anden, som jeg elſker.

Trine. Hvordan?

Liſe. Kan Du ikke huske den Huſar, der tilfældig kom til Kros under Dansen ved det ſidſte Majgilde?

Trine (henrykt). Aa jo! — Jøsſes jo!

Liſe. Han har saamænd aldrig været af mine Tanker siden. — O han var saa smuk og elſkværdig.

O huſker Du Trine, ved Gildet i Vaar
Han kom saa tilfældig her til.
Hans Billed mig følger, naar ene jeg gaar,
Og helſt naar jeg glemme det vil.
I Øjet der lued en funklende Ild,
Som Blodet jog op i min Kind,
Hans Stemme, den lød saa forunderlig mild
Og Lægedom var for mit Sind.

Vi ſkiltes og mødtes i Danſenes Ring,
— den Majdans ej glemme jeg vil —
Han førte mig ſikkert med driſtige Sving,
Mit Hjærte ſlog Takten dertil.
Dog næppe gled Solen paa Himmelen frem
Før Pligten ham kaldte affted,
Til Møllen alene jeg vandrede hjem,
Men fandt ved mit Arbejd ej Fred.

Storm (ſtjult).
Ak, hun er saa ung, og saa yndig ſer hun ud —

Liſe.
Hvad hører jeg, den altfor kjære Stemme!

Trine.
Saa hurtig kunde Du dog Sorgen glemme.

Liſe.
Hvor er han?

Trine.
For hvem nu Kinden gløder
Kom her og ſe hvem Dig i Døren møder
(aabner Døren, Storm iler ind).

Syvende Scene.

Liſe. Storm. Trine.

Storm.
Din Angſt og Smerte bød
Mig hid at ſtævne.
Jeg ſtrax dit Vink adlød
For Dig at hævne.
Vær kun ved frejdigt Sind
Og ſtands din Klage.
Din friſke Roſenkind
Du faar tilbage.

Lad trygt imod mit Bryſt,
Dit Hjærte banke.
Du længe var min Lyſt,
Min kjære Tanke.
En haard og voldſom Haand
Skal Dig ej binde.
Jeg ſlynger Elſkovs Baand
Om min Veninde.

Liſe.
O hvilken Fryd! jeg atter ſkuer
Den Ven, ſom vandt min Kjærlighed.

Storm.
Men ſtandſe ham, ſom her os truer,
Er viſtnok en Umulighed.

Liſe.
O hvilken Fryd o. ſ. v.

Storm.
O hvilken Fryd! jeg atter ſkuer
Den Mø, ſom vandt min Kjærlighed ꝛc.

Trine.
O hvilken Fryd! han atter ſkuer
Den Mø, ſom vandt hans Kjærlighed ꝛc.

Paa én Gang.

(Liſe og Storm gaa, hjærtegnende hinanden, mod Baggrunden).

Trine. Hej ſtop! det er ikke nok at I har fundet hinanden, ſaalænge jeg ſtaar alene, tror jeg dog nok at det Værſte er tilbage for os Alle.

Storm. Det var godt at I huſkede mig paa det Madam Mortenſen, men nu til Værket, jeg er rigtig oplagt til at vove en Dyſt med —.

Trine. Ja viſt, men ſtore Ord har vi ingen Brug for.

Liſe. Hvad mener Du Trine, at vi ſkal gjøre?

Trine. Først maa vi, hver for ſig, ſøge at finde paa et Raad, bagefter kan vi da overlægge hvis der er det Bedſte.

Storm. Fuldkommen rigtigt.

(De gaa dybtænkende hver sin Vej, Storm og Lise mod Baggrunden. Trine frem og tilbage i Forgrunden).

Trine (efter en Pause). Jeg har det!

Lise (løber frem). Ah!

Storm (ligeledes). Lad høre!

Trine. Har I ikke fundet paa Noget?

Lise og Storm (forlegne). Nej.

Trine. Naa jeg tror ogsaa det bliver overflødigt. — Se nu maa jeg først forelægge Jer nogle Spørgsmaal: — Hvis min Plan fordrer at Lise skal vise Per lidt — Venlighed. —

Lise. Venlig? — Nej paa ingen Maade.

Trine. Ja, maaske Du bliver nødt til at være kjærlig.

Lise. Men Trine dog, hvorledes vil Du have at jeg skal bære mig ad med —?

Trine. Jh, det er jo en let Sag! — Søde, rare og — paa den Vis.

Lise. Ja — a, hvis jeg derved kan blive fri for ham —?

Storm. Det Forslag sætter jeg mig imod, — det er aldeles ikke efter mit Hoved.

Trine. Hvorfor?

Storm. Tror I at jeg skjøtter om, at se min Kjæreste gaa og kjæle for en Anden?

Trine. Ja, lad nu bare mig raade. — Jeg ser allerede Per Brask fangen i sine egne Garn!

Storm. Aa kan I ikke finde paa noget Andet?

Trine. Min Plan er udmærket, — den kan der ikke røres ved, og vil I ikke gaa ind paa den som den er, saa kan I hjælpe Jer selv.

Lise. Herre Gud Christian, — kan Du dog ikke lade Trine staa for det? — Hvortil skal den Snak føre?

Trine. Lad mig nu blot raade!

Storm. Ja, ja da! (afsides) O de Fruentimmer!

Trine. Men — saa er Spørgsmaalet: — kan Kapperalen ogsaa vise sig kjærlig mod mig?

Storm. Nej Madam Mortensen, — det kan jeg virkelig ikke indlade mig paa.

Lise. Hør Christian, hvad er det nu for Noget? — Kan Du ikke sagtens af Kjærlighed til mig være kjærlig mod hende! — Hvad er Du for en Elsker?

Storm. Ja, men kjære Lise —

Lise. Vil Du?

Storm. Jeg skal gjøre mig Umage.

Trine. Naa, saa hør da, — men Kors, der kommer den Fredsforstyrrer luskende bag paa os!

Lise. Men hvordan skal vi nu begynde?

Trine. Ja til Forklaringen bliver der ingen Tid, men stol bare paa mig, jeg skal skam nok føre an. — Du Lise, maa gaa din Vej lidt, men kom saa ligesom tilfældig herhen, — og — ja Du kan jo saadan — synge en Vise om Kjærlighed — og Lykke, jeg mener, — Du forstaar (Lise gaar). Imens maa vi stille Fælden. — Saa — vær nu kjærlig Kapperal! (Storm omfavner hende).

Ottende Scene.

Brask. Trine. Storm.

Trine (smægtende). Elskede Ven, hvor jeg er lykkelig, (river sig løs) lad mig hente en Flaske af det Bedste, — vi ville drikke vor Kjærligheds Skaal.

Storm. Jeg er i Alt fuldstændig enig med Dig, min dyrebare Trine.

Brask (har forbavset hørt de sidste Replikker, og træder til). Naa, til Lykke! — Nu er Humeuret nok kommet paa Gled igjen. He, he, he!

Trine. Ja, hvorfor hænge med Hovedet, Per Brask? — Fornuftige Folk trøste sig, (kjælen) og vi høre til de Fornuftige. — I drikker vel et Glas med, Per? — paa god Forstaaelse.

Brask. Aa ja! Et godt Glas Vin skader ikke, og godt Gjenbokkab jo heller ikke. (sætter sig).

Trine (med Flaske og Glas). Skal vi klinke? — Skaal!

Brask. De Forlovedes Skaal! — ah dejlig!

Trine. Hvem?

Brask. Vinen naturlig.

Trine. Naa (skænker). Drik ud, — jeg kniber ikke paa Varerne idag.

Brask (lystig). Hør Kapperal! Lad os faa en Vise, — saadan en rigtig rask En, Hvad.

Trine (gjør Tegn til Storm). Ja, en Sang til Vinen, saadan skal det være.

Storm. Den skal I faa.

En brav Soldat!
En god Kam'rat!
Kan altid finde Venner.
Ved fyldte Glas
Hans muntre Spas
Ej trykket Stemning kjender.
Naar han paa Knejpen havner
Da gaar det lystigt til;
Thi glad hver Gjæst ham favner,
Og med ham drikke vil.
Kling, Kling, Klang.
Man flittig Bollen tømmer
Og fylder den paany,
Han aldrig Pladsen rømmer
Før tidlig Morgengry.

En brav Soldat!
En god Kam'rat!
Forstaar en Sejr at vinde.
Hans ømme Blik
Slaar aldrig Klik
Naar Maalet er en Kvinde.

Naar han til Dansen møder,
Og frem at vælge gaar.
Hver Pigekind da gløder,
Mens Hjærtet bange slaar.
Kling, Kling, Klang.
Lykfalig er den Pige,
Han byde vil sin Arm.
Det er et Himmerige,
At hvile ved hans Barm.

En brav Soldat!
En god Kam'rat!
Ej svigter naar det gjælder.
Fra Dans og Spil
Da bort han vil,
Og sig i Rækken mælder.
Han glad til Kampen iler
Med uforfærdet Mod.
Han slaar, og ej han hviler
Før Fjenden ser sit Blod.
Kling, Kling, Klang.
Til Strid, naar Hornet gjalder,
Til Dans, til Kjærlighed,
Til Svir, naar Venner kalder,
Til Alt er han bered.

Brask. He, he, he! I Soldater er dog nogle pokkers gemytlige Fyre, — altid parat til et godt Lag, — altid paa Kommersen, he, he, he! Ja det husker jeg saa godt fra min egen Soldaterstand, for jeg var just heller ikke tabt bag af en Vogn kan I tro, — nej da var der Sprit i Kadaveret, ja det vil sige: der var mere, der var mere. Det er dog ikke saadan rent væk endnu.

Trine. Ja, men tag Jer saa bare iagt for, at Lise ikke skaffer Jer af med det.

Brask. Aa, Trine! — det har minsæl ingen Nød, — tvertimod! — En saadan sød, lille Skjælm ser just paa den Slags, he, he, he! — Det vilde være den rene skjære Syndighed om Lise fik en Dødbider til Mand. I skal se, at Lise vil blomstre som en Rose, naar jeg planter hende i min Have, og for — saadan at skjærme — vil jeg sætte hende bag en stor tyk Busk — — mig selv, hvad? He, he, he, he!

Trine. Det er altsammen godt nok, men Solskin —

Brask. Faar hun ikke Stads, Penge og — Sprit? mer kan hun da ikke forlange. — Det er sgu ikke Enhver, som løber hen og finder det paa Gaden.

Storm. Lise har altsaa sagt Ja til jert Frieri.

Brask. Ja—a! Ja det vil sige, hun gjør Ophævelser.

Trine. Saa mangler der dog en Ting — og just det vigtigste.

Brask. Hvad er det for en Ting?

Trine. Kjærlighed.

Brask. Aa, vis, vas! Begynder I nu ogsaa med den Kjærlighed.

Trine. I kan tro mig, om I vil, Per Brask, men de unge Piger ere ikke som i gamle Dage, de spørge ikke efter hvormange Penge, der er paa Rente, eller hvormange Køer og Heste, der er paa Gaarden, — nej, et kjønt, ungt Ansigt, det er dem meget mere. — Gudbevares Per, I er jo en dejlig Mand i alle Maader, men —

Brask (staar i Bordet). Hun skal gifte sig med mig, gu skal hun saa — hendes Kjærlighed kommer spille mig nok bagefter.

Trine. Ja vist! — Ja vist! — Nej, I fejler, Per. — I har desuden baaret Jer rent galt ad med den Obligation, Lise er ikke af de forknytte, hun lader sig ikke tvinge, før lader hun da Møllen ryge og tager Arbejde som simpel Pige.

Brask (staaet). Det var som Pokker! — Tror I det, Trine?

Trine. Det kan I stole paa. — Men hør, det falder mig ind, da vi taler om den Obligation, I skulde gaa til hende og sige, at det fra før, det var kun en Misforstaaelse, og — saadan, — jeg mener, og at I som Bevis paa jeres Kjærlighed vilde gjøre hende en Foræring med denne herre Obligation.

Storm. Ja, det kunde lade sig høre.

Brask. Men forbarme sig, — det kunde dog aldrig svare Regning.

Storm. Drik, Mester, saa falder Talen bedre.

Trine. Aa, Per, tænk Jer blot lidt om. Lise maatte dog være et sært Fruentimmer, hvis hun ikke strax gav hele sit Hjærte til den, der vilde skjænke hende et saadant Bevis paa sin Kjærlighed, — og — hvad I giver hende nu, det kommer jo igjen naar I bliver Mand og Kone.

Brask. Det har I Ret i. (ler; afsides). Hvor jeg skal belægge mine Ord, — jo, jeg har hende, jeg har hende.

Trine. Desuden, Per, — jeg er jo tabt for Jer, — desmere maa I se at faa Fingre i Lise, at I kan komme ud af denne kjedsommelige Enkemandsstand, — den passer sig ikke for en Mand med jeres — Sprit. —

Brask. Det er netop mine Tanker.

Lise (udenfor).

la la la la!

(Trine, Storm og Brask gaa mod Baggrunden.)

Storm. Ah, det er Lise!

Trine. Naa, det kunde ikke træffe sig bedre, nu kan I afgjøre det med det samme. (gjør Tegn til Lise bag Brask's Ryg, at hun skal gaa frem.)

Niende Scene.

Lise. De Forrige.

Lise

(gaar hurtig frem i Forgrunden uden at se de andre).

Af denne Plet
kan jeg dog ret

aldrig blive træt.
Et Minde bær
den især,
som er mig saa kjær,
og naar jeg maa
derhjemme gaa
uden Fred at faa,
om Alt saa brast,
jeg uden Rast
fly'er herhid i Hast.
Her kan frit jeg drømme
om min Ven, den ømme,
la la la la!
Om den første Gaardmand med sin Pengesæk sit Hjærte tilbød, jeg ham koldt stødte væk.
Af denne Plet, osv.
Skjønne Dage jeg gaar imøde
la, la, la, la!
Strøet min Vej er med Roser røde
la, la, la, la!
Med mine Pigedage
jeg snart maa Afsked tage,
og dertil ret beklage
de mer mig ej behage,
for mig kun staar tilbage
at blive Ægtemage. —
Skjønne Dage jeg gaar imøde
la, la, la, la,
strøet min Vej er med Roser røde,
la, la, la, la!
Af denne Plet, osv.

Brask (styrter frem). Her, min Puttehøne, — her er din Ven.

Lise. I tager ganske vist fejl, Per Brask.

Trine (kommer frem med Storm). Lykfalig den, som ejer trofast Kjærlighed.

Lise. Nej, hvad ser jeg?

Brask. Et lykkeligt Par, Lise. (kjælen). Skulle vi ikke følge deres Exempel?

Trine. I vor Kjærlighed fandt vi et Paradis. — Ikke sandt, Christian?

Storm. Aa!

Lise (stjælmsk til Trine). Hvor I er lykkelige. Men man har jo aldrig hørt Tale om, at sligt var i Gjære med dig, Trine. Kan man da pludselig blive betagen af den heftigste Kjærlighed?

Trine. Ja—a! Den kan komme som en Nysen, man véd aldrig, hvordan man er faren.

(afsides til Lise.)

Nu Du kan i Ring ham kjøre.

Lise.

Lad ham komme naar han vil.

Brask (afsides).

Jeg skal fryde hendes Øre.

Storm (afsides).

Ak! — Jeg rolig maa se til.

Trine (til Brask).

Tag Jer sammen, frem med Sproget,
Vis os nu I sværme kan.

Storm (afsides).

Blot det mig ej blir for broget.

Brask (til Trine).

For at sværme er jeg Mand.
(til Lise).
Lad mig til dit Hjærte tale
Hulde Lise, svar ej nej.

Lise.

Men I mig jo vil befale,
Og se det jeg ynder ej.

Paa én Gang.

Brask.

Nu det gjælder sig at holde
Her paa Post i rette Tid.
Ellers let det kunde volde,
At forspildt er al min Flid.

Lise. Trine. Storm.

Nu det gjælder sig at holde
Her paa Post i rette Tid.
Ellers let det kunde volde,
At forspildt er al vor Flid.

Brask.

Lad Dig smelte!

Lise.

Ej mit Hjærte
Kan tilhøre Jer.

Brask.

O ve!
Laan mig Øre, se min Smerte!

Lise.

Ja den faar mig til at le.
Ha, ha, ha!

Storm.

Det gaar ham ilde.

Trine.

Og for os sig skammer han.

Brask.

Du din Lykke vil forspilde,
Hvis Du mig ej ta'er til Mand.

Storm.

Bedste Lise —

Trine.

— lad Dig raade.

Lise.

Han mod mig var før saa haard.

Storm.

Nu han ber jo

Brask.

— om Din Naade.

Lise.

Før fra Hus og Hjem jeg gaar.

Trine (til Brask).

I maa mer elskværdig være.

Storm (til Brask).

Mere Varme.

Brask.

Lille Nar.

Lise (nejer).

Altfor artig.

Brask.

Søde, kjære,
Bliv nu min, saa er Du rar!

Paa én Gang.

Liſe. Trine. Storm.

Nu det gjælder ſig at holde
Her paa Poſt i rette Tid,
Ellers let det kunde volde,
At forſpildt er al vor Flid.

Braſk.

Nu det gjælder ſig at holde
Her paa Poſt i rette Tid,
Ellers let det kunde volde,
At forſpildt er al min Flid.

Braſk (fører Liſe til en Side). Liſe, hvor kan Du nu modſtaa mig længere? — Jeg holder ſaa grumme meget af Dig.

Liſe (tvær). Det er godt nok, men jeg elſker Jer virkelig ſlet ikke.

Braſk. Indbildning! — (fjælen). Du ved det kun ikke ſelv endnu, men det kommer nok.

Liſe. Forreſten er det mig aldeles ubegribeligt at J nu gjør ſaa mange Omſtændigheder, før vilde J tvinge mig, og nu tigger J, (ſtarp) men jeg har ikke glemt, at J viſte mig Obligationen.

Braſk. Obliga—, aa, Liſe! nej, det er en ren Misforſtaaelſe, ſom Du nok kan indſe. — Kan Du faa en bedre Mand end jeg, — der er gammel nok til at være Dig en Støtte, — og vil gaa hjemme og puſle om Dig, — iſtedetfor en af diſſe unge Springtyre, der kun tænke paa ſig ſelv, ſvire og ſværme ude, mens den lille Kone ſidder alene hjemme og græmmer ſig?

Liſe. Ja, men jeg ſynes dog — at J er mig lovlig gammel.

Trine (affides til Braſk). Frem med Obligationen, og alle Betænkeligheder forſvinde af ſig ſelv.

Braſk (ſorgmodig). Jeg forſtaar Dig nok, Liſe, — Du ſtikler endnu til min Spøg, — jeg indrømmer, det var en rigtig ſlet Spøg af mig, — (om) men vær nu god igjen, — ſe min ſtore Kjærlighed, — Obligationen tilhører Dig, — Dig alene.

Liſe (med et ſkjælmſk Blik til Storm). Ja, ja! J vil viſt derved forpligte mig til at elſke Jer, men Kjærligheden maa komme af ſig ſelv.

Braſk (utaalmodig). Skjælm! — Pin mig ikke længer, det er af den bareſte Kjærlighed, jeg vil gjøre Dig den Fornøjelſe.

Liſe. Aa! Ja, det er en anden Sag (tager Papirerne og ſvinger dem triumferende over ſit Hoved). Se, det er en Mand!

Storm. En Stadsmand!

Trine (tørrer Øjnene). Det er det, ſom jeg altid har ſagt.

Braſk. Kom i mine Arme, min Skat!

Liſe (ſtyrter i hans Arme og gjør Tegn til Storm, der ſtaar bag Braſk).

Braſk. Uh! hvor det gjør godt ind i Hjærtet at blive elſket af en ſaadan dejlig Pige!

Liſe. Og jeg, ſom faar ſaadan en dejlig Mand!

Braſk. Naada, hvor vi ſkal ſværme om Aftningen i Maaneſkin!

Liſe. Ja, herefter gjør jeg Alt — for at behage Dig.

Braſk. Aa, ſaa vil vi ſkam ſnart have Bryllup.

Liſe. Jo før, jo bedre!

Storm (affides). Nej, det gaar for vidt.

Trine (affides til Storm). Et taalmodigt Sind, Kapperal, ellers ſpolerer J det Hele.

Storm (ſom før). Men hun —

Trine (ſom før). Ja viſt, — det er forkert af Liſe, men jeg —

Storm (fortvivlet, affides). O, de Fruentimmer!

Braſk (raaber ind i Smedien). Hejda, Mads! — lille Mads!

Tiende Scene.

De Forrige. Mads.

Mads (fra Smedien). Halloj, Meſter!

Braſk (ivrig). Hør, lille Mads, kan Du i en Geſvindighed løbe hen og bede dem komme ſtrax herhen til Jagilde?

Mads. Hille den! Hvem er det, jeg ſkal hente?

Braſk. Hele Byen, — Rub og Stub! (Mads løber). Farvel ſaalænge, min Dukkedue, nu maa jeg ind at ſørge for Beværtningen, endnu hviler det paa mig, men — naa, Farvel! (gaar ind).

Ellevte Scene.

Trine. Liſe. Storm.

Trine (heftig). Nu ſidder vi net i det. — Jeg har ſkaffet Dig Papirerne, men Du er gaaet altfor vidt, Du har, — ja det er rædſomt, — lovet ham Bryllup, og om et Øjeblik kommer hele Byen til Jaord, og Du kan da ikke træde tilbage, — Det er en ſkjønne Redelighed!

Storm. Liſe, hvad har Du gjort?

Liſe (leende). Jeg maa rigtignok le ad Jer, ſaadan J ta'er paa Vej. — Naar han viſte ſig galant, maatte jeg da ogſaa gjøre det.

Storm. Galant? O, de Fruentimmer!

Liſe. Ja, Andet kunde jeg ikke byde ham.

Trine (fortvivlet). Nu er det Hele tabt for os, — der er ikke mere at ſtille op.

Liſe. Naa, ja gaa ſaa bare! Ind i Kroen med Jer inden Per kommer tilbage.

Trine. Jeg ønner ingen Glæde mer i dette Liv! (Trine og Storm gaa ind).

Tolvte Scene.

Liſe.

Liſe. Stakkels Trine — hun er rent forknyt! — hendes Plan var saa udmærket, — hun saa allerede Per i sine Arme og Christian og jeg taknemlige for sine Fødder, men nu har jeg rent spoleret det Hele. Jo, pyt! Nu, da hun trækker sig tilbage, leverer jeg Fjenden et Hovedslag, — gaar af med Sejren — det er jeg vis paa —, og hele Æren tilfalder mig. Ah, der er han, nu skal vi lege Katten og Musen.

Trettende Scene.

Brask. Liſe.

Brask. Her har Du mig igjen, min Skat. Nu er hele Huset sat paa den anden Ende for at klare Alt inden Gjæsterne komme.

Liſe. Aa, Du rare Mand!

Brask (afsides). Hendes rare! (højt). Hvor lykkelig har Du ikke gjort Per Brask?

Liſe. Ikke lykkelig nok endnu. Du er jo ene om Alt nu, men naar jeg først er Din Kone —

Brask. Hvilket Syn det bliver at se min lille Liſe vimse om mellem Potter og Pander —

Liſe. For at tillave min lille Mand en Hjærtestyrkning, naar han kommer ganske sort ind fra Smedien.

Brask. Men først saar jeg et Kys.

Liſe. Ja! — Saa bliver jeg ogsaa sort.

Brask (henrykt). Det bliver et Herreliv!

Liſe. Men, — det vil jeg sige Dig, ret længe kan min Kjærlighed ikke faa Plads i dette lille Hus. — Eftersom Kjærligheden voxer, maa Huset ogsaa udvides.

Brask. He, he, he! Du er da en rigtig gemytlig Pige.

Liſe. Det er mintro mit ramme Alvor, ret længe vil jeg ikke bo i den ækle gamle Rønne.

Brask. Men Liſe, Du —

Liſe. Naar det nye Hus er bygget, maa Du naturligvis holde op med Smederiet, — en sort og snavset Mand vil jeg ikke have i mine smukke Værelser.

Brask. Liſe dog — hvad er nu det?

Liſe. Ingen Indvendinger her, — naar jeg bliver Kone i Huset, skal jeg nok sige hvor Skabet skal staa.

Brask. Det var jo en net Forklaring!

Liſe.

Naar først jeg er Din Kone,
Da taaler jeg ej
Til mig i slig en Tone,
Du tager paa Vej.
Jeg vil i Byen give
Modetonen an.
Din Sag det nu maa blive
Om Du lystre kan.

Brask.

Jeg siger mange Tak!
Hold op med denne Snak!

Liſe.

Du Huset skal mig bygge,
Saa sandt jeg for Dig staar,
Og Nyt hver Stump og Stykke
Til allermindste Skaar.

Brask.

Jeg tror at Pigen raser,
Mig ødelægge vil.
Paa Tøfler og i Laser
Ender det Spil.

Liſe.

Hvad, trodse mig Du vover,
Gamle Klokkefaar?
Tro mig, jeg her Dig lover
Saa ublide Kaar.
Du skal faa Nyt at se,
Skal raabe Ak og Ve!
Jeg pine skal og plage,
Jeg svide skal Din Grød.
Alt Godt jeg selv vil tage,
Du skal faa muggent Brød.

Brask.

Paa én Gang.
Hun pine vil og plage,
Hun svide vil min Grød.
Alt Godt hun selv vil tage,
Jeg vil faa muggent Brød.

Liſe.

Jeg pine skal og plage,
Jeg svide skal Din Grød.
Alt Godt jeg selv vil tage,
Du skal faa muggent Brød.

Liſe.

Jeg skjænker Dig af Rosen kun den spidse Torn,
Jeg skal nok skaffe Dig i Panden et Par Horn!
(viser det med Fingrene).

Brask.

I Panden et Par Horn?

Liſe.

I Panden et Par Horn!

Liſe.

Ja, hvis Du ej behager
At lyde mine Bud,
En skjønne Dag jeg jager
Dig af Huset ud.

Brask.

Paa én Gang.
Ak! hvis jeg ej behager
At lyde hendes Bud,
En skjønne Dag hun jager
Af Huset mig ud!

Liſe.

Ja, hvis Du ej behager
At lyde mine Bud,
En skjønne Dag jeg jager
Af Huset Dig ud!

Brask (affides). Aa, hun er jo meget værre end min salig Karen Mari! O, de Fruentimmer!

Liſe. Naa, er vi saa enige om Huſet?

Brask. Ja, men Liſe, Du kan dog vel forſtaa —

Liſe (arrig). Nej, nej, jeg kan slet Ingenting forſtaa!

Brask (affides). Aa, Gud bedre det! (højt). Vi kan jo tænke paa det efter Brylluppet; nu har vi saa mange andre Ting i Hovedet.

Liſe (heftig). Jeg har slet Ingenting i Hovedet!

Brask (affides). Hun har Ingenting i Hovedet! — Jeg arme Per Brask!

Liſe. Naa, svarer Du ikke?

Brask (vred). Svare? — Hvad skal jeg svare? — O, de Fruentimmer!

Fjortende Scene.

De Forrige. Trine. Storm.

Trine (glad, til Storm). Nu klarer det op igjen!

Storm (til Trine). Hun er en lystig Skjælm.

Liſe. Der er Korporalen, han skal dømme os imellem.

Storm (lystig). Du store Gud, er der Noget ivejen med Kjærestefolkene?

Brask (ærgerlig). Aa, det er Liſe!

Liſe. Nej, det er Per!

Brask (heftig). Hvad, er det ikke Dig?

Liſe (heftig). Nej, det er Dig, (grædende) som er saa styg imod mig.

Storm. Jh, fy for Pokker, Smed! hvad er I for en Mand? — — Kan I ikke en Gang holde Jer i Skindet paa den første Forlovelsesdag?

Liſe (hulkende). O, det er skammeligt!

Trine (til Brask). Hvor er nu Spritten henne? — I har faaet Kam til Haaret, men det skader Jer ikke, for I kunde have taget mig, som bestandig elsker Jer varmt og inderligt, I havde da faaet en kjærlig Kone.

Brask. Hvad skal jeg gjøre?

Trine. Gifte Jer med den søde unge Pige.

Brask (affides). Aa, jeg arme, arme Smedemester! (højt). Gid jeg aldrig havde set det Fruentimmer!

Liſe. Nu har jeg nok af det, han er ligefrem uartig.

Storm (til Brask). Grobrian!

Liſe (til Brask). Klokkefaar!

Trine (til Brask). Hjærteknuſer!

Brask (affides). Trine er dog en brav og skikkelig Kone, og hun elsker mig. — Havde jeg dog bare taget hende, saa havde jeg været alt dette kvit.

Femtende Scene.

De Forrige. Bønder af begge Kjøn.

Brask. I Djævlens Skind og Ben! — Hvad gjør jeg nu?

En Kone. Til Lykke, Per! — Hvem er Bruden?

Brask. Ja, Tak! — det — ja —

Bønder. Til Lykke, Per Brask! — Haa, hvem er Bruden?

Brask. Det er — (affides). Brr! det løber rundt for mig.

Bønderne (i Munden paa hverandre). Hvem er Bruden?

Brask (affides). Saa faar det briſte eller bære. — (højt). Det er Trine!

Liſe, Storm og Trine (affides). Endelig!

(**Bønderne** storme om **Trine**, hun modtager henrykt deres Lykønskninger og gaar senere ind i Kroen).

Liſe (forstilt vred). Det er dog rædsomt, Per, Du frier til mig, men gifter Dig med Trine.

Storm. Hør, Mester! hvad er dette for Optøjer? Er Trine ikke min Brud og Liſe Jeres? I er nok saa god at berigtige denne Fejltagelse, hvad?

Brask (usikker). Aldrig.

Storm. Nu vel, men saa maa I finde Jer i, at jeg blamerer Jer for hele Byen og desuden trækker den Sag frem for Retten, — det vil blive Jer en dyr Spas.

Brask (indsmigrende). Lille, go'e Kapperal, hvorfor vil I holde saa strængt paa Trine? I har dog selv sagt, at I kom til Bys for Liſes Skyld, og — ja jeg indrømmer — (med et Suk) hun er for ung til mig, men I to passer sammen, aa, saadan to knøve Ansigter. Tal med Liſe om det, — og hvis jeg kan gjøre Jer en Tjeneſte igjen, saa véd I hvor jeg bor.

Storm. Godt! Jeg frafalder da min Ret til Trine, men hvis I nu har sat Liſe Fluer i Hovedet, saa hun ikke vil lade sig overtale —

Brask (klapper ham). He, he, he! — Nu har I Lejlighed til at overbevise mig om, at Jeres „Perſons Elskværdighed" gjælder mere hos de unge Piger, end mit „dette herſens"! he, he, he! (gaar bag Bønderne hen til Kroen).

Storm. Jeg har lettere ved at overbevise ham derom, end han tænker sig.

Liſe. Hvorledes gaar det?

Storm. Sig ham et Par Ord til Affked og den Sag er i Orden.

Brask (affides). Pyh, hvilken skrækkelig Dag! Bare dog den Kapperal skaffer mig hende fra Halſen, — ellers faar jeg Alverden paa Halſen.

Liſe. Hvad staar I der og mumler om? Venter I at jeg skal gjøre Knæfald, saa tager I fejl. Gift Jer kun med Trine, hun

skal nok sætte Skik paa Jer (staar med Nakken). Nu ta'er jeg Korporalen.

Storm. Nu skal Ingen skille os ad.

Liſe. Nej, nu er jeg Din.

Braſk. Aa, Gudskelov, det gik dog godt! (gnider sig i Hænderne, stolt). Nu er jeg atter Per Braſk! (**Trine** kommer fra Kroen, han omfavner hende, og de gaa derpaa sammen til Gjæsterne).

Storm. Jeg var ikke langt fra at opgive Haabet.

Liſe (skjælmsk). Men Trine var en god Anfører.

Storm. Nej, min egen Liſe var her den bedste General.

Braſk. Aa! — — — Aa, min Obligation!

Liſe. Giv Jer tilfreds, den skal I faa.

Braſk. Tusind Tak!

Liſe. Men kun paa den Betingelse, at den bliver uopsigelig i ti Aar.

Braſk. Gudbevares! Det falder af sig selv.

Liſe. Godt! Bidner paa det. —

Braſk. Bidner! — Lad os dog ikke tale om sligt — mellem gode Venner, he, he, he!

Trine (til Storm og Liſe). Til Lykke! (affides). Tak for godt Fællesskab (højt). Hør, Folkens, I kan med det samme ønske Liſe til Lykke, hun holder ogsaa Jaord her. — Kapperalen der er hendes Kjæreste.

Bønderne (storme om dem). Til Lykke! —

Storm. Tak for Jeres gode Ønsker! — Om kort Tid er Tjenesten ude, jeg lægger da Uniformen og tager Mollertrøjen, lad mig se at I flittig forunde os Jeres Søgning.

Bønderne. Ja, ja!

Trine Det vilde være Braſk og mig en stor Glæde, hvis I holdt Bryllup sammen med os, og efter Vielsen tog tiltakke med hvad Huſet formaar.

Storm. I er altfor gode.

Trine. Jeg har saalænge kogt og braſet for Andre, men naar jeg nu skal gjøre det for mig selv, skal I først faa at se hvad jeg duer til. — Det skal blive en Feſt, som skal spørges vidt og bredt.

Braſk (stor). Mine kjære Venner, I ere alle indbudne!

Bønderne. Tak, mange Tak!

Trine (raaber ind i Kroen). Ane, Birte, Kirſten! — Naa, kom saa her med Drikkevarerne.

(Pigerne komme med Punsch).

Storm (spørgende). Det maa Du love mig, at jeg aldrig i vort Ægteskab faar Grund til at sige: O de Fruentimmer!

Braſk. Det samme siger jeg, Trine.

(Der klinkes).

Kor.

Til Lykke kjære Brudepar,
Vi ønske Eder Held,
Ja, al den Glæde, Jorden har,
Til Eders sande Vel!

Trine. Braſk. Storm. Liſe.

Fra glade Venners Klynge
Gjenlyder Larm og Raab,
Jmens de til os synge
Om Fremtids fagre Haab.
Naar Præſten har sagt Amen,
Da samles vi til Feſt.
Enhver, der elſker Gammen,
Vi bede vil som Gjæſt.

Kor.

Til Lykke etc.

(Tæppet falder).

Kjøbenhavn.

Forlagt af **J. H. Schubothes** Boghandel.

Græbes Bogtrykkeri.

Marquis de Villemer,

Comedie i 4 Akter af George Sand,

oversat af **H. P. Holst.**

Personerne.

Marquise de Villemer.
Urbain, Marquis de Villemer, hendes Søn.
Gaëtan, Hertug d'Aléria, hans Broder.
Grev de Dunières.
Caroline de Saint-Geneix.
Diane de Saintrailles.
Léonie, Baronesse d'Arglade.
Pierre, Hertugens Kammertjener.
Benoît, Marquisens Kammertjener.

Handlingen foregaaer i de to første Akter i Paris hos Marquisen og i de to sidste paa Slottet Séval i Bourbonnais.

Første Akt.

(En rigt meubleret Salon i alvorlig Stil med Forværelse i Baggrunden. En stor Flødør ligeledes i Baggrunden. Tilvenstre paa sidste Coulisse en Sidedør, der fører ind til Marquisen. Tilhøire paa første Coulisse en Kamin. Ved Kaminen en Klokkestreng. Paa anden Coulisse tilhøire en Sidedør, der fører ind til Frøken Saint-Geneix. Tilvenstre paa anden Coulisse et Klaveer. Et lille Bord tæt ved Kaminen. Stole, Lænestole o. s. v.

Første Scene.

Herr de Dunières og Marquisen.

Marquisen. Lad os forstaae hinanden rigtigt, min kjære Dunières.

Dunières. Gjerne, Fru Marquise. De vil have Deres Søn Urbain først gift, uagtet han er den yngste, og hans Broder endnu er ugift.

Marquisen. Ja, min Søn, Urbain! Hans Herr Broder bliver aldrig gift.

Dunières. Hvorfor ikke? Han er jo dog elskværdig, aandrig, elegant...

Marquisen. Han er allerede fyrgetyve Aar.

Dunières. Det er jo ingen Alder.

Marquisen. Det er ligesom man tager det. Lige over for Verden holde vi ikke af at blotte vore Børns Feil, men imellem gode Venner som os behøver man ikke at skjule dem. Min ældste Søn, hvor elskværdig De end finder ham, og jeg selv undertiden ogsaa, er alligevel en Ødeland, en Lediggænger — og desuden er han meget letsindig.... jo, det var rigtignok en net Mand for en ung Pige, der er fuld af gyldne Illusioner om Kjærlighed og Lykke! Der er derfor ikke Tale om Hertugen af Aléria, men om Marquis de Villemer, der baade er fornuftig og skikkelig, om min Søn Urbain, hvem jeg skylder Alt, eftersom hans Broder har ruineret mig, og som baade har brugt sin Tid godt og har et smukt Navn og, som De veed, en ikke ubetydelig Formue.

Dunières. Meget vel, men har han da Lyst til at gifte sig?

Marquisen. Det har han aldeles ikke, og det er netop det, der piner mig, Dunières.

Dunières. Skulde han allerede have bundet sig?

Marquisen. Det troer jeg ikke. Efter hans Maade at leve paa, maa han være fuldkommen fri, thi han boer hos mig og under min Opsigt og er opmærksom paa mit mindste Vink. De veed jo desuden, at han er Forfatter og skriver paa et historisk Værk.

Dunières. Om Familien Villemer sagtens?

Marquisen. Nei, Gud være lovet, den er bekjendt nok. Vort Stamtræ har alle sine Rødder i god Jord og alle sine Grene i fri Luft. Vi behøve ikke at beklippe det, men kun at pode det ligesom vore Forfædre. Frøken de Saintrailles convenerer mig derfor ganske. Der er rigtignok paa hendes mødrene Side to tvivlsomme Alliancer under Henrik den Fjerde....

Dunières. Aa hvad, der er ogsaa en vis Claudine de Villemer under Ludvig den Femtende ..... rigtignok var det Kongen selv.....

Marquisen. De siger, at Deres Myndling — thi hun er jo Deres Myndling og kun afhængig af Dem?...

Dunières. Frøken Diane de Saintrailles er forældreløs og kun afhængig af min Hustru, der er hendes Gudmoder, og af mig, der er hendes Formynder.

Marquisen. Og hun skal snart forlade sit Kloster?

Dunières. Strax efter Pintsen, det vil altsaa sige om en Maaned.

Marquisen. Og hun er nu? . . .

Dunières. Fyldt sytten Aar.

Marquisen. Er hun smuk?

Dunières. Som et Foraar.

Marquisen. Og hendes Characteer?

Dunières. Munter, barnlig, en Smule romantisk; hun har baade Forstand og Phantasi, hun veed, hvad hun er værd;

hun drømmer om Riddere og Borgfruer, hun føler sig rig og fri og gifter sig kun med den, hun synes om. Hun har ofte hørt os tale om Dem og Deres to Sønner Jeg for mit Vedkommende vil ikke skjule for Dem, at jeg holder af Hertugen, thi han er munter og opliver mig, men min Kone, der er en mere alvorlig Characteer, foretrækker Marquien. Vi har holdt saa mange Lovtaler hver over sin Yndling, at Diane er bleven ganske nysgjerrig efter at lære at kjende dem.

Marquisen. Det vil være vanskeligt at formaae Urbain til at besøge Dem, De seer jo Alverden hos Dem, og han holder mest af at blive i sin lille Kreds.

Dunières. Vi vil overraske ham med Diane, uden at han veed af det, og har han først seet hende een Gang, vil han nok søge Leilighed til at see hende igjen.

Marquisen. Og senere hen paa Landet, eftersom vi er Naboer! De flytter vel derud i Sommer.

Dunières. Ja ganske vist! Naar tager Du til Séval?

Marquisen. Naar De tager til Dunières.

Dunières. Sidst i Juni.

Marquisen. Lad gaae, sidst i Juni. Og De har godt Haab?

Dunières. Ja, hvorfor ikke? De er jo smukke begge To, og saasnart de sees, vil de synes godt om hinanden. De vil gjøre nærmere Bekjendtskab ude paa Landet og elske hinanden; vi give dem vor Velsignelse, og saa gifte de sig.

Marquisen. Men det er jo en Idyl af Florian.

Dunières. Han er undertiden ikke saa gal. Forresten glæder det mig at vide min Myndling under Deres Opsigt; thi det forekommer mig, at det gaaer stærkt tilbage med Damernes Dyd.

Marquisen. Det er sandt, men det taler man ikke om.

(Urbain kommer ind fra Baggrunden.)

Anden Scene.

Dunières. Urbain. Marquisen.

Urbain (med nogle aabne Breve i Haanden). Her er Deres Breve, kjære Mama. (Til Dunières.) Ah, er det Dem, Greve, jeg saae Dem ikke. Hvorledes har De det?

Dunières. Meget vel. Jeg vilde just op og hilse paa Dem.

Urbain. Og Deres Frue?

Dunières. Hun lider bestandig af sin Bronchitis.

Urbain. Hvad sige Lægerne?

Dunières. Aa, de sige, hvad de veed. De sige Ingenting.

Urbain. Vil De bringe hende min Undskyldning, fordi jeg ikke har hørt til hende.

Dunières. Ja, De er en Utaknemmelig, men vi veed jo, at De altid har travlt. De har jo ogsaa nylig gjort en Reise?

Urbain. Ja.

Dunières. For at gjøre Dem bekjendt med nogle nye Landbrugsmaskiner?

Urbain (undvigende). Ja, ganske rigtigt.

Dunières. Var Deres Broder med Dem?

Urbain. Nei, min Broder paastaaer, at man kun kan aande i Paris.

Dunières. Han maa have gode Lunger.

Marquisen (reiser sig). Min kjære Urbain, de Breve, Du har skrevet for mig, er fortræffelige, og jeg takker Dig ret. (Hun gaaer hen til Dunières.) Tænk Dem, Dunières, at jeg har været nødt til i nogle Dage at benytte min Søn som Secretair. Jeg har maattet skille mig ved min gamle Artemise.

Dunières. Ved Deres Selskabsdame?

Marquisen. Ja, hun blev meer og meer døv, kræsen, bagtalerisk og vranten. Jeg har skaffet hende en anden Plads, og jeg venter nu paa en Perle, som Fru d'Arglade har fundet til mig. Det er en Barndomsveninde af hende, en Frøken de Saint-Geneix, der skal være af god Familie. Kjender De dette Navn, De som kan alle vore adelige franske Familier udenad?

Dunières. Saint-Geneix? vent lidt . . . . . ja vist! det er en Familie fra Bretagne. Der har været en bekjendt Parlamentsraad af dette Navn . . . . . Der var ogsaa en bekjendt Saint-Geneix, som udmærkede sig ved Fontenoy. Men det falder mig ind, hvis det er en Barndomsveninde af Fru d'Arglade, saa maa hun endnu være temmelig ung.

Marquisen. Det skader ikke. Hun er alligevel ældre end Baronessen.

Dunières. Jeg kjender ikke noget Fruentimmer, som ikke er ældre end Fru d'Arglade.

Urbain (henne ved Kaminen). De undrer Dem maaske endogsaa over, at man tør lade hende gaae ud alene?

Marquisen (leer). Hun er Enke.

Dunières. Og hun begræder endnu bestandig sin Mand!

Marquisen. Det er jo nødvendigt ligeoverfor Verden!

Dunières. Ja vist, hvorfra skulde Verden ellers vide det?

Urbain (til Dunières). De holder ikke meget af Baronessen?

Dunières. Jeg kjender hende saa lidt. Min Kone har altid nødigt villet omgaaes hende.

Urbain. Man siger dog ikke noget Ondt om hende.

Dunières. Nei, men hun hører ikke hjemme i vor Kreds; hun lister sig derind.

Marquisen. Jeg seer hende af og til hos mig; hun er godmodig, og hun morer mig; hun veed alle Nyheder og forstaaer at lave dem til. Naa! Enhver har sin svage Side, og hun er nu min. Man siger, at hendes Fader var Lærredshandler eller Kaffegrosserer, men hendes afdøde Mand var Baron.

Dunières. Ja, hvem er ikke det nutildags?

Marquisen. Hun er forresten altid forekommende imod mig, og hvis hun sender mig den Perle, som hun har lovet mig, saa tilgiver jeg hende Alt.

Dunières. Og naar venter De denne Perle?

Marquisen (seer paa Uhret). Netop nu, hvis hun er akkurat.

Benoit (kommer ind fra Baggrunden). Frøken de Saint-Geneix spørger, om det er Fru Marquisen beleiligt at modtage hende.

Marquisen. Det var strax en god Begyndelse. Lad Frøkenen komme ind.

(Benoit gaaer.)

Dunières. Farvel, Fru Marquise!

Marquisen. Farvel! (sagte) Siig ikke Noget til Urbain om hvad vi har for.

Dunières. Vær De kun rolig.

(Han tager sin Hat, der staaer paa Stolen ved Kaminen. Caroline træder ind.)

Marquisen. Kom kun ind, Frøken, (Caroline hilser ærbødigt) og sæt Dem ned. Jeg er strax til Deres Tjeneste.

Dunières (sagte til Marquisen). Hun seer godt ud.

Marquisen (sagte) Saa? . . . . Jeg kan ikke see saa langt.

Urbain (til Moderen). Skal jeg saa sende Deres Breve bort?

Marquisen. Ja, min kjære Søn, og Tak!

(Urbain kysser hende paa Haanden.)

Dunières (til Urbain). Gaaer De lidt med?

Urbain. Umuligt, jeg skal til at arbeide.

Dunieres. Igjen? men det er for meget.

(De gaae ud af Døren i Baggrunden.)

Tredie Scene.

Caroline. Marquisen.

Marquisen (sidder tilhøire). Om Forladelse, Frøken; nu er jeg til Tjeneste.

Caroline. Fru d'Arglade havde lovet mig, at hun selv vilde præsentere mig for Fru Marquisen; men da jeg kom hen til hende i Morges, laa der et Brev til mig, hvori hun underrettede mig om, at hun pludselig var bleven kaldt bort for at gjøre en Veninde en Tjeneste . . . . .

Marquisen. Hun er Tjenstvilligheden selv!

Caroline. Længer op ad Dagen vil hun have den Ære at see til Fru Marquisen.

Marquisen. Naa, nu behøve vi hende jo ikke. (Hun giver Caroline et Vink, at hun skal sætte sig.) Hun kan ikke, naar De selv er tilstede, sige mere godt om Dem, end hun allerede har sagt. Men hvor gammel er De egentlig.

Caroline. Fire og tyve Aar.

Marquisen. Og De har været i samme Pensionsanstalt som Fru d'Arglade?

Caroline. Ja, Frue.

Marquisen. Og De var Veninder?

Caroline. Det vil sige, Frøken Léonie, der var i ældste Klasse, da jeg var i yngste, havde fattet megen Godhed for mig. Hun forlod Pensionen længe før jeg, og vi tabte hinanden aldeles af Syne. Men da hun af en af vore fælles Veninder havde hørt, i hvilken Forfatning jeg og min Søster befandt os, og da hun vidste, at jeg ønskede en Plads som Forelæserinde, fik hun den lykkelige Idee at anbefale mig til Fru Marquisen.

Marquisen. Og derfor er jeg hende meget forbunden. Kun forekommer det mig, at Fru d'Arglade havde sagt, at De var ældre end hun.

Caroline. Udentvivl i min egen Interesse, fordi hun sagtens har været bange for, at min Ungdom ikke skulde være nogen Anbefaling. Men jeg har havt saa megen Modgang i de sidste Aar, at de bør regnes mig dobbelt.

Marquisen. Men hun har ogsaa sagt mig, at De ikke var smuk, og jeg finder Dem netop smuk.

Caroline. Det er en Smagssag, Frue, og derom kan Enhver have sin Mening.

Marquisen. De har et godt Hoved.

Caroline. Jeg haaber ikke mere, end der passer sig for min Stilling.

Marquisen. Men lad os nu tale lidt om den materielle Side af Sagen. Jeg har ladet Dem tilbyde attenhundrede Francs.

Caroline. Ja, Fru Marquise, og det er jeg gaaet ind paa.

Marquisen. Det er kun lidt, men ere Deres Kaar, mit kjære Barn, ikke gode, er jeg paa den anden Side ikke rig. Den Luxus, der omgiver mig her, tilhører ikke mig. De kan faae mere et andet Sted . . .

Caroline. Jeg foretrækker at blive hos Dem, Fru Marquise.

Marquisen. Hvorfor? Svar mig ærligt. Hvad har bestemt Dem til for et saa ringe Honorar at holde en gammel

Kone med Selskab, en gammel Kone, der er halvblind og maaskee meget kjedsommelig.

Caroline. For det første, Frue, har man sagt mig, at De var baade aandrig og god; jeg har altsaa ikke været bange for, at jeg skulde kjede mig hos Dem; desuden er De en virkelig fornem Dame, og jeg behøver ikke hos Dem at frygte for de Ydmygelser, der let følge med, naar man halvt hører til Tyendet. Endelig var det min Pligt, selv om jeg skulde være udsat for at finde mig i meget, at skaffe mig Noget at bestille.

Marquisen. Men .... De er saa vel opdraget .... har Deres Familie havt Formue?

Caroline. Min Fader var velhavende.

Marquisen. Hvorledes mistede han da sin Formue?

Caroline. Af Kjærlighed til os. Han vilde, at vi skulde være rige, og vovede sin Capital for at fordoble den.

Marquisen. Og saa ruinerede han sig! Hvad blev der af Deres Moder?

Caroline. Jeg var saa ung, da hun døde, at jeg ikke kan huske hende. Jeg blev opdraget hos en fortræffelig Kone, hvis Mand havde været min Faders høire Haand. Da vi blev ruinerede, maatte jeg til min store Sorg ogsaa skilles fra hende.

Marquisen. Og Deres Søster?

Caroline. Min Søster blev gift med en Mand, der holdt af hende, men som kun havde sit Embede at leve af. Hun sørgede for mig, saalænge hun kunde; men hendes Mand døde i en ung Alder og efterlod hende fire Børn. Nu er Touren til mig at hjælpe hende.

Marquisen. Med attenhundrede Francs? men det er jo umuligt! Attenhundrede Francs og sex Personer! Det har Fru d'Arglade ikke talt til mig om.

Caroline. Paa Landet kommer man ud af det med lidt.

Marquisen. Paa Landet, paa Landet! Det maae vi see at faae ordnet paa en anden Maade!

Caroline. Fru Marquise, hvad enten jeg har den Lykke at behage Dem eller ikke, saa tillad mig at sige Dem, at De er Godheden selv.

Marquisen. Og mig, at Alt, hvad jeg endnu har seet af Dem, er fortræffeligt. Men lad os nu komme til Deres Feil; jeg maa udfinde dem, hvad det saa skal koste. Er De letsindig? er De koket?

Caroline. Jeg er hverken det Ene eller det Andet, Frue.

Marquisen. Jeg har mine gode Grunde til at spørge Dem derom, for naar jeg tager en ung og smuk Pige til mig, paatager jeg mig et stort Ansvar. Siig mig, har De aldrig havt en eller anden lille Roman?

Caroline. Nei, Frue, aldrig.

Marquisen. Hvorledes er det gaaet til, at De aldrig er kommet til at elske Nogen.

Caroline. Grunden er vel den, at jeg aldrig har havt Tid til at tænke paa mig selv. Jeg var sytten Aar gammel, da jeg saae min Fader døe af Sorg. Saa blev vi fattige og maatte arbeide stærkt for at afbetale vor Gjæld. Derefter blev min Svoger syg og trængte til Hjælp og Pleie lige til det Sidste; min Søster var fortvivlet og var nær ved at gaae fra Forstanden; jeg maatte passe hendes Børn, og det gav mig fuldt op at bestille. Naar man neppe har Tid til at sove, har man heller ikke Tid til at drømme.

Marquisen. Men det er umuligt andet, end at De maa være bleven bemærket og efterstræbt, saa nydelig som De er.

Caroline. Nei, naadige Frue, man bliver ikke alvorlig efterstræbt, naar man ikke selv giver nogen Anledning.

Marquisen. Jeg er ganske af Deres Mening, og det er baade forstandigt og rørende, hvad De der siger. Men, Barn, er De da ikke bange for Deres Fremtid?

Caroline. Nei, jeg er ikke bange for Noget.

Marquisen. Troer De ikke, at De tilsidst vil føle Dem ene og forladt, og at denne Følelse vil gjøre Dem trist og overspændt?

Caroline. Jeg er af Naturen munter og har en god Helbred, jeg er ogsaa virksom og flittig; da jeg nu kjender mig selv og hidtil har kunnet, hvad jeg vilde, saa troer jeg nok at kunne love Dem, at jeg altid vil blive en god og stikkelig Pige.

Marquisen. Og jeg, jeg er overbevist om, at De taler Sandhed. Nu er der kun tilbage for mig at vide, om De ogsaa besidder de Smaatalenter, som jeg sætter Pris paa. Træk Deres Handsker af.

Caroline. Hvad forlanger De af mig?

Marquisen. Først og fremmest maa De kunne passiare med mig, og i det Punkt er jeg fuldstændig tilfreds; saa maa De kunne læse for mig og musicere lidt. Spil mig et lille Stykke paa Claveret der. (Caroline gjør det) Det er af Weber. Ham holder jeg netop af, og De lader til at opfatte ham godt! Det er fortræffeligt! Ved nærmere Overveielse troer jeg nok, at jeg er istand til at give Dem fire og tyvehundrede Francs istedenfor atten.

Caroline (har reist sig fra Claveret og gaaer hen til hende). O naadige Frue!

Marquisen. Tak mig ikke for saa lidt, det generer mig kun. Jeg kjender Deres Haandskrift og Stil fra Deres Breve,

som Fru d'Arglade har viist mig. De vil blive en udmærket Secretair. Nu kjender jeg Dem, min Kjære, og De behager mig; nu maa De ogsaa kjende mig, og saa kommer det an paa, om De ogsaa synes om mig. (Caroline gjør en Bevægelse.) Ja, jeg vil, at De skal knytte Dem ret inderligt til mig. De skal ikke blot høre til Huset, men til Familien. De maa derfor strax kjende mine Vaner, mine Særheder og mine Mangler. Jeg har en meget livlig Aand, men er forresten meget doven. Jeg har faaet min Læge til at forbyde mig at gjøre Visitter, og som en Følge deraf lever jeg her i Paris ligesom paa Landet: jeg gaaer aldrig ud. Jeg har ingen Vogn og har forbudt min Søn at give mig en. De maa derfor udrette mine Commissioner og finde Dem i at kjøre i Droschske.

Caroline. Jeg gaaer gjerne tilfods, om det skal være.

Marquisen. Jeg har ogsaa den Ulykke at være længe oppe, og jeg er meget snaksom.

Caroline. Desto behageligere for mig.

Marquisen. Hvor De er elskværdig! De broderer sagtens?

Caroline. Ja, Frue.

Marquisen. Det er Noget, jeg hader — man tæller Stingene og falder i Tanker — kan De nok finde Dem i at lade det være?

Caroline. Ja, meget gjerne.

Marquisen. Saa har jeg endnu en Svaghed, som jeg ikke tør forties. Det kan hænde, at jeg engang imellem falder i Søvn, naar jeg passiarer med Dem. Det er ikke, fordi jeg kjeder mig, men min Hjerne er altid i Bevægelse, og derfor standser den undertiden ligesom Fjeren i et Uhr, og jeg er da nødt til at sove saalænge, til den tager fat igjen; men .... jeg snorker ikke! Endelig lever jeg her alene med min Søn Marquien: han er af et melancholsk Temperament, og naar han er alene med mig, tænker han høit. Lige over for en Tredie gjør han sig Umage for at være elskværdig, først af Høflighed og saa lidt efter lidt, fordi han glemmer, hvad der ellers optager hans Tanker. De vil altsaa, min Kjære, gjøre os Begge en stor Tjeneste ved at lade os saa lidt som muligt være alene.

Caroline. Men, Frue, naar De har Noget at tale sammen om i Fortrolighed, hvorledes kan jeg da gjætte det?

Marquisen (reiser sig). Saa skal jeg spørge Dem, om Uhret ikke gaaer for sagte. See, det er det Hele, vil De saa tage mig, som jeg er?

Caroline. Ja, Fru Marquise!

Marquisen. Saa kom og faa Deres Fæstepenge. (Hun kysser hende.) Nu er det afgjort, og nu hører De mig til.

Caroline. Og naar ønsker Fru Marquisen, at jeg skal flytte hen til Dem?

Marquisen. Naar? Ih, strax.

Caroline. Endnu i Dag?

Marquisen. Ja, paa Øieblikket.

Caroline. Saa vil jeg gaae hen i Hotellet .....

Marquisen. Efter Deres Sager? nei paa ingen Maade, dem skal jeg lade hente. (Hun gaaer hen til Kaminen og trækker i Klokkestrængen.) Vi skilles ikke mere ad, det er en afgjort Sag. Deres Værelse staaer parat; det er der ..... (Hun peger paa Døren tilhøire.) Og her er mit. (Hun peger paa Døren tilvenstre.) Vi har kun dette Værelse imellem os. Tag nu Deres Hat og Overstykke af og huft, at De er hjemme.

Caroline. Hvor jeg takker Forsynet for, at det har ført mig hen til Dem! Maa jeg skrive til min Søster og gjøre hende deelagtig i min Glæde?

Marquisen. Ja, naturligviis (Hun ringer igjen.) Jeg skal lade min gamle Benoit hjælpe Dem til Rette. Gaa nu og skynd Dem! (Caroline gaaer ind tilhøire, Benoit kommer fra Baggrunden.)

Fjerde Scene.

Benoit. Marquisen.

Marquisen. Vil De, min kjære Benoit, stille Dem til Frøken de Saint-Geneix's Raadighed; hun skal boe her hos os, og jeg har overladt hende det Værelse der. Pas paa, at der ikke fattes hende Noget, og sig til Marguerite, at det er mit Ønske, at denne unge Dame behandles med den største Artighed af Alle.

Benoit. Godt, Fru Marquise.

Marquisen (gaaer over tilvenstre.) Naar Baronesse d'Arglade kommer, lader De hende gaae ind. (Benoit vil gaae.) Vent lidt, Benoit. (Hun sætter sig tilvenstre.) Har De saa fundet Dem en Efterfølger?

Benoit. Ikke endnu, Fru Marquise.

Marquisen. Ja vi skilles ikke ad; De skal have Deres Ophold hos mig, det følger af sig selv; men jeg ønsker Dem et langt Liv, og derfor skal De nu hvile.

Benoit. Det har ingen Hast, Fru Marquise. Forresten har jeg en flink Person i Kikkerten og venter blot paa, at han skal sige ja.

Marquisen. Godt, min Ven, saa vente vi. Gaa nu, Benoit.

(Benoit gaaer ind tilhøire, Urbain kommer ind fra Baggrunden.)

Femte Scene.

Marquisen. Urbain.

Urbain. Har De saa, kjære Mama, bestemt Dem for Frøken de Saint-Geneix?

Marquisen. Det har jeg, og jeg er ganske henrykt over det Pigebarn; jeg troer, at hun har forhexet mig.

Urbain. Virkelig? fortæl mig det.

Marquiſen. Jeg veed ikke rigtig, om jeg tør. Jeg er bange for ogſaa at gjøre Dig forſtyrret i Hovedet.

Urbain. Selv om jeg ſaa let lod mig rive hen, behøver De da ikke at frygte for, at jeg her hos Dem . . . .

Marquiſen. Jeg kjender dine Principer, min Søn; jeg vilde blot faae Dig til at ſmile, men det lykkedes mig ikke. Hvorledes har Du det, Urbain? kjeder Du Dig her, eller elſker Du En, ſom ikke gjengjælder din Kjærlighed?

Urbain. Nei, eftersom jeg elſker kun Dem.

Marquiſen. Ja, det har Du beſtandig viſt, og dog kommer jeg her igjen og beder Dig om at bringe et nyt Offer for min Skyld. Jeg har lovet Frøken de Saint-Geneix . . . .

Urbain. Har hun tinget med Dem om ſin Løn?

Marquiſen. Nei, det har hun nok vogtet ſig for, den lille Stakkel! Hun opoffrer ſig for ſin Familie, og jeg er ganſke rørt derover . . . . . men jeg angrer det næſten, for man har ikke altid Lov til at være velgjørende.

Urbain. Hvis De nogenſinde, kjære Mama, kunde falde paa at nægte Dem den Glæde at gjøre vel imod Andre, ſaa vilde jeg friſtes til at troe, at De ikke længer anſaae mig for værdig til Deres Godhed.

Marquiſen. Der kan ikke tænkes nogen bedre Søn og noget mere ædelmodigt Menneſke, end Du er. Jeg lever næſten kun i Dig alene.

Urbain (ſmilende). Siig ikke det, gode Mama, min Broder har Ret til Halvdelen af Deres Hjerte og til den bedſte Halvdeel.

Marquiſen. Din Broder?

Urbain. Han har været lidt uopmærkſom imod Dem, men ſaaſnart han blot kommer, vil De tilgive ham Alt.

Marquiſen (reiſer ſig og gaaer over tilhøire). Nei, jeg vil gjøre mig Umage for at glemme ham, og jeg elſker ham næſten ikke mere.

Urbain (ſeer paa Uhret). Næſten ikke mere! Men hvis han nu kom bag paa Dem i dette Øieblik, vilde han da ikke være velkommen?

Marquiſen (ſkjælvende). Skulde han virkelig komme? endelig!

Urbain ſmilende). Der ſeer De ſelv.

Marquiſen. Kommer han, ſaa er det, fordi Du har ſendt Bud efter ham.

Urbain. Han vilde netop ſelv . . .

Marquiſen. Ligemeget, han ſkal faae ordentlig Skjænd! At han ruinerer mig ſaaer at være, men jeg kan ikke finde mig i, at han glemmer mig.

Benoît (kommer ind og melder med et glad Anſigt). Hertug d'Aleria! (Gaaer.)

Sjette Scene.

Urbain. Hertugen. Marquiſen.

Marquiſen. Du lader Dig melde, min Søn? er jeg i den Grad bleven Dig fremmed?

Hertugen. Nei, men jeg ſkammer mig over at lade mig ſee, kjære Mama; jeg fortjener, at De havde glemt mig lige til Navnet.

Marquiſen. Der er formange Ting, der erindre mig om det.

Hertugen. For mange ſlemme Ting, ikke ſandt? — Goddag, Urbain.

Urbain. Goddag, Gaëtan.

Hertugen. Du har været hjemme hos mig?

Urbain (halv ſagte). Jeg vilde talt med Dig. (Høit.) Du ſpiſer vel til Middag hos os?

Hertugen. Hvis Mama tillader det.

Marquiſen. Du vilde gjerne have et Afſlag, men det faaer Du ikke. Nu gaaer jeg ind og klæder mig om, det er paa Tiden. Imidlertid kan I begge To tage imod Fru d'Arglade. Jeg venter ingen Andre. Vil Du, Urbain, huſke hende paa, at hun ſpiſer til Middag hos mig, og vil Du paa mine Vegne takke hende, fordi hun har ſendt os ſin elſkværdige Veninde.

Hertugen. Har Fru d'Arglade en elſkværdig Veninde?

Urbain. Hun har ſkaffet Mama en ny Forelæſerinde.

Hertugen. Frøken Artémiſe er her altſaa ikke mere? Saameget desto bedre! Tro mig, om De vil, Mama, men hendes Anſigt har ligefrem afſkrækket mig fra at komme.

Marquiſen. Du vil altſaa nu komme oftere.

Hertugen. De vil have mig til at ſige Dumheder, kjære Mama? Men jeg vil lade Dem vide, at jeg nu kun taler fornuftig.

Marquiſen. Siden naar?

Hertugen. Det er allerede en god Tid ſiden.

Marquiſen. Hvad er der da paſſeret?

Hertugen. Ikke Andet end Galſkaber, ſom De kjender! Forrykte Dejeuneer til femhundrede Francs Perſonen, Heſte til ottehundrede Louisd'orer Stykket, Frøentimmer til . . . .

Marquiſen. Min Søn!

Hertugen. Om Forladelſe, kjære Mama, alt det er nu forbi. Det var kun Skuffelſer Altſammen, der kjedede mig og gjorde mig moralſk. De ſkal ſee, jeg holder ſnart en Prædiken.

Marquisen. For hvem?

Hertugen. For Urbain for Exempel.

Marquisen. I hvad Anledning?

Hertugen. I Anledning af hans Raseri for gamle Bøger og hans Nødsel for at gifte sig.

Urbain. Du ønsker, at jeg skal gifte mig?

Hertugen. Ja, det gjør vi Alle! Du maa dog tænke paa engang at skaffe den kjære Mama nogle Børnebørn. En af os maa absolut gifte sig, og da det ikke kan blive mig, der aldrig vil finde et Fruentimmer, som i den Grad er forladt af Himmel Jord .... med mindre det skulde være Fru d'Arglade, som jeg ikke vil høre tale om ...

Marquisen. Du kunde træffe den, der var værre!

Hertugen. Umuligt! husk paa, jeg begynder at blive fornuftig!

Marquisen. Hvor længe vil den Fornuft vare?

Hertugen. Den vil ikke vare, men den vil komme igjen og atter komme igjen, og paa den Maade vil der maaskee komme en Dag ...

Urbain. Vil komme? Hvorfor taler Du ikke i Nutiden?

Hertugen. Paa Grund af Fortiden.

Marquisen. Du vil skaane mig for den Sorg at huske paa den.

Hertugen. Ja, det vilde være en Straf, som jeg ikke kunde udholde.

Marquisen. Er Du ikke bleven ligegyldig for den?

Hertugen (kysser rørt hendes Haand). Nei, aldrig!

Marquisen (ligeledes rørt, kysser ham). O hvor jeg er svag!

Hertugen. Et endnu.

Marquisen. Nei, det er mere end Du fortjener.

Hertugen. Hvis jeg fortjente det, bad jeg ikke om det!

Marquisen. Saa vent da ... til i Aften.

Hertugen. Først et, naar jeg gaaer!

Marquisen (sagte til Hertugen). Nei, et for hver Time Du bliver.

Hertugen. Saa gaaer jeg slet ikke.

Marquisen. Nu lyver Du! (Hun gaaer ind tilvenstre, Hertugen følger hende til Døren.)

Syvende Scene.

Hertugen. Urbain.

Hertugen. Naa, glæd Dig dog med mig over, at jeg har faaet Tilgivelse; det undrer Dig maaskee ikke, og dog er det nok Noget at undres over. Hvad var det, Du vilde sige mig?

Urbain. At naar Moder er vred paa Dig, lider hun, og at hun lever op igjen, naar hun tilgiver Dig. Sørg altsaa for, at hun ofte kan tilgive Dig.

Hertugen. Denne Gang har det været mig ligefrem umuligt at komme; men jeg kunde ikke sige Mama hvorfor.

Urbain. Men mig da?

Hertugen. Vil Du gjerne vide det?

Urbain. Ja.

Hertugen. Jeg skammer mig næsten for at sige det, men jeg har havt Rettens Folk i Hælene paa mig.

Urbain. Er det kommet saavidt?

Hertugen. Desværre ja?

Urbin. Hvorledes slap Du da herhen i Dag?

Hertugen. Fordi jeg ikke kom hjemme fra. Min Kammertjener bragte mig dit Brev .... der, hvor jeg var. (Han leer.)

Urbain. Hvor var det?

Hertugen. Det var under det ellevte Træ tilvenstre i Fontainebleau-Skoven, naar man kommer fra Melun. Der ligger jeg undertiden paa Landet.

Urbain. Gjør Du?

Hertugen. Ja, der er da altid bedre end i et Fængsel. Der er ligefrem noget Tiltrækkende ved dette Nomadeliv. Du tager langt bort for at faae Reiseindtryk — jeg finder dem overalt. Jeg har en ganske vidunderlig Kammertjener. Det er ligemeget, hvor jeg har mit Natteleie, enten det er i Byen eller i et Hotel, eller under et grønt Træ som i Gaar, saa er han altid paa Pletten, naar jeg vaagner, har Alting parat, som om jeg var hjemme, mit Reiseetui staaer aabent, og min Chocolade koger over Spirituslampen; saaledes har han i denne Morgenstund barberet, friseret og klædt mig paa under det ellevte Træ, som jeg nylig talte om, og han har bragt mig Aviserne, som jeg løb igjennem imedens. Jeg har læst Herr de Clusey's Tale; den er virkelig god, og Regeringen maa tage sig i Agt.

Urbain. Gaëtan, Du leer af Alting.

Hertugen. Jeg leer af Alt, hvad der er latterligt.

Urbain. Men dette er ikke latterligt; hvis Moder fik det at vide, vilde hun døe af Sorg. Det maa ikke skee tiere.

Hertugen. Ja, det er let sagt.

Urbain. Og let gjort. Der er en Kvittering for Alt, hvad Du skylder. Det passer sig ikke, at en Mand som Du skal være nødt til at beundre sin Kammertjener. Nu har Du ingen Gjæld, og Du har endnu en Rente paa tolvtusind Francs.

(Han giver ham Kvitteringen.)

Hertugen. Urbain!

Urbain. Hvad vil Du?

Hertugen. Du har betalt min Gjæld?

Urbain. Ja, siden Du ikke kunde betale den selv.

Hertugen. Men Moder har allerede betalt den een Gang.

Urbain. Da hun ikke har mere at betale med, kan hun ikke betale den nok engang.

Hertugen. Saa har jeg altsaa ogsaa ødelagt Dig!

Urbain. Ikke ganske. Hvad der bliver tilbage tilhører Moder og ingen Anden! Vi kan have den Lykke at beholde hende i mange Aar, og hun maa ikke ane, hvad der følger efter.

Hertugen. Og Du troer, at jeg vil finde mig i den Ydmygelse at skylde . . .

Urbain. Hvorfor lader Du din Stolthed tale førend dit Hjerte? det har man ikke Lov til.

Hertugen. Ligemeget, jeg gjør det ikke! Vi ere ikke Børn af samme Fader, vi bære ikke det samme Navn, Du skylder mig Intet.

Urbain. Vi ere Børn af samme Moder, og det er nok. Det er forresten forsilde at sige nei. Dine Creditorer vil neppe være tilbøielige til at give igjen hvad de har modtaget; Du har nu kun een Creditor, det er mig, og jeg har Tid til at vente.

Hertugen. Jeg er en Usling! Hvorfor har jeg dog ikke . . . .

Urbain. Skudt Dig en Kugle for Panden, ikke sandt?

Hertugen. Ja, det burde jeg have gjort.

Urbain. Javist! for at føie en Forbrydelse til dine Daarskaber! Om Du ikke elsker Nogen, saa er der dog Folk, der elske Dig.

Hertugen. Ja, min stakkels Moder, det er sandt.

Urbain. Og saa? . . . .

Hertugen. Hvem saa?

Urbain. Din Kammertjener . . . . og jeg.

Hertugen (kaster sig i hans Arme). Min Broder!

Urbain. Naa, min Ven, lad os ikke tale mere om det. Hvad jeg har gjort for Dig, vilde Du ogsaa have gjort for mig.

Hertugen. Nei, det havde jeg ikke været istand til. Jeg er kun skabt til at gjøre Fortræd. Veed Du, Broder, at jeg aldrig saadan rigtigt har holdt af Dig?

Urbain. Det veed jeg, og jeg forklarer det deraf, at vi ere saa forskjelligt organiserede. Men nu er Øieblikket kommet til at forstaae hinanden.

Hertugen. Ja, tilgiv mig! Jeg ærer og beundrer Dig, Du er fordringsløs og brav, men jeg er en Tosse, en Utaknemmelig, et Dyr! Du er min bedste Ven og jeg har ikke engang lagt Mærke til det. Jeg har bortødslet min Tid, mine Følelser og mine Penge — ikke at tale om min Faders, min Moders og dine — paa Slubberter og paa . . . . . Hvad kan jeg jeg gjøre for Dig? er der noget Fruentimmer, Du elsker? skal jeg føre hende bort? skal jeg duellere med hendes Mand? skal jeg gaae til China, til Siberien, til Helvede? sig blot et Ord.

Urbain. Hold blot af mig, saa er vi kvit.

Hertugen. Men det gjør jeg! Jeg elsker Dig med hele min Sjæl, jeg ønsker kun at faae en Leilighed til at bevise det.

Urbain. Der er en Leilighed som Du ikke tænker paa.

Hertugen. Du mener, at jeg skal forbedre mig. Det skal jeg ogsaa. Jeg er jo ung endnu og, for Pokker! fordi man er henad de fyrgetyve Aar, er man da ikke færdig endnu, om man ogsaa har faaet nogle Skavanker. Jeg vil begynde at leve ordentlig, det er en afgjort Sag, saameget mere som jeg maa gjøre en Dyd af Nødvendigheden. Naar Alt kommer til Alt, er jeg slet ikke at beklage! Jeg vil see at gjenvinde min Helbred og min Ungdom, og saa kan Du raade over mig forresten. Jeg vil tilbringe Sommeren med min Moder og Dig ude paa Landet. Jeg skal fortælle Jer Historier og faae Jer til at lee. Naa, kom nu og trøst mig og hjælp mig at lægge Planer for Fremtiden, thi jeg veed ikke selv, hvad jeg skal gribe til, naar jeg tænker paa alt det Onde, jeg har gjort, og paa, hvor ulykkelig jeg er.

Urbain. Mod, Du store Barn! de onde Dage er forbi, og nu komme de gode.

Hertugen. Ja, Du skal lære mig, hvorledes Du bærer Dig ad for at være lykkelig; hvori bestaaer Din Hemmelighed?

Urbain. I at holde Modet oppe.

Hertugen. Trænger Du til det?

Urbain. Meer end Du.

Hertugen. Du har en Sorg?

Urbain. Ja, det, der er værre. Jeg har Noget at bebreide mig.

Hertugen. Hvad er det? kan Du sige mig det?

Urbain. Jeg vil sige Dig det, for at vise Dig, at Du kan endnu gjøre noget Godt, i al Fald mod mig, der hidtil ikke har havt nogen Ven, jeg kunde udtale mig for.

Hertugen. Siig det, Urbain! hvad er det for en Ulykke, der har ramt Dig?

Urbain. Det er ganske simpelt: jeg har elsket.

Hertugen. Det anede mig nok; blev Du gjenelsket?

Urbain. Nei.

Hertugen. Hvorledes, nei?

Urbain. Det var en gift Kone, der plagedes af Samvittighedsnag, hver Gang hun saae mig.

Hertugen. Og Du tog det fra den alvorlige Side?

Urbain. Ja, som jeg tager Alting.

Hertugen. Naturligviis blev hun kjed af Dig og gav Dig Løbepas.

Urbain. Nei, hun er død.

Hertugen. For Pokker! det er en anden Sag. Naar døde hun?

Urbain. Det er tre Aar siden.

Hertugen. Det er altsaa een Lidenskab, der har opfyldt hele dit Liv. Men naar Du har begrædt hende i tre Aar, saa er det nok — det er allerede meget net.

Urbain. Ti, Gaëtan! jeg har ingen Undskyldning. Min Villie, min Forstand, alle mine Sjælskræfter har jeg anvendt, ikke paa at bekjæmpe min egen Lidenskab, men paa at vække den samme Lidenskab hos et stakkels Væsen, som gik tilgrunde derved. Jeg skal en anden Gang fortælle Dig det Hele, nu kan jeg ikke. Disse Erindringer dræbe mig.

Hertugen. Du elsker hende da endnu?

Urbain. Nei, jeg kan ikke mere elske Nogen, og det er min Straf.

Hertugen. Aa Snak! for et Eventyrs Skyld. Man dør ikke af Sligt.

Urbain. Nei Du ikke. Lad os ikke tale mere derom; husk blot paa, at der kan komme en Tid, da jeg har en meget alvorlig Tjeneste at bede Dig om. Nu vil jeg gaae hen og samle dine Vexler. Du kan gjøre med dem hvad Du vil.

Hertugen. Jeg vil lade dem sætte i Glas og Ramme.

Urbain. Det har Du Lov til.

Hertugen. Og en Dag vil jeg vise dine Sønner dem og sige til dem: „See engang rigtigt paa alt det der, og indlad Jer aldrig paa saadant Noget."

Urbain. Farvel, og lad os ikke tiere misforstaae hinanden. (Han gaaer ud af Døren i Baggrunden. Benoit kommer ind.)

Ottende Scene.

Benoit. Hertugen (senere) Pierre.

Hertugen (sætter sig tilvenstre af Bordet). Du kommer som Arkens Due! Jeg har endnu ikke nydt Noget idag.

Benoit. Jeg glemmer ikke Hr. Hertugens Vaner. (Han gaaer hen til et lille Bord, hvorpaa han sætter en Bakke med Viin og Bagværk.)

Hertugen. Du er en Engel.

Benoit. De smigrer mig. Hertugens Kammertjener er her udenfor og spørger, om De har Noget at befale.

Hertugen, (der drikker og spiser). Lad ham komme ind. (Benoit giver Pierre et Vink og gaaer ud af Baggrunden.) (Til Pierre.) Har Du været hjemme hos mig?

Pierre. Ja, Hr. Hertug.

Hertugen. Var der ingen Breve?

Pierre. Ikke andet end Kaart.

Hertugen. Giv mig dem. (Sagte efter at have seet paa dem.) Det er lutter Kaart fra de Kræmmere, som lod mig stævne. De bede mig om, at jeg ikke vil unddrage dem min Søgning! O Civilisation, hvor vil Du dog standse. (Til Pierre.) Det er godt; gaa Du kun.

Pierre. Har Hr. Hertugen ikke Noget at befale?

Hertugen. Nei.

Pierre. Hvor skal jeg vente paa Hr. Hertugen?

Hertugen. I min Bolig.

Pierre. Hvor tidlig befaler De at vækkes?

Hertugen. Du kan lade mig sove i Ro.

Pierre. Hr. Hertugen erindrer vel, at det ikke er Søndag i Morgen.

Hertugen. Ja vist, min Ven; men jeg har nu endt mine Landskabsstudier og vil hvile mig. Det samme skal Du gjøre. Du kan nok trænge til det. (Pierre gaaer hen imod Baggrunden og bliver overrasket staaende, da han faaer Øie paa Caroline; derpaa gaaer han.)

Niende Scene.

Caroline. Hertugen (siddende).

Caroline (kommer fra høire Side og vil trække sig tilbage, da hun seer Hertugen). Om Forladelse, jeg troede, at Fru Marquisen var her i Salonen.

Hertugen (reiser sig). Hun kommer paa Øieblikket. (Caroline hilser og vil igjen trække sig tilbage). Er De bange for mig, Frøken?

Caroline. Nei, men . . . .

Hertugen. Men? . . . . Mig forstyrrer De ikke, eftersom jeg er alene, og vi begge To høre til Huset; thi hvis jeg ikke tager feil, saa er det Dem, som er kommet istedenfor Frøken Artemise.

Caroline. Ja, det er mig, der har afløst hende.

Hertugen. Som Foraaret afløser Vinteren. De har vel ikke kjendt bemeldte Artemise? hun var skarp og bidende som en Decembervind; jeg er vis paa, at det er hende, der har givet mig min første Gigt.

Caroline. De er dog vel kommet Dem igjen?

Hertugen. Ja.

Caroline. Det glæder mig.

Hertugen. Aa! Men Dem kan man jo tale med! . . . Har De ikke kjendt hende?

Caroline. Frøken Artemise, nei.

Hertugen. Har De seet en Albatros?

Caroline. Nei aldrig.

Hertugen. Ikke engang udstoppet.

Caroline. Ikke engang.

Hertugen. Det maa De endelig see; der er et Par i Jardin des Plantes. Det er meget morsomt.

Caroline (søger at bare sig for at lee). Jeg veed kun, at det er en Søfugl.

Hertugen. Ganske rigtigt, med et langt Næb, der ender i en Krog. Paa Ryggen er den halv hvid og halv brun, og den har Svømmefødder. Vil De tænke Dem Frøken Artemise! . . . (Caroline brister i Latter). Ah, De kan lee? Saa leer man da endelig her i Huset? Apropos, er det maaskee uartigt at spørge om Deres Navn? jeg gjættede strax hvad Frøken Artemise hed — vent lidt, saa skal jeg ogsaa sige Dem hvad De hedder — Marie . . . Blanche? . . .

Caroline. Nei.

Hertugen. Louise? . . . Charlotte? . .

Caroline. Nu er De lige ved det!

Hertugen. Caroline?

Caroline. Der har De det.

Hertugen. Og De kommer fra en af Provindserne?

Caroline. Lige fra Landet.

Hertugen. Men hvorfor har De ikke røde Hænder, siden De kommer lige fra Landet?

Caroline. Formodentlig fordi jeg er opdraget i Paris.

Hertugen. Troer De ikke, De vil kjede Dem her?

Caroline. Jeg kjeder mig aldrig.

Hertugen. Aldrig? aldrig?

Caroline. Nei aldrig.

Hertugen. Saa er De meget lykkelig! Det er Fru d'Arglade, der har introduceret Dem her?

Caroline. Ja.

Hertugen. De kjender altsaa den Fjanteneser?

Caroline. Hvad kalder De hende?

Hertugen. En Fjanteneser.

Caroline. Hvad vil det sige?

Hertugen. Det er et nyt Ord; det bruges om En, der er halvt forrykt . . .

Caroline. Og det troer De er Tilfældet med Léonie?

Hertugen. Det er maaskee længe siden De har seet hende. Men det er sandt, hun kommer snart, pas saa paa hende: hun træder mig paa Fødderne uden at see mig, og raaber jeg Au, saa græder hun eller ogsaa leer hun af fuld Hals og kalder mig sin stakkels Benoît, eller hun falder i Besvimelse og troer, at jeg er min Moder. Det gaaer saavidt, at hun, efter Sigende, skrifter Andres Synder istedenfor sine egne, og troer sig forpligtet til at gjøre Bod for sine egne paa Andres Bekostning. (Caroline gjør en Bevægelse.) Ja, det er vist Bagvaskelse, det antager jeg ogsaa. Men sig mig blot hvorledes det er gaaet til, at en saa fornuftig Person, som De, er kommen i Bekjendtskab med Fru d'Arglade?

Caroline. De selv kjender hende jo ogsaa.

Hertugen. Ja, men jeg er heller ikke fornuftig. Naa, ligemeget! vil De give mig Deres Haand?

Caroline. Hvorfor?

Hertugen. Fordi det er en god og agtværdig Følelse, der bringer mig til at bede Dem derom. Vil De? (Caroline rækker ham Haanden). Tak! Lad mig see, at De er rigtig god og kjærlig imod min Moder!

Caroline. De er altsaa Herr Marquien?

Hertugen. Nei, jeg er hans Broder.

Caroline. Fru Marquisen har kun talt til mig om een Søn.

Hertugen (bevæget). Ja det hænder hende undertiden. Men det er min egen Skyld.

Tiende Scene.

Caroline. Léonie. Hertugen.

Léonie (ind fra Baggrunden). Her er jeg.

Caroline (løber hen til hende.) Min kjære Léonie, Du seer at jeg er kommet alene.

Léonie. Det vidste jeg, og jeg vilde ikke lade mig melde, for at see, om Du kjendte mig igjen.

Caroline. Du har ikke forandret Dig.

Léonie. Men Du, Du er bleven meget smukkere . . . ja endogsaa i en forbausende Grad! Har Du talt med Fru Marquisen?

Caroline. Ja, hun er fortryllende. Jeg er allerede flyttet ind.

Léonie. Det var jo herligt! Tænk Dig, jeg har været paa Farten lige siden i Morges i Anledning af en Sag, der er meget alvorlig og meget delikat. En af mine Veninder, der er noget til Aars, er nødt til at tage sin Datter med paa Bal. Hendes Mand, der ikke er fri for at være lidt Hustyran, har forlangt det; han finder, at den unge Pige er stor nok til at komme imellem Folk; Moderen derimod finder, at hun er altfor gammel . . . nei, jeg vilde sige, altfor ung, og de har taget mig til Voldgiftsmand. Jeg vilde tage lige derhen . . . men underveis bestemte jeg mig om.

Hertugen (der flere Gange har bukket ironisk for Léonie). Her er jeg, Fru Baronesse! Jeg har staaet og ventet paa det første Punktum for at faae Leilighed til at hilse paa Dem. Men geneer Dem endelig ikke, jeg har god Tid.

Léonie. Har jeg ikke givet Dem Haanden, da jeg kom?

Hertugen. Nei, ikke i Dag, det var forrige Gang, De var her.

Léonie. Naa, skal vi nu begynde igjen!

Hertugen. Nei, men min Moder har bedt mig om at tage imod Dem; det har jeg nu gjort og lader Dem alene med Frokenen; det er jo det, De helst vil.

Léonie. Det er en Skolevenninde af mig, som jeg i lang Tid ikke har talt med.

Hertugen. Behøver De mere end to Timer? ja, for jeg veed, at naar De først begynder at tale . . . det er sandt, Fru Baronesse, hvad Dag er det i Dag?

Léonie. I Dag?

Hertugen. Ja.

Léonie. Det er Mandag . . . eller Tirsdag. Nei, jeg er forstyrret, det er jo Søndag.

Hertugen. Det er Torsdag.

Léonie. Ja, det er ogsaa sandt.

Hertugen. Fru Baronesse!

Léonie. Hvad er det nu?

Hertugen. Luk Øinene engang.

Léonie. Gjør De nu igjen Løier?

Hertugen. Vist ikke, men luk Øinene.

Léonie. Nu da!

Hertugen. Hvad Couleur er Deres Kjole? De maa ikke see!

Léonie. Den er grøn.

Hertugen. Den er graa. De har glemt, at De gaaer i Halvsorg.

Léonie Aa hvad, det er jo ikke mig, der klæder mig paa.

Hertugen. Det var en rar Grund.

Léonie (til Caroline). Saadan er Hertugen bestandig, han gjør ikke andet end drille. Javist, jeg er distrait, naar det gjælder Smaating. Hvad bryder jeg mig om hvad Dag eller Datum det er. Jeg har ingen løbende Vexler! Men jeg glemmer ikke mine Venner, det er Hovedsagen.

Hertugen. Saa glem heller ikke os, Fru Baronesse og husk paa, at De spiser til Middag hos os i Dag: Mandag, Tirsdag eller Søndag, den sjette eller den sextende November, April eller Januar, i Deres blaa, graa eller grønne Kjole, hos os, eller hos dem, eller hos Andre!

(Han gaaer ud i Baggrunden.)

Ellevte Scene.

Léonie. Caroline.

Léonie. Altid forrykt, men morsom! (I en hemmelighedsfuld Tone.) Det er ligemeget, men Du skal dog vogte Dig for ham.

Caroline. Hvorfor?

Léonie. Han er meget fiin, den gode Hertug. Han compromitterer alle de Damer, han kommer sammen med.

Caroline. Har han maaskee ogsaa compromitteret . . . .

Léonie. Mig? nei, det har han dog ikke. Men som god Veninde maa jeg underrette Dig om Et og Andet, som jeg ikke kunde skrive til Dig.

Caroline. Vi har jo Tiden for os.

Benoit (kommer ind fra Venstre) Fru Marquisen beder Baronesse d'Arglade og Froken de Saint-Geneix om at komme ind til hende.

Léonie. Paa Øieblikket. (Benoit gaaer.) Jeg vilde blot sige Dig . . .

Caroline. Haster det meget? nu har vi vist neppe Tid.

Léonie. Jo vist. Det er kun to Ord. Først og fremmest et Spørgsmaal, der falder noget plumpt; men Du er fattig, og jeg er rig: trænger Du til Penge?

Caroline. Nei Tak.

Léonie. Er det vist?

Caroline. Ja, ganske vist.

Léonie. Du tager mig det ikke ilde op?

Caroline. Hvor kan Du troe det!

Léonie. Saa blot et godt Raad: Marquisen har endnu en Søn.

Caroline. Hun har talt til mig om Marquien.

Léonie. Han er Lærd, Philosoph, Forfatter, og Moderen vil have ham gift med en ung Pige, som jeg kjender . . . . eller som jeg snart vil komme til at kjende.

Caroline. Men min Kjære, alt det vedkommer jo slet ikke mig.

Léonie. Det vedkommer Dig mere, end Du troer. Marquien er sentimental og romantisk, Du er meget smuk, og hvis Du gjorde ham forelsket i Dig . . . naa tag nu bare ikke paavei, det er Noget, man aldrig kan svare for —

Caroline. Men man kan svare for sig selv!

Léonie. Ja ikke altid! Hvor var det, jeg slap? nu veed jeg det: Marquisen vilde aldrig tilgive Dig, hvis Du var Skyld i, at det Ægteskab gik overstyr . . . jo Du maa høre, hvad jeg siger! Hvad Hertugen angaaer, saa er han ruineret og maa gjøre et rigt Parti; jeg troer nok, at jeg har et i Kikkerten!

Caroline. Men giver Du Dig af af med at smede Partier?

Léonie. Det er jeg nødt til! Marquisen plager mig for det, men det er uhyre vanskeligt at faae denne Hertug gift! Du maa være mig behjælpelig . . . . jeg gjør Regning paa Din Bistand.

Caroline. Hvad tænker Du paa, Léonie? Jeg i min Stilling kan ikke have nogen Indflydelse her i Huset, og Du kan være rolig for, at der er Ingen, der vil spørge mig tilraads.

Léonie. Din Stilling kan blive meget vanskelig.

Caroline. Det frygter jeg ikke for, nu allermindst, da Du har advaret mig.

Léonie. I ethvert Tilfælde gjør jeg Regning paa din Fortrolighed og dit Venskab.

Caroline. Ellers maatte jeg være meget utaknemmelig.

Léonie (kysser hende). Du er mageløs elskværdig! Lad os nu gaae ind til Marquisen. (Benoit aabner Døren.) Nu komme vi.

(De gaae ind til Marquisen. Pierre, der kommer fra Døren i Baggrunden, følger Caroline med Øinene.)

Tolvte Scene.

Benoît. Pierre.

Pierre. Hr. Benoît.

Benoît (sætter Stolene paa deres Plads). Hr. Pierre!

Pierre. Hvem er den unge Dame, der gik ud af Døren med Baronessen?

Benoît. Det er den nye Forelæserinde hos Fru Marquisen, Frøken de Saint-Geneix.

Pierre (sagte). Forelæserinde! (høit). Hr. Benoît, nu har jeg bestemt mig til at overtage Deres Plads.

Benoît. Det glæder mig! Naar?

Pierre. Saasnart Hertugen kan undvære mig. Farvel, Hr. Benoît.

Benoît. Farvel, Hr. Pierre.

(Pierre gaaer hen imod Udgangen.)

Anden Akt.

(Samme Decoration som i første Akt.)

Første Scene.

Caroline. Marquisen. Urbain.

(Urbain staaer henne ved Kaminen og betragter Caroline, der nylig har læst i en Avis ved Bordet. Marquisen sidder paa den anden Side af Bordet nærmest ved Kaminen.)

Marquisen (i en diftrait Tone). Men Gud! Nu er det allerede otte Dage efter Pintsen!

Urbain. Hvorfor bryder De Dem om det, kjære Moder?

Marquisen. Ikke for Noget! (til Caroline). Har De imorges ladet høre til Grevinde Dunières?

Caroline. Ja, Fru Marquise, hendes Læge forbyder hende endnu at gaae ud, men hun har det meget bedre.

Marquisen. Du skulde selv gaae derhen, min Søn.

Urbain. Jeg lagde mit Kaart hos hende i Forgaars, men hun tog ikke imod Nogen.

Marquisen (til Caroline). Læg de Aviser bort, min Kjære! de er altfor kjedsommelige.

Caroline (rejser sig og lægger Aviserne hen paa Consollen i Baggrunden.) Skal jeg maaske heller læse andre Ting for Dem?

Marquisen. Nei, nu har De jo læst en heel Time.

Caroline. Jeg er slet ikke træt.

Urbain. Hvis De er det, Frøken, saa kan Moder raade over mig hele Formiddagen.

Marquisen. Igjen i Dag? Du fordærver mig, min kjære Ven! Lad os saa hellere snakke sammen. (Caroline gaaer igjen hen og sætter sig). Det holder jeg dog mest af. Veed Du vel, at jeg nu i en heel Maaned, siden den gode Caroline kom her, kan takke Jer Begge for de behageligste Morgentimer. Hun læser saa smukt! og naar I taler med mig, saa opliver og beroliger det mig paa engang. I veed saameget og har begge To saamange gode Ideer, at jeg slet ikke selv tænker paa at være aandrig. I har lært mig at høre efter, og det er undertiden meget behageligt.

Caroline. Det siger jeg netop til mig selv, naar De taler med Hr. Marquien.

Urbain. Og det samme siger jeg ogsaa til mig selv, naar Moder taler med Dem, Frøken de Saint-Geneix.

Marquisen. Det lader altsaa til, at vi er alle Tre velfornøiede med hverandre! Men det Bedste er dog, at vi alle Tre mene for Alvor, hvad vi sige for Spog, og det er sjeldent i denne Verden. Caroline, De har holdt hvad De lovede, De er for mig Alt, hvad jeg kunde ønske, De er mig hengiven, uden at De lader mig føle det, munter uden at være støiende, virksom uden at gjøre Dem vigtig, og, hvad jeg mest sætter Priis paa, De synes aldrig at kjede Dem hos mig.

Caroline. Kan man kjede sig ved at være lykkelig?

Urbain (i en munter Tone.) Siig nu ogsaa De, kjære Mama, at De er lykkelig, og vi vil være Dem evigt forbundne.

Marquisen. Ja, jeg er lykkelig — at sige i Haab om at blive endnu mere lykkelig, hvis . . .

Urbain. Jeg forstaaer Dem. Men lad mig erindre Dem om, at naar man har det godt, er det farligt at ville have det bedre. Hvis De derfor tænker paa et Giftermaal . . . . (Caroline reiser sig og gaaer hen tilvenstre.)

Marquisen (til Caroline). Hvor vil De hen?

Caroline. Jeg vil blot see efter, om Uhret ikke gaaer forsagte.

Marquisen (med et Smil). Nei, mit kjære Barn, det gaaer udmærket rigtigt. Hvad var det, Du vilde sagt, min Søn?

(Caroline sætter sig tilvenstre.)

Urbain. At naar man raader en Mand til at hænge sig for sin Helbreds Skyld, gjør han bedst i at betænke sig to Gange.

Marquisen. Hvem raader Dig til Sligt?

Urbain. De, som raader mig til at gifte mig, thi at gifte mig uden at jeg kjender den, som man bestemmer mig . . .

Marquisen. Naar man bare selv vil, kan man sagtens lære hinanden at kjende.

Urbain. Og hvorledes bærer man sig ad dermed? De veed altfor godt, hvorledes Ægteskaberne sluttes i den fornemme Verden. Man bliver præsenteret for en ung

Dame, der lader, som hun ikke veed, hvad Ens Hensigter er, og som, idet hun synes slet ikke at lægge Mærke til En, alligevel examinerer En grundigt og siger til sig selv med en halv misfornøiet og halv spottende Mine: „Det er rigtignok ikke det Ansigt, jeg havde tænkt mig, men jeg faaer jo see at vænne mig til det.“ Derpaa sees man et Par Gange, for hvis man saaes oftere, var det for seent at trække sig tilbage. Man gifter sig altsaa, uden at kjende hinanden, og maa bagefter see at fordrages med hinanden, om det er muligt.

Marquisen. Jeg er ganske af din Mening, og Du er altfor god til at indlade Dig paa saadanne Tilfældigheder; det bliver derfor min Sag at udfinde en ung Pige, som, Du kan nærme Dig til med Tillid; stol paa din Moder, Urbain!

Urbain (sætter sig paa den Stol, Caroline nylig sad paa). Ens Nærmeste see Alting i det bedste Lys.

„Mine Puslinger smaa
Ere velskabte, fine og smukke som Faa!“

Kjære Mama, De laver Dem Idealer, der ikke har noget Tilsvarende i den virkelige Verden!

Marquisen. Nei, jeg drømmer kun . . . .

Urbain (seer paa Caroline, uden at hun mærker det). Hvad man drømmer gaaer aldrig i Opfyldelse. Hvorfor ikke holde sig til det, som man har for Øie, og som man sætter Priis paa?

Marquisen. Du kjender altsaa en saadan Dame?

Urbain. Nei, jeg taler kun i Almindelighed, thi Deres Drømme føre neppe til Noget.

Marquisen. Siig ikke det, Urbain. Hvad er det, jeg ønsker Dig? en ung Pige af god Familie . . .

Urbain. Smuk, elskværdig . . .

Marquisen. Dydig, aandrig . . .

Urbain. Brav, dannet . . .

Marquisen. Velopdragen, talentfuld . . .

Urbain. Og meget rig!

Marquisen. Ja, meget rig, men især af meget god Familie!

Urbain. Og hverken forfængelig eller fordringsfuld . . .

Marquisen (leer). Ja, et Indbegreb af alle Fuldkommenheder og slet ikke Andet.

Urrain (reiser sig). Der seer De selv, Mama! Det er Altsammen meget let, og Fru d'Arglade skaffer Dem nok saadan en Person i en Haandevending.

Benoît (fra Baggrunden). Baronesse d'Arglade spørger, om Fru Marquisen er alene?

Marquisen. Ah, hun bringer mig Efterretninger fra Dunières'! Lad hende gaae ind i mit Værelse! (Benoît gaaer.)

Urbain. Hun er jo nu aldrig fra Dunières's.

Marquisen. De havde tidligere en Fordom imod hende, men det har nu forandret sig ganske. (Hun reiser sig.)

Urbain. Gjør Dem ingen Uleilighed, Mama! Jeg skal dog gaae og vil med det Samme bede hende om at komme herind. (Han gaaer ind tilvenstre; Caroline vil gaae ind tilhøire.)

Marquisen. Bliv, Caroline!

Caroline. Og Deres Breve, Fru Marquise! De veed, jeg skulde skrive hele Formiddagen.

Marquiser. Ja, det er ogsaa sandt! Saa gaa da, men kom igjen, saasnart De kan. Maaskee kommer jeg til at trænge til Dem. (Caroline gaaer ind tilhøire: Léonie kommer fra Venstre.)

Anden Scene.

Léonie. Marquisen.

Marquisen. Naa, min kjære Baronesse.

Léonie. Jeg har faaet Bugt med alle Fru Dunières' Betænkeligheder; hun er lidt stiv, naar Talen er om hendes Guddatter, men jeg har været overtalende, ja, jeg tør sige veltalende! Naar det gjælder om at tjene Dem, føler jeg mig altid inspireret. Jeg har endogsaa faaet Fru Dunières til at lee, og det veed De er ikke nogen let Sag! Kort sagt, hendes Gemal vil være her om en halv Time med sin Myndling.

Marquisen. Det er yderst elskværdigt af Dem, min kjære Léonie, og det glæder mig meget.

Léonie. Siig mig, vil Hertugen være tilstede ved dette Møde?

Marquisen. Det veed jeg virkelig ikke, han kommer ikke her hver Dag.

Léonie. Er det sandt, at han reent har slaaet om?

Marquisen. Ja, jeg veed ikke, hvorledes Urbain har kunnet gjøre saadant et Mirakel! Hertugen er nu altid elskværdig imod mig, og jeg troer for ramme Alvor, at han har holdt op med at gjøre Galskaber.

Léonie. De troer altsaa, at han ikke vil forløbe sig, hvis han virkelig kommer?

Marquisen. Det er jeg vis paa. Dertil har han altfor megen Verden. Men det er ikke om ham, der er Tale . . . Jeg er saa urolig. (Hun gaaer hen tilvenstre). Blot Marquien ikke gaaer ud! Jeg vil lade ham sige . . . (hun gaaer hen for at ringe.)

Léonie. Nei! Jeg har sagt til Benoît, at han skal have Øie med ham; han er paa sit Værelse og han arbeider. De maa ikke være urolig, Marquise. (Hun fører Marquisen hen til hendes Lænestol tilhøire.)

Marquisen (sætter sig). Det er sandt! Jeg trætter mig blot, og om lidt skal jeg netop være elskværdig. Tal til mig, Baronesse, thi jeg er ganske fortumlet; De siger, at Grevinde Dunières . . . .

Léonie (sætter sig). Hun er en Smule bange for Hertugen. Han har levet formeget i slet Selskab og gjør det maaskee endnu.

Marquisen. Nei, Urbain har forsikkret mig, at det er forbi.

Léonie. Ja, jeg siger Dem jo kun, hvad jeg hører af Andre; De skulde tænke paa at faae Hertugen gift.

Marquisen (drømmende). Jo vist!

Léonie. Er han først gift, vil Marquisen lettere følge efter. Han er naturligvis bange for at overlade Broderen til sig selv i en Situation, der er alt Andet end misundelsesværdig. (Marquisen falder i Søvn. Hertugen kommer ind fra Baggrunden og stiller sig bag ved Bordet. Léonie vedbliver uden at see ham.) Han er fattig som en Kirkerotte, den stakkels Hertug! han er ikke ung mere, hans Vittigheder ere kjendte og forslidte! Han kan nok sixe sig op endnu, naar man ikke seer altfor nøie til; men De vil ikke have en Banquierdatter, og han vil ikke have en fornem Frøken, der er hæslig og pukkelrygget; det, han trænger til, er en Kvinde, der af Hengivenhed for Dem og uden at være altfor nøieseende med hans Skavanker . . . .

Hertugen (fortsætter i Léonies Maneer). . . . . Vil gifte sig med denne Dogenigt, der hverken er ung eller smuk, hvis Aandrighed er gaaet bag af Dandsen, og som ikke veed, paa hvilket Som han skal hænge sig — men som dog har tilbage et smukt Navn, en Titel, som er ægte, og som kan skaffe mig en Tabouret ved Hoffet . . . . i al Fald ved det spanske! . . . . Gjør Dem endelig ikke saamegen Uleilighed! Mama er faldet i Søvn.

Léonie. Hun sover!

Hertugen. Ja, det er da det Bedste, hun kan gjøre! De kunde gierne have føiet til, for man maa ikke glemme at rose sine egne Varer: jeg er tredive Aar, skjøndt jeg kun seer ud til at være . . . . ni og tyve! Jeg er endnu ganske kjøn; mine Forældre holdt Boutik, hvori der egentlig ikke er noget Ondt, men jeg er dog saa taabelig at rødme derover . . . .

Léonie (reiser sig). Jeg har aldrig rødmet derover.

Hertugen (gaaer hen til hende). Jo, den Dag, da De ægtede den gode Herr d'Arglade for at blive Baronesse. Men han var nok saa fiin som De selv. De var rig, smuk og feiende, men han var fattig, kjedelig, alt andet end behagelig og slet ikke Baron.

Léonie. Herr Hertug, De bagtaler min Mand, den bedste Mand af Verden!

Hertugen. Nu er han endnu bedre! Forresten kan det jo ikke have været ham saa svært at døe, for han var jo ikke engang født.

Léonie. De driver virkelig Spøgen forvidt!

Hertugen. Men saa forsvar Dem dog! De har jo undertiden gode Indfald. Naar min Moder falder i Søvn ved at høre Stemmer, saa vaagner hun først, naar der bliver Taushed.

Léonie. Herr Hertug, lad os gaae ud fra, at Alt, hvad De har sagt, er rigtigt, at jeg er tredive Aar, og at jeg er forfængelig og ærgjerrig. Skulde det da være en saa stor Ulykke for Dem at gifte Dem med en Dame, som Alverden troer er to og tyve Aar, som De selv maa anse for dydig, siden hun ikke har bønhørt Dem, og som vilde udsætte sig for, at den Formue, hendes brave Forældre møisommelig har skrabet sammen, skulde opsluges af det Svælg, hvori Deres berømte Forfædres Formue er gaaet tilgrunde? Troer De, at en Hertugindetitel kan veie op imod saadant et Offer? Det vilde dog være en altfor kummerlig Beregning.

Hertugen. Det kom De ikke saa daarligt fra! (Léonie vender ham opbragt Ryggen.) De vil gaae? (Léonie gaaer ind i Marquisens Værelse tilvenstre.)

Tredie Scene.

Hertugen. Marquisen.

Marquisen (idet hun vaagner). De siger, Baronesse? . . . . Ah, men er det Dig, min kjære Søn.

Hertugen. Ja, jeg var lidt oppe at nappes med Baronessen, jeg troer endogsaa, at jeg var lidt ubehagelig imod hende, men hun tager det ikke fortrydelig op.

Marquisen. Har jeg da sovet? jeg har Ingenting hørt. Hvor er hun?

Hertugen (peger paa Marquisens Værelse). Hun er ikke langt borte. Den gode Baronesse er ikke saa let at blive af med.

Marquisen (reiser sig). Lad os gaae ind til hende.

Fjerde Scene.

Hertugen. Marquisen. Caroline.

Caroline (kommer ind fra Høire). Maa jeg uleilige Fru Marquisen i fem Minuter med et personligt Anliggende?

Hertugen. Skal jeg gaae, Herr Minister?

Caroline. Nei, Herr Hertug, thi De veed uden Tvivl, hvorom Talen er. Jeg har i dette Øieblik modtaget denne Billet.

Hertugen (læser). „Pierre ønsker at forlade Hertugens Tjeneste for at overtage Benoit's Plads hos Fru Marquisen. Pierre anbefaler sig til Frøken de Saint-Geneix'

Bevaagenhed." (sagte) Hvad for Noget? vil han tage fra mig? er han kjed af Skoven ved Fontainebleau?

Marquisen (hurtigt til Caroline). Nei paa ingen Maade! Hertugens Kammertjener! . . . . Nei, nei!

Hertugen (leende). Men kjære Mama!..

Marquisen. Nei, siger jeg Dig, jeg vil ikke have nogen Figaro inden for mine Døre.

Hertugen. Men De er aldeles paa Vildspor. Pierre tager fra mig, fordi jeg forarger ham. Han er en streng Protestant, en sand Puritaner, en af Oldtidens Vise — jeg er ikke engang vis paa, om han ikke er af Bronze.

Marquisen. Han har dog været Medvider i Dine Galskaber.

Hertugen. Ja, som en tro Hund er Stratenrøverens Medskyldige — af Instinkt og af Pligtfølelse!

Marquisen (til Caroline). Hvorledes seer han ud?

Caroline. Jeg har aldrig seet ham.

Marquisen. Saa see paa ham, mit kjære Barn, og fæst ham, hvis han indgyder Dem Tillid; jeg stoler ganske paa Dem. (Hertugen gaaer hen til Caroline og rækker hende Brevet. Marquisen til Hertugen.) Dig tager jeg med mig.

Hertugen. De holder maaskee ikke af, at Frøken de Saint-Geneix er et Øieblik alene med mig?

Marquisen. Hvor Du er lapset! jeg vil blot forsone Dig med Baronessen, der bringer os en god Nyhed.

Hertugen (giver hende Armen). Er det en virkelig Nyhed eller en, som hun selv har lavet?

Marquisen. Det vil Du faae at høre.

Hertugen (idet han gaaer). Frøken de Saint-Geneix, jeg anbefaler Dem Pierre, han er en Perle. (Han gaaer med Moderen ud af Døren tilvenstre.)

Femte Scene.

Benoit. Caroline.

Benoit (kommer fra Baggrunden). Er De alene, Frøken? Jeg vilde blot sige Dem, at Pierre er her.

Caroline. Det er godt! lad ham komme ind.

Benoit (idet han gaaer ud). Gaa kun ind, Hr. Pierre!

Pierre (kommer ind og siger med halv Stemme). Deres Tjener, Herr Benoit.

Sjette Scene.

Pierre. Caroline.

Caroline. Jeg skulde spørge Dem, Herr Pierre . . . . . Men, min Gud, det er jo Peyraque! (Hun iler hen til ham.)

Pierre. Ja, Frøken.

Caroline. Men hvorfor har De underskrevet Dem? . . . .

Pierre. Jo, Frøken, Hertugen kunde ikke lide mit Navn, og nu hedder jeg Pierre.

Caroline. Min kjære Peyraque, hvor det glæder mig at see Dem igjen! Hvorledes har min Amme det?

Pierre. Hun er hjemme og har det meget godt.

Caroline. Og min Pleiesøster?

Pierre. Ligesaa, hun er ganske godt gift.

Caroline. Og De er her i Paris, langt borte fra dem, og endnu bestandig Tjener, medens jeg troede . . . .

Pierre. Herr de Saint-Geneix havde gjort mig meget godt. Efter hans Raad indlod jeg mig paa Speculationer, som han ansaae for gode. Hans Formue og den Smule, jeg eiede, gik samme Vei!

Caroline. Ak, min stakkels Ven, og det har De skjult for mig!

Pierre. De havde Bekymringer nok foruden. Jeg sagde blot til min Kone: „jeg vil tjene ti Aar endnu", det er det Hele. Hvert Aar besøger jeg hende, og om tre Aar er jeg færdig og vender hjem for bestandig.

Caroline. Og De har havt det gode Indfald at henvende Dem her?

Pierre. Ja, fra det Øieblik, jeg vidste, at De var her.

Caroline. Hertugen har sagt saameget godt om Dem til sin Moder, og jeg, som kjender Dem endnu bedre, jeg, som veed hvor gode og skikkelige De og Deres Kone altid har været! . . . . vær De rolig, Peyraque, jeg indestaaer for Dem, og De vil føle Dem meget lykkelig her.

Pierre. Tak, Frøken!

Syvende Scene.

Hertugen. Pierre. Caroline.

Hertugen (kommer hurtig fra Venstre). Om Forladelse, Frøken, har De ikke seet Herr de Dunières?

Caroline. Nei, Herr Hertug.

Hertugen. Hvor Pokker er han blevet af! Jeg saae hans Vogn kjøre ind.

Caroline. Der kommer han.

(Dunières kommer fra Baggrunden. Caroline gaaer ind tilhøire. Pierre gaaer ud i Baggrunden.)

Ottende Scene.

Hertugen. Dunières.

Dunières (seer, at Caroline gaaer bort). Jeg jager hende dog ikke paa Flugt? hun er virkelig nydelig! (I en alvorlig Tone.) De har da aldrig? . . . . .

Hertugen. Jeg vilde gjerne, min kjære Dunières, men De veed jo, at de Fruentimmer, min Moder har omkring sig, maa enten være utaalelig grimme eller utaalelig dydige. Men skynd Dem, thi

den kjære Mama venter Dem med Utaalmodighed.

Dunières. For Øieblikket er hun ganske rolig.

Hertugen. Er da Deres Myndling inde hos hende?

Dunières (peger paa Forværelset). Ja, jeg har lukket hende ind ad den Vei.

Hertugen. Hvorledes, i Smug? De vil altsaa ikke have, at jeg maa see hende?

Dunières. Aa jo vist, men Pigebarnet er meget frygtsomt .... og desuden veed De jo ....

Hertugen. Jeg har først i dette Øieblik hørt, hvad De har for, og det glæder mig ubeskriveligt.

Dunières. Vil De ikke føre mig til Deres Broder? Troer De, han aner noget?

Hertugen. Jeg troer det, og saa vil han være paa sin Post; men naar Deres Myndling er smuk ... er hun ikke smuk?

Dunières. Hun er ikke ilde.

Hertugen. Ikke ilde? jeg maa sige Dem, at jeg har seet hende som Lille, og dengang var hun en Engel.

Dunières. Hun har forandret sig meget.

Hertugen. Virkelig.

Dunières. Ja, hun er bleven meget større.

Hertugen. Naa, det er det Hele! De gjorde mig ganske bange. (I en alvorlig Tone.) Der er ogsaa en anden Ting, som forurolige mig: hun er jo meget rig?

Dunières. Finder De, at det er en Feil?

Hertugen. Ja for .... jeg har en Hemmelighed at betroe Dem, en Hemmelighed, som min Moder ikke aner. Er ikke Frøken Diane rig, meget rig?

Dunières. Jo, hun er endnu rigere end Deres Broder, som dog ....

Hertugen. For Pokker! min Broder eier ikke det Mindste.

Dunières. Hvor er da hans Formue blevet af?

Hertugen. Jeg har sat den overstyr!

Dunières. Hans ogsaa?

Hertugen. Han har betalt min Gjæld uden at sige mig noget derom.

Dunières. Det er smukt; han har gjort sin Pligt.

Hertugen. Siig ikke det, Dunières! det er ikke sandt!

Dunières. Hvorfor har han da gjort det?

Hertugen. Fordi han holder af mig.

Dunières. Det er endnu smukkere.

Hertugen. Ja det er smukt nok, men det er Galskab. Han gaaer maaskee nu glip af et glimrende Parti og en sød lille Brud!

Dunières. Stop lidt! ikke saa rask! Er han aldeles ødelagt?

Hertugen. Efter det Liv, som jeg har ført, maa han være det.

Dunières. Saa kom og omfavn mig, thi det er Dem, han kan takke for, at han bliver gift.

Hertugen. Jeg skal gjerne omfavne Dem, naar De blot vil forklare mig ...

Dunières. Det er gjort med to Ord: Frøken de Saintrailles har — hvad skal jeg kalde det — en ridderlig, heroisk, lidt overspændt Tænkemaade! Hun vil kun ægte en Mand, der er ødelagt, men ødelagt ved at bringe et stort Offer. Det er nu hendes Mani.

Hertugen. Saa er det jo ikke Dem, jeg skal omfavne, men Frøken de Saintrailles.

Dunières. Jovist!

Hertugen (gaaer over tilhøire). Bryd Dem ikke om at jeg siger Dumheder!.... De har gjort mig en sand Velgjerning. Jeg har altsaa gjort min Broder rig ved at ødelægge ham?

Dunières. Det er høist sandsynligt, men gjør det bare ikke om igjen.

Hertugen. Nei, nei! saa maatte jeg være en ligefrem ....

Dunières. De har Ret; man kan være rolig; men skynd Dem med at bringe Marquien herhen under et eller andet Paaskud.

Hertugen. Der behøves intet Paaskud! Saasnart jeg bare beskriver ham den unge Piges Character, saa er jeg vis paa, at han ogsaa vil see hendes Ansigt.

Dunières. Saa skynd Dem!

Hertugen (gaaer ned mod Baggrunden). Jeg flyver! Jeg er dog en Lykkens Pamphilius! (Han standser). Og saa siger man, Dunières, at det er kun Dyden, der bringer Lykke!

Dunières. Ja, derpaa er De jo selv et levende Beviis! Men skynd Dem dog .... Damerne komme.

(Hertugen iler ud af Baggrunden. Marquisen og Diane komme ind fra Venstre).

Niende Scene.

Marquisen. Diane. Dunières.

Senere Léonie og Caroline.

Dunières. Er Baronessen taget bort?

Marquisen. Nei, hun er gaaet ind for at hente Frøken de Saint-Geneix, som jeg vil præsentere for Deres Myndling.

Dunières (til Diane). Naa, har Du lært Frk Marquisen at kjende?

Diane. Ja, det var et Øiebliks Sag.

Dunières. Og dog var Du saa bange for at nærme Dig til hende! Har Du nu seet, hvor elskværdig hun er?

Diane. Ja, det troer jeg! Jeg har

kun talt med hende et Kvarteerstid, og jeg elsker hende allerede af mit ganske Hjerte.

Marquisen. Er det sandt?

Diane. Det er det! og dog er der Noget, som piner mig.

Marquisen. Hvad er det, mit Barn?

Diane. De kysfede mig ikke, da jeg blev præsenteret for Dem, og det havde min Formynder dog lovet mig.

Marquisen (kysser hende). Jeg vovede det ikke. Det er et Offer af en ung Pige, naar hun kysser en gammel Kone som mig. (Hun sætter sig hen tilhøire).

Diane. For mig er det en Ære og en Fornøielse. (Léonie og Caroline komme ind fra Høire.)

Marquisen (til Dunières, der staaer bag hendes Lænestol). Det er jo et velsignet Pigebarn!

Dunières. Ja, ikke sandt? hun har en ypperlig Charakteer.

Marquisen. Ah, der har vi Frøken de Saint-Geneix!

Diane (reiser sig og rækker Caroline begge sine Hænder). Goddag, Frøken! Jeg veed ikke om jeg forstaaer mig paa det, men De har et Ansigt, som man strax maa holde af.

Caroline paa hendes venstre Side). Og jeg, som troer at forstaae mig lidt derpaa, jeg forsikkrer Dem, Frøken, at De har netop et saadant Ansigt.

Diane. Virkelig? det glæder mig! Fru d'Arglade har sagt mig, at vi To nok vilde synes om hinanden. Hun har fortalt mig Deres Historie, og jeg ønsker ret, at vi maae blive Veninder.

Caroline (freidigt). Det ønsker jeg ogsaa.

Diane. Hvad jeg siger Dem her er ikke nogen Talemaade. Jeg elsker høihjertede Charakterer, og jeg vilde ønske, at jeg selv havde en rigtig udmærket; men, hvad skal man sige! Jeg har endnu ikke havt nogen Leilighed til at faae det at vide.

Caroline. Den vil nok komme, det er jeg vis paa.

Léonie (der har taget Plads yderst tilvenstre). Og saa vil De benytte den, thi Sjæl mangler De ikke, det veed jeg.

Marquisen (sagte til Dunières). Men hvor bliver dog min Søn af?

(Hertugen og Marquien komme fra Baggrunden. Diane gaaer hen til Marquisen.)

Dunières. Der kommer han jo, som han var kaldet!

Tiende Scene.

Caroline. Léonie. Hertugen. Urbain. Dunières. Marquisen og Diane.

Marquisen (til Diane). Tillad mig at præsentere Dem begge mine Sønner.

Diane (hilser dem noget forlegen og siger til Marquisen.) De præsenterer de to Herrer for mig, kjære Frue, og jeg forstaaer mig ikke engang ret paa at neie! . . . Jeg veed slet ikke, hvad jeg skal sige til Herrer; det lærer man os ikke i Klostret.

Marquisen. Men de to Herrer behøver De ikke at være bange for. Mine Sønner ere Deres naturlige Venner.

Dunières. Ja, det er ganske vist.

Diane. Saameget desbedre. Den ene af dem kjender jeg allerede, efter hvad man har sagt mig. Men jeg erindrer ikke længer, hvem af dem det er.

Hertugen. Saa maa De prøve paa at gjætte, Frøken.

Diane. Vent lidt! Der er Ingen, der maa sige mig Noget! Den, jeg kjender, er Hertugen, og Hertugen (hun peger paa Urbain) det er Dem!

Urbain (smilende). Fortræffeligt!

Diane (til Hertugen). Og De, De er Marquis de Villemer.

Hertugen. Det er udmærket.

Léonie (til Diane). Hvoraf slutter De det?

Diane. Deraf . . . . ja jeg veed det ikke selv . . . . har jeg maaskee taget feil? (Almindelig Bevægelse.)

Urbain. Jeg beder indstændig om, at man ikke siger Noget til Frøkenen; en af os har, saavidt jeg veed, engang havt den Ære at forære hende en Dukke. Frøkenen skylder den Paagjældende en Tak, men da vi er altfor gode Brødre til at trættes derom, maa hun selv vælge imellem os.

Dunières (til Diane, der har stillet sig imellem begge Brødrene). See nu rigtig til!

Diane. Nei, nu veed jeg hverken ud eller ind. Jeg havde tænkt mig Marquien med et Ansigt som den Herre der; (peger paa Hertugen) men paa den anden Side seer den Herre der (peger paa Urbain) altfor alvorlig ud til at forære Dukker.

Urbain. Det var dog muligt.

Diane (til Urbain). Det har De Ret i. Jeg vil altsaa takke Dem, Herr Hertug, for min Dukke. (Hun rækker Urbain Haanden; Caroline gaaer op mod Baggrunden og tilbage, og stiller sig hen yderst tilhøire). Jeg havde glemt Giveren, men Gaven har jeg gjemt herinde. (Hun peger paa sin Pande.) Hun havde en smuk rosenrød Kjole paa og et gult Haar, der krøllede sig ned ad Nakken. (Hun sætter sig igjen hen til Marquisen).

Léonie. Ja men . . . .

Hertugen (sagte). Saa ti dog! Indseer De da ikke, at Giveren af Dukken her er Hovedpersonen? Lad De min Broder have Æren og Fordelen.

Caroline (til Diane). Kommer De til Sommer til Bourbonnais?

Diane. Ja, og vi vil hyppigt sees. Hvor der er deiligt paa Landet!

Hertugen. Hvorledes, blot paa Landet?

Diane. Jo jeg holder ogsaa af

Paris! . . . jeg holder ogsaa af at reise! . . . Jeg holder af Alt, kun ikke af Klostret.

Urbain. Hvorfor er de unge Damer altid saa vrede paa Klostret?

Hertugen. Sagtens fordi de ere indespærrede.

Diane. Ja, det er sandt. Vi har vistnok mere Frihed der end i Hjemmet, vi tumle os mere og gjør langt mere Støi; men De maa indrømme mig, at det er aldeles unaturligt at vide, at der er en høi Muur imellem sig og . . . . det Ubekjendte!

Léonie. Jeg erindrer mig dog den Tid som en smuk Drøm.

Hertugen (sagte til Léonie). Det kommer vist deraf, at den allerede ligger noget langt borte. (høit.) Naar man er saa ung som Frøken de Saintrailles, vilde det være Vanvid at elske sit Fængsel.

Diane. Ja, ikke sandt!

Hertugen. Deres Alder er Livets April, hvor Alt er yndigt og lovende. Der er saa længe til Vinteren, at man hverken tænker eller troer paa den.

Dunières. Det er smukt sagt . . . Men hvad siger Deres Broder?

Hertugen. Min Broder vilde udtrykke sig endnu smukkere, thi jeg er kun en poetisk Dilettant, men han er en virkelig Kunstner.

Léonie. Tilvisse!

Hertugen. Han sagde forleden til mig i Anledning af . . . . (til Urbain) hvad var det dog, Du sagde? det var saa fiint, saa smagfuldt . . . .

Urbain (i en fortrædelig Tone). Jeg sagde slet ingen Ting.

Hertugen. Jo vist! Det var om Stjernerne; han gjorde mig opmærksom paa, at hver Gruppe havde sit Udtryk, sin Charakteer, sin Bevægelse . . . ja, hvorledes var det nu?

Diane. Det er altfor sindrigt for mig! Jeg holder mest af at beundre Stjernerne uden mindste Forskjel som en Guldregn, der falder ned over mig allevegne fra.

Marquisen. Hun er fortryllende! (til Diane) Lad os tale lidt om Deres Planer. Jeg sværmer ikke saameget for Landlivet som De; sig mig derfor, hvad vil De fordrive Tiden med?

Diane. Jeg har saamæn nok at bestille.

Hertugen (flytter en Stol hen til Diane og sætter sig). Virkelig?

Diane. Veed De hvormed? nu er Touren til Dem at gjætte.

Hertugen. Jeg er ikke nogen Mester i at gjætte Gaader, og det er nok bedst, at vi blive To om det. (Han gaaer hen efter Urbain og faaer ham til at sætte sig paa den Stol, hvor han selv nylig sad.) Kom med!

Urbain (paa Pladsen). Ønsker Du, at jeg skal hjælpe Dig?

Hertugen. Nei, det er mig, der vil hjælpe Dig; begynd . . . .

Urbain. Det er jo ganske naturligt, at Frøkenen, der kommer lige fra Klostret, holder af at ligge længe og gaae sildig tilsengs.

Diane. Det er der Noget i. Men hvad foretager jeg mig da i de lange Sommeraftener?

Urbain. De falder sagtens i Søvn inde i Dagligstuen.

Diane. Nei, slet ikke.

Hertugen. Hvad da?

Diane. Naar jeg siger Dem det, saa gjætter De det jo ikke.

Hertugen (til Urbain). Svar Du, for nu er jeg færdig.

Urbain. Jh nu, Frøkenen giver sig il at kikke Stjerner . . . alle uden Forskjel.

Diane. Veed De hvad, det var ondskabsfuldt! det var akkurat som jeg kunde høre min Formynder!

Dunières. Hvad siger Du?

Diane. Ingen Ting. Men det er nok om mine Aftener; hvad bestiller jeg da om Dagen?

Urbain (i en spottende Tone). Det er ikke saa svært. Først spiser De Frokost . . . .

Diane (stødt). Hvad pleier jeg at spise?

Urbain. En Cotelet.

Diane. Nei, undskyld, jeg spiser to! hvad saa?

Urbain. Ja, saa klæder De Dem vel om og tager en Ridedragt paa og rider ud for at forbause Bønderne.

Diane (fornærmet). De mener vel paa et Æsel.

Urbain. Nei, paa en ubændig Hest.

Diane. De tager feil.

Hertugen. Paa et Muuldyr, med Fjerbusk og Sølvskoe. Det er nydeligt, ikke sandt?

Diane (smiler og tænker sig om). Ja, men der er Noget, der er endnu nydeligere end et Muuldyr med Sølvskoe!

Hertugen (tænker sig om). Ja, det er ganske sandt, det er der ogsaa.

Diane. Og hvad er det, maa jeg høre?

Hertugen. Det er det stolteste, eleganteste og lunefuldeste Dyr i hele den heraldiske Verden! det er . . . .

Danie. Nu da!

Hertugen. En hvid Enhjørning.

Diane (reiser sig hurtigt). De er Hertug d'Alleria!

Hertugen. Hvorfor?

Diane. Det er Dem, der engang har besøgt os paa Slottet Saintrailles. Der var paa de gamle Tapeter der nogle uhyre store hvide Enhjørninger. Jeg vilde

have en levende Eenhjørning, og man svarede mig, at der ikke existerede nogen; men De lovede at skaffe mig en, og den venter jeg paa endnu bestandig.

Hertugen. Nu skal jeg hente Dem en.

Diane. Hvor?

Hertugen. Et Par Skridt herfra!

Diane. Saa skynd Dem!

Hertugen. Jeg er her paa Øieblikket. (Han gaaer hen til Urbain). Jeg gaaer min Vei, for jeg vil ikke staae din Lykke iveien.

Urbain. Jeg forstaaer mig ikke paa at snakke om Ingenting. Jeg er ikke aandrig og gaaer derfor ogsaa.

Hertugen. Det maa Du ikke, det vilde bedrøve Mama! Bliv, gjør Dig behagelig, triumfeer og gift Dig! Naa, frisk Mod! Hun er nydelig, og Du holder jo af de Smaa! (Han gaaer ud af Døren i Baggrunden.)

Diane (til Caroline, idet hun betragter Urbain.) Det er altsaa Marquien? er han elskværdig?

Caroline. Langt meer end Broderen.

Diane (bedrøvet). Synes De? (Léonie sætter sig hen til Marquisen.)

Marquisen (til Dunières). Min kjære Dunières, see at faae min Søn lidt paa Glid!

Dunières (gaaer frem paa Scenen med Urbain). Naa, min gode Urbain, er De saa tilfreds med Deres nye Agerdyrkningsmaskiner?

Urbain (spottende). Det troer jeg! Det er det mest fuldendte Arbeide . . . .

Dunières. Afskaffelse af Arbeiderne...

Urbain. Formindskelse af Productets Priis . . . .

Dunières. Forøgelse af Nettoindtægten . . . .

Urbain. Med eet Ord altsaa: Rigdom!

Dunières. Det er sandt! For tredive Aar siden kjendte man ikke til disse Fremskridt.

Diane (sagte til Marquisen). Pas paa, Frk Marquise, nu er Herr de Dunières paa sin Kjæphest; om lidt tager han fat paa sine Fedningsstoffer.

Marquisen. Dunières!

Dunières. Nu kommer jeg, Frk Marquise. (Til Urbain.) Mine sidste Fedningsforsøg har givet ganske forbausende Resultater.

Diane (til Marquisen). Hvad sagde jeg!

Dunières. Vil De tænke Dem, Marquis . . . .

(Diane reiser sig og gaaer hen til Léonie.)

Marquisen. Dunières!

Dunières. Paa Øieblikket! (Til Urbain). Prøv det selv.

Urbain (sagte). Nei, jeg sælger mine Jorder.

Dunières. Jeg veed nok hvorfor, men . . . .

Urbain. Ikke et Ord til min Moder! hun faaer det tidsnok at vide.

Dunières. De er en brav Fyr!

Marquisen (utaalmodig). Men Dunières dog, jeg sidder og giver ondt af mig over Landlivet, og saa snakker De ikke om Andet end om Deres Fedningsforsøg! Vælg dog hellere et andet Thema! tal lidt om Kunst, Monumenter . . . .

Léonie. Herr Marquien er hjemme i Alt.

Urbain (i en kold Tone). Er De vis paa det, Frk Baronesse?

Diane (til Léonie). Han lader til at være vred paa Dem.

Léonie. Aa, det har Intet at betyde. Gaa De hen og tal til ham!

Diane (gaaer et Par Skridt hen imod ham) Jeg veed ikke, om jeg tør; han har gjort mig ganske bange. (Léonie opmuntrer hende, Diane gjør igjen et Par Skridt: Urbain gaaer hen yderst tilvenstre; Marquisen gjør Tegn til Dunières, som besvarer dem med at pege paa Urbain, der forbyder sig i Læsningen af en Brochure. Alminbelig Taushed). Tys! der fløi en Engel gjennem Stuen, som vi sagde i Klostret. (Marquisen gjør en Bevægelse, der tyder paa Fortvivlelse).

Dunières. Nu sige vi Dem Farvel, Frk Marquise.

Marquisen. Allerede?

Dunières. Ja, De veed nok, at min Kone . . . .

Diane. Men min Eenhjørning?

Dunières. Den kan Du faae en anden Gang!

Diane (fortrædelig). Jo, det er morsomt! (Léonie gaaer hen til Caroline i Baggrunden tilhøire).

Dunières. Den kan vi hente i Séval.

Diane (til Marquisen). Maa jeg nok besøge Dem der?

Marquisen. Ja hvis De ikke kommer af Dem selv, saa kommer jeg og henter Dem!

Léonie (gaaer hen til Diane). Kom og tag Deres Hat paa . . . .

Diane (til Marquisen). Farvel, Frk Marquise! (Hun gaaer ud tilvenstre med Léonie).

Marquisen. Vi komme strax efter. (Til Dunières). Min kjære Dunières, det var ret en uheldig Visit! Det er første Gang i mit Liv, at Samtalen er gaaet istaae hos mig.

Dunières. Det er Deres egen Skyld, Marquise. Det gik allerede udmærket, men saa standsede De mig. Forresten er der altid noget Geneert ved den Slags Sammenkomster. Farvel, Urbain! (Han gaaer ud tilvenstre med Marquisen).

Urbain (til Caroline, der vil gaae ud med Marquisen). Frøken de Saint-Geneix, maa jeg tale et Øieblik med Dem?

Caroline. Til Tjeneste, Hr. Marquis!

Ellevte Scene.

Urbain. Caroline.

Urbain. Jeg har en stor Tjeneste at bede Dem om, Frøken. Vil De ikke forberede min Moder paa en ubehagelig Efterretning, som jeg dog paa Grund af Omstændighederne vilde være nødt til at meddele hende en af de første Dage. Man vil arrangere et Giftermaal for mig, som er ligefrem umuligt.

Caroline. Jeg aner hvorledes det forholder sig, Herr Marquis. Deres Broder har ikke kunnet skjule sin Taknemmelighed, og derved har jeg erfaret, hvilket Offer De har bragt ham. Man kan ikke andet end agte Dem endnu høiere, og hvis Frøken de Saintrailles har Hjertet paa rette Sted, og det er jeg vis paa, at hun har, saa vil Deres broderlige Opoffrelse give Dem en endnu større Ret til hendes Kjærlighed.

Urbain. Frøken de Saintrailles er et Barn.

Caroline. Men Børn har ikke sjeldent Instinkt for det Rette. De kan bygge trygt paa Frøken Dianes fyrten Aar.

Urbain. Jeg kjender ikke Frøken Diane, og det er mig modbydeligt, at Frv d'Arglade blander sig ind i mine Affairer.

Caroline. Disse Detailler er mig ubekjendte; men tillad mig at sige Dem, at det forekommer mig unødvendigt at tilføie Deres Frv Moder en dobbelt Sorg ved at fortælle hende paa eengang, at De er ødelagt, og at De er utilbøielig til at gifte Dem.

Urbain. Denne Utilbøielighed er allerede flere Aar gammel, men jeg har bestandig skjult den for min Moder.

Caroline. Deri har De gjort vel; De har følt, at De ikke havde Ret til at tilintetgjøre alle de Forhaabninger, som Deres Familie har sat til Dem.

Urbain (ivrigt). Er det da mig, der har taget Initiativet til dette Giftermaal? og hvis jeg nu vægrer mig ved at ægte en Dame, som jeg ikke kjender, og som ikke kan elske mig, kan jeg da ikke derfor knytte et andet Baand, der kunde være mig ulige kjærere? Bedøm mig ikke som de Andre og betragt mig ikke som en Særling. Jeg lider kun ved at føle mig isoleret, og denne Følelse kan jeg ikke beseire ved min Villiekraft alene. Jeg maa nødvendigviis træffe paa en ædel og ophøiet Charakteer, der kan finde sig i, at jeg er, som jeg er, der kan indgyde mig en stærk Sympathi og bringe mig til at begynde et nyt Liv. Det er ikke det, man tilbyder mig her.

Caroline. Herr Marquis, De tvinger mig næsten til at give Dem et Raad.

Urbain. Det beder jeg Dem om, ja jeg forlanger det af Dem.

Caroline. Saa hør da! Jeg har seet min Fader døe af Sorg, fordi han mistede den Formue, som var bestemt for mig. De seer, at det er omtrent den samme Situation, hvori Frv de Villemer vilde befinde sig, hvis hun fik at vide, at De var ødelagt. Jeg kunde ikke mildne min Faders Sorg, thi lige til det sidste Øieblik skjulte han den for mig; men hvis jeg havde kunnet befrie ham for den ved at offre min Fremtid, mine Ønsker og mine Tilbøieligheder, saa veed jeg, at jeg ikke havde betænkt mig. Lad det da ikke komme dertil, at Deres Moder skal bukke under for sin Sorg! Hvad De end bestemmer Dem til i Dag eller senere, saa tænk blot paa, at naar vi har mistet dem, vi har kjære, saa fremstiller alt det, vi kunde have gjort, for at forlænge og forskjønne deres Liv, sig for os med en forfærdelig Klarhed. Den mindste Feil bliver da til en Brøde, og den, der veed med sig selv, at han har gjort en afdød Moder en virkelig Sorg, vil aldrig have noget roligt Øieblik.

Urbain. De har Ret, Frøken, og man mærker, at De aldrig har elsket og aldrig vil komme til at elske! (Han sætter sig paa Canapéen tilvenstre.)

Caroline (nærmer sig til ham). Jeg elsker Deres Moder ubeskriveligt høit, Herr Marquis, og De forlanger af mig, at jeg skal give hende et Dødsstød. Det har jeg ikke Mod til, med mindre De ogsaa giver mig Lov til at lade hende skimte et Haab. Tænk over det. (Hun hilser og gaaer ud tilhøire. Lang Pause.)

Tolvte Scene.

Urbain. Hertugen.

Hertugen (kommer ind fra Baggrunden). Hvad spekulerer Du paa? jeg har staaet oppe i dit Vindue og speidet efter, om ikke Familien Dunières snart tog bort. Jeg havde ventet at see Dig komme ud paa Perronen og give din smukke lille Brud Haanden til Farvel, og saa finder jeg Dig her? er det en Maade at behandle en saa vigtig Sag paa, der allerede har saa god Fremgang?

Urbain. Saa Du finder, at den har god Fremgang?

Hertugen. Ja ganske vist! Hvad kan Du forlange mere end saadant et prægtigt Pigebarn, der absolut fordrer, at Du skal være ødelagt!

Urbain. Frøken de Saintrailles er altfor god! Men naar hun nu har faaet den Caprice tilfredsstillet?

Hertugen. Saa forvandler Capricen sig til Kjærlighed.

Urbain (i en bitter Tone). Saa er jo Alting herligt, og der er ikke Andet for mig at gjøre end at forberede mig til den store Begivenhed! . . . Hør nu paa mig!

Hertugen. Jeg hører.

Urbain. Jeg har allerede sagt Dig, at jeg kunde komme til at bede Dig om en stor Tjeneste.

Hertugen. Forlang.

Urbain. Af det ulykkelige Forhold, som jeg talte til Dig om, er der blevet mig tilbage . . . . en Søn!

Hertugen. Jeg havde nok en Anelse om det . . . . . Dine hemmelighedsfulde Reiser . . . . Elsker Du ham?

Urbain. Ja uden ham . . . .

Hertugen. Har Du adopteret ham?

Urbain. Det var umuligt! Under sin lange Fraværelse fattede hendes Mand Mistanke . . . . hun var i en utrolig Grad om over sit Rygte . . . .

Hertugen. Hvad siger Du?

Urbain. Ja for at skjule Barnets Fødsel, stod hun for tidlig op; det var Aarsagen til hendes Død.

Hertugen. Og din Søn? . . . . har Du ladet ham opfostre?

Urbain. Ja.

Hertugen. Ham har jeg altsaa ogsaa ødelagt.

Urbain (hurtigt). Nei, efter min Mening er det det Bedste for ham, at han Intet eier.

Hertugen. Men en Fader skulde han dog have! Der er en Maade at arrangere det paa . . . . ja, saaledes maa det være.

Urbain. Hvad mener Du?

Hertugen. Kjender Manden mig?

Urbain. Nei.

Hertugen. Mig kan han altsaa ikke have nogen Mistanke til?

Urbain. Ja hvad saa?

Hertugen. Saa adopterer jeg din Søn. Der er saamæn Ingen, der vil undre sig over, at jeg har en Søn — man vil snarere undre sig over, at jeg ikke har flere. Jeg tager ham med mig, jeg opdrager ham, for Verden bliver Du hans Onkel, og har han ingen Moder, skal han faae to Fædre til Erstatning. Jeg har altid ønsket mig et Barn.

Urbain. Du drømmer, min kjære Gaëtan, Du kan ikke saaledes raade over dit Navn.

Hertugen. Jovist saa. Jeg har hidtil kun brugt mit Navn til at gjøre Dumheder, det er paa Tide, at jeg ogsaa benytter det til en god Handling. Jeg har sønderspiltet mit Liv, lad mig i det mindste bruge Stumperne godt. Er dette Barn den eneste Hindring for dit Giftermaal, saa bortrydder jeg den. Moder vil begynde at skjænde, men naar jeg saa viser hende Barnet, vil hun finde det nydeligt og tilgive Dig; Du gifter Dig, der kommer retmæssige Arvinger bagefter, og Alt er i Orden.

Urbain. Tak, min Ven!

Hertugen. Modtager Du mit Tilbud?

Urbain. Nei, jeg afslaaer det! Et Navn, er en Lænke, og jeg vil, at min Søn skal være fri. Opdraget ude i Bjergene mellem Bønder, vil han begynde med selv at skaffe sig den legemlige Kraft — senere vil jeg sørge for, at han faaer den moralske! Han skal selv kunne skabe sig sin Fremtid, og naar hans Hjerte begynder at tale, skal han kunne ægte en Bondepige eller en Tjenestepige, hvis han vil det, uden at Nogen skal komme og sige til ham: „Holdt! husk at Villemorernes Blod flyder i dine Aarer!“ Lad mig tale ud. Jeg skal gifte mig med en rig Arving, det er jo afgjort; men jeg kan jo døe forinden, lad os derfor tale om min Søn. Her har Du hvad jeg i den Anledning har bestemt; her staaer hans Navn, her Stedet, hvor han boer, og her er de Beviisligheder, hvormed Du kan forlange ham tilbage, hvis engang . . . Tag disse Papirer til Dig og gjem dem; nu er jeg mere rolig.

Hertugen. Nei, Du er tvertimod meget ophidset, men stol paa mig! Disse Papirer skal være mig hellige. (Han stikker dem til sig.)

Urbain. Tak!

Hertugen. Men gaa nu med ind til Moder; jeg tør vædde paa, at hun ogsaa er urolig.

Urbain. Jeg følger med Dig.

Hertugen (kommer tilbage). Hør sig mig, der skulde vel ikke være en anden Tilbøielighed med i Spillet . . .?

Urbain. Hos mig? jo det er der nok Tale om! nei, jeg har kun Valget imellem at sælge mig som Slave til en rig Arving, eller at gaae ind til den evige Frihed!

Hertugen. Det vil sige med andre Ord, at Du ønsker at døe? men hvorfor?

Urbain. Fordi jeg føler, at naar Lidenskaben døer hos mig, er det ogsaa forbi med mig selv.

Hertugen. Ja Lidenskaben, men den døer ikke. Naa, sat nu bare Mod! Jeg er den Ældste og har mere Erfaring end Du! husk derfor vel paa, at naar man er saa nedbøiet, som Du nu er, saa er man ogsaa nærved at reise sig, og det vil ikke vare længe, før Du siger med mig: Kjærligheden er død, Kjærligheden leve!

Tredie Akt.

(Paa Slottet Séval.)

(En Sal i Ludvig den Femtendes Stil; Fløidør i Baggrunden; udenfor et Forværelse, der vender ud til en Have. Dør paa venstre Side i Baggrunden ud til et Maleri og Dør paa høire Side i Baggrunden, der fører ind til Marquien. Høie Vinduer paa første Coulisse til Høire og Venstre. — Bogreoler. — En Divan tilhøire. — Et stor Bord tilvenstre — Lænestole og Stole. — Et Schachspil paa et lille Bord tilvenstre, og paa en Consol tilhøire en elegant Bakke med Karaffe, Vandglas og en lille Flaske Liqueur.

Første Scene.

Caroline. Hertugen.

(Caroline efterseer Titlerne paa Bøgerne i Hylderne, gjør sine Optegnelser i en lille Noteerbog og indfører dem i et Register, der ligger paa Bordet. Hertugen kommer ind fra Baggrunden med en Avis i Haanden. Han ryger en Cigar og kaster sig i Divanen tilhøire.

Hertugen. Uf! (Han faaer Die paa Caroline). Undskyld, Frøken, at jeg kommer saa ugenert her med min Cigar, men jeg saae Dem ikke.

Caroline, (der netop har sat sig ved Bordet). Ryg De kun, Hr. Hertug.

Hertugen. Nei, min Cigar duer ikke. (Han kaster den ud af Vinduet tilhøire og kommer tilbage.) Forstyrrer jeg Dem?

Caroline (reiser sig og gaaer hen i Baggrunden tilhøire. Hertugen følger efter hende.)

Hertugen. De kalder mig altid Hr. Hertug; jeg synes dog, at paa Landet . . .

Caroline. Hvad skulde jeg kalde Dem da?

Hertugen. Aa, jeg veed ikke! Hr. . . . Hr. . . .

Caroline (gaaer tilbage til Bordet). Der seer De, at De veed det ikke selv. Paa Séval saavel som i Paris er De bestandig Hr. Hertug.

Hertugen. Jeg troer, De har Ret. (Han gaaer hen til hende.) Her er smukt ude paa Landet, ikke sandt?

Caroline. Henrivende! Men hvorfor benytter De ikke den smukke Aften? (Hun sætter sig ved Bordet: Hertugen sætter sig der ogsaa.)

Hertugen. Nei, det altfor varmt, Solen stikker i Øinene. Damerne kan sagtens, thi de har deres Parasoller, som de lade os bære i Skyggen. Da det nu ikke morer mig at være Page hos Frue d'Arglade, gik jeg herind. (Han tager det Katalog, som hun seer i, ud af hendes Hænder og trækker det til sig, idet han lægger Albuen derpaa. Det var nogle rare Historier, hun lavede ved Middagsbordet.

Caroline. Lavede? nei, Léonie har en god Egenskab, som Deres Frue Moder altid er villig til at anerkjende: hun lyver ikke.

Hertugen. Det er sandt. (Caroline gaaer op i Baggrunden tilhøire.) Men naar hun rigtigt har bevist, at den eller den er uskyldig, saa er der kun een Mening om ham.

Caroline. Og hvilken?

Hertugen. At han burde være hængt for længe siden.

Caroline. Hun dømmer maaskee forkeert, men hendes Hjerte er godt.

Hertugen (reiser sig). Det er det vist! Crocodillen har ogsaa et godt Hjerte. (Da han seer, at Caroline ikke hører paa ham, sætter han sig hen i Divanen.) Frøken de Saint-Geneix.

Caroline. Hr. Hertug.

Hertugen. Hvor De har travlt! Hvad ligner det at arbeide saadan efter Bordet? hviler De Dem da aldrig? De har et Mod, der ligefremt er irriterende!

Caroline (gaaer hen til Hertugen og siger i en munter Tone.) De vilde nok havt Dem en lille Middagssøvn her, Hr. Hertug, og det er mig, der har forstyrret Dem! Men det er sidste Gang, thi i Morgen er Kataloget færdigt, og jeg skal da ikke tiere forstyrre Deres Siesta.

Hertugen (springer op). Det vil sige med andre Ord: „De ligger og strækker Dem paa Sophaen, medens jeg staaer."

Caroline (sætter sig hen tilvenstre). Nei, det har jeg ikke tænkt paa.

Anden Scene.

Caroline. Urbain. Hertugen.

Urbain (kommer ind fra høire og lader, som han bliver forundret.) Hvad! er Du her?

Hertugen. Ja jeg er flygtet for en Dame, som man ikke maa tale ondt om i Frøkenens Nærværelse.

Urbain. Saa det tillader Frøkenen ikke?

Caroline (smilende). Frøkenen benytter sig af den eneste Ret, hun tiltager sig her i Huset: Retten til at tie.

Hertugen (til Urbain). Den er til Dig! Saa har vi ikke Noget at lade hinanden høre! (Urbain gaaer hen tilhøire og tager en Bog.) Synes Du ikke, at Frøkenen behandler os lidt haardt? jeg skal sige det til Mama, der vil, at vi skal leve sammen som Broder og Søster. (Han kaster sig paa Sophaen.)

Urbain (viser Caroline en Bog). Den bør De sætte paa Listen med, Frøken! Det er en yderst sjelden Bog, næsten den eneste i sit Slags.

Caroline. Nei, Hr. Marquis, den kan De ikke undvære.

Urbain (koldt). Jo meget godt.

Hertugen (heftigt; reiser sig). Ja, det er rigtigt!

Urbain (gaaer hen til Hertugen). Hvad gaaer der af Dig?

Hertugen. Ingenting, jeg er bare rasende!

Urbain. Jeg troede, Du vilde mig Noget. Det er kjedsommeligt at have med distrait Folk at gjøre.

Hertugen. Det piner mig, at Du sender dine Bøger til Paris.

Urbain. Hvad angaaer det Dig?

Hertugen. Det gjør det rigtignok. Troer Du ikke, jeg veed, at det er for at sælge dem.

Urbain. Vist ikke.

Hertugen. Vist saa. Du gjør jo reent Bord og en af Dagene sælger Du Slottet, der er den eneste Luxus, Du endnu kan byde Mama

Urbain. Moder er ligesom Du, hun holder ikke af Landet.

Hertugen. Men Du holder af det, og Frøkenen der holder af det. Og alt det er jeg Skyld i! Det er oprørende, det er afskyeligt!

Urbain. Du er forrykt! I Dag er Du i daarligt Humeur. Rid Dig en Tour, det hjælper.

Hertugen. Jeg har ingen Heste.

Urbain. Det er sandt, Du har laant dem ud til Defresnes.

Hertugen. Jeg har solgt dem.

Urbain. Hvorfor?

Hertugen. Fordi Du sælger dine Bøger.

Urbain. Naa, saa bringe vi hver et lille Offer, og det er jo kun til at lee af! Moder veed af Intet. Frøkenen finder sig i at være Et og Alt for hende; jeg faaer lidt mere at bestille, og det har jeg godt af, og Du . . .

Hertugen. Ja jeg kan staae og see til, jeg, som er Skyld i det Hele! Hør, giv mig noget at bestille. (Urbain kaster sig i Sophaen.) Kan De ikke bruge mig til Noget, Frøken?

Caroline. Vil De ikke sige mig, om Udgaven af Bayles Lexicon er komplet? den staaer deroppe i den tredie Række; vil De ikke tælle Bindene.

Hertugen (staaer op paa en Stol). Det maa sagtens være komplet — det staaer saa høit oppe. (Han tæller). Tre og Tyve Bind. (Staaer ned igjen.) Det var jeg ikke længe om, vel?

Caroline (leer). Det er altfor komplet!

Hertugen (staaer igjen op paa Stolen.) De har Ret, der er kun sexten. Jeg talte et andet Værk med. Men det er Bogbinderens Skyld. (Han staaer ned.) Jo, det var en god Begyndelse! ... Er der ikke meer..

Urbain. Nei, hold Du Dig bare rolig!

Hertugen. Jeg duer altsaa til Ingenting.

Caroline. Jovist! De skal sørge for at opmuntre Deres Moder og holde hendes Mod oppe; det kommer os Alle tilgode, det er altsaa baade godt og nyttigt.

Hertugen. Bliv ved, bliv ved!

Caroline (sætter sig ved Bordet). Nei, det er det Hele.

Hertugen. Det er Skade! De kan være saa god og elskværdig, naar De bare vil. (Gaaer hen til Urbain.) Er det ikke sandt, hun kan udtrykke sig saa forunderligt træffende, og saa er hun saa smuk!

Urbain. Du snakker, hun er slet ikke smuk!

Hertugen. Nei, Du har Ret — hun er deilig. Hvilket Udtryk, hvilken Ynde, og saa seer hun paa engang saa uskyldig og saa forstandig ud ... det er et mageløst Pigebarn!

Urbain. Tal dog sagte!

Hertugen. Aa, hun hører ikke, hvad jeg siger . . . og i al Fald forstaaer hun det ikke! der er ikke Spor af Koketteri hos hende, jeg har aldrig truffet paa saadant et Fruentimmer.

Urbain. Det har Du sagt om saamange Andre.

Caroline (henne tilvenstre). Jeg holder Raffets Tegninger tilbage til Fru Marquisen.

Urbain. Nei, det behøves ikke; Moder holder mest af min Broders Tegninger.

Caroline (naivt). Virkelig!

Hertugen. Virkelig? det vil sige, at det er Noget, Mama ikke forstaaer sig paa?

Caroline. Det har jeg ikke sagt, Hr. Hertug.

Hertugen. Har De seet mine Tegninger? (Han tager en Mappe, der ligger paa det lille Bord tilhøire.)

Caroline. Jeg har ikke dristet mig til at see paa dem.

Hertugen (viser hende en Tegning). Hvad siger De om den der?

Caroline. Et Landskab! det er meget net.

Hertugen. Finder De?

Caroline. Ja, men der skulde De have anbragt en lille Baad.

Hertugen. Hvor?

Caroline, Jh, paa den Aa der, som snoer sig ind imellem Træerne.

Hertugen. Det er ingen Aa, det er en Allee.

Caroline. Det er Skade, det seer virkelig ud som en Aa.

Hertugen. Naa, saaledes! (Han lægger sin Tegning i Mappen.) Jeg har ogsaa andre, som der er Baade paa. (Caroline gaaer hen tilvenstre.) Naa, saa De bryder Dem ikke om at see dem? . . . . jeg er færdig! (Til Urbain.) Tager Du saa hen til Dunières i Aften? Din Hest er her endnu.

Urbain (reiser sig.) Men den er halt. (Han gaaer hen i Midten af Værelset.)

Hertugen. Det er blot, fordi den aldrig bliver benyttet.

Urbain. Saa tag Du den og rid derhen i mit Sted. (Caroline gaaer hen og lukker Døren tilhøire.)

Hertugen. Kommer Du nu igjen? Naar jeg bliver ved at gjøre Visit istedetfor Dig, komme vi jo aldrig videre! Jeg kan ikke forstaae, at Du har saadan en Ulyst til at gifte Dig.

Urbain. Jeg troede, at Du delte den, da . . . (han gaaer hen tilvenstre.)

Hertugen. Jeg? Det kommer an paa Omstændighederne. Jeg er kapabel til Alting, ogsaa til at gifte mig og til at blive et Mønster paa en Ægtemand . . . Frøken de Saint-Geneix!

Caroline (i Baggrunden tilhøire). Hr. Hertug!

Hertugen. Kom og passiar lidt med os!

Caroline. Undskyld mig et Øieblik, jeg er strax færdig. De vilde sige mig Noget?

Urbain. Min Broder talte om Giftermaal, og det interesserer Dem neppe.

Hertugen. Hvorfor ikke? har De maaskee aflagt Løfte om . . .

Caroline. Jeg formoder, at det ikke er mig, der er Tale om.

Hertugen. Nei vi talte ganske i Almindelighed. Hvad er da Deres Mening om Giftermaal?

Caroline. Jeg mener, at man skal gifte sig.

Urbain. Ja Frøkenen har sine egne Theorier i det Punkt.

Hertugen. Hun har altsaa ifinde at gifte sig.

Caroline. Med mig er det en anden Sag, jeg er ikke fri. (Hun vil trække sig tilbage.)

Hertugen (holder hende tilbage). Ei ei, er De maaskee forlovet? . . .

Caroline. Meer end det, jeg er bunden. Jeg har fire Børn.

Hertugen (leer høit). Allerede?

Caroline. Ja jeg siger fire, men jeg har egentlig fem, thi jeg maa regne Moderen med, uagtet hun er min ældre Søster. Hvis jeg skulde gifte mig, saa maatte det være for at samle min Børneflok omkring mig. Er det ikke en misundelsesværdig Dødelig, der fik den Lod at skulle sørge for alle dem?

Hertugen. Men naar De ikke gifter Dem, saa er De jo reent skilt fra hele Flokken, og hvad vinder De derved?

Urbain (til Caroline). Hvad svarer De dertil?

Caroline. De vil, at jeg igjen skal tale om mig selv, det er virkelig ikke morsomt!

Hertugen. Jovist!

Caroline. Nu vel da. Min Plan er om muligt at samle en lille Sum til det yngste af mine Søsterbørn; de andre vil om nogle Aar være anbragte. Men han er den sidste og svageste. Oh, hvis De kjendte den Dreng! det er en reen Engel! Saa sød, saa venlig og morsom! (Hun har ondt ved at holde sine Taarer tilbage). Men det er noget, som Herrerne ikke forstaae, at et Barn i den Grad kan beskjæftige alle Ens Tanker.

Urbain (rørt). Om Forladelse, Frøken, det forstaaet jeg meget godt.

Hertugen. Du opmuntrer altsaa Frøkenen til ikke at gifte sig?

Urbain (sagte). Jeg er bange for, at vi har snakket formeget og oprevet et Saar, der bløder endnu. Det er ikke smukt! Kom og gaa med mig.

Hertugen (sagte). Nei, hun er rørt, jeg vil blive og tale med hende.

Urbain. Om hvad?

Hertugen. Det skal Du faae at høre! . . . Frøken . . . efter Alt, hvad De har sagt. . . .

Urbain (i en myndig Tone). Frøken de Saint-Geneix, har De Maanedsregnskaberne i Orden?

Caroline. Ikke ganske, Hr. Marquis; ønsker De dem?

Urbain. Ja, jeg maa have dem endnu i Aften.

Hertugen. Vist ikke! i Morgen er det da ogsaa godt!

Caroline (gaaer hen imellem dem). Nei, strax. Jeg skal samle dem og bringe Hr. Marquien dem paa Øieblikket. (Hun gaaer ud igjennem Galeriet tilvenstre.)

Tredie Scene.

Hertugen. Urbain (har sat sig i Sophaen.)

Hertugen. Du giver hende, paa min Ære, Ordrer, som om hun var et Tjenestetyende.

Urbain. Jeg giver aldrig Ordrer!

Hertugen. Kald det hvad Du vil, men det var slet ikke elskværdigt imod mig, hvad Du der gjorde.

Urbain. Hvorfor?

Hertugen. Fordi Øieblikket var der, og jeg vilde lige have sagt hende med rene Ord . . .

Urbain. Hvilket?

Hertugen. Hvad jeg nylig sagde til Dig, at jeg tilbeder hende!

Urbain. Tænker Du paa, hvad Du der siger?

Hertugen. Ja naturligviis! Har Du da ikke Øine i Hovedet? kan Du ikke see, kjære Ven, at der er hverken forlorent Haar eller Pudder eller Pomade . . . hun er, som Vorherre har skabt hende, og det er en Sjeldenhed i vore Dage! Og saa har hun en Forstand, en Ynde, en . . .

Urbain. Men Du er jo forelsket op over Ørene!

Hertugen. Det veed jeg ikke, men det er meget muligt, thi jeg kan hverken sandse eller samle.

Urbain. Glemmer Du da, hvad Du har lovet Moder?

Hertugen. Jeg har ikke lovet hende at være blind. Hvad kan jeg gjøre for, at den lille Pige behager mig, bedaarer mig og gjør mig forstyrret i Hovedet. Jeg føler, at hun har langt mere Aand end jeg, og det glæder mig at anerkjende hendes Overlegenhed; hvad kan jeg gjøre for det?

Urbain. Du vilde altsaa frie til hende?

Hertugen. Ja, men jeg bar mig keitet ad, og hun har sagtens ikke forstaaet mig.

Urbain (reiser sig). Udentvivl har hun sagt til sig selv, at Moder aldrig vilde tillade det.

Hertugen (gaaer over tilhøire). Bryd Dig ikke derom! Moder har forlænge siden opgivet, at jeg skulde bringe vort Hus Glands eller Rigdom. Det er paa Dig, hvad Du end siger, at hun støtter alle sine Forhaabninger. Det er derfor din Pligt at gjøre et fornemt Parti, og det maa Du finde Dig i! Du er jo saa godt som Familiens Overhoved og vor Families Fremtidshaab, medens jeg kun kan bringe mine slette Streger i Forglemmelse ved at forsvinde fra Scenen. Jeg gifter mig med en god og elskværdig lille Pige, og naar Alt saa ender godt, falder Æren tilbage paa Dig.

Urbain. Paa mig?

Hertugen. Javist, Utaknemmelige! uden Dig residerede jeg endnu under mit Træ og drømte der om Gigt og Grisetter! Tænk dog paa hvilken Forskjel! nu hedder det: En Hytte og hendes Hjerte, og Hytten har jeg allerede udsøgt mig saa Skridt herfra, ved Udkanten af Parken. Jeg vil begynde at arbeide strængt, det kan ogsaa være morsomt og er maaskee ikke saa vanskeligt. Med eet Ord jeg vil begynde at blive fornuftig, og hvis Du skulde trænge til et godt Raad, haaber jeg, at Du ikke gaaer min Dør forbi.

Urbain. Det er jo herligt! saa Du er altsaa vis paa at behage Frøken de Saint-Geneix.

Hertugen. For Pokker, jeg skal i al Fald gjøre mig saa behagelig som mulig, og forresten stoler jeg paa, at Du vil anbefale mig hos hende.

Urbain. Og alt det i Løbet af et Kvarteer?

Hertugen. Hun har nu kjendt os i tre Maaneder. Husk paa, at Verden blev skabt i sex Dage, og det var dog lidt mere compliceret.

Urbain. Saa lang Tid behøver Du ikke for at komme paa andre Tanker.

Hertugen. Det kommer jeg ikke mere.

Urbain. Aldrig?

Hertugen. Aldrig! ... aldrig! ... det kan man ikke indestaae for! Du kommer ogsaa med nogle mærkværdige Spørgsmaal! ... maa det ikke være Dig nok, at jeg har fattet en Beslutning for lang Tid?

Urbain. Godt, saa tal med Moder om den Sag.

Hertugen. Nei, nei! hun forstaaer sig ikke paa at indlede Noget. Hun træder altfor høitideligt op, og det er Grunden til, at Du ikke er videre med dit Giftermaal. Mit skal gaae med Damp. Jeg begynder med at gjøre Cour til Caroline, og saasnart jeg finder Naade for hendes Øine, underretter jeg Dig derom; Du skal da sige til hende: „Frøken, De holder jo af at leve tarveligt ude paa Landet; vil De da være Hertuginde i al Tarvelighed og ude paa Landet?“ Det gaaer ganske glat.

Urbain (gaaer op i Baggrunden tilhøire). Vorherre holde sin Haand over Frøken de Saint-Geneix!

Hertugen (gaaer over tilvenstre). Du har endnu ingen Tro til mig? det er ligefrem taabeligt.

Pierre (kommer ind fra Baggrunden). Fru Marquisen lader Hr. Hertugen og Hr. Marquien vide, at Grev de Duniéres nylig er kommet. (Han bliver staaende i Baggrunden.)

Hertugen. For Pokker, saa bliver der ingen Leilighed til det i Aften.

Urbain. Saa meget desto bedre. Natten bringer Raad.

Hertugen. Men naar den nu ikke raader mig til det, jeg agter at gjøre? Kommer Du saa?

Urbain. For at hilse paa Dunières? ja, jeg følger med.

Hertugen. Saa skynd Dig. (Til Pierre.) Er De i Haven?

Pierrre. Nei, i Salen, Hr. Hertug. (Hertugen gaaer ud af Baggrunden.)

Urbain. Pierre, jeg havde bedt Frøken de Saint-Geneix .... (Caroline kommer ind fra Galleriet. Pierre gaaer ud af Baggrunden.)

Fjerde Scene.

Caroline. Urbain.

Caroline. Her er Regnskaberne, Hr. Marquis. (Hun lægger dem paa Bordet og vil gaae.)

Urbain. Tak, Frøken, tillad mig at gjøre Dem et Spørgsmaal?

Caroline. Med Fornøielse.

Urbain. De talte for lidt siden om Deres Fremtidsplaner. De tænker dog vel ikke paa at forlade min Moder?

Caroline. Nei, ikke for Øieblikket, med mindre ...

Urbain. Med mindre?

Caroline. Med mindre hun skulde blive kjed af mig ... eller man skulde ansee mig for overflødig ...

Urbain. Eller maaskee En eller Anden af hendes Omgivelser skulde fortrædige Dem i Deres Stilling.

Caroline (kommer frem paa Scenen), Ganske vist! Men indtil nu har Alle kun vist mig Venlighed.

Urbain. Alle ... undtagen jeg maaskee?

Caroline. Det har jeg ikke mærket.

Urbain. Min Broder er vistnok mere elskværdig og indgyder Dem mere Tillid.

Caroline. Jeg har Tillid til Alle, Hr. Marquis, og har ingen Hemmeligheder.

Urbain. Hvis De imidlertid havde en?

Caroline. Jeg vil ingen have.

Urbain. Men hvis man imod Deres Ønske betroede Dem en?

Caroline. Saa vilde jeg bevare den.

Urbain. For Dem selv alene?

Caroline. Ja, Hr. Marquis.

Urbain. Men hvis nu denne Hemmelighed berørte Dem selv og fik Dem til at angre, at De var kommet her?

Caroline. Saa vilde jeg tage bort.

Urbain. Uden at sige Noget til min Moder?

Caroline. Allermindst til hende, thi jeg vilde ikke for nogen Pris volde hende Bekymring.

Urbain. Men ... til mig?

Caroline. Til Dem, Hr. Marquis?

Urbain (med Anstrengelse). Ja, lad os tale aabenhjertigt. Min Broder er baade ærlig og god, men dersom han begyndte at genere Dem med Fortroligheder ...

Caroline (gaaer over tilhøire). Det vil ikke skee, Hr. Marquis, dertil er Hertugen formeget Cavaleer, og selv naar han er overstadig lystig, tilsidesætter han ikke den gode Tone.

Urbain (med Liv). Uden at tilsidesætte den Agtelse, han skylder Dem, kunde han dog maaskee komme til at forurolige og fortrædige Dem, og i et saadant Tilfælde kunde mine Raad mulig være Dem til Nytte. I Paris var vi ikke saa fremmede for hinanden som her, Frøken! Jeg tillod mig undertiden at spørge Dem tilraads, og jeg smigrede mig med, at det skulde lykkes mig at vinde Deres Tillid. Her har Forretninger og huslige Beskjæftigelser og maaskee ogsaa Deres egen Tilbageholdenhed, der synes at tiltage af en Grund, som jeg troer at gjætte ... (Caroline synes forbauset). ja, min Broder har, uden at ville det, gjort Dem forsigtig, frygtsom, undertiden bedrøvet, hvis jeg ikke tager feil. Nu vel, jeg holder af ham og har nogen Indflydelse paa ham. Siig mig derfor oprigtigt, hvad De mener om hans Maade at tale og være paa, og jeg forsikrer Dem ..

Caroline. Jeg takker Dem, Hr. Marquis, men jeg vilde aldrig give Anledning til den ringeste Strid eller Uenighed imellem Dem og Deres Broder. Hvis jeg havde nogen Grund til at beklage mig over ham, vilde Ingen faae det at vide.

Urbain. Heller ikke naar det var en alvorlig Grund?

Caroline. De forudsætter det Umulige.

Urbaine (heftig). Lad os forudsætte det Umulige, vilde De saa reise bort?

Caroline. Tillad mig at troe, at det er mig selv, der maa bedømme, hvad jeg i et saadant Tilfælde har at gjøre.

Urbain. Meget vel, Frøken! Jeg haaber, at Deres Klogskab maa svare til Deres Selvtillid (sagte). Hun elsker ham!

(Han gaaer.)

Femte Scene.

Pierre. Caroline.

Pierre (kommer fra Galleriet med nogle Papirer). Her er den Opgjørelse, som Frøkenen søgte om.

Caroline (kjælvende). Tak, Pierre! Bring den til Hr. Marquien. (Hun gaaer hen til Vinduet tilhøire.)

Pierre. Er Frøkenen ikke vel?

Caroline. Jo, min Ven.

Pierre. Har De nogen Sorg, Frøken?

Caroline. Det gaaer nok over.

Pierre. Er det Hertugen? ...

Caroline. Hertugen? nei, han er en fortræffelig Mand!

Pierre. Men den Anden da? (Caroline fætter sig i Sophaen). Hr. Marquien er ikke altid god imod Dem; han taler saa haardt til Dem.

Caroline. Han taler saa lidt med mig.

Pierre. Er De ikke tilfreds her?

Caroline. Jo, men undertiden kommer jeg til at tænke paa Fortiden. Det er dog noget Andet at være i sit eget Hjem. Der er man agtet og afholdt, hvad man saa end siger og gjør. Fremmede er ikke saa overbærende; de dømme efter Øieblikkets Indskydelser, og naar de er i ondt Humeur, gaaer det ud over os. Og selv forstaaer man dem ikke altid, men frygter for at vise dem større Interesse, end de selv ønske, og holder man sig af den Grund tilbage, beskylde de En for Utaknemmelighed. Men vi maae bære de Ubehageligheder som en Følge af vor Stilling. (Hun reiser sig.)

Pierre. Ja, jeg nok! Men De er ikke opdraget til det, og skulde det gaae for vidt, saa reiser jeg bort med Dem.

Caroline. Du, Peyraque!

Pierre. Jeg vilde da sige til Dem: „Nu maa det skee!“

Caroline. Og hvor vilde Du saa bringe mig hen?

Pierre. Min Kone vilde nok skaffe Dem Arbeide, og de sagde jo før selv, at man havde det bedst i sit eget Hjem.

Caroline. Ja, i dit Hus vilde jeg føle mig hjemme. Tak, Pierre, men forelobig maa jeg dog blive her. (Hun gaaer over tilvenstre.)

Pierre. Hvorfor?

Caroline. Hr. de Villemer har ikke selv sagt mig Noget derom, men jeg veed, at han gjør sig Umage for at faae mine Søskendebørn satte i Skole. Jeg vil tjene hans Moder, saalænge jeg kan, for at afbetale min Gjæld.

Pierre. Men naar det netop er ham, der behandler Dem slet?

Pierre. Hvis jeg af en eller anden mig ubekjendt Grund skulde komme til at mishage Nogen her i Huset, saa haaber jeg, at man vil være saa ærlig at sige mig det. Men gaa nu og bring Marquien dette Regnskab. (Pierre vil gaae ud tilhøire, men seer, at Caroline holder Hænderne over Hovedet og hulker, han gaaer igjen hen til hende.)

Pierre. Caroline! undskyld, men saadan kaldte jeg Dem, da De var lille. Dengang kunde jeg ikke more Dem, men jeg kunde dog trøste Dem engang imellem. Hvis min Kone var her, vilde hun sige til Dem . . . . . men jeg udtrykker mig saa daarligt.

Caroline (rækker ham Haanden). Tal Du kun, min Ven! Jeg har ikke et Menneske, som jeg kan raadføre mig med . . .

Pierre. Jeg er kun en Tjener, og kan ikke beskytte Dem. Men naar jeg tænker paa, hvor stolte og høiagtede Deres Forældre var, saa føler jeg, at der er Ingen, der har Lov til at fortrædige Dem, nei, Ingen! En Mand, der ikke kan gifte sig med Dem, bør ikke see saameget paa Dem . . . og Hr. Marquien seer altfor meget paa Dem.

Caroline (reiser sig hurtig). Sig ikke det! Du tager feil.

Pierre (alvorlig). De søger at skuffe Dem selv . . . det duer ikke.

Caroline (sætter sig grædende). Pierre, hvor Du bedrøver mig.

Pierre. Det seer jeg, men det er min Pligt.

Caroline (energisk). Godt, jeg kjender ogsaa min, og jeg vil opfylde den heelt. Jeg skal selv af alle Kræfter arbeide paa at dette Giftermaal, der forberedes her, kommer istand. Du kan være rolig for, at jeg skal vise mig min Fader værdig, og hvis Du seer mig svag, saa skjænd paa mig, det beder jeg Dig om! Giv mig et Glas Vand.

(Pierre gaaer hen og rækker hende det.)

Pierre. Ja, det er rigtigt! see til at fatte Dem.

Caroline. Tak! (Hun drikker, væder sit Lommetørklæde og tørrer Øinene.) Saa, nu er det forbi.

Pierre. Mod, Frøken, Mod!

Caroline. Ja, min Ven! (Hertugen kommer med Diane fra Galleriet. Pierre gaaer ud tilhøire.)

Sjette Scene.

Hertugen. Diane. Caroline.

Hertugen. Jeg bringer Dem Frøken de Saintrailles.

Diane (træder muntert ind). Ja, her er jeg! (Hun kysser Caroline.)

Caroline. De var her i Huset?

Hertugen. Javist! Naar De nu er færdig med at kysse hinanden, lad os saa tale alvorligt! Frøken de Saint-Geneix, vi trænge til Dem. (Til Diane.) Tal, De!

Diane. Nei, De først.

Hertugen. Ja, Sagen er alvorlig, hør da vel efter! Er De af den Mening, Frøken Caroline, at en ung, smuk, rig Pige af fornem Familie som Frøken de Saintrailles har Ret til at gifte sig med en prægtig ung Mand, der har ødelagt sig ved sin Ædelmodighed, som Marquis de Villemer f. Ex.? svar!

Caroline. Det billiger jeg ganske og agter Frøkenen endnu høiere af den Grund.

Diane. Er det virkelig sandt?

Caroline. Saa sandt, som at jeg elsker Dem.

Diane (til Hertugen). Saa bliv ved og lad os ogsaa høre Deres Mening.

Hertugen. Jeg fortsætter, og jeg mener, at naar den unge Mand af Beskedenhed eller maaskee af Stolthed tøver med at udtale sig, saa er det den unge rige Pige, der maa see til at overvinde hans Betænkeligheder.

Caroline. Og hvorledes kan jeg bidrage dertil?

Hertugen. Jeg har bedet Urbain om at møde Hr. de Dunières inde i Salen, naar han kommer her igjennem, maa De holde ham tilbage under et eller andet Paaskud, medens jeg finder paa et andet for at tage Dem med mig, saa at han og Frøkenen kan blive alene, og det endelig kan komme til en Forklaring.

Caroline. Intet er lettere; vi vil blot sige, at . . .

Hertugen. Hvad fattes Dem?

Caroline. Mig? slet Intet.

Hertugen. Jovist, De er ganske bleg.

Diane. Og Deres Hænder ere iiskolde!

Hertugen. Frøken de Saint-Geneix er ikke stærk! (De føre Caroline hen til Sophaen.)

Caroline. Om Forladelse, Hr. Hertug, jeg er meget stærk.

Hertugen. Tro hende ikke! Hun er kun stærk, naar hun vil være det.

Diane (affides). Den Stakkel!

Hertugen. Hun arbeider altfor meget og hun skulde spadsere istedet .... Ah, jeg faaer et Indfald. Der har vi jo netop et Paaskud.

Diane. Hvad mener De?

Hertugen. Det skal De strax høre. (Til Caroline.) Kan De ride?

Caroline. Meget daarligt.

Hertugen. Saa maa De lære det. Jeg skal lade Jaquot sadle. (Han gaaer op imod Baggrunden.)

Diane. Jaquot?

Hertugen (kommer tilbage). Det er en Pony her paa Gaarden, det skikkeligste Dyr af Verden, saa from som et Lam! (Han gaaer igjen op imod Baggrunden).

Caroline (reiser sig og gaaer hen til venstre). Men jeg har ikke den ringeste Lyst til at ride i Aften; det begynder jo allerede at blive mørkt.

Hertugen (gaaer hen yderst tilhøire). Nei, vist ei! (Peger ud af Vinduet tilhøire.) De spurgte mig før om Jaquot; der kommer den netop hjem fra Marken. (Han raaber ud af Vinduet.) Heida, vent paa mig dernede! (Til Diane og Caroline). Nu skal jeg sadle Gangeren og sætte den en Smule i Trit; saa kommer jeg og henter Dem, og om fem Minutter er det Hele afgjort.

(Han springer ud af Vinduet.)

Syvende Scene.

Caroline. Diane.

Diane. Hvor det er Skade, at han er saadant et stort Barn! han er saa elskværdig. (Marquien kommer ind fra høire.)

Caroline. Der er Marquien.

Diane (til Urbain, der gaaer hen imod Galeriet). Herr Marquis!

Ottende Scene.

Urbain. Diane. Caroline.

Urbain. Jeg beder om Forladelse, Frøken de Saintrailles, at jeg ikke saae Dem. Herr de Dunières har bedet mig om en Samtale ....

Diane. Nei, Herr Marquis, det er mig. Vil De nok give mig Audients?

Urbain. Audients? det klinger morsomt.

Diane. Nei, det klinger dumt; men det er kun af Frygt for at være paatrængende .... (sagte til Caroline). Saa hjælp mig dog, Caroline.

Caroline. Herr Marquis, Frøken de Saintrailles ønsker at lære Botanik. Hun veed, at De har baade Bøger og Herbarier. Jeg har sagt til hende, at De laaner hende begge Dele med Fornøielse.

Urbain. Vil De have alt det med Dem i Aften, Frøken?

Diane. Nei, jeg er endnu kun ved ABC, og vil derfor bede Dem gjøre et Udvalg for mig.

Urbain (gaaer op imod Døren tilhøire). Det skal jeg paa Timen.

Diane. Nei, det har ikke saadan en Hast.

Niende Scene.

Diane. Urbain. Hertugen. Caroline.

Hertugen (kommer fra Baggrunden). Frøken de Saint-Geneix, Jaquot er sadlet! Kom og benyt den Smule Sol, der er tilbage.

Urbain (til Caroline). Vil De ride ud?

Caroline. Ja, Herr Marquis.

Urbain. Jeg vidste ikke .... har De nogensinde været tilhest?

Hertugen. Frøken de Saint-Geneix kan Alt, hvad hun vil. Forresten er jeg jo med.

Urbain. Er det Dig, der er hendes Lærer?

Hertugen. Det er det.

Urbain (gaaer hen til Vinduet). Men jeg seer kun een Hest?

Hertugen. Naturligviis, thi din er jo halt, og jeg har følgt mine. Der er kun Arbeidshestene tilbage. (Til Caroline). Vil De have, at jeg skal ride paa en af dem, saa gjør jeg det gjerne. Jeg er villig til Alt.

Caroline. Nei, jeg foretrækker at ride alene, Herr Hertug.

Urbain. Det er ogsaa bedst, at Du bliver og hjælper mig med at udsøge Bøger til ....

Hertugen. Ja, senere! Jaquot har maaskee Nykker, og det vil jeg ikke udsætte Frøkenen for. (Til Caroline.) Kom, saa skal jeg føre Dem ved Toilen en Tour omkring Plainerne.

Urbain (i en bitter Tone). Jeg vil hellere raade Dem til at søge ind i den lille Lund.

Hertugen. Hvorfor?

Urbain (søger at fatte sig). Fordi der er mere Skygge, og det er jo behageligt.

Hertugen. Ja, det har Du Ret i! (Han gaaer ud med Caroline gjennem Døren i Baggrunden.)

Tiende Scene.

Diane. Urbain.

Diane. Er det meget vanskeligt at lære Botanik?

Urbain (seer distrait ud af Vinduet). Ja, det er herligt!

Diane (sagte). Det var jo et rart Svar. (høit) Men naar man vil foretage Plante-Analyser?

Urbain. Det lader man Andre om.

Diane. Vil De have den Ulejlighed?

Urban (distrait). Ja hvorfor ikke? det er altid en Maade til at vise ....

Diane. Sin Tjenstvillighed, ikke sandt?

Urbain. Ja, Frøken.

Diane (gaaer over tilvenstre). Men, Herr de Villemer, De hører jo slet ikke paa, hvad jeg siger Dem. (Urbain lukker Vinduet.) Urbain. Har De Noget at befale mig?

Diane. Ja, at høre efter.

Urbain (gaaer hen til hende). Jeg hører Frøken!

Diane. Herr de Villemer, jeg beder Dem om et godt Raad.

Urbain! Ja, Frøken! Botaniken i sin Anvendelse paa Agerdyrkningen er ....

Diane (sætter sig tilhøire af Bordet). Kommer De nu med det igjen? jeg maa sige Dem, at jeg har megen Agtelse for Agerdyrkningen, men jeg elsker den ikke.

Urbain. Det er da fra et videnskabeligt Synspunkt, at De ønsker ....

Diane. Nei, det er ganske andre Ting, jeg ønsker at tale med Dem om. Naar jeg ønsker et godt Raad, saa er det for at faae at vide, hvorledes De mener, at jeg skal anvende min Tid, mine Kræfter, min Formue, min Uafhængighed og min Fremtid?

Urbain. Ikke Andet end det!

Diane. Finder De, at det er saa meget?

Urbain. Nei, langtfra. Det er jo en Opgave, som kan løses i et Øieblik!

Diane. Med to Ord maaskee?

Urbain. Ja, med to Ord: vær mistroisk.

Diane. Mod mig selv eller mod Andre?

Urbain. Mod Andre og mod Dem selv.

Diane. Det forekommer mig langt sværere end Botaniken.

Urbain. Det er det ogsaa, thi man lader sig altid føre bag Lyset.

Diane. Er De da mistroisk og jaloux — De, som har Ord for at være saa god?

Urbain. Det er med Urette, Frøken. Der er Dage, hvor jeg baade er ond og hævngjerrig.

Diane. Og den Dag i Dag, er det en af dem?

Urbain. Maaskee.

Diane (reiser sig). Saa vil jeg komme igjen en anden Dag, thi jeg er af en modsat Natur og holder mest af at gjøre Folk lykkelige.

Urbain. Troer De, at det er saa let?

Diane. Jeg sætter ikke Priis paa, hvad der er let.

Urbain. De har Hjertet paa rette Sted, tag Dem derfor iagt! De vil komme til at lide meget.

Diane. Jeg vil støde paa Utaknemmelige?

Urbain. Ja, ganske vist.

Diane. Selv om jeg vil hengive min Frihed, min Formue og mit Liv for at frelse En?

Urbain. Skjænk ikke noget af det, uden til En, som elsker Dem lidenskabeligt.

Diane. Og han vil ikke være utaknemmelig?

Urbain. Maaskee; men han begaaer i det mindste ikke nogen Lumpenhed, naar han modtager Deres Offer.

Diane. Jeg takker Dem, Hr. Villemer, for Deres Oprigtighed, men det er min Bestemmelse at leve i Verden, og jeg seer den ikke saa sort som De. Jeg vil opoffre mig, fordi det nu engang er min Drøm, mit Ideal, mit Sværmeri. Jeg vil ikke være urolig for Fremtiden, thi jeg er maaskee et Middel, som Forsynet vil benytte; jeg vil gaae den lige Vei og lade mit Hjerte tale. Farvel Herr de Villemer, og Tak for de Bøger og Planter, som De vil sende mig i Morgen.

Urbain (gaaer hen til Diane). Det skal jeg. Tilgiv mig, at jeg har viist mig saa menneskefjendsk for Dem. Men saaledes er man: man gjør det Onde, uagtet man veed, at det er Ondt.

Diane. Jeg troer nok, at jeg tør indestaae for Deres Omvendelse.

Urbain (urolig). Hvad agter De da at gjøre?

Diane. Det er min Hemmelighed; De gjætter den dog ikke, derfor spild ikke Tiden. Nu har jeg blot et Par Ord at sige til Hertug d'Aleria. Troer De, at han er gaaet langt bort med Frøken de Saint-Geneix?

Urbain (hurtigt). Jeg skal see ad. (Gaaer op imod Baggrunden.)

Diane (sagte). Det stakkels Menneske, han er ordentlig henrykt over at slippe fra mig! (Høit). Ja, skynd Dem!

Ellevte Scene.

Dunières. Marquisen. Urbain. Diane.

Dunières (kommer fra Galeriet og seer Urbain henne ved Døren). Goddag, min kjære Urbain, naa, er De der med min Myndling? jeg har søgt hende overalt; men hvor vil De hen nu?

Urbain. Jeg har lovet at besørge et Ærende for hende. (Han gaaer ud af Baggrunden.)

Tolvte Scene.

Dunières. Marquisen. Diane.

Marquisen. Hvorfor har De sendt ham bort?

Diane (smilende). For at samle Planter til mig.

Marquisen. Har De ikke talt sammen om Andet?

Diane. Aa jo.

Dunières. Om hvad da?

Diane. Det skal jeg nok sige Dem. (Hertugen kommer ind fra Baggrunden.) Der er Hertugen, han lader saamæn ikke vente paa sig, han!

Trettende Scene.

Dunières. Marquisen. Hertugen. Diane.

Hertugen. De ventede mig altsaa?

Diane. Har Deres Broder ikke sagt Dem det?

Hertugen. Jeg har slet ikke mødt ham.

Diane. Er De kommen tilbage med Froken de Saint-Geneix?

Hertugen. Jeg har slet ikke været borte.

Diane. Men hun da?

Hertugen. Hun red ind i Parken med Pierre.

Diane. Pierre.

Hertugen. Ja, hendes Pleiefader.

Diane. Det er sandt, det har Caroline fortalt mig; han er hende meget hengiven.

Marquisen. Ja, meget!

Diane. Han er udmærket; jeg holder meget af ham.

Hertugen. Saa De holder saameget af ham?

Diane. Ja, det er nu min Fornøielse.

Dunières. Hvad er det, hun siger? hvad tænker hun paa?

Diane (gaaer hen til Marquisen) De veed, at unge Piger altid har Hovedet fuldt af flygtige Indfald. (I en alvorlig Tone.) Men denne Gang er det ikke noget Flygtigt. (Til Hertugen.) Jeg vil tale med Dem.

Dunières. Hvad finder hun nu paa?

Diane (til Hertugen). Og med Dem alene; det er saa morsomt saadan en tête à tête.

Dunières (gaaer hen til Diane). Med Hertugen? men det gaaer slet ikke an!

Hertugen. Hvad kan det skade? min Broder eller jeg, det er et og det samme.

Dunières. Nei, ikke saa ganske.

Diane (til Hertugen). Papa Dunières har Ret. Jeg vil tale med Dem, men der maa Ingen høre paa os.

Marquisen (til Dunières). Saa gaae vi, kjære Dunières.

Dunières. Men nei dog!

Diane. Der er ikke Nogen, der behøver at gaae. (Til Dunières.) De maa blot love mig, at De ikke lytter.

Dunières. Det lover jeg.

Marquisen. Jeg ogsaa. Vi kan spille et Parti Schach saalænge. (Sagte til Dunières). De behøver bare at lade som De spiller.

Dunières. Naar De endelig vil det, Fru Marquise, og naar min Kone ikke faaer det at vide . . . . (han sætter sig lige over for Marquisen)

Hertugen (til Diane). Maa jeg saa høre, hvad De har paa Hjertet?

Diane. Har jeg sagt, at jeg har Noget paa Hjertet?

Hertugen. Det troede jeg.

Diane (fører ham hen yderst tilhøire). Nu vel da, jeg holder virkelig meget af Deres Broder.

Hertugen. Det gjør De Ret i!

Diane. Finder De det?

Hertugen. Tilvisse!

Diane. Hvor De siger det alvorligt!

Hertugen. Ja, jeg er altid meget alvorlig, naar jeg giver mig af med det.

Diane. Men det gjør De nok ikke ofte.

Hertugen. Jo, hver Gang der er Tale om Urbain.

Diane. De billiger altsaa, at jeg vælger Deres Broder?

Hertugen. Jeg billiger det ikke blot, jeg beundrer Dem.

Diane. Og ham beundrer De ogsaa? (Det begynder at blive mørkt.)

Hertugen. Ja, men det er ingen Fortjeneste, thi jeg kan ikke Andet. De aner kun, hvor god han er, men jeg veed det.

Diane. Hvis jeg altsaa ikke satte ham høit over baade Dem og alle Andre, saa vilde jeg være en Taabe? Hør imidlertid.

Dunières. Jeg er lutter Øre.

Hertugen. Hvad er det, Dunières!...

Marquisen (sagte til Dunières). Saa ti dog! Jeg lytter jo ogsaa.

Diane (til Hertugen). Han sagde før Noget, som har givet mig Stof til Eftertanke. „Gift Dem aldrig undtagen med en Mand, der elsker Dem lidenskabeligt", sagde han. Men vil det ikke sige det Samme som: „jeg for min Deel, jeg elsker Dem slet ikke."

Hertugen. Eller ogsaa kunde det sige: „Jeg venter paa, at Lidenskaben skal komme og beseire min Stolthed."

Diane. I Ridderromaner seer man alligevel . . . .

Hertugen. Ja i Ridderromanerne! Der har Damerne altid en Fee til Gudmoder, som sørger for, at man elsker dem ved første Øiekast, medens Kvinden her i denne kummerlige Verden kun har sin egen Ynde at stole paa. De har denne Ynde i fuldt Maal og maa ikke glemme at bruge den. Hav derfor Tillid til et ungt og varmt Hjerte, og da De ikke kommer til at gjøre dette Forsøg meer end en eneste Gang i Deres Liv, saa gjør det her med fuld Fortrøstning, thi min Broder er Dem værdig i enhver Henseende.

Dunières (der har ladet sig rive med) Det er meget smukt sagt.

Diane. Saa De sidder og lytter, det er meget stygt.

Dunières. Ja, det er muligt, men hvad han der sagde, var meget smukt. (Han reiser sig og gaaer hen til Hertugen). Hertug, De er en prægtig Fyr!

Hertugen. Ja, er det ikke det, jeg siger!

Dunières (til Diane). Lad os saa komme afsted! Det begynder at blive mørkt, og det er gaaet ud over Schachspillet. (Pierre kommer ind med en Lampe, som han sætter paa Bordet).

Diane. Pierre, er Frøken de Saint-Geneix kommen tilbage?

Pierre. Ja, Frøken! (Han lukker Vinduet tilhøire og gaar ud af Baggrunden).

Dunières. Lad os saa komme afsted!

Diane. Vent blot og lad mig tænke mig om. (Til Hertugen). Vil De ikke gaae ned og lade Vognen kjøre frem?

Hertugen. Det vil med andre Ord sige, at De helst vil være af med mig. (Han gaaer op imod Baggrunden og kommer strax efter tilbage.) Skal jeg selv spænde Hestene for?

Diane. Nei, det er ikke nødvendigt; de er saa fornuftige, at de nok spænde sig selv for. (Hertugen gaaer ud.)

Fjortende Scene.

Marquisen. Diane. Dunières. Senere Hertugen og Urbain.

Marquisen. Naa, min smukke Engel, hvad er saa Resultatet af Deres Overveielse?

Diane. Det skal jeg sige Dem i Morgen. Jeg maa blot først tale med min Gudmoder.

Dunières. Er Du endnu ikke paa det Rene?

Diane. Jeg er paa det Rene med een Ting, og det er (til Marquisen) at De er den bedste af alle Mødre, og at jeg vil være Deres Datter.

Marquisen (kysser hende). O, min kjære Diane. (Marquisen kommer ind fra Baggrunden).

Diane (sagte). Ikke et Ord før i Morgen.

Urbain. Tager De bort?

Dunières. Ja. Men hvor kommer De fra? De er jo ganske forpustet.

Urbain. Efter Frøkenens Opfordring vilde jeg opsøge min Broder. Jeg fulgte Sporene af Hesten, men . . . (han gaaer hen tilhøire.)

Diane. Men De fandt ham ikke? naa, det gjør ikke noget.

Hertugen (kommer fra Galleriet.) Frøken de Saintrailles' Vogn holder for Døren.

Diane. Godnat, Herr Marquis!

Dunières (til Marquisen). Bliv endelig, hvor De er.

Marquisen. Nei vist ikke! kom Gæstan.

Urbain. Om Forladelse, Mama, jeg har Noget at tale med min Broder om. (Diane, Marquisen og Dunières gaae ud af Galleriet i Baggrunden tilvenstre.)

Femtende Scene.

Hertugen. Urbain.

Hertugen. Inden jeg faaer at vide, hvad Du vil mig, saa lad mig gratulere Dig til . . . .

Urbain. Om et Øieblik; vil De først behage at sige mig . . . .

Hertugen. De? det er anden Gang i Aften. Hvad skal det sige?

Urbain. Det skal sige saameget, at jeg vil vide, hvad Deres Hensigter er med Frøken de Saint-Geneix. Hvis vi skal vedblive at leve sammen som Paarørende, saa maa denne Person bære Deres Navn. Hverken Deres Moder eller jeg kan leve under Tag med Deres . . . . Erobring.

Hertugen. Du drister Dig dog ikke til at sige min Elskerinde. Paa Frøken de Saint-Geneix' Vegne takker jeg Dig for denne Skaansel! Du er jo ligefrem forrykt!

Urbain. Det er muligt, men der maa en Ende paa det. Naar jeg alene gifter mig, bliver jeg, som De sagde, Familiens Overhoved. Gift Dem da ogsaa, for at De kan bevare baade Deres Førstefødselsret og almindelig Agtelse.

Hertugen. Hvor Du har Hast! jeg skal altsaa gifte mig uden videre i Morgen den Dag, inden jeg engang veed, om Vedkommende vil have mig eller ikke.

Urbain. Det er en daarlig Spøg, som jeg ikke lader mig føre bag Lyset af.

Hertugen. En daarlig Spøg? det forstaaer jeg ikke.

Urbain. Jo, De forstaaer mig meget godt.

Hertugen. Jeg forsikrer Dig nei.

Urbain. Og jeg forsikrer Dem jo!

Hertugen. Du vil altsaa sige, at jeg lyver?

Urbain. Opfat det, som De behager.

Hertugen. Men det er jo Galskab! Du tvinger mig jo til at troe, at Du er jaloux!

Urbain. Jaloux paa Dem?

Hertugen. Ja, jaloux paa mig. Du er forelsket i Frøken de Saint-Geneix og langt mere forelsket end jeg. (Han sætter sig i Sophaen.)

Urbain. Det sidste vil vel ikke sige meget. Hun eller en Anden er vist en ligegyldig Sag for Dem, der kun tænker paa at more Dem! De holder jo saameget af mig, De er jo saa høimodig, saa flot, at hvis jeg ønskede det, saa afstod De mig gjerne Deres Rettigheder! De betyde saa lidt i Deres Øine, og hvad har overhovedet Betydning for Dem, der saa ligegyldig har

ødelagt Deres Moder, og som for at give hende Oprejsning begynder nu paa at gjøre Skandale i hendes Huus! . . . . Saa det er ikke Dem, men mig, der er forelsket, og fra det Øieblik af . . . . o, hvor saadan en Libertiners Sprog er forfærdeligt! det trækker Alt ned i Dyndet. Deres Planer, Ønsker, Øiekast er nok til at plette et Fruentimmer, og hvis jeg virkelig havde elsket den, som De taler om, saa vilde jeg ophøre at elske hende fra det Øieblik, hun har været udsat for at fornærmes af Deres Tanker. (Det er blevet mørk Nat udenfor).

Hertugen (reiser sig.) Nu er det nok for denne Gang! Selv en Oxe vilde tabe Taalmodigheden ved at høre paa Dem. Reis Fanden i Vold, Herr Pedant! I er nogle rare Dydsmønstre og Helgener Allesammen, og vi er nogle Uslinger! Er det ikke saaledes meent? men disse Uslinger gjøre dog mindre Skade end I! de rutte rigtignok med Andres Penge, men de hengive deres Liv og Sjæl, hvis det behøves, for at gjengjælde en Velgjerning. De elsker, de føle, de leve dog, og derfor kan de fordre at gjenelskes, medens I Andre forlange, at man skal komme Jer imøde, gjætte hvad I ønske og tilbede Jer som Guder. Og naar en Kvinde ikke strax falder Jer tilfode, saa mistænker og hader I hende! Ja, De hader Caroline, og det er hverken mine Øiekast eller Tanker, men det er Deres Ord, der besudle hende! og hvorfor? fordi hun gaber, naar hun hører paa Dem, og leer, naar hun er sammen med mig! Mere behøves der ikke, for at De vil jage hende med Skam ud af Deres Hus . . . . men jeg er endnu her i dette Hus, og Gud give, at jeg, naar jeg forlader det, kunde kaste Dem Deres Gaver i Ansigtet. Men jeg har dog beholdt Noget tilbage: De har reddet nogle Stumper for mig, som jeg ved at blive her gjerne vil offre vor Moder. Den Fortjeneste kan De beholde, men det er ogsaa det Sidste, jeg modtager af Dem. Jeg vil hellere være Arbeidsmand, Tigger eller Laquai, ja Laquai, end jeg en eneste Dag længer vil udholde al den Skam og Vammelse, jeg føler ved at skylde Dem Noget (Han gaaer ud af Baggrunden og slaaer Døren heftigt i efter sig.)

Sextende Scene.

Urbain (alene). O, det er forfærdeligt! . . . . min Broder! . . . . hvor er jeg? det svimler for mine Øine (støtter sig til Canapéen.) . . . . skal jeg døe? Jeg kvæles? (Han vil aabne Vinduet.) Jeg kan ikke! . . . . Luft! Luft! (han knuser en Rude og styrter bevidstløs om ved Siden af Sophaen. Caroline kommer hurtigt ind fra Galeriet).

Syttende Scene.

Caroline. Urbain besvimet.

Caroline. Hvad er det dog? . . . . hvem var det, der skreg? . . . . Herfra kom det. (Hun faaer Øie paa Urbain.) Ham er det! (Hun løfter ham energisk op, lægger ham paa Sophaen og løser hans Halstørklæde af.) Min Gud! min Gud! han bløder! (Hun snoer sit Lommetørklæde om hans Haand.)

Attende Scene.

Hertugen. Caroline. Urbain.

Hertugen (fra Baggrunden). Hør nu, Broder! det er jo taabeligt! (Han seer Urbain.) Min Broder! Urbain! (Han gaaer hen til Sophaen.) Urbain! (forfærdet til Caroline.) Han er dog vel ikke? . . . .

Caroline. Nei, nei, han er kun besvimet; skaf Luft, slaa Vinduet heelt op! hurtigt! Bring mig Vand! . . . . det staaer derhenne! Luk den Flacon op for mig!

Hertugen (adlyder hurtigt). Men det Blod?

Caroline (forbinder hans Haand). Det er Ingenting; han har skaaret sig!

Hertugen. Hvad gribe vi til?

Caroline. Her er intet at gjøre for Øieblikket, vi maae hente Lægen . . . .

Hertugen. Jeg skal løbe efter ham.

Caroline. Ja, skynd Dem!

Hertugen. Men det er en lang Vei, og vi har ingen Heste . . . . imens kan han jo . . . .

Caroline. Jeg bliver her og indestaaer for Alt . . . . Han trækker atter Veiret . . . .

Hertugen. Men hvis Moder erfarer det Mindste . . . .

Caroline. Hun maa ikke vide Noget.

Hertugen. Men naar hun spørger efter Dem?

Caroline. Saa gaa ind til hende først og sig, at jeg er træt!

Hertugen. Jeg vil sende Pierre op til Dem. Ham kan man stole paa.

Caroline. Ja, gjør det.

Hertugen. men hvorledes vil De udholde disse Sindsbevægelser?

Caroline. Bryd Dem ikke om mig.

Hertugen. Min Broder! min stakkels Broder!

Caroline. Skynd Dem blot. (Hertugen gaaer ud af Baggrunden og lukker Døren. Caroline stiller et Skjærmbræt frem, der for endeel skjuler Sophaen, hun ruller Gardinerne ned og gaaer hen og lytter til hans Aandedræt.)

Tæppet falder langsomt.

Fjerde Akt.

Samme Dekoration.

Første Scene.

Pierre. Caroline. Urbain.

(Naar Tæppet gaaer op, sidder Caroline og skriver ved Lampen. Urbain sover paa Sophaen. Gardinerne ere nede for begge Vinduerne. Der er mørkt. Man seer Dagen udenfor, naar Døren til Baggrunden aabnes. Pierre kommer ind fra Baggrunden, taler og gaaer meget forsigtigt.)

Pierre. Sover han endnu bestandig?

Caroline. Ja, han er meget rolig.

Pierre. Nu har De snart tilbragt otte Timer her uden at sove.

Caroline. Allerede? jeg har skrevet Breve til min Søster og til din Kone; Du er nok saa god at sende dem afsted. (Hun giver ham Brevene og reiser sig.)

Pierre. Ja, Frøken. Jeg takker paa min Kones Vegne. (Han gaaer op imod Baggrunden). Nu skulde De virkelig hvile Dem.

Caroline. Nei, jeg vil først tale med Lægen.

Pierre. Marquien fattes intet andet, end at han er træt. Han har nu i tre Nætter ikke gjort andet end gaae op og ned ad Gulvet i sit Værelse; og naar man saa sidder og skriver hele Dagen, saa kan man umulig have det godt.

Caroline (nærmer sig til Sophaen). Troer Du, Pierre, at han har Noget at sørge over?

Pierre (med Eftertryk). Det vedkommer ikke Andre, Frøken, end hans Familie.

Caroline. Du har Ret, os vedkommer det ikke! Du veed da, at hans Moder ikke maa vide Noget?

Pierre. Det veed jeg.

Caroline. Lyt! jeg troer, jeg hører Fodtrin ude i Galeriet.

Pierre (gaaer hen til Døren til Galeriet). Nu kan jeg ogsaa høre det.

Caroline. Er det Hertugen?

Pierre. Nei.

Caroline. I ethvert Tilfælde bør Du gaae ham lidt imøde; man maa ikke høre, at han gaaer herind.

(Pierre gaaer ud af Baggrunden og møder Hertugen i Døren; han taler sagte med ham. Caroline er igjen gaaet hen til Skrivebordet).

Anden Scene.

Caroline. Hertugen. Urbain.

Hertugen (sagte). Det er altsaa bedre med ham?

Caroline. Ja meget bedre, væk ham ikke!

Hertugen. Gud være lovet!

Caroline. Men Lægen?

Hertugen. Der er ingen Læge at faae fat paa. Jeg har løbet om hele Natten til ingen Nytte. Han er reist hen til en Syg og kommer først hjem i Aften.

Caroline. Saa haaber jeg, at han træffer Patienten rask.

Hertugen. Gid De talte sandt! Det er altsaa ikke noget Alvorligt?

Caroline. Nei, hvis det kun er Træthed, som Pierre troer . . . .

Hertugen. Men hvis det er Sorg!

Urbain (med en svag Stemme). Gaëtan!

Caroline. Han vaagner!

Urbain (noget høiere) Gaëtan!

Hertugen (gaaer hen til Sophaen). Her er jeg! Hvorledes har Du det?

Urbain. Godt! Jeg har altsaa sovet? hvad kan Klokken være?

(Caroline ruller Gardinet op tilvenstre.)

Hertugen. Det er høilys Dag.

(Der bliver ganske lyst paa Scenen.)

Urbain. Saa kan jeg ikke rigtig forklare mig . . . .

Hertugen. Plag ikke dit Hoved men hvil Dig.

Urbain. Nei, jeg har hvilt, og nu husker jeg . . . . Men hvad fattes min Haand? . . . . hvorfra kommer dette Tørklæde? Du var ikke alene her? hvem talte Du med nylig?

Hertugen. Jeg kom lige ind ad Døren og spurgte den, der har vaaget hos Dig, om hvorledes Du havde det.

Urbain (vil reise sig op). Og hvem var det? . . . . jeg vil vide det . . . .

Caroline (gaaer hen til Urbain). Hold Dem kun ganske rolig, Herr Marquis, det var mig. Jeg kom igjennem Galeriet i Aftes og troede at høre Dem kalde, men fandt Dem besvimet. Hertugen ilede efter en Læge, men traf Ingen. Han har skjult det for Deres Moder; vær rolig, hun faaer det heller ikke at vide. Pierre har holdt mig med Selskab, og jeg har skrevet nogle Breve, medens De sov. De har ikke havt Feber, og jeg troer nok, at De nu kan prøve paa at nyde Noget. Alt det er meget simpelt og kan ikke i mindste Maade gjøre Dem urolig. (Hun gaaer ud af Galeriet og tager Lampen med sig.)

Tredie Scene.

(Urbain reiser sig og følger efter hende.)

Hertugen. Du siger Ingenting, og Du lader hende gaae? har Du da ikke forstaaet? . . . .

Urbain (kaster sig i hans Arme). Ak, kjære Broder, gift Dig med hende!

Hertugen. Gifte mig med hende, naar Du elsker hende?

Urbain. Det har jeg aldrig sagt.

Hertugen. Det nytter ikke, hvad Du siger; jeg veed det! Jeg har ophidset Dig uden at ville det og uden at ane Noget. Kan Du tilgive mig? jeg burde have forstaaet det strax.

Urbain. Gaëtan, jeg har været fra Forstanden . . . . o jeg er meget ulykkelig! (Han bryster i Graad og kaster sig paa Stolen tilhøire for Bordet.)

Hertugen (gaaer hen til ham). Ingen Svaghed! ellers er Du jo saa modig.

Urbain. Lad mig kun være svag — jeg har længe nok ladet, som om jeg var stærk.

Hertugen. Ja, Du har Ret. Græd kun, det gjør Dig godt. Men lad os forsøge at tale fornuftig. Hør da for det Første, at det var Pierre, der i Gaaraftes ledsagede Frøken de Saint-Geneix. (Urbain reiser sig.) Du troede, at jeg havde

arrangeret en tête à tête for mig selv. Det er taabeligt; lad os aldrig tale mere derom. For at Sligt ikke skal indtræffe mere, saa erklærer jeg høitideligt og sværger Dig til, at jeg ikke elsker Froken de Saint-Geneix og aldrig har tænkt paa at gifte mig med hende.

Urbain. Hvorfor vil Du bringe dette Offer?

Hertugen. Det er ikke noget Offer, men jeg vil ikke have, at en fix Idee skal forstyrre vort Venskab. Det er saameget mindre et Offer, som Froken de Saint-Geneix ikke et Øieblik har anet, at jeg syntes om hende. Jeg kan sagtens trøste mig, og med en Smule god Villie fra min Side er jeg inden otte Dage forelsket i en Anden.

Urbain. Nei, nei! Gift Dig med Caroline. Jeg skal overvinde denne Jalousi, der er ligesaa skammelig som egoistisk! Hun skal aldrig ane, at jeg har elsket hende. Hold Dig til hende og vær hende tro; hun vil være om og kjærlig mod vor Moder, og hun vil tvinge Dig til at være stadig; hun har baade Aand og Forstand, hun er virksom, energisk, opofrende og ædelmodig . . . kort sagt . . .

Hertugen. Kort sagt, Du tilbeder hende, og derfor vil Du have, at jeg skal gifte mig med hende? det er meget klogt! nei, lad mig nu sige Dig, hvad jeg veed, og det er, at hun elsker Dig.

Urbain. Hvor Du bedrager Dig!

Hertugen. Allerede i Paris . . .

Urbain. I Paris havde hun Agtelse for mig, slet ikke Andet, men siden har hun viist mig en Kulde, der næsten var fornærmende.

Hertugen. Fordi hun lagde Mærke til, at Du elskede hende, og da hun er stolt og loyal, vilde hun tvinge Dig til at henvende dine Tanker paa Froken de Saint-Railles.

Urbain (ivrigt). O hvis det virkelig var Tilfældet! . . .

Pierre (kommer ind fra Baggrunden.) Grev de Dunières er her og ønsker at faae Hr. Hertugen i Tale.

Hertugen. For Pokker, han er tidlig paa Benene! (Til Pierre.) Nu kommer jeg. (Pierre naaer Skærmbrædtet sammen og gaaer ud af Baggrunden.) Der seer Du selv, hvor travlt man har for at faae Dig til at fatte en Beslutning. (Han gaaer op imod Baggrunden, men kommer tilbage.) Hvis jeg var i dit Sted vilde jeg føle mig meget lykkelig ved at være elsket af to saa fortryllende unge Piger. Men Du kan ikke gifte Dig med dem begge To; det er en Mangel i vor Lovgivning. Hvad skal jeg derfor svare den gode Grev de Dunières?

Urbain. At jeg ikke kan ægte hans Myndling, fordi jeg elsker en Anden.

Hertugen. Nei, det er altfor plumpt, det gaaer ikke an.

Urbain. Godt, saa see at faae at vide, hvad han vil, og hvis han trænger paa, skal jeg selv sige ham min Mening!

Hertugen. Men overvei Alting først.

Urbain (seer Caroline nærmer sig). Det har jeg allerede gjort, gaa nu! (Hertugen gaaer ud af Baggrunden.)

Fjerde Scene.

Caroline. Urbain.

Caroline (kommer fra Galeriet). De glemmer Deres Frokost, Hr. Marquis.

Urbain. Men tænker De da slet ikke paa at hvile Dem?

Caroline. Natten har jo været ganske rolig. Jeg har oplevet mange Nætter, der har været værre.

Urbain. Jeg maa altsaa ikke engang takke Dem.

Caroline. Takke mig? for hvad?

Urbain. For det, som De vilde have gjort for enhver Anden, for den Første den Bedste. De har saadant et kjærligt Sind, men jeg . . .

Caroline. Pierre venter paa Dem med Frokosten. (Hun vil gaae.)

Urbain. Bliv et Øieblik, Froken; jeg har noget meget Alvorligt at sige Dem.

Caroline (kommer tilbage). Maa jeg da høre, hvad De har at befale.

Urbain. Tal ikke saaledes til mig, De bedrøver mig. Jeg har i nogen Tid været barsk, næsten uhøflig og maaskee endogsaa bitter imod Dem.

Caroline. Det har jeg ikke mærket, Hr. Marquis.

Urbain. Det vil med andre Ord sige, at De ikke vil tilgive mig.

Caroline. Eller ogsaa, at jeg har troet, at Deres frastødende Væsen ikke gjaldt mig.

Urbain. Jeg har været meget utaknemmelig, thi jeg skylder Dem de eneste lykkelige Timer, jeg længe har tilbragt. Vort fortrolige Samliv i Paris med min Moder var saa reent og tiltrækkende, og De indgjød mig paany Tillid til mig selv. Det var mig umuligt andet end at føle en dyb Erkjendtlighed, et ærbødigt og varmt Venskab for Dem. Men min sygelige Sindsstemning berøvede mig enhver Leilighed til at udtale mig. De har tilgivet mig af Medlidenhed, men lad mig ikke angre altfor haardt, at jeg har krænket Deres ædle Hjerte og misfjendt Deres Character.

Caroline. Anklag ikke Dem selv, Hr. Marquis, hvis De nogensinde har bedømt mig urigtigt, ønsker jeg ikke at vide det. Alt det har ikke saameget at betyde og jeg har da i al Fald sagt mig selv Alt, hvad der kunde siges til min Trøst.

Urbain. Hvad har De da sagt?

Caroline. At jeg i Deres Hjem var en Fremmed, som man forud havde skjænket den Agtelse og Tillid, som jeg maaskee nok med Tiden vilde fortjene.

Urbain. De kalder Dem en Fremmed her! De som . . .

Caroline. Ja, eller en god Sygevogterske, der endda er Dem forbunden, fordi De har været en saa taalmodig og altfor taknemmelig Patient. (Hun gaaer hen imod Baggrunden.)

Urbain (fortvivlet). Hør mig, Caroline! De maa høre mig!

Caroline (med Anstrengelse). Nei, De trænger til Ro, og jeg, som De selv har sagt, jeg behøver Hvile.

(Hun gaaer hen til Døren.)

Hertugen (udenfor). Urbain! Urbain!

Femte Scene.

Caroline. Hertugen. Urbain.

Hertugen (kommer ind fra Baggrunden og fører Caroline tilbage paa Scenen). Hvad er her paafærde? de see snurt til hinanden og sige hinanden Farvel? For Pokker, det bliver der ikke noget af! I er et Par store Børn, som hellere skulde give Eder til at raabe Victoria med mig! Der behøvedes et Mirakel for at nærme Jer til hinanden, nu vel da! Miraklet er skeet!

Caroline. Hr. Hertug . . .

Hertugen. Lad mig tale, Frøken! det er ikke Dem, der har Ordet.

Urbain. Men saa skynd Dig da.

Hertugen. Ja, men jeg kan knap trække Veiret! Saa hør da! Dunières er her med sin Myndling, og Moder er halv forrykt af Overraskelse og Glæde.

Urbain. Og hvad er Grunden?

Hertugen. Det begriber Du ikke?

Urbain. Nei.

Hertugen. Jeg er Grunden.

Urbain. Hvorledes Du?

Hertugen. Ja, det er mig, man har valgt, det er mig, man har fundet Behag i, mig, man finder charmant, mig, som har givet Dukken, mig, som man elsker, kort sagt, mig, som ægter Diane de Saintrailles!

Urbain (henrykt). O min Broder, hvor jeg er lykkelig!

Hertugen. Men jeg da! Ja, det er virkelig forunderligt! Jeg er et Lykkens Skjødebarn! Lad der saa Nogen komme og sige, at der er Retfærdighed til! Jeg, som er ødelagt og tilaars . . . nei, hvem vover at sige det? jeg er ung, glimrende, blændende og bedaarende. Det kan ikke nytte, at jeg vil trække mig tilbage i min Skal, der er Noget i mig, Gud veed, hvad det er, som vil, at Alt skal lykkes mig, og at jeg, efter at have sat Alting overstyr, skal finde en yndig ung Pige, en Foraarsblomst, en reen og uskyldig Sjæl med et gammelt Navn og en stor Formue, der løfter hende endnu høiere, eftersom hun vil bruge den til at frelse min Ære.

Urbain. Hvad mener Du?

Hertugen. Du gjætter det ikke, min kjære Creditor? (Urbain gjør en Bevægelse.) Nei det kan ikke nytte, at Du vil sige Nei; min Ære er ogsaa min Kones. Du kan tænke Dig, at hun endogsaa vilde tilbagebetale Moder Alt, hvad hun har lagt ud for mig, men det vilde Moder ikke. Den kjære Mama! Hvor vi alle Tre skal kappes om at forsøde hende Livet! . . . . Og Du, der vilde opoffre Dig, Du har nu ikke Andet at gjøre end at tage imod din Lykke. Frøken de Saint-Geneix! Alle elske og agte Dem, og der mangler Dem nu for at blive min Moders Datter ikke Andet end at blive hendes Søns Kone, og hvad hendes Søn angaaer, saa veed De godt, min kjære Søster, hvorledes han forguder Dem. Siig derfor et Ord, ræk ham blot Haanden, saa er der sluttet to lykkelige Ægteskaber i mindre end et Kvarteer.

Caroline. Men . . . jeg sætter mig derimod . . . . jeg . . .

Hertugen. Hvad behager?

Urbain. Der seer Du selv, Gaëtan! Det er min Skyld, at jeg ikke har forstaaet at gjøre mig elsket.

Caroline (fortvivlet). Elsket! . . . . . (hun falder sig.) Nei, det er en Drøm! De elsker mig ikke, og De bør ikke elske mig!

Hertugen. Frøken de Saint-Geneix, lyv ikke for første Gang i Deres Liv. Jeg har været blind, men De kan ikke være det i den Grad. De har maaskee ikke villet see den Lidenskab, min Broder nærer for Dem, og en Kvinde, der er saa reen som De, giver ikke efter for Sandsynlighed; men De har dog, tiltrods for Dem selv, maattet føle, hvad for en Flamme De har tændt, og nu, da enhver Hindring er bortryddet, saa aabn Deres Øine og lad Deres Hjerte tale.

Urbain. Caroline, jeg er fortabt uden Dem. Jeg har kun elsket een Gang, inden jeg kjendte Dem, men det var en daarlig Kjærlighed. Skylden var dog maaskee ikke min alene, men jeg vil ikke forringe min Brøde. Jeg kan ikke lyve, og jeg veed ikke, hvorledes jeg skal indgyde Dem Tillid. Jeg vover neppe at sige Dem, at Deres Lykke vil være det eneste Maal for min Stræben. Tal til mig og lad mig ikke fortvivle. Jeg føler, at jeg har fornærmet Dem. O, hvis De hader mig, saa havde det været hundrede Gange bedre for mig, at jeg var død i denne Nat!

Caroline. Hade Dem! Hvorfor siger De mig sligt, som bringer mit Hjerte

til at briste? Har De da ingen Medlidenhed med mig?

Hertugen. De elsker ham altsaa?

Urbain. O sig det!

Hertugen. Ja sig det.

Urbain. Sig det!

Caroline (til Hertugen). Nu vel da! Hvis han fortjener at elskes, som han gjør Fordring paa, saa lad ham bevise det! Hvorfor er han da egoistisk, hvorfor vælger han netop den til sin Hustru, som hans Moder ikke kan tage imod uden at bringe et Offer?

Urbain. Men min Moder . . .

Caroline (reiser sig). Hr. de Villemer, vi er ikke Børn, hverken De eller jeg; lad os da ikke gjøre os Illusioner! Deres Fru Moder vil aldrig glemme, at hun har betalt mig for min Tjeneste. Lad os da skilles ad for bestandig!

Urbain. Caroline!

Hertugen. Der seer Du, hvor høit hun elsker Dig! Men hvad er det da, der behøves, for at De skal kunne ægte min Broder? ikke Andet end den simple Ting, at min Moder aabner Dem sine Arme og siger til Dem: „Min Datter, jeg beder Dig tage ham!“ Godt, det vil hun sige og det om et Øieblik, thi der kommer hun med min søde Brud, som vil hjælpe os at overtale Dem, det er jeg vis paa!

Sjette Scene.

Caroline. Marquisen. Diane. Hertugen. Urbain.

Marquisen (kommer fra Galeriet med Diane under Armen). Vi er nok nødt til at hente Jer, Børn! Naa, jeg kan see, at I er ifærd med at underrette Caroline om, hvad der er skeet. Det kjære Barn, hun deler vor Lykke!

(Hun strækker Armene ud imod hende.)

Hertugen (til Caroline). Der seer De selv!

Caroline (kysser ærbødigt Marquisen paa Haanden). Fru Marquise! (Hun vil gaae hen til hende, men forhindres deri af Hertugen.)

Hertugen. Det er nok! . . . Frøken Diane! De, som kommer her og gjør Mirakler, De maa hjælpe min Broder og mig. Vi bede Dem om at tage Frøken Caroline med Dem og passe godt paa hende, imedens vi fortælle vor kjære Moder Et og Andet, som De siden skal faae at vide. (Sagte). Det er noget meget Vigtigt, men naar De bare vil det, saa gaaer det nok!

Diane. Saa De giver Dem af med at tale alvorligt. Hvis det endda var Deres Broder, saa var det en anden Sag, men De . . . . . De er virkelig meget for ungdommelig dertil.

Hertugen. Og det siger De mig i dette Øieblik, hvor det er absolut nødvendigt, at jeg er fornuftig. (Han gaaer op tilvenstre med Marquisen.)

Diane (gaaer hen til Urbain og rækker ham Haanden). Hr. Urbain! jeg har gode Øine, og De kan ganske disponere over mig! Kom, Caroline, og følg mig.

Caroline. Men . . .

Hertugen. Ingen Indvendinger, nu er det mig, der commanderer. (Han fører Caroline og Diane hen til Døren og lukker den efter dem.)

Syvende Scene.

Marquisen. Hertugen. Urbain.

Hertugen (sætter en Stol hen til Sophaen og siger til Urbain). Sæt Dig der! (Han bukker for sin Moder, som leer af ham). Lee ikke, Mama! det er meget alvorligt. (Han byder hende Armen og fører hende hen til Sophaen, tager en Pude, lægger den paa Gulvet og knæler foran hende.)

Marquisen. Store Barn!

Hertugen. Kjære Mama, naar De seer os Begge for Deres Fødder, (Urbain knæler halvt i det samme.) saa gjætter De sagtens, at vi har noget Forskrækkeligt at skrifte for Dem.

Marquisen (seer paa Urbain). Begge To?

Hertugen. Ja, men jeg først. I Forgaars, ja endnu i Gaar, var jeg forelsket, ganske alvorligt forelsket i Frøken de Saint-Geneix, og jeg var lige paa Nippet til at bede Dem tillade mig at sige hende det.

Marquisen. Hvad behager! Men Du har da ikke sagt hende det?

Hertugen. Maaskee dog, en lille Smule; men hun forstod mig ikke, og saa gjør det jo ikke Noget.

Marquisen. Men derefter?

Hertugen. Derefter . . . . det vil sige iforveien, længe iforveien, thi det begyndte lige den Dag, Caroline kom til os, har min Hr. Broder der, som Ingenting siger, men griber Deres Haand, været lige saa forelsket — hvad siger jeg, ligesaa? nei, endnu meget mere forelsket i hende.

Marquisen. Er det dit Alvor?

Hertugen. Jeg siger, at lige siden den Dag, da Caroline . . .

Marquisen. Du, Urbain?

Urbain. Ja, Moder!

Hertugen. Hvad skal man sige, det var jo umuligt Andet. Om De saa havde havt ti Sønner, saa vilde alle Ti have forelsket sig i Frøkenen, og vi vilde alle Ti, ligefra den Ældste til den Yngste, ligget paa Knæ rundt omkring Dem . . . Er det muligt, at De ikke har tænkt Dem det?

Marquisen. Det er sandt, jeg burde have tænkt det. Men . . . hun veed jo ikke Noget om det.

Hertugen. Hun veed Alt.

Marquisen (reiser sig). Hvorledes?

Hertugen. Jeg har sagt det til hende her for et Øieblik siden.

Marquisen (til Urbain). Det er altsaa din Hensigt at gifte Dig med hende?

Hertugen. Det er det, og det har ogsaa været min.

Urbain (reiser sig). Hvilken anden Hensigt kunde jeg vel have, lige over for en Pige, som baade De og jeg agter.

Marquisen (gaaer over tilvenstre: Hertugen reiser sig). Du har Ret! — Min Gud, at det skulde ramme mig netop nu, da jeg er saa glad!

Hertugen. De vil jo blive endnu mere glad! Caroline, som De dog ikke kan undvære, vil nu altid kunne være hos Dem.

Marquisen. Talen er ikke om mig. (Hun gaaer hen imellem dem.) Jeg havde haabet, at din Broder skulde gjøre et ligesaa godt Parti som Du.

Hertugen. Kjære Mama, min Broder kan ikke gjøre noget bedre Parti end det, der giver ham hans Humeur og og hans Livskraft tilbage. Han har nu gaaet og skrantet i tre Aar. (Urbain vinker ad Hertugen, at han ikke maa forurolige Moderen.)

Marquisen (gaaer forskrækket hen til Urbain). Skrantet? har Du været syg, Urbain?

Urbain. I al Fald, kun sjælelig syg; men det vil være forbi for bestandig, naar De kan bevæge Frøken de Saint-Geneix til at blive min.

Marquisen. Hun vil altsaa ikke? hun indseer vel . . .

Urbain. Hun troer, at De har visse Ideer . . . som jeg ikke kan faae Dem til at forandre. Jeg veed derfor meget godt, at det er et stort Offer, jeg beder Dem om at bringe for min Skyld.

Marquisen. Hvad forlanger Du?

Hertugen. Hvis der er Tale om et Offer, saa er det slet ikke saa stort. Mama behøver blot at tænke sig lidt tilbage.

Marquisen. Paa hvad?

Hertugen. Paa den Tid, da De var ung. (Marquisen gjør en Bevægelse.) Jeg husker meget godt, fra dengang jeg var lille, at mine adelige Paarørende, en heel Skare af Hidalgoer, der Alle i lige Linie nedstammede fra Cid, ikke fandt Marquien af Villemer fornem nok til at blive min Stedfader. Han har dog gjort Dem meget lykkelig, og selv om der havde været iblandt hans Forfædre nogle Generaler færre og nogle Parlamentsherrer flere, vilde Deres Kjærlighed da have været mindre berettiget og Deres Lykke mindre reen? jeg troer det ikke.

Marquisen. Han tilbeder da denne Caroline. (Til Urbain). Og Du troer, at hun alene kan gjøre Dig lykkelig?

Urbain. Ja, Moder! og hvis jeg nogensinde har givet Dig Beviser paa min Hengivenhed . . .

Marquisen. Ja mangfoldige! Men hun? elsker hun Dig da?

Urbain. Jeg veed det ikke.

Marquisen. Gaa og kald paa hende.

Urbain. Hvad vil De sige til hende?

Marquisen. At hun er forrykt, hvis hun ikke elsker Dig. (Urbain udstøder et Glædesskrig, kysser sin Moder og iler ud af Baggrunden.)

Ottende Scene.

Marquisen. Hertugen. Strax efter Léonie.

Hertugen. Og jeg da?

Marquisen. Du! Du har et Sprog, en Hukommelse og en Fripostighed, der er utrolig! Du er en reen Djævel . . . men en skikkelig Djævel. (Hun giver ham et lille Slag paa Kinden. Léonie kommer fra Galleriet.)

Hertugen. Tak, Mama!

Léonie. Kommer jeg til Uleilighed? (Marquisen gaaer hen yderst tilhøire.)

Hertugen (gaaer hen til hende). Nei, dennegang ikke. (gjør en bebreidende Gestus.) Om Forladelse, jeg vilde sige: det gjør De aldrig. De har uden Tvivl erfaret, hvad der er skeet, Baronesse, og kommer sagtens for at gratulerer mig?

Léonie. Nei! (Hertugen gjør en Bevægelse.) Om Forladelse, om Forladelse, jeg vilde sige: Ja!

Hertugen. Det var kun en Fortalelse.

Léonie. Ligesom Deres var før. (Hun gaaer hen til Marquisen.) Jeg kommer for at sige Dem Farvel, kjære Frue. Man venter mig i Baden, som De veed, og hvor ondt det end gjør mig at forlade Dem, maa jeg dog afsted . . .

Hertugen. Det er virkelig Skade. Jeg begyndte at vænne mig til at see Dem.

Léonie. Og jeg til at høre Dem.

Hertugen. Ja, for Pokker, hvor kan De undvære det!

Léonie. Jeg er nødt til at høre paa Andre.

Hertugen. Andre Sladderhanke?

Léonie. Ja paa dem, som De laaner Deres Vittigheder af.

Hertugen. De siger det saa skarpt! Man skulde troe, at min Lykke angriber Deres Nerver.

Léonie. Deres Lykke? nei, den troer jeg ikke paa.

Marquisen. Ja, ikke sandt? er det ikke ligefrem en Drøm Alt, hvad der er skeet i Dag.

Hertugen. Jo, men en ubehagelig Drøm for Baronessen, der havde spaaet mig, at jeg vilde komme til at ende som Don Juan, og nu finder Himlen uretfærdig! Hør Mama, sig hende dog, at jeg er mageløs elskværdig, for at skaffe mig Oprejsning for alt det Onde, som hun siger Dem om mig, naar De sover.

Léonie. Tag Dem iagt, De opbruger al Deres Vittighed; hvad vil De saa begynde Deres Ægteskab med?

Hertugen. Naar De forlader os, har jeg ingen Brug for den. Jeg skal ret strax have den Glæde . . . jeg mener den Sorg at ledsage Dem til Vognen. (Han gaaer op imod Baggrunden.)

Marquisen. Hvor gaaer Du hen?

Hertugen. Jeg vil sige til Diane det, Du veed nok. (Han gaaer ud af Døren i Baggrunden.)

Niende Scene.

Léonie. Marquisen.

Marquisen. Hvorfor er De dog altid paa Krigsfod med hinanden? Det er jo latterligt, Baronesse. For Deres Vedkommende seer det ud, som De følte Dem skuffet. Hertugen gjorde jo slet ikke Cour til Dem.

Léonie. Det vilde jeg heller ikke have taalt.

Marquisen (smilende). Saa?

Léonie. Jeg maa kunne agte den Mand, som jeg vælger.

Marquisen. Frk d'Arglade, nu gaaer De virkelig for vidt.

Léonie. Derfor forlader jeg Dem ogsaa.

Marquisen. Men hvorfor er De opbragt? jeg begriber det virkelig ikke, men Hertugen maa sige mig det.

Léonie. Han siger Dem sagtens Alt?

Marquisen. Alt, hvad man kan sige til sin Moder.

Léonie. Det er rigtig en god Søn!

Marquisen (sætter sig i Sophaen). Det er han. Men sig mig nu ærligt, Baronesse, hvem er De jaloux paa?

Léonie (leer høit og sætter sig paa en Stol ved Siden af Sophaen). Troer De, at jeg er jaloux! Paa hvem skulde det være? paa Froken de Saintrailles eller Caroline?

Marquisen. Hvad har den stakkels Caroline dermed at gjøre?

Léonie. Jeg troede, at Hertugen sagde Dem Alt!

Marquisen. Og saa?

Léonie. Veed De da ikke, at Hertugen elsker Caroline?

Marquisen (efter et Øieblikks Betænkning). Jeg veed, at Hertugen har været meget indtaget i Frøken de Saint-Geneix, det sagde han mig nylig.

Léonie. Ja saa!

Marquisen. Han tilføiede endogsaa, at det havde været hans alvorlige Hensigt at gifte sig med hende.

Léonie. Hvorfor gifter han sig da nu med en Anden?

Marquisen. Fordi Caroline har berøvet ham ethvert Haab.

Léonie. Saa har han vel forsøgt at omstemme hende i Nat?

Marquisen (overrasket, men fatter sig). I Nat?

Léonie. Ja, jeg mener kun, at naar Hertugen har været en heel Nat alene med Caroline, saa har det vel været for at beseire hendes Modstand.

Marquisen (i en kold Tone). Hvoraf veed De det?

Léonie. Veed De det da ikke?

Marquisen (alvorlig). Jeg spørger, hvoraf De veed det?

Léonie. Det er ganske simpelt, Dørene til Deres Værelser stod aabne hele Natten. Jeg frygtede for, at Caroline var syg, og gik ind til hende; men hun var her i dette Værelse, og sammen med en Anden. Der blev talt meget sagte, og først henimod Morgenstunden gik Hertugen op til sit Værelse.

Marquisen. Hvem saae det?

Léonie. Jeg, og Pierre med, hvis han forresten vilde see det.

Marquisen. Det tør De sværge paa?

Léonie. Det tør jeg.

Marquisen (reiser sig og gaaer hen til venstre). Det er nok, Frk Baronesse! Jeg er ved vor Samtale bleven overbevist om een Ting, der bedrøver mig, og det er, at De ikke skyer noget Middel for at komme i Besiddelse af Hemmeligheder, som man ikke vil betroe Dem.

Léonie (reiser sig.) Det er et reent Tilfælde.

Marquisen. Men mange Tilfælde af den Slags foranledige netop Folk til at troe, hvad man siger om Dem.

Léonie. Der er Ingen, der kan bebrøvde mig for at have sagt en Usandhed.

Marquisen. Det indrømmer man, og det er netop derfor, siger man, at De er saa farlig: De benytter det Sande til at sætte det i et falsk Lys.

Léonie. Virkelig!

Pierre (kommer ind fra Baggrunden). Froken de Saint-Geneix lader spørge, om Frk Marquisen er alene?

Marquisen. Om et Øieblik, bed hende om at vente. (Pierre gaaer ud efter at have flyttet Stolen, der stod ved Siden af Sophaen.) Jeg er da nødt til at sige Dem, at naar Hertugen havde Noget at bede Caroline om, saa gjaldt det ikke ham selv, men ...

Léonie. En Anden? hans Broder maaskee?

Marquisen. Det har jeg ikke sagt. Jeg mener blot, at naar De bebrøvder ...

Léonie. Jeg bebrøvder Ingen, men jeg har mine Grunde til at troe, at Caroline elsker Hertugen hemmeligt, og at hun af den Grund ikke vil ægte nogen Anden.

Marquisen. Det er muligt, men det skal jeg faae at vide. (Hun ringer.)

Léonie. De er da ikke vred paa mig?

Marquisen (sætter sig hen tilhøire af Bordet). Hvorfor? Naa! fordi De tilfældigviis kom til at .... jeg har jo sagt Dem, hvilke Slutninger man kan drage deraf: tænk vel over det! Farvel, Baronesse!

(Caroline kommer ind fra Baggrunden).

Léonie. Farvel, Fru Marquise! (hun gaaer op imod Baggrunden og hviisker i Forbigaaende til Caroline). Vær ved godt Mod, og hvad der end hænder, saa stol paa mig!

(Hun gaaer ud af Baggrunden).

Tiende Scene.

Marquisen (sidder tilvenstre). Caroline.

Marquisen (efter en Pause). Hvad har De at sige mig, Frøken de Saint-Geneix?

Caroline. Forlanger De, at jeg skal tale først, Fru Marquise?

Marquisen. Naturligviis!

Caroline. Jeg havde ikke ventet, at De vilde sætte mig i en saa piinlig Forlegenhed.

Marquisen. Det taber sig, naar man er oprigtig. Min Søn Marquien har bedt om mit Samtykke til at turde tilbyde Dem sin Haand. Forinden ønsker jeg at vide, om De virkelig elsker ham?

Caroline. Hvis jeg elskede ham, vilde De da synes om, at jeg havde sagt ham det?

Marquisen. Det vil jeg ikke sige, men De kunde meddeelt det til hans Broder, der saa indstændig har bedt Dem derom.

Caroline. Jeg troer ikke, at Hertugen havde bevaret min Hemmelighed ligeoverfor sin Broder.

Marquisen. Da har De dog megen Tillid til ham.

Caroline. Ja i andre Henseender.

Marquisen. De var upasselig i Gaaraftes og sagde mig ikke selv Godnat, men sendte Hertugen til mig.

Caroline. Ja, jeg var ikke vel.

Marquisen. De maa være lidt omhyggelig for Deres Sundhed. Gik De nu ogsaa tidlig tilsengs?

Caroline. Jeg havde endeel Breve at skrive.

Marquisen. Og saa satte De Dem til at arbeide .... inde hos Dem selv?

Caroline. Nei, Frue, jeg skrev her.

Marquisen. Hvorfor her?

Caroline (forvirret). Det veed jeg ikke .... sagtens fordi jeg var her engang.

Marquisen. Og De skrev meget længe?

Caroline. Det troer jeg nok.

Marquisen. Lige til det blev Dag maaskee?

Caroline. Det havde da ikke været første Gang; man glemmer sig saa let.

Marquisen (reiser sig: i en tør Tone) Man maa ikke glemme sig. Hvad beskjæftigede Deres Tanker, siden De kom saa silde tilsengs? tænkte De maaskee paa Marquien?

Caroline. Hvad betyder dog dette Forhør? Vorherre selv kræver os jo ikke til Regnskab for de Tanker, der flyve igjennem vor Hjerne, uden at feste Rod. Frygter De for, at jeg har opmuntret til Noget, der strider mod Deres Hensigter, saa vil jeg svare Dem, at jeg har intet Saadant at bebreide mig, og jeg er stolt nok til at troe, at det maa være tilstrækkeligt.

Marquisen. Det er det ogsaa; men naar De ikke elsker Marquien, maa De berøve ham ethvert Haab. De er jo hverken ærgjerrig eller intriguant, De maa derfor ikke betænke Dem paa at sige til ham ...

Caroline. Det er mit Rygte, der staaer paa Spil, Fru Marquise; De maa derfor overlade mig selv at vælge, hvad der bør gjøres eller siges. Fremfor Alt maa jeg herfra.

Marquisen. Til hvad Nytte? han vil følge efter Dem.

Caroline. Jeg har ikke fortjent, at han i den Grad skulde vise mig Mangel paa Agtelse.

Marquisen. Lidenskaben spørger ikke derom. De maa sige ham med Bestemthed, at De elsker en Anden.

Caroline. Jeg kan ikke lyve.

Marquisen (i en streng Tone). Lyve! .... De har ingen Tillid til mig, Caroline, og det er stygt.

Caroline. Jeg forstaaer Dem ikke, Frue.

Marquisen. Jeg forstaar Dem endnu mindre. De elsker ikke Urbain, og De vil ikke, at han maa vide det. Det er ikke ærligt.

Caroline (bryder ud). Jeg anede nok, at man her vilde tillægge mig en lav Bevæggrund.

Marquisen. Beviis, at man har Uret.

Caroline. Skal jeg bevise det? Nei, stig til Deres Søn, sig til begge Deres Sønner, at jeg aldrig vil tilgive dem den uværdige Stilling, hvori de har bragt mig lige overfor Dem.

Marquisen. Det er nok, Frøken. Vil De vente mig inde i mit Værelse. (Hun ringer.) Jeg skylder mig selv at anmode Dem om denne Tjeneste.

Caroline. Det er ogsaa den sidste, Fru Marquise!

(Pierre kommer ind. Caroline siger sagte nogle Ord til ham og gaaer ud igjennem Galeriet).

Marquisen (gaaer hen tilhøire). Bed min Søn, Hertugen, om strax at komme til mig.

Pierre. Der kommer Herr Marquien!

Marquiſen. Ligemeget, gjør ſom jeg har ſagt, men hurtigt! (Urbain kommer ind, og Pierre gaaer ud igjennem Galeriet.)

Ellevte Scene.

Urbain. Marquiſen.

Urbain. Hvor er Caroline?

Marquiſen. Hun venter mig inde i mit Værelſe.

Urbain. Har De ikke overtalt hende?

Marquiſen. Nei.

Urbain. Hun har altſaa ſlet ingen Godhed for mig!

Marquiſen. Vær rolig, min kjære Søn.

Urbain (heftigt). Jeg kan ikke! jeg maa tale med hende!

Marquiſen. Giv hende dog nogen Tid! Blot denne Dag! Lad dog ikke Alle ſee, hvormeget Du lider.

Urbain. Jeg holder det ikke ud! Jeg gaaer fra Forſtanden, hvis De ikke giver mig noget Haab.

Marquiſen (gaaer hen til ham). For Guds Skyld, ti dog ſtille.

Tolvte Scene.

Dunières. Marquiſen. Urbain. Senere Hertugen og Diane.

Dunières. Det er jo ſtore Nyheder, jeg hører! To Bryllupper paa een Gang!

Marquiſen. Ti ſtille, Dunières.

Dunieres. Hvorfor det? vi ſkal jo dog kun udgjøre een Familie. Vore kjære Forlovede (han peger paa Hertugen og Diane, der komme ind fra Baggrunden) ville jo, at Frøken de Saint-Geneix ſkal høre med til Familien. Det frapperede mig i Begyndelſen, men jeg har ſenere forſonet mig med denne Tanke. Jeg huſker, at der var ikke mindre end to Saint-Geneix'er med ved Fontenoy.

Hertugen. De har talt galt, Dunières, for der var hele fire. Men hvor er Frøken de Saint-Geneix?

Urbain. Hun vil ikke høre vore Bønner.

Hertugen. Saa har vi ikke været veltalende nok og maae begynde forfra! (Han kalder.) Pierre! Pierre!

Marquiſen. Min Søn!

Hertugen. Pierre! Jeg kommer nok til at ringe . . . . (han ringer.)

Marquiſen. Min Søn, hvortil dette Haſtværk? Frøken de Saint-Geneix vil have Tid til at overveie, og det Samme beder jeg Dig om at gjøre.

Hertugen (ringer igjen). Overveie! hvem overveier i Dag! dertil er vi altfor glade og lykkelige! (Han ringer og kalder.) Pierre! Pierre!

Trettende Scene.

Dunières. Diane. Hertugen. Pierre. Marquiſen. Urbain.

Hertugen (munter). Min Ven Pierre, gaa hen og ſiig til Frøken Saint-Geneix, at vi Alle vente hende her.

Pierre. Herr Hertug, Frøkenen er taget bort!

Urbain (ſtyrter frem). Taget bort!

Hertugen. Naar da?

Pierre. Hun er ude af Huſet.

Urbain. Taget bort . . . . . paa nogle Dage?

Pierre. Nei, for beſtandig.

Marquiſen. Har hun ſagt det til Dem?

Pierre. Ja.

Dunières. Og hvorfor?

Pierre. Det veed jeg ikke, Herr Greve.

Hertugen. Hvorledes er hun taget bort?

Pierre. Det veed jeg ikke, Herr Hertug.

Urbain. Hvor er hun taget hen?

Pierre. Det veed jeg ikke, Herr Marquis.

Diane. Har hun ikke ſagt Dem det?

Pierre. Jeg har ikke tilladt mig at ſpørge hende derom, Frøken.

Marquiſen. Det er godt, Pierre, De kan gjerne gaae. (Pierre vil gaae bort.)

Hertugen. Pierre! . . . Om Forladelſe, Mama, jeg har en Ordre at give ham; tillader De? Vent lidt, Pierre.

Pierre. Herr Hertugen maa undſkylde mig, men jeg agter ikke længer at blive her i Huſet og kan derfor . . . .

Hertugen. Ikke længere modtage nogen Ordre, det kan jeg forſtaae. Men, Pierre, jeg har en Tjeneſte at bede Dig om.

Pierre (kommer tilbage). Hvis det er mig muligt.

Hertugen. Frøken de Saint-Geneix var her for et Kvarteer ſiden og kan altſaa ikke være langt borte. Hun venter paa Dig, thi Du er hende altfor hengiven, til at Du ſkulde lade hende reiſe alene. Jeg forlanger ikke, at Du ſkal ſige, hvor hun er, thi Du har lovet hende at tie, ikke ſandt?

Pierre. Jo, Herr Hertug!

Hertugen. Vil Du da paatage Dig at bringe Frøkenen et aabent Brev fra mig?

Pierre. Ja, naar Herr Hertugen vil give mig ſit Æresord paa, at Ingen maa følge efter mig.

Hertugen. Det giver jeg Dig. (Han ſkriver.) Førend der kommer Svar, ſkal Ingen her forlade Værelſet.

(Pierre tager Brevet og gaaer ud af Baggrunden.)

Marquiſen. Gaëtan, hvad har Du ſkrevet?

Hertugen. Tre Ord: „Man bagvasker Dem".

Urbain (med Liv). Saa kommer hun!

Marquisen. Er Du vis paa det, min Søn? lad os see!

Urbain. Man bagvasker hende! og til hvem?

Hertugen. Kan Du spørge derom? Troer Du, at Marquise de Villemer tiltrods for sit givne Ord (Marquisen gjør en Bevægelse) vilde have ladet hende reise, hvis man ikke havde faaet hende til at troe, at Frøkenen ikke var Dig værdig.

Urbain. Men hvem har været saa nederdrægtig?

Hertugen. Ingen af de Tilstedeværende.

Dunières. Saa maa det være Baronessen!

Diane. Nei, det er umuligt!

Urbain. Moder, svar dog!

Hertugen. Hvis Moder har lovet ikke at svare, saa siger hun ikke Noget.

Urbain (heftigt). Moder kan ikke have hørt paa en Løgn og afskaaret sig selv Muligheden af at faae Sandheden frem.

Hertugen. Vær vis paa, at naar Moder tier, saa har hun sine Grunde, som man maa respektere. (Marquisen gjør en Bevægelse.) Hun tier, saa maae vi vente paa Caroline!

Dunières. Men hun kommer ikke.

Diane. Hun er maaskee længere borte, end vi troe.

Pierre (melder fra Baggrunden). Frøken de Saint-Geneix!

Fjortende Scene.

Dunières. Diane. Urbain. Caroline. Hertugen. Marquisen.

Urbain (iler hen imod Caroline). Frøken, De er et Offer for en nederdrægtig Ondskab, knus den under Deres Fødder!

Caroline (bleg og kold). Jeg veed ikke, hvem der anklager mig, og hvad man anklager mig for. Jeg venter paa, at man spørger mig, og det troer jeg, jeg har Ret til.

Marquisen. Ja, jeg seer, at det kan ikke undgaaes længer. Jeg vil da tage Mod til mig og see at forklare mig, siden I Allesammen tvinge mig til det; og hvorfor skulde jeg ikke gjøre det? I vor Familie er der Intet, der skyer Dagens Lys. (Hun henvender sig til Hertugen.) Du har i en kort Tid, rigtignok kun i en kort Tid, gjort Cour til Frøken de Saint-Geneix, og hun har hørt paa Dig. Hun har sikkert vist Dig tilbage, men jeg troer, at det har været hende et tungt Offer, og at det er Grunden til, at hun tog bort. Det er min Pligt at sige det, for at Du ikke skal bedrage dette Barn, (hun peger paa Diane) som troede, at Du var fri. Gift Dig derfor med Frøken de Saint-Geneix!

Hertugen (indigneret). Fru Marquise! . . . . tilgiv mig, Moder, men De lader mig altfor haardt bøde for min Fortid! De beskylder mig jo for en Nederdrægtighed!

Marquisen. Nei, for en stor Letsindighed.

Hertugen. Der er letsindige Handlinger, som ere ligefrem forbryderiske, og det vilde være en af dem. Det er mig umuligt at svare i Paahør af denne Engel, der har skjænket mig sin Tro, og i Paahør af det uskyldige Væsen der, som med Forbauselse har lyttet til Deres Ord. Du min Gud! jeg troede, at Alt var mig tilgivet, jeg betragtede mig allerede som gjenfødt, og jeg begyndte at indbilde mig, at jeg maaskee kunde komme til at fortjene at kalde den Ene af dem min Hustru og den Anden min Søster! og nu har De, stakkels Moder! udslynget en Beskyldning imod mig, der knuser hele min Lykkes Bygning!

Diane. Nei, nei, tro ikke det! See blot! (Hun gaaer hen og kysser Caroline.)

Hertugen. O hvor jeg elsker Dem!

Urbain (til Hertugen). Men hvad har hun da forbrudt, siden man tør vove at underkaste hende et saa piinligt Forhør?

Hertugen (med Eftertryk). Hvad hun har forbrudt? det skal jeg sige Dig. Hun har tilbragt Natten her i denne Stue med at vaage hos Dig, efter at hun har fundet Dig derhenne saaret, besvimet og døende, og imedens jeg forgjæves søgte at skaffe Dig Lægehjælp, som ikke havde kunnet opveie hendes. Hvis mit Ord ikke er Dem nok, Moder, saa spørg denne skikkelige Mand, som ogsaa var tilstede og kan bevidne det. (Han peger paa Pierre.)

Marquisen. Hvad har jeg dog gjort!

Hertugen. De har troet paa en falsk Angivelse af en vis Baro . . . .

Marquisen. Hun troede at tale Sandhed. (Hun gaaer et Skridt frem.) Frøken de Saint-Geneix, kan De tilgive mig?

Caroline. Undskyld, Fru Marquise, men De har tvivlet om min Retskaffenhed.

Marquisen. Jeg vil tilbyde Dem enhver Oprejsning.

Caroline. Jeg kan ikke modtage nogen.

Marquisen. Hvor De er grusom!

Caroline. Har man da ikke været grusom imod mig! Hvad har jeg forskyldt? jeg kom her i Huset for at arbeide og jeg har arbeidet. Jeg har ikke blandet mig i Noget, men kun gjort min Pligt. Jeg har ikke søgt Nogens Venskab og Fortrolighed, men alligevel har man villet gjætte mine Tanker, læse i mit Hjerte, forstyrre dets Ro, sønderslide det, og naar

man troer, at man har faaet Bugt med min Stolthed, trækker man mig frem for en Domstol og udspørger mig, tillægger mig Tanker, jeg aldrig har havt, og kaster mig tilsidst hen til en Mand, som man troer jeg er forelsket i! og alt det fordi man ikke kan falde paa at troe, at ogsaa jeg kan have min Hemmelighed, og at min eneste Tanke har været at forskaane Andre for Sorg. (Hun brister i Graad.) Det var dog ikke saa vanskeligt at sige sig selv. Nei, behold Deres Opreisning og giv mig min Frihed tilbage! jeg forlanger hverken Trøst eller Opreisning, jeg forlanger kun, at man skal glemme mig.

Urbain. De har Ret, men De er ubarmhjertig. Jeg vidste jo nok, at De ikke kunde elske mig. (Han støtter sig til Sopharyggen bag ved sin Moder.)

Caroline. O min Gud!

Marquisen. Frøken, jeg har gjort Dem Uret. Jeg glemte, at den, der kan bære Ulykken med Værdighed, har fremfor nogen Anden Krav paa vor Agtelse. Jeg forlanger ikke, at De skal tilgive mig, men see blot min Søns Fortvivlelse og glem et Øieblik Deres Stolthed! — Urbain! hun vil, at jeg skal kaste mig paa Knæ for hende. Hjælp mig, min Søn!

(Hun reiser sig.)

Caroline (levende). Nei, nei!

Hertugen (til Moderen). Nei, Moder, ikke det! De kjender hende ikke.

Marquisen. Caroline, min Datter, jeg bønfalder Dig! (Hun synker tilbage i Sophaen.)

Caroline (kaster sig for hendes Fødder). O min Moder!

Urbain. O, Gud!

Marquisen (tager Caroline i sin Favn). Siig mig, at Du elsker ham!

Caroline. Ja, af hele min Sjæl!

(Urbain kysser hende paa Haanden, løfter hende op og fører hende hen til Diane.)

Marquisen (vender sig til Hertugen.) Dig har jeg ogsaa været haard imod.

Hertugen. Ja begynd aldrig paa det igjen, Mama; det gjør En gammel.

Diane. O hvad, De er jo kun tyve Aar!

Hertugen. Ja, det er sandt; jeg har tyve Aar at leve om igjen.

Dunières. Leve om igjen?

Hertugen. Ja, Dunières; men paa en anden Maade . . . . . paa en ganske anden Maade.

Tæppet falder.

Trykt hos Jørgensen & Knudtzon.

Kongen har sagt det.

Syngestykke i 3 Akter af Edmond Gondinet.

Musikken af Leo Délibes.

Personerne:

Benoit, en Bondeknøs.
Marquien af Moncontour.
Miton.
Baronen af Merlusfac.
Gautru.
Pacome, Tjener hos Marquien.
Marquien af Flarambel.
Marquien af La Bluette.
Javotte.
Marquisen af Moncontour.
Agathe, Chimene, Philomele, Angelique } Marquien af Moncontours Døttre.

Handlingen foregaaer i Omegnen af Versailles.

Første Act.

(En Salon paa Ludvig den Fjortendes Tid. Til venstre sees stor Kamin, tilhøire en Glasdør. I Baggrunden tilhøire og venstre Fløidøre. I Midten af Baggrunden et stort Vindue, hvorigjennem man seer Slottet i Versailles, saaledes som det var i 1688.)

Første Scene.

Marquien. Marquisen. Agathe. Angelique. Philomele. Javotte. Pacome.

(Marquien gjør Forsøg paa at bukke. De søge hver paa sin Maade at vise ham, hvorledes han skal bære sig ad. De unge Piger ere i elegante Morgendragter.)

Javotte.

Først tre Skridt frem, saa staaer man stille.

Pacome.

Og bukker lidt — det er ei ilde!

Søstrene.

Papa! Papa! saaledes er det vist!
Det lykkes dog tilsidst.

Javotte.

Man bukker dybt og Halsen strækker.

Pacome.

Albuen man til Hoften lægger.

Marquisen.

Marquis! Marquis! der er det vist!

Javotte og Søstrene.

Det lykkes dog tilsidst!

Marquien.

Nei, det er Skjæbnens grumme Nykke,
At jeg har glemt min Reverents,
Just som jeg nyde skal den Lykke
At blive stedt til Audients.
Et halvt Aar vented jeg den Ære;
Nu da jeg fik, hvorom jeg bad,
Har jeg — min Gud, hvor kan det være?
Reent glemt, hvordan jeg bær' mig ad?

Alle.

Ak, at hans Skjæbne har den Nykke,
At han har glemt sin Reverents,
Just som Kongen har undt ham den Lykke,
At han stedes skal til Audients.

Marquien.

Jeg lod mig længe instruere,
At bukke lærte jeg med mere
Af ham, Numer Et i bonton,
Den berømte Miton —
Docent i de fine Manerer!

Alle.

Han lod sig længe instruere,
o. s. v.

Marquien.

Ak forgjæves!
Den Steen jeg kan ei løfte!

Javotte.

Jeg troer, det kommer nok.

Marquisen.

For seent! Nu slog den ell've!

Agathe.

Ei endnu.

Philomele.

Med Miton vi Sagen vil drøfte.

Døttrene.

Han om et Øieblik maa komme,
Han giver Timer os idag!

Marquisen.

Hold Dem til den gamle Methode.

Marquien.

Men den er ei længer i Mode.

Javotte.

Hr. Marquis! De angrer det ei.

Søstrene.

Hold Dem til den gamle Methode!

Marquien.

Nei, nei, nei!
Nu kan jeg ei mere.
Alt mit Mod er væk!
Jeg min Tid kun spilder
Og svimler alt af Skræk!

Javotte.

Kun et Forsøg! saa gaaer det nok!
Opgiv det ei!

Marquien.

Nei, nei!

Javotte.

Man svæver først frem, let og plastisk . . .

Pacome.

Men Knæet være maa elastisk!

Philomele.

Saa slaaer man Diet frygtsomt ned
Og standser sine Fjed.

Javotte.
Sin Haand man saa paa Brystet lægger,
Pacome.
Og atter lidt man Halsen strækker.
Marquisen.
Marquis! Marquis! Nu har de det!
Javotte og Søstrene.
Ja det er meget let.
Marquien.
Nei det er Skjæbnens grumme Nykke
o. s. v.
Alle.
Ak, at hans Skjæbne har den Nykke.,
o. s. v.
Marquien.
Søg efter Miton.
Pacome.
Paa Øieblikket, Hr. Marquis!
(Marquien sætter sig i Lænestolen tilvenstre. — Pacome bort.)
Marquien.
Smaapiger, kom nærmere!
Philomele.
Har Du noget at sige os, Papa!
Agathe.
Vi er lutter Øre! (de omringe ham.)
Marquien.
Jeg haaber, at I endnu ikke har glemt den Dag, da Eders Fader Raoul Othon de Moncontour, Marquis de la Bolordais, første Gang kom til Hove?
Søstrene.
Nei, Papa! nei!
Marquien.
Det er godt! Det er ogsaa nødvendigt, at de store Erindringer leve i Familierne, for at I engang med Stolthed kunne fortælle Eders Børnebørn, hvorved jeg først vandt min kongelige Herres Gunst. Jeg troer, at jeg har fortalt Jer det før . . .
Angelique.
Ja mange Gange, lille Papa!
Marquien.
Men I kan have godt af at høre det engang endnu, for at I kan indprænge denne mærkværdige Historie i Eders Hjerter (han reiser sig.) Det vil I jo nok, ikke sandt?
Søstrene.
Jo gjerne!
Marquien.
Jeg var paa Spor efter et Raadyr, og min Jagtlyst førte mig fra et Hegn til et andet, indtil jeg pludselig stod foran Indgangen til Versailles. Aftenklokken ringede, og Solen gik ned . . .
Philomele.
I en rosenrød Sky.
Marquien.
I det samme faaer jeg Øie paa en Fugl. Jeg sigter paa den, men den flyver hen og sætter sig paa min Arm, derpaa hopper den over paa Løbet af min Flint. Det var Madame de Maintenons Poppegøie. I to Døgn havde hun hverken spiist eller sovet, og hele Hoffet med hendes kongelige Ven i Spidsen var nedsunket i Sorg over hendes Tab. Ved at bringe Poppegøien tilbage bragte jeg Ro og Fred i de fortvivlede Gemytter. Det var en af de Tjenester, hvorfor man er En evig taknemmelig, en af de Tjenester, som ikke engang Kongerne glemme. Jeg forlod derfor min gamle Borg, tog hertil Versailles, hvor jeg flyttede ind i et pragtfuldt Slot, som stod tomt, fordi dets Eier, en ung Galning, var flygtet efter en Duel. Her har jeg nu i et halvt Aar ventet paa, at Naadens Solblik skulde falde paa mig. Det er nu skeet; jeg skal have Audients idag, og det skulde slet ikke forundre mig, om Eders Moder, Frn Marquisen, nu erholder en Tabouret, og jeg maaskee faaer Adgang til Hans Majestæts Levers og nyder den Ære at række ham det kongelige Linned.
Pacome. (kommer tilbage.)
Hr. Miton er ikke at finde.
Marquien.
Saa er det ude med mig! Hvis jeg ikke finder ud af, hvorledes jeg skal bukke for Hans Majestæt, tør jeg umulig komme ham for Øie.
Pacome (rækker ham et Brev).
Her er et Brev til Hr. Marquien.
Marquien (med Rædsel.)
Et Brev! En Contraordre! Ak, mit Liv hænger i en Syrtaad! (beroliget, da han seer Underskriften) . . . Nei, Gudskelov! . . . det er fra en Baron de Merlussac.
Marquisen (i heftig Bevægelse).
O Himmel!
Marquien.
Og fra en Financier, Hr. Gautru.
Marquisen.
Hvad hører jeg!
Marquien.
De er mig begge lige obscure! Det kan ikke være andet end Bagateller (han læser). „Hr. Marquis! . . .
Marquisen.
Hold op!
Marquien.
Hvad behager?
Marquisen.
Lad de unge Piger gaae ud af Stuen!
Marquien.
Hvad skal det sige? . . . De har dog vel aldrig . . .
Marquisen.
Lad dem gaae, siger jeg!
Marquien.
Gaa ind Børn, gaa et Øieblik ind i Eders Værelse.
Philomele.
Hvad er der i Veien med Mama?
Agathe.
Der maa stikke noget under
(de gaae og see sig spørgende tilbage.)

Marquiſen.
Jeg er villig til at ſige Dem Alt.
Marquien.
Jeg hører. Men jeg er forfærdet ved at tænke paa, at De, Fru Marquiſe, kan have Noget at ſige mig, ſom Deres Døttre ikke tør høre paa.
Marquiſen.
Jeg veed, kjære Gemal, at De ikke kan leve uden i Hofluften. De gik og ventede paa Indbydelſen fra Hans Majeſtæt, men den ene Dag gik efter den anden, og der kom ingen. Jeg ſaae, hvorledes De ſkæmmede Dem, og hvorledes De tabte baade Søvn og Appetit.
Marquien.
Det er ſandt!
Marquiſen.
For at frelſe Deres dyrebare Liv, tog jeg min Tilflugt til en Intrigue. Jeg gjorde tilfældigt Bekjendtſkab med en Hr. Baron de Melusſac, der er i Familie med Madame de Maintenon. Han er Diplomat, har megen Indflydelſe, og det lykkedes mig at faae ham til at intereſſere ſig for Dem.
Marquien.
For mig? Det er jo charmant!
Marquiſen.
Men herved er der en Hage.
Marquien.
En Hage? Hvorledes mener De? En Hage?
Marquiſen.
Han er forelſket i Agathe og anholder om hendes Haand.
Marquien.
Ja hvorfor ikke? Naar han er i Familie med Madame de Maintenon, er han jo en Fætter til Hans Majeſtæt. En ſaadan Forbindelſe kan ikke være andet end yderſt ſmigrende og behagelig.
Marquiſen.
Men Hr. de Merluſſac har en Ven, der følger ham i Tykt og Tyndt, og han frier til Chimene. Han hedder Gautru og er Millionair.
Marquien.
Naa deri ſeer jeg intet Ondt. En Ven af Kongens Fætter er altid en velkommen Svigerſøn.
Marquiſen.
De giver altſaa Deres Samtykke?
Marquien.
Naturligviis! Jeg haaber, at mine Døttre kjender dem og ſynes om dem?
Marquiſen.
Det veed jeg ikke endnu.
Marquien.
Saa lad dem vide, at de to unge Herrer anmoder mig ſkriftligt om at blive præſenterede for dem. Hvorledes ſee de ud?
Marquiſen.
Den Ene er maaſkee for lille, den Anden for høi — den Ene for tynd og den Anden for tyk!
Marquien.
Ja hvad gjør ſaa det? Smagen er jo forſkjellig. Skynd Dem, Fru Marquiſe, at kalde paa Deres Døttre!
(idet Marquiſen gaaer hen til Døren for at vinke ad de unge Piger, udbryder Marquien) Ah! . . .
Marquien.
Ah!
Marquiſen.
Hvad er det?
Marquien.
Blot ſtille!
Min Reverents har jeg nu fundet,
Den yndig er, med Smag forbundet.
Alle.
Nu har omſider han den fundet.
Marquien.
Glædeſtraalende J ſee mig.
Børn, hvorledes vil det gaae,
Hvordan troe J, jeg vil tee mig,
Naar for Kongen jeg ſkal ſtaae?
Pacome (melder).
Nu Portechaiſen er der alt,
Philomele.
De ſkal ſee de gyldne Sale,
Kongen har Dem til ſig kaldt.
Javotte.
Og han ſelv vil med Dem tale.
Pacome.
Med ſin egen Stemme? Ja?
Alle.
Han vil tale! Ja!
Hvilken Ære for os Alle!
Hvilken Ære for vort Huus!
Marquien.
Ja, jeg gaaer ſom i en Ruus!
Agathe.
Han, den Første i ſit Rige! . . .
Marquiſen.
Og ſom Alle lyſtre maa . . .
Javotte.
Veed De, hvad De vil ham ſige?
Pacome.
Har De ogſaa tænkt derpaa?
(Tjenere i Livree bringe hurtigt Kjole, Hat, Kaardegehæng, Kaarde, Stok, Handſker og Tobaksdaaſe. Marquiſen, Javotte og Døttrene tage hver ſit Stykke og række det til Marquien, der bliver mere og mere urolig.)
Marquien.
Jeg min Lid til Eder ſætter.
Er nu Ingenting forglemt?
Har jeg Uhr? har jeg Manchetter?
Er Parykken rigtig kæmt?
(Løbere kommer først ind, derpaa Lakajer med Portechaiſen. Tjenere, Kokke og Kjøkkendrenge, Kudſke og Piger komme løbende fra alle Sider og ſtille ſig i to Rækker.)
Alle.
Hvilken Ære for vort Huus!
Marquien (idet han omfavnes til Farvel.)
See ſaa! nu er det godt!
Knug ikke mig for haardt!
Kun ſagte, Børn! ſaa ſmaat!
Og lad mig ſlippe bort!

Alle.
Jeg er som i en Runs!
Hvad Ære for vort Huus osv.
(Han sætter sig ind i Portechaisen, omringet af Marquisen og Døttrene, der følge efter i Procession med alle de Andre.)
(Alle bort undtagen Javotte.)

Anden Scene.

Javotte. Benoit.

Javotte
(gaaer forsigtigt hen tilvenstre og aabner et stort Skab.)
Skynd Dig og kom ud!
Benoit (inde i Skabet.)
Au! mit Been er i Klemme!
Javotte.
Saa! nu er det godt!
Benoit.
Nei, det er slet ikke godt, for jeg er lam i alle mine Lemmer.
Javotte.
Giv mig dine Hænder.
Benoit.
Jeg veed ikke, om jeg har Hænder! Jeg kan hverken røre Haand eller Fod.
Javotte (fortvivlet).
Hvad griber jeg dog til! (i en bønlig Tone) Benoit! min egen lille Benoit! Prøv paa at komme ud! Gjør det for min Skyld!
Benoit (kommer humpende ud af Skabet).
Jo det er rigtignok en net Modtagelse, det maa jeg sige! Nu har Du været borte fra Godset i et halvt Aar...
Javotte.
Herre Gud, lille Benoit! Jeg var da nødt til at følge med Fru Marquisen og hendes Døttre!
Benoit.
Og da jeg saa ikke kan holde det ud længer, men gaaer hertil paa mine Been og kryber ind gjennem Vinduet der...
Javotte.
Ja det var rigtignok net! At plumpe ind i Stuen til mig og forskrække mig saaledes!...
Benoit.
Saa putter Du mig ind i et Skab!
Javotte.
Ja, hvad skulde jeg gjøre? Der kom jo Nogen! See nu, at Du kommer bort!
Benoit.
Hvad for noget! Vil Du have, at jeg skal tage saaledes bort?
Javotte.
Du veed jo, at jeg er Dig tro, og at Du blindt kan stole paa mig.
Benoit.
Ja, Tak skal Du ha'!
Javotte.
Vær nu god! Kom og kys mig og smut saa ud af den Dør der!
(Istedetfor at kysse hende sætter Benoit sig ned paa en Stol.)
Javotte.
Du sætter Dig ned?
Benoit (i en kold Tone).
Jeg kjender Dig slet ikke.
Javotte.
Hvad skal det sige?
Benoit.
Jeg vil tale med Marquien.
Javotte.
Med Herren?
Benoit.
Jeg har ifinde at tilbyde ham min Tjeneste.
Javotte.
Som hvad?
Benoit (reiser sig med Værdighed).
Som Schweizer!
Javotte.
Vil Du være Schweizer? Saadan en Bondeknold! (hun rækker ham Kinden). Saa kys mig nu i en Fart og see saa til, at Du kommer bort!
Duet.
Javotte.
Min Ven, som Schweizer maa man være Heelt fornem, stiv, men kan Du det?
Benoit.
Det kan jeg jo vel sagtens lære
Det falder mig vist ganske let.
Javotte.
Stolt med Stokken maa Du spanke.
Benoit.
Det er just mit Element.
Javotte.
Som en Løve ryste Manke!
Benoit.
Det er netop mit Talent.
Javotte.
Den Stakkel, han mener den Ting er saa let!
En Schweizer, jo jo! det vil klæde ham net.
Benoit.
Hun selv skal faae see, at det falder mig let,
Og sande hun vil, at det klæder mig net!
Javotte.
Du troer, naar man ønsker sig blot noget Stort,
Saa har man det strax, og dermed er det gjort.
Benoit.
Ja opad jeg stræber, hvordan det end gaaer,
Hvad Andre har mægtet, jeg ogsaa formaaer.
Jeg Rummelen kjender:
Jeg har tjent, veed Du nok,
Hos en Prinds og mellem lutter Venner,
Thi min Onkel — var jo hans Kok.
Javotte.
Ah, hans Kok!
Benoit.
Jo det var muntre Dage!
Jeg maatte ham ledsage
Hver Dag paa ny Kommers.
Med Pigerne han pjanked,
Og Bønderne han banked —
Det var hans bedste Skjerts.
Nei, det jeg glemmer ikke,
Hvor han dog kunde drikke

Og tage fat paany!
Det var herlige Dage!
Fik jeg dem tilbage,
Skulde jeg ei knye!

Javotte.

Og jeg, Benoit, maa sukke
Og drømme om vor landlige Fest,
Hvor jeg saae Dig at plukke
Hver en Blomst, jeg elsker mest.

Benoit.

Du mindes endnu hine Dage?

Javotte.

De kommer aldrig meer tilbage.

Benoit.

Omkaps med Irisken vi sang
I Skov og paa den grønne Vang.

1.

Benoit.

Jacquot i Mark og Skov jo synger
Omkaps med Fuglen: Jeg er glad!

Javotte.

See Kornet staaer i gyldne Klynger
Og svaier let i Solens Bad.

Benoit.

Den modne Frugt paa Grenen gynger.

Javotte.

Og Aftnens Fred sig sænker ned
Hør Jacquot!
Hvem kommer der med lette Fjed!
Ah Jeanette!

2.

Benoit.

Jacquot blev taus, og dybt han sukked
Og skjælved og blev ganske rød:
„Man skulde troe, jeg havde drukket
„En dygtig Rus af Mosten sød.
„Men Kildevand jeg har kun drukket
„Og dog er det ei tosset Snak!"
Sang Jacquot,
„Det var af din hule Haand jeg drak,
„Min Jeanette!"

Benoit.

Nu kjender jeg Dig først igjen.

Javotte.

Du gjør mig megen Sorg, min Ven.

Benoit.

Vær ei saa streng, lad Dig formilde
Og smil blot lidt, ifald Du kan.

Javotte.

Ak nei! det gaaer os ilde!
Med dine plumpe Bondefagter
Du skræmmer Alle bort paastand.

Benoit.

Ak Javotte, det var Skade!
Men jeg stoler paa mig selv.

Javotte.

Den Stakkel, han mener, den Ting er saa let
o. s. v.

Benoit.

Hun skal faae at see, at det klæder mig net
o. s. v.

Javotte (med et Skrig).

Der kommer Nogen.

Benoit.

Aa nei vist ikke!

Javotte.

Jeg er saa gruelig bange. Gode Benoit! Vil Du gaae, naar jeg giver Dig et godt Raad?

Benoit.

Har Du ikke Andet at give mig? Naa, lad høre!

Javotte.

Vi skal idag præsenteres ved Hoffet og har forskrækkelig travlt her i Huset. Kom igjen en anden Dag!

Benoit.

Er det Alt, hvad Du har at sige mig? Du vil bare have mig paa Døren, fordi Du ikke længer vil kjendes ved mig. Jeg veed dog, at vi ere bondefødte begge To, og at den Ene skal ikke lade den Anden noget høre.

Javotte.

Ja men jeg faaer Underviisning i Holdning og fine Manerer.

Benoit.

Gjør Du?

Javotte.

Ja men ganske i Smug. Her kommer nemlig en Lærer hver Morgen til Frøknerne; men da de aldrig er paaklædt i rette Tid, saa faaer jeg en Lection først.

Benoit.

Er det dyrt?

Javotte.

Det koster mig slet ikke noget.

Benoit.

I Holdning?

Javotte.

Og i fine Manerer.

Benoit.

Det er noget for mig!

Javotte.

Du behøver blot at tage ti Timer, saa er der Ingen, der kjender Dig!

Benoit.

Det maa da være en stor Mand!

Javotte.

Ja og meget berømt!

Benoit.

Hvor boer han?

Javotte.

Derovre seer Du hans Huus.

Benoit.

Du skal strax høre mig kime paa hans Klokke, og jeg holder ikke op, førend han har lovet at tage sig af mig.

Javotte.

Men bær Dig nu ikke plumpt ad.

Benoit.

Jeg er ikke noget Fæ. Jeg vil sige til ham:
(declamerende)
Fra Loires Bredder droges jeg hid
Af Deres Berømmelses Ledestjerne!

Javotte.

Der kommer Nogen! Det 'er ham! jeg kjender ham paa Gangen! Farvel Benoit.

Benott.

Farvel! Jeg løber over og passer ham op ved hans Dør.

(Benoit bort.)

Javotte.

Han kommer herind! Jeg er mere død end levende.

(Hun støtter sig til Dørkarmen tilvenstre. Miton kommer ind fra Døren tilhøire.)

Tredie Scene.

Javotte. Miton.

Miton (bliver staaende ved Døren).

Er her Nogen? en Prinds? en Hertug? en Marquis? en Baron! ... ikke engang en Baron! Er her slet Ingen?

Javotte.

Ingen andre end jeg, Hr. Miton!

Miton.

Ah, er det Dig, din Skjelm? Jeg syntes, at der var Nogen, der talte herinde? — Hvad er det, Du staaer og kikker efter med dine smukke Øjne? Lad nu dine Friere skjøtte sig selv og tænk paa det, der er ædlere og vigtigere!

Javotte.

Jeg er parat.

Miton.

Saa lad os begynde med Begyndelsen. Gaa!... Hovedet iveiret og træk ikke paa Lænderne!... Saadan!... Fodspidsen frem! Ikke paa Hælene! ... Nu er det godt! Videre! Bravo, Javotte! Du bliver udmærket! ... Nei saa for mig! fortræffeligt! ... Brug saa din Vifte! Superbt! mageløst! Det kan ikke være bedre. — Næk saa Haanden til Kys! Bravo! Nu kan Du hvile Dig lidt! Du bærer Dig allerede ad som en Marquise!...

Javotte.

Nu gjør De Nar af mig!

Miton.

Jeg gjentager, som en Marquise!

Javotte.

Jeg tragter ikke saa høit.

Miton.

Det beroer paa mig, saa kan Du endnu blive Hertuginde, Prindsesse!...

Javotte.

Jeg veed meget godt, at jeg kun er en skakkels Tjenestepige, der har vogtet Faar og revet Hø!...

Miton.

Jeg kjender hverken Dronninger eller Tjenestepiger — jeg kjender kun Kvinden, og hvorledes hun gererer sig. To og tredive Timer, saa er Du Keiserinde! ... Lad os saa begynde igjen! Nei dybt! ... Til alle Sider! ... For ham alene! ... Det er mesterligt! ... jeg siger Dig mesterligt!... Saa Viften og Haandkysset! ... Detaillerne springe vi over!

Nr. 1.

Miton.

Nu gjør han Cour og sukker —
Lee høit! lee saa det klukker!
Paa Vers Du prises høit,
Men finder, det er Pøit!
Saa slaaer han sig for Panden
Det gaaer ei, fy for Fanden!
Viis Du ham Vintervei!
Du løber hen til Klokken,
Men husk, Du ringer ei!

2.

Ifald hans Die brænder,
Du frygtsomt bort Dig vender;
Bli'er heftig han og vild,
Saa seer Du rolig til.
Hvis han paa Knæ sig kaster
Hvis han sig meer formaster,
Og Døren laase vil,
Du hen til Klokken haster,
Men husk, Du ringer ei.

(Miton betragter hende med Beundring.)

Du er mageløs, Javotte! Der er Gratie, Mimik, Plastik! enfin Alt er forenet. Jeg behøver nu kun at lancere Dig!

Javotte.

Lancere mig? Hvad er det?

Miton.

Give Dig et Puf, forstaaer Du ikke det? for at Du kan flyve ud.

Javotte.

Hvor skal jeg saa flyve hen?

Miton.

Du er jo dum! Ud i Verden naturligviis for at vise Folk, hvad jeg har forstaaet at gjøre ud af saadan en Bondetos! For Du er mit Værk! Du er et Produkt af mit Geni og min Kunst! Jeg forstaaer at beseire enhver Modstand, at bringe Afstandene til at forsvinde og corrigere hvad Fødsel og Tilfældigheder har gjort forkeert! Du skal snart faae at see Jurisprudentsen og Finantserne, de guldskrammererede Hoffolk og dem, der endnu ere langt høiere paa Straa, for dine Fødder. Det gjælder kun at have Lykken med sig. Madame de Montespan var ligesaa lidt en Engel af Extraction, som Du er det; men det lykkedes hende dog at bringe vor allernaadigste Konge under sit Scepter.

Javotte.

Ja, men det forlanger jeg slet ikke, for jeg har allerede lovet mig bort til en Anden.

Miton.

En Anden? Hvad er „en Anden" for Noget? Hvor kan der være Tale om en Anden?

Javotte.

Jo det kan der rigtignok, for det er ham, jeg holder af!

Miton.

Holder af? Fi donc! hvilken afskyelig Talemaade! Hvad er det for en Fisk, som Du „holder af"?

Javotte.
Det er en ung Bondeknøs, som jeg længe har kjendt.

Miton.
En Bondeknøs! Er Du forrykt? Hvorfor har Du da taget Underviisning af mig? Troer Du, jeg spilder min kostbare Tid, for at en Bondeknøs skal rende af med Dig! Utaknemmelige! Har Du da slet ingen Ærgjerrighed? ingen Følelse for hvad Du skylder Kunsten og det Talent, som Vorherre, eller rettere sagt, som jeg har udviklet hos Dig! Gaa bort, eller jeg forgriber mig paa Dig! Bort og vov aldrig mere at komme for mine Øine.

(Javotte flygter forskrækket ud af den første Dør tilhøire. Han forfølger hende og slaaer efter hende med Violinbuen, men rammer Philomele, der kommer ind med sine Søstre.)

Fjerde Scene.

Miton. Agathe. Chimene. Angelique og Philomele.

Philomele.
Au! hvad skal det betyde?

Miton (forvirret).
Om Forladelse, Frøken! Jeg har dog vel aldrig gjort Dem Fortræd?

Angelique.
Min stakkels lille Søster!

Chimene (til Miton).
Hvad gaaer der af Dem?

Agathe (til Philomele).
Hvorledes har Du det?

Philomele (tager sig til Hovedet).
Aa, det er ingen Ting!

Miton (undersøger Violinbuen).
Den gik lykkeligviis ikke i Stykker.

Philomele.
Men hvorfor slog De mig, Hr. Miton?

Miton.
Jeg slog Takt, lille Frøken!

Philomele (leer).
Det var et stærkt Stykke! Det maa vist have været til en Bravourarie!

Miton.
Det var det ogsaa!

Chimene.
Men det er sandt! vi har jo ikke engang sagt Dem Godmorgen!

De unge Piger (omringe ham).
God Morgen, Hr. Miton!

Miton (glad).
Hvor de er søde, og hvor de holde af mig!

Angelique.
Det er intet Under! De er jo saa god og saa rar!

Miton.
Ja og saa forkjæler jeg Jer saa deiligt!.. Naa skal vi saa begynde vor Lection?

Philomele.
Allerede?

Angelique.
Vi holde saameget af at snakke lidt med Dem først.

Chimene.
Og saa er vi ogsaa bange for, at De skal trætte Dem altfor meget!

Angelique og Philomele.
Ja det er vi!

Agathe.
Det maa De endelig ikke!

Philomele.
Bringer De os ikke nogle nye Sange?

Miton (med Eftertryk).
Jo noget Nyt bringer jeg da med mig.

Døttrene (glade).
Virkelig!

(de stille sig hurtig to og to, paa hver Side af ham).

Miton.
Saa begynde vi!

(de lave sig til at neie.)

Det er godt, mine Damer! See tilhøire! (de dreie Hovedet tilhøire. Han benytter sig deraf til at stikke en Billet til Chimene) See opad! (de vende Blikket mod Himlen) Det er meget godt! (han stikker en Billet til Angelique) Ganske ugeneert! Superbt! (det Samme gjentager sig med Agathe) Lad nu Armene synke! Saadan! See tilvenstre! (idet de dreie Hovederne tilvenstre, kommer Philomele til at staae ligeoverfor Miton, der giver hende den sidste Billet) Hviil! (de have hver sin Billet i Haanden og brænde efter at læse den! de gaae op imod Forgrunden og staae pludselig alle Fire ligeoverfor hinanden.)

Agathe.
Hvor vi bære os dumt ad!

Chimene.
Afskyeligt!

Miton.
Lad os nu faae et Chor!

(gaaer hen til Bordet for at finde Musiken.)

Agathe (til Angelique og Philomele).
Men hvad er det? Hvad har I der?

Chimene.
Saadanne to Børn!

Philomene.
Ja naar vi blive saa gamle som Du, skal vi nok være gifte.

Agathe.
Det klæder Jer kjønt at være saa kjæphøiede!

Philomele.
Skulde vi hellere krybe til Korset?

Angelique.
Det er da ingen Forbrydelse, at man finder os unge og smukke!

Agathe.
Er det møntet paa os?

Philomele.
I har jo selv faaet Breve!

Agathe.
Med os er det en anden Sag. Hr. de Flarambel er en Mand, som jeg høiagter.

Chimene.
Hr. de Bluette er af god Familie og udmærket begavet.

Angelique.
Det er Auguste ogsaa — idetmindste af god Familie, thi han har viist mig sit Vaaben.

Philomene.
Og Maxime er noget af det Elskværdigste, man kan tænke sig.

Miton.
Mine Damer! Hvor længe skal jeg vente?
(de stille sig alle Fire i Række midt paa Scenen. Chimene, Angelique, Philomele og Agathe. Miton uddeler Partierne iblandt dem.) Det er Eumenide-Choret. Orestes flygter vanvittig bort. Firefjerdedeels Takt.

Søstrene.
Furier, I Synderes Plage!
Retsom Nattens Skyer
I dem vildt og grusomt jage —
See! Orestes flyer!

Miton.
Skrig ei saa høit.
(idet Miton gaaer hen til Philomele, smutter Chimene ned i Forgrunden og læser).

Chimene (læser Billetten).
„Vist mine Læbers Bønner
Tale flet min Sag;
Dog haaber jeg, idag
De med et Blik mig lønner."

Miton (sagte).
Det er mit Værk! Et Mesterværk!
(han gaaer hen til Angelique. Agathe smutter ned i Forgrunden og læser sin Billet.)

Agathe.
„Hvis ei Amor svigter,
Vinder jeg min Sag;
Thi skjænk et Smiil idag
Din Hjertensven og Digter!"

Miton
(til de unge Piger, idet han med Buen giver dem Tegn til at begynde).
Lad os høre igjen?

Chor.
Furier! I Synderes Plage!
Retsom Nattens Skyer
I dem vildt og grusom jage —
See, Orestes flyer!

Miton (begeistret).
Det er stort! det er skjønt!

Angelique
(smutter hen bag Miton og læser).

Miton.
Nu gaaer det godt!

Angelique.
„Mit Øies Sol!
Min Tankes Pol!
Skal dog ei snart jeg slippe Skolen?"

Miton.
Skal ei mit Værk jeg see opført?

Philomele (som de Andre).
„Du veed det bedst,
Til hvem jeg courer;
Tænk i Arrest
Jeg kukkelurer!"

Miton.
Og nu ildfuldt tilsidst!

Chor.
Furier! I Kløerne bore
I Jert Offers Bryst!
Ved hans Kvaler i Jer more
Ret med Helvedlyst!
(under Sangen trække de sig hen til Vinduet, medens Miton slaaer Takt uden at mærke det mindste.)

Agathe.
Alt han staaer dernede.

Chimene.
Det er ham.

Søstrene.
Allerede!

Miton (vaagner af sin Berusning).
Hvad er det? (gaaer hen til Vinduet.)
De Fyre før jeg saae!
De for Eder vist sukke!
Lad os Vinduet lukke!

Søstrene (drage ham bort fra Vinduet.)
Nei, for Guds Skyld, nei!
Kjære, gjør det ei!

Miton.
Nei, nei, nei!
Roligt seer paa Sligt jeg ei!
Med Billet-doux'er saaer det være!
Man skrive kan i Tugt og Ære!
Nei hvad jeg saae
Jeg røbe maa —
Kom nu og syng!

Søstrene.
Nei, for Guds Skyld, nei!
Kjære, gjør det ei!

Miton.
Nei, nei, det gaaer ei an!

Philomele (til de Andre).
Lytter til!

Agathe og Chimene.
Det er dem!

Angelique og Philomele.
Lytter til!

Flarambel og La Bluette (udenfor).

1.
Mens Foraarsklokker ringer,
De muntre Svaler bringer
Paa deres lette Vinger
En Foraarsduft saa sød.
Fra tusind Struber klinger
Nu Takkehymnen blød;
Og Guden, der fylder
Med Lykke vort Bryst,
Alverden nu hylder
Med Jubel og Lyst!

Miton,
Det er for galt. Jeg paa Sligt tør ei høre!
De skamme sig jo ei.

Agathe.
Hr. Miton, lad Dem røre!

Søstrene.
Herre Gud, de staae paa alfar Vei.

Miton.
Saa hold dog Takt! Brug Eders Øre!
(De unge Mennesker ere krøbne op paa Balconen. Søstrene lade, som de ikke see dem. De nærme sig efterhaanden, og ved Slutningen af det næste Vers har Flarambel grebet Agathes Haand og La Bluette Chimenes.)

Flarambel og La Bluette.
2.
Sig Sommerfugle gynge
Paa broget Blomsterklynge,
Og Alt vil sig forynge
I Foraarssolens Skjær.
Alt jubler fjernt og nær,
Og Guden der fylder
Med Lykke vort Bryst,
Alverden jo hylder
Med Jubel og Lyst.

Alle.
Og Guden, der fylder o. s. v.

Søstrene.
Hvordan, det vover De?

Flarambel og La Bluette.
Det er varmt, og der er slet ingen Skygge.

Søstrene.
Vi har ei Skyld deri.

Flarambel.
Ak, hos Dem boer vor Lykke!

Søstrene (pege bedende paa Døren).
Denne Vei!

La Bluette.
Ak, hos Dem boer vor Lykke!

Miton.
Det er Ret! Kun geneer Dem ei!

La Bluette og Flarambel.
Vi paa dem vil trøstigt bygge.

Javotte (kommer med Pacome).
Der kommer Fru Marquisen! . . .

Alle.
Min Gud! afsted, afsted! . . .
For seent.
(De unge Mennesker flygte. Marquisen træder ind i det samme. De kunne ikke slippe bort og skjule sig bag de fire unge Piger, der stille sig i Række foran dem.)

Miton.
Mit Chor!

Alle.
Furier, I Synderes Plage!
Retsom Nattens Skyer
I dem vildt og grusom jage!
See, Orestes flyer.

Marquisen (forbauset).
Men mine Døttre! hvad skal det sige?

Søstrene.
Furier, I Kloerne bore o. s. v.

Marquisen.
Hører I ikke?

Søstrene.
Ret med Helvedlyst!

Marquisen.
Saa hold dog op! Er I forrykte?
(de tie).

Femte Scene.

Miton. Agathe. Chimene. Angelique. Philomele. Marquisen. Flarambel og La Bluette (skjulte; senere) Merlusfac og Gautru.

Marquisen (i en høitidelig Tone.)
Det er en alvorlig Sag, jeg denne Gang har at tale med Eder om, mine to ældste Døttre. Nærmer Eder, Agathe og Chimene.
(de nærme sig alle Fire i Række. Miton udfører paa Violinen en Ritornel for at aflede Marquisens Opmærksomhed.)

Marquisen.
Hvad er det?

Miton.
Det er en Ritornel!

Marquisen (forvirret.)
En Ritornel? Jeg maa bede Dem meget om ikke at forstyrre mig. Jeg havde vel overveiet min Tale, men nu er jeg ganske forplumret. Altsaa, mine kjære Døttre, det er paa høie Tid at tænke paa Eders Fremtid. Et Par hæderlige Mænd have anholdt om Eders Haand . . .

Agathe.
Hvad siger De, Mama?
(Miton udfører paa Violinen et Par fingrende Triller.)

Marquisen.
Igjen? Hvad er dog det?

Miton.
Det er et Par Triller!

Marquisen.
Jeg maa endnu engang bede Dem . . .

Pacome (kommer og melder.)
Hr. de Merlusfac og Hr. Gautru!

Marquisen.
Allerede! Den Første, Agathe, er Baron og frier til Dig; den Anden . . . men hvorfor staaer I saadan, klistrede opad hinanden? . . .
(hun gaaer hen til Døttrene og faaer i det samme Die paa de to unge Mennesker. De ville flygte, men Hr. de Merlusfac og Hr. Gautru ere i det samme ved Døren. De ile over tilhøire, og de unge Piger ile efter dem og stille sig foran dem.)

Marquisen.
Himmel! hvad seer jeg! Og det er mine Døttre, der opføre denne Komedie! Luk Døren! Lad Ingen komme ind!

Merlusfac (i Døren.)
Fru Marquise!

Marquisen.
Jeg besvimer! jeg dør! hold paa mig!
(Miton vil understøtte hende; men hun reiser sig indigneret. De unge Piger bredе deres Kjoler ud for at skjule de unge Mennesker, og staae stive og ubevægelige. Miton gaaer over tilvenstre og henter et Stjærmbræt, som han langsomt og forsigtigt bærer over til den anden Side, men standser, hver Gang Merlusfac og Gautru see paa ham.)

Merlusfac.
Tillad, Fru Marquise, at jeg kysser Deres Haand.

Gautru.
Og der har vi jo Miton! Goddag!

Merlusfac.
Goddag, min gamle Dreng! (til Marquisen) Undskyld, Fru Marquise, at jeg kommer et Kvarter for silde, men jeg blev forsinket paa Veien herhen. En ung Spradebasse kom forbi og vilde hilse mig, men slog mig i det samme med sin Fjerbusk i Ansigtet . . .

Gautru.
Ja lige ind i Ansigtet.
Merlussac.
En saadan Fornærmelse kunde jeg ikke lade sidde paa mig; jeg rev Kaarden af Skeden . . .
Gautru.
Som et Lyn — Pif paf!
Merlussae.
Jeg havde løbet ham Kaarden i Livet, hvis ikke de nye Duellove havde holdt mig tilbage; jeg lod ham da slippe med en ordentlig Rift og ilede derfra for at hilse paa Deres elskværdige Døttre . . .
Marquisen.
Jeg takker Dem meget. Desværre seer jeg til min Forundring, at de unge Piger netop idag ere meget forlegne . . . det er uden Tvivl Frygt . . . eller hvad jeg vilde sige, Overraskelse og Glæde . . .
Merlussac.
Denne elskværdige Frygtsomhed . . . Hvis det var muligt, maatte den forøge vor Kjærlighed.
Gautru.
Ja, hvis det var muligt.
Merlussac.
(tager et stort Etui op af Gautrus Lomme) (til Agathe)
Tillad mig idetmindste at hænge dette beskedne Smykke om Deres Hals.
Gautru.
(tager et andet Etui frem) (til Chimene)
Og maa jeg have den Lykke at sætte dette Diadem paa Deres Pande?
(de gaae henimod dem. De unge Piger skjælve for, at de skulle opdage deres Elskere; Marquisen holder Haanden for Dinene.)
Agathe og Chimene (sagte).
Hvad gribe vi til?
Philomele (sagte.)
Siig nei!
Merlussac (til Agathe).
Tor jeg bede Dem bøie Hovedet en Smule.
Agathe.
Om Forladelse, Hr. Baron! vi gaa aldrig med Smykker.
Chimene.
Det er et Løfte, vi har aflagt.
Merlussac.
De trænge heller ikke dertil.
Gautru.
De ere smukke nok forunden!
Merlussac.
Maaskee Deres yngre Søstre ikke vil forsmaae dem?
Angelique.
Ikke for mig!
Philomele.
Jeg bruger kun Blomster.
Merlussac.
Vi har været uheldige, min kjære Gautru. Det er ikke Juveler, men Roser, vi skulde taget med os.
Gautru.
Det sagde jeg Dem nok, Baron!
Merlussac.
Men det er tidsnok endnu.
Gautru.
Det er kun et Øieblikks Sag . . .
Merlussac.
Vi lægge et heelt Foraar for Deres Fødder! Et Bjerg af Blomster!
Gautru.
En Sø.
Merlussac.
Et Ocean! (gnider sig i Hænderne, idet han gaaer henimod Døren; sagte) Jeg er dog et Lykkens Skjødebarn!
Gautru (efter ham, ligesaa).
En Pamphilius!
Alle.
Ah! (de komme tilbage) O, Himmel!
(Miton har sat Skjærmbrædtet foran de unge Menneskker.)
Merlussac.
Det maa være Kjærligheden, der gjør mig forrykt! Kan De tilgive, Fru Marquise, at jeg gaaer bort uden at kysse Deres Hænder? (kysser hende paa Haanden.)
Gautru (ligesaa).
Kan De tilgive?
(de vende sig om for at hilse paa de unge Piger og see kun et Skjærmbrædt; de vende sig forundrede om og ere strax efter omgivne af de unge Piger, der ledsage dem ligetil Døren med mange Hilsener.)

Sjette Scene.

Marquisen. Agathe. Chimene. Angelique og Philomele.

(Agathe og Chimene ile strax hen til Marquisen. — I Baggrunden Flarambel og La Bluette.)

Agathe.
Vær ikke vred, kjære Mama!
Chimene.
De er jo altid saa overbærende
Marquisen (i en vred Tone).
Stille! . . . Skaf det Skjærmbrædt bort! (Miton bærer det bort). Nei, jeg kan ikke komme mig af min Skræk! Hvem ere de to unge Personer, der driste sig til at trænge ind i mit Hus?
Flarambel
(præsenterer sig selv yderst forlegen).
Marquien af Flarambel!
La Bluette (ligesaa).
Marquien af La Bluette! — Hvis den reneste Kjærlighed . . .
Flarambel.
Hvis et oprigtigt Hjertes varmeste Følelse . . .
Marquisen (i en streng Tone).
Forlad dette Sted, mine Herrer! (de gaae langsomt bort.) Og I, mine vildfarende Døttre! for Eder skal Klostret strax aabne sin Port.
Agathe.
O nei! det kan De ikke ville.
Chimene.
Hvilken Grusomhed!
Marquisen.
Og I forlade det ikke før paa Eders Bryllupsdag!

Angelique og Philomele (ivrige).
Men det gjælder da ikke os?

Marquiſen.
Jo, I følge med! I ere altfor tidligt blevne Damer og trænge til at komme under Tugt. (til Miton) Og nu kommer Touren til os To! De, deres Lærer, som skulde foregaae dem med et godt Exempel, De skammer Dem ikke ved . . .

De unge Piger (i Baggrunden).
Papa! Der kommer Papa!
(De ile ud tilhøire, medens de Flarambel og La Bluette klattre ned over Balconen.)

Marquiſen (i stor Forvirring).
Allerede . . . Den ulykkelige Fader! . . . Tør jeg skjule for ham, hvad der foregaaer her? . . . Hvad skal jeg sige? hvad finder jeg paa?

Syvende Scene.

Marquiſen. Miton. Marquien.

Marquien
(kommer ind i stor Bevægelse uden at see Nogen og kalder).
Fru Marquise! Hvor er min Kone?

Marquiſen.
Her er jeg.

Marquien.
See at faae fat paa Miton.

Miton (kommer frem)
Han er her ogsaa!

Marquien.
Det er godt! Ere Dørene lukkede? Kan Ingen belure os?

Marquiſen (seer forskrækket paa ham).
Hvad er der i Veien? Har Kongen ikke taget naadigt imod Dem?

Marquien.
Jo ganske vist!

Marquiſen.
Hvorfor er De da saa urolig?

Marquien.
Det er netop det, jeg vil fortælle Dem. Nuvel da! Jeg træder gratiøst ind ad Døren, men i det samme taber jeg Hatten; jeg tager den hurtig op og bukker lige til Jorden — saadan! (til Miton) Jeg antager, at det er tilstrækkeligt! (Miton nikker bifaldende). Med et huldsaligt Smil og i en velvillig, dog majestætisk Tone behager det nu Kongen at sige til mig: „Marquis de Moncontour! det glæder mig at see Dem ved mit Hof.“ Jeg gjør et Forsøg paa at bukke endnu dybere, men det lykkes mig ikke, og det gjør mig endnu mere forvirret. „De har“, siger han i en godmodig majestætisk Tone, „De har flere Børn, Marquis“, — „Sire, jeg har fire Døtre.“ — „Det kan jeg lide! Men De har ogsaa en Søn!“ Der laa i Kongens Tone, at det var ham behageligt, at jeg havde en Søn, og jeg svarede derfor: „Ja, Sire!“

Miton.
Hvad behager?

Marquiſen.
Det sagde De til Kongen?

Marquien.
Jeg svarede: „Ja Sire!“

Marquiſen.
Men hvorfor?

Marquien.
Jeg veed ikke selv . . . jeg var forvirret ved den mislykkede Compliment . . . Kongen syntes at ønske det, og det fløi mig ud af Munden. I samme Øieblik sagde Kongen: „Det vidste jeg.“

Marquiſen.
Han vidste det!

Marquien.
Derpaa føiede han til med sit mest indtagende Smil: „De kan præsentere ham for mig — jeg skal tage mig af ham.“

Marquiſen.
Hvorledes?

Marquien.
Jeg takkede naturligviis allerunderdanigst, og dermed var Audientsen forbi. Jeg blev almindelig misundt, da jeg tog bort; et Par Hertuger og nogle Grever fulgte mig lige til Trappen, og nu er der ikke Andet for, end at jeg maa og skal have mig en Søn, og det snareſt muligt.

Marquiſen (indigneret).
De maa og skal?

Marquien.
Ja, det er en Selvfølge! . . . Jeg kunde have skrevet: „Store Konge! jeg veed ikke, hvorledes det er gaaet til, men jeg har løiet for Deres Majestæt. Jeg sagde, at jeg har en Søn, men jeg har ingen. Sæt mig i Bastillen, men tilgiv mig!“ Det kunde jeg have skrevet, hvis ikke Kongen havde sagt: „Jeg vidste det.“ Nu kan jeg det ikke, thi at modsige ham gaaer jo dog ikke an!

Miton.
Nei, for Himlens Skyld!

Marquien.
Jeg maa altsaa have en Søn.

Miton.
Om et Øieblik skal De have ham.

Marquien.
Om et Øieblik, siger De?

Miton.
Jeg bringer ham Dem selv.

Marquien.
Det vil De? Og det er en Søn, som jeg kan være bekjendt?

Miton.
Imorgen skal Ingen falde paa at tvivle om, at det er en virkelig Marquis.

Marquien.
Saa vil jeg være Dem evig taknemmelig.

Miton
(der er gaaet henimod Døren, vender tilbage).
Det kommer til at koste nogle Penge.

Marquien.
Hele min Kasse staaer til Deres Raadighed.

Miton.
Saa er der slet Intet i Veien! (gaaer).

Ottende Scene.

Marquien. Marquiſen.

Marquiſen (oprørt).
Saa det er virkelig Deres Alvor? De vil have en Søn!

Marquien (bønlig).
Det er jo nødvendigt!

Marquiſen.
En Søn uden mig?

Marquien.
Ja hvad skal jeg gjøre?

Marquiſen.
Men det er jo oprørende og jeg vil ikke finde mig i en saadan Behandling! (hun vil gaae).

Marquien.
(holder hende tilbage og søger at formilde hende).
Nei gaa ikke! gaa endelig ikke!

Marquiſen.
Jeg finder det usømmeligt og uanstændigt!

Marquien.
Men tænk blot! De vil komme tilhove! i Hans Majestæts allernærmeste Nærhed! Der er kun een Ting, der generer mig!

Marquiſen.
Og det er?

Marquien..
Det gaaer ikke an, at de unge Piger ere sammen med denne voxne Søn. Vi blive nødte til . . .

Marquiſen (hurtigt).
At sætte dem i Kloſter.

Marquien.
Ja vist, naar vi blot kunde finde et passende Paaskud! . .

Marquiſen.
Er der ikke Andet i Veien — det skal jeg sørge for!

Marquien.
Virkelig? Vil De?

Marquiſen (sagte.)
Intet kunde komme mig mere beleiligt.

Niende Scene.

De Forrige. Miton.

Miton (idet han træder ind).
Hr. Marquis, Deres Ønske er opfyldt.

Marquien (forbauset).
Hvad! Allerede?

Miton.
Jeg har en Søn til Dem, og han er udmærket.

Marquien.
Omfavn mig, Fru Marquiſe.

Marquiſen.
Nei, Marquis! undskyld at jeg ikke kan dele Deres Glæde! Naar har man hørt, at der saaledes dumper en Søn ned til En. Hvorledes vil man faae Folk til at troe paa saadant et Eventyr? hvormed skal man besmykke det?

Marquien.
Intet er lettere! Man siger blot, at det er en Hemmelighed, vi to har havt sammen, saa vedkommer det Ingen.

Marquiſen.
Nei aldrig i Evighed·

Miton.
Det er et Barn, der er blevet opdraget i Forborgenhed, for ikke at bringe ham i Berøring med Tidsalderens Smitte.

Marquien.
Det er godt! det er meget godt.

Marquiſen.
Men hvad skal jeg sige til mine Døttre?

Marquien.
At det er en Familiehemmelighed, slet ikke andet! . . . (til Miton) Men sig mig dog, hvor har De truffet ham? hvor har De fanget den Guldfugl?

Miton.
Tæt herved! udenfor min egen Dør! Naar Skjæbnen vil agere med, gaaer det altid saaledes til.

Marquien.
Kjender han mig?

Miton.
Nei, men jeg skal snart orientere ham i det Hele.

Marquien.
Naar kommer han?

Miton.
Jeg bringer ham med mig. (Miton aabner Døren) Der er han!
(Benoit træder ind i sin Bondedragt og hilser frygtsomt og ydmygt).

Tiende Scene.

De Forrige. Benoit.

Marquien og Marquiſen (forbausede).
Hvad er det? . . · hvad behager?

Miton (viser ham frem).
Vil De see, ung, sund og stærk! See blot, hvor han er kjøn! og saa et Par Skuldre som en Herkules.

Marquien.
Men det er jo en Bonde!

Marquiſen.
Ja, det er jo skrækkeligt!

Miton.
Naar han har været i Skole hos mig, skal han snart see ud som en Prinds!

Marquien (ironiſk).
Hvormange Timer vil De bruge til det?

Miton.
Ti i det høieſte.

Marquien.
Der mangler jo baade Pli og Elegance!

Miton.
Der mangler ikke andet end Klæderne — alt det Andet bliver min Sag!

Marquien.
Man vil aldrig falde paa at troe, at det er min Søn.

Miton.
Deri tager De feil, Hr. Marquis! Naar
Leverandeurerne har været her med Klæderne,
vil man sige, at De ligne hinanden som
to Draaber Vand! Grev Benoit, omfavn
Deres Hr. Fader!

Benoit.
Hvad? han! min Fa'er?
Saa tal dog, svar!

Miton.
Omfavn, Hr. Greve, Deres Fa'er
Og Fru Moder.

Marquisen.
O Gud! jeg lider!

Miton.
Nu med Glands De fremadskrider.

Marquien.
Af Aner har Du en Flok.

Benoit.
Naa, det Stads jeg lider nok!
Paa mit Held kun jeg stoler, hvordan det end gaaer,
Thi jeg Schweitzer ei blev, men som Greve jeg staaer.

Marquien og Marquisen (til Miton)
Og De troer at det gaaer,
At han Prøven bestaaer?

Benoit.
Bli'er klog og fornem man saaledes?
Jeg troer det ei, men vil dog ikke vredes.
(til Marquien, der betragter ham nedslaaet, medens Miton studerer ham som Kjender.)
Ja, min Hr. Marquis! siden selv De vil,
Top! De er min Fader!
Det gik snurrigt til; selv veed jeg ei,
Hvem der her var paa Spil.
Bon! De er min Fader!
Blot nu ingen raner
Mine gamle Aner.

Marquien.
Ja, jeg er Marquis,
Og vort Stamtræ vi
Altid holdt i Ære.
Nu er det forbi!
Snart man hvisker smaat,
Det en Plet har faa'et —
Hvor kan det dog være?

Marquisen.
Han der en Marquis?

Miton.
Ja, han er Marquis!

Marquien.
Men ei han faaer det stolte Blik,
Der taaler ingen Dadel,
Det raske Chic,
Der følger gammel Adel.

Miton.
Naar Skræderen blot kommer hid,
Naar Frisøren gjør sig Flid,
Og De ham pynte1 seer,
Kjendes snart ei Bonden meer.
(Leverandeurerne komme og præsentere ham Dragter, Broderier, Hatte, Kaarder, Fjer, høihælede Sko, Støifer, Kjæder og Kostbarheder.)

Leverandeurerne.
1ste Gruppe.
Her har vi Alt, hvad er moderne!
2den Gruppe.
Det er kun Skal, De selv er Kjerne.
3die Gruppe.
Sligt Broderi De vist ei kjender?
4de Gruppe.
Hvor det flatterer Hals og Hænder!
1ste Gruppe.
See her Smaragder og Rubiner.
2den Gruppe.
At vælge her er det, der piner.
3die Gruppe.
Og disse Spænder med Koraller!
4de Gruppe.
I Deres Smag de vistnok falder!
1ste Gruppe.
Og denne guldbroderte Kjole —
2den Gruppe.
Den Lykke gjør — derpaa De stole! —
3die Gruppe.
Og disse Perler ere ægte.
4de Gruppe.
Sit Bifald Ingen dem vil nægte.
1ste Gruppe.
En Hat, som den, man aldrig seer.
2den Gruppe.
Hvor kan man modstaae disse Fjer.
3die Gruppe.
Og disse Sko kan Hjerter stjæle —
4de Gruppe.
Man aldrig saae saa skjønne Hæle.

Benoit.
Hvad skal jeg dem svare?
Jeg tør ei dem troe.
(til Leverandeurerne)
Eders Lovtaler helst I spare,
Til jeg vælge kan i Ro.
Disse smukke Klæder,
Disse gyldne Kjæder,
De Smaragder, de Koraller —
Alt jo falder
I min Smag!
Hvor de Stene funkle
Som Lyn i det Dunkle!
Disse Fjer
Glad jeg seer —
De sig krøse
Blødt og bruse —
Men af Alt mig behager mest
Dog denne guldbroderte Vest!

Leverandeurerne.
En Hat som den De aldrig seer o. s. v.

Ellevte Scene.

De Forrige. Javotte. Pacome.

Javotte og Pacome
(komme hurtigt ind paa Scenen).
Hvor de larme, og hvor de støie!
Man kan ei høre Ørenlyd!

Benoit.
Javotte!

Javotte.
Benoit! Benoit!
Staa ei saa dum og klodset!

Benoit.
Ingen Snak!

Javotte.
Mange Tak!
See til, at Du gaaer! vær ei tosset!

Benoit.
Jeg er Grev Benoit. (gaaer fornærmet fra hende.)

Javotte.
Grev Be...! Nei han er tosset!

Benoit.
Nu vel, mig den Hat behager —
Ei heller de Fjer jeg vrager —
Men dette Stof jeg lider ei,
Og dets Qvalitet er ringe.
Derfor bort, og flux man bringe
Ting som meer behage mig.

Javotte.
Hvad er det, jeg maa høre?
Greve han!

Miton.
Bliv Du da Prindsesse.

Javotte.
Hvad? jeg — en Prindsesse!

Miton.
Du kan det, naar Du vil!

Javotte.
Ak Lykkens falske Spil
Har kun mig Stakkel daaret!
Han i Troløshed har ei sin Mage
Men jeg vil ikke daarligt forsage,
Nei, hver Tanke jeg strax vil forjage,
Som til ham vil mig drage.
Som Prindsesse jeg nu vil behage —
Denne Hevn over ham vil jeg tage,
Jeg min Kjærlighed glemme nu vil.

Benoit.
Bort med Sorg og med Klage!
Lykkens Gunst vil jeg smage —
En Prindsesse til Mage
Jeg mig skyndsomst nu søge vil!
Jeg til Hofmand er skabt,
Vil paa Eventyr drage
Og den Tanke forjage,
At jeg hende har tabt.

Marquien (betragter ham med Beundring).
Har der Nogen seet Mage?
Jeg mit Spil har ei tabt:
Han er jo dog til Hofmand skabt!

Miton.
Han vil Alle behage!
Han til Hofmand er skabt.

Chor.
Nei Marquien har ei tabt!
Han sin Frygt kan forjage —
Det er let jo at opdage
At til Hofmand han er skabt.

Anden Act.

(En stor Løvsal i en Have i fransk Stil. I Baggrunden en stor Aabning, hvorigjennem man seer et colossalt Springvand med Cascader og Basiner, omgivet af regelmæssigt tilklippede Taxhækker. Tilhøire og tilvenstre to halvrunde Trapper, der føre op til Terrasser. Foran dem Steenbænke. Grotter, Statuer, Vaser og Blomsterguirlander.)

Første Scene.

Dominoklædte Herrer og Damer.
Javotte og Pacome.
(Herrerne i blaa Dominoer, Damerne i rosenrøde.)

Dominoerne.
Phantasien som Tryllerinde
Nu om os sine bløde Arme vinde!
Kjærligheds Længsel, din bittre Kval
Fly fra Skovens den hvælvede Sal!

Kjærligheds-Fryd, Fryd uden Mage
Sine Pauluner skal bygge her.
Af, disse Timer svinde saa fage
Alt med det første Morgenskjær.

(Pacome, kommer med Javotte, der er klædt som en lille Borgerpige paa den Tid og har en Maske i Haanden.)

Pacome.
Tag din Maske paa og vær ikke saa bange. Grev Benoit har benyttet sig af, at Marquien er borte og giver en stor Fest idag; her seer Du Ingenting; men dernede gaaer det lystigt til!

Javotte.
Er Marquien reist bort?

Pacome.
Ja, til Moncontour med Marquisen.

Javotte.
Hvad foretager Benoit sig?

Pacome.
Han danser, prygler Folk og slaaer Alting istykker. Hvad han er bleven for en fornem Herre lige paa engang! Men kom nu ned med i Parken.

Javotte.
Jeg vil nok vente lidt.

Pacome.
Du har været ordentlig paa Tapetet, siden Du tog bort for tre Dage siden ...

Javotte.
Ja, det vil jeg troe!

Pacome (idet han gaaer).
Hvor hun er kjøn!

Javotte
(sniger sig frygtsomt ind mellem Dominoerne).
Hvor skal min Ven jeg dog søge?
O tal!
Hvert et Skridt maa jo forøge
Min Kval.
(Dominoerne fjerne sig.)

Romance.
1.
Alt som Barn gav jeg mit Hjerte
Til ham!
Det har kun forvoldt mig Smerte
Og Skam.

I den Glands, hvori han vugger
Sig blødt,
Veed han ei, at jeg nu sukker
Forstødt.
Og dog vil jeg ei forsage
O nei!
Glemmer ak min Lykkes Dage
Dog ei!
Hvor mon ham jeg nu opsøger
O tal!
Jeg veed, hvert Skridt foroger
Min Kval.

2.

Tidt nok mig han jo sin Lykke
Har kaldt,
Sagt paa ham jeg skulde bygge
I Alt!
Ak kun Sorg nu mig bereder
Hans Ord,
Thi han glemte snart de Eder,
Han svoer!
Og dog vil jeg ei forsage,
O nei!
Glemmer, ak, min Lykkes Dage
Dog ei.

(Dominoerne nærme sig atter.)

Phantasien som Tryllerinde
Nu om os sine bløde Arme vinde!
Kjærligheds Længsel, din bittre Kval
Flye fra Skovens den hvælvede Sal!

o. s. v.

Anden Scene.

Javotte. Miton.

(Javotte søger Benoit. Miton kommer rasende ind fra Baggrunden.)

Miton.

Der er Ingen, der lader mig vide det Mindste! Han gjør Bal, det Uhyre! han vender op og ned paa Alting og inviterer ikke engang mig, sin Lærer og Velgjører! Du har kun taget fire Timer hos mig, Du kan ikke engang de første Elementer, Bondeknold! og Du begynder allerede at emancipere Dig! Jeg har været i Marly og arrangeret min Ballet, Don Sanchez, et choreografisk Mesterværk, og saa gjør han Bal uden mig, den Tølper, den Klodrian! (saaer Die paa Javotte) Men hvad er det? Jeg kjender denne lille Fod og denne Gang! Saaledes gaaer man kun, naar man har lært det af mig! (han standser hende). Du er kjendt, smukke Maske!

Javotte.

Allerede? Det var kjedeligt!

Miton.

Du er Javotte.

Javotte (tager Masken af).

Kjendte De mig virkelig?

Miton.

Ja naturligviis, din Strik!

Javotte.

Hvorpaa?

Miton.

Paa dit smukke og fine Væsen, som jeg jo har lært Dig! Det glæder mig forresten, at Du tager saa godt efter, hvad man siger Dig!

Javotte.

Jeg kom tilfældigt herhen.

Miton.

Ja bild mig det ind! Men hvad skal det sige? Hvad er det for en simpel Kjole, og hvad er det for frygtsomme Maneirer? Vil Du agere Viol? Det er en Blomst, der ikke gjør Lykke! Nei, hvis Du vil see Alle for dine Fødder, saa maa Du være koket, gjøre Dig lystig paa vor Bekostning og holde os Alle for Nar!

Javotte (ironisk).

Det er vist gruelig svært!

Miton.

Ikke saa svært endda! — — Lidt Flothed i Maneren — det har Du jo ellers nok af! — og et feiende Costume, saa gaaer det af sig selv!

Javotte.

Men hvor tager jeg det fra? Jeg vilde jo gjerne gjøre et Forsøg! ...

Miton.

Jeg har Alt, hvad Du behøver. Der er to Dronninger i min Ballet! Jeg har Dragterne til dem Begge, den ene hvid og den anden rød — Du kan selv vælge.

Javotte.

Men hvad skal da De være?

Miton.

Din Tjener! Jeg er din Tjener om Hverdagene og din Minister om Søndagen. Begge Dragterne ligge parate.

Javotte.

Der kommer Grev Benoit! Han maa ikke see mig endnu!

Miton.

Nei, det er vist! I den Dragt vilde Du kun compromittere mig. Forsvind i en Fart.

(Javotte iler ud tilvenstre.)

Tredie Scene.

Miton. Benoit.

Benoit.

Ah, det er jo den kjære Miton. Det glæder mig ubeskriveligt!

Miton.

Ja kom Du kun nærmere, din Tølper, og faa dine Skjænd! Jo Du bærer Dig net ad!

Benoit.

Jeg troer paa min Ære, at han siger Du til mig.

Miton.

Du er en Dagdriver, en Ødeland, der kaster Pengene ud af Vinduet og benytter Dig af Hr. Marquiens Fraværelse til at gjære Gjæld og banke dine Creditorer! Du gjør...

Benoit.
Maa jeg nu være fri for alle Bemærkninger.
Miton.
Du gjør et Bal, der er en Uting, en Skandale!
Benoit.
Hvad er det for en Tone, han taler i, Slubbert?
Miton (forundret).
Slub — — — hvad behager?
Benoit.
Har han et Øre for meget?
Miton (fornøiet).
Et Øre for meget! det er slet ikke galt!
Benoit.
Dumrian!
Miton.
Meget godt!
Benoit.
Troer han, at jeg er hans Ligemand?
Miton.
Bravo!
Benoit (truende).
Veed han, Fæhoved! Slyngel! at hvis jeg gjorde ham hans Ret...
Miton (henrykt).
Han vil banke mig! Han er udmærket!
Benoit.
Men vær Du kun rolig, Miton. Jeg tilgiver Dig ...
Miton.
Den naadige Herre er altfor god!
Benoit.
Thi jeg trænger til Dig.
Miton.
Er det muligt!
Benoit.
Jeg skal præsenteres for Kongen.
Miton.
Saa er det nødvendigt, at jeg tager mig af Dem!
Benoit.
Du kan ikke lære mig noget, Miton!
Miton.
Ikke det! Hvad behager?
Benoit.
1.
Er jeg ikke uforskammet
Som den bedste Cavalleer?
Ned paa Smaafolk frækt jeg seer,
Jeg foragter hele Krammet!
Den Ting læres nok saa net,
Har man Been i Næsen;
Med et hovent Væsen
Gaaer det let

2.
Jeg kun gjør hvad mig behager.
Hvad jeg ikke selv forstaaer,
Hvad der over Stregen gaaer:
Poesi og Kunst jeg vrager!
Den Ting læres nok saa net,
Har man Been i Næsen;
Med et hovent Væsen
Gaaer det let!

Miton.
Det er udmærket godt! De kneiser, De seer Dem stolt og impertinent omkring, De har Hatten under Armen, De holder Haanden i Siden — netop ved det syvende Ribbeen! — og der er ikke Spor af Forlegenhed! Hr. Greve, De er mageløs, og jeg er stolt af saadan en Discipel!
Benoit (støtter sig til Mitons Skulder).
Du tillader, at jeg læner mig til Dig?
Miton.
Det smigrer mig uendelig.
Benoit.
Hør, Miton, jeg kjeder mig glubsk! De Damer og Herrer, som jeg inviteret idag, kan være meget flinke Folk, men de sige mig ikke et Ord. Der er en Prinds, veed Du, hos hvem min Onkel er... attacheret, han bliver priist og berømmet fra Morgen til Aften, og man bærer ham paa Hænderne, men mig bryder der sig Ingen om, og jeg har ingen Anden end Dig, Miton.
Miton.
De kan sagtens faae Venner, naadige Herre!
Benoit.
Gid det var saa vel, at Du talte sandt.
Miton.
Naar Folk bare har Lykken med sig, saa skyde de op som Paddehatte.
(Flarambell træder ind.)
Der er strax En!
Benoit.
Allerede?
(La Bluette træder ind.)
Miton.
Og der er nok En!
Benoit.
Jeg kjender dem ikke.
Miton.
De skal strax gjøre Deres Bekjendtskab.

Fjerde Scene.

De Forrige. Flarambel. La Bluette.
La Bluette.
Hvad seer jeg! De er vendt tilbage, Hr. Miton.
Flarambel.
Det beroliger mig meget!
La Bluette (til Miton).
Vi har ikke vovet at vise os efter det sidste Eventyr.
Flarambel.
Man vil ikke see os. Hvorledes gaaer det Agathe?
La Bluette.
Hvad siger Chimene?
Flarambel.
Det nytter ikke, at vi kaster Billetter ind i Huset eller Parken — man svarer os ikke mere!

Miton (han præsenterer dem for hinanden). Marquis de Flarambel! Marquis de la Bluette! . . . Grev Benoit de Moncontour.

Flarambel og La Bluette.

Hvad siger De?

Miton (sagte).

Det er deres Broder!

La Bluette (iler hen til Benoit).

Hvor det glæder mig at gjøre Deres Bekjendtskab!

Flarambel (ligeledes).

Mig ikke mindre!

La Bluette.

Deres Haand, om jeg tør bede.

Benoit.

Det er mig en Ære og Fornøielse.

Flarambel.

Jeg er bange for, at De finder os paatrængende.

Benoit.

Nei tvertimod.

Flarambel (sagte til Miton).

Han er jo charmant, Miton!

La Bluette.

Yderst charmant.

Flarambel (til Benoit).

Der er Noget, der drager mig til Dem, som jeg ikke formaaer at beskrive.

La Bluette.

Det var netop det, jeg vilde sige.

Benoit.

Folk med Hoved og Hjerte, Hr. Marquis, forstaae hinanden hurtigt.

Miton (sagte).

Bravo!

Flarambel.

De har et saa elskværdigt Væsen og en saa overlegen Aand, at jeg er vis paa, De vil gjøre Furore til Vinter ved Hoffet.

Benoit (lapset).

Man har allerede sagt mig noget Lignende.

La Bluette.

De vil erobre alle Hjerter!

Benoit.

Miton paastaaer det Samme.

Flarambel.

Det er hævet over enhver Tvivl.

Benoit (affides, gnider sig i Hænderne).

Hvor det er deiligt at have Venner!

Miton (sagte).

Husk paa, at De er Adelsmand.

Benoit (reiser sig).

Miton (sagte).

Det er godt.

Benoit.

Miton!

Miton.

Naadige Herre!

Benoit.

Gaa din Vei!

Miton.

Hvad behager? skal jeg gaae?

Benoit.

Ja, hvor tidt skal jeg sige det?

Miton.

Saa sagte! saa sagte! . . . De puster Dem jo op som en Kalkun!

Benoit.

Som en Kalkun! Æsel! hvad er det for en Tone, Du taler i? Er Du kjed af Livet?

Miton (sagte).

Det maa jeg sige! I at skjælde ud er han en complet Adelsmand.

Benoit.

Affsted! (til de Andre) Jeg har altid havt nogen Godhed for den Bøffel, og det misbruger han! (kniber ham i Øret.) Den Galgenfugl kjender mine Svagheder.

Miton (idet han gaaer).

Nu er han næsten altfor complet!

Benoit (raaber efter ham.)

See, hvorledes det gaaer nede paa Dandsepladsen.

Femte Scene.

Benoit. Flarambel. La Bluette.

Benoit.

Jeg giver nemlig idag en Fest i min Park for at høitideligholde min Tilbagekomst. Ere de inviterede?

Flarambel og La Bluette.

Nei!

Benoit.

Saa inviterer jeg Dem nu.

Flarambel.

Det er os en sand Fornøielse.

La Bluette.

Og vi takke Dem begge.

Benoit.

Her er Folk, kan De troe, der kan dandse.

Flarambel.

Vi glæde os mest til at see Deres elskværdige Søstre.

Benoit (forundret).

Mine Søstre?

La Bluette.

Det er da ikke et Bal uden Damer, vil jeg haabe! . . .

Benoit.

Nei paa ingen Maade! . . . (sagte) Jeg har altsaa Søstre, og det har man ikke fortalt mig!

Flarambel.

De ere saa smukke og fortryllende.

Benoit (sagte).

Jeg har Søstre! . . . hvormange?

La Bluette.

Ville vi være saa lykkelige at faae dem at see?

Benoit (hurtigt).

Ja Allesammen! . . . Men hvor er de? (han raaber) Pacome! Skurk! Slyngel! Kom herhid, død eller levende!

Pacome.

Her er jeg! her er jeg!

Benoit.

Hvor ere mine Søstre?

Pacome.
I Kloster, Hr. Greve! (han gaaer)
Flarambel og La Bluette.
Hvad er det? skandaleust! Det maa hævnes!
Benoit.
Skandaleust! Intet jeg veed derom!
Flarambel og La Bluette.
Skandaleust! Man vist har brugt Magt.
Benoit.
Nylig tilbage jeg kom
Og veed Intet derom,
Men jeg haaber, det jævnes!
Flarambel og La Bluette.
Ikke sandt! De med Haand og Mund
Damerne beskytter.
Benoit.
Javist! hvorfor ei? Og dog kun,
Neppe stort min Hjælp Dem nytter!
La Bluette.
Vær ei vred! Mit Hjerte slaaer . . .
Benoit.
Lad os komme paa det Rene!
La Bluette.
Velan, ja! kun for Chimene!
Benoit.
Ja, ja, det godt jeg forstaaer!
Flarambel.
Kun med Frygt jeg siger Dem . . .
Benoit.
Dette Blik jeg godt kan fatte . . .
Flarambel.
Velan ja, det er Agathe!
Benott.
Ja, ja det godt jeg forstaaer.
Flarambel og La Bluette.
O vidste De, hvor vi dem elske!
Benoit.
Ja den Lykke kan Ingen maale!
Hvor deres Øine straale
Af Elskovs søde Kval!
Nei jeg vil ikke taale,
At meer de lide skal!
Flarambel og La Bluette.
Saadan en ypperlig Broder
Er jo, hvordan det gaaer
Et af de største Goder!
Han at hjælpe os formaaer.
Benoit.
Nu godt! De elsker de søde Piger —
Men, hvad mon de siger?
La Bluette.
Endnu har jeg ei forsøgt . . .
Benoit.
Dertil er De for beskeden . . .
La Bluette.
Dog lidt Haab jeg fik forleden.
Benoit.
Sligt spores strax, har man Klogt.
Flarambel.
Ogsaa jeg tør maaskee haabe! . . .
Benoit.
Saa det er vist! De tør nok haabe.
Flarambel.
Ja hvis ei, var jeg en Taabe!

Benoit.
Sligt spores strax, har man Klogt!
Hvor deres Øine straale o. s. v.
Saadan en ypperlig Broder o. s. v.
Benoit.
Men sig mig blot, er I Begge af Adel?
Flarambel og La Bluette.
Tvivl ei derom! uden Dadel!
Benoit.
Og naaer den rigtig høit — til Kong
Dagoberts Tid?
Flarambel.
Dertil den naaer — med nogen Flid!
Benoit.
Ak mit Stamtræ sig taber langt mere.
Ved min Ære.
Dog det faaer at være!
Og kun her jeg adlød
Hvad mit Hjerte mig bød
I elske mine Søstre jo jo
Tag begge To!
Flarambel og La Bluette.
Hvordan?
Benoit.
Ja, dem begge To!
Flarambel og La Bluette
Er det Alvor? tal! Pin os ikke!
Benoit.
Her at spøge passer sig ikke,
Thi godt jeg lider Dem!
Flarambel og La Bluette.
O Held! vi samt vort Hjem
Vil varmt velsigne Dem. —
Du, for hvem mit Hjerte banker,
Mine Øines Lyst!
Dig jeg sender mine Tanker.
O skjænk mig Trøst!
Hør den Dom, Din Broder fælder!
Ak Du veed,
At det Liv og Lykke gjælder,
Salighed!
Benoit.
Deres Hjerte heftigt banker,
De stakkels To!
Elskovs bittersøde Ranker
Om dem sig snoe.
Eet mig undrer, maa jeg sige,
Altsaa man
Selv i Byen tro sin Pige
Blive kan!
De begge To for høit vist flyve.
Ei, ei! kan jeg troe Deres Ord,
Er mine Søstres Skjønhed jo stor!
Jeg maa dog see, om ei de lyve!
Flarambel og La Bluette.
Du, for hvem mit Hjerte banker o. s. v.

Sjette Scene.

De Forrige. Miton.

(Miton kommer frem fra Baggrunden og betragter dem uroligt).

Flarambel.
Jeg kan neppe troe paa saamegen Lykke.

La Bluette.
Mig forekommer det som en Drøm.
Flarambel.
De giver os virkelig Deres Søstre?
Benoit.
Har De ikke mit Ord?
Flarambel.
Forlang af mig, hvad De vil! Min Kaarde er til Deres Tjeneste!
La Bluette.
Min ogsaa!
Benoit.
Tak, Tak! Men mine Herrer Marquier, nu ville vi more os!
Miton (sagte, idet han nærmer sig).
Hvis han faaer Lov til at være alene, gjør han ikke andet end Dumheder!
Benoit.
De kan faae Dominoer oppe hos mig!
Flarambel (bemærker Miton).
Ah, Hr. Miton! Hvilket mageløst Bekjendtskab har vi ikke gjort! Hvor han er brav og opofrende!
La Bluette.
Hvilken Takt og Forstand!
Flarambel.
Og hvilken Fiinhed i hele hans Væsen!
La Bluette.
Han giver mig Chimenes Haand!
Flarambel.
Og jeg faaer min Agathe!

Syvende Scene.

Benoit. Miton. Senere Javotte.

Benoit (seer efter dem).
Hvor de ere forelskede! See blot, hvor de springe og dandse henad Veien. Det er sandt, Miton, hvormange Søstre har jeg?
Miton.
Fire!
Benoit.
Og de ere Alle smukke, ikke sandt?
Miton.
Udmærket smukke!
Benoit.
Jeg har faaet en Fader, som jeg synes om, og en heel Mængde Ahner . . .
Miton.
Overordentlig mange.
Benoit.
Selv er jeg fin, beleven, aandrig og smuk — nu er der kun een Ting, der mangler mig.
Miton.
Og det er?
Benoit.
En Kjæreste.
Miton (med Værdighed).
Det hører ikke med til mit Departement.
Benoit.
Det veed jeg, og Du skal heller ikke befatte Dig dermed! . . . Det skal ikke være en lille Bonde- eller Borgerpige — det er for simpelt, og dertil har jeg altfor megen Smag! Nei, jeg vil høiere tilveirs! . . .
Miton (ironisk).
En Prindsesse maaskee? Eller en Gudinde?
Benoit.
Ja hvorfor ikke?
(Javotte kommer frem, overdreven pyntet med en Maske for Ansigtet. Tre smaa Negerdrenge bære hendes Parasol, hendes Vifte og hendes Slæb.)
Recitativ.
Benoit.
Ah! der er jo Prindsessen.
Miton (sagte).
Hun er slet ikke ringe.
Benoit.
Strax man skimter Noblessen.
(til Javotte)
Er det Venus fra Himmelens Sal,
Der idag vil mig gjæste?
Hulde Gudinde, tillad,
At mit Blik jeg tør fæste
Paa den Skjønhed, som glad
Hele Verden tilbeder
Henrykt hos Eder!
I disse straalende Blikke
Lad mig beruses, jeg beder.
Javotte (sagte, vender sig bort).
Troløse!
Benoit.
Nei! Jeg skipper Eder ikke!
Javotte.
Hvad skal man sige,
At for en Pige
Bove De tør at røbe Deres Flammer!
Kan jeg da glemme,
Hvor jeg har hjemme,
Hvad jeg vil her, og hvorfra ned jeg stammer!
Jer guldbroderte Dragt
I Øinene mig stikker
Og Eders smigrende Tales Pragt
Jo med Begjær mit Øre drikker —
Og dog . . .
Nicolas er min Ven!
Han er god og brav og ærlig.
Han er tro, han er munter og kjærlig;
Han mig binder min Krands,
Fører mig glad til Dands —
Nicolas er min Ven.
Recitativ.
Benoit.
Ja spot Du kun!
Din søde Mund,
Dit Øies Smiil
Har ingen Piil.
Du saarer ei,
Du Blomst i Mai —
Din søde Mund
Helbreder kun!
Javotte.
En Viftes Ridderslag,
Ildfuldt Blik af et Øie,
Lapseri og letsindig Snak
Det er det, der kan Eder bøie!
Og dog . . .
Dog behager mig meer
Fanchon, naar jeg seer

Ak, hvor net hun sin Kurv kan bære,
Og hvor nydelig hun kan være,
Naar hun træder sin Dands
Hist i Pigernes Krands —
Ja Fanchon, det er vist,
Elsker først jeg og sidst.

(hun tager Masken af.)

Benoit (forbauset).

Det er Javotte!

Miton.

Ja vil man see! det er virkelig Javotte!
Igaar Bondepige og idag fornem Dame —
det er Frugten af min ypperlige Methode!

Benoit.

Javotte! en fornem Dame!

Javotte.

Ja ligesom Benoit en fornem Herre!

Benoit.

Væverkonens Datter!

Javotte.

Studedriverens Søn!

Miton.

Snak! vil Du tie! Han er Søn af Marquien!

Javotte (som forstenet).

Han der? Benoit?

Miton.

Javist!

Javotte.

Men jeg kjender jo hans Fader!

Miton.

Det bilder Du Dig ind. Hans Fader er Marquien af Moncontour.

Benoit.

Ja i egen Person!

Javotte.

Og jeg har været saa dristig at forelske mig i en fornem Herre?

Benoit (gaaer hen til hende).

Ja, men det skal være Dig tilgivet!

Miton.

Dog tal for Guds Skyld aldrig tiere om Studedriveren.

Javotte.

Jeg forelsket i en Moncontour!

Benoit.

Hvor hun er yndig!

Ottende Scene.

De Forrige. Pacome.

Pacome (forskrækket).

Naadige Herre! . . . Hr. Greve! . . .

Miton.

Hvad er der paafærde?

Pacome.

Vi er' forlorne!

Miton.

Forlorne?

Benoit.

Hvad er det, Du siger?

Pacome.

Sikken en Ulykke!

Miton.

En Ulykke?

Pacome.

Jeg saae nylig . . . Nei, det er for galt.

Benoit.

For Pokker kom med det! Hvad saae Du nylig?

Pacome.

Marquien og Herskabets Vogn kjørte ind i Gaarden. Marquien og Marquisen ere pludselig komne. Vi ere ulykkelige.

Javotte.

Hvor skal jeg tye hen? hvor skal jeg skjule mig?

Miton (forfærdet).

Det gjælder ikke at tabe Hovedet.

Benoit (skjælvende).

Ja lad os bare være rolige!

Pacome (fortvivlet).

Der vil ligge et Huus! (Miton tager Javotte med sig og løber ud tilvenstre. Benoit vil ud af Baggrunden.) Aa Hr. Greve, forlad mig ikke? De komme ad denne Vei. Jeg hører dem allerede.

Benoit (kommer hurtig tilbage).

Jeg løber jo lige paa dem!

Pacome.

Det er jo netop derfra, de komme.

Benoit (iler henimod Høire).

Troer Du, at jeg er bange?

Pacome.

Men De vender jo Ryggen til dem.

Benoit (idet han iler bort).

Jeg trodser dem, det skal jeg vise Dig.

Pacome (efter ham).

Nei, nei! det er jo ikke den Vei! (seer imod Baggrunden.) Der er de! Man omringer dem fra alle Sider. Hvordan skal det ende?

Niende Scene.

Marquien. Marquisen.

(omringet af Dominoerne.)

Marquisen (forbittret).

Hvad gjør alle disse Masker i vort Huus? Bort, siger jeg! Hr. Marquis, taaler De, at man forhaaner mig?

Marquien (rækker hende en Maske).

Tag den Maske paa, Anaïs! (til Dominoerne, der trænge sig omkring ham) Endnu engang, jeg kræver Dem til Regnskab een for een!

Marquisen (forfærdet).

For Guds Skyld, ingen Dueller!

Marquien.

Hun besvimer! hun doer!

(Dominoerne trænge sig bestandig tættere og tættere om dem. Flarambel og La Bluette komme til, men see ikke Marquien og Marquisen.)

Dominoerne.

1.

Geront' er Fyr og Flamme!
Hans Elskede mon stamme:
„Der tabte jeg min Krands."
Saa syng og spring og dands.

(De drage Marquien og Marquisen med sig i en vild Runddands.)

2.
Geront sig stille glæder;
Hans Elskerinde grædер —
Hvad vil hun med den Krauds?
Nei syng og spring og dands!
(Marquien og Marquisen ere bestandig midt inde i Kredsen. Nogle af de Dandsende ile ud af Baggrunden: de Andre fortsætte.)

Benoit (kommer løbende).
Hold op! for Pokker, hold dog op! Det er jo min Fader, Marquien!

Alle.
Ah, det er Marquien!

Marquisen.
Det er virkelig en grov Spøg.

Benoit.
Og det er Fru Marquisen, min Moder!

Marquien.
De begynde at gaae i sig selv!

Flarambel.
Hvad! det er Marquien og Marquisen!

La Bluette.
Hvilken en ulykkelig Feiltagelse!
(Dominoerne gaae bukkende bort).

Marquien.
Naa! Endelig viser man os dog den Agtelse, der tilkommer os!

Marquisen.
Det er saamæn den høie Tid!

Tiende Scene.

Marquien. Marquisen. Benoit.

Benoit.
Hvilken Lykke, at De er her igjen!

Marquien
(til Pacome, der holder sig til Benoit).
See at faae fat paa Miton. (til Benoit)
Hvad skal det sige? Hvem er alle de Mennesker?

Marquisen.
Og hvad betyder dette Optog, denne Maskerade?

Benoit.
Det er en lille Fest, jeg har foranstaltet! Jeg haaber, at det ikke er Dem imod?

Marquien.
Naar er Du kommet paa det Indfald?

Benoit.
I Søndags.

Marquien.
Og hvad er det for Mennesker, Du har indbudt?

Benoit.
Det er Folk fra Byen og Omegnen.

Marquien.
Men hvad hedde de?

Benoit.
Det er de bedste Familier i hele Frankrig.

Marquien.
Hvor har Du opsnuset dem?

Benoit.
I en gammel Calender.

Marquien.
Lad mig see! . . . Ja den er gammel tilgavns! . . . Hertugen af Merindol! . . . Han er død for sytten Aar siden.

Benoit.
Er han død?

Marquien.
Grevinde Clemence . . . hun er nu to og halvfems! . . . Hvorfor har Du ikke ligesaa godt inviteret Karl den Store?

Ellevte Scene.

De Forrige. Miton.

Marquien (til Miton.)
Hvorledes gaaer det? Er min Søns Opdragelse fuldendt?

Miton.
Fuldendt? nei, men han gaaer rask frem! og om en halv Snes Dage . . .

Marquien.
En halv Snes! . . . og Kongen vil see ham i Overmorgen!

Miton.
Allerede!

Marquien.
Jeg fik en allernaadigst Meddelelse derom i Moncontour. Jeg lod strax spænde for; vi har kjørt hele Veien i Carrière, og nu komme vi hertil . . .

Marquisen.
Og blive gjort Nar af!

Marquien.
Og saa er min Søn endnu ikke færdig! Det er knusende! Det overlever jeg ikke! . . . En Moncontour ikke færdig!

Miton.
Naar jeg siger, at han ikke er færdig, saa tager jeg det naturligviis fra mit kunstneriske Standpunkt. Ved Hoffet har man ikke mit skarpe, kritiske Blik og tager det ikke saa nøie!

Marquien.
Han har altsaa virkelig gjort Fremskridt?

Miton.
Uhyre!

Marquien.
Han vænner sig til sin høie Stilling? De troer, at det vil gaae?

Miton.
Det vil gaae udmærket. Han har allerede banket sine Leverandeurer . . .

Marquien.
Sine Leverandeurer!

Marquisen.
Hvad siger De?

Miton.
Ja og tvunget dem til at springe ud af Vinduerne!

Marquien.
Er han forrykt?

Marquisen.
Det er jo skrækkeligt!

Miton.
Han er noget heftig af Temperament! Det har han uden Tvivl efter Deres Forfædre.

Marquien.
Mine Forfædre! Ja men det var paa Kors-

togenes Tid — og det bruger man ikke i vore Dage!
Ja Palsamblen! det var nok Skik
Blandt mine Ahner, som jeg skatter,
Men i Jern og Pandserplader de gik,
Og Kniplinger var dem til Latter!

Athalaric — fortæl det ei igjen —
Hvem man det Tilnavn gav den Snilde,
Lod daglig hænge ti Mand — men
Det var under Pipin den Lille.

Theodobert sin smukke Viv
Lod ynkelig omkomme —
Det var hans bedste Tidsfordriv,
Dog . . . under Ludvig den Fromme.

Tolvte Scene.

De Forrige. Merlussac. Gautru.

(Merlussac og Gautru komme rasende ind)

Marquisen.

Der er begge Deres Svigersønner, Marquis.

Marquien.

Ah! det glæder mig usigeligt!

Benoit (sagte.)

Det er to nette Uglebilleder! Nei saa har mine Søstre dog en bedre Smag.

Marquien (gaaer dem imøde).

Mine kjære Svigersønner, jeg kommer i dette Øieblik fra Moncontour . . .

Merlussac (afbryder ham.)

Jeg er meget hidsig af Naturen, Hr. Marquis, men jeg haaber, at min Ven, Gautru, der er med mig, vil sige mig, om jeg gaaer for vidt . . .

Marquien (forbauset).

Hvad er der i Veien? Hvormed har jeg været saa uheldig at mishage Dem?

Merlussac.

De gjør en Fest her idag.

Marquien (rækker ham begge sine Hænder).

Ja min Kjære, og De er inderlig velkommen.

Merlussac.

Men De har inviteret min Bedstefader. . .

Miton (til Marquien).

Det er den gamle Almanak!

Merlussac.

De husker maaskee, at han var Apotheker.

Marquien.

Men for Himlens Skyld! jeg forsikkrer Dem, jeg forstaaer ikke et Ord af det Hele! . . .

Merlussac,

Jeg vil lade Dem vide, at jeg i det Punkt ikke forstaaer Spøg.

Marquien.

Hvor kan De troe.

Gautru (paa den anden Side af Marquien).

Merlussac! hold paa mig . . .

Marquien.

De ogsaa?

Gautru.

. . . . hvis jeg bliver rasende!

Marquien.

Men, mine Herrer, hvor kan De et Øieblik troe, at jeg vilde være ubehagelig imod Dem? Jeg har ingen Anelse om hvad der er skeet. (til Gautru) Min kjære Svigersøn?

Gautru.

Pokker være Deres Svigersøn! Det er jo et blodigt Epigram. De har jo inviteret min første Kone til Deres Fest.

Marquien.

Jeg? Har jeg?

Gautru.

Uden Tvivl for at minde mig om . . .

Marquien.

Jeg veed af Intet.

Gautru (i en bitter Tone).

De har ogsaa inviteret denne Mousqueteer, som . . . tilligemed min Kone . . .

Benoit.

Det er jo Almanakkens Skyld.

Miton.

Aa, en Almanak, der er saa gammel som Methusalem.

Marquien.

Ja det er den, der er Skyld i — den hele Forvexling!

Merlussac.

Tør jeg bede Dem forklare Dem saaledes, at man kan forstaae Dem.

Gautru.

Ja maae vi udbede os en Forklaring?

Marquien.

Jeg har ingen Skyld.

Merlussac.

Hvem da? Her er Deres Indbydelse.

Marquien.

Det er min Søn, der har udfærdiget den.

Merlussac (forbauset).

Deres Søn?

Gautru (ligesaa).

Deres Søn?

Marquien.

Ja, han har udfærdiget den efter en Almanak og ikke lagt Mærke til, at den var mange Aar gammel.

Gautru.

De har altsaa en Søn?

Marquien.

Ja, det smigrer jeg mig med!

Gautru.

Siden naar?

Marquien,

Siden forleden Dag . . . Om Forladelse, jeg mener, han er kommen hjem forleden Dag — han er nemlig bleven opdragen paa Landet — og skal i Overmorgen have Audients hos Hans Majestæt.

Gautru (sagte til Merlussac).

Det vil gaae ud over Medgiften.

Merlussac (i en truende Tone).

Hvorledes? De har en Søn, og det har De ikke talt et Ord om?

Benoit (sagte).

Hvad kommer det ham ved, Hanskvast?

Gautru (ligeledes).

Ja, det er virkelig meget alvorligt.

Marquien.
Jeg har allerede overtænkt den Sag, og jeg har besluttet i den Anledning at fordoble mine Døttres Medgift. .
(Merlussac og Gautru see paa hinanden.)
Og jeg har besluttet at udbetale den contant paa deres Bryllupsdag.

Merlussac.
Det er et smukt Træk, Svigerpapa, og jeg skal vise Dem i Gjerningen, at jeg ingenlunde er uforsonlig.

Gautru.
Nei ingenlunde!

Merlussac.
Jeg tilstaaer imidlertid, at jeg var ligeved at hæve Forbindelsen...

Marquien.
Utaknemmelige!

Merlussac.
Det vilde ganske vist bedrøve min ophøiede Cousine, som selv vil underskrive Contrakten.

Marquien.
Hvad siger De! Hun vil selv.

Gautru.
Ja min med!

Marquien.
Ak, gid det var imorgen den Dag!

Merlussac.
Hans Majestæt vil blive fornøiet!

Marquien (i den syvende Himmel).
Der skal heller Intet blive sparet. Underret Notaren om, at jeg triplerer Medgiften, selv om jeg skulde blive nødt til at sælge et af mine Godser.

Gautru (til Merlussac):
Jeg kan ikke modstaae længer!

Merlussac.
Jeg ikke heller. Men det er en stor Svaghed, det tilstaaer jeg!

Marquien.
Den Sag er altsaa afgjort?

Merlussac.
Det er den! Farvel! (de give hinanden Hænderne): (til Gautru, idet han gaaer) Han er glimrende!

Gautru.
Mageløs!

(de gaae.)

Trettende Scene.

Marquien. Marquisen. Benoit. Miton.

Marquien (gnider sig i Hænderne).
Har I hørt det Allesammen. Imorgen vil hun, den Uforlignelige, gjøre mig den Ære at gjæste mit ringe Huus!

Benoit.
Men De vil dog vel ikke give mig saadant et Par jammerlige Svogere?

Marquien.
Er Du ikke tilfreds med dine Svogre?

Benoit.
Nei det er jeg rigtignok ikke. Saa har jeg et Par ganske andre i Baghaanden.

Marquien.
Som Du selv har udsøgt? Saa er de vist gode! Nei imorgen underskrives Contrakten.

Benoit.
Det bliver der Intet af, thi jeg sætter mig imod det.

Marquien.
Gjør Du?

Benoit.
Ja for Pokker, man gifter da ikke sine Døttre bort uden at spørge dem først! Jeg er vis paa, at de ere af min Mening, og det vil jeg strax overbevise mig om.

Marquien.
Og hvorledes vil Du bære Dig ad dermed?

Benoit.
Intet er lettere. Jeg vil hen i Klostret og spørge dem ad. Klostret er jo lige herved! Det skal saamænd ikke staae længe paa.
(han iler ud.)

Marquisen.
Han vil hen i Klostret!

Marquien.
I Klostret?

Marquisen.
Han vil tale med mine Døttre!

Marquien.
Vær rolig; Han faaer ikke Lov til at komme ind! .... Miton, løb efter ham og pas paa ham!

Miton.
Jeg skal nok bringe ham tilbage.
(han gaaer.)

Fjortende Scene.

Marquien. Marquisen.

Marquisen.
Det er virkelig en nydelig Søn, De der har skaffet os paa Halsen! Og hvorfor? For et Ords Skyld, fordi Kongen har sagt det! — Et Mundsveir, som han har glemt i det næste Minut!

Marquien.
For Guds Skyld, Anaïs! Tag Dem iagt! Et Kongeord — Mundsveir! Det er da godt, at Ingen har hørt os!

Marquisen.
Jeg begriber ikke, at De roligt kan finde Dem i saadanne Galskaber!.... Han gjør Bal, Maskerade... Han vender op og ned paa Alting, han fornærmer vore Svigersønner og vil sætte vore Døttre op imod deres Forældre...

Marquien.
De er altfor haard imod det stakkels Menneske!...

Marquisen (heftig).
Men hvad er da De?

Marquien.
For Guds Skyld, tal dog sagte; husk paa, at han er min Søn, og at jeg trænger til ham!...

Marquisen.
Deres Søn! En Grobrian, der kaster Haandværkerne ned ad Trapperne, banker sine Creditorer, og tilsidst banker han vel Dem med?

Marquien.
Vist ikke! — De er for slem. Husk dog paa, at han er saa ung, og at jeg har selv været ung!

Marquisen.
Ja det er ogsaa noget at rose sig af!

Marquien.
Ja hvorfor ikke? Man er kun ung een Gang, og det er en stor Tosse, som ikke bruger sin Ungdom, mens han har den! (seer glad hen for sig) Gudskelov, jeg har i det Punkt Intet at bebreide mig!

Marquisen (betragter ham skarpt).
De siger det med et saa besynderligt Smiil, at der begynder at gaae et Lys op for mig!

Marquien.
Hvad mener De?

Marquisen.
Nu forstaaer jeg det Hele! De er jo skamløs nok til at rose Dem af Deres Udskeielser! De er en Don Juan, og nu begriber jeg, hvorfor De er saa forgabet i denne Søn, at De slet ikke kan see alle hans Galskaber. Han ligner Dem ogsaa paa en Prik, og man behøver blot at see ham lee, saa er han Deres udtrykte Billede! Det var mig paafaldende strax...

Marquien.
Men det er for galt! Hvor kan det falde Dem ind?

Marquisen.
De er en Don Juan, nu seer jeg det tydeligt, og naar Kongen ved Audientsen sagde til Dem: „De har en Søn", saa havde De god Grund til at sige: Ja Sire; thi De vovede ikke at lyve Hans Majestæt lige op i Øinene.

Marquien.
Men De er jo fra Forstanden!

Marquisen.
Nei, jeg er det ikke, men jeg var det, dengang jeg giftede mig med Dem!

Marquien.
Hold dog op, Anaïs! Jeg forsikkrer Dem...

Marquisen.
Jo det er en net Komedie, De har faaet lavet der, og De generer Dem ikke for at lade mig spille en Rolle med i den...

Marquien.
Men jeg sværger Dem til...

Marquisen.
Ti! Jeg siger Dem for tredie Gang: De er en Don Juan, men De skal ikke døe i Synden! Jeg vil hævne mig, hører De! jeg vil hævne mig, og det er ikke for silde endnu.

Marquien.
Anaïs!

Femtende Scene.

De Forrige. Pacome (strax efter.) Miton (og derpaa) Benoit.

Pacome (kommer farende).
Nei, Du milde Gud, hvad har jeg dog oplevet! Naa, det maa jeg sige, han er ikke daarlig, den unge Herre, han lægger saamen ikke Fingrene imellem.

Marquien.
Hvad er der? Hvad har han nu gjort?

Pacome.
Aa om Forladelse, jeg saae slet ikke Hr. Marquien! Jo det er srigtignok en rar Historie!

Miton (kommer ind, begeistret).
Det er stort! det er glimrende, mageløst!

Marquien
(til Benoit, der i det samme kommer ind).
Har Du været i Klostret?

Benoit.
Naturligviis! Jeg styrtede derhen og bankede paa i al Beskedenhed. Et gammelt Uglebillede af Nonne lukkede op og spurgte om mit Navn. Jeg sagde hende det i den blødeste Tone af Verden, men hun vilde smække Døren i for Næsen af mig! Det vilde jeg ikke finde mig i. Jeg skjød hende lempelig tilside, men hun deisede om og skreg Gevalt! I et Spring var jeg inde i Klostret. Nonnerne hvinede og flygtede til alle Sider. Var det en Maade at tage imod mig paa? Jeg blev rasende og kastede Meubler og Alt, hvad jeg kunde faae fat paa, ud af Vinduerne.

Marquien.
Hvad for noget? Er Du forrykt?

Benoit.
Saa tændte jeg Ild paa det hele Skrammel!

Marquisen.
Gud frie os! han har stukket Ild paa Klostret!

Benoit.
Nonnerne løb imellem hverandre og skreg, som de vare gale! Det var et Spektakel; men jeg lo, saa jeg maatte holde mig i Siderne!..

Marquisen.
Han lo!

Benoit.
Aa, det var jo kun Løier! Imidlertid havde man sendt Bud efter Vagten, men det vilde jeg ikke vente efter og skyndte mig bort.

Marquisen.
Men mine Døttre!

Pacome.
Ja, hvorfor tog De ikke Frøknerne med Dem?

Benoit.
Jeg kjendte Dem jo ikke.

Sextende Scene.

De Forrige. Merlussac og Gautru (komme forfærdede ind).

Merlussac.
Brand! Brand!

Miton.
Vist ikke! Det er kun noget gammelt Skramleri!
Gautru.
Men Vinden staaer lige paa!
Merlussac.
Der bliver ikke Steen paa Steen! Man har lukket Klosterporten op paa vid Væg, og Nonnerne flygte over Hals og Hoved.
Benoit (i en udfordrende Tone).
Maa jeg spørge, om De kommer for at sige mig Ubehageligheder?

Syttende Scene.

De Forrige. Agathe. Chimene. Angelique og Philomele.

(Søstrene komme løbende ind i deres Klosterdragt og med hinanden i Haanden.)

Søstrene.
O Fryd, at vi
Er atter frie,
Og at igjen
Vi kom herhen.
Man Klostrets Port
Har os opladt,
Og aldrig meer
Man faaer os fat!
Benoit.
Det glæder mig at jeg dem aabned Porten.
Søstrene.
Min Gud! han er her!
Benoit.
Det glæder mig især!
At, smukke Damer! jeg i hver
Kan hilse paa en Søster kjær!
Marquien.
Hvordan?
Marquisen.
O vee!
Søstrene.
Hvad maa vi høre!
Marquien.
Jeg har forglemt at fortælle, I Smaa!..
Søstrene.
Vi strax jo ham omfavne maa!
Marquisen.
O min Gud!
Marquien.
Nei, gjør det ikke!
Benoit.
De er søde, hvor de nikke!
Søstrene.
Hvor det er rart at ha'e en Broder,
Hvem godt man lider
Og kjæler for til alle Tider —
Omfavner ham!
Benoit.
Det er en Lykke!
Jeg dem kan trykke
Til dette Bryst!
Marquien.
Nei modererer
Jer lidt, smaa Piger.
Marquisen.
Hør, hvad man siger!
Søstrene.
Hvor det er rart at ha'e en Broder o. s. v.
Marquien og Marquisen.
Hold op! hold op!
Benoit.
De elske mig, ja!
Al min Sjæl til dem flyver,
Saa kom til mig Agathe!
Ogsaa Du, min Chimene!
Kom hid! frisk Mod!
(han kaster dem i Armene paa Flarambel og La Bluette.)
Tag dem da!
Alle.
Hvad?
Gautru og Merlussac.
Er han gal?
Søstrene.
Mon vi drømme!
Benoit.
Nei! jeg gav Jer dem!
Gautru og Merlussac.
Skal vi Marken rømme?
Marquien.
Kunde Sligt jeg drømme!
Benoit.
Ja! jeg gav Jer dem —
Det aldrig glem!
Søstrene.
Hvor det er rart at ha' en Broder o. s. v.
Paa os han nu kan stole fast o. s. v.
Benoit.
Sligt maa jo gjøres i en Hast!
Marquisen (til sin Gemal).
Der seer Du Frugten af Din Ungdomslast.

Tredie Act.

(Salen fra første Akt. Det er Aften; Lysekroner og Kandelabre ere tændte. Vinduet i Baggrunden er tilhyllet. Foran det er der i Baggrunden en Estrade, hvorpaa der staaer en Slags Thronstol.)

Første Scene.

Javotte. Pacome.
Pacome.
Naa, vender Du endelig Næsen hjem?
Javotte.
Fru Marquisen kom hertil igaar, og jeg fulgte med.
(hun vil gaae.)
Pacome.
Hvor vil Du hen? Er Du bange for at være alene med mig? Det er forresten godt at Du kommer, for her skal være stor Bryllupsstads, og Contrakten skal nu underskrives iaften.
Javotte.
Ja det er nok et rart Bryllup! Begge Frøknerne gaae og græde, saa det er en Ynk!

Pacome.
Det er ogsaa noget at græde for. De skal jo giftes med et Par Fættere til Kongen, siger man! Der er saamæn Nok, der slikke deres Fingre efter saadant et Parti! Har Du forresten seet noget til den naadige unge Herre?

Javotte.
Hvem mener Du?

Pacome.
Grev Benoit, naturligviis, hvem ellers?

Javotte.
Nei!

Pacome.
Jeg har ikke seet ham siden igaar og maa nødvendigviis tale med ham. Farvel!
(han gaaer.)

Javotte.
Jeg vilde strax tage bort, men jeg kan ikke. Jeg veed ikke, hvad det er for en Magt, der fængsler mig til ham; nu, han er bleven Greve, holder jeg endnu mere af ham end før! Der kommer de to unge Marquier! Gud veed, hvorledes de ere tilmode!

Anden Scene.

Javotte. Flarambel. La Bluette.

Flarambel.
Er Marquien af Moncontour at faae i Tale?

Javotte.
Nei, han er ikke hjemme.

La Bluette.
Saa vil vi vente, til han kommer.

Javotte (sagte).
Det lader til, at de veed Ingenting, men det faaer de da tidsnok at vide, de Stakler.
(hun gaaer.)

Flarambel.
Hvorledes gaaer det? Er Du bleven forknyt, La Bluette?

La Bluette.
Nei, jeg er beredt til at trodse Alle.

Flarambel.
Du mødte jo før vore Rivaler?

La Bluette.
Ja, og Gautru saae paa mig med et Smil, der ikke tydede hen paa noget Godt.

Flarambel.
Dem protegerer man, og os viser man Døren! Jeg finder det dog virkelig for galt, at jeg skal staae tilbage for en Merlussac.

La Bluette.
Og jeg for en Gautru!

Flarambel.
Det er en Fornærmelse, vi ikke vil taale, og Marquien skal staae os til Regnskab.

La Bluette.
Det skal han!

Flarambel
(der er gaaet op mod Baggrunden).
Men hvad er det? Hvad betyder alle disse Tilberedelser?

La Bluette (der følger efter ham).
Ja, og saae Du ikke? Man bredte Tepper over hele Gaarden.

Flarambel.
Her maa være noget paafærde!

La Bluette (i en ironisk Tone).
Blot vi ikke komme til Uleilighed! Der kommer Nogen! — Ah — det er den lille Philomele.

Flarambel.
Nu gjælder det! Skyd nu Modet op i Dig!

La Bluette.
Troer Du, jeg er en Hare?
(De blive staaende henne tilvenstre. Philomele kommer fra Høire og taler ind ad Døren til en af sine Søstre, som man ikke seer.)

Tredie Scene.

Flarambel. La Bluette. Philomele.

Philomele
(staaer i Døren og vender Ryggen til de to unge Mennesker).
Jeg er lige saa ulykkelig som Du, kjære Søster! Det er et sørgeligt Huus, det skal Gud vide, og bedre bliver det nok ikke denne Gang. (hun gaaer henimod Midten af Scenen uden at see Nogen). Man har sat den stakkels Maxime i Cachotten. (faaer Die paa Marquierne). Er De her?

Flarambel (med Værdighed).
Ja vi skylde vor Ære at forlange en Forklaring.

Philomele.
Tag Dem i Agt! De blive arresterede begge To!

Flarambel og La Bluette.
Vi? Arresterede!

Philomele.
Ja som jeg siger; See at komme bort i en Fart. Papa har faaet udfærdiget en Arrestordre mod dem Begge...

Flarambel.
Men man vil dog vel sige os hvorfor?

La Bluette.
Hvad har vi forbrudt?

Philomele.
Alt!

La Bluette.
Alt?

Flarambel (smilende).
Det lader jo til at blive alvorligt!

Philomele.
De har overfaldet et fredeligt Kloster, sprængt Porten, indjaget Novicerne Skræk og Sat Ild paa det Hele. Egnen er i Oprør imod Dem! Det er lykkedes Papa at vælte Mistanken fra Benoit over paa Dem, og nu er det Dem, det gaaer ud over!

Flarambel.
Det gaaer ud over os siger De?

La Bluette.
Men hvad siger Chimene?

Philomele.
Hun græder!

Flarambel.
Og Agathe?
Philomele.
Hun er fortvivlet!
Flarambel.
Og De?
Philomele.
Jeg er ude af mig selv, thi man har sat Maxime i Cachotten.
Flarambel.
Men Grev Benoit kan jo sige, hvorledes det er gaaet til.
La Bluette.
Ja et Ord af ham maa jo være nok.
Philomele.
Ja det Ord kan De vente længe paa, thi han sidder under Laas og Lukke.
Flarambel.
Grev Benoit?
Philomele.
Ja, han er spærret inde i den røde Stue, og Papa har selv holdt Vagt udenfor Døren, for at han ikke skal smutte bort!
La Bluette (til Flarambel).
Hvad siger Du nu?
Flarambel.
Det er virkelig godt anlagt!
Philomele.
Og hvad der er det Værste endnu! om en halv Times Tid skal mine Søstre have Bryllup.
Flarambel.
Det gjør De i Evighed aldrig! De ville sætte sig derimod.
La Bluette.
Det vil de!
Philimole.
Nei de vil ikke!
Flarambel.
Hvad behager?
Philomele.
Det vove de ikke, thi Madame de Maintenon vil selv underskrive Ægteskabscontrakten, og hun ventes her hvert Øieblik.
Flarambel.
Hun kommer herhen? Madame de Maintenon.
Philomele.
Ja derfor er der vendt op og ned paa hele Huset, og Papa er ude af sig selv af Henrykkelse.
La Bluette.
Saa maa vi bort:
Philomele.
Ja, er det ikke skrækkeligt?
Flarambel.
Jeg veed, hvad jeg har at gjøre. Jeg udfordrer Merlusac og dræber ham.
La Bluette.
Og jeg dræber den Anden.
Flarambel.
De skal døe for vor Haand.
Philomele.
For Guds Skyld! Husk dog paa Kongens Forbud!
Flarambel.
Hvem bryder sig derom, naar man har Intet meer at tabe?
La Bluette.
Vi vil falde som Mænd!
(de give hinanden Haanden med tragisk Pathos og staae nede i Forgrunden til Høire, idet Marquien kommer ind fra samme Side og gaaer lige hen til Thronstolen, som han betragter fra alle Sider.)

Fjerde Scene.

Marquien. Flarambel. La Bluette og Philomele.

Marquien.
Den er simpel... lidt for alvorlig i Stilen! ... men den imponerer (idet han vender sig om). Hvad seer jeg! ... De vover at komme hid! ... Hr. Politicommissair! Hr. Politicommissair! (Politicommissairen kommer ind fra Venstre med Vagt). Vil De behage at arrestere mig de to Herrer? Her er Deres Ordre.
(Han holder paa Philomele, der vil hen til Politicommissairen.)
Du bliver her? Vov ikke at gaae fra mig!
Philomele.
Papa! hvor kan Du være saa grusom?
Marquien.
Bliv her, siger jeg!
La Bluette (raaber).
Chimene!
Flarambel (ligeledes).
Agathe!
Philomele
(river sig løs fra Marquien og iler hen til Politicommissairen).
Man har ført Dem bag Lyset! Hører De? De to unge Herrer ere uskyldige! Det er et skjændigt Bedrageri
Marquien.
Hr. Politicommissair, kald paa Deres Mandskab!
Flarambel (fortvivlet hen imod Døren).
Farvel, vi sees aldrig meer.
La Bluette (ligeledes).
Nei aldrig!
(Politicommissairen tørrer sine Øine.)
Marquien.
Hr Politicommissair, det er ikke Tid til at staae og flæbe!
Flarambel (tragisk).
For din Skyld, Agathe, kan jeg lide Alt.
La Bluette (ligeledes).
For Dig, Chimene, gaaer jeg villigt i Døden!
Philomene (til Politicommissairen).
Vil De vide, hvem der er den Skyldige? Jeg kan sige Dem hans Navn!
Marquien (trækker hende opbragt tilside).
Vil Du anklage din egen Brodrr?
Philomele
(kaster sig paa Knæ, idet de unge Marquier afgiver deres Kaarder).
Papa, Papa! lad dem ikke lide uskyldigt!
Marquien.
Staa op og krøl ikke din Kjole.

Flaram bel (idet han følger Politicommissairen).
Farvel, fortryllende Agathe!
La Bluette (ligeledes).
Farvel, himmelske Chimene!
Marquien (rasende).
Bort siger jeg! (De føres bort af Politicommissairen og Vagten; til Philomele) Saa der er en Angiverske i min Familie!
Philomele.
Jeg har ikke sagt noget Navn, men jeg besværger Dig, hør mig!
Marquien (i en høitidelig Tone).
Ti og husk, at jeg venter Madame de Maintenon! (han gaaer længer ned i Forgrunden og siger til sig selv) Tilfældet staaer mig bi! Jeg er nu bleven disse unge Spradebasser kvit og kan igjen sætte min Søn i Frihed! (han gaaer endnu længer frem og standser bevæget.) Nei denne Lykke er for stor, og jeg overvældes af mine Følelser! (til Philomele) Tag denne Nøgle, min Datter og gaa op.
Philome (tager den hurtigt).
Jeg veed, hvad De mener. Stakkels Broder, det er paa Tiden.
(Hun løber ud tilvenstre).
Marquien (alene; begeistret).
Saa er det da ikke et Eventyr, ikke Noget, jeg har drømt! Hun vil betræde denne Tærskel, hun vil sætte sig i denne Stol — hun, den Store, den Berømmelige, den Mageløse! Ak, min Lyksalighed vilde nu være fuldkommen, hvis blot min Kone vilde blive god igjen og holde op med at skjænde, fordi jeg har maattet skaffe mig denne Søn!
Philomele (kommer tilbage).
Hvilken Ulykke! Værelset er tomt! Der staaer et Vindue aabent . . . han har taget Flugten.
Marquien.
Taget Flugten?
Philomele.
Lad os sætte efter ham!
Marquien (fortvivlet).
Han har forladt mig!
Philomele.
Vi faae ham nok igjen.
Marquien.
Nei, han er væk! . . . Jeg gaaer fra Forstanden! Flygtet lige i det Øieblik, da jeg venter Madame de Maintenom! Hvad vil hun sige? (han gaaer ud og fører Philomele med sig. I samme Øieblik kommer Pacome forstraalet og forskrækket ind fra den anden Side.)

Femte Scene.

Pacome.
Hvilken skrækkelig Historie! Hvor dog Døden kan komme bag paa En, uden at man aner det! Saadant et rart og deiligt ungt Menneske, og saa gaae bort i en Duel, naar man er i den mest blomstrende Alder. (med taarekvalt Stemme.) Jeg kom netop til i det samme og saae min unge Herre faae det dræbende Stød og styrte om, saa lang som han var. Men jeg kan ikke taale at see Blod, og saa skyndte jeg mig hjem, som om Pokker var efter mig. (Benoit træder ind).

Sjette Scene.

Pacome. Benoit.
Pacome (forfærdet).
Vorherre bevare mig! Et Spøgelse! En Gjenganger!
Benoit.
(seer kummerlig ud. Parykken er i Uorden og Klæderne forrevne; han kan neppe staae paa sine Been.)

At gaae med Kaarde klæder deiligt,
Og tidt har det voldet mig Spas;
Dog kan det falde ubeleiligt,
Naar ei den skal bruges til Stads.

Da jeg imorges hjemad raved
Og frygted mindst for Folkesnak,
Men troede, Alt var velbegravet,
Da traf jeg Hr. de Merlusfac.

„Ha". skreg jeg, „Skurk!" og trak min Klinge.
„Forsvar Dig!" Og paastand han adlød.
Jeg nu til at slaaes maa mig tvinge,
Men faldt strax om og laa som død.

Derfra nu sporenstregs han flygter,
Men jeg mig reiser, stolt og kry,
Og som en Mand, der Intet frygter,
Jeg gaaer, — men træffer Hr. Gautru.

Jeg fordrer ham og Kaarden drager.
Han falder ud med Stød paa Stød —
Men en rædsom Frygt mig betager,
Og anden Gang jeg laa som død.

At gaae med Kaarde klæder deiligt,
Og tidt har det voldet mig Spas.
Dog kan det falde ubeleiligt,
Naar ei den skal bruges til Stads.

Pacome.
Er det Dem Herre? Og jeg, som har gaaet og grædt over Dem i en heel Klokketime!
Benoit.
Jeg holder ikke af, at Folk skal græde for min Skyld, derfor lod jeg dem blot pirre ved mig begge To, og saa dumpede jeg strax!
Pacome,
Jeg troede, De var paa det Yderste!
Benoit.
Og saa løb Du, det var virkelig smukt!
Pacome (lidt flau).
Ja jeg løb — men jeg løb efter Doktoren. (han leer.) Jeg tænker forresten paa, hvad for et Ansigt de to Fyre vil sætte op, naar de see, at De feiler Ingenting.
Benoit.
Det skal Du ikke bryde Dig om! Du skal overhovedet slet ikke tale om den lille Historie. Jeg er beskeden og holder ikke af, at man taler om mine Meriter.

Benoit.
Men for at komme til noget Andet, jeg er saa sulten, at Tarmene skrige i mig! Skynd Dig derfor op paa mit Værelse, gode Pacome, og dæk et godt Aftensbord til mig! Tag et Par Flasker Viin op af Kjælderen og dæk til To . . . men tal ikke om det . . . Jeg venter Nogen.

Pacome.
Det skal jeg! . . . (sagte) Nogen? Det er altsaa et Fruentimmer.

(Han vil gaae, men møder i det samme Marquien, der kommer tilbage igjen med Philomele ved Haanden. Agathe og Chimene komme frem fra den anden Dør i Baggrunden tilhøire og Angelique fra den venstre. Pacome staaer et Øieblik forbløffet, men styrter ud af Scenen.)

Syvende Scene.

Benoit. Marquien. Agathe. Chimene. Angelique og Philomele.

Marquien.
Hvad seer jeg? der staaer han!

Philomele.
Min kjære Broder! Der er han!

Chimene.
Hvilken en Lykke!

Marquien (løber opbragt hen til ham).
Hvorledes er det Du seer ud? Hvor har Du været henne?

Benoit (halvsagte).
Det kan jeg ikke sige Dem nu, Papa! Husk paa, at de unge Piger ere tilstede?

Marquien (halvsagte, men rasende).
Afskum, Tølper, Dagdriver! hvad har Du bestilt siden igaar?

Benoit (halvsagte).
Jeg har drevet omkring og sviret.

Marquien.
Det er jo nydeligt!

Benoit.
Ja meget smukt er det vel ikke; men jeg troede, det hørte med til Stillingen.

Marquien.
Hvor har Du gjort af din Kappe?

Benoit.
Den har jeg tabt i Spil.

Marquien.
Og Din Fjerhat?

Benoit.
Ligesaa!

Marquien (løfter Stemmen og truer af ham).
Hør, Du fortjente, at jeg . . .

Philomele.
Nei for Guds Skyld, kjære Papa!

Agathe.
Husk dog paa, at det er et voxent Menneske!

Chimene.
Herre Gud, han er saa ung!

Philomele.
Tilgiv ham for denne Gang!

Marquien.
Ja jeg faaer jo at finde mig i Alting! Jeg har desuden heller ingen Tid . . . Hør da, hvad jeg har at sige Dig! . . . Jeg har lagt en ny Dragt op paa dit Værelse. Gaa op og tag den paa og kom saa ned paa Øieblikket!

Benoit (kaster sig om hans Hals.)
Bravo! det kan jeg lide! De er en Papa efter mit Hjerte, og jeg kan ikke lade være med at omfavne Dem! Det er Blodets Røst, der ikke lader sig bekæmpe!

Marquien.
Slip mig! slip!

(Han gaaer hen med ham mod Baggrunden, de unge Piger blive staaende i Forgrunden og see bedrøvede ud.)

Chimene.
Det er den Eneste, vi har at stole paa.

Agathe.
Og han gaaer uden at sige os et Trøstens Ord!

Chimene.
Jeg er nærved at fortvivle.

Agathe (grædende).
Jeg seer det nok — jeg bliver dog nødt til at ægte denne Hr. de Merlussac!

Philomele.
Min stakkels Søster.

Chimene (græder).
Det er altfor grueligt, dette Uhyre af Gautru!

Angelique.
Jeg skal dog prøve paa, om jeg ikke kan omstemme Papa!

Philomele.
Ja men ikke med det Gode, thi det nytter slet ikke. Det forsøgte jeg, men saa blev han reent ustyrlig.

(Benoit gaaer. Marquien kommer tilbage og betragter dem prøvende.)

Ottende Scene.

Marquien. Chimene. Agathe. Philomele og Angelique.

(Derefter) Miton.

Marquien.
Kom frem, Børn! . . . Kom alle Fire og lad mig see lidt paa Jer! Passeer forbi mig, Smaapiger! een for een.

(De gaae langsomt og forundrede forbi ham. Marquien betragter dem opmærksomt.)

Agathe (i en frygtsom Tone).
Er Du ikke tilfreds med os?

Marquien (som før).
Naa, jeg holdt nok af lidt mere livlige Farver, noget Høirødt og Skinnende. Og saa lidt mere paa Haaret . . . en Fjerbusk, nogle Pappegøiefjer! . . . det seer strax lidt fiffigt og koket ud og falder i Øinene! . . . (med et Suk) Naa lad gaae! det er ikke saa galt! (han træder hen foran dem) Lad os nu antage, at Fru Marquisen af Maintenon har taget Plads paa den Thronstol der, og at I nærme Eder til hende! Lad mig nu see, hvorledes I bære Eder ad! Husk paa; at det er især Smilet, det kommer an paa, det maa paa engang være ærbødigt og

mildt og forraade, at I ere stolte af den Lykke, der vederfares Eder i dette Øieblik.

(Marquisen gaaer først frem og bukker for den tomme Læneſtol, derefter Døttrene — i det samme er Miton traadt ind af Døren i Baggrunden tilhøire og ſtaaer netop ved Thronitolen. Han er klædt i mørk violet Dragt, ſeer alvorlig og nedſlaaet ud og har foldet Hænderne foran Bryſtet.)

Søſtrene (forbauſet).

Hr. Miton! ... De her?... Hvad er det?

Marquien.

I Sorg? For hvem bærer De Sorg?

Miton.

For Ingen, Hr. Marquis!

Marquien.

Hvorfor ſætter De da ſaadant et ynkeligt Anſigt op? og hvortil denne Bedemands-dragt? De ſeer jo ud ſom en Gjenganger.

Miton.

Det er paa Moden.

Marquien.

Hvad ſiger De?

Miton.

Efter hans Majeſtæts Befaling er det den nyeſte Mode. Den ſtore Konge leer ikke mere; han er bleven fjed af vore tomme Forlyſtelſer; han har ſelv begyndt at føre et aſketiſk Liv og har paabudt os Andre at gjøre det Samme.

Marquien.

Er det muligt?

Miton.

Han har kun behøvet at udtale et Ord, ſaa er al Munterhed banlyſt med det ſamme.

Marquien.

Hvad ſiger De?

Miton.

Hoffet klæder ſig i Sæk og Aſke. Man hører kun Litanier og ſeer kun Heldører og Bededagsanſigter omkring ſig. Hofcouleuren er Graat og Graat i Graat.

Marquien.

Miton, det er ude med mig! Graat og Graat i Graat ſiger De, og mine Døttre ere overſaaede med Sløifer og Blomſter!

Miton.

Dem kan man hurtig ſkille ſig af med.

Marquien.

Men Ulykkelige! de ſlotte Manerer, ſom De har bibragt mine Døttre under Paaſkud af at lære dem bon ton, kan man ogſaa hurtigt ſkille ſig af med dem?

Miton.

Naturligviis!

Marquien.

Hvad vil Madame de Maintenon ſige, naar jeg om lidt ſkal have den ufortjente Naade at ſee hende her! Hun vil forarges!

Miton.

Ingenlunde! Hun vil ikke mærke det mindſte. Det gjælder kun om at etablere et Princip, og dette Princip er for Øieblikket at holde ſig fuldkommen paſſiv. Mine Damer! De rækker ikke længer Haanden til Kys, De lader den hænge ganſke ſkødesløſt ned, og Deres Kavaleer maa ſelv bekvemme ſig til at gribe den. Saaledes! fortræffeligt!... Det er det Hele ... Alt det Øvrige retter ſig derefter.

Marquien (nærmer ſig forbauſet).

Hvad? er det det Hele?

Miton.

Fuldſtændigt! (Han gaaer hen tilhøire og kalder) Suzon! Marcelline!

Angelique.

Det gaaer ſom Ingenting, Papa!

Agathe.

Det gjælder kun om at ſætte et alvorligt Anſigt op! ...

Chimene.

Og at paatage ſig et bly Væſen.

Philomele.

Det kan vi da ſagtens!

Marquien (forbauſet).

Saa det kan I ſagtens!

Miton

(til Kammerpigerne, der komme ind i det ſamme).

Skil de unge Damer af med alle diſſe Baand, Sløifer og Blomſter. Lad det gaae i en Fart! (til Marquien) De ſkal ſee, Hr. Marquis, hvad det vil gjøre for en Forandring.

Agathe.

Du er ſaa langſom, Suzon!

Chimene.

Rap Dig, Marcelline!

Philomele.

Mig tænker der ingen paa. Det er da godt, at man kan hjælpe ſig ſelv. (ſagte til Miton) De to unge Menneſker ere arreſterede.

Miton.

Nei!

Philomele.

Ikke? Er de paa fri Fod?

Miton (nikker.)

Philomele.

Hvem har hjulpet dem?

Miton.

Tys!

Philomele.

Min Broder naturligviis! Ja han er mageløs.

(Kammerpigerne ere færdige, og de unge Piger ſtaae nu i ſimple graa Kjoler.)

Miton.

Giv dem nu et beſkedent Slør over Hovedet.

(Kammerpigen bringer dem nogle ſmukke, ſmaa Kniplingskapper).

Philomele.

Saa! nu gjælder det at ſætte et rørende Anſigt op og ſee opad! Saaledes!

Miton (henrykt).

Mine Damer! De ere fødte Talenter!

Philomele.

1.

Nu ſkal vi mørke Kjoler bære,
Aflægge Sløifer, Baand og Stads,
Slaae Øiet ned i Tugt og Ære,
Tænke ei meer paa Tant og Fjas!

Dog derfor kan man godt behage,
Hjerterne fange man kan —
Har man blot lidt Forstand,
Kan man Alle til sig drage!

2.

Skalkagtig smiler Elskovsguden
Af dette fromme Hykleri;
Han titter skjelmsk igjennem Ruden,
Og ligefuldt han staaer os bi!
Selv fromme Lader kan behage,
Hjerterne fange de kan —
Har man blot lidt Forstand,
Kan man Alle til sig drage!

(De passere Alle blye, med nedslagne Øine og Hænderne korslagte paa Brystet forbi Marquien og Miton).

Marquien.

Tak, Hr. Miton! jeg er tilfreds — meget tilfreds! . . . Men det er sandt, min Søn!

Miton.

Han er ifærd med at klæde sig paa.

Marquien (forskrækket).

Ja, men i en blaa og carmoisinrød Dragt — det gaaer ikke an! det gaaer aldrig i Evighed an!

Miton.

Vær De ganske rolig. Jeg har ombyttet den med en anden.

Marquien.

Allerede! Miton, De er mageløs! Men hvad vil De faae ud af en saadan Svire-broder?

Miton.

Han kan nok blive god, Hr. Marquis. Vi vil begynde med Klæderne. (Benoit kommer ind i en perlegraa Dragt og med nedslagne Øine). Vil De see! Jeg haaber, at jeg ikke har sagt formeget!

Marquien (forundret).

Nei, paa min Ære, De har virkelig Ret.

Agathe.

Hvor han seer godt ud! . . .

Chimene.

Og hvor det klæder ham!

Angelique.

Hvilken Forvandling!

Miton.

Det er Klæderne, der skabe Folk!

Marquien (meer og meer fornøiet).

Han seer virkelig godt ud. Han vil vist behage den ophøiede Dame! — (udstøder et Skrig). Men min Gud!

Alle.

Hvad er der? . . hvad nu?

Marquien.

Min Kone har taget sin nye Kjole paa. Den spiller i alle Farver, og hun kommer til at see ud som en Regnbue. Skynd Jer Børn, skynd Jer Allesammen og hjælp Eders Moder i en tidssvarende Dragt!

Søstrene.

Ja, Papa, ja! . . . (de løbe ud).

Marquien (gaaer hen foran et Speil).

Og jeg selv — jeg skinner jo som Solen. Min kjære Miton, følg mig op paa mit Værelse og vær mig behjælpelig med Deres gode Raad. Med mig vil De faae den værste Dyst, det siger jeg Dem forud.

Miton.

Det kommer kun an paa at etablere Principet.

Marquien (til Benoit, idet han gaaer)

Og Du, Monsieur! gaa nu ikke hen og drik Dig fuld, men sørg for, at jeg i det mindste ingen Skam faaer af Dig! . . .

(Marquien og Miton gaae bort.)

Niende Scene.

Benoit. Derpaa Pacome.

Benoit

Ja, hvordan han skulde faae Ære af mig, kan jeg da egentlig ikke indsee. Forresten er jeg vel ikke værre end alle de andre adelige Dagdrivere, og det er jo dem, jeg skal danne mig efter.

Pacome (kommer hurtig ind, i en hvisken de Tone).

Alt er parat, naadige Herre! Jeg har sørget for Agerhøns og god Vin; men der er Ingen kommet . . . jeg har ikke seet nogen Moders Sjæl undtagen Javotte!

Benoit.

Det er netop hende, jeg venter paa.

Pacome.

Aa, det er da Deres Spøg, Herre!

Benoit.

Nei det er mit ramme Alvor! Man kan ogsaa blive kjed af Hertuginder, og lidt Forandring paa Maden er slet ikke saa ilde.

Pacome.

Den naadige Herre vil da ikke forlange, at jeg skal opvarte Javotte?

Benoit.

Æsel, hvad falder der ham ind? Bilder han sig maaskee ind, at han er for god til at gjøre sin Pligt? Hør, hvis han understaaer sig en eneste Gang . . .

Pacome (skynder sig bort).

Om Forladelse, naadige Herre! Om to Minutter skal der være anrettet.

(Javotte kommer frygtsomt frem i Døren tilhøire),

Tiende Scene.

Javotte. Benoit.

Benoit.

Der er hun!

Javotte (med nedslagne Øine),

De har ladet mig kalde, naadige Herre!

Benoit (i en øm Tone),

Tal ikke saaledes! Hvor Du dog er smuk, Javotte!

Javotte.

Hvad har De at sige mig?

Benoit.

Hvorfor er Du saa frygtsom? Husk paa, at ligeoverfor Dig er jeg Benoit, din Benoit og slet ikke Andet!

Ja, Benoit, der Dig forguder!
Altid for Dig mit Hjerte slaaer.

Javotte.
Hvorfor vil med Ord De mig daare?
Nei, slip mig blot og lad mig gaae!
De til Hustru jo kan mig ei kaare,
Saameget kan jeg godt forstaae!

Paa Deres Ord jeg kan ei bygge —
Kun een Ting trøster mig, min Ven!
At jeg kan drømme om min Lykke,
Skjøndt den ei kommer meer igjen.

De seer det jo, nu maa vi skilles!
Benoit.
Du elsker mig — og dog vil Du mig sly!
Javotte.
I disse Baand jeg vil ei mere hildes.
Benoit.
Jo! lad os knytte dem paany!
Saa forglem da min Stand!
Javotte.
Nei!
Benoit.
Frygten Dig forblinder.
Javotte.
Farvel!
Benoit.
Uden Dig intet Held!
Javotte.
Ei for Dem jeg passer meer.
Benoit.
Og dog Fyrster man seer
Gifte sig med Hyrdinder!
Javotte.
Nu maa jeg bort.
Benoit.
Med Bønner kommer jeg tilkort!
Javotte.
Til denne Haardhed tvinger mig min Pligt.
Benoit.
Ak, al din Ømhed var kun Digt!
Javotte.
Min Fred De mig røver!
Benoit.
Bliv hos din Ven!
Javotte.
Nei, hvor flyer jeg hen?
Benoit.
Mig din Strenghed bedrøver.
Javotte.
De vil selv mig takke engang!
Benoit.
Nei, Du skal dele min Rang!
Javotte.
Til mit Hjem vil jeg drage.
Benoit.
Du er min, og jeg Dig til min Hustru vil tage.
Javotte.
Han er min, og han mig til sin Hustru vil tage.
O Gud, hvad har Du sagt?
Benoit.
Du min Hustru skal være!
Javotte.
Kan min Lykke jeg bære?
Benoit.
Du dele skal min Rang og min Magt!
Javotte.
Kan min Lykke jeg bære?
Ungdomsfryd og Lyst
Til dette Bryst,
Tilbage vender!
Elskte, hvad nys jeg led
Opløser sig i Salighed!
Benoit.
Nu jeg Dig gjenkjender!
Hvad vi Begge nylig led
Opløser sig i Salighed!
Javotte.
Mit Hjem skal jeg gjensee fornøiet.
Benoit.
Og den Mark, som jeg trolig har pløiet.
Javotte.
Og min ringe, min fattige Hytte...
Benoit.
Hvor Tilfredsheden bygger og boer.
Begge.
Ungdomsfryd og Lyst
Til dette Bryst
Tilbagevender!
Elskte, hvad nys vi led
Opløser sig i Salighed.
Javotte.
Farvel! (vil bort). Jeg vil ikke vente, til man jager mig paa Porten. Nu gaaer jeg lykkelig og glad herfra.
Benoit.
Du vil forlade mig! Nei, ikke for nogen Priis! Sæt Dig der i den Stol. (Han peger paa Thronstolen, der er opstillet for Madame de Maintenon).
Javotte.
Der kommer Nogen.
Benoit.
Saameget desto bedre.
Javotte.
Nei lad mig komme herfra.
Benoit
(tvinger hende til at sætte sig i Stolen til Trods for hendes Modstand.)
Bliv siger jeg!
(Marquien fulgt af Marquisen og Døtrene kommer hurtigt ind uden at see Benoit og Javotte.)

Ellevte Scene.

De Forrige. Marquien. Marquisen. Agathe. Chimene. Philomele og Angelique.

Marquien (idet han kommer ind).
Klokken er mange, og vi kan hvert Øieblik vente hende...
(han faaer Øie paa Javotte i Thronstolen)
Hvad i al Verden er det! Seer jeg ret?
Alle.
Javotte!
Marquien (til Javotte).
Forvorpne! Hvor tør Du formaste Dig?...
Benoit.
Ingen Fornærmelser, om jeg maa bede! Det er min Kone!

Alle.
Hans Kone!
Marquien.
Hvilken Forrykthed!
Marquiſen.
Deres Hr. Søn har virkelig Smag, det maa jeg tilſtaae!
Marquien (ude af ſig ſelv).
Hvad griber jeg til!... Hun kommer!... Sørg blot for, at hun kommer ned af Thronſtolen.
Benoit.
Ikke af Pletten! Javotte, Du rører Dig ikke!
Marquien (raſende.)
Afſkum! Du vover at trodſe mig!.....
(i en bønlig Tone) Benoit, min Ven! hun er allerede paa Trappen.
(Javotte reiſer ſig. Benoit holder hende tilbage.)
Benoit (med Javotte ved Haanden).
Saa giv Dit Samtykke til vort Ægteſkab!
Marquien.
Nei det gaaer for vidt! Før jeg ſkulde give mit Samtykke dertil, vilde jeg hænge mig i mit høieſte Taarn!
Javotte.
Vær ikke vred, Frn Marquiſe! Tro mig, jeg har ingen Skyld. (hun iler ud).
Benoit (vil efter hende).
Javotte!
Marquien (holder ham tilbage).
Bliv her, ſiger jeg!
Benoit (ſagte til Marquien).
Giv mig Deres Samtykke, ellers fortæller jeg Kongen det Hele.
Marquien (forſkrækket).
Tys! tal dog ikke ſaa høit!
Benoit.
De kan være rolig for, at jeg aabenbarer Alting!
Marquien (fortvivlet).
Ak, Du har mig i din Magt! Du kan gjøre med mig hvad Du vil!... Saa tal, Forvorpne, tal! Hvad forlanger Du af mig?
Benoit.
Ikke andet end Javotte!
Marquien.
Du vælger virkelig din Tid godt! I ſamme Øieblik ſom dine Søſtres Ægteſkabskontrakt ſkal underſkrives, i ſamme Øieblik ſom jeg venter Hs. Majeſtæts dyrebare...
Pacome (melder i Døren).
Notaren er kommet!
Agathe.
Allerede!
Chimene.
Hvilken Ulykke!
Marquien (til Benoit).
Jeg haaber, at Du modererer Dig, idetmindſte i Øieblikket! Mine tilkommende Svigerſønner ville ſtrax være her.
Benoit (ſlukøret).
Au for Pokker!
Marquien.
Tilligemed Vidnerne. (Benoit trækker ſig urolig hen til en Side: til de Øvrige) Lad mig nu ſee Børn! at I paaſkjønner, hvad det er for en Ære og Lykke, der overgaaer vor Familie! Ingen mørke, ingen ſure Anſigter! Alt maa aande Liv, Munterhed og Glæde.
(Pacome fører en Courier ind, der bringer et Brev).
Marquiſen.
Det er fra Hr. de Merluſſac!
Marquien (tager Brevet og læſer):
„Fortørnede Fader!“... Hvad behager? ſkal det være mig? — „Fortørnede Fader; min Heftighed er løbet af med mig. Jeg er paa Veien til Holland!“
Marquien.
Han er reiſt bort!
Marquiſen.
Til Holland!
Marquien (læſer).
„Det Tab, De har lidt, er uerſtatteligt, men troſt Dem! hiſtoppe mødes vi atter.“ Hvad vil det ſige? hvad er det for et Tab, han ſnakker om? og hvem er det, han vil møde hiſtoppe?
Agathe (glad).
Gud være lovet, at han er borte!
(Pacome kommer ind med en anden Courier, der ogſaa bringer et Brev.)
Marquien.
Er der meer endnu? (han læſer): „Lader os forene vore Bønner for den Bortgangne!“ (ſeer paa Underſkriften) Gautru! (læſer) „Fortæret af Samvittighedsnag, ligeſom den hellige Antonius, tager jeg til Rom og gaaer i et Kloſter. Ved Anger og Bod vil jeg ſøge at udſlette, hvad jeg har forſkyldt imod Dem!“
Chimene (glad).
Han gaaer i Kloſter, hvor det er ſmukt af ham!
Marquien.
Han vil være Munk! Hvad bliver der ſaa af Giftermaalet?
Philomele.
Det gaaer i Lyſet.
Marquien.
Mine Svigerſønner reiſer bort, den Ene efter den Anden!
Philomele.
Ja Lykke paa Reiſen!
Marquien.
Men det er jo oprørende! Man reiſer ikke ſaaledes bort fra ſine Forpligtelſer.
Marquiſen.
Og til Holland!
Marquien.
Er det os, han vil møde hiſtoppe?
Marquiſen.
Lad ham blot ikke uleilige ſig! Men hvem er det, der har foranlediget dem til at reiſe?
Benoit (træder frem).
Det har jeg!
Marquien.
Du! det er altſaa en ny Skandale?

Pacome (kommer hurtigt ind).
Her er et Par Herrer fra Hoffet med en Hilsen fra Hans Majestæt.
Marquien.
Fra Hans Majestæt! Lad dem hurtigt komme ind!
(Benoit, der altid er urolig, naar der meldes Nogen, lister sig hen tilvenstre og skjuler sig, saa at de Indtrædende ikke kunne see ham. Flarambel og La Bluette træde ind med Miton. De ere alle Tre meget bedrøvede).

Tolvte Scene.

De Forrige. Miton. Flarambel og La Bluette.

Flarambel (med Tørklædet for Øinene).
At han skulde døe saa ung! Hvor var han dog elskværdig og kjærlig mod sine Venner!
La Bluette (ligeledes).
Og imod Alle uden Forskjel!
Miton.
Hvilket Talent!
Flarambel.
Hvilken skindannet Aand! Vi vare netop hos Kongen, da Efterretningen kom om hans altfor tidlige Død.
La Bluette.
Jeg glemmer det aldrig!
Flarambel.
Ak, Hr. Marquis, ak, Fru Marquise! hvilken forfærdelig Skjæbne!
Marquien (forbauset).
Forstaaer De det, Fru Marquise? Jeg forstaaer ikke et Ord deraf.
Marquisen.
Jeg ikke heller.
Miton (sagte til Marquien).
Græd med, Hr. Marquis, — om ikke andet, saa for Skams Skyld!
Flarambel.
Hans Majestæt behagede at sige til mig, i Overværelse af hele sit Hof: „Bring Marquien af Moncontour Bevidnelsen“...
Marquien.
O!
Flarambel.
„Af min levende Deltagelse.“
Marquien (forvirret).
Hvad behager?
Marquisen.
Men i hvilken Anledning?
Miton (sagte til Marquien).
Græd dog med, Hr. Marquis! græd dog med!
Flarambel.
„Hr. de Merlussac, vedblev Hs. Majestæt, burde egentlig hænges...
Marquien.
Alt er forbi imellem os!
Marquisen.
Vil De tænke Dem, han er reist til Holland.
Flarambel.
„Men“, tilføiede Kongen, „jeg vil gjøre hans Uret god igjen. Den kjære Marquis har min fuldstændige Sympathi, og til Beviis paa min Naade, udnævner jeg ham til Hertug.“
Marquien (henrykt).
Omfavn mig, Fru Hertuginde! Jeg er Hertug! Hertug!
Flarambel.
„Det vil maaskee lindre hans Sorg over at han har mistet sin Søn!“
Marquien
(seer sig omkring efter Benoit.)
Mistet min Søn?
Flarambel.
„I en ulykkalig Duel!“
Marquien
(til Flarambel i en overstadig glad Tone.)
Hvorledes? Den store Konge har sagt til Dem, at min høitelskede Søn...
Flarambel.
Er bleven dræbt i en Duel.
Marquien (glad).
Saa har det sin Rigtighed: Kongen tager aldrig feil.
(Flarambel og La Bluette see Benoit, der nærmer sig leende.)
Flarambel.
Hvad er det?
La Bluette.
Han lever!
Marquien.
Nei, han er død, — Kongen har sagt det!
Benoit.
Da befinder jeg mig dog ganske fortræffeligt!
Marquien.
Det bilder Du Dig ind! (til Flarambel og La Bluette) Jeg beder Dem bringe Hs. Majestæt min underdanigste Tak! Min Søn er død, men Hs. Majestæts Naade kalder mig selv tilbage til Livet!
Benoit.
Men kjære Papa!...
Marquien.
Ti stille! Du er død, og naar man er død, skal man forholde sig rolig.
Nu er endt al vor Nød,
Thi Du bør drage Dig til Minde,
Hvad nys fra Kongens Mund der lød:
At Du er død
Og maa forsvinde!
Javotte og Benoit.
Nu er endt al vor Nød
Thi vi vil drage os til Minde:
Grev Benoit er nu død,
Og maa forsvinde!
Søstrene.
Nu er endt al vor Nød,
Thi vi kan drage os til Minde,
Hvad nys fra Kongens Mund der lød:
Han er nu død,
Men Kjærligheden vil ham Krandse binde!
Benoit.
Men hør, Javotte!
Javotte.
Hvad nu?
Benoit.
Jeg troer, at min Død Dig fornøier?

Javotte.
Nu ja, jeg glad i Hu
Jo seer, hvor herligt Alt sig føier!
(Søstrene og de unge Marquier omringe Benoit og Javotte).
Søstrene (til Javotte og Benoit).
Vi Jer kan takke for vort Held,
Thi lad det nu Jer ikke krænke,
Vi paa Jert Udstyr tænke.
Flarambel og La Bluette.
Vi er til Jer i Gjæld!
(Søstrene og de unge Marquier kaste Alt, hvad de har af Penge, Smykker og Kostbarheder i Javottes Forklæde. Hun takker dem glad; Benoit staaer ganske forstenet.)
Maquien
(taler i en galant Tone til Marquisen.)
Gjør det Dem nu ikke ondt, Fru Marquise, at De har kastet en saa uretfærdig Mistanke paa mig?
Marquisen (taler).
Jeg vidste jo meget godt, Marquis, at De aldrig fik nogen Søn.

Benoit
(med Javotte i Haanden).
Hvad Sølv? og Guld? og Juveler?
Hvad siger Du nu, min Pige?
Javotte.
Jeg er som lukt i Himmerige.
Søstrene. Flarambel og La Bluette.
Det er til Jer! Kun lidt det gjælder!
Kun Bagateller!
En bedre Rigdom gav I os!
Benoit (hilser).
Farvel og Tak nu, Allesammen.
Javotte (ligeledes).
Farvel, farvel!
Benoit og Javotte.
Nu er endt al vor Nød,
Thi vi vil drage os til Minde,
At jeg (han) er død
Og maa forsvinde.
Alle.
Men Kjærligheden vil Jer Krandse binde!

Trykt hos Jørgensen & Knudtzon.

Martha.

Opera i 4 Akter af Flotow.

Personerne:

Lady Harriet, Dronningens Æresdame.
Nancy, hendes Kammerjomfru.
Lord Tristan Dronningens Staldmester.
Lyonel } Forpagtere.
Plumkett }
Dommeren i Richmond.
To Tjenere.
Kor af Forskjellige.

Handlingen foregaar i England.

Første Akt.

(Lady Harriets Værelse. I Baggrunden et Vindue, som staar aabent. Dør paa hver Side. Paa et Bord ligger hendes Vifte og staar en Flacon.)

Første Scene.

Lady Harriet. Nancy. Kor.

Kor.

Tør vel Tungsinds Drømme stige
Paa din rene Pande ned?
Skal al Lyst og Glæde vige
Dette før saa muntre Sted?
Gyldne Smykker, Flsielsklæder
Tyder kun paa Glands og Pragt;
Alt, hvad Blik og Hjerte glæder,
Venners Omhu hid har bragt.

Nancy (rækker en Buket).

Blomster, som Sir Tristan pleied.

Harriet.

Deres Duft bedøver mig.

Nancy.

Smykker, som kun Fyrster eied.

Harriet.

Gjør mig ikke lykkelig.

Koret.

Men —

Harriet.

Forlad mig, jeg Jer beder!
Jeg alene være vil,
Glæden deler jeg med Eder,
Sorgen hører mig kun til.

Koret.

Tør vel Tungsinds Drømme stige
o. s. v.

(Koret gaar ud tilvenstre.)

Anden Scene.

Lady Harriet. Nancy.

Nancy.

Skjønne Lady!

Harriet.

Lad mig græde.

Nancy.

Men hvorfor?

Harriet.

Det ved jeg ei.

Nancy.

Hvilken Grund? Fast det mig synes,
Som at her (peger paa Hjertet) det bliver lyst.

Harriet.

Ei for mig.

Nancy.

Jeg tror at skue
Skælmen med sin Pil og Bue.
Blandt de ædle Kavalerer,
Som bestandig staa parat
Til at hævde Skjønheds Ære,
Fik vel En, som bedste Skat,
Deres lille Hjerte fat;
Tør man Dem vel gratulere?

Harriet.

Tro dog ei, at jeg kan finde
Smag i flaut Koketteri;
Varigt kan man ikke binde
Tomt og fadt Kurmageri.

Nancy.

Glands og Rigdom, Gunst og Hæder
Maa De dog vel glædes ved?

Harriet.

Selv i Guld og Purpurklæder
Dræbes man af Kjedsomhed.

Nancy (afsides).

Jeg beklager ret den Stakkel,
Frydløst hendes Liv gaar hen;
Sker der ikke et Mirakkel,
Bliver hun ei glad igjen.

Harriet.

Ja, beklag mig arme Stakkel,
Sørgeligt mit Liv gaar hen;
Aldrig Glædens klare Fakkel
Lyser paa min Vei igjen.

Nancy.

Tænk Dem de Turneringsseire,
Hvor kun deres Farve vandt?
De Triumfer, De vil seire
Over dem, hvis Haab forsvandt;
Men deri en Lykke fandt
Sig for Deres Fod at leire?

Harriet.

Naar jeg troede nær min Lykke,
Og for opfyldt Ønsket tog,
Ak, da greb jeg kun en Skygge,
Mærked, at jeg mig bedrog.
Hoffets Gunst og nye Moder,
Alt, hvad Andres Bifald vandt,
Og benævnes Livets Goder,
Deri kun jeg Afsmag fandt.

Nancy.
Vil De, skal jeg Dem kurere
Med en Kur af egen Art;
Men, da der ei gives flere,
Rask! forelsk Dem i en Fart.

Jeg beklager ret den Stakkel,
Frydløst hendes Liv o. s. v.

Harriet.
Ja, beklag mig arme Stakkel,
Sørgeligt mit Liv o. s. v.

Tredie Scene.

De Forrige. To Tjenere. Sir Tristan.

Første Tjener (fra høire Side, melder).
Staldpræsekten Mikleford!

Anden Tjener.
Parlamentets ædle Lord!
Chef for Dronningens Beridre —

Harriet (utaalmodig).
Ogsaa vidre, ogsaa vidre.

Tristan (træder ind).
Skjønne Lady og Kusine,
Majestætens Diesten,
Se ærbødigst mig fremtrine —

Harriet.
Mylord, De er lovlig sen.

Tristan.
Maa jeg spørge —

Harriet (kort).
Ja, men ile...

Tristan.
Er De vaagnet glad igjen
Efter Nattens søde Hvile?

Harriet.
Svar Du, Nancy.

Nancy.
Jo saamænd.

Tristan.
Hvordan skal vi bruge Tiden?
Her er alslags Lystighed.
Hanekamp og Æselsriden —

Nancy (spottende).
Mylord, der er De da med?

Tristan.
Promenade —

Harriet (gjør en afværgende Gestus).
Høist forbunden!

Tristan.
Væddeløben —

Harriet.
Sker Dem Ret,
De, som er saa let befunden,
Vinder sikkert Prisen let.

Damerne (afsides).
Hvilken Dumhed uden Lige!
Han sin Force har deri;
Ei den Nar hos nogen Pige
Kan opvække Sympathi

Tristan (afsides).
Ha! hun smiler. Skjælmske Pige,
Tegn paa Held jeg ser deri;
Hendes Stivsind dog maa vige
For min Klogskab, mit Geni.

Tristan.
Karussel —

Harriet.
Sir, hent min Vifte.

Tristan (springer efter den).
Flodseilads —

Harriet.
Sir, min Flakon!

Tristan (springer pustende igjen).

Nancy (til Harriet).
Han nok snart vil Tanker skifte.

Harriet.
Kold er denne Pavillon,
Luk det Vindu i derhenne!

Tristan (lukker Vinduet).
Jagt par force!

Harriet.
Det bli'er for hedt —
Luft! aabn Døren!

Tristan (forvirret).
Hvilken?

Harriet (peger tilvenstre).
Denne!

Nancy (leende).
Det generer Mylord lidt.

(Tristan aabner Døren og synker mat ned paa en Stol.)

Damerne.
Hvilken Dumhed uden Lige!
Han sin Force o. s. v.

Tristan.
Ha! Du smiler, skjælmske Pige!
Tegn paa Held o. s. v.

Kor (udenfor).
Freidigt Mod,
Ungdoms Blod
Følger med
Os affted
Muntert frem
Til et Hjem,
Hvor i Ro
Vi kan bo!
Vel oplagt,
Uforsagt
Vandre vi med lystig Sang;
Thi tilvisse
Veltilfredse
Falder aldrig Veien lang.

Harriet.
Hvad er det?

Nancy.
Hvor smukt det lyder!

Tristan.
Bah! Det Pøbelspræget bær.

Harriet.
Denne Sang paa Lykke tyder.

Tristan.
Ved sligt Pak hvad Lykke er?

Nancy (ser ud af Vinduet).
Ah! jeg har det — hør nu Sagen;
Det idag er Markedsdagen,
Da fra Øster og fra Vester
Man i Richmond Piger fæster;

Hver har om sin Hat en Krands.
Nu i Klynger hen de drage
Til en lille munter Dands,
Før i Kondition de tage.

Tristan.

Narreri!

Nancy.

Er gamle Skikke!

Harriet.

Hvilken Spas, om jeg mig saa,
Ubekjendt for Alles Blikke,
I den glade Kreds at staa.

Tristan.

Hvilken Galskab!

Harriet (neier spydig).

Høist forbunden!
Nu jeg netop vil derhen,
Siden De det galt har funden,

Tristan (forfærdet).

Deres Naade! — men erkjend —

Harriet.

Nancy, hent mig Bønderdragter,
Som jeg her at bruge agter.
(Nancy gaar tilvenstre og henter Dragter.)

Tristan.

Hvad! De vil Dem selv fornedre?

Harriet.

Ja, for at ophøie bedre.
Nu afsted i lystig Trop,
Martha, Nancy og Sir Bob.

Tristan.

Hvem er Bob?

Harriet (sætter ham en Bondehat paa Hovedet).

Jh, det er Dem.

Tristan.

Aldrig, Nei! spøg ikke —

Harriet.

Hvem?
Ei! — min Omhed De foragter?

Tristan (sukker).

Ak!

Harriet.

De angre? Vel, jeg tier.
Se, Ven Bob, hvad jeg Dig vier.
(rækker ham en Buket.)
Nancy, lær ham nu de Fagter,
Som hør Bondedandsen til.

Tristan.

Nei, dem kan jeg aldrig lære.

Harriet.

Bob, frisk Mod! Det maa saa være,
Man kan Alt, naar kun man vil.

Nancy (dandser for ham).

Dygtig klodset,
Keitet, tosset,
Indværts Fødderne lad staa;
Ei saa kjælen,
Tramp med Hælen,
Hatten bagad hænge maa.

Tristan (forsøger).

Sligt mig byde.

Harriet (befalende).

De maa lyde.

Tristan (bedende).

Ikke mer.

Harriet (koket).

Jeg Dem be'er.

Tristan.

Jeg, en Lord!

Nancy.

Pas paa, det gaar,
Naar lidt Øvelse De faar.

Harriet.

Dygtig dreie,

Nancy.

Kroppen sveie.

Tristan.

Ak! De ser, jeg kan ei mer.

Damerne.

Vist saa, blot naturlig vær.

Tristan.

Nei, jeg taber rent mit Veir,
Aa Natur, hvor du er svær!
(synker udmattet ned paa en Stol.)

Damerne.

Bob, frisk Mod! pas paa, det gaar,
Naar lidt Øvelse De faar.
(dandse ud med ham tilhøire).

Changement.

Fjerde Scene.

(Markedspladsen i Richmond. Butiker, Borde og Bænke i Forgrunden. Telte paa Siderne.)

Kor af Bønderfolk.

Piger, gjør Jer Flid,
Herhid, herhid
Til Markedstid!
Lad det muntert gaa,
Thi Jer vi staa
Og vente paa!
Smukke Piger, hid Jer skynder
Og fortæl, hvortil I du',
Fæste-Markedet begynder
Efter gammel Vedtægt nu.
Slutter Handel
Om Jer Vandel,
Her er Brug for hver en Art;
Prisen stiger,
Thi paa Piger
Er der Mangel aabenbart.
Se! Der er de!
Vær Velkommen! (Pigerne komme.)

Freidigt Mod,
Ungdoms Blod
Følger med
Os afsted
Muntert frem
Til et Hjem,
Hvor i Ro
Vi kan bo.
Vel oplagt,
Uforsagt
Vandre vi med lystig Sang,
Thi tilvisse,
Veltilfredse
Falder Veien aldrig lang.
Med et Bryst
Fuld af Lyst

Til en nyttig Virksomhed
Har man Mod
Og en Fod,
Der af Træthed ikke ved.
Hvis derfor ei vi tykkes
Om at faa Tjeneste her,
Andetsteds det vil lykkes,
Vi fky ei lidt Besvær.
Se derfor kom vi hid
Med al vor Flid
Til Markedstid.
(trækker sig tilside.)

Femte Scene.

Lyonel og Plumkett (komme).

Plumkett.

Hvor de sladdrer, hvor de plapprer!
Aldrig nok af Snak de faa;
Om det end paa Gjerning happrer,
Munden aldrig gaar istaa.
Trods det Virvar, jeg formoder,
At Du har bestemt Dig, Broder?

Lyonel.

Jeg — hvortil?

Plumkett.

Til straks at flytte
I Forpagtergaarden ind;
Der med Ingen Du vil bytte,
Gaar det efter Moders Sind!

Lyonel.

Hendes Minde jeg velsigner.

Plumkett.

Ja, hun var en prægtig Viv!
Ingen Anden hende ligner,
Hvilket kjækt og freidigt Liv!
Dig, sin Stedsøn, ømt hun pleied,
Thi Du var jo from og smuk,
Mig, sin egen Søn, hun feied
Dygtig af med tørre Hug.

Lyonel.

Kjære Broder!

Plumkett.

Det var rigtigt,
Jeg fortjente, hvad jeg fik,
Og at det for mig var vigtigt,
Indser jeg nu paa en Prik.

Lyonel.

Fra min Barndoms første Dage
Var Du den Forladtes Trøst,
Hjalp mig Sorgen at forjage,
Delte med mig Hjertets Lyst.
Du en Støtte var min Fader,
Ham, skjøndt banlyst, Husly gav,
Og hans Plads mig arve lader,
Nu, han hviler i sin Grav.

Plumkett.

Intet kunde vi erfare
Om hans Herkomst eller Navn,
Men han bød Dig at bevare
Denne Ring til eget Gavn.
Truer, sagde han, Dig Fare,
Dronningen Du vise den,
Hun vil da Din Ret forsvare;
Dog i Nød kun bring den hen.

Lyonel.

„Verdens Glands kun blænder Øiet",
Saa hans Alvorsstemme lød —
„Vær tilfreds kun og fornøiet,
„Naar Du blot har dagligt Brød.

Begge.

Disse Ord { jeg mig / han sig } bevarer,
Glands { mit / hans } Sind ei hænger ved,
For dens Fristelser og Farer
Vogtes { jeg / han } i landlig Fred

(De gaa).

Sjette Scene.

(Dommeren, fulgt af Bønderfolk og Pigerne).

Kor.

Hør Klokkens Lyd! nu er det Tid,
Og Dommeren sig skynder hid;
Kom hurtig, alle Piger, kom!
Lad se, om vi Jer synes om.

Dommeren.

Plads for Stedets Øvrighed!
Gjør Jer ikke altfor bred!
Hører Alle Lovens Bud
Stille, til jeg faar talt ud.
(tager Hatten af og læser).
„Anna, Dronning af Guds Naade" —
(til en Bonde).
Slyngel! Du saavelsom jeg
Hatten af, det vil jeg raade.
(læser videre).
„Kundgjør her ad Lovens Vei
„Richmonds Privilegia
„Sigillate regia.
„Ta'er en Pige Fæstepenge,
„Og gjør for et Aar Akkord,
„Bli'r i Tjenesten hun saalænge
„Og kan ikke slippe bort;
„Ikke før et Aar er omme
„Hun af Kondition kan komme.
Har I forstaa't?

Alle (idet de levere deres Fæste-Bøger).

Fuldstændigt.

Dommeren.

Vel!
Kom nu Piger, prøv Jert Held!
(tager en Skudsmaalsbog).
Tal, hvad kan Du, Molly Pritt?

Molly.

Jeg kan spinde,
Sy og binde,
Jeg kan bryge,
Stive, stryge,
Koge, bage,
Allslags Kage,
Og besørge Hus og Hjem.

Dommeren (ser i Bogen).

Fem Guineer, hun er billig.

Første Forpagter.

Til den Handel er jeg villig.

Dommeren (tager en anden Bog).

Tal, hvad kan Du, Polly Snitt?

Polly.

Jeg kan grave,
Passe Have,
Vande Planter,
Strikke Vanter,
Lappe, stoppe,
Porter proppe,
Alt saa det har Fynd og Klem.

Dommeren (ser i Bogen).

Hvem vil byde Tyve Daler?

Anden Forpagter.

Top, lad gaa! jeg dem betaler.

Dommeren.

Naa, hvad kan Du Betzy Witt?

Betzy.

Smukt filere
Og brodere;
Med det samme
Smaabørn amme
Op med Flaske,
Og saa raske
Som de gi'es i noget Land.

Dommeren (læser).

Ketty Bell
Og Nelly Well
Og Nelly Box
Og Fanny Fox.

Fire Piger.

Jeg kan flette,
Hørren skjætte,
Og vil gjerne
Ogsaa kjerne,
Lave Oste,
Binde Koste,
Gjøre Alting, hvad jeg kan.

Almindelig Kor af Piger.

Jeg til Fint som Grovt godt kjender,
Har to arbeidsvante Hænder;
Men vil helst ha'e Kondition
Hos en gammel, sat Person,
Eller hos en Enkemand,
Hvor jeg ene raade kan.

Dommeren.

For Pokker, tøv!
I gjør mig døv.

Pigerne.

Giv straks paa Haanden her.

Mændene.

Top! Pengene er der.

(forlade Scenen).

Syvende Scene.

Martha. Nancy. Sir Tristan, (klædte som Bønder, fra Høire, siden) **Lyonel, Plumkett og Kor.**

Harriet.

Fremad Bob! lad Dem dog føre;
Rask, min Ven, gjør os ei Skam.

Tristan.

Navnet Bob lad mig ei høre,
Ak, jeg arme Offerlam!

Harriet.

Just saa lystigt Alt jeg vented,
Saadan for mit Blik det stod.

Tristan.

Jeg, et Lem af Parlamentet!
Græd, mit Øie! stands, mit Blod.

Plumkett.

De to Piger mig gefalde.

Lyonel.

Hver især er fin og net.

Plumkett.

Fast for fin for vore Stalde.

Lyonel.

Men for Huset?

Plumkett.

Du har Ret.

Tristan.

Hvor de glo, de Bønderknolde!
Kom, følg med!

Damerne.

Vil De alt hjem?

Tristan.

Jeg fra Plebs mig helst vil holde,
Kom!

Harriet (forandrer Tonen).

Nei, det ei nytter Dem,
At De mer med mig vil tinge.

Tristan (sagte).

Ti, dog, ti! hvad skal det til?

Nancy.

Nei, De kan ei hende twinge,
Fatter Bob, naar hun ei vil.

(Plumkett og Lyonel nærme sig).

Ja, naar Pigen ikke vil.

Plumkett.

Er der ikke Piger nok? (kalder).
Hei, derhenne! Kom, en Flok!

(peger paa Tristan).

Han vil fæste sig en Pige.

Tristan (rasende).

Ha! hvad hør jeg!

Harriet (leende).

Uden Lige.

Alle Bønderne (komme tilbage).

Jeg kan spinde,
Sy og binde,
Jeg kan byge,
Stive, stryge,
Koge, bage
Allslags Kage,
Og besørge Hus og Hjem.
Jeg kan grave,
Passe Have,
Vande Planter,
Strikke Vanter,
Lappe, stoppe,
Porter proppe,
Alt saa det har Fynd og Klem.
Smukt filere
Og brodere,
Med det samme
Smaabørn amme
Op med Flaske,
Og saa raske
Som de gi'es i noget Land.

Jeg kan flette
Hørren skjætte,
Og vil gjerne
Malke, kjerne,
Lave Oste,
Binde Koste,
Gjøre Alting, hvad jeg kan.

Damerne.

Ha, ha, ha! jo flere Løier,
Desto mer jeg mig fornøier!
Han omringes
Nu og twinges
Til at bringes
Bort med dem.

Tristan.

Det er skjændigt,
Uanstændigt!
Denne Stimmel,
Denne Brimmel,
Milde Himmel,
Bort med dem!

Forpagterne.

Han omringes
Nu og twinges
Til at bringes
Bort med dem.

(Tristan flygter ud tilhøire, fulgt af Koret.)

Ottende Scene.

Harriet. Nancy. Lyonel. Plumkett.

Harriet (til Nancy).

Hvad kan deres Stirren mene?

Nancy.

Vi gjør Lykke, kan De tro.

Plumkett.

Hm! jeg fæste gad den Ene.

Lyonel.

Fæst dem heller begge To.

Harriet.

Hvis til os nu disse Bønder
Talte, mon vi dem forstod?

Nancy.

Jo, det tror jeg.

Plumkett.

Du begynder.
Hurtig, tal!

Lyonel.

Jeg mangler Mod.

Plumkett.

Se paa mig, din usle Kryster!
(nærmer sig Damerne)
Hm, hm, hm!

Nancy.

Han er vist stum.
Lad os gaa.

Harriet.

Ja, som Du lyster.

Lyonel.

Se, nu gaa de.

Plumkett.

Aa, hvor dum!

Damerne.

Ja, jeg ærlig maa bekjende,
Lystigt vil til Maalet naa;
Naar blot godt vort Spil vil ende
Og kun Spøg vi træffe paa.

Mændene.

Ja, jeg ærligt maa bekjende,
Her vi kunne Maalet naa;
Aldrig saa jeg En som hende,
Slig en Ynde har kun Faa.

(Damerne vil gaa,)

Plumkett.

Ei, Courage! (høit) Piger, tøver!
I behage os, — slaa til!
Hvis jer Gjerning tro I øver,
I os længe tjene vil.

Lyonel.

Længe, ja!

Harriet (leende).

Som eders Piger?

Nancy.

Ha, ha, ha!

Lyonel.

I ler?

Plumkett.

Ei, hvad!
I min Gunst den Tjener stiger,
Som gaar til sit Arbeid glad.

Damerne.

Arbeid!

Plumkett (til Nancy).

Du vor Mad kan lave,
Feie Stue, Stald og Gaard.
(til Harriet)
Du kan i vor Have grave,
Kjøre Ploven.

Lyonel.

Du er haard!
Passer hun for Mark og Lade?
Hun maa sidde —

Plumkett (haanligt).

Paa Parade.
Aarlig tre Pund Hver og Føden.
Er I flinke i jert Fag,
Juleaften Øl til Grøden
Og Plumbudding Nytaarsdag.

Harriet.

Hvem formaar at modstaa længer.

Nancy.

Sligt til Overlæg ei trænger.

Plumkett.

Top?

Damerne.

Ja Top!

Herrerne (tager Pungene op).

Saa hold Jer klar,
Fæstepenge der I har.

Damerne.

Ja, jeg ærligt o. s. v.

Mændene.

Ja, jeg ærligt o. s. v.

Niende Scene.

De Forrige. Tristan (forfulgt af Koret).

Tristan.

Vil I, jeg skal ødsle Summer,
For at blive Eder kvit?

(Ier Damerne modtage Fæstepenge)

Ha, hvad ser jeg? jeg forstummer,
Bort herfra!

Plumkett.

Aa nei, tøv lidt!

Damerne (vil følge Tristan).

Ja, alt nok!

Mændene (standser dem).

Det maa jeg lide,
I er fæstet.

Tristan.

Hør mig blot!
Vid —

Harriet (afbryder).

Nei ti! lad Ingen vide
Hvad mig volder Hoffets Spot.

Nancy.

Tys! forspild ei hendes Rygte,
Onde Tunger maa man frygte.

Tristan.

Kom!

Damerne.

Ja hurtig bort!

Plumkett og Lyonel.

I drømmer!
I er fæstet paa et Aar!
Dommeren, ei sandt, nok dømmer
At ved Magt Kontrakten staar?

Dommeren.

Ikke før et Aar er omme
I af Kondition kan komme . . .

Alle.

Ikke før et Aar er omme
I af Kondition kan komme.
Det vil glippe,
Hvis I tænke
Paa ved Ænke
Fri at slippe,
Loven byder,
Og I lyder,
Gaar i Tjeneste et Aar.
Husk, paa Akkord I gik,
Og efter Skik
Paa Haanden fik,
Vogt derfor Jer for Skyld,
Jer Pligt opfyld
Og Troskab hyld;
Hver den, som sin Kontrakt
Ei holdt i Agt,
Blev til Foragt.

Harriet. Nancy og Tristan.

Det vil glippe.
Hvis vi tænke
Paa ved Ænke
Her at slippe;
Blev det bekjendt
Hvad her er hændt,
Opnaaed blot
Vi Skam og Spot

Anden Akt.

(En tarvelig møbleret Stue i Plumketts Forpagtergaard. Døre til begge Sider og en i Baggrunden med et Vindue paa hver Side. I Krogene staa to Spinderokke.)

Første Scene.

Harriet. Nancy. Plumkett og Lyonel (komme fra Baggrunden).

Mændene.

Kom indenfor kun Piger,
Vi nu ved Maalet staa.

Damerne.

O Ve os arme Piger!
Vor Spøg vi angre maa.

Mændene.

Se! her har I nu hjemme,
Slaa Eder nu til Ro.

Damerne.

Her har vi altsaa hjemme,
Hjælp, Gud, os arme To!

Mændene.

Blot paa et Vink,
Lad se I flink
Jer Dont udretter da.

Damerne.

O Ve, o Ve!
Hvad vil der ske?
Hvem hjælper os herfra?

Mændene.

Ifald I godt os huer,
God Løn I skulle faa.

Damerne.

Den Angst, hvoraf jeg gruer,
De ei opdage maa.

Plumkett (peger paa Døren tilvenstre).

Piger, der er eders Kammer.

Damerne.

Saa god Nat!

Plumkett.

Jovist, nei hør!
Eders Arbeid først udfør.

Damerne.

Ak, hvem hjælper os? o Jammer!

Lyonel.

De ere trætte, lad dem sove.

Plumkett.

Maa vi bare være fri.

Nancy.

Aldrig mere sligt vi vove.

Plumkett.

Endnu Et! Hvad hedder I?

Damerne.

Vi?

Plumkett.

Ja netop, svar mig bare.

Harriet.

Martha jeg.

Lyonel.

Ah, Martha!

Harriet.

Ja!

Plumkett.

Nu, og Du?

Nancy.
Hvad skal jeg svare?
Plumkett.
Kom med Navnet.
Nancy.
Julia.
Plumkett (spodsk).
Julia! det stort skal være.
Julia! det var jo rart;
Julia, Du har den Ære
Hjælp mig Tøiet af i Fart.
Nancy.
Hjælp Jer selv.
Plumkett.
Det var som Fanden!
Lyonel.
Ei saa heftig, brug Forstanden,
Gjør som jeg og dæmp dit Mod;
Martha, hjælp, vær saa god!
(affides)
Jeg Intet ved at sige
Til hvad her foregaar,
Saa gaadefuld en Pige
Slet ikke jeg forstaar.
Plumkett.
Hvad skal jeg sige?
Jeg himmelfalden staar;
Slig Adfærd af en Pige,
Nei, det forvidt dog gaar.
Harriet.
Han Intet ved at sige,
Som himmelfalden staar;
Ser han i mig sin Lige,
Han andet Sind nok faar.
Nancy.
Han Intet ved at sige,
Som himmelfalden staar;
Kun ei forknyt min Pige,
Det ellers galt os gaar.
Plumkett.
Til jert Arbeid, skynd Jer bare!
Rask, hent Rokken!
Damerne.
Spinde? — Vi?
Lyonel.
Ja, hvorfor ei?
Plumkett.
Tjener I
Ene for at passiare?
Damerne (le).
Ha, ha, ha, ha, ha, ha! vi spinde!
Plumkett (vrænger efter).
Ha, ha, ha, ha, ha, ha! ja spinde.
Saa jeg bød, og Guds Død!
Vil I tjene for jert Brød,
Maa I Jer i Arbeid finde.
(haardt)
Rask! hent Rokken!
Damerne (forstrækket).
Vi adlyder.
(løbe efter Rokkene).
Lyonel.
Vær dog blid, forskræk dem ei.
Plumkett.
Bah! Nu spinder, jeg det byder!

Harriet.
Jeg kan ei.
Nancy.
Ei heller jeg.
Lyonel.
Hvad!
Plumkett.
Snak! sæt Jer!
(Damerne tage Plads ved Rokkene.)
Træd nu Rokken,
Snur, snur, snur!
Damerne.
Se, Hjulet staar.
Mændene (hjælper dem).
Træk saa Traaden langs med Rokken,
Rigtig fin.
Damerne.
Det ikke gaar.
Mændene.
Træk!
Damerne.
Ak, vi forstaar det ei;
Vis os det!
Plumkett (tager fat).
Vel, se paa mig.
Mændene (spinde).
Naar I blot paa Brædtet træder,
Lystigt Hjulet gaar omkring,
Mens I flittigt Traaden væder;
Se, det gaar, som Ingenting.
Damerne.
Som en Herkules han træder
Rokkehjulet rask omkring,
Mens han flittigt Traaden væder;
Let det gaar, som Ingenting.
(Nancy vælter sin Rok og flygter ud i Baggrunden fulgt af Plumkett.)

Anden Scene.

Harriet. Lyonel.
Harriet (forstrækket).
Nancy! Julia! din Slange!
Troløs løber hun sin Vei.
Lyonel.
Bliv kun, Martha, vær ei bange!
Harriet.
Bange, jeg, for Jer? o nei!
(affides)
Han vist nærer ei en Tanke.
Uden at den ham er værd;
Dog jeg føler Hjertet banke,
Ganske ene med ham her.
Lyonel.
Ren og skyldfri er min Tanke.
Hjertet jeg paa Læben bær;
Dog jeg føler angst det banke,
Nu, vi er alene her.
(høit)
Mild jeg er, og vil ei heller
Imod Dig mig vise haard;
Mig, som Lov, din Villie gjælder.
Harriet (sagte).
Ak, saa ene her jeg staar.

Lyonel.
Martha, lad mig kun det sige,
Lige fra det Øieblik,
Jeg Dig fæstede som Pige —

Harriet (sagte).
Ak, at ogsaa bort hun gik?

Lyonel.
Martha, Martha!

Harriet (sagte).
Det bli'r værre.

Lyonel.
Jeg Dig ærligt mener det.

Harriet (høit).
I er altfor god, som Herre;
Jeg, som Pige, altfor slet.

Lyonel.
Altfor slet?

Harriet.
Kun Spas at drive,
Le og synge er min Lyst;
I bør strax mig Afsked give.

Lyonel.
Kun hos Dig jeg finder Trøst.
Intet Arbeid skal Dig kvæle,
Du skal synge Dagen lang,
Os til Virksomhed besjæle
Med din skjønne, glade Sang.
Syng en Vise.

Harriet.
Lad mig være!

Lyonel.
En Folkesang, ifald Du vil.

Harriet.
Jeg kan ei.

Lyonel (snapper hendes Buket).
Din Buket, Du Kjære,
For en Sang.

Harriet (stødt).
Hvad skal det til?

Lyonel (haardt).
Adlyd strax!

Harriet (forstrækket).
I vil?

Lyonel (mildt).
Jeg beder.

Harriet.
Nu, jeg maa vel føie Eder.

1.
Sidste Rose, Du ene
Staar duftende end,
Dine Søskende alle
Forlængst visned hen;
Hver en Blomst er forsvunden,
Ei en Knop er Dig nær,
Dine Suk at besvare
Og dit rødmende Skjær.

2.
Paa Busken her sidder
Alene Du nu,
Dine Søskende slumre,
Gaa, sov ogsaa Du!
Sidste, duftende Rose,
Jeg plukker Dig af,
Hvil her ved mit Hjerte
Og mig følg i min Grav.

Lyonel.
Martha!

Harriet.
Ja!

Lyonel.
Du mig forklared,
Hvad ved Almagts Trylleslav
Sig for Øiet aabenbared,
Og i Hjertet Gjenskin gav.
Martha! (griber hendes Haand).

Harriet.
Slip mig!

Lyonel.
Hør min Mening.
Fra den Stund, da jeg Dig saa —

Harriet.
Slip mig!

Lyonel.
Martha!

Harriet.
Bort!

Lyonel.
O bliv!
Slut med mig en øm Forening,
Tag min Haand og bliv min Viv!

Harriet (afsides).
Gud! hvad hør jeg?

Lyonel.
Se mig knæle.

Harriet (med tvungen Latter).
Hvad! paa Knæ for mig? Nei, da
Latteren mig helt vil kvæle;
Tilgiv mig, ha, ha, ha, ha!

Lyonel.
Jeg Dig hæver til min Lige,
Og min Stilling overser.

Harriet.
Hæve! — naa, det maa jeg sige;
Det er deraf just jeg ler.

Lyonel.
Ak! et saa trofast Hjerte
Hun spotter og beler,
Og paa min bitre Smerte
Med haanligt Blik kun ser.
O, at den stolte Pige
Ei dele vil mit Held!
For evigt maa jeg sige
Min Lykkes Drøm Farvel.

Harriet.
Jeg røres af den Smerte,
Jeg paa den Arme ser,
Visst et saa trofast Hjerte
Misundes mig af Fler.
Ak, den Ulykkelige!
Jeg røver ham hans Held;
For evigt maa han sige
Sin Lykkes Drøm Farvel.

Tredie Scene.

De Forrige. Plumkett (trækkende Nancy med sig).

Plumkett.
Vent blot lidt, jeg skal Dig lære!
Kryber Du i Skjul? nu, tal!
Jeg har søgt i Kjøkken, Kjælder,
Men der fandt jeg Dig ei heller;
Sligt gaar ikke an, min Kjære,
Jeg har søgt, som jeg var gal.

Nancy.
Slip mig, ellers gaar det ilde,
Jeg af Jer er led og kjed.

Plumkett.
Jh, for Pokker, se den Lille!
Hun er smuk, naar hun bli'r vred.

Nancy (gaar hen til Harriet).
Martha!

Plumkett.
Stop! hør hvad jeg siger,
Staa ei der, som I var Sten,
Rør Jer, til Jert Arbeid Piger,
Rask afsted, vær ikke sen!
(Klokken slaar Tolv).

Alle.
Midnat alt!

Lyonel.
Sov nu vel! gid Du fortryde,
Du med Haan mig har forladt,
Og lad mig i Morgen nyde
Al Din Ømhed. Nu Godnat!

Nancy.
Vi vort Letsind maa fortryde,
Som i Fare os har sat;
Gid Farvel jeg kunde byde
Denne Hytte. Nu Godnat!

Harriet.
Jeg mit Letsind maa fortryde,
Som for Spot mig har udsat;
Her hans Ømhed Trods at byde,
Hist mit Rygte. Nu Godnat!

Plumkett.
Lev nu vel! gid Du fortryde,
Du i Harnisk mig har sat;
Hvem vil sig om Arbeid bryde,
Gaa, din Gavstrik! Nu Godnat!

(Plumkett aflaaser Døren i Baggrunden, putter Nøglen i Lommen og gaar ud tilhøire med Lyonel.)

Fjerde Scene.

Harriet. Nancy. (siden) Tristan.

Harriet.
Nancy!

Nancy.
Lady!

Harriet.
Hvad nu mere?

Nancy.
Ja, hvad tror I?

Harriet.
Hvad tror Du?

Nancy.
Kan vi ikke echappere?

Harriet.
Nei, han laased' Døren nu.

Nancy.
Denne Dag jeg skal ei glemme.

Harriet.
Natten værre bli'r end den.

Nancy.
Heldigvis er de ei slemme.

Harriet.
De er brave.

Nancy.
Ja saamænd!

Harriet.
Men kom Dronningen paa Spor —

Nancy.
Da Farvel al Fryd paa Jord.

Harriet.
Ak!

Nancy.
Ja ak, hvor vil det ende?
(Det banker paa Vinduet.)

Begge.
Milde Himmel!

Harriet.
Hvem er der?

Nancy.
Hvorhen skal vi os dog vende?

Tristan (udenfor).
Lady!

Harriet.
Tristan!

Nancy (aabner Vinduet).
Lorden her?

Harriet.
Han vil skjænde, og med Rette
Er han vred.

Tristan (kryber ind).
Ha! hvilken Tort!
Lady, Lady! hvad er dette?
Æresdamen.

Nancy.
Hjælp os bort,
Mens de sove — vær blot rolig!

Harriet.
Tys!

Tristan.
Her tæt ved denne Bolig
Holder Vognen; hurtig da,
Kom og følg mig!

Alle.
Bort herfra!
Ja, med Flugten lad os ile,
Her er er ingen Tid til Hvile;
Rask afsted, kun fremad, frem!
Lev nu vel, du {stille / usle} Hjem!

(Tristan hjælper Damerne ud gjennem Vinduet og følger selv bagefter.)

Femte Scene.

Plumkett. Lyonel og Bønderkarle

Plumkett (udenfor).

Ti! den Snak til Intet fører,
Husk, at I skal tidlig op!
(træder ind.)
Hvad er det? en Vogn jeg hører,
Vinduet aabent (raaber) Heida! stop!

Lyonel (kommer).

Tal! hvad er der?

Plumkett.

Vist en Røver.
(peger tilvenstre.)
De to Piger? (ser ind ad Døren)
De er væk!

Lyonel.

Ha! det Ord mig fast bedøver.

Plumkett.

De har frækt holdt os for Gjæk.

Lyonel.

Efter dem! Mit Liv det gjælder!
(styrter ud i Baggrunden.)

Plumkett.

Nei, jeg dør da ei saa let,
Og ustraffet de eiheller
Grovt skal krænke Pligt og Ret.
(ringer med Klokken.)
Heida, Karle, kom paa Timen!

Karlene (komme lidt efter lidt).

Hvad betyder denne Kimen?

Plumkett.

Et Par Piger er rendt bort,
Efter dem! gjør Flugten kort!
Et Pund Findeløn for Hver!

Karlene.

Et Pund, hvem dem bringer her?

Plumkett.

Ingen Ro før hun er funden,
Efter dem i Skov og Krat!
Faar jeg hende, bli'r hun bunden,
Gid jeg havde hende fat.

Karlene.

Ingen Ro før de er funden,
Efter dem i Skov og Krat;
Faar vi, hvad der er forsvunden,
Faar vi ogsaa Mønten fat!

Tredie Akt.

(Landlig Egn med Skov. Tilvenstre et Værtshus og udenfor det Borde og Bænke.)

Første Scene.

(Plumkett sidder med nogle andre Bønder og drikker Porter.)

Plumkett.

Kan I forklare
Og mig besvare
Hvad i vort Land
Og paa hver Strand
Gi'er brittisk Blod
Mod?
Det er den kraftige Drik, vi faar,
Som under Navn af Porter gaar,
Som styrker John Bull i Livets Damp,
Tillands,
Tilvands,
I Bokserkamp!
Hurra for Humle! Hurra for Malt!
De er dog Livets Krydder og Salt!
Hurra for Porter! Hurra!

2.

Har I udfunden,
Hvad der er Grunden
Til at en Lyst
Bor i vort Bryst
Til Bægerklang,
Sang?
Det er det Brune i vort Krus,
Som vækker Lunet med en Rus,
Det er den Nektar i vort Glas,
Som Saft
Og Kraft
Først gi'er vor Bas.
Hurra for Humle! Hurra for Malt!
De er dog Livets Krydder og Salt!
Hurra for Porter! Hurra!
(Jagtmusik udenfor.)

Koret.

Hør, hvor smukt! en Jagtfanfare.

Plumkett.

Ja, idag med festlig Pragt
Dronningen er her paa Jagt
Med sin hele Dameskare.

Koret.

Kom! hør hvor de musicere!

Plumkett.

Skynd Jer! Jeg maa først klarere.
(Han gaar ind i Værtshuset, de Andre løbe efter Musiken.)

Anden Scene.

(En Skare Hofdamer i Jagtdragt. Siden Nancy.)

Kor.

Alt fra Smaa
Paa Jagt vi gaa
Med lystigt Hurra!
Tralalala!
Jagten vi
Os øved' i
Med Klogskab og Flid
Fra Arilds Tid.
Vildtet, som
Vi søge om,
Er Mændenes Hær,
Paa Kryds og Kvær;
Suk og Nik,
Forelskte Blik,
Som dræbende Skud,
Sende vi ud.
Snart de listigt
Retirere,
Snart de dristigt
Avancere;
Men som Barnet,
Blinde, døve,
Dog i Garnet
Alle løbe.

Saadan er vor Yndlingsjagt,
Som vi øve af al Magt.
Tra-ra! Tra-ra! Tra-ra!

Nancy (i Jagtdragt).

1.

Jagtens Færd
Kan Enhver
Af en Kvinde lære,
Diets Pil,
Mundens Smil
Hendes Vaaben ere;
Listig hun
Hver en Stund
Lurer paa sit Bytte,
Træffer let
Hjertets Plet,
Som den bedste Skytte;
Amor denne skjælmske Gud,
Styrer selv hendes Skud.

2.

Svære Saar
Hjertet faar
Tidt af Amors Pile,
Da der maa
Balsam paa,
Dem at bringe Hvile;
Blikke kan
Fluks en Mand
Ham hans Fred fratage,
Men og Mod,
Fyrigt Blod
Skjænke ham tilbage.
Amor, denne skjælmske Gud,
Læger selv sine Skud.

Tredie Scene.

De Forrige. Plumkett (kommer ud).

Plumkett.

Ei! den vilde Jagt, min Tro!
Det er Vildt for mig, Ho, ho!

Nancy.

Hvor kan dog Mylady være?
Sine Venners Kreds hun flyr;
Længsel hende vil fortære,
Thi hun vil kun Sorgen nære,
Fra hin Dag al Glæde flyr.
(til Plumkett)
Kan I sige mig? (kjender ham) Hvad, ham!

Plumkett.

Det er Julie, saa Skam!

Nancy (lader som hun ikke kjender ham).

Gode Ven!

Plumkett.

Det er jeg ikke.
Du ei mer skal mig bestikke,
Du, som af din Tjenest render!

Nancy.

Hvilken Snak!

Plumkett.

Nu jeg Dig kjender
Hjem paa Timen!

Nancy.

Hjælp paastand!

Plumkett.

Frække Kvind!

Nancy.

Forvovne Mand!
Jægerinder, staa mig bi!
Han er Vildtet, Jagten fri.

Kor.

Vi os hævne,
Mod ham stævne,
Med saadan Vildt
Det snart er bestilt;
Vi ham plage
Og forjage.
Ordren adlyd!
Fæld Eders Spyd!
Tra-ra! Tra-ra! Tra-ra!

Plumkett.

De mig true,
Jeg maa grue,
Mon de mig paa Spid vil sætte?
Jeg paa Ære
Kan risikere
Alt, endog mit Liv ved dette;
Til en saadan Djævelsjagt
Føler jeg mig ei oplagt.
(Plumkett flygter ud tilhøire, fulgt af alle Damerne.)

Fjerde Scene.

Lyonel
(fra Baggrunden, med Marthas Buket i Haanden.)

Sidste, duftende Rose,
Jeg plukker dig af;
Hvil her ved mit Hjerte,
Og mig følg i min Grav.

Hvor var jeg? ak, hos den,
Som i en Straaleglands,
Saa lokkende og mild,
Staar for min indre Sands:
Som baade Liv og Død
Paa engang skjænked mig,
Som aabned mig en Grav
Og dog et Himmerig.

Ak! saa from og saa god
For mit Øie hun fremstod,
Ak! saa ren og saa mild
Tændte hun mit Hjertes Ild.
Før hun kom,
Trist og tom
Tiden henrandt, uden Lyst,
Lifligt hun
For en Stund
Vakte Glæden i mit Bryst;
Dog det svandt,
Hvad jeg fandt,
Ak! min Lykke var saa kort,
Kun en Nat,
Og jeg brat
Saa min Drøm at svinde bort.
Martha! Martha! hør min Klage,
Du min Lykke tog med Dig.
Martha! Martha! vend tilbage,
Del Dit Hjerte ømt med mig!
(sætter sig under et Træ.)

Femte Scene.

Lyonel. Tristan og Harriet.
(i Jagtdragt, fra Baggrunden).

Tristan.
Bid, Dronningen er nær! hvorfor vil I
Jer fjerne
Fra Majestæten?

Harriet.
For at være ene.

Tristan.
Med mig?

Harriet.
Med Jer? Jh nu, ja meget gjerne;
Hos Eder er det mig, som om jeg var alene.

Tristan.
Saa sorgfuld?

Harriet.
Jeg søger Trøst bag disse Grene.

Tristan.
Bevares! alene —

Harriet.
Jeg vil det!

Tristan.
Alene!
(gaar hovedrystende ud der, hvorfra han kom.)

Harriet.
Her i Løvets dunkle Skygge,
Her i Skovens stille Sal
Tør mit Hjerte frit udtrykke
Al sin Længsel, al sin Kval;
Her i Tankerne jeg favner
Ham, jeg neppe nævne tør,
Som jeg flyr, skjøndt jeg ham favner,
Ham, jeg evig glemme bør.

Lyonel (vaagner af sine Tanker).
Hør jeg rigtig? denne Stemme!
Ha! en Dame!

Harriet (opdager ham).
Gud, han der!

Lyonel.
Martha! Martha!

Harriet (afsides).
Søg at tæmme
Dig, min Angest.

Lyonel.
Du er her?
O hav Tak, at jeg Dig skuer,
Himlen selv har hid Dig sendt.

Harriet.
Gud!

Lyonel.
Skjøndt mig Dit Øie truer,
Har mit Hjerte straks Dig kjendt.

Harriet.
I ta'er Feil forvist.

Lyonel.
Jeg kjender
Grant hvert Træk, spar kun Din List,
Du med den dog ei mig blænder;
Det er Dig, jeg ved det vist.

Harriet.
Kun en Drøm.

Lyonel.
O, er det Drømme,
Som omsvæve nu mit Blik,
Lad da Bægret helt mig tømme,
Gribe Lykken, som jeg fik.
(vil gribe hendes Haand.)

Harriet.
Slip mig dog!

Lyonel.
Forstyr ei Drømmen,
Jeg i den nu ta'er Din Haand,
Kysser glædedrukken Sømmen
Paa Dit Straalekrædebon.

Harriet.
Ha! for længe alt jeg hørte
Her paa Eders Vanvids Sprog.

Lyonel.
Hjertets Sprog jeg ikkun førte.

Harriet.
Ti, og gaa! I er ei klog.

Lyonel.
Klog — Forvovne! husk, Din Herre
Er jeg, og min Pige Du;
Jeg var før for mild desværre,
Frække Kvinde, frygt mig nu!
(griber fat i hende.)

Harriet (ser Tristan komme).
Kom, Sir Tristan!

Sjette Scene.

De Forrige. Tristan.
(siden en Flok Jægere.)

Tristan (til Lyonel).
Hvad behager?

Harriet.
Hjælp mig, frels mig!

Tristan.
Er I gal?

Lyonel.
Mig hun tjener, I ei betager
Mig min Ret; hun lystre skal.

Tristan.
For Din Frækhed skal Du bøde,
Her jeg har Dig i min Magt;
Du skal straffes for Din Brøde,
(kalder ud.)
Heida! kom gesvindt med Vagt.

En Flok Jægere (komme).
Hvilken Larm og Støi vi møde,
Hvem forstyrrer Fræk vor Jagt?
Han skal straffes for sin Brøde,
Som har Baand paa Glæden lagt.

Harriet.
For mit Letsind maa jeg bøde,
Sorg er paa mit Hjerte lagt.
Ve, mig Arme! jeg vil møde
Overalt Haan og Foragt.

Lyonel.
Sig, hvori bestaar min Brøde?
Jeg kun ler ad Eders Vagt,
Og tør Eders Trusler møde;
Over Pigen har jeg Magt.

Syvende Scene.

De Forrige. Plumkett.
Nancy og alle Damerne komme tilbage.

Plumkett.
Hvilken Larm, hvad er der fket?

Lyonel.
O min Ven!

Nancy (til Tristan).
Sig, hvad det var?

Lyonel (gjenkjender Nancy).
Ogsaa hun!

Nancy (iler hen til Harriet).
Har ret jeg set?
Lady!

Lyonel (hører det).
Lady! — o jeg Nar!
Hun med mig kun Spot har drevet,
Kun et grusomt Gjøglespil,
Mig med Tryllemagt henrevet;
Ha! mig Skammen dræbe vil.

Tristan (til Jægerne).
Den Afsindige I binde!

Lyonel.
Binde mig!

Damerne.
Gud staa ham bi!

Lyonel.
Hvordan skal vel Ord jeg finde?
(betænker sig og peger derpaa paa Harriet).
Vid, at hun —

Harriet (afbryder ham).
Min Gud, o ti!

Lyonel.
I mit Hus som Pige drog,
Men om Natten Flugten tog.

Mændene.
Hvad?

Damerne.
Ha, ha, ha, ha, ha, ha!

Harriet.
Dog hav Medynk med den Arme,
Anvend mild Behandling kun;
Man maa sig jo her forbarme,
Vanvid taler af hans Mund.

Alle.
Vanvid!

Lyonel.
Skjændigt!

Nancy.
Er hans Plage.

Plumkett.
Hør mig dog!

Tristan
(til Jægerne, der vil føre Lyonel bort).
Hold ham tilbage!

Lyonel.
Gid Jer Himlen maa tilgive,
I min Sjæl slig Vunde slog,
For al Glæde her ilive
Haardt og grusomt mig bedrog!

Harriet. Nancy. Plumkett.
Gid {mig / Jer} Himlen maa tilgive,
At {jeg / I} ham slig Vunde slog,
For al Glæde her ilive
Haardt og grusomt ham bedrog!

Koret.
Hvo kan vel Forklaring give
Over hvad sig her tildrog?
Hvad saa Enden end vil blive,
Han idag vor Fryd forjog.

Tristan.
Hun vil nok fornuftig blive;
Den Lektion, som her hun tog,
Rygtet saa til Pris at give,
Med Forbauselse mig slog.

Lyonel.
Alle mine kjære Drømme
Har en Dag henveiret brat.

Harriet.
Ak, ved mig han nu maa tømme
Smertens Kalk i Fængslets Nat.
(Hornsignal udenfor.)

Koret.
Til Dronningen det kalder der!

Lyonel.
Til Dronningen! (til Plumkett).
Tag Ringen her!
Naar engang Dig truer Fare,
Send den, har min Fader sagt;
Hun vil da dit Liv bevare,
Ene hun dertil har Magt.

Kor.
Hornet gjalder
Og os kalder,
Med raske Fjed
Lystigt affted!
Hør! Fanfaren,
Ekkos Svaren,
Hundens Vovvov
Lyder i Skov!
Over Mark og grønne Enge,
Gjennem Skov og Krat vi trænge,
Ved vor Larm fra Buske, Hække
Ud det bange Raadyr skrække;
Saadan vi af al vor Magt
Feire glad vor Dronnings Jagt!

Fjerde Akt.

(Forpagterstuen fra anden Akt.)

Første Scene.

Harriet og Nancy.

(træde ind fra Baggrunden).

Harriet.

Meddel hans Ven den Plan,
Hvortil han Haand maa række,
Og hvortil jeg mit Haab
Om Frelse trygt har sat,
Saa vi hans syge Sjæl
Af Tungsinds Drøm kan vække,
At Haabets lyse Dag
Kan sprede Sorgens Nat.
(Nancy træder ind tilhøire.)
Jeg vil selv ham aabenbare,
At hans Fremtid straaler klar;
Jeg, som bragte ham i Fare,
I min Haand hans Frelse har.

At angre dybt min Brøde
Jeg er bered,
Hans Liv vil jeg forsøde
Ved Kjærlighed;
En tro Ledsagerinde
Han nu i mig skal finde.

Hvad sig længst i Hjertet rørte,
Tør jeg ham nu frit tilstaa,
Ham alene det tilhørte,
Fra jeg fra første Gang ham saa.
O salig er den Tanke:
Du bliver min!
Forsvunden er hin Skranke,
Nu er jeg din!

Anden Scene.

Harriet. Nancy og Plumkett.

Nancy.

Lady!

Plumkett.

Mylady!

Harriet.

Kjære Ven!
Har Nancy Jer betrot hvor jeg vil hen?

Plumkett.

Ja, nok hun prated; men
Jeg hørte ei derpaa,
Jeg kun paa hende saa,
Og ved ei, — det er sandt,
Om Alting kun var Tant.

Harriet.

Men han?

Nancy.

Han stirred kun
Ned for sig mørk og stille,
Som var helt tørred ud
Med Et hans Lykkes Kilde.

Harriet.

Lad mig alene nu!
Forstumme skal hans Klage;
Jeg med min gamle Sang
Vil kalde ham tilbage.
(Plumkett og Nancy gaa ud i Baggrunden.

Tredie Scene.

Harriet (siden) Lyonel.

Harriet.

Nu Vaaren er kommen
Og Rosen med den,
En skjønnere Fremtid
Os vinker, min Ven!
Se Bladene spille
I ætherklar Luft
Og sender til Hjertet
En kvægende Duft.

Lyonel (fra høire Side).

Ha! hun er her.

Harriet (gaar ham imode).

Lyonel!

Lyonel.

Gjøglende Billed! kom mig ei nær,
Falske Sirene med lokkende Sange!
Dog, Du har Ret, ja, os Vaaren er kjær,
(piller Marthas Buket itu, Blad for Blad)
Se Rosens Blade, hvor herligt de prange!

Harriet.

Lyonel, hør mig!

Lyonel.

Jeg kjender det godt,
Ved, at det fængsler i jerntunge Lænker,
Ved, til en Afgrund det fører mig blot,
Indtil at Vanvid i Sjælen sig sænker.

Harriet.

Du Dig forbarme!

Lyonel.

Forbarme! som Du,
Der mig til Kummer og Skjændsel har viet?

Harriet.

Brøden at udsone kommer jeg nu.
Jeg Dig fra Fængslets Lænker befried,
Ja, jeg selv til Dronningen gik
Med det Pant, som af Vennen jeg fik,
Bragte din Ring til hende hen;
Hun den kjendte, blev Dig en Ven,
Og det Budskab Dig sende lader:
Lyonel, Grev Derby var din Fader!

Lyonel.

O min Fader!

Harriet (rækker ham et Papir).

Dig Dronningen lønner,
Søn af en Fader saa ædel og bold,
Se! til Tegn paa, at ham hun paaskjønner,
Skjænker hun Dig hans Navn og hans Skjold.

Lyonel.

Jeg Grev Derby.

Harriet.

Du Hjertet vandt,
Nu Haanden med Dig skal tilhøre;
(rækker ham Haanden)
Hver Dag, som i Sorg henrandt,
Skal min Kjærlighed Dig tilføre.

Lyonel.

Denne Haand, som kunde nænne
Fra dit Aasyn mig at sende,
Denne Haand, som holdt i Lænker
Mig, en Bold for Svig og Ränker,
Snart mig vinked, snart mig stødte
Ubarmhjertigt bort igjen,
Denne Haand kan ei mig nytte,
Denne Haand — jeg afslaar den!
(kaster Papiret for hendes Fødder.)

Harriet.

Store Gud!

Lyonel.

O Ve mig, Ve!
Min Lykke hun
Udgjorde kun!
En Stjerne klar
Af første Rang
Hun blevet var
Mig paa min Gang,
Som himmelsk Lyst
Gød i mit Bryst.
Jeg har alt Held
Nu sagt Farvel,
Paa Jorden ser
Jeg intet mer!

Harriet.

Ak, jeg forgaar!
O skjænk mig Trøst,
Kun Troskab slaar
I dette Bryst;
Sig ei dit Held
Alt nu Farvel,
Nu, da Du ser
Det til Dig ler.
Lyonel, Du dræber mig!

Lyonel.

Stolte, jeg foragter Dig!
(Lyonel iler ud i Baggrunden.)

Fjerde Scene.

Harriet. Nancy og Plumkett
(ere komne ind under det Sidste).

Nancy.

Fat Jer, Lady!

Plumkett (ser efter ham).

Se, han render
Bort; nei hvilket Raseri;
Nu af Hævntørst kun han brænder,
Han er mere stolt end J.

Harriet.

Godt, jeg vover da det Sidste.
Brave Ven, staa mig nu bi;
Thi vid, ham jeg vil ei miste,
Uden ham er Alt forbi.
(gaar.)

Femte Scene.

Nancy. Plumkett.

Plumkett (ser paa Nancy).

Ja, hvad saa?

Nancy.

Ja, hvad saa?

Plumkett.

Der vi staa.

Nancy.

Der vi staa.
Ladys Plan vi maa udføre,
Hvad hun har befalet gjøre,
Til lidt mere følelig
Denne Herre viser sig.

Plumkett.

Men hvad saa?

Nancy.

Ja, hvad saa?

Plumkett.

Ja, saa der vi atter staa.
Jeg maa ene kukkelure
Inden disse øde Mure,
Ene her, Du søde Gud!
Det jeg aldrig holder ud.

Nancy.

Det er trist.

Plumkett.

Ganske vist.

Nancy.

Bi! lad se!

Plumkett.

Hvad skal ske?

Nancy.

I en Kone bør Jer tage,
I er gammel nok dertil.

Plumkett.

Jeg kan sagtens faa en Mage,
Nabos Polly gjerne vil.

Nancy.

Hvorfor ei?

Plumkett.

Aa, gaa Jer Vei!

Nancy.

Svar mig dog?

Plumkett.

Hun er et Fjog.

Nancy.

Vi kan nok en Anden finde,
Vær J bare ganske tryg.

Plumkett.

Fogdens Ane staar paa Pinde,
Men hun er saa rædsom styg.

Nancy.

Se Jer om.

Plumkett (vender sig).

Hvor da? hvor da?

Nancy.

Hvor ved jeg?

Plumkett (ser paa hende).

Aha! aha!
Der er nok En, som jeg kjender,
Men hun er lidt høit paa Straa;
Jeg greb til med begge Hænder,
Hvis jeg kunde hende faa.
Skjøndt hun ei engang kan spinde,
Derimod slaa Alt itu,
Har hun dog forstaaet at vinde
Dette Hjerte i et Nu.

Nancy.
Aa, jeg lidt til hende kjender!
I Jer ei betænke maa,
Men grib til med begge Hænder,
Hvis i denne Skat kan faa.
Hun vel lærer nok at spinde,
Slaar ei heller Alt itu,
Naar det gjælder om at vinde
Eders Hjerte i et Nu.

Plumkett (glad).
Hvad?

Nancy.
Kun rolig!

Plumkett.
Sig mig —

Nancy.
Hvilket?

Plumkett.
Nei, vist ikke, ti blot, ti!
Lyonel for Alt. Jeg trolig
Og oprigtig ham staar bi.

Nancy.
Ak!

Plumkett.
Ja, ak!

Nancy.
Et Ord!

Plumkett.
Aa Snak!

Nancy.
Ei mig plag.

Plumkett.
Far imag.

Nancy.
Først I Venskabs Stemme hører?

Plumkett.
Først jeg Venskabs Stemme hører.

Nancy.
Til Fornuften Vennen fører?

Plumkett.
Til Fornuften Vennen fører?

Begge.
Derpaa svarer
Og forklarer
Alt med tydelige Ord.

Changement.
(En Efterligning af Markedsfesten i Richmond fra første Akt.)

Sjette Scene.

Harriet og Nancy
(klædte som Bønder, betragte Arrangementet, som Koret besørger.)
Her er Boder, her er Skjænke!
Her er Telte, Borde, Bænke!
Her er Plads for en Notar,
Som vi udstafferet har!
Her er Piger af de bedste,
Her er Mænd, som vil dem fæste,
Selv en Dommer med Talar;
Alt, som det i Richmond var.

Harriet.
Er I Alle nu beredte?

Kor.
Som I bød det, Alting skete.
Her er Boder, her er Skjænke,
Her er Telte, o. s. v.

Nancy (peger ud).
Tys! han kommer; mørk han vanker,
Af sin Ven herhid han ledes.

Harriet.
Ak, jeg skjælver!

Nancy.
I dybe Tanker
Ser han ei hvad her beredes.
Kom! Unge, Gamle skynder Jer!
Hør Klokkens Lyd, nu Tid det er!
(Klokken ringer.)

Kor af Piger.
Jeg kan spinde,
Sy og binde,
Jeg kan bryge,
Stive, stryge,
Koge, bage
Alslags Kage
Og besørge Hus og Hjem.

Syvende Scene.

De Forrige. Lyonel og Plumkett.

Plumkett.
Naa, gaa til! jeg troer Du ryster?
Gjør som jeg, vær ingen Krysser.

Lyonel (vaagner op).
Ha! hvad ser jeg?

Plumkett.
Smukke Piger.
(trækker Nancy og Harriet frem.)
Hun — og hun — foruden Smiger.
Sig, hvad kan I? sanddru vær!

Lyonel.
Martha, Martha! Du er her!

Harriet.
Jeg kan mig fjerne
Fra Hoffets Glæder,
Og offrer gjerne
Dets Glands og Hæder;
Jeg uden Klage
Kan Alt forsage,
Som trofast Mage
For evig Dig
Kun vie mig.

Lyonel.
Hvilken himmelsk Salighed!

Plumkett (til Nancy).
Naa, min Pige, hvad kan Du?

Nancy.
Jeg kan spinde,
Sy og binde —

Plumkett.
Nei, spolere,
Massacrere —

Nancy.
Men desmere
Karessere
Dig den hele lange Dag.

Plumkett.
Top! Handelen sluttes her.

Nancy.
Top! tag paa Haanden der, — der!
(giver ham et Slag paa Kinden.)

Plumkett.
Hvis det skal gaa for rede Penge,
Staar jeg jo aldrig til at trænge.
(omfavner leende Nancy.)

Harriet.
Nu Vaaren er kommet
Og Rosen med den.

Lyonel.
En skjønnere Fremtid
Tilsmiler din Ven.

Begge.
Se Bladene spille
I ætherklar Luft.

Alle.
I Kjærligheds Lykke
Faar Livet sin Duft.

Kjøbenhavn. — Græbes Bogtrykkeri.